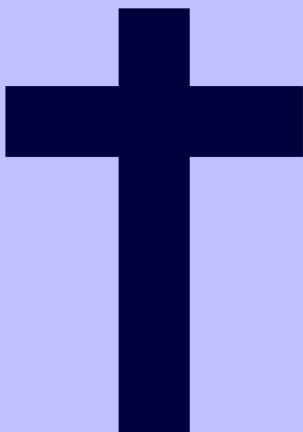

Onanto eto kakle
fɔfɔ; Sekpele

Sekpele: Onanto eto kakle fɔfɔ; Sekpele New Testament

Onanto eto kakle fɔfɔ; Sɛkpɛle

Sekpele: Onanto eto kakle fɔfɔ; Sɛkpɛle New Testament

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Sekpele)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022
5fc03d2a-3cf8-5607-a6e0-9e1e197140bd

Contents

MATEO	1
MARKO	52
LUKA	86
YOHANES	143
KEYIFO	183
ROMAFỌ	235
1 KORINTOFỌ	259
2 KORINTOFỌ	282
GALATIAFỌ	297
EFESOFỌ	305
FILIPIFỌ	313
KOLOSEFỌ	319
1 TESALONIKAFỌ	324
2 TESALONIKAFỌ	329
1 TIMOTEO	332
2 TIMOTEO	339
TITO	344
FILEMON	347
HEBRIFỌ	349
YAKOBO	366
1 PETRO	372
2 PETRO	378
1 YOHANES	382
2 YOHANES	388
3 YOHANES	389
YUDA	390
KELEKE KATE	392

MATEO Ditiki Sɛɛ Nə Mateo Lɛwɔni

¹ Aye nyamfo ni bana ba əsuə Yesu Kristo wə ni Oka David eto ufluflu lɛbɔ utsyi, nya David ni ufluflu wə lɛbɔ utsyi Abraham eto kafo.

² Idu lə Abraham ibə Oka David əsuə, nnyə antomə ba ntəkə lə bətsyua əsuə.

Abraham léle Isak wə léle Yakob wə léle

³ Yuda ku wə bayimisani.

Yuda ku wə usiə Tamai léle Perez ku Zera, nya Perez léle Hezron.

Hezron léle Aram, nya wuntsya léle Aminadab.

⁴ Aminadab léle Naheson wə léle Salmon.

⁵ Salmon ku Rahab léle Boaz, nya Boaz ku Rut léle Obed. Obed léle Isai,

⁶ nya Isai léle Oka David.

Nya idu lə Oka David əsuə isu lefe nə Babiloniafɔ ditsyi lema lə Israel bebi əsuə nya bəmuə mə bəsuko mə kasɔɔ, mə antomə ba ditəkə lə bətsyua əsuə ni mba ləəbə mfo nɛ.

Oka David ku usio wə lidi Uria eto usiə wə ɔle ofo úfii, ále Salomo.

⁷ Salomo ále Rehoboam wə léle Abiya. Abiya tsya léle Asa,

⁸ nya Asa léle Yosefat. Yosefat léle Yoram wə léle Uziya.

⁹ Uziya léle Yotam wə léle Ahaz wə léle Hezekiya wə léle Manase.

¹⁰ Manase léle Amon, nya Amon léle Yosiya wə léle

¹¹ Yekoniya ku wə bayimisani lə Babilonia ləkɛfe.

¹² Idu lefe nə Israel bebi ditsyi Babilonia bəbə isu ese lefe nə bále Yesu, mba bále ku mə antomə eto aye ni mba ləəbə mfo nɛ.

Yekoniya léle Sealtiel wə léle Zerubabel wə léle

¹³ Abihud, nya wuntsya léle Elyakim. Elyakim léle Azur,

¹⁴ nya Azur léle Sadok wə léle Akim wə léle Elihud.

¹⁵ Elihud léle Eleazar, nya Eleazar léle Matan, nya wuntsya léle

¹⁶ Yakob wə léle Yosef wə difi Maria wə léle Yesu wə baakpo Nwə Onanto Lékpo ɔhile Utsyə.

¹⁷ Itə eso idu lə Abraham isu Oka David eto lelefe eyifo alefe lefosi ana, nya idu lə Oka David əsuə isu lefe nə Babiloniafɔ dímuə Israel bebi besuko mə kasɔ lə Babiloniaa, eyifo alefe lefosi ana. Nya isi idu lefe nəmfo ibə lefe nə bále Nwə Onanto Lékpo ɔhile Utsyə, eyifo alefe lefosi ana.

Yesu Eto Lelefe Eto Etiki.

¹⁸ Nnyə mə eyɛ fɛ bále Yesu Kristo. Bátɔ Maria bətə Yosef, tsya fɛ bookpa wə, Maria ənyɛ nkə ufi ɔle kafo. Onanto eto Lɛwɔnɔ eto əsuəale dítə íbə itə nko. ¹⁹ Yosef eyifo utidi sɛɛ lə Onanto eto ənəmi. Fɛɛ se wóanla nkə woakpo Maria eto ənəmi kasɔ lə kusə komə eto ənəmi esoo, úbu disi nkə lə oyani wə kpoo kalokalo. ²⁰ Lefe nə úfi nsusu bomfoo, Onanto eto ɔtɔnkpe utsyuə ələkə əsuə óte wə lə kola kəmiə, nya ɔtɛyi wə nkə, “Yosef, Oka David eto kafo eto ubi, mante sikipi ku fə usiə Maria bokpa kesuko fə ɔflo. Itsyise kafo ka ɔnlɛ mfoo, Onanto eto Lɛwɔnɔ eto əsuəale əsuə itsyi. ²¹ Nya woole ubisaibi. Nya fə Yosef luutəkə wə diye fə Yesu, itsyise wə ni nwa luuləkə wə betidi utsyiko lə abua əsuə nɛ.”

²² Asa nyamfo əbə itə lə Maria əsuə fe kase Onanto leteyi utsyə eye lə wə unyeləkətidi əsuə nkə yuubə itə sitinti. Ɔteyi nkə, ²³ “Kebite kətsyuə ka lenyi osani əbələ kəfo nya woole ubisaibi. Nya betidi lookpo wə bənkə Imanuel.” Nnya kaso ni bənkə Onanto si ko bo.

²⁴ Lə nyaso se Yosef lésanklii, ókpa Maria, úyifo wə usiə fe kase Onanto eto ɔtɔnkpe əmə leteyi wə. ²⁵ Fəe Yosef ku Maria mán̄te bətsyuə fe usə ku usiə isu ese lefe nə óle wə ubisaibi əmə. Nya Yosef dítəkə wə diye nkə Yesu.

2

Babesibe Bətsyuə Etsyi Kofekatoko Bəbə.

¹ Bále Yesu lə umə wə baakpo Betlehem lə Yudea eto kaso lə lefe nə Oka Herodes díkedi seka lə ke əsuə. Nya lə lefe nəmfo əsuə, babesibe bətsyuə ba léte asa eye lə olalələ befandebi eto ətsyəbi əsuə etsyi kofekatoko bəbə Yerusalem. ² Nya bəto bənkə, “Sieti bále ubi wə luudi Yudafo eto oka əmə? Bún̄yə wə sefandebi lə kofekatoko. Nya búbə boə boesumu wə.”

³ Lefe nə Oka Herodes lenɔ ditiki nəmfoo, difufu əmuə wə ku betidi ba kenke ləkə lə Yerusalem mfó. ⁴ Nyaso ókpadi Onanto eto besunyə ninə ku afi eto bateasa nya óto mə nkə, “Sieti boole Nwə Onanto Lékpó Ɔhile Utsyə əmə?” ⁵ Mfó nya bətēyi wə bənkə, “Betlehem lə Yudea eto kaso, itsyise nko Onanto eto Unyeləkətidi ləwɔni útsyə nkə,

⁶ ‘Fə Betlehem lə Yuda eto kaso, emenyifo ɔkəkə lə Yuda eto kəmənkplə nti.

Itsyise lə fəə, nya nwə luudi ɔtɔnkɔtɔnko wə looyenka mə betidi Israelfɔɔ, ləɔbo utsyi ne.’ ”

⁷ Nyaso Oka Herodes ákpadi bafɔ ba dítsyi kofekatoko bamə bəbə mfó nya ókpe disí ku mə kabíə əsuə, nya óto mə ónɔ lefe nə tutuutu sefandebi siamə ləbɔ bənyə. ⁸ Mfó fe útə mə kusu nya bədu bəsu Betlehem. Nya óteyi mə nkə, “Bisu lə bisu bəbəbə dikpəfi nəmə kukɔnɔ. Nya lə binyə wəə, lə bisinkli bibə bətēyi mə, bə lə míntsya lə nsu nsumu wə.”

⁹⁻¹⁰ Nyamfo eto kamaa, bafɔ bamə áyife kusu bədu. Nya se bántɔɔ, besi bənyə sefandebi siamə fe nsia bənyə lə kofekatoko mfó ke. Nya se bənyə see, bənyə disuəyuə tinti. Sefandebi siamə áyenko mə sisu sínyə lə kaka ubi əmə nlabə. ¹¹ Nya se bədufə diyo nəmə kəfo nya bənyə ubi əmə ku wə ambe Mariaa, báse akonki nya básumu wə. Nya basini mə kabɔto nya bətə wə ətəsa nnya lefo koya, nnya ni sika ku lufui ku uyudu.

¹² Lə nnya kamaa, Onanto ələkə óte mə lə kola kəmiə nkə bənsisinkli baye Oka Herodes ɔfo. Nyaso báye kusu bamba bəsinkli bəsu mə kaso.

Yosef Étsyetsyiko Maria Ku Yesu Bəsu Egipte Eto Kaso.

¹³ Se babesibe bamə dísinkli bədu eto kamaa, Onanto eto ɔtɔnkpe utsyuə ələkə əsuə óte Yosef lə kola kəmiə. Nya óteyi wə nkə, “Oka Herodes ebutə nkə bati dikpəfi nəmə kama lə balo wə. Nyaso taka, lə etsyetsyiko dikpəfi nəmə ku ni ambe esuko Egipte eto kaso. Bisia mfó isu ese lefe nə mɔoteyi fə minkə bisinkli bibə.”

¹⁴ Ketsye kamfoo, Yosef átaka úfi ubi əmə ku wə ambe útsyetsyiko bəsu Egipte eto kaso. ¹⁵ Nya bəsiə mfó isu ese lefe nə Oka Herodes díkpə. Kase báke mfó əbə itə lə asa nnya Onanto leteyi utsyə eye lə wə bənyeləkətidi əsuə nkə, “Egipte kee, mínkpadi mə ubi míntsyiko.”

Oka Herodes Itā Báló Bebisaihi Kenke Lā Betlehem.

¹⁶ Lefe nā Oka Herodes dīnyā nkā bafō ba dītsyi kofekatokō mfō áwε wā bákpee, kafo ányi wā tinti. Nyaso útā nkā wā bamamanyā su Betlehem ku kaka letsyilama mfō kenke lā balo bebisaihi ba dīkafo ale ənuə ku ibā kasō lā kase bafō bamā léte lefe nā sefandebi siamā dīlākā əsuā séte. ¹⁷ Mmā ibā bē Onanto eto Unyeləkətidi Yeremiya eto lesa nā óteyi útsyēə, əbā itā nko sitinti, nnya nle bōteyi nkā,

¹⁸ “Bānō bofa butsyuə lā Rama
ini kekuwiwi ku kaminšə eto kōsō kekleke.
Rahel lē keku buwi itā wā bebi.
Nya ənnle bōtəno nkā hammansə wā ləkō,
itsyise bebi bamā əkpə eso.”

Yosef Ku Maria Ku Yesu Esinkli Bétsyi Egipte Bəbā Nasaret.

¹⁹ Se Oka Herodes dīkpə eto kamaa, Onanto eto ətənkpe utsyuə ələkə əsuə óte Yosef lā kola kəmiā lā Egipte. ²⁰ Nya óteyi wā nkā, “Taka, lā efi ubi əmā ku wā ambe lā bisinkli bisu Israel eto kasō, itsyise mba léla bə baalo ubi əmā ébukpə.”

²¹ Lā nyaso Yosef átaka nya ókpa dikpefi nəmā ku ni ambe nya bėdu bėsu Israel eto kasō. ²² Fεε lefe nā Yosef lenō nkā Arkelao, wā ni Oka Herodes eto ubi, bėfi bətsyā seka lā Yudea lā wā anto eto kənyεε, óte sikpi ku mfō busu. Nya se Onanto eto ətənkpe utsyuə dīkə wā ato lā kola kəmiā nkā wensu mfoó, ófloma kusu údu úsu Galilea eto ləkpo mfo. ²³ Nya se úsu mfoó, úsu úsiə lā umā wā baakpo Nasaret. Nya mē eto mfō busiə ətə bā Onanto eto Bənyeləkətidi eto ditiki nā bāteyi bətsyā bə, “Bookpo wā bə Nasaretnyā,” əbā itā sitinti.

3

Ntufləsətidi Yohanes Ábe Letsya.

¹ Lā lefe nəmfo əsuəə, Ntufləsətidi Yohanes ésu mfiminti lā Yudea eto kasō, nya útsyiko letsya bobē katēyi ² nkā, “Bītsyi mi akəsi bəwuninsə lā abuayifoyifo əsuə, itsyise Onanto eto Sekadidi eboyo selo.” ³ Yohanes əmfo ni utidi wā Onanto eto Unyeləkətidi Yesaya letēyi útsyē nkā, “Utidi utsyuə lē bofa bembembe lā mfiminti katēyi nkā,

‘Bəlō Bonamute eto kusu bītsyā.
Betsyōnsə wā kusu bītsyā itā wā bōye!’ ”

⁴ Nya awu nnya Yohanes ləkpee, ətəmini ku lekoko eto bise bėfi bėdi nnya. Nya úfi kubukikue eto abōsu ókle nkē. Nya wā didisa dīdi bekpəšə ku bablō. ⁵ Nya betidi dītsyi Yerusalem eto umā ku Yudea eto kasō ku Yordan eto Ketu eto lekpaके mfō kenke bəbā wā əflō. ⁶ Bələkə mē asa bua kasō nya úfləsə mē ntu lā Yordan eto ketu kafo.

⁷ Se Yohanes dīnyā Farisifō ku Sadukifō kpə ba dībā wā əflō bā lā ufləsə mē ntuu, óteyi mē nkā, “Mi mba nte fe bawā eto befluflu! Owōe lēlε mi kolē nkā bītsyetsyi lā Onanto eto kotonənā ko nle bubā eto kənyε? ⁸ Betē lā mi eyifosa əsuə biənkə bətsyi bəwuninsə lā mi abua əsuə. ⁹ Nya biembu biə se ini Abraham eto befluflu bini esoo, Onanto embunə mi koto. Bəlō bəno biə Onanto ebofo befluflu buləkə ketsyiko aba nyamfo əsuə kətā Abraham.

¹⁰ “Bebe se banlε kefiēbi bənyā bə baala eyi nyamā taa keyudu ke. Kuyi saa ko laanwō ebibi sεε, boola ko befi bakpe lā ditēfenku kəmiā.

11 “Mɔɔ, ntu mæflæsə mi nnya nle bote bæ betsyi bəwuninsə lə mi abuayifoyifo əsuə. Fɛɛ nwə ntəkə mɛ kama ɔnlɛ bubəə, wə ebufi Onanto eto Lɛwɔnɔ ku ute ufləsə mi ntu. Ɔmɔ oso mɛ, nya mænnyə ntə bæ nyifo wə keyifo kulaa tsya. 12 Utsyi wə kɔfɛ ko wuufi ɔflɛ wə kamɔ uləkə kofɔ fɛ lə ufi ke okpo lə unwu. Fɛɛ kofɔ ko luubuu, wootonsə ko lə utə wə laanni kulefe kulefe, kəmiə!”

Yohanes Əfləsə Yesu Ntu.

13 Lefe nəmfoó, Yesu etsyi Galilea eto kasɔ úbə Yohanes ɔflɔ lə Yordan eto Ketu nkə lə Yohanes lə ufləsə wə ntu. 14 Fɛɛ se Yohanes mánla nkə lə ufləsə Yesu ntu esoo, ɔtɛyi wə nkə, “Mɔ bomu ele bæ mbə fə ɔflɔ, nya inni fə ele bæ bæ mɔ ɔflɔ fə mfləsə fə ntu.”

15 Fɛɛ Yesu ətə wə mbuayɛ nkə, “Fəə, tɔnɔ lə eyifo nnya nko te mɔmɔ. Itsyise nko fɛ yuutə buyifo lesa nə ni Onanto eto lelabi nɛ.” Nyaso Yohanes ətɔnɔ útə wə.

16 Nya se Yohanes dífləsə Yesu ntu ɔlosə koo, ɔbɔ lə ntu bomə əsuə, nya mfo əmə kato léna nwaa nya únnyə Onanto eto Lɛwɔnɔ nle bɔyifə kəbə kasɔ fɛ lɛblɛkpa seka díbə dísiə lə wə əsuə. 17 Nya bānɔ ɔkɔɛ dítsyi kato ɔnlɛ bɔtɛyi nkə, “Nwəmfo ni mɔ Ubi Lala wə mankeko, wə eto asa leedufə mɛ ənə tinti nɛ.”

4

Obonsam Áto Yesu Óbɛ.

1 Nyamfo eto kamaa, Onanto eto Lɛwɔnɔ ákpa Yesu dísuiko mfiminti bæ lə Obonsam lə oto wə obe. 2 Nya se Yesu lékle kɛnyɛ itə eyifosi anaa, kukpɛnsɛ ále wə. 3 Mfo nya olontidi əmə díbə wə ɔflɔ nya ɔtɛyi wə nkə, “Lə Onanto eto Ubi fenii, tɛyi abambi nyamfo lə efiani didisa.”

4 Mfo Yesu díə mbuayɛ nkə, “Awónisa Kɛnkɛ eto Kukue lə bɔtɛyi nkə, ‘Inni didisa mate ləəntə utidi nkɔpə. Bomu ditiki saa nə laabɔ ketsyi lə Onanto eto kɛnyɛ, ni ləətə nkɔpə sitinti nɛ.’ ”

5 Mfo nya Obonsam əmə lékpa Yesu úsuiko Yerusalem, Umə Kɛnkɛ əmə. Nya úfi wə úsu útəkə lə Yudafɔ eto Disumuyo eto kaka nso botaka eto disinti. 6 Mfo ɔtɛyi wə nkə, “Lə Onanto Kosate eto Ubi fenii, sa əbə ənyə lə kasɔ. Itsyise Awónisa Kɛnkɛ eto Kukue lə bɔtɛyi nkə, ‘Onanto ebotsyese wə batɔnkpe

nkə bakɔbɛ fə lə ani

bə lə fə kɔkpa lə kɔyɛ butusə lə abambi əsuə.’ ”

7 Yesu ətə wə mbuayɛ nkə, “Fɛɛ Awónisa Kɛnkɛ eto Kukue komə ke lə bɔtɛyi nkə, ‘Manto fə Onamute Onanto abe.’ ”

8 Mfo nya Obonsam əmə lékpa Yesu úsuiko kɔtini ko letaka eto disinti nya óte wə kawunsia eto sekakedikɔ kɛnkɛ ku ke diyənde. 9 Nya ɔtɛyi Yesu nkə, “Muufi asa nnyamfo kɛnkɛ ntə fə, lə ebose akonki esumu mɛ.”

10 Mfo nya Yesu díə wə mbuayɛ nkə, “Satana, du mɛ lə ɔflɔ! Awónisa Kɛnkɛ eto Kukue lə bɔtɛyi nkə, ‘Fə Onamute Onanto hā ele bæ se akonki ətə, esumu.’ ”

11 Mfo nya Obonsam dídu lə Yesu ɔflɔ, nya Onanto eto batɔnkpe díbə bawunsə ko wə.

Yesu Ətsyə Wə Keyifo Kasɔ Lə Galilea.

12 Se Yesu lenɔ nkə bəmuə Yohanes bəti bákpe lə diyoo, údu úsu Galilea. 13 Wənsia lə Nasaret, bomu údu úsu úsia lə Kapernaum, ni umə wə nkɔpɛ

læ Galilea eto Ditumbu kplɛ ɔflo læ Sebulon ku Naftali eto lekpake mfó.

¹⁴ Úsiæ mfo nya Onanto eto Unyelækætidi Yesaya eto kenye ka óteyi útsya díbæ kætə nkə,

¹⁵⁻¹⁶ “Sebulon eto kasɔ ku Naftali eto kasɔ eto betidi

ba nkɔɔ læ ketuntu əsuə,

læ lekpɔ eto kusu ɔflo læ Yordan eto Ketu eto ditukpenkpe nə nse

læ Galilea eto kasɔ kaka betidi

ba lenni Yudafo

luunyə diyənde kplɛ!

Nya mba nkɔɔ læ ukɔɔ eto bulə kəmiə,

Onanto eto diyənde ebuyənde lekpɔ mə læ əsuə.”

¹⁷ Ídu læ lefe nəmfó Yesu étsyiko letsya bobə katəyi nkə, “Bisinkli læ mi abua kama itsyise Onanto eto Sekadidi ebɔfi.”

Yesu Ákpadi Mba Laata Asabu Ena Nkə Bətəkəko Wə.

¹⁸ Nya se Yesu læye læ Galilea eto ditumbukplɛ ɔflo ɔntɔɔ, únyə bayimisani inuə ba ni mba laata asabu. Mə ni Simon wə baakpo Petro ku wə ɔyimisani Andrea ba díkata asabu læ ditumbukplɛ nəmə. ¹⁹ Yesu áteyi mə nkə, “Bibə bitəkəko mə, idu mɔmɔ ɛntɔɔ, moote mi kase biuləkə betidi bitə Onanto.” ²⁰ Mfó báyani mə asabu bətsyə nya bətəkəko wə bədu.

²¹ Nya se óye səkə úsu setɔɔ, usi únyə bayimisani inuə ba baakpo Yakobo ku Yohanes ba ni Sebedeo eto bebi. Mə ku mə anto Sebedeo əmə ákɛ læ ɔklo kafo bákalo mə asabu fɛ Yesu lékpadi mə. ²² Lamfolamfoo, báyani mə anto ku ɔklo əmə bətsyə nya bətəkəko wə bədu.

Yesu Átsya Efimbi Akpa Akpa Lə Mə Nti.

²³ Yesu áye læ Galilea eto kasɔ kenke nya óte asa læ Yudafo eto ntsyako. Nya óbɛ Onanto eto Sekadidi eto Ditiki Sɛɛ nəmə letsya. Nya ótsya betidi ba efimbi ate ate nle bulə kenke. ²⁴ Nyamfo ətə bə wə diye ku ditiki nəmə áye éfia Siria eto kasɔ kenke. Nyaso betidi ákpa mə befimfi ba efimbi ate ate nle bulə báboko wə ɔflo. Mə bətsyuə, awɔnɔ bua dísiə mə læ əsuə kakpe mə bulə. Bətsyuə kəkɔɔkasankli eto bufi díkələ nya bətsyuə, ani ku akpa díkɔɔ mə. Yesu átsya məmblɛ kenke. ²⁵ Sitiditu kplɛ sia ditsyi Galilea eto kasɔ ku Kəmə Lefosi ka nkɔɔ mfó ku Yerusalem ku Yudea eto kasɔ ku nsɔ bo nkɔɔ læ Yordan eto Ketu eto lekpake nə nse əbə bətəkə ko wə.

5

Yesu Áte Betidi Asa Lə Kətini Əsuə.

¹ Se Yesu dínyə sitiditu sia dítekəko wə, óbɛ úsu kətini kato nya úsiə kasɔ. Mfó nya wə bakasebi díbə wə ɔflo. ² Nya útsyiko mə asa bote nkə,

³ “Onanto ákpo atsyɔ betidi ba nyi bə beyifo bakombo læ læwɔnɔ əsuə, itsyise Onanto eto sekakedikɔ eyifo mə sele.

⁴ Onanto ákpo atsyɔ betidi ba leewi kaminsəku.

Mə Onanto loomansə ləkɔ nə.

⁵ Onanto ákpo atsyɔ betidi ba laabokosə əsuə kasɔ.

Mə ni mba luudi sɛkplɛ læ kasɔ kamfo eto bikə əsuə.

⁶ Onanto ákpo atsyɔ betidi ba laakplatsya kɛkɛklɛ bə bəəsiə nkɔɔ sɛɛ læ Onanto eto ənəmi.

Mə ni mba luunyə asa nnya luuyusə mə kafo nə.

⁷ Onanto ákpo atsyɔ betidi ba lænyə mə bətsyuə kaminsə.

Onanto ebunyə mə kaminsə.

⁸ Onanto ákpo atsyɔ betidi ba eto ketu lekpa kenke.

Mə luunyə Onanto nɛ.

⁹ Onanto ákpo atsyɔ betidi ba laalo bətsyuə nti kaboko diyua.

Onanto ebokpo mə wə bebi tinti.

¹⁰ Onanto ákpo atsyɔ betidi ba eto kama baati kate ohiä se bensi nkpə sɛɛ ekeyifo lə Onanto lelabi əsuə eso.

Onanto eto sekakedikɔ eyifo mə sele.

¹¹ “Onanto ákpo mi atsyɔ lə betidi aaka mi, kate mi ohiä nya baateyi bidia saa lə mi əsuə se bitəkəko mɛ eso. ¹² Binyə disuəyuə lə beto keyudu, itysie mi kayofofo fui lə Onanto eto kato. Nko ke ete báte Onanto eto bənyeləkətidi ba leto mi seto ohiä nɛ.

Mba Ntəkəko Yesu Eyifo Fe Mmba Ku Diyənde.

¹³ “Bite fe mmba bitə betidi ba kenke. Fɛɛ lə kamini ábɔ lə mmba bomə əsuə, ənsiəmbofo kamini bokpe lə mu bio. Nya se bunsibə kutəkə saa esoo, buwui hā ele bə befi mu bewui lə betidi lə bayɛ lə mu əsuə bafe.

¹⁴ “Biyifo fe diyənde bitə kawunsia kenke. Umə wə bála bətəkə lə kətini əsuə, ambio. ¹⁵ Kuutsyuə saa anto okandie kefi asa keti wə. Bomu bufi befi wə kətəkə lə wə kətəkəko əsuə kaka wuutə diyənde utsyuə saa wə nkpe lə diyo nəmə. ¹⁶ Nko ke ele bə mi okandie yənde utə lə betidi lə bənyə nɛ. Bə lə bənyə asa sɛɛ nnya bieyifo lə befi atesə bətə mi Anto wə nkpe kato.”

Yesu Əbə Kawunsia Bə Lə Ubə Əflosə Asa Nnya Moses Léte.

¹⁷ Yesu esi óteyi nkə, “Biembu biə mbə miə maninsə Moses eto afi nnya ókpe, nye Onanto eto bənyeləkətidi léte. Məmbə miə maaninsə nnya kon. Bomu mbə miə lə mbə mflosə nnya. ¹⁸ Nya nla miə bete sitinti minkə, lə kase kato ku kasɔ nsi nkpee, kulesa saa embɔbɔ lə kɔfi komə əsuə isu ese lefe nɛ lesa saa luubə elo. ¹⁹ Lə nyaso lə utsyuə ataka uñyə lə kɔfi komə eto lesa sɛkɛ ditsyuə əsuə, nya ote betidi bamba nkə mə tsya yifo nkoo, boofi wə fe əfɛɛ lə Onanto eto sekakedikɔ. Fɛɛ utidi wə ke luuyifo lə kɔfi komə əsuə nya woote betidi bamba tsya nkə beyifo nkoo, boofi wə fe əkplenyə tinti lə Onanto eto sekakedikɔ. ²⁰ Nyaso nle mi bətəyi wuee minkə, fe biofo Onanto eto sekakedikɔ budufə, ele bə bisia nkpə sɛɛ lə Onanto eto ənəmi bo leleke bonso kase kɔfi eto bateasa ku Farisifo kulaa tsya nsi.

Yesu Áte Asa Itsyi Lə Leblɔfi Əsuə.

²¹ “Kɔɔ bɛnɔ bətəyi betidi bənkə, ‘Manlo utidi.’ Nya utidi wə leeyifo nkoo, ele bə bakponko wə lekpo. ²² Fɛɛ mɔmɔɔ, mɔ lɛ mi bətəyi minkə, utsyuə saa ke luunyə ɔblɔ lə wə ɔyimi əsuə, bookponko wə lekpo. Nya utidi wə tsya lɔtəyi wə ɔyimitsyuə nkə, ‘Eyifo utidi bimbə,’ bookpa wə besuko beninə eto ənəmi. Nya utidi wə lɔtəyi wə ɔyimitsyuə nkə, ‘Eyifo ubukii,’ Onanto ebunə wə koto lə ditəfenku manlo kəmiə. ²³ Nyaso lə ibə bə efi fə ətəsa atonko lə Onanto kedikətəkə eto leba əsuə, nya fakloma fə lesatsyuə kpe lə fə ku fə ɔyimitsyuə lenti, ²⁴ yani fə kedi kamə ətsyə lə Disumuyo mfɔ lə esu lə fonko fə ɔyimitsyuə lə bekpo ntu lə bətsyuə nti fə lə efi fə kedi kamə esu ətə Onanto.

²⁵ “Lə utsyuə aala nkə weefi fə usuko kɔfi ɔfɔɔ, bɛbɛ lefe lə fonko wə lə bɛlɔ bətsyuə nti. Lenni nkoo, lə fonko wə esu lekpo etii, utidi əmfɔ ebufi fə okpe lə okponko eto ani. Nya wuntsya luufi fə okpe mba ləmuə betidi

eto ani nya bookpe fà lè diyo. ²⁶ Nya nle fà bótèyi kasini minkà ebòkè lè mfó isu ese lefe nà fofo kayo ka fensi alosà.

Yanle Bə Bəsə Ku Bəsia Fe Bətsyuə Kama.

²⁷ “Bənɔ bátèyi bənkə, ‘Yanle bə bəsə ku bəsia fe bətsyuə kama.’ ²⁸ Fɛɛ mɔ lɛ mi bótèyi minkə utsyuə saa kee loobe usionko nya wòokè wə ɔkɔɛɛ, ókpɔ wə lə wə utu kəmiə koko. ²⁹ Nyaso lə fə kodiani eto dinəmi ətə nkə dufə lə lebuə əsuə, ləkə ni ato akpe. Eləkə itə fə bə nyansə fə əsuə eto lekpa ditsyuə enso bə befɪ fə utidi əmə kenke bato bakpe lə utemanlo kəmiə. ³⁰ Nya lə fə kodiani ətə fəyifo lebuə, la ko ato akpe. Eləkə itə fə eso bə nyansə fə əsuə eto lekpa lɔni enso bə fə utidi əmə kenke dufə lə utemanlo kəmiə.

Yesu Áte Asa Itsyi Lə Kusənini Ku Kusianini Isuə.

³¹ “Bátèyi bənkə, ‘Utsyuə saa ke lɔni wə usiə, ele bə utə wə kukue nkə óni wə.’ ³² Fɛɛ nle mi bótèyi minkə, lə osani utsyuə áni wə usiə, nya yanye lə disenkpɔ əsuə esoo, osani əmə dítə usio əmə lekpo kusə. Nya dimanye lə osani wə ke luufɪ usio əmə tɔsya ákpɔ kusia.

Yesu Áte Asa Itsyi Lə Asakpadikpadi Isuə.

³³ “Kɔɔ bənɔ tɔsya bátèyi betidi bənkə, ‘Mankpadi asa esi etudi kenye lə nnya əsuə. Bomu yifo lə ntamu bo faka fətə Bonamute əsuə.’ ³⁴ Fɛɛ mɔmɔɔ, nle mi bótèyi minkə mankpadi asa ətsyə kenye saa. Mankpadi asa nnya nkpe kato itsyise Onanto eto lekankpɔmɛ ni mfó. ³⁵ Mankpadi asa nnya nkpe lə kasɔ tɔsya itsyise Onanto eto akpa eto kətəkɔ ini. Nya mankpadi Yerusalem, itsyise mfó ni baka eto Oka wə ni Isuəalenyə Kenke eto umə nɛ. ³⁶ Mankpadi fə disɪ tɔsya itsyise əmbə əsuəale fofo fə disɪ eto sɛwɔni eto lɛ ɔni buyifo uflubi lee ona. ³⁷ Tə lə mi ee lə iyifo ee, nya lə mi oowo lə iyifo oowo ete. Lesa bamba sa enso nyamfo eto bótèyii, etsyi lə olontidi əmə ɔflo.

Yesu Áte Bo Nkə Boantisə Oko.

³⁸ “Bənɔ bátèyi bənkə, ‘Bafɔ dinəmi lə dinəmi eto kenye, nya lenyi lə lenyi eto kenye.’ ³⁹ Fɛɛ mɔmɔɔ, mɔ lɛ mi bótèyi minkə, mantisə fə ɔyimitsyuə eto kabua ka úyifo eto oko. Lə utsyuə áɔɔ fə lə kodianitosii, tɔsi nkonse tɔsya ətə wə. ⁴⁰ Nya lə utsyuə aala nkə woasama fə lə ofo fə awu katoɔ, wuninsə fə kafia tɔsya ətə wə. ⁴¹ Nko ke lə əsuəalenyə eto utsyuə anyikə fə okpe nkə tɔsi wə bikə lə bɛyɛ disunkpɔ lɔnii, yenko wə nnya ənuə. ⁴² Lə utsyuə atɔ fə lesatsyuə, fi ni ətə wə. Nya lə utsyuə tɔsya atɔ nkə dia lesa ətə wə, dia ni ətə wə.

Yesu Áte Bo Nkə Bola Bo Balo.

⁴³ “Bənɔ bátèyi bənkə, ‘La fə bayetsyuə lə ekisi fə olo!’ ⁴⁴ Fɛɛ mɔmɔɔ, nle mi bótèyi minkə bela mi balo lə beto ola lə mba leekisi mi eto disɪ. ⁴⁵ Bə lə befiani Onanto wə nkpe kato eto bebi tinti. Itsyise wə ləətə kofe laafa kətə betidi bua ku mba leeyifo kasɛɛ kenke tsyetsyɛtsyɛ. Nya ɔsɔmi tɔsya laani kətə betidi ba leeyifo kasɛɛ ku mba leenyifo kasɛɛ ta. ⁴⁶ Lə betidi ba laala mi ete mi tɔsya laalaa, nte kayofofo ka Onanto luutə mi. Nko ke te mba laafo umənkɔ kula tɔsya leeyifo nɛ. ⁴⁷ Nya lə mi bayetsyuə mate ete biəsiasə, nyalɛ bienyifo tɔ kulesa nə eto ani ele bə basɔ mi. Mamfokanɔfo tɔsya eyifo nko ke. ⁴⁸ Bomuu, bɛflo fe kase mi Anto wə nkpe kato lɛflo seka.

6

Yesu Áte Asa Itsyi Lə Kafœkpeyifoyifo Ɔsuə.

¹ “Bebe kukɔnɔ biə bienyifo kesumu eto kaseɛ ka ele bə biyifo biləkə bete lə betidi lə bənyə. Itsyise lə biyifo nkoo, biensimbunyə kayofofo saa itsyi lə mi Anto wə nkpe kato ɔflo. ² Nyaso lə ətə okombo utsyuə lesatsyuə, mambe nya letsya lə betidi lə banɔ fe kase ənəmi ənəmi eto betidi leeyifo lə ntsyako ku lə umə eto kabia. Beeyifo nko bə lə betidi lə batesə mə. Nlɛ mi bətɛyi sitinti minkə boonyə mə kayofofo koko. ³ Nyaso fəə, lə awunsəko okomboo, yifo nko bə fə ɔyetsyuə kulaa tsya embote lesa nə feyifo. ⁴ Itə bə iyifo abɔnsa nya kuutsyuə saa lembunyə enso fə Anto Onanto wə ləənyə asanyata, bə lə ofo fə nya kayo.

Yesu Áte Asa Itsyi Lə Olatoto Ɔsuə.

⁵ “Lə beɛle ola botoo, bienyifo fe kase ənəmi ənəmi eto betidi leeyifo. Baala buɣyə lə Yudafo eto kalakatoko ku lə obia bə lə utsyuə saa lə unyə mə. Nlɛ mi bətɛyi sitinti miə, boofɔ mə kayofofo saa koko. ⁶ Fɛɛ lə ale ola botoo, dufə lə fə diyo kəmiə lə eti siku lə ato ola ətə fə Anto wə kuutsyuə saa ləənnɣ. Nya fə Anto wə ləənyə fə eyifosa kulakula saa, ebofo fə nya kayo.

⁷ “Lə beɛle ola botoo, biendi etiki kpenkpenkpe katɛyi, kalɔ bətɛyi fe kase bamamonyə leeyifo. Beebu bə lə bətɛyi etiki kpenkpenkpee, nya mə bəfia loofɔ mə olatoto nɛ. ⁸ Bienyifo fe mə, itsyise Mi Anto Onanto yi asa nnya behiə fɛ biatɔ wə. ⁹ Nyaso nnyə mmə ele bə beto ola, ‘Boanto wə nkpe kato, tə lə bakpasə fə diye.

¹⁰ Fə sekakedidi lə sibə.

Beyifo lə fə lelabi əsuə

lə kasɔ mfo fe kase inte kato.

¹¹ Tə bo bo mmi eto didisa.

¹² Fi bo abua atsyɛ bo

fe kase bo tsya leefi katsyɛ mba laata bo kebu.

¹³ Məntə lə budufə lə botokabe əsuə,

ləələkə bo etsyiko lə abua əsuə.

Itsyi sekadidi ku əsuəale

ku diyənde eyifo fə ale lefe saa.

Ibə itə.’

¹⁴ “Nya lə bifi mi bətsyuə eto botakebu bətsyɛ məə, mi Anto Onanto tsya ebufi mi ale tsya ɔtsyɛ mi. ¹⁵ Fɛɛ lə biemfi mi bətsyuə eto botakebu bətsyɛ məə, mi Anto Onanto tsya embufi mi botakebu ɔtsyɛ mi.

Yesu Áte Asa Itsyi Lə Kenyɛklekle Ɔsuə.

¹⁶ “Nya lə bɛkle kənyɛɛ, mənɣənkisə ənəmi eyifo fe kase ənəmi ənəmi eto betidi leeyifo seka. Beenɣənkisə ənəmi sekasitsyuə bə lə utsyuə saa luunyə mə nkə balɛ kənyɛ bokle. Nlɛ mi bətɛyi wuee minkə boofɔ mə kayofofo saa bəlosə. ¹⁷ Lə beɛle kənyɛ bokle nɛ, biflə ənəmi lə besadi disi. ¹⁸ Nyamfo luutə bə betidi embote bənkə beɛle kənyɛ bokle. Bomu bə lə mi Anto wə boənnɣ hā lə ote. Bə lə mi Anto wə ləənyə lesa saa, lə ofo mi nya kayo.

Yesu Áte Asa Itsyi Lə Onanto Eto Sekakediko Eto Bikenyənɣ Ɔsuə.

19 “Bianlo əsua eto bikə bitsyə lə kaso kamfo, kaka bale ku kosansa laabiasə bikə nya beyu tsya laaba biku kedufə ayo keyu mi. 20 Bomu belə mi bikə bitsyə lə Onanto eto. Mfoo, bale embobiasə mi nye beto kosonsa nya beyu tsya lemboba siku beyu mi. 21 Itsyise kaka fə bikə bia lefo koya ntee, mfo fuufi fə ənəmi ətəkə nē.

Yesu Áte Asa Lə Kase Ənəmi Diyifo Diyənde Itə Utidi.

22 “Ənəmi eyifo fe okandie itə utidi. Lə fə ənəmi aləkə, fə əsua kenke ebokpa fe okandie. 23 Fə lə fə ənəmi annlo kənyə, fə utidi eto umu əmə kenke ebəkə lə ketuntu əsua. Nyaso lə diyənde nə nkpe lə fə afiani ketuntuu, fə ketuntu kamə ebəkə ale tinti.

Yesu Áte Asa Itsyi Lə Onanto Ku Bikə Kamabutəkəko Əsua.

24 “Kuutsyua saa embofo banamute inuə busumu. Woola ɔni, ukisi unuəfə. Uutsyue ɔni koto nya wɔɔni unuəfə. Əmbofo Onanto ku atabi bəkə kesumu. 25 Nyamfo eso minlə mi bətəyi minlə bianso mi nsusu bufi kətəkə lə lesa nə biudi nye biunə nye asa nnya biələ lə mi əsua. Itsyise nkpe afo koya eso didisa. Nya əsua eto uyi tsya lefo koya eso asa nnya biələ. 26 Bebe bakləbe, baamfo kakue nya bəmləkə edisa nye eyibibi kətsyə əsua lə kewū, fə mi Anto Onanto aabe mə! Nya ntsyə fə woombobe mi enso mə, lefe nə eto lefe befo koya benso mə. 27 Nya mi utsyua ebofo nkpe busiə diyi ləni kasonə kaso kase elee, lə ufi nya okpe lə wə nsusu əsua kekəle nko?

28 “Bibu bebe kase dituwini mi lə dimə laanə bobee. Kaanta olokotutu nya keendi kafia kefi keti əsua. 29 Fə nle mi bətəyi minlə Oka Salomo kulaa tsya lə wə koləkə eto diyənde əsua, mánno bobee fe dituwini mi nə ləmə mfó. 30 Lə nko Onanto ləətə sefa koləkə komfo eto oklee, sefa sia ləənyə mmi ete nya kəsiasə ete baala se kato kakpə lə ditefenku kəmiə, ntsyə Onanto lembutə bə alesa kpə enso sefa eto ale? Ntsyə wəmbutə mi koləkə enso? Bimbə bəfokanə kpə!

31 “Lə nyaso biənsiə bikebu disi katə biənkə, ‘Sieti buunyə lesaatsyua budi nye lesaatsyua bunə nye lesaatsyua bələ lə əsua?’ 32 Asa nyamfo eyifo asa nnya bamamonyə ləəsiə kebə disi kətsyiko. Mi Anto wə nkpe kato yi nkə asa nyamfo kenke ebohiə mi. 33 Bomu bitə lə mi abebesa tute lə idi kase Onanto luudi seka lə mi əsua le befiəni basə. Nya wuufi asa bamba nya kenke loofe itə mi tsya, utə mi. 34 Nyaso biənsiə bikebu disi itsyi lə kuse ko nle bubə əsua. Diyə nəmfó tsya ebubə ku ni bulə. Yanle bə bufi bulə bamba bokpe lə mi eto bole əsua.

7

Yesu Áte Asa Itsyi Lə Utidi Bamba Eto Lekpo Bokponko Əsua.

1 “Mankponko betidi bamba lekpo bə lə Onanto tsya lə ɔye fə lekpo bokponko. 2 Kase faaklá asa yeeyi kaba kakpo kətə utidii, nko ke eto okle Onanto looklá utə fintsyə nē!

3 “Ntsyə fə fanlə dikubi kəkə nə ntəkə fə ɔyimitsyua eto dinəmi bobee fə fannlə dikubi kpə nə ntəkə lə fə léle bunya? 4 Ntsyə fə fofo fə ɔyimitsyua bətəyi fənkə, ‘Ləpkəpa, tə lə nləkə dikubi kəkə nə ntəkə fə lə dinəmi,’ se dikubi kpə ntəkə lə fə kosate eto lele əsua? 5 Fə ənəmi ənəmi eto utidi! Ka dikubi kpə nə ntəkə fə lə dinəmi buləkə fe lə ənyə kusu ələkə fə ɔyimitsyua eto lele kəkə nə ntəkə wə lə dinəmi.

⁶ “Biemfi asa nnya diyifo kenke beto bitə bakpa. Lə bifi bitə mæə, mə bomu ebətsyi bawuninsə bənə mi. Biemfi mi atsyabi nya lefo koya beto bekpe bakplako. Lə bifi bitə mæə, bəonwə nya ku mæ akpa bakpe lə kota.

⁷ “Beto asa lə befi bətə mi. Bəbēbē asa lə binyə. Bəso siku lə basini mi. ⁸ Itsyise utsyuə saa wə laato asaa, bəətə wə. Nya utsyuə saa wə laabēbē, wəənyə. Nya utsyuə saa, wə ləso siku, bəosini wə.

⁹ “Minti eto Owoe lə wə ubi ato wə abolo, wuufi lebambi utə wə? ¹⁰ Nye lə ətə wə lekpe, wuufi owa utə wə? ¹¹ Mimba ni babuayifo kulaa yi kase buifi asa sē bitə mi bebi. Nya ntsyə yuutsyə ku Boanto wə nkpe kato itə bə? Ntsyə yoofo bubə bə weembufi wə asa, asa sē, utə betidi ba laato wə? ¹² Asa nnya biala biə betidi bamba yifo bətə mii, mitsya yifo nnya bitə mə nko. Nyamfo ete Moses eto kəfi ku Onanto eto bənyeləkətidi nle bote nē.

Beye Lə Kesie Ka Nso Bəfə Befe.

¹³ “Beye lə kesie kəkē befe bidufə kəmiə. Itsyise lə beye lə kesie ka ləmo ku kusu ko disensə ko diyuə ku bəyē, yookpa mi isuko katsyləkə ka ni ute kəmiə. Nya ko əsuə betidi kpə nye nē. ¹⁴ Fē nkpə eto kusu afē, nya ko bəyē kesu mfó kpe ale, nya betidi esiani hā ləənyə ko.

Kuyi Saa Ku Ko Ebibi.

¹⁵ “Bēbe mi əsuə sinini lə bidiabidia eto bənyeləkətidi əsuə. Bəəbə mi oflo fe basamu seka lə dinyəbi əsuə. Fē lə mə kəmiəə, baso bekiti. ¹⁶ Biunyə mə bitsyə lekpo lə mə eyifosa əsuə. Kanyi aannwə eyibibi nnya bedi. Nya otonkpa anwə nnya bendi. ¹⁷ Nko ini bə kuyi sē saa aanwə ebibi sē. Nya kuyi bua saa aanwə ebibi bua. ¹⁸ Kuyi sē saa aannwə ebibi bua nko ke kuyi bua saa laannwə ebibi sē nē. ¹⁹ Kuyi saa ko laannwə ebibi sē, baala ko kefi kakpe lə ute. ²⁰ Nyaso badiantidi ba lələkə Onanto eto Ditiki Sē nəmə kənyē, biunyə mə bitsyə lekpo lə mə eyifosa əsuə.

Bikeyifo Onanto Eto Alasa.

²¹ “Inni utsyuə saa ke laakpadi mē nkə, ‘Bonamute, Bonamutee,’ luudufə Onanto eto sekakedikə. Bomu betidi ba leeyifo mo Anto wə nkpe kato eto alasa luudufə mfó. ²² Lə diyi fəfə ayoo, betidi kpə bətsyi mē bə, ‘Bonamute, Bonamute! Lə fə diyē əsuə nya budi fə Ditiki Sē nəmə nya bəyifo ayanisa kpə bóla awəncə bua kpə búləkə lə betidi əsuə.’ ²³ Mfó nya məoteyi mə minkə, ‘Minyi mi kulaa o-o! Bidu mē lə oflo, mi babuayifotidi.’

Yesu Ate Asa Itsyi Lə Bəyoto Inuə Bətsyuə Əsuə.

²⁴ “Nyaso utidi wə ke laano mo etiki nya weeyifo lə nnya əsuəə, wə ni obesibe nē. Ute fe utidi wə léto wə diyō uñyansə lə koba əsuə. ²⁵ Jsəmi áni nya ntu diyi boba bokpo, nya ufiebi keklege ləso ɔyē lə diyō nəmə əsuə ófē. Fē dɔmba itsyise óto ni utəkə lə koba əsuə. ²⁶ Fē utsyuə saa wə laano mo etiki fə woanyē lə nnya əsuəə, okateko ubuki. Ute fe utidibuki wə léto wə diyō uñyansə lə kowinimi əsuə. ²⁷ Jsəmi áni nya ntu diyi bóba bókpō mfó, nya ufiebi keklege ləso ɔyē lə diyō nəmə əsuə ófē, nya léba kploo lékpō lə kaso.”

Yesu Áte Asa Ku Əsuəale.

²⁸ Se Yesu léte asa nyamfo kenke ólosə, wə asatete eyifo məmblə yanii. ²⁹ Wə asatete mənɔyifo fe kase afi eto bateasa laate. Bomu óte asa fe nwə nkpe əsuəale lə asa nnya óte əsuə.

8

Yesu Átsya Osani Utsyuä.

¹ Lefe nä Yesu leyifä kótini komä úbä kasoo, betidi kpä etäkäko wä. ² Mfó nya osani utsyuä wä nle bufi sía bufi díbä óse akonki læ wä ənəmi óteyi nkä, “Bonamute! Læ alaa, ebofo butä bə mō əsuä le.”

³ Yesu ənə wä kōni ütidi wä, nya óteyi wä nkä, “Nla. Fə əsuä le.” Lamfolamfo bufi bomä əyuä utidi əmə. ⁴ Mfó əmə nya Yesu leteyi wä nkä, “Be kukəno, nya mensu ateyi kuutsyuä saa kulesa. Bomu fi fə əsuä esu ate Onanto eto usumunə wə luudi fə adansie nkə fə bufi əyuä fə sitinti. Nya læ efi kedi ka Moses eto kōfi leto ətə. Bə læ utsyuä saa læ ote nkə bufi bomä əyuä fə sitinti.”

Yesu Átsya Romafō Eto Omamanyə Ninə Eto Uyifoyifo Utsyuä.

⁵ Se Yesu didufə Kapernaun eto uməə, Romafō eto Omamanyə Ninə utsyuä əbä óle wə lekpa kpa nkä, ⁶ “Bonamute! Mō uyifoyifo læ bufi kekkeke. Olabe læ diyo ənnle bofo botaka.”

⁷ Yesu áteyi wə nkə, “Muusu læ nsu ntsya wə.”

⁸ Omamanyə ninə əmə ətə wə mbuayə nkä, “Bonamute, oolo! Yənyə itə bə mō diyo. Teyi ditiki lōni ete mō uyifoyifo əmə eto bufi ebuyuä wə. ⁹ Mintsya eyifo nwə nkpe læ beninə eto kalo, nya bamamanyə bətsyuä tsya nkpe mē kalo. Lə nteyi utsyuä miä, ‘Suu’ weesu. Nya læ nteyi obamba tsya miä, ‘Bəə,’ wəəbə. Nya læ nteyi mō uyifoyifo miä, ‘Yifo nəmfoo,’ weeyifo ni.”

¹⁰ Se Yesu lenə etiki nyamfoo, iyifo wə yanii nya óteyi betidi ba dítakəko wə mfó nkə, “Nle mi bəteyi sitinti minkə læ Israelbebi nti kulaa tsyaa, mənnyə tə bofokano kple bomfo eto okle! ¹¹ Nle mi bəteyi sitinti minkə betidi kpä ebutsyi kofekatoko ku ko diyokedufəko bəbə bəsiə kasə bedi lesa ku Abraham, Isak ku Yakob læ Onanto eto sekakediko. ¹² Fəə mimba ni sekakediko siamə eto bebii, boofi mə batobakpe læ ketuntu ka nkpe læ se kama mfo. Mfó boowi nku bayimi anyi.”

¹³ Nya kamaa, nya Yesu leteyi bamamanyə eto uninə əmə nkä, “Du esu diyo, yuubə itə fə fe kase fáno əsuä.” Nya omamanyə ninə əmə eto uyifoyifo eto əsuä dímuə wə ale læ lefe nəmfō əsuä ke.

Yesu Átsya Betidi Kpə Bufi.

¹⁴ Se Yesu dísu Petro eto diyoo, únyə nkə atikesi əmuə Petro eto usiəambe kekkeke, nya onlabe. ¹⁵ Mfó əmə nya Yesu lekəbe wə læ kōni nya atikesi nyamə léyani wə nya ótaka úsu úyifo wə afo.

¹⁶ Se ditsyitsyo lefe léyoo, bákpa betidi kpä ba awəno bua díkələ báboko Yesu əflo. Yesu læ ditikididi lōni əsuəə, óla awəno bua nyamə úləkə læ mə əsuə. Nya ótsya befimfi bamə kenke mə efimbi. ¹⁷ Úyifo nyamfo bə læ ditiki nə Onanto eto Únyeləkətidi Yesaya leteyi utsyə læ ibə itə nkä, “Wə kosate átsya bo kəsüəfi, nya ótsya bo efimbi kenke.”

Betidi Inuə Ba Léla Bə Bəətəkəko Yesu.

¹⁸ Lefe nə Yesu dínyə betidi kpä ba nýə wə læ əflo, óteyi wə batənkpe bamə nkə, bətə læ bayila ditumbukple nəmə besu ni lekpa ke nənse. ¹⁹ Afi eto oteasa utsyuä əbə wə əflo mfó. Nya óteyi Yesu nkä, “Oteasa, muutəkəko fə nsu kaka ke fantə.”

²⁰ Mfó nya Yesu leteyi wə nkə, “Nkpaflɔbe kpe əbiə nnya eto kafo baalabe, nya baklɔbe nkpe ayo. Fɛɛ Utidi Eto Ubii, əmbə kaka wuuluə wə disi.”

²¹ Nya utidi bamba utsyuə wə ni okasebi leteyi nkə, “Bonamute, tə mə kusu lə nsu mbikə mɔ anto fɛ.”

²² Yesu ətə wə mbuayɛ nkə, “Təkəkɔ mə. Tə mba nsi nkɔrə fe bekrənkɔrə lə besu bebikə mə bekrənkɔrətsyuə.”

Yesu Əti Ufiebɪ Wə Lesɔ Kekleke Kusu.

²³ Yesu ku wə bakasebi ɛdufə lə ɔklo utsyuə kafo. ²⁴ Yankle ufiebɪ ɛtsyiko bɔsɔ kekleke lə ditumbukplɛ nəmə əsuə. Nya ɔnlɛ ntu bɔsɔ kakpɔ lə ɔklo əmə kafo, nya iyifo fe woonya udufə lə ntu kasɔ. Fɛɛ Yesu wə labe selabe. ²⁵ Bakasebi bamə ɛsu bəsanklisə wə nya bətɛyi wə bənkə, “Bonamute, ləkə bo! Boəbə bukrə lo.”

²⁶ Mfó nya Yesu letə mə nkə, “Beso bənle sikpi bote nko? Mi mba eto bofokanɔ lemfui!” Mfó nya ɔtaka úúnyə nya ɔkrə ufiebɪ ku ntu bomə kenye nkə bəyuə kenye. Nya lesa saa díyuə kenye kananana.

²⁷ Iyifo utsyuə saa mfó yanii. Nya bətə əsuə bə, “Nte utidi wə eto okle ni nwə mfo? Ufiebɪ ku ntu kulaa tsya eetsyue wə koto!”

Yesu Átsya Betidi Inuə Bətsyuə Ba Ɔsuə Awɔnɔ Bua Dísiə.

²⁸ Se Yesu leyila ditumbukplɛ úsu ni lekpake nənse údufə Gadara eto kasɔ, betidi inuə ba əsuə awɔnɔ bua nsi ábɔ bətsyi lə edi nti bəbə bətsyiko wə. Nya se bəke sikpi tinti esoo, kuutsyuə saa mánkatɔnɔ nkə woayɛ kusu komfo ofe. ²⁹ Lamfolamfo, báfa ku ɔkə bembembe nya bətə wə bənkə, “Fə Onanto eto Ubi, bə nkpe lə bonko fə lenti mfo? Bubə fəbə fə ɛtsyiko bo koto bunə katɔnsə fɛ lə lefe nəmə lə leyoo?”

³⁰ Bakplako eto lekpa kplɛ ditsyuə ənyə lə mfó ɔflɔ békedi lesa. ³¹ Nyaso awɔnɔ bua nyamə ále Yesu lekpakpa bənkə, “Lə ebola bo ələkə lə mfoo, nyale la bo esu akpe lə bakplako eto lekpa kplɛ nə nyə mə əsuə.”

³² Mfó Yesu dínyənki ɔkrə mə ɔtɛyi nkə, “Bidu bisu.” Nyaso bədu mfó bəsu bədufə lə bakplako bamə əsuə. Nya bakplako bamə kenke dítsyetsyi bəwunini lə kɔtini komə eto kotosi bəsu bədufə lə ditumbukplɛ nəmə əsuə nya bənə ntu bəkrə. ³³ Lə nyaso mba laase bakplako bamə ɛtsyetsyi besu umə. Bətɛyi lesa saa nə díbə lə bakplako bamə ku betidi ba awɔnɔ bua disia lə əsuə əsuə. ³⁴ Nyaso utsyuə saa lə umə əmə ɛsu nkə wəənyə Yesu. Nya se bənyə wə, bálɛ wə lekpakpa bə udu lə mə kasɔ.

9

Yesu Átsya Utidi Utsyuə Wə Leba Onkpo Lə Kasɔ.

¹ Yesu ɛdufə lə ɔklo nya usinkli ɔye lə ditumbukplɛ əsuə úsu wə umə. ² Mfó nya bákpa osani utsyuə wə léba onkpo kasɔ lə belabekə əsuə báboko wə ɔflɔ. Se Yesu dínyə nkə báfo bánɔ tinti esoo, ɔtɛyi nwə léba onkpo kasɔ əmə nkə, “Ubi, kpe utu. Mfi fə abua ntsye fə.”

³ Mfó afi eto bateasa bətsyuə ba dínyə mfó letɛyi bənkə, “Utidi əmfɔ lə mbusiotiki budi.” ⁴ Yesu ənyə mə nsusu bomfo utsyə lekpo nya ɔtə mə nkə, “Beso bənle nsusu bua bomfo eto okle bufi?” ⁵ Nya nte etiki nnya eto bətɛyi díyuə enso, ‘Mfi fə abua ntsye fə,’ lee bətɛyi bə “Taka, lə ayɛ edu?” ⁶ Bə lə nləkə nte mi miə Utidi Eto Ubi kpe əsuəale bə lə ufi abua ɔtsye lə kawunsia mfoo,” ɔtɛyi utidi əmə léba onkpo kasɔ mfó nkə, “Taka ənyə, lə

efi fə belabekə læ edu esu diyo.” ⁷ Mfó nya osani əmə létaka nnya úfi wə belabekə nnya údu úsu diyo. ⁸ Lefe nə betidi bamfó dínýə nyamfoo, sikpi əmuə mə nnya bátēsə Onanto bə úfi əsuəale nyamfo eto okle útə betidi.

Yesu Ákpadi Mateo Nkə Utəkako Wə.

⁹ Yesu édu mfó nya se ɔnye ɔntɔɔ, únyə nwə laafo umənko utsyuə wə baakpo Mateo wə nsi læ wə keyifokɔ. Nya ɔteyi wə nkə, “Təkəko mɛ.” Mfó əmə nya Mateo létaka útəkako wə.

¹⁰ Lefe nə Yesu nsi ɔnlɛ lesa budi læ Mateo eto diyoo, mba laafo umənko kpə ku babuayifo bətsyuə əbə bákɔ ku Yesu ku wə bakasebi əsuə læ lesakedikɔ mfó. ¹¹ Mfó nya Farisifo ba dínýə nyamfoo, lɛtɔ wə bakasebi bənkə, “Beso mi oteasa ku mba laafo umənko ku babuayifo leedi lesa kəkɔ?”

¹² Yesu áncɔ lesa nə bətɛyi nyaso útə mbuayɛ nkə, “Betidi ba nkpe əsuəale manhiä ofanyə enso mba ni befimfi hā. ¹³ Bisu læ bisu bəbɛbɛ nnya bāwɔni bákpe læ Awɔnisa Kenke eto Kukue eto kasɔ bənkə, ‘Kaminsənyənyə maabɛbɛ, nya inni bebukilolo kətə kedí.’ Məmbə miə məəbə nləkə betidi sɛɛ, bomu babuayifo eso mimbə.”

Bátɔ Yesu Etiki Itsyi Lə Wə Asatete Fɔfɔ Əsuə.

¹⁴ Mfó nya Ntufɛsətidi Yohanes eto bakasebi díbə bátɔ Yesu bənkə, “Beso bonko Farisifo laakle kɛnyɛ læ lefe lefe əsuə, fɛɛ fə bakasebi laankle kɛnyɛ?”

¹⁵ Yesu ətə mə mbuayɛ nkə, “Bibubibu biə okafɔsə eto baklobo ba nkpe læ wə ɔfɔ yifo mə əsuə yooɔooɔoo ku kaminsə læ lefe nə eto lefe onkpe læ mə ɔfɔ? Yanle bə ibə nko kulefe! Fɛɛ diyi ditsyuə ebubə nə əsuə bookpa okafɔsə əmə bedunko læ mə ɔfɔ. Lə lefe nəmfó əsuə, bookle kɛnyɛ bəsiə.

¹⁶ “Kuutsyuə saa emfi kafía eto lefianku fɔfɔ katale kətəkə læ kakoko əsuə. Itsyise lefianku fɔfɔ nəmə ebunə ni əsuə diləkə læ lekoko nəmə əsuə itə bə díbiə koko nəmə ebola disensə lekpe.

¹⁷ “Nko ke kuutsyuə saa leemfi nte fɔfɔ kəkpo læ kubukikuetobe koko kəfo itsyise nte bomə ebəkpo itə otobə əmə eboba nya nte bomə luuwi nya otobe əmə loobia. Bomu beefi nte fɔfɔ kəkpo læ kubukikuetobe fɔfɔ kəfo. Nya asakpa ənuə nyamə ebutsyə kukɔnɔ.”

Yesu Áwunsəko Usio Utsyuə Ku Yairo Eto Ubi Ɔni Tsyə.

¹⁸ Lefe nə Yesu nlɛ mə etiki budinkoo, Yudafɔ eto katsyakɔ eto uninə utsyuə əbə wə ɔfɔ nya ɔsɛ akonki, ɔlɛ wə lekprakpa ɔteyi nkə, “Mɔ ubisiobi əkpə mɔmɔmɔmɔ, tsyā bə læ əbə efi fə ani ətəkə wə læ əsuə læ otaka.”

¹⁹ Nyaso Yesu átaka útəkako wə ku wə bakasebi.

²⁰ Se ɔntɔɔ, usionko utsyuə wə kɔtɔ díkakpo læ lefosi alɛ ənuə sɔ̃s̃ əsuə tsyā ətəkəko Yesu kama nya útidi wə awu eto kotosi. ²¹ Úyifo nko nya ɔteyi wə əsuə læ bɔfokanɔ əsuə nkə, “Lə ntidi wə awu koo, mɔ bufi ebɔyɛ mɛ.”

²² Yesu átsyi ɔwuninsə únyə wə nya ɔteyi wə nkə, “Muə utu alɛ, mɔ ubi. Fə bɔfokanɔ átsyā fə.” Lə lefe nəmfɔ əsuə tututuu, bufi bomə əyuə wə.

²³ Nnya kamaa, Yesu əsu katsyakɔ eto uninə əmə eto diyo nya se únyə mba leefe nkpatyaku ku mba nlɛ bɔfə kewi nkoo, ²⁴ ɔteyi mə nkə, “Utsyuə saa bɔ usu lekple, disiobi nəmə mənkpə, bomu selabe ete onlabe.” Mfo bətsyiko wə bumə. ²⁵ Nya se bála betidi bamə babosɛɛ, Yesu édufə diyo nə

ubisiobi əmə nlabə, nya ókobe wə lə kəni, nya ótaka úsiə. ²⁶ Ditiki nəmfo əsənsə léba lékpo lə kasə kamə eto lekpake nəmfó kenke.

Yesu Átsya Bənəmba Inuə Bətsyuə.

²⁷ Se Yesu didu mfó ənye əntə, bənəmba inuə bətsyuə átaka bətəkəko wə ku kudu bembembe bətəyi bənkə, “Oka, David eto ubi! Nyə bo kaminə!”

²⁸ Nya se Yesu dísu údufə diyoo, bənəmba inuə bamə edufə mfó. Nya Yesu létə mə nkə, “Befo bəno biə moofə mi bətsya?”

Mfó bəmənkli kenye bətəyi bənkə, “Ə! Bofə bəno.”

²⁹ Mfó nya Yesu dítidi mə ənəmi nya ótəyi mə nkə, “Tə lə ibə itə fe kase befo bəno.” ³⁰ Nya ete mə ənəmi ləsinə. Nya Yesu díkə mə ato kekəle nkə, “Biantəyi kuutsyuə saa nyamfo.” ³¹ Fə se bədu mfó, bəbe ditiki nəmfo lətsya utidi sa əno lə lekpə nəmfó kenke itsyi lə Yesu əsuə.

Yesu Átsya Utidi Utsyuə Ləndi Etiki.

³² Se betidi bamfo didu bəntə, betidi bətsyuə ákpa osani utsyuə wə ləwəno bua dítə ənnlə etiki bofo budi báboko Yesu əfo. ³³ Óla ləwəno bua nəmə úləkə lə wə əsuə. Mfó nya utidi əmə ditsyiko etiki budi. Nyamfo éyifo betidi ba nyə mfó yanii, bətəyi bənkə, “Boənnə tə nyamfo eto okle bunyə kulefe lə Israel eto kasə!”

³⁴ Fə Fərisifə bətsyuə átəyi bənkə, “Awəno bua eto oka wə lətə wə əsuəale, nya úfi ənlə awəno bua nyamfó bola kələkə nə.”

Betidi Eto Asa Ənə Yesu Kafo.

³⁵ Yesu áyē ótsyilama kəmə ku mbuto bo nkpe lə lekpake nə lefi mfó. Óte asa lə Yedafə eto ntsyako. Óbe Ditiki Sə nəmə lətsya óte asa itsyi lə Onanto eto sekəkədikə əsuə. Nya ótsya betidi efimbi efimbi kenke. ³⁶ Nya se únyə sitiditu siamə, mə asa ənə wə kafo itsyise əsuə ába mə, nya bənkə əwənsəkotsyuə saa, nya bəyifo fe basamu ba ləmbə obebe. ³⁷ Nyaso ótəyi wə bəkəsebi nkə, “Bəkəenke bia díkəyo buləkə fui, fə bəyifoyifo bamə emfui. ³⁸ Nyaso bələ əkuənsate əmə lekpakpa lə otsyese bəyifoyifo lə bəbə bawənsə lə bələkə bəkənkə biamə.”

10

Yesu Ətə Wə Batənkpe Ləfosi Inuə Bamə Əsuəale.

¹ Yesu ákpadi wə batənkpe ləfosi inuə bamə ókə nya útə mə əsuəale nkə bala awəno bua bələkələ betidi əsuə nya lə batsya mə efimbi, efimbi saa tsya.

² Batənkpe ləfosi inuə bamə eto aye ni Simon wə bənsi baakpo Petro ku wə əyimi Andrea ku Yakobo ku wə əyimi wə baakpo Yohanes baa ni Sebedeo eto bebi

³ ku Filipino ku Bartolomeo ku Toma ku Mateo wə laafo umənkə

ku Yakobo wə ni Alfeo eto ubi ku Tadeo

⁴ ku Simon wə ditsyi Kana

ku Yuda Iskariot wə didu Yesu útə.

Bisu Bəbe Ditiki Sə Nəmə Lətsya.

⁵ Yesu əsyə ləfosi betidi inuə bamfo kusu nya ótsyese mə nya úkə mə ato nkə, “Biənsu betidi ba lenni Yudafə eto kasə nye bidufə Samariafə eto

umə saa tsya kafo. ⁶ Bomu bisu Israel bebi ba diyifo fe basamu ba lénya kusu oflo. ⁷ Bisu bebe letsya biənkə, ‘Onanto eto Sekakedidi eboyo selo.’ ⁸ Betsya befimfi lə betakasə mba díkpə. Betsya mba nle bufisia bufi, lə bela awəno bua bitsyiko lə betidi əsuə. Biana əsuəale nyamfo bitsyiko mɔ oflo nyaso mi tsya biemfi nnya bete befo atabi. ⁹ Bientsyi atabi saa lə mi katobe. ¹⁰ Mi kuutsyuə mentsyi otobe fe mba laato asa, awu nuəfə, afəkpa nye ɔlɛ uyi ɔyɛ kusu. Uyifoyifo ənyə utə lesa nə wuudi.

¹¹ “Lə bidufə umə nye kebuto kətsyuəə, bebebe utidi sɛɛ wə loola nkə woafə mi. Besəno lə wə oflo lə beke mfo isu ese lefe nə biudu. ¹² Lə bidufə diyə ditsyuə, bisiasə mə biənkə, ‘Diyuə itə mi.’ ¹³ Lə báfo mi ku kafo faa, bitə lə mi diyuə eto kəsia kamfó lə kəsia ku diyə nəmfó kenke eto utsyuə saa. Nya lə bamfo mii, diyuə eto kəsia kamfó bə mi oflo. ¹⁴ Nya lə diyə nye umə əmə eto betidi mámfə mi nye báni bámfo mi ditikii, nyale bidu mfó lə befle mi nkpafo eto site bekpə lə umə əmə. ¹⁵ Nle mi bətəyi sitinti minkə lə diyə fɛfɛ nə Onanto lookponko kawunsia eto betidi lekpo əsuəə, wuunyə Sodom ku Gomora eto betidi kaminsə kulaa tsya oso umə əmfə eto bale.

Betidi Bətsyuə Əəbəkə Mi Bənyə Mi Lə Əsuə.

¹⁶ “Bələ bəno! Nle mi bətsyese fe basamu lə bekiti eto nti. Bitəkə ənə fe bawə seka, nya bele mi əsuə kukəno fe ablonima. ¹⁷ Bebe mi əsuə kukəno, itsyise betidi ebumə mi, bakpa mi besuko akpokakpokə. Bəoble mi lə Yudafə eto ntsyakə. ¹⁸ Lə mɔ disi esoo, bookponko mi akpə lə Aba eto beninə ku baka eto ənəmi. Lə mfóo, bətəyi mə ku mba lenni Yudafə Ditiki sɛɛ nəmə. ¹⁹ Lə bákpa mi bésuko lekpokakpokə, biembu disi lə lesa nə biətəyi, nye kase biətəyi nnya. Lə lefe nəmfə ayoo, boote mi lesa nə biətəyi. ²⁰ Itsyise inni mi loote etiki nnya buidi, bomu mi Anto Onanto eto Ləwəno luudi etiki ɔyɛ lə mi əsuə.

²¹ “Betidi ebudu mə bayimi bətə bə balo. Nya antomə tsya luuyifo nko ke ku mə bebi. Bebi ebətaka bənyə lə mə antomə əsuə bedu mə bətə bə balo. ²² Utsyuə saa ebukisi mi lə mɔ disi eso. Fɛɛ utsyuə saa wə luunyə kekkeke lə wə bofokano əsuə isu ese kalosəkəo, bofo wə lə nkəpə. ²³ Lə bati mi kama lə umə ɔnii, bitsyetsyi bisu umə bamba. Nya nle mi bətəyi sitinti minkə, biembuyifo mi keyifo belosə lə Israel eto kəmə ka kenke fɛ mɔ, Utidi Eto Ubi luubə.

²⁴ “Okasebi saa aanso wə oteasa. Odomunyə saa tsya aanso wə onamute. ²⁵ Nyasoo, ele bə imi, okasebi saa nkə wuubə utsyə fə wə oteasa seka. Nya ndomunyə tsya luubə utsyə fe wə onamute. Nya lə bákpadɪ oyosate utsyuə bə Awəno bua eto ɔtənkotəno nyaale nte aye bua nya eto okle bembokpo diyə nəmə eto bebi?

Mante Betidi Sikpi.

²⁶ “Nyaso biantə betidi sikpi, itsyise lesa saa nə əsuə bəti asa bakulaa, bəosini asa lə nnya əsuə, nya asakulakula saa ebəbəo lekple banə. ²⁷ Lesa nə minle mi bətəyi lə ketuntu lefee, bətəyi nnya lə kalekpakpa əsuə. Nya lesa nə bətəyi mi lə kawɛ əsuə, bebe nya letsya lə utsyuə saa lə ɔno. ²⁸ Biantə mba ini etidisuə ete bofo bolo fɛ bembəfo okla bolo sikpi. Bomu bete Onanto wə loofə utidi eto əsuə eto sinə ku ləwəno bolo lə ute wə laatonsə asa sikpi. ²⁹ Lə efi kablə kani, fofo ntsyuə nnuə boya tsyaa, ke kani kplo embukpə lə inni Boanto Onanto eto lelabi. ³⁰ Nya mimii, Onanto

yi mi disii eto sɛwɔni eto leklabi kenke. ³¹ Nyaso biantɛ sikpi, itsyise befo koya besɔ baklobɛ kpɛ.

Kenyɛbulakɛ Kate Lɛ Yesu Eto Dikiti Sɛɛ Ɔsuɔ Ku Wɛ Bɔni.

³² “Utsyuɛ saa wɛ luulɛkɛ kenye lɛ betidi nti ɔteyi nkɛ uyifo mɔ olee, mintsya ebofo wɛ fe moole lɛ mɔ Anto Onanto eto ɛnɛmi kato. ³³ Fɛɛ lɛ utsyuɛ ɛni mɛ lɛ betidi ba tã eto ɛnɛmii, mintsya eboni wɛ lɛ mɔ Anto wɛ kato eto ɛnɛmi.

Betidi Ebusɛnsɛ Lɛ Mɔ Disii.

³⁴ “Biembu biɛ mbɛ diyuɛ kabokoko lɛ kawunsia. Owo lo! Mɛmbɛ diyuɛ kabokoko, bomu kabia! ³⁵ Mbɛ miɛ mɛɛnɛ kabia nkpe ‘lɛ bebisaibi ku mɛ antomɛ lenti,

lɛ bebisiobi ku mɛ ambɛmɛ lenti,

lɛ bebisiɛ ku mɛ bese ambe mɛ lenti.

³⁶ Nya utidi eto olo sitintii, ebutsyi wɛ kosate eto diyo kafo.’

³⁷ “Nya utsyuɛ saa wɛ laala wɛ anto nye ambe oso mɛɛ, mɛnyɛ itɛ bɛ uyifo mɔ okasebi. Nko ke ini bɛ utsyuɛ saa ke laala wɛ ubisaibi nye ubisiobi kulaa tɛya oso mɛɛ, yɛnyɛ itɛ bɛ uyifo mɔ okasebi. ³⁸ Utsyuɛ saa ke dɛmɛntɛyi wɛ uyikabiɛ ɔye mɔ kayɛko utɛkɛko mɛɛ, mɛnyɛ utɛ bɛ uyifo mɔ okasebi. ³⁹ Utsyuɛ saa ke lela nkɛ waata wɛ nkpe eto disii, ebonyansɛ mu. Fɛɛ utsyuɛ saa ke loonyansɛ wɛ nkpe lɛ mɔ butɛkɛko esoo, wuunyɛ nkpe manlo sitinti.

Onanto Ebofo Betidi Ba Lefo Yesu Banɔ Kayo.

⁴⁰ “Utsyuɛ saa ke lofo mii, mɔ ofo. Nya utsyuɛ saa ke lofo mɛɛ, ofo nwɛ lɛtsyese mɛ tɛya. ⁴¹ Utsyuɛ saa ke lofo Onanto eto unyelɛkɛtidi nkɛ uyifo Onanto eto unyelɛkɛtidi esoo, ebunyɛ kedikɔ lɛ unyelɛkɛtidi eto kayofofo ka wofo lɛ nnya ɛsuɛ. Utsyuɛ saa ke lofo utidi wɛ ni ɔsɛɛ itsyise uyifo ɔsɛɛnyɛ esoo, wɛ ku utidi ɛmɛ ebofo kayofofo itsyi lɛ keyifo ka uyifo eso. ⁴² Bebe nyamfo kukɔnɔ bɛ utsyuɛ saa wɛ luutɛ ntu yududu eto lekɔbetɔ mɔ bakasebi bamfo eto utsyuɛ lɛ mɛ nti lɛ mɔ disii, ebunyɛ kayofofo lɛ nnya eso kokooko.”

11

Ntuflɛsɛtidi Yohanes Ɔtsyese Batɔnkpe Yesu Ɔflo.

¹ Lefe nɛ Yesu dɛlɛkɛ wɛ bakasebi lefosi inuɛ bamfo ɛtsyɛ mɛ kusu ɔlosɛ, ɛdu mfɔ ɛsu ɔte asa nnya ɔbe nnya lɛtsya lɛ kɛmɛ kamɛ ku nka lɛtsyilama mfɔ.

² Lefe nɛmɛɛ, se Ntuflɛsɛtidi Yohanes wɛ nkpe lɛ Aba eto diyo lɛnɔ asa nnya Yesu nɛ buyifoo, ɔkpe wɛ bakasebi bɛtsyuɛ Yesu ɔflo. ³ Bɛsu bɛtɔ Yesu bɛnkɛ, “Tɛyi bo. Fɛ ni utidi wɛ Yohanes lɛteyi nkɛ ɛbɛ bubɛ, lee bobe obamba kusu?”

⁴ Mfɔ nya Yesu dɛtɛ mɛ mbuaye nkɛ, “Bisinkli bisu bɛteyi Yohanes asa nnya bɛnɛ bɔnɔ ku nnya bɛnɛ bunyɛ. ⁵ Bɛnɛmba lɛ bunyɛ, nya mba leba bankpo lɛ kasɔ lɛ bɔye. Mba nɛ bɛfisia bɛfi eto ɛsuɛ lɛ bokpa, batoti lɛ bɔnɔ, bale bɛkprɛnkɛ botakasɛ kɛnyɛnsɛ, nya banɛ bakombo Ditiki Sɛɛ nɛmɛ bɔteyi. ⁶ Diyɛ itɛ mba dimɛnyɛ kabua saa lɛ mɛ ɛsuɛ.”

⁷ Se Yohanes eto bakasebi bamɛ dɛdu bantɔ, Yesu ɛdi betidi bamɛ etiki itsyi lɛ Yohanes ɛsuɛ ɔteyi nkɛ, “Se bisu Yohanes ɔflo lɛ mfimintii, be bɛfo bɛnɔ biɛ biunyɛ? Lefanto nɛ ufiebi nɛ bɔsɔ kafe lee? ⁸ Be bisu kabɛko fɛɛ? Utidi wɛ nkpe bikɛ lɛ ɛsuɛ bia laanɔ bobe lee? Betidi ba laakpe bikɛ

biamfo eto oklee, Lekayo baake. ⁹ Beteysi me lesa ne kon bisu kabeko! Bia biesu bebe Onanto eto unyelaketidi lee? Ee, la sitinti wa uni ne. Fee nwa binye, so Onanto eto unyelaketidi kulaa tsa. ¹⁰ Itsyise Yohanes ni nwa esue bawoni bakpe la Awonisa Kenke eto Kukue banko, Onanto ateyi nka, 'Mootsyese mo otankpe ntansa fa bubo

la uba olo fa kusu utsya.'

¹¹ Nya nle mi boteyi sitinti minka Ntuflesetidi Yohanes amo oso utsyua saa wa usio lele la kawunsi kamfo. Fee nwa nso bofe la Onanto eto sekakediko, amo oso Yohanes ama. ¹² Idu la Ntuflesetidi Yohanes eto lefe iba ese momo, bale bota kekleke ku kenamisa la kato eto sekakediko siama esue. Fee mba nye la se esue ku kenamisa tinti la bokplatsya ba beeti se bubo kusu. ¹³ Iba ese la Yohanes eto lefee, Onanto eto banyelaketidi ku Moses eto afa edi etiki itsyi la sekakediko siama esue. ¹⁴ Nya la bela bia biafo mo ditiki beno, Yohanes ni Elia, wa eto bubo bateyi betsyu. ¹⁵ Nwa ato nkpee, utsyue ato la olo.

¹⁶ "Nya momo, be muufi mmi eto betidi nkatesa ko? Beyifo fe bekpefi ba laakpe kye la asi. Lekpa lani afa kakpadi ma betsyua katyeni nka,

¹⁷ 'Buse kusiakpakra eto ese buta mi,

Fee beni kewui buwui.

Bototo keku eto ese buta mi,

Fee bienwi nku.'

¹⁸ Itsyise lefe na Yohanes dibaa, okle kenye nya wanne nte. Nya utsyua saa letyeni nka, 'Utsyi lewono bua.' ¹⁹ Fee se Utidi Eto Ubi dibaa, udi una. Nya utsyua saa letyeni nka, 'Be utidi amfo! Uyifo udikpuu ku utena, mba laafo umanko ku babuayifo eto osetsyua!' Fee utidi eto eyifosa esua, nya woolaka Onanto eto kobe ko nkpe wa kate ne."

Kama Ketsyua Eto Betidi Mamfo Yesu Bano.

²⁰ Kama ka esue Yesu diyifo ayanisa kpa eto betidi mantysi bawuninsa bafu bano. Nyaso ila wa ita ma. ²¹ Uteyi nka, "Mbobo mae fa Korasim! Nya mbobo mae fa Betsaida! La ayanisa nnya beyifo la mi ete beyifo la Tiro ku Sidon inni, eni mfo eto betidi ebotsyi bawuninsa kokoko, befi atoku eto mfa beti, bediki nto la esue ete ba bani ma abua. ²² Nle mi boteyi sitinti minka, la Lekpoyi Fefe, Onanto ebunya Tiro ku Sidon eto kama kaminse eso mi. ²³ Nya fa Kapernaum, bubu fanle fa Onanto ebobese fa kato? Boobokosa fa kaso bato fa bakpe la ditafenku kamia ke! La ayanisa nnya minyifo la fa ete minyifo la Sodom, eni usi okpe eyo mmi! ²⁴ Nle fa boteyi sitinti minka la lekpo yi fefe, Onanto ebunya Sodom kaminse tinti oso fa!"

Yesu Akpadi Betidi Nka Baha Betsyu Owe La Wa Oflo.

²⁵ La lefe namfoo, Yesu ateyi nka, "Anto, kato ku kaso eto Onamute. Maaso fa ani, itsyise elaka asa nnya lekula babesibe ku bekuente ate mba lennyi kulesa. ²⁶ Ee, Anto, sitinti, nko fala fa iba ita ne.

²⁷ "Mo Anto efi asa nnya kenke uta me. Kuutsyua saa enyi Ubi ama enso Anto. Nya kuutsyua saa enyi Anto ama enso Ubi ama ko mba Ubi ama laala nka woolaka wa ota.

²⁸ "Biba mo oflo mimba ntsyi bike kinkinki bia nle mi bulo, la nta la bitsyue onwe. ²⁹ Biba la busie mo bitsyike buta betsyua la bekase asa bitsyiko mo oflo, itsyise nkpe lefona nya mimbokosa esue kaso la lewono esue.

30 Itsyise bitsyikə bia muuttsyisə mi əyuə, nya bitsyikə bia muuttsyisə mi tsya eyifo fomfloo.”

12

Yesu Ku Farisifo Ake Kəna Lə Ɔnweditsyayi Ɔsuə.

1 Lə lefe kliminti ditsyuə kamaa, Yesu ku wə bakasebi ɛsu báye akpa eto ɔkue utsyuə kafe báfe lə Ɔnweditsyayi. Se kukpensə lele wə bakasebi bamə, bətsyiko edisa nyamə bufəsə kayimi. 2 Se Farisifo bamə dínyə nyamfoo, bəteyi Yesu bənkə, “Fə bakasebi éyifo lesa nə dínyə lə bo Ɔnweditsyayi eto afi əsuə!”

3 Mfó Yesu díta mə mbuaye ɔto mə nkə, “Biankla lesa nə Oka David díyifo lə lefe nə kukpensə lele wə ku wə betidi? 4 Údufə Onanto eto diyo, nya wə ku wə betidi dífi lesa nə bákpro atsyɔ bəta Onanto bədi, lə lefe nə eto lefe kofi məntə kusu nko, ini mba ləətə Onanto kedi hā nkpe kusu beedi lebolo nəmə. 5 Nye bíankla lə Moses eto afi biənkə lə Ɔnweditsyayi saa, besumunya bə nkpe lə Onanto eto Disumuyo ékeyifo asa nnya dínyə lə diyi nəmə əsuə, tsya fɛɛ bánlo mə dikpi lə nnya əsuə? 6 Nlɛ mi bəteyi minkə, lesaatsyuə kpe mi lenti mfo nə ləmɔ lenso Disumuyo Kplɛ. 7 Awənisə Kənkə eto Kukue nkə, ‘Kaminsənyənyə ni lesa nə maabəbɛ, inni bebuki eto keditətə.’ Lə bə bəno nyamfo kasɔ tutuutu, eni biembokpo akpofukutu belo betidi ekpi. 8 Itsyise Utidi Eto Ubi ni Ɔnweditsyayi eto Onamute.”

Yesu Ɔtsya Utidi Wə Eto Kəni Díkpə.

9 Mfó nya Yesu dídu úsu Yudafo eto Katsyako kətsyuə. 10 Mfóo, úsu únyə osani utsyuə wə eto kəni, kəni díkpə. Betidi bətsyuə áke mfó ba léla bə bábebe etiki bəta wə bə ɔta kofi ubu, nyaso bátɔ wə bənkə, “Kofi əta kusu bə batsya ufimfi lə Ɔnweditsyayi?”

11 Yesu átɔ mə nkə, “Lə ibə bə mi utsyuə eto osamu ákpia údufə lə dibíəku əsuə lə Ɔnweditsyayii, wəmbunə wə uləkə? 12 Fɛɛ utidi afo koya oso osamu! Nyale, bo kofi məntə bo kusu nkə bəwunsəko kuutsyuə lə Ɔnweditsyayi.”

13 Mfó nya ɔteyi osani wə eto kəni díkpə nkə, “Nə fə kəni etsyue.” Únə ko útsyue, nya kəni komə disi kótsya wə fe kase kunuəfə komə nte. 14 Nya Farisifo ba dínyə mfó dídu nya bəfi nsusu bə boolo Yesu.

Yesu Ni Uyifoyifo Wə Onanto Díləkə.

15 Se Yesu lenɔ nkə bákile kənye lə wə əsuə, údu mfó, nya betidi kpə dítakəko wə. Ɔtsya befimfi kenke. 16 Nya úti mə kusu nkə bəntə lə betidi lə bate bə wə uni. 17 Ɔteyi nyamfo nko bə lə Onanto eto nnya ɔteyi útsyə eye lə wə Unyeləkətidi Yesaya əsuə lə ibə itə sitinti nkə,

18 “Nwə mfo ni mɔ uyifoyifo wə mínləkə mintsyə,
nəwə maala, nya məənyə disuəyuə lə wə tinti.
Muutə mɔ Lewəno lə dibə disia lə wə əsuə,
nya woobe mɔ lekpokponkpo letsya utə kawunsia kenke.

19 Weembunə etiki ku betidi nye ofā kuutsyuə,
nya bəmbəno wə etiki ku bofa lə obia.

20 Wɔkɛ dibusə utə mba ləmbə əsuəale.

Nya wuunya mba diyifole saa ləmbə lə əsuə kamsə.
Wɔolenko nko kekleke isu ese lefe nə mɔ ɔnukuale eto lekpokponkpo luutəkə kato.

21 Nya betidi ba kenke luufi mə kusubebe bətəkə lə wə.”

Bátəyi Bənkə Yesu Eto Əsuəale Ábɔ Itsyi Wo Buti Lə Awɔnɔ Bua Eto ƉɔnkoƉnko Ɖfɔ.

22 Mfó nya betidi bətsyuə lékpa osani utsyuə wə awɔnɔ bua nle bulə, wə ni unəmba nya uyifo nwə lendi etiki tsya báboko Yesu ɔfɔ. Yesu átsya wə itə ófo etiki budi, kənyə asa tsya. 23 Ayanisa nnya Yesu díyifo mfó éyifo betidi bamfó yanii, nya bətɔ bənkə, “Inni nwəmfo ni Oka David eto ufluflu wə bákpo ɔhile bətsyè?”

24 Se Farisifo lenɔ nyamfoo, bátəyi bənkə, “Woala ɔwɔnɔ bua kələkə eye lə əsuəale nya awɔnɔ bua eto ɔnkoƉnko Beelsebul dítə wə əsuə.”

25 Yesu áte mə nsusu nyaso ótəyi mə nkə, “Sekakedikɔ saa sia laama akpa akpa, kənyə lə bətsyuə əsuə, ebokə sekle. Nya umə nye diyo saa nə laama akpa akpa kənyə lə bətsyuə əsuə, eboba lə akpa. 26 Nyaso lə lekpa lɔni lə lekpa nuafə bɔkponko lə Obonsam eto sekakedikɔ, ete bənkə dioba akpa, nya diəmbokle fə dioba lekpo lə kasɔ. 27 Lə be le bətəyi biə awɔnɔ bua eto ɔnkoƉnko eto əsuəale əsuə maayə kala awɔnɔ bua kələkə lə betidi əsuə, nyale bawə eto əsuəale əsuə mba ntəkəko mi laayə kala mə kələkə? Lesa nə mi kosate eto mba ntəkəko mi leeyifoo, lə bote bə bənle sitinti bətəyi. 28 Inni Beelsebul bomuu, Onanto eto Ləwɔnɔ ni lətə mə əsuəale bə nla awɔnɔ bua lə betidi əsuə. Nyamfo lə bote bə Onanto eto Sekadidi ébutsyè kasɔ lə mi nti koko.

29 “Kuutsyuə saa embofo botaka kedufə lə əsuəaletidi eto diyo ete utsyiko wə bikə butsyi, lenni bə ófo əsuəaletidi əmə bumuə kakle fə woofɔ budufə lə diyo nəmə ketsyi wə bikə.

30 “Utidi wə ke lentəkəko mə, uñyə mə lə əsuə. Nya nwə ke lanwunsəko mə lə bəseketsyue əsuə eesensə nnya. 31 Lə nyamfo esoo, nle mi bətəyi minkə, boofi abua saa béyifo ku etiki bua saa bədi batsyɛ mə, fəe nwə ke luudi etiki nnya diyifə lə Ləwɔnɔ kenke əsuə alɛ, bembufi nnya batsyɛ wə. 32 Nya utsyuə wə ke luudi etiki uñyə lə Utidi Eto Ubi əsuə, boofi bufi katsyɛ wə, fəe utsyuə saa ke luudi etiki uñyə lə Ləwɔnɔ kenke əsuə, bembufi batsyɛ wə lə nkɔ bomfo lee mbo luubə əsuə tsya.

Kuyi Saa Kuyi Eto Ebibi Əsuə Baayə Kənyə Nko Eto Okle Kuni.

33 “Kuyi sɛɛ saa aanwɔ ebibi sɛɛ, nya kuyi bua saa tsya aanwɔ ebibi bua. Bətsyɛ kuyi lekpo eye lə ebibi nnya koanwɔ əsuə. 34 Mimba ləbɔ bitsyi lə bawə eto kafo əsuə! Asa sɛɛ aambɔ ketsyi lə mi kenye! Itsyise lesa nə diyi mi ketu əsuə, nnya mi kenye lələkə katəyi nɛ. 35 Utidi sɛɛ, asa sɛɛ laabɔ ketsyi lə wə nya ini nnya wələkə katəyi nɛ. Nya utidi bua tsyaa, abua nnya nkpe lə wə, nnya wələkə katəyi nɛ. 36 Nla miə ekpa ko mi wee bə, lə Lekpoyi Fɛfɛ, utsyuə saa ebutə etiki bimba saa nnya ləbɔ lə wə kenye eto nkunta. 37 Itsyise fə kosate eto etiki nnya ləbɔ fə lə kenye, nya buufi bakponko fə lekpo balofə dikpi lee bətə fə ləbe nɛ.”

Yesu Áni Nkə Weembuyifo Ayanisa Saa Ote.

38 Mfó nya afi eto bateasa ku Farisifo bətsyuə lətəyi Yesu bənkə, “Oteasa, bola bə yifo ayanisa ətsyuə atə lə bobe.”

39 Mfó nya Yesu dítə mbuayə nkə, “Bebe, mi mmi eto betidi ba leesumu bəfiə ku asa bimba. Bela biə biənyə ayanisa itsyi mə ɔfɔ, fəe biəmbunyə ayanisa saa enso nnya ditsyi Onanto eto Unyeləkətidi Yona ɔfɔ. 40 Fe kase

Yona dísiä eyi ätsyá ku ntsye ntsyá læ lekpe kplæ ditsyüä eto kafoo, nko ke Utidi Eto Ubi tsya loöke læ eyi ätsyá ku ntsye ntsyá äsuä læ kasö kãmíä nê. ⁴¹ Læ Lekpoyi Fefee, Ninive eto betidi ebuñyá balo mi dikpi itsyise bátsyi bawuninsä se bánö Yona lébe Ditiki Sëë nãmä letsya. Nya læ nteyi mi, utsyüä kpe mi lenti mfo wä læmö onso Yona. ⁴² Læ Lekpoyi Fefee, Besio eto Oka wä ditsyi Önwedikue ebotaka uñyá olo mi dikpi, itsyise öye utsyi taa mfó úsu Oka Salomo öflo nkä læ usu öno Oka Salomo eto abesibetiki. Fëë nle mi böteyi sitinti minkä, lesatsyüä nä nso Oka Salomo eto kobe kpe mi lenti mfo.

Lewöno Bua Esi Disinkli Dibä Lele Käsiäko Böbebe.

⁴³ “Nle mi böteyi minkä, læ bala lewöno bua bäläkä læ utidi äsuä, diesukayë nlebe nlebe bö lekoe kabébe kasonöko. Nya læ diannyä kedufäko saa, ⁴⁴ diateyi ni äsuä nkä, ‘Muusinkli nsu kaka minsä kö.’ Læ dibä dinyä nkä mfó te fufuu, bákpa mfó nya betsyue bikä kuköno læ ni kafoo. ⁴⁵ Diesinkli kesu kakpa awöno bua akuanse bamba nnya nkpe ale enso ni nya beesinkli kesu käsíä mfó. Nya læ kalokö, utidi ämä eto asayifoyifo aabia kaso nnya kö. Nko yuutsyá itä mi mmi eto betidi bua bamfo nê.”

Báwoe Ni Yesu Eto Batokpenyá Tinti?

⁴⁶ Lefe nä Yesu nsi nle etiki budi ku betidi bamä, wä ambe ku wä bayimisani äbä bñnyä læ lekple mfó nya bála bæ bedinko wä etiki. ⁴⁷ Nya betidi ba dínyä mfó eto öni dísu öteyi Yesu nkä, “Bebe, fä ambe ku fä bayimisani ñyá læ lekple bæ bala bæ beedinko fä etiki.”

⁴⁸ Yesu ätä wä mbuayë nkä, “Owoe ni mö ambe nya bawe ni mö bayimisani?” ⁴⁹ Nya öté wä bakasebi kóni öteyi nkä, “Nnyä mö ambe ku mö bayimisani! ⁵⁰ Utsyüä saa wä leeyifo mö Anto wä nkpe kato eto lelabbii, wä ni mö öyimisani ku mö öyimisio ku mö ambe nê.”

13

Yesu Áteyi Lekpá Itsyi Læ Nwä Dísä Eyibibi Äsuä.

¹ Diyi nãmfó kee, Yesu édu læ diyo úsu lekpo kenyë. Úsiä læ kasö útsyiko asa boté. ² Betidi ba dibä bátsyilama wä efui tinti eso údufä læ öklo utsyüä nya úsiä læ kasö, nya sitiditu siamä dínyä læ utuflo mfó.

³ Údi mä etiki kpä öyenko læ akpá äsuä nkä, “Lefe nä léfe mä, utsyüä uni ésu úsä eyibibi læ ökue. ⁴ Se önlë eyibibi nyamä busä, ätsyüä álo ékpo læ kusu öflo nya baklöbe díbä básë nnya bámini. ⁵ Eyibibi nyamä ätsyüä tsya álo ékpo læ abanse äsuä, kaka sitä lemfui. Íkæ mlä itsyise site siamä memfui. ⁶ Fëë se kofe lefaa, eyibibi nyamä díkæ, áblobe nya íkpä itsyise nnya keyudu mëndufä isu kasö etsyo. ⁷ Eyibibi nyamä eto ätsyüä álo ékpo læ biyu nti. Nya se íkëe, biyu siamä áto íti nnya. ⁸ Fëë eyibibi nyamä eto ätsyüä álo ékpo læ kasö sëë äsuä nya se íkë ébëe, enwö ebibi. Ätsyüä anwö kolofa, ätsyüä tsya awosi akua, nya ätsyüä tsya lenwö awosi ätsyüä.” ⁹ Nya Yesu leteyi mä nkä, “Fä ke ato nnya laano asa nkpee, no!”

Onanto Eläkä Wä Sekakedikö Eto Asakulakula Öte Mi.

¹⁰ Nya Yesu eto bakasebi dibä Yesu öflo nya bátö wä bänkä, “Beso feedi betidi etiki kayenko læ akpá äsuä?”

¹¹ Yesu ätä mä mbuayë nkä, “Mimii, béfi kato eto sekakedikö eto asakulakula bätä mi, fëë inni betidi bamba. ¹² Utidi wä ke asa ntee, buusi

bətə wə bawunsə nya wɔɔkɛ kpə. Nya utidi wə kulesa lentee, nnya nte wə tsyaa, bɔɔle nnya bafo wə lə ani. ¹³ Nnya eso meedi mə etiki kayenko lə akpá əsuə ni nkə, bale asa bunyə ku ənəmi, fɛɛ bəənnəyə kətsyə lekpo. Bale bɔnɔ, tsya fɛɛ baannɔ nye banɔ kasɔ. ¹⁴ Nyaso Unyeləkətidi Yesaya eto nnya ótɛyi utsyə əbə itə nko bə,

‘Betidi bamfo ebɔnɔ bāā, fɛɛ bəmbɔnɔ kasɔ!

Boonyə asa bāā, fɛɛ bəmbunə ekpanko mə

¹⁵ Itsyise disi əkpə betidi bamfó.

Lenni nko inii, eni mə ənəmi ebunəyə asa wuee.

Mə ato tsya ebɔnɔ asa nnya mə nsusu tsya lɔnɔ asa kasɔ,

nya bɔɔtsyi mə ənəmi bətə mɛ, nko Onanto letɛyi nɛ, nya mootsya mə bufi.’

¹⁶ Fɛɛ mi, disiekpɛ kpe mi tinti, itsyise mi ənəmi əənyə asa nnya mi ato tsya laanɔ asa. ¹⁷ Nlɛ mi bɔtɛyi sitinti minkə, Onanto eto bənyeləkətidi ku basɛɛ kpə ábɛbɛ bə lə bənyə asa nnya bɛnlɛ buunəyə, fɛɛ bənyə nya lə banɔ asa nnya bɛnlɛ bɔnɔ, fɛɛ bānnɔ.”

Yesu Əlɛkə Nwə Díse Eyibibi Eto Lekpá Kasɔ Óte.

¹⁸ Yesu áɛyi wə bakasebi nkə, “Bitsyue ato lə bɛnɔ lə nlɛkə nwə díse eyibibi eto lekpá eto kasɔ nte mi. ¹⁹ Utsyue saa wə laanɔ Ditiki Sɛɛ nəmə itsyi lə Onanto eto Sekadidi eto letsyabebe fɛ woannɔ ni kasɔɔ, eyifo fe eyibibi nnya lélo ékpɔ lə usunte oflɔ nya olontidi əmə ləəbə kənə nnya b́ato mfó kəlɛkə lə mə akɔəsi. ²⁰ Eyibibi nnya lélo ékpɔ lə kabansesɔɔ, ńyə itə betidi ba laanɔ ditiki nəmə nya baafɔ ni ku disuəyue lamfolamfo. ²¹ Fɛɛ se dianyɛ kedufə lə mə ketu kesu kəmiə esoo, diənsiə lə mə kaklɛ. Nyaso lə bulə nye kamatiti kətsyue əbə lə mə əsuə iku lə ditiki nəmə əsuə, yealo mə ani lamfolamfo nya bəətə disi. ²² Eyibibi nnya dídufə lə biyu nti ni betidi ba laanɔ ditiki nəmə. Fɛɛ disibubu lə kawunsiə kamfo eto bikə ku ke setabike sia laawe utidi kakpɛe, aato keti ditiki nəmə, itə diannwɔ ebibi. ²³ Nya eyibibi nnya lélo ékpɔ lə kasɔ sɛɛ əsuə ni betidi ba laanɔ ditiki nəmə nya baanɔ ni kasɔ. Nya dianwɔ ebibi, ətsyue kolofa, ətsyue awosi akua, nya ətsyue tsya awosi ətsyə.”

Yesu Áɛyi Lekpá Itsyi Sefa Wunyewunye Ɔsuə.

²⁴ Yesu áɛyi mə lekpá bamba nkə, “Onanto eto sekakedikɔ ale utsyue wə díse eyibibi sɛɛ lə wə ɔkue. ²⁵ Lə ketsyɛ eto lefe nə utsyue saa nlabe selabee, olontidi utsyue əsu úsə eyibibi wuliwuli ókpɔ lə akpa nyamə nti nya údu. ²⁶ Se eyibibi nyamə lébɛ itsyiko bɔnɔwɔ, sɛfa sia olontidi əmə dísu úsə ókpɔ lə ɔkue əmə tsya étsyiko əsuə buləkə kate.

²⁷ “Mfó nya ɔkuensate eto beyifoyifo dísu b́atɔ wə bənkə, ‘Boanto, búnyə bə eyibibi sɛɛ fesə lə fə ɔkue əmə. Nya se sɛfa siamfo dítsyi?’

²⁸ “Útə mə mbuayɛ nkə, ‘Olontidi utsyue díyifo nyamfo nɛ.’

“B́atɔ wə bənkə, ‘Ala fə busu busu sɛfa siamə buləkə?’

²⁹ “Útə mə mbuayɛ nkə, ‘Owo, itsyise lə bisu sɛfa siamə kesuko kəlɛkəə, biofo akpa eto ətsyue tsya busu kəlɛkə ku sɛfa siamə. ³⁰ Bitə lə sɛfa siamə ku akpa nyamə lə ńnyə isu ese diləkəfe. Lefe nəḿfóo, muutə beyifoyifo bamə t́ɔ baka sɛfa siamə buləkə kaklɛ etsyue, etsyue batonsə fɛ lə b́atɔ bəlɛkə akpá nyamə. Nya lə bɛkpa ebibi nyamə bɛkpɔ lə mɔ kenwu əsuə.’ ”

Yesu Áteyi Lekpá Úfi Diyibibi Nə Nso Bəfe Ókatesə Ko Onanto Eto Sekakedikə Busənsə Ɔsuə.

³¹ Yesu esi óteyi mə lekpa bamba ditsyuə nkə, “Onanto eto sekakedikə ale utidi wə léto diyibibi kəke ditsyuə lə wə kasə. ³² Diyifo diyibibi nə nso bəfe lə ni bətsyuə nti. Fəe lə dikə lébée, diamə kafiani kuyi ko laaso bəmə lə ko bətsyuə kenke nti. Diesense kale nya baklobə ləəbə kato ayo lə ko kale əsuə.”

Yesu Áteyi Lekpá Itsyi Lə Ɔyənkiəsə Nnya Bəfi Katsyakasə Ku Nnamfo Ɔsuə.

³³ Yesu esi óteyi mə lekpa bamba nkə, “Nyə mə Onanto eto sekakedikə nte. Site fe usio wə difi əyənkiəsə otsyakasə ku ntabinamfo eto utu utsyuə isu ese lefe nə nnamfo wəwə bəmə kenke letaka.”

Yesu Áte Asa Ɔye Lə Akpa Ɔsuə.

³⁴ Yesu éfi akpá óte betidi bamə asa nyamfo kenke. Wéndi mə etiki saa nnya dímanye lə akpá əsuə. ³⁵ Úyifo nko itə lə ditiki nə Onanto eto Unyéləkətidi letəyi utsyə lə ibə itə nkə, “Muudi mə etiki nyenko lə akpá əsuə.

Muudi mə etiki nnya nkpe lə kakula əsuə idu lə kawunsia eto kasə ketsyikokə ke.”

Yesu Əlakə Lekpá Nə Ɔteyi Itsyi Lə Səfa Wunyewunye Ɔsuə Eto Kasə.

³⁶ Yesu édu lə betidi bamə ɔfɔ nya úsu diyo. Nya wə bakasebi díbə wə ɔfɔ bəteyi wə bənkə, “Ləkə lekpa nə fətəyi bo itsyi lə səfa wunyewunye sia ləke lə ɔkue əmə kasə ate bo.”

³⁷ Yesu áteyi mə nkə, “Nwə dísa eyibibi sɛɛ nyamə ni mə, Utidi Eto Ubi. ³⁸ Ɔkue əmə ni kawunsia. Nya eyibibi sɛɛ nyamə ni mba nkpe lə sekakedikə siamə. Səfa siamə ni betidi ba ni olontidi əmə eto bale. ³⁹ Nya olontidi wə dísa səfa bua siamə ni Obonsam. Bidikə diləkəfe ni kawunsia eto kalosəko. Nya mba ləələkə bidike biamə ni Onanto eto batənkpe.

⁴⁰ “Fe kase baakpa səfa kətsyə ditsyu kətonsə, nko ke yuubə lə kawunsia eto kalosəko nɛ. ⁴¹ Mə, Utidi Eto Ubi, ebotsyese mə batənkpe lə bəlakə asa nnya ləətə boeyifo abua ku babuayifo kenke bətsyiko Onanto eto sekakedikə. ⁴² Boofi məmblə bato bakpe lə ditəfenku manlo kəmiə. Mfó boowi nku bayimi animi! ⁴³ Nya Onanto eto betidi luuyənde fe kofe lə mə Onanto eto umə. Mba ato nkpee, tsyue ato lə banɔ!”

Yesu Áteyi Lekpá Itsyi Lə Bike Bia Ləfo Konya Bia Béfi Bákula Ɔsuə.

⁴⁴ “Onanto eto sekakedikə ale bikə bia lefo koya béfi bákula lə ɔkue utsyuə, nya utsyuə dísu óke nnya nya úsi úfi ɔkula. Únyə disuəyuə tinti, nyaso úsu úfi wə lesa saa óte nya úfi úsu óya ɔkue əmə.”

Yesu Áteyi Lekpá Itsyi Lə Otsyabi Wə Ləfo Koya Utsyuə Ɔsuə.

⁴⁵ Yesu esi óteyi nkə, “Onanto eto sekakedikə ale nwə laate bikə wə nle atsyabi nnya laano bobə tinti bəbəbe. ⁴⁶ Se úsu únyə ɔni wə lefo koya tinti onsoo, úfi lesa saa nə nte wə úsu óte nya úsu óya otsyabi əmə.”

Yesu Áteyi Lekpá Itsyi Lə Mba Laata Asabu Ɔsuə.

⁴⁷ Yesu áteyi nkə, “Onanto eto sekakedikə esi sele asabu nnya báta bákpo lə lekpo, nnya bəlakə akpe ate ate kpə. ⁴⁸ Nya lefe nə asabu nyamə díyii, bənə nnya bábənkə lə ntu báboko ditukpenkpe nya bəsiə lə kasə nya bəse akpe nyamə bəlakə. Bəse edidi bákpo lə etsyitsya, nya bəse nnya beendi

béwui. ⁴⁹ Nko ke yuutsyá lə kawunsia eto kalokə nɛ. Onanto eto batɔnkpe ebubə bələkə betidi sɛɛ betsyiko lə babua nti. ⁵⁰ Nya booto babuayifo bakpe lə ditekɛnku manlo kəmiə. Mfó nya nkuwiwi ku anyiyimiyimi lɔkɛ.”

Yesu Áte Asa Itsyi Lə Asa Fɔfɔ Ku Akoko Ɔsuə.

⁵¹ Yesu áto mə nkə, “Bɛnɔ asa nyamfo kasɔ?”

Bətə mbuayɛ bənkə, “Ee.”

⁵² Nyaso Yesu áteyi mə nkə, “Nyalɛ, nyamfo lɛ bote nkə, afi eto oteasa saa wə léfiani Onanto eto sekakediko eto okasebi, ale Onamute utsyuə wə ləələkə bike fɔfɔ ku bekoko lə mi kakulakə kaboko lekple.”

Nasarefɔ Áni Yesu.

⁵³ Nya se Yesu lɛteyi akpá nyamfo kenke ólosəə, údu mfo. ⁵⁴ Úsinkli úsu mə umə, nya óte asa lə mə katsyako. Nya betidi ba lɛnɔ wə asatete, íyifo mə yanii, nya bátɔ bə, “Sieti nwə mfo lékase kobe komfo eto okle útsyiko? Nya sie únɔ əsuəale nnya ufi ɔnlɛ ayanisa nyamfo buyifo kate? ⁵⁵ Inni wə ni nwə laawoe keyi eto ubi əmə lee? Nya eni Maria tsya ni wə ambe, nya wə bayimisani tsya ni Yakob, Yosef, Simon ku Yuda, nya wə bayimisio kenke tsya nkpe bo lenti mfo lee? ⁵⁶ Nya lə sieti ɔkɛ wə kobe ku əsuəale nyamfo eto okle utsyiko?” ⁵⁷ Nko ini bə wə asa eyifo mə kɛnyelele, nyaso báni wə.

Mfó nya Yesu lɛteyi mə nkə, “Onanto eto Unyeləkətidi kpe dibu lə kalebe saa, ensɔ wə umə ku wə batokpenyə hā eto nti bə beambu wə.”

⁵⁸ Se bəmfo bánɔ esoo, Yesu ményifo ayanisa kpə lə mə nti.

14

Herodes Ɔtə Nkə Balɔ Yohanes Ntufləsətidi.

¹ Lə lefe nəmfo, Herodes wə didi Seka Lə Galilea eto kasɔɔ, ánɔ etiki itsyi lə Yesu əsuə. ² Ɔteyi wə beyifoyifo nkə, “Utidi emfo ni Ntufləsətidi Yohanes wə bátakəsə betsyiko ɔkɔmə úbə nkpe, nyaso onkpe əsuəale weeyifo ayanisa kate nɛ.”

³ Ɔteyi nko itsyise Herodes ni nwə dítə bəmuə Yohanes bákpe lə Aba eto diyo. Úyifo nko lə Herodia wə ni wə ɔyimi Filipino eto usiə eso. ⁴ Itsyise Ntufləsətidi Yohanes áteyi Herodes nkə, “Onanto eto kofi mántə kusu bə fi fə ɔyimi eto usiə Herodia.” ⁵ Nyamfo eso Herodes ála nkə lə balɔ Yohanes. Fɛɛ óte Yudafo eto betidi sikpi, itsyise bébu Yohanes fe Onanto eto Unyeləkətidi.

⁶ Diyi lɔnii, se Herodes nlɛ wə leleyi budii, ókpadi betidi bəbə. Nya Herodia eto ubisiobi díbə uwi kewi lə betidi kpə bamə eto ənəmi. Nyamfo akpe Herodes disuəyuə tinti. ⁷ Mfó útsyə kɛnyɛ útə wə nkə, “Ekpe lə lesa saa bə muutə fə lesa nə ke fatɔ!”

⁸ Wə ambe ətə óto nkə, “Tə mɛ mɔmɔ mɔmɔ mfoo, Ntufləsətidi Yohanes eto disɔ nə bəfi bətəkə lə ɔkpe tɛnkɛ əsuə.” ⁹ Lesa nə disio bi nəmfo lɛto ələ Herodes efense. Fɛɛ lə kɛnyɛ ka úkətsyə lə wə beninə ku mba ókpadi óboko mfó eto ənəmi esoo, útə nkə beyifo lə disio bi nəmə eto nnya ɔto əsuə bətə wə. ¹⁰ Nyaso ókpe utidi úsu óla Yohanes wə lɛkɛ lə Aba eto diyo eto disɔ. ¹¹ Bəfi disɔ nəmə nkpe lə ɔkpe tɛnkɛ əsuə bətə disio bi nəmə nya wuntsya dífi ni úsu útə wə ambe. ¹² Yohanes eto bakasebi əbə bétsyi wə ɔkɔ əmə bésu bəbike, nya bésu bátəyi Yesu.

¹³ Lefe nà Yesu leno nkà bálo Yohanes, úsià lə oklo údu mfó úsu kaka lebio. Fɛɛ se betidi leno nkoo, bédu lə mə kəmə, báye akpa bésu kaka onkpe. ¹⁴ Mfó nya Yesu lebo lə oklo əmə kafo. Nya se únɔyə sitiditu siamə, mə asa ənə wə kafo nya ótsya mba ni befimfi.

Yesu Ɖtə Betidi Akpi Anɔ Lesa Bédi.

¹⁵ Ditsyitsyo nəmfóo, wə bakasebi əbə wə oflo nya bátɛyi bənkə, “Kale ebolo, nya mfo tsya atsyo ku umə. Nyaso yani betidi bamfo lə besu mbuto bo nkpe mfó lə besu baya lesatsyuə bedi.”

¹⁶ Yesu ətə mə mbuaye nkə, “Yanle bə bedu. Mi kosatee, bitə mə lesatsyuə lə bedi.”

¹⁷ Bátɛyi wə bənkə, “Lesa nə nte bo ete ni abolo anɔ ku akpe ənuə.”

¹⁸ Mfó nya Yesu letɛyi mə nkə, “Bifi nnya beboko mɛ mfo.” ¹⁹ Ɖtɛyi betidi bamfó nkə bəsiə kaso lə sefa əsuə. Nya ufi abolo anɔ ku akpe ənuə nyamə, nya óbesə wə ənəmi kato nya óso Onanto ani. Úbudi abolo nyamə nya úfi útə wə bakasebi. Nya bakasebi bamə tsya dífi nnya bətə betidi bamə. ²⁰ Utsyuə saa édi úmi. Nya se wə bakasebi lɛsɛ nnya bédi díbuu, íyi ɛtsyitsya lefosi ənuə. ²¹ Basani ba dídi lesa nəmə eyifo fe basani akpi anɔ. Fɛɛ bánkla besio ku bekpefi bákpe lenti.

Yesu Áye Lə Galilea Eto Ditumbukplɛ Ɖsuə.

²² Mfó nya Yesu díta wə bakasebi lébe bédufə lə oklo nya ótɛyi mə nkə bákato lə ditumbukplɛ nəmə eto lekpake nə nse. Wə akɛ mfó nkə lə utsyə betidi bamə kusu. ²³ Se útsyə betidi bamə kusu olosə, wə mate ábe úsu kətini kato úsu óto ola. Se ketsye lefe léyoo, wə mate hā áke mfó. ²⁴ Lə lefe nəmfóo, oklo əmə ébɔye ótsyo. Ufiəbi lɛ boso kekkele ketinkəsə kufuə komə, nya ntu nle boso kedufə lə oklo əmə kafo fe wuufusə.

²⁵ Nya fe kolensiantu kplɛ eto abombo ətsyə ku olosiə eto abombo akua nti sekaa, Yesu áye lə ntu əsuə úbə údufə wə bakasebi bamə oflo. ²⁶ Lefe nə bənyə bə ɔye lə ntu əsuə mfóo, báte sikpi nya bátɛyi bənkə, “Ɖko uni!” Nyaso bətsyiko bofa ku sikpi bembembe!

²⁷ Fɛɛ Yesu édi mə etiki lamfolamfo ótɛyi nkə, “Bekpe utu! Mɔ uni! Biantɛ sikpi!”

²⁸ Mfó nya Petro letɛyi nkə, “Bonamute, lə fə uni sitintii, tə lə nye lə ntu əsuə mbə ntu fə.”

²⁹ Yesu átɛyi wə nkə, “Bə!”

Nya Petro lebo lə oklo əmə kafo nya útsyiko bɔye lə ntu bomə kesu Yesu oflo. ³⁰ Fɛɛ se únɔyə kase ufiəbi əmə nkpe kɛnyɛ alee, sikpi əmuə wə nya útsyiko bonya kedufə lə ntu bomə kəmiə. Mfó nya Petro lefá ótɛyi nkə, “Bonamute, fo ətə mɛ!”

³¹ Lamfolamfo Yesu ənə kəni útsyue, ókobe wə nya ótɛyi wə nkə, “Fə bofokanɔ lə mɛ əmbə ale! Beso fáyaki?”

³² Se mə inuə bamə dídufə lə oklo əmə kafoo, ufiəbi əmə ko leyɛ boso. ³³ Mfó nya bakasebi bamə lése akonki básumu wə. Nya bátɛyi wə bənkə, “Onanto eto ubi feni sitinti!”

Yesu Átsya Befimfi Lə Genesaret.

³⁴ Se báyila ditumbukplɛ nəmə báyo ditukpenkpe nə nsee, báyifə lə Genesaret eto kaso. ³⁵ Mfoó, betidi bamə ənyə Yesu bətsyə lekpo. Nyaso bésu bákpa befimfi ba kenke nkpe lə lekpake nəmfóo báboko Yesu oflo.

³⁶ Bále wə lekprakpa bæ læ utə læ befimfi læ betidi wə awu eto atosi ete. Nya mba kenke dítidi wə awu eto atosii, mə bufi əyuə mə.

15

Beni Onanto Bə Lə Bitəkəko Mi Batekoko Banakoko Eto Asatete Kama.

¹ Nya Farisifo bətsyuə ku afi eto bateasa bətsyuə ba ditsyi Yerusalem díbə Yesu oflo nya bátə wə bənkə, ² “Beso fə fə bakasebi leenyifo læ bo banamə eto akpa əsua? Bəəmfə mə ani kukəno fe kase bo akpa laate fə beedi lesa!”

³ Yesu átə mə nkə, “Nya beso biani nya bienyifo læ Onanto eto afi əsua fə biətəkəko mi batekoko, banakoko eto asatete kama? ⁴ Itsyise Onanto átəyi nkə, ‘Bu fə anto ku fə ambe. Nya utidi wə laakpadi wə anto ku ambe diyə bua ditsyuə, ele bæ balo wə.’ ⁵ Fəfə mi átə biə utidi nwə lesatsyuə nte nkə wofo ni bufi kawunsəko wə anto nye ambe fə ótəyi nkə, ‘Mfi lesa nəmfə ntsyə kenye miə muufi ni ntə Onanto.’ ⁶ Əye læ nyamfo əsua, yensi fe bæ bebu mə anto mə. Kusu komfo əsua nya biaye kani Onanto eto kəfi itə læ bitəkəko mi kosate eto asatete kama nɛ. ⁷ Mi ənəmi ənəmi eto betidi! Asa nnya Onanto eto Unyeləkətidi Yesaya letəyi útsyə læ mi əsua əbə itə nko sitinti. ⁸ Onanto átəyi nkə,

‘Betidi bamfo efi mə kenye eto etiki fufu balə mɛ dibu butə.

Fəfə læ mə utu kəmiə, baanla mɛ.

⁹ Bimba ete beeyifo mə keyifo.

Itsyise kawunsia eto betidi eto asa ete baate læ mə ale eto kenye.’ ”

Asa Nnya Leetsyi Utu Kəmiə Nnya Laanansə Utidi Nɛ.

¹⁰ Mfó nya Yesu lékpadi sitiditu siamə oboko wə oflo nya ótəyi mə nkə, “Bítsyue ato læ bəno asa nyamfo kaso! ¹¹ Inni lesa nə leedufə utidi eto kenye laabiasə wə, bomu etiki nnya laabo ketsyi læ wə kenye, nnya laabiasə wə nɛ.”

¹² Nya wə bakasebi díbə wə oflo bátəyi wə bənkə, “Eyi fənkə se Farisifo lenə asa nnya fátəyii, éla mə kenye lele tinti?”

¹³ Yesu ətə mə mbuayə nkə, “Kuyi saa kuyi ko mə Anto wə nkpe Kato dímantoo, boosu ko bewi. ¹⁴ Nyaso biankpe mə kenye. Bete fe bənəmba ba nyenko bənəmba bamba. Nya læ unəmba əni yenko unəmba bambaa, mə inuə ba tā ebudu bano bedufə læ kubia kafo.”

¹⁵ Petro átəyi wə nkə, “Ləkə lekpa nəmfə kaso ate bo.”

¹⁶ Nya Yesu letəyi mə nkə, “Nyale betidi ba laanno asa kaso ete binsi binii? ¹⁷ Binyi biə lesa saa nə didufə utidi læ kenye, ayə kedufə wə læ kafo, nya weesie ni kabəsə fe oflo kewi? ¹⁸ Fəfə etiki nnya laabo ketsyi læ wə kenye, aabo ketsyi læ wə utu kəmiə. Nya nyamfo læətə utidi laanansə əsua læ kesumu eto kusu əsua nɛ. ¹⁹ Itsyise itsyi læ wə utu kəmiə nya diətə weeyifo asa bua fe ditidilo, səsənođi nye disenkpo, setsyeto, kuyu ku bidiatəyitəyi ku betidi eto ayebiasəbiasə, laabo ketsyi nɛ. ²⁰ Asa nyamfo eto kakle laanansə utidi nɛ. Fəfə læ utidi məmfə kəni fə udi lesa fe kase Farisifo laatee, nyamfo aannansə utidi.”

Yesu Átsya Usio Utsyuə Eto Ubi.

²¹ Yesu édu mfó úsu lekpake nə ləfi kəmənkplə inuə ka ni Tiro ku Sidon oflo. ²² Mfó nya Kana eto usio utsyuə díbə Yesu oflo, nya ókafā bembembe kalə wə lekprakpa nkə, “Mə Onamute, Oka David eto kafo eto ubi, nyə mɛ

kaminsə! Ləwɔnɔ bua əbə disi lə mə ubisiobi əsuə nya dítə ɔnlɛ kanyi bunyə fefe!”

²³ Fɛɛ Yesu ménfe kenye ɔtɛyi wə kulesa. Mfó nya wə bakasebi lenyi besu bale wə lekpa kpa bətɛyi wə bənkə, “La wə lə udu, itsyise utəkəko bo ɔlɛ bofā ketisə bo ato!”

²⁴ Nya Yesu dítə mə mbuayɛ nkə, “Israel bebi nte fe basamu ba lénya ɔflɔ hā Onanto lékpe mɛ nkə nsu.”

²⁵ Mfó nya usio əmfɔ díbə ɔsɛ akonki lə wə ɔflɔ ɔtɛyi wə nkə, “Mə Onamute, wunsəko mɛ!”

²⁶ Yesu ətə wə mbuayɛ nkə, “Yanlɛkɛ bə befi bekpefi eto didisa bato bakpe mə bakpa.”

²⁷ Usio əmə ətə mbuayɛ nkə, “Mə Onamute, ite nko sitinti. Fɛɛ bakpa bamə tsya aafɔ didisa welɛwelɛ nə lélo lékpo kasɔ lə mə onamute eto ɔpunu kalo budii.”

²⁸ Mfó nya Yesu dítə wə mbuayɛ nkə, “Eyifo usio wə nkpe bofokanɔ tinti! Lesa nə fanle bəbɛbɛɛ, lə ibə itə fə.” Nyaso lə lefe nəmə tutuutu wə ubisiobi əmə əmuə ale.

Yesu Átsya Betidi Kpə Buɸi.

²⁹ Yesu édu mfó, nya ɔyɛ lə Galilea eto ditumbukplɛ ɔflɔ ɔbɛ kɔtini kutsyuə nya úsiə kasɔ. ³⁰ Betidi kpə əbə wə ɔflɔ nya bákpa mba léba bankpoo kasɔ, bənəmba, abafa, bamumu, ku befimfi bamba kpə báboko wə ɔflɔ, nya ɔtsya mə buɸi. ³¹ Iyifo betidi bamə yanii se bənyə bamumu nle etiki budi, mba léba bankpoo kasɔ nle botaka kayɛ, abafa nle bɔyɛ, bənəmba nle asa bunyə nya bátɛsə Israel eto Onanto.

Yesu Ətə Betidi Akpi Ana Lesa Bédi.

³² Yesu ákpadi wə bakasebi ɔboko wə ɔflɔ nya ɔtɛyi mə nkə, “Sitiditu siamfo eto asa lɛ mɛ kaminsə, itsyise bəbə mɛ ɔflɔ diyi tsyɛfə sɔɔ nɛ, nya kulesa ente mɔmɔ boodi. Manla miə lə yani mə lə bedu ku kafu fufu, lə ənəmi lə isu enako mə lə kusu.”

³³ Wə bakasebi átɔ wə bənkə, “Sieti buunyə didisa butə mə lə mfimnti mfo bə lə betidi ba kpenkpe mfo lə bedi bemi?”

³⁴ Yesu átɔ mə nkə, “Didisa lesia nte mi?”

Nya bətɛyi wə bənkə, “Abolo akuanse ku akpe kekɛ asiani ete nte.”

³⁵ Nyaso Yesu átɛyi sitiditu siamə nkə bəsiə kasɔ. ³⁶ Úfi abolo akuanse ku akpe nyamə, nya ɔsɔ Onanto ani, nya úbudi nnya nya úfi útə wə bakasebi bamə. Nya bésie nnya bətə betidi bamə. ³⁷ Məmbɛlɛ édi lesa nəmə bemi. Nya se bāsɛ nnya welɛwelɛ nnya dibuu, íyi etsyitsya akuanse. ³⁸ Basani ba dídi lesa nəmə eboyo akpi ana. Fɛɛ bánkla besio ku bekpefi bakpe lenti. ³⁹ Se Yesu dítsyɛ betidi bamə kusu olosəə, údufə lə ɔklɔ nya údu úsu Magadan eto lekpa ke eti.

16

Farisifɔ Ku Sadukifɔ Bətsyuə Átɔ Yesu Bənkə Uyifo Ayanisa Ətsyuə Ote Mə.

¹ Farisifɔ ku Sadukifɔ bətsyuə əbə Yesu ɔflɔ bə lə bato wə babe. Nyaso bətɛyi wə bənkə, “Yifo ayanisa ətsyuə ate bo lə bote boə etsyi Onanto ɔflɔ sitinti.”

² Fɛɛ Yesu ətə mə mbuayɛ nkə, “Lə kofɛ lɛ diyɔ budufə nya binyə asomiloku lesɛ həə, biatɛyi biənkə kalese ebusiə kusɛɛ. ³ Nya kolesiəntu

læ kofe læ boto nya kawunsia ditsyiko bona tũũ, biateyi biænkæ osomi æbæ bœni. Bialæ ola akafo bote kase kawunsia luubæ kætsyæ læ binyæ asomiloku eto ditsyæbi. Fææ beso biæmbofo asa nnya luubæ læ lefe næmæ bote! ⁴ Mi mmi eto betidi bua bæ leesumu bæfiæ! Bela biæ nyifo ayanisa nte mi læ binyæ? Kulefe, membuyifo! Ayanisa nnya eto okle boote mi ete ni nnya dibæ læ Yona æsuæ." Nyaso ótaka údu læ mæ oflo.

Etiki Itsyi Læ Farisifo Ku Sadukifo Eto Asatete Æsuæ.

⁵ Se bakasebi bamæ leyila ditumbukplæ næmæ bésu ni lekpaqe næ nsee, bænyæ bæ báta æsuæ béntsyi didisa saa bésuko. ⁶ Yesu áteyi mæ nkæ, "Bebe sinini læ Farisifo ku Sadukifo eto æyænkisæsa nnya baakpe læ asa æsuæ."

⁷ Mfó nya bétsyiko mæ æsuæ bœtæ bænka, "Nnya bóentsyi didisa saa eso onlæ bœteyi mmææ."

⁸ Yesu áte lesa næ banlæ bœteyi, nyaso ótæ mæ nkæ, "Beso bænlæ bœteyi læ mi nti itsyi læ didisa næmæ bientsyi eso æsuæ? Mi bofokanæ emfui! ⁹ Nyaso biannæ tæ asa kasæ? Biankloma tæ lefe næ mínsie abolo anæ míntæ betidi akpi anæ didi bémi? Nya etsyitsya asia nnya wælewæle dibu díyi? ¹⁰ Nya abolo akuanse nya mímfí míntæ betidi akpi anaa, etsyitsya asia díyi se békpa nnya dibu? ¹¹ Ntsyæ íbæ fæ biannæ kasæ biæ inni didisa æsuæ míndi mi etiki mintsyiko? Bebe sinini læ Farisifo ku Sadukifo læ mæ æyænkisæsa æsuæ!" ¹² Nyamfo æsuæ fæ bakasebi bamæ lænæ kasæ bæ inni æyænkisæsa æsuæ onlæ mæ kœlæ bœlæ nœ. Bomu læ asa nnya Farisifo ku Sadukifo laate æsuæ onlæ.

Petro Ælækæ Óteyi Nkæ Yesu Ni Utidi Wæ Bákpo Óhile Bætsyæ.

¹³ Yesu æsu lekpaqe næ lefi Kaisarea Filipi eto umæ. Mfó nya ótæ wæ bakasebi nkæ, "Owoe betidi laateyi bæ mæ, Utidi Eto Ubi, ni?"

¹⁴ Bætæ mbuayæ bænka, "Bætsyuæ bæ fæ ni Ntuflesætidi Yohanes. Bætsyuæ tsya bæ fæ ni Elia, nya babamba tsya bæ Yeremiya nye Onanto eto Unyelækætidi bamba utsyuæ feni."

¹⁵ Mfó nya Yesu létæ mæ nkæ, "Nya mi nkpæ? Owoe biateyi biæ wæ mini?"

¹⁶ Simon Petro ætæ mbuayæ nkæ, "Fæ ni Nwæ Onanto Lékpæ Óhile Utsyæ. Fæ ni Onanto wæ nsi nkpæ eto Ubi."

¹⁷ Yesu ætæ mbuayæ nkæ, "Simon, Yona eto ubi, áteyi nnya eleke. Itsyise onukuale æmfæ mámbæ utsyi læ utidinini saa eto kenyæ. Bomu mæ Antæ wæ nkpe kato, wæ dilækæ nnya óte fæ nœ. ¹⁸ Nyaso nle fæ bœteyi minkæ fæ Petro, fæ diye ni leba. Nya leba næmfæ æsuæ mooto mæ bafokanæfæ eto ditsyukpa næmæ nyænsæ, nya ukpæ eto æsuæale kulaa tsya embutækæ ni kato. ¹⁹ Muufi Onanto eto sekakedikó eto kasafui ntæ fæ. Lesa saa næ fookle læ kasæ mfoo, bookle ni kato. Nya lesa saa næ foonyankli læ kasæ mfoo, boonyankli ni tsya kato." ²⁰ Mfó nya Yesu lékpe wæ bakasebi kœfi nkæ, "Bianteyi kuutsyæ saa biænka mæ ni Nwæ Bákpo Óhile Bætsyæ æmæ."

Yesu Édi Etiki Itsyi Læ Wæ Kanyinyænyæ Ku Wæ Ukpæ Æsuæ.

²¹ Idu læ lefe næmfó entœ, Yesu étsyiko wæ bakasebi etiki bœteyi kakpasæ wuee nkæ, "Ele bæ nsu Yerusalem læ nsu nyæ kanyi læ benina, besumunya ninæ ku læ afi eto bateasa eto ani. Boolo mæ. Fææ læ díyi tsyæfæ æsuæ, Onanto ebotakasæ mæ utsyiko ókœmæ nsinkli mæ nkpæ."

²² Petro ákpa wæ úsuko lékpæ, nya utsyiko buyænki kakpe wæ katæyi nkæ, "Kulefe, Bonamute! Nyamfo eto okle okakaaka! Yæmbæ fæ læ æsuæ kulefe, kulefe!"

²³ Yesu átsyi ówuninsə óteyi Petro nkə, “Obonsam, du me lə oflo! Eyifo nwə eto eyifosa dínyə me lə əsuə, itsyise fə nsusu bomfo menyifo Onanto eto nle, bomu utidinini eto nle.”

²⁴ Nya Yesu leteyi wə bakasebi nkə, “Lə utsyuə aala nkə wəətəkəko mɛɛ, ele bə ɔni wə əsuə lə utsyi wə uyikabie utəkəko mɛ. ²⁵ Utsyuə saa wə laala nkə waata wə nkpə eto disii, woonyansə mu. Nya utsyuə saa wə loonyansə wə nkpə lə mɔ butəkəko əsuə, wuunyə mu. ²⁶ Nte kutəkə ko utidi luunyə lə kawunsia eto bikə kenke afiani wə bele nya ónyansə wə nkpə. Nye be utidi luufi oflomako bə lə unyə nkpə manlo? ²⁷ Itsyise Utidi Eto Ubi ebubə ku Onanto eto batənkpe lə Onanto eto diyənde əsuə, nya moofu utsyuə saa kayo lə keyifo ka úyifo əsuə. ²⁸ Nle mi bəteyi kakpasə wuee minkə, betidi bətsyuə kpe mi lenti mfo ba lembukpə isu ese lefe nə bənyə Utidi Eto Ubi dibə fe Oka.”

17

Yesu Eto Ditsyabi Áfloma.

¹ Eyi akua kamaa, Yesu ákpa Petro ku Yakobo ku wə ɔyimi Yohanes mate úsuko kətini ko letaka eto disii kato. ² Se bənyə mfóo, bənyə bə Yesu eto əsuə áfloma. Wə ənəmi le buyənde fe kofe, nya awu nnya onkpe diflubi futututu enle boto lə ənəmi. ³ Mfó nya bakasebi itsyə bamə dínyə Moses ku Elia banle etiki budi ku Yesu. ⁴ Nya Petro lébesə ɔkɔɛ kato óteyi Yesu nkə, “Bonamute, eleke tinti bə búbə mfo! Lə aalaa, mooto ebu ətsyə. Fə lɔni, Moses lɔni nya Elia tsya lɔni.”

⁵ Se ɔnle nyamfo bəteyi, lesɔmiloku nə nle buyənde ábo diti mə, nya bánɔ ɔkɔɛ lebo utsyi lesɔmiloku nəmə kəmiə nle bəteyi nkə, “Nyə mɔ Ubi lala, wə əsuə məənyə disuəyua. Bisyue wə koto!”

⁶ Se bakasebi itsyə bamfo lenɔ ɔkɔɛ əmfoo, sikpi əmuə mə tinti nya béfi ənəmi béfusə kasɔ. ⁷ Yesu ésu mə oflo nya útidi mə óteyi nkə, “Betaka bińyə! Biante sikpi!” ⁸ Se batakasə ənəmi bábe kato, bənnəyə kuutsyuə saa enso Yesu mate hā.

⁹ Se banle bəyifə lə kətini komə kəbə kasɔ, Yesu əkə mə ato nkə, “Bianteyi kutsyuə saa lesa nə binyə mfo isu ese lefe nə batakasə mɔ, Utidi Eto Ubi, bətsyiko ɔkɔmə mimbə.”

¹⁰ Mfó nya bakasebi bamə leto Yesu bənkə, “Beso afi eto bateasa laateyi bənkə ele bə Elia ka bubə ɔtɔnsə?”

¹¹ Yesu ətə mbuaye nkə, “Sitinti ele bə Elia ka bubə ɔtɔnsə bə lə ɔlo lesa saa utsyə. ¹² Fɛɛ nle mi bəteyi minkə Elia ébubə koko, tsya bənyə wə bətsyə lekpo, nya bəyifo wə disale nə kee bála. Nko ke booyifo mɔ, Utidi Eto Ubi tsya disiale nɛ.” ¹³ Mfó bakasebi bamə léte bə Ntuflesətidi Yohanes ɔnle.

Yesu Ála Lewɔnɔ Bua Ditsyuə Utsyiko Lə Osaibi Utsyuə Əsuə.

¹⁴ Lefe nə Yesu ku wə bakasebi dibə báyo sitiditu siamə oflo, osani utsyuə əbə ɔse akonki lə Yesu oflo. ¹⁵ Nya óteyi wə nkə, “Bonamute, nyə mɔ ubisaibi əmfo kaminsə! Ɔle budukanɔ eto bufi bufi nya ɔnle kanyi bunyə tinti. Lefe kpə weedu kanɔ kədufə lə ute nye ntu əsuə tsya. ¹⁶ Nkpa wə mboko fə bakasebi oflo, fɛɛ bəmfo wə bətsya.”

¹⁷ Yesu ətə mbuaye nkə, “Mii, mmi eto betidi, beso biamfo mɛ kanɔ nya bitidi ato mə? Nte lefe nə eto okle ele bə nke mi lə oflo? Nte lefe nə eto lefe ele bə mfi nɔnə mi! Bekpa osaibi əmə beboko mɛ mfo!” ¹⁸ Mfó Yesu

léto okœ ókpe lɛwɔnɔ bua nɛ nɛ dikpɛfi nɛmɛ bulɛ nya lɛbɔ wɛ lɛ əsuɛ!
Nya bufi bomɛ díyuɛ wɛ lamfolamfo.

¹⁹ Kamaa, bakasebi bamɛ mate əbɛ Yesu ɔflo nya bátɔ wɛ bɛnkɛ, “Beso bóamfo lɛwɔnɔ bua nɛmɛ bola kɛlɛkɛ?”

²⁰ Yesu ətɛ mbuayɛ nkɛ, “Mi bofokanɔ tɛ fenkɛ diyibibi nɛ nso bofɛ kenke, ele bɛ ibɛ itɛ bɛ biofo kɔtini komfo bɔtɛyi biɛnkɛ, ‘Nyi mfo, esu mɛ!’ Nya yuubɛ itɛ. Kulesa əmbɛ biɛmbofo buyifo. ²¹ Fɛɛ ɛyɛ lɛ olatoto ku kenyeklekle əsuɛ hɛ fɛ biofo lɛwɔnɔ bua nɛmfo eto okle bola kɛlɛkɛ.”

Yesu Esi Údi Etiki Itsyi Lɛ Wɛ Ukpɛ Ɔsuɛ.

²² Lefe nɛ bakasebi bamɛ kenke díbɛ bátɛsya lɛ Galilea, Yesu átɛyi mɛ nkɛ, “Boofi Utidi Eto Ubi bakpe betidi lɛ ani, ²³ nya boolo wɛ. Fɛɛ lɛ diyi tsyɛfɛ əsuɛ, Onanto ebotakasɛ wɛ utsyiko ɔkɔmɛ oboko nkɛ.” Nyamfo álo bakasebi bamɛ ani.

Báfo Oko Lɛ Onanto Eto Disumuyo.

²⁴ Lefe nɛ Yesu ku wɛ bakasebi díbɛ bédufɛ Kapernaum, Yudafo eto mba laafo Disumuyo eto oko əbɛ bátɔ Petro bɛnkɛ, “Mi oteasa tsya aáfo Disumuyo eto oko əmɛ?”

²⁵ Petro ətɛ mbuayɛ nkɛ, “Ee, woafó.”

Nya se Petro dísu údufɛ diyɛ, Yesu áka wɛ bɔtɔ nkɛ, “Simon, be ni fɛ nsusu? Bawoe eto ani ele bɛ bafo oko bɛtɛ kawunsɛ eto baka? Bɛmɛnyɛ eto ani lee bafo?”

²⁶ Petro ətɛ mbuayɛ nkɛ, “Bafɔ.”

Yesu ətɛ mbuayɛ nkɛ, “Nyale ete bɛ yanle bɛ bɛmɛnyɛ fo oko saa nɛ. ²⁷ Fɛɛ se boanla boɛ boata kuutsyuɛ saa bubu esoo, su ditumbukplɛ eto kenye lɛ ata osakɛ. Lɛkpe tutɛ nɛ fuulɛkɛ, ebunyɛ atabi lɛ ni kenye nnya looyo afo boofɛ eto oko əmɛ. Lɛkɛ nya, lɛ esu afo bokufɛ eto oko.”

18

Yesu Ɔlɛkɛ Nwɛ Ni Ɔkplɛnyɛ Kenke Ótɛ.

¹ Lefe nɛmfó, bakasebi bamɛ əbɛ Yesu ɔflo nya bátɔ wɛ bɛnkɛ, “Owoe ni ɔkplɛnyɛ kenke lɛ Onanto eto sekakedikɔ?”

² Lɛ nyasoo, Yesu ákpadi dikpɛfi kɛkɛ ditsyuɛ úbɛ únyɛnsɛ lɛ mɛ nti.

³ Nya ótɛyi nkɛ, “Nɛ mi bɔtɛyi sitinti minkɛ, lɛ biamfloma mi ditsyɛbi biyifo fɛ bekpɛfi, biembudufɛ Onanto eto sekakedikɔ. ⁴ Utidi wɛ ni ɔkplɛnyɛ kenke lɛ Onanto eto sekakedikɔ, wɛ ni utidi wɛ laabokosɛ wɛ əsuɛ kasɔ fɛ dikpɛfi nɛmfo eto okle.

⁵ “Nya utsyuɛ saa wɛ lofo bekpɛfi bamfo eto utsyuɛ lɛ mɔ disii, mɔɔ ini ófo.

Mántɛ Lɛ Kuutsyuɛ Lɛ Udufɛ Lɛ Lebua Ɔsuɛ.

⁶ “Fɛɛ lɛ utsyuɛ ebutɛ bekpɛfi ba léfo mɛ bánɔ mfo eto ɔni kplo lɛ onya kusu lɛ mɔ wɛ bofokanɔ əsuɛ, yɔɔlɛkɛ itɛ wɛ eso lɛ befi ukue batsyasɛ lɛ kukuɛ kplɛ bakpe wɛ lɛ simuɛ bato wɛ bakpe lɛ lekpo eto kaka letsyo, lɛ unɛ ntu ukpɛ.

⁷ “Mbɔbɔɛ itɛ kawunsɛ kamfo eto asa nnya lofo butɛ utidi dufɛ lɛ lebua lɛ onya kusu! Asa nyamfo eto okle ebubɛ kokooko. Fɛɛ mbɔbɔɛ itɛ nwɛ əsuɛ nyamfo looyɛ ibɛ. ⁸ Lɛ fɛ kɔni nye kokpɛ ətɛ feeyifo lebua, la kɔ əlɛkɛ ato akpe. Ɔlɛkɛ itɛ fɛ bɛ yɛ edufɛ lɛ nkɛ kɛmiɛ kɔni kɔnwɛ nye

kokpra kɔnwɛ enso bæ yɛ ani ənuə nye akpa ənuə læ befi fə bato bakpe læ ditefenku manlo kəmiə. ⁹ Nya læ fə dinəmi ətə feeyifo lebuə, ləkə ni ato akpe! Eləkɛ itə fə bæ nya nkprə ku dinəmi lɛwɛ enso bæ kɛ ənəmi ənuə læ befi fə bato bakpe læ ditefenku manlo kəmiə.

Yesu Áte Asa Itsyi Lə Osamu Wə Lenya Əsuə.

¹⁰ “Bebe kukɔnɔ biə biemfi ekpɛfi kɛkɛ bamfo eto kuutsyuə fe mba dimanle kulesa. Nlɛ mi bɔtɛyi sitinti minke bakpe Onanto eto batɔnkpe kato ba lənyə læ mɔ Anto eto ənəmi lefe saa læ mə kutsyɛ. ¹¹ Itsyise Utidi Eto Ubi əbə nkə læ ofo betidi ba lənya kusu læ nkprə.

¹² “Lə utsyuə kpe basamu kolofa kɔni, nya ɔni lənya læ mə ntii, be bibu biə wuuyifo? Weemboyani awosi ɔwɔnɔmbə ɔwɔnɔmbə bamə utsyə læ kɔtini əsuə mfó bekedɪ, nya wuusu ɔbɛbɛ ɔni əmɛ lənya? ¹³ Nya læ únyə wə, mɔtɛyi mi miə wuunyə disuəyuə tinti læ wə əsuə enso awosi ɔwɔnɔmbə ɔwɔnɔmbə ba dímanya mfó əsuə. ¹⁴ Nko ke inte itə mi Anto wə nkpe kato nɛ, nkə woannla nkə bekpɛfi kɛkɛ bamfo eto kuutsyuə læ onya.

Yenko Fə Ɔyimitsyuə Wə Léta Fə Úbu Lə Kusu Əsuə.

¹⁵ “Lə fə ɔyimitsyuə áta fə úbuu, su wə ɔfɔ, læ ələkə wə botakebu ate wə. Nya tə læ nyamfo læ ɛkɛ læ fonko wə eto nti ete. Lə ɔnɔ fə kasɔɔ, te fə esinkli eyifo lɔni ku fə ɔyimi nɛ. ¹⁶ Fɛɛ læ wəmbɔnɔ fə kasɔɔ, tə læ betidi inuə nye itsyɛ læ banɔ ko mi læ adansiɛ seka eso, fe kase Awɔnisa Kenkɛ eto Kukue letɛyi. ¹⁷ Nya læ mfó tsya ɔni woannɔ kasɔɔ, nyalɛ tə læ bafokanɔfɔ eto ditsyukpa nəmə læ banɔ. Nya læ mfó tsya woannɔ kasɔɔ, ləkə ato læ wə əsuə fe utidi wə ləmbə bɔfokanɔ nye nwə laafo umənkɔ.

¹⁸ “Nyaso nɛ mible bɔtɛyi minke lesa saa nə biokle læ kasɔ mfoo, bookle ni kato. Nya lesa saa ke bionyankli læ kasɔ mfoo, boonyakli ni kato tsya.

¹⁹ “Nya nsi nɛ mi bɔtɛyi tsya minke, læ mi inuə eto kɛnyɛ eyifo kani læ kasɔ mfo bɛnlɛ lesaatsyuə bɔtɔɔ, mɔ Anto wə nkpe kato ebuyifo ni utə mi. ²⁰ Itsyise kaka mi inuə nye itsyɛ letsya læ mɔ diyɛ əsuə, nkpe mi lenti.”

Ele Bə Bukeyi Bo Bayimitsyuə Eto Botakebu Bukatsyə Mə Lefe Saa.

²¹ Nya Petro lenyi ɔfi Yesu nya ɔtɔ wə nkə, “Bonamute, læ mɔ ɔyimitsyuə ata me ubuu, sesia ele bæ mfi ntsyɛ wə? Sekuanse lee?”

²² Yesu ətə wə mbuayɛ nkə, “Inni sekuanse ete! Bomu awosi akuanse eto sekuanse.

²³ “Itsyise Onanto eto sekakedikɔ te fe Oka wə lɛla nkə weebu nkunta ku wə beyifoyifo. ²⁴ Kase útsyɛ kasɔ koo, bákpa osani utsyuə wə nsi wə kayo kplɛ báboko wə ɔfɔ. ²⁵ Kulesa ente wə wuufi ofo kayo kamə esoo, oka əmə ətə nkə bate wə ku wuusɪə ku wə bebi ku lesa saa nə nte wə læ befi bafo kayo kamə.

²⁶ “Itə uyifoyifo əmfo áse akonki læ oka əmə ənəmi ɔlɛ wə lekprakpa ɔtɛyi nkə, ‘Tsyə əsuə ko mɛ, mofo fə kayo kamə kenke.’ ²⁷ Wə asa ənə oka əmə kafo, nyaso úfi kayo kamə kenke ɔtsyɛ wə nya ɔyani wə údu.

²⁸ “Nya se uyifoyifo əmfo díduu, ɔtsyako wə uyifotsyuə, wə dísiə wə sika flubia sɛkɛ eto kayo. Mfó nya úmuə wə læ ale əsuə læ símuə ku ləkəlɔnlobi ɔtɛyi wə nkə, ‘Fo mɛ kayo ka fensi mɛ!’

²⁹ “Wə uyifotsyuə əmə ále wə lekprakpa ɔtɛyi wə nkə, ‘Tsyə əsuə ko mɛ, mofo fe kayo ka kenke minsi fə!’

³⁰ “Fɛɛ ɔni nya útə nkə beti wə bakpe lə Aba eto diyo isu ese lefe nə woofu kayo ka kenke unsi wə. ³¹ Se wə beyifotsyuə dínɔyɛ lesa nə díbəə, ílə mə tinti nya bésu báteyi Oka əmə lesa saa nə díbə.

³² “Nyaso ókpadi wə uyifoyifo əmə óboko wə ɔflo nya ɔteyi wə nkə, ‘Fə ndomunɔyə bua! Mfi fə kayo ka fensi mɛ kenke tɔsyɛ fə itsyise ále mə lekpa kpa eso. ³³ Kase múnɔyɛ fə kaminɔsəə, nko ke ele bə eni fintɔsya nyə fə ɔyimitsyuə uyifoyifo kaminɔsə nɛ.’ ³⁴ Kafo ɔnyi Oka əmə tinti nya útə nkə bənə wə koto bakpe wə lə diyo isu ese lefe nə woofu kayo kamə kenke ɔlosə.”

³⁵ Mfó Yesu lélɔsə nkə, “Nko ke mə Anto wə nkpe kato luuyifo utsyuə saa lə mi nti wə lembufi ɔtsyɛ wə ɔyimitsyuə itsyi taa wə ləkɔɛsi ke nɛ.”

19

Yesu Áté Asa Itsyi Lə Kusənini Ku Kusənini Ɔsuə.

¹ Se Yesu letɛyi asa nyamfo ɔlosəə, údu lə Galilea úsu Yudea eto lekpo nə nkpe lə Yordan eto ketu eto lekpa ke nə nse. ² Betidi kpə ətəkəko wə nya ɔtsya mə efimbi, efimbi mfó.

³ Mfó nya Farisifo bətsyuə díbə wə ɔflo bə baato wə babe, nya bəto wə bənkə, “Bo kɔfi ətə kusu nkə osani ni wə usiə lə kusu saa ɔlə əsuə?”

⁴ Yesu ətə mbuayɛ nkə, “Biankla tɔ lə Awɔnisa Kenkə bə taa ketsyikokɔɔ, nwə diyifo kawunsiəə, usio ku osani úyifo betidi? ⁵ Nya Onanto letɛyi nkə, ‘Lə nyamfo eso osani luudu lə wə anto ku ambe utsyɛ nya wuufi kusia, nya mə inuə bamə loofiani utidi ɔni.’ ⁶ Itsyise lə nnya kamaa, bəsiyifo betidi inuə. Bomu bafiani utidi ɔni. Nyaso yanle bə utidi sense lesa nə Onanto dífi ɔkɔ lə bətsyuə.”

⁷ Farisifo bamə áto wə bənkə, “Nyale beso Moses díte kusu nkə ele bə osani tə wə usiə kukue nkə ɔlɛ wə bəni fɛ lə ɔni wə?”

⁸ Yesu ətə mbuayɛ nkə, “Mi letotidi eso Moses díte kusu nkə bəni bese ku bəsiə nɛ. Yentsyɛ nko lə kasɔ ketsyikokɔ. ⁹ Nyaso nle mi bəteyi minkə osani wə ke leni wə usiə, nya inni lə disenkpɔ eso nya úsu úfi usio bambaa, ɔkpo kusia.”

¹⁰ Wə bakasebi áteyi wə bənkə, “Lə nko usə ku usiə eto nti eto etiki ntee, nyale ɛlɛkɛ eso lə bəmfi kusia nye bənsiə kusə.”

¹¹ Yesu áteyi mə nkə, “Inni utsyuə saa loofu asatete nyamfo bofo nko, enso mba Onanto díte nnya nko há. ¹² Esu kpə kpe nyaso betidi leemfi bəsiə. Bətsyuə nko bále mə nɛ. Bətsyuəə, betidi diyifo mə nko. Bətsyuə tɔsya emfi bəsiə itsyise bala bə beefi mə əsuə bəte Onanto eto sekakedikɔ eto keyifo. Nwə loofu wə əsuə bufi kətə asatete nyamfoo, tə lə uyifo nko.”

Bákpa Bekpefi Baboko Yesu Ɔflo.

¹³ Betidi bətsyuə ákpa bekpefi báboko Yesu ɔflo bə lə ufi ani utəkə lə mə, lə ɔto ɔlɛ utə mə, fɛɛ wə bakasebi ɛnyenki bákpe betidi bamə.

¹⁴ Mfó nya Yesu letɛyi wə bakasebi bamə nkə, “Bitə bekpefi kusu lə bəbə mɛ ɔflo, nya bienti mə kusu, itsyise Onanto eto sekakedikɔ eyifo fə mba laabokosə əsuə kasɔ fe ekpefi bamfo eto okle eto kale.” ¹⁵ Nya Yesu dífi wə ani utəkə lə mə ɔkpo mə atɔsɔ, nya údu lə mə ɔflo.

Yɔɔke Ale Itə Batabinyə Bə Bedufə Onanto Eto Sekakedikɔ.

¹⁶ Osani utsyuə əbə Yesu ɔflo diyi ləni nya ɔto wə nkə, “Oteasa, nte lesa sɛɛ nə ele bə nyifo fɛ lə nnya nkpe manlo?”

¹⁷ Mfó Yesu dítə wə mbuayə nkə, “Beso fanlə mə kasəe ka ele bə beyifo bəto? Utidi ɔni hā nkpe wə ni ɔsəe. Lə ala fə ənyə nkpe manloo, yə lə Onanto eto afi nyamə əsuə.”

¹⁸ Ɔto nkə, “Nte afi nnya?”

Yesu áteyi wə nkə, “Manlo utidi, mendi səsɔnɔ, menyu, manla fuutsyuə kenye, ¹⁹ bu fə anto ku fə ambe, nya lə ala fə ɔyimitsyuə fe kase faala fə əsuə.”

²⁰ Mfó nya okosobi əmfo dítə mbuayə nkə, “Mbuyifo lə afi nyamfo kenke əsuə. Be disu ibu bə nyifo?”

²¹ Yesu áteyi wə nkə, “Lə aala fə aafloo, su lə esu efi fə lesa saa nə nte fə ate. Nya lə efi atabi nnya fənyə esu ətə bakombo, nya fuunyə bikə ətsyə kato nɛ. Nyamfo eto kamaa, sinkli əbə ətəkəko mə.”

²² Fəe se okosobi əmə lenɔ nyamfoo, údu ku bulə lə lekəesi. Itsyise bika kpə ake wə.

²³ Mfó nya Yesu ləteyi wə bakasebi nkə, “Nlə mi bəteyi kakpasə wuee minkə, yɔkə ale itə batabinyə bə bedufə Onanto eto sekakedikɔ. ²⁴ Nsi nle bəteyi bio minkə, iyua itə ɔtɔmini ku lekoko bə ɔyɛ lə okabikə eto ofo ofe enso bə otabinyə dufə lə Onanto eto sekakedikɔ.”

²⁵ Lefe nə bakasebi bamə lenɔ nyamfoo, iyifo mə yanii, nyaso bəto bənkə, “Nyale owoe ko luunyə nkpe manlo?”

²⁶ Yesu ábe mə tūū nya ɔteyi mə nkə, “Kawunsia eto utidi saa əmbofo nyamfo buyifo. Fəe Onanto, wə ebofo lesa saa buyifo.”

²⁷ Mfó nya Petro ləteyi wə nkə, “Bee! Bóayani lesa saa bútsyə bə lə butəkəko fə. Be bo luunyə?”

²⁸ Yesu áteyi mə nkə, “Nlə mi bəteyi sitinti minkə, lefe nə mɔ, Utidi Eto Ubi, luubə lə mɔ diyənde əsuə mbə nsiə lə mɔ lekankpome əsuə lə kawunsia fɔfɔ kaməə, mi lefosi inuə ba dítəkəko mə tsya ebusia lə akankpome əsuə bə lə bekpronko Israel bebi eto lefosi mmfo nnuə bomə lekpo. ²⁹ Nyaso utsyuə saa wə léyani diyo nye bayimisanu nye bayimisiyo nye anto nye ambe nye bebi nye kakue utsyə nkə lə utəkəko mə esoo, ebunyə nnya kayofoko kolofa ku kama. Nya Onanto ebutə wə nkpe bo lambəke kalosəko. ³⁰ Fəe betidi kpə ba nto seto mɔmɔɔ, ebubə bafe kama. Nya mba ntəkə kama mɔmɔɔ, ebubə bafe bəto seto.

20

Diya Diya Eto Beyifoyifo Bətsyuə Lə Eyibibi Eto Ɔkue.

¹ “Onanto eto sekakedikɔ ale eyibibi eto ɔkuəmfɔ utsyuə wə létaka ku olesiatu nkə weesu ɔbəbe diya eto beyifoyifo bətsyuə lə beyifo keyifo bəta wə lə ɔkue. ² Ɔkuəmfɔ əmə ku beyifoyifo bamə átonɔ lə diya eto keyifo eto kayofoko əsuə, ini sika flubia sɔni eto atabi, nya bədu bəsu eyibibi eto ɔkue əmə.

³ “Se esɔ abombo ɔwɔnɔmbəə, osani əmə esi úsu asi nya únyə se basani bətsyuə nýə mfó banlə kulesa buyifo. ⁴ Nyaso ɔteyi mə nkə, ‘Mi tsya su biyifo keyifo lə mɔ eyibibi eto ɔkue lə mfo mi kayo ka dińyə itə.’ ⁵ Nyaso bəsu ɔkue əmə.

“Nya lə lefosi abombo ənuə ku lə kakomi eto abombo ətsyə eto lefee, usi úyifo nko ke. ⁶ Se ibu seke lə abombo anɔ lə esɔɔ, usi úsu asi mfó nya únyə betidi bətsyuə nsi nýə mfó. Ɔto mə nkə, ‘Beso binyə mfo diya wɔlɔlɔlɔ bənle diya bobiasə keyifo menyifo menyifo?’

7 “Bətə wə mbuayɛ bənkə, ‘Kuutsyuə saa məntə bo keyifo nkə buyifo.’

“Nyaso ɔtɛyi mə nkə, ‘Nyale, mi tsya su mə eyibibi eto ɔkuɛ bisu biyifo keyifo.’

8 “Se ditsyitsyo lefe léyoo, ɔkuensate əmə átɛyi beyifoyifo eto uninə nkə, ‘Kpadi beyifoyifo bamə lə afo mə kayo, tsyiko lə mba dībə fɛfɛ əsuə, lə esu əlɔsə lə mba leka bubə əsuə.’

9 “Báfo betidi ba dībə keyifo ku ditsyitsyo eto abombo anɔ eto utsyuə saa sika flubia sɔni sɔni. 10 Nya se éyo mba leka keyifo bubə ku olesiaə, bébu bə boofɔ mə kayo baso mə bətsyuə. Fɛɛ mə tsya eto utsyuə saa áfo diyi eto kayofofo kani kamə, ini sika flubia sɔni. 11 Se báfo atabi nyamə, bətsyiko bunyenki kakpe ɔkuensate əmə bənkə, 12 ‘Betidi fɛfɛ ba báfo éyifo keyifo lebombosɔsɔ lɔni hā, nya bomba mfo dínyə lə kofe buyifo keyifo diyi wɔlɔlɔlɔ tsyaa, kayofofo kani ete bətə bo!’

13 “Mfɔ ɔkuensate əmə lɛtɛyi mə ɔni nkə, ‘Ɔyimitsyuə, nɔ. Mántafa fə. Lee, inni diyi lɔni eto keyifo eto kayofofo ka ni sika flubia sɔni əsuə bókpɛ asi? 14 Nyaso fo fə kayofofo lə edu esu diyɔ. Iyifo mə lelabi miə mətə utidi fɛfɛ əmfɔ kayofofo fɛ kase mɔnkətə fə ke. 15 Lee, mimbə kusu meeyifo ku mə atabi kase maala? Lee, mə kəfoɛkpɛ ka meeyifo nɛ fə ənəmi bɔsɛ?’ ”

16 Nyaso Yesu əlɔsə ɔtɛyi nkə, “Betidi ba ni bafɛfɛ ebɔfiani betutɛ nya mba ni betutɛ loofiani bafɛfɛ.”

Yesu Esi Údi Etiki Ditsyɛfə Itsyi Lə Wə Ukpə Ɔsuə.

17 Se Yesu ku wə bakasebi lefosi inuə bamə lɛyɛ bantɔ lə Yerusalem, ɔkpa mə úsuko lekpɔ nya ɔtɛyi mə nkə, 18 “Bɛnɔ, bɔtɔ lə Yerusalem kaka boomuə Utidi Eto Úbi bakpe lə besumunyə ninə ku afi eto bateasa eto ani. Nya boolo wə dikpənkpi. 19 Nya boofi wə bakpe lə mba lenni Yudafo eto ani bə bakpe wə kofani, babɛ wə, basɔ wə bamanklasə lə uyikabiə əsuə bə lə ukpə. Fɛɛ lə diyi tsyɛfə əsuə, Onanto ebɔtakasə wə utsyiko ɔkɔmə ubə nkpə.”

Yakobo Ku Yohanes Eto Ambe Átɔ Yesu Nkə Ɔwunsəko Wə Bebi.

20 Nya Sebedeo eto usiə lékpa wə bebi inuə ɔboko nya base akonki lə Yesu ɔfɔ nya ɔlɛ wə lekpakpa nkə ɔwunsəko mə.

21 Nya Yesu lɛtɔ wə nkə, “Bɛ fanɛ bɔbɛbɛ?”

Mfɔ usio əmə díɛ mbuayɛ nkə, “Tsyə mə kɛnyɛ fənkə lə edufə lə fə sekakedikɔɔ, ebusiəsə mə bebisaibi inuə bamfo, ɔni lə fə kɔdiani nya unuafə lə fə kəməni.”

22 Yesu átɛyi mə nkə, “Biantɛ lesa nə bɛnɛ bɔtɔ. Kanyi ka məəbə bunyə, mi tsya ebofo ke butsyi?”

Bətə mbuayɛ bənkə, “Ee, boofɔ.”

23 Mfɔ Yesu lɛtɛyi mə nkə, “Sitinti, biofo butsyi. Fɛɛ mimbə kusu məələkə futsyɛ luusiə lə mə kɔdiani nye kəməni. Nsiəkɔ bomfo te ítə betidi ba mə Antɔ lɛlɔ utsyɛ ítə mə.”

24 Lɛfɛ nə bakasebi lefosi fɛfɛ lenɔ bayimi inuə bamfo eto etiki nyamfoo, kəfo ányi mə tinti! 25 Nyaso Yesu ákpadi mə ɔkɔ nya ɔtɛyi mə nkə, “Biyi biə betidi ba lenni Yudafo eto baka kpɛ əsuəale kenke lə mə betidi əsuə nya mə batɔnkɔtɔnkɔ tsya nkɛ əsuəale kekɛkɛ lə mə əsuə. 26 Fɛɛ inni nko ele bə itsyɛ lə mimbə lefo bɛnɔ nti. Lə utsyuə lə mi nti aala nkə weeyifo ɔkplɛnyə, ele bə uyifo uyifoyifo utə bafɛfɛ. 27 Nyaso lə utsyuə lə mi nti aala nkə weeyifo ututɛ, ele bə uyifo wə əsuə uyifoyifo utə bafɛfɛ kenke.

28 Nko ke ini ne ba mo, Utidi Eto Ubi, mambə miə besumu me. Bomu ba la nsumu nya la mfi mo nkpə ntə la betidi kpə eto disi.”

Yesu Átsya Bənəm̄ba Inuə.

29 Kase Yesu ku wə bakasebi nle budu la Yeriko eto umə, betidi kpə ətəkəko mə. 30 Bənəm̄ba inuə ba nsi la kusu oflo, áno bə Yesu əbə ɔle bofe, nyaso bətsyiko bofa katəyi bənkə, “Bonamute, Oka David eto ubi! Nnyə bo kaminsə!”

31 Betidi bamə átəyi bənəm̄ba bamə bənkə bedika. Fəe mfe bomu báfa bembemə enso bátəyi bənkə, “Bonamute, Oka David eto ubi! Nyə bo kaminsə!”

32 Yesu əkənə únyə nya ókpadi mə nkə bəbə nya óto mə nkə, “Be bela biə nyimfo ntə mi?”

33 Mfó bətə mbuayə bənkə, “Anto, bola boə tə la bunyə asa.”

34 Mə asa ənə Yesu kafo nya utidi mə ənəmi. Lamfolamfo, mə ənəmi ásinu nya bənyə asa, nya bətəkəko wə.

21

Yesu Édufə Yerusalem Fe Oka Seka.

1 Se Yesu ku wə bakasebi lenyi bafi Yerusalem nya bédufə Betfage la Nnuabi eto Eyi eto Kətini əsuə, Yesu ála wə bakasebi inuə ótənsə. 2 Nya ótəyi mə nkə, “Bikato la kebuto ka nkpe sətə mfó. Mfóo, biunyə oflimu wə nnyə la ukuə nya wə ubi nnyə wə la akə. Nyankli wə ku ukuə la akpa mə aboko me. 3 Nya la utsyuə átə mi lesaatsyuə, bətəyi wə biənkə, ‘Bonamute le mə bohíä.’ Ete booyani mə lamfolamfo bətə mi.”

4 Nyamfo əbə itə fe kase Onanto eto unyeləkətidi utsyuə letəyi utsyə nkə,

5 “Bətəyi Sion eto umənkplə eto betidi biənkə,

‘Bebe, mi Oka le mi oflo bubə!’

Obokosə əsuə kasə nya unsi la oflimu

ku ubi əsuə ɔnlə bubə.’ ”

6 Nyaso bakasebi inuə bamfó əsu nya bəyifo fe kase Yesu lékpə mə nkə beyifo. 7 Bákpa oflimu ku ubi əmə báboko, nya béfi mə mfiá bésensə

bákpo la mə əsuə nya Yesu lébe úsiə la mə əsuə. 8 Betidi bətsyuə le keyudu boto. Nya bətsyuə tsya léla sekabe ku keyile bésensə bákpo la kusu. 9 Nya

betidi ba nto ku mba ntəkə kenke nle bofa katəyi bənkə,

“Yuu, yuuduu, itə Oka David eto ubi wə nle bubə o-o!

Atəsə itə nwə nle bubə la Bonamute eto diye usə!

Yuu, yuuduu itə Onanto!”

10 Lefe nə Yesu didufə Yerusalem, umə əmə kenke ko dítinkə. Nya betidi

létə bənkə, “Owoe uni?”

11 Betidi bətsyuə ətə mbuayə bənkə, “Nwə mfo ni Onanto eto

Unyeləkətidi Yesu wə dítseyi Nasaret la Galilea eto kasə ne!”

Yesu Ála Mba Laate Bikə Úləkə Lə Onanto Eto Disumuyo.

12 Yesu əsu údufə Disumuyo Kplə nya óla betidi ba kenke nle bikə bote

ku booya mfó úləkə la diyo nəmə. Úkə kapunu ka betidi nle atabi bofloma

ku mba laate ablonima eto akpomə uwui. 13 Nya ótəyi mə nkə, “Báwəni

bákpe la Awənisə Kenke eto Kukue bə Onanto átəyi nkə, ‘Bookpo mo diyo

nkə, ola katoko.’ Fəe mi efi ni biyifo beyu eto kabioko!”

14 Nya bənəmba ku abafa dībə wə ɔflo lə Disumuyo mfó nya Yesu létsya mə bufi. 15 Se besumunyə ninə ku afi eto bateasa dínə ayanisa nya Yesu nle buyifo ku bekpefi ba nle kudu bəkpə kateyi bənkə, “Atesə itə Oka David eto ubi,” lə Disumuyo mfóo, kafo ányi mə tinti.

16 Nyaso bátə Yesu bənkə, “Ale lesa nə bekpefi bamə nle bətəyi mfó bəno?”

Nya Yesu dítə mbuayə nkə, “Nle bəno. Nya nyi tsya minkə békla nyamfo lə Awonisa Kenke eto Kukue bə, ‘Étə bekpefi ku bebisambi fə befi atesə nnya ləflo tinti bətə fə.’ ”

17 Lə nyamfo eto kamaa, Yesu édu lə besumunyə ninə ku afi eto bateasa bamfó ɔflo nya úsu údufə Betania eto umə kaka úsu ólabe.

Yesu Ékudi Kudiyi Kutsyuə.

18 Se kale dísia nya se úsinkli ɔnle umə bubə ku olesiaə, kukpənsə ále wə.

19 Únyə kudiyi kutsyuə lə kusu ɔflo mfó nya ótsyi úsu ko ɔflo. Fəə wənnəyə kulesa lə ko enso ko afanto. Nyaso óteyi kuyi komə nkə, “Ensiembənwə ebibi kulefe tsya.” Lamfolamfo kudiyi komə áblobe.

20 Se bakasebi bamə dínə nkoo, éyifo mə yanii. Nya bátə bənkə, “Be dítə bə kudiyi komfo léblobe nko mmə?”

21 Yesu ətə mbuayə nkə, “Sitinti minle mi bətəyi minkə lə bekpe bəfokanə bə ləmbə kayakii, biofo nnya mínyifo kudiyi komfo buyifo. Fəə inni nyamfo mate. Bomu biofo kətini komfo bətəyi biə, ‘Nyi lə mfo esu edufə lə lekpo kafo,’ nya yuubə itə nko. 22 Nya lesa saa nə biəto Onanto lə olatoto əsuə lə bəfokanə əsuəə, biunyə ni.”

Bátə Yesu Əsuəale Nnya Onkpe.

23 Se Yesu dísinkli úbə Disumuyo Kplə mfó nya ɔnle asa botee, besumunyə ninə ku Yudafə eto beninə bamə əbə bátə wə bənkə, “Nte əsuəale nnya fankpe feeyifo asa nyamfo eto okle? Nya owoe dítə fə əsuəale nyamfo?”

24 Mfó nya Yesu dítə mə mbuayə nkə, “Mintsya mɔotə mi ditiki ləni hā nno. Nya lə bitə mə mbuayə, mɔotəyi mi əsuəale nnya minkpe meeyifo asa nyamfo eto okle. 25 Owoe ɔflo Yohanes léfo əsuəale fə úfləsə betidi ntuu? Onanto ɔflo lee, nye lə utidi ɔflo?”

Mfó bətsyiko mə əsuə bəto kanə bə, “Be ele bə bətəyi? Lə bətəyi bəə Onanto ɔflo, wɔotə bo nkə, ‘Nyale besə biamfo Yohanes bəno?’ 26 Fəə lə bətəyi bəə utidi ɔflo, bəle sikpi bote lesa nə betidi luuyifo, itsyise məmble áfo bāno bə Yohanes eyifo Onanto eto unyéləkətidi.”

27 Nyaso bətə Yesu mbuayə bənkə, “Bunyi kaka ófo əsuəale utsyiko.”

Nya óteyi mə nkə, “Nko ke mintsya ləmbətəyi mi kaka mímfo əsuəale mintsyiko fə meeyifo asa nyamfo eto okle nə.”

Yesu Áte Asa Itsyi Lə Bayimisani Inuə Bətsyuə Əsuə.

28 “Ntsyə bibu itsyi lə ditiki nəmfo əsuə? Utidi utsyuə áke wə ləke bebisaibi inuə. Ƴteyi uninəle nkə, ‘Ubi, su eyifo keyifo lə mə eyibibi eto okue mmi.’

29 “Útə mbuayə nkə, ‘Məmbə busu.’ Fəə kamaa, ótsyi wə nsusu ówuninsə nya úsu.

³⁰ “Anto əmə əsu wə ubi nuəfə oflō nya ótyeyi wə nko ke. Wə átəno nkə, ‘Yo o-o, nto, muusu.’ Fəe wənsu.

³¹ “Mə inuə bamə eto ntii, mə owəe díyifo lə mə anto eto lelabi əsuə?”
Bətə mbuayə bənkə, “Uninəle əmə.”

Nyaso Yesu átyeyi mə nkə, “Nlɛ mi bətyeyi kakpasə minkə beyu ku basənođi lə mi bofe kaaka mi Onanto eto sekakedikō budufə. ³² Itsyise Ntufləsətidi Yohanes əbə mi oflō nkə wəəbə ote mi kusu sɛɛ ko biəyɛ, fɛɛ bíamfo wə bɛno. Fɛɛ beyu ku basənođi bomu áfo wə báno. Nya se bínyə nyamfo bítsyə lekpo tsyaa, bíamfloma mi nsusu biə biao wə bɛno.

³³ “Bɛno lekpa bamba nəmfo. Ɔkuɛmfo utsyuə əsiə wə léfo eyibibi eto ɔkuɛ, nya ókpe ɔkpɔ otsyilama wə. Óto kaka beeke eyibibi eto nte kələka nya óto nwə laase ɔkuɛ əmə eto kəsiəkō. Nya úfi ɔkuɛ əmə ókpe beyifoyifo bətsyuə lə ani nkə bakase wə, nya údu úsu kusu. ³⁴ Se lefe léyo bə balɛ eyibibi nyamə, ɔkuɛnsate əmfo ákpe wə ndomufɔ nkə besu bafə wə kedikō baboko wə.

³⁵ “Ɔkuɛmfo eto beyifoyifo bamfo əmuə wə ndomufɔ bamfo nya báblɛ ɔni, bálo ɔni, nya bákppɔ ɔni tsya aba. ³⁶ Nyamfo eto kamaa, osate əmə esi ótsyese ndomufɔ bamba ba nso mba kɔ utu. Nya beyifoyifo bamə disi béyifo mə tsya nko ke. ³⁷ Kalosəkɔɔ, óla wə kosate eto ubi ótsyese mə. Nya ótyeyi nkə, ‘Mfo nno miə boobu mə ubi babe.’

³⁸ “Fəe se beyifoyifo bamə dínyə wə ubi əmfoo, bətyeyi mə əsuə bənkə, ‘Nnyə ɔkuɛmfo eto ubi wə ləkə bikə biamə budii. Bibə lə bolo wə lə bolɛ wə kedikō bofo.’ ³⁹ Nyaso bəmuə wə nya báto wə bakpe lə ɔkpɔ əmə eto kama, nya bálo wə.”

⁴⁰ Mfó nya Yesu létə mə nkə, “Mɔmɔɔ, lə eyibibi eto ɔkuɛnsate əmə əbə, be wuuyifo beyifoyifo bamə?”

⁴¹ Bətə mbuayə bənkə, “Woolo betidi bua bamfó kaminsə mənɔyəmənɔyə, ufi eyibibi eto ɔkuɛ əmə ɔkpe beyifoyifo bamba ba luutə wə, wə kutsyə lə balɛ eyibibi nyamə.”

⁴² Yesu átyeyi mə nkə, “Bíankla tɔ lesa nə nkpe lə Awənisə Kenke eto Kukue əsuə bənkə,

‘Leba nə mba laato ayo leni bə dimbə kənoɔ,
ni bomu dibə lefiəni nə nso bofe lə afɛfɛ kenke nti.
Bonamute ni nwə díyifo nyamfo.

Sitintii, iyifo lesa nə laano bobə tinti!’ ”

⁴³ Nya Yesu disi ótyeyi mə nkə, “Nyaso nle mi bətyeyi minkə bofo Onanto eto sekakedikō lə mi ani befi bətə betidi ba loonwɔ ebibi nnya lelɛkɛ. ⁴⁴ Nya utsyuə saa ke lootsyinini udu ɔno lə leba nə báni mfó əsuə, wuufəsə blublubl. Nya lə ibə bə leba nəmə tsya aso utsyuə lə əsuə, dioba wə dikua wə blublubl.”

⁴⁵ Lefe nə besumunɔyə ninə ku Farisifɔ lenɔ Yesu eto akpá nyamfoo, bəte bə mə ɔnlɛ. ⁴⁶ Nyaso bála bə bəmuə wə. Fəe bəté sitiditu siamə sikkpi, itsyise məmblɛ kenke ébu Yesu fe Onanto eto Unyɛləkətidi.

22

Yesu Átyeyi Lekpá Itsyi Lə Kusiəkpakpa Eto Diyikedikō Əsuə.

¹ Yesu esi ótə mə asa eyɛ lə akpá əsuə nkə, ² “Onanto eto sekakedikō te fe mmə. Lefe loonii, Oka utsyuə édi kusiəkpakpa eto diyisɛɛ útə wə ubisaibi.

3 Óla wə beyifoyifo ókpe nkə besu bakpo betidi ba ókla utsyè nkə bafè bəbè diyisè nəmè kedikò. Fèe bánla bə bəbè.

4 “Nyaso óla wə beyifoyifo bamba ókpe nkə batèyi betidi ba ókla utsyè nkə, ‘Lesalidife nəmè eboyo! Bálo mɔ banantsyui ku banatsyui eto akpɔ nnya nkpe ayinkua bufi bɔle mi kama bobè. Nya búkalɔ lesa saa bútsyè. Nyaso bibè kusia komə kakpako!’

5 “Fèe mbamə bákla eto kuutsyua saa mémbu wə úbə. Bomu bédú bésu nlebe bamba bo bála. Oni édu úsu wə okue, nya obamba tsya dídu usu wə bikəkateko. 6 Nya babamba tsya dímuə beyifoyifo bamə nya báble mə nya bálo mə. 7 Oka əmə ənyə ɔblɔ tinti, nya ótsyese wə bamamanyə nya bésu bálo bewudifɔ bamə kenke nya bátənsə mə umənkplɛ əmə.

8 “Nyaso ókpadi wə beyifoyifo nya ótèyi mə nkə, ‘Mɔ ubi eto kusiəkprakpa eto diyisè didi nəmè eto lefe éboyo. Fèe betidi ba minkla miə bəbè diyi nəmè kedikò mənnyə itə diyisè nəmè. 9 Nyaso mɔmɔɔ, bisu umə eto kesunte lə bekpadi utsyua saa wə ke biunyə biə bəbè diyisè nəmè kedikò mfo.’ 10 Mfó nya beyifoyifo bamə dísu kesunte nya bákpadi utsyua saa wə bənyə, babua ku basèe kenke nya kusiəkprakpa eto diyo nəmè diyi kenke.

11 “Nya se Oka əmə díbə diyo nəmè nkə wəbə obe betidi ba díbə mfó, únyə osani wə dímanke awu nnya baakpe kesu kusiəkprakɔ. 12 Oka əmə áto wə nkə, ‘Ohɔ, ntsyè ibə bə əbə mfo se fəmanke kusiəkprakpa eto awu?’ Fèe wámfo kenye buləkə.

13 “Mfó nya ótèyi wə beyifoyifo nkə, ‘Bekpe wə amla lə ani ku akpa, lə beto wə bekpe lə ketuntu ka nkpe lekplɛ. Mfó wuuwi keku ɔyimi animi nɛ.’ ”

14 Nya Yesu lélosə nkə, “Onanto ákpadi betidi kpə, fèe esiani ete úləkə lə mə nti.”

Yesu Édi Etiki Itsyi Lə Umənkofɔfo Əsuə.

15 Farisifɔ bətsyua əsu bákpe disilə kase booye bəmuə Yesu eyɛ lə wə kenye eto etikididi əsuə. 16 Nyaso bətsyese mə bakasebi bətsyua ku betidi ba ntekeko Herodes eto ditsyukpa kama lə Yesu ɔflo. Nya se bésuu, bətèyi wə bənkə, “Oteasa, buyi boə eyifo ɔnukualetidi nya faate Onanto bɔfokano eto asa lə kusu əsuə sitinti, itsyise aambe utidi eto ənəmi keyifo lesa saa. Nya ememfi kukətsyua lə betidi eto etikididi əsuə tsya. 17 Nyaso tɛyi bo lesa nə febu. Bo kɔfi ətə bo kusu nkə bɔfó umənkɔ butə Romafɔ eto Okankplɛ lee, yəntə kusu nko?”

18 Fèe se Yesu mfe nyi mə nsusu bua esoo, ótèyi mə nkə, “Mi ənəmi ənəmi eto betidi! Beso biala biə biato mɛ bebe? 19 Bete mɛ atabi nnya biefi kafo umənkɔ əmə lə mbe.” Béfi atabi nyamə báboko wə.

20 Mfó nya Yesu létə mə nkə, “Owoe báta bətəkə mfo, nya owoe eto diye bəwɔni bətəkə mfo?”

21 Bətə mbuayɛ bənkə, “Okankplɛ Kaisare eto ale ini.”

Nyaso Yesu átèyi mə nkə, “Bifi lesa nə ni Kaisare eto ale bitə Kaisare. Lə bifi lesa nə ni Onanto eto léle bitə Onanto.”

22 Se bánɔ nyamfo, íyifo mə yanii nya bédú wə lə ɔflo.

Yesu Áte Nkə Bekpənkpə Si Bootaka.

23 Diyi nəmfo kee, Sadukifɔ ba laateyi bə bekpənkpə ensiembotaka bətsyi ɔkomə, əbə Yesu ɔflo ku etiki ətsyua. 24 Bətèyi wə bənkə, “Oteasa, Moses átèyi bo nkə, lə osani utsyua əkpə nya óyani wə usiə utsyè nya wonko wə

dímanle bebii, elebe osani əmə eto oyimisani fi okosia əmə ufi. Lə wonko wə ale bebii, boofi bebi bamə fe osani əmə díkpe eto bebi. ²⁵ Mómoo, ibə bə bayimisani ekuanse əsiə lə bo nti mfo. Oyimisani ninə kenke éfi usio, nya wonko wə mánle fe osani əmə díkpe. Nya wə oyimisani wə ntəkə wə kama dífi okosia əmə. ²⁶ Nko ibə oyimisani nuəfə ku utsyafə isu ese okuansəle məmblə dífi usio əmə bafia nya mə nti kuutsyuə ku usio əmə mánle fe békpe. ²⁷ Lə kalosəkoo, usio əmə tsya əbə úkpə. ²⁸ Mómoo, lə diyi nə bekrənkpe lootaka betsyi okoməə, owoe eto usiə wuudi se məmblə kenke díkefi wə bənyə?”

²⁹ Yesu ətə mə mbuaye nkə, “Bénya kusu tinti. Itsyise bianno Awónisa Kenke eto Kukue komə kaso, nya binyi kulesa lə Onanto eto əsuəale əsuə. ³⁰ Lə bekrənkpe esi bataka bəbə nkpəə, bootsyə fe Onanto eto batənkpe ba nkpe lə Onanto eto kato, nya bembufi bəsiə nye bəsiə besə tsya. ³¹ Nya bíankla asa nnya Onanto leteyi mi itsyi lə bekrənkpe eto botaka ketsyi okomə əsuə? Jteyi nkə, ³² ‘Mə ni Abraham eto Onanto ku Isak eto Onanto ku Yakob eto Onanto!’ Uyifo mba nkpe nkpe eto Onanto inni mba díkekpə.”

³³ Se sitiditu siamə leno asa yamfoo, iyifo mə yanii, lə wə asatete əsuə.

Yesu Édi Etiki Lə Kəfi Ko Nso Bofe Əsuə.

³⁴ Se Farisifo leno bə Yesu aso Sadukifo kasoo, bəsu bətsya. ³⁵ Nya mə onni wə ni afi eto oteasa, əla nkə lə oto Yesu etiki ətsyuə lə umuə wə lə wə etiki əsuə. Jteyi nkə, ³⁶ “Oteasa, nte kəfi ko nso bofe lə afi nyamə kenke nti?”

³⁷ Yesu ətə mbuaye nkə, “Lə fə Onamute wə ni fə Onanto ku fə utu kenke ku fə ləwəno kenke ku fə nsusu kenke. ³⁸ Kəfi komfo ni kəkplə kenke ko nso bofe tsya nə. ³⁹ Kunuəfə ko lefe lele ko ni, ‘Lə fə oyimitsyuə fe kase faala fə əsuə.’ ⁴⁰ Moses eto kəfi komə ku Onanto eto bənyeləkətidi eto asatete kenke kpəsə lə afi ənuə nyamfo əsuə.”

Owoe Ni Nwə Onanto Lékpə Əhile Utsyə?

⁴¹ Se Farisifo bətsyuə létsyaa, Yesu átə mə nkə, ⁴² “Ntsyə ni mi nsusu lə Nwə Onanto Lékpə Əhile Utsyə Əsuə? Owoe eto ubi uni?”

Bətə mbuaye bənkə, “Oka David eto ubi uni.”

⁴³ Mfó nya Yesu letə mə nkə, “Lə nko inii, ntsyə fe Oka David eye lə Onanto eto ləwəno Kenke eto əsuəale əsuəə, lékpadi wə nkə Onamute. Oka David átəyi nkə,

⁴⁴ ‘Bonamute átəyi mə Onamute nkə,

“Siə mfo lə mə kodiani

isu ese lefe nə muutə

efi fə akpa ətəkə fə balo lə disinti.” ’

⁴⁵ Nya lə Oka David ákpə Nwə Onanto Lékpə Əhile Utsyə nkə Onamutee, ntsyə ibə bə Nwə əmə esi uyifo Oka David eto ubi?” ⁴⁶ Mə nti eto kuutsyuə mámfə Yesu mbuaye butə. Nya idu dinəmfə entoo, mə kuutsyuə ménsifo wə ditiki saa bəto.

23

Yesu Ələkə Afi Eto Bateasa Ku Besumunyə Ninə Eto Asayifoyifo Óte.

¹ Nyamfo eto kamaa, Yesu édi sitiditu siamə ku wə bakasebi etiki. ² Jteyi nkə, “Afi eto bateasa ku Farisifo kpe əsuəale, bə baté Moses eto kəfi komə.

³ Nyaso ele bə biyifo lə lesa nə ke batcyi mi əsuə kukonɔ. Fɛɛ biəntəkəko mə eyifosa kama itsyise bəənsiə nkprə lə asa nnya baate əsuə. ⁴ Baakle bikə bia nkpe kalende ku nkpe ale ku butsyi ketsyisə betidi, tsya fɛɛ bembokpe fə lə kɔni etsyi bikə biamə.

⁵ “Beeyifo lesa saa bə lə betidi lə bənyə mə. Be Awonisa Kenke eto etiki nnya bəwoni bəkpɛ lə mə nto ku anii, be kase bəwoni nya emoo, ku kase bankpimi nnyaa! Be kase tsya aboyo nnya mfaka lə mə awu nnya bankpe eto nyɛ əsuə dikuləə! ⁶ Baala nkplekɔ sɛɛ busiə lə eyi kediko ku nsiəkɔ bo bebu bətsyə bəkpɛnyə lə Yudafo eto ntsyakɔ. ⁷ Baala bə betidi kəsiasə mə kəbə kasɔ ku dibu lə asi bəkpadi mə bə Oteasa.

⁸ “Yanle bə bəkpadi mi bə Oteasa itsyise mimblɛɛ, bayimi bini lə bətsyua nya Oteasa oni kplo nkpe mi. ⁹ Nya yanle bə bəkpadi kuutsyua saa lə kasɔ mfo biə mi Anto, itsyise Anto oni hā nkpe mi lə kato. ¹⁰ Biəntə bəkpadi mi ɔtɔnkotɔnko, itsyise ɔtɔnkotɔnko oni hā ete nkpe bo, wə ni Nwə Onanto Lékpɔ Ohile Utsyə. ¹¹ Nwə ni ɔkpɛnyə lə mi nti yifo nwə ni mi uyifoyifo. ¹² Utsyua saa wə laabesə əsuə kato, boobokosə wə kasɔ. Nya nwə laabokosə wə əsuə kasɔ, boobesə wə kato.

Boonə Ənəmi Ənəmi Eto Betidi Koto Kekleke.

¹³ “Mbɔbɔɛ mɛətə mi, afi eto bateasa ku Farisifo! Mi ənəmi ənəmi eto betidi! Mi diti Onanto eto sekakediko eto kusu beke betidi, nya mi kosate endufə mfó, nya bieti betidi bamba ba nle bəkpɛlatsya kekkele tsya kusu biə bendufə. ¹⁴ Mbɔbɔɛ mɛətə mi afi eto bateasa ku Farisifo! Mi ni ənəmi ənəmi eto betidi. Biesu bəbɔbəsə oflo biə biawunsəko mə, fɛɛ biawɛ mə kalɛ mə lesa saa kafa. Nya biato kala kəntsye bimba. Lə nyamfo esoo, mi kotonənə ebəkɛ ale eso!

¹⁵ “Mbɔbɔɛ mɛətə mi afi eto bateasa ku Farisifo! Ənəmi ənəmi eto betidi bini! Biayila lekpo akpa akpa ku biayɛ kafɛ lə nso nso əsuə lə biləkə utidi oni eto okla bitə Onanto. Nya lə befo utsyua buyifo nkoo, biatə woabia nnya ləətə bə udufə lə difefenku nəmɛ kəmiə enso mi kosate kulaa tsya!

¹⁶ “Mbɔbɔɛ mɛətə mi, bənəmɔ ba ni batɔnkotɔnko! Biatɛyi biə, ‘Lə utsyua akpadi Disumuyo eto diyee, yeambiasə kulesa. Fɛɛ lə okpadi sika sia nte lə Disumuyo mfó, nnya akle wə bə uyifo lə akpadi nyamə əsuə kokooko.’ ¹⁷ Bənəmɔ eto bamumu! Nte nnya nso bofɛ, sika siamə lee, Disumuyo ka ditə sika siamə diyifo kənke? ¹⁸ Biate tsya biə, ‘Lə utsyua ataninko Disumuyo eto lebaa, kataninko kamə manke wə, fɛɛ lə otaninko ətəsa nnya ntəkə lə Disumuyo eto leba nəmə əsuə, nnya akle wə.’ ¹⁹ Nya ntsyə bəba ənəmi mmə! Nte nnya nso bofɛ, ətəsa nnyamə lee, Disumuyo eto leba nə ditə ətəsa nnyamə diyifo kənke. ²⁰ Nyaso lə utidi éfi Disumuyo eto leba nəmə óka ntamuu, ɔlɛ mu boka eyɛ lə keditətə eto leba nəmə ku keditətə kənke ka ntəkə lə leba nəmə əsuə. ²¹ Nya lə óka ntamu okpadi Disumuyo Kplɛɛ, ɔlɛ mu boka kəkpadi Disumuyo ku Onanto we nsi lə mfó tsya. ²² Nya lə utsyua ákpadi kato, ɔlɛ Onanto eto lekankpome ku nwə ləəsia lə ni bəkpadi.

²³ “Mɛətə mi mbɔbɔɛ, mi afi eto bateasa ku Farisifo! Mi ənəmi ənəmi eto betidi! Biefi kayoma eto bekolenkə bia laanyi fiffi bia biakpe eto lekɛpafosile kətə Onanto, fɛɛ beni nya bienyifo lə kɔfi eto asa tete nnya nso bofɛ əsuə, nnya ni bɔyɛ lə kusu əsuə, kaminənyənyə, ku ɔnukualədidi. Nyamfo ele bə biyifo bifi beke lə afɛfɛ nyamə əsuə. ²⁴ Mi batɔnkotɔnko ba ni bənəmɔ! Biayɛ ekubi kələkə lə nte əsuə, fɛɛ asa nnya biamini amo eso ɔtəmini ku lekoko.

²⁵ “Mbɔɔɔɔɔ mæətə mi afi eto bateasa ku Farisifo! Ɖnəmi ənəmi eto betidi! Biəflə mi akɔbe ku kakpe eto kama, fɛɛ nnya kafoo eyi ku asa bua fe kase mi tsya lebia nya biyi ku asa nnya béfo lə əsuəale ku lə mɔ hā ete eto leləkəsə əsuə. ²⁶ Fə Farisinyə unəmba, tsyiko fə ləkɔbe buflə lə kafe, ete ni kama tsya ebolə kənkenkə.

²⁷ “Mbɔɔɔɔɔ mæətə mi afi eto bateasa ku Farisifo! Ɖnəmi ənəmi eto betidi bini! Bite fe edi nnya bákua bənyənsə laanɔ bobə. Fɛɛ nnya kəmiə eyi ku bakɔ bubu ku ekubi biabia. ²⁸ Nko ke bele betidi ba leləkə lə betidi eto ənəmi, fɛɛ biyi ku kawə ku ditsyəbi bua.

Yesu Áteyi Afi Eto Bateasa Ku Farisifo Eto Kotonənə Utsyə.

²⁹ “Mbɔɔɔɔɔ mæətə mi afi eto bateasa ku Farisifo! Ɖnəmi ənəmi eto betidi! Bieku edi sɛɛ kətə Onanto eto bənyeləkətidi ba dísiə nkprə sɛɛ nya bialɔ nnya kukɔnɔ. ³⁰ Nya biatəyi biə, ‘Lə nnya ete busiə nkprə lə lefe nə bo banamə dísiə, eni bienyifo lesa nə bəyifo, balo Onanto eto bənyeləkətidi.’ ³¹ Nyaso befo nnya sitinti biə, mi eyifosa afo nnya ekpe bə biyifo mba lélo Onanto eto bənyeləkətidi eto befluflu. ³² Nyaso bisukosə lə belosə lesamə mi banamə ditsyə kasɔ.

³³ “Mi betidi bua, biyifo fe bawə eto bebi eto bebi! Bibu biə biofo butsyetsyi kedu lə Onanto eto kotonənə lə ditəfenku manlo əsuə? ³⁴ Lə nyamfo esoo, nle mi bətəyi minkə, mootsyese mi Onanto eto bənyeləkətidi, babesibe ku bateasa, Biolo mə bətsyuə, besɔ bətsyuə lə uyikabie, nya bioble bətsyuə lə Disumuyo, nya biutəkəkə mə idu lə umə isu umə. ³⁵ Lə nyamfo esoo, kotonənə itə mba lélo betidi ba dímenyifo kabua saa ebutəkə mi lə əsuə, idu lə Abel wə dímenyifo ɔsɛɛ nyə lə Onanto eto ənəmi eto kɔtɔ, isu Sakaria, Barakia eto ubi, nwə belo lə Disumuyo ku kedikətəkə eto leba eto nti eto kɔtɔ. ³⁶ Nle mi bətəyi sitinti minkə kɔtɔ komfɔ kenke təkə mmi mba nsi nkprə mmi lə əsuə.

Yesu Eto Lelabi Amɔ Itə Yerusalem.

³⁷ “Yerusalem, Yerusalem, fə lélo Onanto eto bənyeləkətidi nya fákprə Onanto eto batɔnkpe ba ótsyese aba! Nla sesia sesia miə maaso fə betidi lebo lə mɔ akɔ, fe kase ukusəsiəle laakpra wə bebi kakpe lə wə mbamba kalɔ, fɛɛ biəntə kusu nko. ³⁸ Lə nnya esoo, fə Disumuyo ebubu kətsyə fufu. ³⁹ Idu mɔmɔ ɛntɔɔ, nle mi bətəyi miə, biensi embunyə mə bio isu se lefe nə bətəyi biə, ‘Onanto kprə nwə nle bubə lə Bonamute eto diye əsuə atsyə.’”

24

Yesu Áteyi Kase Booba Yudafo Eto Disumuyo Kamə.

¹ Se Yesu lebo lə Disumuyo mfo ɛntɔɔ, wə bakasebi əbə wə ɔflo bə baatə wə kase bəto Disumuyo nəmə ku ke ayo kenke. ² Fɛɛ óteyi mə nkə, “Belə bebe nyamfo kukɔnɔ. Itsyise nle mi bətəyi minkə booba əyo nyamfo kenke, bə le leba loni embubu ditəkə lə ni utsyuə əsuə. Boosənyə nyamblə bewui.”

Yesu Áteyi Wə Bakasebi Lefe Nə Bulə Ku Kamatiti Duutu Mə.

³ Se Yesu dísu unsi lə Nnuəbi eto Eyi eto Kətini əsuə, wə bakasebi əbə wə ɔflo buɛɛ nya bətɔ wə bənkə, “Teji bo lefe nə kawunsia eto kalosəko luubə ku lesa nə luubə nnya loote bə fə businkli kəbə eto lefe eboyo.”

⁴ Yesu áteyi mə nkə, “Bebe kukɔnɔ biə kuutsyuə saa manwə mi okpe. ⁵ Betidi kprə ebubə ba luufi mɔ diye bəbə bətəyi mi bənkə, ‘Mɔ ni Nwə Ɖmə

Bákpro Ɔhile Bətsyæ, ' bæ læ bawɛ betidi kpə bakpe. ⁶ Bionɔ ama eto kudu ku ama eto etiki læ katsyontsyokɔ ku kaka lefi. Fɛɛ bíəntə læ nyamfo læ ekpe mi sikpi. Ele bæ asa nyamfo bæ, fɛɛ yante bæ kalosəkɔ eboyo tɔ. ⁷ Nsɔ eto betidi ebɔkpɔ ama ku mə bətsyuə. Nya sekakedikɔ ebɔtaka siŋyə læ se utsyuə əsuə. Nya kukpɛnsɛ luubə læ nlebe kpə. Nya nsɔ tsya luutinkə læ nlebe nlebe. ⁸ Nyamfo kenke ebuyifo fe kase kalelefo lætsyə usio kasɔ ku bunə.

⁹ "Lə lefe nəmfoo, boomuə mi befi mi bakpe læ ani bətə bæ bate mi ohiä, nya boolo mi kulaa tsya. Kawunsiə eto betidi kenke ebukisi mi læ mɔ disi eso. ¹⁰ Betidi kpə ebonyansə mə bofokanɔ. Boofi mə bətsyuə bakpe læ ani bətə balo nya bookisi mə bayimi bətsyuə. ¹¹ Betidi kpə ebɔbɔ bəteyi bidia bənkə mə ni Onanto eto bənyeləkətidi nya bɔɔwɛ betidi kpə bakpe. ¹² Abuayifoyifo ebufui ekpe nya mba dikafo banɔ kpə eto lelabi itə bətsyuə lɔɔni. ¹³ Fɛɛ nwə luunyə kekkele isu ese kalosəkɔ, ebunyə nkpə manlo. ¹⁴ Boobe Onanto eto sekakedikɔ eto Ditiki Sɛɛ nəmə letsya læ kawunsiə bafia, itə læ utsyuə saa læ uŋyə kusu ɔnɔ ni, nnya kama fe kalosəkɔ luubə nɛ.

Kanyinyənyə Kplɛ Ka Eto Okle Diməmbə Tɔ Kənyə Ebubə.

¹⁵ "Buinyə ekpinsa nyamə luubə iŋyə læ kakɛnkɛkɔ kamə fe kase Onanto eto unyələkətidi Daniel letɛyi útsyə. Yuuŋyə læ kakɛkɛnkɔ kamə. Nya fə ke lékla kukue komfoo, nɔ nyamfo kasɔ wuee.

¹⁶ "Nya læ lefe nəmfoo, mimba nkpe læ Yuda eto kasɔ, tsyetsyi besu atini əsuə. ¹⁷ Utidi wə ntəkə læ diyo disi, wanyifə ubə kasɔ nkə wəəbə ufi kulesa læ wə diyo kafo. ¹⁸ Utidi wə nkpe læ ɔkue mensi sinkli ubə oto nkə wəəbə ufi wə kafia. ¹⁹ Fɛɛ mbɔbɔɛ məətə bafonle ku bebiambe bæ nle bebisambi bəyimisə læ lefe nəmfo əsuə. ²⁰ Belɛ Onanto lekprakpa biə mmi ditsyetsyife nəmə məntəkə læ leyɔ lefe nye Ɔnwɛditsyəyi əsuə. ²¹ Itsyise kayinyənyə kekkele ka luubə læ lefe nəmfoo, ke okle məmbə tɔ kənyə itsyi læ kawunsiə eto ketsyokɔ ke. Nya ke okle tsya ensiembubə kənyə. ²² Fɛɛ Onanto ébose nnya uyi útsyə nkə wuuləkə eyi nyamə ubu. Lenni nko esoo, eni utidi sa embubu usiə læ nkpə. Fɛɛ læ betidi bæ Onanto dikələkə utsyə esoo, wuuləkə eyi nyamə ubu.

²³ "Nyaso læ utsyuə átɛyi mi nkə, 'Bebe! Nnyə Nwə Onanto Lékpɔ Ɔhile Utsyə nkpe mfo o-o,' nye 'Nnyə wə nkpe mməə,' mamfo wə anɔ. ²⁴ Itsyise badia bæ laateyi bæ mə ni mba Bákpro Ɔhile Bətsyə ku mba tsya bæ mə ni Onanto Eto Bənyeləkətidi ebɔtaka bəbə. Nya booyifo ayanisa kplɛ kplɛ kpə bate, bæ læ boofɔ kulaa tsya, bɔɔwɛ betidi bæ Onanto diləkə utsyə bakpe. ²⁵ Bɛnɔ biə mbɔteyi mi nyamfo ntənsə fe læ lefe nəmə læ leyɔ.

²⁶ "Nye læ betidi átɛyi mi bənkə, 'Okpe læ mfimintii,' biensu bebe. Nye læ bətɛyi mi bæ 'Okpe læ diyo kafo mfoo,' biamfo bɛnɔ. ²⁷ Itsyise Utidi Eto Ubi eto bubə ebutsyə fe kase kato laato ɔsi mia mia, læ kofekatokɔ kənyəndə kakpɔ læ kofe eto diyokedufəkɔ seka. ²⁸ Kaka lesakpənkpə ntee, mfo ebintsyə læəsiə nɛ.

Asa Ɔtsyuə Ebote Lefe Nə Kalosəkɔ Nlɛ Boyo.

²⁹ "Lə kanyinyənyə kamfo eto kamaa, kofe ebɔna tūū, nya kofande tsya ensiembuyənde, nya befandebi loolo bitsyi kato, nya kato eto əsuəale luutinkə nya yɔɔnyɔ læ nnya ŋyənkɔ.

³⁰ "Nya Utidi Eto Ubi eto ditsyəbi nəmə lɔɔbɔ bənyə ɔnlɛ bubə læ asɔmilokɔ əsuə. Nya kawunsiə eto betidi kenke luuwi nku læ bənyə Utidi

Eto Ubi ntəkə lə asomiloku əsuə ɔnlə bubə lə diyənde ku əsuəale kplə əsuə. ³¹ Buufe kakpatsyaku kplə nya woosyese wə batonkpe kawunsia eto akpə ana nyamə, nya bookpa betidi ba uləkə utsalə idu lə kawunsia eto disilə ləni isu disilə nə.

Yesu Ate Asa Itsyi Lə Kudiyi Isua.

³² “Bekase asa itsyi lə kudiyi əsuə lə kase koata kabə afanto fofə. Lefe nə binyə kudiyi ditsyiko bota kələkə afantoo, biate biə kasominte boyo kalo. ³³ Nko ke lə binyə asa nnya kenke minkatəyi mintənsəə, bete biə kalosəko kamə eboyo kalo. ³⁴ Nlɛ mi bətəyi sitinti minkə asa nyamfo kenke ebubə fə mba nsi nkpə mfo luukpə balo. ³⁵ Kato ku kasə ebubə kafe, fɛɛ mɔ etiki embubə efe kulefe.

Kuutsyuə Saa Enyi Lefe Nə Yesu Nsi Luubə Bio.

³⁶ “Kuutsyuə saa enyi diyi nye lefe nəmə kalosəko luubə. Onanto eto Batonkpe nye Ubi əmə kulaa tsya enyi. Anto hā nyi. ³⁷ Utidi Eto Ubi eto bubə ebuyifo fe kase ibə lə Noa eto lefe. ³⁸ Lə lefe nə letə ntu eto buyi boməə, betidi ekedi, bəkənə, basani ku besio akakpə bətsyuə isu ese diyi fɛfɛ nə Noa didufə lə kufue komə kafe. ³⁹ Fɛɛ bāntɛ lesa nə nlɛ bubə isu ese lefe nə ɔsomi ləni, ntu diyi bókpa məmblɛ kenke búdunko. Nko ke yuutsyə lə Utidi Eto Ubi eto dibəfe tsya nɛ. ⁴⁰ Lə lefe nəmfoə, basani inuə ebuɲyə lə ɔkuɛ bekeyifo keyifo fe wookpə ɔni udunko nya uubu ɔni bətsyə. ⁴¹ Besio inuə ebuɲyə bəkəkuə antabi, fɛɛ Onanto ebutsyi ɔni udunko nya uubu ɔni utsyə.

⁴² “Nyaso bitəkə ənə, itsyise binnyi diyi nə mi Onamute luubə. ⁴³ Lə oyosate ate dinə uyu luubə wə keyuko, eni wuutəkə ənə ukase ni. Nya weembutə kusu nkə uyu əmə dufə, oba wə diyo uyu wə. ⁴⁴ Nko ke ele bə fintsyə muə əsuə ətsyə, itsyise Utidi Eto Ubi əmə ebubə lə lefe nə fannlɛ wə kusu bobɛ.

Ele Bə Uyifoyifo Yifo Asa Lə Kusu Isua.

⁴⁵ “Owoɛ ni uyifoyifo sɛɛ wə ni obesibe? Wə ni uyifoyifo wə, wə Onamute difi utsalə lə wə beyifotsyuə eto kenye, nkə ukətə mə lesa lə lefe əsuə. ⁴⁶ Nte disuəyuə nə eto okle yuudi itə uyifoyifo əmfo lə wə Onamute əbə unyə wə ɔnlɛ buyifo lə kusu əsuə! ⁴⁷ Nlɛ fə bətəyi sitinti minkə Onamute əmfo ebufi uyifoyifo əmfo utsyə lə wə bikə kenke eto kenye. ⁴⁸ Fɛɛ lə uyifoyifo bua unii, wəətəyi wə əsuə nkə, ‘Mɔ Onamute embubə mɔmɔ!’ ⁴⁹ Nyaso wuutsyiko wə beyifoyifotsyuə bəblɛ, nya ukedi, ukənə ku betekpe. ⁵⁰ Nya wə Onamute əmə ebubə lə diyi ləni nə ɔnlɛ wə kusu bobɛ ku lefe nə unnyi. ⁵¹ Onamute əmə ebunə wə koto sitinti. Nya wuunə wə koto kekkele fe kase inyə itə ənəmi ənəmi eto betidi seka! Mfo nya wuuwi keku wəoyimi animi!

25

Ele Bə Bumua Isua Busia Bukabe Kusu.

¹ “Lefe nəmfoə, mɔmɔ seka Onanto eto sekakedikə luutsyə nɛ. Yuutsyə fe mbite lefosi ba létə mə kakandie bə beesu bətsyako ɔkafosɛ utsyua. ² Mə nti eto ənɔ eeninə, nya ənɔ fɛfɛ tsya eyifo babesibe. ³ Ənɔ ba leeninə étsyi kakandie, fɛɛ béntsyi nnuəbi lə asa əsuə bəwunisə. ⁴ Nya babesibe bamə alɛɛ, mə étsyi nnuəbi bəwunsə lə mə asa əsuə ku kakandie kamə. ⁵ Se

Okafɔsɛ ɛmɛ lɛfɛ kama ku bubɛ esoo, mbite bomɛ ɛtsyiko selabe butinka nya bɔlabɛ selabe.

⁶ “Ntsyenti lefee, bɔnɔ kudu bɔnkɛ, ‘Nnyɛ okafɔsɛ ɛmɛ nɛ bubɛ! Betaka, bibɛ bɛtsyako wɛ!’

⁷ “Mfɔ nya mbite bomɛ lɛtaka nya bɔbesɛ mɛ kakandɛ eto ute kato.

⁸ Nya mba leeninɛ lɛtɛyi bɔbesibe bamɛ bɛ, ‘Bitɛ bo mi nnuabi bomɛ eto ntsyuɛ itsyise bo kakandɛ lɛ bɔni.’

⁹ “Nya bɔbesibe bamɛ lɛtɛyi mɛ bɔnkɛ, ‘Bo nnuabi emboyo itɛ bo ku mi, nyaso bisu mba laate ɔfɔ, lɛ bisu beya butsyuɛ bitɛ ɛsuɛ.’

¹⁰ “Nya kase bɛsu mu kayakɔ koo, okafɔsɛ ɛmɛ ɛbɛ ɛdɛfɛ. Mbite ɛnɔ ba dɛmuɛ ɛsuɛ ɛkɛko wɛ bɛdɛfɛ lɛ kaka banɛ kusɛ komɛ bokpra mfɔ nya bɛti siku.

¹¹ “Kamaa, mbite fɛfɛ bomɛ tsya ɛbɛ bɛdɛfɛ nya bɛtsyiko siku bɔso katɛyi nkɛ, ‘Boanto, Boanto! Sini bo lɛ budɛfɛ!’

¹² “Nya okafɔsɛ ɛmɛ lɛtɛyi mɛ nkɛ, ‘Kulefe, minnyi mi!’ ”

¹³ Mfɔ nya Yesu lɛlosɛ ɔtɛyi nkɛ, “Nyaso himuɛ ɛsuɛ bitsyuɛ, itsyise binyi diyi nye lefe nɛ muubɛ.

Ele Bɛ Bɔle Asa Nnya Onanto Difi Ɔkpe Bo Lɛ Ani Kukɔnɔ.

¹⁴ “Lefe nɛmfɔo, Onanto eto sekakedikɔ ebutsyɛ fɛ mmɛ. Lefe lɔnii, Osani utsyuɛ ake, wɛ lɛla nkɛ lɛ usu kusu kutsyuɛ nyaso ɔkpadi wɛ beyifoyifo nya ɛfi wɛ bikɛ ɔkpe mɛ lɛ ani. ¹⁵ Ɔtɛ utsyuɛ saa lesa nɛ wuukefi keyifo lɛ wɛ ɛsuɛale ɛsuɛ, nya ɔnii, ɛtɛ wɛ sika eto atabi akpi ɔnɔ. Nya obamba, ɛtɛ wɛ akpi ɛnuɛ. Utsyɛfɛ, ɛtɛ wɛ kɔkpi kɔni. Nya ɛdu ɛsu wɛ kusu komɛ. ¹⁶ Uyifoyifo wɛ lɛfo atabi eto akpi ɔnɔ, ɛsu ɔtsyi ɔwuninsɛ lɛ nnya ɛsuɛ nya ɛnyɛ akpi ɔnɔ ɛtɛkɛsɛ. ¹⁷ Nko ke nwɛ bɛtɛ akpi ɛnuɛ tsya dɛnyɛ akpi ɛnuɛ ɛtɛkɛsɛ. ¹⁸ Fɛɛ uyifoyifo wɛ bɛtɛ sika eto atabi kɔkpi kɔnwɛɛ, ɛsu ɛku dibɛ nya ɛfi wɛ Onamute eto atabi nyamɛ ɔkula mfɔ.

¹⁹ “Lɛ lefe kɛntsye eto kamaa, beyifoyifo bamfo eto Onamute ɛmɛ ɛsinkli ɛbɛ nya ɛdɛfɛ lɛ nkunta ku mɛ. ²⁰ Uyifoyifo wɛ lɛfo sika eto atabi akpi ɔnɔ, ɛfi akpi ɔnɔ bamba ɔboko nya ɔtɛyi nkɛ, ‘Bonamute, ɛtɛ mɛ sika eto akpi ɔnɔ, nya mɛnyɛ akpi ɔnɔ bamba mɛnkpe.’

²¹ “Wɛ Onamute ɛmɛ ɛtɛyi wɛ nkɛ, ‘Alɔ ɛyifo, uyifoyifo sɛɛ. Ɔyifo asa lɛ kusu ɛsuɛ nya fɛlɛ asa sɛkɛ ola, nyaso muufi fɛ ntsyɛ lɛ asa kpɛ eto kɛnyɛ. Dufɛ ɛbɛ lɛ ɛbɛ ɛnyɛnko mɛ disuɛyuɛ!’

²² “Nya uyifoyifo nuɛfɛ wɛ bɛtɛ sika eto akpi ɛnuɛ tsya dɛbɛ nya ɔtɛyi nkɛ, ‘Bonamute, ɛtɛ mɛ sika eto atabi akpi ɛnuɛ nya mɛnyɛ akpi ɛnuɛ bamba mɛnkpe.’

²³ “Wɛ Onamute ɛmɛ ɛtɛyi wɛ nkɛ, ‘Uyifoyifo sɛɛ, ɛyifo lesa saa lɛ kusu ɛsuɛ tinti! Se fɛlɛ asa sɛkɛ ola lɛ kusu ɛsuɛ esoo, muufi fɛ ntsyɛ lɛ kpɛ eto kɛnyɛ. Bɛ lɛ ɛbɛ ɛnyɛnko mɛ disuɛyuɛ!’

²⁴ “Mfɔ nya uyifoyifo wɛ lɛfo sika eto atabi kɔkpi kɔnwɛ tsya dɛbɛ nya ɔtɛyi nkɛ, ‘Bonamute, nyi mɛnkɛ eyifo utidi wɛ eto asa nkpe ale nnya fɛɛfɛsɛ asa lɛ kaka fɛmanto kuɛtsyuɛ. Nya faale asa lɛ kaka fɛmense kulesa. ²⁵ Nya se mɛntɛ sikpi esoo, mfi fɛ atabi nyamɛ nya mɛnku dibɛ mɛmfɛ nnya mɛnkpe. Nyaso nyɛ fɛ atabi ni nyamfo.’

²⁶ “Wɛ Onamute ɛmɛ ɛtɛyi wɛ nkɛ, ‘Fɛ uyifoyifo bua, ɔfɔ. Eyi fɛ meefi lesa kaka lɛ mɛnkpe nya mɛɛfɛsɛ asa lɛ kaka mɛntɛ kulesa. ²⁷ Nyalɛ besɔ fɛmemfi mɔ atabi ɛsuko atabi kɛtsyɛkɔ bɛ lɛ mbɛ, lɛ nnya nnya kutɛkɛ?’

²⁸ “Mfó nya onamute əmə letəyi nkə, ‘Mómó, le atabi nyamfo afo lə wə ani lə befi nnya bitə nwə nkpe akpi lefosi.’ ²⁹ Itsyise utidi wə nkpe asaa, wə ke bonsi boofi ditsyuə bakpe bawunsə nē. Nya utidi wə kulesa lentee, sekəe nte wə tsyaa, bəole ni bafó wə lə ani. ³⁰ Nya uyifoyifo bimba əmfo aləe, beto wə bekke lə ketuntu ka nkpe lə lekple. Kaka mfóo, wuwi keku unə wə animi.

Utidi Eto Ubi Ebokponko Kawunsia Eto Betidi Lekpo.

³¹ “Lefe nə Utidi Eto Ubi əmə luubə lə wə diyənde əsuə ku Onanto eto batónkpe kenkee, wuusia lə wə lekankpome əsuə. ³² Nya kawunsia eto ese eto betidi kenke loobó bənyə lə wə ənəmi. Nya wuusənsə mə lə akpa ənuə fe kase nwə laayenko bebuki leesənsə basamu kələkə lə bate nti. ³³ Wuunyəsə betidi sɛɛ lə wə kodian, nya wuutə mba ni betidi bua nyə lə wə kəmāni.

³⁴ “Nya Oka əmə looteyi mba nyə wə lə kodian nkə, ‘Bibə, mi mba mɔ anto lékpo atsyó! Bibə bidufə lə sekakedikó ka báló bətsyə itə mi idu taa kawunsia eto ketsyikokó ke. ³⁵ Kukpense ále mə nya bitə mə lesa mĩndi, utukue ále mə, nya bitə mə ntu mĩnnə. Nyifo ɔfo nya bəfo mə bəkke lə mi ayo. ³⁶ Lefe nə mĩnyə leya, bitə mə kafia nti. Nya lefe nə mĩnlə bufii, bɛle mə ola. Lefe nə bákpe mə lə diyo, bibə bebe mə.’

³⁷ “Mfó nya betidi sɛɛ bamə lootə wə bənkə, ‘Bonamute, dimanfe búnyə kukpense nle fá fe búta lesa fédi, nye búta fá ntu fənə? ³⁸ Dimanfe búnyə fá ɔfo fe bófo fá nye fányə leya búta fá kafia féti? ³⁹ Dimanfe bóno bə alə bufi nye bə aké lə diyo fe búbə bóbe fá?’

⁴⁰ “Mfó nya Oka əmə luutə mbuayə nkə, ‘Nle mi bətəyi minkə, lefe saa nə fáwunsəko utsyuə wə ləmbə dibu saa lə mɔ bayimi bamfo ntii, mɔ féyifo fətə.’

⁴¹ “Mfó wooteyi mba nyə lə wə kəmāni nkə, ‘Bidu mə lə ɔfo, mi mba Onanto dikudi! Bisu bidufə lə ditəfenku manlo nə Onanto létəsyaka útə Obonsam ku wə batónkpe! ⁴² Kukpense ále mə, fɛɛ beni bíəntə mə lesa ndi. Utukue ále mə, fɛɛ bíəntə mə ntu nko ke. ⁴³ Nyifo ɔfo wə díbə ósɔno mi, tsya bíamfo mə. Nye leya tsya bíenti mə kafia. Nno bufi, bákpe mə lə diyo, fɛɛ bíəmbə bisiasə mə.’

⁴⁴ “Mfó buutə wə mbuayə bənkə, ‘Boanto, lemanfe búnyə kukpense lələ fá, nye utukue le fá, nye féyifo ɔfo, nye fányə leya, nye fanlə bufi, nye fake lə diyo fe bóəmbə bobə nye bówunsəko fá?’

⁴⁵ “Oka əmə ebutə mbuayə nkə, ‘Nle mi bətəyi minkə, lefe nə eto lefe bíenyifo kasɛə bitə betidi ba bíəmbu kulesa lə mɔ bətsyúə bamfo ntii, mɔ uní bíenyifo kulesa bitə!’ ”

⁴⁶ Yesu átəyi ólosə nkə, “Nyaso boofi mba mfo batsyese kanyi kənyəko itə manlo manlo. Nya betidi sɛɛ bamfóo, mə ebunyə nkpe bo ləmbəke kalokó kulefe kulefe.”

26

Yudafɔ Eto Beninə Ákpe Disi Bə Baalo Yesu.

¹ Se Yesu letəyi asa nyamfo kenke ólosəə, ótəyi wə bakasebi nkə, ² “Iyifo mi bote bənkə ibu eyi ənuə lə Ukpə Asa Bo Ƴyila eto Diyi nəmə lə leyoo, nya boofi Utidi Eto Ubi bətə bə basó wə bamanklasə lə kuyi əsuə.”

³ Nya besumunyə ninə ku umə eto beninə dísu bátsya læ Usumunyə ninə Kenke Kayafa eto diyo. ⁴ Befi nsusu bæ boomuə Yesu kalokalo læ balo wə. ⁵ Bátəyi tsya bənkə, “Yanle bæ bumuə wə læ diyi nəmə budi kəmiə, lenni nko betidi bamə ebunyənki bataka bənyə bo læ əsuə.”

Usio Utsyuə Édiki Yesu Nnuəbi Fifi Lə Betania.

⁶ Yesu əsu Simon wə difi bufi sia eto diyo læ Betania. ⁷ Lefe nə Yesu nsi onle budii, usio utsyuə əbə wə oflo, wə ditsyi nnuəbi alabasta eto dituntu nə ókpo nnuəbi tɔ bo laanyi fififi, bo léfo koya tinti óboko mfó, nya úfi mu ókpo Yesu læ disi.

⁸ Se Yesu eto bakasebi dínə nyamfoo, kafo ányí mə. Bátə əsuə bənkə, “Beso óbiasə nnuəbi bomfo nko?” ⁹ Boofə nnuəbi bomfó boté itə koya kplə, befi atabi nyamə bətə bakombo!”

¹⁰ Se Yesu lenə lesa nə banle bətəyí, ótəyí mə nkə, “Beso bənle usio əmfo bule? Lesa sɛɛ dini úyifo útə mə. ¹¹ Bakombo kpe mi lenti lefe saa. Fɛ, məɔ inni lefe saa məɔkɛ mi læ oflo. ¹² Se usio əmfo difi nnuəbi bomfo ókpo mə læ əsuə, ólo mə utsyə itə mə bubike. ¹³ Nlɛ mi bətəyí sitinti minkə kawunsiə eto kaka kə boobe Ditiki Sɛɛ nəmfo letsyaa, boofi nnya usio əmfo díyifo bakakloma wə.”

Yuda Iskariot Átə Atabi Nkə Lə Uləkə Yesu Utə.

¹⁴ Mfó nya bakasebi lefosi inuə bamə eto ɔni, wə baakpo Yuda Iskariot dísu besumunyə ninə oflo. ¹⁵ Nya úsu ótə mə nkə, “Be biutə mə læ ndu Yesu ntə mi?” Bákla sika flubia fosi ətsyə bəfi bətə wə. ¹⁶ Idu læ lefe nəmfó, útsyiko esu bəbɛɛ kase wuudu Yesu utə mə.

Yesu Ku Wə Bakasebi Édi Ukpə Ása Bo Jyila Eto Diyi.

¹⁷ Lə Abolo Menyenki eto Eyididi eto diyi tute əsuə, bakasebi bamə əbə Yesu oflo nya bətə wə bənkə, “Sie faala fə bolɔ butsyə bətə fə itə Ukpə Ása Bo Jyila eto diyi nəmə budi?”

¹⁸ Jtəyí mə nkə, “Bisu osani utsyuə əmə oflo læ umə əmə læ bətəyí wə biə, ‘Oteasa nkə, “Mə lefe éboyo. Mə ku mə bakasebi ebudi Ukpə Ása Bo Jyila eto didisa nəmə læ fə diyo.” ’ ” ¹⁹ Bakasebi bamə éyifo fe kase Yesu létəyí mə, nya bánwa Ukpə Ása Bo Jyila eto didisa nəmə bətsyə mfó.

²⁰ Se ditsyitsyo lefe léyoo, Yesu ku wə bakasebi lefosi inuə bamə əbə bəsiə kasə itə lesa budi. ²¹ Lə lesa nəmə kedikɔ, Yesu átəyí mə nkə, “Nlɛ mi bətəyí minkə, mi nti eto ɔni ebudi mə utə.”

²² Ditiki nəmfo ələ bakasebi bamə tinti nya bətsyiko wə botɔ ɔni ɔni bənkə, “Bonamute, mə fanle lee?”

²³ Yesu ətə mbuayɛ nkə, “Utidi wə bonko wə nlɛ kɔni bokpe læ ókpe ɔni kedi uni luudu mə utə. ²⁴ Mə, Utidi Eto Ubi, ebukpə fe kase bəwɔni læ Awɔnisa Kenke eto Kukue əsuə. Fɛɛ mbɔbɔɛ itə utidi wə luudu Utidi Eto Ubi utə. Lə nnya eto bánle utidi əmə eni élɛkɛ itə wə eso.”

²⁵ Yuda wə ləəbə Yesu budu kətə tsya átə nkə, “Oteasa, sitinti inni mə fanle, lee?”

Yesu ətə mbuayɛ nkə, “Fə létəyí.”

Bedi Kakle Fəfə Eto Lesa.

²⁶ Se banle lesa budii, Yesu éfi abolo, nya ósɔ ani nya úbudi wə nya úfi útə wə bakasebi ótəyí nkə, “Befo læ bidi. Nyamfo ni mə əsuə eto sinə nɛ.”

²⁷ Nya úfi ləkobe ku nte nya óso Onanto ani, nya úfi útə mə nkə, “Mimble fo binə. ²⁸ Nyə mə kəto ko ni kakle lə Onanto ku wə betidi eto nti. Kəto ko minfi minlə bokpo kasə lə betidi kpə eto disi, bə lə Onanto lə ufi mə abua ɔtsyə mə. ²⁹ Nlɛ mi bəteyi sitinti minkə, mensiembunə nte bomfo eto okle isu ese lefe nə mə ku mi luunə nte ɔfo lə mə Anto eto sekakediko.”

³⁰ Nyamfo eto kamaa, bəsə kusə batesə Onanto, nya bədu bəsu Nnuəbi eto Eyi eto Kətini əsuə.

Yesu Áteyi Utsyə Nkə Petro Əbəni Wə.

³¹ Nya Yesu ləteyi mə nkə, “Mmi eto ketsyɛ kamfoo, mimble ebutsyetsyi bidu mə lə oflo, nya mə mate luubu. Itsyise Awənisə Kenkɛ eto Kukue áteyi nkə,

‘Onanto ebolo nwə lætsyə basamu bamə
nya basamu bamə luusənsə.’

³² Fɛɛ lə batakasə mə betsyiko ɔkəmə, məɔto mi sətə nsu Galilea.”

³³ Petro éfe kənyɛ óteyi Yesu nkə, “Lə bafɛfɛ kenkɛ ani fə tsyaa, memboyani fə ntsyə kulefe!”

³⁴ Mfó nya Yesu ləteyi Petro nkə, “Nlɛ fə bəteyi minkə ketsyɛ kamfo fɛ ukusɛ luutə kənyɛ, əbətəyi sityə fənkə enyi mə.”

³⁵ Petro ətə mbuayɛ nkə, “Məmbəni fə kulefe, lə ibə bə bonko fə kpe kulaa tsya.” Nya bakasebi fɛfɛ kenkɛ tsya ləteyi nko.

Yesu Áto Ola Lə Getsemane.

³⁶ Nya Yesu ku wə bakasebi dísu kaka baakpo Getsemane, nya óteyi mə nkə, “Bisiə mfo lə nsu sətə mə nsu nto ola.” ³⁷ Ókpa Petro ku Sebedeo eto bebi inuə bamə óyenko. Údufə lə kawendo əsuə, nya útsyiko butinkə kekkeke. ³⁸ Nya óteyi mə nkə, “Kanyi ka nkpe mə lə utu fui tinti bə kába mə əsuə. Bisiə mfo lə bikase ku mə.”

³⁹ Jyɛ úsu sətə sɛkɛ nya ókpo lə kasə úfusə ənəmi, nya óto ola nkə, “Mə Anto, lə yoolɛkɛɛ, takasə bulə bomfo lə mə əsuə. Fɛɛ menyifo lə mə lelabi əsuə bomu lə fə lelabi əsuə.”

⁴⁰ Se úsinkli úsu bakasebi itsyə bamə oflo, únyə nkə bálabe selabe, nya óto Petro nkə, “Nyaso mi basini bamfo embfofə ənə butəkə ku mə itə lebombosəso ləni hā ete? ⁴¹ Bitəkə ənə lə beto ola bə biembudufə lə botokabe əsuə. Lewəno nəmə lɛ bola, fɛɛ əsuə eto sinə ayokpo.”

⁴² Yesu esi úsu dinuəfə úsu oto ola óteyi nkə, “Mə Anto, lə kanyi eto ləkobe nə məəbə bunə mfo embfofə mə, nya iyifo fə lelabi bə nnə ni kokooko, nyalɛ tə lə ibə itə nko.”

⁴³ Se úsinkli úbə bioo, únyə nkə bakasebi bamə si balɛ selabe ko, nya bannlɛ ənəmi bofo buminkli kulaa tsya. ⁴⁴ Yesu esi údu lə mə oflo ditsyəfə úsu óto ola fɛ kase óto ibə éfe.

⁴⁵ Nya úsinkli úbə bakasebi bamə oflo nya óteyi mə nkə, “Bisi belabe selabe bɛlɛ ɔnwɛ butsyə? Bebe! Lefe nəmə eboyo bə befi Utidi Eto Ubi əmə bakpe lə betidi bua eto ani. ⁴⁶ Betaka lə budu. Bebee, nwə nlɛ mə budu kətə ebəfi.”

Yudafə Eto Beninə Əmuə Yesu.

⁴⁷ Yesu ənyə ɔlɛ mə etiki budinko fɛ Yuda wə ni lefosi inuə bamə eto ɔni díbə údufə. Betidi ba ni besumunya ninə ku batənkotənkə ba bələkə ətəkəko wə, nya bəntsyi nlandɛ ku keyi. ⁴⁸ Udundukətə əmə ətə bəte batənsə bə, “Utidi wə məɔbuta nsiasə, wə ni utidi wə bɛnlɛ bəbɛbɛ nɛ.

Bimua wə." 49 Yuda ésu Yesu oflo nya læ kase únyə wə koo, óteyi wə nkə, "Oteasa, diyuəsə itə fə." Mfó nya óbuta wə.

50 Yesu ətə wə mbuayə nkə, "Ǿho, kəse læ eyifo lesa nə fəbə keyifokə!"

Mfó nya betidi bamə dibə Yesu oflo nya bamua wə nya bákəbe wə keklege. 51 Mba ntəkəko Yesu eto ɔni ələkə wə kalande nya ówe Usumunya Ninə eto ndomunya eto koto.

52 Mfó nya Yesu leteyi wə nkə, "Fi fə kalande akpe læ ke kakpeko. Betidi ba leetsyi kalande læ betidi əsuəə, kalande əsuə baayə kəkrə. 53 Biantə biə moofə bəwunsəko bəto ketsyiko mə Antə oflo lee, nya lamfolamfoo, woosyese wə batənkpe eto bamamanyə eto akpa lefosi ənuə itsyi kato? 54 Fəe læ ibə nkoo, ntsyə fə nnya bəwəni bəkrpe læ Awənisə Kenkə eto Kukue luubə itə?"

55 Nya Yesu ditsyi ənəmi útə sitiditu siamə nya óto mə nkə, "Beso ele bə bitsyi keyi ku nlande bibə biə bibə mə kəmuəkə fe nwə nýə læ Aba əsuə? Diyí saa, nkə læ Onantə eto kesumuyo mfó nkate asa, fəe bíəmmuə mə.

56 Asa nyamfo kenke əbə nko bə læ asa nnya bənyələkətidi leteyi bətsyə læ Awənisə Kenkə eto Kukue əsuə læ ibə itə nko." Mfó nya wə bakasebi kenke ditsyetsyi bədu læ wə oflo.

Bákponko Yesu Lekpo Lə Yudafə Eto Lekpokakpokə Kplə.

57 Mba dímuə Yesu ákpa wə bésuko Usumunya Ninə Kenkə Kayafa eto diyə kaka besumunya ninə ku umə eto beninə ku afi eto bateasa létsya bənsi. 58 Petro ətəko mə kama kama úsu taa Usumunya Ninə Kenkə eto lekpa ta kafo. Úsu úsiə læ bamamanyə bamə oflo nkə læ obe kase ditiki nəmə dubə ibə.

59 Besumunya ninə ku bakponkpo ba dísiə mfó kenke ábəbə betidi ba luubə bala etiki bətəkə Yesu læ bənyə kusu balo wə. 60 Fəe bənnýə kulesa saa, ite bə betidi kpə əbə bala bidia bətəkə wə læ əsuə tsyafə.

Betidi inuə bətsyuə əbə 61 nya bətəyi bənkə, "Utidi əmfə áteyi nkə, 'Mooba Onantə eto kesumuyo nəmfə, nya læ eyi ətsyə əsuəə, muusinkli nto ni nnyənsə.' "

62 Usumunya Ninə Kenkə átaka únyə nya óto Yesu nkə, "Anlə etiki nnya banlə bəteyi kətəkə fə læ əsuə mfo bəno? Əmbə Kulesa fəteyi læ nnya əsuə?" 63 Fəe Yesu édi bi, wəanteyi kulesa.

Usumunya Ninə Kenkə əmə esi óteyi wə nkə, "Lə Onantə wə nsi nkpe eto diyə əsuəə, nle fə bəteyi minkə teyi bo læ fə ni Onantə eto Ubi wə Bákpo Ǿhile Utsyə əmə."

64 Mfó nya Yesu díte mbuayə nkə, "Ee, ite fə kase fátəyi. Fəe nle mi bəteyi minkə idu məmə ɛntə, buinyə Utidi Eto Ubi se unsi læ Əsuəalenýə Kenkə eto kodiani. Nya biunya se unsi læ asomiloku əsuə utsyi kato ɔnlə bubə!"

65 Lə nyamfo əsuəə, Usumunya Ninə Kenkə əmə áfuadi wə awu ku ləbləfi nya ófa óteyi nkə, "Édi mbusiotiki! Boensihā badansie saa! Bəno mbusiotiki nnya údi mfo! 66 Ntsyə bibu?"

Məmblə ətə mbuayə bənkə, "Údi dikpi nya uńyə utə ukpə!"

67 Nya bétufə ntufə bákpo wə læ ənəmi nya bábłə wə. Nya mba ləso wə læ atosi, 68 áteyi bənkə, "Lə Nwə Onantə Lékpə Ǿhile Utsyə fenii, teyi bo futsyə ləso fə!"

Petro Étudi Nkə Únyi Yesu.

⁶⁹ Petro əsiə lə lekple lə kprakpaakpe mfó fə Usumunyə Ninə Kenke eto usumubisiobi díbə mfó nya óteyi wə nkə, “Fintsya ətəkəko Yesu wə ditsyi Galilea eto kaso.”

⁷⁰ Fəe óni nnya lə betidi bamfo kenke eto ənəmi óteyi nkə, “Mante lesa nə fanle boteyi mfo!”

⁷¹ Nya údu mfó úsu únyə lə diyo nəmə eto kesie. Usumubisiobi bamba tsya ənyə Petro nya óteyi mba dínyə mfó nkə, “Wuntsya ətəkəko Yesu Nasaretnyə əmə.”

⁷² Bio Petro esi óni nya óka ntamu óteyi nkə, “Minyi osani əmə ko!”

⁷³ Yankle fə mba ínyə mfo díbə báteyi Petro bənkə, “Ekpe mə óni feni, itsyise fə etikididi ələkə fə kate wuee.”

⁷⁴ Nya Petro leteyi nkə, “Ekpe lə lesa saa bə onukuale minle boteyi minkə Onanto lə unə mə koto lə sidia minle boteyi!”

Lefe nəmfó tutuutu nnya ukuse díta kenye. ⁷⁵ Nya Petro lékloma lesa nə Yesu leteyi nkə, “Fə ukuse luutə kenyeə, əboteyi sitsyə fənkə enyi mə.”
 Jbo úsu lekple nya úwi keku kekleke.

27

Yudafə Eto Beninə Ákpa Yesu Bésuko Pilato Jfo.

¹ Se kale dísiə ku olesiatu, Besumunyə ninə ku umə eto beninə kenke átsya nya báse uyi bə boolo Yesu. ² Bákpe wə lə amena nya bákpa wə bésu bákpe Romafə eto Aba eto Uninə Pilato lə ani.

Yuda Álo Isua.

³ Se Yuda, wə didu Yesu lenə nkə báló wə dikrənkpii, ífi wə tinti, nya úsinkliko sika flubia awosi ətsyə nyamə úsuko besumunyə ninə ku umə eto beninə bamə. ⁴ Jteyi nkə, “Nyifo kabua bə mfi utidi wə dímenyifo kabua ntə miə balo!”

Bətə mbuaye bənkə, “Nyamfo manka bo nkrə. Fə etiki ni nyamfó!”

⁵ Yuda éfi atabi nyamə óto ókpe lə Onanto eto Disumuyo mfó, nya usu ókpe ukuə úkpe.

⁶ Nya besumunyə ninə bamfó lese atabi nyamə nya báteyi bənkə, “Atabi nyamfo eyifo kəto eto atabi, nya iyifo lesa nə ínyə lə bo kesumu eto kəfi əsuə bə bufi atabi nyamfo bokpe lə bo kesumu eto otobe. Bo kəfi eti nyamfo kusu.” ⁷ Se bákpe disii, báse nya uyi bənkə befi atabi nyamə bésu báya Asa eto Otonto eto Kaso itə bafə eto kebikekə. ⁸ Nyamfo esoo, bətəkə kaso kamə diye bə Kəto eto Kaso ibə ese lə mmi. ⁹ Itə lesa nə Onanto eto unyéləkətidi Yeremia leteyi útsyə díbə itə nkə, “Béfi sika flubia eto atabi fosi ətsyə, nya Israelfə letəno bə boofə lə wə disii ¹⁰ béfi báya Otonto eto Kaso, fe kase Bonamute léla nkə nyifo.”

Pilato Áto Yesu Etiki.

¹¹ Bákpa Yesu báboko Romafə eto Aba eto Unyəsia Ninə Pilato eto ənəmi. Nya óto wə nkə, “Fə ni Yudafə eto Oka əmə?”

Yesu ətə mbuaye nkə, “Ee. Áteyi kukəno.”

¹² Fəe wánteyi kulesa itsyi lə besumunyə ninə ku umə eto beninə eto nyc bo banle bola kətəkə wə əsuə. ¹³ Mfó nya Pilato letə wə nkə, “Etiki nnya banle boteyi lə fə əsuə mfo manka fə lee?” ¹⁴ Fəe íyifo Aba eto uninə əmə yani tinti se Yesu leni wémfe kenye útə mbuaye saa.

Pilato Álo Yesu Dikpənkpi.

¹⁵ Ídi Aba eto uninə lesa nə úkeyifo lele saa læ bæbə Ukpə Ása Bo Jyila eto diyi budi, bæ oyani mba béti bákpe læ Aba eto diyo eto ɔni wə betidi kpə bamə letə, utə mə. ¹⁶ Lə lefe nəmfóo, mba bákpe læ diyo mfó eto ɔni ake, wə betidi nyi kukɔnɔ nya baakpo wə bæ Baraba. ¹⁷ Nyaso lefe nə betidi kpə díbə bátsyaa, Pilato áto mə nkə, “Owoe biala biə nyani ntə mi? Baraba lee, lee Yesu wə betidi laakpo bæ Nwə Onanto Lékpə Ǿhile Utsyə?” ¹⁸ Úyifo nko itsyise óte nkə kekisi eso Yudafo eto beninə bamfo lékpa wə báboko.

¹⁹ Lefe nə Pilato nsi ɔnlə lekpo nəmə bokpoo, wə usiə átsyese wə ɔtɔnkpe nkə, “Ləkə fá ani læ utidi wə dímenyifo kabua saa mfo eto etiki əsuə, itsyise nsiə kola kənə eto ketsye itsyi læ wə əsuə, nnya díte sikpi dímuə mə tinti!”

²⁰ Besumunyə ninə ku umə eto beninə ábiase betidi bæ létsya mfo eto ato bənkə batɔ Pilato læ oyani Baraba utə mə læ balo Yesu.

²¹ Fɛɛ Pilato áto betidi bæ létsya mfó nkə, “Betidi inuə bamfo eto nti, nte nwə bela biə nyani ntə mi?”

Bətə mbuaye bənkə, “Baraba!”

²² Nya Pilato dísi ɔto mə nkə, “Nyale, be ele bæ nyifo ku Yesu wə baakpo bæ Nwə Onanto Lékpə Ǿhile Utsyə mɔmɔ?”

Məmblə kenke ətə mbuaye bənkə, “Sɔ wə amanklasə læ kuyi əsuə!”

²³ Fɛɛ Pilato áto mə nkə, “Nte kabua ka úyifo?”

Mfóo, bétsyiko bofa bembembe katəyi bənkə, “Sɔ wə amanklasə læ uyikabie əsuə!”

²⁴ Se Pilato dínyə nkə wəsiembofo kulesa buyifo lenni bulə ebubəə, úfi ntu nya úflə ani læ sitiditu nəmə eto ənəmi nya ɔtəyi nkə, “Nnyə mɔ ani, nnyə mɔ akpa, mɔ ani əmbə læ osani əmfo eto bolo əsuə! Mi etiki ini.”

²⁵ Sitiditu siamə kenke ətə mbuaye bənkə, “Wə ukpə bæ utəkə læ bo ku bo bebi læ əsuə!”

²⁶ Mfó nya Pilato léyani Baraba útə mə. Nya se útə bábłe Yesu báləsə, ɔyani wə útə nkə básɔ wə læ uyi əsuə.

Romafɔ Eto Bamamanyə Ákpe Yesu Kofani.

²⁷ Nya Pilato eto bamamanyə lékpa Yesu bésuko Aba eto uninə eto diyo, nya bamamanyə bæ kenke díbə bátsyilama wə. ²⁸ Bələkə wə awu læ əsuə nya béfi awu sia bákpe wə. ²⁹ Nya béfi biyu bédi lekpa kpa bétsyisə wə læ dísi fə béfi uyi bákpe wə læ kodiani. Nya báse akonki læ wə ənəmi fe oka seka nya bəmə wə bátəyi bənkə, “Yuu, yuuduu,! Yudafo eto Oka læ usiə nkə kentsyɛɛ!” ³⁰ Bétufə ntufə bákpo wə læ əsuə nya bále uyi əmə báfo básɔ wə læ dísi. ³¹ Se bəmə wə báləsə nkoo, bələkə wə awu sia nyamə læ əsuə nya besi béfi wə awu nyamə bákpe wə. Nya bákpa wə báyenko bésu wə kasɔkɔ læ uyikabie əsuə.

Básɔ Yesu Bamanklasə Lə Uyikabie Ɔsuə.

³² Lefe nə bədu læ umə báye bantɔɔ, bátsyako osani utsyuə wə ditsyi Kirene wə baakpo Simon. Bamamanyə bamə áhie wə bæ ofo Yesu eto uyikabie komə utsyi. ³³ Nya bésu báyo kaka baakpo Golgata eto kasɔnɔnɔ ni Ditudisikobe ku kalua. ³⁴ Bətə Yesu nte bo bátsyakasə ku kofa ko nkpe kalo bæ unə. Fɛɛ se útu mu óbee, ɔni wənnə mu. ³⁵ Mfó nya bamamanyə bamə ləɔ wə bamanklasə læ uyikabie əsuə, nya bákpo asa basɛɛ fe bésie wə awu bətə bətsyuə. ³⁶ Nya kamaa, bəsiə mfó bákase wə. ³⁷ Lə wə

disi kattoo, báwɔni asa bámanklasə lə uyi əmə əsuə. Nnya báwɔni bənkə lesa nə eso bálo wə ni bə, “Nnyə Yesu, Nwə Ni Yudafo Eto Oka.” ³⁸ Básɔ beyu inuə bətsyuə tsa lə uyikabie əsuə báko lə Yesu əsuə. Ɔni áfaka lə wə sediani nya ɔni tsa léfaka lə wə siməni. ³⁹ Betidi ba kenke lɛyɛ mfó étinkəsə mə esi nya báka Yesu fefe. ⁴⁰ Bátɛyi bənkə, “Fə ni nwə letɛyi fənkə eboba Desumuyo Kplɛ akpo lə kasɔ, esinkli ato ni ənyənsə lə eyi ətsyə əsuə nə! Ləkə fə əsuə, lə Onanto eto Ubi feni! Yifə lə uyikabie komə əsuə əbə kasɔ.”

⁴¹ Nko ke besumunyə ninə ku afi eto bateasa ku umə eto beninə tsa dímə wə bátɛyi bənkə, ⁴² “Ófo betidi bamba lə nkɔpə, fɛɛ wəmbofó wə əsuə buləkə! Lə Yudafo eto Oka unii, ɔyifə lə kuyi əsuə mɔmɔ ubə, lə bofo wə bɔnɔ! ⁴³ Ófo Onanto ɔnɔ, nya waakpadi wə əsuə nkə Onanto eto Ubi. Nyaso bitə lə bobə lə Onanto aala wə, lə uləkə wə mɔmɔ lə bobə!” ⁴⁴ Nko ken beyu ba ku wə básɔ lə kuyi əsuə tsa léka wə nɛ.

Yesu Ɔkpə.

⁴⁵ Idu lə kakɔmi eto abombo lefosi ənuə, kawunsia kenke ána tūu isu ese lə ketsyitsyokɔmi eto abombo ətsyə. ⁴⁶ Fɛ abombo ətsyə etii, Yesu áfa bembembe ɔtɛyi nkə, “Eli, Eli, lama sabaktani?” Nyamfo eto kasɔ ni, “Mə Onanto, mɔ Onanto! Beso fáyanii mə fətsyə?”

⁴⁷ Betidi bətsyuə dínyə mfó áno lesa nə ɔtɛyi, nya bátɛyi bənkə, “Ɔlɛ Elia bokpadi!”

⁴⁸ Mə ɔni étsetsyi nya úfi okosa wə bákpe lə nte eto sonkpe, nya úfi mu ku uyi úsuko nkə lə utə wə lə unə. ⁴⁹ Fɛɛ betidi bamba átɛyi bənkə, “Biriyə lə bobə! Bitə lə bobə lə Elia ebubə uləkə wə utsyiko kuyi komfo əsuə.” ⁵⁰ Yesu esi ófa bembembe nya úkpə.

⁵¹ Lamfolamfoo, Disumuyo Kplɛ eto kafia kplɛ dísie lə akpa ənuə itsyi kato ibə kasɔ. Nya kasɔ kamə kenke dítkə, nya aba léba. ⁵² Edi ásinii, nya Onanto eto betidi kenke kpə ba díkekə létaka bəbə nkɔpə. ⁵³ Bábo lə mə edi kafo nya se Yesu létaka útsyi ɔkɔmə úbə nkɔpə, bésu Yudafo eto Umə Kenke əmə kafo kaka betidi kpə dínyə mə.

⁵⁴ Se Omamanyə ninə ku bamamanyə ba dínyə bákase Yesu dínyə kase kasɔ dítkə ku asa nnya díbə mfó kenke, sikpi əmuə mə tinti! Nya bátɛyi bənkə, “Sitintii, utidi əmfo éyifo Onanto eto Ubi.”

⁵⁵ Besio kpə ba dítsyi Galilea ba díkawunsəko Yesu ənyə lə kəsese bákabe asa nnya díbə. ⁵⁶ Mə bətsyuə ni Maria Magdalene, ku Maria wə ni Yakobo ku Yosef eto ambe ku Sebedeo eto usiə.

Yosef Wə Dítsyi Arimatea Ébikə Yesu Eto Ɔko.

⁵⁷ Se éyo ditsyitsyo lefee, otabinə utsyuə wə baakpo Yosef, nya úyifo Yesu eto okasebi wə ditsyi Arimatea əbə. ⁵⁸ Úsu Pilato ɔfo nya ɔtɔ wə nkə lə ofo Yesu eto ɔko. Pilato ətə kusu nkə befi ɔko əmə bətə Yosef. ⁵⁹ Nyaso Yosef áfo ɔko əmə nya úfi kafia flubia kətsyuə úmli wə. ⁶⁰ Nya úfi wə úsu úbikə lə kebikə lə wə kosate eto kudi fəfo ko bələkə lə koba kəmiə. Nya ominansə leba nə ləmə úti ko kənye nya údu. ⁶¹ Maria Magdalene ku Maria nuəfə əsiə mfó balɛ kudi komə bobə.

Bamamanyə Áse Yesu Eto Kudi.

⁶² Nya se kale disia nya ini Ɔnwéditsyeyii esoo, usumunyə ninə ku Farisifo əsu Pilato ɔfo. ⁶³ Nya bátɛyi wə bənkə, “Uninə, lefe nə odiantidi əmə dísiə nkɔpə, ɔtɛyi nkə, ‘Lə nkɔpə, bootakasə mə bətsyiko ɔkɔmə lə eyi

ətsyə eto kama.’ ⁶⁴ Nyaso tə lə bamamanyə lə base kudi komə kukəno isu ese diyi tsyəfə nəmə, kase wə bakasebi lembusu beyu oko əmə bedunko batəyi betidi bənkə otaka utsyi okomə. Lə ihə nkoo, sidia sia bootəyi əbəkə sese nsia ko.”

⁶⁵ Mfó nya Pilato letəyi mə nkə, “Bitə lə bamamanyə lə besu base kudi komə fe kase bofo.” ⁶⁶ Nyaso bésu bálə bėti leba nə bėti lə kudi komə kənyə kekleke bətsyə ko lekpo, bə lə utsyue etidi ni lə bənyə bətsyə lekpo, nya bətsyə bamamanyə bə base ko.

28

Onanto Átakasə Yesu Utsyiko Okomə.

¹ Lə Ənwəditsyayi eto kamaa, əni Kosida eto kolensiantoo, Maria Magdalene ku Maria nuəfə ésu bə besu babe kudi komə.

² Lamfolamfoo, kasə étinkə kekleke. Onanto eto Ətonkpe utsyue áyifə utsyi kato úbə óminansə leba kplə nəmə nya úsiə lə ni əsuə. ³ Wə ditsyabi ékəyənde fe kase osi laato nya wə awu diflubi futututu fe aklala seka. ⁴ Sikpi əmuə mba nlə mfó bəse nya bétinkə tinti, nya bákpo kasə mfó fe bukpə békpe.

⁵ Onanto eto Ətonkpe əmfó édinko besio bamə etiki nya óteyi mə nkə, “Biante sikpi! Nnyi miə Yesu wə básə bámanklasə lə kuyi əsuə bənle bəbəbə. ⁶ Umbə mfo! Batakasə wə fe kase óteyi otənsə. Bibə bebe kaka olabee. ⁷ Məmoə, bisu mlə lə bisu bəteyi wə bakasebi biə, ‘Batakasə wə bətsyiko okomə úbə nkpə, nya ontə mi setə úsu Galilea. Mfó biunye wə nē.’ Bekloma nnya mínteyi mi mfo.”

⁸ Nyaso bədu lə kudi komə oflə lə sikpitete ku disuəyue tsya əsuə. Nya bətsyetsyi bə beesu batəyi wə bakasebi. ⁹ Lamfolamfoo, Yesu átsyako mə, nya óteyi mə nkə, “Diyue itə mi.” Báyə bétu wə bábokosə əsuə kasə bákəbə wə lə akpa nya bəsumu wə. ¹⁰ Yesu áteyi mə nkə, “Biante sikpi. Bisu bəteyi mə bayimi biə besu Galilea, mfó buunye mə nē.”

Bamamanyə Ba Lése Kudi Komə Áteyi Lesa Nə Bənyə.

¹¹ Lefe nə besio bamfó dísinkli bantəə, bamamanyə ba lése kudi komə ésu umə nya bəteyi bəsumunye ninə bamə asa nnya kenke díbə mfó.

¹² Bəsumunye ninə bamə ku umə eto beninə akpe disi bəfi nsusu. Bətə bamamanyə bamə atabi eto akplə, ¹³ nya bəteyi mə bənkə, “Bəteyi biənkə lefe nə bəlabe selabe ku ketsyee, wə bakasebi əbə bəyue wə oko əmə bədunko. ¹⁴ Nya lə Romafə eto Aba eto uninə anə nyamfoo, buutə onə kasə boə inni mi díyifo kulesa, nyaso yanle bə balo mi dikpi.” ¹⁵ Bamamanyə bamə áfo atabi nyamə nya bəyifo fe kase bəteyi mə. Nyaso nyamfo ni ditiki nə leyə létsyilama Yudafə ntii taa mmi nē.

Yesu Əlakə Əsuə Óte Wə Bakasebi.

¹⁶ Lə nnya eto kamaa, bakasebi lefosi onwe bamə ábə bésu kətini ko nkpe lə Galilea əsuə kaka Yesu letəyi mə utsyə. ¹⁷ Se bənyə wəə, bəsumu wə, ite bə mə bətsyue áyaki tsya. ¹⁸ Yesu ányi ofi mə nya óteyi mə nkə, “Onanto éfi kato ku kasə kenke eto əsuəale útə mə. ¹⁹ Nyaso bisu kawunsia eto betidi kenke oflə lə biyifo mə mə bakasebi. Bifləsə mə ntu lə Anto ku Ubi ku Ləwəno Kenke eto diye əsuə, ²⁰ nya bəte mə bə bətsyue lesa saa nə mínte mi koto. Nya lə sitintii, məokə ku mi lefe saa, isu ese lə kawunsia eto kalosəko.”

MARKO Ditiki Sɛɛ Nə Marko Lɛwɔni

Ntufləsətidi Yohanes Ábe Letsya Itsyi Lə Ditiki Sɛɛ Nəmə Ɔsuə.

¹ Nyamfo ni Ditiki Sɛɛ itsyi lə Yesu Kristo wə ni Onanto kosate eto ubi əsuə eto ketsyikokɔ.

² Lə lefe kentsyɛ nə léfe mää, Onanto eto unyələkətidi Yesaya áwɔni utsyə nkə Onanto áteyi wə ubi nkə, “Mootsyese ɔtɔyɛ ntɔnsə.

Wə loɔlo betidi utsyə itə fə bubə.

³ Ɖbɔnɔ se nkomə eto utidi əmfo luusu kabe letsya lə mfiminti akateyi nkə, ‘Bimua əsuə bitsyə itə Bonamute əmə.

Bimua əsuə kukɔnɔ itə wə bubə.’ ”

⁴ Nko eto ɔtɔyɛ əmə ni Yohanes. Wə ni díbə ɔkɛ lə mfiminti kaka úkəfləsə betidi ntu lə ketu fe kase Yudafɔ leeyifo. Nya ɔnlɛ bofa kabe letsya nkə ele bə betidi tsyi mə akɔɛsi bawuninsə lə bayɛ asa bua buyifo lə bafɔ ntu fləsəfləsə eto lekpa lə Onanto lə ufi mə abua ɔtsyɛ mə. ⁵ Betidi kpə tsyi Yudea eto kasɔ ku mə umənkplɛ wə baakpo Yerusalem nya bésu mfiminti bomfó bə lə banɔ Yohanes eto kɔtɔ ko bákpe wə eto etiki. Bələkə mə abua báte Onanto nya Yohanes difləsə mə ntu lə ketu ka baakpo Yordan.

⁶ Yohanes ákpe oflumu eto bisə eto awudindi nya úfi kubukikua eto abɔsu ókɛ wə nkɛ. Didisa nə úkədi didi babɔ ku bəkpəsə.

⁷ Wə etiki nnya ɔnlɛ ditsya bobɛ ni nkə, “Utidi wə ntəkə mɛ kama ɔnlɛ bubəə, so mɛ famfamfa nya yənyə itə bə nyə lə wə kenye nyifo wə keyifo blɛmblɛ. ⁸ Mɔɔ, ntu eto bufləsə eto lekpa ete maafɔ buyifo. Fɛɛ wə ebufi Onanto eto Lɛwɔnɔ ufləsə mi ntu.”

Yohanes Ɖfləsə Yesu Ntu.

⁹ Yanklɛ fɛ Yesu ditsyi umə wə baakpo Nasaret lə Galilea eto kasɔ, ubə udufə, nya Yohanes diyifo wə ntuflesəfləsə eto lekpa lə Yordan. ¹⁰ Lə kase Yesu nlɛ bobɔ lə ntu bomə əsuə kabe katoo, únyə nkə Onanto eto kato lə bɔsini nya Onanto eto Lɛwɔnɔ leyifə dísiə lə wə əsuə lə leblekpa eto ditsyɛbi əsuə. ¹¹ Nya bání ɔkue ditsyi kato ɔnlɛ bɔteyi nkə, “Fə ni mɔ ubi wə mankeko, nya məənyə disuəyua lə fə.”

¹² Lamfolamfo, Onanto eto Lɛwɔnɔ ákpa Yesu úsuko mfiminti bomə kafo. ¹³ Wə mate əsiə mfó eyifosi ana. Lə lefe nəmfó əsuəə, Obonsam áto Yesu óbɛ. Nya Onanto eto batɔyɛ díbə bawunsə ko wə.

Yesu Ɖləkə Wə Bakasebi Tutɛ.

¹⁴ Lə lefe nə bəmuə Yohanes bákpe lə Aba eto diyoo, Yesu édu mfó úsu Galilea úsu údi Onanto eto Ditiki Sɛɛ nəmə mfó.

¹⁵ Ɖkɛ mfó kateyi nkə, “Lefe sɛɛ nəmə eboyo. Onanto eto sekakedikɔ eto lefe əbɔfi. Bisinkli lə mi asa bua eto kama lə befo Ditiki Sɛɛ nəmfɔ bɛnɔ.”

¹⁶ Se Yesu nlɛ bɔtsyilama lə ditumbukplɛ nə nkpe lə Galilea eto kasɔ oflɔɔ, únyə mba lələkə akpe inua, ba ni Simon ku wə ɔyimisani Andreas, ba nlɛ mə asabu bota mfó.

¹⁷ Nya Yesu lɛteyi mə nkə, “Bibə bitəkəko mɛ idu mɔmɔ ɛntɔɔ, nya moote mi kase biuləkə betidi bitə Onanto.” ¹⁸ Lamfolamfo báyani mə asabu bətsyə nya bataka bətəkəko wə.

19 Ɔye úsu seto seke nya únɔ̀ɔ̀ bayimisani inuə bətsyuə ba ni Sebedeo eto bebi ba ni Yakobo ku Yohanes. Besi mə ɔ̀klo kafa bale mə asabu bɔ̀lo. 20 Kase Yesu dinyə mə koo, ɔ̀kpadi mə nkə batəkəko wə. Mə tsya átaka akpa akpa báyani mə anto Sebedeo ku wə beyifoyifo bətsyə lə ɔ̀klo əmə kafa batəkəko Yesu.

Yesu Ála Ləwɔ̀ɔ̀ Bua Lə Osani Utsyuə Ɔsuə.

21 Yesu ku mba ntəkəko wə ɛ̀su bédufə umə wə baakpo Kapernaum. Nya lə Yudafo eto Ɔnweditsyayi nə ntəkə lə mə mfó eto busu əsuə eto kamaa, Yesu ɛ̀su Yudafo eto katsyako nya útsyiko mə Anantotiki bote. 22 Iyifo mba kenke lenɔ̀ wə asatete nyamə yanii, itsyise ɛ̀bo lete lə mba laate asa itsyi lə Yudafo eto afi əsuə. Bomu wə asatete eyifo nnya nkpe kalende nya itsyi taa wə utu kəmiə.

23 Lə lefe nəmə tutuutuu, osani utsyuə ləwɔ̀ɔ̀ bua nsi wə lə əsuə akɛ lə katsyako kamə mfó, 24 nya ófa bembembe ɔ̀tyei nkə, “Yesu Nasaretnyə, be fanle bəbɛbɛ ketsyiko lə bo ɔ̀flo mfo? Bubə fəbə fə əəbə atsyloə bo lee? Nyi futsyə feni. Fə ni Onanto eto Ɔkenkenyə wə ɔ̀tsyese nɛ.”

25 Yesu ɛ̀ti ləwɔ̀ɔ̀ nəmə kusu nya ɔ̀kpe ni kofi nkə, “Dika, nya lə abɔ̀ lə osani əmə əsuə.” 26 Ləwɔ̀ɔ̀ nəmfó ɛ̀tinkəsə osani əmə keklekɛ nya díta ófa bəmbəmbə fɛ ləbo lə wə əsuə.

27 Itə iyifo mba kenke dinyə mfó yanii, nya bātɔ̀ mə əsuə bənkə, “Nte asatete fɔ̀fo nnya eto okle nɛ? Utidi əmfó kpe əsuəale woafɔ etiki budi ku awɔ̀ɔ̀ bua nya beetsyue wə etiki ato.” 28 Itə esoo, Yesu eto diye áye letsyo lə Galilea eto kasɔ̀ kenke.

Yesu Átsya Betidi Kpə Bufi.

29 Yesu ku wə bakasebi ku Yakobo ku Yohanes ɛ̀du lə katsyako kamə nya bésu Simon ku Andreas eto diyo. 30 Se bésu bédufə mfóo, betidi bətsyuə átɛyi Yesu bənkə, Simon eto usiəambe áyila, atikesi əmuə wə olabe. 31 Nyaso Yesu ɛ̀su wə ɔ̀flo, nya ɔ̀kobe wə lə kɔ̀ni ɔ̀takasə únɔ̀yɔ̀nsə. Lamfolamfo wə bufi bomə áye wə nya ɔ̀taka útə mə lesa bédi.

32 Se ditsyitsyo lefe léyoo, betidi ákpa befimfi kenke ku mba awɔ̀ɔ̀ bua díkakpe bulə kpə báboko Yesu bə lə otsya mə bufi. 33 Nya umə əmə kenke eto betidi díbə bənyə lə kesie mfó bánle bobɛ. 34 Yesu átsya betidi kpə ba nle bufi ateate bufi nya óla awɔ̀ɔ̀ bua lə betidi kpə əsuə ku mba awɔ̀ɔ̀ bua nsi lə əsuə, itsyise Yesu yi nkə awɔ̀ɔ̀ bua nyamə yi futsyə uni, nyaso wántɔ̀ɔ̀ nkə awɔ̀ɔ̀ nyamə tɛyi kulesa itsyi lə wə əsuə.

Yesu Ábe Ditiki Sɛ Nənə Letsya Lə Galilea Eto Kasɔ̀.

35 Kolensianto fɛ kale luusiəə, Yesu átaka ɔ̀bo lə diyo nəmə. Úsu kaka kutsyuə saa ləmbə nya ɔ̀to ola útə Onanto.

36 Kamaa, Simon ku wə bayetsyuə ɛ̀su bábɛbɛ Yesu. 37 Lə lefe nə bənyə wəə, bātɛyi wə bənkə, “Utsyuə saa əbə ɔ̀lɛ fə bəbɛbɛ.”

38 Fɛɛ Yesu átɛyi mə nkə, “Bitə lə busu umə bamba. Efe bə ndi Anantotiki lə mfó tsya, itsyise nyamfo ni mə keyifo ka mimbə keyifokɔ̀ lə kawunsiə nɛ.”

39 Nyaso ɔ̀ye ɔ̀tsyilama Galilea eto kasɔ̀ kenke, nya úkedi Anantotiki nyamə lə Yudafo eto ntsyako kpə nya óla awɔ̀ɔ̀ bua ɔ̀bɔ̀sə lə betidi əsuə tsya.

Yesu Átsya Osani Utsyuə Wə Nle Bufisia Bufi.

⁴⁰ Osani utsyuə wə nle bufisia bufi əbə Yesu ɔflo. Óse akonki óle wə lekprakpa nkə lə ɔwunsəko wə. Ɔteyi wə nkə, “Lə alaa, ebofo mɛ botsya nya yuuyua mɛ tsya.”

⁴¹ Wə etiki nyamə ənə Yesu kafa, nyaso únə wə kɔni nya útidi wə. Nya óteyi wə nkə, “Nla nko. Fə əsuə kenke lə ye.” ⁴² Lamfolamfo bufi bomə əyuə wə.

⁴³ Mfó nya Yesu leteyi wə nkə udu, nya ókpe wə kɔfi keklekə nkə, ⁴⁴ “Məníyə lə kusu ateyi betidi nnya dibə, bomu su lə efi fə əsuə esu ate Onanto eto Usumunyə. Lə efi nkɔpata bə Mose eto kɔfi letɔ esuko. Nyamfo luuləkə ete bənkə bufi bomə əyuə fə nɛ.”

⁴⁵ Tsyə lefe nə nwə əmə dídu ɔntɔ, útsyiko bofa katēyi kase Yesu létsya wə. Lə nnya esoo, Yesu mɛnsifo umə saa busu, itsyise betidi kɔpə lə wə ɔflo bubə. Nyamfo esoo, Yesu kosate átsyime lə uməmflo kaka kuutsyə ləmbə. Nya betidi ditsyi nlebe nlebe kɔpə, bəbə wə ɔflo mfó.

2

Yesu Átsya Abafa Wə Léba Onkpoo Kaso.

¹ Lə eyi ətsyuə eto kamaa, úsinkli úsu Kapernaum nya lə wə businki kəbə əsuə, betidi áno bə úsinkli úbə oto. ² Nya betidi kɔpə dibə diyo nə ɔkə, ku ni kayoma kenke. Nya ɔkə mfó úkedi mə etiki. ³ Mfó nya betidi ena léboko ufimfi wə léba onkpoo kaso wə ɔflo. ⁴ Nya se banle kusu bunyə lə bayenko wə lə kesie bedufənko wə diyo kafa lə kase betidi mfui esoo, bəsu bábe letsya bələkə ofo nya báyenko ufimfi əmə ku wə belabekə báiyifəə bətsyə le Yesu eto ako. ⁵ Se Yesu dínyə kase sɔɔ báfo bəno bə wofo ufimfi əmə botsya esoo, Yesu áteyi nwə léba onkpoo kaso əmə nkə, “Ubi, mfi fə abua ntsyɛ fə.”

⁶ Fɛɛ afi eto bateasa ba ləkə mə lenti mfó ebu lə mə akɔəsi əsuə bəteyi bənkə, ⁷ “Beso woateyi nko? Ɔlɛ mbusiotiki budi. Onanto hā laafo abua bufi katsyɛ!”

⁸ Yesu áte mə nsusu nyaso óteyi mə nkə, “Beso ele bə nyamfo lə mi? ⁹ Nte nya diyua enso bəteyi, ‘Mfi fə abua ntsyɛ fə,’ lee ‘Taka lə efi fə belabekə lə ayɛ edu?’ ¹⁰ Nyaso lə itə bə befo bəno biə Utidi Eto Ubii, nkpe əsuəale bə mfi betidi eto abua ntsyɛ le kawunsia kamfo. Bəno?” Mfó əməə, Yesu esi útsyi wə ənəmi útə ufimfi əmə nya óteyi wə nkə, ¹¹ “Taka lə efi fə belabekə lə esu diyo.”

¹² Nya osani əmfo létaka lamfolamfo úfi wə okla nya údu lə betidi bamə nyə mfó nti. Nyamfo éyifo betidi ba kenke nyə mfó yanii. Nya itə béfi atəə banle Onanto butə. Məmblə áteyi bə bənnə tɔ nyamfo eto oklə bənyə.

Yesu Ákpadi Lewi Nkə Utəkəko Wə.

¹³ Nya Yesu disi údu úsu Galilea eto Ditumbukplɛ kənyɛ nya betidi bamə kenke dibə wə ɔflo mfó, nya óte mə Anantotiki. ¹⁴ Kase ɔnlɛ bəyɛ kafe lə ditumbukplɛ nəmə ɔflo mfó, úsu únə Lewi wə ni Alfeo eto ubi wə nsi lə kaka woafə umənko. Nya Yesu leteyi wə nkə, “Taka lə ətəkəko mɛ!” Nyaso Lewi átaka kpla nya útəkəko wə.

¹⁵ Ketsyitsyokomii, Yesu ku wə bakasebi ku betidi kɔpə ba ntəkəko wə, ésu Lewi eto bə lə besu bedi lesa ku wə. Mba ditəkəko wə eto bətsyuə éyifo mba laafo umənko ku babuayifo. ¹⁶ Nya afi eto bateasa ba ni Yudafo eto

lekpa nà baakpo Farisifo tsya ake mfó. Nyaso lefe nà afi eto bateasa ba ni Farisifo bamà dínýà bə Yesu si ólè lesa budi ku babuayifo, báto wə bakasebi bənkə, “Ntsýəso wonko mba laafo umənkó ku babuayifo nsi banlè lesa budi?”

¹⁷ Se Yesu lenó etiki nnya bánlè budii, ótèyi mən nkə, “Betidi ba nkpe əsuəale manhiā ofanyə enso mba ni befimfi hā. Məmbə miə məəbə nləkə betidi sɛɛ, bomu babuayifo eso mimbə.”

Yesu Áte Asa Itsyi Lə Asatete Koko Ku Afɔfɔ Ɔsuə.

¹⁸ Lə lefe ditsyuə se Yohanes ku wə bakasebi ku Farisifo ləkə lə kenyekekke əsuəə, betidi bətsyuə əbə Yesu oflɔ nya báto wə bənkə, “Beso fə fə bakasebi laankle kenye fe kase Yohanes eto bakasebi ku Farisifo laakle?”

¹⁹ Yesu ətə mə mbuayɛ lə lekpa seka ótèyi nkə, “Nyale Okafosə eto bakloboo, bani lesa budi lə kusiə kəkpakə kamə? Lee, yanlè bə bənyə disuəyuə ku okafosə əmə nkpe mə lentii? ²⁰ Yuubə diyi ditsyuə bə lə bələkə okafosə əmə lə mə nti, baklobo bamə ebokle kenye beyifo yoyoyo.

²¹ Kuutsyuə saa emfi lefianku fɔfɔ kaka kama lə kafia koko ka nlə bola əsuə, lefianku fɔfɔ nəmə ebunə kafia koko kamə kala lə bəflə kə, nya luutə dibiə koko nəmə sənsə ləmɔ lesó kɔ. ²² Nnya kamaa, bankpo ntə fɔfɔ lə kubukikuətobe koko wə bákakpo ntə bənyə kəfo. Ntə fɔfɔ bomə ebokpo bobə kato itə bə kubukikuətobe koko əmə ebola itə bə ntə ku kubukikuətobe əmə ebuyifo asɔsɔ. Bomu ntə fɔfɔ, ubukikuətobe fɔfɔ əsuə baakpo mu.”

Yesu Ni Ɔnwɛditsyayi Eto Onamute.

²³ Lefe lɔni lə Ɔnwɛditsyayii, se Yesu ku wə bakasebi nyɛ lə anta eto okuɛ utsyuə banlè bofee, bəfəsə anta ətsyuə balɛ bɔyimi. ²⁴ Nyaso Farisifo bətsyuə áto Yesu bənkə, “Beso fə bakasebi ləyifo nko? Bo kɔfi məntə kusu bə beyifo nko lə Ɔnwɛditsyayi.”

²⁵⁻²⁶ Lə nnya əsuə Yesu áto mən nkə, “Biankla lə Onanto eto Kukuə Kenke eto Awɔnisa lesa nə Oka David díyifo? Lə lefe nə kukpənsɛ lɛlɛ wə ku wə bayetsyuə, Oka David əsu kaka bəətə Onanto kedi lə Usumunyə Ninə Kenke wə baakpo Abiatar eto lefe. Úləkə didisa kenke nə ntə mfó itə mba ləətə wə kedi hā lə Disumuyo údi nya útə wə bayetsyuə tsya ditsyuə bédi. Moses eto kɔfi məntə nkomə eto diyifobi nəmfo kusu, tsya bántèyi mə kulesa.”

²⁷ Nya Yesu lètèyi mən nkə, “Onanto ətsyá Ɔnwɛditsyayi itə utidi eto lɛlɛkəsə. Inni utidi bətsyá itə diyi nəmə eto lɛlɛkəsə. ²⁸ Nyaso mɔ, Utidi Eto Ubi, mɔ ke ni Ɔnwɛditsyayi eto Onamute.”

3

Yesu Átsya Nwə Eto Kɔni Dikpə Lə Ɔnwɛditsyayi.

¹ Lə lefe bamba əsuəə, Yesu esi úsu Yudafɔ eto katsyakɔ. Utsyuə ake mfó wə eto kɔni dikpə konyoma.

² Betidi ba ləkə mfó eto bətsyuə nýə balɛ bobə lə wootsya utidi əmə lə Ɔnwɛditsyayi nəmə əsuə lə babe lə buunyə etiki lə wə əsuə.

³ Yesu ákpadi utidi əmə eto kɔni dikpə útsyá lə betidi ba kenke eto ənəmi. ⁴ Nya útsyi wə ənəmi útə betidi bamə kenke nya óto mən nkə, “Élɛkə bə utidi yifo kasɛ lə Ɔnwɛditsyayi, lee Ɔnwɛditsyayi eyifo diyi nə utidi loobiasə asa? Iyifo diyi nə bəətə nkpə, lee iyifo diyi nə baa biasə

nkpə?” Fεε bámfo wə kulesa bəteyi. ⁵ Yesu étsyi ówuninsə nya óbe mə ku leblofi itsyise ílə wə lə lekœesi se bánla bə baawunsəko mə bətsyuə eso. Nya óteyi ufimfi əmə nkə, “Nə fə kóni etsyue.” Únə ko útsyue. Nya ete kóni komə létsya wə. ⁶ Lə nnya əsuə, Farisifə bamə édu nya bésu bátsya ku Herod eto betidi nya bákpe disi lə kase bəoye balo Yesu.

Yesu Átsya Betidi Kpə Lə Galilea Eto Ditumbukplə Óflo.

⁷⁻⁸ Nya Yesu ku wə bakasebi ləye bésu Galilea eto ditumbukplə óflo. Nya sitiditu kpəle sia ditsyi Galilea ku Yudea ku Yerusalem ku Idumia eto kaso ku mba ditsyi Yordan eto ketu eto lekpake nə nse ku mba ditsyi Tiro ku Sidon tsya ətəko wə bəbə. Nnya ni bənkə wə ayanisa nnya onle buyifo əbəye etsyo nyaso betidi kpə əla bə befi mə ənəmi bənyə wə.

⁹⁻¹⁰ Lə lefe nəmfó se Yesu díkatsya betidi kpə esoo, befimfi kpə le bokplatsya bə lə betidi wə ko lə bəmuə ale. Nyaso Yesu áteyi wə bakasebi nkə bəbəbe oklə bənyənsə lə utuflo, itə bə lə betidi bamə əbə befuii, wofo bobə kədufə lə wə kəfo.

¹¹ Ləwəno bua əsiə lə betidi bətsyuə ba díbə mfó əsuə. Lə bənyə, bənyə Yesu koo, békədu kanə nya bákafa kəteyi bənkə, “Fə ni Onanto eto Ubi.”

¹² Nya Yesu káninko mə nkə bəntə lə betidi lə bate futsyə uni.

Yesu Ələkə Lefosi Batənkpe Inuə Itə Wə Əsuə.

¹³ Nyamfo eto kamaa, Yesu ábe úsu kətini disi. Nya mfóo, ókpadi mba óla nkə bakə ko wə. ¹⁴ Betidi bamfo əbə wə óflo nya úləkə lefosi inuə lə mə nti. Nya útəkə mə diye nkə batənkpe. Ƴteyi mə nkə, “Nləkə mi minkə bəke mə lə óflo lefe saa. Mootsyese mi lə bisu bidi Anantotiki. ¹⁵ Nya biəke əsuəale bela awəno bua bitsyiko lə betidi əsuə.”

¹⁶⁻¹⁹ Betidi lefosi inuə ba úləkə eto aye ni Simon wə Yesu díte diye nkə Petro ku Yakobo ku wə əyimisani kəkə Yohanes ba ni Sebedeo eto bebi ba Yesu dítekə diye nkə Boanerges eto kaso ni nkə, beedi etiki ku utə fe kase kato laafa kəkumi bembembe, bafefe ni Andreas ku Filipo ku Bartolomeo ku Mateo ku Toma ku Yakobo wə ni Alfeo eto ubi ku Tadeo ku Simon wə lə lefe ditsyuə nə lefe léta mə kaso disi ku Yuda Iskariot, nwə luubə uləkə Yesu uta.

Afi Eto Bateasa Áka Yesu.

²⁰ Se Yesu dídu mfóo, údu úsu diyo ditsyuə. Nya betidi kpə esi bəbə mə óflo mfó. Itə bə íbə ekə ale itə Yesu ku wə bakasebi bə bánke lefe kulaa tsya lə bedi lesa. ²¹ Se wə kosate eto betidi lenə nkoo, bésu bə lə besu bəno wə besuko diyo, itsyise bəteyi bənkə, “Disi abia wə.” ²² Nya afi eto bateasa ba ditsyi Yerusalem ləteyi bənkə, “Ləwəno bua əbə disi lə Yesu əsuə. Nya awəno bua eto ətənkotənkoo, ni nwə díte wə əsuəale fε onle awəno bua nyamfó bola kabənkə lə betidi əsuə.”

²³ Nyaso Yesu ákpadi betidi bamə nya údi etiki ko mə lə lekpa əsuə nkə, “Ntsyə yuubə bə Obonsam ebofo wə əsuə bola ketsyiko lə utidi əsuə?”

²⁴ Lə íbə bənkə sekakedikə áma se əsuə lə akpaa, nya akpa akpa nyamə nle bəkpə lə mə əsuə nti, nkómə eto sekakedikə siamə əmbofo buńyə.

²⁵ Lə diyo ditsyuə eto betidi əsənsə lə mə bətsyuə əsuə, anto ku anto nle bəkpə lə mə bətsyuə əsuə, diyo nəmfó əmbofo buńyə. ²⁶ Nyaso lə Obonsam ataka uńyə onle bəkpə ku wə əsuə ku wə sekakedikə sia lema akpa akpaa, sekakedikə siamfó ebusənsə nya wə sekakedidi ebolo.

²⁷ “Tyifo etiki eto ɔnukuale bæ utidi æmbofo botaka kesu ketu æsuæletidi læ wæ diyo, ketsyi wæ bikæ. Fæ wofo budufæ læ wæ diyo næmæ, tsyise umuæ æsuæletidi æmæ okle.

²⁸ “Nlæ mi bɔteyi sitinti minkæ Onanto ebufi lebuæ saa næ betidi dɔyifo ku diye buæ saa næ baakpadi Onanto ɔtsyæ. ²⁹ Fæ diye buæ saa næ utidi lookpadi Onanto eto Læwɔnɔ Kænkeæ, Onanto æmbufi ni ɔtsyæ wæ kulefe. Itsyise wuufi lebuæ næmfɔ fenkæ lebuæ næ wembotasuæ.”

³⁰ Yesu átɔyɔ nyamfo nko itsyise betidi bænka læwɔnɔ buæ kpæ læ wæ æsuæ.

Bawoe Ni Yesu Eto Batokpenyæ Tinti?

³¹ Læ lefe næmæ æsuæ, Yesu eto bayimisani ku wæ ambe æbæ mfó. Bænyæ læ lekplæ nya bákpræ wæ utidi bæ bahiã wæ. ³² Nyaso betidi ba létɔyilama wæ átɔyɔ Yesu bænka, “Bæ, fæ ambe ku fæ bayimisani nyæ læ lekplæ bæ bæ.”

³³ Nyaso Yesu átɔ mæ nkæ, “Owoe ni mɔ ambe? Bawoe ni mɔ bayimisani?”

³⁴ Nya ótsyilamasæ ænæmi nya óbæ betidi ba nsi letsyilama wæ mfó nya ótɔyɔ nkæ, “Bæ, nyæ mbamfo ni mɔ ambe nye mɔ bayimisani. ³⁵ Utsyuæ saa wæ leeyifo Onanto eto lelábii, wæ ni mɔ ɔyimisani nye mɔ ɔyimisio, nye mɔ ambe næ.”

4

Yesu Átɔyɔ Lekpa Itsyi Læ Eyibisense Æsuæ.

¹ Yesu esi ésu Galilea eto ditumbukplæ flɔ nya ɔnlæ Ditiki Sææ næ mæ bote. Nya læ kase betidi ba létɔyilama wæ mfui eso, údufæ læ ɔklo kafo læ ntu bomæ æsuæ, nya úsiæ kasɔ. Nya betidi bamæ dínyæ læ ntu kenye fæ Yesu didi ko mæ etiki. ² Lefe kpæ læ wæ asatete æsuæ, údi etiki ɔyenko læ akpa æsuæ læ ufi ulækæ asa nnya óla nkæ loote mæ kasɔ. Asa nnya óte mæ ni nkæ.

³ “Bænɔ! Lefe lɔnii, ɔkuemfo ɔni ésu ɔkuæ nkæ læ usu usiæ eyibibi ɔtsyuæ.

⁴ Læ lefe næ ɔnlæ eyibibi nyamæ busæ, íbæ bæ ɔtsyuæ álo ékpo læ usunte ɔflɔ, nya baklobæ díbæ báse nnya bámini. ⁵ Ætsyuæ álo ékpo læ aba æsuæ, kaka sitæ lemfui. Nyaso eyibibi nyamfo ækæ mlæ. ⁶ Fæ se kofe lébæ kenyeæ, éblobe nya íkpræ. Nnya ni bæ, nnya keyudu mænyæ didisa itsyi læ aba nyamæ eso. ⁷ Eyibibi nyamæ eto ɔtsyuæ ésu ékpo læ biyu nti. Nya kanyi kamæ léto kėti nnya. Nyaso yámfo bɔnwɔ. ⁸ Nya íbæ bæ ɔtsyuæ álo ékpo læ kasɔ sææ æsuæ. Nya íkæ, nya yébe kukɔnɔ nya yenwɔ ebibi. Nya ɔtsyuæ lenwɔ ebibi fosi ɔtsyæ, ebibi fosi akua, ɔtsyuæ lenwɔ kolofa.”

⁹ Læ kalosækɔ, Yesu átɔyɔ mæ nkæ, “Nyaso fæ ke nkpe atoo, tsyuæ ato kukunɔ læ anɔ.”

Yesu Ælækæ Lekpa Næmæ Kasɔ Óte Mba Ntækako Wæ.

¹⁰ Læ lefe næ Yesu mate insii, wæ bakasebi lefosi inuæ bamæ ku mba lætækæko wæ æbæ wæ ɔflɔ nya báto wæ bæ ulækæ lekpa næmæ kasɔ ote mæ.

¹¹ Nya Yesu lætɔyɔ mæ nkæ, “Mimii, béfi Onanto sekakediko eto akulasa bætæ mi. Fææ mba díbuu, nye bafefæ ba lentækæko mæ, æbɔnɔ mɔ asatete nyamæ eyæ læ akpa æsuæ hã. ¹² Nyaso íbæ itæ fe kase Onanto eto unyelækætidi læwɔni útsyæ nkæ,

‘Buukabæ tsyaa, bæmbunyæ bætsyæ lekpo.

Buukætsyue ato tsyaa, bæmbɔnɔ kasɔ.

Nnya ni bæ læ banɔ nye bænyæ tsyaa, bæmbɔnɔ kasɔ.

læ betsyi mæ ænæmi bætæ Onanto,

bə lə ufi mə abua ɔtsyɛ mə. ”

¹³ Nya Yesu lɛtɔ mə nkə, “Bianno lekpa nəmfo eto kaso? Ntsyɛ fɛ biofo lekpa bamba saa kaso bɔnɔ? ¹⁴ Ɔkuɛmfɔ əmə lɛ Onanto eto etiki busənsə. ¹⁵ Betidi bətsyua ale kase eyibibi ɔtsyua luubə ekpo lə kusu ɔflo. Lə kase banlɛ bɔnɔ, ete Obonsam əbəbɔ nya wəənwa nnya kələkə lə mə nsusu əsuə. ¹⁶ Betidi bamba tsya ale eyibibi nnya ləəbə kakpo lə aba əsuə. Lə lefe nə banlɛ nnya bɔnɔ, yeakpe mə disuəyua. ¹⁷ Tsya ditiki nəmə eto keyudu ənnyə kaso kukɔnɔ. Baafɔ kanɔ itə lefe kliminti ete. Nya lefe nə ke kənə nye bulə sɛkɛ dībə lə mə əsuə lə ditiki nəmə esoo, beesinkli kama.

¹⁸ “Nya betidi bətsyua tsya te fe eyibibi nnya dībə ikə lə kanyi nti. Nya mbamfɔ ni betidi ba laano ditiki nəmə. ¹⁹ Fɛɛ kawunsiə kamfo eto bulə ku atabi bəbɛbɛ kekkele ku əsuə eto lələkəsə ku kawunsiə eto kamini bəbɛbɛ aafɔ mə ketu. Nyamfɔ laakle kemli ditiki nəmə itə bə diamfɔ ebibi bɔnwɔ.

²⁰ “Nya betidi bətsyua te fe eyibibi nnya lələ ɛkpo lə kaso sɛɛ əsuə. Baafɔ etiki nyamə ku utu faa, nya baanwɔ ebibi kpə. Ɔtsyua aanwɔ ebibi fosi ɔtsyɛ, nye awosi akua nye kolofa.”

Okandɛ Eto Keyifo Ndi Bə Utə Diyənde.

²¹ Yesu esi ɔtɔ mə nkə, “Utidi aato okandɛ kefi kakpe lə ditsyitsya kalo nye lə mpa kalo? Inni okandɛ eto kətəkəkɔ baato okandɛ kətəkə? ²² Lesa nə ke nkpe lə kakula əsuə, əbɔbɔ lə lekple utidi saa nyə. Lesa nə ke nkpe lə kakula əsuə əbɔbɔ tenkle utsyua saa nyə. ²³ Nyaso lə bekpɛ atoo, bɛnɔ kukɔnɔ!”

²⁴ Yesu esi ɔtɛyi nkə, “Bifi mi ato bekpɛ kukɔnɔ lə lesa nə bɛnlɛ bɔnɔ əsuə. Kase faakla asa yeeyi kaba kakpo kətə utidii, nko ke eto okle Onanto lookla utə fintsya nɛ! ²⁵ Utidi wə ke asa ntee, buusi bətə wə bawunsa. Nya utidi wə kulesa lentee, nnya nte wə tsyaa, bɔɔlɛ nnya bafɔ wə lə ani.”

Yesu Ɔtɛyi Lekpa Itsyi Lə Eyibibi Boto Ɔsuə.

²⁶ Yesu esi ɔtɛyi mə nkə, “Onanto eto sekakedikɔ ale osani wə laato eyibibi. ²⁷ Diyi saa woalabe kataka, nya nkomə eto eyibibi nyamə nlɛ bukə kabe. Fɛɛ unnyi kase asa nlɛ butsyə nkomə. ²⁸ Nnya ni bənkə kaso ka bəto diyibibi nəmə, ke laale ni ola nko. Tute, lə dɪkə, dɪabɔ afanto, nya uyi laabɔ. Nya lə ébɛɛ, yeawɔ ebibi kpə. ²⁹ Lə ebibi nyamə ábɛ esɛɛ, ɔkuɛmfɔ əmə əbə kala nnya. Itsyise nnya lələfe eboyo.”

Lekpa Itsyi Lə Diyibibi Kɛkɛ Ɔsuə.

³⁰ Yesu áto nkə, “Be muufi nkatesə ku Onanto eto sekakedikɔ. Nte lekpa nə ele bə mfi nləkə nyamfɔ eto kaso? ³¹ Ite fenkə utidi éfi diyibibi nə nso bɔfɛ lə kawunsiə úsu ɔto. ³² Lefe ditsyua eto kamaa, dɪəkə kafiani kuyi. Nya nkomə eto kuyi komfo laamɔ kaso ɔkuɛ eto ediyi fɛfɛ kenke. Koata kalɛ kpə. Nya baklɔbɛ laato ayo lə kuyi komə eto kalɛ əsuə.”

³³ Yesu édi mə etiki nyamfɔ lə kase utsyua sa loofɔ kaso bɔnɔ. ³⁴ Etiki saa wuudi mə, wotɛyi nnya kayɛ lə akpa əsuə. Lə lefe nə itə kusu bə wonko wə bakasebi bamə hā sii, nya fɛ wələkə nnya kaso kate mə nɛ.

Yesu Ɔti Ufiebɪ Eto Ɔsuale Kusu.

³⁵ Diyi nəmfo eto ditsyitsyo lefee, Yesu átɛyi wə bakasebi nkə, “Bitə lə bɔyila ditumbukple nəmfo busu ni lekpa kə nə nse.” ³⁶ Nyaso bɛdu lə betidi ɔto ditsyukpa nəmfo ɔflo bɛsu bedufə bəsiə lə ɔklo wə Yesu dɪsiə əsuə, nya bɛtsyiko ditumbukple nəmə bɔyila. Kaklo bamba tsya ənyə mfɔ. ³⁷ Yanklɛ

fɛ ufiebi ko dítsyiko bɔsɔ bembembe nya ósɔ ntu ókpo lə ɔklo əmə kafe, nya ibu sɛkɛ lə ntu lə buyi ɔklo əmə lə onya udu fə lə ntu kaso. ³⁸ Lə lefe nəmfo, Yesu əsiə lə ɔklo əmə eto kama, ufi wə disi útəkə lə esunde əsuə nya onlɛ selabe. Nyaso básanklisə wə nya bátɛyi wə bənkə, “Oteasa, enlɛ fə bulə bənkə boəbə bukrə?”

³⁹ Yesu átaka únɣə nya ófa ótɛyi nkə, “Ufiebi, yɛ bɔsɔ!” Nya ótɛyi ntu bomə tsya nkə, “Ntu yɛ bonwa!” Nya ufiebi əmə disinkli óyɛ bɔsɔ, nya ntu bomə eto ənəmi disinkli búyue buɛɛ kananaa.

⁴⁰ Nya Yesu letɔ wə bakasebi nkə, “Beso biate sikpi mmə? Bíamfo tɔ bɛnɔ?”

⁴¹ Sikpi əmuə mə sɛfensə, nya bétsyiko mə bətsyuə bɔtɔ bənkə, “Owɔɛ ko ni utidi əmfo? Bə ntu bomə ku ufiebi kenke ɛtsyue wə etiki koto!”

5

Yesu Ála Awɔnɔ Bua Lə Osani Utsyuə Əsuə.

¹ Nyamfo eto kamaa, Yesu ku wə bakasebi édu bésu Galilea eto Ditumbukplɛ eto situma sia nse lə Gerasefo eto kaso. ² Lə kase Yesu lɛbɔ lə ɔklo əmə kafe koo, osani utsyuə wə lɛwɔnɔ bua nsi lə əsuəə, əbə ótsyako wə. Osani əmfo ábɔ lə edi nnya lɛfi mfó nti. ³ Itsyise mfó úkəsia nɛ. Lə lefe nə lefe mmə, betidi ba kenke mámfo wə bumuə kakpe lə amana. ⁴ Lə lefe krə əsuəə, bákafɔ wə ani ku akpa bokle. Fɛɛ wókala nnya bufəsə kabɔ. Utidi əmfo akɛ əsuəale tinti, itə bə kutsyuə saa mánkamfo wə bumuə kətsyə. ⁵ Kətsyə ku kakəmi kenke úkatsyilama lə betidi eto edi ku atini nyamə nti, nya úkəkpɔ kudu, ékefi abambi katsya wə əsuə.

⁶ Utidi əmfo ənyə kəsɛsɛ fɛ únɣə Yesu. Nyaso útsyetsyi úsu ósɛ akonki lə Yesu eto ənəmi. ⁷ Nya ófa bembembe ótɛyi nkə, “Onanto Fanlonlo eto Ubi! Bɛ nkpe lə mɔ ku fə lenti mfɔ? Nlɛ fə lɛkprakpa, sɛ mɛ uyi lə Onanto eto diyɛ əsuə fənkə embunə mɛ koto!” ⁸ Ótɛyi nkomə, itsyise ónɔ bə Yesu Yesu áto ɔkue nkə, “Lɛwɔnɔ bua bɔ lə osani əmfo əsuə.”

⁹ Nya Yesu letɔ wə nkə, “Ntsyə baakpo fə?”

Nya útə mbuayɛ nkə, “Mɔ baakpo omantsya itsyise bomba nkpe lə nwa mfo əsuəə, bufui.” ¹⁰ Nya ólɛ Yesu lɛkprakpa nkə woanla mə lə kaso kamə.

¹¹ Lə lefe nəmfo əsuəə, bakplako krə ənyə lɛ kɔtini komə ɔflo balɛ budi.

¹² Nya awɔnɔ nyamfo lɛlɛ Yesu lɛkprakpa bənkə, “La bɔ akpe lə bakplako ba nɣə lə mmə, lə budu budufə lə mə əsuə.”

¹³ Nya ótɔnɔ útə mə, nya awɔnɔ nyamə lɛbɔ lə osani əmfo əsuə nya bɛdu bésu bɛdufə lə bakplako bamə əsuə. Nya bakplako bamə kenke, ba eto utu luuyifo fɛ akpi ənuəə, dítsyetsyi bésu báwunini lə kɔtini komə eto kotosi bésu bɛdufə lə ditumbukplɛ nəmə nya bánya bətsyilə kenke.

¹⁴ Nya mba nlɛ bakplako bamə bobee, dítsyetsyi bésu umə əmə ku mba lɛkɛ lə wə ɔflo mfó, nya bésu batɛyi betidi ba kenke lesa nə díbə. Mba bátɛyi ésu mfó, bésu bábe lesa nə díbə. ¹⁵ Nya lefe nə bəbə Yesu ɔflo, bənyə utidi wə awɔnɔ bua krə dísiə lə əsuə mfó. Nya únsi lə kaso, ónkpe awu, íkakra ko wə. Nya sikpi dímuə məmblɛ kenke. ¹⁶ Betidi ba leka wə búnyəə, átɛyi lesa saa nə díbə lə utidi əmə ku bakplako bamə əsuə. ¹⁷ Nyaso balɛ Yesu lɛkprakpa bə udu lə mə kaso.

¹⁸ Lefe nə Yesu nlɛ budufə lə ɔklo əmə əsuəə, osani əmə əsuə awɔnɔ bua dísiə, alɛ wə lɛkprakpa nkə, “Tɔnɔ lə ntəkəko fə lə bukayɛ katsyilama.”

¹⁹ FEE Yesu mántóno. Bomu óteyi wə nkə, “Sinkli esu fə betidi oflo lə ateyi mə kase Onamute əmə ləwunsə ko fə ku kase únəyə fə kaminsə.”

²⁰ Nyaso osani əmfo édu úsu ótsyilama Kəmə Lefosi kamə nya óteyi betidi bamə lesa saa nə Yesu diyifo útə wə. Nya íyifo mba leno nnya yanii.

Yesu Átsya Yairo Wə Ndi Yudafə Eto Katsyakə Eto Uninə Eto Ubisiobi Nya Ótsya Usio Fimfi Utsyuə Tsyə.

²¹ Yesu əsiə lə oklo úsinkli úsu ditumbukplə nəmə eto Yudafə eto lekpake nə nse. Se úsu údufə ditumbukplə nəmə eto kənyə mfóo, betidi kpə əbə bátisylama wə. ²² Nya Yudafə eto katsyakə eto uninə oní utsyuə wə baakpo Yairo əbə mfó. Se únəyə Yesuu, óse akonki lə wə akə. ²³ Nya óle wə lekpakpa kekkeke nkə, “Mə ubisiobi kəkə lə bufi kekkeke. Nyaso bə lə əbə efi fə kóni ətəkə lə wə bə lə əsuə lə imuə wə ale lə oké nkpə.” ²⁴ Nyaso Yesu átaka útəkəko wə.

Nya lə kase betidi ba díkəko Yesu difui esoo, bátisylama wə se bántə. ²⁵ Nya usio utsyuə aké lə mə nti, wə kəto díkakpo lə lefosi ale ənuə sōō əsuə. ²⁶ Oké lə kanyi əsuə lə lefe nə eto lefe mba leeyifo afa díkətə wə afa kulaatsya. Wóbiasə wə atabi kenke ótsya bufi bomfo, tsya bufi bomə mányuə wə. Kato bomu bóbe. ²⁷ Ono etiki itsyi lə Yesu əsuə, nyaso útəkəko betidi ba dítəkəko Yesu kama. ²⁸ Óteyi wə əsuə nkə, “Lə mfó wə awu butidi koo, eni bufi bomə əbɔyɛ mɛ.” ²⁹ Nyaso lefe nə útidí Yesu eto awuu, kəto komə díkakpo wə, ála kplo lamfolamfo! Nya únəyə utsyə lekpo lə wə əsuə nkə wə bufi bomə áyɛ wə, nyaso kanyi ka onle bunyəə, álo.

³⁰ Lamfolamfo Yesu áte nkə əsuəale ətsyuə ábo wə lə wə əsuə. Nyaso úkənə únəyə, nya ótsyi əwuninsə, nya óto betidi bamə ntəkəko wə nkə, “Owoe ni futsyə dítidí mɛ awu?”

³¹ Wə bakasebi bamə átə wə bənkə, “Be kase betidi bamfo letsyilama fə. Beso faato fə, owoe ni futsyə dítidí fə?”

³² Tsyaa, Yesu esi úkənə únəyə olé ənəmi botsyilamasə kabe lə wofo futsyə dítidí wə bunyə. ³³ Usio əmə mfó ənyə utsyə lekpo nkə lesatsyuə əbə wə lə əsuə. Nyaso lə sikpitete ku ketinkə əsuə, óbo úbə óse akonki lə Yesu eto akə. Nya óteyi wə lə onukuale əsuə, lesa nə díbə. ³⁴ Yesu áteyi wə nkə, “Mə ubisiobi, fə bəfokano átsya fə. Su lə diyuə əsuə. Fə kanyi ensiambu sinkli kəbə bio.”

³⁵ Lə lefe nə Yesu nle nyamfo bəteyii, batənkpe bətsyuə étsyi Yudafə eto katsyakə kamə eto uninə əmə eto diyo bəbə nya bəteyi wə bənkə, “Fə ubi əmə ébukpə koko. Beso fənsi fanle Oteasa əmfo bulə?”

³⁶ Yesu méntsyue dítikí nə mba nle bəteyi mfó ato. Bomu óteyi Yairo nkə, “Mante sikpi, fo ano ete.”

³⁷ Nya Yesu lékpa Petro ku Yakobo ku wə əyimisani Yohanes mate hā, nya bésu Yairo eto diyo. ³⁸ Nya lefe nə bédufə diyo nəmə, nya Yesu dínyə kase banle kanyi bunyə kakpo edu kewi nkuu, ³⁹ údufə lə mənti nya óto mə nkə, “Be léboko kudu komfo bokpo? Beso bənle nku? Díkpefi nəmfó ménkpə. Selabe ete onlabe.” ⁴⁰ Se óteyi nkoo, betidi ba íyə mfó étsyiko wə bumə.

Nyaso Yesu ətə nkə məmble bə besu lekplə, nya útə ubi əmə eto anto ku ambe ku wə bakasebi itsyə bamə nkə bedufə kaka ubi əmə díkpe onlabe

læ kaso. ⁴¹ Yesu ákøbe usiobi kēke əmə læ kōni nya óteyi wə nkə, “Talita Koumu.” Nya kaso læ sele siamə ni nkə, “Disiobi, nle fə bōteyi minkə, taka əñyā!” ⁴² Lamfolamfo, disiobi nəmə nə dikafo lefosi ale ənuəə, átaka únyə nya útsyiko bōye katsyilama. Se íbə nkoo, íyifo məmblə yanii. ⁴³ Nyaso Yesu əkə mə ato keklege nkə banteyi kuutsyuə saa. Nya kamaa, óteyi mə nkə, “Bitə wə lesatsyuə læ udi.”

6

Yesu Eto Umə Eto Betidi Áni Wə.

¹ Yesu édu mfó úsu wə umə kaka úsiə óbe, ku wə bakasebi. ² Nya læ Yudafə eto Ənweditsyayi əsuəə, úsu ɔle Anantotiki búdi læ Yudafə eto katsyako mfó. Nyaso íyifo betidi ba kenke lenɔ wə asatetee yanii.

Bátə bətsyuə bənkə, “Sieti ókase etiki nyamfo eto okle utsyiko? Nte kobe ko eto okle nkpe wə bə woafə ayanisa nyamfo eto okle buyifo? ³ Inni wə ni Maria eto ubi wə ni nwə laawe keyi? Lee inni wə ni Yakobo ku Yose ku Yuda ku Simon eto ɔyimisani? Nya wə bayimisio tsya nkpe mfo!” Nyaso betidi bamfo māmfo wə.

⁴ Yesu áteyi mə nkə, “Onanto eto unyələkətidi kpe dibu læ nlebe kpə. Fəɛ læ wə kosate eto uməə, læ wə betidi ntii, ku læ wə kosate eto diyo eto betidi eto ənəmii, umbə dibu saa.” ⁵⁻⁶ Nnya ni bənkə wə kosate eto umə eto betidi māmfo wə banɔ, etiki nyamfo éyifo Yesu yanii tinti. Lə nyamfo eso wóamfo ayanisa kpə buyifo mfó enso nnya úfi wə ani útəkə befimfi bətsyuə læ əsuə nya mə bufi díyuə mə.

Yesu Ákpe Lefosi Bakasebi Inuə Bamə Kɔtɔ.

Lə nyamfo eto kamaa, Yesu átsyilama mbuto bo letsyilama mfó, kate Anantotiki nyamə. ⁷ Nya ókpadi wə bakasebi lefosi inuə bamə utsyə, nya óla mə ótsyese inuə inuə. Útə mə əsuəale nkə baso awɔnɔ bua ani. ⁸ Nya óteyi mə nkə, “Mí kuutsyuə saa manle kulesa usuko kusu komə, enso uyi wə baalɛɛ kōni hā. Bientsyi didisa nye otobe fenkə mba laato asa kafe. Bientsyi atabi læ mi katobe. ⁹ Bekpe mi afəkpa, tsya bientsyi akpesa bamba saa enso nnya benkpə.”

¹⁰ Usi óteyi mə nkə, “Kaka kee bafə mii, bēke mfó isu ese lefe nə biuudu. ¹¹ Lə bídufə umə utsyuə nya betidi bamfó dímamfo mi nye báni bə beembutsyue mi ditiki kotoo, bidu læ bēfle mi nkpafo eto sitə bekpo mfó. Nyamfo loote Onanto eto kotonənə eto ditsyəbi nə læbə bubə itə mə læ umə əmə.”

¹² Nyaso bakasebi bamə édu bésu bátsyilama bédi Anantotiki nyamə budi kafe bə utsyuə saa sinkli læ abuayifoyifo kama. ¹³ Bála awɔnɔ bua kpə læ betidi əsuə. Nya bédiki befimfi kpə nnuəbi itə bəmuə ale.

Oka Herodes Ítə Bála Yohanes Ntufləsətidi Eto Disi.

¹⁴ Lə lefe nəmfóo, Oka Herodes ákanɔ asa nnya kenke nle búbə bóno, itsyise Yesu eto diye áye letsyo ésu kalebe saa. Betidi bətsyuə ákatēyi bənkə, “Yohanes wə ni ntufłəsətidi ésinkli úbə nkpə! Nyaso onkpe əsuəale ɔnle ayanisa buyifo nē!”

¹⁵ Bətsyuə tsya ákatēyi bənkə, “Wə ni Onanto eto Unyələkətidi Elia.”

Bətsyuə tsya bə, “Wə ni Onanto eto Unyələkətidi, itsyise útə fe Onanto eto bənyələkətidi eto ɔni.”

¹⁶ Lefe nà Herodes leno nyamfóo, wuntsya áteyi nkà, “Yohanes wà útà bála disì uni disì ósankli utsyi okómà úbà!”

¹⁷ Etónsà, Herodes kosate díta kusu nkà bàmua Yohanes, nya útà kusu nkà bakle wà, befi wà bakpe là diyo. Herodes éyifo nyamfo itsyi là Herodia wà úsu úfi, wà didi wà oyimi Filipino eto usià eso. ¹⁸ Yohanes ákatèyi Herodes nkà, “Yanlékè bə fo fə oyimisanì eto usià efi.” ¹⁹ Nyaso Yohanes eto etiki akalà Herodia, nyaso úkəkisi wà. Nya óbèbè kusu nkà là olo wà. ²⁰ Tsyaa, wámfo kusu bunyà là Herodes eso. Itsyise Herodes áte Yohanes sikpi se unyi nkà Yohanes éyifo onukualetidi ku utidi wà díyifo kènke eso. Nyaso úkase wà. Lefe kpà, óla nkà là úkanò wà asatete, ite bə wà etiki nyamə káto wà là lekəsi le óno nnya tsya fə.

²¹ Là kalosəkò, íbà bə Herodia ənyə kusu kò onle bəbèbè. Diyi nəmfó didi Herodes eto leleyi. Herodes ákpadi wə beninətidi là wə sekakedikò ku wə bamamanyə eto beninà ku Galilea eto kaso eto beninà kpləkplə là wə lesakedikò. ²² Herodia eto kebite əbà mfó úwi kewi ókpe disuəyua nya Oka Herodes ku wə bahò là lesakedikò mfó tinti.

Nyaso Oka Herodes átò kebite kamə nkà, “Bə faala fə là ntə fə?” ²³ Nya usi óteyi wə tsya nkà, “Ekpe là mò lekankpome, minkə muutə fə lesa nə ke fəotə mē, là mò sekakedikò eto kutsyə kulaa tsya!”

²⁴ Nyaso usiobi əmfo átaaka úsu óto wə ambe nkà, “Bə ele bə ntə?”

Nya wə ambe leteyi wə nkà, “Tò wə Yohanes Ntuflesətidi eto disì.”

²⁵ Disiobi nəmfó ésinkli kpla dísu diyo nəmə kafo nya óteyi Herodes nkà, “Nla minkə la Yohanes Ntuflesətidi eto disì ətakə là okpe tenkle əsuə ətə mē mómómómó!”

²⁶ Nyamfo ába oka Herodes lekəsi, fəe wənsiəmbofo ntamu bo óka utsyə là beninətidi bamfó eto ənəmi butu. ²⁷ Là nyaso ókpe wə oblafò lamfolamfo nkà usu ola Yohanes eto disì là ufi oboko. Nya oblafò əmfó dídu úsu Aba eto diyo nə baakpe betidi, mfó úsu óla Yohanes eto disì. ²⁸ Kamaa, úfi disì nəmə útəkə là okpe tenkle əsuə nya úfi ni oboko disiobi nəmə. Nya wuntsya dífi ni úsu útə wə ambe.

²⁹ Lefe nà Yohanes eto bakasebi leno ditiki nəmfoo, bésu báfo wə okò bésu bəbikə.

Yesu Ətə Betidi Akpi Anò Lesa Bédi.

³⁰ Batonkpe ba Yesu lékpe nkà besu batsyilama lekpake mfóo, ésinkli bəbə bátèyi wə nnya kenke bésu beyifo ku asa nnya báte. ³¹ Nya kaka mə ku Yesu ləsonò eto betidi kpə ba nle búbə kédu étsyiko bufui. Nyaso Yesu ku wə bakasebi mánke lefe là bedi lesa kula tsya. Nyaso Yesu áteyi mə nkà, “Bitə là bo há là busu kaka ləbiò là busiə mfó butsyə onwə səkə.”

³² Nyaso bésu bédufə là oklò là besu kaka betidi ləmbə. ³³ Fəe lefe nə bántò, betidi kpə ənyə mə bətsyə lekpə, nya bətsyetsyi bátò sətò bésu baka mfó budufə fə Yesu ku wə bakasebi dísu bédufə mfó. ³⁴ Se Yesu ləbò là oklò əmə únəyə sitiditu siamə, mə asa ənə wə kafo itsyise bətsyə fə basamu ba ləmbə obebe. Nyaso útsyiko mə asa kpə bote itsyi là Onanto əsuə.

³⁵ Lefe nà ditsyitsyo léyoo, wə bakasebi ányi bésu wə oflò nya bátèyi wə bənkə, “Kale bolo. Nya kase mfo diyifo ntentii, bəambunyə kulesa bedi.

³⁶ Nyaso ləkə məmblə kusu là bedu. Là bedufə kəmə ku mbuto bo ləfi mfoo, boofó lesatsyua bunyə kaya kedi.”

³⁷ Yesu áteyi mə nkà, “Mì kosatee, bitə mə lesatsyua là bedi.”

Nya bátèyi wə bənkə, “Nyamfó ebofo fe utsyuə eto afa mflamfla eto kayofofó! Ala fə bobiasə nyamfo læ mə budi əsuə?”

³⁸ Nya Yesu lætə mə nkə, “Abolo asia bənle? Bisu bebe!”

Nya se bésu bábee, bátèyi wə bənkə, “Abolo anɔ ku akpɛ ənuə ete ntə.”

³⁹ Yesu átèyi wə bakasebi nkə bətə læ betidi bamə kenke læ bəsiə kasɔ læ sefa siamə əsuə mfó læ etsyukpa etsyukpa əsuə. ⁴⁰ Nyaso betidi bamfo kenke əsiə kasɔ læ etsyukpa etsyukpa əsuə ətsyuə fe betidi kolofa nya ətsyuə fe betidi awosi anɔ.

⁴¹ Nya Yesu difi abolo ku akpɛ nyamə, nya se óbe kato, nya ósɔ Onanto ani. Nya úbudi abolo nyamə nya úfi nnya útə wə bakasebi nkə bəsiə bətə etsyukpa etsyukpa nyamə. Nya úsiə akpɛ nyamə tɔya nko útə mə. ⁴² Mba kenke leke mfó édi bémi.

⁴³ Nya se wə bakasebi lese didisa nə díbu bakɔɔ, díyi lefosi etsyitsya kpɛ ənuə. ⁴⁴ Nya mba didi lesa nəmfo eto basani mate éyifo betidi akpi anɔ.

Yesu Áyɛ Lə Ntu Ɔsuə.

⁴⁵ Lamfolamfo Yesu átèyi wə bakasebi nkə bedufə læ ɔkɔ əmə læ besu umə wə baakpo Betsaida, læ ditumbukpɛ nəmə eto lekpake nə nse. Nya útə nkə sitiditu siamə ənsə sidu.

⁴⁶ Nyamfo eto kamaa, wuntsya édu óbe kɔtini komə nkə læ usu oto ola.

⁴⁷ Se éyo ketsyee, ɔkɔ əmə áyo ditumbukpɛ nəmə eto ntinti, Yesu mate hā díbu uñyə mfó. ⁴⁸ Únyə nkə wə betidi édufə læ bulə əsuə ku kase bánle ɔkɔ əmə bofo bonwa itsyise ufiebi le bɔsɔ kələ mə. Nyaso læ kolensianto kpɛɛ, Yesu áyɛ læ ntu bomə əsuə úsu mə ofɔ eto nkə læ ɔyɛ ofe. ⁴⁹ Nya se bənyə wə læ ntu bomə əsuə, báfa bátèyi bənkə, “Ɔkɔ ni.” ⁵⁰ Məmbɛlɛ áte sikpi se bənyə wə.

Nyaso Yesu átèyi mə lamfolamfo nkə, “Biante sikpi! Mə uni! Bimua utu be!” ⁵¹ Nya óbe údufə læ mə ɔkɔ əmə kəfo, nya ete ufiebi əmə lɛyɛ bɔsɔ. Nyamfo éyifo wə bakasebi yani ku kafɔsu. ⁵² Itsyise bánle kase ko íbə fə útə betidi akpi anɔ bamfo lesa bédí banɔ. Mə nsusu mánkpa ko mə læ nyamfó əsuə, itsyise bāmfo wə bánɔ.

Yesu Átsya Befimfi Lə Genesaret Eto Kasɔ.

⁵³ Se bédufə ditumbukpɛ nəmə eto lekpake nə nsee, báyifə læ Genesaret eto kasɔ. Nya bátɔsyasə mə ɔkɔ əmə mfó. ⁵⁴ Kase báyifə læ ɔkɔ əmə koo, betidi ətsyə Yesu lekpo. ⁵⁵ Nyaso betidi bamə ətsyetsyi bésu bátèyi mə betidi kenke læ kasɔ kamə. Nya kaka ke bánɔ bə Yesu kpee, bétɔsyi befimfi læ mə belabekə əsuə háboko wə ofɔ. ⁵⁶ Nya kaka ke Yesu dísu koo, umə ni o-o, kebuto keni o-o, betidi ko díketsyi mə befimfi kaboko obia nya bánle wə lekpakpa bənkə utə læ betidi wə awu eto atosi ete. Nya mba ditidi nnyaa, əmuə ale.

7

Bianklenko Anasa Beni Onanto.

¹ Farisifo ku afi eto bateasa ba dítsyi Yerusalem əbə bátɔsyilama Yesu. ² Bənyə bə wə bakasebi si balɛ lesa budi nya bətsyuə məmflə mə ani fe kase Farisifo laate betidi bə ele bə bəflə. ³ Bənyə nyamfo bətsyə lekpo itsyise Farisifo ku Yudafo fɛfɛ kenke eeyifo læ mə batekoko, banakoko eto akpa nnya báyani bətsyə nya báte mə əsuə. ⁴ Nya læ báya lesa saa bətsyiko

bikəkateko tsyaa, ele bæ bæflə mə ani fə læ bedi. Nya ele bæ beyifo læ afi krə nnya bæbə bétu, fə kase bæəflə akəbe ku ekplibi ku kalotsyi.

⁵ Lə nyaso Farisifo ku afi eto bateasa átə Yesu bənkə, “Beso fə mba ntəkəko fə lænyifo læ bo batekoko ku banakoko eto akpa əsuə? Nya banlə asa budi læ mə ani məfləmfəflə əsuə?”

⁶ Yesu ələkə kənyə óteyi nkə, “Inəmi ənəmi eto betidi bini! Lesa nə Onanto eto Unyeləkətidi Yesaya ləwəni óteyi utsyə læ mi əsuəə, íbə ítə sitinti! Óteyi bo nkə, Onanto áteyi nkə, ‘Betidi bamfoo, ənəmi ənəmi eto dibu ete bæətə mə, banla mə itsyi læ mə akəesi.

⁷ Bimba ete ini bæ bále mə lelabi buyifo.

Baate kawunsíə eto afi nnya betidi dítsyə fenkə mə afi ini.’

⁸ Nnya lete bæ bifi mə kəfi bəkula nya bənle mi kawunsíə mfo eto akpa boté.”

⁹ Yesu esi óteyi mə nkə, “Bəkpe awəsu ətsyüə nnya biefi akayə læ nnya əsuə kani Onanto eto kəfi budi, keyifo batekoko ku banakoko eto akpa.

¹⁰ Onanoto eto Unyeləkətidi Moses áwəni útsyə nkə, ‘Bu fə anto ku fə ambe. Óteyi tsya nkə fəə kə léka fə anto ku fə ambee, ele bæ balo fə.’

¹¹ Fəə biatəyi biənkə ələkə bæ utidi ebofo lesa bəni butə wə anto ku ambe bæ lesa lehiá, ku nsusu bæ lesa nəmə eyifo kənke, kato tafłatsyə ku nsusu bæ wuufi lesa nəmə utə Onanto bomu eso. ¹² Nya eyə le bo akpa əsuəə, boata Onanto eto kəfi kebu. ¹³ Nko ini bæ biefi mi bana eto akpa kaninsə Onanto eto afi. Nya bieyifo asa bamba krə tsya fə nyamfo eto okle.”

Asa Nnya Laabo Ketsyi Utidi Eto Ləkəsi Ləətə Weeyifo Lebua Nə.

¹⁴ Lə nnya kamaa, Yesu esi ókpadi sitiditu siamə nkə bányi bafi wə. Nya óteyi mə nkə, “Mimble kənke bitsyue mə ato læ bəno kasə. ¹⁵ Lesa nə ke utsyüə dídi ókpe læ kəfo əmbutə obiasə wə əsuə. Bomu lesa nə ke ditsyi læ wə ləkəsi óteyii, nnya ni lesa nə ləətə weeyifo lebua nə. ¹⁶ Mimble kənke bitsyüə ato læ bəno mə kasə.”

¹⁷ Lə nyamfo eto kamaa, se údu læ mə əflə úsu diyoo, wə bakasebi átə wə bənkə uləkə lekpa nəmə eto kasə ote mə.

¹⁸ Yesu áteyi mə nkə, “Lə bianno lekpa nəmfo kasə, nyalə mi nsusu əmbə kulesa kasə bofo bəno! Ekpa bənkə lesa nə didufə læ utidi kafə, əmbutə utidi əmə yifo lebua, ¹⁹ itsyise yeendufə læ wə utu kəmiə. Wə kəfo bomu yuudufə nya yəyē ebo læ wə kəfo fə lesa biabia.” Nyaso nnya Yesu letəyi mfo, ate bənkə didisa saa ələkə itə budi.

²⁰ Nya úsukosə óteyi nkə, “Lesa nə ləbo itsyi læ utsyüə eto ləkəsi, ni laabiasə utidi nə. ²¹ Itsyise nsusu bua saa aabo ketsyi læ utidi eto ləkəsi kəmiə nya mu ləətə wəyifo asa bua nə. Asa nyamfó ni fenkə, ləsonədi ku kuyu ku ditilo ku disənkpo, kusíə kamafefə ku sidikpuu, ²² ku nsusu bua fifi ku kawə ku disialə, sidia tēyitēyi kabiasə utidi eto diye ku nsusu bua kekəleke fifi læ sisə ku sisíə əsuə, nya ləəno utidi kəkpe læ kofani əsuə, ənəmi səsəsəsə læ utidi bamba eto bikə əsuə, diye biasəbiasə, əsuə kato bobesə, ebukisa yifoyifo, koto mentsyue mentsyue. ²³ Asa bua nyamfo kənke aabo ketsyi læ utidi eto ləkəsi, nya laabiasə utidi nə.”

Usio Wə Lenni Yudanyə Áfo Yesu Óno.

²⁴ Nyamfo eto kamaa, Yesu édu úsu umə utsyüə læ Tiro eto kasə. Úsu diyoo ditsyüə kaka wəanla nkə kuutsyüə saa te nkə okpe mfó, tsyafə wəamfo

bəbiə. ²⁵ Mfóo, se usio utsyuə wə ləwəncə bua nle wə ubi bulə lenə nkə Yesu kpe lə mfóo, úbə wə oflo akpa akpa nya óse akonki lə wə ənəmi. ²⁶ Usio əmfə enni Yudanyə. Bále wə lə umə wə baakpo Foinike lə Siria eto kasə. Nya óle Yesu lekpakpa nkə ola ləwəncə nəmə əbonko lə wə ubi əsuə.

²⁷ Nya Yesu lékpasə wə nkə, “Tutεε, tə bekpefi lesa eto. Yanleke bə befi bekpefi eto lesa bətə bakpa.”

²⁸ Lə nnya əsuə usio əmfə ətə wə mbuayε nkə, “Ao, mə Onamute, bakpa bamə lə əpunu kalə lə lesakedikə mfóo, ebunyə lesa nə bekpefi bamə nle budi eto nə lookpoo kasə bedi.”

²⁹ Nya Yesu ləteyi wə nkə, “Lə kase fətə mbuayε mfo esoo, du esu diyo. Ebunyə se ləwəncə nəmə díkayani fə ubi əmə.”

³⁰ Nyaso usio əmfə édu úsu diyo. Lə mfóo, únyə nkə wə ubi labe lə wə kalabekə, nya ləwəncə bua nəmə lénsisi wə lə əsuə.

Yesu Átsya Osani Wə Ni Ototi Ku Əmumu.

³¹ Se Yesu lídu lə Tiro eto lekpake mfóo, óye lə Sidon úsu Galilea eto Dítumbukplε kama kaka Kəmə Lefosi kamə nkpe eti. ³² Nya mfóo, betidi bətsyuə ákpa utidi utsyuə wə ni ototi ku əmumu báboko wə oflo nya bále wə lekpakpa bə utəkə ani lə wə əsuə.

³³ Nyaso Yesu ákpa wə usuko lekpə kaka betidi ku kudu ləmbə, nya úfi wə animi ókpe wə lə ato. Útufə ntufə ókpo lə wə animi nya ókəbe utidi əmə eto odiakami. ³⁴ Nya Yesu lébesə wə ənəmi óbe kato nya ówəncə fūū, nya óteyi osani əmə nkə, “Hefata,” eto kasə ni bəə, “Sini!” ³⁵ Lamfolamfo, osani əmə eto ato ásini nya wə odiakami tsya lényankli nya ófo etiki budi.

³⁶ Yesu ákpe betidi ba dinyə mfó kəfi nkə bánteyi utidi saa kulesa, itsyi lə lesa nə bənyə mfó. Fεε bimbəa ete óninko mə, itsyise kase ókpe mə kəfi, nko kə banle nnya bokpantisyasə nε. ³⁷ Nya betidi ba kenke lenə asa nyamfóo, iyifo mə naa efensə! Nya bəteyi mə əsuə bə, “Wəəyifo lesa saa kukəncə. Wəətə bamumu leedi etiki, nya batoti tsya laano asa!”

8

Yesu Ətə Betidi Akpi Ana Lesa Bédi.

¹ Lə eyi nyamfó əsuə, betidi kpe əbə bətsya mfó. Nya se kulesa díməntsyə boodi esoo, Yesu ákpadí wə bakasebi óboko wə ako nya óteyi mə nkə, ² “Betidi bamfo eto asa lə mε kaminsə, itsyise eyi ətsyε sōō ni nyamfo se bəbə mə oflo nε. Nya məməw, kulesa ente boodi. ³ Lə nyani mə beluu, kukpənsə ebəle mə kola disi lə kusu itsyise mə bətsyuə etsyi katsyontsyokə.”

⁴ Nya wə bakasebi ləto wə bənkə, “Se utidi luunyə lesa utə betidi bamfo lə mfiminti mfo bə bedi bemi?”

⁵ Mfó Yesu ləto mə nkə, “Abolo asia nte mi?”

Bəteyi wə bənkə, “Abolo akuanse.”

⁶ Yesu áteyi məmblε nkə bəsə kasə. Nya úfi abolo akuanse nyamə, nya ósə Onanto ani, nya úbudi nnya úfi útə wə bakasebi nkə befi bətə betidi bamə kenke. Nya mə tsya dífi nnya bésə bətə mə. ⁷ Akpe asiani tsya ətsyε. Yesu éfi nnya tsya nya ósə ani. Nya úfi nnya útə wə bakasebi nkə bésə nnya tsya bətə mə. ⁸⁻⁹ Betidi bamfó kenke édi bəmi. Betidi bamə eto utu ebuyifo akpi ana. Se bédi bəlosə, bakasebi bamə áse abolo wəlewelε nnya dibu nya iyi etsyitsya kplekplε akuanse. Nnya kamaa, Yesu ələkə

betidi bamfo kenke kusu nya bédu. ¹⁰ Nya Yesu ku wə bakasebi dídufə lə óklo báyila ditumbukplə bésu Dalmanuta eto lekpake.

Farisifo Áto Yesu Bənkə Uyifo Ayanisa Ote Mə.

¹¹ Farisifo bətsyuə əbə Yesu óflo nya bətsyiko wə etiki bunənkə lə befi bato wə babe. Nyaso bətəyi wə bə uyifo ayanisa ətsyuə ote mə lə bate bə Onanto óflo útsyi úbə. ¹² Nyamfo ələ Yesu tinti nya óla əwəncə nya óto mə nkə, “Beso kon mmi eto betidi laabəbə bə bəənyə ayanisa fə lə bafə bəncə? Kulefe, nle mi bətəyi minkə, membuyifo ayanisa nnya eto okle bela biə biənyə mfo!” ¹³ Nya údu lə mə óflo, nya úsinklí údufə lə óklo nya óyila ditumbukplə nəmə úsu ni lekpake nə nse.

Yesu Əkə Mə Ato Lə Bidia Eto Asatete Əsuə.

¹⁴ Kase banle ditumbukplə nəmə bəyilaa, wə bakasebi bamə áta əsuə bəntsyi abolo kpə. ¹⁵ Nya Yesu létəyi mə nkə, “Bekpe kobe lə bitsyue ato lə bəncə etiki itsyi lə oka Herodes ku Farisifo eto əyənkisəsa əsuə.”

¹⁶ Lefe nəmfóo, mə sǝǝ dínyə mfó bánle etiki búdi katəyi bə, “Lee nnya buuntsyi abolo kpə eso ənlə bətəyi nkoo?”

¹⁷ Fəe se Yesu nyi etiki nnya banle bətəyi esoo, óto mə nkə, “Beso bənlə etiki lə abolo butsyi əsuə? Ibə ese mǝmǝǝ, biənyəto nye bəncə kaso? Bitidi ato ko! ¹⁸ Bekpe ənəmi, tsya fə biənnəy! Bekpe ato, tsya fə biannə! ¹⁹ Bíankloma lefe nə ménsie abolo anə míntə betidi akpi anə dídi? Etsyitsya kplə asia nnya wəlewəle díbu díyi?”

Bátəyi wə bənkə, “Lefosi etsyitsya ənuə.”

²⁰ Yesu esi óto mə nkə, “Nya lə lefe nə mínsiə abolo akuanse míntə betidi akpi anaə, nnya wəlewəle díbuə, etsyitsya asia íyi?”

Bátəyi wə bənkə, “Akuanse.”

²¹ Nya óto mə nkə, “Ibə ese mǝmǝǝ, biante to futsyə mini?”

Yesu Átsya Unəmba Utsyuə Lə Umə Wə Baakpo Betsaida.

²² Se Yesu ku wə bakasebi dídufə Betsaida, betidi bətsyuə akpa unəmba utsyuə báboko Yesu ku wə bakasebi óflo nya bále wə lekpakpa bə lə ufi wə kəni utəkə lə wə. ²³ Yesu ákəbe nwə əmə lə kəni nya ókpa wə óbəncə lə umə nti. Se útufə ntufə ókpo lə unəmba əmə eto ənəmi, úfi wə ani útəkə lə wə əsuə, nya óto wə nkə, “Ale lesatsyuə bunyə?”

²⁴ Nya utidi əmə létakasə wə ənəmi óbe kato nya ótəyi nkə, “Ee, nle betidi bunyə, tsya beyifo fə eyi. Fəe bale bəyē katsyilama.”

²⁵ Nya Yesu disí utidi wə ənəmi. Lə lefe nuəfə nəmfoo, utidi əmə ási ni wə ənəmi kukəncə, nya wə ənəmi lékpa, nya únyə lesa saa kukəncə. ²⁶ Nya Yesu díləkə wə kusu nkə udu usu wə diyo, wənsisinklí usu umə əmə nti.

Petro Átəyi Nkə Yesu Ni Nwə Onanto Lékpə Əhile Utsya.

²⁷ Lə nnya kamaa, Yesu ku wə bakasebi édu mfó bésu kebuto kətsyuə ka lefi Kaisarea Filipi eto kaso eti. Nya lefe nə bánye lə kusu bantəo, Yesu édi mə etiki ótəyi nkə, “Bətəyi mə, futsyə betidi laatəyi bə wə mini?”

²⁸ Bátəyi wə bənkə, “Bətsyuə lə bətəyi bə fə ni Ntufləsətidi Yohanes. Nya bətsyuə tsya nle bətəyi bənkə fə ni Onanto eto Unyeləkətidi Elia. Nya bətsyuə tsya nle bətəyi bənkə fə ni Onanto eto mba ləələkə wə kenye eto mba ko eto okle əni.”

²⁹ Nya Yesu disí óto mə nkə, “Mimi nkə, owəe biebu biə wə mini?”

Petro átəyi wə nkə, “Fə ni nwə Onanto lékpə əhile útsyə.”

³⁰ Nya Yesu dikə mə ato nkə bánteyi ku utsyuə saa, lesa nə benyi itsyi lə wə mfo.

Yesu Édi Etiki Itsyi Lə Wə Kanyinyənyə Ku Wə Ukpə Ku Wə Businkli Kataka Īsuə.

³¹ Nya Yesu ditsyiko wə bakasebi asa ətsyuə bóte, óteyi mə nkə, “Ele bə ibə itə bə Utidi Eto Ubi nyə kanyi lə Yudafə eto beninə ku besumunya ninə ku afi eto bateasa eto ani, bani wə. Boolo wə, tsya lə diyi tsyáfəə wootaka.” ³² Óteyi mə nyamfo ókpasə, bə lə banə kasə. Nya Petro lékpa wə usuko oflo wonko wə inuə, nya óninko wə.

³³ Tsyaa, se Yesu dikənsə óbe wə bakasebii, údi etiki ku ləbləfi ókpe Petro nkə, “Obansam, du mē lə oflo!” Nya ólo bóteyi nkə, “Anla asa nnya Onanto lala, bomu nnya betidinini lala!”

³⁴ Nyaso Yesu ákpadi betidi eto ditsyukpa nəmə ku wə bakasebi óboko wə oflo nya óteyi mə nkə, “Lə utsyuə ala nkə wəətəkəko mē, ele bə uləkə wə ato ku wə əsuə utsyiko lə wə alasa əsuə nya lə utsyi wə uyikabie utəkəko mē. ³⁵ Itsyise nwə ke lela nkə wəələkə wə nkprə, woo nyansə mu. Nya utidi wə ke loonyansə wə nkprə lə mə disi ku lə Ditiki Sə nəmfo esoo, wuunya nkprə manlo. ³⁶ Nte kutəkə ko utudi luunya lə kawunsia kamfo eto bikə kenke afiani wə bele fə wənyə nkprə manlo? ³⁷ Nye be utidi luufi ofloma ko bə lə unyə nkprə manlo? ³⁸ Mómə mfoo, betidi kpə lə asa hua buyifo ketsyi kama kakpe Onanto. Nyaso lə utsyuə efi mə ku mə asatete fe afanisa mómə, wuuntsya ebudi kofani lə mə, Utidi Eto Ubi, oflo lə lefe nə muubə ku Onanto eto Batənkpe kenke ku lə Onanto eto diyənde əsuə.”

9

¹ Nya Yesu disi óteyi mə nkə, “Nlē mi bóteyi sitinti minkə mi bətsyuə əmbukpə isu ese lefe nə biunya Onanto əmə eto sekakedikə luubə ku əsuəale.”

Yesu Eto Īsuə Bofloma.

² Eyi akua eto kamaa, Yesu ákpa Petro, ku Yakobo ku Yohanes bəsu kətini kutsyuə əsuə. Mə hā dīsu bəsiə mfó. Lefe nə bakasebi bamfo rīle bobee, bənyə bə Yesu eto ditsyəbi áfloma. ³ Nya wə awu nnya onkpe léfloma iflubi futututu enso kase utidi luufə wə bikə ku ntu biole nya bənlē buyənde.

⁴ Nya bənyə Onanto eto bənyeləkətidi ba koko, Mose ku Elia ləbo bānlē etiki budi ku Yesu.

⁵⁻⁶ Sikpi əmuə bakasebi bamə kenke itsyise bānte lesa nə bānlē bóteyi. Nya Petro wə dímante lesa nə woateyi, ləteyi Yesu nkə, “Oteasa, bo mfo eto bubə aləke tinti. Tə lə boto ebu ətsyə. Ləni itə fə, ləni itə Mose, nya ləni tsya itə Elia.”

⁷ Nya ləsəmiloku ditsyuə dībə diti məmble kenke, nya bāno ókə ləbo utsyi lə əsəmiloku nyamə əsuə nlē bóteyi nkə, “Nwə mfo ni mə ubi lala wə mankeko. Bitsyuə wə koto.”

⁸ Akpaakpa mfó, bətsyilamasə ənəmi tsya bənyə kuutsyuə saa enso Yesu hā nýə ku mə mfó.

⁹ Lefe nə bəsinkli banlē kətini komə bəyifə kəbə kasə, Yesu əkə mə ato nkə, “Bianteyi kuutsyuə lesa nə binyə mfo isu ese bə, mə, Utidi Eto Ubi, ataka ntsyi ókəmə mbə.” ¹⁰ Bėti etiki nyamfo bákpe lə mə nti, fə lə mə

mate sii, nya bákato mə əsuə bənkə, “Be ni bə wootaka utsyi ɔkɔmə ubə eto kaso?”

¹¹ Nya bātɔ Yesu bənkə, “Beso afi eto bateasa bamə laateyi bənkə ele bə ibə bə Onanto eto Unyeləkətidi Elia tɔ Kristo eto bubə?”

¹² Yesu átəyi mə nkə, “Sitinti baateyi. Ele bə Onanto eto Unyeləkətidi Elia tɔ Kristo eto bubə lə ubə ɔlɔ lesa saa utsyə. Fəɛ bāwɔni bákpe lə Awɔnisa Kenke Eto Kukuə tsya bə Utidi Eto Ubi ebudi ohiā tinti nya bɔɔni wə. Be bibu biə nyamfo tsya lə bote? ¹³ Nlɛ mi bətəyi minkə Onanto eto Unyeləkətidi Elia búbə koko. Fəɛ betidi māmfo wə ku dibu. Bomu bəyifo wə kase ke bála. Nyamfo əbə itə fe kase Onanto eto bənyeləkətidi ləwɔni bətəyɔ lə Awɔnisa Kenke eto Kukuə əsuə.”

Yesu Ála Ləwɔnɔ Bua Nə Dísiə Lə Osaibi Utsyuə Ísuə.

¹⁴ Lefe nəmfóo, se Yesu ku bakasebi itsyə bamə dísinkli bəbə bakasebi fefe ɔfɔɔ, bənyə bə betidi kpə nýə bətsyilama mə, nya afi eto bateasa bətsyuə nlɛ mə etiki bunə nko. ¹⁵ Se betidi bamfó kenke dínyə Yesu nlɛ bubə, íyifo mə yanii, nya bətsyetsyi bésu bətsyako wə bəsiəsə wə.

¹⁶ Yesu ɔtɔ wə bakasebi bamə nkə, “Nte kənə ka mi ku mə nlɛ?”

¹⁷ Nya osani utsyuə wə nýə lə betidi bamə nti lətəyi Yesu nkə, “Oteasa, nkpa mɔ ubi mboko fə ɔfɔ, itsyise ləwɔnɔ bua si wə lə əsuə itə waamfo etiki budi. ¹⁸ Lefenə ke ləwɔnɔ bua nəmfɔ nlɛ wə buləə, dietsyi wə kaso lə kaso, nya efu laabɔ wə lə kənyɛ nya woayimi anyi, nya wə əsuə kenke laasie kəkləkə. Nya minkpa wə mimboko fə bakasebi minkə lə batsya wə, fə bamfɔ.”

¹⁹ Nya Yesu lətəyi mə nkə, “Ei! Mii, mmi eto betidi, mi bofo kanɔ əmbə ale! Nte lefe nə eto okle ele bə bonko mi yɛ fə lə befo bənɔ? Nye nte lefe kentsye nə ele bə nyenko mi fə lə bənɔ asa kaso? Bekpa ubi əmə beboko me!” ²⁰ Nya bákpa wə búsuko Yesu. Nya kase ləwɔnɔ bua nəmfɔ dínyə Yesu ko, díthinkəsə ubi əmə nya dínə wə ləəsɔ lə kaso lenle bowaninsə, akaminansə lə kaso, nya efu nlɛ bɔbɔ lə wə kənyɛ.

²¹ Nya Yesu letɔ wə anto nkə, “Se ítsyiko wə buyifo məə, yɔɔ klɛ?”

Osani əmə átəyi wə nkə, “Ítsyə wə kaso lə wə sikpefi lefe ke. ²² Ləwɔnɔ nəmə aakplatsya sesiasesia nkə lə lelo wə, lə ibə nkoo, dietə nkə lə udu ɔnɔ adufə lə utə nye ntu əsuə. Nlɛ fəə lekpa kpa, nyə bo kaminsə, lə ebofo lə uwənsə ko bo!”

²³ Yesu átəyi wə nkə, “Beso faateyi me fənkə lə moofɔ? Lesasa ebofo bubə kətə lə afo me ɔnɔ.”

²⁴ Lamfolamfo, ubi əmə eto anto átəyi bembembe nkə, “Mfo nno, tsyaa bumbə ale kpə. Wunsəko me lə mɔ bofo kanɔ lə bumuə ale.”

²⁵ Nya lefe nə Yesu dínyə nkə betidi kpə lə bɔkpɔ lə banyi bafi məə, údi ləwɔnɔ nəmfɔ etiki nkə, “Ləwɔnɔ bua nə ləətə betidi lanno ku leendi etiki, nlɛ fə bətəyi minkə bɔ lə ubi əmfɔ əsuə, nya mensi sinkli edufə lə wə kulefe kulefe bio!”

²⁶ Ləwɔnɔ nəmfɔ áfa bembembe, nya díthinkəsə wə kekkeke nya ləbɔ wə lə əsuə. Ubi əmfɔ álabɛ mfɔ fe bukpa ukrə. Nya utsyuə saa wə nýə mfɔ nlɛ bətəyi nkə, “Ukrə!”

²⁷ Nya Yesu ləkɔbɛ ubi əmə lə kɔni nya ɔtaka únýə.

²⁸ Lə nyamfo eto kama se Yesu dídufə diyo ditsyuəə, wə bakasebi átɔ wə buɛ bənkə, “Beso bo dímamfo ləwɔnɔ nəmfɔ bola kəkləkə lə ubi əmə əsuə?”

²⁹ Nya Yesu leteyi mə nkə, “Siankpa utidi əmə éboto ola sesia sesia sesia nya ókle kenyeə, nya fə wofo ləwəno nəmfə eto okle bola kələkə lə utidi əsuə nɛ.”

Yesu Esi Údi Etiki Itsyi Lə Wuukpə Əsuə.

³⁰ Yesu ku wə bakasebi édu mfó báye lə Galilea eto kaso. Yesu mánla nkə kuutsyuə saa te kaka onkpe, ³¹ itsyise úkate wə bakasebi asa. Ƴteyi mə nkə, “Osani utsyuə ebufi Betidi kenke eto Ubi utə, nya wuufi wə utə betidi nkə balo. Nya lə diyi tsyəfə əsuəə, wuusinkli otaka ubə nkpə.” ³² Tsyə bənnə lesa nə óteyi mə mfo eto kaso, nya bəte sikpi ku kase booto wə ditiki nə óteyi mfo eto kaso.

Yesu Áte Asa Itsyi Lə Nwə Ndi Ɔkplenyə Kenke Əsuə.

³³ Se bésu bédufə Kapernaum eto uməə, bésu bédufə diyo ləni. Mfóo, Yesu áto wə bakasebi nkə, “Nte ditiki nə benle bunə lə mi nti se bənlə bubə?” ³⁴ Tsyə bəntə wə mbuaye saa. Itsyise se bənlə bubəə, bəkənə etiki bə bala bə baate utsyə wə ni Ɔkplə kenke lə mə nti.

³⁵ Nya Yesu dísiə lə kaso nya ókpadi wə bakasebi lefosi inuə bamə, nya óteyi mə nkə, “Mi futsyə lela nkə weedi Ɔkplenyə kenke lə mi ntii, ele bə uyifo wə əsuə fenkə nwbə ləmbə kulesa nti, nya wuusumu wə bətsyuə.”

³⁶ Nya útə dikpefi díbə únyə lə mə seto. Nya útsyi dikpefi nəmfə útəkə lə wə akpa nya óteyi mə nkə, ³⁷ “Utsyuə saa léfo dikpefi lə mə disii, mə ni ófo. Nya utsyuə saa lofo məə, inni mə mate ete ofo. Bomu ófo mə Antə wə létsyese mə tsya.”

Utsyuə Saa Wə Leenkisi Mii, Uyifo Ləni Ku Mi.

³⁸ Nya, okasebi wə baakpo Yohanes leteyi Yesu nkə, “Oteasa, búnyə osani utsyuə wə nlə awəno bua bóla lə fə diye əsuə. Nya búti wə kusu buə usinkli ɔye, itsyise umbə lə bo nti.”

³⁹ Yesu áteyi mə nkə, “Bienti wə kusu, itsyise utsyuə saa wə leeyifo ayanisa lə mə diye əsuəə, əmbudi mə etiki bua. ⁴⁰ Nya utsyuə saa wə ləənyə lə bo əsuəə, bonko wə eyifo bani.

⁴¹ “Nya matə lə bete biə utsyuə saa wə luutə mi ntu nkə binə itsyise biyifo mə balee, Onanto ebofo wə nnya kayo.

Biəntə Kulesa Saa Lə Iti Mi Bofokano Kusu.

⁴² “Lə ibə bə utidi utsyuə ətə bə dikpefi nə dikənyə bofokano lə mə ésinkli kama lə nnya əsuəə, wuunyə kotonənə tinti. Lə befi ukua bətsyasə lə lebambi kplə əsuə befi bakpe wə lə simuə befi wə bato bakpe lə ditumbukplə, yóleke itə wə eso.

⁴³⁻⁴⁴ “Nyaso lə fə kəni kəni abiasə fə bofokano, təno lə ala ko ələkə! Eləke bə ye kəni kəwe esu nkpə manlo kəmiə enso bə ke ani ənuə lə Onanto lə oto fə okpe lə ditəfenku əsuə kaka baatonsə asa bua. ⁴⁵⁻⁴⁶ Nyaso lə fə kəkpa kəni laabiasə fə bofokano, la ko ələkə. Eləke eso bə ke kəkpa kəwe lə ənyə nkpə manlo, enso bə akpa ənuə ke fə lə bato fə bakpe lə utə əmə kəmiə. ⁴⁷ Nya lə fə dinəmi aakpa fə kesuko asa bua kəmiəə, nə ni ələkə. Eləke eso lə akpe dinəmi ləwə nya fedufə lə Onanto eto sekakedikə enso bə ke ənəmi ənuə lə befi fə bato bakpe lə utə manlo kəmiə, ⁴⁸ wə eto asa bəteyi bənkə,

‘Ekuklubi nnya laabiasə asa mfóo, əənkpə kulefe.

Nya ute wə laatonsə asa mfóo, aanni kulefe.’

49 Itsyise fe kase beefi mba kakpe læ didisa dialekɛɛ, nko kɛ Onanto leefi kanyinyɔnyɔ eto utɔ kakpasɔ wɛ betidi ɛsuɔ nɛ.

50 “Mba alekɛ. Fɛ læ bɔyansɔ mu kamini, ɛnsiɛmbofo kamini bokpe læ mu bio. Nyaso, tɛ mba eto lelekɛsɔ læ bokɛ mi læ ɛsuɔ. Lɛ bisia læ diyua ɛsuɔ ku mi bɛtsyuɔ.”

10

Yesu Áte Asa Itsyi Lɛ Kusɔ Ku Kusianini Ɔsuɔ.

1 Nya se Yesu dídu mfó, ɔyila Yordan eto ketu úsu Yudea eto kasɔ. Betidi kpɛ esi bɛbɛ bɛtsyilama wɛ mfó tsya, nya úkate mɛ asa mfó itsyi læ Onanto ɛsuɔ fe kase úkala buyifo.

2 Farisifo bɛtsyuɔ ɛbɛ wɛ ɔflo bɛ læ itɛ kusuu, læ bɛnyɔ kusu læ wɛ ɛsuɔ. Bɛtɔ Yesu bɛnkɛ, “Nyale Onanto eto kɔfi ɛtɛ kusu bɛnkɛ osani ɔni wɛ usiɔ?”

3 Nya Yesu tsya litɛ mbuaye ɔtɔ mɛ nkɛ, “Nte kɔfi ko Mose lékpe mi?”

4 Bɛtɛ mbuaye bɛnkɛ, “Mose ɛtɛ kusu nkɛ osani wɛ ke lensianla wɛ usiɔ, ɔwɔni kukuɔ læ utɛ wɛ bote fɛ læ oyani wɛ.”

5 Yesu áteyi mɛ nkɛ, “Moses wɛ ni Onanto eto Unyelakɛtidi áwɔni nyamfo nko utɛ mi itsyi læ mi letotidi eso. 6 Taa kawunsia eto diyifofee, Onanto éyifo osani ku usio, fe kase báwɔni bákpe læ Kukue Kenkɛ ɛsuɔ. 7 Awɔnisa Eto Kukuɔ Kenkɛ áteyi nkɛ, ‘Lɛ nyamfo eso osani du læ wɛ anto ku ambe ɔflo usu ɔko ku wɛ usiɔ, 8 nya mɛ inuɔ bamɛ loofiani ɛsuɔ eto sinɔ sɔni.’ Nyaso læ Onanto eto ɛnɛmii, bafiani utidi ɔni. Inni inuɔ! 9 Nyaso betidi ba Onanto lékɔ banii, kawunsia kamfo eto utidi saa ɛmbɛ kusu wɛɛsɛnsɛ mɛ nti.”

10 Kama se bɛsu bédufɛ læ diyo kɛmiɔ, wɛ bakasebi áto wɛ asa itsyi læ læsanɔ ɔteyi læ kɔfi komfó ɛsuɔ. 11 Yesu ɛlakɛ kasɔ ɔte mɛ nkɛ, “Osani wɛ looyani wɛ usiɔ usu nya úfi obambaa, udi kɔsɔnɔ, ɔta wɛ usiɔ koko ɛmɛ ubu. 12 Nko ke læ usio ani wɛ usiɔ nya usu usiɔko úsiɔ kusɔ bamba tsyaa, wuntsya akpo kusɔ ɔta wɛ usiɔ koko ɛmɛ úbu.”

Yesu Ákpo Bekpefi Bɛtsyuɔ Atsyɔ.

13 Lɛ lefe nɛmɛ tutuutu, betidi bɛtsyuɔ ákpa mɛ bebi báboko Yesu ɔflo bɛ læ úfi wɛ ani utɛkɛ mɛ læ ɛsuɔ okpo mɛ atsyɔ. Fɛɛ wɛ bakasebi ɛnyɛnki bákpe mɛ. 14 Se Yesu dínyɔ nyamfoo, kafo ányi wɛ nya ɔteyi wɛ bakasebi nkɛ, “Bitɛ læ ekpefi læ bɛbɛ mɔ ɔflo, biɛnti mɛ kusu. Itsyise Onanto eto sekakedikɔ tɛ itɛ mba laabokosɔ mɛ ɛsuɔ kasɔ fe kase ekpefi kɛkɛ bamfo leeyifo. 15 Nlɛ mi bɛteyi sitinti minkɛ utidi wɛ ke læmbofo Onanto eto Sekadidi fe kase dikpefi kɛkɛ laabokosɔ wɛ ɛsuɔ kasɔ, wɛmbudufɛ Onanto eto sekakedikɔ kulefe.” 16 Nya ɔbuta dikpefi saa, útɛkɛ wɛ kɔni nya ɔkpo mɛ atsyɔ.

Otabinyɔ Utsyuɔ Áto Yesu Kusu Ko Wɔɔye Lɛ Unyɔ Nkpɛ Manlo.

17 Lefe nɛ Yesu létaka únyɔ læ uluu, osani utsyuɔ ɛtsyetsyi úbɛ ɔse akonki læ wɛ ɛnɛmi, nya ɔtɔ wɛ nkɛ, “Oteasa Sɛɛ, be ele bɛ nyifo fɛ læ nyɛ nkpɛ manlo?”

18 Yesu áto wɛ nkɛ, “Eyi lesa nɛ eso fakpadi mɛ fɛ, ɔsɛɛ? Utidi saa meenyifo ɔsɛɛ, enso Onanto. 19 Eyi Onanto eto afi nnya kenke. Manlo utidi, mankpɔ kusɔ nye mamfe fɛ usiɔ kama, menyu, manteyi sidia læ fuutsyuɔ ɛsuɔ nye ala wɛ kenye, manwɛ utidi læ afo wɛ bikɛ, bu fɛ anto ku fɛ ambe.”

²⁰ Osani əmfə esi ətəyi wə nkə, “Oteasa, idu lə mō sikpefi ibə ese lə mii, nle afi nyamfo kenke budi.”

²¹ Yesu ábe wə ku lelabi nya ətəyi wə nkə, “Lesakpa ləni hā dibu ele bə yifo. Su lə esu efi fə bikə bia kenke nte fə ate, lə efi atabi nyamfó efi ətə bakombo. Lə nnya əsuəə, ebofiani otabinyə lə Onanto eto. Nyamfo eto kamaa, du lə əbə ətəkəko mē lefe saa!”

²² Se osani əmfə ləno ditiki nəmfoo, élo wə ani nnya údu ku nkuenlo, itsyise bikə kpə kpe wə.

²³ Yesu átsyi ɔwininsə nya ətəsyilamasə ənəmi óbe wə bakasebi nya ətəyi mə nkə, “Ekpe ale tinti fə batabinyə lofo Onanto eto sekakedikə budufə.”

²⁴ Ditiki nəmfo ábiasə wə bakasebi bamfo eto nsusu. Fəe Yesu esi áteyi mə nkə, “Mə bebi, bəno kase enkpe ale itə batabinyə bə bənyə kusu bedufə Onanto eto sekakedikə! ²⁵ Mə mfó budufə kpe ale eso kase ɔdɔmini ku lekoko looye lə okaasa eto ofo ofe!”

²⁶ Se ətəyi mə ditiki nəmfoo, isi ébiasə mə nsusu ekpe bləmbə! Nya banle mə əsuə bəto bənkə, “Nyale owoe ko luunyə nkpə manlo?”

²⁷ Nyaso Yesu ábe mə tūi, nya ətəyi nkə, “Utidi saa əmbə lofo nyamfo buyifo. Fəe wə Onantoo, wə ebofo lesa saa buyifo.”

²⁸ Nya Petro dídi etiki ətəyi nkə, “Bóyani bo lesa saa butsyə bubə butəkəko fə!”

²⁹ Nya Yesu létəyi nkə, “Nle mi bəteyi minke mimi ebunyə bikə kpə enso mbia béyani bitsyə. Itsyise utidi saa wə léyani wə oto nye bayimisani nye bayimisió, nye ambe, nye anto, nye wə bebi, nye wə ɔkue útsyə lə mō butəkəko esoo, nya lə usənsə Ditiki Səe nəmfoo, ³⁰ wuunyə asa nyamfó eto nnya kolofa ku kama lə kasə kamfo. Wuunyə kato ku bayimisani ku bayimisió, ku ambemə ku bebi ku kakue kpə. Fəe betidi ebokpe wə bulə tsya. Nya nyamfo eto kamaa, wuunyə nkpə manlo lə kawunsie fəfo ka luubə. ³¹ Fə betidi kpə ba nto seto mómoo, ebubə bafe kama. Nya mba nkpe kama mómoo, mə loofə bato seto nē.”

Yesu Esi Údi Etiki Itsyi Lə Wuukpə Əsuə.

³² Lə lefe nə bánye lə kusu baato lə Yerusalem eeto uməə, Yesu áto seto fə wə bakasebi dítkə. Nya bulə butsyuə eto okle dídufə lə bakasabi bamfó əsuə nya sikpi dímuə betidi ba ntəkəko mə tsya. Yesu esi ókpadi wə bakasebi nya ókpa mə úsuko kaka kudu ləmbə nya ətəyi mə asa nnya ləəbə wə butu.

³³ ətəyi mə nkə, “Bəno! Bəto lə Yerusalem eto umə kaka boomuə mē, mōo ni Utidi Eto Ubi, nya boofi mē bakpe lə besumunyə ninə ku afi eto bateasa eto ani. Boolo mē dikpəkpi nya buufi mē bakpe lə mba lenni Yudafə eto ani. ³⁴ Nya bookpe mē kəfio, nya bootufə ntufə bakpo mē lə əsuə, bable mē, balo mē. Fəe lə diyi tsyefə əsuəə, muusinkli ntaka mbə nkpə bio.”

Yakobo Ku Yohanes Ále Yesu Lekpakpa Bə Utsyə Mə Lə Nkplekə.

³⁵ Nya Sebedeo eto bebi ba ni Yakobo ku Yohanes díbə Yesu oflo nya bətəyi wə bankə, “Oteasa, bokpe kətsyuə boə boatəyi lə eyifo ətə bo.”

³⁶ Yesu áto mə nkə, “Bə ini?”

³⁷ Bətəyi wə bənkə, “Lə əsiə lə fə lekankpome lə fə sekakedikə eto diyənde əsuəə, bo tsya aala boə lə bubə busiə lə fə akə mfó. Bo ɔni lə usiə lə fə kodiani nya unuəfə tsya lə usiə lə fə kəməni.”

³⁸ Yesu áteyi mə nkə, “Biante lesa nə bənle bəto! Befo bəno biə biofo ntu bunə lə kanyi eto ləkobe nə mənə əsuə? Nya biofo ntuflesəfləsə eto lekpa nə mofo lə kawunsia mfo bofo?”

³⁹ Nya bətə mbuayə bənkə, “Bofo.”

Yesu áteyi mə nkə, “Ee, biofo bunə lə ləkobe bua nə eto okle mənə, nnya biofo ntu fləsəfləsə eto lekpa nə eto okle mafo mfo. ⁴⁰ Fəe mimbə kusu bə nləkə utidi wə luusia lə mɔ kodiani nye kəməni. Mɔ Anto wə ni futsyə luutə betidi ba úkalɔ mfó utsyə útə.”

⁴¹ Lefe nə bakasebi lefosi fəfə ləno etiki nyamfoo, bənyə əblo bákpe Yakobo ku Yohanes. ⁴² Nyaso Yesu ákpadi məmblə kenke utsyə nya óteyi mə nkə, “Biya biənkə Aba eto beninə kpe əsuəale lə mə betidi ba nkpe lə mə kalɔ əsuə. Nya nkomə eto beninə tidi bamfo akə ale əkələkə kayinkə mba nkpe mə kalɔ. ⁴³ Fəe yanle bə itsyə nko lə mi nti. Lə mi nti eto utsyua aala nkə weedi ətənkotənkoo, ele bə obokosə əsuə kasɔ usumu bafəfə. ⁴⁴ Nya lə mi nti eto utsyua aala nkə wofo diye kplə, ele bə uyifo nwə ləənnə əsuə, laabokosə əsuə kasɔ kabəbə bafəfə eto lələkəsə. ⁴⁵ Itsyise Utidi Eto Ubi kulaa tsya məmbə nkə besumu mɛ. Bomu bə lə usumu betidi lə ufi wə nkpe utə lə betidi kpe eto diləkə.”

Yesu Átsya Unamba Bartimeo.

⁴⁶ Nnya kamaa, Yesu ku wə bakasebi əsu Yeriko. Nya se banlə budu lə umə əmə, betidi kpe ətəkəko mə. Nya lefe nə bánye kusu, bəfə unamba utsyua wə baakpo Bartimeo eto kasɔ ni Timeo eto ubi. Nya unsi mfó ənlə asa bəto. ⁴⁷ Se əno nkə Yesu Nasaretnya uni nle bofee, ófa bəmbəmbə óteyi nkə, “Yesu! David eto ubi! Be mɛ lə ənyə mɛ kaminsə!”

⁴⁸ Betidi kpe ba nle bofe mfó ənyənkɔ bákpe wə bənkə usinkli əyɛ kudu komə. Tsya mfe fə usi ófa bəmbəmbə nkə, “David eto ubi! Be mɛ lə ənyə mɛ kaminsə!”

⁴⁹ Nya se Yesu ləno nkoo, úkənə únyə nya óteyi nkə, “Bekpadi wə bitə mɛ.”

Nyaso bákpadi unamba əmfo bəteyi bə, “Nyə disuəyua! Taka mlə, itsyise ələ fə bokpadi.” ⁵⁰ Lamfolamfo, úləkə wə awu kato óto ókpe, nya ótaka únyə, nya úsu Yesu flə.

⁵¹ Yesu áto wə nkə, “Be faala fə nyifo ntə fə?”

Unamba əmə áteyi wə nkə, “Oteasa, tə lə mɔ ənəmi lə əsini lə nkənyə!”

⁵² Nya Yesu leteyi wə nkə, “Su. Fə bofokano átsya fə.” Nya lamfolamfo, wə ənəmi ləsinə nya útsyiko asa bunyə. Nya útəkəko Yesu, nya məmblə lidu.

11

Báfo Yesu Fe Oka Lə Yerusalem.

¹ Lefe nə bányi bafi Yerusalem nya bédufə Betfage ku kaka letsyilama Betania mfóo, báyo Nnuəbi eto Eyi eto Kətini. Nya mfó Yesu lékpe wə bakasebi inuə nkə beákatə. ² Nya óteyi mə nkə, “Lə bidufə umə tutə, biunyə biənkə bətsyasə əflimubi wə ku ukua, wə ku utsyua saa díməsiə tɔ unyə. Bənyankli wə lə ukua lə bifi wə beboko mɛ. ³ Nya lə utsyua áto mi nkə, ‘Beso bənle wə buləkə?’ bəteyi wə biə mi Onamute ahiə wə, nya businkli bufi wə boboko mlə.”

⁴ Nyaso betidi inuə bamfo əsu nya bənyə bə əflimubi nýə lə ukua, únyə lə futsyə eto kəsiə. Nya bələkə wə ku ukua əmə. ⁵ Betidi bətsyua ba nýə

mfó átɔ mə bənkə, “Be bənle wə bonyankli keyifo ko?” ⁶ Bátɛyi mə fe kase Yesu lɛtɛyi mə. Nya mə tsya ditə mə kusu bə banyankli wə. ⁷ Se báboko Yesu ubuki əmfoo, bəfi mə mfiə bətəkə lə ubuki əmə əsuə nya Yesu lébe úsiə lə wə. ⁸ Betidi kpə éfi mə mfiə bətsyə lə kasɔ, bətsyuə tsya əfəsə kale ku afanto lə kaflo bésense bákpo lə kusu bə lə ɔye ofe. ⁹ Betidi ba kenke ntɔ sɛtɔ ku mba ntəkə kamaa káfa bembembe kákateyi bə, “Hosiana!

Bɔle atesə butə nwə nle bubə lə Onanto eto diye əsuə.

¹⁰ Bifi atesə bitə bo ona Oka David eto sekakedikɔ sia nle bubə.

Hosiana itə Onanto wə nkpe kato fanlofanlo.”

¹¹ Se údufə Yerusalem, Yesu ésu Yudafɔ eto Disumuyo. Nya ótsyilamasə ənəmi óle ola óbe lesa saa nə nkpe mfó. Fɛɛ se kale mfe nle bolo esoo, údu úsu Betania ku wə bakasebi.

Yesu Ékudi Kudiyi Kutsyuə.

¹² Se kale dísiə, bédú lə Umə Betania bánle bubəə nya kukpənsə étsyiko Yesu bɔle.

¹³ Únyə kəsese nkə kuyi kutsyuə ko laawɔ eyibibi baakpo fiki ko léta afanto kpə nya mfó. Nyaso úsu nkə weesu obe lə kónwɔ ebibi. Fɛɛ se úsu údufə kuyi komə kalɔɔ, únyə nkə kóanwɔ ebibi saa. Afanto hā kóto. Lefe nə ele bə kusi kónwɔ tsya mányo tɔ. ¹⁴ Nyaso Yesu édi kuyi komə etiki ótɛyi nkə, “Ensiembónwɔ ebibi bio.” Wə bakasebi áno se ótɛyi nko.

Yesu Ála Mba Nle Bikə Bote Lə Disumuyo.

¹⁵ Se bésu bédufə Yerusalem, Yesu ésu Yudafɔ eto Disumuyo, nya útsyiko betidi ba nle asa bote ku mba nle bikə bote lə diyo nəmə bola, úkə mba nle atabi bofloma eto kapunu úwi. Nya úkə mba nsi banle ablonima tsya bote eto akpomə úwi itsyise wóanla nkə kuutsyuə saa ubə ukayɛ lə Disumuyo oflo mfó kafe ku mə bikə.

¹⁶ Nya wóantɔno nkə kuutsyuə saa fi kulesa úbə katekɔ lə kesumuko eto diyo nəmə mfó. ¹⁷ Nya óte betidi bamfó asa ótɛyi mə nkə, “Bawóni lə Awónisa Kenke Eto Kukuə əsuə bə, Onanto átɛyi nkə, ‘Bookpo mɔ diyo,

diyo nə kawunsia kenke eto betidi luubə bato ola bətə Onanto.’

Fɛɛ mimi éfi ni biyifo beyu eto kabiokɔ katafa betidi.”

¹⁸ Besumunyə ninə ku afi eto bateasa ba leke mfó áno etiki nnya Yesu lɛtɛyi. Nyaso bábəbe kusu ko bɔɔye balo wə. Tsyaa bale sikpi bote eye lə kase betidi ba tā laala wə asatete eso.

¹⁹ Se éyo ditsyitsyo lefee, Yesu ku wə bakasebi édu lə Yerusalem eto umə əmə.

Bənyə Bə Kudiyi Komə Yesu Díkudi Ékpə.

²⁰ Se kale dísiə eto olesiaə, nya se bánɔye lə kusu bánle bubəə, bənyə bə kudiyi komə ébukpə koko kenke taa ko keyudu ke. ²¹ Petro ákloma lesa nə díbə, nya ótɛyi Yesu nkə, “Oteasa, be kuyi komə fékudii, kúkpə!”

²² Yesu átɛyi mə nkə, “Befo Onanto bəno. ²³ Nle mi bɔtɛyi sitinti minkə, utsyuə saa wə lɔtɛyi kɔtini komfo nkə kɔnyi kusu kudufə lə lekpo, nya wanyaki lə wə lekɔsi, nya ófo óno nkə lesa nə ótɛyi ebubə itəə, Onanto ebuyifo nnya utə wə. ²⁴ Nyaso nle mi bɔtɛyi minkə, lesa nə ke biɔtɔ Onanto eye lə olatoto əsuəə, befo bəno biə dioka mi kɔni. Onanto ebuyifo lesa nə mə utə mi. ²⁵ Nya lə bibə ola katokɔ kətə Onanto nya bekloma biə utidi

utsyuə áta mi úbuu, bifi betsyə wə itə bə mi Anto wə nkpe kato tsyaa, lə ufi mi asa bua ɔtsyə mi. ²⁶ Fɛɛ lə biemfi betsyə wəwə, mi Anto wə nkpe kato tsya əmbufi ɔtsyə mi."

Betidi Ákpe Kədiə Ku Yesu Itsyi Lə Kaka Wə Əsuəale Ditsyi.

²⁷ Yesu ku wə bakasebi édufə Yerusalem. Nya Yesu nye lə kesumukɔ mfó botsyilamaa, nya besumunyə ninə ku afi eto bateasa ku umə eto beninə bətsyuə díbə wə ɔflo. ²⁸ Nya bātɔ wə bənkə, "Owoe díte fə əsuəale fə feeyifo asa nyamfo? Nya owoe tsya díte fə kusu nko?" ²⁹ Yesu ətə mbuayɛ nkə, "Tutɛɛ, mɔɔtɔ mi ditiki loni hā. Nya lə bitə ni mbuayɛɛ, mɔɔteyi mi nwə eto əsuəale əsuə minlə asa nyamfo buyifo. ³⁰ Bəteyi mɛ kaka Yohanes léfo əsuəale utsyiko fə úfləsə betidi ntu? Əsuəale nyaməə, Onanto ɔflo itsyi lee utidi ete díte wə kusu?"

³¹ Bətsyiko etiki nyamfo bunə lə mə nti, nya bātɔ mə əsuə bənkə, "Ntsyə ele bə bəteyi kɛɛ? Lə bəteyi boə nkomə eto əsuəale nyamə tseyi Onanto ɔflo, wɔɔtɔ bo nkə, 'Lə nko inii, beso bíamfo Yohanes bɛnɔ?' ³² Fɛɛ lə bəteyi wə boə, utidi ete letsyese wə tsyaa!" Bale sikpi bote kase bəteyi nko tsya itsyise utsyuə saa áfo ɔnɔ nkə Yohanes eyifo Onanto eto unyeləkətidi.

³³ Nyaso bəteyi Yesu bənkə, "Bunyi."

Nya Yesu leteyi mə nkə, "Mintsya əmbəteyi mi itsyi lə əsuəale nnya minkpe eso fə maafu nyamfo buyifo!"

12

Yesu Áteyi Lekpa Únyə Lə Yudafo Eto Beninə Əsuə.

¹ Nya Yesu leteyi mə lekpa nkə, "Lefe lonii, osani utsyuə áfo nte eto eyi eto ɔkue. Nya ókpe ɔkpɔ ɔtsyilama wə. Nya úləkə díbiə lə koba əsuə kaka wuukəkə eyibibi nyamə eto ntu ukakpɔ. Nya óto kalebe kani letaka kaka bookənyə bakase ɔkue əmə. Nya úfi ɔkue əmə ókpe lə wə beyifoyifo bətsyuə eto ani nkə bakase wə, lə lesa nə ke bənyə lə ɔkue əməə, lə befi baboko lə besie bətsyuə. Nya údu úsu kusu. ² Se lefe léyo bə bale eyibibi nyaməə, osani əmə ákpe mə wə uyifoyifo ɔni nkə lə boɔle eyibibi nyaməə, lə batsyɛ nya lə akpa ənuə lə osani əmə lə ofo wə lekpa oboko wə. ³ Fɛɛ beyifoyifo bamfo kɔ dímuə wə uyifoyifo əmfɔ báblɛ nya bála wə bətsyese nya údu anifufu. ⁴ Nya osani əmfɔ disi ɔtsyese uyifoyifo bamba. Nya se úsuu, beyifoyifo bamfo lɛblɛ wə nya ófo lefabe lə disi, nya bákpe wə kofani tinti. ⁵ Nya osani əmfɔ disi ɔtsyese wə uyifoyifo bamba bio, nya báblɛ wuntsya nya bálo wə. Nnya kamaa, usi ɔtsyese wə beyifoyifo kpə. Nya báblɛ bətsyuə nya bálo bafɛfɛ.

⁶ "Utidi wə dibu wə bio woosyese wə ni osani əmfɔ kosate eto ubi lala. Lɛfɛfɛ, ɔtsyese wə. Nya ɔteyi wə əsuə nkə, 'Mfo nno miə boobu mɔ ubi.'

⁷ "Fɛɛ beyifoyifo bamə áteyi mə əsuə bənkə, 'Nyə nwə luudi Bonamute eto bikə. Bibə lə bumuə wə bolo, lə bole wə kedikɔ bofo bofianinsə bo kale.' ⁸ Nyaso bəmuə ubi əmfɔ. Nya bálo wə. Bəfi wə bəduə lə ɔkue əmə eto kama."

⁹ Nya Yesu letɔ mə nkə, "Be befo bɛnɔ biə osani əmfó ebuyifo? Mɔɔteyi mi minkə wuusu mfó usu olo beyifoyifo bamfó, ɔle ɔkue əmfɔ ofo ókpe betidi bambaa kɔni. ¹⁰ Nto bíankla lə Awonisa Kenkɛ Eto Kukuə kaka bəteyi bənkə,

'Leba nə mba laato ayo leni bə dimbə kɔnɔ,

ni bomu díbə lefiani nə nso bofe lə afɛfɛ kenke nti.

¹¹ Bonamute ni nwə díyifo nyamfo.

Iyifo lesa nə laanɔ bobɛ sitinti! ”

¹² Nya se bánɔ nyamfoo, Yudafo eto beninə ákplatsya keklege bə lə bəmuə Yesu. Itsyise bənyə bə lekpa nəmə ótyi itsyi lə mə əsuə. Fɛɛ báte sitiditu sia n̄yə mfó sikpi. Nyaso bédú lə wə oflo.

Yudafo Eto Beninə Ábio Yesu Uyibi Lə Etiki Esuə.

¹³ Kamaa, bátsyese Farisifo ku Herodes eto betidi bətsyuə lə Yesu oflo bə lə besu bətsyue wə etikididi ato lə bənyə kabua lə wə esuə. ¹⁴ Se bésu wə oflɔɔ, báteyi wə bənkə, “Oteasa, buyi boə fəə, ɔnukualetidi feni. Nya eentsyi fə etiki kawuninsə lə ədufə betidi ənə. Aante betidi eto ənəmi sikpi, ɔkplɛ lee, ɔkɛkɛ. Nya ni bə Onanto eto kusu sɛɛ əsuə hā faate saa kayenko. Nyaso tɛyi bo lə ɛlɛkɛ bə boko oko butə Romafɔ eto Okankplɛ Kaisare ¹⁵ Bofɔ lee boamfo?”

Fɛɛ Yesu yi mə nkə ənəmi ənəmi eto betidi beni, nya ótɔ mə nkə, “Beso biala biə biato mɛ bebe? Beboko mɛ atabi lə mbe.” ¹⁶ Báboko wə ani. Nya ótɔ mə nkə, “Owoe eto disu ku diye ntəkə lə n̄nya əsuə mfo?”

Mfó bətə mbuayɛ bə, “Okankplɛ Kaisare ni.” ¹⁷ Nya Yesu lɛteyi mə nkə, “Nyaso bifi lesa nə ni Okankplɛ Kaisare eto lele bitə wə. Lə bifi lesa nə ni Onanto eto lele bitə Onanto.”

Lə nyamfo esoo, iyifo mə naa.

Ditsyukpa Bamba Áto Yesu Bábe Lə Bəkpənkpə Esuə.

¹⁸ Sadukifo bətsyuə əbə Yesu oflo. Mə laate bənkə lə utidi əkrəə, woensibusinkli otaka ubə nkpə. Bəbə bə bātɔ Yesu ditiki ditsyuə. ¹⁹ Báteyi wə bənkə, “Oteasa, Moses áwɔni lə afi n̄nya útə bo nkə, ‘Lə osani utsyuə əkrə nya óyani wə usiə utsyɛ nya bánle bebi saa, nyalɛ ele bə osani əmfo eto ɔyimisani, fi usio əmə ufi. Nya wə ku ɔkosiə əmə lə bale bebi. Nya bebi bamfó, betidi ebunyə mə fe osani wə dimanke ubi saa eto bale.’” ²⁰ Nya íbə lefe lɔni bə, bayimisani ekuanse əsiə. Ututə éfi kusia nya úkrə le lefe nə bánle ubi saa. ²¹ Nya unuəfə tsya difi wə, nya wuntsya díkrə lefe nə eto lefe wonko usio əmfo dímanle ubi saa. Nko kə íbə lə wə əsuə bə banle ubi saa. ²² Nko íbə bə mə ekuanse ba kenke éfi usio əmfo bafia. Fɛɛ məmble kenke əkrə lefe nə mə ku usio əmfo dímanle bebi saa. N̄nya kama kamaa, usio əmfo tsya əkrə. ²³ Mómɔɔ, n̄nya ni bənkə lə lefe nə bəkpənkpə kenke lootaka bətsyi ɔkómə bəbə nkpə, mə nti eto owoe luudi usio əmfo eto usə se mə betidi ekuanse bamə lə lefe ditsyuə, dikefi wə fe kusia?”

²⁴ Nya Yesu díte mbuayɛ nkə, “Inni nko ini kulaa. N̄nyə minke bíanno ditiki nəmfo kasɔ, itsyise bianno etiki nya nkpe lə Awɔnisa Kenke Eto Kukuə eto kasɔ nya binyi Onanto eto əsuəale. Nyaso beta wə bibu.

²⁵ Lə lefe nə bəkpənkpə lootakaa, bootsyɛ fe Onanto eto batɔnkpe, nyaso bembufi bəsiə nye bəsə. ²⁶ Nya lə bəkpənkpə eto businkli kataka əsuə, Moses áwɔni lesatsyuə lə Awɔnisa Kenke Eto Kukuə əsuə itsyi lə biyu eto eyi kpufɛ n̄nya dínyə utə əsuə. Onanto lídi wə etiki. Lee biankloma? Mfó ɔwɔni nkə Onanto áteyi wə nkə, ‘Mɔ ni Abraham eto Onanto ku Isak eto Onanto ku Yakob eto Onanto tsya.’” ²⁷ N̄nya kasɔ ni bənkə betidi ba díkəkrə ebusinkli bəbə nkpə, nya wə kə ni mə Onanto. Fɛɛ mi bíonya ɔnukualesu komfo koko!”

Kɔfi Eto Oteasa Ɔni Átɔ Yesu Nkə Nte Kɔfi Ko Nso Bofɛ Lə Afi N̄nya Kenke Nti?

²⁸ Afi eto oteasa wə dínɣə mfó áno etiki nya banle boteyi. Nya áno nkə Yesu ətə etiki nyamə eto mbuaye kukɔno. Nyaso ɔnyɔ úsu Yesu ɔflo nya ɔto nkə, “Nte kɔfi ko ni nko nso bofe lə afi nnya kenke nti?”

²⁹ Mfó Yesu leteyi wə nkə, “Kɔfi ko nso bofe ni nko báweni bənkə, ‘Israel eto betidi, belɔ bəno kukɔno! Onanto ni bo Onamute, nya Onanto ɔni hā nkpe. ³⁰ Nyaso ele bə ala Onanto wə ni fə Onamute ku fə utu kenke, ku fə lewɔno kenke ku fə nsusu kenke, ku fə əsuəale kenke.’ ³¹ Nya kɔfi ko nsi ntəkə lə nkomfo eto kama ni bə, ‘La fə ɔyimitsyuə fe kase faala fə əsuə.’ Kɔfi saa ensibə ko ntəkə afi nyamfo kato.”

³² Nya osani əmə dítə mbuaye nkə, “Oteasa, áteyi nnya kukɔno! Lesa nə fáteyi eyifo ɔnukuale bə Onanto ni bo Onamute, wə kama Onanto saa ensibə. ³³ Nya ele bə Utidi saa la Onanto itsyi lə wə utu ku wə nsusu kenke ku wə əsuəale kenke. Nya ele bə ola wə utiditsyuə fe kase woala wə əsuə. Eləkə eso bə utidi di afi ənuə nyamfo, eso bə ufi bebuki ku keditətə bamba utə Onanto.”

³⁴ Se Yesu dínɣə kasonɔno ka əsuə osani əmfo ləye útə mbuayee, ɔteyi wə nkə, “Fə alɛɛ, ibu sɛkə ete lə edufə Onanto eto sekakedikɔ.” Nyamfo eto kamaa, kuutsyuə saa mensi kpe ɔkɔɛ nkə woato Yesu kulesa tsya.

Nwə Onanto Lékpɔ ɔhile Utsyá.

³⁵ Lefenə Yesu ləkə lə Yudafo eto Disumuyo ɔnlɛ Anantotiki bote mfóo, ɔto nkə, “Ntsyə ibə fɛ afi eto bateasa bamə nlɛ boteyi bənkə Utidi wə Nlɛ Bubə, ábo utsyi Oka David eto kafo? ³⁶ Lewɔno Kenkə áwunsəko Oka David áteyi nkə,

‘Onanto áteyi mɔ Onamute nkə,

“Siə mfo lə mɔ kodiani isu ese lefe nə muutə efi fə akpa ətəkə fə balo lə disinti.”’

³⁷ Nyalɛ lə David kosate lə Utidi wə Nlɛ Bubə bokpo nkə wə Onamutee, nyalɛ ntsyə ibə fɛ wə kosate lofo David eto kafo eto ubi budi?”

Nya betidi kpə dínɣə banle etiki nnya Yesu nyə ɔnlɛ budi bɔno ku disuəyuə.

Yesu Əkə Betidi Ato Lə Afi Eto Bateasa Əsuə.

³⁸ Se Yesu nlɛ betidi bamfó asa botee, ɔteyi mə nkə, “Bebe sinini lə afi eto bateasa əsuə. Baala awu kplɛ bokpe nya baala bɔyɛ kafe kaka betidi luunyə mə bəsiəsə ku dibu. ³⁹ Bala nsiəkɔ kplɛ busiə lə Yudafo eto ntsyako ku lə asakedikɔ. ⁴⁰ Bələkə bakəbəsia koho. Kamaa, baale mə bikə kafo. Nya bato kala kentsyee kate əsuə bə beyi Onanto. Mə kotonənə əbəkə ale eso betidi fɛfɛ eto ale!”

ɔkɔsiə Okombo Utsyuə Ətə Asa Nnya Didufə Onanto Ənə.

⁴¹ Nya Yesu dikənə úsiə lə kedi kətəkə lə Disumuyo kaka banle atabi boko, nya únsi ɔnlɛ bobe kase betidi nlɛ bofe kesu kako asa. Batabinyə kpə áko atabi kpə. ⁴² Nya ɔkɔsiə okombo utsyuə tsya díbə ófe nya úfi atabi sɛkə úsu óko.

⁴³ Nya Yesu lékpadi wə bakasebi utsyə nya ɔteyi mə nkə, “Nlɛ mi boteyi sitinti minkə lə Onanto eto ənəmii, ɔkɔsiə okombo əmfo eto atabi nnya ókoo, édufə ənə eso nnya betidi bamfo kenke léko. ⁴⁴ Sitintii, betidi bamfo kpe kɔni kalende. Fɛɛ nnya nte mə eto sɛkə ete baboko. Nya usionko əmfo alɛɛ, ite bə okombo ni tsyaa, ufi lesa nə ntə wə kenke úbə óko. Lesa nə ele bə wuufi oya lesa udii, nnya ni lesa nə úfi úbə óko mfo nɛ.”

13

Yesu Áteyi Etiki Ótonsə Utsyiko Lə Yerusalem Eto Disumuyo Eto Boba Əsuə.

¹ Se Yesu ləbo lə Yudafo eto Disumuyo mfóo, wə bakasebi eto ɔni áteyi wə nkə, “Oteasa, be aba nnya laano bobə mfo beefi báto diyo kplə nəmfo ku kase baato nii! Diano bobə!”

² Yesu áteyi wə nkə, “Belo bebe diyo kplə nəmfo kukɔno, itsyise aba nya béfi báto ni eto ləɛ lɔni embubu ditəkə lə ni utsyuə əsuə! Diyo nəmfo kenke eboba lekpo lə kasɔ nnya aba nyamfó kenke looba isensə ekpo.”

Yesu Áteyi Mba Ntəkəko Wə Nkə Buubə Bənyə Kanyi Balə Mə.

³ Yesu édu úsu úsiə lə Nnuəbi eto Eyi eto Kɔtini komə əsuə. Nya mfóo, úsiə ɔnlə Disumuyo nəmə bobə katsyese. Nya Petro ku Yakobo ku Yohanes ku Andreas hā díbə wə ɔfo nya báto wə bənkə, ⁴ “Onamute, dimamfe ayo nyamfó looba? Teyi bo asa nnya luubə lə bote boə lefe nəmə eboyo bə nkomə eto asa nyamfo ebubə?”

⁵ Nya Yesu ləteyi mə nkə, “Bebe sinini, nya biəntə lə kuutsyuə saa lə ɔwə mi okpe. ⁶ Betidi kprə ebubə lə mə diye əsuə nya bɔoteyi mi bənkə, ‘Nnyə mə ni nwə bákpo ɔhile əmə,’ nya bɔɔwə betidi kprə bakpe. ⁷ Nya yenyifo mi bulə lə bəno ama eto kɔsɔ lə mi ɔfo nye lə kətsyontsyokɔ. Ele bə asa nyamfo eto kakle bə. Tsya inni nnya kasɔ ni bənkə kawunsia eto kaloko eboyo. ⁸ Kasɔ ka ebotaka nka lema. Nya sekakedikɔ ka ebotaka nka lema. Nsɔ ebutinkə lə kalebe saa, nya kukpənsə luubə. Asa nyamfo ebuyifo fe kase kalefo ləənə usionko.

⁹ “Ele bə ibə bə lə mi kosate bimua əsuə bitsyə. Boomua mi bakpa mi besuko Yudafo eto beninə eto ənəmi. Bɔɔble mi lə ntsyakɔ. Booləkə mi bənyənsə lə baka ku nsɔ eto beninə eto ənəmi lə mə disi eso, nya bioteyi mə ditiki itsyi lə mə əsuə. ¹⁰ Tsya fe kalosəkɔ luubəə, yuubə bə batəyi kawunsia eto əsə kenke eto betidi Onanto eto ditiki nəmfo. ¹¹ Nya lə lefe nə bəmuə mi besuko lekpokakpokɔ, biembu disi bətonsə itsyi lə lesa nə bioteyi əsuə. Lə lefe nəmə ayoo, lə bəteyi ditiki nə Onanto eto Ləwɔno lookpe mi kenye nkə bəteyi. Itsyise inni mi kosate ləəbə etiki budi. Bomu Onanto eto Ləwɔni loote mi lesa nə bioteyi.

¹² “ɔyimi ebudu ɔyimi utə bə balo. Nya antomə tsya luuyifo nko ke ku mə bebi. Bebi ebotaka bənyə lə mə antomə əsuə bedu mə bətə bə balo. ¹³ Bookisi mi lə mə disi. Fəɛ utsyuə saa wə luunya kekkele lə wə bofokano əsuə isu ese kalosəkɔ, Onanto ebuləkə wə utsyiko lə kotonəne ko bətsyə itə babuayifo əsuə.

Yesu Əkə Mə Ato Lə Bule Bo Ləəbə Bubə Əsuə.

¹⁴ “Mɔmɔɔ, bifə ato lə belə bəno kukɔno. Lə binyə lesa nə Onanto leekisi nle bubə lə wə Disumuyo kenke, ka nle mfo kɔfo bokpe nya dimanle bə ekə mfoo, betidi ba nkpe lə Yuda tsyetsyi besu babio lə atini əsuə. ¹⁵ Nwə ntəkə lə wə ditsya əsuəə, mensi bu disi nkə woayifə ubə ufi kulesa lə wə diyo. ¹⁶ Utsyuə wə nnyə lə ɔkue membu disi nkə wəəsinkli ubə oto nkə wəəbə ufi wə kafia. ¹⁷ Lefe nəmfo ebokə ale tinti itə besionko ba ni bafondə, nye mba nle bebisambi ba nle bɔyimi. ¹⁸ Bəle Onanto lekpa bə lefe nymə mantəkə lə ləyo lefe! ¹⁹ Itsyise bulə bo luubə lə lefe nəmfo, əbokə ale lesə mbo ke dikəbə bófe saa idu lə kawunsia eto kasɔ kətsyikokɔ ibə ese mi eto lefe nəmfo. Nya bulə bomfo eto okle ensiembubə inyə kulefe.

20 ƐƐ Onanto əbətəyi utsyə nkə wuuləkə eyi nyamə ubu. Itsyise lenni nkoo, kuutsyua saa embubu usiə. Tsya lə wə betidi ba əkələkə utsyə esoo, wuuləkə lefe nəmə ubu.

21 “Nyaso lə utsyua atəyi fə nkə, ‘Bebe! Nnyə Kristo mfo,’ nye utsyua tsya nkə, ‘Nyə wə nkpe mmə,’ mamfo ano! 22 Itsyise mba luuyifo mə əsuə fə Kristo nye Onanto eto bənyeləkətidi, kpə ebətaka bənyə. Booyifo ayanisa kpə ku asa nnya nkpe sikpi, itə bə lə boofoo, bəwɛ Onanto eto betidi ba əkələkə utsyə taa kə kulaa tsya bakpe. 23 Nyaso bimua əsuə bitsyə! Ntəyi mi lesa saa ntənsə fə lə lefe nəmə lə leyo.

Yesu Atəyi Kase Utidi Eto Ubi Luubə Bio.

24 “Nya lə eyi nnya luutəkə lə bulə bomfo eto kamaa, ‘kofe əmbofa bio, nya kofande tsya lembuyənde.

25 Befandebi ebuyifo fe bofankli bənle ketsyi kato kəbə kasə, nya kato eto asa kenke luutinkə.’

26 “Lefe nəmfo, betidi ebunyə mɛ, Utidi Eto Ubi, nle bubə lə asəmiloku əsuə. Nya muubə ku Onanto eto əsuəale lə diyənde kpəle əsuə. 27 Nya mootsyese mə kato eto batənkpe kawunsia eto akpə ana nyamə lə nsu nləkə mə betidi ba minkələkə mintsyə itsyi lə kawunsia eto lekpake nəmfo isu ese lə kalosəko ka nse.

Yesu Nkə Kuutsyua Saa Enyi Lefe Nə Wuusinkli Ubə.

28 “Bekase asa itsyi lə koto əsuə. Lə ibə bə binyə se kuyi komfo lə afanto fəfo buləkə, etə mi bə kasəmite əbɔfi. 29 Nko ke lə ibə bə binyə asa nnya mintəyi mi mfo lə kasə butsyə ku bubə, ete biote biə kawunsia kamfo eto kalosəko əbɔfi nnya ikəbə eyo fə kəsia pɛɛ! 30 Sitinti nle mi bətəyi minkə asa nyamfo kenke ebubə itə fə efe nəmfo eto betidi luukpə balo. 31 Kato ku kasə kenke ebubə kafe. ƐƐ mə ditiki embubə lefe kuləfe.

32 “Tsyaa, kuutsyua saa enyi diyi nye lefe nə asa nyamfo luubə itə, Onanto eto batənkpe ku mə, Onanto eto Ubi kulaa tsya enyi, enso mə Antə hā nyi. 33 Bebe kukəno lə bimua əsuə bitsyə itsyise binyi lefe nə nyamfo luubə itə. 34 Mə bubə ebuutsyə fe kase osani utsyua luudu lə wə umə nkə wəəsə kusu, nya óyani wə beyifoyifo utsyə lə diyo. Útə utsyua saa keyifo ka wukeyifo. Nnya kamaa, ótəyi nwə laase wə diyo nkə ɔlo ose wə diyo kekkeke.

35 “Nko kə ele bə mi tsya muə əsuə binyə. Itsyise binnyi lefe nə mi Oyosate luubə udufə. Yoofə bubə bə wuubə ku kakəmi lefe, nye ntsyetsyi, nye kolensiantə kpəle kə bekuse ləətə kənyɛ, nye olesia. 36 Lə ibə bə ubə ofuaa, yanle bə ibə bə ubə unyə mi bənle selabe. 37 Lesa nə minle mi bətəyi mfoo, nle nnya bətəyi itə betidi ba ta. Nnya ni bə bimua əsuə bitsyə.”

14

Yudafɔ Eto Batənkotənkə Ákle Bə Bəəmua Yesu.

1 Ibu eyi ənuə fə lə Yudafɔ lə bedi mə eyi nnya baakpo Ukpə Ása Bo Jyila ku Nnamfokua Eto Abolo Eto Eyi, nyna beefi kəkloma mə budu lə Egipte. Besumunyə ninə ku afi eto bateasa bətsyua áke mfə békebu disilə kusu kə bəwɛ kaləkalə bəmuə Yesu balo. 2 Bətəyi lə mə nti bənkə, “Yanle bə ibə nko lə eyise nyamə eto lefe. Itsyise lenni nkoo, betidi ebunyə ɔblo bataka bənyə bo lə əsuə ibə ekpe bule.”

Usionko Utsyuə Éfi Nnuabi Bo Laanyi Fififi Ókpo Yesu Lə Disi.

³ Yesu ésu Betania eto umə lə Simon wə díkefi bufisia únyə eto diyo. Lə lefe nə Yesu nsi mfó ónlə lesa budii, usionko utsyuə wə nlə nnuabi bo laanyi fififi eto dituntu nə baakpo alabasta əbə mfó. Baakpo nnuabi bomfó, bo lefo koya tintii bə naadi. Usionko əmfó ásini dituntu nəmə nya ówuninsə nnuabi bomə ókpo Yesu lə disí.

⁴ Nyamfo ələ betidi ba dínyə mfó. Nya kafo lenyi mə báteyi bətsyuə bənkə, “Beso woabiasə nnuabi bomfo nko? ⁵ Eni ofo mu bote kənyə fe lele wəlwə eto kayo, ufi usu utə bakombo.” Nyaso bəyənki bákpe wə bákpo wə kudu.

⁶ Yesu Yesu áteyi mə nkə, “Beyani wə kpoo! Be so biayani wə lə bəyē wə bulə? Lesa sée úyifo útə mē. ⁷ Bakombo kpe mi lenti lefe saa. Nya biofo mə bəwunsəko lə lefe nə ke beela. Mə aləe, inni lefe saa mōoke mi lenti. ⁸ Usionko əmfó éyifo lesa nə wofó buyifo. Úfi nnuabi bomfo ókpo mē lə əsuə ól mē utsyā itə muukpə fe buubikə mē. ⁹ Nlə mi bəteyi sitinti minkə kaka ke boobe Onanto eto ditiki sée nəmə letsya lə kawunsia kamfoo, bōteyi nnya usionko əmfó tsya díyifo mfo kefi kakloma wə.”

Yuda Átəno Nkə Wuudu Yesu Utə.

¹⁰ Nyaso Yuda Iskariot wə ni Yesu eto bakasebi lefosi inuə bamə eto onii, ésu besumunyə ninə bamə oflo nkə woote Yesu udi utə mə. ¹¹ Ésuə əyua mə tinti se bāno etiki nnya úbə óteyi mə, nya mə tsya leteyi bə buutə wə atabi. Nyaso Yuda ákabəbe kusu ko wōonye ote mə kase boomuə wə.

Yesu Ku Wə Bakasebi Édi Ukpə Ása Bo Jyila Eto Lesa.

¹² Lə diyi tute lə Nnamfokuə eto Diyididi nə baalo Ukpə Ása Bo Jyila Eto Asamubi lə mə lekpa əsuə, Yesu eto bakasebi áto wə bənkə, “Se faala fə bəlo butsyə itə Ukpə Ása Bo Jyila eto diyise nəmə eto budí?”

¹³ Nyaso Yesu ələkə bakasebi inuə lə mə bətsyuə nti nya óteyi mə nkə, “Mi bisu umənkpe əmə nya biotsyako utsyuə wə ntsyi ntu ku óltsyi. Bitəkəko wə bisu diyo nə əsuə wuudufə. ¹⁴ Nya lə bəteyi Oyosate əmə biənkə, ‘Oteasa əmə lə bəteyi nkə, te bo diyo nə kafo wonko wə bakasebi luubə bedi mə lesa lə Ukpə Ása Bo Jyila Eto Diyise nəmə əsuə.’ ¹⁵ Mfóo, woote mi diyo nə ləmo kafo lə diyo nəmə eto abanslo kaka bálə asa bətsyā kukəno itə bo.”

¹⁶ Bakasebi bamfo édu búsu umə, nya bənyə lesa saa fe kase Yesu leteyi mə. Nya bəyifo Ukpə Ása Bo Jyila əmfó eto lesa nəmə bətsyā mfó.

¹⁷ Se ditsyitsyo lefe léyoo, Yesu ku wə bakasebi lefosi inuə bamə ésu mfó. ¹⁸ Nya lə lefe nə bénsi bānlə búdi, Yesu áteyi nkə, “Nlə mi bəteyi sitinti minkə mi oní wə bonko wə nlə kəni bokpe lə okpe kedi lesa mfoo, ebote mē udi.”

¹⁹ Ditiki nəmfo éyifo mə bue ku sikpi, nya bətsyiko wə bəto oní, oní, bənkə, “Sitinti, nyi miə inni mə ni fanlə, lee mə ni?”

²⁰ Yesu ətə mbuaye nkə, “Mi lefosi inuə eto oní ni. Nya ni bə bonko wə nlə kəni bokpe lə okpe oní mfo kedi. ²¹ Mə, wəə ni Utidi Eto Ubi ebukpə fe kase bāwəni bákpe lə Awənsa Kənkə Eto Kukuə əsuə. Fēe ilə mē itə futsyā əmə itsyise woəbə ohíā bunyə fefe. Lə nnya ete bānlə utsyā əmfóo, eni yōləke eso!”

Bonamute Eto Ditsyitsyosa Fēfē.

²² Lə lə lefe nə bǎnle lesa búdíi, Yesu éfi abolo ǎtsyuə. Nya lefe nə úkasə Onanto anii, úbudi nnya weləwələ nnya úsie ni útə wə bakasebi. Nya óteyi mə nkə, “Befo nyamfo lə bidi. Nyamfo ni mə usuə eto sinə nē.”

²³ Nya úfi ləkəbe ku nte, nya se óso Onanto anii, úfi útə mə nya bəna.

²⁴ Nya óteyi mə nkə, “Nyamfo ni mə kəto ko muufi ntə lə betidi kpə eto disi, ko Onanto luufi uyifo ketsyue fəfo lə wə ku wə betidi eto nti. ²⁵ Lə ɔnukuale əsuə, mensiəmbunə nte fəfo bomfo bio, isu ese lefe nə muunə nte fəfo bomfo eto okle lə Onanto eto sekakediko.”

²⁶ Nya bése kusə béfi bǎtesə Onanto nya bédu bésu Nnuəbi eto Eyi eto Kətini.

Yesu Áteyi Utsyə Nkə Petro Ebəni Wə.

²⁷ Mfó Yesu leteyi wə bakasebi nkə, “Mi utsyuə saa ebutsyetsyi óyani mə utsyə. Itsyise Onanto áteyi lə Awənisə Kenke Eto Kukuə əsuə nkə, fe kase bǎwəni bətsyə bə

‘Moolo nwə laase basamu bamə,
nya wə basamu luusənsə.’

²⁸ Fə lə ntaka ntsyi lə ɔkəmə mbəə, məɔto mi nsu Galilea.”

²⁹ Nya Petro leteyi wə nkə, “Mə ale məmbutsyetsyi ndu fə lə ɔflo kulefe, lə ibə bə bafəfə kenke ebuyifo nko kulaa tsya.”

³⁰ Yesu áteyi Petro nkə, “Nlɛ fə bəteyi sitinti minkə fə ukuse luutə kənye dinuəfə lə kətsyə kamfoo, fə kosate əbəni mə sitsyā.”

³¹ Petro esi óse wə uyi óka ntamu óteyi nkə, “Lə ibə bənkə balo bonko fə tsyaa, məmbəni fə nteyi minkə minyi fə.” Nnya ke wə bakasebi bamə tsya leteyi nē.

Yesu Áto Ola Lə Bulə Əsuə Lə Getseməne.

³² Nya bédu Getseməne. Nya Yesu leteyi wə bakasebi nkə, “Bisiə lə kasə mfo lə nsu nto ola.” ³³ Nya ókpa Petro ku Yakobo ku Yohanes óyenko. Nya se lesa nə nle wə bubə lə əsuə nle wə bulə esoo, ³⁴ ótsyi ówininsə nya óteyi mə nkə, “Nyamfo lə mə bulə lə utu ku kanyinyənyə itə ukpə. Bianlabe selabe. Biñyə bisəkə mə mfo.”

³⁵ Se ónyi úsu setə səkə, ókpo lə kasə nya óto ola ólɛ wə anto lekpakpa nkə, “Lə yuuyifo fə lelabbii, nyalɛ tə bulə bomfo lə bofe mɛ.” ³⁶ Nya óteyi nkə, “Mə Anto, Onanto! Aafo lesa saa buyifo. Lə aalaa, nyalɛ takasə bulə bomfo lə mə əsuə. Tsya inni lə mə lelabi əsuə bomu lə fə lele əsuə.”

³⁷ Lefe nə úsinklɛ úbə wə bakasebi itsyə bamə ɔflo, úbə únyə nkə bálabe selabe. Nya óto Simon Petro nkə, “Simon, selabe fanlɛ? Əmbofo ənə butəkə lebombosəso ləni kplon tsya ete?” ³⁸ Nya óteyi mə nkə, “Bitəkə ənə bisia bikato ola bə biəmbudufə lə botoo kabə əsuə. Ləwəno nəmə lə bola, fə əsuəale əmbə.”

³⁹ Úsinklɛ úsu bio nkə weesu oto ola fe ditutɛ ke. ⁴⁰ Úsinklɛ úbə wə bakasebi ɔflo bio nya usi úbə únyə nkə besi bálɛ selabe. Bǎnle mə ənəmi bofo buminklɛ. Nya bǎnte lesa nə bəteyi wə lə nnya əsuə.

⁴¹ Se úsinklɛ úbə ditsyafə, óto mə nkə, “Bola belə biə bialabe bitsyā ɔnwə? Isia, betaka! Lefe nəmə eboyo. Bebe! Ubə mə, Onanto eto Ubi, bufi kakpə babuayifo eto ani. Bebe məə, se baankpəe kusu bǎnle bubə.

⁴² Betaka lə busu bətsyako mə. Bebe nwə difi mə ókpe mə lə ani nle bubə.”

Bəmuə Yesu.

⁴³ Mə ku Yesu si bəhnyə mfó bále etiki fə Yuda wə ni lefosi bakasebi inuə bamə eto ɔni díbə. Besumunyə ninə ku afi eto bateasa ku umə əmə eto beninə kpə ətəkəko wə bəbə. Bétsyi keyi ku nlanle.

⁴⁴ Nwə dídu wə útə mfóo, ébətəyi betidi bamfo utsyə nkə, “Utidi wə biunyə muusiasə mfio lə kolaa, wə ni nwə əmə nɛ. Bimua wə, lə bekra wə bidunko.” ⁴⁵ Nyaso se Yuda leyə úsu útu Yesu, ókpadi wə nkə, “Oteasa!” Nya ófio wə lə kola. ⁴⁶ Nyaso bəmuə Yesu nya bákobe wə kekkele. ⁴⁷ Nya mba dínyə lə Yesu ɔfio eto ɔni díləkə wə kalanle nya óla Usumunyə Ninə Kenke eto odomunyə eto koto.

⁴⁸ Nya Yesu letə mə nkə, “Beso ele bə bitsyi keyi ku nlanle fə lə bibə bimua mə lə əsuale əsuə fe uyu mini? ⁴⁹ Bo ku mi ete ləkə lə Disumuyo mfó diyi saa, nya minke mfó minkate Anantotiki nyamə mfó tsya bíəmmuə mə. Bə lə kase Onanto eto Awonisa Kenke Eto Kukuə letəyi utsyə, lə ibə itə nko.” ⁵⁰ Nya wə bakasebi kenke dítsyetsyi báyani wə bətsyə.

⁵¹ Lə lefe nəmə mfoo, okosobi utsyua wə nti kafia əsuə ntəkəko wə, ənyə lesa nə kenke díbə. Bamamanyə bamə ála lə bəmuə okosobi əmfo. Fə ini wə kafia ete bákobe, nya ókpə ⁵² óbɔ mə lə ani. Nya útsyətsyi údu leyaleya. Nya óyani wə kafia ókpe mə lə ani.

Bákpa Yesu Bésuko Yudafo Eto Beninə Eto Ənəmi.

⁵³ Nya bákpa Yesu bésuko Usumunyə Ninə Kenke eto diyo. Mfó nya besumunyə beninə bamə ku umə eto beninə ku afi eto bateasa létsya bénsi. Mə ni Yudafo eto beninə. ⁵⁴ Petro ətəkəko mə kama kama nya úsu údufə lə usumunyə ninə eto diyo nəmə. Nya úsu úsiə lə bamamanyə bamə ɔfio ónlə ute bəyifə.

⁵⁵ Besumunyə ninə ku Yudafo eto beninə kenke ba dísiə mfó ákplatsya babe lə boofə kabua kətsyua bunyə lə Yesu əsuə lə bayə bəmuə wə balo. Tsya bámfo kabua saa bunyə lə wə əsuə. ⁵⁶ Betidi kpə əbə bedi etiki bətəyi bidia lə wə əsuə, tsyaa mba díbə eto etiki áta ibu lə bətsyua əsuə.

⁵⁷ Nya bətsyua létaka bətəyi nya bála wə kenye bənkə, ⁵⁸ “Bɔnɔ bə ótəyi nkə, ‘Mooba Onanto eto Disumuyo nə báto mfo, tsya lə diyi tsyefə əsuə, muusinkli nto lebamba nə bémfi betidi eto ani báto.’ ” ⁵⁹ Fɛɛ mə tsya eto etikididi mánkate ku mə bətsyua eto ale.

⁶⁰ Usumunyə ninə kenke átake únyə lə mə nti nya óto Yesu nkə, “Anle etiki nnya banle bɔto bɔnɔ? Embutə mbuayə? Be nkpe fə fɔtəyi?” ⁶¹ Tsya Yesu édi bi, wémfə kenye ótəyi kulesa.

Usumunyə ninə kenke əmfo esi óto wə nkə, “Fə ni Nwə mə Bákpo Ohile, Onanto əmə boatesə eto Ubi?”

⁶² Yesu átəyi wə nkə, “Mɔ ni. Nya biunyə Utidi Eto Ubi se unsi lə Əsuəaletidi Onanto eto kodiani. Nya biunyə se unsi lə asəmiloku utsyi kato ɔnlə bubə!”

⁶³ Lə lefe nəmfó tututu, Usumunyə Ninə Kenke əmfo kosate ko léfuadi wə awu ku lelbɔfi ótəyi nkə, “Fənkə bee? Badansie sa núsife itə bo bio itsyi lə mba riyə mfo kama! ⁶⁴ Údi mbusiotiki únyə lə Onanto əsuə! Ntsyə binyə lə wə əsuə?”

Nya məmble létənɔ bálo wə dikpi bə ele bə ukpə. ⁶⁵ Mə nti eto bətsyua étsyiko ntufə butufə kákpə Yesu. Nya bákəle wə ənəmi nya bətsyiko wə bɔɔ. Nya bánle wə bətəyi bənkə, “Təyi bo futsyə ləso fə!” Nya bamamanyə bətsyua lékpa Yesu bédunko, nya básɔ wə lə atosi.

Petro Étudi Kenye Lə Yesu Əsuə Nkə Unyi Wə.

⁶⁶ Lə lefe nəmfóo, Petro ébubə úsi lə Usumunyə Ninə Kenke əmə eto diyo fə usiobi wə nkpe wə lə oflo díbə. ⁶⁷ Lefe nə únyə Petro nsi lə uté oflo onle wə boyifəə, óteyi wə nkə, “Fintsya ébutəkəko Yesu Nasaretnyə əmə anyə!”

⁶⁸ Nya Petro dítudi kenye óteyi nkə, “Bee? Mánnə lesa nə fanle boteyi mfo eto kaso!” Nya ótaka údu úsu únyə lə kesia oflo. Kase óyo kəsia kama ko ukusə ko díte kenye.

⁶⁹ Usiobi əmfo esi úbə mfó úbə óbe wə, nya usi útsyiko betidi ba dínyə mfó boteyi nkə, “Osani əmfo eyifo mə nti eto oni!” ⁷⁰ Tsyə Petro esi útudi kenye nko ke.

Yankle fə mba íyə mfó letseyi wə bənkə, “Yanle bə ani fə enni mə oni, itsyise fintsya etsyi Galilea eto kaso.”

⁷¹ Nya Petro léfa óteyi nkə, “Ekpe lə Onanto bə lə sidia minle boteyii, lə unə mə koto! Mínyi utidi əmə əsuə bənlə etiki budi ketsyiko mfo!”

⁷² Lamfolamfo, ukuse ko disí útə kenye dinuəfə, nya Petro lékloma nkə Yesu áteyi wə nkə, “Fə ukuse luutə kenye dinuəfəə, əbutudi kenye sitsyə fə enyi mə.” Nya ilə Petro lə utu nya úwi keku.

15

Bákpa Yesu Bésuko Pilato Oflo Lə Bakponko Wə Lekpo.

¹ Olesianto əmfóo, besumunyə ninə, átsya ku Yudafo eto beninə ku afi eto bateasa ku Yudafo eto batonkotonko kenke. Se béfi nsusu lə etiki nyamə əsuə ku kase booye ku nya. Bákle Yesu nya bákpa wə bésuko Aba eto Unyəsia Ninə itə Romafo eto Aba wə baakpo Pilato oflo.

² Mfóo, Pilato áto Yesu nkə, “Fə ni Yudafo eto Oka?”

Yesu áteyi wə nkə, “Ee, lə kase fanle boteyi.”

³ Besumunyə ninə bamə ála etiki kpə bətəkə Yesu. ⁴ Nyaso Pilato esi óto wə nkə, “Əmbuləkə kenye lə etiki saa əsuə? Tsyue koto lano etiki nnya banle boteyi lə fə əsuə!”

⁵ Tsyə, Yesu мэnsiteyi kulesa, nyaso íyifo Pilato yanii!

⁶ Lefe saa lə eyo nkomə eto diyididi əsuəə, íyifo Pilato eto lekpa nə ókayani betidi bua ba bákpe lə diyo eto oni wə bála kətə mə. ⁷ Lə lefe nəmfóo, bəmuə osani wə baakpo Baraba bákpe le diyo. Úyifo futsyə leke lə betidi ba létaka bənyə lə Romafo eto Aba əsuə nti. Nya lə kudu ko bákpo bələ betidi ku betidi ba bálo esoo, bəmuə wə ku mba dítekəko wə bákpe lə a Aba eto diyo. ⁸ Nyaso se betidi kpə díbə bátsyaa, báteyi Pilato bənkə okloma kase wəənyə mba baakpe lə ayo kaminsə fe kase wókala buyifo lele saa.

⁹ Jto mə nkə, “Bela biənkə nyani Yudafo eto Oka əmə ntə mi?” ¹⁰ Pilato áto mə nko itsyise óte nkə kekisi əsuə eso besumunyə ninə lékpa Yesu báboko wə oflo. ¹¹ Nya besumunyə ninə bamə lídi betidi bamə bákpe bənkə báteyi Pilato bənkə, óyani Baraba bomu utə mə.

¹² Pilato esi údi betidi eto ditsyukpa nəmə etiki nya óto mə nkə, “Be bela biə nyifo ku utidi əmə biakpo biə Yudafo eto Oka mfo?”

¹³ Nya báfa báteyi wə bənkə, “So wə lə uyikabie əsuə!”

¹⁴ Pilato áto mə nkə, “Nte kabua ka úyifo eso?” Tsyə, məmble esi báfa bembembe báteyi bənkə, “So wə amanklasə lə uyikabie əsuə!”

¹⁵ Se Pilato léla nkə weeyifo læ mə lelabi əsuə esoo, óyani Baraba úta mə. Nya útə béfi kekuefiofio báble Yesu, nya úfi wə ókpe læ bamamanyə eto ani nkə besu baso wə bamanklasə læ uyikabie əsuə.

Bamamanyə Bamfó Ákpe Yesu Kofani.

¹⁶ Bamamanyə bamə ákra Yesu bésuko Aba eto Unyəsia Ninə eto diyo nya bákpadí bamamanyə fefe bæ bəbə mfó. ¹⁷ Nya béfi kafia sia eto awu bákpe Yesu fe Oka nya bəyifo biyu eto lekpa kra bəti wə læ disí fe lekankpa kra. ¹⁸ Nya banle wə kofio bokpe ákatəyi bənkə, “Yuu, yuuduu,! Yudafo eto Oka læ usiə nkpə kentsyee!” ¹⁹ Básó wə læ disí ku lekte nya bétufə ntufo bákpo wə læ əsuə. Nya bəse akonki læ wə oflo bákpe disí kaso ku dibu bəta wə. ²⁰ Se bəmə wə nya bákpe wə kofani bálosə, bəlakə awu sia nyamə læ əsuə nya bésinkliko nnya ókpe kə bákpe wə. Nya bákpa wə bésuko kaka bəso wə bamanklasə læ uyikabie əsuə.

Básó Yesu Bámanklasə Lə Uyikabie Əsuə.

²¹ Lefe nə bántso, bátsyako osani wə baakpo Simon wə ditsyi dibutu ónto læ Yerusalem. Nyaso bamamanyə bamə áhiə wə bənkə owunsəko Yesu læ utsyinko wə uyikabie əmə. Simon əmfó etsyi Sireni eto kaso, nya wə bebi ni Aleksandra ku Rufo. ²² Bákpa Yesu bésuko kaka baakpo Ditidisikobe. ²³ Mfó bəta wə nte bo bátsyakasə ku kofa ko loobokosə kanyinyənyə kamə kaso bæ unə, fəe Yesu áni wənəə. ²⁴ Nnya kamaa, bamamanyə bamə áso wə bámanklasə læ uyikabie əsuə. Nya béfi afetu bákpo bəse læ bate lekpa nə luutu utsyuə saa fe bésense awu nyamə bəta bətsyuə.

²⁵ Básó wə bamanklasə læ uyikabie əsuə læ olesia əmfó eto abombo owənwəmbə lefe. ²⁶ Nya bəwəni asa læ otabo kəke əsuə básó læ wə disí kato nnya nle bote lesa nə eso bálo wə ni bənkə, “Ənyə Yudafo Eto Oka.”

²⁷⁻²⁸ Nya básó beyu inuə tsya læ eyi əsuə bəwənsə læ Yesu əsuə. Óni áfaka læ wə kodianə eto kutsyə nya óni tsya léfaka læ kəməni.

²⁹ Mba kenke leyə mfó bafe étinkəsə mə esi bákpe Yesu kofio bətəyi bənkə, “Ehəe! Inni fə letəyi fə eboba bo Disumuyo kple akpo læ kaso esinkli ato kə læ eyi ətsyə əsuə kəe? ³⁰ Yifə əbə kaso læ əlakə fə əsuə etsyiko ukpə eto ani læ bobə!”

³¹ Nko kə basumufó ninə ku afi eto bateasa bamə tsya dímə wə bətəyi mə bətsyuə bənkə, “Úlakə betidi bamba utsyiko læ ukpə əsuə, fəe wəmbəfo wə əsuə buləkə ketsyiko læ ukpə əsuə! ³² Lə wə baakpo Israelfo eto oka, wə ni Kristo əməə, wə Onantó Lékpó Ohile Utsyə sitintii, uləkə wə əsuə læ əyifə læ uyikabie əsuə ubə kaso bæ læ bofo bəno!” Betidi inuə ba básó bafakasə læ eyikabie əsuə ku Yesu mfóo, tsya áka wə.

Yesu Əkpə.

³³ Se éyo kakəmi lefee, kaso mfó kenke ko léna. Nya ítsyə nko ísu ése abombo etsyə. ³⁴ Nya læ lefe nəmfóo, Yesu áfa bəmbembe ótəyi nkə, “Eli, Eli, lama sabaktani?” Etiki nyamfo eto kaso ni bæ, “Mə Onantó, mə Onantó! Beso fáyani mə fətsyə?”

³⁵ Betidi bətsyuə dínyə mfó áno lesa nə ótəyi, nya bətəyi bətsyuə bæ, “Óle Onantó eto Unyeləkətidi Elia bokpadí.”

³⁶ Mə óni étsyetsyi úsu úfi okosa wə bákpe læ ntə eto sonkpe əsuə nya óbesə wə kato ku uyi útə Yesu nkə unə. Nya ótəyi bafefe nkə, “Bińyə læ

bobe! Bitə lə bobe lə Onanto eto Unyeləkətidi Elia ebubə uləkə wə utsyiko lə uyikabie komfo əsuə!”

³⁷ Nya Yesu léfa bembembe nya úkrə.

³⁸ Lə lefe nəmfó əsuə tutuutuu, kafia kplə ka léfakanya kəti Yudafo eto Disumuyo eto Kakənkəkə Kenke eto ənəmi, léfuadi lə akpa ənuə itsyii kato ibə kasə.

³⁹ Nya se omamanyə ninə wə dínyə lə uyikabie əmə oflo lenə Yesu eto bofa nya únyə kase úkrəə, óteyi nkə, “Sitinti utidi əmfo eyifo Onanto eto Ubi.”

⁴⁰ Besionko bətsyuə tsya ənyə kəsese bákabe. Maria Magdalene ku Salome ku Maria nwə eto bebi ni Yakobo kəkə ku Yosef, akə mə lenti. ⁴¹ Lefe nə Yesu ləkə lə Galileaa, mə dítəkəko wə bákawunsə ko wə nə. Besionko bamba kpə ba dítəkəko wə bəsu Yerusalem tsya ənyə mfó.

Bəbikə Yesu.

⁴² Asa nyamfo əbə lə diyi nə bəəmuə əsuə itə bə lə kofe edufə diyoo, lə bedi Ənwəditsyayi eto diyi. Nya se kale nle boloo, ⁴³ Yudafo eto okponkpo əni wə baakpo Yosef wə ditsyi Arimatea eto uninə, ákrə əkəe úsu únyə Pilato. Yosef éyifo Yudafo eto Uninə kplə wə ləkə dibu nya úkabe kusu itə Onanto eto Sekakedidi eto bubə. Se óyo Pilato ofloo, óle wə lekprakpa nkə utə wə kusu lə usu uləkə Yesu eto əkə əmə usu ubikə fə lə eyo Ənwəditsyayi əmə. ⁴⁴ Se Pilato lenə nkə Yesu ébukpə kokoo, iyifo wə naa. Nyaso ókpadi wə omamanyə ninə wə dínyə lə etsyuesa nyamfó eto kenye, nya ótə wə lə sitinti ini bə Yesu ébukpə koko. ⁴⁵ Nya se uninə əmfo leteyi wə nkə ənukuale inii, Pilato ətə Yosef kusu nkə usu uləkə əkə əmə.

⁴⁶ Nya Yosef dísu uləkə Yesu eto əkə nya úfi kafia kpaə fəfə ka óya úmli wə. Nya úfi wə úsu úbikə lə kudi ko bələkə lə koba kəmiə bətsyə koko lə kətini oflo. Nya útə nkə baminansə leba kplə loni beti lə kudi komə eto kenye. ⁴⁷ Lə lefe nəmfóo, Maria Magdalene ku Maria wə ni Yosef eto ambe ənyə mfó nya bábe kaka bəbikə Yesu eto əkə əmə.

16

Yesu Átaka Utsyi Əkəmə.

¹ Kəsiəsə eto ditsyitsyoo, lefe nə bəkedi Ənwəditsyayi bəlosəə, Maria Magdalene ku Maria wə ni Yakobo eto ambe ku Salome ésu báya nnuəbi bo laanyi fififi bənkə beesu bediki Yesu eto əkə. ² Nyaso se kale dísiə kəsida eto olesiyə, bətaka bəsu kudi komə eti.

³⁻⁴ Se bántəə, bákato mə bətsyuə bənkə, “Owoe buunyə ləminansə leba kplə nəmə lə kudi komə eto kenye utə bo?” Bətə mə əsuə nko itsyise leba nəmə amə tinti. Nya se bəsu bédufə mfóo, bənyə bənkə futsyə ébubə óminansə leba nəmə lə mfó. ⁵ Nyaso se bédufə kudi komə kafoo, bənyə okosobi utsyuə se únsi lə kodian. Nya ónkpe awu nnya diflubi futututu! Difufu əmuə mə.

⁶ Nya okosobi əmə leteyi mə nkə, “Biante sikpi! Nyi minkə Yesu Nasaretnyə əmə bənle bəbəbe, nwə básə báfakəsə lə uyikabie əsuə. Umbə mfo! Ótaka okpe nkpə! Bebe! Mfo bálabesə wə nə. ⁷ Nyaso bisu bəteyi wə bakasebi ku Petro tsya biənkə, ‘Yesu tə mi sətə, ótə lə Galilea. Mfó ti biunyə wə fe kase óteyi mi utsyə.’ ”

⁸ Nyamfo ákpe besionko bamə difufu, nya bédu læ kudi komə oflo ku ketinkə, bántə lesa nə beeyifo, nya bákpe etsyi ani. Kase bánkpe læ kusu bántɔɔ, bánteyi kuutsyuə kulesa, itsyise sikpi əmuə mə.

Yesu Əlakə Əsuə Óte Maria Magdalenya.

⁹ Se Yesu létaka utsyi ɔkómə Kəsida komfo eto olesiaə, utidi tutə wə ɔlakə əsuə óte ni Maria Magdalenya, nwə əsuə óla awɔnɔ bua akuanse utsyiko læ lefe nə ditsyuə əsuə. ¹⁰ Úsu óteyi Yesu eto bayetsyuə ba nle nku buwi læ wə ukpə əmə eso. ¹¹ Nya se Maria leteyi mə nkə Yesu kpe nkpə nya únyə wəə, bámfo wə bánɔ.

Yesu Əlakə Əsuə Óte Bakasebi Inuə Bətsyuə Lə Kusu.

¹² Nyamfo eto kamaa, Yesu əlakə əsuə óte bakasebi inuə læ lefe nə bánye læ kusu bántɔ. Fəə bənnyə wə bətsyə lekpo mlə. ¹³ Kama se bəsu batee, bésinkli bəsu batee bafefe. Tsyaa, mbamə mámfo mə bánɔ.

Yesu Əlakə Wə Əsuə Óte Bakasebi Lefosi ɔnwə Bama.

¹⁴ Fəfəfə, Yesu əlakə wə əsuə óte wə lefosi bakasebi ɔnwə læ lefe nə bənsi bánle budi. Nyaso únyenki ókpe mə læ kase mə bofokanɔ ləmbə ale, nya betidi ato fefe, se bamfó betidi ba díkənyə wə se ótaka utsyi ɔkómə úbə nkpə bofo kanɔ.

¹⁵ ɔteyi mə nkə, “Bisu kawunsia kenke læ bebe Onanto eto Ditiki Səə nəmə ditsya bitə betidi ba kenke. ¹⁶ Utidi wə lefo Ditiki Səə nəmfo ɔnɔ nya utə bəəfləsə wə ntuu, Onanto ebufi wə abua ɔtsyə wə. Nya utidi wə dimamfo ɔnɔɔ, Onanto embofo wə. ¹⁷ Nya Onanto ebutə bafokanɔfə læ mɛɛ, əsuəale beyifo ayanisa kpə. Boola awɔnɔ bua læ mə diye əsuə. Bɔɔteyi belebele kpə bia benyi. ¹⁸ Nya læ bəmuə owa nye bənə kenii, yembuyifo mə kabua saa. Lə bətəkə befimfi anii, boomuə ale.”

Onanto Akpa Yesu Usuko Kato.

¹⁹ Lefe nə Bonamute Yesu didi mə etiki ólosə mfó eto kamaa, Onanto étsyi wə úsuko kato kaka wuunsi læ kakplekə læ wə Anto oflo læ kodiani. ²⁰ Nya wə batɔnkpe létsyilama nlebe saa kenke batee Ditiki Səə nəmə. Nya Onamute əmə dísiə ko mə ówunsəko mə nya bəyifo ayanisa nnya lete bə mə ditiki nəmə eyifo ɔnukuale eyə læ ayanisa kpə nnya bəyifo əsuə.

LUKA Ditiki Sɛɛ Nə Luka Lɛwɔni

¹ Mɔ ɔyimisani Tiofilo, betidi kpɛ ákplatsya kase boofɔ, lɛ bawɔni lesa saa nə díbɛ lɛ bo nti bɛtsyɛ. ² Báwɔni nnya fe kase betidi ba dínyɛ asa nyamfɔ letɛyi bo idu lɛ nnya kasɔ ketsyikokɔ nya bábe Onanto eto Ditiki nɛmɛ letsya báte tsya. ³ Nyaso, Tiofilo lala, se míndufɛ lɛ asa nyamfɔ mínto nnya mímbɛ kenke idu lɛ kasɔ ketsyikokɔ ke esoo, mfi nsusu lɛ nnya əsuɛ minkɛ ɛlɛkɛ bɛ nwɔni asa nyamfɔ lɛ ekpa ɛyɛ lɛ kusu əsuɛ mfi ntɛ fɛ. ⁴ Nlɛ nyamfɔ buyifo nko bɛ lɛ ənyɛ ɔnukualɛ eto ditiki nɛmɛ bɛ lɛ ate asa nnya báte fɛ.

Bátɛyi Yohanes Ntufləsətidi Eto Bole Bətsyɛ.

⁵ Lɛ lefe nə Herodes lídi seka lɛ Yudea eto kasɔ əsuɛ, Onanto eto usumunyɛ utsyua wɛ baakpɔ Sakaria akɛ mfɔ. Ɔbo utsyi lɛ besumunyɛ ba lætɛ kedi eto ditsyukpa nə baakpɔ Abia əsuɛ. Sakaria eto usiɛ wɛ baakpɔ Elisabet tsya ábo utsyi lɛ Onanto eto Usumunyɛ wɛ baakpɔ Aaron eto kafɔ əsuɛ. ⁶ Usɛ ku usiɛ bamfɔ əsiɛ nkpɛ sɛɛ lɛ Onanto eto lelabi əsuɛ. Nya bɛyifo lɛ wɛ afi kenke əsuɛ kukunɔ. ⁷ Ubi saa mankɛ mɛ, itsyise Elisabet anlɛ. Nya mɛ inuɛ bamɛ tsya ɛbobe báfe.

⁸ Diyi lɔnii, Sakaria akɛ lɛ Yudafo eto Kedikətəkɔ ɔlɛ wɛ Kesumuyifo buyifo itsyise wɛ ditsyukpa ítu. ⁹ Nya lɛ mɛ kesumu eto lekpa əsuɛ, bákpɔ básɛ bənyɛ bɛ Sakaria ni nwɛ əsuɛ ítəkɛ. Nyaso wɛ ni nwɛ bəlɛkɛ bɛ usu ɔtonɛ elufui eto Onanto lɛ Kedikətəkɔ eto leba nɛmɛ əsuɛ. Mfɔ nya údufɛ Yudafo eto kedikətəkɔ kamɛ. ¹⁰ Nya lefe nə ɔkɛ mfɔ ɔnlɛ elufui botonsɛ, betidi fɛfɛ ənyɛ lɛ lekplɛ balɛ ola boto.

¹¹ Mfɔ Onanto eto ɔtɔnkpe utsyua wɛ dínyɛ lɛ kaka ɔnlɛ elufui botonsɛ eto sediani dílɛkɛ əsuɛ óte wɛ. ¹² Se Sakaria dínyɛ wɛ, óyakla nya óte sikpi tinti. ¹³ Fɛɛ Onanto eto ɔtɔnkpe emfɔ átɛyi wɛ nkɛ, “Sakaria, mante sikpi! Onanto áno fɛ olatoto, nya fɛ usiɛ Elisabet ehole ubisaibi utɛ fɛ. Nya fuutəkɛ wɛ diye fənkɛ Yohanes. ¹⁴ Lɛ wɛ bole əsuɛ, ebunyɛ disuəyua tinti. Nko ke tsya betidi kpɛ luunyɛ disuəyua nɛ. ¹⁵ Woofiani utidi kpɛ lɛ Bonamute eto ənɛmi. Yanlɛ bɛ unɛ ntɛ bo nkpe ale nye ntɛ saa eto okle tsya. Nya idu lɛ wɛ lelefe, Lɛwɔno Kenkɛ ebusiɛ ko wɛ. ¹⁶ Nya ɛyɛ lɛ wɛ əsuɛ, Israel bebi ebusinkli bəbɛ mɛ Onamute Onanto ɔflɔ. ¹⁷ Wɛ ni nwɛ lɔɔto Bonamute eto bubɛ lɛ əsuɛale ku utu bokpe əsuɛ fe kase Onanto eto Unyɛlɛkətidi Elia dítsyɛ. Nya wuutɛ diyuɛ luubɛ bebi ku antomɛ nti. Nya wuunɛ koto tsyuetsyue okpe lɛ betidi ba ditidi ato əsuɛ bɛ lɛ bekefi nsusu sɛɛ bayɛ lɛ kusu əsuɛ lɛ mɛ asayifoyifo əsuɛ. Nyamfɔ luutɛ Bonamute eto betidi lɛ bəsiɛ bakabe kusu itɛ wɛ bubɛ.”

¹⁸ Mfɔ nya Sakaria letɔ ɔtɔnkpe əmfɔ nkɛ, “Be luutɛ bɛ mfɔ nyamfɔ nno? Itsyise mbobe mfiani uninəsɛ nya mɔ usiɛ tsya díkafiani uninəsɛ.”

¹⁹ Lɛ nnya əsuɛ ɔtɔnkpe əmɛ ətɛ mbuayɛ nkɛ, “Mɔ ni Gabriel wɛ lænyɛ lɛ Onanto eto ənɛmi. Wɛ lætsyese mɛ nkɛ nteyi fɛ Ditiki Sɛɛ nɛmɔ. ²⁰ Fɛɛ ámamfɔ mɔ kenye eto dikiti nɛmɔ áno. Itɛ bɛ ámamfɔ áno tsyaa, yuubɛ itɛ lɛ lefe nə Onanto dítsyue útsyɛ əsuɛ. Se fámamfɔ áno eso ebofiani ɔmumu isu ese lefe nə diyi nɛmɛ léyo fɛ fɛ odiakami looyankli edi etiki.”

²¹ Lə lefe nə asa nyamfo kenke díbæ, íyifo betidi ba kenke dínyæ bensekə Sakaria lə lekple mfó yanii, itsyise bánte lesa nə eso éfo wə lefe kpə nko lə Yudafə eto kedikətəkə kamə nko. ²² Se óbɔ úbæ lekplee, wénsifo mə etiki budinko. Nyaso bənyæ bə únyæ buləkəkate butsyuə lə Yudafə eto kedikətəkə mfó. Nyaso ónnle etiki bofo budi nə, ini ani ete úfi ónlə mə etiki budi.

²³ Se Sakaria eto kesumu eto lefe léloo, úsinkli úsu diyo. ²⁴ Nyamfó eto kamaa, Elisabet ésu ólɛ kafo, itə eso wénsikabɔ keso umə bio. Nya ókula əsuə itə afa anɔ sɔ́. ²⁵ Lə nnya eso Elisabet áteyi nkə, “Mómɔɔ, be asa nnya Bonamute díyifo útə mɛɛ, nya úləkə kofani lə mɛ əsuə lə betidi ba kenke eto ənəmi.”

Báteyi Yesu Eto Bole Bətsyə.

²⁶ Lə Elisabet eto kafolɛlɛ eto kofa kuande əsuə, Onanto átsyese wə ɔ́tɔ́nkpe Gabriel nkə usu umə wə baakpo Nasaret lə Galilea eto kaso.

²⁷ Onanto eto ɔ́tɔ́nkpe əmfo étsyi kenye úsuko kebite ka bátɔ bətə osani wə baakpo Yosef wə ditsyi Oka David eto kafo. Kebite kamə eto diye ni Maria.

²⁸ Onanto eto ɔ́tɔ́nkpe əmfo əbə Maria oflo nya óteyi wə nkə, “Nsiəsə fə lə diyuə əsuə! Fəə bənə kafo! Bonamute si ko fə.” ²⁹ ɔ́tɔ́nkpe əmfo eto kenye ka óboko éyifo Maria yanii, nya itə wə disibubu lə kəsia kamə əsuə. ³⁰ Lə nnya əsuə ɔ́tɔ́nkpe əmə áteyi wə nkə, “Maria, mante sikpi. Onanto ənə fə kafo tinti. ³¹ Ebɔlɛ kafo nya foole ubisaibi, nya fuutəkə wə diye fə Yesu. ³² Wofo diye tinti nya bookpo wə bə Onanto wə ni Əsuəalenyə Kenke eto ubi. Nya Boanto Onanto luutə nkə ubi əmə di seka fe wə ona Oka David ke. ³³ Nya wuudi seka lə Yakob eto kafo eto bebi əsuə isu manlo manlo. Nya wə sekakedikə embolo kulefe kulefe.”

³⁴ Lə nnya əsuə, Maria áto ɔ́tɔ́nkpe əmə nkə, “Ntsyə nyamfo lofo bubə kətə, se minyi osani?”

³⁵ Onanto eto ɔ́tɔ́nkpe əmə ətə mbuayɛ nkə, “Lɛwɔ́nɔ Kenke ebɔyifə disia lə fə nya Əsuəalenyə Kenke eto əsuəale loola disia lə fə. Nyaso ubi wə foole ebuyifo ɔ́kenkenyə nya bookpo wə bə Onanto eto Ubisaibi. ³⁶ Mómɔɔ, nla mia lə ate fə, fə otokpenyə wə baakpo Elisabet wə ni uninasia wə baakpo okonɔ, fe ólɛ kafo kofa kuande nə. ³⁷ Itsyise kulesa əmbə ale itə Onanto eto buyifo.”

³⁸ Nya Maria leteyi wə nkə, “Bee, Boanto Onanto eto uyifoyifo mini. Utə ibə itə mɛ lə əsuə fe kase fátəyi.” Lə nnya əsuə nya Onanto eto ɔ́tɔ́nkpe əmə dídu.

³⁹⁻⁴⁰ Lə lefe nəmə əsuə, Maria əmuə əsuə mləmləmlə nya ókɔsɛ úsu Yudea eto umə wə nkpe lə atini nti. Usu Sakaria eto diyo nya úsiəsə Elisabet. ⁴¹ Se Elisabet lenɔ Maria eto kəsia kamə, ubi wə lɛkɛ wə lə kafo ko lekpo, nya Elisabet díyi ku Lɛwɔ́nɔ Kenke kenke. ⁴² Mfó nya óbesə ókɔɛ kato óteyi nkə, “Bákpɔ fə atsyɔ lə besio kenke nti, nya bákpo ubi wə fəəbə bole tsya atsyɔ! ⁴³ Fɛɛ ntsyə minyɛ disia ekpe mɔmɔ bə mɔ Onamute eto ambe lə ubə mɔ oflo? ⁴⁴ Akpa akpa se míno fə kəsia, ubi wə nkpe mɛ lə kafo ábe ósa ku disuəyua. ⁴⁵ Disuəyua itə fə sitinti, itsyise áfo kenye ka Bonamute létsyese fə áno bə yuubə itə nko.”

⁴⁶ Lə nnya əsuə, nya Maria leteyi nkə,

Maria Əsə Atesə Eto Kusə.

⁴⁶ Lə nnya əsuə, nya Maria leteyi nkə,

⁴⁶ Lə nnya əsuə, nya Maria leteyi nkə,

⁴⁶ Lə nnya əsuə, nya Maria leteyi nkə,

⁴⁶ Lə nnya əsuə, nya Maria leteyi nkə,

Maria Əsə Atesə Eto Kusə.

⁴⁶ Lə nnya əsuə, nya Maria leteyi nkə,

⁴⁶ Lə nnya əsuə, nya Maria leteyi nkə,

⁴⁶ Lə nnya əsuə, nya Maria leteyi nkə,

⁴⁶ Lə nnya əsuə, nya Maria leteyi nkə,

⁴⁶ Lə nnya əsuə, nya Maria leteyi nkə,

Maria Əsə Atesə Eto Kusə.

⁴⁶ Lə nnya əsuə, nya Maria leteyi nkə,

“Mò okla le mò Onamute botesə.

⁴⁷ Nya mò lewɔnɔ nle disuəyua bunyə læ fə Onanto wə ni mò Ofomfokətə əsuə,

⁴⁸ itsyise ókloma únə mɛ kafa,
mò, wə uyifoyifo wə dimanle kulesa.

Nya idu mómò ɛntɔɔ, kawunsia eto betidi kenke ebokpo mɛ bæ nwə bákpo atsyɔ.

⁴⁹ Itsyise Ɔsuəalenyə Kenke éyifo asa kplɛ útə mɛ,
nya wə diye eyifo kenke.

⁵⁰ Wə kaminsənyənyə kpe lefe saa
itə wə bebi eto bebi ba kenke lætə wə dibu.

⁵¹ Wə kɔni éyifo asa kplɛ,
nya úsensə mba laabesə əsuə kato læ mə nsusu əsuə.

⁵² Óbokosə baka kplɛ kasɔ læ mə akankpɔmɛ əsuə,
nya óbesə mba laabokosə mə əsuə kasɔɔ, kato.

⁵³ Útə nkə betidi ba kukpɛnsɛ nle kenke læ bənyə asa sɛɛ bedi bemi tɔ,
nya óla batabinyə ótsyese ani fufu.

⁵⁴ Ókloma kenye ka
útsyə útə bó bana eto bana,
nya úbə ɔnle Israel eto kuse eto betidi kenke bowunsəko.

⁵⁵ Ókloma ɔle kaminsənyənyə bufi kətə Abraham
ku wə bebi eto bebi isu manlo manlo!”

⁵⁶ Maria ákɛ læ Elisabet ɔflo fenkə afa ətsyə fɛ úsinkli úsu oto.

Bále Yohanes Ntuflasətidi.

⁵⁷ Se Elisabet eto ubi eto lelefe léyoo, óle ubisaibi. ⁵⁸ Nya Elisabet eto bayotsya ku wə batokpenyə lenɔ asa sɛɛ nnya Bonamute əmə diyifo útə wə. Nya məmble dínýenko wə disuəyua tinti. ⁵⁹ Se ubi əmə léfo eyi mflamflaa, bəbə bənkə baala wə lelo nya bála bæ læ befi wə anto eto diye Sakaria bətəkə wə. ⁶⁰ Fɛɛ wə ambe mántɔnɔko mə nko nya ótɛyi mə nkə, “Kpa o-o! Bifi diye Yohanes bitəkə wə.”

⁶¹ Mfó bétisyiko etiki bunə ku wə katɛyi bənkə, “Fə otokpenyə saa əmbə baakpo nko.”

⁶² Nya bátɔ wə anto læ ani eto eyifosa əsuə bæ ote diye nə woala nkə bəfi bətəkə wə ubi əmə. ⁶³ Mfó nya Sakaria léfo leba nə əsuə baawɔni asa kətəkə nya ówɔni nkə, “Wə diye ni Yohanes.” Nya íyifo məmble yanii.

⁶⁴ Lamfolamfo Sakaria étsyiko etiki budi nya ótesə Onanto. ⁶⁵ Sikpi əmuə mba wonko mə nsi læ koyotsya nya itə ditiki nəmfo dísensə dísu kəmə kpə læ Yudea eto atini əsuə mfó kenke. ⁶⁶ Betidi ba kenke lenɔ asa nyamfo etsyiko disi bubu kato mə əsuə bənkə, “Nte utidi wə eto okle ubi əmfo luubə ofiani?” Itsyise íləkə ete wuee bæ, Bonamute eto kɔni təkə læ wə əsuə.

Sakaria Ɔləkə Onanto Eto Katsyikətsyə Óte.

⁶⁷ Mfó nya Lewɔnɔ Kenke leyifə dísiə læ ubi əmə eto anto Sakaria əsuə nya údi Onanto etiki ótɛyi utsyə nkə,

⁶⁸ “Atesə itə Bonamute, Israel eto Onanto,
itsyise úbə nkə woawunsəko wə kuse nya læ uləkə mə.

⁶⁹ Úləkə Ofomfokətə Kplɛ útə bo læ Oka David
wə ni wə eto uyifoyifo eto kafa eto ubi.

- 70 Útsyá kenye kamfó kokooko eye læ wə bənyeləkətidi kenke əsuə nkə,
 71 wuuləkə bo utsyiko læ balo
 ku mba leekisi bo kenke eto ani.
 72 Ɔteyi útsyá nkə wuunyə bo banamə kaminsə
 nya wookloma kenye ka ókle ku mə.
 73 Nya Ɔteyi bo anto Abraham kenye klekle kamfo utsyá nkə,
 74 wuuləkə bo utsyiko læ bo balo eto ani,
 nya wookpe bo əsuəale busumu wə sikpi manté manté.
 75 Nya wuuyifo bo kenke bæ læ buyifo mba nye læ kusu sɛɛ əsuə læ wə ənəmi
 læ bo nkpə kenke əsuə.
 76 Nya fə, mə ubi, bookpo fə bənkə Onanto wə nso kenke eto Unyeləkətidi.
 Ebotɔ Onamute əmə eto bubə nya fɔɔɔ kusu ətsyə itə wə.
 77 Nya ebutə wə betidi te bæ boonyə bɔfokətə
 itsyise boofi mə abua batsye mə.
 78 Bo Onanto kpe lefonə nya woabe bo ku kaminsənyənyə.
 Wuutə bɔfokətə eto diyənde bæ itə bo itsyi kato.
 79 Nya wuutə diyənde nəmfo nkə dibə ditə lekpasə itə mba nkpe læ ketuntu
 əsuə
 ku mba nkpe læ ukpə eto sikpitete əsuə
 bæ læ okpa bo ɔyenko udufənko diyuə eto kusu əsuə.”
 80 Nya ubi əmə lébe nya ɔke ale læ əsuə ku læwɔnɔ əsuə. Nya úsiə læ
 mfiminti isu ese lefe nə ɔbo úbə Israel eto kuse eto ənəmi.

2

Bále Yesu.

1 Nya læ lefe nəmfoo, Romamfó eto Okankpɛ Kaisare Augusto ətə əsuəale nkə bawɔni betidi ba kenke nkpe læ Roma eto sekakediko eto kaso eto aye. 2 Nya ni betidi eto aye wɔniwɔni tutɛ nɛ, læ Aba eto uninə wə baakpo Kirenio eto Sekadidi læ Siria eto kaso əsuə. 3 Nyaso utidi saa əsu wə umə læ usu ɔwɔni wə diye.

4 Lefe nəmfo nya Yosef tsya létaka útsyi Nasaret eto umə læ Galilea eto kaso úsu Betlehem eto umə læ Yudea eto kaso læ kaka bále Oka David. Yosef əsu mfó itsyise uyifo Oka David eto kafo eto ubi. 5 Ókpa Maria wə bátɔ bətə wə nya ɔnlɛ kafo tsya ɔyenko nkə læ ɔwɔni wə diye. 6 Nya lefe nə bəke læ Betlehem mfóo, lefe áyo Maria bæ ole. 7 Óle wə ubi tutɛ wə ni osaiɓi læ diyo nə bebuki laalabe. Nya úfi kafia úmini læ, nya úfi wə ólabesə læ lesa nə əsuə bebuki bamfó leedi lesa, itsyise kasonɔko mánke læ bafó eto kedufəko.

Onanto Eto Batɔnkpe Áboko Mba Laabe Basamu Kenyetsyatsyá Eto Ditiki Sɛɛ.

8 Lə kaso kamə əsuə mfóo, mba laabe basamu bətsyuə akɛ mfo kabe mə bebuki ketsye ka kenke. 9 Onanto eto ɔtɔnkpe utsyuə ələkə əsuə óte mə nya Onanto əmə eto diyənde əyənde ekpo mə læ əsuə. Lə nyamfo eso bate sikpi tinti! 10 Fɛɛ Onanto eto ɔtɔnkpe əmə áteyi mə nkə, “Biante sikpi. Mboko mi Ditiki Sɛɛ nə looboko disuəyuə ku diyuə tinti itə betidi ba kenke. 11 Nya læ mmi eto diyi nəmfoo, bále Ofomfokətə wə ni Bonamute Kristo bətə mi læ Oka David eto umə. 12 Nya lesa nə biufi binyə bitsyə lekpo, ni bæ biunyə ubisambi wə béfi kafia bémli nya onlabe læ bebuki eto kediko.”

¹³ Lefe nɛmfɔ tutuutu, Onanto eto batɔnkpe eto ditsyukpa kpɛ lɔni ɛtsyi kato dɪbɛ bɛlɛkɛ ɛsuɛ bɛte, nya bɛkɔ ku ɔtɔnkpe ɔni ɛmfɔ nya banɛ Onanto botɛsɛ katɛyi bɛnkɛ,

¹⁴ “Dibu ku atɛsɛ itɛ Onanto wɛ nkpe kato fanlofanlo, nya diyuɛsɛ itɛ kasɔ eto betidi ba kenke lɛdufɛ Onanto ɛnɛ!”

¹⁵ Nya lɛ lefe nɛ Onanto eto batɔnkpe bamfo didu lɛ mɛ ɔflɔ bɛsinkli bɛsu kato, mba laabe basamu bamɛ ɛtɛyi mɛ ɛsuɛ bɛnkɛ, “Bitɛ lɛ busu Betlehem lɛ busu bobɛ asa nnya dɪbɛ fe kase Boanto dilɛkɛ ɔtɛ bo.”

¹⁶ Nyaso bɛkɔsɛ bɛsu nya bɛnyɛ Maria ku Yosef ku ubisambi wɛ nlabe lɛ bebuki eto kedikɔ mfɔ. ¹⁷ Nya sɛ bɛnyɛ wɛ nkoo, bɛtɛyi lesa saa nɛ Onanto eto ɔtɔnkpe ɛmɛ lɛtɛyi mɛ itsyi lɛ ubi ɛmɛ ɛsuɛ. ¹⁸ Lefe nɛmfɔ sɛ betidi ba kenke lɛnɔ mba laabe basamu bamɛ eto etiki nyamfɔ, iyifo mɛ yani tinti. ¹⁹ Maria ɛkloma asa nyamfɔ kenke nya ɔkɛbu disɪ kɛtsyi lɛ nnya ɛsuɛ ɛyɛ ɛtsyɔ. ²⁰ Lefe nɛmfɔ, sɛ mba laabe basamu bamɛ dɪsinklii, bɛtɛsɛ Onanto lɛ lesa saa nɛ bɛnɔ ku bɛnyɛ tsya ɛsuɛ, itsyise nyamble kenke ɛbɛ itɛ pɛpɛpɛ fe kase Onanto eto ɔtɔnkpe ɛmɛ lɛtɛyi mɛ.

Bɛtɛkɛ Ubisambi ɛmɛ Diyɛ.

²¹ Nya lɛ diyɪ mflamflalɛ ɛsuɛ, sɛ lefe lɛyɔ bɛ bala ubi ɛmɛ lelɔ, bɛtɛkɛ wɛ diyɛ bɛnkɛ Yesu fe kase Onanto eto ɔtɔnkpe ɛmɛ lɛtɛyi utsyɛ fɛ bɛlɛ wɛ kafo.

Bɛkpa Yesu Bɛsuko Yudafo Eto Disumuyɔ.

²² Lefe ɛyɔ itɛ bɛ Yosef ku Maria yifo ɛsuɛ eto okla buflɛ eto lekpa fe kase Moses eto kɔfi lɛtɔ. Nyaso bɛkpa ubisambi ɛmɛ tsya bɛsuko Yerusalem bɛ lɛ bɛfi wɛ bakpe Bonamute lɛ ani. ²³ Nko ini bɛwɔni bɛtsyɛ lɛ Onanto eto kɔfi eto kukue ɛsuɛ bɛnkɛ, “Ubisaibi tute ku ubuki sendɛ tute saa, elɛ bɛ bɛlɛkɛ wɛ bɛtsyɛ kutsyɛ bɛfi bakpe Bonamute lɛ ani.” ²⁴ Nyaso bɛsu Yerusalem bɛ lɛ bɛfi kedi bɛtɛ Bonamute lɛ kase kɔfi lɛtɔ ɛsuɛ, ablonima ɛnuɛ nye ablɛkpa ɛnuɛ befi kɛtɛ kedi kama.

²⁵ Nya lɛ lefe nɛmfɔ, osani utsyua wɛ baakpo Simeon ɛkɛ lɛ Yerusalem. Nya ɔyifo utidi sɛ wɛ laate Onanto sikpi nya ɔnyɛ ɔnlɛ kusu bobɛ itɛ Israel eto bulɛkɛ. Nya lɛwɔnɔ Kenkɛ dɪsɪɛkɔ wɛ, ²⁶ nya lɛsɛ wɛ uyi nkɛ weembukpɛ isu esɛ lefe nɛ eto lefe uunyɛ Onanto eto Nwɛ Bɛkpo ɔhile Bɛtsyɛ, wɛ eto etiki Onanto lɛtɛyi utsyɛ. ²⁷ Lefe nɛmfɔ, lɛwɔnɔ Kenkɛ nɛmɛ ɛkpa Simeon ɔsuko Yudafo eto Disumuyɔ mfɔ. Nya sɛ anto ku ambe bamɛ lɛkpa ubisambi Yesu ɛmɛ bɛsukoo, bɛtɛyi bɛ bɛbɛ bɛ beyifo lesa saa nɛ elɛ bɛ beyifo bɛtɛ wɛ fe kase kɔfi lɛtɛ, ²⁸ Simeon ɛfo ubisambi ɛmɛ ɔlɛ lɛ wɛ ani, nya ɔtɛsɛ Onanto ɔtɛyi nkɛ,

²⁹ “Boanto Onanto, mɔmɔ, sɛ fɛkeyifo lɛ fɛ kɛnyɛtsyɛtsyɛ ɛsuɛ esoo, ebofo mɛ kusu bulɛkɛ, mɔ fɛ usumunyɛ, bɛ lɛ nsu lɛ diyuɛ ɛsuɛ.

³⁰ Mɔ kosatɛ ɛbufi mɔ ɛnɛmi nnyɛ Ofomfokɛtɛ ɛmɛ

³¹ fɛtɛ fɛ ubɛ lɛ kusɛ komɛ eto betidi kenke lɛ bɛnyɛ wɛ ku dɪnɛmi.

³² Wɛ ni diyɛndɛ nɛ luulɛkɛ lesa nɛ faala lɛ lekplɛ letɛ betidi ba lenni Yudafo.

Nya wuufi dibu oboko fɛ kusɛ Israel eto betidi eto nti.”

³³ Asa nnya Simeon lɛtɛyi mfo ɛyifo Yosef ku Maria yanii. ³⁴ Nya Simeon lɛkpo mɛ atsyɔ nya ɔtɛyi ubi ɛmɛ eto ambe Maria nkɛ, “Ubi ɛmfɔ eyifo Nwɛ Onanto lɛkpo ɔhile Utsyɛ. Nya wɛ ni Ofomfokɛtɛ nye budukanɔ itɛ Israel bebi kpɛ. Uyifo lekpotyɛtsyɛ itsyi lɛ Onanto ɔflɔ, nya betidi kpɛ

lootaka bənyə lə wə əsuə. ³⁵ Nya wuutə nkə betidi kpə ləkə mə nsusu bo bakula bate utsyuə saa nyə. Nya eye lə nyamfo əsuə esoo, ebunyə kanyi fe kase lesiabi laase utidi eto utu kedunsə.”

³⁶⁻³⁷ Mfó əməə, usio ɔni utsyuə wə ni Onanto eto Unyeləkətidi áke mfo baakpo bə Hana. Nya wə anto Fanuel ətysi Aser eto kafo. Ale akuanse hā úsiə ku wə usə fə usə əmə dikpə. Nya úyifo ɔkosia wə lébe bembembe. Ófo ale fosi mflamfla ale ana. Úkesu Yudafo eto Disumuyo mfo lefe saa, ákatesə Onanto ketsye ku kakomi nya úkato ola kákle kenye tsya. ³⁸ Lə lefe nəmfó tutuutu, wuntsya əbə ɔsɔ Onanto ani, nya ɔteyi itsyi lə ubi əmə əsuə útə betidi ba kenke nyə banle Onanto kusu bobə bə wuuləkə Yerusalem.

Bésinkli Bésu Nasaret.

³⁹ Nya se Yosef ku Maria lélosə mə lekpa nəmə buyifo fe kase Onanto eto kɔfi letee, bésinkli bésu mə umə Nasaret lə Galilea eto kasɔ. ⁴⁰ Ubi əmə ábe ɔbɔ disɔ nya ɔke əsuəale, nya ɔte kobe tinti. Nya Onanto dinyə disuəyua lə wə əsuə.

Yesu Ésu Yudafo Eto Disumuyo.

⁴¹ Lele saa lelee, Yesu eto anto ku ambə ékesu Yerusalem késu kédi diyi nə baakpo Ukpə Ása Bo ɔyila. ⁴² Nyaso se Yesu léfo lefosi ale ənuəə, bési bésu Yerusalem fe kase békeyifo kɔ seka. ⁴³ Nya se bédi diyi nəmə bálósə nya banle businkli kesu mə uməə, Yesu wə esi ɔke kama lə Yerusalem mfó. Fəə wə anto ku ambe mánte nko. ⁴⁴ Mə ébu bənkə ɔke lə betidi bamə nti nyaso bédu báye diyi wɔlɔlɔlɔ eto kusu fə bétsyiko wə bɔbɔbe lə bahɔ ku batokpenyə nti. ⁴⁵ Nya se bənnə wə esoo, bésinkli bésu Yerusalem bésu balə wə bɔbɔbe. ⁴⁶ Nya lə diyi tsyəfəə, bésu bənyə wə lə Yudafo eto Disumuyo kaka wə ku Yudafo eto bateasa nsi. Mfó úsiə ɔnlə mə asa nnya bánle bɔteyi ato butsyue nya ɔnlə mə etiki bɔtɔ lɔni lɔni kano. ⁴⁷ Nya mba lenɔ asa nnya dikabɔ lə wə kenyeə, íyifo mə yanii lə wə asa kasɔnɔnɔ kpə ku kase úfi ɔnlə asa nnya bátɔ wə kasɔ buləkə eso. ⁴⁸ Íyifo wə anto ku ambə mə yanii se bənyə wə lə mfo nko. Nya wə ambe létɔ wə nkə, “Ubi, ntsyəsə féyifo bo nyamfo eto okle? Mɔ ku fá nto kenke áke lə bulə əsuə nya búsu bɔnlə bɔtsylama kabəbe fə.”

⁴⁹ Mfo nya Yesu ditə mbuaye ɔtə nkə, “Beso ibə bə bísu bəle bɔtsylama kabəbe mə? Binyi biə mɔ Anto eto diyo ele bə nke lee?” ⁵⁰ Fəə məə, bánno lesa nə ɔteyi mə mfó eto kasɔ.

⁵¹ Mfó nya Yesu ditəkəko mə nya bédu bésu Nasaret, nya óbokosə əsuə kasɔ útə mə. Nya asa nyamfo kenke ləke lə wə ambe eto nsusu kəmiə eeyə etsyo. ⁵² Nya Yesu lebe ɔbɔ disɔ lə kobetete ku lə əsuə eto sinə əsuə, nya ófo diye lə betidi kenke ku lə Onanto eto ənəmi.

3

Ntufləsətidi Yohanes Ábe Ditiki Səə Nəmə Letsya.

¹⁻² Íyifo lele lefosi nɔnde se Okankpə Kaisare Tiberio lídi seka, Unyeləkətidi Yohanes wə ni Sakaria eto ubi wə léfo kenye utsyiko Onanto ɔfo lə lefe nə ɔke lə mfiminti. Nya Pontio Pilato lídi Aba eto unyəsia lə Yudea eto kasɔ əsuə. Nya Herodes díkedi seka lə Galilea eto kasɔ. Nya lə lefe nəmə mfó, Herodes eto ɔyimisani Filipo tsya lídi seka lə kasɔ ka

baakpo Iturea ku Trakoniti eto lekpake əsuə. Nya Lisania tsya dikedu seka lə Abilene eto kaso əsuə. Nya lə lefe nəmfoo, Annas ku Kayafa ni Onanto eto Besumunya Ninə Kenke. ³ Nyaso Yohanes əyē ətšyilama Yordan eto Ketu eto ditukpenkpe ku lekpake mfó kédí Anantotiki kátəyi nkə, “Bitsyi bəwuninsə lə mi abua əsuə lə befo ntuflesəfləsə eto lekpa lə Onanto lə ufi mi abua ətšyē mi.” ⁴ Nya nko seka ni bəwəni lə Onanto eto Unyeləkətidi Yesaya eto kukue banlē bətəyi bənkə,

“Utidi utšyüə kpe lə mfiminti ɔlɛ bofa katəyi nkə,
‘Biñyə bikabe kusu itə Bonamute.

Bimua mi əsuə bitsyə kukəɔ itə wə bubə.

⁵ Biti okplo saa okplo

nya beba atini ku akpenkpe kenke bekatesə.

Lə bətsyənəsə esu nya lebo.

Nya nlebe bo diyifo kplobi kplobii, biyifo mu tsyetsyetsyē.

⁶ Nya betidi kenke luunya Ofomfokətə wə Onanto letsyese nē! ”

⁷ Betidi kpə əbə bə Yohanes fləsə mə ntu. Fə Yohanes átəyi mə nkə, “Mi mba nte fe bawa eto befluflu! Owoe lələ mi kələ nkə bitsyetsyi lə Onanto eto kotonənə ko nlə bubə eto kenye? ⁸ Bete lə mi eyifosa əsuə biənkə bətsyi bəwuninsə lə mi abua əsuə. Nya biembu biə se ini Abraham eto befluflu bini esoo, Onanto embunə mi koto. Belə bənə biə Onanto ebofo befluflu buləkə ketsyiko aba nyamfo əsuə kətə Abraham. ⁹ Bebe se banlē kefiəbi bəñyə bə baala eyi nyamfo taa keyudu ke. Kuyi saa ko laanwə ebibi sɛɛ, boola ko befi bakpe lə ditəfenku kəmiə.”

¹⁰ Nyaso betidi bamə átə wə bənkə, “Nyalɛɛ, be ele bə buyifo məmɔ?”

¹¹ Mfó nya útə mə mbuayɛ nkə, “Mi utšyüə wə nkpe awu leyo lekpe sinuə, ufi lekpe ləni utə utidi wə ləmbə kuətsyüə. Nya utidi wə didisa nte tsyaa, usie ni nko ke.”

¹² Mba laafo umənkə bətsyüə tsya əbə bə bəfləsə mə ntu. Bətə wə bənkə, “Oteasa, be ele bə buyifo?”

¹³ Mfó nya Yohanes lətəyi mə nkə, “Biamfo umənkə besonsə kase kofi dítə mi kusu nkə befo.”

¹⁴ Bamamanyə bətsyüə tsya átə wə bənkə, “Nya bo nkpə? Be ele bə buyifo?”

Mfó ətəyi mə tsya nkə, “Bitə lə mi kayo ka banlē mi bofo lə kemi mi. Nya lə nyamfo eto kamaa, biensu bənyinkə utidi kuutšyüə bekpe lə əsuəale lə befo wə atabi saa, nye bela utidi kuutšyüə kenye lə kusu bua əsuə belo wə dikpi.”

¹⁵ Betidi bamfo eto kusubebe esi ébe kato ekpe nya békebu bə Yohanes nkpa ni Nwə Onanto Lékpə ɔhile Utsyə, wə bəñyə banlē kusu bobə.

¹⁶ Nyaso Yohanes əkpəsə məmblɛ nkə, “Mɔɔ, ntu ete meefi kəfləsə mi. Fə utidi utšyüə təkə mɛ kama ɔlɛ bubə wə ləmɔ nya onkpe əsuəale onso mɛ famfamfa! Məñyə tsya kon ntə bə mbə kaso miə maanyankli wə afokpa eto kekue lə akpa əsuə ntə wə tsya. Nya utidi əmfə ebufi Ləwəɔ Kenke ku utə ufləsə mi fe ntu. ¹⁷ ɔlɛ wə kofɛ ko wuufi ɔlɛ wə kamɔ uləkə kofə uwi nya wookpa kamɔ kosate okpo lə unwü. Fə kofə saa kofoo, wootonsə ko lə ute wə ləmbəni kulefe kulefe.” ¹⁸ Nya Yohanes lídi betidi Anantotiki lə esu kpə əsuə, nya ɔlɛ mə kələ nkə batsyi mə ditsyəbi ku mə nkpə bo bənsi bawuninsə.

¹⁹ Nya se Oka Herodes wə ni Aba eto Unyesia lələ wə ɔyimi eto usia wə baakpo Herodia ófo lə əsuəale ku lə asa bua kpə nya úyifo esoo, Yohanes

ənyənki okpe wə. ²⁰ Idu ekɔ læ nyamfɔ əsuə, útə bəmuə Yohanes bėti bákpe læ diyo.

Yohanes Əfləsə Yesu Ntu.

²¹ Se Yohanes dífləsə betidi kenke ntu ólosə, úfləsə Yesu tsya ntu. Nya se Yesu nle ola botoo, kato ásini. ²² Ləwɔnɔ Kenke nə eto ditsyəbi nte fe ləbləkpa, áyifə díbə disíə læ wə əsuə. Mfó nya bānɔ Onanto eto okə wə ditsyi kato díkatəyi nkə, “Fə ni mɔ Ubi lala. Fə asa eedufə mə ənə tinti.”

Nyə Betidi Bamfo Ni Yesu Eto Bana.

²³ Yesu áfo fe alɛ fosi ətsyə fə útsyə wə keyifo kasɔ. Betidi eto nsusu ni bə wə anto ni Yosef

wə eto anto ni Eli ²⁴ wə eto anto ni Mata
wə eto anto ni Lewi wə eto anto ni Melki
wə eto anto ni Yanai wə eto anto ni Yosef
²⁵ wə eto anto ni Matatia wə eto anto ni Amos
wə eto anto ni Nahum wə eto anto ni Hesli
wə eto anto ni Nagai ²⁶ wə eto anto ni Mahat
wə eto anto ni Matatia wə eto anto ni Semein
wə eto anto ni Yosef wə eto anto ni Yoda
²⁷ wə eto anto ni Yohanan wə eto anto ni Resa
wə eto anto ni Sorobabel wə eto anto ni Sealtiel
wə eto anto ni Neri ²⁸ wə eto anto ni Melki
wə eto anto ni Adi wə eto anto ni Kosam
wə eto anto ni Elmadam wə eto anto ni Er.
²⁹ wə eto anto ni Yosua wə eto anto ni Elieser
wə eto anto ni Yorim wə eto anto ni Matat
wə eto anto ni Lewi ³⁰ wə eto anto ni Simeon
wə eto anto ni Yuda wə eto anto ni Yosef
wə eto anto ni Yonam wə eto anto ni Eliakim
³¹ wə eto anto ni Melea wə eto anto ni Mena
wə eto anto ni Matata wə eto anto ni Natan
wə eto anto ni David ³² wə eto anto ni Isai
wə eto anto ni Obed wə eto anto Boas
wə eto anto ni Salmon wə eto anto ni Naheson
³³ wə eto anto ni Aminadab wə eto anto ni Admin
wə eto anto ni Arni wə eto anto ni Hesron
wə eto anto ni Peres wə eto anto ni Yuda
³⁴ wə eto anto ni Yakob wə eto anto ni Isak
wə eto anto ni Abraham wə eto anto ni Tara
wə eto anto ni Nahor ³⁵ wə eto anto ni Serug
wə eto anto ni Regu wə eto anto ni Peleg
wə eto anto ni Eber wə eto anto ni Sala
³⁶ wə eto anto ni Kainan wə eto anto ni Arfaksad
wə eto anto ni Sem wə eto anto ni Noah
wə eto anto ni Lamek ³⁷ wə eto anto ni Metusala
wə eto anto ni Henok wə eto anto ni Yared
wə eto anto ni Mehaleel wə eto anto ni Kainan
³⁸ wə eto anto ni Enos wə eto anto ni Set
wə eto anto ni Adam wə eto anto ni Onanto.

¹ Se Lɛwɔnɔ Kenke dɛsɔ lɛ wɛ ɛsuɛ, Yesu ɛdu lɛ Yordan eto Ketu mfɔ. Nya Lɛwɔnɔ nɛmɛ lɛkpa wɛ dɛsuko mfiminti kaka kuutsyuɛ lɛmbɛ. ² Mfɔ nya Obonsam lɛkplatsya ɔto wɛ ɔbe lɛ eyifosi ana sɔɔ ɛsuɛ. Nya lefe nɛmfɔ kenke, Yesu mɛndi kulesa nyaso lɛ kalosɛkɔɔ, kukpɛnsɛ ɛlɛ wɛ.

³ Mfɔ nya Obonsam lɛtɛyi wɛ nkɛ, "Lɛ Onanto eto Ubi fɛnii, tɛyi lebambi nɛmfɔ lɛ ɛfiani didisa."

⁴ Fɛɛ Yesu ɛtɛyi wɛ nkɛ, "Awɔnisa Kenke Eto Kukue ɛtɛyi nkɛ, 'Inni didisa mate lɛtɛtɛ utidi nkɛ.' "

⁵ Lɛ nnya kamaa, Obonsam esi ɔkpa wɛ ɛsuko kaka letaka fanlofanlo. Nya ɔtɛ wɛ kawunsɛ eto asa ku nnya sekakedikɔ kenke lɛ lefe kliminti ɛsuɛ. ⁶ Nya ɔtɛyi wɛ nkɛ, "Muufi kawunsɛ eto ɛsuɛale ku ke setabike ntɛ fɛ, itsyise befi nnya bɛtɛ mɛ, nya moofɔ nya bufi kɛtɛ nwɛ ke minla. ⁷ Nyaso asa nyamfo kenke ebofiani fɛ ale lɛ akpe disɛ kasɔ esumu mɛ."

⁸ Mfɔ nya Yesu lɛtɛyi wɛ nkɛ, "Awɔnisa Kenke eto Kukue lɛ bɔtɛyi nkɛ, 'Bonamute Onanto hɛ ele bɛ utidi fi dibu utɛ, okpe disɛ kasɔ usumu.' "

⁹ Nyamfo eto kamaa, Obonsam ɛkpa Yesu ɛsuko Yerusalem lɛ Yudafo eto Disumuyo eto kaka nso botaka nya ɔtɛyi wɛ nkɛ, "Lɛ Onanto eto ubi fɛnii, yani fɛ ɛsuɛ ɛbɛ asɔ lɛ kasɔ. ¹⁰ Itsyise Awɔnisa Kenke eto Kukue lɛ bɔtɛyi nkɛ,

'Onanto ebutɛ nkɛ wɛ batɔnkpe
nɛyɛ bakase fɛ.'

¹¹ 'Bɔɔkɔbe fɛ lɛ ani,
itɛ bɛ embutusɛ kɔkpa lɛ leba ɛsuɛ kulaa tsya.' "

¹² Fɛɛ Yesu ɛtɛyi wɛ nkɛ, "Awɔnisa Kenke eto Kukue ɛtɛyi nkɛ, 'Manto fɛ Onamute Onanto abe.' " ¹³ Se Obonsam lɛto Yesu ɔbe nko ɔlosɛ, ɛdu wɛ lɛ ɔflo nya ɔyɛ wɛ bulɛ itɛ lefe ditsyuɛ.

Yesu ɛtsyiko Wɛ Keyifo Kasɔ Lɛ Galilea.

¹⁴ Nya Yesu dɛsɔnkli ɛsu Galilea eto kasɔ nya Lɛwɔnɔ Kenke eto ɛsuɛale lɛkɛ wɛ lɛ ɛsuɛ. Nya wɛ diye dɛsɛnsɛ isu lekpake nɛmfɔ kenke. ¹⁵ ɔtɛ asa lɛ Yudafo eto ntsyako nya utidi saa lɛtɛsɛ wɛ asatete.

Bɛni Yesu Lɛ Nasaret.

¹⁶ Lɛ nyamfɔ eto kamaa, Yesu ɛsu Nasaret eto umɛ wɛ ɛsɛ ɔbe. Nya lɛ ɔnwɛditsyayii, ɛsu Yudafo eto katsyakɔ fe kase woala buyifo. Nya ɔtɛka ɛnyɛ nkɛ lɛ okla asa lɛ Awɔnisa Kenke eto Kukue ɛsuɛ. ¹⁷ Mfɔ nya bɛfi Onanto eto unyɛlɛkɛtidi Yesaya eto kukue bɛtɛ wɛ. ɔsini kukue komɛ nya ɛtsyiko bokla lɛ kaka bɛwɔni bɛnkɛ,

¹⁸ "Onanto eto Lɛwɔnɔ si mɛ lɛ ɛsuɛ, bɛdikɛ mɛ nnuɛbi,
itsyise ɛlɛkɛ mɛ nkɛ

mɛ Dɛtiki Sɛɛ nɛmfɔ mboko bakombo.

Nya ɔtsyese mɛ nkɛ nsu mbe bulɛkɛ eto letsya ntɛ betidi ba bɛmuɛ bakpe lɛ diyo.

Nya mba eto ɛnɛmi lɛbaa, lɛ bɛnyɛ asa.

Nya betidi ba bɛyɛnkɛ bakpe lɛ kasɔ nɛ kanyi bunyi, lɛ bɛnyɛ bɔbɔkafe.

¹⁹ Nya lɛ ntɛ lɛ bate bɛ Onanto eto lefe nɛ wuulɛkɛ wɛ betidi eboyo."

²⁰ Nya Yesu dɛtɛ kukue kɔ mɛ, nya ɛsɛnkli kɔ ɛtɛ wɛ ɛwunsɛkɔtsyuɛ nya ɛsɛ kasɔ. Betidi bamɛ kenke ɛfi mɛ ɛnɛmi bɛtɛkɛ lɛ wɛ ɛsuɛ nya bɛnyɛ banɛ wɛ bobe kpoo. ²¹ Nya ɔtɛyi mɛ nkɛ, "Awɔnisa Kenke nnya eto etiki bɛnɔ mɛnkla mfɔo, ibɛ itɛ lɛ mmi eto diyi nɛmfɔ."

²² Nya wə etiki nnya údi əmuə mə lə utu tinti nya kase odiakami tsya létaka wə mləmləmlə, ətə iyifo mə yanii. Nya bəto mə əsuə bənkə, “Inni Yosef eto ubi ni nwə mfo, fəe?”

²³ Nya Yesu létəyi mə nkə, “Nyi miə biətəyi mə lekpa lə nnya minlə bətəyi mfo əsuə biə, ‘Ofate, tsya fə əsuə.’ Nya binsi biətəyi mə tsya biə, ‘Asa nnya eto okle bəno bə éyifo lə Kapernaum, yifo nnya lə fə kosate eto umə mfo tsya.’ ”

²⁴ Nya Yesu disi ótəyi mə nkə, “Fəe nle mi bətəyi minlə, bəəntə Onanto eto unyéləkətidi kuutsyuə dibu lə wə kosate eto umə. ²⁵ Ekpe ini bə bakobəsia kpe áke lə Israel eto kaso lə lefe nə Onanto eto Unyéləkətidi Elia léke. Nya osomi leyə bəni itə alə ətsyə ku kutsyə. Nya kukpense kple díbə lə kaso kamə kenke əsuə. ²⁶ Fəe Onanto mánkpe Elia kəto nkə usu kutsyuə saa oflo lə Israel, enso okosia utsyuə lə Sarep eto umə lə Sidon eto kaso. ²⁷ Nya tsyaa, betidi kpe áke ba díkefi bufisia lə Israel eto kaso lə Onanto eto Unyéləkətidi Elisa eto lefe. Fəe wántsyə mə kuutsyuə enso Naeman wə ditsyi Siria eto kaso mate há.”

²⁸ Se betidi ba léke mfó lenə nyamfo, kafo ányi mə tinti. ²⁹ Nya bətaka bənyə nya bála Yesu bələkə lə umə əmə kafo bəsu bənyənsə lə umə əmə eto kətini ko əsuə bála umə əmə eto kotosi ku nsusu bə lə bəkə wə bakpe lə kukpio kafo. ³⁰ Fəe Yesu áyē lə mə nti óbo údu.

Yesu Ála Ləwəno Bua Lə Utidi Utsyua Əsuə.

³¹ Lə nyamfo eto kamaa, Yesu édu úsu Kapernaum eto umə lə Galilea eto kaso. Mfó nya útsyiko betidi asa bote lə Ənwéditsyayi əsuə. ³² Nya lə wə etikididi ku əsuəale esoo, wə asatete éyifo betidi bamə yanii. ³³ Osani utsyua áke lə Yudafo eto katsyako mfó wə əsuə ləwəno bua dísia. Nya ófa ku okə bembembe ótəyi nkə, ³⁴ “Yesu Nasaretnyə, be fanlə bəbəbe ketsyiko lə bo oflo mfo? Bubə fəbə fə əəbə atsyəlsə bo lee? Nyi futsyə feni. Fə ni Onanto eto Əkenkenyə wə ótsyese nē!”

³⁵ Mfó nya Yesu léla Ləwəno bua nəmə óbəsə lə wə əsuə ótəyi nkə, “Yə kudu bokpo! Lə abo lə utidi əmə əsuə!” Ləwəno bua nəmə étsyi osani əmə óso lə kaso lə mə ənəmi, nya lébo lə wə əsuə didu. Fəe utidi əmə māmfo lefabe saa.

³⁶ Iyifo betidi bamfó kenke yanii nya bəto bətsyuə bənkə, “Nte etiki nnya eto okle ni nyamfo? Utidi əmfo kpe əsuəale nya wəkumi kakpe awəno bua kaləkə lə betidi əsuə.” ³⁷ Nya asa nnya bətəyi lə Yesu əsuə mfó, dísensə eyə isu kuse komfó kenke.

Yesu Átsya Betidi Kpə.

³⁸ Yesu édu lə Yudafo eto katsyako mfó úsu Simen eto diyo. Atikesi əmuə Simon eto usiəambe élabesə kekleke. Nya bətə Yesu léte. ³⁹ Lə nnya əsuə, úsu únnyə lə wə oflo lə wə kalabekə, nya óla bufi bomə úləkə lə wə əsuə. Nya lefe nə bufi bomə leyə wə, ótaka nya útsyiko lesa bonwa kətə mə. ⁴⁰ Nya se kofe nle diyo budufə, bákpa befimfi ba nle bufi ate ate kenke báboko Yesu oflo. Nya úfi ani útəkə mə lə əsuə oni, oni nya ótsya məmble bufi. ⁴¹ Awəno bua kpe eto kakle tsya ábo lə betidi kpe əsuə nya báfa bətəyi bənkə, “Fə ni Onanto eto Ubi kosate əmə!” Fəe Yesu éti awəno bua nyamə kusu nya wəntə kusu nkə bətəyi kulesa, itsyise béyi bə wə ni Nwə Onanto Ləkpo Əhile Utsyua.

Yesu Áte Asa Ótsyilama.

⁴² Se kale disiaə, Yesu édu læ umə əmfó úsu kaka læbio. Mfó nya betidi dítsyiko wə bəbəbə katsyilama. Nya se bənyə wəə, bákplatsya bə læ ɔye budu læ mə ɔflo. ⁴³ Fɛɛ ótɛyi mə nkə, “Ele bə nsu ndi etiki læ kəmə bamba tsya itsyi læ Onanto eto Sekakedidi əsuə, itsyise nyamfo eso Onanto lətsyese mɛ nɛ.”

⁴⁴ Nyaso údi Anantotiki læ Yudafɔ eto ntsyako kenke læ kasɔ kamə.

5

Yesu Ákpadi Wə Bakasebi Tute.

¹ Diyi lɔnii, se Yesu dínyə læ ditumbukplɛ nə baakpo bə Genesaret ɔfloɔ, betidi kpə ákpɔ bə læ banyi bafi wə læ banɔ Anantotiki nnya ɔnlɛ budi.

² Yesu ənyə nkə kaklɔ inuə řyə læ ditumbukplɛ nəmə ɔflo mfó nya mba laata asabu kələkə akpɛ ébudu bésu mə asabu kəfləkɔ. ³ Nya Yesu lébe údufə læ Simon eto ole kafɔ, nya ótɛyi wə nkə, onwa ɔklɔ əmə usuko ntu bomə əsuə sɛkɛ. Yesu əsiə læ ɔklɔ əmə kafɔ nya óte betidi bamə asa.

⁴ Se óte mə asa ólosəə, Yesu átɛyi Simon nkə, “Nwa ɔklɔ əmə esuko kaka ntu letsyo sɛkɛɛ, læ fonko fə bayetsyuə læ beta mi asabu læ biləkə binə.”

⁵ Nya Simon díte mbuayɛ nkə, “Bonamute, ketsye kamfo kenke búyifo keyifo kekleke tsya bóənləkə kulesa. Fɛɛ læ kase fátɛyi esoo, muutə læ bota asabu nyamə.” ⁶ Se báta asabu nyaməə, bələkə akpɛ kpə itə bə asabu nyamə étsyiko bola. ⁷ Lə nyamfo esoo, básɔ ani bákpadɪ mə bətsyuə ba nkpe læ ɔklɔ nuəfə bátɛyi bənkə bəbə bawunsəko mə. Bəbə nya bənə asabu nyamə bələšə nya binə biamə díyi kaklɔ inuə kamə kinkinki ibu sɛkɛ læ kanya kedufə læ ntu əsuə.

⁸ Se Simon Petro dínyə nnya díbə mfoo, óse akonki læ Yesu eto ənəmi nya ótɛyi wə nkə, “Bonamute, mannyi əbə mɛ ɔflo, itsyise obuayifo mini.”

⁹ Binə kpə bia bələkə mfó esoo, iyifo wə ku wə bətsyuə yanii. ¹⁰ Nko ke iyifo Simon eto bayetsyuə, Yakobo ku Yohanes ba ni Sebedeo eto bebi tsya nɛ.

Mfó əmə nya Yesu lətsyi Simon nkə, “Mante sikpi. Idu mɔmɔ entɔɔ, mfe betidi fuukələkə.” ¹¹ Se báyo ditukpenkpee, báyani lesa saa bətsyə nya bədu bətəkəko Yesu.

Yesu Átsya Ufɪmfɪ Utsyuə Wə Nlɛ Bufisia Bufɪ.

¹² Lefe lɔnii, Yesu ésu umə utsyuə kaka utidi utsyuə nlɛ bufisia bufi. Nya se utidi əmfɔ dínyə Yesu, ókpɔ kasɔ læ Yesu eto ənəmi nya ólɛ wə lekpakpa ótɛyi nkə, “Bonamute! Lə aalaa, ebofo butə mɔ bufi bomfo yuə mɛ.”

¹³ Yesu ənə kɔni útidi wə nya ótɛyi osani əmə nkə, “Nla nko. Lə nyasoo, bufi bomə yuə fə.” Lamfolamfo, bufi bomə əyuə wə.

¹⁴ Mfó nya Yesu lékpe wə kɔfi nkə, “Mantɛyi utidi sa nyamfo. Bomu yɛ tentente læ edu læ efi əsuə esu ate Onanto eto usumunya. Wə loobe fə unya nkə əmuə ale nya uudi fə adansiɛ itə utidi saa nkə sitintii, bufi bomə əyuə fə. Nya læ efi leninsɔ ətə fe kase Moses eto kɔfi lɛtɔ.”

¹⁵ Fɛɛ Yesu eto etiki nyamfo ésensə eyɛ etsyo. Nya betidi kpə díbə bə læ banɔ wə asatete nya læ ótsya mə bufi bə nlɛ mə bulə. ¹⁶ Fɛɛ ókabo kesu kaka læbio úsu úkato ola.

Yesu Átsya Nwə Léba Ónkpo Kasɔ.

17 Diyi lɔni se Yesu lɛkɛ mfɔ ɔkatɛ asaa, Yudafo eto ditsyukpa lɔni nɛ baakpo Farisifo ku afi eto bateasa bɛtsyuɛ ba ditsyi nlebe nlebe lɛ Galilea ku Yudea eto nso ku Yerusalem ɛbɛ mfɔ. Nya Onanto eto ɛsuɛale nnya Yesu leefi katsya befimfi tsya ɛsiɛ wɛ lɛ ɛsuɛ. 18 Nya mfɔo, betidi bɛtsyuɛ ɛtsyi utidi wɛ lɛba onkpo kasɔ lɛ belabekɛ ɛsuɛ bɛboko wɛ ɔfo. Nya bɛbɛkɛ kusu ko booyɛ befi wɛ bedufɛnko diyo kafo lɛ befi wɛ bɛtsyɛ lɛ kasɔ lɛ Yesu eto ɛnɛmi. 19 Fɛɛ betidi bamɛ eto etu esoo, bɛmfɔ kusu bunyɛ. Nko esoo, bɛtsyi wɛ bɛyɛnko lɛ diyo eto letsya. Nya bɛlɛkɛ ofo lɛ letsya ɛsuɛ nya bɛyifɛsɛ wɛ ku wɛ belabekɛ bɛtsyɛ lɛ kasɔ lɛ Yesu eto ɛnɛmi lɛ betidi bamɛ eto nti lɛ diyo kafo mfɔ.

20 Nya se Yesu dɛnyɛ mɛ bofokanɔ esoo, ɔteyi utidi ɛmɛ nkɛ, “Osani, mfi fɛ abua ntsyɛ fɛ!” 21 Mfɔ nya Farisifo ku afi eto bateasa ditsyiko mɛ ɛsuɛ bɔtɔ bɛ, “Owoe ni nwɛ mfo leedi mɛbusiotiki kefi wɛ ɛsuɛ kakatesɛ ko Onanto nko! Onanto hɛ ni futsyɛ wɛ lofo utidi eto abua bufi katsyɛ wɛ!”

22 Nya se Yesu dɛnyɛ mɛ nsusu ɛtsyɛ lekpo esoo, ɔtɔ mɛ nkɛ, “Beso bɛnlɛ nsusu bomfo eto okle bufi? 23 Nte nnya nso buyuɛ ku bɔteyi, ‘Befi fɛ abua bɛtsyɛ fɛ,’ lee ‘Taka ɛnyɛ lɛ ayɛ edu?’ 24 Muulɛkɛ nte mi miɛ Utidi Eto Ubi kpe ɛsuɛale lɛ kawunsiɛ kamfo bɛ ufi abua ɔtsyɛ.” Nyaso ɔtsyi ɔwuninsɛ nya ɔteyi nwɛ lɛba onkpo kasɔ nkɛ, “Nlɛ fɛ bɔteyi minkɛ taka lɛ efi fɛ okla lɛ esu diyo!”

25 Mfo ɛmɛ, osani ɛmɛ ɛtaka uɛnyɛ lɛ betidi bamɛ eto ɛnɛmi nya ɛfi wɛ okla, nya ɛdu ɔntɔ lɛ diyo ɔnlɛ Onanto bɔtesɛ. 26 Nyamfɔ ɛyifo betidi bamfɔ kenke yanii! Nya se sikpi dɛmuɛ mɛmɛble kenke lɛ nnya ɛsuɛ esoo, bɛtesɛ Onanto nya bɛteyi bɛnkɛ, “Nte ayanisa nnya bɛnyɛ mfo mmi mɛ?”

Yesu Ɔkpadi Lewi.

27 Nyamfo eto kamaa, Yesu ɛbo ɛtsyi lɛ diyo nɛmɛ kafo nya ɛnyɛ utsyuɛ wɛ laafo umɛnko wɛ baakpo Lewi nkpe lɛ wɛ keyifoko. Mfɔ nya Yesu lɛteyi wɛ nkɛ, “Taka lɛ ɛtɛkɛko mɛ.” 28 Lewi ɛyani lesa saa ɛtsyɛ nya ɔtaka ɛtɛkɛko wɛ.

29 Lewi ɛtɛ bɛnwa lesa kɛn nya ɛfi ɛtsyɛ ɔpunu ɔkpe Yesu disuɛyɛ lɛ wɛ diyo. Nya betidi kpe dɛbɛ mfɔ ku mba laafo umɛnko tsya. 30 Farisifo ku afi eto bateasa ba dɛbɛ katsyako mfɔ ɛtsyiko etiki bunɛ ku Yesu eto bakasebi katɛyi bɛ, “Beso biedi kɛnɛ ku mba laafo umɛnko ku babuayifo bamfɔ?”

31 Mfɔ nya Yesu dɛtɛ mɛbuayɛ nkɛ, “Betidi ba nkpe ɛsuɛale manhiɛ ofanyɛ enso mba ni Onanto hɛ. 32 Mɛmbɛ miɛ mɛɛbɛ nlɛkɛ betidi sɛɛ, bomu babuayifo eso mɛmbɛ.”

Yesu Ɔdi Etiki Itsyi Lɛ Kenyɛklekle Ɔsuɛ.

33 Betidi bɛtsyuɛ ɛtɔ Yesu bɛnkɛ, “Ntsyɛ ibɛ bɛ Yohanes eto bakasebi aakle kɛnyɛ nya baato ola, nya mba ntɛkɛko Farisifo tsya leeyifo nko, fɛɛ fɛ bale leedi kɛnɛ lefe saa?”

34 Yesu ɛtɛ mɛbuayɛ nkɛ, “Bubu bibu biɛnkɛ baklobo ebofo kɛnyɛ bokle lɛ lefe nɛ eto lefe okafɔsɛ ɛmɛ nkpe lɛ mɛ lenti? Kulefe! Yembubɛ itɛ nkoma! 35 Fɛɛ diyi ditsyuɛ ebubɛ ni lefe nɛ bookpa okafɔsɛ ɛmɛ bedunko lɛ mɛ ɔfo. Nya lɛ lefe nɛmfɔ ɛsuɛ, insini utidi saa luubɛ ɔteyi mɛ fɛ bookle kɛnyɛ.”

³⁶ Lə nyamfo eto kamaa, Yesu esi óteyi mə lekpa nəmfo nkə, “Utidi kuutsyuə embofuadi kafia fəfə ufi otale kakoko. Lə utsyuə éyifo nkoo, ebunyə fə obiasə kafia fəfə kamə. Nya kakoko kamfó tsya ku kafəfə kamə əmbəleke itə boka kətəkə lə bətsyuə əsuə. ³⁷ Nya bemfi nte fəfə kakpo lə kubukikuetobe. Lenni nkoo, nte fəfə bomə ebəkpə bobə kato nnya luutə kubukikuetobe komə la nya nte bomə tsya luuwui buyifo nsəso. ³⁸ Nyasoo, ntə fəfə beefi kakpo lə kubukikuetobe fəfə əsuə. ³⁹ Nya mómə tsyaa, utidi kuutsyuə ənnə nte koko kesi kala nkə wəənə mfəfə lamfolamfo, etsyisee, wóteyi nkə, ‘Ntute, bo ni nkoko, aleke boso!’ ”

6

Yesu Ku Farisifo Ákpe Kənə Itsyi Lə Ɔnweditsyayi Ɔsuə.

¹ Lə Yudafo eto Ɔnweditsyayi ləni, Yesu ku wə bakasebi ákaye lə kusu kutsyuə ko leyə lə anta eto ɔkue utsyuə kafo kafe. Mfó nya wə bakasebi dítsyiko anta nnya n̄yə mfó bufəə kəfə akayimi. ² Mfó nya Farisifo bətsyuə letə mə bənkə, “Beso bənle lesa nə bo kofi diməntə bo kusu nkə buyifo lə Ɔnweditsyayi əsuə buyifo?”

³ Nya Yesu díta mbuaye óto mə nkə, “Biankla lə Awənisə Kənkə eto Kukue əsuə lesa nə Oka David díyifo lə lefe nə kukpense lele wə ku wə betidi ba dítakəko wə? ⁴ Oka David ésu údufə Onanto eto kedikətəko úsu úfi lesa nə bəfi bəta Onanto kedii, údi. Nya útə wə bətsyuə tsya ni dítsyuə bədi lə lefe nə iyifo botakebu lə bo kofi əsuə bə utidi bamba lə udi lesa nəmfo. Kuutsyuə sa əmbə kusu enso Onanto eto Usumunyə hā.”

⁵ Lə nnya kalosakə, Yesu áteyi mə nkə, “Utidi Eto Ubii, wə ni Onamute itə Ɔnweditsyayi n̄.”

Yesu Átsya Osani Wə Eto Kəni Kəni Díkpə Konyoma.

⁶ Lə Ɔnweditsyayi bamba əsuə, Yesu ésu Yudafo eto katsyako nya ɔnlə asa bote. Osani utsyuə ákə mfó wə eto kodianí díkpə konyoma. ⁷ Nya se kofi eto bateasa ku Farisifo bətsyuə díkabəbe kusu ko əsuə bəyeyə bəmuə Yesu bə óta kofi ubu esoo, bəfi ənəmi bətəkə lə wə kekleke balə bobə lə wootsya bufi lə Ɔnweditsyayi. ⁸ Fəe se Yesu dínyə mə nsusu utsyə lekpo esoo, óteyi osani əmə nkə, “Taka ənyə, lə abə əbə setə mfo.” Nya osani əmə létaka úbə ún̄yə lə mə ənəmi.

⁹ Nya Yesu letə mə nkə, “Bə kofi díta bo kusu nkə buyifo lə Ɔnweditsyayi əsuə? Eleke bə buyifo kasee lə Ɔnweditsyayi lee bə buyifo kabua? Nye, eleke bə bafo utidi lə nkpə lee babiasə mu bomu?”

¹⁰ Yesu átsyilamasə ənəmi óbə mə nya óteyi osani əmə nkə, “Nə fə kəni etsyue, nya úyifo nko.” Nya wə kəni komə létsya wə. ¹¹ Nyaso məmblə kənkə éyenki ku lebləfi nya bətsyiko nsusu bufi lə lesa nə bofo Yesu buyifo əsuə.

Yesu Ɔlakə Lefosi Batənkpe Inuə Bamə.

¹² Lə lefe nəmfo, Yesu ábə úsu kətini disi. Ɔkə mfó óto ola útə Onanto ketsye kamfó kənkə. ¹³ Se kale disisə, ókpadi wə bakasebi kənkə útsyə nya úləkə lefosi inuə ba útəkə diye nkə wə Batənkpe. ¹⁴ Mə ni Simon wə útəkə diye nkə Petro ku wə oyimi Andreas ku Yakobo, Yohanes ku Filipo ku Bartolomeo, ¹⁵ ku Mateo ku Tomas, ku Alfeo eto ubi Yakobo ku Simon wə baakpo bə utidi wə laakpo kətə wə umə ¹⁶ ku Yakobo eto ubi Yuda ku Yuda Iskariot wə léfiani nwə lídu Yesu útə.

Yesu Átsya Betidi Kpə Buŋi.

¹⁷ Lə lefe nə Yesu ku wə batonkpe leyifə bétsyi kotini koə eto disi bəbəə, bəbə bənyə lə kaka diyifo tsye tsye tsye nya mba ditəkəko wə eto bətsyuə kpə áke mfó nya sitiditu kplɛ sia ditsyi Yudea eto kasɔ əsuə kenke ku Yerusalem eto kəmə ka lɛfi lekpo kɛnyɛ ka ni Tiro ku Sidon. ¹⁸ Bəbə bə lə banɔ asa nnya Yesu dikate ku lə otsya mə efimbi kpə nnya banlɛ. Betidi ba awɔnɔ bua dikɛlɛ tsya əbə nya ótsya mə bufi. ¹⁹ Betidi bamfo kenke ákplatsya bə lə betidi Yesu lə mə efimbi lə eyɛ mə, itsyise əsuəale ətsyuə eto okle ákabɔ ketsyi lə Yesu əsuə nnya dikatsya betidi bamə kenke.

Atsyəkpokpo Itə Bətsyuə Ku Kanyinyənyə Itə Bətsyuə.

²⁰ Yesu átakasə ənəmi óbɛ wə bakasebi, nya óteyi mə nkə,
 “Əsuə ebuyuə mi bakombo,
 itsyise Onanto eto sekakedikɔ eyifo mi kale!

²¹ Əsuə ebuyuə mimba kukpensə nɛ mɔmɔ,
 itsyise biumi!

Əsuə ebuyuə mimba nɛ nku mɔmɔ,
 itsyise biumə simə!

²² Əsuə ebuyuə mi lə betidi eekisi mi,
 nya baani mi, nya baaka mi,

nya baateyi mi bənkə bɛkpe ditsyəbi bua lə mɔ wə ni Utidi Eto Ubi
 eso!

²³ “Binyə disuəyuə lə nyamfo kenke əbə, lə biwi kewi ku disuəyuə, itsyise Onanto ebutə mi kayofofɔ kplɛ lə Onanto eto oto kato. Itsyise asa nyamfo eto oklɛ mə bana diyifo Onanto eto bənyɛləkətidi ba lɛkɛ kɔ kenke nɛ.

²⁴ Fɛɛ mbɔbɔɛ itə mi batabinyə,
 itsyise biɔfo mi disuəyuə eto kayofofɔ lə kasɔ mfó!

²⁵ Mbɔbɔɛ mətə mimba dikedi bími mɔmɔ,
 itsyise kukpensɛ ebɔlɛ mi!

Mbɔbɔɛ mətə mimba nɛ simə bumə mɔmɔ,
 itsyise mi asa ebəkɛ kaminɛ nya biuwi nku!

²⁶ Mbɔbɔɛ mətə mi mba betidi kenke laatesə mɔmɔ,
 itsyise nko ke ibə bə mə banamə lɛtesə betidi ba ləwɛ betidi bə mə ni

Onanto eto bənyɛləkətidi nɛ.

Bela Mi Balo.

²⁷ “Fɛɛ mimba nɛ mɔ etiki bɔnɔ, nɛ mi bətɛyi minkə bela mi balo lə biyifo kasɛ bitə mə. ²⁸ Nya betidi ba leekudi mii, bɛkpo mə atsyɔ. Nya betidi ba laalo fə sɛsi nye beeyifo disialeɛ, to ola lə mə disi. ²⁹ Nya lə utsyuə áɔ fə lə kotosii, tsyi nkonse tsya ətə wə. Nya lə utidi utsyuə éfi fə awu kato, tə lə ufi nnya kalɔ tsya lə woala. ³⁰ Utidi saa wə laadia asa lə fə ɔfɔ, tə wə. Nya lə utsyuə éfi fə ləsatsyuə, mantɛyi fə usinkliko ni oboko. ³¹ Lesa nə faala fə beyifo bətə fə, ni ke ele bə fintsya yifo ətə betidi nɛ.

³² “Lə ibə bə betidi ba laala mi ete mi tsya laalaa, nte atesə nye leninsɔ nə biunyə bitsyiko lə nnya əsuə? Mba ni babuayifo tsya aala betidi ba laala mə. ³³ Nya lə betidi ba díyifo fə kasɛ ete fintsya leeyifo kasɛ kətə, nte leninsɔ nə ele bə befi bətə fə? Mba ni babuayifo tsya eeyifo nkoo. ³⁴ Nya lə betidi ba ni mba leesinkli kəbə kətsyə fə lə nnya kɛnyɛ hā faadia asa kətə, beso faala fə batɛsə fə? Babuayifo tsya aaba kətə mə bayetsyuə bə lə bətsyə mə nnya lə kɛnyɛ! ³⁵ Bomuu, bela mi balo lə biyifo mə kasɛ. Beba asa bitə mə, nya biambe kusu biə besinkliko kulesa bəbə

bætsyæ læ nnya kenye kokooko. Læ biyifo nkoo, biunyæ kayofoko kplæ læ nnya disi. Nya bookpo mi bæ Onanto wæ ni Onanto Fanlofanlo eto bebi. Itsyise Onanto kpe kafoekpe itæ mba lænnnyæ kasæe kætsyæ lekpo ku mba nkpe disiale kulaa tsya. ³⁶ Biyifo mba lænnnyæ asa kaminsæ fe kase mi Anto Onanto lænnnyæ kaminsæ.

Yesu Áte Asa Itsyi Læ Jyimitsyua Dikpi Bolo Isua.

³⁷ “Biankponko betidi bamba akpo læ Onanto tsya læ oyæ mi lekpo bokponko. Bianlo betidi dikpi, læ Onanto tsya læ oyæ mi dikpi bolo, bifi asa bætsyæ betidi læ Onanto tsya læ ufi otsyæ mi. ³⁸ Ele bæ bitæ betidi asa bæ læ Onanto tsya læ utæ mi asa. Læ sitintii, Onanto ebuyisæ mi kenwu keyi kaba kakpo eyæ læ wæ lefonæ eso. Kase faaklá asa yeyi kaba kakpo kætæ utidii, nko eto okle ke Onanto looklá utæ fæ næ.”

³⁹ Mfó nya Yesu læteyi mæ lekpa nkæ, “Unæmba anyenko wæ unæmbatsyua. Lenni nkoo, mæ inuæ ba tã ebudu banɔ bedufæ læ dibia kafo. ⁴⁰ Okasebi saa ante kaso wæ oteasa. Fæe lefe næ okasebi æmæ lelosæ asa bokasee, wætsyæ fe wæ oteasa ke.

⁴¹ “Ntsyæ fe fanlæ dikubi kekæ næ ntækæ fæ jyimitsyua læ dinæmi bobæ fe fannlæ dikubi kplæ næ ntækæ læ fæ lele bunyæ? ⁴² Ntsyæ fe fofo fæ jyimitsyua boteyi fænkæ, ‘Lekpakpa, tæ læ nlækæ dikubi kekæ næ ntækæ fæ læ dinæmi’ se dikubi kplæ ntækæ læ fæ kosate eto lele æsuæ? Fæ, ænæmi ænæmi eto utidi! Ka dikubi kplæ næ ntækæ fæ læ dinæmi bulækæ fæ læ ænyæ kusu ælakæ fæ jyimitsyua eto lele kekæ næ ntækæ læ wæ lele.

Kuyi Saa Ku Ko Awɔnsa.

⁴³ “Kuyi sæe aannwɔ ebibi bua, nya kuyi bua tsya laannwɔ ebibi sæe. ⁴⁴ Kuyi saa eto ebibi æsuæ beefi kætsyæ ko lekpo. Banlæ koto eto awɔnsa læ kanyæ æsuæ, nya banlæ awɔnsa nya beedi læ otonkpa tsya æsuæ. ⁴⁵ Utidi sæe saa, asa sæe laabo ketsyi læ wæ asayifoyifo æsuæ nnya leetsyi læ wæ utu kæmiæ. Nya utidi bua tsya lælakæ asa bua kate ketsyiko læ wæ utu kæmiæ. Itsyise asa nnya nkpe læ utidi eto utu kæmiæ, nnya ni lesa næ laabo ketsyi læ wæ kenye næ.

Nɔ Yesu Eto Ditiki Læ Aye Læ Ni Isua.

⁴⁶ “Beso biakpadi mæ biæ Bonamute, Bonamute, fe bienyifo læ lesa næ maateyi mi æsuæ? ⁴⁷ Utidi saa wæ læbæ mæ ɔfɔ nya wæbæ nkæ wæbæ ɔnɔ lesa næ maateyi nya weeyifo læ nnya æsuæ, moote mi futsyæ eto okle uni. ⁴⁸ Ute fe utidi wæ laato diyo nya óba kakplo nya óse ni unyænsæ læ aba æsuæ fe óto diyo næmæ unyænsæ. Se ketu diyi nya káyæ mfó káfæe, kulesa ményifo diyo næmæ, itsyise diynyæ læ kényækɔ sæe. ⁴⁹ Fæe utidi saa wæ laanɔ mɔ ditiki nya woenyifo læ ni æsuæ, uyifo fe utidi wæ léto diyo nya wánse ni læ kasɔ ka nkpe ale æsuæ nya wénku kasɔ fe útsyiko ofatiæ æmæ bosc læ umuæ sui. Nyaso lefe næ ketu diyi kába káyæ læ diyo næmæ ɔfɔ káfæe, léba kenke lékpɔ læ kasɔ!”

7

Yesu Átsya Romafɔ Eto Bamamanyæ Eto Uninæ Eto Uyifoyifo.

¹ Se Yesu læteyi betidi bamfo asa nyamfo kenke olosæ, údu úsu Kapernaum. ² Romafɔ eto omamanyænina utsyua ake mfó nya ɔkæ uyifoyifo wæ eto asa óla tinti. Uyifoyifo æmæ ánɔ bufi kekkeke, nya ɔkæ læ ukpæ ku menkpæ eto nti. ³ Se uninæ æmfɔ lenɔ Yesu eto kɔsɔɔ, ókpæ

Yudafɔ eto beninɛ bɛtsyuɛ nkɛ batɛyi wɛ lɛ ubɛ otsya wɛ uyifoyifo ɛmɛ utɛ wɛ. ⁴ Bɛbɛ Yesu ɔflɔ nya bɛlɛ wɛ lekpaƙpa kekɛɛkɛ bɛnkɛ, “Utidi ɛmfɔ ɛɲyɛ utɛ bɛ wunsɛko wɛ, ⁵ itsyise woala bo kuse eto betidi. Nya wɛ kosate lɛto bo katsyako ɛtɛ bo.” ⁶ Lɛ nyamfo eso Yesu ɛtaka ɛtɛkɛko mɛ.

Yesu mɛnsitsyonko diyo nɛmɛ fɛ uninɛ ɛmfɔ lɛkpe wɛ bayetsyuɛ bɛtsyuɛ nkɛ besu batɛyi wɛ bɛnkɛ, “Boanto, mɛnsilɛ ɛsuɛ fɛ ɛɛbɛ. Itsyise mɔɔ, mɛɲnyɛ ntɛ bɛ lɛ ɛbɛ mɔ diyo. ⁷ Nya mɛɲnyɛ ntɛ tsya bɛ mbɛ ntsyako fɛ, nnyɛ lɛ fɛ ɛnɛmi. Nyasoo, fɛ tɛyi ditiki ete, mɔ uyifoyifo eto ɛsuɛ ebumuɛ ale. ⁸ Mintsya nyifo uninɛ wɛ nkpe lɛ beninɛ ba nsi nso mɛ eto ɛsuɛale eto kalɔ. Nya nkpe bamamanyɛ ba nkpe mɛ kalɔ. Lɛ nteyi nwɛ miɛkɛ, ‘Su,’ woesu. Nya lɛ nteyi obamba tsya miɛ, ‘Bɛ,’ wɛɛbɛ. Nya lɛ nteyi mɔ uyifoyifo miɛ, ‘Yifo mmɛ,’ woɛyifo.”

⁹ Se ɔteyi nkoo, iyifo Yesu yanii. Mfɔ ɛmɛ nya ɔtsyi ɔwuninsɛ ɔteyi sitiditu sia ba ditɛkɛko wɛ mfɔ nkɛ, “Nlɛ mi bɛteyi minkɛ mɛnyɛ tɔ bofokanɔ bomfo eto okɛ lɛ Israelfɔ nti tɔ kulatsya!” ¹⁰ Mfɔ ɛmɛ nya betidi ba bɛtsyese mfɔ disinkli bɛsu oto nya bɛnyɛ bɛ uyifoyifo ɛmɛ eto bufi ayuɛ wɛ.

Yesu ɛtakasɛ ɔkɔsiɛ Utsyuɛ Eto Ubi Wɛ Dikpɛ.

¹¹ Nyamfo eto kamaa, Yesu ɛsu umɛ wɛ baakpo Naim, nya wɛ bakasebi ku betidi kpɛ bɛtsyuɛ ditɛkɛko wɛ bɛsu. ¹² Lefe nɛ ɔyo umɛ ɛmɛ eto kabɔsie, ɔtsyako bɛtsyuɛ ba nlɛ keku nya banye banlɛ bɔbɔ lɛ umɛ ɛmɛ. ɔkɔsiɛ eto ubi ɔni kpɛ eto ɔko ni wɛ bɛntsyi banlɛ bɔbɔnko bantɔ kebikɛko nɛ. Nya umɛ eto betidi kpɛ ditɛkɛko wɛ. ¹³ Se Yesu dɛnyɛ usio ɛmfoo, wɛ asa ɛlɛ wɛ kaminsɛ. Mfɔ nya ɔteyi wɛ nkɛ, “Sinkli ayɛ keku.”

¹⁴ Yesu ɛdufɛ mɛ lenti nya ɛtidi ɔko ɛmɛ, nya mba ntsyi wɛ ɛmɛ dɛnyɛ. Mfɔ Yesu letɛyi nkɛ, “Okosobi! Nlɛ fɛ bɛteyi minkɛ taka!” ¹⁵ Nya ɔko ɛmɛ lɛtaka ɛsiɛ nya ɛtsyiko etiki budi. Nya Yesu difi wɛ ɔkpe wɛ ambe lɛ kɔni.

¹⁶ Iyifo betidi bamfɔ kenke yanii ku sikpi tinti, nya bɛtesɛ Onanto. Lɛ nyamfo eso bɛteyi bɛnkɛ, “Onanto eto Unyelɛkɛtidi wɛ nkpe kenye ale tinti ɛbɛ ɛdufɛ bo lenti! Onanto ɛyifɛ ɛbɛ nkɛ lɛ ubɛ ulɛkɛ wɛ betidi!” ¹⁷ Yesu eto etiki nyamfɔ esensɛ ɛba ɛkpɔ lɛ Yudea eto kasɔ ku lekpaƙe nɛmfɔ kenke.

Yohanes Ntuflɛsɛtidi ɛtsyese Batɔnkpe Yesu ɔflɔ.

¹⁸ Lefe nɛmfɔo, se Yohanes eto bakasebi letɛyi Yohanes asa nyamfoo, ɔkpadi inuɛ lɛ mɛ nti, ¹⁹ nya ɔla mɛ ɔtsyese Bonamute Yesu ɔflɔ ku kenye kamfo nkɛ, “Fɛ ni utidi wɛ bɛ ɔlɛ bubɛ lee, lee buɲnyɛ bukabe utidi bamba kusu?”

²⁰ Nyaso se bɛbɛ Yesu ɔflɔ, batɛyi wɛ bɛnkɛ, “Ntuflɛsɛtidi Yohanes ni nwɛ lɛkpe bo nkɛ bubɛ bɔtɔ fɛ nkɛ, ‘Fɛ ni utidi wɛ bɛ ɔlɛ bubɛ lee, lee buɲnyɛ bukabe utidi bamba kusu?’ ”

²¹ Lɛ lefe nɛmfɔ ɛsuɛ, Yesu ɛtsya betidi kpɛ bufi nya ɔla awɔnɔ bua, nya ɛtɛ bɛnɛmba kpɛ dɛnyɛ asa. ²² Mfɔti ɛmɛ nya ɛtɛ mbuaye ɔteyi Yohanes eto batɔnkpe nkɛ, “Bisinkli bisu bɛteyi Yohanes asa nnya bɛnyɛ ku nnya bɛnɔ banlɛ bɛteyi bɛnkɛ bɛnɛmba lɛ bunyɛ, mba lɛba bankpoo kasɔ lɛ bɔyɛ kafe, mba nlɛ bufisia bufi eto ɛsuɛ lɛ bokpa, batoti lɛ asa bɔnɔ, bɛkɔnkɔ lɛ botaka kɛbɛ nkɔ, nya maateyi bakɔmbo Onanto eto Ditiki Sɛɛ nɛmɛ. ²³ Disuɛyuɛ itɛ utidi wɛ dɛmɛnyɛ kabua lɛ mɛ ɛsuɛ.”

24 Se Yohanes eto batɔnkpe dídu eto kamaa, Yesu étsyiko etiki budi ketsyiko læ Yohanes əsuə kate betidi bamfó nkə, “Lə lefe nə bəbɔ bisu kaka Yohanes nkpe læ mfiminti mfóo, be ni lesa nə bibu biə biusu binyə? Utidi wə nte fe lefanto nə ufiebi nle bɔsɔ ketinkəsə lee? 25 Be tutuutu ni lesa nə bisu kabekɔ? Lee Utidi wə nkpe awu nnya laanɔ bobɛ? Betidi ba laakpe awu nnya lefo koya nya beedi nkprəə, mə kakenkɔ ni bakankplɛ eto ayo. 26 Bɛtɛyi mə lesa nə bisu kabekɔ! Onanto eto unyeləkətidi utsyuə bisu kabekɔ? Lə sitintii, nle mi bɛtɛyi minkə oso Onanto eto unyeləkətidi. 27 Itsyise Yohanes əsuə eto etiki nya Awɔnisa Kenkɛ eto Kukue letɛyi ni nkə,

‘Mootsyese mə ɔtɔnkpe ntɔnsə fə bubə,
nya wɔɔtɔ ɔlɔ kusu utsyə utə fə bubə.’ ”

28 Yesu esi ɔtɛyi mə nkə, “Yohanes so utidi saa wə bale læ kawunsia kamfo. Fɛɛ utidi wə ni ɔkɛkɛ kulaa tsya læ Onanto eto sekakedikɔ, so Yohanes.”

29 Ɛtɔnsəə, betidi bamə kenke ánɔ Yohanes eto Ditiki Sɛɛ nə údi nya titlu mə ku mba laafo umənko tsya áfo lesa nə Onanto nle bɔbɛbɛ ketsyiko mə ɔfɔɔ, ku mə ketu kenke nya Yohanes dífləsə mə ntu. 30 Fɛɛ Farisifo ku afi eto bateasa kplɛ áni lesa nə ni Onanto eto ketsyue itə mə nya bántɔnɔ bæ Yohanes fləsə mə ntu.

31 Yesu ésuksə wə etiki setɔ nya ɔtɛyi mə nkə, “Mɔmɔɔ, be ele bæ mfi mi mmi eto betidi nkatesə ko kɛɛ? Ntsyə bente kɛɛ? 32 Bete fe bekpefi kɛkɛ ba laakpe kɔyɛ læ obia. Mə bətsyuə læ kudu bokpo katɛyi mə bətsyuə bæ, ‘Búsə kusiækprakpa eto əsə bútə mi,

fɛɛ bíenwui kewui!

Búsə kɛku eto əsə bútə mi,
tsya bíenwi nku.’

33 Ntufɛsətidi Yohanes əbə, nya ókle kɛnyɛ, nya wənnə ntə saa tsya, fɛɛ bɛle bɛtɛyi biə, ‘Lewɔnɔ bua si wə læ əsuə.’ 34 Nya Utidi Eto Ubi tsya díbə nya wəə, údi únə. Nya bɛnlɛ bɛtɛyi biənkə, ‘Bebe udikpu ku utənə əmfoo! Uyifo mba laafo umənko ku babuayifo eto ɔyɛtsyuə!’ 35 Fɛɛ betidi ba kenke lætəkəkɔ Onanto eto kobe kamaa, bale buləkə kate læ mə eyifosa əsuə bæ nnya ni kobe tinti nɛ.”

Yesu Ésu Simon Eto Diyo.

36 Farisinyə utsyuə ákpadi Yesu nkə ubə udi lesa læ wə diyo. Nya se Yesu dísu mfóo, úsiə kasɔ læ ɔpunu ɔfɔ nkə læ udi lesa. 37 Usio wə dísiə nkprə bua utsyuə akɛ læ umə əmə. Nyaso se ɔnɔ nkə Yesu əbə Farisinyə əmə eto diyo lesakedikɔɔ, úfi nnuəbi bo laanyi fififi bo nkpe læ dituntu nə laanɔ bobɛ əsuə úsuko mfó. 38 Úsu únɔyə læ Yesu ɔfɔ nya úwi binəntu okpo wə læ akpa. Nya usio əmə dífi wə dísi eto sɛwɔni ɔsi binəntu bia lékpo læ Yesu eto akpa mfoo, nya ɔkobe wə akpa ɔnlɛ bɔfɔ ku lelabi. Nya úfi nnuəbi bomə ókpo læ Yesu eto akpa tsya.

39 Se Farisinyə wə lékpadi Yesu dínyə nyamfoo, úbu dísi ɔtɛyi nkə, “Lə utidi əmfo ete ni Onanto eto Unyeləkətidi tintii, eni ele bæ ote usio wə eto okle díbə ɔnlɛ wə butidi mfo, eni ɔtɛ nkprə bua bo tsya unsi!”

40 Nya Yesu letɛyi wə nkə, “Simon, nkpe lesatsyuə nə minla miə matɛyi fə.”

Nya Simon letɛyi nkə, “Oteasa, tɛyi mə.”

41 Yesu ətsyə kasɔ ɔtɛyi Simon nkə, “Utidi utsyuə ákɛ mfo wə díkaba atabi ukətə betidi, nya betidi inuə bətsyuə dísiə wə kayo. Ɔni dísiə wə

sika eto atabi akpi alofa ano. Nnya unuɛfə dísiə wə atabi akpi fosi ano.
⁴² Se kulesa dímətsyə mə boofɔ kayo kamə esoo, úfi kayo kamə kenke ótsyɛ mə. Nya betidi inuə bamfo eto nti, owoe fafo fanɔ fə woola otabinyə əmfo oso?"

⁴³ Nya Simon leteyi wə nkə, "Mfo nno miə utidi wə úfi kayo ka nso utu ótsyɛ."

Mfó nya Yesu leteyi wə nkə, "Áteyi elɛkɛ."

⁴⁴ Yesu étsyi ɔwuninsə óbe usio əmə nya óteyi Simon nkə, "Alɛ usio əmfo bunyə? Se mímbə fə ɔflɔɔ, əməntə mɛ ntu fə mflə akpa. Fɛɛ usio əmfo éfi wə binəntu úflə mɛ akpa, nya úfi wə disɪ eto sɛwɔni ósi nnya. ⁴⁵ Ámamfo mɛ ku disuəyua abuta mɛ alɛ. Fɛɛ idu lə lefe nə mímbə mfo, wóanye tɔ mɔ akpa bɔlɛ kafio. ⁴⁶ Fəə, əməntə mɛ nnuəbi saa fə mfi nkpo lə disɪ. Fɛɛ wə éfi nnuəbi bo laanyi fififi ókpo mɛ lə akpa. ⁴⁷ Nyaso nle fə bɔteyi minkə, lelabi nə úləkə óte mɛ esoo, ófo abua kpə nya úyifo kenke eto bufikatsyɛ. Nya utidi wə díyifo abua sɛkɛ béfi bátsyɛ wə, nko ke wə lelabi tsya lefe nɛ." ⁴⁸ Mfó nya Yesu leteyi usio əmə nkə, "Befi fə abua batsyɛ fə."

⁴⁹ Se betidi ba tsya dísiə lə kedikɔ mfo lenɔ Yesu eto asa nnya óteyii, batɔ mə əsuə bənkə, "Owoe ni nwə mfo wə laafo betidi eto abua kulaa tsya bufi katsyɛ?"

⁵⁰ Mfó əmə nya Yesu leteyi usio əmə nkə, "Fə bofokanɔ əlɛkə fə, nyaso du esu lə diyua əsuə."

8

Besio Ba Dítakəko Yesu.

¹ Nya lefe ditsyua eto kamaa, Yesu átsyilama nti bomfo úsu kəmə ku mbuto ntsyua. Nya úkedi Ditiki Sɛɛ nəmə itsyi lə Onanto eto sekakedikɔ əsuə. Batɔnkpe lefosi inuə ba úləkə tsya ətəkəko wə. ² Besio ba Yesu létsya bufi akpa akpa ku mba óla awɔnɔ bua úləkə lə mə əsuə eto bətsyua tsya əkətəkəko wə. Nya utsyua wə lɛkɛ lə mə nti ni Maria wə baakpo Magdalanyə nwə əsuə Yesu léla awɔnɔ bua akuanse úləkə. ³ Usio bamba tsya ákɛ lə mə nti mfó wə baakpo bə Yohana nwə eto usə baakpo Kusa wə díyifo keyifo lə Oka Herodes eto lekpokakpokɔ nya údi uninə utsyua wə díkabe mfó. Besio kpə bətsyua ku nwə baakpo Susana tsya ətəkəko Yesu nya banle mə asa bufi kawunsə ko wə ku wə bakasebi.

Yesu Áteyi Lekpa Itsyi Lə Nwə Dísa Eyibibi Ətsyua Əsuə.

⁴ Betidi kpə éketsyi kəmə ate ate ate kəbə Yesu ɔflɔ. Nnya lə lefe nə betidi kpə díbə bátsyaa, Yesu áteyi mə lekpa nəmfo nkə,

⁵ "Ɔkuɛmfo utsyua ésu nkə wəəsə eyibibi ətsyua. Nya lefe nə onle eyibibi nyamə busəə, íbə bə ətsyua álo ekpo lə kusu nya betidi lémankli nya, nya baklɔbɛ lɛsɛ nnya bamini. ⁶ Ətsyua tsya álo ekpo lə akpankplamboe əsuə. Nya se íkəə, yənyə ntu ku sitə sɛɛ. Nyaso yeylɔbɛ nya íkpə. ⁷ Eyibibi nyamə ətsyua édufə lə biyufa nti. Nya biyufa biamə lébɛ bíti eyibibi nyamə, nya bɛkle nnya kenke itə íkpə. ⁸ Nya abamba dísu ékpo lə kasɔ sɛɛ əsuə. Nya se íkəə, ɛnwɔ ebibi alofa, alofa."

Mfó əmə nya Yesu leteyi mə nkə, "Nyaso fəə ke ato nnya laanɔ asa nkpee, tsyue ato lə ano!"

Lesə Nə Eso Yesu Lídi Mə Etiki Lə Akpa Əsuə.

⁹ Yesu eto bakasebi áto wə lekpa nəmfó eto kaso. ¹⁰ Mfó óteyi mə nkə, “Onanto éfi wə sekakedikó eto asakulakula eto kobe útə mi. Fɛɛ betidi bambaa, akpá əsuə bɔɔɔɔ nnya itə bə, ‘bale bunyə tsyaa, bembunyə. Nya bale bɔɔɔ tsyaa, bəmbə kaso bɔɔɔ.’”

Yesu Əlakə Lekpá Lə Nwə Dísə Eyibibi Eto Kaso.

¹¹ “Lekpá nə minteyi eto kaso ni bə, eyibibi nyamə ni Onanto eto ditiki. ¹² Nya eyibibi nnya díbə ekpo lə kusu ɔflo te fe betidi ba laano, fɛ Obonsam əbə kələkə ditiki nəmə lə mə akɔəsi. Nya wəətə nkə bembofo bofo kano bə lə Onanto lə ofo mə buləkə. ¹³ Nya, nnya díbə ékpo lə akpankplamboe əsuə, te fe betidi ba lenɔ ditiki nəmə nya báfo ni ku disuəyua lamfolamfo, fɛɛ diendufə lə mə akɔəsi sitinti. Nyaso baafɔ kano itə lefe kliminti hā. Nya lə lefe nə botokabe sɛkə díbə mə lə əsuə, bəətə disi. ¹⁴ Eyibibi nya lékpo lə biyufa ntii, te fe betidi ba laano ditiki nəmə, fɛɛ kawunsia eto bulə ku kə asa eto bəbɛɛ ku kawunsia kamfo eto kamini eesensə keti mə, nya yəntə kusu bə ebibi nyamə be, esɛ lə bale nnya. ¹⁵ Nya eyibibi nnya díbə ékpo lə kaso sɛɛ əsuə, te fe betidi ba laano ditiki nəmə nya baafɔ ni kakpe lə utu kəmiə. Nya baabokosə əsuə kaso nya bəənyə kekkele isu esɛ lə kalosəko itə bə baawo ebibi kpə.”

Tə Lə Fə Okandie Lə Uyənde Utə Betidi.

¹⁶ “Utidi kuutsyua anto okandie kefi asa keti wə nye ufi wə usu okpe lə lesa kalo. Bomu weefi wə kətəkə lə wə kətəkəkə kaka betidi ba ləəbə mfó luunyə asa wuee. ¹⁷ Lesa saa nə bəfi bákula lə kalebe saa, ebɔɔ lə lekple bənyə. Nya lesa nə ke bəti bákpe, ebɔɔ lə lekple bənyə.”

¹⁸ “Bebe əsuə kukɔɔ lə etiki nnya biano əsuə. Utidi wə ke asa ntee, buusi bəətə wə bawunsə. Nya utidi wə ke kulesa lentee, nnya úbu nkə ite wə tsyaa, bɔɔle nnya bafo wə lə ani.”

Owoe Ni Yesu Eto Ambe Ku Wə Bayimi?

¹⁹ Yesu eto bayimi ku mə ambe əbə wə ɔflo, fɛɛ bamfó kusu bunyə bənyə Yesu itsyi lə sitiditu sia eso. ²⁰ Utidi utsyua əsu óteyi Yesu nkə, “Fə ambe ku fə bayimi nyə lə lekple bale fə bəbɛɛ.”

²¹ Mfó nya Yesu ləteyi nəmble nkə, “Mə ambe ku mə bayimi ni mba laano Onanto eto ditiki nya beeyifo lə ni əsuə.”

Yesu Əti Ufiebɛ Kusu.

²² Diyi lɔnii, Yesu édufə ɔklo kafa ku wə bakasebi. Mfó nya óteyi mə nkə, “Bitə lə bɔyila ditumbukple nəmə busu lekpaɛ nə nse.” Nyaso bədu bəsu. ²³ Se bányɛ lə ntu bomə əsuə bantɔɔ, Yesu əlabɛ selabɛ. Nya lə lefe nəmə əsuə, ufiebɛ étsyiko bɔɔɔ kekkele nya ntu dítsyiko bɔɔɔ kedufə lə ɔklo əmə kafa itə bə bədufə lə ukpə ku mənkpə eto nti. ²⁴ Bakasebi bamə əsu bəsanklisə Yesu nya bəteyi wə bənkə, “Boanto! Boanto! Boəbə bukpə!”

Mfó nya Yesu létaka únyə nya óto ɔkɔɛ uti ufiebɛ ku ntu bə nle bonwa kakpanka, nya nyamble díyua kənyɛ nya lesa saa diyua kanana. ²⁵ Nya óto bakasebi bamə nkə, “Beso bimbə bɔfokano?”

Fɛɛ iyifo mə naa, nya sikpi tsya dímuə mə. Nya bəto mə bətsyua bənkə, “Owoe ko ni utidi əmfɔ? Woedi ufiebɛ ku lekpo etiki nya yetsyue wə koto!”

Yesu Əla Awɔɔ Bua Úlakə Lə Utidi Utsyua Isua.

²⁶ Yesu ku wə bakasebi áyila bésu bédufə Gadara eto kaso lə ditumbukplə eto lekpake nə nkpiə Galilea eto kaso. ²⁷ Se Yesu ləbɔ lə ɔklo əmə əsuə koo, osani utsyuə wə awɔnɔ bua nsi lə əsuə étsyi umə əmə úbə ótsyako wə. Yófo lefe kpə se utidi əmfɔ díkayə leyaleya katsyilama. Nya wóakatɔnɔ nkə woəsia lə diyo enso lə edi nti. ²⁸ Se únyə Yesuu, ófa nya óto wə əsuə ókpo lə kaso lə Yesu eto ako. Nya óto wə bembembe nkə, “Yesu, Onanto Fanlofanlo eto Ubi! Be nkpe lə bonko ku fə lenti mfo? Nlɛ fə lekpakpa, mənne mə koto!” ²⁹ Utidi əmfɔ áteyi nyamfo, itsyise Yesu áto ɔkue ókpe ləwɔnɔ nə nsi lə wə əsuə mfó, nya óteyi ni nkə, “Bɔ wə lə əsuə!” Lefe kpə lə ləwɔnɔ nəmə əsia utidi əmə lə əsuə, lə bákɛ wə ani ku akpa kulaa tsya bákpe wə lə amanaa, úkəfəsə amana nyamə nya ləwɔnɔ nəmə díkənə wə kesuko mfiminti. ³⁰ Yesu áto wə nkə, “Ntsyə baakpo fə?”

Mfó nya útə mbuaye nkə, “Mɔ baakpo bə Omantsya.” Jteyi nko itsyise awɔnɔ bua kpə dídufə ísia wə lə əsuə. ³¹ Mfóo, awɔnɔ bua nyamə áɛ Yesu lekpakpa yənkə woanla nnya otsyese kaka awɔnɔ bua ləəsia kənyə kanyi.

³² Mfóo, bakplako kpə ənyə lə kɔtini əsuə békedi. Nya awɔnɔ bua nyamə lɛɛ Yesu lekpakpa bənkə utə lə bedufə lə bakplako bamə əsuə. Nya Yesu díta mə kusu. ³³ Nyaso bábɔ lə utidi əmə əsuə nya bédufə lə bakplako bamə əsuə. Nya məmble dítsyetsyi báwunini lə kɔtini komə eto kotosi nya bédufə lə ditumbukplə nəmə nya bánya bátsylɔ kenke.

³⁴ Lefe nə betidi ba díkabe bakplako bamə dínyə asa nnya díbə mfóo, bətsyetsyi bésu báteyi betidi ba lɛkɛ lə umə ku mbuto bə letsylama mfó kenke. ³⁵ Nya betidi bamə ləbɔ bésu bə lə besu babe lesa nə díbə. Nya se bésu báyo Yesu ɔflɔɔ, bənyə osani wə əsuə Yesu léla awɔnɔ bua utsyiko nya unsi lə Yesu eto ako untəkə ənə wuee nya onkpɛ awu lə əsuə unsi kpo. Mfóo, məmble áte sikpi. ³⁶ Betidi ba dínyə kase asa nyamfó díbə, áteyi mba mfó kase Yesu létsya utidi wə əsuə awɔnɔ bua dísiə fɛ ikakpa wə. ³⁷ Lə nyamfo esoo, Gadare eto kaso eto betidi áteyi Yesu bənkə udu lə mə kaso, itsyise sikpi əmuə mə tinti. Nyaso Yesu édufə lə ɔklo údu.

³⁸ Mfó nya utidi wə əsuə Yesu léla awɔnɔ bua úləkə áɛ Yesu lekpakpa nkə, “Tə kusu lə ntəkəko fə.” Fɛɛ Yesu mántɔnɔ nya óteyi wə nkə,

³⁹ “Sinkli esu oto lə esu ateyi lesa nə Onanto diyifo útə fə.” Lə nyaso utidi əmfó ésu óyɛ lə kəmə ka nkpe mfó úkatəyi asa nnya kenke Yesu díyifo útə wə.

Yesu Átsya Yairo Eto Ubisiobi Ku Usio Utsyuə Wə Dítidi Wə.

⁴⁰ Lefe nə Yesu dísinkli úsu óyila ditumbukplə nə nkpe mfó, betidi bamfó áfo wə kukonɔ, itsyise məmble əsia bákabe wə kusu. ⁴¹ Mfó nya osani wə baakpo Yairo wə lídi Yudafo eto katsyakɔ eto uninə ɔni əbə óse akonki lə Yesu eto ako nya óɛ wə lekpakpa nkə utəkəko wə lə besu wə diyo, ⁴² itsyise wə ubisiobi ɔni wə díkafo fə alɛ lefosi ənuə, labe ɔɛ bufi nya okpe lə ukpə ku mənkpə eto nti.

Se Yesu léyɛ ɔntɔɔ, betidi kpə ətəkəko wə báma wə bákpe. ⁴³ Nya lə betidi bamfó ntii, usio wə kɔtɔ díkakpo itə lefosi alɛ ənuə sɔ́sɔ́ tsya akɛ mə lenti. Usio əmfɔ ábiasə wə atabi kenke nkə lə otsyə wə bufi bomə, fɛɛ ókplatsya ɔnɔ. ⁴⁴ Jyɛ buɛɛ lə Yesu eto kama lə betidi nti nya útidi wə awu eto kotosi. Lamfolamfo kɔtɔ komə áyɛ wə bokpo.

⁴⁵ Mfó nya Yesu létə nkə, “Owoe dítidi mə?”

Fɛɛ kuutsyuə saa mántɔnɔ. Mfó nya Petro leteyi wə nkə, “Boanto, be kase betidi kpə ntəkəko fə nya bama fə bakpe!”

⁴⁶ Tsyaa, Yesu áteyi nkə, “Nnyi miə utidi utsyuə étidi mɛ, itsyise əsuəale ətsyuə ábɔ lə mɛ əsuə.”

⁴⁷ Se usio əmá léte nkə wəmbɔfo əsuə bɔbɔsə esoo, útsyiko butinkə nya óse akonki ókpe disí kasɔ lə Yesu eto akɔ. Mfó nya óteyi lesa nə eso útidí Yesu eto awu lə betidí ba kenke eto ənəmi. Nya úləkə óteyi lesa nə eso útidí wə awu ku kase bufi bomə leyɛ wə lamfolamfo. ⁴⁸ Lə nyamfo eso Yesu áteyi wə nkə, “Mɔ ubisiobi, fə bɔfokanɔ átsya fə. Su lə diyuə əsuə.”

⁴⁹ Lefenə Yesu nsi ɔnlɛ etiki budii, ɔtɔyɛ ɔni əbə údufə wə dítsyi Yudafo eto katsyako eto uninə wə baakpo Yairo ɔflo. Nya úbə óteyi wə nkə, “Fə ubisiobi əmá ébukpə koko, nyaso yɛ oteasa əmá bulə.”

⁵⁰ Fɛɛ Yesu áno ditiki nəmə nya óteyi Yairo nkə, “Mante sikpi. Fə fo anɔ fə ubi əmá əbɔkɛ ale.”

⁵¹ Lə lefe nə bésu bédufə Yairo eto diyo mfóo, wəntə utidí saa kusu nkə udufə diyo kafɔ enso Petro ku Yohanes ku Yakobo ku ubisiobi əmá eto anto ku ambe hā. ⁵² Nya betidí kpə dínyə mfó banlɛ nku buwi ku kudu lə ubi əmá eso. Mfó nya Yesu leteyi mə nkə, “Biensiwi keku. Ubi əmá mənkpə. Selabe ete ɔnlɛ.” ⁵³ Mfóo, nya məmblɛ dímə wə, itsyise mə yi bənkə úkpə. ⁵⁴ Yesu ákɔbɛ wə lə kɔni nya ókpadi wə nkə, “Ubi, taka ənyə!” ⁵⁵ Usiobi əmá ésinkli úbə nkpə nya ótaka únyə lamfolamfo. Nya Yesu leteyi mə nkə bətə ubisiobi əmá lesatsyuə lə udi. ⁵⁶ Asa nyamfo kenke éyifo wə antomə yanii, fɛɛ Yesu əkə mə ato nkə banteyi utidí saa lesa nə díbə mfó.

9

Yesu Ákpe Wə Bakasebi Lefosi Inuə Bamə Kɔtɔ.

¹ Lə nyamfó eto kamaa, Yesu ákpadi wə bakasebi lefosi inuə bamfó óboko wə akɔ nya útə mə kusu ku əsuəale lə befi bala awɔnɔ bua kenke ku lə batsya efimbi akpa akpa tsya. ² Nya óla mə ótsyese nkə besu bedi betidí etiki itsyi lə Onanto eto sekakedikɔ əsuə lə batsya befimfi bufi. ³ Fɛ boodu, Yesu áteyi mə nkə, “Bientsyi kulesa bisuko lə mi esu bɔyɛ əsuə fe uyilɛɛ nye fe mba laadia asa eto katobe nye didisa nye atabi. Nya bientsyi akpesa bamba kulaa tsya. ⁴ Diyo nə kee baafɔ mii, bisia mfó isu esɛ lefe nə ke biudu lə umə əmá. ⁵ Nya kaka ke bamfo mii, bidu lə umə əmfó lə beflɛ mi akpa eto utembu bekpɔ mfó. Nyamfo loote Onanto eto kotonənə eto dítsyəbi nə ləəbə bubə itə lə umə əmá.” ⁶ Nya bakasebi bamə didu bésu bátsyilama mbuto bomə kenke nya bédí Onanto eto Ditiki Sɛɛ nəmá, bátsya befimfi kalebe saa tsya.

Oka Herodes Eto Nsusu Lə Yesu Əsuə Ákpe Wə Bul.

⁷ Se Oka Herodes wə nlɛ seka budi lə Galilea eto kasɔ lenɔ asa nnya kenke nlɛ bubə, wə nsusu ələ wə itsyise betidí bətsyuə lə bətəyi bənkə Ntufɛsətidi Yohanes ni nwə disí ótaka utsyi ɔkɔmə úbə nkpə. ⁸ Nya bətsyuə tsya nlɛ bətəyi bənkə Elia ni nwə disí úsinkli úbə. Nya bətsyuə tsya nlɛ bətəyi bənkə Onanto eto bənyeləkətidi koko bətsyuə eto ɔni uni wə dísinkli úbə nkpə. ⁹ Mfó nya Oka Herodes leteyi nkə, “Mɔ díɛ kusu miə bala Yohanes eto disí, nyaso owɔe uni wə disí úbə ɔnlɛ asa nyamfo buyifo nya maanɔ wə diye mfo?” Nyaso Oka Herodes kábɛbɛ kusu ko wɔɔyɛ lə unyə Yesu.

Yesu Ɖtə Betidi Akpi Anɔ Lesa Bédi Bémi.

¹⁰ Se bakasebi bamə dísinkli bəbə bətɛyi Yesu lesa saa nə bɛyifo. Mfó nya ókpa mə hā óyenko nya bɛdu bésu umə wə baakpɔ Betsaida. ¹¹ Se betidi kpə lɛnɔ nkoo, bətəkəko wə bésu mfó. Yesu tsya áfo mə nya údi mə etiki utsyi lə Onanto eto sekakedikɔ əsuə, nya ótsya mba bufi nɛ bulə.

¹² Se kale nɛ boloo, lefosi bakasebi inuə bamə əbə Yesu óflo nya bətɛyi wə bənkə, “Tə lə betidi bamfo lə bedu lə besu mbuto bo nkpe lə lekpa ke mfó, lə babɛbɛ lesa ku kasɔnɔkɔ, itsyise mfo eyifo ntenti.”

¹³ Nya Yesu lɛtɛyi mə nkə, “Bitə mə lesatsyuə lə bedi.”

Mfó nya bətɛyi wə bənkə, “Didisa nə bɔnlɛ mfo eyifo abolo anɔ ku akpɛ ənuə. Ala fə busu boya lesa boboko betidi kpenkpe bamfo?” ¹⁴ Nya basani bamə eyifo akpi anɔ.

Mfó nya Yesu lɛtɛyi wə bakasebi nkə, “Bitə lə betidi bamə lə bəsia lə etsyukpa etsyukpa fe betidi awosi anɔ anɔ.” ¹⁵ Nya se bakasebi bamə ditə bəsia nko, ¹⁶ Yesu éfi abolo anɔ ku akpɛ ənuə nyamə nya óbesə wə ənəmi kato. Ɔsɔ Onanto ani, úbudi nnya nya úfi útə wə bakasebi nkə befi besia bətə betidi bamə. ¹⁷ Nya məmblɛ dídi bémi nya bakasebi bamə lɛsɛ nnya welɛwɛlɛ díbu nya íyi etsyitsya lefosi ənuə.

Petro Átɛyi Nkə Yesu Ni Nwə Onanto Lékpɔ Ɖhile Utsya.

¹⁸ Diyi lɔni se Yesu mate nɛlɛ ola botoo, wə bakasebi əbə wə óflo. Nya óto mə nkə, “Owoe betidi laateyi bə wə mini?”

¹⁹ Mfó nya bələkə kɛnyɛ bətɛyi bənkə, “Bətsyuə aateyi bənkə fə ni Ntufləsətidi Yohanes. Betsyuə tsya bə Elia. Nya bətsyuə laateyi bə Onanto eto unyɛləkətidi koko eto ɔni wə disɪ úsinkli úbə nkpə feni.”

²⁰ Mfó nya óto mə nkə, “Nya mimii, owoe biebu biə wə mini?”

Mfó nya Petro díte mbuaye nkə, “Fə ni Nwə Onanto Lékpɔ Ɖhile Utsya.”

Yesu Édi Etiki Itsyi Lə Wə Kanyinyənyə Ku Wə Ukpə Ɖsuə.

²¹ Yesu əkə mə ato kekɛɛle nkə bántɛyi utidi saa ditiki nəmfo. ²² Yesu esi ótɛyi mə nkə, “Ele bə ibə bə mɔ, Utidi Eto Ubi, nyə kanyi tinti lə beninə ku besumunyə eto beninə ku afi eto bateasa eto ani nya bɔɔni mɛ boolo mɛ. Fɛɛ lə diyi tsyafə esuə, Onanto ebatakasə mɛ utsyiko ɔkɔmə mbə nkpə.”

²³ Mfó nya ótɛyi məmblɛ kenke nkə, “Lə utsyuə ala nkə wəətəkəko mɛɛ, ele bə uləkə wə ato ku wə əsuə utsyiko lə wə alasa əsuə nya lə utsyi wə uyikabie utəkəko mɛ diyi saa. ²⁴ Itsyise utidi saa wə laala nkə waata wə disɪ eto nkpə, woonyansə mu. Nya utidi saa wə loonyansə wə nkpə nkə lə utəkəko mɛ, wuunyə nkpə manlo. ²⁵ Nte kutəkə ko utidi luunyə lə únyə kawunsɪə ka kenke eto hikə nya ónyansə wə nkpə manlo? ²⁶ Lə mɔ ku mɔ asa nnya maate kenke ále utidi utsyuə kofanii, wə tsya ebɔlɛ Utidi Eto Ubi kofani lə lefe nə uubə lə wə diyənde ku wə Anto eto diyənde ku batɔnkpe kenke kenke eto diyənde əsuə. ²⁷ Nɛ mi bətɛyi sitinti mində mi bətsyuə ba nkpe mfoo, embukpə isu ese lefe nə bənyə Onanto sekadidi siamə.”

Yesu Eto Ditsyəbi Áfloma Lə Kɔtini Ɖsuə.

²⁸ Fe Kɔsida kɔni eto kama se Yesu lɛtɛyi nyamfoo, ókpa Petro ku Yohanes ku Yakobo óyenko bésu bábe kɔtini besu ko disinti ola katoko. ²⁹ Se ɔnlɛ ola botoo, wə ənəmi eto ditsyəbi afloma nya wə awu nnya onkpe léfloma iflubi futututu enlɛ boto lə ənəmi. ³⁰ Lamfolamfoo, betidi inuə bətsyuə əbə bənyə lə wə óflo ba ni Moses ku Elia nya banlɛ wə etiki

budinko. ³¹ Bábo ku Onanto eto sekakediko eto diyənde nya bēdi etiki ku Yesu itsyi lə kusu ko diyifo Onanto eto lelabi nkə ɔye lə ko əsuə lə ukpə lə Yerusalem. ³² Petro ku wə bətsyuə álabə selabə sio sio sio, tsya básankli bənyə diyənde kplə nə əsuə Yesu ləkə ku betidi inuə ba wonko mə dínyə mfo. ³³ Se betidi inuə bamfo nle budu lə Yesu flɔɔ, Petro áteyi Yesu nkə, “Bonamute, bo mfo bubə əlɛkə itə bo tinti! Tə lə boto ebu ətsyə mfo. Lɔni itə fə, lɔni itə Moses, nya lɔni tsya itə Elia.” Nya asa nnya ɔnlə bəteyi mfo kenke, wóante lefe nə óteyi nnya tsya.

³⁴ Lefe nə únyə ɔnlə etiki budii, lətɔntɔ ábo diti mə kenke. Nya bakasebi bamə léte sikpi lə lefe nə lətɔntɔ nəmfo léba lékpo mə lə əsuə. ³⁵ Mfó əmə bánɔ ɔkɔɛ utsyuə lə lətɔntɔ nəmə kafo wə ləteyi nkə, “Nyə nwə mfo ni mɔ Ubi Wə Bákpɔ Ǿhile Bətsyə. Bitsyue wə ditiki koto!” ³⁶ Se ditiki eto ɔkɔɛ əmə lélaa, bənyə bənkə Yesu mate ete dínyə mfó. Bakasebi bamə éfi nnya bənyə mfó bákula, bánteyi utidi saa nnya kulesa lə lefe nəmə.

Yesu Ála Ləwɔnɔ Bua Utsyiko Lə Osaibi Utsyua Ɔsuə.

³⁷ Se kale dísiəə, Yesu ku wə bakasebi itsyə bamə áyifə betsyi kɔtini komə əsuə bəbə kasɔ. Nya bəbə bétu betidi kpə bətsyuə. ³⁸ Mfó əmə nya osani utsyuə léfa óteyi nkə, “Oteasa! Nle fə lekpa kpa, be mɔ ubi əmfo! Wə ete ni mɔ ubi nɛ! ³⁹ Ləwɔnɔ bua ditsyuə əsiə wə lə əsuə nya diətə woafa bembembe. Diətinkəsə wə kekkele kəmuə wə kasɔ lə kasɔ nya waafɔ afabə nya efu laabɔ wə lə kənyɛ. Yeeyifo wə nko kekkele kaklɛ fɛ ləwɔnɔ nəmə laataka lə wə əsuə. ⁴⁰ Nle fə bakasebi lekpa kpa minkə bala ləwɔnɔ bua nəmə bətə mɛ, fɛɛ bámfo ni bolə.”

⁴¹ Mfó nya Yesu ləteyi mə nkə, “Mi mmi eto betidi, beso biamfo mɛ kanɔ nya bitidi ato mmə? Nte lefe nə eto okle ele bə mfi nkɛ mi lə ɔflo isu esɛ? Nya nte lefe nə sɔɔ ele bə nkpe utu ntə mi fɛ lə ndu mi lə ɔflo.” Nya óteyi osani əmə nkə, “Kpə fə ubi əmə aboko mfo.”

⁴² Kase ubi əmə nle bubə koo, ləwɔnɔ nəmə ko dísiə wə lə əsuə dímuə wə ləso lə kasɔnti nya diətinkəsə wə. Mfó nya Yesu diti ləwɔnɔ nəmə kusu nya ótsya ubi əmə nya úfi wə útə wə anto. ⁴³ Onanto eto əsuəale kplə nyamfo éyifo betidi bamfó kenke yanii.

Yesu Esi Údi Etiki Itsyi Lə Wə Ukpə Ɔsuə.

Yesu eto eyifosa kenke édufə mə lə əsuə iyifo mə yanii lə lefe nə Yesu ləteyi wə bakasebi nkə, ⁴⁴ “Bianta lesa nə məəbə mi bəteyi əsuə! Nyamblɛ ebubə itə itsyi lə Utidi Eto Ubi əsuə, buufi wə bakpɛ lə betidi eto ani.” ⁴⁵ Fɛɛ wə bakasebi bamə mánno asa nyamfo eto kasɔ. Iyifo lesa nə bəfi bákula mə, fɛɛ báte sikpi lə kase boɔtɔ wə lesatsyuə itsyi lə nnya əsuə lə banɔ kasɔ.

Yesu Əlakə Utidi Wə Ni Ǿkplɛnyə Kenke Óte.

⁴⁶ Kənə kətsyuə əbə kédufə lə bakasebi bamə nti itsyi lə futsyuə ni ɔkplɛnyə onso lə mə nti. ⁴⁷ Nya se Yesu léte mə nsusu esoo, úfi dikpɛfi ditsyuə úbə únyənsə lə mə ənəmi. ⁴⁸ Mfó nya óteyi mə nkə, “Utidi wə ke loofɔ dikpɛfi nəmfo lə mɔ diyə əsuəə, ófo mintsya. Nya utidi wə loofɔ mɛɛ, oofo utidi wə létsyese mɛ. Itsyise utidi wə laabokosə əsuə kasɔ kenke lə mi ntii, wə ni utidi wə nso kenke nɛ.”

Utidi Wə Ke Leenkisi Mii, Únyə Mi Kama.

⁴⁹ Mfó əmə nya Yohanes leteyi wə nkə, “Bonamute, búnyə utidi ɔni wə nle awɔnɔ bua bola kələkə lə fə diye əsuə nya bótəyi wə boənkə úsinklɪ ɔye, itsyise umbə bo lenti.”

⁵⁰ Mfó nya Yesu leteyi wə bakasebi bamə nkə, “Bienti wə kusu, bete biənkə uńyə mi kama.”

Samaria Eto Betidi Bətsyuə Áni Yesu.

⁵¹ Nya se lefe nə ele bə Onanto kpa Yesu usuko kato nle boyoo, Yesu áse uyi nkə wuusu Yerusalem. ⁵² Ótsyese batɔnkpe bətsyuə nkə bátɔ bésu umə utsyuə wə nkpe lə Samaria eto kasɔ lə besu bəmuə əsuə bətsyɛ itə wə bubə. ⁵³ Fɛɛ se umə əmfo eto betidi léte bə wɔɔye mfo ofe lə ɔtɔ lə Yerusalem esoo, bámfo wə. ⁵⁴ Mfó se bakasebi ba ni Yohanes ku Yakobo dínýə nko esoo, bátɔ Yesu bənkə, “Bonamute, aala fə bokpadi ute utsyi kato ubə ɔtsylɔsə mə?” ⁵⁵ Mfó nya Yesu letsyi ɔwuninsə, úyenki ókpe mə. ⁵⁶ Nya Yesu ku wə bakasebi bamə léfe bésu umə bamba.

Betidi Bətsyuə Ála Bə Bəətəkəko Yesu.

⁵⁷ Se banyɛ bantɔɔ, osani utsyuə átəyi Yesu nkə, “Muutəkəko fə nsu kaka ke fantɔ.”

⁵⁸ Mfó əmə nya Yesu leteyi wə nkə, “Nkpaflɔbe kpe əbiə nnya kafo baalabe, nya baklɔbe nkpe ayo. Fɛɛ Utidi Etó Ubi əmbə kaka wuuluə wə disl.”

⁵⁹ Nya Yesu leteyi utidi bamba nkə, “Təkəko mɛ.”

Fɛɛ utidi əmfo nkə, “Bonamute, tə mɛ kusu lə nsu mbikə mə anto fɛ.”

⁶⁰ Mfó əmə nya Yesu leteyi wə nkə, “Tə mba nsi nkprə fe bəkrənkprə lə besu bəbikə mə bəkrənkprə tsyuə. Nya mii, bisu bikatəyi Onanto eto sekakedikɔ eto ditiki nəmə.”

⁶¹ Utidi ɔni tsya nkə, “Bonamute, muutəkəko fə. Fɛɛ tə mɛ kusu lə nsu nkla mə betidi fɛ.”

⁶² Mfó nya Yesu leteyi wə nkə, “Nwə ditsyɛ keyifo kasɔ ku dinwuə, fe weesinklɪ kabe kamaa, məńyə utə keyifo kətə Onanto eto sekakedikɔ.”

10

Yesu Ákpe Betidi Fosi Akuanse Ku Inuə Kɔtɔ.

¹ Lə nyamfo eto kamaa, Bonamute ələkə betidi fosi akuanse ku inuə bamba nya óla mə ótsyese inuə, inuə nkə besu kəmə ku mbuto bo útsyue útsyɛ nkə lə usu ɔye ofe. ² Nya ótəyi mə nkə, “Bekuenkə bia dikayo buləkə fui, fɛɛ beyifoyifo bamə emfui. Nyaso beɛ ɔkuensate əmə lekprakpa lə otsyese beyifoyifo lə bəbə bawunsə lə bələkə bəkuenkə biamə. ³ Bisu! Nle mi bɔtsyese fe asamubi lə bekiti eto nti. ⁴ Bientsyi atabitobe nye asatɔtɔ eto katobe nye afokpa, nya biəńnyə lə kusu bisiasə kuutsyuə saa.

⁵ “Diyo saa biudufə, bisiasə mə bətəyi biənkə, ‘Diyuə itə diyo nəmfo ku ni betidi.’ ⁶ Nya lə utidi utsyuə wə laala diyuə kpe lə mfóo, bitə lə mi diyuə lə ditəkəko futsyɛ əmə. Fɛɛ lə kuutsyuə saa əmbə lə mfóo, bidu ku mi diyuə eto kəsiə kamə. ⁷ Bisia lə diyo nə ke bəɔnɔ. Nya lesa saa nə ke boofi bətə mi, bidi lə binə faa. Itsyise uyifoyifo saa, əńyə itə kayofofo. Biekedu lə diyo lɔni bisu lebamba.

⁸ “Nya umə saa wə báfo mii, bidi lesa saa nə bootə mi. ⁹ Betsya befimfi ba nkpe lə umə əmə. Nya bətəyi umə əmə eto betidi biənkə, ‘Onanto eto sekakedidi ebɔfi mi.’ ¹⁰ Fɛɛ lə bisu umə utsyuə nya báni bámfo mii, bidu

bisu obia nti læ bɛtɛyi biɛnkə, ¹¹ ‘Mi umə əmfo eto utembu bo nkpo bo læ akpa kulaa tsyaa, nnyə mu bófle bókpɔ mi mfo. Fɛɛ bekloma biə Onanto eto sekadidi eto lefe ebɔfi mi!’ ¹² Nya nɛ mi bɛtɛyi sitinti keklege minkə læ diyi nə bookponko betidi lekpo ayoo, Onanto ebunyə Sodom eto umə kulaa tsya kaminəsə eso umə əmfo.

Kəmə Kətsyua Mámfo Yesu Eto Ditiki.

¹³ “Mbɔbɔɛ mæətə mi Korasimfɔ! Nya mbɔbɔɛ mæətə mi Betsaidafɔ! Itsyise læ ayanisa nnya mínyifo læ mi nti ete mínyifo læ Tiro ku Sidon eto kəmə bua inii, eni bəsiə læ kasɔ, béfi afianku báiyimi, bédiki ntɔ læ əsuə, nnya léte bənkə báni abua nnya bəyifo! ¹⁴ Onanto ebunyə Tiro ku Sidon eto kəmə kaminəsə eso mi læ Lekpoyi əsuə. ¹⁵ Nya fə Kapernaum eto umə, bubu fanlɛ fə babesə fə ku fə betidi kato eso? Bɔɔtsylɔsə mi, bato mi bakpe læ ute!”

¹⁶ Mfó nya Yesu lɛtɛyi wə bakasebi nkə, “Utidi wə ke ɔɔɔɔ mi ditikii, mɔ ditiki ɔɔɔ. Nya utidi saa wə leni mii, mɔ óni. Nya utidi saa wə leni mɛ, wote nkə óni Onanto wə létsyese mɛ.”

Betidi Fosi Akuanse Ku Inuə Bamə Ésinkli Bəbə Bésu Yesu Ɔflo.

¹⁷ Betidi fosi akuanse ku inuə bamə ésinkli bəbə ku disuəyua. Nya bəbə bɛtɛyi wə bənkə, “Bonamute, awɔɔɔ bua kulaa tsya étsyue bo ditiki koto se bóla nnya búlækə læ fə diyə əsuə.”

¹⁸ Yesu áteyi mə nkə, “Nnyə Obonsam se ófankli útsyi kato úbə kasɔ fe ofamfa seka. ¹⁹ Bɛɔ kukɔɔ! Ntə mi əsuəalɛ bə biofo buɛyə læ bawa ku bakpɔe əsuə. Ku læ besɔ olontidi eto əsuəalɛ kenke ani nya kulesa saa embuyifo mi. ²⁰ Fɛɛ yenyifo mi disuəyua bə awɔɔɔ bua etsyue mi ditiki ato. Bomu binyə disuəyua bə Onanto áwɔɔni mi aye ókpe læ wə sekakediko kato.”

Yesu Ɔnyə Disuəyua.

²¹ Lə lefe nəmfo əsuə, Lɛwɔɔɔ Kenkɛ ákpe disuəyua læ Yesu əsuə kenke nya Yesu lɛtɛyi nkə, “Anto kato ku kasɔ eto Onamute, maasɔ fə ani, itsyise asa nnya féfi fákula bekuente ku babesibe, əlækə nnya áte mba lenni kulesa ku mba nte fe bekpɛfi. Sitintii, Anto, nko nkpe fə ɔkɔɛ nɛ.”

²² Nya usi óteyi nkə, “Mɔ Anto éfi asa nnya kenke utə mɛ. Kuutsyua saa enyi nwə ni Onanto eto Ubi əmə, enso Onanto mate hə. Nya kuutsyua saa lenyi utidi wə Anto əmə tsya ni, enso wə Ubi ɔni kplo wə mate hə ku betidi ba Ubi əmə dílækə nkə bate Anto əmə tsya.”

²³ Nya Yesu lɛtsyi ówuninsə óbɛ wə bakasebi bamə nya óteyi mə mate buɛɛ nkə, “Ɔsuə yuə mi sitinti bə bɛlɛ asa nnya bɛnlɛ bunyə mfo bunyə! ²⁴ Nɛ mi bɛtɛyi minkə, Onanto eto bənyələkətidi kpə ku baka tsya ála bə læ bənyə lesa nə bɛnlɛ bunyə, fɛɛ bənnɔ, nya læ banno lesa nə bɛnlɛ bɔɔɔ, fɛɛ bóɔɔɔ.”

Yesu Áteyi Mə Samarianyə Wə Diyifo Utidi Utsyua Uni Kafɔkpe Eto Lekpa.

²⁵ Kɔfi eto oteasa utsyua əbə nkə woato Yesu obe. Nya ótɔ wə nkə, “Oteasa, bɛ ele bə nyifo fɛ læ nyə nkpə manlo?”

²⁶ Yesu ətə mbuayɛ ótɔ wə nkə, “Bɛ Asawɔɔniwɔni Kenkɛ eto Kukue lɛtɛyi? Nya ntsyə faano ditiki nəmə kasɔ?”

²⁷ Nya osani əmə dítə mbuayə nkə, “La Bonamute Onanto ku fə utu kenke, ku fə ləwɔnɔ kenke ku fə əsuəale kenke ku fə nsusu kenke tsya, nya laala fə ɔyimitsyuə fe fə əsuə ke.”

²⁸ Mfó nya Yesu leteyi wə nkə, “Áteyi eleke nko. Yifo nko ete ebunya nkpə manlo.”

²⁹ Fɛɛ se kofi eto oteasa əmə léla lə utə wə əsuə ləbe esoo, usi ótɔ Yesu nkə, “Owoe ni mɔ ɔyimitsyuə?”

³⁰ Mfó nya Yesu dítə mbuayə nkə, “Lefe ditsyuə nə léfe məə, osani utsyuə étsyi Yerusalem ótɔ lə Yeriko nya beyu dímuə wə lə kusu. Báble wə nya bələkə wə bikə kenke lə əsuə nya báyani wə betsyə mfó lə ukpə ku mənkpə eto nti. ³¹ Íbə bə Onanto eto usumunya utsyuə əbə ɔle boye kafe lə kusu komə mfó. Fɛɛ se únyə utidi əmfɔ lə kusu ɔfɔ, óye lə lekpake bamba fe údu. ³² Nko kə Lewinyə, utsyuə tsya díbə óye mfo ɔnlə bofe. Nya se únyə osani əmə, wuntsya áye lə ɔfɔ bamba ófe údu. ³³ Fɛɛ Samarianyə utsyuə wə díbə óye lə kusu mfo ɔnlə bofe, əbə útu utidi əmə. Nya se únyə wə, wə asa ənə wə kafo. ³⁴ Óye úsu wə ɔfɔ nya úfi nnuəbi ku ntə ókpo lə wə afabe nyamə əsuə nya ókle nnya kenke, nya útsyi osani əmə útəkə lə wə ubuki əsuə. Nya úfi wə úsuko bafɔ eto kasɔnɔkɔ nya óle wə ola óbe wə. ³⁵ Se kale disia, úləkə atabi ətsyuə útə nwə laabe bafɔ eto kasɔnɔkɔ kamə nya óteyi wə nkə, ‘Kale wə ola. Nya lə nsinklɔ mbə nle bofe mfoo, mofo fə lesa nə ke fesi fábiasə lə wə bobə əsuə.’ ”

³⁶ Mfó əmə nya Yesu letɔ afi eto oteasa əmə nkə, “Nya lə fə nsusu əsuə, betidi itsyə bamfo nti eto owoe lə fə ənyəsa əsuə, ni utidi wə didufə lə bewudifɔ bamfo eto ani eto ɔyimitsyuə?”

³⁷ Afi eto oteasa əmə ətə mbuayə nkə, “Utidi wə dinyə wə kaminə.” Nya Yesu leteyi wə nkə, “Fintsya su lə esu eyifo nko.”

Yesu Ésu Marta Ku Maria Ófɔ.

³⁸ Se Yesu ku wə bakasebi ləye lə kusu bantɔ, bésu bedufə kebuto kətsyuə. Usio utsyuə wə baakpo Marta ákpa wə úsuko wə diyo.

³⁹ ɔyimisio utsyuə ake Marta wə baakpo Maria. Usio əmfɔ əsia lə Yesu ɔfɔ nya ɔnlə wə asa nnya ɔnlə bote bɔnɔ. ⁴⁰ Diyo bobə eto asa nnya dísu ítəkə lə Marta mate əsuə étsyiko wə bulə. Nya úbə óteyi Yesu nkə, “Bonamute, yenyifo fə kulesa bə mɔ ɔyimisio áyani diyo bobə eto asa buyifo nyamfɔ kenke utəkə mɛ lə əsuə? Teyi wə lə ubə ɔwunsəko mɛ!”

⁴¹ Nya Yesu leteyi wə nkə, “O Marta! Be kase fanlɛ əsuə bulə lə asa kpə əsuə. ⁴² Fɛɛ lesa lɔni ete loohiá bə babebɛ. Nya lesa nəmə ni nə Maria díləkə nɛ. Nya bensiembrofo ni lə wə ani.”

11

Yesu Áte Wə Bakasebi Kase Booto Ola.

¹ Diyi lɔnii, Yesu áke lə kalebe kətsyuə ókato ola. Se ólosə, wə bakasebi eto ɔni, əbə wə ɔfɔ úbə óteyi wə nkə, “Bonamute, te bo kase buukato ola fe kase Yohanes léte wə bakasebi.”

² Mfó nya Yesu leteyi mə nkə, “Lə bele ola botoo, beteyi biənkə, ‘Bo Anto, tə lə bakpasə fə diye. Fə sekadidi lə sibə. Beyifo lə fə lelabi əsuə

læ kaso mfo fe kase inte kato.

³ Tæ bo bo diyi saa eto didisa.

⁴ Nya læ efi bo abua atsyæ bo,

fe kase bo tsya leefi katsyæ utidi saa wæ laata bo kebu.

Nya mæntæ læ budufæ læ botokabe æsuæ
nya le ælakæ bo etsyiko læ abua æsuæ.' "

⁵ Nya Yesu lætseyi wæ bakasebi nkæ, "Læ ibæ bæ mi nti eto utsyua æyæ úsu wæ æyetsyua eto diyo ku ntsyenti úsu ótseyi wæ nkæ, 'Æyetsyua, dia ælæmbo ætsyæ ætsyua ætæ mæ, ⁶ itsyise mæ æyetsyua æni etsyi kusu ubæ æsonæ mæ mæmæ. Nya didisa saa ente muutæ wæ!'"

⁷ "Nya fæ æyetsyua æmæ lætseyi fæ nkæ, 'Mæmbæ ælæ mæ! Bonko mæ bebi ebolabe nya búti siku læ diyo. Mensi embofo botaka mæmæ kæbæ kætæ fæ kulesa.' ⁸ Læ ibæ bæ ótseyi nkoo, be ni lesa næ fuuyifo? Nlæ mi bótseyi minkæ læ mæ æyetsyua mate esoo, wæmbotaka. Fæ læ kase fænyæ fanlæ wæ lekpa kpa bælæ hã esoo, wootaka utæ fæ lesa saa næ fanlæ bæbæbæ.

⁹ "Bætæ asa læ befi bætæ mi. Bæbæbæ asa læ binyæ. Bæso siku læ basini mi.

¹⁰ Itsyise utsyua saa wæ laata asaa, bætæ wæ. Nya utsyua saa wæ laabæbæ, wænyæ. Nya utsyua saa wæ laaso siku, bæosini wæ.

¹¹ "Nya mimba ni bebiantomæ, biefi owa kætæ læ lekpe næ ubi lætæ mi eto kénye? ¹² Nye okpoe bomu biefi kætæ wæ læ dikusemfæ næ ótæ eto kénye? ¹³ Mimba ni babuayifo kulaa tsya yi kase buifi asa sæe bitæ mi bebi. Nya ntsyæ yuutsyæ ku Boanto wæ nkpe kato itæ bo? Ntsyæ yoofó bubæ bæ wæmbufi wæ Læwæno Kenkæ utæ betidi ba laata wæ?"

Betidi Bætsyua Ænæ Etiki Itsyi Læ Yesu Ku Beelsebul Eto Æsuæale Æsuæ.

¹⁴ Lefe lonii, Yesu ákala læwæno bua næ læandi etiki ketsyiko læ osani utsyua æsuæ. Nyaso se læwæno næmæ læbo læ utidi æmæ æsuæ ko, utidi æmæ etsyiko etiki budi. Nyamfo éyifo betidi ba dínyæ mfó yanii. ¹⁵ Fæ læ bætsyua átseyi bænkæ, "Awæno bua kenkæ eto uninæ wæ baakpo Beelsebul eto æsuæale æsuæ woafæ nya bõla kælakæ læ betidi æsuæ." ¹⁶ Nya bætsyua tsya læla bæ baato Yesu bæbe eso bætseyi wæ bænkæ úyifo ayanisa ætsyua læ ulækæ ote nkæ Onanto æfæ utsyi.

¹⁷ Fæ Yesu wæ ate mæ nsusu læ wæ æsuæ. Nyaso ótseyi mæ nkæ, "Sekakediko saa sia lema akpa akpa nya mæ sãã nlæ bõkpo læ bætsyua æsuæ, sekakediko siamfo eboba. Nya diyo næ ke eto betidi læányæ læ bætsyua æsuæ, diyo næmæ eboba. ¹⁸ Nyaso læ boma kpe læ Obonsam eto sekakedikæ, ntsyæ fæ wæ sekakediko siamæ luunyæ? Bæle bótseyi biænkæ maala awæno bua kælakæ eyæ læ Beelsebul eto æsuæale nnya wætæ mæ eso. ¹⁹ Nya læ Beelsebul æsuæ maala mæ, bæwoe æsuæ mba ntækæko mi laaye kala awæno bua kælakæ læ betidi æsuæ? Mi kosate eto mba ntækæko mi læ bulækæ kate nkæ bidia baateyi. ²⁰ Owo lo! Onanto eto æsuæale bomu æsuæ maala awæno bua kælakæ. Nyalæ nyamfo læ bulækæ kate mi wuee nkæ, Onanto eto sekakedidi ébubæ sékpe læ mi nti koko.

²¹ "Læ æsuæaletidi utsyua æmuæ æsuæ ku wæ bemamakæ únyæ ælæ wæ diyo bose, te fæ bike bia nte wæ embonya. ²² Fæ læ utidi wæ nkpe ælæ nso wæ æbæ nkæ woakpo ku wæ nya óso wæ anii, woalæ wæ bemamakæ bia æsuæ ufi wæ disi utækæ kafo nya woalæ utidi æmæ eto bikæ kafo kesia kætæ bætsyua.

²³ "Utidi wæ ke læmbæ læ mæ lekpa kpe, te fæ únyæ læ mæ æsuæ sitinti. Nya utidi wæ ke laankpa asa katsyæ ditsyæ ku mæ, te fæ ælæ nnya busense kewi.

Læwæno Bua Eto Businkli Kæbæ.

²⁴ “Lə ləwɔnɔ bua ábɔ lə utidi əsuə, diesu katsyilama nlebe nlebe bo lekoe kabebɛ kaka dɔkɛ ditsyɛ ɔnwɛ. Nya lə dɔnnnyə kedufəkɔɔ, diatɛyi əsuə nkə, ‘Muusinkli nsu mɔ diyo nə mɪnsiə kɔ.’ ²⁵ Nyaso diesinkli kesu kabe əkənyə nkə bákpra diyo nəmə kafo kɛnkɛnkɛ nya lesa saa nte kukɔnɔ. ²⁶ Lə nnya esoo, diabebɛ awɔnɔ bua akuanse nnya nkpe disiale enso ni nya bəəbə bə lə bəsiə mfo. Lə kalosəkɔ, utidi əmfɔ eto nkpə bo woəsɪə abia kaso mbo úsiə kɔ kulaa tsya.”

Yesu Áte Asa Itsyi Lə Utidi Wə Nkpe Le Disuəyuə Kosate Ɔsuə.

²⁷ Lefe nə Yesu lɛtɛyi asa nyamfoo, usio utsyuə wə lɛkɛ lə betidi bamə nti áfa bembembe ótɛyi nkə, “Onanto lə okpo usio wə lélé fə ku nwə dítə fə ləmi fáyimi atsyɔ!”

²⁸ Nya Yesu dítə mbuayɛ nkə, “Betidi ba laano Onanto eto ditiki nya beeyifo lə ni əsuə, mə bomu ele bə bənyə disuənyuə nɛ!”

Yesu Áni Nkə Weembuyifo Ayanisa.

²⁹ Nya se betidi bamə dítɛyiko bufui lə Yesu əsuə, úsukosə nya ótɛyi mə nkə, “Bebe kase mi mmi eto betidi nkpe sibusufɔ! Ayanisa eto buləkə kate nya baala bə bəənyə, fɛɛ bembunyə anyinisa saa enso nya díbə lə Yona əsuə seka. ³⁰ Fə kase Onanto eto unyɛləkətidi Yona eto ale díbə itə lə Ninivɛfɔ əsuə, nko ke Utidi eto Ubi tsya eto ale luubə fe ditsyəbi itə mmi eto betidi nɛ. ³¹ Nya lə diyi fɛfɛ eto Lekpoyi əsuə, Besio eto Oka wə ditsyi Ɔnwɛdikue ebotaka uñyə nya woote mi lenimi lə ləwɔ olo mi dikpi, itsyise ótaka útsyi lə wə kaso ka letso famfamfa úsu nkə lə ɔnɔ Oka Salomo eto kobetete eto asa. Fɛɛ nɛ mi bɔtɛyi minkə utidi wə nso Salomoo, wə ni nwə mfo nɛ. ³² Ninivɛfɔ ebotaka bənyə lə Lekpoyi Fɛfɛ əsuə nya boolo mi mmi eto betidi bamfo dikpi. Itsyise lefe nə Yona lɛtɛyi mə Onanto eto ditikii, bátɛyi bəwuninsə nya báyɛ mə abua buyifo. Fɛɛ nɛ mi bɔtɛyi sitinti minkə, utidi ɔni utsyuə kpe lə mi nti mfo wə ləmɔ onso Yona kulaa tsya!

Yesu Əlakə Lesa Nə Ləətə Utidi Ləəyənde Óte.

³³ “Utidi kuutsyuə saa anto okandɛ kefi kakula nye kakpe lə asa kalo. Bomu weefi wə kətəkə lə wə kətəkəkɔ kaka betidi ba ləəbə mfɔ luunyə asa wue. ³⁴ Utidi eto ənəmi eyifo fe okandɛ itə wə utidi əmə. Lə fə ənəmi ənyə asa kukɔnɔɔ, fə utidi əmə kenke tsya, yuutə ənyə asa ekpa kenke. Fɛɛ lə fə ənəmi əmbə kɔnɔɔ, te fə fə utidi əmə kenke kpe lə ketuntu əsuə. ³⁵ Nyaso lə abe fə əsuə kukɔnɔ bə diyənde nə nkpe fə lə əsuə mamfiani ketuntu. ³⁶ Lə diyənde akpasə fə əsuə kenke nya fə kukalebe saa ləmbə lə ketuntu əsuə, te fə fə kalebe saa ebunyə lekpasə fe kase okandɛ ləəyənde nya wə diyənde laakpo fə lə əsuə seka.”

Yesu Álo YudaƆ Eto Batɔnkɔtɔnko Bamə Dikpi.

³⁷ Se Yesu dídidi etiki ólosəə, Farisinyə ɔni utsyuə ákpadi wə nkə ubə udi lesa lə wə diyo. Mfɔ nya úsu úsiə lə kaso lə diyo nəmə lə udi lesa. ³⁸ Íyifo Farisinyə əmə buɛ se únyə nkə Yesu məmfɛlə kɔni fe kase mə lekpa lete fə útsyiko budi.

³⁹ Nyaso Bonamute Yesu átɛyi wə nkə, “Mɔmɔɔ, mi Farisifo biəflə mi kedikpɛ ku akɔbe eto kama, fɛɛ lə ɔnukuale əsuə, biyi ku lefomfi ku asa buayifoyifo sɔɔ. ⁴⁰ Bieninə! Inni Onanto əmə ete ni nwə diyifo asa nnya

kenke eto kafo ku kama lee ntsyæ? ⁴¹ Bifi lesa saa nə nkpe læ mi kakpe ku akobe kafo bitə bakombo bæ læ mi lesa saa læ ele kənkenkə læ Onanto eto ənəmi.

⁴² “Mbəbəe mətə mi Farisifo! Biefi mi edisa ku mi nyoma eto bekolenkə ku seko ku afantosi akpa akpa, nnya laanyi fififi eto lekrafosile kətə Onanto. Fəe beni asa sɛɛ buyifo læ kənukualesu əsuə nya biannla Onanto tsya. Nyamfo ni lesa nə ele bæ biyifo bəkə læ nnya bīmfi benle buyifo koko, nya yanle bæ biləkə ku kuətsyuə bitsye kama.

⁴³ “Mbəbəe mətə mi Farisifo! Itsyise biala biə biəsia læ nsiəkə kplə bo nso læ ntsyakə. Nya biala biə betidi kəsiasə mi ku dibu læ obia.

⁴⁴ “Mbəbəe mətə mi, itsyise bite fe edi nnya mbikə læ kasə bənyə kətsyə lekpo, nya betidi laaye læ nnya əsuə kafe itsyise baante nko.”

⁴⁵ Mfó əmə kofi eto oteasa ɔni læ mə nti átəyi wə nkə, “Oteasa, læ atəyi nyamfo nkoo, áka bontsya.”

⁴⁶ Nya Yesu dítə wə mbuaye nkə, “Mbəbəe mətə mi afi eto bateasa tsya. Itsyise bietsyisə betidi bikə bia bembofo butsyi. Nya biemfi nsusu kabe biə biawunsəkə mə læ mi butsyi əsuə.

⁴⁷ “Mbəbəe mətə mi sitinti, itsyise bétə edi kukɔɔ bitə Onanto eto bənyeləkətidi. Fəe Onanto eto bənyeləkətidi bamfoo, læ ɔnukuale əsuəə, mi bana mə lélo mə. ⁴⁸ Nya mi kosatee, bɛtɔɔ læ nyamfo əsuə biə lesa nə mi anto mə diyifo áleke. Mə lélo Onanto eto bənyeləkətidi bamə nya mi léto mə edi. ⁴⁹ Nyamfo eso Onanto læ wə kobetete əsuə letəyi nkə, ‘Mootsyese mə bənyeləkətidi ku batɔnkpe nya boolo mə bətsyuə nya bootəkəkə bətsyuə kama.’ ⁵⁰ Nyaso mi mmi eto betidi kenkee, boonə mi koto læ Onanto eto bənyeləkətidi ba kenke bálo idu taa kawunsia eto kasə ketsyikokə kə. ⁵¹ Idu lefe nə bálo Abel ibə eyo Sakaria wə bálo læ kedikətəkə eto leba ku kakenkəkə eto nti. Sitinti minle mi bətəyi minkə, Onanto ebunə mi, mmi eto betidi ato læ nyamfo kenke eso!

⁵² “Mbəbəe mətə mi kofi eto bateasa! Itsyise diyo nə kafo kobe nkpee, bíti ni siku biləkə safui bídunko. Fəe mi kosate áni biə biembudufə læ ni kafo. Nya bieti betidi bamba ba nle bokplatsya bæ beedufə læ ni tsya kusu.”

⁵³ Se Yesu dídu læ kaka mfóo, Farisifo ku kofi eto bateasa étsyiko bunyənki nya bátə wə etiki kpə ku lælbəfi. ⁵⁴ Nya banle kusu bəbɛbɛ læ kase bɔɔyɛ bəmuə wə læ wə ditiki əsuə bæ ɔtəyi kabua.

12

Yesu Ékə Ato Lə Betidi Eto Ənəmi Bobe Keyifo Asa Ísuə.

¹ Se betidi akpi akpi bətsyuə dibə bátsya mfóo, itə bæ bətsyiko bətsyuə bukə kamanklii, Yesu étsyiko wə bakasebi etiki budi katəyi nkə, “Bebe sinini læ Farisifo eto bidiabidia eto asayifoyifo nnya laayansə betidi əsuə.

² Lesa saa nə betidi diyifo hákula, əbɔbɔ læ lekple utidi saa nyə wuə, nya akulasa saa əbɔbɔ bate. ³ Nyaso lesa saa nə ke bátəyi læ kaka lenaa, diɔbɔ læ lekple banɔ. Nya asa nnya bátəyi læ kawə əsuə læ diyo kəmiəə, booləkə nnya babe letsya utsyuə saa nɔ.

Bete Onanto Sikpi, Ni Utidi.

⁴ “Bayətsyuə, nle mi bətəyi minkə, bianté sikpi betidi ba laafo etidisuə ete bolo nya bensiembobo kulesa buyifo læ nnya kama. ⁵ Utidi wə ele bæ bete sikpii, muuləkə wə nte mi. Bete sikpi Onanto wə læ ólo fə ólosəə, nya unsi onkpe əsuəale uufi fə oto okpe læ dítəfenku nə lænyə lefe saa kəmiə.

Befo me beno bia, wa ni utsyua ele ba bete sikpi ne. ⁶ Inni pesewa inua ete baate ntsyue nnoo? FEE Onanto anta ma kuutsyua saa asua. ⁷ Mi disi eto sewoni kulaa tsya, Onanto yi se leklambi. Nyasoo, biensite sikpi itsyise befo koya beso baklobe kpa.

Birya La Yesu Eto Kama Kekleke.

⁸ "Nle mi boteyi kasini minka, utidi wa ke looteyi la betidi eto anami nka uyifo mo olee, Utidi Eto Ubi tsya ebofo wa fe wa ole la Onanto eto batonkpe eto anami. ⁹ FEE utidi wa looni me la betidi eto anamii, Utidi Eto Ubi tsya eboni wa la Onanto eto batonkpe kenke eto anami. ¹⁰ Nya utidi saa wa looteyi lesatsyua uya la Utidi Eto Ubi asua, Onanto ebufi otsye wa. FEE utidi wa luudi mbusiotiki la Lewono Kenke asua, Onanto embufi nnya otsye wa kulefe.

¹¹ "La iba ba bakpa mi besuko Yudafu eto katsyako nye baka eto anami ba baakponko mi lekpo, bianta la ila mi la lesa na biusu beteyi asua nye kase biota mi asua disi. ¹² Itsyise Lewono Kenke ebote mi lesa na bioteyi la lefe nama ayo."

Lekpa Itsyi La Otabinya Wa Leenin Utsyua Esua.

¹³ Utidi utsyua aka mfo la betidi nti wa leteyi Yesu nka, "Oteasa, teyi mo oyimi fanka usie bo anto eto bika bia utsyua bo la mfo mo bele."

¹⁴ Mfo Yesu dita mbuaye nka, "Osani, owoe dita me kusu nka nsie bika nye nyifo okponko la mi inua eto bika busie asua?" ¹⁵ Mfo nya oteyi mamble nka, "Bitaka ana la bebe kukono la bikanta ku kunankpa saa eto okle asua, itsyise utidi eto nkpa sitinti manye la bika bia nkpe wa, la uyifo otabinya kulaa tsya asua."

¹⁶ Yesu esukosa oteyi ma lekpa namfo nka, "Otabinya utsyua asia la lefe na lefe nama wa leke nso kpa bo leleke bidika tinti. ¹⁷ La nyamfo eso ufi nsusu nka, 'Se mannya kaka muutsya mo bidika biamfoo, be ele ba nyifo?"

¹⁸ " 'Lesana ele ba nyifo ni ba mooba mo kenwu ka ko nya mooto kafafu ka loomo eso nka ko. Mfo muunya katsyako ita mo bidika ku bika kenke. ¹⁹ Nya mooteyi mo asua minka disiekpe kpe me. Nkpe asa see kpa nnya moolo ntsyua ita ala kpa. Muusia ntsyua onwe nya muudi, nna nya muudi nkpa nya disuaya.'

²⁰ "FEE Onanto ateyi wa nka, 'Fa utidimumu! Ketsye kamfo ha mofo fa nkpa la fa ani. Nya owoe luudi asa nnya fala fa ala otsya fa asua mfo?' "

²¹ Mfo nya Yesu lelosa wa etiki nka, "Mma yuutsya ita betidi ba laabeba asa kpa katsya asua la kaso mfo nya baanlo kulesa katsya la Onanto eto ne."

Ka Ase La Onanto Esua.

²² Nya Yesu leteyi wa bakasebi nka, "Nyasoo nle mi boteyi minka biankponko asua la lesa na biudi bisia nkpa nye lesa na biola asua. ²³ Nkpa afo koya boso didisa, nya etidisu tsya afo koya eso lesa na boole la asua ²⁴ Bele anami bebe baklobe ba laamfo oko nya bamfesa nye balaka bidika la okue tsya. Bamba kenwu nye bika katsyako. FEE Onanto aeta ma didisa! Nya mamba lefo koya benso baklobe nkpa! ²⁵ Nya mi utsyua ebofo nkpa busia diyi lani kpl kasonsa ale nnya ele ba usia eye la wa lekplatsya asua? ²⁶ Nya la biembofo kulesa buyifo la asa keke nyamfo asua, beso bia bakplatsya kele asua la asa bamba tsya asua?"

²⁷ “Bibu bebe kase dituwiniimi læmæ kanɔ bobee. Kaanta olokotutu nya keendi kafia kefi keti æsuæ. Fæ nle mi bɔtɛyi minkæ Oka Salomo kulaa tsya læ wæ kɔlɔkɔ eto diyænde æsuæ, mánno bobee fe dituwiniimi næ læmæ mfó. ²⁸ Læ Onanto lætæ sefa kɔlɔkɔ komfo eto oklee, sefa sia læányæ mmi ete nya læ kæsiasæ ete baala se kato kakpé læ ditefenku kæmiæ, ntsyæ yuubæ bæ Onanto æmfó kæ embutæ mi alesa nnya læmboso sefa eto ale nyamæ? Be dítæ eso mi bofokanɔ læmbæ ale mmmæ? ²⁹ Nyaso biante sikpi læ bæsesæ ænæmi bikato biænkæ be biudi nye be biunæ. ³⁰ Itsyise betidi bæ dímamfo Onanto bánɔɔ, mæ ni mba leefi mæ ænæmi kætækæ læ asa nyamfo æsuæ nɛ. Mi Anto yi nkæ asa nyamfo kenke afe itæ mi. ³¹ Bomu bikebu disi ketsyiko læ Onanto eto sekakedikɔ æsuæ nya uufi nyamfo kenke utæ mi.

Bifi Mi Kusubebe Bitækæ Læ Onanto Eto Sekakedikɔ Eto Asa Isuæ.

³² “Mi ditsyukpa keke næ ntækæko mæ, biante sikpi. Itsyise iyifo Onanto eto lelabi bæ utæ mi kæsiaɔkɔ læ wæ sekakedikɔ. ³³ Bifi mi bikæ bia nte mi bisu bete læ bifi atabi nyamæ bitæ bakombo. Læ bæbæbe otabitobe wæ lææmbobia bitsyæ æsuæ læ Onanto eto. Mfóo, nya mi bikæ bia lefo koya luutsyæ kproo nya biembolo kulefe. Itsyise uyu saa æmbofo budufæ mfo nya bale lembobiasæ mi. ³⁴ Itsyise kaka fæ bikæ bia lefo koya ntee, mfo mi ketu tsya luusæ nɛ.

Yesu Átɛyi Wæ Bakasebi Nkæ, Bæmuæ Isuæ Bætsyæ.

³⁵ “Bimuæ æsuæ bitsyæ itæ lesa næ ke luubæ, læ mi kakandie læ kækányæ. Nya biæntæ læ mi okandie læ ɔni. ³⁶ Bimuæ æsuæ biányæ fe kase beyifoyifo læányæ kæsækæ mæ Onamute wæ luutsyi kusia kakpakɔ ubæ. Læ ubæ ɔɔ sikuu, læ basini bætæ wæ lamfolamfo. ³⁷ Beyifoyifo bæ Onamute luubæ unyæ nkæ bænýæ bale bose itæ wæ bubæ, ebunyæ disuæyuæ tinti! Nle mi bɔtɛyi minkæ, wɔwuninsæ kafia læ læmɔkɔsi ɔtsyimi, nya wuutæ nkæ bæsia læ wæ kedikɔ, nya wæ kosate luutæ mæ lesa bedi. ³⁸ Læ ibæ bæ ntsyenti nye kolensianto kplæ úbæ nya únyæ mæ se bænýæ bensækæ wæ bubæ, nte disuæyuæ næ eto okle wookpe mæ! ³⁹ Mɔmɔɔ, bete bia læ oyosate ebote lefe næ uyu luubæ uyu wææ, eni wæmbutæ wæ kusu nkæ oba udufæ wæ diyo. ⁴⁰ Nyaso nko ele bæ itsyæ mi tsya bæ biányæ bikabe kusu nɛ, itsyise mɔ, Utidi Eto Ubi, ebubæ udufæ læ lefe næ bænnle wæ kusu bobee.”

Uyifoyifo Wæ Leetsyue Koto Ku Nwæ Leetsyue Koto.

⁴¹ Mfó æmæ nya Petro læto Yesu nkæ, “Bonamute, bo fanle lekpa næmfó bɔtɛyi kætæ, lee diányæ itæ utidi saa?”

⁴² Nya Yesu ditæ mbuaye nkæ, “Uyifoyifo ni nwæ ntækæ ænæ nya weeyifo keyifo læ ɔnukuale eto kusu æsuæ, wæ ni nwæ wæ Onamute leefi kætsyæ læ wæ beyifoyifo fæfæ eto kenye nɛ. Nya wæ ni futsyæ luutæ wæ beyifoyifo fæfæ mæ didisa læ lefe sɛɛ æsuæ nɛ. ⁴³ Bebe, læ uyifoyifo æmæ afo nya woeyifo ke kukɔnɔ fæ wæ Onamute díbææ, wuunyæ disuæyuæ tinti læ uyifoyifo æmæ æsuæ! ⁴⁴ Sitintii, nle mi bɔtɛyi minkæ wæ Onamute æmfó ebufi uyifoyifo æmæ utsyæ læ wæ bikæ kenke eto kenye.

⁴⁵ “Fæ læ uyifoyifo æmæ átɛyi nkæ, ‘Mɔ Onamute ésu kusu wææmbubæ mlæ,’ nyaso útsyiko budi kænæ kækpæ ntæ nya woable beyifoyifo fæfæ bæ ni basani ku besio kenke ku disialeæ, ⁴⁶ wæ Onamute ebubæ læ lefe næ wæ uyifoyifo lenyi, ɔnnle kusu bobee. Mfó Onamute æmæ ebunæ wæ koto kekkele ko dinyæ itæ mba ditidi ato bamfó eto okle.

⁴⁷ “Uyifoyifo wə nyi lesa nə wə Onamute laala nkə uyifo utə wə fə woani ni buyifo se woanla nkə woeyifo lə nnya əsuə esoo, able hā buukable wə nya luutə ofo afabe lə wə əsuə. ⁴⁸ Fɛɛ uyifoyifo wə lennyi lesa nə wə Onamute laala nkə uyifo fə uyifo lesa nə diɲyə itə kotonənə, sɛkɛ ete boonə wə koto. Utidi saa wə bətə asa kɔrə, nko ke ele bə uyifo asa kɔrə nɛ. Nyaso utidi saa wə bətə asa kɔrə isi ensoo, nko ke ele bə uyifo keyifo isi eso nɛ.

Betidi Eto Nti Ebusənsə Lə Yesu Eso.

⁴⁹ “Mfi Onanto eto kotonənə ko nte fe ute seka mboko kawunsia. Nya nla sitinti minkə eni utsyiko buɲyə koko. ⁵⁰ Ntufləsəfləsə eto bulə kplɛ butsyuə kpe ele bə mfo fe kase ketu leetsyi utidi kedunko. Nya membunyə ləwɔnɔ nsia isu ese lefe nə bulə bomfó díbə bófe. ⁵¹ Bíbu biə mbə kawunsia miə mətə mi diyuə? Owo lo! Inni diyuəsə, bomu nti busənsə eso. ⁵² Nya idu mɔmɔ entɔɔ, ayo nnya fe kaka betidi enɔ nkpee, boosensə lə bətsyuə əsuə. Inuə ebotaka bəɲyə lə itsyə əsuə nya itsyə lootaka bəɲyə lə inuə əsuə. ⁵³ Ubianto ebotaka uɲyə lə wə bebisaibi əsuə, nya bebisaibi lootaka bəɲyə lə mə anto əsuə. Ambemə ebotaka bəɲyə lə mə bebisiobi əsuə, nya bebisiobi tsya lootaka bəɲyə lə mə ambemə əsuə. Nya bəsəambe mə lootaka bəɲyə lə mə bebisaibi eto bəsiə əsuə, nya bebi eto bəsiə lootaka bəɲyə lə mə bəsəambemə əsuə.”

Yesu Ɔkə Betidi Ba Údinko Etiki Ato.

⁵⁴ Yesu átɛyi betidi bamfó tsya nkə, “Lə binyə biə lɛsɔmiloku ana ditsyi kofe eto diyo kedufəko lə difule lɛlɛ bubəə, biatɛyi mfó əmə biə ɔsɔmi ebubə ɔni. Nya yəbə kətə nko. ⁵⁵ Nya lə binyə biə ufiebi lɛ bɔsɔ ketsyi ɔnwɛdukua eti ɔnlɛ bubəə, biatɛyi biə utefofo nye diwi ebokɛ. Nya yəbə kətə nko. ⁵⁶ Ɔnəmi, ənəmi eto betidi, lə binyə kato ku kasɔ eto ditsyəbii, biate lefe nə ɛnlɛ bote, bəso bənnlɛ mɔmɔ eto lefe kasɔ bɔnɔ kələkə kate?”

Yesu Áte Nkə Balɔ Betidi Inuə Eto Nti Bətsyə.

⁵⁷ “Beso biamfó budufə lə asa kəmiə kabe lɛsɛ nə ele bə biyifo? ⁵⁸ Lə utidi utsyuə ákpadi fə etiki lə lekɔkakɔkɔ nkə fonko wə ákɛ etiki ətsyuəə, yɛ lə kusu saa əsuə lə alɔ etiki nyamə ətsyə fə lə bidufə lekɔkakɔkɔ. Leni nkoo, wuufi fə utə bakɔnɔkɔ nya mba ləəmuə betidi luufi fə bato bakpe lə diyo. ⁵⁹ Nya nlɛ fə butə bote minkə ebokɛ mfó isu ese lefe nə fəfó fə kotonənə eto kayo kenke falosə.”

13

Lə Biantɛyi Akɔəsi Bəwuninsə, Bionya.

¹ Lə lefe nəmfóo, betidi bətsyuə ákɛ mfó ba lɛtɛyi Yesu kase Pilato lélo Galileafɔ bətsyuə lə lefe nə bəkətə Onanto kedi. ² Mfó nya Yesu lɛtɔ mə nkə, “Bibu biənkə se bálɔ Galileafɔ bamfo nko esoo, mə abua nnya bəyifo amɔ eso Galileafɔ fɛfɛ kenke? ³ Owo lo! Inni nko ini kon! Fɛɛ nnya mɪntɛyi mi ni bə, lə bianyɛ mi asa bua buyifoo, nko ke mi tsya luubə bikɔrə nɛ. ⁴ Nya betidi lefosi mflamfla ba Siloa eto diyo kplɛ nəmə léba lékɔrə mə lə əsuə bəkpɔrə, bibu biə lə nyamfo eso bəyifo babuatidi banso mba nsi lə Yerusalem mfó kenke? ⁵ Owo lo! Inni nko ini kon! Nlɛ mi bɔtɛyi minkə lə biantɛyi mi akɔəsi bəwuninsə, nko ke mɪmblɛ kenke luubə bikɔrə fe mə ke nɛ.”

Yesu Átɛyi Lekpa Itsyi Lə Kudiyi Ko Laannwɔ Ɔsuə.

⁶ Mfó nya Yesu leteyi mæ lekpa nɛmfɔ nkæ, “Lefe ditsyuæ næ lefe mæ, osani utsyuæ ákɛ mfó wæ lekɛ kudiyi kutsyuæ læ wæ ɔkue. Úsu nkæ læ usu ɔbɛbɛ kuyi komæ eto ebibi, fɛɛ wənnɔyæ ku ɔtsyuæ. ⁷ Mfó əmæ ɔteyi nwæ laabe wæ ɔkue əmæ nkæ, ‘Bebe! Alɛ ɔtsyæ ni nyamfɔ nɛ se mæbæ mfo kəbæ kabɛbɛ kuyi komfɔ eto ebibi kanɔ nɛ. La ko akpo kasɔ, itsyise kumbæ kutəkæ saa itæ kasɔ ka əsuæ kuɲyæ mfo.’

⁸ “Fɛɛ nwæ laabe ɔkue əmæ ətə mbuayɛ nkæ, ‘Bonamute, yani ko læ kusi kunyæ lele lɔni kplo læ bobɛ. Muuku ko kalɔ ntsyllama nkpo asa nnya lɔɔlekəsə kasɔ kamæ læ bobɛ. ⁹ Nya læ kofó ebibi kpæ bɔnwɔɔ, ɛlɛkɛ. Fɛɛ læ koamfɔ bɔnwɔ lele næ luubæ, ebofɔ ko bola kakpo kasɔ.’ ”

Kənə Bio Esi Kəbə Itsyi Lə Ɔnwɛditsyæyi Ɔsuæ.

¹⁰ Nya læ Ɔnwɛditsyæyi lɔni əsuæ, Yesu ákɛ mfó úkate asa læ Yudafo eto katsyako kətsyuæ. ¹¹ Nya usio utsyuæ tsya ákɛ mfó wæ lɛwɔnɔ bua ditsyuæ dikəlæ fe lefosi alɛ mflamfla sɔɔ. Lɛwɔnɔ nəmæ ətə bə usio əmæ ənwæ úkənæ lefe saa eso woamfɔ bɔtsyɔ kəɲyæ tente. ¹² Se Yesu dɪnyæ wæ, ókpadi wæ nya ɔteyi wæ nkæ, “Usio, báyankli fə læ fə bufi əsuæ!” ¹³ Nya Yesu difi wæ ani útəkæ læ usio əmæ əsuæ. Lamfolamfɔ, usio əmæ átaka únyæ ɔtsyɔ nya ɔtesə Onanto.

¹⁴ Nwæ laabe Yudafo eto katsyako kamæ ənyæ ɔblo tinti læ kase Yesu létɔya ufimfi əmæ læ Ɔnwɛditsyæyi əsuæ eso. Nyaso ɔteyi betidi bamfó kenke nkæ, “Bokpɛ eyi akua nnya ele bə bufi buyifo bə nyifo. Nyaso bekpɛ eyi nyamfɔ bə læ lesatsyuæ lɛ mii, bibə læ batsya mi, inni læ Ɔnwɛditsyæyi əsuæ!”

¹⁵ Mfó əmæ nya Bonamute dítə wæ mbuayɛ nkæ, “Mí, ənəmi ənəmi eto betidi, mii, biələkə bebuki ba leeyifo mi keyifo nye leetsyi mi bikə ketsyiko læ kakue nya biakpa mæ kesuko ntu kənəkɔ læ Ɔnwɛditsyæyi. ¹⁶ Nya mɔmɔɔ, biənyə Abraham eto ketsyiko eto ubi sionko wæ nyə mfo, wə Obonsam difi kəkua ókle lefosi alɛ mflamfla sɔɔ ni nyamfɔ. Yenyifo lesa næ lɛlɛkɛ bə bələkə wæ læ kəkua læ Ɔnwɛditsyæyi əsuæ?”

¹⁷ Etiki nnya Yesu dɪləkə ɔteyi mfo ətə bə kofani əmuæ wæ balo, nya betidi bamba dɪnyæ disuəyuæ læ anyinisa nnya kenke ɔnlɛ buləkə kate eso.

Yesu Éfi Onanto Eto Sekakedikɔ Ókatesə Ko Diyibibi Nə Nso Bɔfɛ.

¹⁸ Mfó əmæ nya Yesu lɛtɔ mæ nkæ, “Biyi kase Onanto eto Sekadidi laayɛ kesensə? Nya bɛ ele bə bufi nnya bokatesə ko? ¹⁹ Bebe! Osani utsyuæ éfi diyibibi ditsyuæ nə nso bɔfɛ ótɔ læ wæ ɔkue. Se diyibibi nəmæ dikə, díbə lébɛ léfiani kuyi kpɛ kutsyuæ eto kolɔmɔ əsuæ baklobɛ díbə báto ayo bakpɛ.”

Yesu Éfi Onanto Eto Sekakedikɔ Ókatesə Ko Ɔnyənkisəsə.

²⁰ Yesu esi ɔteyi mæ lekpa bamba nkæ, “Bɛ muufi Onanto sekadidi nkatesə ko? ²¹ Usio utsyuæ éfi əyənkisəsə úfi ɔtsyakasə ku nnamfɔ eto ɔkpɛ ɔni, nya ɔfɔkotisə ɔwɔ mu isu ese lefe næ əyənkisəsə nyamæ léba ídufə læ nnamfɔ bomæ kenke əsuæ nya dítə botaka.”

Yesu Áteyi Nkə Nkpə Eto Kesie Mammɔ.

²² Yesu ésu óyɛ læ kəmæ ku mbuto kafɔ nya ótɛ betidi asa læ lefe næ ɔntɔ læ Yerusalem. ²³ Mfó əmæ nya utidi utsyuæ lɛtɔ wæ nkæ, “Bonamute, ɛkpɛ ini bə betidi ba luubæ bənyə bofɔ, əmbufui lee ntsyæ ini?”

Mfó əmə nya Yesu dítə mbuayə nkə, ²⁴ “Bekpe ale lə bəyɛ lə kesie ka nso bəfɛ bidufə. Itsyise betidi kpə ebola sitinti bə baayɛ mfo lə bedufə, fɛɛ bəmbɔfo budufə. ²⁵ Lefe ebubə leyo itə buudufə nya Onamute əmə lootaka uɣyə nya wuuti kesie kamə. Nya mimba dibu biinyə lə lekple biu kaso siku kateyi biənkə, ‘Onamute, sini bo!’

“Fɛɛ Onamute əmə ebuləkə kenye ɔteyi nkə, ‘Minnyi mi ku kaka bitsyi!’

²⁶ “Nya biɔteyi biənkə, ‘Bo ku fə lídi búna, nya fáte asa lə bo umə!’

²⁷ “Fɛɛ usi ɔteyi mi nkə, ‘Minnyi mi! Bidu mɛ lə akɔ mi babuayifotidi.’

²⁸ “Mfo əmə nya nku buwi ku animi bunə loɔkɛ lə lefe nə biunyə Abraham ku Isak ku Yakob Ku Onanto eto bənyeləkətidi kenke lə Onanto eto sekakedikɔ lə lefe nə Onanto léla mi ɔnɛ bəteyi nkə biendufə mfó. ²⁹ Betidi ebutsyi kofekatoko ku diyo kedufəkɔ bəbə. Nya mba ditsyi ɔnwɛ kato ku ɔnwɛ dikuə ebotsya nya boodi bənə lə Onanto eto sekakedikɔ. ³⁰ Nya betidi bətsyuə ba ni bafɛfɛ, mə luubə bedi betutɛ. Nya mba ni betutɛ eto bətsyuə, mə luubə bafiani bafɛfɛ nɛ.”

Yesu Kpe Lelabi Utə Yerusalem.

³¹ Nya lə lefe nəmfo kəmiə, Farisifɔ bətsyuə əbə Yesu ɔflo nya bətɛyi wə bənkə, “Kɔsɛ lə abɔ mfo edu mɔmɔ mɔmɔ lə esu kalebe bamba, itsyise Oka Herodes ala nkə wə alo fə.”

³² Mfo əmə nya Yesu lɛteyi mə nkə, “Bisu bəteyi wə obiasətidi əmfó biənkə mɔ nɛ bəteyi minkə, ‘Mmi, moola awɔnɔ bua nɛkə nya mootsya betidi efimbi, efimbi nya banɛ isu esɛ kusɛɛ. Nya lə diyi tsyɛfə əsuə, moolosə mə keyifo.’ ³³ Nyaso ele bə ndiə ndiə ndiə nyɛ nsu sɛtɔ mmi isu esɛ kusɛɛ ku kəsiasə. Itsyise yanlɛ bə ibə bə balo Onanto eto unyɛləkətidi ku utsyuə sa lə kalebesa enso lə Yerusalem eto umə kafo.

³⁴ “Yerusalem, Yerusalem! Fə betidi laalo Onanto eto bənyeləkətidi, nya biakpɔ aba Onanto eto batɔnkpe ba ótsyese mi. Lə lefe kpə əsuə, nɛlɛ miə lə nkpa fə betidi ntsyə ditsyu fe kase ukusɛsiəle leesensə wə mbamba keti wə bebi, fɛɛ ɔni. ³⁵ Lə nyamfo esoo, Onanto ebuləkə wə ato utsyiko lə umə əmfo. Nya lə nteyi mi sitinti minkə, biensiembunyə mɛ bio isu esɛ lefe nə biudi etiki bəteyi biənkə, ‘Atesə itə nwə luubə lə Boanto Onanto eto diye əsuə!’ ”

14

Yesu Esi Ótsya Osani Utsyuə Lə Ɔnwɛditsyayi.

¹ Lə Ɔnwɛditsyayi ditsyuə əsuə, Yesu ɛsu Farisifɔ eto beninə ɔni eto diyo lə kaka bákpadɪ wə bə ubə udi lesa. Nya bətsyuə akɛ mfo ékeyu kalɛ ola lə wə əsuə kekɛkɛ. ² Mfó nya osani utsyuə wə eto ani ku akpa lɛfɔɔ, díbə wə ɔflo. ³ Nya Yesu lɛtɔ kɔfi eto bateasa ku Farisifɔ bətsyuə nkə, “Bo kɔfi ətə bo kusu nkə bətsya utidi lə Ɔnwɛditsyayi əsuə, lee kɔantə bo kusu?” ⁴ Fɛɛ bámfo kenye bufə kateyi kulesa. Mfó əmə nya Yesu ləkɔbɛ utidi əmfó ókpa wə úsuko kutsyə nya ótsya wə nya útə wə kusu údu.

⁵ Mfó əmə nya óteyi mə nkə, “Lə mi utsyuə kpe ubi nye onantsyui nya ófankli údufə lə dibíə ditsyuə kafo lə Ɔnwɛditsyayi, embunə wə ələkə lə Ɔnwɛditsyayi lamfolamfo?” ⁶ Fɛɛ bámfo wə ditiki eto mbuayɛ butə bio.

Yesu Áteyi Kase Baabokosə Ɔsuə Kasɔ Ku Kase Baafo Bafɔ.

⁷ Se Yesu dínyə kase betidi ba bákpadɪ báboko mfó eto bətsyuə nɛlɛ nsiəkɔ kplɛ bota kətə əsuə, óteyi mə lekpa ditsyuə nkə, ⁸ “Lə utidi utsyuə

ákpadi fə nkə bə wə kusiəkakpakɔ, mensu əsiə lə kakplekɔ. Itsyise ətsyuə ókpadi utidi wə nkpe dibu onso fə tsya oboko mfó. ⁹ Nya utidi wə lékpadi mi inuə ba kenke díbə mfó ótəyi fə nkə, “Tə lə utidi əmfo lə ubə usiə mfó.” Yoohiā bə taka lə esu əsiə lə kaka ləmbə dibu ku kofani. ¹⁰ Bomu lə bákpadí fə bakoko kalebe kətsyuə, su əsiə lə kaka lenni kakplekɔ. Nya lə utidi wə lékpadi fə əbəə, mfo wɔɔtəyi fə nkə, “Ŷyetsyuə, taka lə mfó lə əbə əsiə lə kakplekɔ mfo.” Nya nyamfo ebokpe fə dibu lə betidi bamba ba bákpadí báboko mfó kenke eto ənəmi. ¹¹ Itsyise utidi saa wə labesə əsuə kato, Onanto ebobokosə wə kasɔ. Nya utidi saa wə laabokosə əsuə kasɔ, Onanto ebobesə wə kato.”

¹² Mfó nya Yesu letəyi utidi wə lékpadi wə nkə ubə kedikɔ mfó nkə, “Lə akpadi betidi fə bəbə bedi ləfə diyo, mankpadi fə bayetsyuə nye fə bayimi nye fə betidi nye fə bayotsya ba ni batabinyə. Itsyise mə tsya ebokpadi fə nko kə bə, bə lə əbə edi. Nya lə ibə nko, nyalɛ te fə lesa nə féyifo fətə məə, eto oko banlɛ buləkə kətə fə nɛ. ¹³ Bomu lə alɛ diyi nəmfo eto okle budii, kpadi bakombo ku betidi ba lamfo bɔyɛ kukɔnɔ ku mba letsyini ku bənəmba. ¹⁴ Nyamfo luutə Onanto kpo fə atsyɔ nɛ. Itsyise betidi bamfó əmbofo fə kayo hofɔ lə nnya kənyɛ kulesa. Onanto ebɔfo fə nya kayo lə diyi nə əsuə betidi sɛɛ lootaka betsyi ɔkɔmə bəbə nkpə.”

Bákpadí Betidi Bə Bəbə Diyisɛɛ Kedikɔ.

¹⁵ Se betidi ba nsi lə kedikɔ mfó eto ɔni lenɔ ditiki nəmfo, ótəyi Yesu nkə, “Sítinti, disuəyuə ebɔkɛ lə betidi ba luubə bedi lesa lə Onanto eto sekakedikɔ!”

¹⁶ Mfó əmə nya Yesu letəyi wə nkə, “Lə lefe nə léfe məə, osani utsyuə ákpadi betidi kpə lə wə diyi kplɛ ditsyuə eto lesakedikɔ. ¹⁷ Se lefe léyɔ bə betsyiko budi kənəə, óla wə beyifoyifo ókpe nkə batəyi wə betidi ba kenke ókla utsyə nkə bəbə. Itsyise lesa saa ebɔfɔ!”

¹⁸ “Fɛɛ məmblɛ kenke étsyiko taflatsyɛ boto. Utidi tute átəyi uyifoyifo ɔni əmə nkə, ‘Nya kasɔ kətsyuə nya ɛlɛ bə nsu mbe kə. Nyaso tɛyi wə fənkə, “Nlɛ wə lekpakpa, məmbofo bubə.” ’

¹⁹ “Obamba tsya nkə, ‘Nnya banantsyui lefosi ba lɔɔwunsəko mə lə ɔkue. Nya kusu mintɔ miə lə nsu nto mə mbe lə bofo keyifo buyifo. Nyamfo esoo, tɛyi wə fənkə, “Nlɛ wə lekpakpa, məmbofo bubə.” ’

²⁰ “Obamba tsya nkə, ‘Mɔmɔ ete minkpa kusie nɛ, nyaso məmbofo bubə.’

²¹ “Uyifoyifo ɔni əmə esinkli úsu, úsu ótəyi wə Onamute asa nyamfo kenke. Mfó kəfo ányi wə Onamute əmə tinti nya ótəyi wə uyifoyifo əmə nkə, ‘Kɔsɛ lə esu ənyə lə esu ku nlebe nlebe kenke lə umə əmə lə akpa bakombo ku betidi ba letsyini ku bənəmba ku mba kenke leba bankpo lə kasɔ aboko mfo.’

²² “Mfo əmə nya uyifoyifo əmə dísu úyifo nko. Nya úsinkli úbə ótəyi wə Onamute nkə ókpadi mə, fɛɛ nsiəkɔ kpə esi bubu bute. ²³ Mfó əmə nya Onamute letəyi wə nkə, ‘Su lə esu ayɛ lə umə ku mbuto eto esu lə akpe nkɛalɛ lə akpa betidi ba kenke aboko itə lə diyo nəmə kəfo kenke lə diyi. ²⁴ Nya nlɛ fə bɔtəyi kakpasə minkə betidi ba kenke minkpadi miə bəbə lesakedikɔ fɛ báni, mə kuutsyuə saa embutidi mɔ lesa nəmfo kənyɛ babe!’”

²⁵ Lefe ditsyuə se betidi kpə bətsyuə dítəkəko Yesu, ótsyi ówuninsə nya óteyi mə nkə, ²⁶ “Utidi saa wə luubə mɔ oflɔɔ, əmbofo mɔ okasebi budi lə waanla mə kaso wə anto ku wə usiə ku bebi ku wə bayimisani ku bayimisio ku wə kosate eto əsuə kulaa tsya. ²⁷ Utsyuə saa ke dimentsiyi wə uyikabie ɔye mɔ kayekɔ utəkəko mɛɛ, mənńyə utə bə uyifo mɔ okasebi.

²⁸ “Lə utidi utsyuə aala nkə woato diyo kplɛ ditsyuə, tute ele bə usiə kaso ubu bikə bia kenke loofe ku mi koya kenke obe lə okpe atabi nya loohiāa, bə woofu diyo nəmə boto kalosə fɛ utsyə ni kaso. ²⁹ Nya lə weenyifo nyamfo, wəmbfo diyo nəmə boto kalosə, lə ósisə ni kaso kekkele ku abambi fɛ utsyə kafati kaso boto kulaa tsya. Nya utsyuə saa wə luunyə nii, ebumə wə katɛyi nkə, ³⁰ ‘Utidi əmfo étsyiko diyo nəmfo boto kaso, fɛ wəmbfo ni boto kalosə.’

³¹ “Lə oka utsyuə átaka ku bamamanyə akpi lefosi nnya usu nkə woakpɔnko oka bamba wə nkpe bamamanyə akpi fosi ənuə, wuusiə ubu disi obe kukɔnɔ lə wə əsuəale nya onkpe ebutə bə ofo wə olo əmə bɔkpɔnko. ³² Nya lə unyə nkə umbə əsuəale nyamfo eto okle, wootsyese wə batɔnkpe nya boosu batsya ku oka əmə lə lefe nə batsyoko bətsyuə nya bɔɔlɛ wə lekpa kpa nkə bayɛ bɔkpɔ lə bafiani bayetsyuə bomu, fɛ lə oka əmfɔ lə ɔni ɔfi kulaa tsya.” ³³ Mfó əmə Yesu léləsə wə etiki nyamə, nya óteyi mə nkə, “Nko ini itə mi bə mi kutsyuə əmbofo mɔ okasebi budi lə woenləkə wə ato utsyiko lə lesa saa əsuə.

Lesə Nə Ləmbə Kutəkə, Buufi Beefi Ni Kato Kakpe.

³⁴ “Mba kpe alekɛ. Fɛɛ lə kamini kamə alo lə mba bomə əsuə, kusu ku kutsyuə saa ensimbə əsuə bookpe kamini lə mu bio. ³⁵ Yensilekɛ bə befi mu bakpe balɛkesə kaso, nya yanlekɛ itə kuku kulaa tsya. Buwi ele bə bewi mu.

“Nyaso fəə ke ato nnya laanɔ asa kpee, tsyue ato lə anɔ!”

15

Bənyə Osamu Wə Lénya.

¹ Diyi lɔnii, mba laafo umənko kpə ku babuatidi bamba əbə Yesu oflɔ bə baanɔ wə ditiki. ² Mfó nya Farisifo ku afi eto bateasa dítstyiko dinyəfi bokpe ku wə katɛyi bənkə, “Utidi əmfo aafu babuatidi nya wə ku mə leedi lesa kulaa tsya!”

³ Nyaso Yesu áteyi mə lekpa nəmfo nkə, ⁴ “Lə utsyuə lə mi nti kpe basamu kolofa, nya ɔni lénya lə mə ntii, be fuuyifo? Eboyani awosi ɔwɔnɔmbə ɔwɔnɔmbə bamfɔ ətsyɛ lə kediko mfó, esu kabɛɛ ɔni wə lénya mfó isu ese lefe nə fənyə wə. ⁵ Nya lə ənyə wə, ebunyə disuəyuə tinti, nya fuutsyi wə ətəkə lə simuə. ⁶ Nya fuufi wə aboko oto. Nya fookpadi fə bayetsyuə ku mba lə koyotsya nya fɔɔteyi mə fənkə, ‘Nlɛ disuəyuə bunyə tinti, itsyise nnyə mɔ osamu wə lénya nyaso binyənko mə disuəyuə!’ ⁷ Nya nlɛ mi bɔteyi minkə, nko ke disuəyuə tinti lɔkɛ lə Onanto eto sekakediko lə obuatiidi ɔni wə hā letsyi lɛkɔəsi ɔwuninsə enso disuəyuə nə boonyə lə fe betidi awosi ɔwɔnɔmbə ɔwɔnɔmbə ba dimensihiā bɔtsyi kawuninsə əsuə.

Bənyə Sika Flubia Sia Lénya.

⁸ “Nya lə usio utsyuə kpe sika flubia lefosi nya ónyansə ɔnii, be ele bə uyifo? Wooto okandɛ, okpa wə diyo kafu kenke, ɔbɛɛ se lə diyo eto akpɔ nnya kenke kukɔnɔ isu ese lefe nə unyə atabi nyamə. ⁹ Nya lə unyə see,

wookpadi wə bətsyua ku mba nkpe lə koyotsya, nya wooteyi mə nkə, 'Nlɛ disuəyua bunyɛ tinti itsyise nnyə mɔ atabi nnya lɛnya nyaso binyə ku mɛ disuəyua.' ¹⁰ Nya nlɛ mi bətɛyi sitinti minkə, nko ke Onanto eto batɔnkpe tsya luunyə disuəyua lə obuatiɔni ɔni wə ditsyi lɛkɔɛsi ɔwuninsə eso."

Ubi Wə Lɛnya, Ésinkli Úbə Wə Anto Ɔflo.

¹¹ Yesu é sukosə nya ɔtɛyi mə nkə, "Osani utsyua akɛ wə bebisaibi inuə lɛkɛ. ¹² Nya dikpɛfile lɛtɛyi wə anto nkə, 'Nto, fi mɔ kedikɔ ka luutu mɛ lə fə bikə nti ɛtə mɛ mɔmɔ mɔmɔ.' Lə nyamfo eso osani əmə éfi wə bikə biamə nya úsie mi lə akpa ənuə útə wə bebi inuə bamə.

¹³ "Nya lə eyi asiani eto kamaa, dikpɛfile nəmə éfi asa nnya kenke dítu wə ɔtɛ nya úfi atabi nyamə nya údu úsu kusu famfama kaka úsu úsiə údi nkpə bua bua, nya óbiasə wə atabi nyamə kenke. ¹⁴ Údi lesa saa nə dítɛsyə wə ólosə. Lə nyamfó eto kamaa, kukpɛnsɛ kekɛlɛ kutsyua əbə lə kasɔ kamə kenke nyaso kukpɛnsɛ əbə kúmuə wə nya kulesa ménsibu wə lə udi. ¹⁵ Nyamfo eso, úfi əsuə úsu ɔtsyɛ osani utsyua nya ɔtɛyi nkə wuukɛyifo keyifo saa ka ke eto oklɛ wuutə wə nke uyifo. Nya osani əmə tsya dífi wə ókpe lə kaka wə bakplako nkpe banlɛ kota bɔnwɔ lə wə kebuto kətsyua. ¹⁶ Kukpɛnsɛ eso, óla nkə eni lə ɔkɛ bakplako eto didisa nə bəətə mə mfó eto ditsyua lə udi, fɛɛ utidi saa mɛntə wə ni.

¹⁷ "Lə kalosəkɔɔ, úsinkli údufə lə wə əsuə nya ɔtɛyi nkə, 'Betidi ba ni mɔ anto eto beyifoyifo, baakɛ lesa kedi kemi kulaa tsya diebu. Nya mɔ nsi mfo nya kukpɛnsɛ luubə kolo mɛ. ¹⁸ Mootaka n̄yə nsikli nsu mɔ anto ɔflo, lə ntɛyi wə minkə, "Mɔ Anto, nyifo kabua nya mínta Onanto ku fintɛsyə mimbu. ¹⁹ Mensiñyə ntə bə kpadi mɛ fe fə ubi. Bomu fi mɛ fe betidi ba nlɛ keyifo buyifo kətə fə eto ɔni." ' ²⁰ Mfó əmə nya ɔtaka nya úfi wə bikə nya ɔyifə kusu ɔntə lə wə anto ɔflo.

"Se wə anto dínɛyə wəə, ɔtɛ nkə wə ubi uni nkpe fāā ɔnlɛ bubə. Wə ubi eto asa áɛ wə kaminɛ, nya útsyetsyi úsu ɔbuta wə ku disuəyua.

²¹ "Mfo nya wə úbi lɛtɛyi wə nkə, 'Mɔ Anto, nyifo kabua nta Onanto ku fintɛsyə mbu. Nya mensinyə ntə bə akpadi mɛ fe fə ubi tsya!'

²² "Fɛɛ wə anto ákpadi wə beyifoyifo nya ɔtɛyi mə nkə, 'Bəkɔsɛ! Bifi awu nnya laanɔ bobɛ bibə bekpɛ wə. Nya lə bifi lɛsukpɛ ku afokpa nnya laanɔ bobɛ tsya bekpɛ wə lə ani ku akpa. ²³ Nyamfo eto kamaa, bisu bimua lenantsyui kpɔ nə nkpe ayinkua lə belo ni. Nya bitə lə budi bunyɛ disuəyua. ²⁴ Itsyise mɔ ubi əmfoo, búfi wə fe nwə díkpə. Fɛɛ úsinkli úbə nkpə. Ónya nya busi búnyə wə.' Nyamfo eso bétɛyiko diyi budi kənyə disuəyua.

²⁵ "Lə lefɛ nəmfo kenke əsuə, wə ubi ninə ésu nkə lə usu obɛ mə kakue. Se utɛyi ɔnlɛ bubə nya ibu sɛkɛ lə udufə ɔto, ɔno əsə sənsə ku nwui wuinwui eto kɔɔ. ²⁶ Mfo nya ókpadi beyifoyifo eto ɔni lə mə nti nya ɔto wə nkə, 'Bɛ nlɛ bubə lə ɔto?'

²⁷ "Uyifoyifo əmə ɛtə mbuayɛ nkə, 'Fə ɔyimisani úsinklii úbə ɔto nya fə anto dítə bálo lenantsyui kpɔ nə nkpe ayinkua, itsyise usinkli ubə fɛ kulesa dímənyifo wə eso.'

²⁸ "Nyamfo ɛtə kafo ányi wə ɔyimisani ninə əmə tinti eso ɔni nkə wəmbudufə diyo kulaa tsya. Lə nnya eso wə anto ábɔ úbə wə ɔflo mfó, nya úbə ɔlɛ wə lekpakpa nkə udufə diyo. ²⁹ Fɛɛ wə ubi əmə ésinkli ɔtɛyi wə anto əmə nkə, 'Beso miñyə minlɛ keyifo buyifo kətə fə áɛ kpə ni

nyamfo, fe fə uyifoyifo nya mənnyə lə fə əsuə kulefe kulefe, nya əməntə mə kulesa fe ote kulaa tsya, fə lə nyə disuəyua ku mɔ bayetsyua? ³⁰ Fɛɛ se fə ubi wə ləbiasə fə bikə nya ūsu útəkəko batsyetɔ dísinkli úbə otoo, álo lenantsyukpɔ nə dísia ayinkua ətə wə!’

³¹ “Mfó əmə nya wə anto lətɛyi nkə, ‘Mɔ ubi, fə kpe mfo lə mɔ ɔflɔ lefe saa nya asa nnya nte mə kenke, eyifo fə ale. ³² Fɛɛ elɛkɛ bə budi diyi bunyə disuəyua, itsyise búfi boə iyifo fe bukpə fə ɔyimi díkpə nya úsinkli úbə nkpə. Iyifo fe bonya ónya nya busi búnyə wə bio.’ ”

16

Nwə Laabe Bikə Utsyua Wə Dímənyifo Asa Lə Kusu Ɔsuə.

¹ Yesu átɛyi wə bakasebi nkə, “Lefe nə léfe mmə, otabinyə utsyua ake mfó wə lɛkɛ uyifoyifo ɔni wə díkabe wə bikə. Nya bəbə bátɛyi otabinyə əmə bə nwə laabe wə bikə mfó lə wə atabi bobiasə. ² Lə nyamfo eso otabinyə əmə ákpadi nwə laabe wə bikə mfo nya ɔtɛyi wə nkə, ‘Be ni nnya eto okle mínɔ itsyi lə fə əsuə mmə? Yifo nkunta itsyi lə kase fanle mɔ bikə bobə əsuə kenke aboko mə, itsyise ensiembofo mɔ bikə bobə bio tsya.’

³ “Mfó nya uyifoyifo əmə lətɛyi wə əsuə nkə, ‘Mɔ Onamute əbə mə bola lə mɔ keyifokɔ. Be muuyifo? Mimbə əsuəale nnya mukeyifo kakuenyifo. Nya asa bɔtɔ tsya aale mə kofani. ⁴ Ahaa! Mbotə lesa nə muuyifo! Itə bə lə mɔ keyifo ábɔ mə lə ani tsyaa, lə mɔ bayetsyua lə bafɔ mə lə mə ayo.’

⁵ “Lə nyamfo esoo, ókpadi betidi ba nsi wə Onamute kayo ɔni, ɔni. Ɔtɔ utute nkə, ‘Kayo kasia fensi mɔ Onamute?’

⁶ “Oyonyə əmə ətə mbuayɛ nkə, ‘Nnuə eto atase nnya ləmə kolofa kɔni.’ “Mfó əmə nya nwə laabe bikə biamə lətɛyi wə nkə, ‘Be fə kayo eto kukue mfo. Siə lə kasɔ lə awɔni awosi anɔ fe nnya fensi nɛ.’

⁷ “Nko ke ɔtɔ oyonyə bamba nkə, ‘Ntsyə ni fə ale? Kayo kasia fensi?’

“Oyonyə əmə tsya nkə, ‘Iyifo antabi eto atoku kplɛ kolofa kɔni.’

“Mfo nya nwə laabe bikə əmfo lətɛyi wə nkə, ‘Be fə kayo eto kukue mfo. Wɔni awosi mflamfla ətsyə.’

⁸ “Nyamfo esoo, Onamute əmə átəsə nwə laabe bikə wə dímənyifo asa lə kusu əsuə əmə lə wə kobe ko ɔtə mfo eso. Sitintii, betidi ba ləəsia lə kawunsiə kamfo eto asa eto kɛnyɛɛ, mə etsyuesa lə mə asayifoyifo əsuə kulaa tsya so mba difi mə etsyuesa bətəkə lə Onanto eto sekadidi əsuə.”

⁹ Mfó nya Yesu dískosə ɔtɛyi mə nkə, “Bifi mi kawunsiə eto bikə bɔkɛ bɛwunə ko betidi. Itə lə béloo, Onanto ebofo fə okpɛ lə wə kəsiəko.

¹⁰ “Utidi wə laale asa nnya ni akekɛ lə kusu əsuə, wə lofo asa nnya ni akplɛ enso tsya bɔlɛ lə kusu əsuə nɛ. Nya utidi wə laanyɛ lə kusu əsuə keyifo asa nnya ni akekɛ, wəmbɔyɛ lə kusu sɛɛ əsuə uyifo asa nnya ni akplɛ enso tsya. ¹¹ Lə nnya eso lə bianyenko kawunsiə kamfo eto asa lə kusu sɛɛ əsuə, ntsyə yofo bubə bə utidi ebofo mi ɔnɔ bə biɔlɛ asa nnya ni ləwɔnɔ eto ale nnya ni Onanto eto ətəsə ola lə kusu sɛɛ əsuə? ¹² Nya lə amanle utidi bamba eto asa nnya nkpe fə lə ɔflɔ lə kusu sɛɛ əsuə, ntsyə yuubə fə booyani fə kosate eto ale bətə fə?

¹³ “Uyifoyifo saa embɔfo banamute inuə busumu. Woola ɔni, ukisi unuəfə. Wuutsyue ɔni koto nya ɔni unuəfə. Embɔfo Onanto ku atabi bɔkɔ kesumu.”

Yesu Áte Asa Bamba Tsya.

¹⁴ Lefe nà Farisifò lenò asa nnya Yesu leteyii, bàmə wə itsyise bála atabi fefe. ¹⁵ Mfó nya Yesu leteyi mə nkə, “Biyifo betidi ba laate əsuə fe betidi sɛɛ lə babamba eto ənəmi. Fɛɛ Onanto yi mi akɔəsi kəfo kenke. Itsyise asa nnya lefo koya lə betidi eto ənəmii, eyifo asinsa lə Onanto eto ənəmi.

¹⁶ “Moses eto kɔfi eto kukue ku Onanto eto bənyeləkətidi eto asa nnya bəwɔni bətsyəə, éyifo mə keyifo isu ese Ntufləsətidi Yohanes eto lefe. Nya idu lə lefe nəmfó əsuəə, bianɔ se baatəyi dikiti sɛɛ nə ditsyi lə Onanto eto sekakedikɔ əsuə. Nya utidi saa nle bokplatsya nkə lə udufə mfó. ¹⁷ Fɛɛ iyua eso itə bə kato ku kasɔ lə enya, enso bə afi nyamfo eto awɔnisa eto lekpa sɛkɛ saa bɔ lə Onanto eto afi nyamə əsuə.

¹⁸ “Osani saa wə lɔɔni wə usiə nya uufi obambaa, okpo kusia. Nya osani wuufi kusia ko bānii, okpo kusia.

Yesu Áteyi Etiki Itsyi Lə Otabinyə Utsyuə Ku Lasaro Ɔsuə.

¹⁹ “Lə lefe ditsyuəə, otabinyə sani ɔni akɛ wə díkale bikə bia lefo koya tinti, nya úkənyə disuəyua lefe saa lə wə nkɔə kenke əsuə. ²⁰ Nya okombo utsyuə wə baakpo bə Lasaro tsya lɛkɛ mfo. Afabe édi okombo əmfɔ əsuə kenke nya béketsyi wə bəkətsyə lə kasɔ lə otabinyə əmə eto diyo eto kesie. ²¹ Úkabe kusu nkə lə otabinyə əmə lɛ budii, ewuliwuli nnya díkakpo lə kasɔ ebɔyo wə lə udi. Bakpa kula tsya kəbə kadia wə afabe nyamə.

²² “Íbə íbə bə Okombo əmə ésu úkpə nya Onanto eto bɔtɔnkpe díbə bétysi wə bésu bətsyə lə Abraham eto akɔ kato. Otabinyə əmə tsya əbə úkpə nya bəbikə wə. ²³ Nya lə ɔkɔməə, únyə nkə ókɛ lə kanyi kənyəkɔ. Mfó se óbəsə ənəmi kato, únyə Abraham famfamfa nya Lasaro dísiə wə lə akɔ. ²⁴ Mfó əmə nya ókpadi bembembe tɛyi nkə, ‘Anto Abraham! Nya mə kaminə lə ətə lə Lasaro lə ufi lenimi oto lə ntu ntsyuə əsuə lə ufi ubə utəkə lə mɔ odiakami əsuə lə iyua ko mə. Itsyise nle kanyi bunyə lə ute əsuə mfo!’

²⁵ “Fɛɛ Abraham áteyi wə nkə, ‘Ubi, kloma fənkə lə fə nkɔə disiafɛe, áfo asa sɛɛ kpə tinti. Nya Lasaro wə alɛɛ, asa bua sɔɔ ófo. Fɛɛ mɔmɔ, ɔlɛ disuəyua bunyə nya fə nle kanyi bunyə. ²⁶ Nya, nnya nsi nkpe lə nnyaa, kukpio kpɛ kutsyuə kpɛ mfo lə bɔ ku fə eto nti. Nya lə utidi utsyuə aala nkə woayila ubə mfó, wəəmbɔfo. Nya nko ke kutsyuə tsya ləmbɔfo bɔyɛ kedu mfó kəbə bɔ ɔflo mfo.’

²⁷ “Mfó otabinyə əmə leteyi wə nkə, ‘Anto Abraham, nle fə lekpa kpe Lasaro lə usu mɔ anto eto. ²⁸ Mfó, nkpe bayimisani ɛnɔ. Tə lə usu ɔlɛ mə kɔlɛ kukɔnɔ itə lə mə lə bayɛ kaka minkpe bubə, kaka kanyi nkpe mfo.’

²⁹ “Mfó əmə nya Abraham leteyi wə nkə, ‘Fə bayimisani kpe Moses ku Onanto eto bənyeləkətidi lə ɔflo. Nya ele bə bətsyue mə koto.’

³⁰ “Mfó nya otabinyə əmə ditə mbuayɛ nkə, ‘Anto Abraham, bəmbɔnɔ mə ditiki! Fɛɛ lə utidi utsyuə ataka utsyi ɔkɔmə mfo úsu mə ɔflo, bɔnɔnɔ wə ditiki bayɛ mə asa bua buyifo.’

³¹ “Fɛɛ Abraham áteyi wə nkə, ‘Lə bəbɔnɔ Moses ku Onanto eto bənyeləkətidi eto ditikii, lə yuubə bə utidi utsyuə ataka utsyi ɔkɔmə mfo usu mə ɔflo kulaa tsyaa, bembɔfo wə ditki banɔ!’ ”

¹ Yesu áteyi wə bakasebi nkə, “Asa nnya lætə utidi leeyifo lebuə, ebubə kokooko. Fəe mbəbəe mətə utidi wə əsuə asa nyamfo looye ibə! ² Lə béfi kukuə ko læmə kutsyuə bətsyasə wə læ simuə nya báto wə bákpe læ lekpo kəmiə kulaa tsya, eleke itə wə eso koto ko Onanto luunə nwə luutə bekpefi keke bamfo eto utsyuə yifo lebuə. ³ Nyaso lo abe asa nnya feeyifo kukə. “Nya læ fə əyetsyuə éyifo fə kabua kətsyuə, kə wə ato. Nya læ údi dikpi nya əno əsuə kasə, nyale fi atsye wə. ⁴ Lə úyifo lesa bua óta fə úbu sekuanse læ diyi ləni əsuə nya usi usinkli úbə, úbə əle fə lekprakpa sekuanse diyi nəmə ke əsuə, fi atsye wə.”

Bále Yesu Lekprakpa Bə Utə Mə Bofokano Lə Bumua Ale Boso.

⁵ Yesu eto batənkpe ále Yesu lekprakpa bənkə, “Bonamute, tə læ bo bofokano læ bumua ale boso.”

⁶ Mfó əmə nya Bonamute læteyi mə nkə, “Lə bekpe bofokano bo leyo fe diyibibi nə nso bəfe kenkee, biofo kuyi komfo bəteyi biə, ‘Su læ mfo læ esu edufə læ lekpo kəmiə mə.’ Nya kuuyifo nko mə.

Yesu Áteyi Kase Uyifoyifo Sə Leeyifo Keyifo.

⁷ “Bibu nyamfo be be. Lə mi utsyuə kpe uyifoyifo wə laafə əkuə kətə wə nye ənlə fə basamu bobə nya utsyi əkuə ubə udufə, bəteyi fəteyi wə fə ubə usiə læ kasə mlə læ udi wə lesa? ⁸ Owo lo! Bomu ebəteyi wə fə, ‘Muə fə əsuə læ atsyasə kafia læ nkə, læ anwa lesa, læ efi mə didisa ətsyə mə læ ndi nlosə fə læ fintsyə læ edi.’ ⁹ Yanle bə sə wə ani se ini wə uyifoyifo eto keyifo ete ini. ¹⁰ Nko ke ini itə mi tsya nə. Lə biyifo lesa saa nə minteyi mi miə biyifoo, ele bə bəteyi biə, ‘Beyifoyifo ete buni. Nya lesa nə buyifoo, eyifo lesa nə ete ele bə buuyifo.’ ”

Yesu Átsya Betidi Lefosi Bətsyuə Ba Nlə Bufisia Bufi.

¹¹ Nya se Yesu didu əntə læ Yerusalem, óye Samaria ku Galilea eto kumə əsuə. ¹² Nya se ənlə kebuto kətsyuə budufə, basani lefosi bətsyuə ba nlə bufisia bufi əbə batsyako wə. Befimfi bamfo ənyə kəsese. ¹³ Nya báfa bembembe bəteyi bə, “Anto Yesu, be bo læ ənyə bo kaminsə!”

¹⁴ Yesu ənyə mə nya óteyi mə nkə, “Bisu læ bifi mi əsuə bisu bete Onanto eto nwə lætə wə kedi læ əle ola obe mi.” Se bánye bantə, bənyə bə mə bufi áye mə.

¹⁵ Fəe se mə əni dínyə nkə wə bufi əyuə wə, úsinkli úsu nya ənlə Onanto bətesə ku əkəe bembembe. ¹⁶ Nya úsu óse akonki læ Yesu eto ənəmi nya ósə wə ani. Nya utidi əmə eyifo Samarianyə.

¹⁷ Mfó nya Yesu lætə nkə, “Nya inni betidi lefosi míntsyə fəe? Se əwənbə fəfə léfə? ¹⁸ Ntsyə ibə bə utidi wə lenni Yudanyə əmfo hā ni nwə dísinkli úbə nkə wəəbə əsə Onanto ani?” ¹⁹ Mfó əmə nya Yesu læteyi wə nkə, “Taka ənyə, læ edu. Fə bofokano átsya fə bufi.”

Yesu Áteyi Kase Onanto Eto Sekadidi Luutsyə.

²⁰ Farisifo bətsyuə áto Yesu bənkə bala bə baate lefe nə kon Onanto eto sekakediko luubə itə. Mfó nya Yesu ditə mbuayə nkə, “Onanto eto Sekadidi embubə læ kusu ko əsuə betidi loofə bunyə. ²¹ Kuutsyuə əmbəteyi nkə, ‘Bebe! Nnyə se mfo!’ nye ‘Nnyə se mmə.’ Itsyise Onanto eto Sekadidi siamə fe sekpe mfo læ mi nti.”

²² Nya Yesu leteyi wə bakasebi nkə, “Lefe ditsyuə ebubə nə biobəbe biə biənyə diyi nə mɔ, Utidi Eto Ubi, luubə. Fɛɛ biembunyə! ²³ Betidi bətsyuə ebubə mi nti ini mba lɔtɛyi mi nkə, ‘Bebe, nnyə wə mmə!’ nye ‘Bebe, nnyə wə mfo!’ Fɛɛ biensu bəbɛbɛ mɛ mfó! ²⁴ Itsyise fe kase ofamfa laafa ku ute ketsyi lekpa ke nə kesu lebamba, nko kə sitinti Utidi Eto Ubi eto bubə luutsyə nɛ. ²⁵ Fɛɛ ele bə ibə bə wooka kanyi bunyə tinti nya mmi eto betidi lɔɔni wə.

²⁶ “Asa nnya díbə lə Noa eto lefe, nnya kə nnya luubə itə le lefe nə mɔ, Utidi Eto Ubi, luubə bio nɛ. ²⁷ Betidi ékedi, bəkənə. Nya basani díkakpa bəsiə nya bəkətə besio bese isu ese diyi nə əsuə Noa dídufə lə ɔklo kplɛ əmə kafa. Nya ɔsɔmi leni nya ntubibi diyi bóba bókpɔ kasɔ ka kenke nya bólo betidi kenke.

²⁸ “Nko kə yuubə itə fe kase íbə lə Lot eto lefe tsya nɛ. Betidi ékedi, bəkənə, nya bákasa asi tsya. Bətsyuə ənyə bákakpɛ bidikə, nya bətsyuə díkato ayo. ²⁹ Nya diyi nə Lot ləbɔ lə Sodom, ute ku etebambi nnya nkpe leyimbi bua lewunini itsyi kato íbə ékpɔ lə umə əmə əsuə nya étonsə mɛmblɛ kenke.

³⁰ “Nko ke yuutsyə lə diyi nə əsuə mɔ, Utidi Eto Ubi, lɔɔbɔ mbə nɛ. ³¹ Diyi nəmfoo, utidi wə nyə lə wə letsya əsuə, mensiteyi nkə weesu diyo lə usu ufi kulesa. Nko ke ini lə ɔkuɛ utsyə nyə, wensiteyi nkə weesinkli ubə oto lə ubə ufi kulesa. ³² Bekloma lesa nə díbə lə Lot eto usiə əsuə! ³³ Utidi saa wə ləla nkə wəələkə wə nkɔpə, wooyansə mu. Nya utidi saa wə leyansə wə nkɔpə, wuusinkli unyə mu. ³⁴ Nya ketsye kamfoo, betidi inuə ebolabe lə bikə biɔni əsuə, nya Onanto ebofo ɔni nya wooyani ɔni olabesə. ³⁵ Besio inuə ebukəkuə nnamfo lə kukuə kɔni əsuə. Nya Onanto luuləkə ɔni nya wooyani ɔni ufiyansə mfó. ³⁶ Basani inuə ebuñyə bakafo nya wuutsyi ɔni udunko nya wooyani unuəfə ufiyansə mfó.”

³⁷ Mfó əmə nya bakasebi bamə letɔ Yesu bənkə, “Bonamute, lə sie?” Nya Yesu díɛ mbuaye nkə, “Kaka lesakpənkɔ ntə, mfó ebintsyə laakpɔ nɛ.”

18

Yesu Áteyi Lekpa Itsyi Ɔkɔsiə Ku Okponkpo Bua Utsyuə Əsuə.

¹ Yesu áteyi wə bakasebi lekpa ditsyuə óte mə nkə ele bə bakato ola lefe saa nya yanle bə elo mə ani. ² Ɔteyi mə nkə, “Okponkpo bua utsyuə akɛ lə umə utsyuə wə dímanKate Onanto sikpi nya wénkebu utidi tsya. ³ Nya lə umə əmə kee, ɔkɔsiə utsyuə akɛ mfo wə díkesu wə ɔflo úsukale wə lekpa kpa nkə, ‘Ləkə mɛ lə mɔ olo eto bulə əsuə.’

⁴ “Éfo lefe kpə, okponkpo əmə áni wényifo kulesa lə etiki nyamə əsuə. Fɛɛ lə kalosəkɔ, ɔteyi wə əsuə nkə, ‘Ite bə maanté Onanto sikpi nya meemfi utidi keyifo kulesa, ⁵ lə bulə bo ɔkɔsiə əmfɔ nɛ mɛ bulə esoo, moobe miə nwunsəko wə nla wə olo eto etiki nyamə nɛkə. Lenni nko, wəmbɔyɛ bubə nya wəmbutə nke lenwɔ mfe mfe.’ ”

⁶ Mfó nya Bonamute dísuksə nya ɔteyi mə nkə, “Bɛnɔ lesa nə okponkpo bua əmə leteyi. ⁷ Nya mɔmɔɔ, yuubə bə Onanto embuləkə wə betidi bə leewi kakpadi wə ketsye ku kakɔmi kato ola kətə wə bə ɔwunsekə mə? Nye bomu ebu fənkə wə ofe kama lə mə buləkə əsuə? ⁸ Nɛ mi bɔteyi sitinti minkə Onanto ebokpɔ lekpo nya wuutə mə lebe lamfolamfo. Fɛɛ lə Utidi Eto Ubi əbə, wuunyə betidi ba léfo wə bəno?”

Yesu Áteyi Lekpa Itsyi Lə Farisinyə Utsyuə Ku Nwə Laafo Oko Utsyuə Ɔsuə.

⁹ Yesu áteyi lekpa nəmfo utə betidi ba leebu bæ mə kakle hã ni basεε nya bensɪ embunyə utidi sa wə ntə fə mə. ¹⁰ Nya óteyi nkə, “Lə lefe ditsyuə əsuə, betidi inuə bətsyuə ɛsu Onanto eto Kedikətəkə bæ læ bato ola. Ɖni eyifo Farisinyə nya unuəfə diyifo nwə laafo oko. ¹¹ Farisinyə əmə ələkə wə əsuə lete nya óto ola nkə, ‘Onanto, maaso fə ani, itsyise maansesə ənəmi læ atabi əsuə, nya meenyifo utidi kabua, nya maankpo kusia fe kase betidi bamba leeyifo. Nya maaso fə ani tsya, itsyise minte fe nwə laafo oko wə nyə mmə tsya seka. ¹² Maakle kenye eyi ənuə læ kəsida saa əsuə. Nya meefi lesa nə kee minyə eto lekpafofɪle kətə fə.’

¹³ “Fεε nwə laafo oko əmə ənyə kəsese nya wónla nkə woabesə wə ənəmi kato kulaa tsya. Fεε úfi wə ani utəkə læ wə lekɔesi nya óteyi nkə, ‘Onanto, be mə obuayifo əmfə læ ənyə mə kaminsə!’ ”

¹⁴ Mfó nya Yesu leteyi mə nkə, “Nlε mi bəteyi nkə, se besinkli bésu ayo, nwə laafo oko əmə ale kenkenke læ Onanto eto ənəmi nya inni Farisinyə əmə. Itsyise utidi saa wə laabesə əsuə kato, Onanto ebobokosə wə kasɔ. Nya utidi saa wə laaboko sə əsuə kasɔ, Onanto ebobesə wə kato.”

Yesu Aala Bekpefi Eto Etiki Tinti.

¹⁵ Betidi bətsyuə éfi mə bebi báboko Yesu ɔflo, katēyi bæ ufi wə ani utəkə læ mə. Se Yesu eto bakasebi dínyə nyamfo, báyənki bákpe betidi bamə læ nnya eso. ¹⁶ Fεε Yesu ákpadi bekpefi bamə óboko wə ɔflo nya óteyi nkə, “Bitə læ bekpefi læ bəbə mə ɔflo nya bienti mə kusu. Itsyise Onanto eto sekakedikɔ te itə betidi ba laabokosə mə əsuə kasɔ fe bekpefi bamfo eto okle. ¹⁷ Nya bekloma nyamfo biənkə, utidi saa wə dímamfo Onanto eto sekadidi fe dikpefi seka, wəmbudufə se kafo kulefe kulefe, kulefe.”

Yesu Édi Etiki Itsyi Lə Batabinyə Ku Lə Onanto Eto Sekadidi Ɔsuə.

¹⁸ Yudafo eto uninə utsyuə áto Yesu nkə, “Oteasa sεε, be ele bæ nyifo fε læ nyə nkpə manlo?”

¹⁹ Mfó nya Yesu letə wə nkə, “Beso faakpadi mə fə ɔsεε? Utidi kuutsyuə saa menyifo ɔsεε enso Onanto hã. ²⁰ Nyi miə biyi kɔfi kə laatēyi nkə, ‘Mankpo kusə nye kusia, manlo utidi, menyū, manla fə utsyuə kenye, nya bu fə anto ku fə ambe.’ ”

²¹ Mfó nya utidi əmə díte mbuayε nkə, “Ntsyue afi nyamfo kenke koto kukɔnɔ, itsyi læ mə sikpefi lefe kə.”

²² Se Yesu lenɔ wə ditiki nəmə, óteyi wə nkə, “Ibu lesa lɔni ele bæ yifo. Fi bikə bia kenke nte fə ate, læ efi atabi nyamfó ətə bakombo. Nyamfo luutə ənyə bikə ətsyə læ Onanto eto kato nε. Nyamfo kama læ edu əbə ətəkəko mε.”

²³ Fεε lefe nə osani əmə lenɔ nya mfo, əsuə ába wə itsyise bikə kpə kpe wə. ²⁴ Yesu ənyə kase əsuə léba wə nya údi etiki óteyi nkə, “Ekpe ale itə otabinyə fε læ ofo Onanto eto sekakedikɔ budufɔ! ²⁵ Nya ekpe ale itə otabinyə bæ læ udufə Onanto eto sekakedikɔ, enso kase ɔtɔmli ku lekoko lɔɔyε læ okasa eto ofo ofe.”

²⁶ Mfó nya betidi ba lenɔ nyamfo letə Yesu bənkə, “Nyale owεe kon luunyə bofo?”

²⁷ Mfó nya Yesu díte mbuayε nkə, “Lesə nə utidi lembofo buyifoo, iyua itə Onanto ku buyifo.”

²⁸ Mfó nya Petro leteyi Yesu nkə, “Bebe, bo áyani bo ayo eto asa kenke butsyə nya búbə búntəkəko fá.”

²⁹ Nya Yesu leteyi mə nkə, “Sitinti, ɔnukuale uni. Nya nla miə bete biə utidi saa wə léyani wə diyo utsyə nye óyani wə usiə nye bayimisani nye wə antomə nye bebi utsyə lə Onanto eto Sekadidi esoo, ³⁰ wuunyə asa nyamfó eto okle kpə lə nkpə bomfo kəmiə ku nkpə bo ləmbəke kalokə ku lə lefe nə luubə tsya kəmiə.”

Yesu Esi Údi Etiki Itsyi Lə Wə Ukpə Əsuə.

³¹ Yesu ákpa wə bakasebi lefosi inuə ba úkələkə mate hā óboko wə ɔflo nya ɔteyi mə nkə, “Bəno! Boto lə Yerusalem, kaka asa nnya kenke Onanto eto bənyeləkətidi lewəni bətsyə lə mə, Utidi Eto Ubi əsuə, luubə itə nko.

³² Betidi ebufi mə bakpe lə betidi ba lenni Yudafə eto ani bə lə befi mə beyifo əmənsa. Booka mə nya bootufə ntufə bakpo mə lə əsuə. ³³ Bɔɔble wə nya boolo wə. Fəe lə diyi tsyefə əsuəə, nsi wootaka utsyi ɔkómə ubə.”

³⁴ Nya asa nyamfo kenkee, bakasebi bamə mánnɔ nnya kasɔ. Etiki nyamfo eto kasɔnɔnɔ tsya akula mə. Bánno lesa nə Yesu leteyi mə mfo eto kasɔ.

Yesu Átsya Unəmba ɔni Wə Laato Asa Kafə.

³⁵ Lə lefe nə Yesu íle bənyi kafi Yerikoo, unəmba utsyuə əsiə lə kusu ɔflo mfó úkatɔ asa. ³⁶ Se ɔno betidi kpə ba nle bofe eto kudu, ɔto nkə, “Be nle bubə?”

³⁷ Bátəyi wə bənkə, “Yesu Nasaretnyə uni nle bofe.”

³⁸ Mfó nya ófa bembembe nkə, “Yesu, Oka David eto ubi! Be mə lə ənyə mə kaminse!”

³⁹ Mfó nya betidi ba ntɔ setɔ dínyenki bákpe wə bátəyi bənkə údika. Fəe məmɔ bomu óbesə ɔkəe kato ófa bembembe nkə, “David eto ubi! Be mə lə ənyə mə kaminse!”

⁴⁰ Lə nnya eso Yesu ále únyə nya ɔteyi nkə bakpa unəmba əmə baboko wə ɔflo. Se úbə óyo wə ɔflo, Yesu áto wə nkə, ⁴¹ “Be faala fá nyifo ntə fá?” Unəmba əmə ətə mbuayə nkə, “Anto, nla miə lə nsi nnyə asa.”

⁴² Mfó nya Yesu leteyi wə nkə, “Nyale sinkli ənyə asa! Fə bofokanɔ átsya fá.” ⁴³ Lamfolamfo, usinkli únyə asa nnya útəkəko Yesu nya óyɛ ɔntɔ ɔnlɛ Onanto botəsə. Nya se betidi kpə bamfó dínyə nyamfoo, məmble kenke átesə Onanto.

19

Yesu Édinko Sakeo Etiki.

¹ Yesu əsu údufə Yeriko, nya óyɛ lə umə əmə kafo ɔntɔ. ² Mfó nya mba laafo umənkɔ eto uninə utsyuə wə baakpo Sakeo ləke, nya úyifo otabinyə tinti. ³ Úkabəbe kusu kə əsuə wɔɔyɛ lə unyə utidi wə kon Yesu ni. Fəe se úyifo utidi kliminti esoo, ɔnlɛ kusu ku kutsyuə bunyə se betidi mfui eso. ⁴ Nyaso útsyetsyi ɔto betidi bamfo setɔ nya óbe kuyi bə lə unyə Yesu, itsyise óte nkə wuubə ɔyɛ mfo.

⁵ Se Yesu léyo kuyi komə kalɔ, úkənə únyə nya óbesə ənəmi kato nya ɔteyi Sakeo nkə, “Sakeo, kɔse lə ayifə əbə kasɔ, itsyise fá diyɔ mɔɔsɔnɔ mi nɛ.” ⁶ Sakeo ákɔse óyifə úbə kasɔ nya útə Yesu edufə ku disuəyuə tinti.

⁷ Betidi ba dínyə nyamfó étsyiko etiki budi kawɔnɔnɔ lə Yesu əsuə katəyi bə, “Osani əmfo esukayə utidi əmfo wə ni obuayifo eto diyɔ.”

⁸ Mfó nya Sakeo létaka únyə nya óteyi Bonamute əmə nkə, “Anto! Muufi mɔ bikə bia nkpe mɛ kenke eto kutsyə ntə bakombo. Nya betidi ba kenke eto bikə míntafa mímfɔo, mofo mə nnya kayo eto sena ntsyə lə nnya kenye.”

⁹ Mfó nya Yesu leteyi wə nkə, “Mmi əmfo bofo əbə diyo nəmfo, itsyise utidi wə mfo tsya eyifo Abraham eto kafo eto ubi. ¹⁰ Nya mɔ, Utidi Eto Ubii, mbə miə lə nləkə betidi ba kenke lénya kusu mboko nkpa.”

Yesu Áteyi Lekpa Itsyi Lə Atabi Əsuə.

¹¹ Mfó nya betidi bamfó ínyə banle asa nnya Yesu nle mə bɔteyi bɔnɔ. Nya úsukosə nya óteyi mə lekpa ditsyuə, itsyise ofe ɔle bɔnyi kafi Yerusalem nya bébu bə Onanto eto Sekadidi siamə ebubə sitinti mɔmɔ. ¹² Nya óteyi nkə, “Lə lefe nə léfe məə, osani wə nkpe dibu utsyuə áke mfó wə létaka úsu kasɔ famfamfa kətsyuə əsuə lə bətsyə wə seka. Nya úfi nsusu nkə, wuusinkli ubə wə umə. ¹³ Fɛ úduu, ókpadi wə beyifoyifo lefosi utsyə. Nya útə utsyuə saa atabi eto otobe ɔni. Nya óteyi mə nkə, ‘Bifi atabi nyamə beto ɔlɔ isu ese lefe nə muubə.’

¹⁴ “Fɛɛ osani əmfo eto umə eto betidi ékekisi wə, nyaso bətsyese batɔnkpe bətsyuə bətəkəko wə bə besu batəyi Okankplɛ nkə, ‘Boanla boə osani əmfo di bo oka.’

¹⁵ “Tsya, bətsyə osani əmə seka nya usi úsinkli úbə umə əmə. Lamfolamfo, útə hákpadi wə beyifoyifo bamə bəbə bətsya lə wə ənəmi nkə lə ɔnɔ kutəkə ko bənyə.

¹⁶ “Uyifoyifo tute əbə nya óteyi wə nkə, ‘Bonamute, nnyə atabi eto etobe lefosi ntəkə lə ɔni əmə fətə mɛ mfó əsuə.’

¹⁷ “Mfó nya Onamute əmə letesə wə óteyi nkə, ‘Álɔ eyifo! Eyifo uyifoyifo sɛɛ! Se fále keyifo kɛkɛ kamfo ola fáyenko ke lə kusu sɛɛ esoo, muufi fá ntsyə seka lə kəmə lefosi əsuə.’

¹⁸ “Uyifoyifo nuəfə tsya əbə óteyi wə nkə, ‘Bonamute, nnyə atabi eto etobe enɔ ntəkə lə ɔni wə fətə mɛ əsuə!’

¹⁹ “Nya Onamute əmə leteyi uyifoyifo əmə tsya nkə, ‘Fəə, ebudi seka lə kəmə enɔ əsuə!’

²⁰ “Uyifoyifo bamba əbə nya óteyi nkə, ‘Bonamute, nyə fə atabi eto otobe ɔni wə fətə mɛ. Mfi nnya nkle lə mɔ ofiamɛ əsuə nkula. ²¹ Nte fə sikpi itsyise eyifo nwə nkpe ale. Nya feefi lesa nə lenni fá lele kafloma keyifo fá lele. Nya feefi didisa nə fəmanɔkpe kulaa tsya keyifo fá lele.’

²² “Mfó nya Onamute əmə leteyi wə nkə, ‘Uyifoyifo bua feni! Fə kosate eto kenye eto etiki ni nnya muufi nlo fá dikpi! Eyi fá nyifo utidi wə nkpe ale. Nya meefi lesa nə lenni mɔ lele kafloma keyifo mɔ lele. Nya meefi lesa lə kaka mánɔkpe ku ditsyuə. ²³ Nya lə eyi nkoo, beso féməmfɔ mɔ atabi esu akpe lə atabi kətsyəkɔ? Mfóo, nyi miə muunyə kutəkə lə nnya əsuə lə nsinkli ntsyi mbə.’

²⁴ “Mfó nya óteyi betidi ba ínyə mfo nkə, ‘Bɛle atabi nyamə befo lə wə ani bitə uyifoyifo wə nkpe atabi eto etobe lefosi.’

²⁵ “Fɛɛ betidi bamfó áteyi wə bənkə, ‘Bonamute, uyifoyifo əmfó ebunyə atabi eto etobe lefosi útsyə!’

²⁶ “Mfó nya Onamute əmə díte mbuayɛ nkə, ‘Nle fá bɔteyi sitinti minkə, utidi wə asa ntee, wə ni nwə Onanto luutə okpe enso nɛ. Nya utidi wə kulesa lentee, nnya nte wə kulaa tsyaa, bɔɔle ni bafɔ wə lə ani. ²⁷ Nya

mómóó, binə mɔ balo ba dímanla bə ndi seka lə mə əsuə beboko mfo lə belo mə lə mɔ ənəmi.' "

Yesu Édufə Yerusalem.

²⁸ Se Yesu leteyi mə asa nyamfo ólosəə, ótɔ mə sɛtɔ úsu Yerusalem. ²⁹ Lefe nə ɔnlɛ Betfage ku Betania bɔfi lə Nnuəbi eto Eyi eto Kɔtini ɔflɔɔ, ótsyese wə bakasebi inuə óteyi nkə bakatɔ. ³⁰ Mfó nya óteyi mə nkə, "Bikato lə umə kɛkɛ wə nkpe sɛtɔ mfó. Nya lə bɛlɛ wə budufəə, biunya ɔflimu eto lekɔɔ ditsyuə nə bátsyasə lə ukuaə bənyəsə nə utidi kuutsyuə saa dímənsiə tɔ unyə. Benyankli ni ku ukuaə lə bifi wə beboko mfo. ³¹ Lə utidi utsyuə atɔ mi lesa nə eso bényankli nii, bɛteyi wə biənkə, 'Bonamute nle ni bohíä.' "

³² Bakasebi bamə áyifə lə kusu bésu bənyə lesa saa fe kase Yesu leteyi mə. ³³ Nya lə lefe nə bənyə banle ubuki əmə bonyankli kələkəə, ubuki əmə eto basate átɔ mə bənkə, "Beso bɛnlɛ wə bonyankli?"

³⁴ Mfó nya bakasebi bamə díɛ mbuayɛ bənkə, "Bonamute ahiä wə."

³⁵ Nya bəfi ubuki əmə báboko Yesu. Mfó nya bəfi mə mfiá bésensə bákpo lə ubuki əmə əsuə nya báwunsəko Yesu óbɛ úsiə lə wə. ³⁶ Se úsiə lə wə əsuə nya báye bantɔɔ, betidi bətsyuə éfi mə mfiá bésensə bákpo lə kusu.

³⁷ Lefe nə Yesu nle bənyí kafi Yerusalem lə kusu kaka ɔnlɛ Nnuəbi eto Eyi eto Kɔtini bəyifə kəbəə, wə bakasebi kɔɔ bamə étsyiko Onanto ani bɔsɔ nya báto keyudu banle bofa bembembe lə asa kplɛ nnya bənyə eso. ³⁸ Nya bəteyi bənkə,

"Atesə itə Oka wə nle bubə lə Bonamute eto diyɛ əsuə!
Diyuə lə lefo kato kenke. Nya diyəndɛ itə Onanto!"

³⁹ Mfó nya Farisifo ba lɛkɛ lə sitiditu siamə nti leteyi Yesu bənkə, "Oteasa, ninko fə bakasebi lə bayɛ kudu bɔkpo!"

⁴⁰ Mfó nya Yesu díɛ mbuayɛ nkə, "Nle mi bəteyi sitinti minkə lə bayɛ kudu bɔkpo, aba nyamfo kosate ebutsyə kasɔ ku kudu bɔkpo."

Yesu Éwi Keku Lə Yerusalem Eto Disi.

⁴¹ Kase Yesu lɛyɛ ɔntɔ lə Yerusalem kedufəkɔɔ, nya únɔyə umə əməə, úwi keku lə wə disí. ⁴² Nya óteyi nkə, "Nla sitinti miə lə nnya ete biunya bɛtə mmi eto diyí nəmfo eto lesa nə loohiä itə bə lə binyə diyuə ini! Fɛɛ itə ese mómóó, bɛnlɛ bunyɛ lə bɛtɛ! ⁴³ Lefe ditsyuə ebubə se mi balo luuriyə batsyilama mi lə kalebɛ saa kenke. Nya booti əbiə kenke nya kulesa lembofo budufə nye kabɔ kəbə lekplɛ. ⁴⁴ Betidi ebətsylɔsə umə mfo kenke nya boolo betidi ba nkpe lə wə kenke. Nya leba ku ditsyuə sa embubu díɛkə lə ni kətsyəkɔ. Itsyise bəni nya bíənyə lə bɛtɛ lefe nə Onanto díbə nkə lə ofo mi lə nkɔɔ!"

Yesu Ála Mba Laate Bikə Lə Onanto Eto Kedikətəkɔ.

⁴⁵ Yesu ésu údufə Onanto eto kedikətəkɔ nya útsyiko mba nle bikə bote mfó hola kabɔsə. ⁴⁶ Nya óteyi mə nkə, "Báwoni bákpe lə Awónisa Kenke eto Kukue əsuə bə Onanto áteyi nkə, 'Mɔ diyoo, betidi ebokpadi ni bə diyoo kaka betidi laato ola.' Nya mi dífi mfó bəfianisə beyu eto kabíɔkɔ!"

⁴⁷ Diyí saa, Yesu ákate asa lə Onanto eto Kedikətəkɔ mfó. Onanto eto besumunyə ninə ku Afi eto bateasa ku betidi eto batɔnkɔtɔnkɔ ála bə lə balo wə. ⁴⁸ Fɛɛ bənyə kusu kɔ əsuə bɔɔyɛ, itsyise betidi kɔɔ ake mfó ba eto ato léfo wə etiki nyamə kekkele eso.

20

Betidi Ɛnà Etiki Ku Yesu Itsyi Lə Wə Ɛsuəale Nnya Onkpe Ɛsuə.

¹ Diyi lɔni se Yesu lɛkɛ katɛ betidi asa lə Onanto eto kedikɛtɛkɔ, kedi mɔ Ditiki Sɛɛ eto asa, besumunya ninɛ ku afi eto bateasa ku umɛ eto beninɛ ɛbɛ mfɔ. ² Mfɔ nya bɛbɛ bɛtɛyi wɛ bɛnkɛ, “Tɛyi bo ɛsuəale nnya fankpe fɛ feeyifo asa nyamfo eto okle. Nya owoe ditɛ fɛ ɛsuəale nyamɛ?”

³ Mfɔ nya Yesu ditɛ mbuayɛ nkɛ, “Bitɛ lə ntɔ mi etiki ɛtsyuə lə nnɔ. ⁴ Ntɛ ɛsuəale nnya Yohanes lɛkɛ fɛ úyifo ntufɛsɛflɛsɛ eto lekpa útɛ betidi, Onanto ɔflɔ itsyi lee, betidi bomu ɔflɔ itsyi?”

⁵ Mfɔ nya bɛtsyiko kɛnɛ kasɔ lə mɛ nti katɛyi bɛ, “Be ele bɛ bɛtɛyi? Lə bɛtɛyi bo Onanto ɔflɔ únya ɛsuəale nyamɛ utsyiko, ɔtɔ bo nkɛ, ‘Be dibɛ eso biamfɔ Yohanes bɛnɔ?’ ⁶ Nya lə bɛtɛyi boɛ utidi ɔflɔ ófo nnya utsyiko, katsyako eto betidi bamfɔ kenke ebubɛ bakpɔ bo aba, itsyise mɛmble kenke áfo bánɔ bɛ Onanto eto Unyelɛkɛtidi wɛ Yohanes ni nɛ.”

⁷ Lə nyaso bɛlɛkɛ kenye bɛtɛyi bɛnkɛ, “Boante kaka únya ɛsuəale nyamɛ útsyiko.”

⁸ Mfɔ nya Yesu tsya lɛtɛyi mɛ nkɛ, “Nko ke eso mintsya mɛmbɔtɛyi mi kaka mimfɔ ɛsuəale fɛ meeyifo asa nyamfo eto okle.”

Yesu Átɛyi Lekpa Itsyi Lə Opanyə Utsyuə Ɛsuə.

⁹ Mfɔ nya Yesu lɛtɛyi bɛtidi bamɛ lekpa nɛmfo nkɛ, “Lə lefe nɛ lefe mɛ, osani utsyuə áfo kudiyi eto ɔkue utsyuə. Se úsu kusu kutsyuə nkɛ lə usu usiɛ itɛ lefe nɛ dikulɛ esoo, úfi wɛ ɔkue ɛmɛ ókpe lə beyifoyifo bɛtsyuə eto ani. ¹⁰ Se lefe léyo bɛ bɛtsyiko eyibibi nyamɛ boɛɛ, ótsyese wɛ uyifoyifo utsyuə nkɛ usu ofo wɛ kediko lə ɔkue ɛmɛ ɛsuə lə beyifoyifo ɔflɔ oboko wɛ. Fɛɛ beyifoyifo bamɛ áble uyifoyifo ɛmɛ nya bála wɛ babɔsɛ, nya bɛntɛ wɛ kulesa. ¹¹ Lə nyaso ótsyese uyifoyifo bamba. Fɛɛ beyifoyifo bamɛ áble wuntsya, nya bákpe wɛ kofani, nya bála wɛ bɛtsyese, nya bɛntɛ wɛ kulesa. ¹² Ótsyese uyifoyifo tsyáfɛ. Nya beyifoyifo bamɛ lɛblɛ wɛ bɛtɛkɛ wɛ afabɛ lə ɛsuə nya bála wɛ bɛlɛkɛ lə mfɔ.

¹³ “Mfɔ ɛmɛ nya ɔkuɛnsate ɛmɛ lɛtɔ wɛ ɛsuə nkɛ, ‘Be ele bɛ nyifo? Mootsyese mɔ ubi lala nya mfo nnɔ miɛ boobu wɛ.’

¹⁴ “Fɛɛ se beyifoyifo bamɛ dínya ubi ɛmɛ, bɛtɛyi mɛ ɛsuə bɛnkɛ, ‘Biɛnya ɔkuɛnsate ɛmɛ eto ubi kosate ni nwa mfo. Bitɛ lə bolo wɛ ete wɛ bikɛ biamfɔ kenke lə befiani bo bele!’ ¹⁵ Nyaso bɛnɛ wɛ babɔsɛ lə ɔkpɔ ɛmɛ kafa nya bálo wɛ.”

Mfɔ ɛmɛ nya Yesu lɛtɔ mɛ nkɛ, “Be ɔkuɛnsate ɛmɛ luuyifo beyifoyifo bamɛ mfo? ¹⁶ Nla miɛ betɛ biɛ woolo beyifoyifo bamɛ kenke nya wuufi ɔkue ɛmɛ okpe lə beyifoyifo bamba lə ani.”

Se betidi bamɛ lɛnɔ nko, bɛtɛyi bɛnkɛ, “Owo lo! Yanle bɛ ibɛ nko!”

¹⁷ Yesu ábɛ mɛ tũú nya ótɔ mɛ nkɛ, “Biankla Awɔnisa Kenkɛ nyamfo eto kasɔ nɛ bote,

‘Leba nɛ mba laato ayo leni bɛ dimbɛ kɔnɔɔ,

ni bomu dibɛ lefiani nɛ nso bofɛ lə afɛfɛ kenke nti?’

¹⁸ Utidi saa wɛ luutusɛ ɔɔɔ lə leba nɛmɛ ɛsuə, eboba wuli wuli wuli. Nya lə leba nɛmɛ tsya ɛbɛ lɛsɔ utsyuə lə ɛsuə, diukuɛ wɛ muɛmuɛmuɛ.”

Yesu Édi Etidi Itsyi Lə Umanko Bofo Ɛsuə.

¹⁹ Afi eto bateasa ku Onanto eto besumunyə eto beninə ákpe nkəale bə læ bəmuə Yesu lamfolamfo, itsyise bənyə bə mə ɔnlə sitinti nyaso ótəyi lekpa nəmə nɛ. Fɛɛ báte betidi bamfo sikpi. ²⁰ Lə nnya esoo, bákabəbɛ kusu bamba ko əsuə bɔɔyɛ bəmuə wə. Bələkə betidi bətsyuə kalo kalo. Nya bákale ku mə bənkə besu Yesu ɔflɔ. Nya bəyifo əsuə fe Ditiki Sɛɛ nəmə mə kosate léla bə læ bate itə mə əsuə. Nya bətsyese mə bənkə babio Yesu uyibi læ etiki əsuə læ bənyə kusu ko bɔɔyɛ befi wə bakpe læ Roma eto Aba eto uninə eto ani. ²¹ Lə nnya esoo, mba laabio kanɔ asa bamfó əsu Yesu ɔflɔ. Nya bátɔ wə bənkə, “Oteasa, buyi bənkə asa nnya faatəyi ku nnya fate kenke eyifo etiki tlolololo. Nya buyi tsa bə aambe utidi eto ənəmi læ ale asa buyifo. Bomu aate ɔnukualetiki nnya əsuə Onanto laala nkə betidi yifo. ²² Lə nyamfo eso bola bə boə boate læ bo kɔfi ətə kusu bə bofo umənkə butə Romafɔ eto Okankplɛ lee yəntə kusu?”

²³ Fɛɛ Yesu ənyə mə kəwesu bua útsyə lekpo nya ótəyi mə nkə, ²⁴ “Bifi sika flubia eto atabi beboko læ mbe. Owə eto disi ku diye ntəkə mfo?”

²⁵ Bətəyi bənkə, “Okankplɛ Kaisare eto ale ini.”

Nya Yesu létəyi mə nkə, “Bifi lesa saa nə ni Okankplɛ eto lele bitə Okankplɛ. Nya bifi lesa saa nə ni Onanto eto lele bitə Onanto.”

²⁶ Nya læ betidi eto ənəmi mfóo, bamfó wə bumuə læ kulesa əsuə. Mə kenye əkpə mə nya iyifo mə yani læ ditiki nə Yesu létəyi eso.

Yesu Édi Etiki Itsyi Lə Bəkpənkpə Eto Businkli Kataka Əsuə.

²⁷ Sadukifɔ bətsyuə mba laatəyi bənkə bəkpənkpə ensi embotakaa, əbə Yesu ɔflɔ nya bətəyi wə bənkə, ²⁸ “Oteasa, Moses áwɔni læ afi nnya útə bo nkə, ‘Lə osani utsyuə əkpə nya ɔyani wə usiə utsyə nya bánle bebi saa, nyalɛ ele bə osani əmfɔ eto ɔyimisani, fi usio əmə ufi. Nya wə ku ɔkosiə əbi læ bale bebi. Nya bebi bamfóo, betidi ebunyə mə fe osani wə dimanke ubi saa eto bale.’ ²⁹ Lə lefe ditsyuə, bayimisani ekuanse akɛ. Osaibi ninə éfi kusie nya úbə úkpə nya wə ku wə usiə mánle ubi saa. ³⁰ ɔyimisani nuəfə tsa éfi ɔkosiə əmə. ³¹ Utsyəfə tsa nko kə. Nya lesa nəmə diyifo nko itə bayimisani ekuanse bamfo kenke. Məmbɛ kenke əkpə læ lefə nə mə kuutsyuə saa manle. ³² Lə kalosəkɔ kenke, usio əmə kosate əbə úkpə. ³³ Nya mɔmɔɔ, diyi nə əsuə bəkpənkpə luusinkli bataka, owə eto usiə usio əmə luudi se məmbɛ kenke dífi wə læ lefe nə lefe mə?”

³⁴ Yesu ətə mbuayɛ nkə, “Nkpə bomfo əsuə ete basani ku besio leefi bəsiə kəsiə bese. ³⁵ Fɛɛ basani ku besio kenke ba dínyə itə bə bataka bətsyi ɔkɔmə bəbə nkpə bo lensiembolo kulefee, bensiembufi bəsiə nye bəsiə bese. ³⁶ Bootsya fe kase Onanto eto batənkpe nte, nya bensiembukpə tsa. Beyifo Onanto eto bebi itsyise bətaka bətsyi ɔkɔmə. ³⁷ Nyamfo ni ɔnukuale wə Moses díləkə ote læ Asawɔni Kenke eto Kukue əsuə nkə bəkpənkpə si bootaka bəbə bəsiə nkpə. Itsyise læ lefe nə únyə læ kuyi ko díkənyə ute eto ənəmi, ókpadi Onamute fe Abraham eto Onanto ku Isak eto Onanto ku Yakob tsa eto Onanto. ³⁸ Nyamfo læ bote bə mba díkəkpə kokoo, besi nkpə. Nyaso uyifo mə Onanto tsa.”

³⁹ Mfó afi eto bateasa bamfo eto bətsyuə díta mbuayɛ bənkə, “Oteasa, ətə mbuayɛ kukɔnɔ!” ⁴⁰ Nyamfo eto kamaa, kutsyuə saa ménsikpe ɔkɔɛ læ ɔtə kulesa tsa.

Owə Eto Ubi Ni Nwə Onanto Ləkpo ɔhile Utsya?

⁴¹ Yesu áto mə nkə, “Ntsyə íbə fə betidi leteyi bə Nwə Onanto Lékpó Ǿhile Utsyə ebutsyi Oka David eto bebi eto kafo? ⁴² Nya Oka David əmə kosate áteyi lə kusə eto kukue əsua nkə,

‘Onamute əmə áteyi mə Onamute nkə,
 “Si əsiə lə mə kodianí eto kutsyə

⁴³ isu ese lefe nə muufi fə balo
 nkpe lə fə kokpa kalo.” ’

⁴⁴ Nya lə Oka David ákpadi wə nkə Onamutee, ntsyə íbə fə Nwə Onanto Lékpó Ǿhile Utsyə luuyifo Oka David eto kafo eto ubi?”

Yesu Ákə Wə Bakasebi Ato Itsyi Lə Afi Eto Bateasa Əsua.

⁴⁵ Lə lefe nə betidi ba tǎ dínyə béketsyue ato lə asa nnya Yesu nle bəteyi, Ǿteyi wə bakasebi nkə, ⁴⁶ “Bebe kukonǾ lə afi eto bateasa əsua. Betidi ba laala botsyilama lə mə awu kplə kplə əsua. Nya baala bə betidi kəsiasə mə ku dibu lə asi kafo. Mə laala nlebe kplə busiə lə Yudafo eto katsyakǾ nya baala ndikǾ kpraə busiə lə eyikedikǾ. ⁴⁷ Beesu bakǾesiə ǾflǾ bə lə bawunsə ko mə, fəe baawə mə kale mə asa kafo. Nya baato kala kantsyə, kate əsua lə betidi eto ənəmi. Nyaso mə kotonənə ebǾke ale eso utsyua saa eto kole!”

21

ǾkǾsiə Utsyua Ətə Ətasa Kplə.

¹ Lə kedikətəko mfoo, Yesu ábesə ənəmi kato nya únnyə kase batabinyə leefi mə ətasa kesu kakpe lə kedikətəko eto otobe kafo. ² Nya únnyə tsya kase ǾkǾsiə okombo utsyua dífi pesewa inua butsyua ókpe lə otobe əmə kafo. ³ Nya Ǿteyi nkə, “Nle mi bəteyi minkə ǾkǾsiə okombo əmfoo, útə lesa nə nso bafefə bamfo kenke. ⁴ Itsyise babamba bamfoo, məə, lesa nə baala lə nə bəənyə nti, ete ni nə bətə nē. Fəe usio əmfo wə sekombo, lesa nə kenke ntə wə nə wuudi mfó, nya ni nə úfi útə mfo nē.”

Yesu Áteyi Etiki Itsyi Lə Onanto Eto Kedikətəko Eto Boba Əsua.

⁵ Lefe nəmfoo, bakasebi bətsyua ake mfó kedi etiki itsyi lə Onanto eto kedikətəko əsua. Nya bəteyi kase kedikətəko kamə laanǾ bobə ku kase aba nnya béfi báto diyo nəmə laanǾ bobə ku asa nnya betidi díta béfi bálǾ Onanto eto kedikətəko kamə. Mfó əmə nya Yesu leteyi mə nkə, ⁶ “Lesə saa nə bənle bunyə mfoo, lefe ditsyua ebubə se leba saa lensiembubu lə ni kəsiəko. Bomu betidi ebusense ditsyua saa lekpo lə kasǾ.”

Kanyinyənyə Ku Betidi Eto BəkpǾ Ku Mə Bətsyua.

⁷ Mfó nya bātǾ wə bənkə, “Oteasa, dimamfe yuubə itə nko? Nya be ini buufi bunyə lə bote boə lefe nə asa nyamfo luubə éboyo?”

⁸ Yesu áteyi mə nkə, “Bínyə bikabe kusu itə bə kuutsyua saa əmbəwə mi okpe. Betidi kpə ebubə bəteyi bənkə mə ditiki bəbə buləkə kate, bookəbə katəyi bənkə, ‘MǾ uni,’ nya ‘Lefe nəmə éboyo.’ Fəe bíəntəkəko mə kama. ⁹ Bíanté sikpi lə bənǾ lema eto kudu nya betidi letaka bənyə lə bətsyua əsua. Asa nyamfo eto kakle ebutsyiko bubə, fəe inni nya kasǾ ni bənkə kalosəko ebubə eyo elo.”

¹⁰ Yesu esi úsukosə nya Ǿteyi nkə, “Ese ebəkpǾ ku mə bətsyua, nya bəkəkədikǾ lǾbǾbǾkpǾ ku mə əsua. ¹¹ KasǾ ebutinkə kekkeke. Nya kukpənsə tsya luubə kekkeke. Nya efimbi akpa akpa tsya luubə nlebe nlebe kenke. Nya ekpínsa kpə luutsyiko bubə lə difule əsua.

¹² “Nya fe asa nyamfo luubə ibə, betidi ebumuə mi nya bookpe mi bulə, bate mi ohiā. Betidi ebokpa mi besuko akpokakpokə lə Yudafo eto ntsyako nya bookpe mi lə ayo. Nya bookpa mi besuko baka ku Aba eto bənyesia eto ənəmi bə lə bakpronko mi akpo lə mɔ disi eso. ¹³ Nya lə lefe nəmfóo, kusu ebosini mi bə lə bidi Onanto eto Ditiki Sɛɛ nəmə. ¹⁴ Bimua əsua bitsya bətonsə itə bə biembulə əsua lə kusu ko biyɛ biləkə mi əsua kɛnyɛ eso. ¹⁵ Itsyise muutə mi kobe ku kɛnyɛ yayaya itə bə mi balo eto kuutsyuə embofo buńyə lə mi ənəmi nye bətə mi etiki eto mbuayɛ kulefe. ¹⁶ Mi anto mə ku bayimisani ku mi betidi ku mi bayetsyuə ebufi mi bakpe lə ani. Nya boolo mi bətsyuə. ¹⁷ Betidi ba tā ebukisi mi lə mɔ disi eso. ¹⁸ Fɛɛ mi disi eto sɛwɔni, lɛ sɔni kplon embonya. ¹⁹ Bińyə kekkele lə binyə nkpə bo ləmbəkɛ kalokɔ kulefe.

Yesu Ɛdi Etiki Itsyi Lə Lefe Nə Booba Yerusalem Eto Umə Ɛmə Bakpo Kaso.

²⁰ “Lefe nə binyə biə bamamanyə esu bəńyə batsyilama Yerusalem, ete biote biə umə əmfo eto boba kakpo lə kaso eto lefe eboyo. ²¹ Lefe nə mfóo, betidi ba kenke nkpe lə Yudea, ele bə bətsyetsyi bedu besu babio lə atini əsua lə babo lə kanyi əsua. Nya betidi bakenke nkpe lə umənkplɛ əmə kafo, ele bə babo lə wə bedu. Nya betidi ba kenke nkpe lə mbuto ku kəmə ka lefi mfo, yanle bə besu umənkplɛ əmə kafo. ²² Itsyise lefe nə mfó ni kotonənə eto eyi nnya ele bə ibə fe kase Awɔnisa Kɛnkɛ eto Kukue eto etiki léte. ²³ Yɔkɛ ale tinti itə besio ba ni bafonle ku bebiambe ba nle bebi bɔyimisə. Kanyinyənyə kekkele kətsyuə ebubə kaso kamfo əsua. Nya Onanto eto kotonənə ebubə betidi bamfo əsua. ²⁴ Boolo bətsyuə ku asiabi. Nya boomuə bətsyuə lə əsuəale besuko nso bamba kpə əsua. Nya betidi ba lenni Yudafo, luudi sekplɛ baayinkə Yerusalemfo bakpe isu ese lefe nə Onanto letɔnɔ utə mə.

Utidi Eto Ubi Ebusinkli Ubə.

²⁵ “Ɛkpinsa kpə ebubə lə kofe ku kofande ku befandebi eto ənəmi əsua. Nya kaso eto betidi kenke eboyansə kusubebe saa. Nya sikpi kplɛ ebubə lə betidi əsua lə kase lekpo eto kudu ku kase diuyənki nyanklaa eso. ²⁶ Ɛnəmi ebutsyiko betidi bonanko lə sikpi sia luumuə mə lə lefe nə befi bəńyə bensəkə itə lesa nə luubə lə kawunsia kenke əsua eso. Itsyise asa nnya nkpe lə difule ensiembuńyə lə nnya kəńyənko. ²⁷ Nyamfo eto kamaa, Utidi Eto Ubi ebɔɔ ubə lə difule lə asɔmi loku kəmiə lə əsuəale kplɛ ku lə diyənde kplɛ əsua. ²⁸ Lefe nə asa nyamfo mfe nle bubə, belɔ mi əsua bitsya lə bikabe kusu, itsyise mi diləkəfe ebɔfi elo.”

Bekase Asa Itsyi Lə Eyi Ɛsua.

²⁹ Mfó nya Yesu létɛyi mə lekpa ditsyuə nkə, “Bibu disi bitsyi lə kudiyi ku eyi bamba kenke əsua bebe. ³⁰ Lə binyə biə afanto fɔfɔ etsyiko bɔbɔɔ, bete biə kasɔmite eboyo elo. ³¹ Nko kə ini lə binyə biə asa nyamfo nle bubə, bete biə Onanto eto Sekadidi siamə eto dibəfe fe yaala lə eyo.

³² “Nle mi bətɛyi sitinti minkə asa nyamfo kenke ebubə fe bətsyuə ba nsi nkpə mfo luukpə balo. ³³ Kato ku kaso ebubə efe, fɛɛ mɔ etiki embubə efe kulefe.

Ele Bə Bińyə Bikabe Kusu.

³⁴ “Bebe kukɔnɔ biə biemfi mi lefe bitə budi ku sitekpe eto disuəyuə mate. Nya kuutsyuə memfi wə əsua utə bɔkpɔ lə kawunsia kamfo eto asa

əsuə. Lenni nko, diyi nəmə ebubə ditu mi lə kafuafua əsuə. ³⁵ Nya yuuyifo fe kase uyibibiobio ləələkə ubuki seka. Etsyise yuubə lə kawunsia kenke eto betidi əsuə. ³⁶ Nyaso bitəkə ənə lə biñyə bikato ola lefe saa bə lə binyə əsuəale lə bəbɔ befe lə keni saa əsuə lə lesa saa nə luubə mfo əsuə lə itə bə biofo buñyə lə mɔ, Utidi Eto Ubi eto lekpokakpoko.”

³⁷ Lə eyi nyamfɔ kenke əsuə, Yesu ɛfi ɔle betidi bamfo asa bote lə Onanto eto kedikətəkɔ. Nya lə ditsyitsyo lefee, úkesu Nnuəbi eto Eyi eto Kɔtini ɛkesu kalabe. ³⁸ Nya olesiatu saa, betidi bamfo ɛkesu kedikətəkɔ kamə lə banɔ wə asatete.

22

Besumunya Nina Ákpe Disi Bə Lə Balo Yesu.

¹ Lefe nə Yudafɔ leedi Nnamfokuā eto Abolo eto Diyi nə baakpo bə Ukpə Asa Bo Jyila ebɔfi. ² Fɛɛ se Onanto eto besumunya nina mə ku afi eto bateasa dikate betidi bamfɔ sikpi esoo, bákabəbɛ kusu ko əsuə wɔɔyɛ balo Yesu lə kabiobio əsuə.

Yuda Átɔnɔ Nkə Wuudu Yesu Utə.

³ Mfɔ nya Obonsam didufə lə Yuda wə baakpo tsya bə Iskariot əsuə. Nyaa uyifo Yesu eto lefosi bakasebi inuə bamə eto ɔni. ⁴ Nyaso Yuda ɛsu Onanto eto besumunya nina ku Onanto eto kedikətəkɔ eto mba laase mfɔ eto benina ɔflɔ. Nya bədi etiki itsyi lə kusu ko əsuə wɔɔyɛ fɛ boomuə Yesu əsuə. ⁵ Bənyə disuəyua, nya bətəyi wə bə bootə wə atabi. ⁶ Nya Yuda tsya letɔnɔ nko. Nyaso útsyiko lefe sɛɛ bəbɛbɛ lə kusu ko əsuə wɔɔyɛ ufi Yesu okpe mə lə ani lə betidi bamə eto mante mante əsuə.

Yesu Əmuə Əsuə Itə Ukpə Asa Bo Jyila Eto Diyi Budi.

⁷ Lə nnya kamaa, diyi nə baalo basamubi itə Ukpə Asa Bo Jyila eto Diyi itə Nnamfokuā eto Diyididi əbə léyo. ⁸ Nya Yesu létəyese Petro ku Yohanes ɔtɔnsə ku kənyɛ kamfo nkə, “Bisu belɔ Ukpə Asa Bo Jyila eto didisa bitsyɛ itə bo budi.”

⁹ Bátɔ wə bənkə, “Sie faala fə bɔlɔ ni butsyə?”

¹⁰ Nya útə mbuaye nkə, “Lə bidufə Yerusalem eto umə əməə, osani utsyua ebubə otsyako mi wə ntsyi ntu ku ɔlɔtsyi. Bitəkəko wə lə bidufə diyo nə wuudufə. ¹¹ Nya lə bətəyi oyosate əmə biənkə, ‘Oteasa nkə bɔtɔ fə nkə, ‘Nte diyo nə kafo ele bə Mɔ ku mɔ bakasebi luubə bədi Ukpə Asa Bo Jyila eto didisa?’” ¹² Woote mi abanslo kato eto diyo kplɛ ditsyua nə bálɔ bətsyə nya bətsyue əsiəsa lə ni kafo bətsyə. Belɔ didisa nəmə bitsyɛ mfɔ.” ¹³ Mfɔ nya báyifə kusu bəsu bənyə lesa saa pɛpɛpɛ fe kase Yesu letəyi mə. Nya bálɔ Ukpə Ása Bo Jyila eto edisa nyamə bətsyə mfɔ.

Bədi Bonamute Eto Didisa.

¹⁴ Se lefe léyoo, Yesu ku wə batɔnkpe bamə ɛsu bəsiə kasɔ bə lə bədi lesa. ¹⁵ Jtəyi mə nkə, “Iyifo mɔ lelabi kokooko bə lə ndi Ukpə Asa Bo Jyila eto didisa nəmfo ku mi fɛ lə nnyə kanyi. ¹⁶ Nya nle mi bətəyi sitinti minkə mensiembudi ni bio isu ɛse lefe nə muudi ni lə Onanto eto sekakediko.”

¹⁷ Nnya kamaa, Yesu ɛfi ditənəkobe nya ɔsɔ ani. Nya ɔtəyi nkə, “Befo nyamfo lə binə bitə bətsyua. ¹⁸ Nle mi bətəyi minkə idu mɔmɔ ɛntɔɔ, mensiembunə ntu bo ləbɔ itsyi lə wanyi eto awɔnsa əsuə isu ese lefe nə Onanto eto sekadidi luubə.”

¹⁹ Nya úfi abolo utsyuə nya óso Onanto ani. Nya úbudi nnya nya úfi útə mə. Nya óteyi mə nkə, “Nyamfo ni mə əsuə eto sinə sia muufi ntə Onanto kedi lə mi disi. Biyifo nyamfo bifi bikakloma mə.”

²⁰ Nko ke tsya úfi ntə ku ləkəbe úfi utə mə lə didisa nəmə kama nya óteyi mə nkə, “Ləkəbetə nəmfo eyifo Onanto eto ketsyue fəfo ka utsyue utsyə fe ditsyəbi, nə ni mə kəto ko mookpo lə kasə lə mi disi. ²¹ Fəe bete biə nwə didu mə útəə, si əle kəni bokpe ko mə lə əkpe əni mfo. ²² Nya mə, Utidi Eto Ubi, mbə nle bofe fe kase Onanto lése uyi utsyə. Fəe mbəbue itə utidi wə luudu mə utə.” ²³ Mfó nya beetsyiko bətsyue bəto kanə bə owoe luuyifo nyamfo.

Owoe Ni Əkplə Lə Bakasebi Bamə Nti?

²⁴ Kənə əbə kedufə bakasebi bamə nti itsyi nwə luudi əkplə əsuə. ²⁵ Nya Yesu leteyi mə nkə, “Betidi ba lenni Yudafoə, mə baka kpe əsuəale lə mə betidi əsuə kenke. Nya baka bamfo kpe diyə nə baala bə betidi bamfo kakpo məə, nə ni bə ‘Bafonətidi.’” ²⁶ Fəe inni nko ele bə itsyə lə mi nti. Bomu utidi wə ni nwə nso kenke lə mi ntii, ele bə uyifo wə əsuə əkeke ensə. Fəe nwə ni ətənkotənkoo, ele bə ofiani nwə leesumu betidi. ²⁷ Nya owoe ni əkplenyə onso? Nwə ləəsiə lə əpunu ekedi lee, nwə leesumu wə? Lə ənkualəe, nwə ləəsiə lə əpunu ekedi. Fəe məə, nkpe mi lə nti fe nwə leesumu. ²⁸ Biokpe əkəe koko bitəkəko mə lə mə lefe kekkele kenke əsuə. ²⁹ Nya fe kase mə Antə dítə mə əsuəale nkə ndi sekaa, nko kə mintsya luutə mi əsuəale nyamə eto okle nə. ³⁰ Biudi binə lə mə lesakedikə lə mə sekakedikə. Nya biusiə lə akankpome əsuə lə bidi seka lə Israel eto lefosi atobi ənuə nyamfo əsuə.”

Yesu Áteyi Utsyə Nkə Petro Ebutudi Kenye Lə Wə Əsuə.

³¹ Mfó nya Yesu leteyi Simon Petro nkə, “Simon, Simon! Tsyue ato lə anə! Onanto ətə Obonsam kusu nkə oto mimbə obe lə usense mi nti, mba nkpe kənkə mba ləmbə kənkə lə fe kase əkuemfo laafle kamo kələkə lə kofə nti. ³² Fəe Simon, mboto ola lə fə disi bə lə fə bəfokanə lə bəye kenye buyuə. Nya lefe nə fuusinkli əbə mə əfəə, kpe fə bayimitsyue nkəale.”

³³ Nya Petro leteyi wə nkə, “Bonamute, nnyə nle kusu bobə miə bonko fə kenke ebolabə lə Aba eto diyə nya lə nkpe ku fə kulaa tsya!”

³⁴ Nya Yesu leteyi wə nkə, “Petro, nle fə bəteyi miə ketsye kamfo fə ukuse luutə kenye, ebutudi sitsyə fə enyi mə.”

Otabitobe Ku Kusuyeyetobe Ku Kalande Eto Butsyi.

³⁵ Mfó nya Yesu letə wə bakasebi nkə, “Lefe ditsyue nə léfe se míntsyese mi kusu nya míntə biəntsyi otabitobe nye kusuyeyetobe nye afəkpə kuətsyue, béhiə lesatsyue?”

Bətə mbuayə bənkə, “Kulesa mánhiə bo kula kon.”

³⁶ Nya Yesu leteyi mə nkə, “Fəe məməə, utidi wə nkpe atabi eto otobe utsyue nye kusuyeyetobe utsyue, ufi əle. Nya nwə kalande kukətsyue lentee, ele bə ufi wə awu nye kafia ote, lə usu oya ke. ³⁷ Nya nle mi bəteyi minkə Awəniə Kenke eto Kukue eto lesa nə bəwəni bəkpə mfó lə bəteyi nkə, ‘Bákla wə bəkpə lə betidi bua ntii,’ ele bə ibə itə nko lə mə əsuə. Itsyise lesa nə bəwəni itsyi lə mə əsuə, lə bubə kətə.” ³⁸ Nya bakasebi bamə leteyi bənkə, “Bonamute, bee! Nnyə nlanle nnuə nte mfo!”

Mfó nya útə mbuayə nkə, “Isiə.”

Yesu Áto Ola Lə Nnuabi Eto Eyi Eto Kətini Əsua.

³⁹ Yesu áyε ɔbo lə umə əmə nya úsu Nnuabi eto Eyi eto Kətini əsua fe kase woala buyifo. Nya wə bakasebi bamə tsya dítəkəko wə. ⁴⁰ Se óyo kaka əməə, Yesu áteyi wə bakasebi nkə, “Beto ola, lə bəyε disi butə le botokabe əsua.” ⁴¹ Nnya kamaa, óyani mə utsyε mfó óyε usu seto seke nya óse akonki óto ola. ⁴² Nya óteyi nkə, “Nto, lə alaa, ləkə kanyi eto ləkobe nəmfo etsyiko lə mə ɔflo. Fεε menyifo lə mə lelabi əsua, bomu lə fə lele əsua.” ⁴³ Mfó nya Onanto eto ɔtɔnkpe dítysi kato úbə úləkə əsua óte wə nya ókpe wə nkεale. ⁴⁴ Nya lə kanyi kplε ka ɔnlε bunyε esoo, usi óto ola keklege ókpe. Nya diwi nə ləbo lekpo wə eyifo fe atobo nya nlε bola kakpo lə kaso.

⁴⁵ Se Yesu létaka lə kaka ɔnlε ola boto mfóo, úsinkli úsu wə bakasebi bamə ɔflo. Nya úbə únyə nkə bálabe selabe itsyi lə lewenlo nə əsua bake eso. ⁴⁶ Mfo nya óteyi mə nkə, “Beso bεnlε selabe? Betaka lə beto ola lə kase biembudufə lə botokabe əsua.”

Besumunyə Ninə Əmuə Yesu.

⁴⁷ Lefe nə Yesu nýə ɔnlε etikii, betidi kpə bətsyuə áyε bétu wə. Yuda wə ni bakasebi lefosi inuə bamə eto ɔni letɔnko mə. Jyε úsu Yesu ɔflo nkə lə ɔflo wə lə kola. ⁴⁸ Fεε Yesu áteyi Yuda nkə, “Yuda, bubə fəbə fə aafio mə, Utidi Eto Ubi, lə kola lə efi mə akpe lə betidi eto ani?”

⁴⁹ Lefe nə bakasebi ba ləkε mfó ku Yesu dínyə lesa nə luubə ibə, bəto Yesu bənkə, “Bonamute, bəkpɔnko mə ku bo nlande lee?” ⁵⁰ Mfó nya bakasebi bamə nti eto ɔni lésiabe Usumunyə Ninə Kenke eto uyifoyifo eto kodianito úfə.

⁵¹ Fεε Yesu áni ko mə óteyi nkə, “Isiə! Bitə mə kusu!” Mfó nya útidi uyifoyifo əmə eto koto nya wə koto dísinkli kótsya wə.

⁵² Nya Yesu leteyi besumufo ninə ku mba laase Disumuyo eto beninə ku kusə eto beninə ba díbə mfo bə lə bəbə bəmuə wə nkə, “Beso ele bə bifi keyi ku nlande bibə fe uwudifo mini?” ⁵³ Bonko mi áke lə Yudafo eto kedikatəko diyi saa tsya biatetsyi biə biəmuə lə əsuəale mə əsua. Fεε mi lefe léyo bə biyifo nko se Obonsam eto əsuəale ntekə kato.”

Petro Áni Yesu.

⁵⁴ Besumunyə ninə ku baka bamfó əmuə Yesu, nya bəfi wə bésuko Usumunyə Ninə Kenke eto diyo. Nya Petro tsya dítəkəko mə kama kama. ⁵⁵ Betidi bətsyuə ákpe ute utsyuə lə diyo nəmə eto lekple, nya Petro tsya dísu úsiə lə mə nti. ⁵⁶ Se besio eto uyifoyifo ɔni dínyə Petro se ute díyənde okpo wə lə əsua se usi mfóo, óbe wə tūu nya óteyi nkə, “Utidi əmfo tsya ətəkəko Yesu.”

⁵⁷ Fεε Petro áni nyamfo nya óteyi nkə, “Usio, minyi wə kulaa tsya!”

⁵⁸ Lə lefe kliminti ditsyuə eto kama, osani utsyuə tsya ənyə Petro wə únyi nya óteyi wə nkə, “Fintsya mə nti eto ɔno feni?”

Fεε Petro esi útə mbuayε nkə, “Osani, nni mə uni!”

⁵⁹ Íyifo fe lebombososo loni eto kama, osani bamba utsyuə tsya ébə únyə keklege óteyi nkə, “Kənu ku kətsyuə saa əmbə lə nyamfo əsua bənkə osani əmfo tsya ətəkəko Yesu, itsyise Galileanyə uni!”

⁶⁰ Fεε Petro ətə mbuayε nkə, “Osani, mante lesa nə fanlε bəteyi mfo kula kula!” Lamfolamfo, fe kase unsi únyə ɔnlε etiki, ukusε ko ditə kenye. ⁶¹ Bonamute əmə ékensə óbe Petro. Mfó əmə nya Petro lékloma

nkə Bonamute əmə átəyi wə nkə, “Fə ukuse luutə kenye ketsye kamfoo, ebutudi kenye sityə sōō fə enyi mə.” ⁶² Petro ábo úsu lekple nya úwi keku kekkeke.

Yudafə Ba Lése Yesu Əmə Wə Nya Báblə Wə.

⁶³ Betidi ba díkase Yesu, əmə wə nya báblə wə. ⁶⁴ Bákke wə ənəmi nya bábləwə, nya báto wə bənkə, “Owoe ləso fə? Təyi bo!” ⁶⁵ Nya báka wə lə esu bamba kəpə əsuə tsya.

Yesu Ənyə Lə Bakponkpo Eto Ənəmi.

⁶⁶ Se kale dísiə, kusə komə eto beninə ku besumunyə ninə ku afi eto bateasa əbə bəsiə. Nya bákpa Yesu bésuko mə ənəmi. ⁶⁷ Nya betidi ba díbə batsya mfó létə Yesu bənkə, “Təyi bo lə fə ni Nwə Onanto Lékpo Əhile Útsyə əmə.”

Mfo nya útə mbuaye nkə, “Lə ntəyi mi lesatsyuə tsyaa, biəmbəfo bəno. ⁶⁸ Nya lə ntə mi etiki ətsyuə, biəmbəfo kenye buləkə katəyi mə kulesa. ⁶⁹ Fə idu mómə entə, Onanto wə ni əsuəalenyə kenke ebutsyə mə, Utidi Eto Ubi, lə wə kodiani.”

⁷⁰ Mfó nya məmblə létə wə bənkə, “Nyale, fə ni Onanto eto Ubi əmə?”

Útə mbuaye nkə, “Mi kosate nle bətəyi biənkə wə mini, nya nko ini nə.”

⁷¹ Bátəyi bənkə, “Yənsihā bo bə kuutsyuə saa si ubə udi adansiə lə nyamfo əsuə. Bo kosate áno asa nnya ótəyi!”

23

Pilato Áto Yesu Etiki.

¹ Nya məmblə létaka nya bəfi Yesu bésuko Pilato əfo. ² Mfó bətsyiko etiki butsyi lə wə əsuə katəyi bənkə, “Búmuə utidi əmfo se ənlə bo kusə eto betidi bókpa kayenko lə kusu bua əsuə. Nya ənlə mə bətəyi nkə, bənsiko umənkə bətə Roma eto Okankple. Nya úsi ótəyi tsya nkə wə ni Nwə Onanto Lékpo Əhile Útsyə nya uni Oka tsya.”

³ Pilato áto wə nkə, “Fə ni Yudafə eto Oka əmə?”

Nya Yesu díə mbuaye nkə, “Nko ini fe kase fanle bətəyi nə.”

⁴ Mfó nya Pilato létəyi besumunyə ninə ku sitiditu siamə nkə, “Mənnyə kulesa lə utidi əmfo əsuə nə eso ele bə nlo wə dikpi.”

⁵ Fə məmə ənyə kekkeke bətəyi bənkə, “Wə asa nnya woate ətə botaka kənyə əbə idufə lə Yudea eto betidi kenke nti. Útsyə nyamfo kasə lə Galilea, nya úkaboko nnya mfo tsya.”

Herodes Áto Yesu Etiki.

⁶ Se Pilato ləno ditiki nəmfoo, óto mə nkə, “Galileanyə ni utidi əmfo?” ⁷ Nyaso se óte nkə Yesu étsyi Galilea eto lekpa ke nə əsuə Herodes nle seka budi esoo, úfi wə ótsyese Herodes əfo. Nya Herodes əmfo ake lə Yerusalem lə lefe nəmfó əsuə.

⁸ Əsuə əyuə Herodes tinti se únyə Yesu, itsyise wóno wə kəso koko nya óla nkə lə unyə wə kokooko. Nya ənlə kusu bobə nkə wuunyə Yesu lə uyifo ayanisa ətsyuə lə obe. ⁹ Nyaso Herodes áto Yesu etiki kəpə, fə Yesu mənfe kenye utə mbuaye saa. ¹⁰ Besumunyə ninə ku afi eto bateasa ábo bəbə sətə nya bála nnyə kple, kple bətəkə Yesu. ¹¹ Herodes ku wə bamamanyə ákpe Yesu kəfo ku kofani. Nya bəfi awu nnya lefo koya ətsyuə bákpe wə nya besi bákpa wə bésuko Pilato əfo. ¹² Diyi nəmfo hā əsuə nya Herodes ku Pilato léfiani bayetsyuə, itsyise kə, balo bədi lə bətsyuə.

Pilato Álo Yesu Dikpɛnkpi.

¹³ Pilato ákpadi besumunyə ninə ku umə eto beninə ku betidi ba létsya mfo ɔko. ¹⁴ Nya óteyi mə nkə, “Mi lékpa utidi əmfo béboko mə biə ɔle betidi bokpa kayenko lə kusu bua əsuə. Nya mómɔɔ, ríto wə etiki lə mi kosate eto ənəmi. Nya mənnyə kabua saa lə wə əsuə fe kase mi léla bitəkə wə. ¹⁵ Herodes tsya mənnyə kulesa bua saa lə wə əsuə, itsyise úsínkliko wə ótsyese bo. Utidi əmfo ményiffo kulesa nə ele bə bolo wə dikpɛnkpi. ¹⁶ Nyaso muutə lə bable wə kuyibi lə nyani wə lə udu.” ¹⁷ Lə Ukpə Ása Bo Jyila eto eyididi saa əsuə, iyifo Pilato eto ketsyue bə oyani mba bákpe lə diyo eto ɔni lə mə nti utə mə.

¹⁸ Məmbɛle áfa bembembe bátəyi bənkə, “Lo wə! Lə ayani Baraba ətə bo!” ¹⁹ Baraba əmfoo, bákpe wə lə diyo eyɛ lə bulə butsyuə bo ókpe únyə lə Yerusalem eto umə ku wə utidi wə ólo əsuə eso.

²⁰ Nya se Pilato léla nkə lə oyani Yesu esoo, usi údi betidi bamə etiki. ²¹ Fɛɛ bákpo kudu bembembe bákpe lə wə etiki nnya ɔnlɛ bəteyi əsuə bə “Sɔ wə amanklasə lə uyikabie əsuə! Sɔ wə amanklasə lə uyikabie əsuə!”

²² Pilato esi óteyi mə ditsyɛfə nkə, “Nya nte kabua ka úyifo? Mənnnyə kabua ka úyifo eso ele bə nlo wə dikpɛnkpi! Muutə lə bable wə keyibi lə nyani wə.”

²³ Fɛɛ bofa ko bensi banle bembembe katəyi bənkə, “Ele bə lə basɔ Yesu bamanklasə lə uyikabie əsuə.” Nya lə kalosəkɔ, bətəkə wə kato. ²⁴ Nyaso Pilato ála etiki nyamə úləkə fe kase betidi bamə léla. ²⁵ Óyani utidi nwə baala útə mə. Utidi wə bakpronkpo lékpe lə diyo itə bulə bo ókpe ku wə utidilolo eso. Nya óyani Yesu ókpe mə lə ani nkə lə beyifo lesa nə bála ku wə.

Bamamanyə Ásɔ Yesu Bámanklasə Lə Uyikabie Əsuə.

²⁶ Bamamanyə bamə ákpa Yesu bédunko. Nya se bányɛ lə kusu bantɔ, bátstyako Kirenenyə utsyuə wə baakpo Simon wə ditsyi kebuto kətsyuə ɔntɔ lə Yerusalem. Bənyənsə wə báyyinkə wə bákpe bənkə ofo uyi wə Yesu ntsyi mfo utsyi lə utəkəkɔ wə kama. ²⁷ Betidi kpə bətsyuə ətəkəkɔ Yesu kama. Nya besio bətsyuə akɛ lə mə nti ba dikewi nku ku kaminsə kətə wə. ²⁸ Yesu ékensə óbɛ nya óteyi mə nkə, “Yerusalem eto besio, bienwi keku bitə mə. Bomu biwi lə mi ku mi bebi eto disi. ²⁹ Itsyise lefe ditsyuə ebubə nə betidi lɔɔteyi bənkə, ‘Diyuə itə bakonɔ ku mba eto belefie ubi dimənsiəto unyə ku ami nnya bányimi tɔ bənyə!’ ³⁰ Lefe nəmfof ni lefe nə betidi lɔɔteyi atini bə, ‘Beba bəkpo bo lə əsuə!’ Nya bɔɔteyi akpenkpe bə, ‘Bekula bo!’ ³¹ Itsyise lə bale asa nyamfo eto okle buyifo lə kuyi kuə əsuə, ntsyə yuutsyə itə kuyi koya?”

³² Bákpa betidi bamba inuə ba ni babuayifo bəsu kalokɔ ku Yesu. ³³ Se bəsu báyo kaka baakpo Ditidisikɔbee, básɔ Yesu bámanklasə lə uyikabie əsuə mfó. Nya betidi inuə bamə tsyaa, básɔ mə bámanklasə lə keyi əsuə lə Yesu eto siməni ku sediani. ³⁴ Mfó nya Yesu letəyi nkə, “Nto, fi atsyɛ mə, itsyise benyi lesa nə banle buyifo.” Lə nyamfo eto kamaa, bamamanyə bamə ésiɛ Yesu eto awu bətə bətsyuə lə kase asa nnya bákpo base lété əsuə.

³⁵ Betidi bamə kenke ənyə mfó balɛ bobɛ nya Yudafɔ eto beninə bamə rýə bánle Yesu bumə katəyi bənkə, “Ófo betidi bamba lə nkə, bitə lə uləkə wə əsuə lə bobɛ, lə wə ni Kristo, Nwə Onanto Lékpɔ Ɔhile Utsyə əmə!”

³⁶ Nko ke bamamanyə bamfó tsya díma wə nɛ. Bésu wə oflo nya béfi ntə bo nkpe kalo bətə wə bə unə. ³⁷ Nya bətəyi bənkə, “Lə fə ni Yudafo eto Okaa, nyalɛ kpɔ lə ələkə fə əsuə!”

³⁸ Bawoni etiki nyamfo lə wə disikato nya nɛ bətəyi nkə, “Nwə mfo ni Yudafo eto Oka əmə nɛ.” ³⁹ Babuayifo ba básɔ bāmanklasə lə eyi əsuə eto ɔni lə mə nti áka Yesu nkə, “Inni fə ni Nwə Onanto Lékpɔ Ɔhile Utsyə? Kpɔ lə ələkə fə əsuə, lə ələkə bo tsya!”

⁴⁰ Fɛɛ unuəfə áni ko wə ɔtəyi nkə, “Aante Onanto sikpi lee? Kotonənə kɔni eto okle befi bətə fə ku wə kenke. ⁴¹ Nya bo kotonənə, kɔyɛ lə kusu əsuə. Itsyise lesa nə dínyə itə boo, ni ni nə béfi bətə bo nɛ. Fɛɛ wə ménɔyifo kabua saa.”

⁴² Nya ɔtəyi Yesu nkə, “Yesu, kloma mɛ lə esu edufə fə sekakediko!”

⁴³ Mfó Yesu letəyi wə nkə, “Nɛ fə bətəyi sitinti miə mmi əmfo kee, ebudufə Paradiso kafo ku mɛ.”

Yesu Ɔkpə.

⁴⁴⁻⁴⁵ Nya se éyo kakɔmi eto lefosi ənuəə, kofe áyɛ bofa nya kale ku kawunsɔ kenke lena tūū itsyi lə kakɔmi isu ese lə abombo ətsyə. Nya Onanto eto kedikətəkɔ eto kafia ka mfaka mfo léla, késie lə akpa ənuə. ⁴⁶ Yesu áfa ku ɔkɔɛ bembembe nkə, “Nto, mfi mɔ ləwɔnɔ ńkpɛ fə lə ani!” Se ɔtəyi nyamfó nkoo, óma kenye.

⁴⁷ Se omamanyə ninə əmə dínyə lesa nə díbə, ɔtesə Onanto ɔtəyi nkə, “Sitintii, utidi əmfo eyifo utidi sɛɛ.” ⁴⁸ Se betidi ba díbə bə baabe lesa nə díbə nya bənyə lesa nə díbə, bésinkli bésu ayo nya béfi ani bétysi lə esi ku kaminsə. ⁴⁹ Nya betidi ba kenke léte Yesu ku besio ba dítakəkɔ wə ditsyi Galilea bəbəə, ənyə kɔsɛɛ balɛ asa nyamfo bobɛ.

Yosɛf Arimateanyə Ébikə Yesu.

⁵⁰⁻⁵¹ Osani utsyua ákɛ mfó baakpɔ Yosɛf wə dítsyi Arimatea lə Yudea eto kasɔ. Uyifo utidi sɛɛ wə betidi lətə dibu tinti. Nya unyə ɔnɛ kusu bobɛ itə Onanto eto sekadidi sia nɛ bubə. Itɛ bə ɔkɛ lə Yudafo eto bakpronkpɔ nti tsyaa, wántɔnɔ ko mə lə lesa nə háse uyi ku lesa nə báyifo əsuə. ⁵² Úsu Pilato oflo úsu ɔtɔ wə nkə lə ofo Yesu eto ɔkɔ. ⁵³ Úləkə ɔkɔ əmə nya úfi kafia flubia kətsyua úmini wə kenke. Nya úfi wə úsu úbikə lə leba kafo eto kudi kutsyua ko bembikətɔ kuutsyua bənyə. ⁵⁴ Diyi nəmfó eyifo Fida wə bəamua əsuə fɛ Ɔnwɛditsyayi ləəsia kale.

⁵⁵ Besio ba dítakəkɔ Yesu se bətsyi Galilea, ətakəkɔ Yosɛf bésu kudi komə eti nya bésu bábe kase bəbikə Yesu əmə. ⁵⁶ Nya bésinkli bésu oto nya bəkuə asa nnya laanyi fififi ku nnuəbi bo beefi kediki bako lə əsuə bətsyə. Nya bətsyə ɔnwɛ lə Ɔnwɛditsyayi fɛ kase mə afi nyamə léte.

24

Yesu Átaka Utsyi Ɔkɔmə.

¹ Lə Kɔsida eto olensiantoo, besio bamə ésu kudi komə oflo bétysi afa nya bálɔ bətsyə bésuko kudi komə oflo. ² Mfóo, bənyə bə kudi komə eto kenye ásinɔ kute nya leba kpɛlɛ nə béfi bəti mfó ámina dite kutsyə. ³ Nyaso bédufə bésu kudi komə kafo, fɛɛ bənnəyə Bonamute Yesu eto ɔkɔ əmə. ⁴ Nyamfo ətə difufu əmuə mə. Nya ete basani inuə bətsyua díləkə əsuə báte mə. Nya bikə bia banɛ nɛ buyənde kaba mə ənəmi. ⁵ Sikpi əmuə

mə tinti nyaso báse esi kaso bəta basani bamə. Nya basani bamə leto mə bənkə, “Beso bənle utidi wə nkpe nkpe bəbəbe lə bəkpənkpe nti?” ⁶ Umbə mfo. Ótaka! Bekloma lesa nə óteyi mi lefe nə óke lə Galilea nkə, ⁷ ele bə befi Utidi Eto Ubi bakpe lə betidi bua eto ani. Bóso wə bamanklasə lə uyikabie əsuə. Nya lə eyi ətsyə eto kamaa, wuusinkli otaka utsyi ókómə ubə.” ⁸ Besio bamə ákloma wə etiki nyamə.

⁹ Nya se bésinkli bətsyi kebiəkə mfo bəbəə, bésu bəteyi bakasebi lefosi ónwə bamə ku babamba kenke tsya asa nyamfo. ¹⁰ Besio bamə ni Maria Magdalene ku Yohana ku Maria wə ni Yakobo eto ambe. Mə ku besio bamba ni mba leteyi batónkpe bamfo asa nyamfo. ¹¹ Fəe batónkpe bamə efi asa nnya besio bamə díbə bəteyi mə fe ebukitiki. Nyaso bāmfo mə bánó. ¹² Fəe Petro aləe, ótaka nya útsyetsyi úsu kudi komə ófó. Nya se úsu óbe kudi komə kafoo, únəy mfiə bə bəbikə ókə əmə. Fəe wénsinyə kulesa mfo. Nyaso usinkli úsu se íyifo wə yanii lə kase asa nyamə díbə eso.

Betidi Ənyə Yesu Lə Emaus Eto Kusu.

¹³ Nya lə diyi namfo ke əsuəə, Yesu eto mba ntəkəko wə eto inuə bətsyuə ye lə kusu bəto lə umə kəke utsyuə wə baakpo Emaus. Nya yuutsyə fe esunkpo kəntsyə akuanse idu mfo isu Yerusalem. ¹⁴ Nya banyə mfo banle etiki budi itsyi lə lesa nə díbə əsuə. ¹⁵ Se bányə bánle etiki budi kedufə lə etiki nyamə əsuəə, Yesu kosate əsu útu mə nya wə ku mə leyə bantə. ¹⁶ Bənyə wə, fəe bəntsyə wə lekpo.

¹⁷ Yesu átə mə nkə, “Be əsuə bənyə lə kusu bənle etiki budi ketsyiko?”

Bəkənə bənyə. Nya mə ənəmi nle bote fe baminsətidi. ¹⁸ Nya mə óni wə baakpo Kleopa leto Yesu nkə, “Nyale fə mate hā ete ni ófo lə Yerusalem wə lenyi asa nnya nle bubə lə eyi nnya kliminti mfo eto nti lee?”

¹⁹ Óto mə nkə, “Be eto asa?”

Bəta mbuayə bənkə, “Asa nnya díbə lə Yesu Nasaretnyə əsuə. Utidi emfo ni Onanto eto Unyeləkətidi wə Onanto ku betidi ba tā dínyə bə okpe əsuəale tinti lə wə asayifoyifo ku asa nnya óteyi kenke əsuə. ²⁰ Nya bə besumunyə ninə ku bə baka dífi wə bəkpə lə Romamfo eto uninə lə ani bə olo wə dikpənkpi nya básə wə bamanklasə lə uyikabie əsuə. ²¹ Fəe búfi ənəmi butəkə lə wə əsuə bəə wə loofə Israel eto betidi kenke lə nkpe. Nya mmi ni diyi tsyafə sóó se asa nyamfo díbə nē. ²² Bə nti eto besio bətsyuə ətə bə ketu étinkə. Itsyise bésu wə kudi komə ófó ku olesiatu əmfo. ²³ Fəe bənnnyə wə ókə əmə. Nya bésinkli bəbə bəteyi bə bənkə Onanto eto batónkpe bətsyuə əbə bələkə əsuə bəte mə. Nya bəteyi mə bənkə Yesu kpe nkpe. ²⁴ Bə nti eto bətsyuə əsu kudi komə ófó mfo nya bənyə fe kase besio bamə leteyi pəpəpə, fəe bənnnyə wə kosate.”

²⁵ Nya Yesu leteyi mə nkə, “Bieninə! Nya tsyaa, mi bəfokanə lə asa nnya Onanto eto bənyeləkətidi leteyi mi əsuə əmbə ale! ²⁶ Binyi biənkə ele bə, Nwə Onanto Lékpə Óhile Utsyə əmə nyə kanyi kamfo eto okle fe lə udufə wə sekakedikə eto diyənde əsuə?” ²⁷ Nya Yesu díləkə asa nyamfo kaso óte mə lə asa nnya bəwóni bakpe lə Awónisa Kənkə eto Kukue əsuə itsyi lə Moses eto Əkue ku asa nnya kenke Onanto eto bənyeləkətidi ləwóni bətsyə itsyi lə wə əsuə. ²⁸ Se íbu səkə lə bedufə umə kəke wə bántəə, Yesu éyifo fe bofe ónlə kedu. ²⁹ Fəe bəninko wə bəteyi bənkə, “Kale ébolo kalo nyaso kə lə bə ófó mfo.” Nyaso úsu ósónə lə mə ófó.

³⁰ Úsiä læ kaso nkæ læ udi lesa ku mä. Nya úfi abolo nyamæ nya óso Onanto ani, nya úbudi nnya úfi útæ mä. ³¹ Mfó nya mä ənæmi læsini nya bənyæ wə bətsyæ lekpo. Fæə ónya fii læ mä ənæmi. ³² Bátəyi mä bətsyuə bənkæ, “Lefe nə ókæ mfó úkedinko bo etiki nya úkələkæ Awónisa Kénkæ eto Kukue eto etiki kaso kate bo læ kusuu, disuəyuə ditsyuə eto okle akæ bo læ lekœsi!”

³³ Båtaka lamfolamfo nya bésinkli bésu Yerusalem. Nya bésu bənyæ lefosi onwæ bamæ ku betidi bamba bákæ bensí. ³⁴ Nya bánle bəteyi bæ, “Bonamute átaka útsyi okomæ sitinti, nya úlækæ əsuə óte Simon.” ³⁵ Mfó nya betidi inuə bamæ létəyi mä asa nnya díbæ læ kusu ku kase bənyæ Yesu bətsyæ lekpo lefe nə úbudi abolo nyamæ útæ mä.

Yesu Əlakæ İsuə Óte Wə Bakasebi.

³⁶ Se betidi inuə bamfo nle mä etiki budii, mfó əmə Yesu kosate əbæ únyæ læ mä nti. Nya óteyi nkæ, “Diyuə læ disíakó mi.”

³⁷ Báyakla nya bébu bənkæ oko banle bunyæ. ³⁸ Fæə óteyi mä nkæ, “Beso bietinkæ mä! Beso biamfo kanó? ³⁹ Bebe mo ani ku mo akpa. Nya bitidi mæ læ bete biä mo uni. Itsyise oko əmbæ əsuə eto sinæ ku ekubi fe kase bənle mæ bunyæ minte mmæ.”

⁴⁰ Se óteyi nkoo, úfi wə ani ku akpa óte mä. ⁴¹ Læ kase banle disuəyuə bunyæ tinti nya asa nyamæ díyifo mä yani esoo, bāmfo bofo kanó. Mfó nya Yesu læto mä nkæ, “Didisa ditsyuə te mi mfo?” ⁴² Bəfi ləkpe sənsə báboko wə. ⁴³ Nya ófo ni óyimi læ mä ənæmi mfó.

⁴⁴ Nya óteyi mä nkæ, “Asa nyamfo əsuə tututu mĩntəyi mi lefe nə minke mi læ oflo nē. Lesa saa nə bāwóni læ Moses eto afi eto kukue nye Onanto eto bənyeləkətidi eto asa nnya bāwóni læ Əsənkue itsyi læ mæ əsuəə, ele bæ íbæ ítə nko.”

⁴⁵ Mfó nya ósini mä nsusu itə læ banó Awónisa Kénkæ eto Kukue eto etiki nnya nkpe mfó kasó. ⁴⁶ Nya óteyi mä nkæ, “Bāwóni bətsyæ bæ Nwə Onanto Lékpo Əhile Utsyæ mfo ebunyæ kanyi nya wootaka utsyi bekrənkprə nti ubæ læ díyi tsyəfə əsuə. ⁴⁷ Nya wə bakasebi ebobe letsya læ wə diye əsuə bəta kawunsíə eto betidi kénkæ bæ bətsyi mä akœsi bawuninsə itə læ Onanto læ ufi mä abua ótsyē mä. Nya letsyabebe nəmfo ebutsyæ kasó læ Yerusalem. ⁴⁸ Mi luudi adansie biləkæ ditiki nəmfo bete læ kalebe saa. ⁴⁹ Nya mo kosate ebufi lesa nə mo Anto letəyi útsyæ ntsyese mi. Fæə ele bæ bińyæ bisəkæ Onanto eto əsuəale nyamfo læ Yerusalem isu ese lefe nə biofo nyamæ itsyi kato.”

Onanto Ákpa Yesu Úsuko Kato.

⁵⁰ Læ nyamfo eto kamaa, Yesu ákpa mä nya bədu læ Yerusalem eto umə bésu Betania eti. Mfó óbesə ani kato nya ókpo mä atsyó. ⁵¹ Nya lefe nə tututu onle mä atsyó bokpo mfóo, údu læ mä oflo nya Onanto étsyi wə úsuko kato. ⁵² Bāse akonki bésumu wə nya bésinkli bésu Yerusalem ku disuəyuə tinti. ⁵³ Békəsu Onanto eto kedikətəkó mlə mlə mlə kəsu kəsumu Onanto kasó wə ani.

YOHANES Ditiki Σεε Nə Yohanes Ləwəni

Onanto Eto Ditiki Nni Nə Ləətə Nkpə.

1 Ditiki nəmə ake fe béyifo kawunsia.

Ditiki nəmə ku Onanto ləke.

Nya Ni ku Onanto ni ɔni.

2 Ditiki nəmə ku Onanto ləke taa kasɔ ketsyikokɔ.

3 Eye lə wə, nya Onanto diyifo lesa saa nɛ.

Bényifo kulesa nə wə dimanke lenti.

4 Ditiki nəmə əətə nkpə,

nya nkpə bomə ɔflo betidi dínyə diyənde betsyiko.

5 Diyənde nəmə əyənde kakpo lə ketuntu əsuə.

Fεε ketuntu kamə mamfoto diyənde nəmə bəninsə.

6 Onanto átsyese utidi utsyuə. Wə diye ni Yohanes. 7 Úbə nkə woedi betidi etiki itsyiko lə diyənde nəmə əsuə bə lə utsyuə saa wə lɛnɔ ditiki nəmə lə ofo ɔnɔ. 8 Inni Yohanes kosate ni diyənde nəmə. Bomu úbə nkə lə udi etiki itsyi lə diyənde nəmə əsuə. 9 Nyamfo ni lekpasə kosate nəmə nɛ, lekpasə nə nɛ kawunsia bubə nə luuyənde ditə utsyuə saa lekpasə.

10 Ditiki nəmə áke lə kawunsia, nya wə əsuə Onanto leyε úyifo kawunsia, fεε kawunsia eto betidi mǎnnyə wə bətsyε lekpo. 11 Úbə wə kosate eto betidi ɔflo, fεε wə betidi mǎmfo wə. 12 Fεε bətsyuə ete léfo wə. Nya mba kenke léfo wə bǎnɔɔ, útə mə əsuəale nnya ditə bǎfiani Onanto eto bebi. 13 Bǎmfiani Onanto eto bebi eyε lə kawunsia eto ditsyəbi əsuə nye eyε lə usə ku usia eto ubilele eto ketsyue əsuə. Bomu Onanto kosate letɔnɔ nkə woafɔ mə lə bafiani wə bebi.

14 Ditiki nəmə əbə léfiani utidinini wə dísia lə bo nti, nya úyi ku Onanto eto lefonə ku sitinti kenke. Nya búnyə wə diyənde kplε nə eto okle ófo útsyiko wə anto ɔflo fe Onanto eto Ubi ɔni kplo eso.

15 Yohanes ələkə wə óte betidi lə lefe nə óbe letsya. Ófa ótɛyi nkə, “Nwəmfɔ ni utidi wə əsuə mǎndi etiki mintsyiko minkə, ‘Nwə ntəkə mə kama ɔnɛ bubə, amɔ oso mə, itsyise okpe koko fe bále mə.’ ”

16 Eye lə wə lefonə kplε əsuə, ókpo bomble kenke atsyɔ kpə. 17 Itsyise Onanto ətə bo kɔfi komə eyε lə Moses əsuə. Fεε wə lefonə ku sitinti siamə əbə bo ɔflo eyε lə Yesu Kristo əsuə. 18 Kuutsyuə saa mǎnnyə tɔ Onanto unyə. Wə ubi ɔni kplo wə lekate ko Onanto wə nsi lə wə Anto əmə eto akɔɔ, wə ni díbə úləkə futsyε Onanto ni óte bo nɛ.

Yohanes Eləkə Óte Nkə Inni Wə Ni Nwə Onanto Lékpɔ Ǔhile Utsyε.

19 Yudafo eto beninə ba nkpε lə Yerusalem ákpe besumunyə ku Lewifo bésu Yohanes ɔflo. Bǎtɔ wə bənkə, “Owoe ko feni?”

20 Mfóo, Yohanes mǎnni mbuayε butə bomu ókpasə mə nkə, “Inni mə ni Nwə Onanto Lékpɔ Ǔhile Utsyε.”

21 Bǎtɔ wə bənkə, “Nyale owoe feni? Fə ni Unyeləkətidi Elia?”

Útə mə mbuayε nkə, “Inni mə ni.”

Bésukosə bǎtɔ wə bənkə, “Nyale, fə ni Unyeləkətidi wə bǎtɛyi bətsyε bə wuubə?”

Útā mā mbuaye nkā, “Owo lo.”

²² Nyaso bāto wā bānkā, “Teyi bo lesatsyuā nā busu bōteyi mba lékpe bo koto! Owoe feni? Nya be fanle bōteyi itsyi lā fā əsuā?”

²³ Yohanes ətā mā mbuaye fe kase Unyeləkətidi Yesaya ləwōni utsyā nkā, “Mō ni utidi wā nle bofa lā mfiminti kafe eto əkəe katēyi nkā, ‘Betsyōnsə Bonamute eto kusu bitsyā itā wā bubā!’ ”

²⁴ Nya betidikpekpe ba ditsyi Yudafo ba baakpo Farisifo əflo bəbəə, ²⁵ ləto Yohanes bā, “Lenni fā ni Nwə Onanto Lékpō Əhile Utsyā, nye Elia, nye unyeləkətidi əmāə, ntsyā ibā fe fanle ntuflesəfləsə eto lekpa buyifo?”

²⁶ Yohanes ətā mā mbuaye nkā, “Mō alɛɛ, meefi ntu keyifo ntuflesəfləsə eto lekpa nəmfo. Fɛɛ utidi utsyuā n̄yā mi lenti, wā binnyi. ²⁷ Utākā mē kama əle bubā nya wā afokpa eto kekue mən̄nyā ntā kulaa tsya bā nyankli.”

²⁸ Asa nyamfo əbā lā Betania eto umā lā Yordan eto ketu eto ditukpenkpe nā nse. Mfó Yohanes nle ntuflesəfləsə eto lekpa buyifo kətā betidi nē.

Yesu Ni Onanto Eto Lesamubi Nə Boofi Bətə Kedi.

²⁹ Kəsiasəə, Yohanes ənyā Yesu nle wā əflo bubā nya óteyi mba n̄yā wā lā əflo nkā, “Nyā Onanto eto Lesamubi nā ntsyi kawunsiə eto abua əntənkō. ³⁰ Wā ni utidi wā əsuā m̄nteyi mintsyiko lefe nā m̄ndi etiki m̄nteyi minkā, ‘Utidi utsyuā tākā mē kama ənlē bubā wā ləmo onso mē, itsyise okpe kokooko fe bāle mē.’ ³¹ Mō kosate tsya m̄ante utidi əmā. Fɛɛ wā bubā eso m̄imbā minle ntuflesəfləsə eto lekpa nəmfo buyifo bā lā nlākā wā nte Israəl eto kusə eto betidi.”

³² Mfó nya Yohanes disī óteyi lā wā əsuā nkā, “N̄nyā miā Onanto eto Ləwōnō əyifā ditsyi kato disīə lā wā əsuā fe leblekpa seka. ³³ Tute m̄ante miā wā unī. Fɛɛ lefe nā Onanto létsyese mē nkā mbā keyifo ntuflesəfləsə eto lekpa nəmāə, óteyi mē nkā, ‘Ebunyā se mō Ləwōnō lōoyifā ditsyi kato dibā disīə lā utsyuā əmā əsuā, ete ebote fā wā ni utidi wā luufi Ləwōnō Kēnkē ukeyifo ntuflesəfləsə eto lekpa nəmā nē.’ ³⁴ Nya m̄inyā se ibā nkōmā lā utidi əmfō əsuā. Nya minle mi bōteyi sitinti miā wā ni Onanto eto Ubi kosate əmā nē.”

Betidi Tute Ba Dítəkəko Yesu.

³⁵ Kəsiasəə, Yohanes ku wā bakasebi inuā si bānyā mfó ke, ³⁶ nya únyā Yesu dibā ənlē bofe. Nya se únyā wāə, óteyi nkā, “Bebē, nyā Onanto eto Lesamubi nəmāə!”

³⁷ Bakasebi inuā hamfo áno nnya Yohanes ləteyi nya bédū bésu bətəkəko wā. ³⁸ Se Yesu lətsyi əwuninsə únyā nkā bətəkəko wāə, óto mā nkā, “Be biabebē?”

Bətə wā mbuaye bānkā, “Rabi,” eto kasō ni Oteasa, “Lekpakpa, se fankpe?”

³⁹ Óteyi mā nkā, “Bibā bebē.” Lefe nəmfo ebutsyā fe ditsyitsyo eto abombo ana seka.

Nyaso bətəkəko wā bésu kaka onkpe, nya bəsīə wā lā əflo diyī fefe nəmā.

⁴⁰ Bakasebi inuā bā ləno Yohanes eto ditiki nəmā fe bətətəko Yesuu, eto əni ni Andrea wā ni Simon Petro eto əyimi. ⁴¹ Lesa tute nā Andrea əmā díyifo ni bā úsu óbēbē wā əyimi, ini Simon nya óteyi wā nkā, “Búnyā Mesia əmā,” eto kasō ni Kristo wā ni Nwə Onanto Lékpō Əhile Utsyā. ⁴² Nya ókpa Simon úsuko Yesu əflo.

Yesu ábe wə tūū, nya óteyi wə nkə, “Fə ni Simon, Yohanes eto ubi. Idu mómó entóó, bookpo fə bə Kefas,” nye Petro eto kasó ni kobansə.

Yesu Ákpadi Filipino Ku Nataniel.

⁴³ Kəsiasiaə, Yesu ála nkə weesu kasó ka baakpo bə Galilea. Nya se ɔnye ɔntóó, únyə utsyuə wə baakpo Filipino nya óteyi wə nkə, “Bətəkəko mɛ.”

⁴⁴ Filipino etsyi Betsaida, umə wə Andrea ku Petro tsya ditsyi. ⁴⁵ Se Filipino dísu únyə Nataniel, óteyi wə nkə, “Búunyə utidi əmə əsuə Moses ku Onanto eto bənyeləkətidi lɛwəni asa betsyiko bətsyə lə Awónisa Kənke eto Kukue əsuə! Wə ni Yosef eto ubi Yesu wə ditsyi Nasaret!”

⁴⁶ Nataniel áto nkə, “Lesə sɛɛ ditsyuə ebofo bəbó ketsyi Nasaret kəbəə?” Filipino áteyi wə nkə, “Bə lə əbə abe!”

⁴⁷ Se Yesu dínyə Nataniel lɛyɛ ɔnlɛ wə ɔflɔ bubəə, óteyi itsyi lə wə əsuə nkə, “Nyə Israelnə tinti nlɛ bubə məə, woanwɛ betidi.”

⁴⁸ Nataniel áto wə nkə, “Ntsyə féyifo fáte utidi wə eto okle mini?”

Yesu ətə mbuaye nkə, “Fɛ Filipino díbə ókpadi fə lə lefe nə fake lə koto komə kalóó, mbúnyə fə koko.”

⁴⁹ Nataniel áteyi wə nkə, “Oteasa, eyifo Onanto eto Ubi kosate. Fə ni Israelfə eto Oka əmə!”

⁵⁰ Mfó nya Yesu létə wə nkə, “Eni nnya mínteyi fə miə nnyə fə lə koto komə kaló eso fáfo fánóó? Ebunyə asa nnya nsi nso nyamfo.” ⁵¹ Nya óteyi mə nkə, “Sitinti minle mi bəteyi minkə, biunyə se kato lóosini nya Onanto eto batónkpɛ nlɛ kato bobɛ kesu kayifə kəbə mɔ, Utidi eto Ubi, ɔflɔ.”

2

Bákpa Kusia Lə Kana.

¹ Lə diyi tsyfəə əsuəə, bákpa kusia kutsyuə lə umə wə baakpo Kana lə Galilea eto kasó. Yesu eto ambe Maria ákɛ mfó. ² Nya bákpadi Yesu ku wə bakasebi tsya báboko kusia kakpakó kamə. ³ Se nte bo banle bunə léloo, Yesu eto ambe əbə Yesu ɔflɔ nya óteyi wə nkə, “Nte bo banle bunə álo.”

⁴ Mfó Yesu létɛyi wə nkə, “Mbe, yanle bə teyi mɛ lesa nə ele bə nyifo. Mɔ lefe mányo tɔ.”

⁵ Nya Yesu eto ambe létɛyi besumubi bamə nkə, “Biyifo lesa nə kee wóteyi mi nkə biyifo.”

⁶ Se ini lekpa idi itə Yudafo bə bəflə mə əsuə esoo, bətsyə ntu eto kalotsyi kplɛ ekua ka bəlɛkə lə abansə əsuə mfó. Nya ketulotsyi ɛnɔ nye ekua leeyi ɔlotsyi kplɛ ɔni. ⁷ Mfó nya Yesu létɛyi besumubi bamə nkə békuti ntu béyisə kalotsyi kplɛ kamə. Nyaso békuti ntu béyisə kalotsyi kplɛ kamə klɛlɛlɛ.

⁸ Mfó nya óteyi mə nkə, “Bikuti ntu bomə eto ntsyuə bisuko utidi wə nsi lə ketsyue kamə eto kɛnyɛ.” Nya békuti mu bésuko wə.

⁹ Se útu ntu bo léfiani nte óbee, wə ánte kaka nte bomə ditsyi. Fɛɛ besumubi ba díkuti ntu bomə bésuko alɛɛ, məmə áte. Nyaso nwə nsi lə ketsyue kamə eto kɛnyɛ ákpadi okafəse əmə, ¹⁰ nya óteyi wə nkə, “Utsyuə saa, nte sɛɛ woaka betidi butə bəənə, nya lə betidi ənə bəkpə eto kamaa, nya fɛ weefi mbo dimanlɛkɛ kətə betidi ləənə nɛ. Fɛɛ fə ébu nɛɛ ətsyə kama!”

¹¹ Nnya díbə lə Kana lə Galilea eto kasó mfóó, ni ayanisa tute nnya úyifo. Úyifo nyamfo úləkə wə diyənde óte, nya wə bakasebi léfo wə báno.

¹² Nyamfo eto kamaa, Yesu ku wə ambe, ku wə bayimi, ku wə bakasebi edu bésu Kapernaum nya bəsiə mfó eyi asiani.

Yesu Ála Mba Nle Bíkə Bote Lə Disumuyo.

¹³ Ukpə Ása Bo Jyila eto didife eboyo elo, nyaso Yesu ésu Yerusalem. ¹⁴ Se údufə Onanto eto Disumuyoo, únə se betidi nle banantsyui ku basamu ku ablonuma bote ku mba laafloma atabi tsya nsi lə mə kapunu eto akɔ. ¹⁵ Nyaso ófio ukuə nya úfi wə óla basamu ku banantsyui kenke óbɔsə lə Disumuyo mfó. Úsensə mba nle atabi bobə eto atabi úwui nya úkə mə kapunu ókpə lə kasɔ. ¹⁶ Jtəyi mba nle ablonuma bote nkə, “Bitsyi asa nyamfo bəbɔnko lə mfo, nya biemfi mə Anto eto diyo biyifo bikəkatekɔ.”

¹⁷ Nya wə bakasebi lékloma nnya Awónisa Kenke eto Kukue letəyi nkə, “Onanto, mə lelabi itə fə Disumuyoo, ətə ənəmi ase mə lə ni əsuə.”

¹⁸ Yudafo eto beninə əbə Yesu ófio nya bátɔ wə bənkə, “Se féyifo asa nyamfo məə, nte ayanisa nnya fuuyifo ate bo bə akpe kusu feeyifo nnya okle?”

¹⁹ Yesu ətə mə mbuayə nkə, “Beba Onanto eto Disumuyo kamfo, nya mootakasə ke nyənsə lə diyi tsyəfə əsuə!”

²⁰ Yudafo bamə átɔ wə bənkə, “Disumuyo ka befi alefosi ana ale akua bátoo, bətəyi fanle fə ebusinkli atakasə ke ənyənsə lə eyi ətsyə əsuə?”

²¹ Fəe bāntə bə wə sinə əsuə ɔnle etiki budi ketsyiko fə Onanto eto Disumuyo. ²² Nyaso lefe nə Onanto létakasə wə utsyiko ɔkóməə, nya fə wə bakasebi lékloma bə ótəyi nko utsyə. Nyaso báfo asa nnya bəwóni bakpe lə Awónisa Kenke eto Kukue ku nnya Yesu letəyi bānɔ.

Yesu Yi Asa Itsyi Lə Utidinini Əsuə Wuee.

²³ Lefe nə Yesu ləkə lə Yerusalem lə Ukpə Ása Bo Jyila eto diyididi lefee, betidi kpə áfo wə bānɔ lə ayanisa kpə nnya bənyə úyifo eso. ²⁴ Fəe Yesu mēmfi wə əsuə utə mə, itsyise uyi betidi kenke. ²⁵ Yensife bə kuutsyuə saa si ɔtəyi wə kulesa itsyi lə betidi əsuə itsyise wə kosate áte lesa nə ləkə lə mə ketu kəmiə.

3

Yesu Áte Nikodemo Asa.

¹ Lefe nəmfió, Yudafo eto uninə ɔni wə baakpo bə Nikodemo akə lə mə ditsyukpa nə baakpo Farisifo nti. ² Kətsyə kani, úbə Yesu ófio nya ótəyi wə nkə, “Oteasa, buyi boə fə ni nwə ditsyi Onanto ófio fəbə, itsyise kutsyuə saa embofo ayanisa nnya feeyifo buyifo lenni Onanto nsi ko wə.”

³ Mfó nya Yesu letəyi wə nkə, “Sitinti minle fə bətəyi minkə, lə bensinkli utidi balee, wəmbunyə Onanto eto Sekadidi siamə.”

⁴ Nikodemo átɔ wə nkə, “Ntsyə bofo utidi wə díkabe businkli kale bio? Businkli ele bə usinkli udufə lə wə ambe eto kafo fə lə besinkli bale wə dinuəfə lee?”

⁵ Mfó nya Yesu letəyi wə nkə, “Nle fə bətəyi sitinti minkə, lə bānle utidi betsyiko lə ntu ku Onanto eto Ləwónɔ nəmə əsuəə, weembofo budufə lə Onanto eto Sekadidi siamə əsuə. ⁶ Utidinini, bále wə eyə lə etidisə əsuə. Fəe nnya ditsyi lə Onanto eto Ləwónɔ əsuəə, bále wə lə Ləwónɔ əsuə.”

⁷ Nyaso mantə lə iyifo fə naa lə nteyi fə miə ele bə bale fə bio. ⁸ Ufiebii aasɔ kesu kakake ola, nya wə kɔsɔ hā faanɔ, fəe inni lə kaka utsyi ku kaka ɔntɔ. Nko inte itə utsyuə saa wə bále eyə lə Ləwónɔ əsuə nɛ.”

⁹ Mfó nya Nikodemo leto wə nkə, “Ntsyə nyamfo loofu bubə kətə?”

¹⁰ Yesu ətə wə mbuayə nkə, “Oteasa kplə feni lə Israel, ntsyə ibə fámanno nyamfo kaso? ¹¹ Nlɛ fə bətɛyi sitinti miə asa nnya bunyii, nnya əsuə boedi etiki ketsyiko nɛ. Nya lesa nə ke búkenyə, ni əsuə boedi adansie nɛ. Fɛɛ biamfo bo etiki nyamə kanɔ. ¹² Lə ndi fə etiki itsyi lə kaso mfo eto asa əsuə nya fámamfo mɛ ánoɔ, ntsyə foofu mɛ bofo kanɔ lə ndi fə etiki itsyi lə kato eto asa əsuə? ¹³ Nya kuutsyuə saa ménsu tɔ kato unyə enso mo, Utidi Eto Ubi wə ditsyi kato úbə kawunsie mfo.

¹⁴ “Fɛ kase Moses lébesə owa wə béfi situ béyifo kato lə uyi əsuə lə mfimintii, nko ke ele bə babesə mo, Utidi Eto Ubi kato nɛ, ¹⁵ bə utidi wə ke léfo mɛ ónoɔ, lə unyə nkpə manlo.

¹⁶ “Itsyise Onanto ála kawunsie kamfo kon bənkə úfi wə Ubi ɔni kplɔ útə nkə utsyuə saa ke laafu wə kanɔɔ, lə ɔyɛ bukpə kanya, bomu lə unyə nkpə manlo. ¹⁷ Itsyise Onanto mántsyese wə Ubi kawunsie nkə lə ubə olo ke dikpi, bomu bə lə uyifo ke Ofomfokətə.

¹⁸ “Utidi wə ke laafu wə Ubi kanɔɔ, bembolo wə dikpi. Fɛɛ utsyuə saa wə laamfo wə kanɔɔ, bóolo wə dikpi koko itsyise wóamfo Onanto eto Ubi ɔni kplɔ əmə ɔno eso. ¹⁹ Kase baayɛ kaalo dikpi nəmə ni bənkə, diyənde nəmə əbə kawunsie, fɛɛ betidi aala ketuntu kaso diyənde nəmə, itsyise baala asa buayifoyifo kaso. ²⁰ Utsyuə saa wə leeyifo asa buaa, weekisi diyənde, nya woannyi kafi ni. Itsyise woate sikpi nkə lə ɔnyi ɔfi diyəndɛɛ, yuuləkə wə asa bua nnya weeyifo ote bənyə. ²¹ Fɛɛ utsyuə saa wə nsi nkpə lə kusu sɛɛ əsuə, aanyi kafi diyənde, itsyise woala nkə diyənde nəmə ləkə lete nkə kase unsi nkpə yɛ lə Onanto eto lelabi əsuə.”

Yohanes Ntufləsətidi Ɛmə Édi Etiki Lə Yesu Ɛsuə.

²² Lə nyamfo eto kamaa, Yesu ku wə bakasebi édu bésu Yudea eto lekpake mfó. Bəsie mfó itə lefe ditsyuə, nya úkeyifo betidi ntufləsəfləsə eto lekpa. ²³ Lefe nəmə, Yohanes tsya áke lə Aion lə Salim úfo kəfləsə betidi ntu, itsyise ntu abɔ lə mfó nya betidi ékesu wə ɔfo nya úkəfləsə mə ntu. ²⁴ Lefe nəmfo, bəmmuə tɔ Yohanes beti bakpe lə aba eto diyo.

²⁵ Diyi lónii, etikinənə ətsyuə édufə lə Yohanes eto bakasebi ku Yudanyə utsyuə eto nti itsyi lə əsuəfləflə eto lekpa əsuə. ²⁶ Nyaso bəbə Yohanes ɔfo bətɛyi wə bə, “Oteasa, akloma utidi utsyuə wə fə ku wə dínyə lə Ketu Yordan eto ditukpenkpe nə nse, ini wə əsuə fédi adansie fetsyiko? Wə ni nwə mfe nlɛ betidi ntufləsəfləsə eto lekpa buyifo nɛ, nya betidi ba kenke nlɛ budu kesu wə ɔfo.”

²⁷ Yohanes átɛyi mə nkə, “Kuutsyuə saa embəfo kulesa bəke, lenni Onanto dífi ni útə wə. ²⁸ Mi kosate ni mo badansie bə ntɛyi mi nkpasə wuee miə inni mo ni Nwə Onanto Lékpɔ Ɔhile Utsyə əmə. Fɛɛ Onanto létsyese mɛ nkə nto wə sɛto. ²⁹ Nwə ni Okafosee, wə ni nwə mbə Okafə əmə nɛ. Fɛɛ nwə ni Okafose əmə eto okloboo, lə unyə ɔlɛ Okafose əmə eto ɔkɔɛ bɔɔɔɔ, yeakpe wə disuəyuə tinti. Nko əmə eso mintsya nlɛ disuəyuə bunyə tinti fe okafose əmə eto oklɔbo nɛ. ³⁰ Nya nko ele bə wə diye be kato lə mo lele lə dibə kaso nɛ.

³¹ “Nwə ditsyi kato ubə, so utsyuə saa. Nya nwə ditsyi kaso mfo tsyaa, kaso mfo eto utidi ete uni. Nya kaso mfo eto asa eto etiki ete weedi. Fɛɛ nwə ditsyi kato úbə, təkə məmblɛ kato. ³² Waatɛyi lesa nə úkənyə ku nnya úkanɔ mfó. Fɛɛ kuutsyuə saa aamfo wə sedansiedidi siamə. ³³ Fɛɛ nwə ke léfo wə kənyɛ kamə ónoɔ, lə uyi bəse kətə nkə Onanto eyifo

utintinya. ³⁴ Nwə Onanto létsyesee, eedi Onanto eto etiki, itsyise Onanto éfi wə Ləwɔɔ úyisə wə əsuə kenke. ³⁵ Anto əmə aala wə Ubi əmə nya úfi lesa saa ókpe wə lə ani nɛ.

³⁶ “Nwə léfo Ubi əmə óɔɔ, kpe nkpə manlo. Nya nwə laani weentsyue Ubi əmə kotoo, weembunya nkpə manlo bomə. Bomu Onanto eto kotonəna manlo ebutəkə wə lə əsuə.”

4

Yesu Édi Etiki Ku Samariasio Utsyua.

¹ Farisifo áno bə Yesu lɛ ntuflesəfləsə eto lekpa nəmə buyifo kətə betidi, ntyaso betidi kpə təkəko wə baso Yohanes. ² Lə sitintii, Yesu kosate ményifo ntuflesəfləsə eto lekpa útə kuutsyua saa, bomu wə bakasebi hā díkeyifo nko. ³ Se Yesu léte nkə Farisifo áno ditiki nəmfo nkoo, údu lə Yudea eto kaso úsu Galilea eto kaso. ⁴ Nya lə kusu ko ɔnye ɔntɔɔ, ele bə ɔye Samaria eto kaso ofe.

⁵ Yesu ésu óyo Samaria eto umə wə baakpo Sikar, wə lefi kaso ka mə ona Yakob ditə wə ubi Yosef. ⁶ Letidibo ditsyua nə Yakob díku ake mfó. Nya se ílə Yesu fə úsu óyo mfó lə nkóminti lefe itsyi lə kusu komə eto bɔye esoo, úkənə úsiə lə letidibo nəmə oflo.

⁷ Nya ete Samariasio utsyua díbə ntu kekutiko. Nya Yesu leteyi wə nkə, “Tə mɛ ntu lə nnə.” ⁸ Lə lefe nə mfó əsuə, Yesu eto bakasebi ébudu bésu umə didisa kayako.

⁹ Usio əmə áteyi nkə, “Beso fə Yudanya laato mɔ Samariasio fə ntə fə ntu lə ənə?” Usio əmə áto nko itsyise Yudafɔ ku Samariafɔ anka.

¹⁰ Yesu ətə wə mbuaye nkə, “Lə nnya ete fenyi lesa nə Onanto ləətə ku nwə nle fə bɔtɔ nkə tə wə ntu lə unə, eni fə bomu ebɔtɔ wə fə utə fə ntu bo ləətə nkpə.”

¹¹ Usio əmə áto wə nkə, “Boanto, əmbə lesa nə beefi kekuti ntu, nya letidibo nəmə tsya atsyo. Sie fuunya ntu bo ləətə nkpə bomə etsyiko?”

¹² Lee fə nso bo Ona Yakob wə díku letidibo nəmfo útə bo, kaka wə ku wə bebi ku wə bebuki kenke dínə ntu betsyiko?”

¹³ Mfó nya Yesu ditə wə mbuaye nkə, “Lə betidi ənə ntu bomfoo, utukue si wɔɔle mə. ¹⁴ Fɛɛ ntu bo mɔ luutə, utukue ensi əmbɔle nwə luunə mu. Ntu bo mɔ luutə wə ebofiani nkpə eto ntu eto kayifəko lə wə. Ntu bomfo ebukabodi lə wə nya buutə wə nkpə manlo.”

¹⁵ Usio əmfo áteyi wə nkə, “Boanto, tə mɛ ntu bomfo bə lə utukue lə ɔye mɛ bɔle bio, nya lə nye mfo bubə kekuti ntu.”

¹⁶ Yesu áteyi wə nkə, “Su akpadi fə usə lə bibə.”

¹⁷ Usio əmə áteyi wə nkə, “Minsi kusə.”

Yesu áteyi wə nkə, “Áteyi sitinti fə ensi kusə. ¹⁸ Ébusiəko basani eno áfe. Nya nwə fə ku wə nkpə mɔmɔ kulaa tsya enni fə usə. Sitinti fátéyi.”

¹⁹ Usio emə áteyi Yesu nkə, “Bonamute, nnya miə eyifo Onanto eto unyeləkətidi. ²⁰ Bo Samariafɔ, bo banamə ésumu Onanto lə kɔtini komfo əsuə. Fɛɛ mi Yudafɔ aateyi biənkə Yerusalem ni kaka ele bə busumu Onanto.”

²¹ Yesu áteyi wə nkə, “Usonko, fo mɛ anɔ fə lefe ditsyua lə bubə nə betidi lensibusumu Onanto lə kɔtini komfo əsuə nye lə Yerusalem. ²² Mi Samariafɔ, binyi lesa nə biesumu. Fɛɛ bo Yudafɔ, buyi futsyə boesumu. Itsyise Yudafɔ əsuə nnya bɔfokətə laaye kəbə. ²³ Fɛɛ lefe lə bubə nya díkəbə tsya koko, se betidi luusumu Anto əmə eye lə kusu sɛɛ ku lə ləwɔɔ

eto əsuəale ku lə sitinti əsuə. Itsyise mə ni besumunyə bə eto okle Onanto laala nkə besumu wə nɛ. ²⁴ Se Onanto ni Lɛwɔnɔ esoo, betidi ba luusumu wəə, ele bə baye lə lɛwɔnɔ nəmə eto əsuəale ku lə sitinti əsuə.”

²⁵ Usio əmə átəyi wə nkə, “Nyi miə Nwə Onanto Lékpɔ Ohile Utsyə, wə baakpɔ Kristoo, ebubə. Nya lə ubəə, wuuləkə lesa saa kasɔ ote bo.”

²⁶ Yesu átəyi wə nkə, “Mɔ nwə nle etiki budi ku fə mfoo, mɔ ni wə nɛ.”

²⁷ Lefe nəmfóo, wə bakasebi bamə əbə bédufə nya íyifo mə naa se bənyə wə ɔnlɛ etiki budi ku usio. Fɛɛ mə kuutsyua saa mántɔ usio əmə bə be woabɛɛ nye bātɔ wə bə beso ɔnlɛ etiki budi ku usio əmə.

²⁸ Usio əmə áyani wə ɔltsyi əmə útsyə lə lɛtidibo nəmə ɔflɔ nya údu úsu umə úsu ótəyi betidi nkə, ²⁹ “Bibə bebe osani utsyua wə lɛtəyi mɛ lesa saa nə mínkeyifo mínyə lə mɔ nkɔ! Lee wə ni Onanto eto nwə Bákɔ Ohile Bətsyə əmə?” ³⁰ Nyaso betidi bamə ábɔ bétysi umə əmə bésu bə beesu bənyə wə.

³¹ Lefe nəmfóo, bakasebi bamə ále Yesu lekpakpa bətəyi bənkə, “Oteasa, bedi lesa!”

³² Fɛɛ ótəyi mə nkə, “Nkpe lesa nə muudi nə əsuə binyi kulesa saa bitsyiko.”

³³ Nyaso bakasebi bamə étsyiko mə əsuə bɔtɔ bənkə, “Lee utsyua áboko wə lesa údi?”

³⁴ Yesu átəyi mə nkə, “Mɔ didisa ni bə nyifo nwə lékpe mɛ eto lelabi, nya lə nlosə keyifo ka útə mɛ nkə nyifo. ³⁵ Biatəyi biənkə, ‘Afa ana sɔɔ kama fɛ lesa loobe oto.’ Fɛɛ nle mi bətəyi minkə bɛlɛ ola bebe kakue eto ditsyabi lə bebe kase bidikə biamə díkabe! Bíoyɔ nnya buləkə. ³⁶ Onanto aafɔ kayo nwə lələkə bidikə lə ɔkue nya waaakpa mi kakpɔ lə unwu itə nkɔ manlo. Lə nyamfo eso nwə laato ku nwə lələkəə, məmble ebunyə disuəyua tinti.

³⁷ Nyaso nnya baatəyi bə utidi ɔni laato nya obamba lələkə, eyifo sitinti.

³⁸ Mɔ létsyese mi miə bisu biləkə bidikə lə ɔkue wə inni mi léto bikə biamə. Betidi bamba díyifo keyifo kekkele lə kasɔ ketsyikokɔ lə mfó, nya mi dínyə kutəkə lə keyifo ka mə díyifo əsuə.”

Samariafɔ Kpə Áfo Yesu Bánɔ.

³⁹ Samariafɔ kpə lə umə əmə áfo Yesu bánɔ eyɛ lə nnya usio əmə lɛtəyi nkə, “Ótəyi mɛ lesa saa nə mínkeyifo lə mɔ nkɔ əsuə mínyə,” eso.

⁴⁰ Nyaso se Samariafɔ bamə díbə bənyə Yesu lə lɛtidibo nəmə ɔflɔɔ, bále wə lekpakpa bə usiə lə mə ɔflɔ nya Yesu dísiə mfó eyi ənuə.

⁴¹ Betidi bamba kpə esi báfo wə bánɔ lə wə ditiki nə údi mə eso.

⁴² Nya bətəyi usio əmə bənkə, “Bófo bóɔnɔ mɔmɔ inni lə nnya fátəyi bo eso, bomu bo kosate áno etiki nnya údi eso, nya buyi boə wə ni kawunsia kamfo eto Ofomfokətə tinti əmə.”

⁴³ Lə eyi ənuə eto kamaa, Yesu édu mfó úsu Galilea eto kasɔ. ⁴⁴ Itsyise wə kosate ələkə ótəyi nkə, “Dibu anke kətə Onanto Eto Unyɛləkətidi lə wə kosate eto kasɔ.” ⁴⁵ Fɛɛ se Yesu dísu údufə Galilea, betidi bamə áfo wə atuu ku disuəyua, itsyise se bésu Ukpə Ása Bo Óyila eto Diyisɛ kedikɔ lə Yerusalem, bənyə asa nnya kenke úyifo.

⁴⁶ Lə nnya kamaa, Yesu ésinkli úsu Kana lə Galilea eto kasɔ, kaka úkatsyi ntu ówuninsə bófianni nte. Lefe nəmfóo, Aba eto unyɛsiə ninə utsyua wə ditsyi Kapernaum eto ubi áno bufi. ⁴⁷ Se óno nkə Yesu etsyi Yudea úbə Galilea, úsu wə ɔflɔ nya ólɛ wə lekpakpa nkə úsu Kapernaum lə usu otsya wə ubisaibi utə wə, itsyise wə ubi əmə fe woala lə ukpə.

48 Yesu áteyi wə nkə, “Lə biənnə nyifo ayanisa ntee, biamfo me kano.”

49 Uninə əmfo ále wə lekprakpa óteyi nkə, “Bonamute, bə lə əbə abe mo ubi əmə bə lə ɔye bukrə.”

50 Mfó nya Yesu leteyi wə nkə, “Su! Fə ubi əmə ebəke nkrə.”

Uninə əmə áfo etiki nnya Yesu leteyi wə óno nya úsinkli údu. 51 Se úsinkli ɔntɔ, wə diyo eto beyifoyifo betsyuə átsyako wə lə kusu nya báteyi wə bənkə wə ubi əmə kpe nkrə. 52 Ɔto mə lefe nə tutuutu íyuə wə ubi əmə. Nya bətə mbuaye bənkə, “Kənə ku kakomi lefe, fe lebombo ləwə eti nnya bɔyila bomə léyani wə nɛ.”

53 Ubi anto əmə ákloma nkə lefe nəmfo əsuə tutuutu Yesu leteyi wə nkə, “Fə ubi əmə ebəke nkrə.” Nya uninə əmfo ku wə diyo eto betidi kenke léfo Yesu bano.

54 Nyamfo díyifo ayanisa nuəfə nnya Yesu díyifo lə Galilea se utsyi Yudea eto kasɔ úsu mfó nɛ.

5

Yesu Átsya Ufɪmfi Utsyuə Lə Ditumbu Ditsyuə Ɔflo.

1 Lə nyamfo eto kamaa, Yesu ésu Yerusalem se Yudafo eto diyise ditsyuə didife léyo. 2 Lə umə əmə eto kaka baakpo Basamu eto Kesie ɔflo, ditumbu ditsyuə kpe mfó nə baakpo bə Betesda lə Hebrifo eto sele əsuə. Bákpɔ mpatampa enɔ beɲyansə lə ditumbu nəmə ɔflo. 3 Mfó befimfi kɔpə ateate ba ni bənpəmba, mba letsyini, ku mba leba bankpoo kasɔ díbə kakpo. Nya bənyə bensekə ntu bomə eto butinkəsə butsyuə. 4 (Itsyise afe ətsyuə, Onanto eto ɔtɔnkpe utsyuə kəbə kémunisə ntu bomə. Nya ufimfi tute wə ke dídufə lə ntu bomə əsuə, ənyə bufitsyantsya.) 5 Osani utsyuə kálabə mfó wə díkəfi ale fosi ətsyə ale mflamfla sɔɔ. 6 Se Yesu dínyə wə nya unyi nkə onlabə lə ufinkla əsuə mfó itə ale kɔpə, óto wə nkə, “Ala bə, fə bufi ye fə?”

7 Ufimfi əmə ətə mbuaye nkə, “Uninə, mimbə kuutsyuə wə ləwəunsəko me ndufə ntu bomə kafo lə bémunisə mu. Lə nkplatsya miə meedufə tsyaa, utidi bamba éboka me budufə koko.”

8 Yesu áteyi wə nkə, “Taka ənyə, fi fə okla lə aye edu!” 9 Lamfolamfo, osani əmə eto əsuə əmuə wə ale! Úfi wə okla nya ɔye údu.

Diyi nə nyamfo díbə, eyifo Yudafo eto Ɔnweditsyayi. 10 Nyaso Yudafo eto beninə áteyi osani wə Yesu létsya bufi bənkə, “Mmi eyifo Ɔnweditsyayi. Kofi məntə kusu bə lə etsyi fə okla.”

11 Ɔteyi nkə, “Nwə létsya mə bufi ke leteyi me nkə, “Taka ənyə, fi fə okla lə aye edu!” ”

12 Bato wə bənkə, “Owoe ni utsyə leteyi fə nkə, “Tsyi fə okla lə aye?””

13 Fɛɛ nwə bátsya bufi bomə mánte nkə utsyə əmə ni Yesu. Nya Yesu tsya ébonya údufə lə betidi kɔpə ba dínyə mfó eto nti.

14 Nyamfo eto kamaa, Yesu ənyə wə lə Onanto eto kedikətəko nya óteyi wə nkə, “Bebe! Əsuə búmuə fə ale. Nyaso mensiyifo lebua bio! Lenni nkoo, lesa nə nkpe ale enso mmə ebuyifo fə!” 15 Nya osani əmə dídu nya úsu óteyi Yudafo eto beninə bamə nkə Yesu ni utidi wə létsya wə bufi.

16 Nyaso bətsyiko Yesu bulə, itsyise ótsya utidi bufi lə Ɔnweditsyayi əsuə 17 Yesu áteyi mə nkə, “Mo Anto si ɔlɛ keyifo buyifo lefe saa, nyaso ele bə mintsya yifo nko.”

¹⁸ Lə nnya ótəyi mfo esoo, Yudafo eto beninə esi bábəbē esu kekkele bə baalo wə. Itsyise inni Ɔnwəditsyəyi əsuə eto kofi ete óta úbu, bomu usi ótəyi nkə Onanto eyifo wə Anto. Nya nyamfo eto kaso ni bə wə ku Onanto akate.

Yesu Eto Ɔsuəale

¹⁹ Mfó nya Yesu letəyi mə nkə, “Nlɛ mi bətəyi sitinti minkə, Onanto eto Ubi embofo kulesa buyifo lə wə kosate eto əsuəale əsuə. Bomu lesa nə wəənyə wə Anto leeyifoo, ni wintsya leeyifo nɛ. ²⁰ Itsyise Anto əmə aala wə Ubi əmə nya woate wə lesa saa nə wə kosate nɛ buyifo. Nya woote wə asa kplɛ kpə enso nyamfo nnya luuyifo mimbɛ yanii. ²¹ Fɛ kase Anto əmə laatakasə bəkpənkpɛ ketsyiko ɔkəmə kaboko nkpə, nko ke Ubi əmə tsya luutə nkpə mba úləkə nɛ. ²² Nya Anto əmə kosate tsya ankpronko kuutsyua lekpo, bomu útə wə Ubi kusu nkə okpronko betidi kenke lekpo, ²³ bə lə utsyua saa lə ufi dibu utə Ubi əmə fɛ kase bəətə Anto əmə dibu. Futsyə kee dímembu Ubi əmə, mémbu Anto əmə létsyəsə wə tsya.

²⁴ “Nlɛ mi bətəyi sitinti minkə, utsyua saa wə laano mɔ ditiki nya ófo nwə létsyəsə mɛ ɔnɔɔ, wuunyə nkpə manlo. Bembokpronko wə lekpo, fɛɛ óyɛ lə ukpə əsuə ófɛ údufə lə nkpə əsuə koko. ²⁵ Nlɛ mi bətəyi sitinti miə, lefɛ lɛ bubə nə bəkpənkpə luutsyue Onanto eto Ubi koto, nya mba leetsyue wə ɔkɔɛ koto ebunyə nkpə tinti. Lefɛ nəmə kulaatsya ébubə koko. ²⁶ Fɛ kase Anto əmə ni nkpə eto ketsyikokɔ, nko ke útə nkə wə Ubi tsya yifo nkpə eto ketsyikokɔ nɛ. ²⁷ Nya útə wə əsuəale nkə okpronko kawunsia kenke lekpo, itsyise wə ni Utidi Eto Ubi əmə.

²⁸ “Biəntə lə nyamfo lə iyifo mi yanii, itsyise lefɛ lɛ bubə nə bəkpənkpə bə nkpɛ lə edi loɔnɔ Utidi Eto Ubi əmə eto ɔkɔɛ. ²⁹ Nya bɔɔbɔ lə edi bəbə. Mba dísiə nkpə sɛɛ ebotaka bənyə nkpə manlo. Nya mba dísiə nkpə bua, tsya ebotaka bafɔ dikpililo.

³⁰ “Məmbɔfo kulesa buyifo lə mɔ əsuəale əsuə. Lesa nə Onanto laateyi mɛɛ, nnya meefi kakpo lekpo nɛ. Nyaso mɔ lekpokpronko yɛ lə kusu əsuə, itsyise meenyifo kulesa lə mɔ lelabi əsuə, bomu lə nwə létsyəsə mə eto lelabi əsuə.”

Yohanes Ɔlakə Yesu Kenyɛ.

³¹ Yesu esi ótəyi nkə, “Lə nləkə kenyɛ lə mɔ kosate əsuə, yanlɛ bə bafɔ lesa nə míntəyi əmbə kalende. ³² Fɛɛ utidi bamba kpɛ wə leedi adansie lə mɛ əsuə, nya nyi miə adansie nnya ɔnlɛ budi lə mɛɛ, kpɛ kalende.

³³ “Biokpɛ batɔnkpɛ Yohanes ɔflɔ nya úkatəyi mi sitinti siamə itsyi lə mɛ əsuə. ³⁴ Fɛɛ mɔɔ, minlɛ bətəyi miə utidinini eto sedansiedidi lə mɛ əsuə afe itə mɛ. Bomu ítəyi nyamfo bə lə binyə bɔfokətə. ³⁵ Yohanes ətsyɛ fɛ okandie wə nɛ bunyə nya ɔnlɛ lekpasə butə, nya bɛla biə biənyə disuəyua lə wə lekpasə nəmə əsuə itə lefɛ sɛkɛ ete.

³⁶ “Fɛ mɔɔ, sedansie sia lɛflɔ sensɔ Yohanes eto selee, se nkpɛ mɛ nɛ. Itsyise keyifo ka mɔ Anto dítə mɛ nkə nyifo nlose, ka minlɛ buyifoo, ke nɛ adansie budi lə mɛɛ nɛ. Ke nɛ bote bə mɔ Anto əmə létsyəsə mɛ. ³⁷ Nya Anto wə létsyəsə mɛ tsyaa, wə kosate leedi adansie lə mɛ əsuə. Bianno tɔ wə ɔkɔɛ bɛnɔ, nya biənyə tɔ kase unte binyə. ³⁸ Fɛɛ biamfo wə ditiki nəmə kakpɛ lə mi akɔəsi itsyise biamfo utidi wə ótsyəsə bɛnɔ. ³⁹ Biakase Awɔnisa Kenkɛ eto Kukue eto asa itsyise bibu biə biunyə nkpə manlo lə

nnya əsua. Nya ko etiki nyamfoo, lə etiki budi ketsyi lə mē əsua! ⁴⁰ Fəe bəni biə biembubə mē oflo lə binyə nkə.

⁴¹ “Minlə kasə mfo eto betidi eto atesə bəbēbē, ⁴² itsyise nyi betidi ba eto okle bini, nya nyi miə bianla Onanto lə mi akəsēsi. ⁴³ Mbə lə mō Anto eto diye əsua, fəe biamfo mē. Nya lə utidi bamba ebubə lə wə kosate eto diye əsua aləe, biofo wə. ⁴⁴ Ntsyə yuubə fə biofo mē bəno lə lefe nə eto lefe bənle atesə bəbēbē ketsyiko mi bətsyuə oflo, nya biambēbē atesə nnya ditsyi Onanto ɔni kplo əmə oflo?”

⁴⁵ “Fəe biembu biə mō ni nwə loolo mi dikpi lə mō Anto oflo. Bomu Moses, nwə əsua bifi mi kusubebe bitəkə, wə ni futsyə loolo mi dikpi nē. ⁴⁶ Lə nnya ete bəfo Moses bəno sitintii, eni bəfo mē bəno, itsyise ɔwɔni asa utsyə itsyi lə mē əsua. ⁴⁷ Fəe se biamfo lesa nə ɔwɔni utsyə bənɔ, ntsyə yuubə fə biofo lesa nə maateyi bəno?”

6

Yesu Ətə Betidi Akpi Anɔ Lesa Bədi.

¹ Nyamfo eto kamaa, Yesu áyila Galilea eto Ditumbukplə nə bensi baakpo bə Tiberia eto Ditumbukplə úsu ni lekpa ke nə nse. ² Nya betidi kpə ditəkəko wə, itsyise bənyə ayanisa nnya úyifo ɔtsya mba nle bufi eso. ³ Yesu ku wə bakasebi ábē bəsu bəsiə lə lekpenkpe ditsyuə əsua. ⁴ Lefe nə Yudafə leedi Ukpe Ása Bo Jyila eto Diyi éboyo elo.

⁵ Se Yesu létakasə ənəmi únyə sitiditu kpəle sia nle wə oflo bubə, ɔto Filipo nkə, “Sieti buunyə didisa boya butə betidi bamfo kenke lə bedi?” ⁶ Fəe Yesu áto nyamfo nkə lə ufi oto Filipo obe, ite bə uyi lesa nə wə kosate ləbə buyifo tsya fə.

⁷ Filipo ətə wə mbuaye nkə, “Lə bufi betidi alofa ənuə eto diyi eto kayofofə eto atabi boya didisa kulaa tsyaa, diemboyo bə betidi bamfo eto utsyuə saa nyə səkə udi!”

⁸ Mfó nya Yesu eto okasebi wə ni Simon Petro, eto ɔyimi wə baakpo Andrea, leteyi wə nkə, ⁹ “Okosobi utsyuə si mfo wə ntsyi abolo anɔ ku akpe ənuə. Fəe bə ni nyamfo itə betidi ba kpenkpe mfo?”

¹⁰ Yesu áteyi mə nkə, “Bitə lə betidi bamə lə bəsiə lə kasə lə kaka lékpa wuee.” Nyaso betidi bamə kenke əsiə lə kasə. Basani mate eyifo fə akpi anɔ. ¹¹ Nya Yesu difi abolo nyamə, nya ɔsɔ Onanto ani nya úsie nnya úta betidi bamə nsi mfó. Nko ke úyifo ku akpe nyamə tsya nē, nya mə utsyuə saa ləkə kase óla.

¹² Se bədi bémii, Yesu áteyi wə bakasebi bamə nkə, “Bəsə nnya díbu, bə lə ku ni ditsyuə saa lə leyə bobia.” ¹³ Nyaso báse nnya díbu bakə. Nya nnya díbu lə abolo anɔ nnya bədi əsua, éyi lefosi etsyitsya ənuə.

¹⁴ Se betidi bamə dínyə ayanisa nnya Yesu díyifoo, bəteyi bənkə, “Sitinti nwə mfo ni Onanto eto Unyeləkətidi wə luubə kawunsia nē!” ¹⁵ Nya, Yesu áte nkə bəbə wə bubə kəmuə lə əsuəale əsua kətsyə seka. Itə eso úləkə əsua lə mə nti úsu ɔke lə akpenkpe nnya nkpe mfó nti wə mate.

Yesu Áyē Lə Ntu Ísuə.

¹⁶ Se ditsyitsyo lefe léyoo, Yesu eto bakasebi áyifə bəsu ditumbukplə nemə kenye. ¹⁷ Bédufə lə ɔklo utsyuə əsua nya bətsyiko ditumbukplə nemə bəyila kesu Kapernaum eti. Kale ébolo, tsya fəe Yesu məmbə ɔyotə mə oflo. ¹⁸ Ditumbukplə nemə eto ntu étsyiko bonwa ketu fləmfləmflə, itsyise

ufiebi étsyiko bɔsɔ keklege. ¹⁹ Bakasebi bamə ébonwa ɔklo əmə báye fe esunkpo ətsyə nye ana ku kama fe bənyə se Yesu nye lə ntu bomə əsuə ɔnlɛ ɔklo əmə ɔflo bubə. Se bənyə wəə, sikpi ko dímuə mə! ²⁰ Nya Yesu leteyi, mə nkə, “Biante sikpi! Mɔ uni.” ²¹ Mfó fe əsuə diyuə mə nɛ! Nya bətə údufə lə ɔklo əmə nya ete bédufə kaka bántɔ tsya nɛ.

²² Se kale dísiə, betidi ba díbu bənyə lə ditumbukplɛ nəmə eto situma sia nsee, ənyə bətsyə lekpo bə diyi nə léfee, ɔklo ɔni hā dínyə lə utuflo mfó. Bāte bə Yesu méndufə lə ɔklo əmə əsuə ku wə bakasebi fe bətsyiko ditumbukplɛ nəmə bɔyila. Bakasebi bamə mate ete dídufə lə ɔklo əmə kəfo. ²³ Nya efue bamba nnya ditsyi Tiberia eto umə əbə ídufə kaka dímantsonko kaka bédí abolo, se Bonamute lékasɔ Onanto ani ólosə eto kama. ²⁴ Se sitiditu nəmə dínyə nkə Yesu nye wə bakasebi manke mfó esoo, bédufə lə efue nyamə nya bədu bésu Kapernaum bésu banle Yesu bəbɛɛ.

Yesu Ni Didisa Nə Ləətə Nkpə.

²⁵ Se betidi bamə dínyə Yesu lə ditumbukplɛ eto lekpace nə nsee, bātɔ wə bənkə, “Oteasa, dimamfe fəbə mfo?”

²⁶ Yesu ətə mə mbuaye nkə, “Nlɛ mi bətɛyi sitinti minkə, inni ayanisa nnya binyə minyifo bɛnɔ kasɔ esoo bɛnlɛ mɛ bəbɛɛ, bomu lə didisa nə bɛkɛ bídi bími eso. ²⁷ Biankplatsya itə didisa nə laabia, bomu bɛkplatsya itə didisa nə lambia, nə luutsyə itə nkpə manlo. Didisa nəmfoo, ni nɛ Utidi Eto Ubi luutə mi nɛ, itsyise Anto Onanto ébutəkə wə kɔni utsya.”

²⁸ Mfó nya betidi bamə letɔ Yesu bənkə, “Be ele bə buyifo lə ete bə bɔle Onanto eto keyifo buyifo?”

²⁹ Yesu ətə mə mbuaye nkə, “Lesə nə Onanto lela nkə biyifo ni bə befo utidi wə ótsyese bɛnɔ.”

³⁰ Bātɔ wə bənkə, “Nte ayanisa nnya fuuyifo ate bo, bə lə bofo fə bɔnɔ? Be fuuyifo? ³¹ Bo banamə édi didisa nə baakpo mana lə mfminti fe kase bāwɔni bətsyə lə Awɔnisa Kenke eto Kukue əsuə bənkə, ‘Útə mə didisa nə dítsyi kato nkə bɛdi.’”

³² Mfó nya Yesu leteyi mə nkə, “Nlɛ mi bətɛyi sitinti minkə inni Moses ni nwə díte mi didisa nə dítsyi kato. Bomu mɔ Anto ni nwə ləətə mi didisa tinti nə dítsyi kato. ³³ Itsyise Onanto eto didisa ni nwə dítsyi kato úbə. Wə ni nwə ləətə nkpə kawunsia nɛ.”

³⁴ Bātɛyi wə bənkə, “Bonamute, tɔ bo didisa nəmfo lefe saa.”

³⁵ Mfó Yesu leteyi mə nkə, “Mɔ ni didisa nə ləətə nkpə nɛ. Fəə ke díbə mɔ ɔflo, kukpɛnsɛ əmbɔle fə kulefe, nya nwə léfo mɛ ɔnɔ, utukue əmbɔle wə kulefe kulefe. ³⁶ Fɛɛ ntɛyi mi minkə ite bə bíunyə mɛ tsyaa, bíamfo mɛ bɛnɔ. ³⁷ Utsyuə saa ke mɔ Anto əmə dífi útə mɛɛ, ebubə mɛ ɔflo, nya nwə díbə mɛ ɔflo, məmbɔni wə kulefe. ³⁸ Itsyise ntsyi kato mbə inni bə lə nyifo lə mɔ lelabi əsuə, bomu mbə miə lə nyifo lə nwə létsyese mɛ eto lele əsuə. ³⁹ Nya utidi wə létsyese mɛ eto lelabi ni nkə mba kenke úfi útə mɛ eto kutsyuə mannya, bomu bə lə ntakasə mə nnyənsə lə diyi fɛfɛ əsuə lə məmbɛ kenke lə bənyə nkpə manlo. ⁴⁰ Itsyise mɔ Anto eto lelabi ni nkə, utsyuə saa wə dínyə mɔ Onanto eto Ubi nya ófo mɛ ɔnɔ, lə unyə nkpə manlo, nya mootakasə wə nnyənsə lə diyi fɛfɛ əsuə.”

⁴¹ Mfó nya Yudafo bamə dítsyiko bɔwɔnɔnɔ lə wə əsuə itsyise ótɛyi nkə, “Mɔ ni didisa nə dítsyi kato díbə” eso. ⁴² Nyaso bātɔ mə əsuə bənkə, “Inni

Yesu əmfə wə ni Yosef eto Ubi lee? Buyi wə anto ku ambe. Ntsyə ibə fə woateyi nkə, utsyi kato úbə?”

⁴³ Yesu áteyi mə nkə, “Beyə kənə lə mi nti. ⁴⁴ Kuutsyuə embofo mə əflo bubə lenni mə Anto əmə lékpa wə óboko mə əflo. Nya mootakasə wə mboko nkpə lə diyi fəfə əsuə. ⁴⁵ Onanto eto bənyeləkətidi áwəni bənkə, ‘Onanto ebote nəmblə kenke asa.’ Nyaso utsyuə saa wə leetsyue ato nya woakase asa ketsyi lə Anto əmə əflo, əəbə mə əflo. ⁴⁶ Nyamfo mante bə utsyuə ébunyə Anto əmə unyə enso nwə ditsyi Onanto əmə əflo hā díkənyə wə unyə. ⁴⁷ Nlɛ mi bəteyi sitinti minkə nwə lefo ɔwɔ, nkpə manlo kpe wə. ⁴⁸ Mɔ ni didisa nə ləətə nkpə. ⁴⁹ Mi banamə édi lesa nə baakpo mana lə mfiminti, fɛɛ bekpə. ⁵⁰ Fɛɛ didisa nə ditsyi kato díbəə, eyifo didisa nə utsyuə saa ke leedi nii, embukpə. ⁵¹ Mɔ ni didisa nə ləətə nkpə, nə dítsyi kato díbə. Utsyuə saa wə leedi lesa nəmfoo, wuusia nkpə lefe saa. Nya didisa nə muufi ntə kawunsie eto betidi bə lə bənyə nkpə, eyifo mə əsuə eto sinə sia muumfi ntə.”

⁵² Nyamfo áboko kənə keklege lə Yudafo bamə nti nya bəto bə, “Ntsyə utidi əmfə lofo wə əsuə eto sinə bufi kətə bo nkə budi?”

⁵³ Mfó nya Yesu leteyi mə nkə, “Nlɛ mi bəteyi sitinti minkə, lə biendi mə Utidi Eto Ubi eto əsuə eto sinə, binə mə kɔtɔ, biembunyə nkpə lə mi əsuə. ⁵⁴ Utsyuə saa ke leedi mə əsuə eto sinə nya wəənə mə kɔtɔ, ebunyə nkpə manlo, nya mootakasə wə mboko nkpə, lə diyi fəfə əsuə. ⁵⁵ Itsyise mə əsuə eto sinə ni didisa tinti nya mə kɔtɔ ni ənəsa tinti. ⁵⁶ Utsyuə saa ke leedi mə əsuə eto sinə nya wəənə mə kɔtɔ, okpe lə mɛ, nya mintsya nsi nkpə lə wə. ⁵⁷ Fe kase Antə wə nsi nkpə lə mɛ nya minsi nkpə lə wəə, nko ke utidi wə leedi mə əsuə eto sinə, luusia nkpə eye lə mɛ eso nɛ. ⁵⁸ Nyamfo ni didisa nə ditsyi kato díbə. Dinte fe didisa nə eto okle mi banamə didi nya bəkpə. Utsyuə saa kee leedi didisa nə maateyi mfoo, ebusia nkpə itə lefe nəmə kenke.” ⁵⁹ Asa nyamfo Yesu léte mə lə Yudafo eto katsyakə lə Kapernaum nɛ.

Nkpə Manlo Eto Etiki

⁶⁰ Se Yesu eto bakasebi kpə lenɔ etiki nyamfoo, bəteyi bənkə, “Ditiki nəmfo eto kasonɔnɔ kpe ale tinti! Owə lofo ni bofo?”

⁶¹ Itə bə mə kuutsyuə mémfe kenye óteyi kulesa tsyaa, Yesu áte nkə íkələ mə lə akəsi nya ótə mə nkə, “Nyamfo ələ mi? ⁶² Nyalɛ, lə ibə bə binyə Utidi eto Ubi əmə ɔntɔ kato kaka usiə kɔɔ, ntsyə biuyifo? ⁶³ Onanto eto Lɛwɔnɔ Kenke ləətə nkpə. Utidi eto əsuə eto sinə əmbə kutəkə saa. Etiki nnya kenke mínteyi eyifo Onanto eto Lɛwɔnɔ eto etiki nnya ləətə nkpə. ⁶⁴ Fɛɛ bətsyuə kpe lə mi nti ba dímamfo báno.” Yesu áte taa kasə ketsyikokə mba dímamfo wə bəno ku nwə luufi wə okpe kəni. ⁶⁵ Jteyi úsukosə nkə, “Nyamfo eso mínteyi mi miə kuutsyuə saa embofo mə əflo bubə lenni Antə əmə ditə wə kusu.”

⁶⁶ Lə nyamfo eto kamaa, mba dítəkəko wə kpə ésinkli lə wə kama nya bəkətəkəko wə kama bio.

⁶⁷ Mfó nya Yesu létə wə bakasebi lefosi inuə bamə nkə, “Mi tsyaa, biusinkli mɛ kama?”

⁶⁸ Simon Petro ətə wə mbuaye nkə, “Bonamute, owə əflo buudu busu? Fə nkpə nkpə manlo eto etiki nyamə! ⁶⁹ Nya məmɔɔ, bófo bóno nya bunyi boə fə ni Onanto eto Ubi, wə ni Jkenkenyə əmə.”

⁷⁰ Mfó nya Yesu díta mbuaye nkə, “Mó ni nwə díləkə mi lefosi inuə bamə tsyaa, ɔni eyifo oboatidi læ mi nti!” ⁷¹ Yesu áteyi nyamfo itsyi læ Yuda wə ni Simon Iskariot eto ubi əsuə. Itsyise uyifo bakasebi lefosi inuə bamə eto ɔni wə luufi wə ɔkpe kɔni.

7

Yesu Ésu Yudafo Eto Mpatampa Kalosiəsiə Eto Diyisəe Kedikɔ.

¹ Lə nyamfo eto kamaa, Yesu ésu óye læ Galilea eto kasɔ, nya wánla nkə weesu Yudea eto kasɔ itsyise Yudafo akabəbe kusu læ balo wə eso. ² Lefe nəmfoo, Yudafo eto Mpatampa Kalosiəsiə eto Diyisəe nəmə éboyo.

³ Nyaso Yesu eto bayimisani áteyi wə nkə, “Du mfo læ esu Yudea eto kasɔ læ fə bakasebi læ bənyə asa nnya fanlə buyifo. ⁴ Itsyise utidi wə laala nkə bate wə, enyifo asa kakula. Se fanlə asa nyamfo buyifoo, ləkə nnya ate kawunsiə kenke læ betidi læ bate fə!” ⁵ Bátəyi wə nko itsyise wə bayimisani kulaa tsya mámfo wə bánɔ.

⁶ Yesu áteyi mə nkə, “Mó lefe mányo tɔ. Fəe mii, lefe saa aləkə itə mi. ⁷ Kawunsiə embofo mi bukisi. Fəe móɔ, keekisi mə itsyise nle buləkə kate minkə ke asayifoyifo eyi ku abuayifoyifo. ⁸ Mii, bisu diyisəe nəmə kedikɔ. Móɔ, membusu diyi nəmə kedikɔ itsyise mó lefe mányo tɔ.” ⁹ Se óteyi mə nyamfoo, ótsyime ɔkə læ Galilea mfó.

¹⁰ Fəe se wə bayimisani bamə dídu bésu diyi nəmə kedikɔ eto kamaa, Yesu tsya ésu mfó, fəe wənləkə wə əsuə ote, ókula əsuə. ¹¹ Yudafo eto beninə ákabəbe wə læ diyisəe nəmə kedikɔ ákatɔ bə, “Sieti osani əmə nkpe?”

¹² Betidi kpə læ sitiditu nəmə nti ékedi etiki kawəkawə læ Yesu əsuə katəyi bənkə, “Uyifo utidi sɛɛ.”

Nya bətsyuə tsya díkatəyi bənkə, “Owo lo! Ɖlɛ betidi bəwɛ kakpe kanyansa!” ¹³ Fəe se banlə Yudafo sikpi bote esoo, kuutsyuə mámfo nnya buləkə katəyi læ betidi læ banɔ.

Yesu Áte Asa Lə Dyi Nəmə Kedikɔ.

¹⁴ Se diyisəe nəmə didi eto eyi leyo ni ntinti etii, Yesu ésu Yudafo eto Disumuyo nya úsu óte asa mfó. ¹⁵ Wə asatete nyamə éyifo Yudafo bamə yanii, nya bátəyi bənkə, “Sieti okosobi əmfo ditsyi ku kobe komfo eto okle, se wénsu asa kakaseko læ kukalebe saa?”

¹⁶ Mfó Yesu díta mbuaye óteyi mə nkə, “Mó asatete méntsyi mó kosate ɔflo. Bomu itsyi Onanto wə létsyese mɛ ɔflo. ¹⁷ Utidi wə laala nkə weeyifo Onanto eto lelabbii, ebote læ asa nnya maate etsyi Onanto ɔflo lee, mó kosate eto əsuəalɛ əsuə maate nnya. ¹⁸ Utidi wə leedi etiki itsyi læ wə əsuəalɛ əsuə, wə əsuə eto atɛsə waabəbe. Fɛ, utidi wə laala nkə waatɛsə nwə létsyese wə, weeyifo asa kayenko læ sitinti əsuə nya waantəyi sidia. ¹⁹ Inni Moses ni nwə díta mi kɔfi komə lee? Fəe mi kuutsyuə entsyue kɔfi komə koto. Beso bela biə bialo mɛ?”

²⁰ Mfó sitiditu siamə díta wə mbuaye bənkə, “Ləwɔnɔ bua təkəko fə! Owoe nle bola nkə waalo fə?”

²¹ Yesu ətə mə mbuaye nkə, “Ayanisa ani nyamfo mínyifo nya íyifo mimble tā yanii mmə. ²² Moses ətə mi kɔfi nkə bela mi bebisaibi eto alo. Ite bə inni Moses uni ditsyiko nko, bomu itsyi taa mi bana lefe. Nyaso biala osaibi lelo læ Ɖnwɛditsyayi nɛ. ²³ Nya læ boofu osaibi lelo bola læ

Ɔnwɛditsyɛyi ɛsuɛ lɛ kase yembonta Moses eto kɔfi ibuu, beso biɛnyɛ ɔblo kakpe mɛ biɛ ntsya utidi wɛ nle bufi, ɔmuɛ ale kenke lɛ Ɔnwɛditsyɛyi ɛsuɛ? ²⁴ Biemfi ɛnyɛnsa bekpɔ lekpo! Bomu bekpɔ etiki eto lekpo ɛye lɛ sitintisu ɛsuɛ.”

Betidi Átɔ Bánɔ Lɛ Yesu Ni Utidi Wɛ Bákpo Ɔhile Bɛtsyɛ Ɛmɔ.

²⁵ Betidi bɛtsyɛ ba dítsyi Yerusalem áɔ bɛ, “Inni utidi ɛmfo banlɛ bɔbɛbɛ bɛ baalo? ²⁶ Bebe wɛ! Ɔlɛ etiki budi lɛ obianti, nya bántɛyi wɛ kulesa! Lee, bote bákate sitinti biɛnkɛ wɛ ni Nwɛ Onanto Lékpo Ɔhile Utsyɛ ɛmɛ? ²⁷ Lɛ Nwɛ Onanto Lékpo Ɔhile Utsyɛ ɛmɛ ɛbɛɛ, kuutsyɛ saa embote kaka utsyi úbɛ. Fɛɛ utidi ɛmfo alɛɛ, bomble yi kaka utsyi úbɛ.”

²⁸ Lefe nɛ Yesu díkate asa lɛ Disumuyo mfóo, ófa bembembe óto nkɛ, “Inni biɛnkɛ biyi mɛ sitinti ku kaka mintsyii? Mɛmbɛ mfo lɛ mɔ ɛsuɛale ɛsuɛ! Nwɛ létsyese mɛɛ, waantɛyi sidia. Nya mii, binyi wɛ. ²⁹ Fɛɛ mɔɔ, nyi wɛ, itsyise intsyi wɛ ɔflo nya wɛ ni nwɛ létsyese mɛ.”

³⁰ Nya bákplatsya bɛ bɛmuɛ wɛ. Fɛɛ mɛ kuutsyɛ saa mámfo wɛ butidi, itsyise wɛ lefe mányo tɔ. ³¹ Fɛɛ kpɛ lɛ mɛ nti áfo wɛ bánɔ nyaso bátɔ bɛnkɛ, “Nya lɛ Nwɛ Onanto Lékpo Ɔhile Utsyɛ díbɛɛ, uteyifo ayanisa ote enso nnya utidi ɛmfo díkeyifoo?”

Batsyese Mba Laase Disumuyo Bɛ Bɛmuɛ Yesu.

³² Farisifo bamɛ áno se sitiditu siamɛ nle etiki nyamfo bɔtɛyi lɛ kawɛ lɛ mɛ nti lɛ Yesu ɛsuɛ, nyaso mɛ ku besumunya ninɛ átsya nya batsyese kedikɛtɛkɔ eto mba laase mfo bɛ besu bɛmuɛ Yesu baboko.

³³ Yesu átsyi mɛ nkɛ, “Nsi mɔɔkɛ mi lenti itɛ lefe kliminti ditsyɛ ete muusinkli nsu nwɛ letsyese mɛ ɔflo. ³⁴ Biɛbɛbe mɛ, fɛɛ biembunya mɛ, itsyise kaka mɔɔkɛɛ, biembofo mfó bubɛ.”

³⁵ Ete Yudafo eto beninɛ létɔ mɛ ɛsuɛ bɛnkɛ, “Sieti nwɛ mfo laala nkɛ weesu fɛ boembunya wɛ? Lee, bubu ɔnlɛ nkɛ weedu usu Helafɔ eto kɛmɛ ka bo betidi nkpe bɛ lɛ ote Helafɔ bamɛ asa mfóo? ³⁶ Nnya ɔnlɛ bɔtɛyi nkɛ, ‘Biɛbɛbe mɛ, fɛɛ biembunya mɛ,’ nya ‘Kaka mɔɔkɛɛ, biembofo mfó bubɛ,’ eto kasɔ ni be?”

³⁷ Lɛ diyi fɛfɛ nɛ ni diyi nɛ nso bofe lɛ diyididi nɛmɛ ɛsuɛɛ, Yesu átake únyɛ nya óbesɛ ɔkɔɛ kato ótɛyi nkɛ, “Lɛ utukue lɛ utsyɛɛ, utsyɛ ɛmɛ bɛ mɔ ɔflo lɛ ubɛ unɛ ntu. ³⁸ Fe kase báwɔni bákpe lɛ Awɔnisa Kenke eto Kukue ɛsuɛ bátɛyi bɛnkɛ, ‘Utidi wɛ léfo mɛ ɔnɔɔ, ketukplo ka létɛ ntu bo létɛ utidi létɛsiɛ nkpe eto ntuu, ebɔbɔdi butsyi lɛ wɛ utu kɛmiɛ.’ ” ³⁹ Yesu átsyi nyamfo itsyi lɛ Lɛwɔnɔ nɛ mba léfo wɛ bánɔ loofɔ ɛsuɛ. Itsyise ɛyo lefe nɛmfo, bɛntɛ tɔ Lɛwɔnɔ nɛmɛ, se bántakasɛ tɔ Yesu bɛtsyiko ɔkɔmɛ báboko wɛ diyɛnde esuɛ eso.

⁴⁰ Se betidi bamɛ lenɔ etiki nyamfo, bátɛyi bɛnkɛ, “Sitintii, utidi ɛmfo eyifo Onanto eto Unyelɛkɛtidi ɛmɛ.”

⁴¹ Babamba tsya átsyi bɛnkɛ, “Nwɛ mfo ni Nwɛ Onanto Lékpo Ɔhile Utsyɛ nɛ.”

Fɛɛ mɛ bɛtsyɛ áɔ bɛnkɛ, “Nwɛ Onanto Lékpo Ɔhile Utsyɛɛ, ebofo Galilea butsyi? ⁴² Awɔnisa Kenke eto Kukue átsyi nkɛ Nwɛ Onanto Lékpo Ɔhile Utsyɛ ebutsyi Oka David eto kafo lɛ Betlehem eto umɛ kaka Oka David dísiɛ.” ⁴³ Lɛ nnya eso kabakɛfɛ édufɛ lɛ betidi bamɛ eto nti itsyi lɛ Yesu eso. ⁴⁴ Bɛtsyɛ ala bɛ bɛmuɛ wɛ, fɛɛ kuutsyɛ saa méntidi wɛ.

Yudafo Eto Beninɛ Mámfo Yesu Banɔ.

⁴⁵ Se mbalaase Disumuyo eto mba bákpe dísinkli besuu, Farisifo ku besumunyə ninə bamə ɔflo, bātɔ mə bənkə, “Beso bíəmmuə wə lə əsuəale beboko?”

⁴⁶ Mfó nya bətə mbuayɛ bənkə, “Boanno tɔ kuutsyuə saa di etiki fe kase utidi əmfɔ didi kulefe!”

⁴⁷ Farisifo bamə átɔ mə bənkə, “Nyale úflu mi tsyaa, mi nsusu, ówe mi ókpe? ⁴⁸ Bíɔnɔ tɔ bənɔ biə beninə bətsyuə nye Farisinyə utsyuə áfɔ wə ɔnɔ? ⁴⁹ Kulefe, kulefe! Ditiditu nəmfo enyi Moses eto kɔfi eto kulesa. Nyaso Onanto eto ekudi təkəko mə!”

⁵⁰ Farisifo eto uninə ɔni wə baakpo Nikodemo, ébusu Yesu ɔflo únyə. Ɔtɔ mə nkə, ⁵¹ “Nyale, bo kɔfi ətə bo kusu nkə bokpronko utidi lekpo bolo wə dikpi lefe nə eto lefe boanno tɔ wə kənyɛ eto etiki nye batɔ wə lesa nə úyifo?”

⁵² Bətə mbuayɛ bātɔ wə bənkə, “Nyale, fintsya Galileanyə feni? Dufə lə Anantotiki eto Ekue abe, ete ebote fə Onanto eto unyɛləkətidi kuutsyuə embobo utsyi lə Galilea.” ⁵³ (Nya utsyuə saa didu úsu diyɔ.)

8

Usio Wə Bəmuə Lə Kusəkpokpo Əsuə.

¹ Fɛɛ Yesu wə édu úsu Nnuəbi eto Eyi eto Kɔtini əsuə. ² Kəsiəsə eto olesia tuu, úsinkli úsu Yudafo eto Disumuyo. Betidi bamə kenke əbə bātɔsilama wə, nya úsiə lə mə nti, útsyiko mə asa bote. ³ Mfóo, kɔfi eto bateasa ku Farisifo lékpa usio utsyuə wə bəmuə kɔni kɔni lə disənkpo əsuə báboko mfó. Nya bənyənsə wə lə məmble kenke eto ənəmi. ⁴ Bátɛyi Yesu bənkə, “Oteasa, bəmuə usio əmfɔ kɔni kɔni lə disənkpo əsuə. ⁵ Lə Moses eto kɔfi əsuə, ele bə boto wə okle aba bolo,” lə bənyə etiki lə wə, “Ntsyə fanle bətɛyi lə nnya əsuə?” ⁶ Bātɔ wə nyamfo bə lə befi batɔ wə babe lə bayɛ lə nnyá əsuə bəmuə wə.

Fɛɛ Yesu əbə kasɔ nya úfi wə lenimi útsyiko asa bəwɔni lə kasɔnti.

⁷ Nya se bensi bənyə banle wə etiki bətɔɔ, óbesə əsuə kato nya ɔtɛyi mə nkə, “Mi nti eto nwə dímenyifo tɔ lebuə unyə, di utute lə oto wə leba.”

⁸ Nya usi úbə kasɔ, ówɔni asa lə kasɔnti ku wə lenimi.

⁹ Se beninə bamə lenɔ nnya nkoo, məmble kenke édu ɔni, ɔni, idu lə beninətidi əsuə. Isi íbu Yesu ku usio əmə mate nsi nyə mfó.

¹⁰ Yesu átakasə əsuə únyə nya ɔtɔ usio əmə nkə, “Boambe, se báfe? Nyale, mə kuutsyuə mémbu loolo fə dikpi?”

¹¹ Mfó usio əmə dítə mbuayɛ nkə, “Owo lo, Bonamute.”

Nyaso Yesu átɛyi wə nkə, “Nko ke mintsya ləmbolo fə dikpi nɛ. Nyaso du esu. Fɛɛ mensisə eyifo lebuə bio.”

Yesu Ni Kawunsia Eto Diyənde.

¹² Yesu esi údi Farisifo etiki ɔtɛyi nkə, “Mɔ ni kawunsia eto diyənde. Utidi wə ke ntekəko məə, wuunyə diyənde nə ləətə utidi nkpə tinti nya wəəmbɔyɛ lə ketuntu əsuə kulefe.”

¹³ Farisifo bamə átɛyi wə bənkə, “Alɛ etiki budi ketsyi lə fə əsuə. Nyaso nnya fanle bətɛyi əmbə kalende saa.”

¹⁴ Mfó nya Yesu létɛyi mə nkə, “Owo lo, ite bə nle etiki budi ketsyi lə mɔ əsuə tsyaa, lesa nə mínle bətɛyi kpe kalende, itsyise nyi kaka mintsyi, nya minyi kaka mintɔ. Fɛɛ mimii, binyi kaka mintsyi nye kaka mintɔ.

¹⁵ Mii, kawunsia eto nsusu əsuə nnya biefi kakpronko asa lekpo nɛ, fɛ mɔɔ,

mankpronko kuutsyuə lekpo. ¹⁶ Fɛɛ lə bə nyifo nkoo, mɔ lekprokpronko ebɔyɛ lə sitinti eto kusu əsuə. Itsyise inni mɔ mate lookpo ni. Bomu Anto wə létsyese mɛɛ, əənyə mɛ kama. ¹⁷ Nya lə mi kɔfi əsuəə, bəwɔni bəkpe bə, lə badansiɛ inuə eto kenye akate lə etiki ətsyuə əsuəə, lesa nə bətɛyi kpe kalende. ¹⁸ Mɔɔ, meedi adansiɛ lə lesa nə maatɛyi əsuə, nya mɔ Anto wə létsyese mɛ tsya eedi adansiɛ lə mɛ əsuə.”

¹⁹ Mfó bátɔ wə bənkə, “Se fə anto əmə nkpe?”

Yesu ətə mbuayɛ nkə, “Binyi mɛ nya binyi mɔ Anto əmə tsya. Lə bote ete bete mɛɛ, eni biote mɔ Anto tsya.” ²⁰ Yesu átɛyi nyamfo lə okokakoko se ɔnlɛ asa bote lə Disumuyo nəmə. Fɛɛ kuutsyuə saa məmmuə wə, itsyise wə lefe mányo tɔ.

²¹ Yesu esi ótɛyi mɛ nkə, “Məəbə budu lə mi ɔflo, nya biɔbɛbɛ mɛ, fɛɛ biukpə lə mi abua əsuə. Nya kaka mintɔɔ, biembofo mfó bubə.”

²² Nyaso Yudafo bamə átɔ mə əsuə bənkə, “Wə əsuə ɔntɔ kalokɔ eso ótɛyi nkə, ‘Biembofo kaka mintɔ bubə lee?’”

²³ Yesu ətə mə mbuayɛ nkə, “Mimii, kasɔ mfo eto betidi bini. Nya mɔɔ, ntsyi kato. Mi etsyi kawunsiə mfo, fɛɛ mɔɔ, mentsyi kawunsiə mfo.

²⁴ Nyaso míntɛyi mi minkə biukpə lə mi abua əsuə nɛ. Nya lə biamfo bɛnɔ biə mɔ ni nwə minii, biukpə lə mi abua əsuə sitinti.”

²⁵ Bátɔ wə bə, “Owoe feni?”

Yesu ətə mə mbuayɛ nkə, “Lesə nə míntɛyi mi itsyi taa kasɔ ketsyikokɔɔ, ni əmə ete nɛ. ²⁶ Nkpe etiki kpə lə mi əsuə nnya ele bə mfi nlo mi dikpi. Fɛɛ nwə létsyese mɛɛ, sitintitidi uni. Nya asa nnya minɔ mintsyiko wə ɔflo, nnya mimfi minlɛ letsya bobe kətə kawunsiə nɛ.”

²⁷ Mfóo, bənnɔ kasɔ bə Yesuu, Anto əmə əsuə ɔnlɛ etiki budi ketsyiko.

²⁸ Nyaso ótɛyi mɛ nkə, “Lə bebesə Utidi Eto Ubi əmə kato, nyafɛ biote biə mɔ ni nwə mini nɛ, nya meenyifo kulesa lə mɔ əsuəale əsuə. Bomu lesa nə mɔ Anto léte mɛ nkə nteyii, ni hā maatɛyi nɛ. ²⁹ Nwə lekpe mɛ kɔtɔɔ, si ko mɛ. Wóanyani mɔ mate utsyɛ, itsyise meeyifo lesa nə ləəyuəsə wə kafɔ lefe saa.” ³⁰ Nya se ótɛyi nyamfo mmə, betidi kpə ba lɛnɔ ótɛyi nyamfoo, áfo wə bənɔ.

Yesu Ələkə Betidi Ba Ni Abraham Eto Bebi Óte.

³¹ Nyaso Yesu átɛyi Yudafo ba léfo wə bənɔ nkə, “Lə biyifo lə mɔ asatete əsuəə, ete bə biyifo mɔ bakasebi sitinti nɛ. ³² Biote sitinti siamə, nya sitinti siamə ebutə bisia lə mi əsuə əsuə.”

³³ Bátɛyi wə bənkə, “Abraham eto beflufu buni, nya bóendi tɔ ndomufɔ butə kuutsyuə saa tɔ búnɔy! Ntsyɛ ibə fɛ faatɛyi fənkə, bootə busia lə bo əsuə əsuə?”

³⁴ Yesu ətə mə mbuayɛ nkə, “Nlɛ mi bɔtɛyi sitinti minkə utsyuə saa ke leeyifo lebuua, uyifo ndomunɔy utə lebuua. ³⁵ Ndomunɔy əamfiani oyobi wə nkpe kedikɔ kulefe. Bomu oyosate eto ubii, wə kpe kedikɔ lefe saa.

³⁶ Nyaso lə mɔ Onanto eto Ubi ətə kusu nkə bisia lə mi əsuə əsuə əsuəə, ete bə bisi lə əsuə əsuə sitinti nɛ. ³⁷ Nyi miə Abraham eto bebi bini. Fɛɛ belə biə bialo mɛ, itsyise biamfo asa nnya maate mi bɛnɔ, eso. ³⁸ Lesa nə mimfo mintsyiko mɔ Anto ɔfloɔ, ni maatɛyi nɛ. Nya mi tsyaa, lesa nə bɛnɔ bitsyiko mi anto ɔfloɔ, ni bɛnlɛ buyifo nɛ.”

³⁹ Yudafo bamə átɛyi wə bənkə, “Abraham ni bo anto.”

Yesu átɛyi mɛ nkə, “Lə Abraham eto bebi bini sitintii, eni biuyifo asa nnya Abraham díyifo seka. ⁴⁰ Fɛɛ belə biə bialo mɔ nwə laatɛyi mi sitinti

sia mĩno mintsyiko Onanto oflo. Abraham mėnyifo nko. ⁴¹ Asa nnya mi anto kosate díyifoo, nya benle buyifo nē.”

Mfó hátēyi wə bənkə, “Bunni basənoɓi! Anto ɔni nkpe bo, wə ni Onanto!”

Yesu Ɔlākə Betidi Ba Ni Balo Eto Bebi Ote.

⁴² Yesu átēyi mə nkə, “Lə Onanto ete ni mi antoo, eni biala mə. Itsyise Onanto oflo mĩntsyi mĩmbə mfo. Inni mə kosate eto lelabi əsuə mĩmbə. Bomu wə ni nwə létsyese mə. ⁴³ Ntsyə eso bianno lesa nə minlə mi bəteyi kaso? Nnya ni bə bianla biə biano ditiki nə minlə mi bəteyi. ⁴⁴ Mi anto Obonsam eto bebi bini, nya bela biə biyifo wə lelabi. Idu taa kaso ketsyikokoo, uyifo nwə laalo betidi. Nya woanla ditiki tinti nəmə itsyise wanteyi sitinti kulefe. Lə ɔteyi sidiaa, wələkə wə ditsyəbi kate. Itsyise nwə laateyi sidia uni, nya wə ni bidia kenke eto anto. ⁴⁵ Fəe məo se ini sitinti maateyi mi esoo, biamfo mə kanə. ⁴⁶ Mi nti eto owoe lofo mə dikpi bolo nkə nyifo lebuə? Lə nteyi mi sitintii, beso biamfo mə kanə? ⁴⁷ Utidi wə ni Onanto eto olee, aano Onanto eto etiki. Nnya eso bianno Onanto eto etiki ni bə binni wə bale.”

Yesu Ɔlākə Asa Nnya Óte Kaso Óte Yudafo.

⁴⁸ Yudafo áto Yesu bənkə, “Lə bóteyi boənkə Samarianyə feni nya lewəno bua təkəko fəə, bóteyi sidia?”

⁴⁹ Yesu ətə mə mbuayə nkə, “Ləwəno bua saa əntəkəko mə. Nlə mə Anto dibu butə, fəe mi əntə mə dibu. ⁵⁰ Məo, maambəbe dibu kətə əsuə. Fəe nwə laabəbe nkə betidi tēsə məe, kpe. Wə ni nwə laakpo lekpo kayenko lə kusu əsuə nē. ⁵¹ Nlə mi bəteyi sitinti minlə, lə utsyūə eetsyue mə asatete kotoo, wəmbukpə kulefe!”

⁵² Yudafo átēyē wə bənkə, “Mfe fə buunyə boə lewəno bua təkəko fə nē! Abraham əkpə, nya Onanto eto bənyeləkətidi tsya díkpə, fəe fə lə bəteyi fə nwə ke ditsyue fə asatete kotoo, əmbukpə kulefe! ⁵³ Bubu feebu fə fə ləmo fanso Boanto Abraham wə díkpə, fəe? Onanto eto bənyeləkətidi tsya əkpə! Owoe eto okle feebu fə wə feni?”

⁵⁴ Mfó nya Yesu díte mbuayə nkə, “Lə mə əsuə maatese, nyale mə atesə nyamə manle kulesa. Fəe nwə laatesə məe, wə ni mə Anto. Wə ni nwə biateyi biə wə ni mi Onanto nē. ⁵⁵ Mii, binyi wə. Fə məo, nyi wə. Lə nteyi miə minnyi wəe, nyale moofiani odia fe mi ke, fəe nyi wə, nya meetsyue wə ditiki koto. ⁵⁶ Mi anto Abraham ənyə disuəyua se ɔno mə bubə eto asa. Nyaso úfi ənəmi útəkə lə mə bubə əsuə nya únyə disuəyua.”

⁵⁷ Yudafo bamə átēyi wə bənkə, “Ámamfo tə ale fosi ano kulaa tsya, nya bəteyi fanlə bəteyi fə eyi Abraham?”

⁵⁸ Mfó Yesu ləteyi mə nkə, “Nlə mi bəteyi sitinti miə, məo, mfe nkpe koko fə bále Abraham.”

⁵⁹ Ete bāsə abambi bə baato wə, fəe Yesu ákula əsuə nya ɔbo údu lə Kedikətəkə mfó.

9

Yesu Átsya Unamba Utsyua.

¹ Se Yesu díbə ofe ɔntoo, únyə utidi utsyua wə bále unamba. ² Wə bakasebi áto wə bənkə, “Oteasa, owoe eto lebuə díte bále osani əmfə unamba? Wə kosate eso lee wə antomə eto abua eso?”

³ Mfó Yesu díta mə mbuaye nkə, “Inni nwə mfo nye wə antomə díyifo lebuə eso. Bomu bále wə nko bə lə eye lə wə əsuə lə Onanto lə uləkə wə keyifo eto əsuəale ote betidi. ⁴ Se bonkpe lə kalesiasə əsuə esoo, ele bə buyifo keyifo butə nwə létseyese mɛ. Kale əəbə bolo nya kuutsyuə saa lensiembofo keyifo buyifo. ⁵ Lefenə eto lefe minsi minkpe lə kawunsiaə, mo ni kawunsiaə eto diyənde.”

⁶ Se Yesu leteyi nko ólosəə, ókpo ntufə lə kasə, ówə site úfi se údikiti wə lə ənəmi, ⁷ nya óteyi wə nkə, “Su lə esu əflə ntu lə Siloa eto Ditubiə əsuə.” Siloa eto kasə ni nkə Bákpe wə. Nyaso osani əmə əsu úflə ntu bomə. Nya wə ənəmi lesini ɔnlɛ asa bunyə, nya úsinkli úbə oto.

⁸ Wonko mba nkpe lə koyotsya ku betidi ba kenke díkənyə wə ɔnlɛ asa botɔ, átə bənkə, “Inni osani əmfo ni nwə díkəsiə lə mfó úkatə asa?”

⁹ Bətsyuə áteyi bə wə uni. Fɛɛ babamba áteyi bənkə, “Owo lo, inni wə uni. Bole ete ole wə.”

Mfó nya utidi əmə kosate leteyi nkə, “Mə uni!”

¹⁰ Bátə wə bənkə, “Ntsyə ibə fɛ fanlɛ asa bunyə?”

¹¹ Útə mbuaye nkə, “Utidi wə baakpo Yesu ləwə sitə udikiti mɛ lə ənəmi nya óteyi mɛ nkə nsu mflə ənəmi lə Siloa eto ditubiə. Nyaso nsu, nya se mímfle ənəmi mínləsə ete míntsyiko asa bunyə.”

¹² Bátə wə bə, “Sieti onkpe?”

Útə mə mbuaye nkə, “Mante kaka onkpe.”

Farisifo Átə Unəmba Əmə Kase Báye Bətsya Wə.

¹³ Bákpa nwə eto ənəmi léba kə əməə, bésuko Farisifo bamə oflo. ¹⁴ Diyi nə Yesu lenwə sitə údikiti lə unəmba əmə eto ənəmi fɛ ótsya wəə, éyifo ɔnwéditsyayi.

¹⁵ Nya Farisifo bamə tsya létə osani əmə kase íyifo fɛ útsyiko asa bunyə. ɔteyi mə nkə, “Sitə ɔnwə úfi údikiti mɛ lə ənəmi. Nya mímfle mə ənəmi ete míntsyiko asa bunyə.”

¹⁶ Mfó nya Farisifo bamə eto bətsyuə leteyi wə bənkə, “Utidi wə díyifo nyamfo embofo Onanto oflo butsyi! Itsyise weenyifo lə ɔnwéditsyayi eto kəfi əsuə.”

Fɛɛ mə bətsyuə bamba áteyi bənkə, “Ntsyə yoofə bubə bə obuayifo ebofo ayanisa nyamfo eto okle buyifo kate?” Itə kəsənsə édufə mə lenti.

¹⁷ Nyaso Farisifo bamə esi bátə osani əmə bənkə, “Se fanlɛ boteyi fənkə wə lesini fə ənəmi, be ni fə nsusu itsyi lə wə əsuə?”

Mfó nya osani əmə díta mbuaye nkə, “Onanto eto Unyeləkətidi uni.”

¹⁸ Yudafo bamə mámfə bánə sitinti bə osani əmə ába ənəmi fɛ usi útsyiko asa bunyə isu ese lefe nə bákpadí wə anto mə díbə.

¹⁹ Bátə mə bə, “Mi ubisaibi ni nwə mfo? Biə béle wə unəmba, nya ntsyə iyifo fɛ omfɛ ɔnlɛ asa bunyə məmɔ?”

²⁰ Wə anto mə ətə mbuaye bənkə, “Buyi boə bo ubi uni. Nya bunyi tsya boə bole wə unəmba. ²¹ Fɛɛ bunyi kase íyifo fɛ omfɛ ɔnlɛ asa bunyə. Nya bunyi futsyə tsya létsya wə ənəmi nyamə. Bətə wə kosate lə ɔteyi mi itsyise wóobel!” ²² Wə antomə áteyi nyamfo nko itsyise balɛ Yudafo sikpi bote, itsyise Yudafo áteyi bətsyə bə utsyəə ke leteyi nkə ófo Yesu ɔno fɛ Nwə Onanto Lékpə ɔhile Utsyəə, booləkə wə bətsyiko lə mə katsyako. ²³ Nyamfo eso wə antomə leteyi bənkə, “Wóobe, bətə wə kosate ne!”

24 Bákpadì nwè bále unèmba àmè dinuáfè nya bátèyi wè bènkè, “Tè Onanto sikpì lè atèyi bo sitinti! Buyi boè utidi wè létsya fè mfó eyifo obuayifo!”

25 Osani àmè àtè mè mbuayè nkè, “Mòò, minnyi lè obuayifo ni osani àmfò lee unni. Lesa lóni minyi mòotèyi ni bènkè, kòò mba ànèmi. Fèè mòmòò, mfe nle bunyè!”

26 Bátò wè bènkè, “Bè úyifo fè nya ntsyè óyè ótsya fè ànèmi nyamè?”

27 Útè mbuayè nkè, “Mboka mi bótèyi éfè, fèè bianla biè biafo nnya. Beso bela biè bisi bianò nnya? Lee, bela biè miitsya afiani wè bakasebii?”

28 Bákà wè bátèyi bènkè, “Fè ete ni wè okasebi. Boo, Moses eto bakasebi buni. 29 Buyi boè Onanto édiko Moses etiki. Nya nwè mfo alèè, boante kaka utsyi kulaa tsya!”

30 Mfó nya osani àmè létèyi mè nkè, “Nte ditiki nè eto okle ni nèmfo? Binyi kaka utsyi, fèè wè lesini mè ànèmi nè! 31 Buyi boè Onanto eentsyue babuayifo koto, fèè lè utsyùè eesumu Onanto, nya weeyifo wè lelèbii, weetsyue wè koto kanò wè olatoto. 32 Idu taa kawunsia eto kaso ketsyikokòò, bóannò tò bè kuutsyùè saa wè átsya nwè bále unèmba. 33 Lenni Onanto ófò utsyii, eni wèmbòfo kulesa buyifo.”

34 Bètèyi wè bènkè, “Fèè bále ku lebua fábe ku nii! Nya fè bomu lela fè aate bo asaa?” Nyaso bála wè, bábènkò lè Yudafo eto katsyako kamè.

Betidi Bətsyua Eebu Bə Bənyə Asa Wuue.

35 Yesu áno nkè bála wè nyaso se únyè osani àmèè, ótò wè nkè, “Áfò Utidi Eto Ubi áno?”

36 Osani àmè àtè wè mbuayè nkè, “Nto, te mè futsyè uni, bè lè mfo wè nno.”

37 Mfó nya Yesu létèyi wè nkè, “Ébunyè utidi àmè koko, nnyè wè ni nwè nle fè etiki budinko mfo mòmò nè.”

38 Osani àmè átèyi nkè, “Bonamute, mfo nno!” Nya óse akonki lè Yesu eto ànèmi úsumu wè.

39 Yesu átèyi nkè, “Mbè kawunsia kamfo bè lè nkronko betidi lekpo, bè lè bènèmba lè bənyè asa, nya mba lənyəè, lə bafiani bənəmba.”

40 Farisifo ba dínyè mfo lèno nnya Yesu létèyii, áto wè nkè, “Nyale bótèyi fanlè fè bo tsya ába ànèmi lee?”

41 Yesu àtè mè mbuayè nkè, “Lè boba mi ànèmi lebaa, eni biebudì dikpì, fèè se biè bèlè bunyè esoo, mi abua təkə mi lè əsuə.”

10

Nwə Nyi Basamu Bəyenko, Aale Mə Ola.

1 Yesu átèyi mè nkè, “Nlè mi bótèyi sitinti miè, utsyùè saa ke dímanyè lè lesamuyo eto kesie údufè lesamuyo nèmèè, bomu óyè kusu bamba saa údufè lè ni kafoo, eyifo uyu ku nwè laabiasè asa. 2 Nyaa, nwè ke laayè lè kesie kedufè lesamuyo nèmè kafoo, wè ni nwè laayenko basamu tinti nè. 3 Nya nwè laase lesamuyo eto kesie aasini kesie eto siku kətə wè. Woakpadi basamu bamè lè mè aye nya baano wè okòè nya woakpa mè kabènkò. 4 Lè okpadi mè nya oyenko mè obènkoo, woatò mè sètò kayenko mè nya bəətəkəkò wə kama itsyise beeyi wə okòè. 5 Bəmbutəkəkò kuutsyùè bamba kama. Bomu bootsyetsyi bedu itsyise benyi wə okòè.”

⁶ Yesu átɛyi mə lekpa nɛmfɔ, fɛɛ bǎnnɔ nnya óɛyi mə eto kasɔ. ⁷ Lə nyamfɔ esoo, Yesu esi óɛyi mə nkə, “Lə sitintii, mə ni kesie itə basamu bamə. ⁸ Betidi ba kenke letɔ mə setɔ bəbəə, beyifo beyu ku mba laabiasə asa. Fɛɛ basamu bamə méntsyue mə koto. ⁹ Mɔ ni kesie kamə. Lə utsyuə aye lə mə udufə lə kafoo, wuunyə bofo. Wuudufə lə mfó ukabɔ, nya wuunyə didisa sɛɛ ukedi. ¹⁰ Uyuu, bubə ete woəbə nkə lə uyu, olo utidi, obiasə asa. Mɔɔ, mbə miə lə binyə nkɔ, nkɔ bo lɛflo.

¹¹ “Mɔ ni utinti wə laayenko basamu, nwə lɛtɔnɔ nkə weefi wə nkɔ utə lə wə basamu eto disi. ¹² Utidi wə laayenko basamu wə baafo diyi eto kayo nya benni wə kosate eto balee, weetsyetsyi kedu lə unyə ukiti nɛ bubə. Ukiti əmə eedufə mə lenti kəmuə mə nya wəəsensə mə. ¹³ Utidi əmfɔ eetsyetsyi kedu itsyise diyi eto uyifoyifo ete uni. Nya basamu bamə eto boflo nye mə kasɛ aanka wə.

¹⁴⁻¹⁵ “Mɔ ni utinti wə laayenko basamu. Fe kase Antɔ əmə nyi mɛɛ, nya mintsya nyi wəə, nko ke mintsya nyi mə basamu, nya məətsya nyi mɛ nɛ. Nya mɛntɔnɔ miə məəkpɔ lə mə disi. ¹⁶ Nkɔ basamu bamba ba ləmbə lə lesamuyo nɛmfɔ tɔ. Ele bə nyenko mə tsya mboko, nya mə tsya lə banɔ mə okɛ. Nya məmblɛ loofiani basamu eto ditsyukpa lɔni lə əyenkoyenko ɔni eto kalɔ.

¹⁷ “Antɔ əmə aala mɛ, itsyise ntɔnɔ miə məəkpɔ lə mə disi, bə lə nsinkli mbə nsia nkɔ bio. ¹⁸ Kuutsyuə saa embofo mə nkɔ bofo lə mə ani, bomu mə kosate difi mu mɛntə miə məəkpɛ. Nkɔ əsuəale bə mofo mu bufi kətə. Nya əsuəale si ekpɛ mɛ bə nsinkli mfo mu. Nko əmə mə Antɔ dítə mɛ nkə nyifo nɛ.”

¹⁹ Lə etiki nnya Yesu letɛyi mfo esoo, kabakəfə esi kédufə lə Yudafo bamə nti. ²⁰ Mə nti eto bətsyuə kpə átɛyi bənkə, “Ləwɔnɔ bua təkəko wə. Ǫɛ kumunə bukpə! Beso ele bə besi bətsyue wə koto fɛ?”

²¹ Fɛɛ babamba tsya átɛyi bənkə, “Utidi wə əsuə ləwɔnɔ bua nkɔ, embofo etiki nyamfo eto okle bəɛyi! Ntsyə ləwɔnɔ bua luuyifo unəmba si unyə asa fɛ?”

Yudafo Mámfo Yesu Bǎnɔ.

²² Ləyɔlefee, nya beedi Yudafo eto Disumuyo Bufikakpɛ lə Onantɔ kɔni eto Diyi lə Yerusalem. ²³ Yesu ákayɛ kafe lə Disumuyo eto lekpaɛ nə baakpɔ Solomɔ eto Ablanase mfó. ²⁴ Mfó nya Yudafo bamə létsyilama wə, nya bǎtɔ wə bənkə, “Isu ese dimamfe lefe kon fookpɛ bo lə ketuntu əsuə esu ase? Tɛyi bo sitinti siamə, lə fə ni Utidi əmə Bákpo Ǫhile Bətsyə.”

²⁵ Yesu ətə mə mbuayɛ nkə, “Mbəɛyi mi nyamfo koko, tsya biamfo mə akanɔ. Asa nnya meeyifo lə mə Antɔ eto əsuəale əsuəə, lə mɛ buləkə kate. ²⁶ Fɛɛ biəmbɔfo mɛ bɛnɔ, itsyise bientsyi mə basamu bamə nti. ²⁷ Mɔ basamu eetsyue mɛ koto. Nyi mə, nya bəətəkəko mɛ. ²⁸ Ntə mə nkɔ manlo, nya bemuukpə kulefe. Nya kuutsyuə saa embofo mə lə əsuəale əsuə lə mə kɔni. ²⁹ Mɔ Antɔ wə difi mə útə mɛɛ, kpɛ ale oso lesa saa. Kuutsyuə saa embofo mə bofo lə əsuəale əsuə lə mə Antɔ eto kɔni kulefe kulefe. ³⁰ Antɔ əmə ku mɔɔ, eyifo bani.”

³¹ Mfó nya Yudafo bamə dísi báɛ aba bə bato wə. ³² Yesu átɛyi mə nkə, “Nyifo nnyifo sɛɛ kpə bo mə Antɔ lékpɛ mɛ lə mi nti. Nya nte nnya eso belə biə biakpɔ mɛ aba?”

³³ Yudafɔ bamə ətə wə mbuaye bənkə, “Inni nnyifo sɛɛ bo féyifo eso boə boakpɔ fə aba. Bomu mbusiotiki nnya fédi eso! Utidinini ete feni, fɛɛ éfi fə əsuə éyifo fe Onanto!”

³⁴ Mfó nya Yesu díta mbuaye nkə, “Báwɔni bákpe lə mi kosate eto Kofi eto Kukue bə Onanto áteyi nkə, ‘Beyifo fe bananto.’ ³⁵ Buyi boə lesa nə báwɔni bákpe lə Awɔnisa Kɛnke eto Kukue, eyifo sitinti itə lefe saa. Nya mfó Onanto lékpadi betidi ba léfo wə Ditiki Sɛɛ nəmə nkə, ‘Beyifo fe bananto.’ ³⁶ Fɛɛ mɔɔ, Anto əmə díləkə mɛ nya ótsyese mɛ kawunsia nɛ. Nya ntsyə eso fe biətɛyi biə ndi mbusiotiki lə nnya míntɛyi miə nyifo Onanto eto Ubi? ³⁷ Lə minlə mɔ Anto eto nnyifo buyifoo, nyale biamfo mɛ bɛnɔ. ³⁸ Fɛɛ lə nɛ mu buyifoo, lə biamfo mɛ bɛnɔ tsyaa, ele bə befo asa nnya meeyifo bɛnɔ, bə lə bete lə bɛnɔ nnya kasɔ biə Anto əmə si lə mɛ, nya mintsya nsi nkpə lə wə.”

³⁹ Mfó tsyaa, besi bála bə bəəmuə Yesu, fɛɛ usi óbo lə mə nti údu.

⁴⁰ Yesu esi úsu óyila Ketu Yordan úsu kaka Yohanes díyifo betidi ntufɛsəfɛsə eto lekpa tute, nya ótsyime mfó. ⁴¹ Betidi kpə əbə wə ɔfɔ nya bátɛyi bənkə, “Yohanes ményifo ayanisa saa óte. Fɛɛ lesa saa nə ótɛyi itsyi lə utidi əmfo əsuə eyifo sitinti.” ⁴² Nya betidi kpə lə mfó léfo wə bánɔ.

11

Lazaro Eto Úkpə.

¹ Osani utsyuə baakpo Lazaro wə dísiə lə umə wə baakpo Betania áno bufi. Wə ku wə bayimisiə inuə ba baakpo Maria ku Marta dísiə lə umə əmə. ² Maria əmfo ni nwə difi nnuəbi bo laanyi fififi ókpo Bonamute Yesu lə akpa nya úfi wə disɪ eto sɛwɔni ósi wə akpa nyamə. Wə ɔyimisani ni Lazaro wə lɛnɔ bufi bɔnlɛ bɔtɛyi mfo nɛ. ³ Wə bayimisiə bamfo átsyese Yesu kɛnyɛ bə, “Bonamute, fə ɔyɛtsyuə lala áno bufi!”

⁴ Se Yesu léfo kɛnyɛ kamfoo, ótɛyi nkə, “Búfi bomfo enni bukɔpmfi itə wə, bomu iyifo nnya əsuə buufi babesə Onanto eto diye kato, nya eyɛ lə nnya əsuə babesə Onanto eto Ubi tsya kato.” ⁵ Nyaa, Yesu ála Marta ku wə ɔyimisiə ku Lazaro eto asa tinti. ⁶ Fɛɛ se ónɔ nkə ónɔ bufi, usi ókɛ mfó eyi ənuə okpɛ.

⁷ Nyamfo eto kamaa, ótɛyi wə bakasebi nkə, “Bitə lə businkli busu Yudea.”

⁸ Mfó nya wə bakasebi létɛyɛ wə nkə, “Oteasa, kayinkənə ete Yudafɔ díkabɛɛ kusu bə baakpɔ fə aba, nya fanlɛ bɔtɛyi fənkə busi boesu mfó?”

⁹ Yesu ətə mə mbuaye nkə, “Inni lefosi abombosɔsɔ ənuə nkpe lə diyɪ eto kalekpakpa əsuə? Lə utsyuə lə bɔyɛ lə kalekpakpa əsuə, weentusə itsyise ɔlɛ kawunsia kamfo eto lekpasə bunyə. ¹⁰ Fɛɛ lə ketsyɛ ɔnlɛ bɔyɛɛ, wuutusə itsyise lekpasə əmbə itə wə.”

¹¹ Se Yesu létɛyi nyamfo ólosə, usi ótɛyi úkə nkə, “Bo ɔyɛtsyuə Lazaro lə selabɛ, nyaso ntɔ wə kasanklisə kɔ.”

¹² Se bakasebi bamə lɛnɔ nkoo, bátɛyi wə bənkə, “Bonamute, lə selabɛ onlabɛ, nyale yuuyə wə.” ¹³ Fɛɛ Yesu wə lə bɔtɛyi nkə Lazaro ébukpə, fɛɛ wə bakasebi ébu bənkə selabɛ tinti ótɛyi utsyiko.

¹⁴ Nyaso Yesu ákpasə mə ótɛyi nkə, “Lazaro əkpə. ¹⁵ Fɛɛ lə mi esoo, élɛkɛ itə bə mánkɛ lə mfó fɛ úkpə, bə lə befo bɛnɔ esoo. Nyaso bitə lə busu wə ɔfɔ mfó.”

¹⁶ Mfó nya Toma wə baakpo ɔfɪmfɪnyə lɛtɛyi wə bakaseyimitsyuə bamə nkə, “Bitə lə bo tsya lə butəkəko Oteasa busu bə lə busu bukpə ku wə!”

Yesu Ámansə Lazaro Eto Bayimi Ləkɔ.

¹⁷ Lefe nə Yesu dísu údufə mfoo, ɔnɔ nkə bɛbikə Lazaro diyi nale ni diyi nɛmfó nɛ. ¹⁸ Idu lə Betania isu Yerusalem eyifo fe esunkpo ənuə seka. ¹⁹ Nyaso Yudafɔ kpə əbə mfó bə bəəbə bamansə Maria ku Marta ləkɔ se mə ɔyimisani díkpə eso.

²⁰ Se Marta lɛnɔ nkə Yesu lɛ bubəə, úsu nkə weesu otsyako wə, fɛɛ Maria ebu ɔkɛ lə diyo. ²¹ Marta áteyi Yesu nkə, “Bonamute, lə nnya ete fake mfoo, eni mɔ ɔyimisani mɛnkpə!” ²² Fɛɛ nnyi miə mɔmɔ kulaa tsyaa, lesa saa nə fɔɔtɔ Onantoo, wuutə fə ni.”

²³ Mfó Yesu lɛtɛyi wə nkə, “Fə ɔyimisani ebotaka ubə nkpə.”

²⁴ Nya Marta lɛtɛyi wə nkə, “Nyi miə wootaka ubə nkpə lə lefe nə bəkpənkpə lootaka lə Diyi Fɛfɛ əsuə.”

²⁵ Mfó Yesu lɛtɛyi wə nkə, “Mɔ ni nwə ləətə bəkpəkpə eto botaka kənyə ku businkli kəbə bəsiə lə nkpə nɛ. Utsyuə saa ke léfo mɛ ɔnɔɔ, lə úkpə kulaa tsyaa, wuusɪə nkpə. ²⁶ Nya utsyuə saa ke nsi nkpə nya ófo mɛ ɔnnɔ, embukpə kulefe. Afo nyamfo anɔ?”

²⁷ Útə mbuayɛ nkə, “Ee, Bonamute. Mfo nno miə fə ni Nwə Onanto Lékpo ɔhile Utsyə, Onanto eto Ubi nwə bátɛyi bətsyə bə wuubə kawunsiə.”

²⁸ Se Marta lɛtɛyi nyamfo ólosəə, úsu ókpadi wə ɔyimisio Maria, nya ɔteyi wə buɛɛ nkə, “Oteasa əmə ebubə nya ɔnlɛ fə disɪ bɔtɔ.” ²⁹ Se Maria lɛnɔ nkoo, ótaka mlə nya úsu wə katsyakokɔ. ³⁰ Lefe nɛmfoo, Yesu mɛndufɛ tɔ umə kafo. Bomu usi únyə lə kaka Marta díbə otsyako wə mfó. ³¹ Se Yudafɔ ba nsi lə diyo lə Maria ɔfɔ banlɛ wə ləkɔ bomansə dínyə bə ótaka kplaa, mə tsya átaka bətəkəko Maria kama. Bəbu bə kudi komə eti ɔntɔ lə usi usu uwi keku.

³² Se Maria dísu údufə kaka Yesu ɲyəə, óse akonki lə wə akɔ nya ɔteyi wə nkə, “Bonamute, lə nnya ete fáke mfoo, eni mɔ ɔyimisani mɛnkpə!”

³³ Yesu ənyə kase Maria ku betidi ba dítkəko wə nlɛ nku. Ílə wə lə utu nya óla ɔwɔnɔ hūū. ³⁴ ɔtɔ mə nkə, “Sieti bíbikə wə?”

Bətə mbuayɛ bənkə, “Bonamute, bə lə əbə abe.”

³⁵ Mfóo, Yesu éwi keku.

³⁶ Nya Yudafɔ bamə lɛtɛyi bənkə, “Bebe kase ko óla wəə!”

³⁷ Fɛɛ mə bətsyuə áteyi bənkə, “ɔsini unemba ənəmi nya ɔnlɛ asa bunyə. Beso wəntə lə Lazaro lə ɔyɛ bukpə?”

Yesu Átakasə Lazaro Útsyiko ɔkɔmə.

³⁸ Isi ílə Yesu tinti, nya ɔnyɪ úsu kudi komə ɔfɔ. Kudi komə eyifo dibɪə lə koba kafo nya bɛfi leba bɛti ko kenye. ³⁹ Yesu áteyi mə nkə, “Bɛnyi leba nɛmə lə kudi komə eto kenye.”

Mfó nya Lazaro əmə eto ɔyimisio Marta lɛtɛyi Yesu nkə, “Bonamute, wuukanyi mɔmɔ, itsyise mmi ni diyi nale se bɛbikə wə nɛ!”

⁴⁰ Yesu áteyi wə nkə, “Mántɛyi fə minkə lə áfo mɛ ánɔɔ, ebunyə Onanto eto diyənde?”

⁴¹ Nyaso bányi leba nɛmə lə kudi komə eto kenye. Yesu ábesə ənəmi kato óbɛ nya ɔteyi nkə, “Nto, maaso fə ani, itsyise eetsyue mɛ koto lə nkpadi fə.

42 Nyi miä eetsyue me koto lefe saa. FEE mba nyä mfo eso minle nyamfo boteyi nko, bæ læ bafö banö bæ fö lékpe me koto."

43 Se öteyi nyamfo nkoo, öfa bembembe nkä, "Lazaro, bö äbä!" 44 Nya ukpänkpä ämä lebö übä ku kafia ka bëfi bëmini wä äsuä ku nka bëfi bëmini wä änämi.

Nya Yesu leteyi mä nkä, "Beyankli we bikä biamä læ äsuä læ udu."

Yudafö Äkpe Disi Bä Baalo Yesu.

45 Læ nyamfo esoo, Yudafö ba dïbä Maria öflo nya bänye nnya Yesu diyifoo, eto bätisyuä kpä äfo wä bánö. 46 FEE mä bätisyuä édu bësu Farisifo öflo nya bätseyi mä lesa nä Yesu diyifo. 47 Nyaso Farisifo ku besumunya ninä äkpe disu ku Yudafö eto batonkotonko nya bätö bätisyuä bänkä, "Be ele bæ buyifo? Bebe ayanisa kpä nnya osani ämfö nle buyifo kate! 48 Læ butä wä kusu önlë nyamfo buyifo nkoo, utsyuä saa ebofo wä önö. Nya Romafö luubä baba bö Disumuyo kenke kamä ku kusä komä tsya!"

49 Mföö, mä nti eto nwä baakpo Kayafa, wä ni Usumunya Ninä lele nämfö, leteyi mä nkä, "Ntsyä asakasönönö læälä mi mmä! 50 Binyi tö biä ëlekë bæ utidi öni kpä læ kusä komä eto disu enso bæ kusä komä kenke eto betidi tsylo lee?"

51 Læ sitintii, wöanteyi nyamfo eyë læ wä kosate eto nsusu äsuä. Bomu fe nwä ni Usumunya Ninä itä lele nämfö esoo, Onanto äyë læ wä äsuä ütä nkä öteyi nyamfo, nnya ni katëyikätsyä bæ Yesu ebubä ukpä læ Yudafö kenke eto disu. 52 Inni bänkä læ ukpä læ kusä komä eto disu mate ete. Bomu bæ eyë læ nnya äsuä, læ ösö Onanto eto bebi ba kenke dïsensä bankpo læ kawunsä eto akpö akpö nnya kenke lebo, beyifo bani.

53 Læ nyaso idu dinämfö äsuä, Yudafö eto beninä bamä dïtsyiko esu böbëbë kase bomuä Yesu læ balo wä. 54 Læ nyamfo esoo, Yesu mënsifo böyë kafe mmä læ Yudafö nti. Bomu üdu üsu üsiä læ umäbibi wä baakpo Efram kaka lefi mfiminti. Mfö wonko wä bakasebi dïsiä.

55 Lefe nämfö, Yudafö eto Ukpä Äsa Bö Jyila eto Diyi didife éboyo elo. Nya betidi kpä dïtsyi kasö kamä eto akpöakpö bësu Yerusalem læ besu bämüä äsuä beyifo äsuäflëflë eto lekpa nämä fe le diyididi nämä læ leyo.

56 Se bänye læ Disumuyo nämä, bákabëbë Yesu nya bákato bätisyuä bänkä, "Ntsyä bibu? Nyi miä wämbofo diyi nämä kediko bubä, lee ntsyä ini?"

57 Lefe nämföö, besumunya ninä ku Farisifo ébutä bote bæ læ utsyuä yi kaka Yesu nkpee, læ ubä utä mä bote, læ besu bämüä wä.

12

Maria Édiki Yesu Nnuäbi Læ Betania.

1 Se ibu eyi akua læ bedi Ukpä Äsa Bö Jyila eto Diyii, Yesu ésu Betania, kaka Lazaro wä Yesu létakasä utsyiko ökomä dïtsyi. 2 Mföö, banwa dïtsyitsyosa bätä wä bæ læ udi. Marta ni nwä læwunsäko mä læ lesa nämä kediko. Lazaro tsya äkë læ mba ku Yesu dïdi lesa nämä nti. 3 Mfö ämä nya Maria dïfi nnuäbi bö laanyi fififi bëyifo bëtisyiko læ nnya baakpo naadi äsuä, nya bofo koya tinti eto dituntu kple tö üsu ökpo Yesu læ akpa. Nya üfi wä disu eto sewöni ösi wä akpa. Bönyi fififi bomä éyi diyö nämä kenke.

4 Nya Yesu eto okasebi öni wä ni Yuda Iskariot, nwä luubä udu Yesu utä leteyi nkä, 5 "Beso bante nnuäbi bomfo sika flubia alofa ätsyä befi atabi nyamä bätä bakombo?" 6 FEE inni læ kase Yuda dïfi kätisyuä læ bakombo

eto asa eso ɔteyi nyamfo nko. Bomu uyu uni. Wə ɔflo atabi eto otobe ditsya, nya úkeyu atabi nyamə eto ɔtsyuə kələkə kətə əsuə.

⁷ Yesu áteyi nkə, “Beyani wə kpoo. Bitə lə uyifo lesa nə woofu buyifo kətsya itə mɔ kəbikə. ⁸ Bakombo kpe lə mi ɔflo lefe saa. Fɛɛ mɔɔ, məmɔɔkə lə mi ɔflo lefe saa.”

Yudafɔ Efi Nsusu Bua Lə Lazaro Əsuə.

⁹ Se Yudafɔ kpə ləno bə Yesu kpe lə Betania, bəti wə bəsu mfó. Nya inni Yesu mate eso bəsu mfó, bomu lə bənyə Lazaro wə Yesu létakasə utsyiko ɔkɔmə tsya. ¹⁰ Lə nyaso besumunya ninə átsya bəfi nsusu bə boolo wuntsya. ¹¹ Itsyise eyɛ lə Lazaro əsuə esoo, Yudafɔ kpə lə kesumu bəni kətənkɔ Yesu kama.

Yesu Əsu Údufə Yerusalem Ku Disuəyua Kple Fe Oka.

¹² Se kale dísia, betidi eto ditsyukpa kple nə díbə Ukpə Ása Bo Jyila eto diyisɛɛ nəmə kedikɔɔ, áno bə Yesu lə Yerusalem bubə. ¹³ Nyaso bəfi katodi nya bəsu bə baatsyako wə. Bákafe katɛyi bənkə, “Hosiana! Atəsə itə Onanto!

Betəsə nwə nle bubə lə Bonamute eto diye əsuə!
Atəsə itə Israelfɔ eto Oka!”

¹⁴ Yesu ənyə ɔflimubi utsyua nya úsía lə wə fe kase bəwoni bákpe lə Awonisa Kenke eto Kukue əsuə bənkə,

¹⁵ “Biante sikpi mi Sion eto umə eto betidi!

Nyə fə Oka nsi lə ɔflimubi əsuə ɔnlɛ bubə!”

¹⁶ Tutɛɛ, wə bakasebi mánnɔ nyamfo kasɔ. Fɛɛ lefe nə Onanto díkatakasə Yesu utsyi ɔkɔmə úbə ku dibuu, nya fe bákloma bə nnya bəwoni bákpe lə Awonisa Kenke eto Kukue əsuə etsyi lə wə əsuə, nya nnya ni asa nyamfo kenke bəyifo bətə wə nɛ.

¹⁷ Betidi ba dínyə mfó fɛ Yesu lékpadi Lazaro útsyiko kudi kafo lə ɔkɔmə óboko nkprə, əsu bətɛyi lesa nə díbə mfó. ¹⁸ Nyamfo esoo, betidi kpə əsu bətsyako wə, itsyise bəno ayanisa nnya úyifo óte eso. ¹⁹ Mfó Farisifo bamə létɛyi mə bətsyuə bənkə, “Bebe, kulesa anle bələkə kətə bo! Binyə biə kawunsia kenke édu bəsu bətəkəko wə!”

Yesu Áteyi Útsya Nkə Wəəbə Bukpə.

²⁰ Grikifo bətsyuə tsya akɛ lə betidi ba dísu Disumuyo lə Yerusalem lə diyi nəmə kedikɔ nti. ²¹ Bəsu Filipino wə ditsyi Betsaida lə Galilea ɔflo, nya bətɛyi wə bənkə, “Boanto, bola boə boənyə Yesu.” ²² Filipino əsu óteyi Andrea nya mə inuə bamə didu bəsu bətɛyi Yesu.

²³ Mfó nya Yesu létɛyi nkə, “Lefe nəmə eboyo bə babesə Utidi Eto Ubi əmə eto diye kato. ²⁴ Nle mi bətɛyi sitinti miə lə banto lentabi nəmə lə kasɔ dibuu, lentabi looni ete disi diudi. Fɛɛ lə dibuu, nya fe díɔnwɔ ebibi kpə nɛ. ²⁵ Utidi wə ləla wə kosate eto nkprə, ebonyansu mu. Fɛɛ nwə dikisi wə kosate eto nkprə lə kawunsia kamfoo, ebolo mu utsya itə nkprə manlo. ²⁶ Utsyuə saa ke ləla nkə weeyifo mɔ keyifoo, ele bə utəkəko mɛ, itə bə mɔ uyifoyofu əmə ebusia lə kaka minsi. Nya utsyuə saa ke ni mɔ uyifoyifoo, mɔ Anto ebokpe wə dibu.

Yesu Édi Etiki Itsyi Lə Wə Ukpə Əsuə.

²⁷ “Məmɔɔ, élɛ mɛ bulə lə mɔ ləkəsi. Fɛɛ be ko ele bə nteyi? Bətɛyi ele bə nteyi minkə, ‘Nto, məntə lə kanyi kamfo eto okle lə kətəkə mɛ lə əsuə

lee'? Owo lo! FEE nyamfo eso mimbə kawunsia, bə lə nnyə kanyi kamfo eto okle nɛ. ²⁸ Nyaso Nto, tə lə babesə fə diye kato!"

Nya ɔkɔɛ lɛbɔ utsyi kato nɛ bɔtɛyi nkə, "Mbóbesə ni kato koko. Nya nsi muuyifo nko."

²⁹ Se betidi ba diɲyə mfo lɛnɔ ɔkɔɛ əməə, mə bətsyuə átɛyi bənkə ɔsɔmi uni dikumi. Nya bətsyuə lɛtɛyi bənkə, "Onanto eto ɔtɔnkpe utsyuə ni lɛtɛyi wə lesaatsyuə." ³⁰ Mfó Yesu lɛtɛyi mə nkə, "Inni mɔ eso ɔkɔɛ əmfó lɛbɔ, bomu mi eso.

³¹ "Mómɔ ni lefe nə Onanto lookponko kawunsia kamfo eto betidi lekpo. Nya Onanto luutu kawunsia kamfo eto əsuəalenyə lə wə seka əsuə. ³² FEE lə bətsyi mɛ lə kasɔ babesə katoɔ, muunə betidi kenke mboko mɔ ɔfɔ."

³³ Lefe nə Yesu lɛtɛyi nyamfoo, ɔtɛ ukpə wə eto okle wəəbə bukpə.

³⁴ Mfó nya sitiditu siamə lɛtɛyi nkə, "Bo kɔfi eto kukue lə bo bɔtɛyi nkə, Utidi Wə Bákpo ɔhile Bətsyuə ebusia nkpə isu manlo manlo. Nya ntsyə ibə fɛ fanlɛ bɔtɔyi fənkə boobesə Utidi Eto Ubi əmə kato? Owɔe ni Utidi Eto Ubi əmə mfo?"

³⁵ Yesu ətə mə mbuayɛ nkə, "Diyənde nəmə si diɔkɛ lə mi nti itə lefe sɛkɛ ete. Se diyənde nəmə nsi nkpɛ mi lenti esoo, bɛyɛ bɛtɔ, bə lə kale lə kayɛ mi bolo lə bidufə lə ketuntu əsuə. Itsyise nwə laayɛ lə ketuntuu, ante kaka ɔntɔ. ³⁶ Nyaso se lekpasə nkpɛ lə mi ntii, befo lekpasə nəmə bɛnɔ bə lə biyifo lekpasə eto betidi."

Se Yesu lɛtɛyi mə nyamfo ɔlɔsəə, údu lə mə ɔfɔ úsu ɔbiɔ.

Yudafɔ Ɛlɛkə Bate Bə Bámfo Yesu Banɔ.

³⁷ Ite bə Yesu éyifo ayanisa kpə lə mə ənəmi ɔtɛ tsyaa, bámfo wə bánɔ.

³⁸ FEE nyamfo əbə itə nko, bə lə Onanto eto Unyeləkətidi Yesaya eto lesa nə ɔtɛyi utsyə lə ibə itə nko nkə,

"Bonamute, owɔe léfo ditiki nə bɔtɛyi ɔnɔ?

Nya owɔe Bonamute əmə diləkə wə əsuəale ɔtɛ?"

³⁹ Lə nyamfó eso bámfo bofo kanɔ, itsyise Yesaya esi ɔtɛyi nkə,

⁴⁰ Onanto átɛyi nkə,

"Mba mə ənəmi nya míninəsə mə,

bə lə mə ənəmi lə eyɛ asa bunyə.

Nya lə mə nsusu lə bɔyɛ asa kasɔ bɔnɔ.

Itə bəmbɔtsyi bawuninsə befi mə əsuə bətə mɛ, bə lə ntsya mə bufi."

⁴¹ Yesaya átɛyi nyamfo itsyise úbunyə Yesu eto diyənde kokoko, nya údi etiki utsyi lə wə əsuə.

⁴² FEE ite nko tsyaa, Yudafɔ eto beninə kpə áfo Yesu banɔ. FEE lə Farisifo bamə eso baamfo etiki nyamfo budi kabɔsəə lekplɛ betidi nɔ, bə lə bayɛ mə bola lə mə katsyakɔ eso. ⁴³ Baala bə baafɔ betidi eto atɛsə enso atɛsə nya ditsyi Onanto ɔfɔ.

⁴⁴ Nyaso Yesu édi etiki ófa bembembe ɔtɛyi nkə, "Utsyuə saa ke laafɔ mɛ kanɔ, inni mɔ mate ete ófo ɔnɔ. Bomu ófo nwə létsyese mɛ tsya ɔnɔ.

⁴⁵ Nya utsyuə saa ke ləənyə mɛɛ, əənyə nwə létsyese mɛ tsya. ⁴⁶ Mbə kawunsia fɛ lekpasə, nya utsyuə saa ke léfo mɛ ɔnɔ, ensiembəkɛ lə ketuntu əsuə biɔ.

⁴⁷ "Lə utsyuə aano mɔ ditiki nya weentsyue ni koto, məmbolo wə dikpi, itsyise məmbə miə maalo kawunsia eto betidi dikpi. Bomu mbə miə lə mmfo ntə mə. ⁴⁸ Utidi wə kee leni mɛ nya wámmfo mɔ ditikii, kpɛ nwə lookponko wə lekpo. Etiki nya míndii, nya lookponko wə lekpo lə diyi fɛfɛ

nəmæ nɛ. ⁴⁹ Nyamfo eyifo sitinti itsyise mánteyi kulesa læ mɔ əsuəale əsuə. Bomu mɔ Anto wə létsyese mɛɛ, léte mɛ lesa nə ele bæ nteyi ku kase ele bæ nteyi ni. ⁵⁰ Nya nnyi miə wə kɔfi komə ətə nkpə manlo. Nyaso lesa nə kee mɔnteyi, ni ni lesa nə Anto əmə leteyi mɛ nkə nteyi nɛ.”

13

Yesu Ɛflə Wə Bakasebi Eto Akpa.

¹ Ibu diyi lɔni fɛ læ bedi Ukpə Ása Bo Ɔyila eto diyiseɛ nəmæ. Yesu áte nkə wə lefe éboyo bæ udu læ kawunsiə kamfo usu wə Anto ɔflo. Úkala mba ni wə bale læ kawunsiə mfo, nya óla mɔ sitinti isu ese taa kalosəko.

² Yesu ku wə bakasebi akɛ læ lesakedikɔ ku ditsyitsyo nəmfó. Olo əmə ébusu údufə læ Yuda wə ni Simon Iskariot eto ubi eto nsusu nkə læ udi wə ɔkpe læ udu Yesu utə wə balo. ³ Yesu áte nkə wə Anto éfi əsuəale saa útə wə læ lesa saa əsuə. Uyi nkə útsyi Onanto ɔflo nya usinkli ɔntɔ læ Onanto ɔflo. ⁴ Nyaso ótaka læ lesakedikɔ kamə nya úləkə wə awubunte kplɛ nnya kato útsyɛ nya úfi sebo ótsyase læ nkɛ. ⁵ Úkuti ntu ókpo læ ɔkpe kplɛ utsyuə kafo nya útsyiko wə bakasebi bamə eto akpa buflə, ákasi nnya ku sebo sia ótsyasə læ nkɛ. ⁶ Se éyo Simon Petro əsuə, ótɔ Yesu nkə, “Bonamute, buflə fəəbə mɛ akpa lee?”

⁷ Yesu ətə wə mbuayɛ nkə, “Amannɔ tɔ lesa nə minlɛ buyifo mfo eto kaso, fɛɛ kamaa, əbɔnɔ nnya kaso.”

⁸ Simon Petro ətə mbuayɛ nkə, “Kulefe! Məmbutə kusu miə læ əflə mɔ akpa kulefe.”

Mfó nya Yesu leteyi wə nkə, “Lə məmflə fə akpa, nyalɛ ensiembuyə kedikɔ læ mɛ.”

⁹ Simon Petro áteyi wə nkə, “Bonamute, nyalɛ məmflə mɔ akpa mate, bomu flə mɔ ani ku mɔ disi tsya!”

¹⁰ Yesu ətə wə mbuayɛ nkə, “Utsyuə saa ke díkəflə ntuu, ole. Nya weensihia bæ uflə wə əsuə bio, nnya lehiə ete ni bæ uflə akpa. Itsyise wə kalebe saa ebole koko. Mi əsuə ébole, fɛɛ inni mible.” ¹¹ Yesu fe úyi nwə læəbə wə bokpe læ ani, nyaso óteyi nkə, “Inni mible kenke lele.”

¹² Se Yesu díflə mə akpa ólosə, úsinkli úfi wə awu ɔkpe, nya úsinkli úsu úsiə læ kaso læ kedikɔ kamə. Mfó nya ótɔ wə bakasebi bamə nkə, “Bɛnɔ lesa nə mínyifo mi mfo eto kaso? ¹³ Biakpadi mɛ biə Oteasa ku Onamute, nya ɛflə bæ bekpadi mɛ nko. Itsyise wə mini nɛ. ¹⁴ Mɔ, nwə ni mi Onamute ku Oteasa ébuflə mi akpa. Lə nko inii, ele bæ mi tsya flə mi bətsyuə eto akpa. ¹⁵ Ditsyəbi dini mínyifo mínte mi, bæ mi tsya læ biyifo fe kase mínyifo mínte mi. ¹⁶ Nlɛ mi bəteyi sitinti miə uyifoyifo mamɔ oso wə Onamute. Nko ke ini bæ ɔtəyɛ mamɔ onso nwə lékpe wə kɔtɔ. ¹⁷ Se binyi sitinti siamfo esoo, Onanto ebokpo mi atsyɔ læ bəyɛ læ sitintisu əsuə biyifo asa!

¹⁸ “Inni mible eto etiki minlɛ bəteyi mfo. Nyi mba mínləkə læ mi nti. Fɛɛ ele bæ Awónisa Kenke eto Kukue eto etiki bæ itə fe kase bəwɔni nnya bətsyɛ, ‘Utidi wə lékpe kɔni læ ɔkpe ɔni ku mɛ búdi lesaa, wə ni nwə létaka únyə læ mɛ əsuə nɛ.’

¹⁹ “Nlɛ mi nyamfo bəteyi katənsə fɛ læ ibə ibə, bæ læ ibə ibə nko sitintii, biofo bɛnɔ biə Mɔ ni Nwə Mini. ²⁰ Sitinti ini minlɛ mi bəteyi minkə, utsyuə

saa ke lefo utidi wə míntsyese, mɔ́ ófo. Nya utsyuə saa ke léfo mɛɛ, nwə létsyese mɛ uni ófo.”

Yesu Áteyi Nwə Luudu Wə Utə Útsyá.

²¹ Se Yesu leteyi etiki nyamfo ólosəə, ilə wə tinti lə lekəəsi. Nya óteyi ókprasə nkə, “Sitinti minle mi bɔ́teyi mi nkə, mi nti eto ɔ́ni ebudu mɛ utə.”

²² Mfó nya Yesu eto bakasebi bamə dítsyi bawuninsə bábe mə bətsyuə eto ənəmi itsyise iyifo mə yaa, nya bánte mə nti eto nwə Yesu nle.

²³ Bakasebi bamə eto ɔ́ni wə Yesu laala tintii, əsiə ɔ́fi Yesu. ²⁴ Lə nyaso Simon Petro áma ənəmi ókpe okasebi əmə, óteyi wə nkə, “Tɔ́ wə futsyá ɔ́nle.”

²⁵ Nyaso wuntsya étsyue kenye lə Yesu ɔ́flo nya óto wə buɛ nkə, “Bonamute, owoe ni futsyá?”

²⁶ Mfó nya Yesu díta mbuaye nkə, “Utidi wə muubudi lesa nto kutu ntəə, wə uni nɛ.” Lə nyaso Yesu ébudi lesa sɛkɛ úfi óto kutu nya úfi útə Yuda wə ni Simon Iskariot eto ubi. ²⁷ Kase Yuda lefo lesa nəmə koo, Obonsam ko didufə wə lə əsuə.

Mfó nya Yesu leteyi wə nkə, “Kɔ́sɛ mlə lə eyifo lesa nə faala fə eeyifo.”

²⁸ Fɛɛ bafɛfɛ ba nsi lə lesakedikɔ́ mfó mánnɔ́ kasɔ́ lesa nə eso Yesu leteyi Yuda nko. ²⁹ Mə bətsyuə ébu bə se ini Yuda díkalɛ mə otabitobe esoo, bɔ́teyi Yesu nle wə nkə usu oya bikə bia boohiá itə mə diyisɛɛ nəmə eto budí oboko lee usu utə bakombo lesatsyuə.

³⁰ Nya se Yuda léfo lesa nəmə koo, ete óbo údu. Kətsyá tsya idi lefe nəmfó.

Yesu Ətə Wə Bakasebi Kɔ́fi Fɔ́fo.

³¹ Se Yuda dídu eto kamaa, Yesu áteyi nkə, “Mɔ́mɔ́, bábesə Utidi Eto Ubi əmə eto diye kato. Nya eyɛ lə wə əsuəə, bábesə Onanto eto diye kato.

³² Lə bábesə Onanto eto diye kato eyɛ lə Utidi Eto Ubi əmə əsuəə, nyalɛ Onanto ebuləkə Utidi Eto Ubi eto diyənde nə əsuə onkpe ote. Nya wuuyifo nkómə mɔ́mɔ́ mfoti.

³³ “Mɔ́ bebi, mensiembusiə lə mi ɔ́flo ɛkle bio. Biɔ́bɛbɛ mɛ, fɛɛ nle mi bɔ́teyi mɔ́mɔ́ fe kase mínteyi Yudafo eto beninə léfee miə, ‘Kaka míntɔ́, biembofo mfó bubə.’

³⁴ “Nya mɔ́mɔ́, nle mi kɔ́fi fɔ́fo butə. Bela mi bətsyuə! Kase minla mii, mi tsya la mi bətsyuə nko ke. ³⁵ Lə bela bətsyuəə, betidi ba tā ebɔ́ye lə nnya əsuə bate bə mɔ́ bakasebi bini.”

Yesu Áteyi Nkə Petro Əbɔ́ni Wə.

³⁶ Simon Petro áto wə nkə, “Bonamute, se fantɔ́?”

Yesu ətə wə mbuaye nkə, “Kaka míntɔ́, embofo mɛ butəkəko kesu mɔ́mɔ́. Fɛɛ kamaa, ebutəkəko mɛ əbə mfó.”

³⁷ Petro áto wə nkə, “Bonamute, beso nəmbofo fə butəkəko mɔ́mɔ́ kesu? Muukpə lə fə disi faa!”

³⁸ Mfó Yesu ətə wə mbuaye nkə, “Ebofo bukpə sitinti lə mɔ́ disi fɛ? Sitinti, nle fə bɔ́teyi miə, fɛ ukusɛ luutə kenyeɛ, əbɔ́ni mɛ sitsyá, fə enyi mɛ kon.”

14

Yesu Ákpe Wə Bakasebi Nkɛ Ale.

¹ Yesu áteyi mə nkə, “Biəntə lə ilə mi lə lekəəsi. Fe kase béfo Onanto benɔ́, befo míntsyá benɔ́. ² Lə mɔ́ Anto eto diyoo, nsiəkɔ́ kpə kpə. Nto

læ nsu nlo nsiæko ntsyæ mi. Nya mæmboteyi mi nko, lenni nko ini. ³ Nya læ nsu nlo nsiæko ntsyæ ntæ mi nlosæ, muusinkli mbæ nkpa mi nsuko mo oflo, itæ bæ kaka minkpæe, læ mi tsya læ bisia mfó. ⁴ Biyi kusu ko ntó læ kaka mintó.”

Yesu Ni Kusu Tinti Ko Isua Baaye Kesu Onanto Oflo.

⁵ Toma áteyi wæ nkæ, “Bonamute, bunyi kaka fantó. Nya ntsyæ buuyifo bote kusu ko booye bubæ fæ afló?”

⁶ Yesu ætæ wæ mbuayæ nkæ, “Mó ni kusu komæ, sitinti siamæ ku nkpa bomæ. Kuutsyua saa embubæ Anto æmæ oflo læ woanyæ læ mæ æsua.” ⁷ Yesu áteyi mæ nkæ, “Momo æmæ bimfi biinyi mææ, bíote mo Anto æmæ tsya. Nya idu momo entó, bifi biyi wæ nya bíkanyæ wæ tsya.”

⁸ Filipino áteyi wæ nkæ, “Bonamute, te bo Anto æmæ ete imi bo.”

⁹ Yesu áteyi wæ nkæ, “Filipo, kokooko æmæ minkpe mi læ ofló, ete binyi mæ tó? Nwæ ke díkanyæ mææ, ænyæ mo Anto æmæ tsya næ. Ntsyæ eso fanlæ boteyi fænkæ, “Te bo Anto æmæ?” ¹⁰ Filipino, nyale ámamfo áno fæ nkpe læ Anto æmæ æsua nya wuntsya nkpe læ mæ? Etiki nnya mínteyi mii, mentsyi mo kosate oflo. Anto wæ nkpe læ mææ, leeyifo wæ kosate eto keyifo. ¹¹ Befo mæ benó læ nteyi mi minkæ, nkpe læ Anto æmæ æsua, nya wuntsya nkpe læ mæ. Læ biamfo benó, befo benó læ ayanisa nnya meeyifo mate eso. ¹² Nlæ mi boteyi sitinti minkæ, nwæ ke léfo mæ óno, ebuyifo asa nnya meeyifo. Sitinti, wuuyifo asa nnya nso nko kulaa tsya, itsyise ntó læ mo Anto æmæ oflo. ¹³ Nya muuyifo lesa saa næ ke betó læ mo diye æsua ntæ mi, bæ læ babesæ Anto æmæ eto diye kato eyæ læ Ubi æmæ æsua. ¹⁴ Læ betó lesa saa læ mo diye æsua, muuyifo ni ntæ mi.”

Yesu Áteyi Wæ Bakasebi Nkæ Wuutæ Mæ Læwóno Kenke.

¹⁵ Yesu esi óteyi nkæ, “Læ biala mææ, biutsyue mo afi koto. ¹⁶ Móoto Anto æmæ læ utæ mi Ówunsækotsyua bamba wæ luusia ko mi lefe saa. ¹⁷ Wæ ni Læwóno næ lælækæ sitinti læ Onanto æsua kate. Fææ kawunsia eto betidi æmbofo wæ bunyæ fæ læ besu bætsyæ wæ lekpo. Fææ mii, biyi Læwóno næmæ itsyise usi ko mi nya onkpe læ mi æsua.

¹⁸ “Læ ndu læ mi ofló, memoonyani mi mate ntsyæ fe bakobebi. Bomu muusinkli mbæ mi oflo. ¹⁹ Læ lefe kliminti æsua, kawunsia eto betidi ensiembunyæ mæ. Fææ mi ebunyæ mæ. Nya se minsi nkpa esoo, mi tsya ebusia nkpa. ²⁰ Læ lefe næmfó, biunya bitsyæ lekpo bia nkpe læ Anto æmæ æsua, nya mi tsya nkpe læ mæ, fe kase mintsya nkpe læ mi æsua.

²¹ “Utsyua saa wæ laafo mo afi nya woeyifo læ nnya æsua, wæ ni nwæ laala mæ næ. Mó Anto ebola nwæ laala mæ. Nya mintsya loola wæ nya muulækæ mo æsua nte wæ.”

²² Nya Yuda, wæ lenni Iskariot, læto Yesu nkæ, “Bonamute, ntsyæ fæ ini bo mate ete fuulækæ æsua ate, nya fæmbulækæ æsua ate kawunsia eto betidi?”

²³ Mfó nya Yesu díta wæ mbuayæ nkæ, “Utsyua saa ke laala mææ, wuutsyue ditiki næ maate koto, nya mo Anto loola wæ. Nya mo ku mo Anto æmæ luubæ bósóno wæ, busia wæ læ oflo. ²⁴ Utsyua saa ke laanla mææ, entsyue mo asatete koto. Nya asatete nnya bíkanó, enni mo kosate eto ale. Bomu mo Anto wæ létsyese mæ eto ale ini.

²⁵ “Mbóteyi mi nyamfo kenke læ lefe minsi minkpe mi læ oflo. ²⁶ Læwóno Kenke næ ni Ówunsækotsyua wæ Onanto lootsyese læ mo diye æsua, ebote mi lesa saa nya wooklomasæ mi lesa saa næ mínteyi mi.

²⁷ “Diyuə lə disiaəko mi. Nya mɔ diyuə mimfi minlə mi butə. Inni lə kase kawunsia eto betidi lætə. Biəntə lə ilə mi lə ləkɔəsi. Nya biante sikpi. ²⁸ Bənc se mɪntɛyi mi miə, ‘Nlɛ budu lə mi ɔflo, nya muusinkli mbə mi ɔflo.’ Lə nnya ete biala mɛɛ, eni biunyə disuəyuə bə ndu ntɔ lə Anto əmə ɔflo. Itsyise ɔmɔ oso mɛ. ²⁹ Mbətɛyi mi nyamfo mɔmɔ fɛ lə ibə ibə, bə lə ibə ibə itə, lə befo bənc. ³⁰ Mensiembofo mi etiki budinko kaklɛ itsyise kawunsia kamfo eto oka lɛ bubə. Umbə əsuəale lə mɛ əsuə. ³¹ Fɛɛ ele bə kawunsia te nkə maala Anto əmə, nyaso meeyifo lə kase ɔtɛyi mɛ nkə nyifo.

“Mɔmɔɔ, bibə lə budu mfo.”

15

Yesu Ni Kudiyi Tinti Komə.

¹ “Mɔ ni kudiyi tinti komə, nya mɔ Anto ni kudiyi komə eto ɔkuemfo əmə. ² Waala mɔ kale ka laannwɔ kələkə lə mɛ əsuə nya nka laanwɔ ebibii, waalɔ ke əsuə lə kase ufiebi lɔɔsɔ okpo ke bə lə kafo bɔnwɔ kukɔnc. ³ Mimi, bɔɔlɔ mi əsuə bətsyɛ koko tsya, ɛyɛ lə asa nnya mɪntɛ mi esɔ. ⁴ Bɛkɔ lə mɛ lə mintsya lə nyifo lɔni ku mi. Kuyi eto ɔlɛ əmbofo bɔnwɔ lə wə mate əsuə, woofɔ bɔnwɔ lə ɔlɛ əmə akɔ lə kuyi komə əsuə. Nko ke biembofo ebibi bɔnwɔ lə biankɔ lə mɛ əsuə nɛ.

⁵ “Mɔ ni kudiyi komə nɛ, nya mi ni ko kale. Utidi wə ke lɛkɔ lə mɛɛ, nya mintsya lɛkɔ ku wə, ɛbɔnwɔ ebibi kpə. Itsyise biembofo kulesa buyifo lə mimbə lə mi. ⁶ Futsyɛ ke dimankɔ ku mɛɛ, booto wə bakpe fe uyilɛ nya wookoe ofiani ɔtɔni. Baakpa kalɛ kamfo eto oklɛ kətsyɛ ditsyu kakpe lə ute katonsə. ⁷ Lə biyifo lɔni ku mɛ nya mɔ etiki tsya nkpe lə mii, bɛtɔ lesa saa nə ke lefe itə mi, ete biofo ni. ⁸ Mɔ Anto eto diyənde ni bə lə bɛnwɔ ebibi kpə, nya ɛyɛ lə nyamfo əsuə, nnya yuuləkə ete bə biyifo mɔ bakasebi nɛ. ⁹ Maala mi fe kase mɔ Anto laala mɛ. Nyaso bitə lə mɔ lelabi lə lɛkɛ mi lə əsuə. ¹⁰ Lə bitsyue mɔ afi kotoo, mɔ lelabi itə mi ebɔkɔ lə mi fe kase mintsya leetsyue mɔ Anto koto, nya mintsyime lə wə lelabi əsuə lefe saa.

¹¹ “Nlɛ mi asa nyamfo bətɛyi bə lə disuəyuə nə nkpe lə mɛɛ, lə lɛkɛ mi tsya lə əsuə lɛflo. ¹² Kɔfi ko minlə mi butə ni nkə belə bətsyue fe kase maala mi. ¹³ Lelabi nə utidi lofo bufi kətə wə bayetsyue enso kenke ni bənkə lə ufi wə nkpe utə lə mɔ disi. ¹⁴ Lə biyifo lə mɔ afi əsuə, ete bə biyifo mɔ bayetsyue. ¹⁵ Mensiembokpo mi miə mɔ beyifoyifo mɔmɔ, itsyise nwə leeyifo utidi bamba eto keyifo aante asa nnya wə onamute leeyifo. Bomu maakpo mi miə mɔ bayetsyue. Itsyise asa nnya kenke mɪnɔ mintsyiko mɔ Anto ɔflo, mbətɛyi mi nnya. ¹⁶ Inni mi dikələkə mɛ. Bomu mɔ diləkə mi. Nya nləkə mi miə lə bisu bɛnwɔ ebibi kpə, nya ebibi nnya bɔnwɔ, lə itsyɛ lefe saa. Itə bə lesa saa nə biɔtɔ Anto lə mɔ diyə əsuə, wuutə mi ni. ¹⁷ Lə nyaso kɔfi ko minlə mi butə ni nkə belə mi bətsyue.”

Kawunsia Eto Betidi Eekisi Yesu Eto Bakasebi.

¹⁸ Yesu ɛsukosə nkə, “Lə kawunsia eto betidi eekisi mii, bɛtɛ biə mɔ baka buki nko. ¹⁹ Lə kawunsia kamfo eto betidi binii, eni boola mi fe mɔ ke. Fɛɛ nləkə mi ntsyiko kawunsia kamfo eto betidi nti nyaso binsini mɔ bale. Nyamfo esɔ beekisi mi nɛ. ²⁰ Bekloma ditiki nə mɪntɛyi mi minkə, ‘Ndomunyə saa ammɔ kaso wə onamute.’ Lə betidi ənyə mɛ lə əsuə, bɛtɛ biə boonyə mi tsya lə əsuə. Lə bətsyue mɔ etiki kotoo, bootsyue mi ale

tsya koto. ²¹ FEE booyifo mi nyamfo kenke læ mɔ disi eso, itsyise benyi futsyæ létsyese mɛ. ²² Læ nnya ete mæmbæ nteyi mæ kulesaa, eni bæmbolo mæ lebuæ yifoyifo eto dikpi. FEE mɔmɔɔ, béyifo lebuæ nya tafatsye saa ensibæ booto bæ bánte. ²³ Utsyuæ saa wæ leekisi mæɛ, eekisi mɔ Anto tsya. ²⁴ Læ nnya ete ményifo keyifo ka kuutsyuæ saa dímenyifo tɔ únyæ læ mæ ntii, eni bæmbolo mæ lebuæ yifoyifo eto dikpi. FEE bænyæ asa nnya mínyifo, tsyaa bale mɔ ku mɔ Anto kenke bukisi. ²⁵ Ele bæ nyamfo bæ itæ nko bæ lesa næ báwɔni bákpe læ mæ kɔfi eto kukue æsuæ, læ ibæ itæ nko bæ, 'Bukisi bimba ete békisi mɛ.'

²⁶ "Læ nyasoo, mootsyese mi Lɛwɔnɔ Kenke næ ni Ɔwunsækotsyuæ itsyi læ Onanto ɔflo. Wæ luulækæ sitinti læ Onanto æsuæ ote. Lefe næ utsyi Anto æmæ ɔflo ubææ, wuudi adansiæ læ mɛ æsuæ utæ mi. ²⁷ Mi tsya badansiæ biudi bitæ mɛ, itsyise bekpe læ mɔ ɔflo idu taa kasɔ ketsyikokɔ ke.

16

¹ "Nteyi mi etiki nyamfo kenke bæ læ betidi læ baye butæ læ ani læ elo mi læ mi bofokanɔ æsuæ. ² Boolækæ mi læ mæ nti læ katsyakɔ, nya lefe ebubæ næ læ utsyuæ læ mi bolo tsyaa, wuubu nkæ ɔle Onanto busumu læ nnya æsuæ. ³ Betidi ebuyifo mi nyamfo eto okle, itsyise benyi mɛ nye Anto æmæ tsya. ⁴ Bomu mbɔteyi mi nyamfo ntɔnsæ bæ læ lefe næmæ áyo bæ beyifo nnya nko, læ bekloma biæ nteyi mi nnya nko.

"Mánteyi mi nyamfo læ kasɔ ketsyikokɔ itsyise nke mi læ ɔflo lefe næmfo. ⁵ FEE mɔmɔɔ, ntɔ læ nwæ létsyese mɛ ɔflo. FEE mi kuutsyuæ saa anle mɛ bɔtɔ nkæ sieti mintɔ. ⁶ Nya se mínteyi mi nyamfoo, mi ketu eyi ku nkuɛnlo. ⁷ FEE nle mi bɔteyi sitinti minkæ, éleke itæ mi bæ ndu læ mi ɔflo. Itsyise læ mensuu, Ɔwunsækotsyuæ æmæ embubæ mi ɔflo. FEE læ nsuu, mootsyese wæ mi. ⁸ Nya læ ubææ, wuulækæ ote kawunsiæ eto betidi ekpa wue bate bæ bánya kusu læ lesa næ ni lebuæ ku lesa næ ni kasɛ yifoyifo ku lesa næ ni Onanto eto lekpo kpokpo. ⁹ Bembote lesa næ ni lebuæ itsyise bámfo mɛ bánɔ eso. ¹⁰ Nya boonyæ bətsyæ lekpo se banye læ kusu sɛɛ komæ æsuæ, itsyise ntɔ læ Anto æmæ ɔflo nya biensiembunyæ mɛ bio. ¹¹ Nya bebote lesa næ ni lekpo kpokpo itsyise Onanto ébolo kawunsiæ kamfo eto æsuæalenyæ æmæ dikpi koko.

¹² "Asa kpæ si ekpe nnya ele bæ nteyi mi. FEE yooso mi butsyi mɔmɔ. ¹³ FEE lefe næ Lɛwɔnɔ næ lælækæ sitinti læ Onanto æsuæ kate æbææ, diuta bete sitinti siamæ kenke itsyi læ Onanto ɔflo. Nya wæmbɔteyi kulesa læ wæ æsuæale æsuæ. Bomu wɔɔteyi mi lesa næ waano ku nnya læbæ bubæ. ¹⁴ Wuutæ babesæ mɔ diye kato itsyise wuulækæ lesa næ ófo utsyiko mɔ ɔflo ote mi. ¹⁵ Lesa saa næ ni Anto æmæ eto lelee, eyifo mɔ lele. Nyaso mínteyi mi minkæ Lɛwɔnɔ næmæ ebufi lesa næ mintæ wæ ubæ ote mi."

Bakasebi Bamæ Eto Nkuenlo Ebofiani Disuayua.

¹⁶ Yesu esi ɔteyi nkæ, "Ibu sɛke biensiembunyæ mɛ bio, nya læ lefe sɛke kama bisi biunyæ mɛ."

¹⁷ Mfó nya wæ bakasebi bətsyuæ letɔ mæ bətsyuæ bənkæ, "Nya ɔteyi mfo eto kasɔ nkpæ? Ɔteyi bo nkæ, Ibu sɛke boensi embunyæ wæ bio. Nya sɛke tsya læ nnya kamaa, busi buunyæ wæ. Nya usi ɔteyi bo tsya nkæ, 'Itsyise ntɔ læ Anto æmæ ɔflo.' ¹⁸ Nnya ɔteyi nkæ, 'Ibu sɛke,' eto kasɔ ni be? Bóanno lesa næ ɔnle bɔteyi eto kasɔ!"

¹⁹ Yesu áte nkə etiki ətsyuə kpe bála lə batə wə. Nyaso óteyi mə nkə, “Nteyi minkə ibu seke biensi embunyə mə bio, nya seke lə nnya kamaa, bisi biunyə mə bio. Etiki nyamfo bənle bəle kabe lə mi bətsyuə nti lee? ²⁰ Sitinti minle mi bəteyi minkə biuwi kaminsəku, biləkə binəntu. Fəe kawunsia eto betidi luunyə disuəyuə. Nya mii, nkuenlo ebumə mi, fəe mi nkuenlo bomə ebofiəni disuəyuə. ²¹ Lə usio labe kolee, woake lə bulə əsuə itsyise ɔle kanyi bunyə. Fəe lə óle ubi əmə ólosəə, woata kanyi ka únnyə əsuə, itsyise wəənyə disuəyuə nkə óle ubi ókpe lə kawunsia. ²² Nko seka inte itə mi tsya nɛ. Mómɔɔ, bəkke lə nkuenlo əsuə. Fəe muunyə mi bio. Nya disuəyuə luuyi mi akɔəsi kenke, disuəyuə nə eto okle kuutsyuə saa ləmbəfo bofo ketsyiko mi ani kulefe.

²³ “Lə diyi nəmə ayoo, biembətə mə kulesa. Itsyise nle mi bəteyi sitinti miə lesa nə ke biətə mɔ Anto lə mɔ diyə əsuəə, wuufi ni utə mi. ²⁴ Ibə ese mómɔɔ, bíantə tɔ kulesa lə mɔ diyə əsuə. Bətə ete lə utə mi lə mi disuəyuə lə ləflo lelo.

²⁵ “Ndi mi etiki eye lə akpa əsuə. Fəe lefe ebubə nə mensiembudi mi etiki nyenko lə akpa əsuə. Bomu muudi mi etiki wuee itsyi lə Anto əmə əsuə. ²⁶ Lə lefe nəmə ayoo, bətə wə asa lə mɔ diyə əsuə. Minle bəteyi miə mɔɔ, mɔɔtə nte mi. ²⁷ Itsyise Anto əmə kosate aala mi. Waala mi itsyise mi tsya aala mə, nya bəfo bəno biə Onanto ɔflo mintsyi mimbə. ²⁸ Sitintii, Anto əmə ɔflo mintsyi mimbə kawunsia, nya mómɔɔ nsi nle budu lə kawunsia kesu Anto əmə ɔflo.”

²⁹ Nya wə bakasebi ləteyi wə nkə, “Mómɔɔ, efe alɛ etiki budi kakpasa wuee, insini lə akpa əsuə. ³⁰ Mfe ko bote boə eyi lesa saa, nya yensife bə kuutsyuə saa si ɔtə fə etiki eto kasɔ. Nyamfo mate ətə bofo bəno boə Onanto ɔflo fətsyi.”

³¹ Mfó Yesu letə mə nkə, “Mómɔɔ alɛ befo bəno? ³² Lefe lə bubə, nya díubə tsya lélo nə boosensə mi nya utsyuə saa luusu wə umə beyani mɔ mate bətsy. Fəe lə sitintii, yembuyifo mɔ mate. Itsyise Anto əmə si ko mə. ³³ Nteyi mi nyamfo lə binyə diyuə se biyifo ləni ku mə eso. Kawunsia eto betidi ebutə binyə kanyi. Fəe bińnyə kekkele! Itsyise mbutəkə kawunsia kamfo kato!”

17

Yesu Áto Ola.

¹ Se Yesu ləteyi mə nyamfo ólosəə, óbesə ənəmi kato nya óteyi nkə, “Nto, lefe nəmə éboyo. Besə fə Ubi eto diyə kato bə lə fə Ubi tsya lə obesə fə diyə kato. ² Itsyise éfi əsuəale kenke ətə wə lə kawunsia eto betidi kenke əsuə bə mba kenke féfi fətə wəə, lə utə mə nkpə manlo. ³ Nya nkpə manlo ni bə lə betidi lə bate fə, fə nwə hā mate ni Onanto kosate əmə nya lə bate Yesu Kristo wə fátsyese. ⁴ Mbesə fə diyə kato nte lə betidi nti. Nya múnnyifo keyifo ka fákke mə lə kəni fə nyifo lə kawunsia mínlosə. ⁵ Mómɔɔ, Nto, besə fə Ubi eto diyənde kato lə fə ənəmi, diyənde nə əsuə mínke ku fə fə bəyifo kawunsia.

Yesu Áto Ola Lə Wə Bakasebi Eto Disi.

⁶ “Ntə miə mba fələkə fətə mə lə kawunsia eto betidi ntii, tɛ fə. Fə bale beni nya féfi mə fətə mə nya bətsyue fə ditiki koto. ⁷ Nya mómɔɔ, beyi bə lesa saa nə féfi fətə mə, etsyi fə ɔflo. ⁸ Mfi kenye ka fətə mə fə nsu nteyi mə nsuko mə nya báfo ke. Nya beyi sitinti bə fə ɔflo mintsyi, nya fə ni

nwà létsyese mē. ⁹ Nlɛ ola boto lə mə disɪ, minlɛ ola boto lə kawunsiə eto betidi kenke eto disɪ. Bomu lə mba féfi fətə mē eto disɪ, itsyise fə kosate eto bale beni.

¹⁰ “Mba kenke ni mɔ bale eyifo fə bale, nko ke fə bale tsya diyifo mɔ bale nɛ. Nya mɔ diyənde lébɛ kato ɛyɛ lə mə əsuə. ¹¹ Mɔmɔɔ, nlɛ fə ɔflo bubə. Minsibə lə kawunsiə mfo. Fɛɛ məə, besi bakpe lə ke. Anto Kenke, fə kosate fi fə diyɛ eto əsuəale nnya fətə mē abe mə bə lə beyifo bani fe kase bo ku fə diyifo bani. ¹² Lefe nə mínke lə mə ɔfloɔ, nlɛ mə wɛkɛkɛkɛkɛ nya mínse mə ɛyɛ lə diyɛ nə fətə mē əsuə. Nse mə, itə bə kuutsyuə saa mánnya lə mə nti, enso utidi wə ele bə onya kokooko, bə lə nnya báwɔni bákpɛ lə Awɔnisi Kenke eto Kukue əsuə lə ibə itə.

¹³ “Nya mɔmɔɔ, nlɛ fə ɔflo bubə. Ntɛyi nyamfo lə kawunsiə bə lə mə tsya lə beyi kenke lə mə akɔəsi ku mɔ disuəyuə nə minlɛ bunyə. ¹⁴ Mbe fə ditiki nəmə letsya ntə mə, nya benni kawunsiə kamə eto bale fe kase mintsya lenni kawunsiə kamfo eto ole ke. Lə nyasoo, kawunsiə kamə eekisi mə.

¹⁵ “Minlɛ bɔtɔ miə ləkə mə lə kawunsiə kamə. Bomu nlɛ bɔtɔ miə lə ase mə, ələkə mə etsyiko Obuale əmə eto ani. ¹⁶ Fe kase minni kawunsiə kamfo eto ole, nko ke mə tsya lenni kawunsiə kamfo eto bale nɛ. ¹⁷ Yifo mə kenke lə sitinti siamə əsuə, itsyise fə ditiki nəmə eyifo sitinti. ¹⁸ Ntsyese mə kawunsiə fe kase fintsyə létsyese mē kawunsiə seka. ¹⁹ Lə mə esoo, nyifo mɔ əsuə kenke ntə fə, bə lə mə tsya lə beyifo kenke lə sitinti siamə əsuə.

Yesu Áto Ola Lə Bafokanɔfɔ Kenke Eto Disi.

²⁰ “Minlɛ nyamfo bɔtɔ kətə mə mate, bomu nlɛ bɔtɔ kətə mba kenke loofɔ mē banɔ ɛyɛ lə fə Ditiki Sɛɛ nəmə mə bɔɔtɛyi əsuə. ²¹ Anto, nlɛ bɔtɔ miə lə ətə bə lə beyifo bani fe kase fankpe lə mē nya mintsya nkpe lə fə əsuə. Tə lə beyifo bani ku bo bə lə kawunsiə eto betidi lə bafɔ banɔ bə fə unɪ létsyese mē.

²² “Ntə mə diyənde nə eto okle ke fətə bə lə məmblɛ lə beyifo bani fe kase bo fə diyifo bani. ²³ Nkpe lə mə, nya fintsyə nkpe lə mē. Tə lə beyifo bani kenke bə lə kawunsiə eto betidi lə bate bə fə létsyese mē nya faala mə fe kase faala mē.

²⁴ “Anto, nla miə mba féfi fətə mē lə bəsiə mē lə ɔflo lə kaka minsi bə lə bənyə mɔ diyənde, diyənde nə fətə mē itsyise ála mē fe béyifo kawunsiə.

²⁵ “Anto Sɛɛ, kawunsiə eto betidi enyi fə, fɛɛ mɔ yi fə nya mba mfo tsya yi bə fə létsyese mē. ²⁶ Ntə báte fə wuee, nya muutə besi bate fə eso nko, bə lə lelabi nə féfi fətə mɛɛ, lə lɛkɛ lə mə nya lə mintsya lə nkɛ lə mə.”

18

Yudafɔ Əmuə Yesu.

¹ Se Yesu léto ola əmfo ɔlosəə, wə ku wə bakasebi édu mfó nya báye lə Kidron eto utukplo bésu kaka nnuɛbi eto eyi eto ɔkue kɛkɛ utsyuə lɛkɛ. Nya Yesu ku wə bakasebi dídufə mfó.

² Yuda wə dídu wə utəə, áte mfó itsyise lefe kpəə, Yesu ku wə bakasebi ála disɪ busu kakpe mfó. ³ Nyasoo, Yuda áyenko Romafɔ eto bamamanyə ku mba laase Disumuyo eto betsyuə, ba besumunya ninə ku Farisifo létsyese nya ókpa mə úsuko ɔkue kɛkɛ əmə. Bétsyi bemakə ku kakandɛ ku atɛ.

4 Se Yesu léte asa nnya kenke læabæ wæ bubæ læ æsuæ esoo, óbo úbæ ótsyako mæ nya óto mæ nkæ, “Owoe bænle bøbæbe?”

5 Bætæ mbuayæ bænkæ, “Yesu Nasaretnyæ æmæ.”

Ɔteyi mæ nkæ, “Nyæ mɔ ni wæ mfo.” Yuda wæ dídu wæ útæ tsya ínyæ mæ lenti. 6 Lefe næ Yesu díta mæ mbuayæ nkæ, “Nyæ mɔ ni wæ mfoo,” bésinkli kama kama nya bédú bánɔ.

7 Usi óto mæ nkæ, “Owoe bænle bøbæbe?”

Bætæ mbuayæ bænkæ, “Yesu Nasaretnyæ æmæ.”

8 Mfó nya Yesu leteyi mæ nkæ, “Mótteyi mi koko minkæ, nyæ mɔ ni wæ mfoo. Nyaso læ mɔ uni bænle bøbæbæ, bitæ læ mbamfo læ bedu.” 9 Ɔteyi nyamfo nko, bæ læ lesa næ úkatteyi kokoo, læ ibæ itæ sitinti nkæ, “Nto, mányansæ mba féfi fætæ me eto le ɔni læ mænti.”

10 Mfó Simon Petro díne kalande næ untsyi úlækæ læ akpatsya, nya ówe Usumunyæ Ninæ Kenke eto uyifoyifo eto kodianito úfæ. Ndomunyæ æmæ eto diye ni Malko.

11 Fæe Yesu átteyi Petro nkæ, “Fi fæ kalande kamæ akpe læ akpatsya kafo! Bubu febu fæ yanle bæ nnæ lesa næ nkpe læ kanyi eto lækɔbe næ mɔ Anto díta me?”

Yudafɔ Ákpa Yesu Bésuko Annas Ɔflo.

12 Nyamfo eto kamaa, Romafɔ eto bamamanyæ eto ditsyukpa ku mæ ɔtɔnkɔtɔnko ku Yudafɔ eto batɔnkpe bətsyuæ æmuæ Yesu læ æsuæale æsuæ bákle. 13 Tutæe, bákra wæ bésuko Annas ɔflo. Annas æmfo eyifo Kayafa eto usiæanto. Nya Kayafa æmfo ni Usumunyæ Ninæ Kenke wæ díyifo kesumu eto keyifo lele itæ næmfó. 14 Kayafa æmfo ni nwæ lele Yudafɔ eto benine kɔle nkæ elɛkɛ eso bæ utidi ɔni kpæ læ betidi ba tā eto kenye.

Petro Átteyi Nkæ Únyí Yesu.

15 Simon Petro ku okasebi bamba ætækæko Yesu kama. Okasebi bamba æmfo eyifo Usumunyæ Ninæ Kenke eto utidiyiyi, nyaso wæ dítakæko Yesu bésu Usumunyæ Ninæ Kenke eto diyo, 16 Fæe Petroo, ænyæ læ kesie. Okasebi bamba æmæ ésinkli úbæ údi etiki ku usiobi wæ dínyæ læ kesie kenye mfó, nya útæ nkæ Petro tsya dufæ læ diyo næmæ kafo.

17 Mfó nya usiobi æmæ létɔ Petro nkæ, “Fintsya, osani æmfo eto bakasebi eto ɔni fenii, lee?”

Mfó Petro díta mbuayæ nkæ, “Owo, minni!”

18 Nya se leyɔ nle mæ esoo, beyifobi ku mba laase mfó átsyaka ute nya bænyæ banle bɔyifæ. Nya Petro tsya lenyi úsu únyæ læ mæ ɔflo mfó ɔnle ute æmæ bɔyifæ.

19 Lefe næmfóo, Usumunyæ Ninæ Kenke ákatɔ Yesu asa itsyi læ wæ bakasebi ku asa nnya waate æsuæ.

20 Yesu ætæ mbuayæ nkæ, “Meedi betidi ba tā etiki læ obia læ kusæ komæ kenke eto ænæmi lefe saa. Maate asa læ Disumuyo ku læ ntsyako kaka Yudafɔ kenke læabæ katsya. Méndi etiki saa kulefe læ kabioko. 21 Nya beso ini mɔ fanle etiki nyamfo bɔto? Tɔ betidi bamfo lesa næ míntteyi mæ. Beyi læsanæ míntteyi.”

22 Se Yesu letteyi nyamfo, mba laase mfó eto ɔni ko læsɔ wæ læ kotosi nya óto Yesu nkæ, “Ntsyæ feebu fæ feedi Usumunyæ Ninæ Kenke æmæ etiki nko?”

23 Yesu ætæ wæ mbuayæ nkæ, “Læ ndi etiki bua ætsyuæ, teyi utsyuæ saa mfo læ ɔnɔ lesa næ ini. Fæe læ méndi etiki bua saa, beso fáso me?”

²⁴ Mfó nya Annas dífi Yesu wə disí ɔkɛ lə bokle lə ukue əsuə, ótsyese Usumunyə Ninə Kenke Kayafa ɔflo.

Petro Esi Ńni Yesu.

²⁵ Lefe nəmfóo, Simon Petro si únýə mfó ɔle ute bɔyifə. Nyaso bafefe ba dínyə mfó lɛtɔ wə bənkə, “Fintsya, ini osani əmə eto bakasebi eto ɔni fenii, lee?”

Mfó Petro áni nya óteyi nkə, “Owo lo, minni mə ɔni!”

²⁶ Mfó nya Usumunyə Ninə Kenke eto ndomunyə ɔni eto ɔyimi wə eto koto Petro léwe lɛtɔ wə nkə, “Inni fə uni mínyə lə ɔkue mfó lee?”

²⁷ Petro esi útudi kenye óteyi nkə, “Owo lo!” Lamfolamfoo, nya ukuse díta kenye.

Bákpa Yesu Bésuko Pilato Ɔflo.

²⁸ Olesianto əmfóo, bákpa Yesu lə Kayafa eto diyo bésuko Romafɔ eto Aba eto Unyesia eto kəsiakɔ. Fɛɛ Yudafɔ bamə méndufə mfó, itsyise bánla bə bakpe mə əsuə kɔfio fɛ lə bedi Ukpə Ása Bo Ɔyila eto Diyisɛɛ nəmə. ²⁹ Lə nyamfo esoo, Pilato ábo úbə ótsyako mə lə kesie kenye mfó, nya ótɔ mə nkə, “Nte kabua ka osani əmfó diyifo?”

³⁰ Bətə wə mbuaye bənkə, “Lenni kabua kplɛ kukətsyuə úyifo, eni boəmbokpa wə boboko fə ɔflo.”

³¹ Nyaso Pilato áteyi mə nkə, “Nyale bekpa wə bisuko lə mi kosate lə bisu bekpronko wə lekpo lə mi kosate eto afi əsuə.”

Bətə mbuaye bənkə, “Bəntə bo kusu bənkə bokpronko kuutsyuə saa lekpo bolo wə dikpənkpi.” ³² Asa nyamfo əbə nko bə lə lesa nə Yesu lɛteyi itsyi lə ukpə wə eto okle wəəbə bukpə lə íbə itə nko sitinti.

³³ Mfó nya Pilato dísinkli úsu údufə wə lekanyo mfó, nya ókpadi Yesu ótɔ wə nkə, “Fə ni Yudafɔ eto Oka əmə?”

³⁴ Yesu ətə wə mbuaye ótɔ wə nkə, “Fə kosate ete nle mə etiki nyamfo bɔtɔ lee, betidi bamba lɛteyi fə nko itsyi lə mə əsuə?”

³⁵ Pilato ətə mbuaye nkə, “Ebu fə Yudanyə mini? Mi kosate eto betidi ku besumunyə ninə dífi fə bákpe mə lə kɔni. Bə féyifo?”

³⁶ Yesu ətə mbuaye nkə, “Mɔ sekakedikɔ mentsyi kasɔ mfo. Lə nya ete mɔ sekakedikɔ dítsyi kasɔ mfo ini, eni mɔ batɔnkpe ebota mə disí bələkə mə betsyiko Yudafɔ eto ani. Fɛɛ mɔ sekakedikɔ mentsyi kawunsia mfo.”

³⁷ Se óteyi wə nko, Pilato átɔ wə nkə, “Nyale Oka fenii?”

Mfó Yesu lɛteyi wə nkə, “Fə nle bɔteyi fə Oka mini. Nyamfo eso bale mə mímbə kawunsia nɛ, bə lə mbə nləkə sitinti siamə nte. Nya utsyuə saa ke ləətəkəkɔ sitinti siamə, aano lesa nə maateyi.”

³⁸ Pilato átɔ wə nkə, “Nya be ni sitinti siamə?”

Balo Yesu Dikpənkpi.

Se Pilato lɛteyi nyamfo ólosə, úsinkli úsu Yudafɔ ɔflo lə lekple nya óteyi mə nkə, “Mənyə kabua saa lə wə əsuə lə nnya eso ele bə nlo wə dikpi.

³⁹ Fɛɛ lə mi lekpa əsuə, lə éyo Ukpə Ása Bo Ɔyila eto Diyi eto didifɛɛ, ele bə nləkə mba bákpe lə diyo eto ɔni ntə mi. Nyaso bela biə nyani Yudafɔ eto Oka əmə ntə mi?”

⁴⁰ Mfó nya məmblɛ léfə báteyi bənkə, “Owo lo! Inni nwə mfo, bomu Baraba!” Nya Baraba əmfó eyifo nwə létaka únýə lə aba əsuə.

19

Pilato Ità Báble Yesu.

¹ Nyaso Pilato età bákpa Yesu bédunko nya báble wə fefe ku katambo. ² Nya bamamanyə bamə dífi biyu eto kalɛmɛ béyifo lekpa kpa bėti wə lə disi. Nya bəfi kafia sia bėti wə fe Oka seka. ³ Nya lə bányi bésu wə ɔfɔɔ bákateyi wə bənkə, “Yuu, yuuduu! Yudafɔ eto Oka o-o!” Nya lə bátəyi wə nkoo, bákanyi kafi wə kaso wə lə atosi.

⁴ Pilato esi óbo úsu sitiditu nəmə ɔfɔɔ lə lekple nya óteyi mə nkə, “Bebe, mookpa wə mboko mi lə bete biə mənnyə kabua saa ka úyifo bə lə nlo wə dikpənkpi.” ⁵ Nyaso Yesu ábo úbə lekple mfó, ku biyu eto lekpa kpa lə wə disi nya onkpe awusia kəntsye. Mfó Pilato átəyi mə nkə, “Bebe! Nyə utidi əmə nyə mfo!”

⁶ Se besumunyə ninə ku mba laase Disumuyo dínyə wə, báfa bátəyi bənkə, “So wə amanklasə lə uyikabie əsuə! So wə amanklasə lə uyikabie əsuə!”

Pilato átəyi mə nkə, “Mi kosate kpa wə bisuko, lə bisu bəso wə lə uyikabie əsuə. Mənnyə lebuə saa lə wə əsuə nə eso moolo wə dikpənkpi.”

⁷ Yudafɔ bamə etə mbuayə bənkə, “Bokpe kɔfi ko léte nkə ele bə ukpə. Itsyise óteyi nkə uyifo Onanto eto Ubi.”

⁸ Lefe nə Pilato leno nnya bátəyi mfoo, sikpi esi símuə wə sekpe. ⁹ Usinkli údufə lekayo nəmə nya óto Yesu nkə, “Se fetsyi?” Fɛɛ Yesu məntə wə mbuayə saa. ¹⁰ Pilato átə wə nkə, “Nyale, boni fani fə embudiko mɛ etiki? Lee enyi fə nkpe əsuəale moofɔ butə miə bayani fə nye baso fə lə uyikabie əsuə?”

¹¹ Yesu etə wə mbuayə nkə, “Eni embəkə əsuəale saa lə mo əsuə lenni Onanto díte fə nnya. Nya əmə eso nwə dífi mɛ ókpe fə lə kɔni díyifo lebuə enso fə nɛ.”

¹² Se Pilato leno nyamfoo, óbɛbɛ kusu nkə eni lə oyani wə. Fɛɛ betidi bamə áfa bembembe bátəyi bənkə, “Lə ayani wə, nyale ensini Romafɔ eto Okankple eto ɔyetsyuə! Utsyuə saa wə dífi wə əsuə úyifo oka, átaka únyə lə Romafɔ eto Okankple Kaisare əsuə!”

¹³ Se Pilato leno etiki nyamfoo, ókpa Yesu óbɔnko nya úsiə lə lekpa kpa əsuə lə kaka baakpo bə ləba eto kaso nya baakpo bə Gabata lə Hebri eto sele əsuə. ¹⁴ Diyi nəmə éyifo fe kakɔmi eto lefosi ənuə eti lə diyi nɔ eto kəsiasə boodi Ukpə Ása Bo Jyila eto diyi.

Nya Pilato létəyi betidi bamə nkə, “Nyə mi Oka!”

¹⁵ Báfa bátəyi bənkə, “Lo wə! Lo wə! So wə lə uyikabie əsuə!”

Pilato átə mə nkə, “Bela biə nso mi oka əmə mmanklasə lə uyikabie əsuə?”

Mfó nya besumunyə ninə díte wə mbuayə bənkə, “Bunsibə oka saa enso Romafɔ eto Okankple Kaisare!”

¹⁶ Se bátəyi wə nkoo, Pilato áyani Yesu útə bamamanyə nkə baso wə lə uyikabie əsuə. Nyaso bákpa Yesu bédunko.

Bamamanyə Áso Yesu Bámanklasə Lə Uyikabie Əsuə.

¹⁷ Bətə wə kosate étsyi wə uyi əmə úsu údufu kaka baakpo Ditidisi Ku Kalua. Baakpo mfó lə Hebri eto sele bə Golgata. ¹⁸ Mfó básɔ wə lə uyikabie əsuə. Básɔ betidi inuə bamba tsya lə mə keyikabie bamba əsuə bako ku wə, ɔni lə Yesu eto kəməni nya unuəfə lə wə kodiani.

¹⁹ Pilato áwoni etiki ətsyuə útə béfi básə lə uyi əmə əsuə lə Yesu eto disi kato. Nnya bəwəni ni bə, “Yesu Nasaretnyə, Yudafo Eto Oka Əmə.”

²⁰ Yudafo kpə ákla etiki nyamfo, itsyise kaka básə Yesu bamanklasə lə uyikabie mantso ku umənkplə əmə. Bəwəni asa nyamə lə Hebri ku Roma ku Griki eto bele əsuə. ²¹ Besumunyə ninə áni etiki nyamfo nya bəteyi Pilato bənkə, “Manwə ni fənkə, ‘Yudafo eto Oka,’ bomu wəni fənkə, ‘Utidi əmfo áteyi nkə, ‘Mə ni Yudafo eto Oka.’ ’ ”

²² Mfó Pilato dítə mbuayə nkə, “Lesə nə míwəni, mbəwəni nlosə.”

²³ Se bamamanyə bamə lesə Yesu lə uyikabie bəlosə, béfi wə awu nnya ókpe nya bésie nnya lə akpa ana. Nya utsyuə saa dífi lekpa ləni. Fəe wə awu aní ébu. Awu nyamfo, bənkə nnya kukalebe saa, bomu budi bədi nnya idu lə simuə isu ekpo lə akpa eti.

²⁴ Bamamanyə bamə áteyi mə bətsyuə bənkə, “Boembusie awu nyamfo bətsyuə. Bomu bitə lə bokpo asa bəse lə bobə futsyə luudi lə bufi nnya butə wə.”

Nyamfo əbə itə nko bə nnya bəwəni bəkpə lə Awənisə Kenkə eto Kukue əsuə, əbə itə nko sitinti bə, “Bésie mə awu bətə bətsyuə.

Nya bəkpə asa basə lə mə awu əsuə.”

Nya lə sitinti tsyaa, nko bamamanyə bamə díyifo nə.

²⁵ Nya mba dínyə lə Yesu eto uyikabie komə oflo ni Yesu eto ambe ku wə ambe eto əyimisio ku Maria wə ni Klopa eto usə, ku Maria Magdalenyə.

²⁶ Se Yesu dínyə wə ambe ku wə okasebi wə eto asa waala tinti nyə mfó, óteyi wə ambe nkə, “Mbe, nnyə fə ubi!”

²⁷ Mfó nya óteyi okasebi əmə tsya nkə, “Nnyə fə ambe.” Nyaso idu lə lefe nəmfó, okasebi əmə ákpa wə úsuko wə diyo nya óle wə ola.

Yesu Əkpə.

²⁸ Yesu áte nkə məmə, wólosə lesə saa nə ele bə uyifo. Nya, bə lə lesə nə bəwəni bəkpə lə Awənisə Kenkə eto Kukue əsuə lə ibə itə nko esoo, Yesu áteyi nkə, “Utukə lə mə.”

²⁹ Lə mfó, olotsyi utsyuə ətsyə mfó wə bəyisə ku nte bo dínyənki. Nyaso béfi sekuayəbo bəkpə lə nte bomə əsuə nya béfi bəkle lə uyi utsyuə wə baakpo hisopo əsuə bəbesə kato bətəkə wə lə kenye. ³⁰ Se Yesu dínə nte bomə ólosə, óteyi nkə, “Məmə, yólo!”

Nya óbokosə wə disi kasə, nya óma kenye.

³¹ Diyi nəmfə eyifo Fida, nya ni kəsiasə eyifo Ənwəditsoyəi kplə itə Yudafo, nyaso bənlə bə bəkpənkə kə bafaka lə uyikabie əsuə eyo Ənwəditsoyəi mfó. Nyaso bəto Pilato bə utə mə kusu lə besu bəfəsə mə akpa lə bələkə mə bətsyiko lə uyikabie əsuə. ³² Itə bamamanyə bamə əbə bəfəsə utidi tute ku nwə nse eto akpa. Mə básə bəfakasə lə keyikabie əsuə lə Yesu oflo. ³³ Fəe se báyo Yesu oflo, bənyə bə wə ébukpə koko. Nyaso bənsifəsə wə akpa. ³⁴ Bomu omamanyə əni éfi wə lefle óto wə lə lekpa. Lamfolamfo kəto ku ntu kə ləbo.

³⁵ Nwə dínyə asa nyamfo, wə dídi nnya adansie bə lə mi tsya lə befo bəno. Nya nnya óteyi eyifo sitinti. Nya uyi wuee nkə sitinti ini óteyi.

³⁶ Bəyifo nyamfo bə lə nnya nkpe lə Awənisə Kenkə eto Kukue əsuə lə ibə itə fe kase bəwəni bənkə, “Lə wə dikubi ləni kulaa tsyaa, bembufəsə ni.”

³⁷ Nya bəwəni asa bamba bəkpə lə Awənisə Kenkə eto Kukue əsuə tsya

nle bɔtsyi nkɛ, “Betidi ebɔtakasɛ ɛnɛmi babe nwɛ eto lekpake bɛse lefle bɛdunsɛ.”

Bɛbikɛ Yesu.

³⁸ Nyamfo eto kamaa, Yosef wɛ ditsyi umɛ wɛ baakpo Arimatia, ɛbɛ ɔto Pilato nkɛ lɛ oyani Yesu eto ɔko utɛ wɛ. Yosef ɛmfɔ eyifo Yesu eto okasebi utsyuɛ. Fɛɛ wɔanla nkɛ betidi te, itsyise ɛkate Yudafo eto beninɛ sikpi eso. Pilato ɛtonɔ utɛ wɛ. Nyaso Yosef ɛbɛ ɔfo ɔko ɛmɛ ɛdunko. ³⁹ Nikodemo wɛ lebiɔ ɛsu Yesu ɔflo ketsye kani tsya ɛtɛkɛko Yosef ɛmfɔ. ɛtsyi afa nnya beefi kalɔ ɔko itɛ busu kebikɛ, fe uyudu ku afa nnya laanyi fififi baakpo bɛ alɛɛ, nya nyamble eto kalende eboyo kilo awosi ɛtsyɛ, ɛsuko. ⁴⁰ Betidi inuɛ bamfo ɛfi afa nyamfo bɛdiki Yesu eto ɔko ɛmɛ lɛ ɛsuɛ nya bɛfi kafia flubia ka lefo koya bɛmli wɛ lɛ ɛsuɛ fe kase Yudafo dɛkalɔ ɔko itɛ bubikɛ. ⁴¹ Nya ɔkɔɛ kɛkɛ utsyuɛ ake lɛ kaka bɛlo Yesu ɔflo. Nya lɛ mfɔo, bɛku kudi ɔfo ko kafo bembikɛto kuutsyuɛ bɛnyɛ. ⁴² Se diyi nɛmfɔ eto kɛsiasɛ luudi ɔnwɛditsyɛyi nya kudi komɛ tsya lefi mfɔ esoo, bɛfi Yesu eto ɔko ɛmɛ bɛsu bɛbikɛ mfɔ.

20

Bakasebi Bamɛ ɛnyɛ Bɛ Kudi Komɛ Tɛ Kefufu.

¹ Kɔsida eto kolensianto se kale dɛmɛnsiɛ to kaloo, Maria Magdalene ɛsu kudi komɛ ɔflo nya ɛnyɛ nkɛ bɛaminansɛ leba nɛ diti lɛ kudi komɛ kenye kudu. ² Nyaso ɛtsyetsyi ɛsu Simon Petro ku okasebi wɛ Yesu laala ɔflo. Nya ɔtsyi mɛ nkɛ, “Bɛtsyɛ ɛbɛ bɛtsyi Bonamute bɛdunko lɛ kudi komɛ kafo. Nya bunyi kaka bɛtsyi wɛ bɛsu bɛtsyɛ!”

³ Mfɔ nya Petro ku okasebi ɔni ɛmɛ dɛdu bɛ beesu kudi komɛ ɔflo. ⁴ Mɛ inuɛ bamɛ ɛtsyetsyi batɔ, fɛɛ okasebi ɛmɛ ɛfe Petro nya oka wɛ kudi komɛ ɔflo mfɔ budufɛ. ⁵ ɛbɛ kasɔ ɛtsyue ɛnɛmi ɔbe kudi komɛ kafo. ɛnyɛ mfiɛ flubia bomɛ, fɛɛ wɛndufɛ ko kafo. ⁶ Simon Petro wɛ dɛtɛkɛ kama ubɛɛ, ɛye ɛdudufɛ kudi komɛ kafo nya ɛnyɛ se mfiɛ flubia bomɛ nkpo lɛ kudi kafo lɛ kasɔ mfɔ. ⁷ Fɛɛ bɛfi kafia ka bɛfi bɛkle Yesu disi bɛtsyɛ lete, ke mɛnkɔ ku mfiɛ flubia fɛfe bomɛ. Bɛkɛnɛ ke bɛtsyɛ lete. ⁸ Mfɔ nya okasebi wɛ leka kudi komɛ ɔflo bɛdudufɛ tsya dɛdudufɛ ko kafo. ɛnyɛ asa nyamɛ, nya ɔfo ɔno. ⁹ Tsya, fɛɛ bɛnno to kasɔ nnya Awɛnisa Kenkɛ leteyi nkɛ ele bɛ Yesu taka utsyi ɔkomɛ ubɛ nkɛ.

Yesu ɛlɛkɛ ɛsuɛ ɔte Maria Magdalene.

¹⁰ Nyamfo eto kama nya bakasebi bamɛ dɛsɛnkli bɛsu oto. ¹¹ Fɛɛ Maria ɛbɛ ɛnyɛ lɛ kudi komɛ ɔflo kewi keku. Nya lefe nɛ ɛnyɛ mfɔ onle keku buwii, usi ɛbɛ kasɔ ɔbe kudi komɛ kafo. ¹² Mfɔ ɛnyɛ Onanto eto batɔnkpe inuɛ ba nle mfiɛ flubia bensi lɛ kafo mfɔ. ɔni si lɛ kaka Yesu eto disi dɛtsyɛ nya unuɛfɛ nsi lɛ wɛ akpa eti.

¹³ Bɛtɔ wɛ bɛ, “Boambe, besɔ fanle keku buwi?”

Mfɔ nya Maria tsya dɛtɛ mbuayɛ nkɛ, “Bɛtsyɛ ɛbɛ bɛtsyi mɔ Onamute bɛdunko, nya mante kaka bɛtsyi wɛ besuko!” ¹⁴ Lamfolamfo se ɔtsyi ɔwuninsɛ, ɛnyɛ se Yesu nyɛ mfɔ. Fɛɛ woante nkɛ Yesu uni.

¹⁵ Mfɔ Yesu letɔ wɛ nkɛ, “Boambe, besɔ fanle keku buwi? Owɛ fanle bobɛɛ?”

FEE úbu nkə, nwə laabe mfó uni, nyaso óteyi wə nkə, “Boanto, lə fə uni dítsyi wə féduko, nyale teyi me kaka fétsyi wə fésuiko lə nsu ntsyi wə ndunko.”

¹⁶ Nya Yesu lékpadi wə nkə, “Maria!”

Ótsyi ɔwuninsə útə ənəmi Yesu nya ókpadi wə lə Hebri eto sele əsuə nkə, “Rabuni!” Eto kaso ni Oteasa.

¹⁷ Mfó Yesu létseyi wə nkə, “Sinkli aye me butidi eto, itsyise ménsinkli tɔ nsu Anto əmə ɔfɔ kato. Bomu du esu ateyi mɔ bayimi fə nsinkli ntɔ lə nwə ni mɔ Anto ku mə Anto, mɔ Onanto ku mə Onanto ɔfɔ.”

¹⁸ Nyasoo, Maria Magdalenya əsu óteyi bakasebi bamə nkə únyə Bonamute əmə nya óteyi mə asa nnya Yesu létseyi wə.

Yesu Əlakə Əsuə Óte Wə Bakasebi.

¹⁹ Kɔsida komə eto dítsyitsyo lefee, bakasebi bamə ákɔ besi lə diyo nya bəti mə əsuə bákpe kekleke, se banle Yudafo eto beninə sikpi bote eso. Nya Yesu díbə unyə lə mə ntinti, nya óteyi mə nkə, “Diyuə lə disiaiko mi.” ²⁰ Se óteyi nyamfo ólosəə, úfi wə ani ku lekpake óte mə. Əsuə əyuə bakasebi bamə se bənyə Bonamute əmə eso.

²¹ Nnya kamaa, Yesu esi óteyi mə nkə, “Diyuə lə disiaiko mi. Fe kase Anto əmə létsyese məe, nko ke mintsya nle mi botsyese ne.” ²² Se óteyi nyamfo ólosəə, ɔwula ókpo lə mə nya óteyi mə nkə, “Befo Ləwɔnɔ Kənke nəmə. ²³ Lə bifi betidi eto abua bətsyē məə, Onanto éfi nnya ótsyē mə, fəe mba eto abua beni bufi katsyēe, Onanto tsya mémfi nnya ɔtsyē mə.”

Yesu Əlakə Əsuə Óte Toma.

²⁴ Lefe nə Yesu díbəə, Toma, lefosi bakasebi inuə bamə eto ɔni wə bensi baakpo ɔfimfinyəə, manke mə lenti. ²⁵ Nyaso se úbəə, bakasebi fefe bamə áteyi wə bənkə, “Búnyə Bonamute əmə.”

Mfó nya Toma létseyi mə nkə, “Lə mənnyə belakabi eto afabe lə wə ani bə lə mfi mɔ lenimi inkpe lə nnya kafo nya mimfi mɔ kɔni minkpe lə wə lekpake, məmbofo nno kulefe.”

²⁶ Kɔsida kɔni eto kamaa, bakasebi bamə esi bákɔ bəsi lə diyo kafo, nya Toma áke mə lenti. Besi bəti biku le diyo nəmə əsuə bəke. Tsya fəe, Yesu əbə únyə lə mə ntinti nya óteyi nkə, “Diyuə lə disiaiko mi.” ²⁷ Nya óteyi Toma nkə, “Bə lə əbə efi fə lenimi akpe mfo, lə abe mɔ ani. Lə efi fə kɔni akpe lə mɔ lekpake, lə aye fə mamfokanɔ, nya lə afo anɔ!”

²⁸ Tomasi əlakə kənyē óteyi nkə, “Mɔ Onamute ku mɔ Onanto!”

²⁹ Mfó nya Yesu létseyi wə nkə, “Se fənyə me esoo, áfo áno. Diyuə itə mba dímənyə me, fəe báfo bánɔ!”

³⁰ Yesu esi úyifo ayanisa kpə óte lə wə bakasebi kpə eto ənəmi nnya bəwɔni bákpe lə kukue komfo. ³¹ FEE bəwɔni nyamfo bətsyə bə lə befo bəno biə Yesu ni Nwə Onanto Lékpɔ ɔhile Utsyə ku Onanto eto Ubi kosate əmə. Nya eyē lə boofɔ kanɔ lə wə əsuəə, biunyə nkpe manlo.

21

Bənyə Yesu Lə Ditumbukple ɔfɔ.

¹ Nyamfo eto kamaa, Yesu esi úləkə wə əsuə óte wə bakasebi lə Tiberia eto Ditumbukple ɔfɔ. Nya nyə kase íbə. ² Diyi lonii, Yesu eto bakasebi bətsyuə átsya besi. Mə ni Simon Petro ku Tomasi nwə tsya bensi baakpo ɔfimfinyə ku Nataniel nwə dítsyi Kana lə Galilea eto kaso ku Sebedeo eto

bebi ku Yesu eto bakasebi bamba. ³ Mfó nya Simon Petro leteyi mə nkə, “Meesu nta asabu lə mbə.”

Mfó nya mə tsya leteyi wə bənkə, “Bontsya ebutəkəko fə busu.” Nyaso bəsu bədufə lə ɔklo əsuə nya bədu bəsu. Fɛɛ lə ketsye ka kenkee, bənləkə akpɛ saa.

⁴ Nya lefe nə kofe lela koə koatoo, Yesu əbə únyə lə ditimbu nəmə kənye. Fɛɛ bakasebi bamə mənnyə wə bətsyɛ lekpo. ⁵ Nya ɔto mə nkə, “Bakosobi, bíənləkə akpɛ saa lee?”

Bətə mbuayɛ bənkə, “Owo lo!”

⁶ Nya ɔteyi mə nkə, “Beta mi asabu nyamə bekpo lə ɔklo əmə eto kodiani, lə binyə lesaatsyuə biləkə.” Nyaso bəyifo nko. Binə bia bələkə efui bəə, bamfo asabu nyamə bunə kələkə.

⁷ Okasebi wə eto asa Yesu laala áteyi Petro nkə, “Bonamute uni!” Se Simon Petro leno nkə Bonamute unii, úfi wə awukentsyɛ ɔtsyasə lə nke, itsyese úləkə nnya utsyə, nya ɔsa údufə lə ntu bomə əsuə tuu. ⁸ Fɛɛ bakasebi fɛfɛ bamə əsiə lə ɔklo əmə balɛ bubə, balɛ asabu nnya díyi ku akpɛ bunə. Bántsyonko utuflo, yuutsyə fe akpələkələkə kolofa. ⁹ Se bábo lə ɔklo əmə kafo bənyə kasoo, bənyə se bátsyaka aka eto ute wə əsuə bákpe akpɛ ətsyuə. Abolo utsyuə tsya ətsyə mfó.

¹⁰ Nya Yesu leteyi mə nkə, “Bifi akpɛ ətsyuə nnya biləkə mómɔ beboko.”

¹¹ Mfó nya Simon Petro dísu údufə lə ɔklo əmə nya únə asabu nnya díyi ku akpɛ nnya ləmo óboko ketu kənye. Akpɛ nyamə eto etu ni kolofa awosi anɔ ətsyə. Ite bə akpɛ nyamə efui nko tsyaa, asabu nyamə mánla. ¹² Lə nyamfo eto kamaa, Yesu áteyi mə nkə, “Bibə bidi lesa.” Fɛɛ bakasebi bamə eto kuutsyuə mámfo ɔkɔɛ bokpɛ katɔ wə nkə, “Owoe feni?” Itsyise báte bə Bonamute uni. ¹³ Nyaso Yesu əsu mə ɔflo nya úfi abolo əmə útə mə. Nko ke úfi akpɛ nyamə tsya útə mə nɛ.

¹⁴ Nyamfo ni ditsyɛfə se Yesu díləkə wə əsuə óte wə bakasebi se batakasə wə bətsyiko ɔkomə nɛ.

¹⁵ Se bədi lesa báləsə, Yesu áto Simon Petro nkə, “Simon, Yohanes eto ubi, aala mɛ aso kase bafɛfɛ bamfo laala mɛ?”

Útə mbuayɛ nkə, “Ee, Bonamute! Fə kosate yi fənkə maala fə.”

Mfó nya Yesu leteyi wə nkə, “Lə mɔ basamubi ola.”

¹⁶ Lə nyamfo eto kamaa, Yesu esi ɔto wə dinuəfə nkə, “Simon, Yohanes eto ubi, aala mɛ?”

Petro esi útə wə mbuayɛ nkə, “Ee, Bonamute! Fə kosate yi fənkə maala fə.”

Mfó Yesu disi ɔteyi wə nkə, “Lə mɔ basamu ola!”

¹⁷ Yesu esi ɔto wə ditsyɛfə nkə, “Simon, Yohanes eto ubi, aala mɛ?”

Bɔto bomfo ələ Petro, itsyise ditsyɛfə sɔɔ ni nəmfo nɛ se Yesu létə wə nkə, “Aala mɛ?” Nyaso ɔteyi Yesu nkə, “Bonamute, eyi lesa saa. Nya fə kosate nyi fənkə maala fə!”

Mfó nya Yesu leteyi wə nkə, “Lə mɔ basamu ola. ¹⁸ Sitinti minlə fə bəteyi minkə, lefe nə fedi okosobii, ákafo kafia buti fə kosate kesu kaka ke fála. Fɛɛ lefe nə fákabee, ebobese fə ani kato nya utidi bamba luubə okle fə kafia fə wookpa fə usuko kaka fanla fə eesu.” ¹⁹ Yesu áteyi nyamfo nko lə ufi uləkə ukpɛ wə eto okle Petro ləəbə bukpɛ wə luuləkə Onanto eto diyənde ote.

Nyamfo eto kamaa, Yesu áteyi wə nkə, “Təkəko mɛ.”

²⁰ Se Petro letsyi ɔwuninsəə, únyə se okasebi wə Yesu laala ríyə wə kama. Wə ni okasebi wə dísiə ɔkpiɔ Yesu, lə lefe nə békedi ditsyitsyosa fɛfɛ fɛ ɔto Yesu nkə, “Bonamute, owoe luudu fə utə?” ²¹ Nyaso se Petro dínyə wəə, ɔto Yesu nkə, “Bonamute, ntsyə ini lə wə əsuə?”

²² Yesu ətə wə mbuayɛ nkə, “Lə nla miə usiə nkrə isu ese lefe nə muusinkli mbə bioo, be eka fə ela? Fəə, təkəko mɛ!”

²³ Etiki nyamfo ába ékpo lə mba ntəkəko Yesu kama nti bə okasebi əmfo əmbə bukrə. Fɛɛ Yesu mánteyi wə nkə wəəmbukrə. Nnya ɔteyi ni nkə, “Lə nla miə usiə nkrə isu ese lefe nə muubəə, be eka fə ela?”

²⁴ Wə ni okasebi wə nle adansiɛ budi lə asa nyamfo əsuə, nya wə tsya ni nwə ləwəni nnya utsyə nɛ. Nya buyi boə nnya əsuə údi adansiɛɛ, eyifo sitinti.

²⁵ Yesu esi úyifo asa bamba krə tsya. Lə nnya ete báwəni nyamble bətsyə ləni ləni ləni, mfo nnɔ miə eni bembunyə ekue nyamə eto kətsyəkɔ lə kawunsiə kamfo kenke kulaa tsya.

BATŌNKPE ETO NYIFO Asa Nnya Batŏnkpe Bamə Dīyifo

1-2 Məyimisani Tiofilo, lə mə kukue tute ko mīwŏnii, nteyi asa nnya kenke Yesu dīyifo idu lə lefe nə ūtsyə wə keyifo ku asatete kasŏ isu ese lefe nə Anto Onanto dībə ókpa wə úsuko kato. Fe wookpa wə usuko katoo, Yesu áyε lə Ləwŏnŏ Kenke eto əsuəale əsuə óte asa wə batŏnkpe ba úləkə asa. ³ Lə eyi fosi ana se úkprə ótaka kəmiə, úləkə wə əsuə óte lə esu kprə nnya lete sitinti bə okpe nkprə. Mba dīnyə wəə, údi mə etiki itsyi lə Onanto eto sekakedikŏ əsuə. ⁴ Se bəbə bətsya bensii, ókpe mə kŏfi nkə, “Biendu lə Yerusalem, bomu bisia bikabe kusu itə Ləwŏnŏ Kenke nə mīnteyi mi mintŏnsə miə mə Anto leteyi utsyə nkə wootsyese mi. ⁵ Yohanes alεε, ntu te úfi úyifo betidi ntuflesəfləsə eto lekpa nəmə. Fεε lə eyi asiani eto kamaa, Onanto ebufi Ləwŏnŏ Kenke ufləsə mi.”

Anto Onanto Ákpa Yesu Úsuko Kato.

⁶ Lefe nə batŏnkpe bamə ku Yesu létsya bioo, bátŏ wə bənkə, “Bonamute, dimamfe foola fə atakasə Israel eto Sekadidi siamə ənyənsə bio, mŏmŏ lee?”

⁷ Nya Yesu leteyi mə nkə, “Yanle bə bete lefe nye eyi nnya mə Anto lə wə əsuəale əsuə, leteyi utsyə nkə lesatsyuə ebubə itə. ⁸ Nya lə lefe nəmə ayo bə Ləwŏnŏ Kenke bə mi oflŏŏ, wuubə udufə mimble kenke lə əsuə nya wuufi wə əsuəale okpe mi nya biudi mə badansie lə Yerusalem ku Yudea kenke ku Samaria idu isu ese kawunsia eto nsekŏ ke.”

⁹ Se óteyi nyamfo ólosəə, Onanto étsyi wə úsuko kato nya bənyə banle wə bobε isu ese lefe nə údufə lə difule əsuə ónya lə mə ənəmi.

¹⁰ Nya se bənyə banle kato bobε tūi lə kase údu óntŏŏ, lamfolamfo basani inuə bətsyuə ba nkpe awu flubia ələkə əsuə bəte mə, ¹¹ nya bətsyi bənkə, “Galilea eto basani, beso biŏnyə bənle kato bobε mə? Yesu əmfo, wə biŏnyə Onanto ditsyi úsuko katoo, ebusinkli ubə fe kase biŏnyə ɔnle budu kesu kato mmə.”

Matias Ibə Ófo Úsia Lə Yuda Eto Kenye.

¹² Lə nyamfo eto kamaa, batŏnkpe bamə ésinkli bətsyi kŏtini ko baakpo Nnuəbi eto Eyi eto Kŏtini əsuə mfŏ bésu Yerusalem. Idu mfŏ ibə umə nti ebutsyε fe disunkpo eto ɔnwəkətsyəkŏ kani eto kusu. ¹³ Se bédufə uməə, bésinkli bésu kaka bakε lə abanslo kato. Mə mba leke mfŏ ni Petro, Yohanes, Yakobo, Andreas, Filipino, Tomas, Bartolomeo, Mateo, Yakobo wə ni Alfeo eto ubisaibi, Simon wəə léta mə kasŏ eto disi ku Yuda wə ni Yakobo eto ubisaibi. ¹⁴ Betidi bamfo ákatsya mləmləmlə ku besio bətsyuə ku Maria, Yesu eto ambe ku Yesu eto bayimisani fe ditsyukpa ákato ola ku nsusu bŏni.

¹⁵ Lə eyi nyamfŏ əsuə, bafokanŏfŏ ba eto leklabi lídi fe kolofa awosi ənuə ákatsya kato ola. ¹⁶ Mfŏ nya Petro létaka únýə óteyi mə nkə, “Mə bayimi, asa nnya bəwŏni bətsyə lə Awŏnisa Kenke eto Kukue əsuə, lə kase Ləwŏnŏ Kenke eyε lə Oka David əsuə, leteyi utsyə itsyi lə Yuda wə letŏnko betidi bəmuə Yesuu, əbə itə. ¹⁷ Yuda éyifo mba leke lə bo ditsyukpa nəmfo eto ɔni, itsyise Yesu ələkə wə nkə wuntsya nyə kedikŏ lə bo keyifo kamfo kəmiə.”

¹⁸ Nyaa, béfi kabua ka úyifo eto atabi bésu báya kaso ka əsuə úsu úkpə. Kaka ófankli úbə óso kaso, óba úsensə nya wə befonkə kenke ləbo békpo lə kaso mfó. ¹⁹ Wə ukpə əmfo eto etiki ába ékpo lə Yerusalem itə betidi bata áno nnya. Nyaso béfi kaka úkpə mfó bətəkə bə Akeldama lə mə sele əsuə eto kaso ni bə Koto eto Kaso.

²⁰ Petro əsukosə nkə, “Nyaso bəwəni bákpe lə David eto Əsə eto Kukue əsuə bənkə,

‘Beyani wə diyo bitsyə
nya kutsyuə saa mənsiə lə ni!’

Besi bəwəni bə,

‘Bitə lə utidi bamba lə usiə lə wə keyifo eto kənyə.’

²¹⁻²² Nyaso ele bə utsyuə dufə bo nti fe futsyə luudi adansiə itə Bonamute Yesu itsyi lə wə botaka ketsyi okomə kəbə nkpə əsuə. Nya ele bə uyifo futsyə ləkə ləbo nti idu lə lefe nə kenke bo ku Yesu díkatsyilama, idu lefe nə Yohanes lébe letsya itsyi lə ntufləsəfləsə eto lekpa əsuə ibə ese lefe nə Onanto léfo Yesu úsuko kato.”

²³ Nyaso bələkə betidi inuə ba ni Matias ku Yosef wə baakpo Barsaba nya bensi baakpo wə tsya bə Yusto. ²⁴⁻²⁵ Nya bəto ola bətəyi bənkə, “Bonamute, fə nyi utidi saa eto nsusu kəmiə. Nyaso té bo əni lə betidi inuə bamfo eto nti, wə luusiə fe ətənkpe lə Yuda eto kənyə wə léyani údu úsu kaka dińyə itə wə.” ²⁶ Nya lefe nə bákpo aba bəse lə bələkə betidi inuə bamfo eto ənii, Matias ni nwə bələkə bákpe lə betidi lefosi ənwə bamə əsuə.

2

Ləwəno Kenke Áyifə Díbə Lə Pentekoste Eto Diyi.

¹ Nyaso se Pentekoste eto Diyi léyoo, bafokanəfo kenke átsya lə kalebe kani kplo. ² Lamfolamfoo, bəno kəso fe ufiebi kekleke eto bəso ditsyi kato. Nya ufiebi əmə díyi diyo nə kafo bəke kenke. ³ Nya lesatsyuə fe ute eto odiakami díbə dísiə lə mə utsyuə saa əsuə. ⁴ Nya Ləwəno Kenke dídufə lə məmblə əsuə, nya bətsyiko Onanto bətesə lə bele ate ate əsuə fe kase Ləwəno nəmə díte mə nkə bedi.

⁵ Nya lə lefe nəmfó tututu, Yudafo ba ləətə Onanto dibu ba dítsyi kawunsia eto ese ese əbə bəke lə Yerusalem. ⁶ Nyaso lefe nə bəno kudu kplə komfóo, betidi kpə əsu bətsya mfó. Iyifo mə yanii ku sikpi se mə utsyuə saa ləno banle etiki budi lə wə sele əsuə. ⁷ Lə nyamfo esoo, iyifo mə yanii ku sikpi nya bətsyiko mə əsuə bəto bənkə, “Nya betidi ba kenke nle etiki budi mfoo, inni Galileafə beni fe? ⁸ Nya ntsyə ibə fe bo utsyuə saa nle etiki bəno lə bo bele əsuə? ⁹⁻¹⁰ Bo mba ni Partiafo ku Mediafo ku Elamfo, ku mba dítsyi Mesopotamia ku Yudea ku Kapadokia ku Ponto ku Asia ku Frigia ku Pamfilia ku Egipte ku Libia eto lekpa ke nə lefi Kirene ku bəfo bamba ba dítsyi Roma ku Yudafo ku betidi ba díkedufə lə Yudafo eto dítsyukpa əsuə ¹¹ ku Kretafo ku Arabiafo. Bəmblə lə bəno se banle Onanto eto asa kplə nnya ənle buyifo buləkə kate lə bo bele əsuə!” ¹² Kuutsyuə saa wə díńyə mfó mánno eyifosa nyamə kaso. Íyifo mə yanii, nya bəkato mə əsuə bənkə, “Nnya díbə mfo eto kaso nkpə?”

¹³ Fəfə mba díńyə mfó eto bətsyuə əkəmə mə ákatəyi bə, “Ntə ete békpo, inni kulesa ini kon!”

Petro Édi Yudafo Bamə Etiki.

14 Mfó nya Petro létaka únyə ku lefosi ɔnwɛ fɛfɛ bamə nya óbesə ɔkɔɛ kato ɔtɛyi nkə, “Mi Yudafɔ ku mimba nkpe læ Yerusalem, nla miə bitsyue ato læ nkpasə mi læ bɛnɔ lesa nə díbə mfo. 15 Inni nte betidi bamfo díkpə fe kase bətsyua díbu seka, itsyise olesia eto abombo ɔwɔnɔmbə ete ni nyamfo nɛ. 16 Bomu lesa nə nle bubə mfoo, eyifo lesa nə Onanto eto Unyeləkətidi Yoel letɛyi utsyɛ kɔkooko nkə,

17 ‘Onanto átɛyi nkə,

“Lə eyi fɛfɛ nnya luubə əsuə,
muufi mɔ Lɛwɔnɔ nkro læ utsyua saa əsuə,
nya mi bebisaibi ku bebisiobi loobe mɔ ditiki letsya,
nya mi bakosobi luunyə Onanto eto asakulakula,
nya mi beninə tsya luusia ala.

18 Ee, sitinti læ lefe nəmfoo, muutə mɔ Lɛwɔnɔ Kenke yifə disia læ mɔ beyifoyifo, besio ku basani kenke əsuə.

Nya booləkə mɔ ditiki kɛnyɛ bate.

19 Nya muutə asa kplɛ kplɛ ku anyinsa bə
lə difule ku kasɔ kenke utsyua saa nyə.
Biunyə kɔtɔ ku ute ku kuyua kplɛ bɔ.

20 Kofe ebona tūū,
nya kofande eto ənəmi lɔɔsɛ həə fe kɔtɔ,
fɛ Bonamute eto diyənde eto diyi kplɛ nəmə looyo.

21 Lə lefe nəmfoo, boofɔ utsyua saa ke lookpadɪ Bonamute eto diye,
nya wɔɔtɔ bɔwunsəkoo, wɔɔkɛ bofo.” ’ ’

22 Petro esi údi etiki ɔtɛyi nkə, “Israelfɔ bɛnɔ etiki nyamfo. Yesu Nasaretnyə ni Nwə Onanto Lékpɔ ɔhile Utsyə. Nya ótɛ nyamfo lefe nə ɔyɛ læ wə əsuə úləkə wə əsuəale ótɛ, nya úyifo asa kplɛ ku ayanisa kpə ótɛ fe kase mi kosate nyi. Itsyisee, íbə læ mi nti mfo. 23 Nya Onanto letɔnɔ faa læ wə ketsyue əsuə óyani wə útə mi nya bitə babuayifo lélo wə læ lefe nə bɛsɔ wə bémanklasə læ uyikabie əsuə. 24 Tsyaa, Onanto esi ótakasə wə utsyiko ɔkɔmə nya óbɔ útsyi læ ukpə eto ani, itsyise ukpə embofo wə buti kakpɛ. 25 Nyamfo Oka David letɛyi itsyi læ wə əsuə nkə,

‘Nnyə se Bonamute nýə læ mɔ kodianɪ nya unsiko mɛ lefe saa esoo,
mante kulesa sikpi.

26 Lə nyamfo esoo, disuəyua eyi mɛ əsuə, nyaso muufi atesə ntə wə lefe saa!

Itɛ bə utidi wə luukpə mini tsyaa, muusia nkprə nkabe wə kusu.

27 Itsyise əmbutə kusu ukpə təkə mɛ kato.

Nya fəmbutə tsya bə fə ubi kɛnkɛ eto sinə bu.

28 Fə díɛ mínte nkprə eto kusu

itə læ nnyə læ fə ənəmi koo, muunyə disuəyua lefe saa.’

29 “Nyaso, mɔ bayimi, nle mi bɔtɛyi sitinti minkə, bo ona Oka David wə lefo diye əkpə nya bɛbikə wə nya wə kudi nkpe læ bo nti mfo eyo mmi.

30 Fɛɛ uyifo Onanto eto unyeləkətidi. Nyaso ótɛ lesa nə Onanto letɛyi utsyɛ nkə woosyese David eto kafo eto ubi læ ubə udi seka læ David eto kɛnyɛ.

31 Se David léte nyamfo ɔtɔnsə esoo, ɔtɛyi utsyɛ nkə Kristo ebɔtaka utsyi ɔkɔmə. ɔtɛyi nkə Onanto mányani wə utsyɛ læ ɔkɔmə, nya wə əsuə eto sinə tsya mémbu læ wə kudi kafo mfó. 32 Wə ni Yesu əmə Onanto létakasə utsyiko ɔkɔmə, nya ini etiki eto ɔnukualɛɛ, bomble ni wə badansie. 33 Wə Anto Onanto ábesə wə kato úsu unsi læ wə kodianɪ, nya ófo Lɛwɔnɔ Kenke

utsyiko læ wə ɔfɔ fe kase ɔteyi utsyæ. Lesa nə bənle bunyæ, kanɔ mfoo, eyifo wə ətəsa nnya úfi útə bo. ³⁴⁻³⁵ Ite bæ inni David kosate létaka úsu kato mfó tsyaa, ɔteyi utsyæ nkə,

'Bonamute Onanto əmə áteyi mɔ Onamute əmə nkə,

"Siə læ mɔ kodiani

isu ese lefe nə moobokosə fə balo kasɔ

ətəkə mə akpa læ disinti." '

³⁶ Nyaso nla miə mi Israelfɔ kenke te biənkə wə Anto Onanto ni futsyæ díta Yesu wə básɔ læ uyikabie əsuə bélo Onanto díte ófiani Bonamute ku Nwə Onanto Lékpɔ ʒhile Bətsyæ."

³⁷ Nya se betidi bamfo lænɔ Petro eto etiki nyamfoo, ílə mə læ akɔəsi. Nyaso bátɔ Petro ku batɔnkpe fɛfɛ bənkə, "Bayimi, be ele bæ buyifo?"

³⁸ Nyaso Petro áteyi mə nkə, "Ele bæ mi utsyua saa sinkli ɔye abua buyifo, læ ofloma, læ ofo ntufɛsəfləsə eto lekpa nəmə læ Yesu Kristo eto diye əsuə, læ Onanto læ ufi wə abua ɔtsyɛ wə, læ ofo Onanto eto ətəsa nnya ni Lɛwɔnɔ Kenkɛ. ³⁹ Nkomə eto kɛnyɛtsyətsyə te itə mi ku mi bebi ku mba kenke ditsyi katsyontsyokɔ ku betidi ba kenke Bonamute bo Anto lookpadi bafiani wə bale."

⁴⁰ Nnya kamaa, Petro édi adansie údi mə etiki kpə nya ɔle mə kolɛ, ɔle mə lekpa kpa nkə, "Biləkə mi əsuə bitsyiko læ kotonənə ko nle bubə læ kawunsie bua kamfo eto betidi əsuə." ⁴¹ Lə nyamfo esoo, betidi kpə bæ lænɔ Petro eto ditiki nəmə áfo banɔ, nya bəfləsə mə ntu, nya mə utú ébutsyə fe betidi akpi ətsyə. Mə dísu bákɔ diyi nəmfɔ læ bafokanɔfɔ əsuə nɛ. ⁴² Béfi mə lefe bətə batɔnkpe bamə nya báte mə asa, nya bákato ola kətə Onanto, nya békedi lesa kəkɔ tsya, nya bəsie ku bətsyua læ lɔniyifoyifo əsuə.

Bafokanɔfɔ ʒsia Nkpə Lə Lɔniyifoyifo ʒsuə.

⁴³ Se batɔnkpe bamə díyifo ayanisa kpə esoo, íyifo betidi bamə yanii. ⁴⁴ Nyaso bafokanɔfɔ læ mfo ákatsya lefe saa nya békésie mə asa kenke kətə bətsyua. ⁴⁵ Nya læ báte mə bikə, békəfi atabi nnya bənyə kəsuko békésie, utsyua saa læ kase éhiə wə əsuə. ⁴⁶ Nya békəsu kátsya læ Anto Onanto eto Disumuyo diyi saa, nya bákatsya læ etsyukpa etsyukpa kédi asa læ mə ayo ku disuəyua ku utu faa. ⁴⁷ Nya bákatesə Onanto. Itə betidi ba tā ékebu mə. Nya diyi saa, Bonamute kətə betidi fɔfɔ ba bofo læ nkpə díkəbə kákɔ læ mə əsuə.

3

Onanto Átsya Utidi Wə Léba Onkpoo Kasɔ.

¹ Diyi lɔnii, Petro ku Yohanes əsu Onanto eto Disumuyo læ lefe nə Yudafɔ laato ola kətə Onanto. Iyifo fe kakəmi eto abombo ətsyə lefe. ² Se báyo Disumuyo nəmə eto kesie ka baakpo Kesie Ka Laanɔ Bobee. Mfó bənyə osani utsyua wə léba onkpɔ læ kasɔ taa wə lelefe ke. Wə betidi éketsyi wə kəbəkətsyə mfo diyi saa bæ læ úkatɔ asa læ betidi ba laaye kedufə Disumuyo nəmə. ³ Se únyə Petro ku Yohanes nle bofe kédufə diyo nəmə, ɔtɔ mə nkə bətə wə lesatsyua. ⁴ Bále bənyə nya bábe wə tūú, nya Petro létəyi wə nkə, "Be bo mfó!" ⁵ Nya utidi əmə létakasə ənəmi útəkə læ mə, ku nsusu nkə bəbə wə lesatsyua butə.

⁶ Mfó nya Petro dídi etiki ɔteyi wə nkə, "Mɔɔ, atabi saa ente mə muutə fə! Nyaso muutə fə lesa nə nte mə. Nle fɛ bətəyi læ Yesu Kristo Nasaretnyə eto diye əsuə minkə taka ənyə læ aye edu!" ⁷ Nya Petro ləkəbe utidi əmfɔ eto

kodiani nya útə nkə otaka uńyə. Nya lamfolamfoo, wə akpa ku bəkpłobe eto ekubi dímuə ale! ⁸ Nya óbe ósa uńyə lə wə akpa əsuə. Mfó útsyiko bəyē kesu kesinkli. Nya útəkəko mə údufə Disumuyo mfó, kaye kabé kasa katəsə Onanto. ⁹ Betidi ba kenke ləke mfó, ənyə wə ɔnlə bəyē nya ɔnlə Onanto bətesə. ¹⁰ Se bənyə wəə, bətsyə lekpo bə wə ni futsyə díkəsia lə Kesie Ka Laanɔ Bobe kátɔ asa mfó. Nyaso íyifo mə yanii ku sikpi lə lesa nə bəyifo bəta wə əsuə.

Petro Édi Etiki Itsyi Lə Yesu Eto Ɔsuəale Ɔsuə Lə Disumuyo.

¹¹ Se osani əmə dímuə Petro ku Yohanes ɔnlə kekile lə lekpa ke nə baakpo Oka Solomo eto Lekpata nə nkpe lə Onanto eto Disumuyo mfó, betidi kpə étsyetsyi bésu mə ɔfɔ. Wə bətsya éyifo mə yanii sekasitsyuə. ¹² Nya se Petro dínyə betidi baməə, óteyi mə nkə, “Israelfə, bə díyifo mi yanii lə nyamfo əsuə fə? Nya besə bənle bo bohe fe bo kosate eto əsuəale ku Boanto eto sikpitete əsuə eso utidi emfo ləyē? ¹³ Nnya ni bənkə Onanto lébesə wə Usumubi Yesu kato. Onanto əmfo ni Abraham ku Isak ku Yakob tsya eto Onanto nɛ. Wə tsya nsi ni bo bana eto Onanto. Wə Ubi ni Yesu wə bifi bíta biə balo. Nya bəni wə lə Pilato eto ənəmi lə lefe nə bəteyi biə binyi wə kulaa tsya, lə lefe nə Pilato wə léla nkə wóayani wə fə. ¹⁴ Bəni utidi kenke ku ɔsɛ, nya bətɔnɔ biə oyani uwudifɔ bomu lə wə kenye. ¹⁵ Bəlo utidi wə ləətə betidi nkpə. Nya Onanto dísinkli ótakasə wə utsyiko ɔkɔmə! Nya bo kosate dínyə wə ku bo ənəmi! ¹⁶ Eyē lə Yesu eto diyē əsuəə, nya utidi wə lətsyini bənle bunyə mfoo, dímuə əsuəale nɛ. Nya se ófo Yesu ɔnɔ esoo, nnya díta uńyə bufityatsya fe kase mible nle bunyə ku mi ənəmi mfo nɛ.

¹⁷ “Mə bayimi, nyi miə mi ku mi bəninə éyifo nyamfo eto okloe eyē lə mante mante əsuə. ¹⁸ Fɛɛ Onanto ébətəyi utsyə nkə eyē lə wə bənyeləkətidi əsuə wə ubi Kristo, Utidi Wə Onanto Lékpɔ Ɔhile Utsyə ebudi ohiā. Nko eso útə nkə wə bənyeləkətidi eto lesa nə bətəyi bətsyə bə itə. ¹⁹⁻²⁰ Nyaso bisinkli lə abuayifoyifo kama lə bitəkəko Onanto, lə uflə mi abua uwi. Lə biyifo nkoo, buinyə Ləwɔnɔ Kenke eto əsuəale itsyi lə Bonamute ɔfɔ, nya wootsyese Yesu wə ni Kristo Wə Onanto Lékpɔ Ɔhile Utsyə. ²¹ Nko ini eso Yesu luusə kato isu ese lefe nə Onanto loɔlɔ lesa saa utsyə fe kase útə wə bənyeləkətidi kenke ləteyi bətsyə taa kɔ ke. ²² Fe kase Moses ləteyi utsyə nkə, ‘Bonamute Onanto ebuləkə unyeləkətidi utsyuə utsyiko lə mi nti fe kase útə mímbɔ. Nyaso bitsyuə wə ditiki nə ke wəoteyi mi koto. ²³ Nyaso nwə ke lembutsyuə unyeləkətidi əmə kotoo, Onanto ebuləkə wə lə wə betidi nti nya wəotəyləwə wə.’

²⁴ “Lə sitintii, Onanto eto bənyeləkətidi kenke idu lə Samuel ɛntɔ, ébətəyi asa nnya nle bubə mfo mmi bətsya. ²⁵ Nnya Onanto ləteyi utsyə eyē lə wə bənyeləkətidi əsuə eyifo mi ale. Nya mi tsya kpe kediko lə kenye ka Onanto lékle ku mi bana əsuə. Fe kase óteyi Abraham nkə, ‘Eyē lə fə ufluflu əsuəə, mookpo kasɔ eto betidi kenke atsyɔ.’ ²⁶ Nyaso se Onanto díləkə wə Uyifoyifo Kristo ótee, tute ótsyese wə mi ɔfɔ nkə lə okpo mi atsyɔ, nya lə utə mi utsyuə saa lə ɔyē abua buyifo.”

4

Bákpa Petro Ku Yohanes Bésuko Lekpo Eti.

¹ Lefe nà Petro ku Yohanes ñyà banlè betidi bamà etiki budii, Yudafò eto besumunyà ku Disumuyo eto mba laase mfó eto beninà ku Sadukifò tsya àbà mfó. ² Se bánò bə Petro ku Yohanes ñyà mfó balè etiki itsyi lə Yesu eto botaka ketsyi ɔkɔmà əsuà, nnya nle bote bənkə utidi wə díkəkpə ebotaka ubə nkpəə, kafo ányi mə tinti. ³ Nyaso bəmuə mə. Nya se kale mfe nle bolo esoo, bəti mə bákpe le diyo isu əsə kəsiasə. ⁴ FEE betidi kpə ba leno mə etikii, báfo etiki sɛɛ nyamfo bánò. Mə utú ebuyifo fe basani akpi ano.

⁵ Nya se kale dísiə, ibə bə Yudafò eto bəsuəaletidi ku beninà ku afi eto bateasa ákpe disi lə Yerusalem. ⁶ Bátsya ku Usumunyə Ninə Kenke Annas ku Kayafa ku Yohanes ku Aleksandro ku besumunyə ninə eto betidi tsya. ⁷ Nyaso bákpa Petro ku Yohanes bamə báboko mə ənəmi. Nya báto mə bənkə, “Owoe eto diye ku əsuəale əsuə bíyifo nyamfo?”

⁸ Petro wə díyi ku Ləwɔnɔ Kenke eto əsuəale átaka únyə nya ótyei mə nkə, “Bo bəsuəaletidi ku umə eto beninə, ⁹ lə belə biənkə bianɔ lesa sɛɛ nə búyifo bítə utidi wə letsyini mfo ku kase bótsya wəə, ¹⁰ bitə mɛ kusu lə ntyei mi ku Israel eto betidi kenke lesatsyuə. Yesu Kristo wə ditsyi Nasaret wə bitə básɔ lə uyikabie əsuə, nya Onanto disi ótakasə wə utsyiko ɔkɔməə, wə diye əsuə nya utidi əmfo dímuə ale nɛ. ¹¹ Nya Yesu əmfo əsuə Awɔnisa Kenke letyeyi nkə,

‘Leba nə mba laato ayo leni bə dimbə kɔnɔ,

ni bomu díbə lefiani nə nso bofe lə afefe kenke nti.’

¹² Wə hā ni futsyɔ lofo utidi buləkə, itsyise wə hā ni futsyɔ Onanto dítkə diye nya útə wə əsuəale lə betidi ba tā nti, nkə utə utidi nkpə.”

¹³ Se bəsuəaletidi ku beninə dínyə kase Petro ku Yohanes ba lenni bekuente nya bāmfo bunə saa, nle etiki budi ku ute ku ute ku əsuəale nkoo, íyifo mə yanii. Nya bənyə bətsyɔ lekpo sitinti bə mə ku Yesu áyɛ bəyifo keyifo lə bətsyuə. ¹⁴ Nya se bənyə utidi əmə bátsya ñyə mfó lə mə ɔfɔɔ, kenye əkpə mə, bántə lesa nə baateyi bio. ¹⁵ Nyaso báteyi mə bə banyi besu kama eto, nya mə hā dísiə mfó kefi nsusu lə lesa nə booyifo əsuə. ¹⁶ Mə bətsyuə átə bə, “Be ele bə buyifo ku betidi bamfo? Boəmbəfo bəteyi bəə lesa nə bəyifo mfo enni ayanisa itsyise utidi saa wə nkpe lə Yerusalem yi nya ónɔ ditiki nəmfo. ¹⁷ Bomu bə lə etiki nyamfo lə eyɛ bokpantsyaa, bitə lə bukə mə ato bəə bənsidi etiki saa lə Yesu eto diye əsuə bio.” ¹⁸ Nya bésinkli bákpađi mə báboko disikakpekə mfó nya bákpe mə kɔfi bə idu lefe nəmfo ɛntɔɔ, bənsidi kutsyuə saa etiki nye bəte kulesa itsyi lə Yesu əsuə bio.

¹⁹ Nya Petro ku Yohanes dífe kenye báteyi mə bənkə, “Mi kosate bibu nnya bebe biə nte nnya lɔkɛ Onanto ɔkɔɛ? Bə buyifo lə mi kɔfi əsuə lee, lə Onanto eto kole əsuə? ²⁰ Bo alɛɛ, asa nnya búnyə ku bónoɔ, boəmbəfo kenye boma lə nnya əsuə kəsia kpoo nko.”

²¹ Nyaso beninə bamə nle disi bokpe mfó ənyənki bákpe nya békə mə ato kekkeke nya báyanii mə. Kase betidi bamə kenke dínyə mfo nle Bonamute bətesɛ lə wə eyifosa esoo, beninə bamə mánte kusu ko bɔɔyɛ bənə mə koto. ²² Utidi əmə bátsya ébofo ale fosi ana ku kama.

Bafokanɔfɔ Áto Ola Bə Lə Bakpe Nkɛ Ale.

²³ Lefe nə báyanii mə kamaa, Petro ku Yohanes əsu mə betidi bamə ɔfɔ nya báteyi mə lesa nə betidi bamə letyeyi mə lə disikakpekə kamə. ²⁴ Nyaso bafokanɔfɔ lə mfó kenke átsya nya báto ola bətə Onanto bə, “Bonamute, fə díyifo kato ku kasɔ ku lekpo ku asa nnya kenke nkpe lə nya. ²⁵ Fə lɛyɛ

læ Læwɔnɔ Kenkɛ əsuə fətə bo Ona David wə ni fə Uyifoyifo dídí etiki ótɛyi nkə,

‘Beso kawunsiə eto betidi ba lenni Yudafo nle bunyenki kefi nsusu bua?’

²⁶ Kawunsiə mfo eto baka átsya, báto ákpatsya, nya bəsuəaletidi lékpe disí bəfi nsusu læ Onanto əmə ku Utidi Wə Ókpo ɔhile Utsyə əsuə.’

²⁷ ɔnkualɛ uni bæ Herodes ku Pontio Pilato ku Israelfo ku mba lenni Israelfo átsya læ umə əmfó nya bátaka bənyə læ fə Uyifoyifo Kenkɛ Yesu wə fákpo ɔhile fətsyə əsuə. ²⁸ Fɛɛ læ fə əsuəale ku kobe əsuəə, ábɛ fənkə læ batsyaa, beyifo læ asa nnya fətsyue fətsyə əsuə. ²⁹ Nya məmɔɔ, O Bonamute, be sikpi sia banle bo bokpe, læ ətə bo fə beyifoyifo lekəəsi nə luutə bofo fə Ditiki Sɛɛ nəmə budi. ³⁰ Nnə fə kɔni etsyue læ atsyə betidi, læ eyifo ayanisa kpə, læ fə Uyifoyifo Kenkɛ Yesu eto diye əsuə.”

³¹ Se báto ola báləsəə, diyo nə kafo bankpe ko dítinkə nya Læwɔnɔ Kenkɛ lɛyifə dísiə læ məmblɛ əsuə nya bətsyiko Ditiki Sɛɛ nəmə bɔtɛyi ku əsuəale.

Bafokanɔfo Bamə Áwunsəko Bətsyua.

³² Lə lefe nəmfo kenkee, bafokanɔfo kenke eyifo kenye kani læ ditsyəbi ku nsusu əsuə mə kuutsyuaə saa membu wə hā eto lələkəsə eto disí, bomu mə lesa saa eyifo məmblɛ eto lele. ³³ Nya batɔnkpe bamfo kenke dífi əsuəale kplɛ bábe Onanto eto Ditiki Sɛɛ ditsya itsyi læ Bonamute Yesu eto botaka ketsyi ɔkɔmə əsuə. Nya Onanto eto atsyɔkpokpo kplɛ dísiə ko mə kenke. ³⁴ Mə kutsyuaə saa mánhiā kulesa, itsyise mba ayo nye nso nkpee, efi asa nyamfo báte nya bəfi atabi nnya bənyə, ³⁵ bésuko batɔnkpe bamə nya bésie nnya báte utsyuaə saa læ kase inyə itə wə.

³⁶ Lə mfóo, osani utsyuaə akɛ læ mə nti baakpo Yosef, wə ni Lewinyə wə ditsyi kasɔ ka baakpo Kipro. Batɔnkpe bamə ətəkə diye bæ Barnaba, eto kasɔ ni nwə laakpe betidi otsyɛkle. ³⁷ Úfi wə kasɔ kətsyuaə ótɛ nya úfi atabi nnya únɔyə úsuko batɔnkpe bamə.

5

Ananias Ku Safira Átɛyi Sidia.

¹ Nya osani utsyuaə tsya dísiə wə baakpo Ananias ku wə usiə Safira. Mə tsya éfi mə kasɔ kətsyuaə báte. ² Nya úfi atabi nyamə eto ətsyuaə ókula fɛ úfi afɛfɛ óboko batɔnkpe bamə. Ditsyəbi nəmfo eyifo wə usiə Safira eto bote nya ótɔnɔ nkə beeyifo nko.

³ Nya Petro letɔ wə nkə, “Ananias, beso fətə Obonsam dítəkə fə kato, nya útə fátɛyi Læwɔnɔ Kenkɛ sidia? Nya féfi fə kasɔ ka fátɛ eto atabi ətsyuaə fákula fətsyə əsuə? ⁴ Kasɔ kaməə, fə kale keni fɛ fátɛ ke, nya atabi nnya báfo fə kayo tsya eyifo fə ale. Be dítə eso féfi nsusu bua bomfó eto okle? Inni bo betidi bamfo fátɛyi sidia, bomu Onanto!”

⁵ Kase Ananias lenɔ ditiki nəmfo koo, lamfolamfo úduɔnɔ ókpo kasɔ, úkpə! Nyamfo ətə sikpi kplɛ əmuə mba kenke lenɔ nnya. ⁶ Nya bakosobi bæ lɛkɛ mə lenti dífi kafia beti wə nya bəfi wə bésu bəbikə.

⁷ Fɛ abombosɔsɔ ətsyuaə eto kamaa, wə usiə tsya əbə údufə mfó. Fɛɛ wóanno tɔ lesa nə díkəbə. ⁸ Nya Petro letɔ wə nkə, “Tɛyi mɛ, se fə ku fə usə dífi mi kasɔ bétɛe, atabi nnya kenke báfó mi kayo ni nyamfoo?”

Nya usio əmə dítə mbuayə nkə, “Ee, nyamble nē.”

⁹ Nya Petro leteyi wə nkə, “Beso fonko fə usə lékle kenye benle Ləwəno Kenke boto kabe? Bebe bakosobi ba ditsyi fə usə bəsu bəbikə ni mba mfo nē. Mə ke luutsyi fintsyə besuko nē.”

¹⁰ Lamfolamfo, wuntsya édu óno nya úkpə. Nya se bakosobi bamə díbə bənyə se úkpə onlabee, bətsyi wuntsya bəsu bəbikə lə kaka bəbikə wə usə ke. ¹¹ Itə eso sikpi kplə əmuə mba kenke díkafo Ditiki Səe nəmə bánə ku betidi ba kenke lenə lesa nə díbə mfó.

Batənkpe Bamə Éyifo Ayanisa Kpə.

¹² Lefe nəmfo kenke, batənkpe bamə éyifo ayanisa kpə lə betidi bamə nti. Bafokanəfo ba lə mfóo, ákatsya lə Yudafo eto Disumuyo kaka baakpo Solomo eto Lekpata. ¹³ Itə bə betidi bamba kpə éfi lelabi ku díbu bəta bafokanəfo tsyaa, bəte sikpi bəmfó budufə lə mə nti. ¹⁴ Tsya fəe betidi kpə, basani ku besio ésinkli lə nkə bua bo bensi kama nya báfo Bonamute bánə. ¹⁵ Nya betidi lékpa mə befimfi bálabesə lə mə belabekə əsuə lə kprakpaakpe kaka bəbu bə Petro eboye lə ɔle bətsylama, lə wə koyo lə kokpo lə befimfi bamfó əsuə lə bəmuə ale. ¹⁶ Nya betidi kpə lə kəmə ka letsyilama Yerusalem lékpa mə befimfi ku mba awəno bua nle bule báboko mə ɔfo nya bətsya nəmble bufi.

Yudafo Eto Beninə Ənə Etiki Ku Yesu Eto Batənkpe.

¹⁷ Nya Yudafo eto Usumunyə Ninə Kenke ku wə betidi ba ni Sadukifo eto ditsyukpa lesesə ənəmi keklege lə batənkpe bamə əsuə. ¹⁸ Lə nyamfo esoo, bəmuə mə bəkpe lə umə eto diyo. ¹⁹ Lə kətsyə kamfóo, Onanto eto ɔtənkpe utsyuə əbə ósini diyo nəmə eto siku nya úləkə mə nya óteyi mə nkə, ²⁰ “Bidu bisu Yudafo eto Disumuyo lə bisu bidi betidi ba kenke etiki itsyi lə nkə fəfo bomə əsuə.”

²¹ Nyaso se kale dísiə, lə kase Onanto eto ɔtənkpe leteyi mə əsuə, bəsu bédufə Disumuyo mfó nya bətsyiko mə asa bote.

Lə lefe nəmfoo, Usumunyə Ninə ku wə betidi ákpadi Yudafo kenke eto beninə itə bətsya nya bəkpe betidi bətsyuə bə besu bələkə batənkpe bamə lə diyo nəmə baboko. ²² Fəe se bəsu mfóo, bənyə mə! Nyaso bəsinkli bəbə bəteyi mə bənkə, ²³ “Se búsuu, búnyə buə diyo nəmə eto biku kenke ti, nya mba laase kesie nýə mfó. Fəe se bósini bikuu biamə, bəonnyə betidi bamə eto kuutsyuə lə diyo nəmə kafo.” ²⁴ Lefe nə mba laase Disumuyo nəmə eto uninə ku besumunyə ninə bamfo lenə ditiki nəmfoo, ýyifo mə yanii tinti, itsyise bənte lesa nə díbə lə batənkpe bamə lə əsuə.

²⁵ Nyamfo eto kamaa, utsyuə əbə óteyi mə nkə, “Betidi ba bímua bəkpe lə diyoo, bebe, nýə mə nýə lə Disumuyo nəmə banle betidi asa botee!”

²⁶ Lamfolamfoo, mba laase mfo eto uninə ku wə betidi édu bəsu Disumuyo mfo bəsu bəmuə mə baboko. Fəe se bəte sikpi bə betidi bamə ebubə bato mə aba esoo, bənnə mə lə əsuəale əsuə.

²⁷ Se bəkpa mə bəsuko, bəsu bənyənsə mə lə bakronkpo bamə eto ənəmi. Usumunyə Ninə átə mə nkə, ²⁸ “Bóanteyi mi bəənkə biənsidi etiki bəteyi kulesa itsyi lə Yesu əmfo əsuə? Fəe bíusənsə wə ditiki nəmə bəkpo lə Yerusalem kenke. Nya bela biə biefi wə ukpə eto dikpilolo bitəkə bo lə əsuə!”

²⁹ Mfó nya Petro ku batənkpe bamba bamə díləkə kenye bəteyi bə, “Etiki eto ɔnukuale ni bə Onanto ni futsyə ele bə butsyue koto, inni utidi. ³⁰ Yesu

wə bélo se bíta básó bámanklasə lə uyikabie əsuəə, bo bana eto Onantoo, ni nwə létakasə wə utsyiko okómə úbə nkpə nɛ. ³¹ Onanto ətsyə wə lə wə sediani lə kato kaka ni kakplekə kenke fe ɔtonkotonko ku Ofomfokətə itə lə Israelfə lə bənyə kusu batsyi mə akɔəsi bawuninsə lə Onanto lə ufi mə abua ɔtsyɛ mə. ³² Bo ku Lewɔnɔ Kenke, nə Onanto leefi kətə mba leetsyue wə koto ni mba ni ditiki nəmfo eto badansie.”

³³ Se bakponkpo bamə lenɔ ditiki nəmfo lə batɔnkpe bamə eto kenyeɛ, kafo esi kányi mə tinti, nyaso báse nnya uyi bənkə ele bə balo mə. ³⁴ Fɛɛ Farisifə eto osani ɔni wə leke lə bakponkpo bamə nti baakpo Gamaliel áni ko mə. Úyifo utidi wə betidi kenke díkebu tinti, nya úyifo afi eto oteasa tsya. Wə ni futsyə létaka uńyə ɔteyi nkə, bətə lə batɔnkpe bamə lə babo, fe lə befi nsusu lə etiki nyamə əsuə. ³⁵ Nya ɔteyi mə nkə, “Israelfə, belo bebe sinini lə lesa nə bela biə bieyifo betidi bamfo! ³⁶ Lefe ditsyue nə lefe mməə, osani utsyue wə leke baakpo Teuda, wə dífi wə əsuə uyifo fe uninə wə nkpe díbu onso. Betidi alofa ana dítakəko wə. Nya lefe nə báló wəə, wə betidi ba dítakəko wə ésensə, nya wə ditsyukpa nəmə léba. ³⁷ Lə nnya kamaa, lə betidi eto leklafee, Yuda wə ni Galileanyə ákpa betidi ókpo lə əsuə fe wə bətəkəkotsyue. Nko ke se úkprəə, wə bətəkəkotsyue mfó ko dísensə. ³⁸ Nyaso lesa nə minyə mɔɔteyi mi ko ni bə, beyani betidi bamfo. Lə asa nnya banle bote nye asa nnya banle buyifo eyifo mə kosate eto etsyuesaa, yəmbokle fe yuusensə ³⁹ Fɛɛ lə Onanto eto etsyuesa inii, boəmbofo mə kusu buti. Lə boambe kukɔnɔ kulaa tsyaa, buubə bunyə boə bóle botaka káńyə lə Onanto Kosate əsuə!”

⁴⁰ Bakponkpo bamə áfo Gamaliel eto nsusu bo útə mə. Nyaso bákpadi batɔnkpe bamə báboko mə nti, nya báble mə. Nya besi bəkə mə ato bə bensi teyi kulesa saa itsyi lə Yesu eto ditiki əsuə bío. Nya báyani mə bédu.

⁴¹ Se batɔnkpe bamə dídu lə lekpokakpokɔ bantɔɔ, bənyə disuəyue tinti, itsyise bənyə bənkə Onanto ákla mə ókpe lə betidi ba baakpe kofani lə Yesu eto disí nti. ⁴² Nya diyí saa, bákate Ditiki Sɛɛ nəmə kátəyi lə Yudafə eto Disumuyo ku ayo ayo kafe bənkə Yesu ni Nwə Onanto Lékpɔ ǃhile Utsyə.

6

Bələkə Bawunsəkotsyue Ekuanse.

¹ Lefe nəmfo se bakasebi bamə dítsyiko bufuii, kənə əbə kédufə lə Yudafə ba laateyi Sigriki ku mba laateyi Sihebri eto nti. Nnya ni bə lə bésie diyí eto lesaa, díankayo mba laateyi Sigriki eto bakɔ besie. ² Lə nyamfo esoo, lefosi inuə bamə ákpadi bafokanɔfɔ bamə kenke, nya bátəyi mə bənkə, “Yanleke bə bobiasə lefe lə didisa siesie eto etiki əsuə lə lefe nə ele bə bufi bo lefe kenke butə Ditiki Sɛɛ nəmə eto budi. ³⁻⁴ Nyaso mɔmɔɔ, bayimi, betsyilamasə ənəmi lə biləkə basani ekuanse ba nyi kobe nya Lewɔnɔ Kenke nsi ko mə. Buufi mə butsyə lə keyifo kamfo eto kenye itə bə hofɔ lefe bóke itə olatoto ku Ditiki Sɛɛ nəmə letsya bóbe.”

⁵ Ditiki nəmə áleke itə məmble kenke, nyaso bələkə Stefano wə ni utidi wə nkpe bɔfokanɔ nya Lewɔnɔ Kenke nsi ko wə lefe saa. Nya bələkə Filipino ku Prokoro ku Nikanɔ ku Timona ku Parmena ku nwə díkafiani Yudanyə wə baakpo Nikolas wə ditsyi Antiokia. ⁶ Bələkə betidi ekuanse bamfo báte batɔnkpe bamə. Nya báto ola bətəkə mə ani lə disí itə keyifo kamə eto buyifo.

7 Lə nyaso Onanto eto Ditiki Sɛɛ nəmə dísukosə busənsə kakpe. Nya bafokanɔfɔ lə Yerusalem dífui bakpe. Yudafɔ eto besumunyə kpə tsya átsyi báwuninsə báfo Ditiki Sɛɛ nəmə.

Yudafɔ Eto Beninə Ɛmuə Stefanɔ.

8 Nyaso Stefanɔ wə Onanto lékpo atsyɔ útə əsuəalee, éyifo ayanisa kpə lə betidi bamə nti. 9 Fɛɛ Yudafɔ ba díkafo mə əsuə əsuə eto busiə ba dítsyi Kirene ku Aleksandria ku bətsyuə ba dítsyi Kilikia ku Asia eto ditsyukpa ɛtsyiko etiki bunə ku Stefanɔ. 10 Fɛɛ mə kutsyuə saa māmfo buñyə lə wə ənəmi lə kobe ko Lɛwɔnɔ Kenke díɛ wə eso. 11 Nyaso bákpe disi ku betidi bamba bə lə bəɛyi bidia lə wə əsuə bə, “Bónɔ se úkedi etiki uñyə lə Moses ku Onanto tsya əsuə!”

12 Kenyelala kamfo ənə lefonyi lékpe lə betidi bamfo ku beninə ku afi eto bateasa bamə kenke əsuə. Nya bəmuə Stefanɔ nya bəfi wə bésuko bakponko eto ənəmi. 13 Nya báboko betidi bətsyuə ba lékle kenye bəɛyi sidia bənkə, “Osani əmfo ékedi etitiki lefe saa kəñyə lə Disumuyo Kenke kamfo ku lə Moses eto kɔfi əsuə. 14 Nya bónɔ bə óɛyi tsya nkə utidi əmə dítsyi Nasaret baakpo Yesu mfóo, áɛyi nkə wooba Onanto eto Disumuyo Kenke kamfo nya woofloma akpa nnya Moses díɛ bo!”

15 Nya mba kenke léke lə lekpokakpokɔ mfó létakasə ənəmi bákpo lə Stefanɔ əsuə, nya bənyə bə wə ənəmi əkəyənde fe kato eto ɔtɔnkpe eto ale.

7

Stefano Ábe Onanto Eto Díkiti Sɛ Nəmə Letsya.

1 Nya Usumunyə Ninə Kenke létɔ Stefanɔ nkə, “Etiki nnya banle budi mfoo, sitinti ini banle bəɛyi?”

2 Nya Stefanɔ díɛ wə mbuayɛ nkə, “Boantomə ku mə bayimi, bitsyue koto kukɔnɔ lə bəno! Diyənde eto Onanto ələkə wə əsuə óte bo ona Abraham lə Mesopotamia eto kasɔ fe údu mfo úsu úsiə lə kasɔ ka baakpo Haran. 3 Ɔɛyi wə nkə, ‘Taka lə edu lə kasɔ kamfo ku lə fə betidi ɔfɔ lə esu kasɔ ka moote fə əsuə!’

4 “Nyaso údu lə wə kasɔ nya úsu úsiə lə Haran. Lə Abraham eto anto eto ukpə eto kamaa, nya Onanto lékpa wə óboko kasɔ ka binsi mfo mmi nɛ. 5 Onanto mémbudi kasɔ kamfo eto dikuku seke saa útə Abraham fe wə kale, inni lə kokpa kɔni. Bomu óɛyi wə ɔtɔnsə nkə kasɔ kamə ebofiani wə ku wə befluflu eto kale, ite bə ibə ese lefe nəmfóo, ubi saa mánke wə. 6 Nnya Onanto letɛyi wə ni nkə, ‘Fə befluflu ebofiani bafɔ lə kasɔ ka lenni mə kale əsuə. Boosiə mfo fe ndomufɔ nya boote mə ohiə itə ale alofa ana flɔflɔfɔ.’ 7 Nya usi óɛyi wə tsya nkə, ‘Moolo betidi ba diyifo mə mə ndomufɔ dikpi. Nya lə nnya kamaa, buudu lə kasɔ kamfó bəbə basumu mə lə kaka mfo.’ 8 Mməə ini Onanto lékle kenye ku Abraham ini lelolala eto kənyeklekle nɛ. Nyaso Abraham ála Isak lelo lə diyi flamflale se bále wə. Isak tsya ála Yakob lelo, nya Yakob tsya léla lelo lefosi bebi inuə ba bále díbə báfiani Yudafɔ eto ese lefosi ənuə ba lefo diyə.

9 “Yakob eto bebi bamfo ásesə ənəmi lə mə ɔyimi Yosef əsuə. Nya bəmuə wə bəte fe ndomunyə lə Egipte eto kasɔ. Fɛɛ Onanto əsiako wə, 10 nya úləkə wə útsyiko kanyi ku bulə saa əsuə. Se Yosef ləbɔ uñyə lə Egipte eto Oka Farao eto ənəmii, Onanto ətə wə ditsyabi sɛɛ ku kobe, itə Oka əmə éfi wə útsyə nwə laabe Egipte eto kasɔ ku wə diyɔ ku bikə kenke.

11 “Lə lefe nəmfoo, kukpense keklege əbə lə Egipte ku Kanan eto nso kenke, nya inə kanyinyənyə kpə əboko. Bo bana mánke didisa nə buudi. 12 Nya se Yakob leno nkə didisa kpe lə Egipte, ókpe wə bebi ba ni bo bana ditute nkə besu baya didisa baboko wə. 13 Lə mə dísu nuəfəə, Yosef ələkə wə əsuə óte wə bayimi nya Egipte eto Oka tsya díbə óte Yosef eto bayimi bamə. 14 Lə nnya eso Yosef ákpe wə bayimi nkə besu bakpa wə anto Yakob ku wə betidi kenke ba diyifo fe betidi fosi akuanse ku eno báboko. 15 Nyaso Yakob édu úsu Egipte kaka wə ku wə bebi díkpə. 16 Kamaa, bétsyi bəkpənkpə bamə bésinkli bésuko umə wə baakpo Sikem bésu bəbikə mfó. Bəbikə mə lə kudi ko Abraham léya ku sika flubia eto atabi ətsyuə lə Hamo eto bebi oflo.

17 “Se kənyətsyətsyə ka Onanto dítseyə útə Abraham eto lefe nle boyoo, wə beflufu ba mfe nkpe lə Egipte ébole bəfui tinti. 18 Kafefekoo, Oka fofó wə dímante Yosef étsyiko seka budi lə Egipte eto kaso. 19 Farao emfo ələkə nsusu bua úyifo Abraham eto beflufu bamfo disiale nya úkisi mə tsya. Itə óhie mə bələkə mə bebisambi ba bále lə ayo háto bákpe lə kase buukpə.

20 “Lefe nəmfo eto lefe nnya bále Moses nē. Nya bənyə bə úyifo ubi wə laano bobə tsya. Lə nyamfo esoo, wə antomə éfi wə bákula afa ətsyə sōō lə diyó. 21 Nya lefe nə bənyə bə bənsiəmbəfo wə bəkulaa, bələkə wə lə mə əsuə. Nya Farao eto ubisiobi dísu ókə wə nya úfi wə ófianisə wə kafo eto ubi. 22 Óbē wə nya bəkluəsə wə fe Egiptenyə lə mə esu ku mə asayifofo əsuə. Nya óbē ófiani utidi wə ləkə əsuəale lə wə etikididi ku wə eyifosa kenke əsuə.

23 “Se Moses léfo alé fosi ana, íbə wə lə nsusu nkə lə usu obe kase banle wə bayimi Israelfo buyifo. 24 Lə lefe nə úsu mfoo, únyə kase Egiptenyə nle mə oni disiale buyifo. Esoo, úsu ówunsəko wə óso Egiptenyə əmfo ólo. 25 Moses ébu nkə wə kosate eto betidi əbóno kaso nkə Onanto ebəyē lə wə əsuə úləkə mə, fəe mə mánnó nnya kaso nko. 26 Kəsiəsəə, únyə Israelfo inuə ba nle bəkpə. Úsu nkə lə usu okpla mə nya óteyi mə nkə, ‘Bebē! Bayimi, bini! Yanle bə bikakpə keyifo lesafimfi mi bətsyua nko!’

27 “Nya mə inuə bamə eto nwə nle wə əyimi disiale buyifo dína Moses útsyə kutsyə nya óto wə nkə, ‘Bə ləkə fə lə nnya əsuə? Owəe díləkə fə bo ətənkotənkó ku okponkpə lə bo etiki nyamfo əsuə fə?’ 28 Lee, ala fə aalo mə fe kase fálo Egiptenyə əmə kənə?’ 29 Se Moses léno ditiki nəmfoo, útsyetsyi úsu óbio lə Midia eto kaso fe oflo. Nya mfó óle bebisaibi inuə.

30 “Lə alé fosi ana eto kamaa, Onanto eto ətənkpe ələkə əsuə óte wə fe ute wə nle biyu eto kuyi botonsə eto ditsyəbi lə Sinai eto kətini oflo lə mfiminti mfo. 31 Se Moses dínyə nyamfo nkoo, íyifo wə naa. Nyaso lefe nə ónyi ófi nkə lə obe lesa nə inii, nnya Onanto eto ókəə ábo óteyi nkə, 32 ‘Mə ni fə banamə eto Onanto, Abraham ku Isak ku Yakob eto Onanto.’ Moses étinkə ku sikpi eso wénsifo mfó bobə.

33 “Onanto əmə áteyi wə nkə, ‘Ləkə fə afokpa! Itsyise kaka fənyəə, kaso kənke keni. 34 Mbunyə kase mə betidi nle kanyi bunyə lə Egipte eto kaso mfó. Mbóno mə bəwəbóno ku nku bo banle kəkpadi mə. Nyaso mbubə miə lə mbə nləkə mə. Bə, mookpe fə kəto lə Egipte!’

35 “Moses emfo ni utidi wə Israelfo léni nya bəto wə bənkə, ‘Owəe díləkə fə bo ətənkotənkó ku okponkpə lə bo etiki nyamfo əsuə fə?’ Wə ni nwə Onanto létsyese nkə udi seka lə mə əsuə ku mə Ofomfokətə, eyē lə Onanto eto ətənkpe wə díləkə əsuə óte lə ute wə díkənyə lə mfiminti mfó nē.

³⁶ Ókpa mə betidi bamə údunko læ Egipte nya úyifo ayanisa úlækə asa kprə óte læ Egipte eto kaso ku læ Lekpo Sia eto kenye ku læ lefe nə banye læ mfiminti alə fosi ana sōō.

³⁷ “Moses əmfo ni nwə letəyi Israelfo nkə, ‘Onanto ebotsyese mi wə unyeləkətidi fe kase ótsyese mə, nya wuuləkə wə utsyiko læ mi kosate eto nti.’ ³⁸ Wə ni nwə letonko Israelfo ba leke læ mfiminti mfó. Wə leke mfó ku bo banamə. Wə ni nwə dídinko Onanto eto otónkpe etiki læ Sinai eto kotini əsuə. Wə nsi ni futsyə léfo Onanto eto ditiki nə lætə nkprə óboko bo.

³⁹ “Fəe bo banamə mámfo Moses eto etiki nyamə nyaso bəkə wə bətsyə kutsyə nya bála bə eni læ beesinkli besu Egipte eto kaso. ⁴⁰ Nyaso bátəyi Aaron bənkə, ‘Tsyə bəfiə ba lofo bo bətonko ətə bo, itsyise boante lesa nə dísu íyifo Moses əmfo wə dínə bo óbónko læ Egipte eto kaso.’ ⁴¹ Lə nyaso báto ufíə fe onantsyui eto ubi. Wə bəkətə kedi nya bənyə disuəyue diyi nəmfo læ ufíə əmə béfi mə ani béyifo mfó eso. ⁴² Lə nyamfo eso Onanto étəyi kama ókpe mə. Nya oyani mə utə kofe ku kofande ku befandebi eto kesumu, fe kase bəwóni bákpe læ bənyeləkətidi eto kukue nkə, ‘Israelfo, inni mə bélo bebuki bítə kedi

lə aləfosi ana nnya bəke læ mfiminti mfó.

⁴³ Bomu Molok eto dibú ku Romfa eto befandebi bia bəfianinsə bəfiə ba bíkətə kedi nə.

Lə nyaso muutə bəmuə mi besuko kaso fāā læ Babilonia eto kama bisu bəke mfo.’

⁴⁴ “Bo banamə étəyi Onanto eto diyo nya óto, óyenko mə læ mfiminti kafo. Báto diyo nəmə fe kase Onanto dílækə óte Moses nkə bato ni pəpəpə.

⁴⁵ Kama kamaa, bo bana ba léfo diyo nəmə bətsyiko læ mə antomə oflɔɔ, étəyi ni ku mə læ lefe nə báye ku Yosua, nya bəsu báfo kaso kamə bətsyiko læ ese nnya Onanto lələ læ mfó se bántə. Nya leke læ mə nti mfó isu ese Oka David eto lefe. ⁴⁶ Onanto ála David eto asa tinti. Lə nnya eso David áto Onanto nkə utə wə kusu læ oto kəsiəkə utə wə, Yakob eto Onanto. ⁴⁷ Fəe Salomo ko díbə óto diyo nəmə.

⁴⁸ “Fəe Onanto Əsuəalenyə Kenke ənsiə læ ayo nnya kawunsíə mfo eto betidi léto. Onanto áye læ wə bənyeləkətidi əsuə ótəyi nkə,

⁴⁹ ‘Kato ni mə sekakedikə eto lekromə, nya kaso ni mə akpa eto kətəkəkə.

Lə nnya esoo, nte diyo nə eto okle footo ətə mə.

Sie ni kaka ele bə nsíə?’

⁵⁰ Lee, inni mə kosate díyifo asa nyamfo kenke?’ ”

⁵¹ Lə nyaso Stefano ési ótəyi mə nke, “Letotidi kon eto betidi bini! Ntsyə bimbə bofokano mə! Bíti ato læ Onanto eto ditiki əsuə fe kase mi antomə díyifo. Lefe saa biatka kənyə læ Ləwɔɔɔ Kenke əsuə. ⁵² Nte Onanto eto bənyeləkətidi ba mi banamə dímənyə læ əsuə? Bálo Onanto eto bənyeləkətidi ba díbə bábe letsya taa kə bə Ɔsətidi Wə Onanto Lékpə Ɔhile Utsyə læ bubə. Nya Ɔsətidi Wə Onanto Lékpə Ɔhile Utsyə əməə, wə beni nya bíkə wə bítə bálo wə nə. ⁵³ Mi ni mba léfo Onanto eto kofi ko úta mi eyə læ Onanto eto otónkpe eto ani, fəe beni bíentsyue ko koto!”

Bákpə Stefano Aba.

⁵⁴ Se bəno etiki nnya Stefano letəyi læ mə əsuəə, kafo ányi mə tinti nya báyimi mə anyi ku ləbləfi. ⁵⁵ Fəe se Ləwɔɔɔ Kenke nsiko Stefano esoo, óbəsə wə ənəmi kato fāā, nya únyə Onanto eto diyənde ku Yesu wə íyə

læ wæ sediani. ⁵⁶ Nya óteyi mæ nkæ, “Bebe! Nnyæ se kato læsini nya mínyæ Utidi eto Ubi æmæ se uíyæ læ Onanto eto sediani!”

⁵⁷ Nya báfā bembembe nya bėti mæ ato eto kafo nya bédufæ wæ læ æsuæ bæmuæ wæ. ⁵⁸ Nya bænæ wæ bábônko læ umæ æmæ, nya bétsyiko wæ aba. Nya mba æmæ dínæ wæ bábônko, bælækæ mæ awukplæ nnya bankpe bætseyæ læ okosobi wæ baakpo Saulo eto ako. ⁵⁹ Nya lefe næ banle wæ aba bækpæ, Stefano ákpadí Bonamute nya óto ola nkæ, “Bonamute Yesu, fo mæ læwæno!” ⁶⁰ Óse akonki nya ófa bembembe óteyi nkæ, “Bonamute, fi mæ abua nnya béyifo mfo atsyæ mæ!” Nya se óteyi nyamfo ólosææ, úkpæ.

8

¹ Læ lefe næ banle Stefano boloo, Saulo ni futsyæ díkædi ute kakpe mæ.

Saulo Ákpæ Ku Bafokanɔfo.

Diyi næmfo ke nya bétsyiko bækpæ ku bafokanɔfo kate mæ ohiã læ Yerusalem. Nya næmble dítsyetsyi bésu Yudea ku Samaria eto lekpa. Fæ batônkpæ bamæ alææ, mæmæ akæ læ mfó. ² Nya mba léfo Yesu bánɔ eto bætseyæ ésu bétsyi Stefano bésu bébikæ ku nkuenlo.

³ Læ nnya kamaa, Saulo etækæko nya úlæ bafokanɔfo bamæ kekkeke nya údufæ ayo kafo úkabæbe basani ku besio ta kænæ kælækæ kakpe mæ læ ayo.

Filipo Ábe Onanto Eto Ditiki Sæ Næmæ Letsya Læ Samaria.

⁴ Nya bafokanɔfo læ mfó ésensæ bésu kalebe saa nya banle Boanto eto Ditiki Sæ næmæ letsya bobæ. ⁵ Nya Filipino wææ, údu úsu Samaria nya óteyi betidi Ditiki Sæ næmæ itsyi læ Nwæ Onanto Lékpɔ ɔhile Utsyæ æsuæ. ⁶ Betidi kpæ étsyue ato bánɔ etiki nnya onle budi itsyise bænnyæ ayanisa kpæ nnya úyifo eso báfo wæ ditiki næmæ. ⁷ Óla awæno bua kpæ utsyiko læ betidi æsuæ, nya nkomæ eto awæno bua nyamfó lékpɔ kudu bembembe fæ bábo læ mæ æsuæ. Nya ótsya mba eto ani ku akpa díkpæ ku mba léba bákpo læ kasɔ tsya nya bataka báye. ⁸ Nyamfo esoo, disuæyuæ akæ læ Samaria eto umæ tinti!

⁹ Osani utsyuæ akæ læ Samaria baakpo Simon, uyifo utsyuæ wæ leeyifo afantosi eto afa. Læ lefe kentsyæ næ léfe æsuææ, uyifo utsyuæ wæ díkatsya betidi kekkeke nya íkeyifo betidi yanii. Nya úkæbú wæ æsuæ okplenyæ wæ lefé læ wæ eyifosa ku etiki nnya úkædi eso. ¹⁰ Samariafo eto bekpæfi ku beninæ kenke ékebu wæ læ kase úkate æsuæ keyifo eso. Le nnya esoo, béfi wæ etikididi fe, “Wæ ni Onanto eto æsuæale nya baakpo Æsuæale Kplæ.” ¹¹ Se úkeyifo afa éfo lefe kentsyæ esoo, béfi mæ ænæmi bætækæ læ wæ æsuæ. Itsyise beetsyuæ wæ koto kanɔ wæ etiki. ¹² Fæ mæmæ, báfo Filipino eto ditiki næ onle bætseyi banɔ itsyi læ Onanto eto Sekadidi ku Yesu Kristo æsuæ. Nya basani ku besio kpæ léfo ntuflesæflæsæ eto lekpa læ Bonamute Yesu Kristo eto diye æsuæ. ¹³ Nya Simon æmæ mfo tsya léfo ɔno. Nya lefe næ ófo ntuflesæflæsæ eto lekpa næmfoo, úkætækæko Filipino kesu kalebe saa ka onto. Nya læ ænyæsa ku ayanisa nnya úkeyifo esoo, íyifo wæ naa!

¹⁴ Nya lefe næ batônkpæ ba lékæ læ Yerusalem læno bæ Samariafo ébofo Onanto eto Ditiki Sæ næmæ banɔ, bákpe Petro ku Yohanes læ mæ oflo. ¹⁵ Se bésu bédufææ, báto ola læ bafokanɔfo fɔfo bamæ eto disí bæ læ báfo læwæno Kenke. ¹⁶ Nko ini næ itsyise isu ese lefe næmfoo, bämfo to læwæno Kenke. Ntu ete bæflæsæ mæ læ Bonamute Yesu eto diye æsuæ. ¹⁷ Nyamfo esoo, Petro ku Yohanes éfi mæ ani bætækæ mæ læ esi, nya mæ tsya léfo læwæno Kenke.

18 Se Simon dínyə nkə lə batənkpe bamfo éfi ani bətəkə mə lə esi koo, báfo Ləwəno Kənkə, úfi atabi nkə lə utə Petro ku Yohanes nya óteyi mə nkə, 19 “Bitə mintsya əsuəale nyamfo itə bə utsyuə saa ke mimfi ani mintəkə lə ofo Ləwəno Kənkə.”

20 Nya Petro leteyi wə nkə, “Ekudi itə fə ku fə atabi kenke! Membu fə ebofo Onanto eto atesə boya ku atabi. 21 Embofo lekpa saa bokpa lə keyifo kamfo əsuə itsyise lekəəsi mankpə fə lə Onanto eto ənəmi. 22 Ləkə fə nsusu lə asa buayifoyifo əsuə lə alə Bonamute lekpakpa. Ətsyənə wuufi fə abua ətsyē fə lə fə nsusu bua bufi lə asa nyamfo eto okle əsuə eso. 23 Itsyise nnyə miə akpe kənənsə kplē nya asa bua eto buyifo tsya eyi fə utu, nya fafiani ndomunyə itə lebuə.”

24 Nya Simon leteyi Petro ku Yohanes nkə, “Beto ola belə Onanto lekpakpa bitə mē bə kotonənə kekəleke ko bətēyi mfo eto okle embubə mē lə əsuə.”

25 Nya lefe nə Petro ku Yohanes díkedi mə sedansie nya bédi etiki itsyi lə Bonamute eto Ditiki Sēē nə mə əsuə lə Samaria mfóo, báye lə Samaria eto kəmə kpə bédi mə etiki lə Ditiki Sēē nəmə əsuə lefe nə besinkli bantə lə Yerusalem.

Filipo Édi Etiki Ku Etiopia Eto Keyifo Eto Uninə.

26 Itə Filipoo, Bonamute eto ətənkpe wə dítsyi kato əbə óteyi wə nkə, “Taka lə esu ənwədikueti lə mfiminti eto kusu ko lidu lə Yerusalem kəntə lə Gasa.” 27 Mfo ótaka nya óye kusu komə. Lefe nə óntəo, ótsyako utidi utsyuə lə kusu nle bubə. Utidi əmfo éyifo uyifoyifo ninə wə nsi lə Etiopia eto Besio eto Oka baakpo Kandake eto sekakedikə eto atabi eto kenye. Uyifoyifo ninə əmfo étsyi olakatokə lə Yerusalem. 28 Útə lə oto nya unsi lə nkenke bo ətəmini nle bunə kafo, nya lə kase ənye əntəo, úkakla asa itsyi lə Unyeləkətidi Yesaya eto Awənisə Kənkə eto Kukue əsuə. 29 Nya Ləwəno Kənkə dídi Filipo etiki óteyi nkə, “Ye mlə lə etu ətəmini eto nkeke bomfó.”

30 Filipo akəse óye útu wə nya óno se uyifoyifo ninə əmfo nle asa bokla ketsyi ko lə Yesaya eto kukue ko ówəni kafo. Nya ótə wə nkə, “Asa nnya fanle bokla mfo anə nnya kasə?”

31 Nya uyifoyifo ninə əmfo díte mbuayē nkə, “Owo lo, ntsyə yuubə bə moofə nnya kasə bəno lə lefe nə kuutsyuə saa ləmbə mfo loofə nnya kasə buləkə kate mē?” Nyaso óle Filipo lekpakpa nkə ubə udufə lə nkenke eto kufue komə kafo usiə lə wə əflo.

32 Nya etiki nnya úkakla lə Kukue Kənkə eto Awənisə nnya nkpe mfó ni nkə,

“Bákpə wə báyenko fe kase baayenko osamu kesuko wə kalokə.

Nya unsi kpoo fe osamu wə dímemfi nnya kulesa lə bákə wə bisə, nya wémfe kenye óteyi kulesa.

33 Bákpə wə kofani, nya bəntə ota wə əsuə disi.

Kuutsyuə saa embofo kulesa bətēyi itsyi lə wə beflufu əsuə, itsyise bála wə nkpə diku lə kasə mfo.”

34 Nya uyifoyifo ninə əmfo leteyi Filipo nkə, “Teysi mē, wə kosate Unyeləkətidi Yesaya ənlē, lee utidi bamba utsyuə?”

35 Mmə nnya Filipo dítsyiko, óteyi wə asa lə Awənisə Kənkə eto Kukue komə əsuə, nya úləkə Ditiki Sēē nəmə kasə ku kase enle bote itsyi lə Yesu əsuə.

³⁶⁻³⁷ Nya se banye læ kusu bantɔɔ, bésu báyo kaka ntu ntsyuæ nínyæ læ usunte ɔflo. Nya uyifoyifo ninæ æmæ læteyi Filipino nkæ, “Be, nyæ ntu ntsyuæ! Beso fæmbofo mæ ntuflesæflesæ eto lekpa næmæ buyifo mfó?”

Nya Filipino læteyi wæ nkæ, “Læ afo anɔ ku fæ utu kenkee, ebofo mu bofo.”

³⁸ Nya uyifoyifo ninæ æmfo læteyi nkæ, “Mfo nnɔ miæ Yesu Kristo ni Onanto eto Ubi.” Nya útæ nkæ bænyæsæ ɔtomini eto nkenke bomæ, nya bédufæ læ ntu bomæ æsuæ, nya Filipino díflæsæ wæ ntu.

³⁹ Nya læ lefe næ bábo læ ntu bomæ æsuæ, Bonamute eto Læwɔnɔ ákpa Filipino dídunko, nya uyifoyifo ninæ æmfo ménsinyæ wæ bio. Úsukosæ wæ kusu ko ɔnye ku disuæyuæ.

⁴⁰ Nnya kamaa, Filipino ányæ nkæ únyæ læ umæ wæ baakpo Asoto. Idu mfóo, óbe Ditiki Sææ næmæ letysa læ kæmæ ka nkpe læ kusu mfó kenke isu ese lefe næ údufæ Kaisarea eto umæ.

9

Saulo Áyani Èsuæ Útæ Yesu.

¹ Le lefe næmfo kenke æsuæ, Saulo áti kama Bonamute eto bafokanɔfo keklege nkæ læ olo mæ. Nya úsu Yudafo eto Usumunyæ Ninæ Kenke ɔflo.

² Mfó úsu ɔto nkæ bætæ wæ ekue læ ufi ɔle usuko Yudafo eto ntsyakɔ læ Damasko læ ɔkæ æsuæale umuæ basani ku besio ba kenke dikæfo Ditiki Sææ eto kusu fɔfo komfo bánɔ læ okpa mæ usuko Yerusalem.

³ Nya lefe næ Saulo dikanyi ɔfi Damasko ku wæ nsusu bomfoo, dikunæ diyænde ditsyuæ ko dítsyi kato lékpo wæ læ æsuæ. ⁴ Údu ónɔ nya ónɔ ɔkææ utsyuæ nle wæ bɔteyi nkæ, “Saulo, Saulo, beso fanle mæ bɔkponko keklege nko?”

⁵ Nya Saulo létæ nkæ, “Bonamute, fæ owœ uni?”

Ɔkææ æmæ ætæ mbuaye nkæ, “Mɔ Yesu wæ fanle bɔkponko keklege uni.

⁶ Mɔmɔɔ, taka læ esu umæ æmæ. Bɔteyi fæ lesa næ ele bæ yifo.”

⁷ Nya betidi bamæ ku Saulo nye læ kusu bantɔ mfó léle bænyæ, bánte lesa næ baateyi. Bánɔ nkomæ eto etikididi, fææ bænnýæ kuutsyuæ saa. ⁸ Nya lefe næ Saulo létaka únyæ fæ úminkli ænæmii, wénsifo bunýæ. Nya bále wæ læ kɔni bákra wæ bédufænko Damasko eto umæ. ⁹ Úsiæ mfo eyi ætsyæ wænnyæ asa, wéndi lesa, wænna kulesa.

¹⁰ Nya læ lefe næmfóo, okasebi wæ léfo ónɔ ákæ læ Damasko wæ baakpo Ananias. Bonamute ælækæ æsuæ óte wæ ókpadi wæ ɔteyi nkæ, “Ananias!”

Nya ɔtonɔ nkæ, “Bonamute, nnyæ mɔɔ!” ¹¹ Nya Bonamute læteyi wæ nkæ, “Taka læ aye læ kusu ko baakpo Kusutsyɔtsyɔ, nya læ esu Yuda eto diyo læ atɔ nwæ baakpo Saulo wæ dítsyi Tarso eto disi. Okpe mfo ɔle ɔla boto.

¹² Nya læ bulækakate bomæ æsuæ, únyæ osani utsyuæ wæ baakpo Ananias wæ díbæ úfi ani útækæ wæ læ disi itæ bæ usinkli nyæ asa.”

¹³ Mfo nya Ananias dílækæ kenye ɔteyi nkæ, “Bonamute, mbɔnɔ sesiasesia bulæ bo eto okle utidi æmfo nle bafokanɔfo bokpe læ Yerusalem! ¹⁴ Nya míkanɔ tsya bæ ófo æsuæale eto ekue utsyiko læ besumunyæ ninæ ɔflo nkæ ubæ umuæ bafokanɔfo kenke læ Damasko!”

¹⁵ Fææ Bonamute áteyi wæ nkæ, “Su læ esu eyifo lesa næ mínteyi fæ. Nnya ni bæ mbulækæ utidi æmfo miæ læ udi mɔ ɔyekpa wæ luufi Ditiki Sææ næmæ usuko mba lenni Israelfɔ ku baka ku Israelfɔ kenke læ bate mæ. ¹⁶ Mɔ kosate ebote wæ kase sɔɔ ele bæ ɔye udi ohíá læ mɔ disi.”

¹⁷ Nyaso Ananias ésu údufə diyo nə Saulo ləke, nya úfi wə ani útəkə lə wə, nya óteyi wə nkə, “Məyimi Saulo, Bonamute Yesu wə díləkə wə əsuə óte fə lə kusuu, wə Yesu kosate ke ni futsyə létsyese mə fə ɔflo nkə lə esinkli ənyə asa nnya lə Lewɔnɔ Kenke lə disíəko fə.” ¹⁸ Lamfolamfoo, iyifo Saulo fe bufə bəfə lesatsyuə nə nte fe akpə eto dikpə seka lə wə ənəmi nya útsyiko asa bunyə. Nya se ótaka uńyəə, bəyifo wə ntuflesəfləsə eto lekpa lə Yesu eto diye əsuə. ¹⁹ Nya se údi lesa ólosəə, usinkli údufə lə wə əsuə úmuə ale.

Saulo Ábe Dikiti Se Nəmə Letsya Lə Damasko.

Saulo əsiə lə bafokanɔfɔ ɔflo lə Damasko itə eyi asiani. ²⁰ Lə lefe nəmfɔ əsuəə, údu úsu Yudafo eto ntsyako úsu údi etiki úləkə óte nkə Yesu eyifo Onanto eto Ubi.

²¹ Iyifo mba kenke lenɔ wə ditiki nəmfɔ yanii. Nya bəto mə əsuə bənkə, “Inni utidi əmfɔ létsya ófe úkalo Yesu eto mba ntəkəko wə lə Yerusalem lefe nə léfe məə? Nya inni bubə úbə nkə wəəbə umuə bafokanɔfɔ usuko besumunya ninə ɔflo?” ²² Nya Saulo dísuəkosə wə etiki seto ókpase óteyi nkə sitinti ɔnle bəteyi. Yudafo ba ləke lə Damasko mfó eto kuutsyuə mámfɔ kulesa bəteyi kənyə lə wə əsuə. Ókpase mə nkə Yesu ni Nwə Onanto Lékpɔ Ǿhile Utsyə əmə. ²³ Lə lefe kpə eto kamaa, Yudafo bamə átsya báse uyi bənkə boolo Saulo. ²⁴ Fəə bətsyuə əbə bəteyi wə itsyi lə ketsyue kamə əsuə. Lə nyamfo esoo, bákase umə əmə eto mbəsie ketsye ku kakəmi itə kase buunya wə balo eso. ²⁵ Nyaso lə ketsye kani, Saulo eto bayenkotsyuə éfi wə bákpe lə ditsyitsya kafo nya báyeəko wə ku ukuə lə dibia nə nkpe lə ofati əsuə úbə kasɔ ɔbo údu lə umə əmə.

Saulo Ésu Údufə Yerusalem.

²⁶ Se úsu údufə Yerusalem, óla nkə lə usu ɔko ku bakasebi ba nkpe mfó. Fəə bəmfɔ bənnɔ bə uyifo okasebi eso mə tsya áte wə sikpi. ²⁷ Nyaso Barnaba áwunsəko wə ókpa wə úsuko batənkpe bamə ɔflo óteyi mə kase ótsyako Bonamute lə kusu, nya Bonamute dídi wə etiki. Usi óteyi mə kase Saulo díləkə əsuə óte údi etiki lə kpaəkpə ketsyi lə Yesu əsuə lə Damasko. ²⁸ Lə nyasoo, báfo wə bákpe lə mə nti, óke ku mə nya báye bábé Ditiki Səə nəmə letsya lə Yesu eto diye əsuə lə Yerusalem.

²⁹ Nya kama údi etiki nya ókpe kəə ku Yudafo bətsyuə ba laateyi Sigriki, fəə bəbəbe kusu bə lə balo wə. ³⁰ Lefe nəmfó, se wə bayimi ba ni bafokanɔfɔ lenɔ nnya nkoo, bákpa Saulo bəsuko Kaisarea nya bákpa wə bətsyese wə umə Tarso.

³¹ Lə lefe nəmfó, bafokanɔfɔ kenke ba ləke lə Yudea ku Galilea ku Samariaa, ála bəwɔnɔ bəsiə, sikpi eto bulə saa mensike mə lə əsuə, nya bənyə setɔsusu nya bəsiə nkə lə Bonamute eto kototsyueə əsuə, nya bəfi mə əsuə bákpe lə Lewɔnɔ Kenke eto əsuəale eto bəwunsəko əsuə.

Petro Ésu Lida Ku Yopa.

³² Petro áye ótsyilama nlebe kpə óbe bafokanɔfɔ kenke. Nya úsu únyə bafokanɔfɔ ba nkpe lə umə wə baakpo Lida tsya. ³³ Mfó úsu únyə osani utsyuə wə baakpo Ainea wə nle bufi nlebe lə kalebe kani, ani ku akpa díkpə ale mfamfla sɔɔ. ³⁴ Nya se Petro dínyə wəə, óteyi wə nkə, “Ainea, Yesu Kristo átsya fə bufi! Taka ənyə lə əkənə fə beləbeke!” Lamfolamfo Ainea átake uńyə. ³⁵ Nya se betidi ba kenke nkpe lə Lida ku Saron eto

kamə dinya bə Ainea átaka olé boyé kafe mfóo, bátsyi bawuninsə béfi əsuə bətə Bonamute əmə.

³⁶ Usio utsyuə wə léfo óno ake lə Yopa wə baakpo Tabita nya lə Sigriki əsuə bə Dorkas eto kaso ni kafe. Úfi wə lefe kenke úyifo kaséé kpə nya úyifo kafo ekpe útə bakombo. ³⁷ Úbə óno bufi nya úkpə. Se bəfləsə wə ntə bəlosə, bésu báló wə bákpo lə abanslo kato. ³⁸ Lefe nəmfó se báno bə Petro əbə údufə Lida itsyise Lida mantsyo lə Yopa oflɔ, bafokanofó lə Yopa ákpe wə betidi inuə bə bakpa wə baboko Yopa akpa akpa.

³⁹ Nyaso Petro əmuə əsuə nya útəkəko mə besu kaka balabesə wə kato. Nya bakobəsia ba nkpe mfóo, dinya batsyilama Petro banlé nku buwi, nya béfi awu akpa akpa nya Dorkas léka lə wə nkpe lefe banlé wə bote.

⁴⁰ Petro ətə nkə məmblé bɔ lə diyo nəmə kafo nya óse akonki óto ola. Nya útsyi ənəmi útə oko əmə nya óteyi nkə, “Tabita, taka!” Lamfolamfo úmənklí wə ənəmi, nya kase únyə Petro koo, ótaka úsiə. ⁴¹ Nya Petro ənə kóni utsyuə nya ówunsəko wə ótaka únyə. Petro esinklí ókpadi bafokanofó ku bakobəsia bamə bəbə, nya úfi wə ókpe mə lə ani ku nkpe. ⁴² Nya ditiki nəmfo dísensə lékpo lə Yopa mfó, itə betidi kpə áfo Bonamute báno. ⁴³ Lə nnya kamaa, Petro əsiə lə Yopa mfó itə eyi kpə lə nwə baakpo Simon wə díkeyifo kubukikue eto keyifo mfó oflɔ.

10

Petro Ésu Únyə Kornelio.

¹ Lə lefe nəmfóo, osani utsyuə əsiə lə Kaisarea eto umə wə baakpo Kornelio. Uyifo uninə utə Romafó eto bamamanyə eto ditsyukpa nə baakpo Italiafo. ² Uyifo utidi sɛɛ nya wə ku wə diyo eto betidi kenke diyifo mba leesumu Onanto. Utidi əmfo ákawunsəko Yudafó eto bakombo, nya úkato ola lefe saa kətə Onanto. ³ Diyi lóni lə ketsyitsyokómi eto abombo ətsyə sekaa, únyə buləkəkate butsyuə. Únyə lə buləkəkate əsuə bomə nkə Onanto eto otənkpe utsyuə əbə, nya ókpadi wə nkə, “Kornelio!”

⁴ Nya lefe nə Kornelio dinya wəə, óbe wə tūú ku sikpi nya óto wə nkə, “Onamute, be ini?”

Onanto eto otənkpe əmfo átəyi wə nkə, “Kase faato ola ku kase feeyifo kafo ekpe kətə betidi édufə Onanto ənə. ⁵ Kpe betidi bətsyuə lə besu Yopa lə besu bakpadi osani wə baakpo Simon wə bensi baakpo Petro baboko. ⁶ Okpe lə Simon wə nsi lə lekpo oflɔ wə leeyifo kubukikuə eto keyifo mfo.”

⁷ Se Onanto eto otənkpe əmfo díduu, Kornelio ákpadi wə diyo eto betidi inuə ku bamamanyə eto mba laase wə tsya eto oni wə ni utidi sɛɛ. ⁸ Nya óteyi mə lesa nə díbə, nya ókpe mə nkə besu Yopa.

⁹ Se kale dísia nya banyə lə kusu bantə nya ibu seke lə bedufə Yopa mfóo, Petro ábe úsu diyo nə bankpe eto kato itə kakómi eto lefosi abombo ənuə eto olatoto. ¹⁰ Kukpense étsyiko wə bɔle, fɛɛ mfe banlé lesa bonwa nɛ. Nya únyə buləkəkate butsyuə. ¹¹ Únyə se kato lesini, nya únyə lesa nə fe kafia flubia kplé kətsyuə ka ləmə, nya banlé kə lə esi ana nyamə ketsyi kato kanlé kaso bubə. ¹² Lə kafia kamə kafo aakə bebuki akpa akpa ku bawa ku baklobɛ. ¹³ Mfó óno okɛ utsyuə nle botəyi nkə, “Petro, taka, lo lə edi!”

¹⁴ Fɛɛ Petro édi etiki óteyi nkə, “Owo lo! Kulefe! Bonamute, méndi to kulesa nə Yudafó leekisi budi nyə!”

¹⁵ Ɔkɔɛ emfo esi ɔteyi wə nkə, “Lesə nə Onanto díyifo kɛnkɛɛ, manteyi fə iyifo ekisisa!” ¹⁶ Ɔnyə buləkə kate bomfo sityə sɔɔ. Nya ditsyafə kamaa, bétseyi kafia kamfo besuko kato.

¹⁷ Lefe nəmfoo, ditsyabi nə díləkə əsuə léte mfó éyifo Petro yanii, nyaso ɔto wə əsuə nkə, “Be nnya mínyə mfo lete, nnya kasɔ nkprə?” Lefe nəmfo kee, betidi ba Kornelio lékpe mfó əbə bédufə umə əmə. Nya se bənyə diyo nə banle bəbɔbɛ, bəbə bənyə lə ni kesie. ¹⁸ Nya bənyə banle kaka Simon Petro nkpe disí bɔto.

¹⁹ Nya se Petro dísiə úkəbu disí itsyi lə buləkəkate bo únyə əsuə, Lɛwɔnɔ ídi wə etiki létseyi nkə, “Bebe basani itsyə əbə balɛ fə bəbɛbɛ. ²⁰ Taka, muə əsuə lə esu ko mə. Mante sikpi ku mə butəkəko kesu. Mɔ uní létsyese mə.”

²¹ Nyaso Petro əsu únyə mə nya ɔteyi mə nkə, “Mɔ ni nwə benle bəbɛbɛ. Bomfo buɛɛ.”

²² Bətə wə mbuayɛ bənkə, “Butsyi Kornelio wə ni Romafɔ eto omamanyə ninə ɔfɔ. Uyifo utidi sɛɛ wə ləəsumu Onanto. Nya Yudafo kenke laala wə asa tinti. Onanto eto ɔtɔnkpe utsyuə létseyi wə nkə okpe fə utidi lə əbə wə diyo lə ɔnɔ fə kɛnyɛ eto etiki nya fanyenko.” ²³ Lə nyaso Petro átɔnɔ ókpra mə údufənkɔ kaka onkpe nya ófo mə fe wə bafɔ útə bátseyimɛ wə ɔfɔ.

Se kale dísiə, ɔtaka útəkəko mə. Nya bafokanɔfɔ ba ditsyi Yopa mfo eto bətsyuə dítakəko mə bésu.

²⁴ Bésu bédufə Kaisarea kəsiasə. Lefe nəmfó, Kornelio ébokpro wə diyo eto betidi utsyə ku wə bayetsyuə bətsyuə nya bensi bənsəkə Petro eto bubə kedufə. ²⁵ Kase Petro nɛi diyo nəm bə budufə, Kornelio átsyako wə nya óse akonko lə Petro eto ənəmi nya óbokosə wə disí kasɔ. ²⁶ Fɛɛ Petro áteyi wə nkə, “Taka ənyə! Mintsya utidi ətə mini.” ²⁷ Nya lə kase bantə banle etiki budii, Kornelio ákra wə úsuko kaka betidi fɛfɛ létsya bensi.

²⁸ Nya Petro létseyi mə nkə, “Mi kosate yi biə bo Yudafo eto kɔfi məntə kusu nkə ndufə utidi wə lenni bo ɔni eto diyo nye nsu wə ɔfɔ kulaatsya. Fɛɛ Onanto ələkə óte mɛ nkə membu kuutsyuə saa fe utidi wə dimeńyə utə lee menyifo kɛnkɛ. ²⁹ Lə nyaso se fákpe fə bakpadi mɛɛ, mánni nya míntaka mímbə nɛ. Nya besɔ bənle mɛ bokpadi?”

³⁰ Kornelio áteyi wə nkə, “Fe eyi ana ni nnya léfɛɛ mmə, nya lə lefe nəmfo sekaa, se minle ola boto lə kakəmi eto ətsyə eto lefe lə mɔ diyo, lefua utidi utsyuə ko lɛbɔ únyə mɛ lə ənəmi, okpe awu nnya díkəyənde! ³¹⁻³² Ɔteyi mɛ nkə, ‘Kornelio, Onanto ánɔ fə olatoto ku kase feeyifo kafo ekpe kətə betidi. Nyaso kpe betidi lə besu Yopa lə bakpadi nwə baakpro Simon wə bensi baakpro Petro wə nkpe lə Simon wə leeyifo keyifo kubukiaue eto lə lekpro ɔfɔ baboko.’ ³³ Nko eso lamfolamfo mínkpe fə ɔtɔnkpe miə ubə okpadi fə lə əbə nya fintsya lekplatsya fátaka fákpe akra kusu fəbə nɛ. Nyaso bombɛ si lə Onanto eto ənəmi mfo busəkə fə bə lə əbə ateyi bo ditiki nə Bonamute létseyi fə nkə batseyi bo.”

Petro Édi Etiki Úləkə Ditiki Sɛɛ Nəmə Kasɔ Óte Mə.

³⁴ Nyaso Petro édi mə etiki nkə, “Nnyə ntsyə lekpro sitinti minkə Onanto aambe betidi eto ənəmi lə wə eyifosa əsuə. ³⁵ Bomu kusu saa eto utidi wə laabokosə wə əsuə kasɔ kətə wə, keyifo kasɛɛ, wə waala nɛ. ³⁶ Mfo nnɔ miə bɛnɔ Ditiki Sɛɛ nə Onanto díləkə óte Israelfɔ bə, eyɛ lə Yesu Kristo wə ni betidi kenke eto Onamute əsuə, boonyə diyuə. ³⁷ Biyi lesa kplɛ nə díbə

Israel eto kaso kenke idu la lefe na Yohanes lebe letsya la Galilea eto kaso itsyi la ntuflesaflesae eto lekpa namo asua. ³⁸ Nya beno tsya kase Onanto lekpo Yesu wa ditsyi Nasaret chile utsya la lefe na ufi Lewono Kenke ku asuuale utu wa. Nya otsyilama ukeyifo asa see, nya otsya mba Obonsam dikelu keleke ma ketsyiko la bulu bomu asua itsyise Onanto asi ku wa.

³⁹ "Budi badansie la asa nnya kenke uyifo la Israel eto kaso ku Yerusalem. Mfo ama baso wa la uyikabie asua balo ne. ⁴⁰ Fee Onanto esi otaka wa utsyiko okoma uba nkpa la diyi tsyafa asua nya ulaka wa ote betidi dinyu. ⁴¹ Fee inni betidi ba kenke dinyu wa. Bomu bo mba Onanto dilaka nka budi wa badansie, bo ni mba dinyu wa ne. Nya budi nya bunu ku wa la wa botaka kanyu eto kama. ⁴² Bo ni mba otsyese nka busu boteyi Ditiki See nama la kalebe saa butu betidi ne. Nya la bulaka bote boanka, Onanto ni futsyu dilaka Yesu fe Okpronkpo ita bakpronkpa ku kawunsia eto betidi kenke. ⁴³ Nya Onanto eto banyelaketidi ba kenke didi etiki itsyi la wa banku utsyu saa kee lefo wa onoo, Onanto ebufi wa abua tsyu wa la Yesu eto diye eto asuuale asua."

Lewono Kenke Ayifa Disia La Mba Lenni Yudafu Tsya Isua.

⁴⁴ Nya lefe na Petro nyu onle etiki nyamfo budii, Lewono Kenke ayifa disia la mba kenke leke mfo banle Petro eto ditiki nama bono asua! ⁴⁵ Yudafu eto bafokanofu ba ditakako Petro betsyi Yopa baba mfoo, etiki nyama eyifo ma yanii! Itsyise Onanto ata wa Lewono Kenke nama ayifa dibu disia la mba lenni Yudafu tsya asua. ⁴⁶ Fee bambofu boteyi ba inni nko ini. Itsyise bano se banle bele bamba kpa boteyi katese Onanto. Nya Petro leteyi nka, ⁴⁷ "Betidi bamfo tsya afu Lewono Kenke fe kase bo tsya lefo esoo, bambofu boni boe boambuflesu ma ntu." ⁴⁸ Nyaso utu kusu nka baflesu ma ntu la Yesu Kristo eto diye asua. La nyamfo eto kamaa, bale Petro lekpa ku ba usia la ma ofu ita eyi asiani.

11

Petro Elaka Asa Kaso Ote Yerusalem Eto Bafokanofu.

¹ Yankle fe batonkpe bamu ku bafokanofu bamba la Yudea leno ba betidi ba lenni Yudafu tsya ebotsyi bawuninsu bafu Onanto eto Ditiki See nama bano. ² Nyaso lefe na Petro disinkli usu Yerusalem eto umaa, Yudafu eto bafokanofu ba leke mfoo, mantono ko wa. Nya batu wa banku, ³ "Beso fesu fasono la bafu ba dimanla alo nya fakpe koni la okpe oni asua fedu lesa ku ma?"

⁴ Nyaso Petro alaka etiki nyamfo kenke kaso ote ma nka, ⁵ "La lefe na minkle la Yopa minle ola botoo, nnyu bulakakate butsyu. Mfo minyu kafia kple ketsyu ka banle la esi ana ketsyi kato banle ka kaso bobokosu la mo ofu. ⁶ Se minle ola mimbee, nnyu bebuki akpa akpa eto kakle kpe la kafia kamu kafo, batobuki ku betubuki ku mba laabodi la kaso ku baklobe akpo mfo. ⁷ Ete mino okoe utsyu nle etiki budi katseyi nka, 'Petro! Taka, lo la edi!'

⁸ "Nyaso nlaka kenye nteyi minku, 'Kula o-o! Kulefe! Bonamute, menditu kulesa na Yudafu leekisi budi nyu.'

⁹ "Fee okoe amfo esi udi etiki utsyi kato oteyi nka, 'Lesu na Onanto diyifo kenke, manteyi fu diyifo dimankpa.'

¹⁰ "Nnyu bulakakate bomfo sitsyu sdu. La nnyu kamaa, kafia kple kamfo ka eto kafo bebuki bamfo nkpu, betsyi ke babesu kato isu ese lefe na

kánya vīi. ¹¹ Lə lefe nəmfo tututuu, betidi itsyə ba bákpe bə bakpa mə baboko Kaisarea əbə bédufə diyo nə minke. ¹² Nya Ləwəno Kenke leteyi mə nkə ntəkəko mə lə busu. Mə bayimi ekua bamfo ditsyi Yopaa, ətəkəko mə busu Kaisarea búsu búdufə osani wə lekpe mə batənkpe ini Kornelio eto diyo. ¹³ ʒteyi bo kase Onanto eto ətənkpe diləkə əsuə óte wə nya óteyi wə nkə, ‘Bəbə utsyuə akpe Yopa lə usu əbəbə nwə baakpo Simon Petro. ¹⁴ Wuudi mi etiki nnya luutə bə fə ku fə diyo eto betidi kenke luunyə bofo.’

¹⁵ “Fə míntsyiko Ditiki Səe nəmə bəteyii, Ləwəno Kenke ébubə didufə mə məmble kenke lə əsuə fe kase didufə bo lə əsuə lə kasə ketsyikoko kamə! ¹⁶ Nyamfo ditə mínkloma lesa nə Bonamute leteyi lefe nə óteyi nkə, ‘Sitinti Yohanes efi ntu ufləsə betidi. Fəe Onanto ebufi Ləwəno Kenke ufləsə mi.’ ¹⁷ Nya lə Onanto ətə betidi ba lenni Yudafo ətəsa nyamfo fe kase úfi útə bo lə lefe nə bófo Bonamute Yesu Kristo bónəo, owəe mini bə lə mmfo Onanto kusu buti nko?”

¹⁸ Se bāno etiki nyamfoo, bénsite lesa nə bəteyi. Bomu batesə Onanto bəteyi bənkə, “Sitinti Onanto ətə betidi ba lenni Yudafo tsya kusu nkə batsyi bawuninsə lə bənyə nkpə.”

Bafokanəfo Lə Antiokia Efui Bakpe.

¹⁹ Nya lefe nə asa nyamfo nle bubə nkoo, bafokanəfo ba ditsyətysi bədu lə bulə bo dítu mə itsyi lə kase bəlo Stefano əsuəə, bəsu bédufə Foinike ku Kipro ku Antiokia eto kəmə. Nya bətsyilama banle ditiki səe nəmə bəteyi Yudafo hā. ²⁰ Nya bafokanəfo ba ditsyi Kipro ku Kirene dísu Antiokia bəsu bəteyi betidi ba lenni Yudafo Bonamute Yesu eto Ditiki Səe nəmə. ²¹ Nya se Bonamute eto əsuəale leke ko mə esoo, bafokanəfo ba dífi əsuə bətə Bonamute əbə befui bakpe.

²² Lefe nə bafokanəfo ba nkpe lə Yerusalem lenə ditiki nəmfoo, bətsyese Barnaba bə usu lə usu obe lesa nə nle bubə lə Antiokia. ²³ Se úsu údufə mfó nya únyə kase Onanto ləwunsə ko məə, únyə disuəyue tinti nya usi ókpe mə nkeale nkə bənyə kekleke lə bəfokanəfo əsuə nya lə bedi ənkualə bətə Bonamute ku mə utu kenke. ²⁴ Barnaba eyifo utidi səe wə nkpe bəfokanəfo nya Ləwəno Kenke nsi ko wə tinti. Eyə lə wə bəwunsəko əsuəə, bafokanəfo bamə əbə befui bakpe.

²⁵ Lə nnya kamaa, Barnaba əsu Tarso, úsu óbəbə Saulo mfo. ²⁶ Se únyə wəə, ókpa wə bədu bəbə Antiokia nya mə inuə bamə dísə mfó lele wəlolo. Bake mfó bəkate betidi kpə asa. Antiokia mfóo, nya bətsyiko bafokanəfo bokpo bə Kristofə nə.

²⁷ Lə lefe nəmfo tututuu, Onanto eto bənyeləkətidi bətsyuə etsyi Yerusalem bəbə Antiokia. ²⁸ Mfó mə nti eto əni wə baakpo Agabo, létaka uńyə lə Ləwəno Kenke eto əsuəale əsuə nya óteyi nkə kukpənsə kekleke ebubə lə kawunsə kenke. Nyamfo əbə ítə lə lefe nə Romafə eto Okankplə wə baakpo Klaudio nle seka budi. ²⁹ Nyaso bafokanəfo bamə éfi nsusu bə baako asa lə befi bətsyese bafokanəfo ba nkpe lə Yudea eto kasə. Nya mə utsyuə saa léko kase woofə. ³⁰ Nya se bako bikə biaməə, bəfi mi bətə Barnaba ku Saulo nya bəfi mi bəsu bətə Yudea eto bafokanəfo eto beninə.

1 Lə lefe nəmfo əsuə, Oka Herodes əmuə bafokanofə eto bətsyuə nkə lə ókpe mə bulə kekleke. 2 Útə balo Yakobo wə ni Yohanes eto əyimisani ku lesiabi. 3 Nya se únyə nkə nnya úyifo áke Yudafə ókəe, úmuə Petro tsya lə lefe nə beedi Abolo nnya Əyənkişəsa Ləmbə eto Diyi. 4 Se bəmuə wə, bákpe wə lə diyo kaka mba laase diyo nəmə eto ena ena eto akpa ana bə laafloma bətsyuə nıyə lefe saa banle wə bəse. Herodes eto nsusu ni bə lə ubə ufi wə utə betidi lə bakponon wə lekpo lə mə diyisəe nə baakpo Ukpə Ása Bo Jyila eto kama. 5 Nyaso mba laase mfó ákase Petro lə diyo nəmə. Fəe bafokanofə bamə ákato ola kekleke ákale Onanto lekpa kpa lə wə disi.

Onanto Əlakə Petro Wə Bákpe Lə Diyo.

6 Nya lə kətsye ka eto kəşisəə ka Herodes dıbu disi nkə wútələkə Petro lə diyo utə betidi baməə, Petro álabe selabe lə mba laase eto inuə eto nti. Nya bákpe wə lə konyo kplə ko béfi batsyasə lə mə kosate eto ani əsuə. Nya fə mba laase mfó eto bətsyuə dınyə banle siku siamə bəse. 7 Akpaakpa koo, Kato eto Ətənkpe ko ləbə nya lekpasə léfo diyo nəmə kenke. Nya Kato eto Ətənkpe difi wə kəni útəkə Petro lə lekpa kə ósanklisə wə nya óteyi nkə, “Kəse mlə lə ataka ənyə!” Konyo kplə ko nkpe wə lə kəni lesini kóbə kókpo lə kaso. 8 Nya Kato eto Ətənkpe əmə ləteyi wə nkə, “Fi fə awu ku afəkpa akpe.” Nya Petro dıyifo nko. Nya Ətənkpe əmə disi óteyi wə nkə, “Fi fə awu kəntsye akpe lə ətəkəko mə.”

9 Nya Petro létaka útəkəko wə, nya óbə lə diyo nəmə kəfo. Lefe nəmfo kenke, wənte lə lesa nə Kato eto Ətənkpe əmə nle buyifo eyifo sitinti, úbu nkə kola ete onle busiə. 10 Nya báyə báfə mba laase eto ditsyukpa tute ku bənuəfə. Nya se báyə situ eto kesie kplə ka baaye kedufə umə əməə, siku siamə kosate ko lesini əsuə. Nya báyə lə kesie kamə tsya báfə. Nya se báyə bəsuə sətə sekəe, Kato eto Ətənkpe əmə ko lənyə údu lə wə oflo.

11 Lə nnya kamaa, fə Petro léte lesa nə dıbə wə lə əsuə nya óteyi wə əsuə nkə, “Məmə mbote miə sitinti ini bə Bonamute létsyese wə Ətənkpe əmfə nkə ubə uləkə mə utsyiko lə Herodes eto ani ku asa nnya Yudafə dıbu bə boyyifo mə tsya lə diyo nəmfo kəfo!”

12 Nya se únyə nnya dıbə utsyə lekpo, údu úsu Maria wə ni Yohanes Marko eto ambe eto diyo kaka betidi kpə létsya banle ola boto. 13 Nya se Petro léyo diyo nəmə eto kəşisəə, óso siku siamə. Nya uyifoyifosiobi utsyuə wə baakpo Roda ábə úsu nkə woabe futsyuə uni. 14 Se óno Petro eto ókəe utsyə lekpo, únyə disuəyuə ofensə! Itə wənsini wə siku siamə, bomu útsyetsyi úsu wə betidi oflo úsu óteyi mə nkə Petro əbə uınyə lə siku kama.

15 Bəteyi wə bənkə, “Ntə disi lébia fə?” Nya usi únyə lə nnya əsuə nkə sitinti ini. Nyaso bəteyi wə bənkə, “Nyale ətsyuəə, wə kato eto ətənkpe uni!”

16 Lə lefe nəmfo kenke əsuəə, Petro esi únyə olə kesie eto siku bəso. Nya lefe nə básini se nya bənyə wəə, iyifo mə yanii. 17 Úyifo mə kəni nkə bənkpo kudu. Jteyi mə asa nnya dıbə ko kase Bonamute dıbə uləkə wə utsyiko lə diyo nəmə kəfo. Nya óteyi mə nkə, “Bisu bəteyi Yakobo ku bayimi bafəfe asa nnya dıbə.” Nya udu mə lə oflo úsu kalebe bamba.

18 Nya se kale dısiəə, iyifo mba laase mfó yaa, nya éboko bulə kpə. Bəto mə əsuə bənkə, “Se tutuutu Petro lefe məmə?” 19 Nya Herodes ətə bəbəbe wə tinti, fəe bənyə wə. Útə bəmuə mba laase diyo nəmə bəkpoko mə

lekpo, nya útà nkà balo mà. Lə nnya kamaa, Herodes édu lə Yudea úsu úsià lə Kaisarea itə lefe ditsyuə.

Oka Herodes Eto Ukpà.

²⁰ Lə lefe nəmfoo, Herodes ənyə əblo tinti ókpe Tiro ku Sidon eto betidi, nyaso bésu lə sitiditu əsuə bə lə besu bənyə wə. Bésu bəto bəwunsəko betsyi lə Blasto wə ni Herodes eto nwə laabe diyo əflo bə əle Herodes lekprakpa lə utə lə ləniyifoyifo lə dibə lə mə inuə bamə ku Herodes eto nti. Ibə nko itsyise Herodes eto kaso bəkənyə mə didisa ketsyiko.

²¹ Nya lə diyi nə Oka Herodes ditsyè mää, ókpe wə bekankə nya úsiə lə wə lekankpome əsuə údi betidi bamə etiki. ²² Se údi etiki ólosəə, betidi bamə áfa básə ani bətə wə nya bətəyi bənkə, “Onanto Kosate eto əkəe uni! Inni utidi!”

²³ Lamfolamfoo, Bonamute eto Ətənkpe ákpe Herodes bufi lə əsuə, itsyise wəmfí atəse Onanto. Nya batsyini didi wə əsuə kenke, nya úkpə.

²⁴ Nya Onanto eto Ditiki Səe nəmə leyə letsyo, dísensə nya bafokanəfo difui bakpe.

²⁵ Nya lefe nə Barnaba ku Saulo lélosə mə keyifo ka bákpe mə bə besu beyifoo, bésinkli betsyi Yerusalem bəbə nya bákpa Yohanes wə tsya baakpo Marko báyenko báboko.

13

Bákpe Barnaba Ku Saulo Kəto.

¹ Lə Antiokiaa, Onanto eto bənyeləkətidi bətsyuə ku bateasa áke lə bafokanəfo eto ditsyukpa nəmə nti. Mə ni Barnaba ku Simon wə baakpo utidi naa ku Lukio wə ditsyi Kirene ku Manaen nwə ku Oka Herodes béklusəə bakə taa mə sikpefi lefe ku Saulo. ² Nya lefe nə banle Bonamute bətəsə nya bəke lə kenyeklekle əsuəə, Ləwəno Kenke əbə didi mə etiki nkə, “Biləkə Barnaba ku Saulo bətsyè itə keyifo ka eso minkpadi mə.” ³ Lə nyamfo esoo, beninə bamə ákle kenye nya bəto ola nya bətəkə mə ani, nya bətsyè mə kusu.

Barnaba Ku Saulo Ésu Kipro.

⁴ Se Ləwəno Kenke ditsyè mə kusu lélosəə, bésu umə wə baakpo Seleukia. Mfó béfi əklo báyila lekpo nəmə bésu kaso ka ntu letsyilama eto umə wə baakpo Kipro. ⁵ Se bésu bédufə umə wə baakpo Salamii, bésu Yudafo eto ntsyako bésu bédi mə ditiki səe nəmə. Nya Marko Yohanes díkəko mə fe mə əwunsəkotsyuə.

⁶ Se bədu mfóo, báye lə kaso kamə bésu bédufə umə wə baakpo Pafo. Mfó bətsyako Yudanyə wə ni ofate wə ni sedia eto unyéləkətidi wə baakpo Bar-Yesu eto ubi. ⁷ Ofate əmfó ku Aba eto unyəsia wə baakpo Sergio Paulo eyifo bayetsyuə. Nko eto Aba eto unyəsia əmfó wə diyifo obesibe ákpadi Barnaba ku Saulo nkə bəbə bənyə wə, itsyise óla nkə lə əno Onanto eto ditiki nəmə. ⁸ Nya se bésuu, ofate əmə wə baakpo tsya bə Elima lə Sigriki əsuəə, ənə etiki ku mə. Óla nkə lə uləkə Aba eto unyəsia əmfó eto nsusu utsyiko lə etiki nnya Saulo ku Barnaba lela bə beedi əsuə.

⁹⁻¹⁰ Fəe Saulo wə tsya bensi baakpo Pauloo, ábe ofate əmfó ku ləblofi kekleke. Nya uləkə óte wə lə Ləwəno Kenke eto əsuəale nkə, “Fə Obonsam eto ubi, eyifo odia ku nwə laawə betidi kakpe. Nya feekisi kaseyifoyifo, nya faatsyi Bonamute eto ənukualetiki kawuninsə keyifo bidia! ¹¹ Bonamute

ebutəkə fə kɔni mɔmɔ nya wuutə fə ənəmi ba, nya fensiembunyə kofe bio isu ese lə lefe ditsyuə eto kama!”

Lamfolamfo letɔntɔ eti Elima lə ənəmi, nya wénsifo asa bunyə bio. Úkawunya ani kabebé utidi nkə lə ɔyenko wə. ¹² Lefe nəmfo se Aba eto unyēsɪə əmfó dɪnyə nyamfo nkoo, íyifo wə yanii, nya ófo Bonamute eto ditiki nəmə ónɔ.

Barnaba Kua Saulo Ésu Antiokia Lə Pisidia.

¹³ Nya kamaa, Paulo ku mba ntəkəko wə ésu bédufə lə ɔklo nya bédú lə Pafó bésu Perge wə ni umənkplə wə nkpe lə Pamfilia eto kasɔ. Mfó nya Marko Yohanes dídu mə lə ɔflo úsinkli úsu Yerusalem. ¹⁴ Se bédú lə Pergee, bésu Antiokia, umənkplə wə nkpe lə Pisidia. Nya lə ɔnwéditsyayii, bésu Yudafo eto katsyako nya bəsɪə kasɔ lə betidi bamə nti. ¹⁵ Lefe nə bákakla asa betsyiko lə Moses eto kɔfi eto kukue ku Onanto eto bənyeləkətidi eto asawɔniwɔni bálósə, katsyako eto batɔnkɔtɔnko ətə Paulo ku wə bətsyuə bote bə, “Bayimi, lə utsyuə kpe ditiki ditsyuə nkə woateyi lə ufi okpe bo nkəalee, lə ubə ɔteyi.”

¹⁶ Mfó Paulo létaka uínyə nya óte kɔni kato lete bə bedi kaa, nya óteyi mə nkə, “Israelfo ku mimba kenke ba lenni Israelfo ba leetsyue Onanto koto, bitsyue ato lə bəno! ¹⁷ Israelfo eto Onanto ni nwə díləkə bo banamə nya ókpo mə atsyɔ. Nya úyifo mə kusə kplə eto betidi lə lefe nə bəsɪə kafəle ka ni Egipte. Onanto ələkə mə utsyiko Egipte eyə lə wə əsuəle kplə nyamə əsuə. ¹⁸ Óbe mə nya ókpa mə ɔyenko lə mfiminti itə alə fosi ana nnya bákə mfo. ¹⁹ Se ótsylósə əsə akuanse lə Kanan eto kasɔ, úfi mə kasɔ kamə utə Israelfo fe mə kedikɔ. ²⁰ Nyamfo kenke əbə itə fe alə alofa ana awosi anɔ eto nti.

“Lə nyamfo eto kamaa, Onanto ətə mə bakponkpo ba dídi seka lə mə əsuə isu ese Onanto eto Unyeləkətidi Samuel eto lefe. ²¹ Nya bálə wə lekpa kpa bə utsyə oka utə mə. Nya Onanto díte mə Kis eto ubi Saulo wə ditsyi Benyamin eto kafo, nya údi seka itə alə fosi ana. ²² Nnya kamaa, Onanto átakasə wə lə seka əsuə nya úfi David úsɪəsə lə lekankpomə nəmə əsuə. David əmfo ni utidi wə əsuə Onanto dídi etiki utsyiko nkə, ‘Yese eto ubi David ni utidi wə mɔ utu laala, itsyise wuuyifo lesa nə maala.’

²³ “Nko ke ini bə Onanto áye lə David eto kafo, nya úləkə Ofomfokətə wə ni Yesu utə Israelfo fe kase utsyə bo kənye. ²⁴ Nya fe Yesu luubə, Ntufləsətidi Yohanes əbə óteyi Israelfo kenke nkə batsyi mə nkpe bawuninse lə mə akɔesi baye abua buuyifo lə ufləsə mə ntu. ²⁵ Lə lefe nə Yohanes eto keyifo nle kaloseko bubə, óteyi betidi bamə nkə, ‘Owoe bibu biə wə mini? Mɔ ni nwə bənle kusu bobə le? Owo lo! Fəe wə kpe lə kusu ɔle bubə mə kama, nya mənnyətə bə nyankli wə afukpa eto kekue kulaa tsya!’

²⁶ “Mɔ bayimi, Israel bebi, mi mba ni Abraham eto bebi ku mimba lenni Yudafo fe biesumu Onanto, nkpe manlo eto bofo bomfo əbə itə bomble kenke. ²⁷ Betidi ba nkpe lə Yerusalem ku mə beninə mámfo Yesu bánɔ bə wə ni mə Ofomfokətə əmə. Nya bánno kasɔ Onanto eto bənyeləkətidi eto ditiki nə baakla kate bo lə ɔnwéditsyayi saa əsuə. Fəe bətə bənyeləkətidi eto etiki əbə itə se bálɔ wə dikpənkpi eso. ²⁸ Nya ite bə bənnə kabua saa lə wə əsuə tsyaa, báteyi Pilato bə utə kusu lə balo wə.

²⁹ “Nya lefe nə békeyifo lesa nə Awónisa Kenke eto Kukue leteyi utsyə itsyi lə lə wə əsuə bálósə, bələkə wə lə uyikabie əsuə bésu bebikə. ³⁰ Fəe

Onanto átakasə wə utsyiko ɔkɔmə. ³¹ Nya lə eyi kpə əsuə, úləkə wə əsuə óte betidi ba wonko mə ləyε itsyi Galilea isu Yerusalem. Mə ni betidi ba nle adansie budi lə wə əsuə lə Israel eto kusə nε.

³²⁻³³ “Nya mɔmɔɔ, búbə mfo boə boefi Ditiki Sɛɛ nəmə boboko mi bə Onanto eto kənɛ ka útsyə bo banamə, əbə itə bo, bo mba ni mə bebi. Nnya ni bə Onanto etə nkə Yesu si otaka utsyi ɔkɔmə ubə nkpə. Nyamfo ni lesa nə David ləwɔni lə wə kusənkue nuəfə kafo nkə Onanto áteyi itsyi lə Yesu əsuə nkə,
'Mɔ Ubi feni.

Nya mmii, mbofiani fə anto.'

³⁴ Nya nyamfo ni lesa nə Onanto ləteyi itsyi lə wə botakasə ketsyiko ɔkɔmə kəbə ni nkə wembubu lə kudi kafo.

'Mookpɔ fə atsyɔ nnya diyifo kənke fe kase mɔnse uyi mintsyə miə mookpɔ David.'

³⁵ Nko usi óteyi lə David eto kusə bamba nkə,

'Məmbutə bə fə uyifoyifo kənke əmfo kε lə kudi kafo ebú.'

³⁶ “Ditiki nəmfo manyε lə David eto kutsyə itsyise usiə nkpə úyifo Onanto eto lelabi əsuə, nya ukpə nya bébikə wə ku wə bana mə nya wə əsuə eto sinə tsya díbú. ³⁷ Fεε nwə Onanto létakasə utsyiko ɔkɔmə, wə əsuə eto sinə mémbú lə kudi kafo.

³⁸ “Nyaso bayimi, bola boə bete lə ekpa bə eyε lə Yesu əmfo əsuə, nya bábe abuabufikatsyε eto ditiki nəmə letsya bətə mi nε. ³⁹ Nya utsyua saa wə lefo Yesu ɔnɔɔ, Onanto ebufi wə abua ɔtsyε wə nya weembolo wə dikpi. Nyamfo ni lesa lɔni nə Moses eto kɔfi dímamfo buyifo kulefe nε. ⁴⁰ Nyaso bebe kukɔnɔ! Biəntə lə Onanto eto bənyeləkətidi eto etiki nnya bátəyi bətsyə lə eyε bubə kətə lə mi əsuə nko. ⁴¹ Itsyise Onanto áteyi nkə,
'Bebe mimba ləəmə mɔ ditiki. Bitə lə iyifo mi yanii lə bətsylo!

Itsyise lesa nə minle buyifo mmii,

iyifo lesa nə biembofo bɛnɔ,

lə utsyuə ələkə ni kasɔ ote mi kulaa tsya.' ”

⁴² Se Paulo ku Barnaba nle bɔbɔ lə disikakpekɔ mfóo, betidi bamə áteyi mə bə besi bəbə bedi mə etiki nyamfo lə ɔnwɛditsyuə eto diyi nə luubə.

⁴³ Nya lefe nə bésensə lə disikakpekɔ mfóo, Yudafo kpə ku bafokanɔfɔ ba ləfiani Yudafo nya baate Onanto sikpi ba ləkε lə disikakpekɔ mfóo, ətəkəko Paulo ku Barnaba. Batɔnkpe bamə édi mə etiki nya bale mə kɔle bə bənyə kekkele lə bəsiə nkpə le lefonə Onanto əsuə.

⁴⁴ Lə ɔnwɛditsyeyi nə disi dítekəko nəmfóo, ibu sɛkεε eni umə əmə kenke eto betidi əbə disikakpekɔ nəmə lə banɔ Bonamute eto ditiki nəmə.

⁴⁵ Nya lefe nə Yudafo eto beninə dínyə sitiditu sia díbə disikakpekɔ mfóo, básesə ənəmi lə mə əsuə, nya bətsyiko etiki bunə ku Paulo lə etiki nnya ɔnlε bəteyi əsuə nya báka wə. ⁴⁶ Fεε Paulo ku Barnaba ákpe utu besi bédi etiki bátəyi mə bənkə, “Ele bə budi Onanto eto Ditiki Sɛɛ nəmfo itə Yudafo bɔtɔnsə. Nya se bɛnɔ ditiki nəmfo nya bəteyi biənkə bianla nkpə manlo bomfoo, búfi ni bɔle mba lenni Yudafo butə. ⁴⁷ Nyamfo ni kɔfi ko Bonamute díť bo nkə,

'Nnyifo fə fe okandie ntə mba lenni Yudafo

bə lə efi bofo aboko kawunsie eto lɛkpɔ saa.' ”

⁴⁸ Nya lefe nə mba lenni Yudafo lenɔ lesa nə bátəyi mfóo, bənyə disuəyua tinti, nya bátəsə Bonamute eto ditiki nəmə. Nya mba kenke Onanto díləkə

itə nkpə manloo, áfo bánɔ. ⁴⁹ Nya Bonamute eto ditiki nəmə dísensə dísu kasɔ kamə kenke.

⁵⁰ Fɛɛ Yudafo bətsyuə édi ute bákpe lə besio ba nkpe dibu ba leesumu Onanto ku umə eto beninə eto nti. Nya bətsyiko Paulo ku Barnaba bulə kənyə mə lə əsuə, nya bála mə babosə lə mə lekpake mfó. ⁵¹ Fɛɛ lefe nə banle budu lə umə əməə, báfle utembu wə nkpo mə lə akpa bákpo lə umə əmə nnya léte bə umə əmə eto betidi áni mə. Nyamfo eto kamaa, bədu mfo bəsu Ikonion. ⁵² Nya bafokanɔfo ba lɛkɛ lə Antiokia mfó dinya disuəyua tinti nya béyi ku Lewɔnɔ Kenke.

14

Paulo Ku Barnaba Ésu Bédufə Ikonion.

¹ Nya se bédufə Ikonion tsyaa, Paulo ku Barnaba ésu Yudafo eto katsyako mfó. Nya se bətəyi Yudafo ku mba lenni Yudafo Ditiki Sɛɛ nəməə, mə nti eto betidi kpə áfo bánɔ. ² Nya Yudafo ba dímamfo Onanto eto Ditiki Sɛɛ nəmfo bánɔ, ənə etiki ku mə nya bábiasə mba lenni Yudafo eto nsusu nya bətə bə bətaka bənyə lə Paulo ku Barnaba lə əsuə. ³ Fɛɛ batɔnkpe bamə əsiə lə umə əmə itə lefe kentsyɛ ditsyuə ákate Ditiki Sɛɛ nəmə ku ute. Nya Onanto tsya díləkə wə lefonə eto etiki eto sitinti óte eye lə ayanisa kpə nnya útə bəyifo əsuə. ⁴ Iba bə umə əmə eto betidi áma lə akpa ənuə, bətsyuə ətəkə lə Yudafo eto kama nya bətsyuə tsya dítəkə lə batɔnkpe bamə eto kama.

⁵⁻⁶ Lə lefə ditsyuə eto kamaa, umə əmə eto betidi bətsyuə ba leeni Yudafo ku Yudafo ku mə beninə éfi nsusu bə bataka bənyə lə mə əsuə bakpə mə aba. Batɔnkpe bamə áno mə ketsyue kamə, nya bətsyetsyi bədu bəsu Likaonia eto kəmə ka ni Listra ku Derbe ku kəmə ka nkpe lə lekpake mfó.

⁷ Nya bədi Ditiki Sɛɛ nəmə mfó.

Paulo Ku Barnaba Lə Listra Ku Derbe.

⁸ Se bəsu Listraa, osani utsyuə akɛ mfó wə letsyini taa lefe nə bále wə nya wámfo tɔ botaka kayɛ kulefe. ⁹ Úsiə mfó úkanɔ ditiki sɛɛ nə Paulo nya ɔnlɛ budi. Nya se Paulo lébe wə tūú, únə nkə ófo ónɔ nya wə bufi bomə luuyua wəə, ¹⁰ Nyaso Paulo áfá bembembe ótəyi wə nkə, “Taka ənyə lə fə akpa əsuə!” Nya osani əmfo lésa ótaka únə nya útsyiko boyɛ kafe.

¹¹ Se betidi ba dínyə mfó banle ditiki nəmə ato butsyue dinya lesa nə Paulo díyifoo, báfá bembembe lə Likaoniafo eto sele əsuə bətəyi nkə, “Bananto beni! Báyi fə bəbə bo nti fenkə betidi!” ¹² Lə nyaso bətəkə Barnaba diyə bə Seus. Nya bətəkə Paulo tsya bə Herme, itsyise wə ni futsyɛ dínyə nlɛ etiki budi nɛ. ¹³ Nya Seus eto usumunya, nwə eto kesumukɔ nya lə umə əmə eto kabanto mfó, éfi banantsyui ku kaflawasi óboko nkə lə wə ku wə betidi bamə lə befi bətə batɔnkpe bamfo kedi lə umə əmə eto kabosie.

¹⁴ Nya lefe nə Paulo ku Barnaba lenɔ lesa nə baala bə beeyifoo, bənə mə kosate eto awu nnya bankpe báfuadi, nya bətsyetsyi bédufə lə betidi bamə nti. Mfó nya báfá ¹⁵ bətəyi bənkə, “Boantomə, be bənle buyifo mfó? Bontsya kasɔ kamfo eto betidi ete buni fe mi ke. Búbə mfo boə boefi ditiki sɛɛ nəmfo boboko mi. Bisinkli bəyɛ asa bimba nyamfo eto kakle buyifo lə bifi atesə bitə Onanto wə dítə bo nkpe. Wə ni futsyɛ díyifo kato ku kasɔ ku lekpo ku asa nnya nkpe lə nnya kenke!” ¹⁶ Kɔɔ Onanto ətə kusu betidi kenke nkə bəsiə nkpe lə kase mə léla əsuə. ¹⁷ Tsyə usi wəələkə kate mi

nkə okpe sitinti eye lə asa se nnya weeyifo kətə mi. Wəətə mi ɔsɔmi ku bekelenkə lə lefe sɛɛ əsuə nya wəətə mi edisa ku disuəyuə tsya.”¹⁸ Ite bə bətəyi mə nyamfo kenke tsyaa, ilə fɛ betidi bamfo leyɛ kedi kamfo mə butə.

¹⁹ Nya Yudafə bətsyuə ditsyi Antiokia, umə wə nkpe lə Pisidia ku Ikonion bəbə bábiasə betidi bamfo eto nsusu, nya bātɔnɔ ku mə bato Paulo aba nya bákpi wə lə kaso bábɔnko lə umə əmə, nya bébu bə úkpə.²⁰ Nya lefe nə bafokanɔfɔ ba nkpe mfo díbə bənyə batsyilama wəə, ɔtaka nya usinkli úsu umə əmə. Nya se kale disiaə, wə ku Barnaba édu bésu Derbe.

Paulo Ku Barnaba Esinkli Besu Antiokia Wə Nkpe Lə Siria.

²¹ Nya besu bedi Ditiki Sɛɛ nəmə lə Derbe. Nya se betidi kpə bətsyuə díkafo bánɔ, bési besinkli bésu Listra ku Ikonion ku Antiokia lə Pisidia eto kaso.²² Mfoo, besi bákpe bafokanɔfɔ nkpe mfo nkɛale bə bənyə kekkele lə mə bɔfokanɔ əsuə. Nya bətəyi mə tsya bə, “Ele bə bunyə kanyi kpə fɛ lə bunyə disuəyuə lə Onanto eto sekakediko.”²³ Lə nnya kama Paulo ku Barnaba tsya ələkə batɔnkɔtɔnko bətə bafokanɔfɔ eto etsyukpa nyamə kenke, nya lə olatoto kətə Onanto ku lə kɛnyɛklekle əsuəə, bəfi mə bákpe lə Bonamte wə báfo bánɔ eto ani.

²⁴ Nya lefe nə bábɔ lə kəmə ka nkpe lə Pisidiaa, bésinkli bésu Pamfilia eto kaso.²⁵ Nya bətəyi Ditiki Sɛɛ nəmə lə Perge fɛ báfe bésu Atalia.²⁶ Mfó bəsia lə ɔklo báye bésu Antiokia, kaka eto batɔnkɔtɔnko dikefi batɔnkpe bamə bákpe lə Onanto eto ani itə keyifo ka bákalosə mɔmɔ.

²⁷ Se bésu bédufə Antiokiaa, bákpadí bafokanɔfɔ ba nkpe mfó kenke bətsyə ditsyu nya bətəyi mə kusu ko báye eto etiki. Nya bətəyi mə asa nnya kenke Onanto leyenko mə bəyifo ku kase ɔsini bɔfokanɔ eto kusu utə mba lenni Yudafə.²⁸ Nya bəsia lə Antiokia ku bafokanɔfɔ mfo itə lefe kentsyɛɛ ditsyuə.

15

Batɔnkpe Bamə Ku Beninə Ákpe Disi Lə Yerusalem.

¹ Lə lefe nə Paulo ku Barnaba leke lə Antiokiaa, betidi bətsyuə ba ditsyi Yudea əbə mfó nya bákate bafokanɔfɔ bamə asa nnya ni bənkə, “Lə bánla fə lelo fe kase Moses eto lekpa letee, embunyə bofo.”² Paulo ku Barnaba ku betidi bamfo ənə ditiki nəmfo ekle. Lə nyamfo esoo, bətə bənkə bafokanɔfɔ eto bətsyuə təkəko Paulo ku Barnaba lə besu Yerusalem lə mə ku batɔnkpe bamə ku bafokanɔfɔ eto beninə ba nkpe lə mfó lə bale lelolala eto etiki nyamfo babe.³ Nyaso se bafokanɔfɔ eto ditsyukpa nəmə dítsyə mə kusu bálɔsəə, bədu bésu Foinike ku Samaria eto kəmə nya bésu bənyə bafokanɔfɔ ba nkpe mfó. Bətəyi mə bə mɔmɔɔ, mba lenni Yudafə tsya éfi mə əsuə bətə Onanto, nnya ni bənkə mə tsya áfo bánɔ. Ditiki nəmfo ákpe məmble disuəyuə tinti.⁴ Nya se bésu bédufə Yerusalem, mə beninə bamə ku bafokanɔfɔ ku batɔnkpe bamə áfo mə kukɔnɔ. Nya Paulo ku Barnaba dífi mə kusu ko bésu eto amaniə bábɔ mə ku asa nnya kenke Onanto díyifo ɔye lə mə əsuə.

⁵ Fɛɛ Farisifo ba díkafo Ditiki Sɛɛ nəmə eto ditsyukpa eto bətsyuə átaka bənyə lə mə nti bətəyi bənkə, “Ele be bayimi ba lenni Yudafə tsya la lelo nya lə beyifo lə Moses eto kɔfi əsuə.”

⁶ Nyaso mə beninə ku batɔnkpe bamə átsya fe ditsyukpa nya bédufə læ ditiki nəmfo əsuə. ⁷ Nya læ katsyakɔ kamfóo, læ lefe nə bákale etiki nyamə bəbe eklɛ, Petro átaka únyə nya óteyi mə nkə, “Bayimi, mi kosate yi biə Onanto dílakə mə taa kɔ utsyiko mi nti nkə nteyi betidi ba lenni Yudafɔ tsya Ditiki Sɛɛ nəmfo læ mə tsya læ bafɔ banɔ. ⁸ Nya Onanto wə nyi betidi eto utu kəmiə, əlakə óte nkə ófo mə nya útə mə wə Lɛwɔnɔ Kɛnkɛ fe kase úfi útə bo tsya. ⁹ Wánkpe kabakəfə læ bonko mə nti, nyaso ófo mə læ bofokanɔ əsuə. Nya úfi mə abua ótsyə mə fe bo ke. ¹⁰ Nya mɔmɔɔ, besɔ biato Onanto kabe mmə? Bo ku bo banamə mámfo bikə bia nkpe kalende butsyi! Besɔ bɔnlɛ mi bufi ketsyisə bafokanɔfɔ mfo? ¹¹ Owo lo! Nnya ni bə bófo bɔnɔ boə kase Onanto dínyə bo kaminsə nya ófo bo læ nkprə eyɛ læ Bonamute Yesu eto lefonə əsuə, woofɔ mə tsya fe kase mətsya léfo bánɔ.”

¹² Lə nyasoo, məmblɛ kenke ésinkli báye etiki budi nya bəsiə bətsyue ato læ nnya Barnaba ku Paulo lɛteyi bənkə, Onanto áye læ mə əsuə úyifo ayanisə krə itə mba lenni Yudafɔ. ¹³ Lefe nə bákalosə, Yakobo tsya átaka únyə óteyi nkə, “Bayimi, bitsyue ato læ bɔnɔ. ¹⁴ Simon Petro ébokloməsə bo ibə efe ditutɛ, læ kase Onanto dílakə wə lelabi óte betidi ba lenni Yudafɔ nya úlakə bətsyue útsyiko læ mə nti nkə bafiani wə bale. ¹⁵ Nya ditiki nə wə bənyeləkətidi lɛteyi bətsyə əbə itə fe kase bawɔni bə Bonamute áteyi nkə,

¹⁶ Lə nyamfo eto kamaa, muusinkli mbə
nya muusinkli nto Oka David eto sekakedikɔ.

Nya muusinkli nto asa nnya lébia mfó
bə læ isinkli ɛlɔ itsyə kukɔnɔ.

¹⁷ Itə bə betidi ba díbu,
ku mba lenni Yudafɔ kenke ba mínkpadi minkə bedi mɔ betidi
ebubə mɔ oflɔ.

Nko ini nə bə Bonamute éyifo læ lesa saa nə óteyi útsyə əsuə.

¹⁸ Onanto lɛteyi ditiki nəmfo betidi léte taa kɔ ke.’

¹⁹ “Nyaso mɔ, Yakobo, nɛ mi bəteyi minkə betidi ba lenni Yudafɔ mfo nya béfi mə əsuə bətə Onantoo, yanlɛ bə ibə bə buti mə kusu læ asa nyamfo əsuə. ²⁰ Bomu bitə læ bɔwɔni mə kukue buə bayɛ asa nnya beefi kətə bəfiə kedi nnya lætə baanansə əsuə budi ku sɛsɔnɔdi ku bebuki ba bəwaninsə simuə bálo ku kɔtɔ eto budi. ²¹ Itsyi taa kɔɔ, asa nnya Moses lɛwɔni utsyə, baakla nnya nya baateyi nnya læ Yudafɔ eto katsyakɔ læ ɔnweditsyəyi saa læ umə saa.”

Báwɔni Kukue Bətə Bafokanɔfɔ Ba Lenni Yudafɔ.

²² Nya batɔnkpe ku beninə ku bafokanɔfɔ kenke eto ditsyukpa lɛtɔnɔ bələkə betidi bətsyue bə bətəkəko Paulo ku Barnaba besu Antiokia. Betidi inuə ba bələkə eyifo bafokanɔfɔ eto beninə. Mə ni Yuda wə bensi baakprə tsya bə Barsaba ku Sila.

²³ Nya kukue kɔ bálɛ bésuko eto etiki nnya nkpe læ kɔ əsuə ni nkə, Bo, batɔnkpe ku beninə ba ni mi bayimi ba nkpe læ Yerusalem, boə boəsiəsə mi, bo bayimi ba lenni Yudafɔ mba nkpe læ Antiokia ku Siria ku Kilikia.

²⁴ Bɔnɔ boə bo mfo eto bafokanɔfɔ eto bətsyue əbə mfó bəbə bənə etiki ətsyue ku mi itsyi læ bo Yudafɔ eto lelolala eto lekpa əsuə. Nyaa, inni bo létsyese mə bə bəbə batəyi mi etiki nyamfo eto okle. ²⁵⁻²⁶ Nyamfo eso se bókpe disi bətsyue, bɔlɛ beninə inuə læ bo nti bətsyese ku bo bayimi

lala Barnaba ku Paul ba díkefi mæ nkpæ bætə fə keditətə itə Bonamute Yesu Kristo bæ læ bəbə mi oflo. ²⁷ Yuda ku Sila tsya ebətəyi mi asa nnya bōwōni bōkpe mfo. ²⁸ Itsyise iyifo Ləwōnō Kenkə eto lelabi ku bō lele tsya bōānkə yanle bæ ibə bæ bufi Yudafo eto afi buyifo bitsyikə butsyisə mi enso asa nyamfo. ²⁹ Beni asa nnya bēfi bətə bəfiə kedi ku kōtə budi ku bebuki ba bāwaninsə simuə bālo eto budi ku sēsōnōdi. Lə biolə mi əsuə məə, lesa saa ebuyuə ko mi.

Bisiə kukōnō.

³⁰ Nyaso batōnyə bamfo áma kusu bésu Antiokia. Nya se bésu bédufəə, bákpadí bafokanōfo bamə kenke bəbə bātsya. Nya bēfi kukue ko bētsyiko Yerusalem mfō bətə mə. ³¹ Nya mba kenke leke mfo ənyə disuəyuə ku nkəale itsyi læ etiki nnya bákla læ kukue komə əso.

³² Nya se Yuda ku Sila díyifo Onanto eto bənyeləkətidi esoo, bələkə asa kasō bāte mə, bāle mə kolə, nya bákpe mə nkəale. ³³ Nya se bəsiə mfō eyi asiani, bafokanōfo bamə ətə mə kusu bæ besinkli besu Yerusalem læ diyua əsuə. ³⁴ Fəe Sila nkə wuusie mə læ oflo mfō. ³⁵ Nya Paulo ku Barnaba dísiə læ Antiokia mfō nya mə ku babamba kpə áke mfo bákate mə asa kedi mə etiki utsyi læ Bonamute əsuə.

Paulo Ku Barnaba Ésie Bətsyuə Esu Nti.

³⁶ Lə eyi ətsyuə kamaa, Paulo átəyi Barnaba nkə, “Tə læ busi busu bobə bō bayimi ba nkpe læ kəmə ka kenke búkesu budi Ditiki Səe nəmfō ku nka bōyē bōfē læ bobə kase banlenko.” ³⁷ Barnaba átonō nya óla nkə læ okpa Yohanes nwə tsya besi baakpo Marko əyenko. ³⁸ Fəe Paulo mántōnōko wə kulaa! Itsyise lefe nə mə ku wə dísu Pamfiliaa, Marko Yohanes ésikli læ mə kama údu, nya wānsiə bālosə mə keyifo. ³⁹ Nyaso Marko Yohanes eto etiki nyamfo əbə ékpe mə inuə bamə kənə ekle, itə bæ bésense læ bətsyuə. Barnaba ákra Marko óyenko nya bēfi əklo bésu Kipro. ⁴⁰ Nya Paulo lékra Sila óyenko, nya bafokanōfo ba nkpe mfō dífi mə bákpe læ Onanto eto ani fə bədu. ⁴¹ Nya báyē læ Siria ku Kilikia nya bákpe bafokanōfo eto etsyuka nnya kenke nkpe mfō nkəale.

16

Timoteo Itəkəko Paulo Ku Sila.

¹ Nya Paulo ku Sila dídu bésu umə wə baakpo Derbe, nya báyē mfo bésu Listra. Lə mfō, bésu bənyə ofokanōnyə utsyuə wə baakpo Timoteo. Wə ambe éyifo Yudanyə wə díkafo Kristo ónō. Fəe wə anto éyifo Grikinyə. ² Bafokanōfo kenke ba nkpe læ Listra ku Ikonion, ékebu Timoteo tinti. ³ Wə ni futsyə Paulo lela kekkele nkə læ okpa wə əyenko. Nyaso útə bala wə lelo fe kase Yudafo eto lekpa léte, itsyise Yudafo bæ kenke nkpe læ lekpo nəmfō yi bənkə wə anto éyifo Grikinyə. ⁴ Nya se háma kusuu, báyē læ kəmə ka kenke nkpe mfō bāfē, nya bātəyi mə ketsyue ka batōnkpe eto beninə bæ nkpe læ Yerusalem dítsyue bətsyə. Nyaso bātəyi mə bæ læ beyifo læ nnya əsuə. ⁵ Nyamfo eso betidi bamə əbə befui bakpe, nya nko ke tsya mə bōfokanō tsya dimuə ale enso nē.

Paulo Ənyə Buləkəkate Lə Troa.

⁶ Lə nyamfo eto kamaa, báyē bésu Frigia ku Galatia, itsyise Ləwōnō Kenkə məntə mə kusu nkə bātəyi Ditiki Səe nəmə læ Asia eto kasō. ⁷ Nya lefe nə bésu bédufə Misiaa, bāla bæ læ besu Bitinia eto kasō. Fəe mfō tsyaa,

Yesu eto Lɛwɔnɔ Kenke mɛntɛ kusu nkɛ besu mfɔ. ⁸ Nyaso bɛsinkli bɛyɛ lɛ Misia eto kasɔ ɔflɔ nya bɛsu bɛdufɛ umɛ wɛ nkpe lɛ lekpo ɔflɔ baakpo Troa. ⁹ Ketsye kamfɔo, Paulo aɔnyɛ kɛlɛkɛkate. Ʋnyɛ nkɛ osani utsyuɛ wɛ ditsyi Makedonia nya Ʋnyɛ ɔnlɛ wɛ lekpa kpa bɔlɛ akatɛyi nkɛ, “Yila ɛbɛ Makedonia lɛ ɛbɛ mfo lɛ ɛbɛ awunsɛko bo o-o!” ¹⁰ Nya lɛ bulɛkɛkate bomfo esoo, bɔmuɛ ɛsuɛ akpa kpa nya bɔdu bɔsu Makedonia. Itsyise nyamfo lɛ bo bote nkɛ Onanto ɛla nkɛ lɛ otsyese bo lɛ busu bɔtɛyi Ditiki Sɛɛ nɛmɛ mfɔ.

Lidia Ɛfi Wɛ Ɛsuɛ Ʋtɛ Onanto Lɛ Filipi.

¹¹ Nyaso bɔsu bɔfi ɔklo lɛ Troa, nya bɔyɛ bɔfɛ bɔsu Samotrake. Nya se kale dɛsɛɛ, bɔdu bɔsu Neapoli. ¹² Se bɔdu bɔfɔo, bɔsu bɔdufɛ Filipi wɛ ni Makedonia eto umɛ nkplɛ. Nya mfɔ tsya eyifo Romafɔ eto umɛ. Nya bɔsɛ mfɔ itɛ eyi ɛtsyuɛ.

¹³ Lɛ Ɔnwɛdɛtsyɛyii, bɔdu lɛ umɛ ɛmfɔ bɔsu utuflɔ utsyuɛ kaka bɔbu bɔɛ mfɔ eto bediti aato ola kɛtɛ Onanto. Nya bɔsɛ mfɔ bɔnlɛ besio ba dɛbɛ mfɔ Onanto eto Ditiki Sɛɛ nɛmɛ bɔtɛyi. ¹⁴ Nya ɔni akɛ mɛ lenti baakpo Lidia Tiatira. Woate ago eto mfiɛ nya uyifo utidi wɛ lɛfo Onanto ɔnɔ kekkele. Nya lefe nɛ unsi mfɔ ɔnlɛ etiki nya bɔnlɛ bɔtɛyi ato butsyuee, Onanto ɛsini wɛ nsusu nya ɔfo etiki nnya Paulo nlɛ budi mfɔ kenke ɔnɔ. ¹⁵ Nya se wonko wɛ diyo eto betidi kenke lɛfo ntufɛlɛsɛflɛsɛ eto lekpa nɛmɛ, ɔlɛ bo lekpa kpa nkɛ, “Lɛ befo bɛnɔ biɛ mintsya eyifo Bonamute eto ofokanɔnyɛ sitintii, nyalɛ bibɛ bɛsɔnɔ lɛ mɔ ɔflɔ.” Nya Ʋnɛnko bo ditiki nɛmfo isu ese lefe nɛ bɔtɔnɔ bɔsu bɔsɔnɔ lɛ wɛ ɔflɔ.

Bɔkpe Paulo Ku Sila Lɛ Aba Eto Diyo.

¹⁶ Nya diyi lɔni se bɔntɔ lɛ ola katokɔɔ, bɔtsyako ndomunya siobi utsyuɛ wɛ lɛwɔnɔ bua nsi lɛ ɛsuɛ wɛ lɛɔnyɛ ɛsa katɛyi. Nya woayɛ lɛ nnya ɛsuɛ keyifo atabi kɛtɛ wɛ banamute mɛ. ¹⁷ Nya usiobi ɛmfɔ dɛtɛkɛko bo ku Paulo kama kafɛ katɛyi nkɛ, “Betidi bamfo eyifo Onanto eto beyifoyifo, nya bɛbɛ mfo bɛ lɛ bate mi konantosɔ ko luutɛ Onanto tɛ mi nkpe.”

¹⁸ Nko eto eyifosa ɛtsyɛ nko ɛfo eyi kpɛ. Nya se ditsyɛbi nɛmɛ dɛbe dɛlɛ Pauloo, Ʋtsyi ɔwuninsɛ nya Ʋdi lɛwɔnɔ nɛ nsi lɛ usiobi ɛmɛ ɛsuɛ nkɛ, “Nlɛ fɛ bɔla lɛ Yesu Kristo eto diye ɛsuɛ miɛ bɔ lɛ wɛ ɛsuɛ!” Nya lamfolamfoo, lɛwɔnɔ bua nɛmɛ ko lebo lɛ wɛ ɛsuɛ.

¹⁹ Nya se wɛ banamute dɛnyɛ bɛ mɛ kudisu ɛtii, bɛmuɛ Paulo ku Silas nya bɛnɛ mɛ bɛsuko umɛ ɛmɛ eto beninɛ ɔflɔ lɛ obia nti. ²⁰ Nya bɛtɛyi lɛ obia nti mfɔ bɛnkɛ, “Betidi bamfo eyifo Yudafɔ, nya bɛbɛ mfo banlɛ bo umɛ bobiasɛ. ²¹ Bɛbɛ mfo balɛ ɛsa nnya dɛnyɛ lɛ Romafɔ eto afi ɛsuɛ bote.”

²² Nya betidi kpɛ dɛbɛ bɛtsyilama mɛ, nya bɛtsyiko Paulo ku Sila bunɛ kesuko sɛtɔ ku kama. Nya bakpronkpɔ bamɛ dɛtɛ kusu bɛnkɛ bɛlɛkɛ mɛ bikɛ lɛ ɛsuɛ, nya bɛtɛ kusu bɛnkɛ bablɛ mɛ ku akete. ²³ Lefe nɛ bɛblɛ mɛ bɛfo afabe lɛ ɛsuɛ tintii, bɛfi mɛ bɛsu bɛkpe lɛ Aba eto diyo. Nya bɛtɛyi utidi wɛ laase mba bɛkpe lɛ diyo mfɔ bɛnkɛ ɔlɔ obe Paulo ku Sila kekkele.

²⁴ Nya se bɛkɛ wɛ ato nko esoo, ɔkpa mɛ Ʋsu ɔkpe diyo nɛmɛ eto kaka nso ale nya Ʋti mɛ ɔkpe mfɔ, ɔkpe mɛ lɛ amana.

²⁵ Nya lɛ ntsyɛnti lefe nɛ Paulo ku Sila lɛkɛ mfo bɛkato ola kɛtɛ Onanto nya banlɛ ɛsɛ busɛ katɛsɛ wɛ nya mba nkpe lɛ diyo nɛmɛ ku mɛ ɛkɛtsyuɛ ato. ²⁶ Dikunɛ, kasɔ ko dɛtɛnkɛ kekkele, nya diyo nɛmɛ kenke tsya dɛtɛnkɛ

itə bæ diyo ni biku kenke ásini, nya amana nnya bákpe mba bákape læ diyo nəmæ difəsə ɛbo. ²⁷ Se nwə laabe mba bákpe læ diyo lésanklii, únə nkə ayo nyamə eto biku kenke ásini bite leya. Nyaso se úbu nkə mba bákpe læ diyo nəmæ kenke étsyətseyi béluu, úləkə wə lesiabi nkə læ olo əsuə. ²⁸ Nya se Paulo dínə lesa nə óla nkə læ uyifo əsuə, ófā ókpadi wə ótəyi nkə, “Menyifo nko! Bomble kenke kpe mfo.”

²⁹ Nyaso utidi əmfo ákpadi nkə befi okandɛ baboko. Nya læ ketinkə ku difufu əsuə, úsu óse akonki læ Paulo ku Sila oflo. ³⁰ Nya se ókpa mə ɔbɔnko læ diyo nəmæ kafoo, óto mə nkə, “Boantomə, be ele bæ nyifo læ nyə bofo?”

³¹ Nya bátəyi wə bənkə, “Fo Bonamute Yesu anɔ nya ɛye læ nnya əsuə, ebunyə bofo itə fə ku fə diyo eto betidi kenke.” ³² Nya bésu bátəyi wə ku wə diyo eto betidi kenke Bonamute eto ditiki nəmæ. ³³ Nya ketsye kamfo ke nya úsə mə afabe nnya báfo, nya wə ku wə diyo eto betidi kenke léfo ntuflesəfləsə eto lekpa nəmæ. ³⁴ Lə nnya kamaa, ókpa Paulo ku Sila úsuko wə diyo nya útə mə lesa bédi. Nya wə diyo eto betidi kenke dínəyə disuəyua tinti, itsyise báfo Onanto bánɔ.

³⁵ Se kale dísiə, umə əmə eto bakpronkpo ákpe wə bamamanyə nkə besu bátəyi nwə laabe mba bákpe læ diyo eto uninə nkə, “Nyani bafɔ bamə læ bedu.”

³⁶ Nyaso mə obebe əmfo átəyi Paulo ku Sila bənkə, “Bakpronkpo bənkə nyani mi læ bidu. Nyaso bisu læ diyua əsuə.”

³⁷ Nya Paulo letəyi bamamanyə bamfo bənkə, “Bablə bo læ umə ta eto ənəmi læ lefe nə eto lefe bənkpronko bo tɔ lekpo nya bəfi bo bésu bákpe læ Aba eto diyo. Fɛɛ Romafɔ buni! Nya mɔmɔɔ, beso bala bənkə beyu bələkə kaa læ budu bæ læ betidi mante? Kuləfe! Tə læ mə kosate læ bəbə bələkə bo kusu!”

³⁸ Nyaso bamamanyə bamfo ésinkli bésu bátəyi bakpronkpo bamə kənyə kamfo. Nya se bánɔ bæ Paulo ku Sila eyifo Romafɔɔ, sikpi əmuə mə tinti! ³⁹ Lə nya mfo eso bésu bálə məə lekprakpa bəyuaə mə kafo, fɛ bələkə mə læ aba eto diyo nəmæ. Nya bálə məə lekprakpa bæ bédú læ umə əmə læ besu kalebe bamba. ⁴⁰ Nyaso Paulo ku Sila édu bésu Lidia eto. Mfó nya bésu bənyə bafokanofɔ bamba. Nya bési bákpe mə nkəale enso, fɛ bédú læ umə əmə.

17

Paulo Ku Sila Édu Bésu Tesalonika.

¹ Nya se bésu báye læ Amfipoli ku Apoloniaa, bésu bédufə Tesalonika. Nya mfó, Yudafo eto katsyako áke. ² Nya fe kase Paulo laala buyifoo, úsu mfó nkə læ úsu udi mə etiki læ disikakpekɔ kamə. Nya læ ɔnwéditsyəyi ətsyə nya dítəkə læ bətsyuə əsuə, úsukate mə asa itsyi læ etiki nnya nkpe læ Awónisa kənkə eto kukue əsuə. ³ Nya ókpasə mə bulə bo bátəyi bətsyə bæ Kristo ebubə unyə ku kase læ nnya kamaa, wootaka utsyi ɔkɔmə ubə nkpe. Paulo átəyi mə nkə, “Utidi wə eto etiki minlə mi bətəyi mfo ni Yesu wə ni Nwə Onanto Lékpɔ ɔhile Utsyə nɛ.” ⁴ Etiki nnya ókpasə óte mə mfó átsyi mə bətsyuə eto nsusu bówuninsə, nya báfo bánɔ bətəkəko Paulo ku Sila. Nya Grikifɔ kpə ba laate Onanto sikpi ku besio kpə ba nkpe díbu tsya átsyi bawuninsə læ umə əmə bətəkəko mə.

⁵ Fɛɛ Yudafo asɛsɛ ɛnɛmi lɛ mɛ ɛsuɛ. Nyaso babɛɛɛ betidi bua bɛtsyuɛ lɛ umɛ ɛmɛ ba bɛtɛ bɛ umɛ ɛmɛ eto betidi lɛ bataka bɛɲyɛ lɛ mɛ ɛsuɛ. Nyaso bɛkpa betidi kpɛ ba lɛnyɛ lɛ ditsyɛbi saa ɛsuɛ ku kudu besu bɛtsyilama Yason eto diyo ku nsusu bɛ lɛ bɛmuɛ Paulo ku Sila lɛ bakpa mɛ besuko umɛ ɛmɛ eto katsyako. ⁶ Nya se bɛnnyɛ mɛ esoo, bɛmuɛ Yason ku bafokanɔfo bɛtsyuɛ nya bɛnɛ mɛ besuko katsyako kama. Mfɔ banlɛ bofa katɛyi bɛnkɛ, “Betidi bɛtsyuɛ lɛ boyɛ katsyilama kakpɛ bulɛ lɛ kalebe saa, nya bɛbɛ mfɔ tsya bɛ lɛ bakpɛ, bulɛ. ⁷ Nya Yason tsya lɛfo mɛ ɔkpɛ lɛ wɛ diyo. Nya betidi bamɛ lɛtaka bɛɲyɛ lɛ Roma eto Okankplɛ eto kofi ɛsuɛ. Nya mɛ asatete nɛ bɔtɛyi nkɛ oka bamba wɛ baakpɔ Yesu si okpɛ!” ⁸ Nya se bɛno nyamfoo, betidi bamɛ ku umɛ eto beninɛ ɛnyɛnki nyanklaa. ⁹ Nya bɛtɛyi bɛnkɛ ele bɛ Yason ku wɛ betidi fo kayo fe mba dɛnyɛ mɛ kama fɛ lɛ bayani mɛ.

Paulo Ku Sila Ɛdu Bɛsu Beroia.

¹⁰ Nyaso diyi nɛmfɔ eto ketsyee, bafokanɔfo lɛ umɛ ɛmɛ ɛkpa Paulo ku Sila bɛtsyetsyiko bɛsuko Beroia. Nya se bɛsu bɛdufɛ mfɔo, bɛsu Yudafo eto katsyako. ¹¹ Mba lɛ Beroiaa, mɛ nsusu ɛsini lɛ Ditiki Sɛɛ nɛmɛ ɛsuɛ esɔ Tesalonikafo. Nyaso bɛtsyue ato bɛno lesa nɛ banlɛ bɔtɛyi. Nya diyi saa, nya banlɛ budufɛ lɛ Awɔnisa Kenkɛ eto Kukue komɛ ɛsuɛ kabe lɛ etiki nnya Paulo nɛ bɔtɛyi eyifo sitinti. ¹² Itɛ eso mɛ nti eto bɛtsyuɛ kpɛ ɛfo bɛno. Grikifo eto besio kpɛ ba nkpɛ dɛbu ku basani kpɛ tsya ɛfo bɛno bɛtsyi bawuninsɛ.

¹³ Fɛɛ lefe nɛ Yudafo ba nkpɛ lɛ Tesalonika lɛnɔ bɛ Paulo kpɛ ɔlɛ Ditiki Sɛɛ nɛmɛ budi lɛ Beroiaa, bɛsu mfɔ bɛsu bɛkpɛ kɛnɛ ku bulɛ lɛ umɛ ɛmɛ. ¹⁴ Nyaso bafokanɔfo ba nkpɛ mfɔo ɛtaka kplɛ bɛɲyɛ nya bɛkpa Paulo bɛsuko lekpo kenye. Nya ɛbu Sila ku Timoteo lɛ Beroia mfɔ. ¹⁵ Mba lɛkpa Paulo bayenko, ɛyenko wɛ bɛdufɛnko Atene. Se bɛtsyi mfɔ banlɛ bubɛɛ, Paulo ɛtɛkɛ mɛ kenye nkɛ bɛbɛ bɛtɛyi Sila ku Timoteo lɛ bakɔsɛ bɛbɛ betu wɛ mfɔ.

Paulo Ɔkɛ Lɛ Atene.

¹⁶ Lefe nɛ Paulo lɛkɛ lɛ Atene unsi unsɛkɛ Sila ku Timoteo, iyifo lesa nɛ dilɛ wɛ tinti se ɛnyɛ kase betidi bamfɔ ditsyɛ bɛfiɛ beesumu, nya umɛ ɛmɛ kenke diyi ku bɛfiɛ. ¹⁷ Lɛ nyasoo, ɛsu mfɔ nkɛ weesu udi Yudafo ku betidi bamba ba laate Onanto sikpi tsya etiki lɛ mɛ katsyako. Nya diyi saa, ɛkedi mba ɛkɛnyɛ lɛ asi tsya etiki. ¹⁸ Nya lefe lonii, betidi bɛtsyuɛ ba ni Epikurofo ku Stofo ba ni kawunsɛ eto babesibe kplɛ ɛnɛ etiki ku Paulo nya bɛtɛyi bɛnkɛ, “Be kon utikidi wɛ leenyi kulesa ɛmfɔ nɛ bɔtɛyi?”

Nya babamba tsya lɛtɛyi bɛnkɛ, “Iyifo fɛnkɛ nso bamba eto bɛfiɛ ɛsuɛ ɔnlɛ etiki budi ketsyiko.” Nya betidi bamfɔ ɛdi etiki nko itsyise bɛno bɛ Paulo ɛdi etiki itsyi lɛ Yesu ku wɛ botaka ketsyi ɔkomɛ kɛbɛ ɛsuɛ. ¹⁹ Lɛ nyamfɔ esoo, bɛkpa wɛ bɛsuko kaka baakpɔ akpɔ lɛ Areopago ini umɛ eto beninɛ eto disikakpekɔ, nya bɛtɛyi bɛnkɛ, “Bola boɛ boate asafɔfo nnya fanlɛ bote mfɔ eto kasɔ. ²⁰ Itsyise asa nnya fanlɛ bote eyifo bo yanii. Nyaso bola boɛ boano nnya kasɔ.” ²¹ Nya Atenefɔ kenke ku bafɔ ba nkpɛ lɛ kasɔ mfɔo, eefi mɛ lefe kɛtɛ asafɔfo saa eto etiki bɔtɛyi ku nnya bɛno.

²² Nyaso Paulo ɛtaka ɛnyɛ lɛ disikakpekɔ kama lɛ betidi bamfɔ eto ɛnɛmi, nya ɔtɛyi mɛ nkɛ, “Lɛ kusu saa ɛsuɛ, nyɛ ntsyɛ lekpo miɛ mi Atenefɔo, biyifo betidi ba laala kesumu tinti. ²³ Itsyise se minlɛ bɔtsyilama kalɛ asa ola kabɛɛ, nya se minyɛ mi nsumukoo, nnyɛ kesumukɔ kani ka

báwɔni bɛtəkə lə kə leba əsuə bənkə, 'Búfi nyamfo búta bo Anto wə bunyi.' Nya Anto wə binyi fə bɛnlɛ wə busumu mfoo, wə əsuə minla miə meedi mi etiki mɔmɔ nɛ.

²⁴ "Anto əmfo ni Bonamute wə diyifo kawunsiə, kato ku kasɔ ku asa nnya kenke nkpe lə ke. Nya woənsiə kpoo lə disumuyo fe nə kasɔ mfo eto betidi difi mɛ ani báto. ²⁵ Nya woanhiā bə udi kulesa itsyi lə betidi eto ani ɛyɛ lə mɛ keyifo tsya əsuə, itsyise wə kosate ni futsyɛ ləətə utsyua saa nkpe ku lesa saa nə baahiā. ²⁶ Wə díləkə utidi saa ɛyɛ lə utidi ɔni əsuə bə lə busiə nkpe fe kɔtɔ kɔni eto bebi lə kasɔ kamfo kenke əsuə. Wə kosate dítsyɛ lefe ku kedikɔ útə mɛ tsya. ²⁷ Nya Boanto dítsyue nyamfo utə bo betidi itə bə lə bɔbɛbɛ wə esu lə bunyɛ wə, ekpe bə lə sintintii, woantsyonko bo. ²⁸ Itsyise fe kase mi mba laateyi akpa lɛteyii, 'Wə ni nwə nsi nkpe nyaso bo tsya nsi nkpe, nya bunsii nkpe ku wə nya boalabe selabe lə wə.' Nya baateyi tsya bənkə, 'Bóbo butsyi lə wə.'

²⁹ "Nya se buni Onanto eto bebi esoo, yanle bə íbə bə bubú boə Onanto əmfo te fe lesa nə bo betidi difi sika sia nye siflubia nye kuyi nye leba búyifo ku bo ani nye lesaatsyua nə baawoe nye lə dítsyɛbi saa əsuə. ³⁰ Nya idu lə kawunsiə eto kasɔ ketsyikokɔ íbə ese mɔmɔ, Onanto mənə utidi saa koto itsyise bántɛ wə eso. Fɛɛ mɔmɔ mfoo, úkə bo ato nkə buləkə bo əsuə lə asa nyamfo eto kakle əsuə lə butsyi ənəmi butə wə. ³¹ Itsyise útsyɛ diyi nə utidi wə úləkə utsyɛ luubə okpronko bo lekpo itsyi lə bo dítsyɛbi əsuə ɛyɛ lə kɔtsyɔntsɔsɔ əsuə Nya úləkə Nwə Onanto Lékpɔ Ǿhile Utsyɛ óte bo idu lə lefe nɛ ótakasə wə utsyiko ɔkɔmə ubə nya unsi nkpe."

³² Nya lefe nə bántɔ bə Paulo edi etiki itsyi lə botakaketsyi ɔkɔmə kə bə əsuə, mɛ nti eto bətsyua əmə wə. Fɛɛ mɛ bətsyua tsya əmə wə báteyi bənkə, "Bola boə busi boano lesatsyua itsyi lə utidi eto businkli kataka ketsyi ɔkɔmə əsuə." ³³ Nyaso se íbə nko esoo, Paulo édu mɛ lə əsuə. ³⁴ Fɛɛ betidi bətsyua ətəkəkɔ wə nya bətsyi báwuninsə báfo bántɔ. Nya utsyua uni ákɛ mɛ lenti wə diyifo Areopago eto uninə wə baakpo Dionisio ku usio wə baakpo Damari ku babamba bətsyua tsya áfo bántɔ.

18

Paulo Ésu Korinto.

¹ Lə nnya kamaa, Paulo édu lə Atene úsu Korinto. ² Mfó úsu únɔyɛ Yudanyə wə baakpo Akwila, nwə bále lə Ponto. Wə ku wə usiə Priskila étsyi Italia bəbə mfó yanklɛ tɔ, itsyise kasɔ kamə eto Okankplɛ wə baakpo Klaudo áteyi nkə Yudafɔ kenke du lə Roma. Paulo ésu úsunyɛ mɛ, ³ nya úsiə lə mɛ ɔfɔ ɔnlɛ mɛ bɔwunsəkɔ lə kubukikue kanka eto keyifo ka woeyifo kedi əsuə. ⁴ Nya lə Ǿnwɛdítsyɛyi saa, Paulo ékesu Yudafɔ eto katsyakɔ nya úkələkə asa kasɔ kate Yudafɔ ku Grikifɔ kenke itə lə bə lə batsyi mɛ akɔəsi bawuninsə.

⁵ Nya lefe nə Sila ku Timoteo dítsyi Makedonia bəbə, Paulo ənyə lefe kpə úfi útə Ditiki Sɛɛ nɛmə bote ku ni kasɔlɛkələkə kate Yudafɔ bamə nkə Yesu ni Nwə Onanto Lékpɔ Ǿhile Utsyɛ tinti. ⁶ Nya lə lefe nə Yudafɔ bamfó létaka bənyə lə wə əsuə, nya bésie wə abie lə Yesu eto disii esoo, Paulo áfle sitə lə wə əsuə, nya óteyi mɛ nkə, "Lə bikpə nye benyaa, nyə mɔ ani, nyə mɔ akpa minyi nnya kulesa saa. Idu mɔmɔ mfoo, ndu ntɔ lə betidi ba lenni Yudafɔ ɔfɔ lə nsu nteyi mɛ Ditiki Sɛɛ nɛmfɔ."

⁷ Nya se údu mfóo, úsu óke læ osani utsyuæ wæ lenni Yudanyæ wæ baakpo Tito Yusto wæ laate Onanto sikpi nya wæ diyo nkpe læ Yudafó eto katsyako oflo. ⁸ Fæe katsyako kamæ eto uninæ wæ baakpo Krispo ku wæ diyo eto betidi kenke áfo Bonamute bánó, nya béyifo mæ ntuflesæflæsæ eto lekpa. Nko ke, béyifo ntuflesæflæsæ eto lekpa bætæ bafokanófo kpæ bamba tsya læ Korinto mfó ne.

⁹ Nya læ diyi lóni eto ketsyee, Bonamute ætæ Paulo ænyæ kælækate ka æsua óteyi wæ nkæ, “Mante sikpi! Nya mensinkli læ Ditiki Sæe næmfo bôteyi eto kama. ¹⁰ Itsyise nsiko fæ, nya kutsyuæ saa æmbofo fæ kabua buyifo. Betidi kpæ kpe læ umæ mfó ba ni mæ bale.” ¹¹ Nyaso Paulo æsiæ læ umæ æmfo lele lóni ku kutsyæ kedi Onanto eto Ditiki Sæe næmfo kate betidi.

¹² Læ lefe næ bætsyæ Galio fe Roma eto Aba eto unyēsia læ Akaia eto kasoo, Yudafó bætsyuæ áso mæ æsua lebo nya báwoe etiki læ Paulo æsua nya bæmuæ wæ bésuko lekpokakpokó. ¹³ Nya bátæyi Aba eto unyēsia æmæ nkæ, “Utidi æmfo læ betidi eto nsusu bobiasæ nkæ basumu Onanto læ kusu ko nnyæ læ bo afi æsua.” ¹⁴ Nya kase Paulo nkæ læ ulækæ kenye læ udi etiki koo, Aba eto Unyēsia Galio æmfo ko dídi etiki óteyi Yudafó bamæ nkæ, “Mi Yudafó benó! Læ bænækæ etiki nnya beyenko béboko mfo eyifo etiki kekdeke nnya léta kofi ibuu, nyale mække nnya lefe ntsyue mi etiki koto. ¹⁵ Fæe se iyifo kænæ itsyi læ etiki ku aye ku mi afi eto asa ini esoo, mi kosate su bêteyi nnya. Bæntsya mæ okponkpo læ mi asa nyamfo æsua.” ¹⁶ Nyaso óla mæ óbônko læ wæ lekpokakpokó mfó. ¹⁷ Nyaso betidi eto ditsyukpa næmfo æmuæ Sostene wæ ni mæ katsyako kamæ eto ununæ nya báble wæ læ lekpokpakpokó oflo mfo. Fæe Galio mánkpe mæ kenye.

Paulo Ésinkli Úsu Antiokia.

¹⁸ Paulo esi úsiæ læ Korinto eto umæ mfó éfo eyi kpæ. Læ nnya kamaa, ókla bafokanófo bamfó nya wæ ku Akwila ku Priskila léyila lekpo bésu Siria. Tsya fe úduu, Paulo ætæ nkæ bakpi wæ disi læ Kenkrea itsyi læ ntamu bo óka utsyæ eso. ¹⁹ Se úsu údufæ Efesoo, óyani Priskila ku Akwila útsyæ mfo. Nya wæ dídu úsu Yudafó eto katsyako læ úsu óle asa obe ku Yudafó ba nkpe mfo. ²⁰ Betidi ále wæ lekpakpa bæ læ óke læ mæ oflo sèkæ, fæe wántónó. ²¹ Læ nyaso se onle buluu, óteyi mæ nkæ, “Læ Onanto atónó, muusinkli mbæ mi oflo.” Nya údufæ læ ókló æsua nya údu læ Efeso.

²² Se úsu údufæ læ Kaisareaa, ófe úsu Yerusalem nya úsu úsiæ bafokanófo mfo. Nya usi ófe úsu Antiokia. ²³ Se úsiæ mfo sèkæ, usi údu óye óbo læ Galatia ku Frigia. Nya læ lefe næmfó æsua, ótsyilama mfó kenke óbe bafokanófo ba nkpe læ dikuku mfó, nya ókakpe mæ nkæale.

Apolo Ésu Efeso.

²⁴ Nya Yudanyæ utsyuæ díbæ Efeso. Wæ ni Apolo. Bále wæ læ Aleksandria. Nya uyifo utidi wæ nkpe kenye laafo etiki budi, nya unyi Awónisa Kenke eto kúkue eto etiki tsya. ²⁵ Ekpe bæ wóónó Bonamute eto diye óno nya woedi etiki itsyi læ Yesu æsua ku ute tsyaa, Yohanes eto ntu flæsæflæsæ eto etiki hã ete unyi. ²⁶ Nya se únyæ onle etiki budi ku wæ utu ku æsuæale læ Yudafó eto katsyako mfó fe Priskila ku Akwila lenó, bákpa wæ bésuko mæ diyo bésu bælækæ Boanto eto Ditiki Sæe næmæ kasó kukónó báte wæ nya báte wæ asa bawunsæ.

²⁷ Nya se Apolo díbu disi nkæ woesu Akaiaa, Efeso eto bafokanófo ésu báwunsæko wæ nya báwóni kúkue bátsyese bafokanófo læ Akaia mfó bæ

læ úbæ mfóo, læ bafó wæ kukɔnɔ. Se úsu údufæ mfóo, ówunsæko betidi kpá ba léfiani bafokanɔfɔ ɛyɛ læ Onanto eto lefonæ æsuæ. ²⁸ Nya óso Yudafɔ ani læ kase unæ etiki ku ku ute læ betidi nti. Nya etiki nnya nkpe læ Awɔnisa Kenke eto Kukue æsuæ, úfi úlækæ óte ékpa wuee bæ Yesu ni Nwæ Onanto Lékpo Jhile Utsya.

19

Paulo Ésu Efeso.

¹ Læ lefe næ Apolo lækɛ læ Korintoo, Paulo tsya áyɛ læ akpa eto kusu nya úsu údufæ læ Efeso. Mfo úsu únýæ bafokanɔfɔ bətsyua. ² Nya óto mæ nkæ, “Idu lefe næ béfo bɛnɔɔ, bíofɔ Lɛwɔnɔ Kenke?”

Nya báteyi wæ bənkæ, “Owo lo! Be ni Lɛwɔnɔ Kenke fɛ? Bóanno tɔ ni kulesa saa.”

³ Nya usi óto mæ nkæ, “Nyale nte ntuflesəfləsə eto lekpa beyifo mi?”

Nya báteyi wæ bənkæ, “Yohanes eto ntuflesəfləsə eto lekpa.”

⁴ Nya Paulo dílækæ kasɔ óte mæ nkæ, “Yohanes əfləsə betidi ba ditsyi báwuninsə læ mæ abua æsuæ. Nya óteyi mæ nkæ ele bæ bafó utidi wæ luubə læ wæ kama banɔ. Nya utidi əmfɔ ni Yesu.”

⁵ Nya se bánɔ ditiki nəmfɔo, bátɔnɔ nya úfləsə mæ ntu læ Bonamute Yesu eto diyɛ æsuæ. ⁶ Nya se næ Paulo dífi ani útækæ læ mæ æsuæ, Lɛwɔnɔ Kenke əbæ dísiə læ məmbɛ æsuæ, nya bətsyiko bele bele bəteyi nya bəlækæ Onanto eto ditiki kenye báte. ⁷ Nya basani bamə eto utu lídi fe lefosi inuə.

⁸ Nya se Paulo dísu Yudafɔ eto katsyakɔɔ, údi mæ etiki ku ute læ afa ətsyæ æsuæ, úlækæ asa kasɔ óte mæ ku kasɔnɔnɔ nya ókplatsya kekɛɛ læ kase wookpa mæ nsusu usuko Onanto eto Sekakediko æsuæ. ⁹ Fɛɛ mæ bətsyua méntsuyɛ wæ ditiki sɛɛ nəmə ato nya báni bɔfokanɔ, nya læ betidi eto ənəmi, bədi etiki bua nnya dínyə læ Onanto eto kusu sɛ æsuə. Nyaso Paulo édu læ mæ ofɔ læ nya ókpa bafokanɔfɔ óyenko nya bədu bəsu Tirano eto suku eto diyo. Mfóo, nya ókatsyako mæ diyi saa, kédufə læ etiki æsuə ku mæ. ¹⁰ Itə alɛ ənuə æsuæ, ókɛ mfó óte mæ asa. Nya Ditiki Sɛɛ nəmfɔ dísensə ɛyɛ ísu Asia ku lekpaɛ nəmfó kenke. Nya mba ni Yudafɔ ku mba lenni Yudafɔ tsya lenɔ ditiki nəmə.

Skeva Eto Bebi Ekuanse Ábɛbɛ Ísuəale.

¹¹ Nya Onanto díɛ Paulo æsuəale nnya úfi keyifo ayanisa. ¹² Nya læ bəfi wæ ofiamɛ nye wæ æsuə eto awu bétidi ufimfi utsyua læ æsuə koo, úkənyə bufitsyatsya, nya ékala awɔnɔ bua tysa kabɔnko læ betidi ba æsuə ɛkɛ.

¹³ Nya Yudafɔ bətsyua bæ ni bafate ba laatsyilama idu kalebe isu kalebee, ébu bənkə boofɔ bɔyɛ læ Bonamute Yesu eto diyɛ æsuə bala awɔnɔ bua læ betidi æsuə. Nya báteyi bənkæ, “Nnla mi læ Yesu wæ eto diyɛ æsuə Paulo laayɛ kala mi mbɔsə læ utidi əmfɔ æsuə!” ¹⁴ Nya betidi ba nɛ nyamfó eto okle buyifo éyifo bakosobi ekuanse ba ni Yudanyə utsyua wæ ni Usumunyə Ninə wæ baakpo Skefa eto bebi.

¹⁵ Fɛɛ se bəsu bæ beedi lɛwɔnɔ bua ditsyua etikii, lɛteyi mæ nkæ, “Mɔɔ nnyi Yesu, nya minyi Paulo tsya. Fɛɛ mimi, bawoe bini?”

¹⁶ Nya utidi əmæ æsuə lɛwɔnɔ bua nəmfɔ nsi, lɛblɛ mæ! Nya báfo afabe tinti, nya bətsyetsyi bábo læ diyo nəmə leyaleya!

¹⁷ Nnya díbæ mfó ésensə efia Efeso kenke itə bæ Yudafɔ ku mba lenni Yudafɔ kenke ánɔ nnya. Læ nyamfɔ esoo, sikpi əmuə mæ tinti, nya

Bonamute Yesu eto diye disi lebe kato lekpe. ¹⁸ Nya mba letsyi akœsi báwuninsə eto bətsyuə kpə díbə bələkə mə asa bua nnya béyifo kasə lə betidi eto ənəmi. ¹⁹ Nya mba ni bafate lə mə nti difi mə afa eto ekue ku kekue ku bebe báboko nya bátonsə nnya lə betidi eto ənəmi mfó. Ekue ku asa nyamfo kenke eto koya ebuyifo fe sika flubia eto akpi fosi anɔ. ²⁰ Nyamfo lə bote kase Bonamute eto ditiki dísensə ku əsuəale, nya éfo mfo kenke.

Bulə Ɔbə Lə Efeso.

²¹ Nyamfo eto kamaa, Lewɔnɔ Kenke ələkə léte Paulo nkə ɔye usu Makedonia ku Akaia lə usu Yerusalem. Nya Paulo letsyi nkə, “Lə ndufə mfó, ele bə nye nsu Roma tsya.” ²² Nya ótsyese wə bawunsəkotsyuə inuə, Timoteo ku Erasto nkə bákato wə lə Makedonia lə ubə. Nya wə letsyime ɔke kama lə Asia mfó itə lefe seke.

²³ Nya lə lefe nəmfó, bulə kplə əbə lə Efeso itsyi lə kusu ko əsuə Kristo nkə bəəsiə nkpə eso. ²⁴ Nwə dína bulə bomfo óboko ni utidi wə baakpo Demetrio wə ni ɔtsyuentsyuə wə leefi sika flubia katsyuə Artemi eto esumuyo keke. Nya nnya bote kənə kutəkə kpə kaboko wə ku wə bawunsəkotsyuə. ²⁵ Diyi lóni, Demetrio ákpadi batsyuentsyuə ba kenke bətsya nya ótyei mə nkə, “Bayimi, biyi biə buənyə kutəkə kpə ketsyi lə bo keyifo kamfo əsuə. ²⁶ Nya benle bɔnɔ, kənyə sitinti kase Paulo əmfo nle bo keyifo kamfo bobiasə kakpe bo kofani, nya ɔnlə betidi kpə eto nsusu bobiasə nkə befia eto asa nnya boeyifo kenke menyifo lesa nə ele bə bakpe disi kasə bəta! Lə nyamfo eso bo bikətete ébubə kasə! Nya inni Efeso mfo mate ni kaka nyamfo nle bubə. Bomu ele bubə lə Asia eto kasə kenke! ²⁷ Nya inni bo mate eto keyifo ete lɔɔɔɔ kasə! Sitintii, Boambe Ufiə Kplə Artemi eto diyo ku wə dibu ebonya lə Asia mfo ku lə kawunsia kenke!”

²⁸ Se bánɔ Demetrio eto etiki nyamfoo, ɔblə éfi mə nya bényenki tinti nya báfa bembembe bətyei bənkə, “Efoso eto Ambe Artemi ni Ufiə Kplə Kenke!” ²⁹ Nya kudu ko bákpo dísensə kófo umə əmə kenke. Nyaso bətsya fe ditsyukpa nya bəmuə Paulo eto bayetsyuə inuə bətsyuə ba baakpo Gaio ku Aristarko ba ditsyi Makedonia. Nya bákpa mə bésuko umə əmə eto katsyakɔ. ³⁰ Nya Paulo tsya léla nkə lə wontsya lə usu mfo, fəfə bafokanɔfɔ fəfə mántɔnɔko wə nko. ³¹ Nya lekpake nəmfɔ eto beninə ba díyifo Paulo eto bayetsyuə tsyaa, léla ɔtɔnkpe bákpe wə bále wə lekpakpa bənkə woensu mfó lə usu ufi wə əsuə okpe lə nnya əsuə kulaa!

³² Nya lə lefe nəmfó əsuə, diyo nəmə kafo eyi ku kudu. Nya betidi ba díbə bətsya mfó eto utsyuə saa ku wə lesa nə ɔnlə bətyei. Nya mə nti kpə mánte lesa nə eso bəbə mfo. ³³ Nya Yudafo bətsyuə díkə Aleksandro bə usu unyə sətə lə okpasə lesa nə díbə. Nya Aleksandro lébesə ani kato nkə utsyuə saa ye kudu bokpo lə ɔtyei mə lesatsyuə. ³⁴ Nya se betidi bamfo dínyə bə Yudanyə unii, besi bətsyiko kudu bokpo kafa bembembe itə fe abombosɔɔ ənuə. Nya bətyei bənkə, “Efoso eto Ambe Artemi ni Ufiə Kplə Kenke!”

³⁵ Efo lefe fə Aba eto unyəsia ninə wə nkpe mfo léfo mə bəkənsə, nya údi etiki ɔtyei mə nkə, “Mɔ bayimi, Efesofɔ, utsyuə saa lə mi nti yi nkə Efeso mfo ni Ufiə Kplə Artemi eto kəsiəkɔ. Nya wə kakpakɔ eto leba kenkeə, áfankli ditsyi kato díbə kasə, nya lenkpe lə bo nti. ³⁶ Nya kutsyuə saa əmbə lofo ditiki nəmfɔ sidia butəkə. Nyaso biyuəsə mi akœsi nya bieyifo

kulesa saa læ ləblɔfi əsuə. ³⁷ Itsyise betidi ba bímuaé békpa bəboko mfoo, bényu kulesa betsyiko læ Disumuyo nye babiasə bo Ufiə Artemi eto diye tsya. ³⁸ Fɛɛ læ Demetrio ku wə batsyuentsyue ənyə bə bakpɛ ditiki ditsyuə læ utsyuə əsuə, bakpronkpo kpe mfo. Nya bonkpe eyi nnya əsuə baakpo akpo. Lə bəyifo kabua kətsyuə, boofɔ ke buləkə kate mə mfó. ³⁹ Fɛɛ læ lesa bamba ditsyuə kpe bela biə biefi bisukoo, bitə læ bufi busuko umə eto beninə ɔflo. ⁴⁰ Itsyise nyamfo læ bote fenkə bələ botaka kənyə læ Aba əsuə. Lə Romafɔ eto bamamanyə əbə bənyə mmi eto diyi nəmfo eto asayifoyifoo, boəmbɔfo kənyɛ buləkə, nya buunə bo koto.” ⁴¹ Nya se ɔtɛyi etiki nyamfo nkoo, útə bésensə bədu.

20

Paulo Ésu Makedonia Ku Akaia.

¹ Lefe nə bulə bomə díyuə kənyɛɛ, Paulo ákpadi bafokanɔfɔ bəbə bátisya læ kalebe kani. Nya se ókpɛ mə nkɛale læ mə bɔfokanɔ əsuə ólosə, ókla mə fɛ údu úsu Makedonia. ² Se údu ɔntɔɔ, Paulo áyɛ læ kəmə ka nkpe læ lekpa kə nəmfo kənke nya údi mə etiki kpə úfi ókpɛ mə nkɛale fɛ úsu údufə Akaia. ³ Úsiə mfó fɛ afa ətsyɛ. Lefe nə ɔnlɛ əsuə bumua nkə læ usu Siria, únɔyə útsyɛ lekpo nkə Yudafo ba nkpe mfó læ wə ukpə eto esu bəbɛbɛ. Nyaso úfi nsusu bio nkə wesinkli usu ɔyɛ Makedonia. ⁴ Lefe nə ɔnlɛ buduu, betidi kpə ətəkənko wə. Betidi bamə ni Sopater wə ditsyi Beroia wə ni Piro eto ubi ku Aristarko ku Sekundo ba ditsyi Tesalonika ku Gaiɔ wə ditsyi Derbe ku Tihiko ku Trofimo ba ditsyi Asia eto lekpa kpe ku Timoteo. ⁵ Mba mfo átɔ bo bə beesu bənyə bəsəkə bo læ umə wə baakpo Troa. ⁶ Nya læ Yudafo eto Nnamfokuá Eto Abolo Eto Eyididi eto kamaa, búfi ɔklo nya búdu læ Filipi, nya búsu bútu mə læ Troa læ eyi anɔ eto kama. Nya búsiə mfó éfo eyi akuanse.

Paulo Ésu Troa Lɛfɛfɛ.

⁷ Nya læ Kəsida eto diyi tutɛɛ, bátisya læ kalebe kani boə læ budi Bonamute eto didisa læ bətsyuə. Nya se Paulo læbə budu kəsiasə esoo, údi etiki ikulə isu taa ntsyenti. ⁸ Nya báto kakadiɛ kpə bətsyɛ læ abanslo eto diyo nə əsuə bátisya mfó. ⁹ Nya se Paulo eto etiki nle bukulə esoo, selabɛ éfi okosobi wə baakpo Eutiko læ lefe nə unsi læ diyo nəmə eto mfensle əsuə. Ófankli utsyi læ abanslo eto botokətəkə tsyáfə mfó úbə ɔsɔ læ kasɔ. Nya se bésu bətsyi wə, bənyə bə úkpə. ¹⁰ Fɛɛ Paulo áyifə úsu kasɔ, úsu dikpɛfi nəmə ɔflo nya úbə kasɔ ɔbuta ni nya útsyi ni óboko wə ako nya ɔtɛyi mə nkə, “Biankpo kudu! Okpɛ nkpə!” ¹¹ Nya məmblɛ dísinkli bésu kato mfó bésu bədi Bonamute eto lesa nəmə. Lə nnya kama Paulo esi úsiə údi etiki isu ese kəsiasisə fɛ údu. ¹² Nya se bákpa okosobi əmə ku nkpə besuko diyoo, əsuə əyua mə tinti.

Paulo Etsyi Troa Úsu Mileto.

¹³ Nya Paulo dífi akpa eto kusu úsu Aso. Fɛɛ læ kase útsyue əsuə, bo éfi ɔklo bóto wə setɔ bə læ busu butsyi wə læ mfó. ¹⁴ Nyaso se úbə útu bo læ Aso mfó, údufə læ ɔklo əmə əsuə nya bonko wə kənke lídu búsu Mítilene. ¹⁵ Búdu læ mfó nya læ kəsiasə, búsu bóyo Kio. Nya læ diyi nəmfo eto kəsiasə tsyaa, bóyo Samo. Lə diyi tsyáfə əsuə, búsu búdufə Mileto. ¹⁶ Paulo mánla nkə bobiasə lefe kpə læ Asia mfó nyaso útə bókpa

Efeso bófe, itsyise ɔle bókɔse. Nya utsyue nkə læ woofoo, ele bæ udufe Yerusalem læ Pentekoste eto diyi əsuə.

Paulo Ákla Efeso Eto Bafokanɔfo.

¹⁷ Nya se búsu búdufə Miletoo, ókrpe batɔnkpe læ Efesofɔ eto bafokanɔfo eto beninə ɔfo nkə bəbə bənyə wə mfó. ¹⁸ Nya se bəbəə, ɔteyi mə nkə, “Bayimi, mimbə ta yi kase minkə læ mi le nti lefe nə kenke minkə mfo əsuə, idu læ diyi tute nə mimbə míndufə læ Asia eto kasɔ mfo ibə əsə mɔmɔ. ¹⁹ Binyə kase mimbokosə əsuə kasɔ míntə Bonamute, læ kanyi ku binəntu əsuə eyə læ Yudafɔ eto kase bála bæ balo mə eso. ²⁰ Bəle ola bebe mə. Minni futsyə nkpe disiale. Bonamute eto asa nnya minyi læ wə əsuəə, nnya ni lesa nə mínte mi nɛ, nya mémfi kulesa nkula mi. Nte Bonamute eto Ditiki Sɛɛ nəmə læ betidi nti ku læ mi ayo. ²¹ Nya kalebe saa mínsuu, nteyi Yudafɔ ku mba lenni Yudafɔ kekkele minkə baye asa bua buyifo læ batsyi bawuninsə befi mə əsuə bətə Onanto, læ bafo Bonamute Yesu banɔ.

²² “Nya mɔmɔɔ, Ləwɔnɔ Kenke le mə boteyi nkə nsu Yerusalem, nya minnyi lesa nə ləbə mə busu ketu mfó. ²³ Fɛɛ læ kəmə ka kenke mínye míntee, nyi miə Ləwɔnɔ Kenke ələkə óte mə nkə moolabee diyo nyə kanyi. ²⁴ Fɛɛ meenfi mɔ nkrpə fe lesa nə lefe itə mə. Lesa nə lefe itə mə ni bə nlosə keyifo ka Bonamute Yesu ləkrpe mə kɔni nkə nyifo. Nya keyifo ka ókrpe kɔni nkə nsu nyifo ni bæ nteyi betidi Ditiki Sɛɛ nəmə itsyi læ Onanto eto lefona əsuə.

²⁵ “Nyasoo, nyi miə mimbə kenke lenɔ mɔ asatete itsyi læ Onanto eto sekakedikɔ əsuəə, ensie embotsya ku mə bio. ²⁶ Nyaso mmii, məətə mi bote minkə læ utsyue áyansə wə nkrpə eto kusu, beembufi utidi əmfo eto kabua balo mə dikpi. ²⁷ Sitintii, mémfi Onanto eto sekakedikɔ eto kusu eto asa nkula mi. ²⁸ Lə nnya esoo, bebe mi əsuə kukɔnɔ. Ləwɔnɔ Kenke diyifo mi mba ni batɔnkotɔnko bæ læ bəle wə bebi ba Onanto difi útə mi nkə bəle mə ola. Bəle mə kukɔnɔ, itsyise Onanto eto ubi difi wə kɔtə ókrpə kasɔ læ mə disi úfi úləkə mə utsyiko læ mə abua əsuə. ²⁹ Nnya minyi ekpa ko mə ni bənkə læ nyani mi ntsyəə, betidi ebubə bataka bənyə bakpɔ mi bələ mi nya boosensə mi fe kase bəkiti laakpɔ ku basamu kəsensə mə. ³⁰ Nya læ mi nti kulaa tsyaa, mi bətsyue ébusinkli læ Ditiki Sɛɛ nəmə kama bawə mi, bákpa betidi kpə báyenko læ mə kosate eto bidiabidia eto asatete əsuə. ³¹ Bitəkə ənə bikabe læ bekloma kase minkplatsya ku binəntu læ mi disi nya mínte mi asa ketsye ku kakɔmi itə alə ətsyə nnya minke mi lenti əsuə.

³² “Nya mɔmɔ mfoo, mfi mi nkpe læ Onanto eto ani bæ læ ose mi. Lə wə ditiki nə laawunsəko betidii læ lekpe mi nkeale læ bofokanɔ əsuə bo luutə biunyə kedikɔ læ Onanto eto, fe mba úləkə ókrpə kusu utsyə itə wə əsuə. ³³ Mánseəsə ənəmi læ kuutsyue saa eto sika sia nye sika flubia nye bikələle əsuə. ³⁴ Mi kosate yi biənkə mɔ ani nyamfo mímfí mínyifo keyifo fe minle budi nya mímfí minle betidi ba lætəkəkə mə bobe. ³⁵ Nyifo nyamfo kenke læ mfi nte mi kase ele bæ bukawunsə ko bakombo, nya læ bekloma ditiki nə Bonamute Yesu ləteyi nkə, ‘Asa butə ətə disuəyue enso bofo.’ ”

³⁶ Nya lefe nə Paulo didi etiki nyamfo ólosəə, óse akonki nya wə ku mə léto ola. ³⁷ Nya məmbəle lekɔbə wə bále nya bəwi nku itsyise balə budu læ bətsyue ɔfo. ³⁸ Nya nnya kulaa lesə mə nkuenlo bokpe ni nnya ɔteyi mə nkə bənsiebunyə wə bio eso. Nya bákpa wə bəsu bətsyə kusu læ ɔklo əmə ɔfo læ lekpo kənyə mfó.

21

Paulo Ési Usu Yerusalem.

¹ Nya se bətsyə bo kusu bəlosəə, búsu búdufə lə ɔklə əmə nya bóyila búsu Kos. Se kale dísiəə, búsu búdufə Rodo nya búdu mfo búsu Patara. ² Mfo nya búfi ɔklə wə ntɔ lə Foinike, nya búdu. ³ Se bóntɔɔ, búnyə Kipro eto kasɔ, nya bóyɛ boofe mfo nya búdu bóyɛ ukúe eto lekpaɛe búsu búdufə Tiro lə Siria eto kasɔ. Nya búsu kaka booləkə bikə bia nkpe lə ɔklə əmə kafo. ⁴ Se bóyifə búsu uməə, búnyə bafokanɔfɔ ba nkpe mfó. Búsiə lə mə ɔflɔ eyi akuanse, itsyise Ləwɔnɔ Kɛnkɛ díkələkə ɔte bafokanɔfɔ bamfo lesa nə luubə lə Paulo əsuə, nyaso bále Paulo lekpaɛa bə woensu Yerusalem lefe nəmfo. ⁵ Fɛɛ se lefe nə ele bə budu lə mə ɔflɔ léyoo, bafokanɔfɔ mfó ku mə besio ku bebi kenke ákpa bo esu bətsyə kusu lə lekpo kenyɛ, nya bomble lése akonki bóto ola. ⁶ Nya bútsyə bətsyuə esu fɛ búdufə lə ɔklə əmə kafo, nya məə tsya dísinkli bésu mə ayo.

⁷ Se búdu lə Tiroo, búnyə lə Ptolemai. Mfo búsu búsiəsə bafokanɔfɔ ba nkpe mfo, nya búsiə lə mə ɔflɔ diyi lɔni. ⁸ Nya se kale dísiəə, búdu mfó búsu Kaisarea. Búsu bɔsɔnɔ Dítiki Sɛɛ eto otsyabe Filipo. Uyifo bawunsəkotsyuə ekuanse ba bələkə lə Yerusalem eto ɔni. ⁹ Ɔkɛ bebisiobi ena ba lensi tɔ bəsə. Beyifo Onanto eto bənyeləkətidi.

¹⁰ Nya búsiə mfó eyi ətsyuə. Lə lefe nə bɔkɛ mfóo, Onanto eto unyéləkətidi utsyuə wə baakpo Agabo étsyi Yudea úbə mfó. ¹¹ Nya se úbə bo ɔflɔɔ, ɔnyankli abɔsu nya Paulo lékle lə nkɛ nya úfi ɔklə wə kosate eto ani ku akpa nya ɔtɛyi nkə, “Ləwɔnɔ Kɛnkɛ lɛ bɔtɛyi nkə, ‘Nko ke Yudafɔ lookle abɔsu nyamfo eto osate lə Yerusalem nya boofi wə besu bakpe lə mba lenni Yudafɔ eto beninə eto ani ne.’ ”

¹² Nya se bóno etiki nyamfóo, bo ku betidi ba nkpe mfó kenke ále Paulo lekpaɛa boə wensu Yerusalem. ¹³ Mfó nya ɔtɛyi bo nkə, “Beso bəənle nku buwi nya bənle mɛ ani bolo mə? Ntɔnɔ miə bakle mɛ lə Yerusalem, lə nsu nkɛ lə Bonamute Yesu eso.” ¹⁴ Nyaso lefe nə búnyə boə boəmbfofo wə nsusu bətsyi kawuninsəə, bóyani wə nya bɔtɛyi wə boənkə, “Bonamute Yesu eto lelabi bə itə.”

¹⁵ Lə eyi nyamfo eto kamaa, bomble əmuə bikə nya búdu búsu Yerusalem. ¹⁶ Nya Kaisarea eto bafokanɔfɔ eto bətsyuə tsya dítanɔ bo. Bákpa bo besuko Kipro eto uninə wə baakpo Mnason bə lə búsu bɔsɔnɔ wə ɔflɔ mfó. Uninə əmfo eyifo ofokanɔnyə koko. ¹⁷ Nya se búdufə Yerusalem bafokanɔfɔ nkpe mfó áfo bo kukɔnɔ tinti.

Paulo Esu Nkə Lə Úsu Unyə Yakobo.

¹⁸ Se kale dísiəə, Paulo ákpa bo nya búsu búnyə Yakobo ku Yerusalem eto bafokanɔfɔ eto beninə. ¹⁹ Nya se búsiəsə mə bólosəə, Paulo átɛyi mə asa nnya kenke Onanto lɛyɛ lə wə əsuə úyifo lə betidi ba lenni Yudafɔ nti.

²⁰ Se bətsyue wə ato balosəə, məmble kenke átesə Onanto. Nya bətɛyi wə bənkə, “Ɔyimi lala, ənyə kase Yudafɔ akpi akpi kɛpə díkafo bánɔ nya banle Moses eto afi lə kɔni kekleke. ²¹ Bətsyuə átɛyi mə bənkə fə lɛtɛyi Yudafɔ ba nkpe lə nlebe nlebe fə bənsidi Moses eto afi ku bo akpayifoyifo, nya fátɛyi tsya fənkə mba ni Yudafɔ tsya mensila mə bebi alo. ²² Lə nyamfo eso be ele bə buyifo mɔmɔ? Buyi boə bəbəə esu bəbəbɛ kəbə. Itsyise bɔɔnɔ bə əbə ákpe lə bo ɔflɔ mfo.”

²³ Nya bətə wə nsusu bənkə, “Bokpe betidi ena bətsyuə lə bo mfo, ba dıkaka ntamu. ²⁴ Yenکو mə esuko Yudafo eto Disumuyo mfó nya lə fə nku lə bəkpı mi esi nya lə awunsəko mə lə bafə mə disikpinkpi eto kayo. Nyamfo luutə utidi saa nyə nkə sidia bətəyi lə fə əsuə, nyaso fintsya lə Moses eto kəfi budi lə kəni. ²⁵ Nya bafokanəfo ba lenni Yudafo, bəwəni ekue bütə mə bətəyi mə boə, bayə edisa nnya bəfi bətə bəfiə kedi ku kəto ku bebuki ba baawaninsə simuə kaalo eto sinə eto budi, lə baye səsəno budi.”

²⁶ Nyaso se kale disiaə, Paulo ákpa basani bamə nya bəsu bəyifo disikpinkpi eto lekpa nəmə. Nyamfo eto kamaa, úsu Yudafo eto Disumuyo úsu útə besumunyə bote eyi nnya kama fə disikpinkpi eto lekpa nəmə loolo itə lə befi kedi eto bikə baboko lə beyifo keditətə eto lekpa lə mə disi.

Bəmúə Paulo Lə Yudafo Eto Disumuyo.

²⁷ Nya se íbu səkə lə eyi akuanse nyamə lə eyoo, Yudafo bətsyuə étsyi Asia eti bəbə bənyə Paulo lə Yudafo eto Disumuyo mfo. Nyaso bákpađi betidi bətsyuə básə lebo nya bəmuə wə. ²⁸ Nya bənyə mfó banle kudu bokpo bənkə, “Israel eto basani, bəwunsəko bo! Osani əmfo ni nwə nle bətsyilama kate betidi kenke lə nlebe nlebe asa nnya nıyə lə bo betidi ku afi ku Disumuyo nəmfo əsuə. Nya kama tsyaa, woakpa mba lenni Yudafo kedufənkə Disumuyo nnya nle bote nkə bákpe bo Yudafo eto kakenkəko kamfo kəfiə!” ²⁹ Bətəyi nko itsyise lefe nə lefe məə, bənyə bə Paulo ku Trofimo wə ni Efesonyə bale bəyə kafe lə Yerusalem. Lə nyaso bəfi nsusu bə ókpa wə úsuko Yudafo eto Disumuyo mfó.

³⁰ Nyaso se banle kudu bokpo nkoo, étakasə betidi kenke lə umə əmə nya bətaka ku kudu nya bətsyetsyi bəsu bətəsyə lə kusumuko mfó. Bətsyuə ənə Paulo babənkə lə Disumuyo nya bəti biku kenke. ³¹ Nya lefe nə bala bə lə balo wəə, Romafo eto bamamanyə eto otənkotənkə kplə áno nkə Yerusalemfo kenke átaka bənyə bale bulə bokpe. ³² Lamfolamfo, ókpa bamamanyə ninə ku bamamanyə bətsyuə óyenko nya bəsu kaka banle bulə bokpe mfó. Nya se mba ntənkə mba nle bulə bokpe dinyə bamamanyə bamfóo, bəyə Paulo bəble.

³³ Mfó nya otənkotənkə kplə əmə dítə kusu nkə bəmuə Paulo nya bəfi amana ənuə bákpe wə. Nya fə óto óno utschə eto okle utidi əmfo ni ku lesa nə úyifo. ³⁴ Nya betidi bamfó eto utschuə saa eto lesa nə otəyi ləbo lete. Nya se bamamanyə eto otənkotənkə əmfo mámfo ditiki saa nə banle bətəyi kasə bəno itsyi lə kudu ko betidi bamə nle bokpo esoo, otəyi nkə bakpa Paulo besu beti bakpe lə bamamanyə eto diyo. ³⁵⁻³⁶ Nya lefe nə báyo kesiee, íbə bə ele bə bamamanyə bamə tsyi Paulo ku mə ani babesə kato itsyi lə ləbləfi kekleke nə sitiditu siamə dífi lə Paulo əsuə eso. Nya bətəkəko mə ku kudu bembemə ku etiki bənkə, “Belo wə!”

Paulo Edi Etiki Uləkə Əsuə Kasə.

³⁷ Nya lə lefe nə baala bə befi wə besu beti bakpe lə diyoo, Paulo átəyi bamamanyə eto otənkotənkə kplə nkə, “Əəntə mə kusu lə ndinko fə etiki səkə?”

Nya bamamanyə eto uninə əmə létə wə nkə, “Bee! Aano Sigriki fə?” ³⁸ Nya usi óto wə nkə, “Inni fə ni Egiptenyə wə lékpa bewudifo akpi ana ba létaka bənyə lə Aba əsuə lefe nə léfe mə lə mfóo, nya bətsyetsyi bədu bəsu mfiminti kəfo?”

³⁹ Nya Paulo dílækə kénye nkə, “Yudanyə mini. Bále me lə Tarso lə Kilikia eto kaso. Nya umə əmfóo, enni umə kəkə. Lə nyasoo, lekpa kpa tə kusu lə ndi ko betidi bamfo etiki.”

⁴⁰ Nyaso uninə əmfo átəno útə Paulo kusu nkə udinko mə etiki. Nya Paulo ləbo úbə únyə lə kesie eto atalakpoe mfo nya óbesə ani kato nya óteyi mə nkə bedi ká. Nya se bédí káá, údi mə etiki lə Yudafo eto sele əsuə nkə,

22

¹ “Boantomə ku bayimi ba letsya mfo, nle mi taflatsye boto! Bitə kusu lə nkpasə mi etiki nyamfo lə bəno.” ² Nya lefe nə bəno bə Yudafo eto sele onle budii, bésinkli báye kudu bokpo, betsyue wə ato. Nya Paulo leteyi mə nkə, ³ “Yudanyə mini, nya bále me lə Tarso lə Kilikia eto kaso. Fəe Yerusalem mfo mínsu suku. Gamaliel léte me asa. Báte me boantomə eto afi ku mə akpa kenke. Nya mímfí mə ləkəesi kenke míntə Onanto fe kase mi tsya nle buyifo mmi. ⁴ Nya idu lə lefe nəmfóo, ntsyə kaso ku bafokanəfo lə kusu fəfo komfo əsuə butəkəko, nya mínla miə balo mə. Nyaso rímuə basani ku besio nkpe lə Aba eto diyo. ⁵ Usumunyə Ninə Kenke ku katsyakə kamə eto uninə saa ebudi nya minle bəteyi mfo eto adansie, itsyise mə díkawoni ekue kətə me bə nsunkeyifo asa nyamfo. Nya lefe nə míntə lə Damaskoo, bətə me əsuəale bənkə nnyə bafokanəfo ba nkpe mfóo, lə mmuə mə, lə nkle mə mfi mboko Yerusalem bə lə bəno mə koto.

Paulo Édi Etiki Itsyi Lə Kase Itsyi Ləkəesi Ōwuninsə Əsuə.

⁶ “Lə lefe nə mínye míntə ibu seke lə ndufə Damaskoo, iyifo fe kakəmi eto lefosi abombo ənuə, lamfolamfo diyənde kekleke ditsyuə ditsyi kato díbə lékpo me lə əsuə! ⁷ Nya míndu míno mínkpo lə kaso nya míno se okəe utsyuə nle etiki budi káteyi me nkə, ‘Saulo, Saulo, beso fənyə me lə əsuə mmə?’

⁸ “Nya míntə mínkə, ‘Bonamute, owoe feni?’

“Nya usi údi me etiki nkə, ‘Mə ni Yesu Nasaretnyə.’ ⁹ Nya betidi ba ku me nyee, ənyə diyənde nəmfo. Fəe bənnə utsyə wə nle etiki budinko mfo eto okəe.

¹⁰ “Nya míntə wə mínkə, ‘Bonamute, be ele bə nyifo?’

“Nya usi óteyi me nkə, ‘Taka, lə esu Damasko. Mfo moote fə lesa nə mínləkə fə miə lə eyifo.’ ¹¹ Diyənde kple nəmfo əba me ənəmi itə bə betidi ba bonko mə nyee, ləkəbe me lə kəni bále fe búsu búdufə Damasko.

¹² “Nya, osani utsyuə ake mfó wə baakpo Ananias. Uyifo utidi wə leebu Onanto tinti, nya woaye lə bo afi əsuə tsya. Nya Yudafo ba nkpe mfó kenke leebu wə tinti. ¹³ Utidi əmfo əbə únyə me lə oflo nya óteyi me nkə, ‘Ōyimisani Saulo, sinkli ənyə asa!’ Lə nya koo, mə ənəmi lékpa ke, nya mínyə wə!

¹⁴ “Nya óteyi me nkə, ‘Bo bana eto Onanto ni futsyə díləkə fə nkə laate wə leləbi, nya lə ənyə wə Ubi Kenke lə ate wə tsya, lə anə wə etiki itsyi lə wə kénye. ¹⁵ Ele bə fi nkomə eto ditiki nəmfo esuko kalebe saa fe odansie esu ateyi betidi kenke lesa nə fənyə nya fanə tsya. ¹⁶ Nya móməo, kulesa mensi bu. Taka ənyə, lə afo ntufləsəfləsə eto lekpa. Lə akpadi wə diye, lə uflə fə abua uwi.’

Onanto Akpe Paulo Nkə Úsu Mba Lenni Yudafo Oflo.

17 “Nyamfo eto kamaa, nsinkli nsu Yerusalem. Nya lefe nā mīnsu Disumuyo minle ola botoo, íyifo mē fe selabe minle, nya mīnyā buləkəkate butsyuā. 18 Mfó nya Bonamute kosate letseyi mē nkā, ‘Kōse lā edu lā Yerusalem, itsyise betidi ba nkpe mfo embutsyue fā ditiki nā fōtēyi itsyi lā mē əsuā koto.’

19 “Nya mīntā mbuaye minkā, ‘Bonamute, māmble yi bānkā mō dīkesu katsyakō isu katsyakō kesu kāmua bafokanōfō nya mīnkable mē. 20 Lā lefe nā banle Otsyabe Stefano boloo, mīntsyā átōnō ku mē, nya bələkā mē awu kato bātā mē minle fē bākato wā aba kalo.’

21 “Nya Bonamute letseyi mē nkā, ‘Taka, lā ama kusu itsyise kaka minle fā bōtsyese atsyō tinti lā betidi ba lenni Yudafo nti!’ ”

22 Lā lefe nāmfo kenkee, betidi bamfó nīyā kpoo banle wā ditiki ato butsyuā. Fē lefe nā údi wā ditiki nāmfo ólosə, māmble ákpō kudu bātēyi bānkā, “Aa! Lo wā ku wā dītsyābi kenke! Yensile bā əkē lā kawunsīə kamfo kon!”

23 Nya māmble lekpo kudu bembembe ku leblofi bála mē awu lā əsuā, nya bākpā utembu bəsə wā, nya utembu əmā lébe kato ófo mfo kenke.

24 Nya Roma eto bamamanyə eto ətōnkotōnko kpłe əmā dītē nkā bākpā wā bedufānko diyo kafō lā bable wā lā babəbe lesa nā eso Yudafo bamfo nle wā kudu bokpo. 25 Fē lefe nā bākle wā bəbə wā bōble, Paulo átō omamanyə ninā ɔni wā dīnyā mfó nkā, “Kusu kpē bā bable Romanyə wā bānkponko tō lekpo?”

26 Se unīnā əmfo lenō nyafoo, úsu ətōnkotōnko kpłe əmā ɔfō nya ɔtō wā nkā, “Be biā bīeyifo mfo mmā? Osani əmfoo, Romanyə uni lo!”

27 Nyaso bamamanyə eto ətōnkotōnko kpłe əmfo dīsu Paulo ɔfō nya ɔtō wā nkā, “Be fanle bōtēyi? Romanyə feni?”

Nya Paulo dītā mbuaye nkā, “Ee!”

28 Nya ətōnkotōnko kpłe əmfo letseyi wā nkā, “Mīntsyā Romanyə mīni. Fē mō, atabi kpē mīntā fē mīmfiāni Romanyə!”

Nya Paulo dītā wā mbuaye bio nkā, “Mō alē, mō anto ku ambe kenke eyifo Romafo.”

29 Lamfolamfo se betidi ba bā bable wā lā batō wā kenye eto etiki bano léte bā Romanyə unii, difufu əmuā māmble kenke nya bānyī besu kama. Nya lefe nā mē ətōnkotōnko kpłe léte nkā Romanyə unii, sikpi əmuā wā tinti, itsyise wā ni futsyā dītā kusu nkā bakpe wā lā amana əsuā.

Bākpā Paulo Bésuko Bakponkpo ɔfō.

30 Bamamanyə eto ətōnkotōnko kpłe əmfo ála nkā waate lesa nā dībā fē bēfi etiki lā Paulo əsuā. Nyaso se kale dīsīə, ókpādi Yudafo eto besumunyə ninā ku mē bakponkpo kenke nya māmble dībā bako. Nya útā nkā banyankli Paulo nya bākpā wā bāboko mē ənəmi bā lā bedufā lā wā etiki əsuā.

23

1 Lefe nā Paulo létsyilamasə ənəmii, únýā Yudafo eto bakponkpo ba dīkəbā bensi lā lekpokakpokō mfó, nya ɔtēyi mē nkā, “Bayimi, mō lekčesi anle mē dikpi bolo lā Onanto eto ənəmi ibə ese lā mmi eto diyi nā mfo.”

2 Nya se Ananias wā ni Yudafo eto Usumunyə Ninā Kenke lā mē nti mfó lenō kase Paulo dītā mbuaye bomfoo, ɔtēyi mba nīyā lā Paulo ɔfō mfo nkā basō wā lā kenye. 3 Mfó Paulo letseyi wā nkā, “Onanto əbōsō fē nko ke! Fē

nwə ni ofati wə bákua diflubi futututu! Nte okpronkpo wə eto okle fe ni mfo? Nte kɔfi ko eto okle əsuə fáye fanle me lekpo bokpronko, fɛɛ fə əmə ke ńyá lə ko əsuə se fətə kusu fá baso me!”

⁴ Nya mba dínyə lə Paulo oflo mfó lɛto wə bənkə, “Onanto eto Usumunya Ninə Kenke fanle boka mmə?”

⁵ Lə nyasoo, Paulo ətə mbuaye nkə, “Mɔ bayimi, Israelfo, mánte nko minkə wə ni Usumunya Ninə Kenke. Lə nko ini, eni méndi wə etiki nko. Itsyise bátɛyi lə Awónisa Kenke eto Kukue nkə, ‘Mántɛyi etiki bua saa nnya dínyə lə mi batɔnkotɔnko əsuə.’ ”

⁶ Nya Paulo ənyə nkə, betidi ba díbə bátɛsya mfó eto bətsyuə eyifo ditsyukpa nə baakpo Sadukifo, nya bətsyuə tsya diyifo Farisifo. Lə nyasoo, ófā bembembe ótɛyi nkə, “Mɔ bayimi, Farisinyə mini! Nya Farisinyə eto kafe bale me bətsyiko! Nyaso banle me lekpo bokpronko mmi ne itsyise mfo nno miə bəkrənkə si bootaka bətsyi ɔkɔmə bəbə bio!” ⁷ Nya lefe nə Paulo lɛtɛyi nko eto ditiki nəmfo ólosəə, dikunə kədiə ko dídufə lə etsyukpa ənuə nyamfo eto nti, nya báma lə akpa ənuə. ⁸ Itsyise Sadukifo aatɛyi bənkə bəkrənkə ənsiəmbotaka, nya Onanto eto batɔnkpe ku awɔnɔ əmbə, fɛɛ Farisifo áfo nyamfo kenke bāno.

⁹ Mfo nya kədiə dídufə mə lenti nyanklaa. Mfo nya kɔfi eto bateasa ba ni Farisifo dínyə lə Paulo eto ditiki nəmə eto kama bə ɔnukuale ótɛyi. Nya bákpo kudu bembembe bátɛyi bənkə, “Boənyə lesa bua saa lə wə əsuə! Nya lə lɛwɔnɔ ditsyuə nye Onanto eto ɔtɔnkpe utsyuə nle wə etiki budinkoo, be lebia lə nnya əsuə?” ¹⁰ Mfóo, etiki eto kənə kamə əbə kake ale tinti. Nyaso bamamanyə eto ɔtɔnkotɔnko kplɛ əmə áte sikpi nkə boonə Paulo bésense nyasoo, ótɛyi wə bamamanyə nkə bakpa wə besu beti bakpe lə Aba eto diyo.

¹¹ Nya diyí nəmfo eto ntsyəntii, Bonamute əbə Paulo oflo nya ótɛyi wə nkə, “Paulo, kpe utu! Fe kase fənyə fédi mɔ ditiki nəmə eto adansie lə Yerusalem, nko ke fuúnɔyə edi ni lə Roma tsya ne.”

Yudafɔ Ákpe Disi Bənkə Baalo Paulo.

¹² Nya se kale dísiəə, Yudafɔ bətsyuə áka ntamu bənkə bəəmbudi lesa nye bənə ntu isu ese lefe nə eto lefe balo Paulo! ¹³ Nya betidi bamfo ebuyifo fe betidi fosi ana ku kama. ¹⁴ Nya bésu besumunya ninə kenke ku mə batɔnkotɔnko oflo nya bésu bátɛyi mə bənkə, “Boka ntamu boənkə boəmbudi nye bunə kulesa isu ese lefe nə boolo Paulo. ¹⁵ Lə nyaso mi ku bakpronkpo tɛyi bamamanyə eto ɔtɔnkotɔnko bə lə okpa Paulo oboko katsyako mfó. Biyifo fenkə bela biə bisi biatɔ wə etiki nyamə eto lekpasə. Nya lə bakpa wə bale bobokoo, lə bolo wə lə kusu.”

¹⁶ Nya se Paulo eto utitabo lɛnɔ etiki nya kenke bátɛyi mfo esoo, útsyətsyi úsu Aba eto diyo kaka bákpe Paulo nya úsu úyu ótɛyi wə etiki nya bátɛyi.

¹⁷ Nyaso Paulo ákpadí omamanyə ninə wə dínyə lə mfó nya ótɛyi wə nkə, “Kpa okosobi əmfo esuko mi ununə oflo. Ɔyenko ditiki kekkeke nkə lə ɔtɛyi wə.”

¹⁸ Lə nya esoo, omamanyə əmə ákpa okosobi əmfo úsuko mə uninə əmə oflo. Nya ótɛyi wə nkə, “Paulo wə bákpe lə diyo mfo lekpadí mə nya ótɛyi me nkə nkpa dikpefi nəmfo mboko fá oflo lə ɔtɛyi fá ditiki ditsyuə nə ɔnyenko.”

¹⁹ Nyaso bamamanyə ninə kenke eto ɔtɔnkotɔnko əmfo ákɔbɛ okosobi əmfo lə kɔni nya ókpa wə usuko lekpo nya ɔto wə nkə, “Be fanyenko fə ateyi mɛ?”

²⁰ Nya ɔteyi wə nkə, “Yudafɔ bətsyuə ákle kenye ku mə beninə bənkə bəbɛ bəle fə lekpa kpa bə lə akpa Paulo aboko katsyako mfó kuseɛ ku nsusu bə lə batɔ wə etiki ɔtsyuə. ²¹ Fɛɛ mamfo mə etiki, itsyise mə betidi fɛ awosi ana ku kama əbɔbiə lə kusu komə kala wə kusu. Betidi bamfo akle kenye bə boolo Paulo fɛ boodi lesa nye bənə ntu. Nyaso balɛ kusu bɔbɛbɛ ɛye lə fə. Boomuə əsuə besu babio lə kusu mfo, itsyise balɛ kusu bobɛ bə əbɔtɔnɔ ətə mə nkə.”

²² Bamamanyə eto ɔtɔnkotɔnko əmfo əkə wə ato nkə, “Məntə lə kutsyuə saa lə usi ɔnɔ ditiki nə fáteyi mɛ mfo blɛmblɛ!” Nya útə okosobi əmfo kusu didu.

Bákpa Paulo Bésuko Aba Eto Unyesia Felike ɔflo.

²³ Nyamfo eto kamaa, omamanyə ninə əmfo ákpadi wə beninə inuə nya ɔteyi mə nkə, “Bɛbɛbɛ bamamanyə alofa ənuə bə luusu Kaisarea mmi ku katsyə abombo ɔwɔnɔmbɛ. Bɛbɛbɛ betidi alofa ənuə bə tsya luutsyi afle ku betidi fosi akuanse bə læsiə lə batɔmini. ²⁴ Bitə Paulo batɔmini lə usiə lə bekpa wə bɛyenko buɛ bisuko Aba eto Unyesia Felike ɔflo.”

²⁵ Nya ɔwɔni kukue kutsyuə nkə befi besuko unyesia əmə nkə,

²⁶ Kukue komfo etsyi mɔ Klaudio Lisia ɔflo nya minlɛ ko bufi katsyese fə Boote kplɛ Felike minlɛ fə busiəsə.

²⁷ Yudafɔ dímuə utidi əmfo nya yofo budi bə bala bə baalo wə fɛ mintə bamamanyə miə bafɔ wə, itsyise nnɔ bə Romanyə uni.

²⁸ Nyaso nkpa wə nsuko mə katsyako bə lə banɔ lesa nə uyifo.

²⁹ Nnyə ntsyɛ lekpo minkə nnyə eso bəmuə wə mfo ye lə mə Yudafɔ eto afi əsuə nya inni bota kebu bo eso ele bə bakpe wə lə diyo nye balo wə. ³⁰ Lə lefe nə utsyuə leteyi mɛ ənkə balɛ disi bubu lə wə əsuə bə lə balo wə, lamfolamfo mbu disi minkə lə nkpa wə mboko fə ɔflo nya lə nteyi mba wə ku mə lɛkɛ etiki miə befi kabua ka uyifo baboko fə ɔflo.

³¹ Nyaso bamamanyə bamfó eyifo lə lesa nə bátɛyi mə əsuə. Nyaso ketsyɛ kamfó, bákpa Paulo báyenko taa Antipatri. ³² Nya se kale dísiə, bamamanyə bə nye lə akpa ɛsinkli bésu Aba eto diyokakpekɔ mfó, nya bətə mba læsiə lə batɔmini bə bayenko Paulo besuko Kaisarea. ³³ Se bésu bédufɛ, bákpa Paulo ku kukue ko bətə mə mfo bésu bətə Aba eto Unyesia əmə. ³⁴ Nya lə lefe nə ɔnlɛ kukue komə boklaa, ɔto Paulo kaka útsyi. Se ɔnɔ nkə Paulo etsyi Kilikiaa, ³⁵ usi ɔteyi wə nkə, “Muudufɛ lə fə etiki nyamfo əsuə nnɔ nya kukɔnɔ lə lefe nəmə ayo lə fonko betidi bə lɛkɛ etiki mfó əbɛ.” Nya usi útə wə bamamanyə bə nyyə mfó nkə bákpa Paulo besu beti bakpe lə diyo nə Oka Herodes léto lə bakase wə.

24

Yudafɔ Ála Etiki Bətəkə Paulo.

¹ Eyi anɔ eto kamaa, Usumunyə Ninə Kenke Ananias ku Yudafɔ eto beninə bətsyuə ku mə Otsyiami wə bákpo Tertulo əbɛ Kaisarea. Bəbɛ Felike ɔflo bə lə bəbɛ babɔ wə kabua ka Paulo nle buyifo.

² Nya se bákpadi Pauloo, Tertulo ákpe kenye óteyi nkə, “Bo Ububutidi, lefe kpə ni nəmfoo, diyuə akə bo lenti eye lə fə kobe ku bote butsyue bo fefi fanyenko bo eso. Nya bunyə boə bətsiyikawuninsə sɛɛ kpə tsya əbə lə bo kasɔ mfo kenke. ³ Nyamfo eso bo Yudafɔ kenke lə fə ani bɔsɔ. ⁴ Nya bɔlɛ fə lekprakpa bɔlɛ boə lə bɔyɛ fə lefe bobiasəə, lə etsyue ato anɔ etiki nya baəbə bɔteyi itysi lə osani əmfo əsuə.

⁵ “Se bunyə wəə, bunyə boə uyifo nwə laakpe bulə, nya woatsyilama kafe lefe saa akabiasə Yudafɔ eto nsusu lə kalebe saa lə kasɔ kamfo kenke bə lə bənə asa bua baboko lə bənyə Aba lə əsuə. Nya wə ni ditsyukpa nə baakpo Nasarefɔ eto ɔtɔnkotɔnko. ⁶ Nya bɔnyə tsya boə úkatsyilama kɛyifo asa nnya dítə bə ókpe bo Yudafɔ eto Disumuyo kɔfɔ fɛ búmuə wə. Bola boə eni boeyifo wə lesa nə dínyə itə asa bua nnya uyifo únyə lə bo afi əsuə. ⁷ Fɛɛ bamamanyə eto ɔtɔnkotɔnko ninə Lisia díbə ólɛ wə ófo, nya útə əsuəale nkə wonko mba ləkə etiki bə lekpo eti lə fə ənəmi. ⁸ Nyaso ebofo wə bɔtɔ lə anɔ lə etiki nnya bɔteyi mfo eyifo sidia.”

⁹ Nya Yudafɔ bamə kenke lekɔ bədi adansɛ bəteyi bətəkə lə nnya kenke Tertulo leteyi bə iyifo ɔnukuale.

Paulo Édi Etiki Ókpansə Wə Etiki Lə Felike Eto Ənəmi.

¹⁰ Nya lefe nə Aba eto unyesɛə emfo diyifo Paulo kɔni nkə udi etikii, Paulo ətsyə kasɔ nkə, “Anto, nnyi miə fə ni futsyuə laakpo akpo lə Yudafɔ nti alɛ kpə ni nyamfo. Lə nyaso iyifo mɛ disuəyuə bə ndi etiki nləkə mɔ əsuə kasɔ lə fə ənəmi. ¹¹ Yuuyifo fə bote bənkə iyifo fe lefosi eyi ənuə ni nyamfo se mimbə Yerusalem mimbə lə Yudafɔ eto Disumuyo mfó bə lə ntə kedi. ¹² Nya kuutsyuə mənəy se bonko kuutsyuə nle etiki bunə nye mɔnkpe bulə saa lə Yudafɔ eto Disumuyo mfó nye lə Yudafɔ eto ntsyakɔ tsya nnye lə umə əmə kafo. ¹³ Nya betidi bamfo eto kuutsyuə saa əmbofo kulesa bunyə kate sitinti, bə etiki nnya bəteyi mfo eyifo sitinti. ¹⁴ Nyaa, ditiki nə əsuə mɔɔtɔnɔ ku mə ni bənkə nnyə lə boantomə eto Onanto eto bɔfokanɔ eto kusu kɔ mə bənkə iyifo ditsyukpa nə nnyə lə mə əsuə. Nnya ni bə mmfo Moses eto kɔfi nno kekleke ku asa nnya bəwɔni bákpe lə Onanto eto bənyeləkətidi eto ekue əsuə. ¹⁵ Mfi ənəmi ntəkə lə Onanto əsuə fe kase mə tsya difi mə ənəmi bətəkə bə betidi ba kenkee, bə basɛɛ ku babua tǎ ebɔtaka betsyi ɔkɔmə bəbə. ¹⁶ Lə nyamfo esoo, mfi mɔ əsuəale kenke nkpe bə nləkə mɔ nsusu nte lə nkpa lə nyamfo əsuə lə Onanto ku betidi kenke eto ənəmi.

¹⁷ “Alɛ kpə ni nyamfo mensike lə Yerusalem. Nya misinkli mimbə miə mufi ətəsa ntə bakombo ba ni mɔ kosate eto betidi nya lə ntə Onanto kedi tsya. ¹⁸ Lə lefe nə mínyifo disikpinkpi eto lekpa mínlosəə, Yudafɔ bətsyuə əbə bənyə mɛ lə Disumuyo mfó. Nya bonko mba laakpo kudu kakpe bulə saa mánɔyɛ. Nya mɔ əmə tsya mánkpɛ bulə saa. ¹⁹ Yoofɔ budi bə Yudafɔ ba ditsyi Asia eto kasɔɔ, mə ele bə bəbə fə ɔfɔ. Nya lə mɔ ku mə kpe etiki ətsyuəə, nnya booləkə bəteyi nɛ. ²⁰ Nnye betidi ba nsi mfóo, yoofɔ budi bə bɔteyi asa bua nnya eto dikpi nə bálɔ mɔ lefe nə Yudafɔ eto bakpronko ninə ba ləkə mfó fe bákpronko mɛ lekpo. ²¹ Enso ditiki nə mimbəsə ɔkɔɛ kato mínteyi lə lefe nə mínyə lə mə ənəmi minkə, ‘Mbə katsyakɔ mfo lə nləkə mɔ əsuə kenye minkə mfo nno minkə bəkpənkpə si bootaka betsyi ɔkɔmə bəbə’ eso békpronko mɛ lekpo?”

²² Nyaso Felike wə nyi kusufɔfɔtsyɔntsyo eto ditsyukpa nya ófo ditiki nəmfo óno tintii, áteyi Yudafo bamfo nkə, “Bisinkli bəye isu ese lefe nə bamamanyə eto ɔtɔnkɔtɔnko kplɛ Lisia luubə fɛ lə nla ditiki nəmfo nləkə.”
²³ Nya útə kusu nkə omamanyə ninə kpa Paulo usu okpe lə diyo. Fɛɛ balɛ wə ola kukɔnɔ, lə bətə wə bayetsyuə ba luubə bə bəənyə wə nnye baboko wə asaa, kusu.

Paulo Áteyi Felike Ku Drusila Wə Etiki.

²⁴ Lə eyi asiani ətsyuə eto kamaa, Felike ku wə usiə Drusila wə ni Yudanyə əbə, nya útə nkə bakpa Paulo baboko, nya údi mə etiki itsyi lə Yesu Kristo eto bofokanɔ əsuə. ²⁵ Nya lefe nə unsi ɔnlɛ asa kasɔ buləkə kate mə itsyi lə nkpə sɛɛ siasia ku əsuə ola bɔlɛ ku Onanto eto lekpo kponkpo nə ləəbə bubə kama kamaa, sikpi alɛ Felike tinti. Mfóo, nya Felike lɛteyi wə nkə, “Taka lə edu. Nya lə nsi nkɛ lefe sɛɛ, muutə bakpadi fə bətə mɛ.”
²⁶ Nya se úbu nkə Paulo ebuyifo nte butsyuə utə wə esoo, úkakpe nkə bákakpadi wə lefe saa lə wonko wə lə bəkədi etiki lə bətsyuə.

²⁷ Lə alɛ ənuə eto kamaa, bələkə Felike bédunko nya báboko Porkio Festo lə wə kɛnyɛ. Nya se Felike lɛbɛbɛ nkə Yudafo la wə asa esoo, útə kusu nkə Paulo si ɔkɛ diyo nəmə mfó.

25

Paulo Éfi Wə Etiki Úsuko Okankplɛ Kaisare Ɔflɔ.

¹ Eyi ətsyə eto kama se Festo díbə údufə lə wə sininə kedikɔɔ, údu lə Kaisarea úsu Yerusalem. ² Mfó nya besumunyə ninə ku Yudafo eto beninə lɛteyi wə etiki itsyi lə Paulo əsuə. Nya báɛ wə lekpa kpa bənkə ³ okpa Paulo oboko Yerusalem. Nya mə nsusu ni bənkə bɔɔbiɔ bəsəkə wə lə kusu. Nya lə ubə ɔlɛ bofee, lə balo wə. ⁴ Nya Festo lɛteyi mə nkə, “Paulo labe lə diyo lə Kaesarea. Nya mintsya luubə mfo lefe kliminti eto kama. ⁵ Nyaso bitə lə mi beninə lə bəbə mfó lə bəbə bələkə kabua ka úyifo bate.”

⁶ Lə eyi mflamfla nye lefosi eto kamaa, Festo ésinkli úsu Kaesarea. Se kale dísiə, ókpadi Paulo eto lekpo nəmfo. ⁷ Nya se Paulo díbə údufə lekpokakpoko mfóo, Yudafo ba ditsyi Yerusalem əbə bənyə bətsyilama wə nya báwe etiki kpə bətəkə wə lə əsuə nya bəmfo kɛnyɛ buləkə kate onukuale wə nkpe lə nnya.

⁸ Paulo édi etiki ɔteyi nkə, “Ményifo kabua saa nta Yudafo eto kofi nye Disumuyo nye Okankplɛ Kaisare eto kofi əsuə mbu.”

⁹ Nya se Festo léla nkə lə Yudafo la wə asa esoo, ɔtɔ Paulo nkə, “Ala fənkə eesu Yerusalem lə nsu nkponko fə lekpo nəmə mfó?”

¹⁰ Nya Paulo lɛteyi wə nkə, “Owo. Iyifo mɛ kusutətə bənkə kasɔ kamfo eto Okankplɛ Kaisare kosate kponko mɛ lekpo nəmfo. Fə kosate yi sitinti fənkə manta kofi sa mbu nyifo kabua sa lə Yudafo əsuə. ¹¹ Lə nyifo lesa nə dínyə itə bə balo məə, mɔɔtɔnɔ miə balo mɛ! Fɛɛ lə mánta kofi saa mbuu, yembutə kusu bə fə nye utidi bamba lə ufi mɛ utə betidi bamfo lə balo. Lə nyaso mfi mɔ etiki nlɛ butsyə lə Okankplɛ Kaisare eto ənəmi!”

¹² Nyamfo eto kamaa, Festo ku wə beninə áɛ etiki nyamə bábe nya ɔteyi Paulo bənkə, “Se féfi fə etiki fanlɛ Okankplɛ Kaisare butə esoo, ebusu Okankplɛ Kaisare eto ənəmi.”

Oka Agripa Ku Berenike Áno Paulo Eto Etiki.

¹³ Lə eyi ətsyuə eto kamaa, Oka Agripa ku wə ɔyimisio wə baakpo Bernike əbə Festo ɔflo lə Kaisarea bə lə bəbə bənyə wə bəsiəsə. ¹⁴ Bəsiə mfo eyi kpə nya Festo difi Paulo eto etiki ɔteyi Oka əmfo nkə, “Osani utsyuə labe lə Aba eto diyo mfo, nya Felike léyani utsyə. ¹⁵ Lefe nə mínsu Yerusalem, besumnyə ninə ku mə batɔnkotɔnko átəyi mɛ etiki nnya bála bətəkə wə, nya bətəyi mɛ bə ntə kusu lə balo wə dikpi.

¹⁶ “Nya minləkə kasɔ mɪntɛ mə miə Romafɔ eto kɔfi məntə kusu bə balo utidi dikpi fɛ lə bakponko wə lekpo. Ele bə bətə wə kusu lə wə ku betidi ba lɛkɛ etiki lə batsya bətəyi nya fɛ lə balo wə dikpi. ¹⁷ Lefe nə bəbə mfo lə etiki nyamfo əsuə, mintsya mɛmfi nnya ntsyə lə əsuə. Lə nnya kəsiasə eto olesiasə, ntə miə bakpa osani əmfo baboko mɔ lekpokakpoko. ¹⁸ Fɛɛ etiki nnya bəfi lɛ wə, menyifo etiki bua nnya mɪmbu miə nnya boofi lə wə əsuə. ¹⁹ Asa nnya bətəyi mfo eyifo etiki nnya ditsyi lə mə kafokanɔ ku utidi wə baakpo Yesu wə dikpə, nya Paulo, wə nɛ bətəyi nkə okpɛ nkpə əsuə! ²⁰ Iyifo mɛ basaa nya mante kase mɔɔyɛ nɛ etiki nyamə. Lə nyaso ntə Paulo lə woola nkə woefi ditiki nəmə usuko Yerusalem lə usu uləkə etiki nyamfo kɛnyɛ lə Yerusalem mfo. ²¹ Nya Paulo letəyi nkə ɔla nkə woefi wə etiki usuko Okankplɛ Kaisare lə udi, lə nyaso ntə miə beti wə bakpɛ lə diyo isu esɛ lefe nə mootsyese wə Okankplɛ əmə ɔflo.”

²² Nya Oka Agripa letəyi Festo nkə, “Nɛ miə mɔ kosate lə nnɔ wə ditiki nəmə.”

Nya Festo letəyi wə nkə, “Eɔnɔ ditiki nəmfo kuseɛ!”

Paulo Əbə Agripa Eto Ənəmi.

²³ Nya se kale disiasə, Oka Agripa ku Berenike ɔlɔkɔ ku bekankə bəbə lekayo nya bədufə lekpokakpoko mfo. Nya bamamanyə ku umə əmə eto beninə ditəkəko mə bəbə. Nya Festo ditə əsuəale nkə bakpa Paulo baboko.

²⁴ Nya Festo letəyi nkə, “Oka Agripa ku mi mba kenke dibə bətsya mfo, osani əmfo ni utidi wə Yudafo ba nkpe lə Yerusalem ku Kaisarea mfo kenke tsya léla bə balo! ²⁵ Fɛɛ lə mɔ nsusu əsuə, wényifo kulesa nə ditə bə balo wə dikpənkpi. Fɛɛ wə əmə tsya nkə úfi wə etiki útə bo Okankplɛ. Nya mintsya mánni nko. ²⁶ Fɛɛ bɛ ni lesa nə ele bə nɔwɔni ntə bo Okankplɛ əmfo? Itsyisee, wényifo tɔ kabua saa mə. Lə nyaso nkpa wə mboko mi ku fə Oka Agripa titlu, minlə lə bidufə lə wə ditiki əsuə lə betɛ mɛ ditiki nə ele bə nɔwɔni ntsyese wə. ²⁷ Itsyisee, yanləkɛ bə nkpa nɔwə bəkpɛ lə diyo ntsyese kasɔ kamfo eto Okankplɛ lə lefe nə eto lefe mənnyə kabua ka úyifo ka mɔɔwɔni ntsyese wə.”

26

Paulo Áta Wə Əsuə Əto Disi Lə Agripa Eto Ənəmi.

¹ Nya Agripa letəyi Paulo nkə, “Kusu kpɛ bə di fə etiki.”

Lə nnya esoo, Paulo ábesə wə kɔni kato nya údi etiki ɔteyi nkə, ² “Bo Oka Sɛɛ Agripa, disɛ ɛkpɛ kpɛ mɛ mmi bə mofo mɔ ditiki buləkə kate lə fə ənəmi lə nnya eso Yudafo difi etiki lə mɛ əsuə. ³ Itsyisee nyi miə fə, eyi Yudafo eto kənə ka nkpe lə mə nti ku mə akpa kenke kukɔnɔ. Nyamfo esoo, minlə fə lekpa kpa nɛ. Kpɛ utu lə anɔ mɔ etiki ətə mɛ.

⁴ “Yudafo kenke yi kase minlə mɔ əsuə ola idu lə mɔ sikpɛfi lefe lə mɔ umə ku lə Yerusalem tsya. ⁵ Lə bɔɔteyi ɔnukualɛɛ, nko seka mísia nkpa fɛ

Farisinyə itsyi taa mo sikpefi lefe ne. Nya Yudafo eto afi ku akpa kpe ale eso nsumu bamba saa eto ale kenke. ⁶ Lə nyaso ete béfi etiki nyamfo banle butəkə mə lə əsuə nə lə kase miñyə minlə kusu bobə itə kenye ka Onanto leteyi bo bana mə utsyə eso. ⁷ Israelfo eto lefosi atobi ənuə nnya kenke lə bokplatsya keklege kətsyə ku kakəmi bə lə mə tsya lə bənyə kusu ko minlə bobə mfo. Bo Oka Səe, nyamfo eso Yudafo nle mə kenye bola kətəkə mə etiki lə əsuə nə. ⁸ Beso ele bə ilə bə mi mba nkpe mfo kenke fo bəno biə Onanto aatakasə bəkpənkpə?

⁹ “Lefe nə léfe mməə, mfi nnya ntəkə lə mo əsuə miə muuyifo lesa saa nə moofə lə nñyə lə Yesu wə ni Nasaretnyə eto mba ntəkəko wə lə əsuə. ¹⁰ Yudafo eto besumunyə ninə ətə mə əsuəale bə mmuə betidi kenke kpə nkpe lə diyo lə Yerusalem. Nya mba bəlo lə mə nti tsyaa, iyifo mo leləbi bə ibə nko ¹¹ Ntəkəko mə nya minkpə mə nya minte mə ohia eye isu kəmə bamba ka letsyo kulaa tsya. Nya mintə miə beyifo mə asafimfi lə Yudafo eto ntsyako kenke. Nya miñyə mə lə əsuə ku leblofi miə bedi mbusiotiki nnya diñyə lə Yesu əsuə.

Paulo Áteyi Kase Útsyi Ŭwuninsə Útəkəko Yesu Kama.

¹² “Nko eto ditsyəbi əsuə minke minye mintə lə Damasko ku əsuəale fe kase besumunyə ninə ditə mə. ¹³ Bo Oka Səe, kase minye kusu lə kakəmi eto lefosi ənuə lefee, nnyə diyənde nə lekpa lenso mfenti eto kofe ditsyi kato nya lékpo létsyilama bonko mba nyə bəntə. ¹⁴ Nya mfó se bomble didu bónəə, nno əkəe utsyuə lə Yudafo eto sele əsuə nle bəteyi nkə, ‘Saulo, Saulo, beso fəñyə mə lə əsuə nko? Lə áta biyu kokpaa, fə kosate ete loofə lefabe.’

¹⁵ “Nya mintə wə minkə, ‘Bonamute, owoe fe ni?’

“Nya əkəe əmə leteyi nkə, ‘Mo ni Yesu wə fanlə bəkpənkə keklege. ¹⁶ Məməə, taka əñyə! Se minkələkə əsuə minte fə eso, muufi fə nyifo mo uyifoyifo. Ebtəyi kawunsia eto betidi kenke lesa nə fənyə mfo ku asa nnya muukələkə nkate fə. ¹⁷ Nya kaka minlə fə bətsyeseə, moose fə, nləkə fə ntsyiko lə fə betidi ku lə bele bamba tsya nti. ¹⁸ Muutə asini mə ənəmi nnya luutə bə ebuləkə mə etsyiko lə Obonsam eto əsuəale ku ketuntu ka bankpe əsuə bə lə bəfo Onanto eto əsuəale ku diyənde nə əsuə onkpe banə. Bə lə Onanto lə ufi mə əbuə ətsyē mə itə bə lə bənyə kəsiəkə kato fe mba úləkə óboko wə ako báfiani mba úləkə utsyə itsyise báfo mə bánə eso.’

Paulo Édi Etiki Itsyi Wə Keyifo Əsuə.

¹⁹ “Lə nyasoo, Oka Agripa, nyamfo eso mánye buyifo lə nnya Onanto díləkə óte mə itsyi kato əsuə nə. ²⁰ Ntsyiko Ditiki Səe nəmə budi kate Damaskofə lə nnya kama Yerusalemfə, lə nnya kama Yudafo kenke ku mba lenni Yudafo tsya miə besinkli lə mə əbuə əsuə lə befi mə əsuə bətə Onanto, lə bate lə mə asayifoyifo əsuə bə bətsyi bəwuninsə sitinti. ²¹ Nyamfo eso Yudafo dímuə mə lə Yudafo eto Disumuyo nə. Nya bála bə eni baalo mə. ²² Fəe Onanto ələkə mə utsyiko lə mə ani. Nyaso minsi minkpe nkpe minlə adansie nyamfo budi kate mi beninə ku betidi kenke tsya nə. Lesa nə minlə bəteyi mfoo, nnya tututu ni nnya Onanto eto bənyələkətidi ku nnya Moses leteyi bə yuubə itə nə. ²³ Nnya ni bə Nwə Onanto Lékpə Ŭhile Utsyə ebubə unyə kanyi. Nya wə ni utidi tute wə

lootaka utsyi ɔkɔmə ubə, nya wə luunə diyənde oboko Yudafo ku mba lenni Yudafo kenke.”

²⁴ Lamfolamfoo, Festo áfa ɔteyi nkə, “Paulo, disi ábia fə! Fə sikuenta kplɛ siamə ábiasə fə disi!”

²⁵ Nya Paulo leteyi nkə, “Ububutidi Festo, disi mambia mɛ. Biemfi ditiki nəmfo fe ayetiki. Etiki tinti minlə bɔteyi. ²⁶ Sitinti, Oka Agripa yi etiki nnya minlə bɔteyi mfo. Nyaso minlə wə etiki budinko ku utu faa nɛ. Mfo nnɔ miə nyamfo eto kulesa menyifo wə akulasa, uyi nnya lesa saa. ²⁷ Oka Agripa, áfo nnya Onanto eto bənyeləkətidi leteyi áno? Nyi miə áfo mə áno.”

²⁸ Nya Agripa letɔ Paulo nkə, “Ala fə ntsyi nwwuninsə mfiani Ukristonyə lə lefe kliminti nəmfo əsuə?”

²⁹ Nya Paulo ditə mbuayɛ nkə, “Lefe kliminti dini o-o, ləkentsyɛ dinii, nlə ola boto mmi minkəə, mi mba nkpe mfo kenke tsyi bəwuninsə fe mintsya kə. Fɛɛ biunyə kanyi bakpe mi amana fe kase mɔ nlə bunyə mə!”

³⁰ Nya Oka Agripa ku Festo ku Bernike ku betidi bamba bamfó kenke létaka bənyə. ³¹ Nya se bataka bábo lə mfoo, bákpe disi lə Paulo eto ditiki nəmfo əsuə bátɛyi bənkə, “Utidi əmfo menyifo lesa saa bua nə ele bə balo wə nye bakpe wə lə diyo.”

³² Nya Agripa leteyi Festo nkə, “Eni bofo wə boyani lenni nya úkefi ditiki nəmfo útsyə Okankplɛ Kaisare lə ənəmi eso.”

27

Bákpa Paulo Bésuko Roma.

¹ Nya lefe nə báse uyi bənkə ele bə busu Roma lə Italiaa, bákpa Paulo ku mba bákpe lə diyo ku babamba bákpe lə omamanyə ninə wə baakpo Yulio eto ani. We ni Okankplɛ eto bamamanyə eto ditsyukpa eto uninə.

² Nya búfi ɔklo wə ditsyi Adramitio nya útə ənəmi Asia eto lekpaɛ eti. Nya bo ku Makedoniyə wə baakpo Aristarko wə ditsyi Tesalonika dísiə lə ɔklo əmə.

³ Nya lefe nə kale dísiə, bóyo Sidon eto lekpo kenye. Mfó Yulio ditə Paulo kusu kafo faa nkə usu umə lə usu unyə wə bayetsyuə itə lə bətə wə asa nnya wuufi ɔyɛ kusu. ⁴ Nya se busi búdu mfóo lə ɔklo əsuə nya lə kase ufiebi əmə ləke kenye ale esoo, bóyɛ Kipro eto ɔnwɛdukue eti kaka bóbo lə ufiebi əmə əsuə. ⁵ Nya se bófe mfóo, bóyɛ lə Kilikia ku Pamfilia eto lekpo kenye, nya búsu búnyə lə umə wə baakpo Mira lə Likia eto lekpaɛ. ⁶ Lə mfó omamanyə ninə wə nyenko bo ənyə ɔklo utsyuə wə ditsyi Aleksandria ɔntə lə Italia eto kaso. Nya útə búsiə lə wə.

⁷ Nya lə eyi kpə eto kamaa, ilə fɛ búsu bóyo umə wə baakpo Knido. Nya lə ufiebi wə nlə bɔsɔ kekkele esoo, bóamfo bóyɛ kesu sɛtɔ. Nyaso se búdufə Salmonee, bótsyi bóyɛ búsu Kreta ɔflo kaka kaso kamə diti ufiebi əmə eso wánkɛ kenye ale. ⁸ Disiale fɛ bóyɛ búsu búdufə kaka baakpo ɔklo eto Kənyənkɔ ka lələkɛ ka dimensitsyo ku umə wə baakpo Lasea.

⁹ Nya se búkedi eyi kpə lə kusu ko bonyɛ esoo, Yudafo eto kenye lekfe ébofe. Nya bóyɛ lə ntu əsuə lə lefe nəmfo ebubə ɛkɛ ale eso. Lə nyamfo esoo, Paulo ále mə kələ nkə, ¹⁰ “Boanto məə, nnyə minkə bo kusu bóyɛ idu mɔmɔ ɛntɔ əbə ale bɔkɛ kaso, itsyise ɔklo əmfo ebudufə lə bulə əsuə, nya asa kpə ku betidi tsya ebɔtsylɔ.” ¹¹ Fɛɛ bamamanyə eto uninə əmfo áfo ɔklo əmə eto okanka ku ɔklo sate eto lesa nə bátɛyi ɔno enso nnya Paulo

leteyi. ¹² Nyaso se onwekətsyəkə kamə mánlɛkɛ itə lefe kentsye se ləyɔ lefe nɛ bubə esoo, mba wə ku mə nyɛ kusu átɛyi bənkə bala bə baayɛ besu bedufə Foinike bomu. Mfoti ebɔlɛkɛ itə mə bɔkɛ lə ləyɔ lefe nəmə. Itsyise Foinike eyifo umə lə Kreta eto kasɔ eto kaka kakolɔ kpə ləətsyɛ onwɛ nnya leeti ufiebi kusu lə kofe eto diyɔ kedufəkɔ eti.

Ufiebi Kekleke Áso Lə Lekpo Ísuə.

¹³ Lə lefe nəmfɔ ufiebi sɛɛ utsyuə etsyiko bɔsɔ ketsyi Onwɛdikue eti, nya iyifo fe yoolɛkɛ itə kusu bɔyɛ. Lə nyaso bəmuə əsuə nya bɛdu báyɛ lə Kreta oflo. ¹⁴ Fɛɛ lamfolamfoo, ufiebi bua utsyuə ko dítstyiko bɔsɔ itsyi lə kodiani eto lekpake itsyi lə Kreta eti. ¹⁵ Nya óso útsyi ɔklo əmə eto setɔ óbesə kato. Bala bə lə yoolɛkɛ lə batsyi ɔklo əmə eto ənəmi bawuninsə besuko kasɔ eti, tsya bamfo. Nyaso báyani wə nya ufiebi əmə ləso útsyi wə óyenko. ¹⁶ Nya kama kamaa, búsu búnyə kabionkɔ sɛkɛ kətsyuə lə kasɔ ka ntu letsyilama ka baakpo Kauda eto kutsyɔ kɔni. Nya disíəle fɛ bófo bo ɔklo kɛkɛ əmə bɔtsyasə lə ɔkplɛ wə əsuə bunsɪ. ¹⁷ Nya se bənyə bə bulə saa ensibəə, bɛfi kekuə bákɛ ɔklo kplɛ əmə tsya. Báte sikpi bənkə ufiebi ebɔsɔ utsyi wə usu okpe lə kota eto kɔwunimi bua əsuə lə Libia eto lekpo kenye. Nyaso bábokosə ufiebi nto mfia bo bátsyasə lə ɔklo əmə əsuə kasɔ. Lə nyamfo eso ufiebi əmə ənə wə óyenko. ¹⁸ Se kale dísíə fɛ ufiebi əmə dímanyɛ tɔ bɔsɔ, bɛtsyiko bikə bia nkpe lə wə kafo buləkə kato kakpe lə ntu əsuə. ¹⁹ Nya lə diyɪ tsyáfə əsuə, bɛtsyiko ɔklo əmə eto biyifokə kpə tsya bɔsɛ kato kakpe. ²⁰ Lə eyi kpə nnya dítəkəə, ufiebi əmə áso kekɛle isi eso itə bə bóonyə kofe nyɛ befandebi. Nya itə bə bo kpə ménsibe kusu boə busi bɔkɛ nkpə kon!

²¹ Nya lefe kpə əbə léfɛ banke kɔni bendi lesa, mfɔ Paulo létaka únyə lə mə ənəmi nya ótɛyi mə nkə, “Mɔ bayimi, lə nnya ete benɔ mɔ etikii, eni bóendu lə Kreta, enni asa nyamfo kenke məmbə itsyɔ bo mmə. ²² Nyaso nɛ mi lekpa kpa tinti minkə bekpe utu, ɔklo əmə ebonya, fɛɛ bo kuutsyuə saa embukpə! ²³ Itsyise kənə ku ketsyee, Onanto wə mbə mɛ ini wə meesumu, wə ɔtɔnkpe əbə únyə mɛ lə oflo. ²⁴ Nya ótɛyi mɛ nkə, ‘Paulo, mesite sikpi. Ele bə efi fə ditiki əsuko Kaisare əflo! Itsyise Onanto kpə kafo ekpɛ, únyə fonko mba nyɛ kusu kaminsə eso mi kutsyuə saa embonya.’ ²⁵ Nyaso mɔ betidi, bimua utu bɛle! Mfo Onanto nno, lesa saa ebubə itə fe kase ótɛyi mɛ. ²⁶ Fɛɛ ele bə ɔklo əmə su ɔsi lə kɔwunimi əsuə lə kasɔ ka ntu letsyilama.”

²⁷ Nya ufiebi dísukosə bɔsɔ ketinkəsə bo setɔ ku kama lə Adria eto lekpo əsuə itə lefosi eyi ana. Nya lə lefosi diyɪ nale eto ntsyentii, bo ɔklo əmə eto beyifoyifo ebu bənkə bɔonyi bafi kasɔ kətsyuə. ²⁸ Mfo nya bésusu ntu bomə eto letsyobi bábe, nya bənyə bənkə ntu bomə eto letsyobi eyifo fe akpa kolofa akpafosi ənuə. Nya se besi báyɛ bésu setɔ sɛkɛɛ, besi bésusu nya bənyə bə ntu bomə eto letsyobi eyifo akpa afosi ɔwɔnɔmbə. ²⁹ Nya se báte sikpi bənkə ufiebi ebɔsɔ utsyi ɔklo əmə usu ɔsɔ lə abansə ətsyuə əsuə esoo, báyani bitu bena bia nkpe kalende tinti ləəmuə ɔklo kənyənsə lə kalebe kani. Nya bənyə nya bákato ola kekɛle bə kale lə kəsíə mlə. ³⁰ Nyaso se ɔklo əmə eto beyifoyifo léla bə lə bətsyetsyi bedu esoo, bələkə ɔklo kɛkɛ əmə bətəkə lə ntu əsuə nya bákə bátyi bənkə bala bə babe lə ɔklo kplɛ əmə eto setɔ sia bákpe bitu bia nkpe kalende ebofo ɔklo əmə bumə kətsyɔ. ³¹ Fɛɛ Paulo átɛyi bamamanyə ku mə uninə nkə, “Lə betidi

bamfo manke læ ɔklo əmfɔ kafoo, biukpə.” ³² Nyaso bamamanyə bamfo ála ukua wə lekɔbe ɔklo keke əmə ɔnlɛ, nya báyani wə bákpe læ ntu bomə əsuə.

³³ Nya lefe nə kale nlɛ busiəə, Paulo ále mə lekprakpa nkə məmble di lesa. Nya usi ɔteyi mə nkə, “Eyi lefosi ana nə se bɔke læ bulə əsuə nya mi kuutsyuə saa ménsifi tɔ kulesa ɔkpe kenye. ³⁴ Lə nyaso nlɛ mi lekprakpa minkə, bidi lesatsyuə læ binyə əsuəale itə bə biembukpə. Itsyise læ ɔsɔsɔ ɔni embusiə læ mi əsuə.” ³⁵ Nyaso Paulo éfi didisa, nya se ɔsɔ Onanto ani læ məmble eto ənəmi mfóo, úbudi lesa nəmə ditsyuə údi. ³⁶ Lamfolamfoo, utsyuə saa eto utu əsiəə kasɔ nya məmble dítsyiko lesa nəmə budi. ³⁷ Betidi bə leke læ ɔklo əmə kafo eyifo betidi alofa ənuə awosi akuanse ku ekua. ³⁸ Nya se bédi bəlosəə, betidi bamə esi bələkə bidika bia kenke díbu læ ɔklo əmə kafo bákpe læ ntu əsuə, itə bə ɔklo əmə átaka kalende.

ɔklo Əmə Ába Úsensə.

³⁹ Lefe nə kale dísiə kakpaa, bənnəə lekpo kenye bətsyə lekpo mfó. Fɛɛ bənyə ɔklo eto ɔnwɛkətsyəkɔ kətsyuə læ lekpo kenye mfó kaka beebu bə yɔleke bə baye læ besu bənyənsə ɔklo əmə. ⁴⁰ Nyaso bala kekue ka lekɔbe bitu bia læəmuə ɔklo kənyənsə, nya bányankli kekue ka lekɔbe ɔklo əmə eto nnya laate wə kusu læ ɔle bəyɛ. Nya bábəsə ɔklo əmə eto mfia bo ufiebi leetsyi itə læ ufiebi əmə læ unə mə ɔyenko usuko. ⁴¹ Nya se báye bantɔɔ, ɔklo əmə əsu ɔsi læ kɔwunimi əsuə itə bə wénsifo bəyɛ bio. Nya se ufiebi tsya nlɛ bɔsɔ kəkə wə kama esoo, óba úsensə kenke.

⁴² Nya se bamamanyə bamfo díbu bə mba bákpe læ Aba eto diyo bamə ebutsyetsyi beduu, bələkə nsusu bə læ basɔ mə balo. ⁴³ Fɛɛ se mə ɔtonkotonko əmfɔ léla nkə woafɔ Paulo læ nkpə esoo, wántɔnɔ ku mə. Nyaso útə kusu nkə nwə kee loofoo, læ basa bedufə læ ntu bomə əsuə læ bake babɔ. ⁴⁴ Nya mba luubu tsyaa, læ bəsiə læ ɔklo əmə eto kətsyə ku lesa nə kee lofo mə butsyi kayenko læ ntu bomə əsuə kabɔsə kesuko utuflɔ. Lə nyaso bomble éyifo nko nya bóbo búsu lekpo kenye mfó, bə kutsyuə saa ménkpə.

28

Paulo Éyifo Ayanisa Ƴtsyuə Lə Malta.

¹ Lefe nə bóbo bófe læ bulə bomə əsuəə, búsu bóte boənkə mfó ni kasɔ ka ntu letsyilama baakpo Malta. ² Nya kasɔ kamfo eto betidi léfo bo kukɔnɔ. Lefe nəmfɔ eyifo ɔsɔmi ku leyɔ lefe, nyaso bətsyaka ute kplɛ læ lekpo kenye bətə bo nya báfo bo kukɔnɔ. ³ Nya lefe nə Paulo nlɛ atɔni ətsyuə bɔsɛ læ ubə ɔkpe læ ute əmə əsuə, owa utsyuə kɔ leɔ læ atɔni nyamə nti itsyi læ ute əmə eto leyilabi eso, nya óbe ɔye ókle Paulo eto kɔni. ⁴ Nya se mfó eto betidi dínyə bə owa əmfɔ faka læ wə kɔni əsuə, bəteyi bənkə, “Utidi əmfɔ eyifo nwə laalo betidi. Nyaso itə bə ɔbo utsyi læ lekpo eto ukpə kəmiə tsyaa, bo Ufiə ɔnkualɛ embɔtɔnɔ nkə usiə nkpə.” ⁵ Nya Paulo lewunya wə læ wə kɔni ɔkpe læ ute əmə kəmiə nya kulesa saa ményifo wə tsya. ⁶ Nya betidi bə dínyə banle wə bobee, díbu bə wɔɔfɔ nye wɔɔsɔ kasɔ ukpə lamfolamfo. Nya se bənyə bábe wə eklɛɛ fɛ kulesa məmblə, bətsyi mə nsusu læ wə əsuə báwuninsə nya bəteyi bənkə ufiə utsyuə uni.

⁷ Nya kaka búsu bóyifə mfóo, éyifo kasɔ ka lefi Oka Publio eto diyo. Nya oka əmfɔ tsya léfo bo ku disuəyua, nya óbe bo itə eyi ətsyə sɔsɔ. ⁸ Lə lefe

nəmfo tututu, Publio eto anto áno bufi. Atikesi əmuə wə, nya ɔnlə kafa boto tsya. Nya se Paulo dísu wə ɔflo læ diyo nya óto ola nya úfi ani útəkə læ wəə, bufi bomə áyɛ wə. ⁹ Se bánɔ bæ bufi bomə áyɛ wəə, befimfi ba kenke nkpe læ kasɔ kamə məmblə ábo bəbə, nya Paulo létsya mə. ¹⁰ Nya læ eyifosa nyamfo esoo, bátsyɛ bo asa kpə. Nya se lefe léyo bæ budu mfoo, báboko bo asa kpə bæ bufi boyɛ kusu.

Bédu Lə Malta Bésu Roma.

¹¹ Búsiə mfó éfo afa ətsyə fɛ búdu. Lefe nə bɔnlɛ buluu, búsiə læ ɔklɔ wə baakpo bənkə Bafimfi Eto Bəfiə wə dítsyi Aleksandria wə díbə únɔyə læ kasɔ kamfó læ leyɔ lefe nəmə mfó. ¹² Se búdu mfóo, umənkplɛ wə búsu búnyə ni Sirakusa. Nya búsiə mfo tsya eyi ətsyə. ¹³ Se búdu mfóo, boyɛ búsu búdufə Regio. Nya se kale dísiəə, ufiebi sɛɛ ətsyiko bɔsɔ ketsyi bo kama wə lɛwunsəko bo, wə lékpa bo úsuko Puteoli læ diyi nuəfə əsuə. ¹⁴ Nya mfóo, búsu búnyə mba bafokanɔfɔ bətsyua, nya bále bo lekpakpa bæ busiə læ mə ɔflo eyi akuane. Lə nyamfo eto kama se búdu mfóo, búsu búdufə Roma. ¹⁵ Nya se bayimi ba nkpe læ Roma tsya lenɔ bæ bokpe kusu bɔlɛ bubəə, bətsyua bæ dítsyi faa əbə bákɔ læ bo læ Apia eto asi. Nya bətsyua tsya díbə bákɔ læ bo læ kaka baakpo Nsɔnɔkɔ Ntsyə. Se Paulo dínyə məə, ɔsɔ Onanto ani, nya isi ékpe wə nkɛale enso.

Bésu Bédufə Roma.

¹⁶ Nya lefe nə búsu búdufə Romaa, bətə Paulo kusu bæ úsiə kaka woala. Nya bətə kusu bæ bamamanyə bamə eto ɔni kase wə.

¹⁷ Lə eyi ətsyə kamaa, Paulo ákpadi Yudafɔ eto batɔnkɔtɔnkɔ ba nkpe læ mfó kenke bəbə básɔ lebo. Se bátsyaa, ɔtɛyi mə nkə, “Mɔ bayimi, Yudafɔ bæ nkpe læ Yerusalem dímuə mə nya befi mə bésu bətə Romafɔ eto Aba bənkə okponko mə lekpo læ lefe nə eto lefe nə ményifo bo Yudafɔ eto kutsyua saa kulesa nye nta bo banamə eto lekpa saa mbu. ¹⁸ Romafɔ bamfó ákponko mə lekpo nya bála bæ læ bayani mə. Itsyisee, bənnɔyə lesa nə əsuə bɔɔyɛ balo mə nye balo mə dikpi fe kase Yudafɔ eto beninə ba dímuə mə lɛla. ¹⁹ Nya lefe nəmfo se Yudafɔ bamfó dímantɔnɔ læ nyamfó əsuəə, ɔtɔnɔ nkə ntɛyi mə læ nla miə bakpa mə læ nsu nnyə Okankplɛ Kaisare kosate ɔflo. Nya yenyifo mə lelabi miə maala bo kasɔ eto betidi kenye. ²⁰ Nyamfo eso minkpadi mi læ ndiko mi etiki nɛ. Itsyise Nwə Onanto Lékpɔ ɔhile Utsyə ini Israelfɔ kenke eto nwə banle kusu bobee, wə ni nwə mimfo minɔ miə wə ni nwə eso baakpe mə læ amana əsuə nɛ.”

²¹ Nya bátɛyi wə bənkə, “Bo αεε, bóamfo tɔ kulesa itsyi læ fə əsuə. Nya bóamfo kukue nye kenye bua saa læ fə əsuə itsyi læ bayimi ba dítsyi Yudea bəbə bo ɔflo. ²² Fɛɛ bola boə boanɔ lesatsyua itsyi læ lesa nə fáfo fánɔ mfo əsuə. Itsyise sintintii, baantɛyi kulesa sɛɛ sa itsyi læ ditsyukpa nəmfo əsuə ku kalebe saa.”

²³ Nyaso bətsyə wə diyi lɔni, nya betidi kpə díbə wə ɔflo. Mfo nya údi mə etiki itsyi læ Onanto eto sekakedikɔ əsuə. Nya ókpa mə nsusu úsuko kaka Moses ku Onanto eto bənyɛləkətidi lɛwɔni asa bətsyə itsyi læ Yesu əsuə. Nya údi mə etiki idu læ olesie isu ese læ dítsyitsyo lefe. ²⁴ Nya betidi bətsyua læ mə nti léfo wə bánɔ, fɛɛ bətsyua tsya dímamfo lesa nə ɔtɛyi banɔ. ²⁵ Nya etiki nyamfo léboko kənə læ mə nti. Nya se banle busənsə keluu, Paulo átɛyi mə etiki fɛfɛ nəmfo nkə, “ɔnukuale uni bæ Lɛwɔnɔ Kenke leyɛ læ Yesaya əsuə nya ɔtɛyi bo banamə bənkə,

²⁶ 'Bisu bikatɛyi Yudafo bɛnkɛ,
 "Bionɔ fɛ biɛmbonɔ kasɔ,
 nya buinyɛ nya biɛmbunyɛ fɛ bisu bete."

²⁷ Itsyise betidi bamfo eto ketu kpe ale,
 nya mɛ ato etidi,
 nya bɛti mɛ ɛnɛmi tsya.

Lenni nko innii, eni ele bɛ mɛ ɛnɛmi nnyɛ,
 nya mɛ ato tsya ebɔnɔ,
 nya mɛ nsusu tsya ebokpa kɛ

bɛ lɛ batsyi bawuninsɛ lɛ bɛbɛ mɔ oflɔ bɛ lɛ mɔ, Onantoo, lɛ ntsya mɛ.' "

²⁸⁻²⁹ Nya Paulo lɛlosɛ wɛ etiki nyamɛ nkɛ, "Ele bɛ nteyi mi lɛ bete biɛnkɛ,
 ditiki nɛ Onanto luufi ofo betidi lɛ nkprɛ, bɛfi ni bɛsuko mba lenni Yudafo.
 Nya mɛ, bofo ni banɔ!"

³⁰ Nya Paulo lɛkɛ mfoɔ alɛ ɛnuɛ lɛ diyo nɛ ɔfo ɛkafɔ kayo, nya ɛkafɔ
 betidi ba kenke ba dikɛbɛ wɛ oflɔ. ³¹ ɔbe Onanto eto sekakediko letsya
 ku wɛ utu ku ɛsuɛale ɛtɛ mɛ, nya ɔtɛ mɛ asa nnya lɛyɛ lɛ Bonanto Yesu
 Kristo ɛsuɛ. Nya kutsyuɛ saa mɛnti wɛ kusu.

ROMAFƆ

Kukue Ko Paulo Lɛwɔni Útə Romafɔ

¹ Mɔ, Paulo, wə ni Yesu Kristo eto uyifoyifo, nya mini nwə bátsyese ku Onanto diləkə nkə mbé wə Ditiki Sɛɛ letsyaa, mɔ ni nwə lɛwɔni kukue komfo nɛ. ² Onanto eto Ditiki Sɛɛ nə ótɛyi wə bənyeləkətidi ba úləkə útsyɛ nkə wuuləkə ote kawunsia fe kase bawɔni bákpe lə Awɔnisa Kenkɛ eto Kukue əsuə. ³ Katɛyiketsyɛ kamfo etsyi lə Onanto eto Ubi wə ni Bonamute Yesu Kristo əsuə. Bále wə fe kawunsia kamfo eto utidi wə ni Oka David eto kafo eto ubi. ⁴ Nya ɛyɛ lə Lɛwɔnɔ Kenkɛ əsuə, Onanto ələkə wə ótɛ betidi lə wə əsuəale əsuə nkə wə ni wə ubi wə ótakasə utsyiko ɔkɔmə. ⁵ Nya ɛyɛ lə Kristo əsuə, Onanto ənyə bo kaminsə nya úfi bo úyifo wə batɔnkpe itə Kristo bə lə butə kawunsia eto betidi lə bafo wə banɔ lə beyifo wə lelabi. ⁶ Nya mimba nkpe lə Roma tsya, eyifo betidi ba Onanto lékpadi nkə bibə bɛfiani Yesu Kristo eto bale.

⁷ Nyamfo eso minlɛ kukue komfo bɔwɔni kətə mi mba kenkɛ nkpe lə Roma nya Onanto laala mi, nya ókpadi mi nkə, bibə bɛfiani wə bale nɛ.

Boanto Onanto ku Bonamute Yesu Kristo eto lefonə ku diyuə lə disiaکو mi.

Paulo Ála Nkə Lə Ubə Unyə Mə.

⁸ Ditutɛɛ, nyɛ lə Yesu Kristo əsuə nɛ mɔ Onanto ani bɔsɔ lə mi disi, itsyise kawunsia eto betidi kenkɛ áno kase béfo Onanto bɛnɔ. ⁹ Onanto wə eto keyifo meeyifo ku kafo faa, nwə eto Ditiki Sɛɛ nə maabe letsya itsyi lə wə ubi əsuə, wə ni futsyɛ luuləkə ote nkə maanta mi əsuə kulefe lə nɛ ola boto nɛ. ¹⁰ Nya lefe saa nə minlɛ ola botoo, maale Onanto lekpakpa minkə lə iyifo wə lelabi, lə nyə kusu lə mbə nyə mi lə lefe nəmfo əsuə.

¹¹ Iyifo mɔ lelabi kekkeke bə lə mbə nnyə mi lə nwunsəko mi lə lɛwɔnɔ əsuə bə lə binyə əsuəale. ¹² Lesa nə minlɛ bɔtɛyi mfo ni bənkə lə bokpe bo əsuə nkɛale lə lefe nəmfo kemia, lə mi bɔfokanɔ lə bokpe mɛ nkɛale, lə mintsya lə nkpe mi nkɛale.

¹³ Mɔ bayimi, nla miə betɛ biənkə iyifo mɔ ketsyue lə lefe kpə əsuə bə lə mbə mi ɔfo, fɛɛ yəntə mɛ kusu nko. Iyifo mɔ lelabi bənkə nwunsəko betidi lə bafo Kristo banɔ lə mi nti fe kase minyifo lə betidi ba lenni Yudafɔ bamba nti. ¹⁴ Nko eto keyifo kamfo eyifo lesa nə ele bə nyifo ntə utidi saa, Grikifo ku mba lenni Grikifo, ku betidi ba nyi ekue ku mba lenyi ekue tsya. ¹⁵ Lə nyamfo eso maabɛbɛ kekkeke bə mbə ntɛyi mi mba nkpe lə Roma tsya Ditiki Sɛɛ nəmfo.

Isuəale Nya Ditiki Sɛɛ Nəmfo Nkpe.

¹⁶ Ditiki Sɛɛ nəmə eto bɔtɛyi anlɛ mɛ kofani, itsyise iyifo Onanto eto əsuəale nya lətə utsyuə saa wə laafokanɔ lə unyə nkpə. Yudafɔ ni betute ba lɔnɔ fe mba lenni Yudafɔ lə bətəkə. ¹⁷ Ditiki Sɛɛ nəmfo ələkə kusu sɛɛ ko lələkə Onanto eto lelabi kate. Nya kusu sɛɛ komfo etsyi lə bɔfokanɔ əsuə idu lə kasɔ ketsyikokɔ isu esɛ lə kalosəko. Lə fe kase bawɔni lə Awɔnisa Kenkɛ eto Kukue əsuə bənkə, “Utidi wə ke ni ɔsɛɛ lə Onanto eto ənəmi ɛyɛ lə bɔfokanɔ əsuə, wə hā luusia nkpe nɛ.”

Onanto Ɔənyə Ɔblɔ Lə Lebua Saa Eto Okle Ɔsuə.

18 Onanto ælækæ wæ leblōfi itsyi taa kato kate læ asa nnya diñyæ wæ æsuæ ku asa bua eto eyifosa nnya leeti betidi kusu bæ læ baye onukuale æmæ kosate bote. 19 Wænyæ oblo itsyise betidi ænyæ Onanto eto asa nnya úyifo ketsye lekpo wuee. Itsyise Onanto kosate dílækæ nnya wuee óte mæ. 20 Itsyise idu læ lefe næ Onanto díyifo kawunsiæ, asa nnya kenke úyifo utsyæ læ kee, ælækæ Wæ æsuæale manlo nnya boænnýæ ku wæ ditsyæbi boænnýæ ku bo ænæmi kate. Nyaso kuutsyüæ saa bio æmbofo boteyi nkæ woamfo Onanto on.

21 Ite bæ betidi yi Onanto tsyaa, beemfi dibu næ diñyæ itæ wæ kætæ wæ. Nya baanso wæ ani tsya. Læ nnya kenýe, asa bimba eto disí ete beebu. Nsusu se saa æmbæ mæ nya mæ nsusu leena tû. 22 Nya bænyæ mæ æsuæ fe babesibe, fæ bamumu beni. 23 Nya baaye Onanto wæ ni nkpæ kenke busumu, kefi atesæ kætæ asa bimba nnya læmbæ nkpæ. Beefi asa fe utidi nye baklobæ nye bebuki akpa ana nye bebuki ba laakpi læ kaso fe owa eto okle kesumu bon.

24 Læ nyasoo, Onanto ælækæ mæ ani, nkæ beyifo lesa næ kee baala. Nya beefi mæ æsuæ eto sinæ keyifo asinsa ku afanisa ku mæ betsyüæ. 25 Nya beefi bidiatyitæyi ketsyæ læ Onanto eto Ditiki Sæe næmæ eto kenýe. Bomu læ kedi bufi kætæ Onanto eto kenýe, beefi ke kætæ asa nnya Onanto æmæ díyifo. Fæe Onanto kosate wæ diñyæ utæ atesæ lefe saa, wæ ele bæ besumu næ. Ibæ itæ nko.

26 Asa nyamfo eto okle eto buyifo eso Onanto léyani betidi bamfó næ, nya beeyifo asa nnya ni mæ sinæ eto alasa nnya lænæ mæ kakpe læ afanisa æsuæ. Nya besio kulaa tsya laayani basani ketsye keso kalabeko mæ besiotstyüæ nnya lanye læ kusu æsuæ. 27 Nya nko ke ini bæ mæ basani tsya laayani besio ketsye nya beeyifo afanisa nyamfo eto okle kalabeko bætstyüæ fe sisæ ku sisæ seka. Nya læ nyamfo esoo, Onanto ænæ mæ koto ko diñyæ itæ mæ læ mæ ditsyæbi bua næ baate mfo eso. 28 Nya se báni bæ bembokase asa nnya diñyæ itæ itsyi læ Onanto æsuæ esoo, Onanto ælækæ mæ ani, nkæ býyifo asa nnya dimalækæ léfo mæ nsusu kenke. Nya beeyifo asa nnya yanle bæ beyifo. 29 Nya asa bua saa yifoyifo eto okle lefo mæ nkpæ kenke. Nya asa bua nyamæ ni nsusu bua fifi, kunænkpæ ku kabua eto bøbæbe kætæ utsyüæ. Nya disí iyi mæ nkpæ æsuæ ni kænænse, betidilolo ku ekiti kpænkpæ ku bidiatyitæyi ku kekisi ku mæ bætstyüæ eto ketikimadidi. 30 Nya beedi etiki bua kabiasæ mæ bætstyüæ eto aye. Beyifo betidi ba leekisi Onanto. Baaka bætstyüæ, nya baabesæ æsuæ kato, nya baate æsuæ. Nya baabæbe kabua kætæ bætstyüæ læ esu kpæ æsuæ. Nya bæambu mæ anto ku ambemæ. 31 Beyifo betidi bæ lenyi kasæ læ kabua æsuæ. Nya mæ kosate eto lesa næ baatæyi tsyaa, beenyifo læ nnya æsuæ. Bakpe lefomfi nya bænnýæ utidi kaminæ nya bankpe disiale. 32 Beeyi bænka læ Onanto eto afi æsuæ, betidi bæ læsiasæ nkpæ nkoo, Onanto ebolo mæ dikpi. Fæe mfe bænyæ kekळे læ mæ asa bua nyamfo buyifo æsuæ næ. Nya inni nyamfo mate, bomu beekeko betidi bæ leeyifo asa nyamfo tsya.

2

Onanto Aakponko Betidi Kenke Lekpo Læ Onukuale Esuæ.

1 Nyaso, mæ oyimi, fæ nle betidi bamba lekpo bokponko? Niæ, niæ, niæ inii, æmbofo boteyi fæ, fæ ye læ kusu sæe æsuæ. Læ álo fuutsyüæ dikpii, nko ke foolo fæ æsuæ dikpi næ. Itsyise asa nnya beeyifoo, nnya okle ke fintsyæ leeyifo næ. 2 Buyi boæ Onanto hæ ni osæe nya okpe æsuæale bæ okponko

betidi ba leeyifo asa nyamfo eto okle lekpo. ³ Nya læ fə mə ɔyimi, wə ni kawunsiə kamfo eto utidi wə leeyifo asa nyamfo eto kakle læ betidi bamba dikpi boloo, ebu fə ebofo butsyetsyi kedu læ Onanto eto lekpoƆkponkpo əsuə? ⁴ Nye ebu fə himba ete ini bæ Onanto leeyifo fə kəfoəkɔɔ nya onkɔɔ dibusə ku disuətsyə itə fə? Enyi sitinti fə, Onanto eeyifo fə kəfoəkɔɔ kamfo itsyise woala nkə woawunsəko fə læ atsyi awuninsə.

⁵ Nya se fetidi ato, fāni fə əmbətsyi fə ləkəəsi awuninsə esoo, fə kosate dītə Onanto læbə fə koto bunə kon læ diyi nə əsuə wookponko kawunsiə kenke lekpo tsyɔntsyɔ. Diyi nəmfə nya wuuləkə wə lefonyi ote nɛ. ⁶ Nya Onanto loobofo utsyue sa kayo læ wə keyifo ka úyifo kumə əsuə. ⁷ Betidi ba laakɔɔ otsyekle læ kasɛyifoyifo əsuə nya baabəbɛ Onanto eto diyənde ku dibu ku nkɔɔ manloo, Onanto ebutə mə nkɔɔ manlo. ⁸ Fɛɛ betidi ba ini kədiə hā baabəbɛ nya beentsyue ɔnuakualɛ əmə koto, nya baala asa bua buyifoo, Onanto ebunyə ɔblɔ okɔɔ mə unə mə koto kekɔɔ. ⁹ Betidi ba kenke difi asa buayifoyifo betsyi disii, ebudi ohiā nya boonyə kanyi. Yudafɔ luudi betute, nya mba lenni Yudafɔ luutəkə. ¹⁰ Fɛɛ mba leeyifo asa sɛɛ, Onanto ebutə mə kato eto diyənde ku dibu ku diyuəsə. Yudafɔ luudi betute, nya mba lenni Yudafɔ luutəkə. ¹¹ Itsyise Onanto ambe utidi eto ənəmi fɛ woala etiki kələkə.

¹² Betidi ba kenke dímante Mose eto afi fɛ bɛyifo abuaa, tsya ebukɔɔ banya, ite bæ Onanto embufi afi nyamə okponko mə lekpo tsyafɛ. Fɛɛ mba nyi Moses eto afi nyamə fɛ beeyifo asa buaa, Onanto ebokponko mə lekpo ɛyɛ læ afi nyamə əsuə. ¹³ Itsyise inni betidi ba leetsyue ato kanɔ afi nyamə ba luudi basɛɛ læ Onanto eto ənəmi. Bomu, betidi ba leeyifo læ afi nyamə əsuə, mə ni mba luudi basɛɛ nɛ. ¹⁴ Afi nyamfo əmbe mba lenni Yudafɔ, fɛɛ læ kawunsiə eto kobetete əsuə mə kosate leeyifo læ kɔfi komə eto etsyuesa əsuə, inwə efiani kɔfi itə mə ite bæ kɔfi komə əmbə mə tsya. ¹⁵ Ɛlɛ bote bæ Onanto ɛfi asa nnya nkɔɔ læ Moses eto afi nyamə əsuə ɔkɔɔ læ mə akəəsi əsuə. Nya mə akəəsi tsya læ bote nko. Nya lefe ditsyue, mə nsusu aalo mə dikpi nye ələkə mə kasɛyifoyifo kate. ¹⁶ Nyamfo ebubə læ lefe nə Onanto luutə kusu Yesu Kristo kponko betidi kenke lekpo læ asa nnya baakula læ mə nsusu kenke kəmiə fɛ kase Ditiki Sɛɛ nəmə maabe letsya nɛ bɔɔtyi.

Moses Eto Afi Áteyi Asa Itsyi Lə Yudafɔ Ɔsuə.

¹⁷ Nya læ aakpadi fə əsuə fə Yudanyə, nya faaye læ Moses eto afi əsuə, nya faabesə əsuə kato fə, fə eyifo Onanto eto ɔyetsyue. ¹⁸ Eyi lesa nə Onanto laala, nya fenyi lesa nə ni læsɛ, fɛ kase fákase nnya læ kɔfi əsuə. ¹⁹ Eebu fə əsuə fɛ oteesu itə benəmba nya feni lekpasə itə betidi ba nkɔɔ læ kutuntu. ²⁰ Efi fə əsuə eyifo nwə leekuləsə mba lenyi kobe nya faate asa mba ənə dimankɔɔ tɔ. Eyi kukɔɔ fə kobe ku ɔnukualɛ sɔɔ nkɔɔ læ Moses eto aafi nyamə əsuə. ²¹ Beso fə laate betidi bamba asa, fɛ faante fə əsuə asa nyamə? Aabe letsya fə benyu nya fə kosate enyuu? ²² Aateyi fə bankɔɔ kusia nye kusə, fɛɛ fə kosate nkɔɔ? Ɛfiəsə aalɛ fə sɛsi, fɛɛ eeyu asa nnya beefi kakpa wə. ²³ Aabesə əsuə kato fə eyi Onanto eto afi, fɛɛ enyi fənkə, fə ke laata Onanto eto afi kebuu, əəntə wə dibu? ²⁴ Lə Awonisa Kɛnkɛ eto Kukue əsuə, bátɛyi bənkə, “Mi Yudafɔ eto eyifosa eso mba lenni Yudafɔ laakpadi Onanto diyɛ bua.”

²⁵ Lə eeyifo lə afi nyamfo əsuəə, fə lelolala eyifo lesa nə nkpe kutəkə. Fəe lə eenyifo lə afi nyamə əsuəə, nyale lelolala nəmə eyifo lesa bimba. ²⁶ Nya lə utsyuə wə lenni Yudanyə, wə dímanla lelo eeyifo lə afi nyamə əsuəə, Onanto ebunyə wə fe utsyuə wə lela lelo. ²⁷ Mómóó, nwə lenni Yudanyə, fe weeyifo lə kofi komə əsuəə, ebokpe kofani fə Yudanyə wə laata kofi ko báwɔni bətsyə kebu ite bə bála fə lelo tsyafe.

²⁸ Inni əsuə eto sinə əsuə nnya boənyə futsyə ni Yudanyə tinti. Nya lelo eto bola kosate tsyaa, enni lesa nə ete ńyə itə əsuə eto sinə eto keyifo ka betidi ləənyə ketsye lekpo futsyə feni. ²⁹ Bomu utsyə ni Yudanyə tinti ni futsyə wə laate lə wə eyifosa əsuə nkə úfi wə lekəəsi útə Onanto. Inni nnya ləyɛ lə əsuə eto sinə sia bála eyɛ lə kɔfikpekpe eto lekpa eto ditiki əsuə. Bomu nnya ləyɛ lə Ləwɔnɔ Kenkɛ əsuə. Nnya ini kawunsiə eto kuutsyuə wə laabesə utidi əmfo eto diye kato, bomu Onanto.

3

¹ Nya lə ite nkoo, nte kutəkə ko Yudanyə wə bála lelo luunyə enso mba lenni Yudafo? Nte kutəkə ko nke lə lelolala əsuə? ² Lə esu kɔə əsuəə, kutəkə kpe. Tutɛɛ, Yudafo eto ani nnya Onanto difi wə Ditiki Sɛɛ ókpe.

³ Fəe lə ibə bə mə bətsyuə mámfɔ bání? Afo anɔ fə lə nyaso Onanto embuyifo lə wə kenye ka útsyə əsuə? ⁴ Kulefe! Lə ibə bə utsyuə saa eeyifo odia kulaa tsyaa, te fə Onanto eeyifo lə wə ditiki əsuə. Fe kase báwɔni lə Awɔnisa Kenkɛ eto Kukue əsuə nnya nle bətɛyi nkə, “Lesá saa aate bə fə kenye eto etiki eyifo ɔnukuale.

Nya lə bakpronko fə lekpo, buutə fə ləbe.”

⁵ Lə bo etikididi əsuəə, boateyi boənkə bo abua nnya boeyifoo, ətə bə betidi nyə asa sɛɛ nnya Onanto leeyifo ketsye lekpo, ntsyə ini nnya tsya? Lə nyasoo, bətɛyi boənkə yəmbələkɛ bə Onanto nə bo kotoo? Kulefe! Fəe nko bətsyuə leebu ne! ⁶ Nya lə Onanto eni nwə leeyifo asa lə kusu əsuəə, be əsuə wuunyə okpronko kawunsiə eto betidi kenke lekpo? ⁷ Bətsyuə aala bɔtɔ bə, “Fəe lə mɔ bidia bia maateyi ələkə Onanto eto ɔnukualetiki kate wee, itə bə batesə wəə, nyale beso baalo mɛ dikpi bənkə utidi bua mini?”

⁸ Lə bufi nnya nkoo, boofɔ bətɛyi boənkə, “Bətə lə bukeyifo asa bua lə asɛɛ lə ɛbɔ itsyi lə nnya əsuə.” Fəe betidi bətsyuə lə bo abie busə kaka bo, nya banle bətɛyi bənkə bo bomu nle etiki budi nko. Betidi ba luufi nnya nkoo, bəńyə itə bə Onanto lo mə dikpi.

Betidi Ba Kenke Eeyifo Kabua.

⁹ Nya mómóó, be boofɔ bətɛyi lə bomba ni Yudafo əsuə? Bətɛyi bɔnlɛ boə bo ale alekɛ eso mba lenni Yudafo eto alee? Kulefe! Itsyise mótɛyi ntɔnsə koko minkə kabua ébudi Yudafo əsuə ku mba lenni Yudafo kenke tsya əsuə. ¹⁰ Itsyise nyamfo eto okle báwɔni bákpe lə Awɔnisa Kenkɛ eto Kukue nɛ bənkə,

“Kuutsyuə saa əmbə bə wə eyifo ɔsɛɛ lə Onanto eto ənəmi. Lə ɔni kplɔ əmbə!

¹¹ Kuutsyuə saa əmbə wə ləənyə kasɛɛ kətsyə lekpo.

Nya kuutsyuə saa tsya əmbə wə laaye lə Onanto eto kusu sɛɛ əsuə.

¹² Betidi ba kenke etsyi kama bakpe Onanto,

nya məmblɛ kenke ébota bébu.

Nya kutsyuə saa əmbə wə leeyifo kasɛɛ. Lə ɔni kplon əmbə!

¹³ Mə akuelonlobi eyifo fe kudi ko ləsinɛ kenye kunte.

Nya mə kadiakami ńyə itə bidia bətɛyi.

Nya mə nyɛ eyifo fe owa eto keni.

¹⁴ Nya mə nyɛ kenke diyɛ ekudi ku kalo kpɛnikpini.

¹⁵ Mə akpa aataka mlə mlə lə utidi eto bolo əsuə.

¹⁶ Bensi nkpə sɛɛ saa nya ini kanyinyanyə hā bəənə kaboko.

¹⁷ Nya benyi kase ele bə bəsiə nkpə lə diyuə əsuə.

¹⁸ Nya mə ditsyabi ante bə baate Onanto sɪkpɪ.”

¹⁹ Mɔmɔɔ, buyi boənkə lesa saa nə bətɛyi lə Moses eto afi əsuə, bətɛyi nnya bətə betidi ba nkpe lə afi nyamə kalo, bə lə utsyuə saa lə ɔyɛ wə əsuə kɛnyɛ buləkə, bə lə kawunsia kenke kake lə Onanto eto lekpokpo eto kalo.

²⁰ Nyasoo, kuutsyuə saa embuyifo ɔsɛɛ lə Onanto eto ənəmi bə ɔyɛ lə afi əsuə eso. Bomuu, lesa nə afi nyamfo leeyifo ni bə yələkə kate utidi nkə uyifo obuayifo.

Onanto Ku Kawunsia Eto Betidi Eeyifo Bani Eyɛ Lə Kristo Bofokanɔ Əsuə.

²¹ Fɛɛ kusu ko əsuə Onanto leyɛ ɔləkə ɔtɛ nkə betidi eyifo basɛɛ, mánɔyɛ lə afi əsuə. Afi ku Onanto eto bənyeləkətidi ələkə nyamfo bəte wuee.

²² Onanto ətə nkə betidi ba léfo Kristo bánɔɔ, yifo basɛɛ. Úyifo nyamfo útə betidi ba kenke léfo Kristo bánɔ. Nya wóankpe kabakefe lə betidi nti.

²³ Betidi baa tā eyifo kabua, nya bánnyi báfi Onanto eto diyənde blɛmblɛ kon.

²⁴ Fɛɛ Onanto, eyɛ lə Kristo Yesu wə léfo kayo lə bo disɪ ətə nkə bofiani basɛɛ lə wə lefonə əsuə eso. ²⁵ Onanto éfi Yesu útə fe kedi lə bo abua eto disɪ. Nya eyɛ lə wə ukpə əsuə, lə befi bo abua batsyɛ lə bofo Kristo bano ko. Onanto éyifo nyamfo lə ufi ote bo nkə wə eyifosa yɛ lə kusu sɛ əsuə. Ɔkɛ dibusə lə lefe nə léfe mmə, nya úfəsɛ ənəmi úti betidi eto abua nnya bəyifo. ²⁶ Úyifo nyamfo nkə lə ote bo lefe nəmfo nkə wə kosate eyifo nwə diyifo ɔsɛɛ, nya weebu nwə léfo Yesu ɔnɔ tsya nkə wuuntsya eyifo ɔsɛɛ lə wə ənəmi.

²⁷ Nya be əsuə bofo buñyə kasɔ lɛkɔɛsi? Bumbə kulesa! Bə boayɛ lə afi əsuə eso lee? Owo, bomu eyɛ lə bofokanɔ əsuə, Onanto laalɔ bonko wə eto nti. ²⁸ Itsyise buyi wuee boə, eyɛ lə bo bofokanɔ əsuə, nya utidi laafiani ɔsɛɛ lə Onanto eto ənəmi, nya inni lə wə boyɛ lə afi nyamfo əsuə eso. ²⁹ Nyee, Yudafɔ hā ete ni Onanto eto bale? Nya unni mba lenni Yudafɔ tsya eto Onanto? Ee, uyifo mə tsya eto ole. ³⁰ Onanto ɔni kplo nkpe. Wə luubu Yudafɔ nkə beyifo basɛɛ eyɛ lə mə bofokanɔ əsuə. Nko ke eso wuubu mba lenni Yudafɔ tsya basɛɛ, eyɛ lə bofokanɔ əsuə nɛ. ³¹ Nyaso be nyamfo nɛ bote? Bote ɛnlɛ bə bóyani afi nyamə butsyə bə lə bofokanɔ lə bofo busia lə nnya kɛnyɛ? Kulefe! Inni nko, bomu bə lə bɔlɛ afi nyamə lə kɔni kekkeke.

4

Abraham Eto Nkpesiasia Aate Kase Bofokanɔ Nkpɛ Kutəkə.

¹ Be ni lesa nə bofo bətɛyi ketsyiko lə bo Ona Abraham əsuə boə únyə utsyə lekpo itsyi lə ditiki nəmfo əsuə? ² Lə eyɛ lə keyifo ka úyifo əsuə eso Onanto dínɔyɛ nkə Abraham eyifo ɔsɛɛ, nyalɛ okpe kənyənkɔ wofo bətɛyi nko kasɔ lɛkɔɛsi. Fɛɛ umbə kənyənkɔ nko lə Onanto eto ənəmi, itsyise inni Abraham eto keyifo inni únyə. ³ Itsyise lə Awɔnisa Kenkɛ eto Kukue kemia, bətɛyi bənkə, “Abraham áfo Onanto ɔnɔ. Lə nnya eso Onanto ənyə nkə uyifo ɔsɛɛ.”

⁴ Lə utsyuə eyifo keyifoo, wə kayofofoo eni atsyesa, bomu iyifo lesa nə dɪnyə itə wə lə wə keyifo kamə eto kenye. ⁵ Fɛ lə utsyuə afo ɔnɔ nkə Onanto eeyifo utidi wə laante wə sikpi woafiani ɔsɛɛ, lə wɔenyifo keyifo saa tsyaa, fɛ ini lə wə bofokanɔ əsuə esoo, Onanto eefi wə fe ɔsɛɛ. ⁶ Nko eso Oka David leteyi nkə utidi wə Onanto dibu nkə uyifo ɔsɛɛ, fɛ yányɛ lə wə keyifo ka úyifo esoo, uyifo utidi wə baakpo atsyɔ. Oka David áteyi nkə,

⁷ “Onanto ákpo atsyɔ betidi

ba úfi mə abua ótsyɛ,

nya úləkə mə utsyiko lə mə abua əsuə.

⁸ Onanto ákpo atsyɔ utidi

wə eto abua Bonamute dímanwɔni útsyá wə blɛmblɛ.”

⁹ Nya atsyɔkpokpo eto etiki Oka David leteyi mfoo, mba léla alo ete luunyə ni nnya? Kulefe! Eka mba dímanla alo tsya, itsyise Awɔnisa Kenke eto Kukue lɛ bɔteyi nkə, “Abraham áfo Onanto ɔnɔ, nyaso Onanto léfo wə nkə uyifo ɔsɛɛ nɛ.” ¹⁰ Nya dimamfe ini Onanto dɪnyə wə nkə uyifo ɔsɛɛ nko? Lefe nə Abraham dímanla tɔ lelo lee, lee lefe nə úkala lelo eto kamaa? Inni lə lefe nə óla lelo. Bomu fɛ wóla lelo. ¹¹ Lelolala eto lekpa nə Abraham díyifo mfóo, eyifo lekpotstyətsyə nə laate bə Onanto áfo wə. Itsyise wə bofokanɔ ətə bə Onanto áfo wə nkə uyifo ɔsɛɛ fɛ óla lelo. Nya eyɛ lə wə bofokanɔ əsuəə, Abraham afiani mba léfo bánɔ kenke eto anto. Nya Onanto áfo mə nkə beyifo basɛɛ lə lefe nə eto lefe bánla lelo kulaa tsya. ¹² Abraham eyifo anto itə mba bála alo tsya. Fɛ inni fe kase bála alo eso, bomu bə besi nkpə lə bofokanɔ əsuə fe kase Boanto Abraham dísiə fɛ óla lelo eso.

Onanto Áteyi Kenye Utsyá Útə Abraham.

¹³ Onanto áteyi kenye utsyá útə Abraham ku wə kafo eto bebi nkə boodi kawunsiə kamfo eto bikə fe benake. Wə kenye ka óteyi útsyá mfo manka kase Abraham lɛyɛ lə afi nyamə əsuə eso. Bomuu, óteyi utsyá nko itsyise ófo Abraham fe ɔsɛɛ eyɛ lə wə bofokanɔ əsuə eso. ¹⁴ Nya lə ite bə mba leeyifo lə afi əsuə lofo Onanto eto kenye tsyatsyá eto asaa, nyalɛ bofokanɔ mensi fe itə, ete kenye tsyatsyá tsya ensi əmbəkɛ nɛ. ¹⁵ Itsyise afi ələkə Onanto eto lɛblɔfi kate. Fɛ lə afi əmbəə, nyalɛ kɔfi botakebu tsya əmbəkɛ.

¹⁶ Lə nyasoo, kenye tsyatsyá kamfo aka bafokanɔfo nya ini kenye tsyatsyá itə Onanto eto betidi nya ini wə lefonə nə úfi útə betidi ba kenke ni Abraham eto kafo eto betidi. Nya inni mba Onanto ditə afi mate hā ete ni wə kafo eto betidi. Bomu mba léfo bánɔ tsya fe Abraham. Itsyise, Abraham eyifo mba léfo bánɔ kenke eto anto. ¹⁷ Nya fe kase Awɔnisa Kenke eto Kukue leteyii, “Mfi fə ntsyá ese kpə eto anto.” Nya kenye tsyatsyá kamfo díbə itə lə Onanto eto ənəmi. Onanto əmfoo, wə Abraham léfo ɔnɔ, kpe əsuəale itsyise wə lootakasə bəkpənkpə besinkli bəbə nkpə. Nya wə ləətə asa nnya dímanke kɔ ləbə kake!

¹⁸ Itə bə kusubebe si kəkɛ tsyaa, Abraham esi úkabe kusu kókoko, nkə woofiani ese kpə eto betidi eto anto fe kase Onanto leteyi nkə, “Fə kafo eto bebi tsya ebufui kpenkpenkpe fe befandebi.” ¹⁹ Abraham ébobe ófo fe alɛ kolofa. Fɛɛ ani mánlo wə lə wə bofokanɔ əsuə, itə itə wə əsuə eto sinə ébobe efe nya únyə nkə útəkə lə nkpə eto kotosi nya Sara tsya ébobe ófe ku bole. ²⁰ Fɛɛ nyamfo mánlo wə ani lə wə bofokanɔ əsuə. Bomu ókəbe Onanto eto kenye tsyatsyá ólɛ keklekɛ, nya ókpe nkəale lə wə bofokanɔ

bomfo əsuə nya úfi atesə útə Onanto. ²¹ Nya óte wuee nkə Onanto kpe əsuəale wofo lesa nə ke óteyi utsyə buyifo. ²² Nya lə bofokanə bo leke wə esoo, Onanto ənyə nkə uyifo ɔsɛɛ. ²³ Nya inni wə mate əsuə ete bəwɔni etiki nyamfo betsyiko bənkə, “Onanto ənyə nkə uyifo ɔsɛɛ.” ²⁴ Bomu eka bomba tsya Onanto dínyə nkə bo tsya eyifo baseɛ eyɛ lə kase bófo Onanto wə létakasə Bonamute Yesu utsyiko ɔkɔmə bóno eso. ²⁵ Onanto ətə kusu bálo Kristo lə bo abua nnya búyifo eso. Nya Onanto létakasə wə utsyiko ɔkɔmə bə lə wə Onanto lə unyə bo baseɛ lə wə ənəmi.

5

Onanto Ɔnyə Bo Fe Baseɛ.

¹ Nya mɔmɔɔ, se Onanto díyifo bo baseɛ eyɛ lə bo bofokanə əsuə esoo, Onanto ətə diyuə édufə bonko wə nti eyɛ lə Bonamute Yesu Kristo əsuə. ² Nya se bófo Kristo bɔnɔ esoo, útə nkə bofo Onanto eto lefonə nə əsuə bonkpe mɔmɔ. Nya bɔnlɛ disuəyuə bunyə sitinti, itsyise bɔle kusu bobɛ boə buunyə kesiəko lə Kristo ɔflo lə Onanto eto sekakedikə eto diyənde əsuə. ³ Lə nnya kamaa, boənyə disuəyuə lə bɔle kanyi bunyə itsyise buyi boə kanyinyənyə kamfo eto okle ləətə boənyə kekleke nɛ. ⁴ Nya bo buńyə kekleke, ətə bo ditsyəbi sɛɛ. Nyamfo luutə bə bunyə kusubebe. ⁵ Nya kusubebe komfo əntə boedi kofani. Itsyise Onanto áyɛ lə Ləwɔnɔ Kenkɛ nə útə bo əsuə útə nkə wə lelabi ba didufə bo lə əsuə kenke.

⁶ Lefe nə diyifole saa dímensi fo bo bɔkɛɛ, Kristo əbə lə lefe sɛɛ əsuə nya úbə úkpə lə bo babuayifo eto disɛ. ⁷ Mɔmɔɔ, iyifo lesa nə nkpe ale bə utsyuə kpə lə utidi wə ni ɔsɛɛ eto disɛ. Fɛɛ yoofo budɛ bə utsyuə ebofo bɔtɔnɔ nkə lə ukpə lə utidi wə leleke eto disɛ. ⁸ Fɛɛ Onanto ələkə óte bo wuee kase woola bo. Itsyise lefe nə bóke lə lebuə əsuəə, útə nkə Kristo kpə lə bo disɛ.

⁹ Nya se eyɛ lə Kristo eto kɔtə əsuə nya úyifo bo baseɛ lə Onanto eto ənəmii, ukpə əmfo ebuləkə bo utsyiko lə Onanto eto ləbɔfi kplɛ əsuə eso. ¹⁰ Nya lə Onanto álɔ bonko wə nti eyɛ lə wə ubi eto ukpə əsuə lə lefe nə búyifo wə balontidi mfóo, nyalɛ lefe nə bonko wə eto nti díkalɛkɛɛ, Onanto ebunyə bo kaminšə, úləkə bo kulaa tsya oso itsyise Kristo kpe nkpə. ¹¹ Nya inni nyamfo mate ete, bomu buunyə disuəyuə tinti ku wə itsyise Onanto kosate, eyɛ lə Bonamute Yesu Kristo wə Onanto álɔ bonko wə eto sete nti eso.

Nnya Ɔsuə Adam Nkpe Lete Lə Kristo Ɔsuə.

¹² Lebuə áyɛ lə utidi ɔni əsuə díbə kawunsiə, nya lebuə nəmə díne ukpə léboko kawunsiə. Nyamfo esoo, ukpə ləəbə utsyuə saa lə əsuə. Itsyise utsyuə saa éyifo lebuə. ¹³ Lebuə akɛ lə kawunsiə fɛ Onanto díte bo Moses eto afi. Fɛ lə kaka afi ləmbəə, Onanto anlo utidi dikpi. ¹⁴ Fɛɛ idu lə Adam lefe íbə Moses eto lefee, ukpə ákaso ani kawunsiə kenke eto betidi ku mba dímənyifo lebuə fe kase Adam díyifo se wényifo lə Onanto eto afi əsuə. Nya Adam əmfo ńyə itə utidi wə ləəbə bubə.

¹⁵ Fɛɛ mə inuə bamə menyifo bani. Itsyise Onanto eto kafa faa eto etəsa so Adam eto lebuə nə úyifo. Adam ni utidi ɔni wə eto lebuə nə úyifo eso betidi kpə díkpə. Fɛɛ Onanto eto lefonə nə amə lesə nya nko ke ini wə kafa faa eto etəsa itə betidi kpə tsya eyɛ lə utidi ɔni əsuə nɛ, nya wə ni Yesu Kristo nɛ. ¹⁶ Nsi nle bɔteyi minkə Onanto eto lefonə ku asa nnya ləbɔ itsyi abua nnya utidi əmfo díyifo mankate. Itsyise abua díne lekpokponkpo ku

dikpilolo eboko nɛ. Fɛɛ lɛ botakebu kpɛ eto kamaa, Yesu eto lefonɛ ɛtɛ bɛ betidi eyifo basɛɛ. ¹⁷ Eyɛ lɛ utidi ɔni ɛmfo eto lebuɛ ɛsuɛ nya ukpɛ ditɛkɛ betidi kato nɛ. Nko ke eyɛ lɛ Yesu Kristo ɛsuɛ, nya betidi bɛ kenke dinya Onanto eto lefonɛ nɛ diyifo mɛ basɛɛ, bɛnyɛ nkpɛ manlo ku sekakedidi enso kenke nɛ.

¹⁸ Nyasoo, se eyɛ lɛ lebuɛ loni nɛmɛ ɛsuɛ bɛlo betidi kenke dikpii, nko ke yooyɛ lɛ kasɛɛ kani ɛsuɛ Onanto luufi ɔtsyɛ betidi nya wuutɛ mɛ lɛbɛ nɛ.

¹⁹ Nya eyɛ lɛ kase utidi ɔni ɛmfo lɛtaka ɔnyɛ lɛ Onanto eto ditiki ɛsuɛ nya betidi kenke lefiani babuayifoo, nko ke eyɛ lɛ kase utidi ɔni ɛmfo ditsyue wɛ ditiki kotoo, Onanto ebutɛ betidi kpɛ fiani basɛɛ nɛ.

²⁰ Se afi nyamɛ dɛbɛ, itɛ bɛ betidi ɛnyɛ mɛ abuayifoyifo bɛtsyɛ lekpo. Nya se bɛnyɛ mɛ abua kpɛ nyamɛ bɛtsyɛ lekpo, nko ke Onanto eto lefonɛ nye kaminɛnyɛnyɛ ka ɔfi ɔtɛ bo tsya leefui kakpe nɛ. ²¹ Nyaso kase lebuɛ ditɛ ukpɛ didi betidi ɛsuɛ, nko ke ini bɛ Onanto eto lefonɛ ebutɛ bɛnkɛ bofiani basɛɛ lɛ budufɛ lɛ nkpɛ manlo eyɛ lɛ Bonamute Yesu Kristo ɛsuɛ nɛ.

6

Kristo Eso Bunsɛ Nkpɛ.

¹ Lɛ nyamfo esoo, bɛ ele bɛ bɛtɛyi? Yoolekɛ bɛ busukosɛ bukeyifo abua bɛ lɛ Onanto lɛ ukɛtɛ bo wɛ lefonɛ kawunsɛɛ? ² Owo lo! Kulefe! Se bɛkpɛ itɛ lebuɛ esoo, yensile bɛ butɛ lebuɛ di bo ketu! Beso ele bɛ busi busiɛ nkpɛ ekeyifo lebuɛ? ³ Lefe nɛ bɛfo ntufɛlɛsɛflɛsɛ eto lekpa eyɛ lɛ Yesu Kristo ɛsuɛ bɛ lɛ buyifo bani ku wɛ, biyi biɛ ntu bo bɛflɛsɛ bo mfo ɛtɛ bɛ bɛyifo loni ku wɛ lɛ wɛ ukpɛ ɛsuɛ tsya. ⁴ Nya eyɛ lɛ ntufɛlɛsɛflɛsɛ bomɛ esoo, etɛ bɛ bo tsya ɛkpɛ nya bɛbikɛ bo ku wɛ. Nya Onanto lɛyɛ lɛ wɛ diyɛnde ku ɛsuɛale ɛsuɛ ɔtakasɛ Kristo utsyiko ɔkɔmɛ bɛ lɛ bo tsya lɛ botaka busiɛ nkpɛ fɔfɔ bomɛ ku wɛ.

⁵ Nya se bonko wɛ dikeyifo bani lɛ wɛ ukpɛ ɛsuɛ, nko ke buyifo bani ku wɛ lɛ wɛ botaka ɛsuɛ nɛ. ⁶ Nya buyi boɛ bɛsɔ bo ditsyɛbi koko nɛmɛ bɛmanklasɛ lɛ uyikabie ɛsuɛ ku Kristo itɛ bɛ bo ɛsuɛ eto sinɛ sia laala abuayifoyifo lɛ setsylo kenke bɛ boyɛ ndomufɔ budi kɛtɛ lebuɛ bio. ⁷ Itsyise lɛ utidi ɛkpɛ, lebuɛ ensiɛmbokɛ ɛsuɛale lɛ wɛ ɛsuɛ bio.

⁸ Nya lɛ bɛkpɛ ku Kristo, bɛfo bɛnɔ boɛ buusie nkpɛ ku wɛ tsya. ⁹ Buyi boɛ se Onanto lɛtakasɛ Kristo utsyiko ɔkɔmɛ, woensiɛmbukpɛ bio. Ukpɛ ensibɛ ɛsuɛale lɛ wɛ ɛsuɛ bio. ¹⁰ Kristo eto ukpɛ wɛ ɔkpɛ, ɔkpɛ itɛ sɔni hɛ bɛ lɛ lebuɛ ensiɛmbutɛkɛ kuutsyue saa kato. Nya nkpɛ bo unsi mɔmɔɔ, usi mu ku Onanto. ¹¹ Nya nko ke ele bɛ itsyɛ nɛ bɛ, mi tsya ɛkpɛ nya yanle bɛ lebuɛ si ditɛkɛ mi kato. Nyaso ele bɛ bisiɛ nkpɛ bitɛ Onanto lɛ mi loniyifoyifo ku Kristo Yesu ɛsuɛ.

¹² Nyaso biɛntɛ lɛ lebuɛ fo lekpe lɛ mi ɛsuɛ eto sinɛ sia lɛɛbɛ bukpɛ mfo ɛsuɛ, bɛ lɛ ɛsuɛ eto sinɛ lɛ sitɛkɛ mi kato lɛ asa buɛ buyifo ɛsuɛ. ¹³ Nye biɛntɛ kusu lɛ abua lɛ idi mi utu lɛ ɛsuɛ eto uyi eto kukalebe saa lɛ lebuayifoyifo ɛsuɛ. Bomu bifi mi ɛsuɛ bitɛ Onanto fe betidi bɛ Onanto dilɛkɛ utsyiko lɛ ukpɛ kemie ɔboko nkpɛ ɛsuɛ. Beyani mi ɛsuɛ eto kalebe saa bitɛ Onanto fɛnkɛ mba bɛlɛkɛ bɛtsyiko ukpɛ kenye baboko nkpɛ. Beyani mi ɛsuɛ bitɛ Onanto lɛ ufi mi uyifo asa sɛɛ eto keyifo. ¹⁴ Yanle bɛ lebuɛ si ditɛkɛ mi kato bio diyifo mi eto onamute, itsyise binsibɛ lɛ afi kalɔ. Bomu bekpe lɛ Onanto eto lefonɛ kalɔ.

Bifi Mi Ɔsuə Bitə Asasɛɛ Buyifo.

¹⁵ Nya be bɔnlɛ bɔtɛyi? Bə bunsibə lə afi kalɔ itsyise bokpe lə Onanto eto lefonə kalɔ eso, nyaso ele bə bukeyifo abua? Owo lo. Inni nko ini! ¹⁶ Biyi sintinti biə, lə bifi mi ɔsuə bekpɛ lə nwə eto keyifo biyifo kalɔɔ, nyalɛ biyifo utidi əmə eto beyifoyifo nye ndomufɔ. Lə lebuə eto sele bianɔɔ, nnya laabɔ ketsyiko mfɔ ni ukpə. Lə Onanto eto sele bianɔɔ, nya laabɔ ketsyi mfɔ ni kasɛɛ yifoyifo.

¹⁷ Boasɔ Onanto ani, bə lə lefe nə léfe mə ɔsuə, biyifo babuayifo, nya mɔmɔɔ, bifi mii lɛkɔəsi kenke béfo Ditiki Sɛɛ nə mínte mi. ¹⁸ Nya bɛbɔ lə lebuə ɔsuə, béfloma nya biyifo ndomufɔ itə asasɛɛ buyifo.

¹⁹ Nlɛ mi etiki budi ɛyɛ lə kase betidi leedi ɔsuə, lə nləkə nyamfo kasɔ nte mi lə befo nnya kasɔ bɔnɔ. Lə lefe nə léfe mmə, béyani mi ɔsuə nya béfiani ndomufɔ bitə abua buyifo ku asa nnya dimankpə ku disiale eto asa bua saa eto okle buyifo. Nko ke ini bə mɔmɔɔ, bifi mi ɔsuə bífianisə ndomufɔ bitə asa sɛ buyifo nya ete bə biyifo mba leeyifo asa kenkɛ. ²⁰ Lefe nə biyifo ndomufɔ itə lebuə, yánkɛ mi bə biyifo kasɛɛ. ²¹ Nya nte kutəkə kɔ bínɔyə itsyi lə asa nnya bíkeyifo mfɔ nnya díyifo mi afanisa mɔmɔ? Asa nnya, nyamfɔ kenke ləənə kaboko ete ni ukpɛ.

²² Nya mɔmɔɔ, Onanto ələkə mi utsyiko lə lebuə eto ani, nya bíbə biyifo wə ndomufɔ. Kutəkə kɔ bínɔyə se bífi mi ɔsuə bitə wə kenke nya biyifo kenkɛ ni bə, lə kalosəkɔɔ, buinɔyə nkpə manlo. ²³ Lebuə eto kayofofɔ ni ukpə. Fɛɛ Onanto eto ətəsə nnya wəətə bo kafo faa ni nkpə bo ləmbə kalosəkɔ ɛyɛ lə Kristo Yesu wə ni Bonamute eto lɔniyifoyifo ku bo ɔsuə eso.

7

Usə Ku Usiə Eto Nkpɛ Aate Bo Lesaatsyuə.

¹ Sitintii, mɔ bayimi, bɛnɔ nnya məəbə bɔtɛyi mfo eto kasɔ, itsyise mimblɛ yi afi nyamə. Afi aakle utidi wə nkpɛ lə nnya kalɔ lə lefe nə unsi nkpə hā ɔsuə. ² Tə mfi nyamfo nte ditsyɛbi nəmə. Usiə wə nsi kusə, sisə ku sisə eto kɔfi aakle wə kamanklasə lə wə usə ɔsuə lə lefe nə osani əmə nsi nkpə ɔsuə. Fɛɛ lə osani əmə əkpɛ, kɔfi komə mensiklɛ usiə əmə. ³ Nyaso lə usiə əmfɔ esu usiə kɔ osani bamba lə lefe nə wə usə nsi nsi nkpə, betidi ebɔtɛyi bə okpɔ kusə. Fɛ lə usə əmə əkpɛ, kɔfi komə mensiklɛ wə. Nya onkpɛ kusu wəəsɪə kusə bamba nya wəmbudi usənkpɔ.

⁴ Mɔ bayimi, nko ke ini itə mi tsya nɛ. Itsyise lə afi nyamə ɔsuə, ɛlɛ bote bənkə bíkpə ku Kristo itsyise biyifo Kristo eto lekpə ditsyuə, nya biéfiani mi bətsyuə eto bale. Nya mɔmɔɔ befiani wə, nwə batakasə betsyiko ɔkɔmə eto ole, bə lə biyifo keyifo sɛ ka luubə kutəkə itə Onanto. ⁵ Lə lefe nə búsiə nkpə lə kawunsiə kamfo eto nkpə eto lɛkɔɛndɛ ɔsuə, lebuə eto lɛkɔɛndɛ nə kɔfi ləənə bo ɔsuə eto sinə kakpɛ, əbəsə bo abuayifoyifo kato ekpɛ. Nya asa nnya lɛbɔ lə nkpə bomfɔ siəsɪə ətə bo ukpə. ⁶ Fɛ mɔmɔɔ, se búkpə nya bóbo lə asa nnya léklɛ bo itsyə eso, afi nyamə ensibə ɔsuəale lə bo ɔsuə. Lə nnya eso boensiembuyifo kulesa ɛyɛ lə kusu koko ku kɔ kɔfi ɔsuə. Bomuu, bo eyifosa ebɔyɛ lə kusu fɔfɔ kɔ laayɛ lə Lɛwɔnɔ Kenkɛ ɔsuə.

Afi Ɔtə Bə Bunyə Lebuə Butsyə Lekpɔ.

⁷ Nya læ nyamfo esoo, be ele bæ bukatɛyi? Boə, nyalɛ afi nyamə əbə kɔnɔɔ? Inni nko ini! Lə sitintii, ɛyɛ læ afi nyamfo əsuə nya boənyə lesa nə ni lebuə ketsyɛ lɛkpɔ nɛ. Lə kɔfi komfo ete dimantɛyi nkə, “Mansɛsə ənəmi læ utidi bamba eto asa əsuəə,” eni yoofo budi bæ mɪntante kase basɛsə ənəmi læ sas əsuə. ⁸ Fɛɛ ɛyɛ læ kɔfi komə əsuəə, lebuə ənyə kusu lesanklisə kənənsɛ saa eto oklɛ lə mɛ əsuə. Nya læ kɔfi saa əmbəə, eni lebuayifoyifo tɛyɛ əmbokɛ əsuəle saa. ⁹ Mɔ kosatɛ əsiə nkɔə bomfo eto oklɛ lə lefɛ nə lɛfɛ mmə nə mɪntɛ afi nyamə. Fɛ lefɛ nə mɪmbə mɪntɛ afi nyamə nya yɛnsitə mɛ kusu bæ nyifo asa kpəə, abuayifoyifo tɛyɛ átaka ínyə lə mɛ əsuə nya mɪnyə miə nkɔə.

¹⁰ Nya afi nnya eni ele bæ itə mɛ nkɔəə, nnya bomu leboko mɛ ukpə nɛ.

¹¹ Nya ɛyɛ læ afi əsuəə, abuayifoyifo ənyə kusu ɛwɛ mɛ ekpɛ nya élo mɛ.

¹² Lə nyamfo esoo, afi alɛɛ, lesa kɛnkɛ ini fɛ, nya asa nnya yaatɛ tɛyɛ eyifo kɛnkɛ, nya ɛnyɛ lə kusu sɛ əsuə, nya ɛlɛkɛ. ¹³ Nyalɛɛ, bɔtɛyi bɔnlɛ boə lesa sɛ nəmfo ni nə lɛboko mɛ ukpə? Inni nko ini! Bomu bæ læ bunyə butɛyɛ lɛkpɔ boə lebuayifoyifo eyifo lesa bua esoo, lebuayifoyifo ayɛ læ lesa nə nkɛ kɔnɔ əsuə nya dɪnə ukpə lɛboko. Nya ɛyɛ læ afi nyamfo əsuəə, lebuayifoyifo əlɛkə ni ditsyɛbi kosatɛ lɛtɛ.

Lema Nə Nkpe Lə Ɔsuə Eto Sinə Ku Lɛwɔnɔ Lenti.

¹⁴ Bomblɛ yi boə Kɔfi eyifo lɛwɔnɔ eto lesa. Fɛɛ nkɔə bo minsi eyifo kawunsiə kamfo eto utidi eto nle, nya lebuayifoyifo diyi mɛ əsuə.

¹⁵ Maamfɔ asa nnya meeyifo kasɔ bɔnɔ. Itɛyisɛ lesa nə maala miə læ nyifoo, inni ni meeyifo. Bomu asa nnya meekisi sitintii, nnya ni nnya meeyifo nɛ.

¹⁶ Nya læ asa nnya maanla miə meeyifo nnya ni nnya meeyifoo, nyalɛ ɛlɛ bote bə ntɔnɔ miə afi nyamfo alɛkɛ. ¹⁷ Lə nyasoo, ɛlɛ bote bæ inni mɔ kosatɛ nle lesa nəmfo buyifo, bomu lebuə nə nkɛ lə mɛ ni nnya eso meeyifo nko.

¹⁸ Nya nyi læ mɔ kosatɛ eto əsuə kemɪə miə, lesa sɛɛ saa əmbə lə mɛ. Nya nle nyamfo bɔtɛyi itsyi læ mɔ əsuə eto sinə eto ditsyɛbi koko nəmə əsuə eso. Itɛyisɛ maala sitinti miə ele bæ eni nyifo kasɛɛ, fɛɛ meenyifo nko. ¹⁹ Itɛyisɛ kasɛɛ ka maala miə meeyifoo, inni kɛ ni lesa nə meeyifo. Nya lebuə nə bomu maanla miə meeyifo, nii ni nə meeyifo nɛ. ²⁰ Nyaso læ meeyifo asa nnya maanla miə meeyifoo, inni mɔ kosatɛ lætsyɛ keyifo nnya. Bomuu, lebuə nə nkɛ lə mɛ leeyifo nnya.

²¹ Lə nyamfo esoo, nsu nnyə lesakpa ditsyɛə ntsyɛ lɛkpɔ. Lə nla miə meeyifo kasɛɛ, lebuə hã meeyifo keklekɛ. ²² Lə kusu bambaa əsuəə, læ mɔ utu kemɪə sitintii, Onanto eto afi aakpɛ mə disuəyɛə tinti. ²³ Fɛɛ nnyə miə asa bamba nnya laabɔ ketsyi læ mɛɛ, aakpɔ lema ku lesa nə mɔ nsusu laate mɛ nkə ɛlɛkɛ. Nya lætə abuayifoyifo lɛbɔ lə mɛ nya yeeti mɛ kusu fɛ nwə bákɛpɛ lə diyo. ²⁴ Mɔ əsuə kɛ kaminɛə tinti. Nya owɔɛ luuləkə mɛ utsyiko læ əsuə eto sinə eto abua nya kɔ, nya laakpa mɛ kesuko ukpə kemɪə mfo? ²⁵ Maaso Onanto ani, itsyisɛ nnyə buləkə ɛyɛ læ Bonamute Yesu Kristo əsuə!

Nya mɔmɔɔ, læ mɔ nsusu əsuəə, nyifo nwə leeyifo læ Onanto eto afi əsuə. Fɛɛ mɔ læ utidi əmə eto əsuə eto sinə əsuəə, meeyifo læ lebuə eto kɔfi əsuə.

8

Lɛwɔnɔ Kɛnkɛ Ɔətə Nkə Busiə Nkpə.

¹ Lə nyamfo esoo, mba nsi nkpə lə ləniyifoyifo ku Kristo Yesu əsuəə, Onanto embolo mə dikpi. ² Itsyise eye lə Kristo Yesu əsuəə, afi nnya nye lə Ləwəncə Kenkə nə ləətə betidi nkpə, ətə nkə mbo lə afi nnya lənə utidi kakpe ku ukpə əsuə. ³ Lesa nə kəfi ko Onanto ditə Moses dímamfo buyifo, se utidi leyəkpə nya wóanfo ko budi esoo, nnya Onanto díyifo mómó nə. Ótsyese wə ubi fənkə utidi wə nkpə lə əsuə eto sinə əsuə sia lebuə laakpə nko. Úbə lə betidi eto abua eto disi nya úfi wə əsuə útə fe kedi, nya útəkə lebuə kato nya úsensə lebuə nə nsi lə bo eto əsuəale. ⁴ Onanto éyifo nyamfo útə bo mba nsi nkpə lə kase Ləwəncə Kenkə laala, inni lə kase əsuə eto sinə eto ditsyəbi koko nəmə laala. Úyifo asa nyamfo kenke bə ləbusiə nkpə lə kusu sɛɛ əsuə fe kase wə afi lete.

⁵ Betidi ba nsi nkpə lə mə əsuə eto ditsyəbi fe koo, lə kase baalaa, mə nsusu si buteke lə asa nnya mə əsuə eto sinə laala əsuə. Fɛɛ mba nsi nkpə eye lə Ləwəncə Kenkə əsuəə, mə nsusu teke lə nnya Ləwəncə Kenkə laalaa əsuə. ⁶ Utidi wə eto nsusu nteke lə əsuə eto sinə eto asa əsuəə, wəənyə ukpə. Fɛɛ utidi wə eto nsusu nteke lə Ləwəncə Kenkə əsuəə, wəənyə nkpə manlo ku diyuəsə. ⁷ Nya utidi wə eto nsusu nteke lə əsuə eto sinə eto asa əsuə hāa, uyifo Onanto eto olo, itsyise weentsyue Onanto eto afi koto. Nya lə sitinti, wəəmbofo nnya koto butsyue tsya kulefe. ⁸ Mba dítə bə mə əsuə eto sinə təkə mə katoo, baamfo Onanto eto lelabi buyifo.

⁹ Lə Onanto eto Ləwəncə afo disiə lə mi əsuəə, nyalɛ binsisi nkpə lə mi əsuə eto sinə eto lekuəndə əsuə, bomu fe kase Onanto eto Ləwəncə laala. Nya lə Kristo eto Ləwəncə mamfo disiə lə utsyuə əsuə, nyalɛ unni Kristo eto ole. ¹⁰ Mómó lə wə Kristo afo disiə unsi lə mii, mi əsuə eto sinə ebukpə lə lebuə eso. Fɛɛ mi lewəncə ebusi disiə nkpə itsyise Onanto eyifo mi basɛɛ eso. ¹¹ Nya lə Onanto eto Ləwəncə nə létakasə Yesu ditsyiko əkómə si lə mi əsuəə, wə létakasə Kristo Yesu utsyiko əkóməə, wə ni futsyə luutə mi əsuə eto sinə sia luukpə mfoo, nkpə, eye lə wə Ləwəncə nə nsi nkpə lə mi əsuə eso.

¹² Nyaso, mə bayimi, keyifo ketsyuə abe bo lə ənəmi ka ele bə buyifo, fɛɛ inni əsuə eto sinə siamfo bunsí kayo, bə lə busiə nkpə lə se lelabi əsuə. ¹³ Lə bitəkəko bisiə nkpə lə əsuə eto sinə eto lelabi əsuəə, biukpə. Fɛɛ lə bəye lə Onanto eto Ləwəncə əsuə belo mi əsuə eto sinə eto ditsyəbi buə nəməə, buisiə nkpə manlo. ¹⁴ Itsyise betidi ba Onanto eto Ləwəncə laayenkoo, mə ni Onanto eto bebi nə. ¹⁵ Onanto məntə mi ndomufə eto lewəncə nə luutə bikate sikipi. Bomu útə mi Ləwəncə nə ni bebi eto lele nya diətə boakpadi Onanto boə, “Abba” eto kasə ni, “Nto lala.”

¹⁶ Onanto eto Ləwəncə ku bo awəncə kenke ləkə iyifo kənyə ka nɛ bote bə buyifo Onanto eto bebi. ¹⁷ Nya lə buyifo wə bebii, nyalɛ buyifo mba leedi wə bika. Nya bo ku Kristo ebudi Onanto eto bika boko. Nya fe kase búnyə kanyi fe Kristo, nko ke bo tsya luuyənle fe wə nə.

Buunyə Disuəyuə.

¹⁸ Lə mə dinyəbi əsuəə, sitinti lə befi kanyi ka bənlə bunyə mómó mfoo, kanle kulesa saa kon lə befi bakatesəko ku diyəndə ku disuəyuə nə Onanto luutə bunyə. ¹⁹ Asa nnya Onanto díyifo kenke si ɛɛ kusu bobə kekleke itə lefe nə Onanto luuləkə wə bebi ote. ²⁰ Nya Onanto eto asayifoyifo nyamfo kenke, kpe lə kanyinyənyə əsuə. Fɛɛ inni asa nyamfo mate ete dítə ibə nko, bomu Onanto kosate wə dítə kusu nko. Nya utə kusu nkə bənyə

kusubebe bə ²¹ wuuləkə asa nnya Onanto díyifo kenke utsyiko lə ukpə eto sedomu eto kabiasə eto ani lə bətsyə ɔnwɛ, nya wuutə kusu nkə bəyənde fe wə bebi ke.

²² Nya buyi bə ibə ese mɔmɔɔ, asa nnya Onanto díyifo kenke lə kanyi bunyə tinti, kakɔɛ fe usio wə nlabɛ kole. ²³ Nya inni nyamfo mate ete, bomu bo mba Onanto dífi wə ditəsa tute nə ni wə Lɛwɔnɔ útə tsyaa, lə kanyi bunyə kukakɔɛ lə bo əsuə kemia, nya buufi ənəmi butəkə kekkele bə Onanto lə ufi bo fe wə bebi lə butsyə ɔnwɛ. ²⁴ Nya se bonkpe kusubebe komfo esoo, búnyə bofo. Fɛɛ asa nnya bənyə ku bo ənəmi, boensiabɛ nnya kusu. Itsyise kuutsyuə ensi ambe kusu kətə asa nnya mfi nkpe wə koko. ²⁵ Fɛɛ lə bufi bo ənəmi butəkə lə asa nnya bənnnyətɔ əsuə, nyalɛ lə bə bokpe utu buɛɛ, bukabe nnya kusu.

²⁶ Nya lə nko eto kusu komfo əsuə, nya Onanto eto Lɛwɔnɔ laawunsəko bo kekkele nɛ, itsyise bumbə ale nya bunyi kase ele bə boto ola butə Onanto bəyenko. Fɛɛ wə Lɛwɔnɔ kosate laakɔɛ kalɛ lekprakpa kətə bo fe kase inyá itə bo lə kusu ko bəmbobo buləkə kate əsuə. ²⁷ Nya Onanto wə nyi betidi eto ketu kemia, yi lesa nə nkpe lə Lɛwɔnɔ eto nsusu əsuə tsya. Itsyise Lɛwɔnɔ nəmə aalɛ Onanto lekprakpa lə bo disɪ fe kase Onanto laala.

²⁸ Buyi bə lesa saa nə Onanto leeyifoo, iyifo itə lɛlɛkɛsə itə betidi ba laala wə nya ókpadi mə nkə beyifo wə keyifo. ²⁹ Nya betidi ba Onanto léte utsyə, úləkə mə utsyə nkə lə bale wə Ubi itə bə wə Ubi lə udi utute utə wə bayimi kpə bamə. ³⁰ Lə nyaso mba Onanto díləkə utsyə, mə ókpadi nɛ. Nya mba ókpadii, úyifo mə basɛɛ. Nya mba úyifo basɛɛ, mə ókpasə əsuə bəyənde fe wə ke.

Yesu Kristo Ələkə Kase Onanto Laala Bo Tinti Óte.

³¹ Lə nyamfo esoo, be ele bə bətɛyi? Lə Onanto nɔyə bo kamaa, owoe loofɔ bunyə bo lə əsuə? ³² Nya lə Onanto mánni wə Ubi bufi kətə bo, bomu úfi wə útə kedɪ lə bo disii, beso wəmbufi asa nnya ta utə bo kafo faa ɛyɛ lə wə Ubi əmfo əsuə? ³³ Nya owoe luufi etiki lə Onanto eto betidi ba úləkə utsyə əsuə? Onanto kosate ébuləkə mə kɛnyɛ nkə bédɪ lɛbɛ. ³⁴ Nya owoe loofɔ mə dikpi bolo? Kuutsyuə saa əmbə! Kristo Yesu wə ni utidi wə díkpə, nya nnya nsi nso ni bəə, wə ni nwə batakasə bətsyiko ɔkɔmə nya unsi lə Onanto eto kodiani nɛ bofo kətə bo. ³⁵ Nya owoe loofɔ lelabi nə nkpe lə bonko Kristo eto nti bola? Kanyinyənyə lee bulə, lee ohiətete, lee kukpɛnsɛ, lee leyasiəsia, lee sikpi bokpe, lee ukpə lee lesiabi eto kɛnyɛ? ³⁶ Ekpe lə Awónisa Kɛnkɛ eto Kukue əsuə bə, “Lə fá disɪ esoo, bokpe lə ukpə eto bulə əsuə diyɪ saa diyɪ.

Nya beeyifo bo fe basamu ba bantɔ kalokɔ.”

³⁷ Nya lə nyamfo kenke əsuə, butəkə kato ɛyɛ lə kase Kristo laala bo eso. ³⁸⁻³⁹ Itsyise ékpako mɛ wueɛ bɛ kulesa saa əmbə nə luusənsə bo ku wə nti lə lelabi nə ufi utə bo eso. Ukpə nye nkpə lee kato eto batɔnkpe lee awɔnɔ eto əsuəalɛ ətsyuə, lefe nəmfo lee nə luubə nye əsuəalɛ ətsyuə ditsyi kato fanloo nye lə kasɔ mfo nye lesa saa nə beyifoo, kulesa saa əmbə nə loofɔ bo nti bola kulefe kətsyiko lə Onanto eto lelabi nə úfi útə bo ɛyɛ lə Kristo Yesu Bonamute əsuə.

¹ Lesa nə minlə bətəyi eyifo ɔnukuale, inni sidia minlə bətəyi, itsyise nyifo Kristo eto ole. Mə lekəəsi nə əsua Onanto eto Lewɔnɔ nsii, lə mə bətəyi sitinti nkə minlə sidia bətəyi. ² Nnla miə bete biə ɛlɛ mə bulə lə taa utu nya yenlə mə bufi tinti taa lə mə utu kemiəə? ³ Iyifo mə lelabi miə, lə yɔɔwunsə ko mə betidi ba bonko mə ni kusə kɔni eto betidi eto disii, muuta kusu bə Onanto kudi mə nkə woəfə mə lə Kristo əsua. ⁴ Itsyise mə ni Israel eto kusə ko Onanto diləkə utsyə. Nya ʋfi mə uyifo wə bebi. Nya ʋləkə wə sekakedikɔ eto diyənde ɔte mə. Nya ʋləkə kənyɛ ka ɔkle ku mə ɔte. Nya ʋtə mə wə afi. Mə ni mba Onanto léte kase ele bə baye besumu wə nɛ. Nya mə ni mba ɔkle kənyɛ ko utsyə. ⁵ Mə bana ni mba lefo aye, ba ni baseke, ba Onanto diləkə utsyə. Nya lə mə ntii, nya Kristo ləbɔ utsyi ʋbə fe kawunsia eto utidi. Idu mɔmɔ ɛnto lefe saa bitə lə bufi atesə butə Onanto, wə ntəkə lesa saa kato. Ibə itə.

⁶ Inni bətəyi minlə miə Onanto eto kənyɛ ka ɔtəyi utsyə eyifo kebimba, nya wényifo lə ke əsua. Itsyise inni Israelfɔ kenke ni Onanto eto betidi. ⁷ Nya inni Abraham eto kafo eto bebi kenke ni Onanto eto bebi. Onanto atəyi Abraham nkə, “Mɔɔye lə Isak əsua mfɔnsə fə kafo eto bebi.” ⁸ Nyamfo lə bote nkə, inni Abraham eto bebi ba kenke ole ni Onanto eto bebi. Bomu Onanto eto bebi ni mba lefo wə kənyetsyətsyə banɔ. Nya mbamfo woənyə fənkə Abraham eto bebi kosate nɛ. ⁹ Ditiki nə Onanto letəyi lə wə kənyetsyətsyə əsua ni nkə, “Muusinkli mbə lələ amba mfiəmato. Nya Sara ebole ubisaibi.”

¹⁰ Nya inni nyamfo mate. Fɛɛ Rebeka tsya ále bafimfi ini bebisaibi itsyi lə anto ɔni hā wə ni bo ona Isak əsua. ¹¹⁻¹² Fɛɛ Onanto kpe kusu ko woaye kaləka betidi. Nya fe kase ibə itə nkoo, Onanto átəyi lesatsyua utsyə fə bále bafimfi bamfo, fɛ lə bafimfi bamfo lə beyifo keyifo sɛɛ lee kabua saa. Nya kusu ko əsua woaye mfo enni lə mə keyifo saa əsua. Bomu ɔtəyi Rebeka nkə, “Ubi ninə ebofiani nwə luusumu dikpəfile.” ¹³ Ibə itə fe kase Onanto letəyi lə Awɔnisa Kenke eto Kukue əsua nkə, “Nla Yakob, nya minkisi Esau.”

¹⁴ Lə nyamfo esoo, be ele bə bətəyi mɔmɔ? Bətəyi bɔnlɛ boə Onanto eenyifo asa lə kusu sɛɛ əsua? Kulefe! Inni nko inte kon. ¹⁵ Fɛɛ ɔtəyi Moses nkə, “Utidi wə maala miə muunə kafoo, wə muunə kafo nɛ.

Nya utidi wə minla miə məənyə kaminəsə, wə muunyə kaminəsə nɛ.”

¹⁶ Nyaso kase Onanto ləənyə utidi kaminəsə, aanyɛ lə utidi əmə eto lesa nə woala nye wəəyifo əsua. Bomuu, itsyi lə kase Onanto kosate laabe lə kaminəsənyənyə əsua. ¹⁷ Nya lə Awɔnisa Kenke eto Kukue əsua, Onanto átəyi Egipte eto Oka Farao nkə, “Lə nyamfo esoo, nlə fə seka butsyə bə lə nləkə mə əsuaale nte betidi eye lə fə əsua, nya bə lə mə diyə lə ləyɛ letsyo bə lə kawunsia eto betidi kenke lə banɔ.” ¹⁸ Lə nyasoo, utidi wə Onanto laala nkə wəənyə kaminəsə, wə wəənyə kaminəsə nɛ. Nya nwə woala nkə utidi atoo, wə wəətə wəətidi ato nɛ.

Onanto Ɔənyə Ɔblɔ Lə Bo Ɔsua Nya Wəənyə Bo Kaminsə Tsya.

¹⁹ Mi bətsyue ebɔtɔ mə nkə, “Lə ite nkoo, beso Onanto nsi laalo utidi dikpi? Owɔe loofɔ botaka kənyə lə Onanto eto lekəele əsua.” ²⁰ Nya owɔe feni kon bə lə edi etiki ənyə lə Onanto əsua? Dikplibi antɔ utidi wə léto ni nkə, “Beso fɛ fáto mə mmə?” ²¹ Lə nyamfo eto kamaa, utidi wə laato ekplibi kpe kusu woasɔ sefɔtə fe kase ke woala. Nya woofɔ sefɔtə sia

ominansə bufi kato ekplibi ənuə, nya wuufi dikplibi looni nə óto, laano bobə utsyə itə eyididi. Nya wuufi dikplibi nuəfə utsyə itə ekubi bokpra kakpo. ²² Nya nko ke Onanto tsya diyifo nɛ. Woala nkə wəwələkə wə ləbłofi ote mba əsuə únyə ɔblo, bə lə bənyə wə əsuəale. Fɛɛ woefi disuətsyə tinti kətə mba ɔnlə ɔblo bunyə kakpe lə lefe nə eto lefe úkase uyi nkə wɔɔtsylɔsə mə. ²³ Nya nko ini bə óla nkə lə uləkə asa sɛɛ nnya nkpe lə wə diyənde kplɛ kemiə ote mba woala nkə wəənyə kaminəsə. Nya buyifo betidi ba ɔlo utsyə nkə lə bubə bunyə wə diyənde kplɛ. ²⁴ Lə nyaso úləkə bo tsya, inni Yudafɔ mate. Bomu ku mba lenni Yudafɔ tsya. ²⁵ Ɔtɛyi ekpra wuee lə Onanto eto Unyeləkətidi Hosea eto kukue əsuə nkə,
 “Betidi ba díməndi mə balee, mookpadi mə ‘Mɔ betidi.’

Nya kuse ko eto betidi maanlaa, mookpadi mə ‘Mɔ balala.’

²⁶ Nya lə kaka tutuutu bətɛyi mə bə,

Binni mə betidi,

mfo əmə tutuutu bookpadi mə bə Onanto Wə Nsi Nkpe Lefe Saa eto bebi.”

²⁷ Onanto eto Unyeləkətidi Yesaya ábe letsya bembembe útə Israelfɔ katɛyi nkə,

“Lə íbə bə Israelfɔ fui kpenkpenkpe fe lekpo eto ləwinimi tsyaa,
 mə nti esiani hā luunyə buləkə.

²⁸ Itsyise Bonamute ebokpronko kawunsia eto betidi kenke lekpo mlə.”

²⁹ Nya yuubə itə fe kase Yesaya lɛtɛyi lə lefe nə léfe mə nkə,

“Lenni Bonamute Əsuəletidi Kenke díbu bo kafo eto bebi bətsyuə utsyəə,
 eni bóotsylɔsə bo tsya fe Sodom seka, nya butsyə fe Gomora seka!”

Ditiki Sɛɛ Nəmə Te Ditə Yudafɔ Tsya.

³⁰ Lə nyamfo esoo, be ini bɔnlɛ bətɛyi? Nko ini bə betidi ba lenni Israelfɔ nya bennis nkpe lə kusu sɛɛ əsuəə, mə díbə báfiani betidi ba ni basɛɛ məmɔ lə Onanto eto ənəmi se báfo wə bánɔ eso. ³¹ Fɛɛ Israelfɔ ba léfo afi nyamə nya banlɛ bokplatsya kekkeke bə lə beyifo kasɛɛ, mámfo buyifo lə nnya əsuə báfiani basɛɛ. ³² Nya besə íbə nko? Itsyise bányɛ lə bɔfokanɔ əsuə bafo kasɛɛ buyifo, bomu béfi mə ənəmi bətəkə lə mə kosate eto eyisafa əsuə, nya bétusə lə Kristo wə nte fe leba nə əsuə utidi leetusə.

³³ Fe kase báwɔni bətsyə bə lə nyaso bétusə lə Kristo wə ni fe leba nə nte lə mə kusu əsuə fe kase inte lə Awɔnisa Kenke eto Kukue əsuə nnya nɛ bətɛyi nkə,

“Bebe! Mfi leba nə luutə betidi tusə lə ni nɛ butsyə lə Sion eto umə.

Nya bóotsyinini lə ni əsuə bedu banɔ.

Fɛɛ utidi wə ke lefo wə ɔnɔɔ,

wəmbudi kafoni lə wə ɔflɔ kulefe.”

10

¹ Mɔ bayimi, iyifo mə lelabi nə ditsyi lə mə utu kemiə ku mə olatoto itə Onanto miə Yudafɔ lə bənyə bofo. ² Nńyə mə kama nɛ bətɛyi minkəə, baakpe otsyekle sitinti lə Onanto busumu əsuə. Fɛɛ benyi kusu komə.

³ Itsyise bántɛ kusu ko Onanto laala nkə utidi ye lə uyifo ɔsɛɛ lə wə ənəmi. Bomu mə kosate ləbɛbɛ mə kusu bətə əsuə. Lə nyamfo eso bámbokosə əsuə kasə bətə Onanto itə bə lə ote mə kusu ko əsuə bóoyɛ lə uyifo mə basɛɛ. ⁴ Itsyise Kristo díbə ófo əsuəale lə Moses eto afi eto ani. Nya utidi saa léfo Kristo ónɔɔ, úyifo wə ɔsɛɛ lə Onanto eto ənəmi.

Utidi Saa Ebofo Butə Bə Onanto Fo Wə Lə Nkpe.

⁵ Moses áwóni asa utsyiko læ kase utidi leeyifo ɔsɛɛ eyɛ læ afi əsuə kateyi nkə, “Utidi saa wə leeyifo læ afi nyamfo əsuə, afi nyamfo ebutə wə nkɔpə.”

⁶ Fɛɛ Awónisa Kɛnkɛ eto Kukue átɛyi itsyi læ kase utidi leeyifo ɔsɛɛ læ Onanto eto ənəmi eyɛ læ bofokanɔ əsuə nkə, “Mantɔ fə əsuə fənkə, ‘Owoe loobe usu Kato?’ Nya kasɔ ni bə, ‘Owoe loobe usu Kato usu okpa Kristo oboko?’ ⁷ Nya mantɔ fə əsuə fənkə, ‘Owoe luudufə usu kasɔ mfo ke?’ Nya kɔsɔ ni bə, ‘Owoe luusu ɔkɔmə usu oboko Kristo ku wə?’ ”

⁸ Bomu lesa nə ənle bote ni bənkə, “Onanto eto ditiki nəmə ebɔfi fə pɛɛ, nya lenkpe læ fə kɛnyɛ ku fə lɛkɔəsi kemia.” Nya nyamfo ni bofokanɔ eto ditiki nə bɔnlɛ letsya bobɛ nɛ. ⁹ Nya læ emenkli kɛnyɛ, fatɛyi fə Yesu ni Bonamute, nya fafo fanɔ læ fə lɛkɔəsi kemia fə Onanto átakasə wə utsyiko ɔkɔmə, Onanto ebutə fə nkɔpə. ¹⁰ Itsyise eyɛ læ fə lɛkɔəsi kemia nya faafɔ kanɔ, nya feeyifo ɔsɛɛ læ Onanto eto ənəmi nɛ. Nya eyɛ læ fə kɛnyɛ ka fefi fələkə nyamfo fatee, nya əsuə fuunyə bofo nɛ. ¹¹ Itsyise læ nyamfo seka əsuə nya Awónisa Kɛnkɛ eto Kukue letɛyi nkə, “Utsyuə saa wə léfo wə ɔnɔ, kofani əmbɔlɛ wə kulefe.”

¹² Nyamfo læ bote nkə, letɛkɛkɛ saa əmbə læ Yudafo ku mba lenni Yudanyə nti. Nya Onanto ni bomble eto Onamute, nya wookpo betidi ba kɛnkɛ laato ola kətə wə atsyɔ. ¹³ Fɛ kase enkpe læ Awónisa Kɛnkɛ eto Kukue əsuə, “Utidi saa wə laato ola kəkpadi Bonamute eto diyee, ebunyə bofo.”

¹⁴ Fɛɛ utsyuə saa ke dímamfo ɔnɔ, ntsyə woofɔ wə bokpadi katɔ wə lesa? Nya utidi wə kee eto ditiki bámfɔ bábe ni letsyaa, ntsyə fɛ boofɔ wə bofo kanɔ? Nya læ kuutsyuə mámbɛ ditiki nəmə letsya bətə mə læ lefe nə léfe mmə, ntsyə fɛ bɔnɔ ni? ¹⁵ Nya læ bántsyese batɔnkpee, ntsyə boobe ditiki nəmə letsya? Báwóni bakpe læ Awónisa Kɛnkɛ eto Kukue əsuə bə, “Kase mba lébɔkɔ Ditiki Sɛɛ nəmə díbə bédufə, aano bobɛ tinti.”

¹⁶ Fɛɛ inni məmbɛ kɛnkɛ ni mba díkafo Ditiki Sɛɛ nə mə. Itsyise Yesaya kosate átɛyi nkə, “Bonamute, owoe léfo ditiki nə bóbe letsya ɔnɔ?” ¹⁷ Lə nyasoo, bofokanɔ yɛ læ ditiki nə bɔnɔ əsuə. Nya ditiki nəmə bɔnɔ yɛ læ Kristo letsya bobɛ əsuə. ¹⁸ Fɛɛ lesa nə minle bɔtɔ ni bəə, sitinti ini bə Israelfɔ mánnɔ ditiki nəmə? Bánɔ ni fɛ kase Awónisa Kɛnkɛ eto Kukue letɛyi nkə,

“Bánɔ mə kudu læ kawunsiə kɛnkɛ,

nya mə ditiki dísensə dísu kawunsiə eto kasekɔ kɛnkɛ.”

¹⁹ Nya læ nsi ntɔ nno miə nyalɛ Israel eto kusə mánnɔ ni kasɔ? Moses kosate ni utidi tute wə dítsyiko Onanto eto ditiki nəmə kɛnyɛ buləkə kate kateyi nkə,

“Muutə miə bɛsɛsɛ ənəmi læ betidi ba lenni kusə əsuə.

Nya eyɛ læ betidibuki ba eto ənəmi dimansini tɔ læ bətə binyə oblo.”

²⁰ Nya Yesaya esi ókpe ɔkɔɛ ótɛyi mə wuee nkə Onanto atɛyi nkə,

“Betidi ba dímambebe mɛɛ, mɔmɔ bənyə mɛ.

Nya mínləkə mɔ əsuə mínte betidi ba dímantɔ kulesa itsyi læ mɛ əsuə bánɔ.”

²¹ Fɛɛ læ Israelfɔ əsuə, ótɛyi nkə,

“Nsensə mɔ ani ntsyə lefe nə ta, bə læ mfo betidi ba lembu kuutsyuə saa nya bátaka bənyə læ mɛ əsuə.”

¹ Nyaso nle bɔtɔ mɔmɔ miä nyalɛ Onanto äni wə Betidi? Owo lo. Inni nko ini kulaa! Mɔ kosate eyifo Israelnyə nya mini Abraham eto kafo eto ubi wə ditsyi Benyamin eto kafo. ² Onanto manni wə betidi ba unyi, ɔ̀lakə utsya taa kasɔketsyiko ke. Nya biyi lesa nə bāwɔni bākpe lə Awɔnisa Kenke eto Kukue bə ɔnyɛlakətidi Elia átɛyi Onanto itsyi lə Israelfɔ eto disiale əsuə nkə, ³ “Bonamute, betidi bamfo lélo fə bənyɛlakətidi nya bésensə fə kedi eto leba kenke! Ini mɔ hā ni utidi wə díbu, nya banlɛ bɔbɛbɛ bə lə balo mɛ!” ⁴ Nte mbuayɛ bo Onanto díta wə? Ɔtɛyi wə nkə, “Nləkə betidi akpi akuanse ntsyə itə mɔ əsuə ba dímanse akonki bətə ufíə Baal.” ⁵ Nko ke itsyə fe kase inte mɔmɔ nɛ. Israel eto betidi esiani bətsyuə ebu ba Onanto dílakə utsyə itə wə əsuə ɛyɛ lə wə lefonə eso. ⁶ Wə lefonə əsuə nya ɔyɛ ɔ̀lakə mə, nya inni lesa nə bəyifo eso ɔ̀lakə mə. Nya lə Onanto əlakə betidi lə mɔ keyifo ka banlɛ esoo, nyalɛ eni wə lefonə menyifo lefonə tinti.

⁷ Nyalɛ ntsyə nɛ? Lesa nə əsuə Israelfɔ dífi kusubebe bətəkə kekleeke, bənnɔyə ni. Fɛɛ mba sɛkɛ Onanto dílakə utsyə ənyə ni. Bafɛfɛ éti ato bətə Onanto eto bokpadi. ⁸ Fe nyamfo əsuə, Awɔnisa Kenke eto Kukue átɛyi nkə,

“Onanto əlakə mə ani, nya kuninə dídi mə utu ku mə nsusu kenke.

Nya ibə nko ibə ese taa mi eto bale tsya əsuə,
beentsyue koto nya bənyə kulesa kətsyə lekpo.”

⁹ Nyaso Oka David átɛyi nkə,

“Lə itə mə diyi saa eto lesa kedikɔ lə efiani uyibi wə bábio lə banɔ lə wə. Nya lə bədu bānɔ bədufə lə kotonənə əsuə.

¹⁰ Nya lə itə mə ənəmi lə eba bə bənsiembunya kulesa bətsyə lekpo.

Nnya lə itə mə kanyinyənyə lə kafiani bitsyike itə mə lefe saa.”

¹¹ Nya maato tsya minkə lefe nə Yudafɔ letsyinini bədu bānɔ, bānya kenke nya bənsifo botaka kənyə? Owo! Inni nko ini? Bomu itsyi lə mə botakebu esoo, mba lenni Yudafɔ tsya əbə bənyə bofo bə lə itə lə ənəmi lə ɛsɛ mə lə Yudafɔ bakpɔ mɛ kutsyuəsɛ. ¹² Yudafɔ eto lebuə nə bəyifo eso Onanto ətə nkə kawunsiə kenke nyə asa sɛɛ. Nya lefe nə Yudafɔ ku Onanto eto nti lebiaa, asa sɛɛ esi ibə, ɔ̀lakə mba lenni Yudafɔ eto disilə ntu nya báfo Onanto eto atsyɔkpɔkpɔ kpə. Nya lə mə botakebu áboko atsyɔkpɔkpɔ nyamfo eto okle kawunsiə, lə ibə bə Yudafɔ kenke esinkli bəbə bakɔ ku Onantoo, wə atsyɔkpɔkpɔ nnya luubə ebufui ekpe tinti.

Betidi Ba Lenni Yudafɔ Ɔnyə Bofɔ.

¹³ Nya mɔmɔ mimba lenni Yudafɔ, nle mi bɔtɛyi lə lefe nəmfo nə minyifo nwə bətsyese mi mfoo, bə nləkə mɔ keyifo eto bofe nte mi.

¹⁴ Nya ətsyuə ɛyɛ lə nyamfo əsuə, muutə ənəmi ebɔsɛ mɔ betidi, bakpɔ kutsyuəsɛ itə ətsyuə Onanto ebofo mə bətsyuə. ¹⁵ Itsyise se Onanto dílakə mə anii, diyuə əbə Onanto ku kawunsiə eto betidi eto nti. Nya bə luubə lə Onanto esinkli ofo mə? Yuuyifo fe kase utidi leekpe kesinkli kataka kəbə nkpə! ¹⁶ Lə didisa eto kutsyə tutɛ ko befi bətə Onanto eyifo kenkɛɛ, nyalɛ didisa nəmə kenke eyifo kenke, Nko ke lə kuyi komə eto keyudu eyifo kenke, nyalɛ ko kalɛ tsya eyifo kenke.

¹⁷ Bála kuyi ko bətsyi eto kalɛ, nya bəfi mimba lenni Yudafɔ ba nte fe díbutu eto kuyi ko bála bákɛ bāmaklasə lə nko bətsyi eto ɔlɛ wə bála eto kənyɛ. Itə bə mɔ tsya əbə bɛlɛ kedi bunyə ketsyiko lə kuyitsyitsyi komə, ko ni Yudafɔ eto keyudu ɔfɔ. ¹⁸ Nyaso bebe sinini biə biambesə əsuə kato lə uyilɛ wə bála əsuə. Itsyise lə biyifo nkoo, ele bə binyə bitsyə lekpo biə inni

mi ni ko uyudu. Bomu uyudu nle mi læ nkpæ nɛ. ¹⁹ Ebofo bɔtɛyi fænkæ, “Bála uyile æmæ bælækæ bæ læ befi fæ bækæ læ wæ kɛnyɛ.” ²⁰ Nya nko ini nɛ. Fɛɛ biyi biæ mæ mamfokanɔ eso bála mæ bælækæ. Nya mi ænyæ kaffɔkɔ se befo bɛnɔ eso. Fɛɛ nyamfo anle bote bæ hebesæ mi æsuæ kato, bomu ele bæ bikate sikpi. ²¹ Itsyise læ Onanto mænɔyæ mæ kaminɔsæ ɔkɔbe Yudafɔ ba ni fe kuyi komfo eto ɔlɛ ɔlɛɛ, befo bɛnɔ biæ wuunyæ mi kaminɔsæ ɔkɔbe mi ɔlɛ?

²² Nyamfo læ bo bote kase Onanto lænyæ kaminɔsæ ku kase wæ ditiki nkpe ale. Okpe ale itæ betidi ba dímɛntsɔyue wæ koto, nya woefi wæ lefonæ kætæ mi mba léfo wæ bɛnɔ kekkeke lefe saa. Læ bienyifo nkoo, Onanto ebola mi ulækæ læ kuyi komæ æsuæ. ²³ Nya læ Yudafɔ tsya áyɛ mæ mamfokanɔ, Onanto ebufi mæ tsya okpe læ kuyi komæ æsuæ. Itsyise Onanto kpe æsuæale bæ usinkli otsyasæ kuyi eto kale læ kuyi komæ æsuæ bæ læ ɛkɔbe ɛlɛ. ²⁴ Mimba lenni Yudafɔ te fe kuyi ko ñyæ læ dibutu, nya bála ko kale bæbæ bákke bækæ læ umæ eto kuyi ko bɛtsyi æsuæ. Israel eto kusæ eyifo fe kuyi ko bɛtsyi. Eso imbæ ale itæ Onanto bæ ufi kuyitsyitsyi komæ eto kale ka bála usinkliko ke otsyasæ ukɔ læ nko æsuæ bála ke, nya yɔɔlɛkɛ eso.

Onanto Eto Betidi Kenke Ebunyæ Bofɔ.

²⁵ Mɔ bayimi, asa ætsɔyue kpe nnya lɛkula mi nya minla miæ mæælækæ nte mi bæ yensikula mi læ bæyɛ bubu biæ biyi kobe tinti beso. Nnya ni bæ, Yudafɔ bɔtsɔyue eto atotitidi nnya bankpe embutsɔyæ ɛklɛ. Bomu atotitidi nyamfo ebola lefe næ Onanto dínɔyæ sitiditu sia woala læ mba lenni Yudafɔ eto nti ólosæ. ²⁶ Nya kusu komfo æsuæ yɔɔyɛ bæ Yudafɔ kenke læ bænyæ bofo fe kase Onanto lɛtɛyi læ Awɔnisa Kɛnkɛ eto Kukue nkæ, “Ofomfokætæ ebutsyi Sion ubæ,

nya wuubæ ulækæ disiale saa læ Yakob eto kato eto bebi nti.

²⁷ Nya kɛnyɛklɛklɛ kamfo ebɔkɛ læ bonko mæ eto nti læ lefe næ minlækæ abuayifoyifo læ mæ nti.”

²⁸ Yudafɔ eyifo Onanto eto balo, itsyise bámfɔ Ditiki Sɛɛ nɔmæ banɔ. Læ nyamfo esoo, mimba lenni Yudafɔ kpe káñyænkɔ. Fɛɛ se Onanto dílækæ mæ utsyæ taa banamæ lefe esoo, woala mæ. ²⁹ Itsyise læ Onanto ælækæ betidi bɔtsɔyue nya úte mæ wæ lefonæ ditsɔyue, wæmbofloma ni. ³⁰ Nya mimba lenni Yudafɔ, béta Onanto bíbu læ lefe næ léfe mæ æsuæ, fɛ mɔmɔ, Onanto ænyæ mi kaminɔsæ læ Yudafɔ eto atotitidi esoo, ³¹ nko ini bæ læ kase Onanto dínɔyæ mi kaminɔsæ esoo, Yudafɔ ensientsɔyue Onanto koto mɔmɔ bæ læ Onanto læ unyæ mæ tsya kaminɔsæ. ³² Onanto ælækæ betidi ba ta ani, nya mæ atotitidi díti mæ kusu iyifo fe diyo bákpe mæ, læ itæ bæ unyæ mæmble kaminɔsæ.

Tæ Læ Bɔtesæ Onanto.

³³ Onanto amɔ tinti! Nya asa sɛɛ kenke etsyi wæ oflɔ. Nya sitintii, wæ ni kobe nya unyi asa nnya kenke eto kemiæ kukɔnɔ. kælækæ kasɔ bɔnɔ.

Nya kutsɔyue sa æmbofo esu nya æsuæ waaye keyifo wæ asa kasɔ bɔnɔ.

Nya kutsɔyue saa æmbofo esu nya æsuæ wæ ayɛ keyifo wæ asa kasɔ bɔnɔ.

³⁴ Nko eso báwɔni bákpe læ Awɔnisa Kɛnkɛ eto Kukue æsuæ nkæ, “Owoe laanɔ Bonamute eto nsusu kasɔ? Nya owoe ni wæ ɔwunsækotsɔyue?”

³⁵ Owoe díkætæ wæ lesatsɔyue unyæ bæ læ ubæ utsyæ wæ læ nnya kɛnyɛ?”

³⁶ Wə díyifo lesa saa, nya wə dímuə asa nnya kenke onle, nya wə ni lesa saa eto kalosəko.
 Atəsə itə Onanto idu mómó isu manlo manlo.
 Ibə itə.

12

Bitə Lə Busiə Nkpe Bukeyifo Onanto Eto Keyifo.

¹ Nyaso, mɔ bayimi, se Onanto nle bo kaminšə bunyə eyə lə wə kafo ekpe tinti esoo, nle mi lekpa kpa sitinti miə, bifi mi əsuə bitə Onanto fe keditətə seka nnya diyifo kenke, nnya ləəyuəsə wə kafo tsya lə mi nkpe bo binsi mfo eso. Nyamfo ni kase ele bə bɔyɛ busumu Onanto lə lekɔəsi kəmiə nɛ.
² Biensiə nkpe fe kase kawunsiə kamfo eto betidi ləəsiə mu. Bomu bitə lə Onanto lə ɔtsyi mi nsusu ɔwuninsə lə befiəni betidi fɔfo. Nyamfo luutə binyə lesa nə Onanto laala, ku lesa nə lələkɛ, nya diake wə ɔkɔɛ nya ləflo kenke tsya.

³ Nya eyə lə keyifo ka útə mɛ lə wə lefonə əsuə esoo, nle mible boteyi minkə biambesə əsuə kato enso kase ele bə itsyə. Bomu bitə lə mi nsusu lə bote bə bebokosə əsuə kasə nya utsyuə saa lə ukato wə əsuə ukabe lə wə bofakanɔ bo Onanto dítə wə eto ale əsuə.

⁴ Fe kase bonkpe əsuə ani nnya nkpe akpa akpa nnya leeyifo keyifo kani eto oklee, ⁵ nko ke ini bə buyifo betidi kpə tsya. Buyifo utidi eto əsuə ani nnya ntsyi akpa akpa kpə nyamfo lə bo ləniyifoyifo ku Kristo eso, nya akpa akpa nyamə lekɔɔ bətsyuə iyifo utidi ɔni. ⁶ Nyaso bitə lə bufi ətəsə akpa akpa nnya Onanto dítə bo eyə lə wə lefonə əsuə buyifo keyifo. Lə utidi utsyuə afo Onanto eto Ditiki Sɛɛ nəmə eto buləkəkate eto ətəsaa, ele bə obe ni letsya ku bofakanɔ bo nkpe wə. ⁷ Lə utidi utsyuə eto ətəsə ni bə ɔwunsəko betidi bamba eto keyifoo, ele bə uyifo ke ku kafo faa ka wofo. Lə asabote inii, ele bə ote asa nyamə fe kase wofo. ⁸ Lə betidi nkəale kpeke inii, ele bə okpe betidi nkəale lə nnya əsuə. Lə kafoekpe buyifo kətə betidi inii, ele bə uyifo nnya ku kafo faa. Nya lə betidi bɔyenko tsya inii, ele bə ufi wə kobe kenke utə keyifo kamə eto buyifo, lə ɔtonko mə. Lə kaminšənyənyə inii, ele bə unyə kaminšə ku wə utu kenke.

⁹ Bela mi betidi ku lelabi kenke. Bikisi lebuə lə bəkɔbe lesa sɛɛ bələ kekleke. ¹⁰ Bifi lelabi bitə mi bətsyuə ku utu faa fənkə bayimi ba léfo bánɔ. Nya bitə mi bətsyuə dibu enso mi əsuə. ¹¹ Bienyifo sɛflo, bomu bəkpɛ ɔtsyini lə mi keyifo əsuə. Bisumu Bonamute əmə ku mi utu kenke. ¹² Se bənle kusu bobə itə lesatsyuə esoo, binyə disuəyuə lə keyifo saa ka bənle buyifo əsuə. Nya binyə kekleke lə kanyi əsuə. Nya bikato ola lefe saa. ¹³ Bəwunsəko mi bayimitsyuə ba léfo bánɔ ba asa nle bohíə. Nya bifi kafo faa befo bafɔ.

¹⁴ Bətə Onanto lə okpo betidi ba laabebə mi kabua atsyɔ. Tɔ atsyɔkpkokpo ətə mə, menkudi mə. ¹⁵ Binyə disuəyuə ku mba nle disuəyuə bunya. Nya biwinko mba nle buwi. ¹⁶ Biyifo bani ku mi bətsyuə lə mə nkpešəsiə əsuə. Biambesə əsuə kato, bomu bəkɔ ani ku mba dimanle betidi lə betidi eto ənəmi. Nya mənəyə fə əsuə fe nwə ni obesibe onso.

¹⁷ Lə utsyuə eyifo mi kabua biemfi kabua betisə wə oko. Kplatsya lə eyifo lesa nə lələkɛ lə bitidi eto ənəmi. ¹⁸ Bɛyɛ kusu saa ko luunə diyuə eboko mi ku betidi bamba eto nti. ¹⁹ Mɔ bayimi, biantisɛ utidi eto lebuə oko kulefe. Bomu bitə Onanto kusu lə utə utidi əmə ni kayofofu utə mi. Itsyise Onanto átəyi lə Awonisa Kenke eto Kukue nkə, “Mɔ ni Onamute wə

laato kenye kətə, nya mɔ ni futsyə ləətə kayofofɔ.” ²⁰ Bomu lə Awɔnisa Kenke eto Kukue əsuə, bətəyi bo bə,
 “Lə kukpense lə fə oloo, tə wə lesa lə udi.

Lə utukue le wəə, tə wə ntu lə unə.”

Itsyise lə eyifo nkoo, akpa kutəmbli akpo wə lə disinti, nye ətə kofani ale
 wə

²¹ Biəntə lə kabua lə kedi mi utu, bomu bifi kasεε buyifo bitəkə lebuə kato.

13

Bifi Dibu Bitə Kasɔ Ka Əsuə Binsi Eto Batɔnkotɔnko.

¹ Ele bə utidi saa fi dibu utə Aba eto ɔtɔnkotɔnko. Itsyise aba saa əmbə əsuəale leni Onanto ɔflo itsyi. Nya Aba wə nsi mɔmɔɔ, Onanto difi mə utsyə mfɔ. ² Lə utidi utsyuə átaka uńyə lə Aba utsyuə əsuəə, Onanto eto lesa nə útsyue útsyə əsuəə, ni ótaka uńyə nɛ. Nya betidi ba leeyifo nkoo, bəənə kotonənə kaboko əsuə.

³ Betidi ba leeyifo kasεε, aante Aba sikpi, bomu betidi buaa, mə laate asa sikpi nɛ. Lə belə biə biayɛ Aba sikpi botee, ele bə biyifo lesa saa lə kusu əsuə lə befo atesə. ⁴ Itsyise uyifo Onanto eto uyifoyifo wə laabɛɛ fə kasεε. Fεε lə eeyifo kabua, nyale te wə sikpi. Itsyise inni bimba ini bə bətə wə əsuəale! Onanto eto uyifoyifo uni. Nya uyifo utidi wə laabe nkə beyifo lesa saa lə kusu əsuə nya wəənə obuayifo saa koto.

⁵ Nyamfo eso ele bə bebokosə əsuə kasɔ bitə batɔnkotɔnko. Nya inni lə Onanto eto ləbɔfi mate nɛ luubə fə əsuə eso, bomu lə fə ləkɔsi nə loolo fə dikpi tsya eso.

⁶ Lə nyamfo tsya eso ele bə befo oko bitə mi kasɔ eto batɔnkotɔnko, itsyise Onanto eto keyifo banle buyifo. Nya bɛfi mə lefe kenke bətə bə lə batɔnko betidi. ⁷ Nyasoo, befo oko bitə utsyuə saa wə ele bə befo bitə. Lə kasɔ kamfo eto atabi ni nnya bensi bə lə befi bətə utsyuə saa wə ele bə bətəə, bifi bitə. Lə oko unii, ele bə befo wuntsya. Lə futsyə ele bə bifi dibu bitəə, bifi bitə wə. Nya lə atesə tsya ele bə idii, nyale bifi atesə bitə.

Ele Bə Bola Batsyuə.

⁸ Lə bisi utsyuə kayoo, manni ke bofo. Fo kemble alosə. Fεε kayofofɔ ka biusɔ ka biembofo ke bofo kalosəə, ke ni lelabi itə mi bayimitsyuə. Itsyise utidi saa wə nkpe lelabi itə wə ɔyimitsyuəə, ete bə utsyue Onanto eto afi nyamə koto. ⁹ Afi nnya bətə bo le bətəyi nkə, “Mankpo kusɔ nye kusə, manlo utidi, menyu, mansesə ənəmi lə kuutsyuə eto asa əsuə,” nya lə befi afi nnya kenke bakɔɔ, eka lesa lɔni klon nə ni bə, “La fə ɔyimitsyuə fe fə əsuə.” ¹⁰ Lə aala fə ɔyimitsyuəə, embuyifo wə kabua. Nyaso lelabi ni lesa nə əsuə afi nyamfo kenke nkɔpəsə.

¹¹ Besankli lə selabe əsuə! Lə bɛyɛ lə kusu komfo əsuə. Itsyise biyi lefe nə əsuə bonkpe mɔmɔ. Lefe nə əsuə Onanto luuləkə bo ebɔfi mɔmɔ enso lefe nə boto Kristo bofo kanɔ. ¹² Ketsye lefe ébubə éfe, nya kale fe kale busiə. Nyaso bɛyɛ ketsye eto asa buyifo, lə bifi amamawu nya dińyə itə betidi ba nkpe lə lekpasə eto diyənde əsuə bekpe. ¹³ Bitə lə bɔle bo əsuə ola fe betidi ba laayɛ lə lekpasə eto diyənde əsuə. Nya yenyifo udikpuu eto budi ku sitəkɔ ku asɔnɔdidi eto abua ku disialeiyifoyifo eto asa ku ntimama ku kenəmisɛ eto eyifosa. ¹⁴ Bomu bifi Bonamute Yesu Kristo bekpe fe awu, lə biləkə nsusu bitsyiko lə əsuə eto sinə eto asa bimba nnya laakle mi lə ɔkɔɛ əsuə.

14

Biankponko Mi Bayimitsyuə Lekpo.

¹ Befo mi utidi wə eto bofokanɔ diməmmuə tɔ ale ku kafa faa bekpə lə mi nti. Biemfi kedia betsyako wə lə lesa nə ele bə uyifo lee yanle nə bə uyifo əsuə. ² Utsyuə eto bofokanɔ ətə wə kusu bə ofo lesa saa budi, fə, bətsyuə ba eto bofokanɔ məmmuə tɔ alee, didisa nə bānkpesinə ni nə hā beedi. ³ Nya yanle bə utidi wə leedi lesa saa mfoo, nyə wə fe nwə dimənyə utə. Nya nko ini yanle bə nwə leekisi didisa ditsyuə tsya kpo nwə leedi lesa saa eto ənəmi kasɔ. Itsyise Onanto áfo wuntsya lə nkpə.

⁴ Owə feni bə lə akponko utidi bamba eto uyifoyifo lekpo? Wə kosate eto Onamute eto ənəmi eebe lə nwə mə nyə kekleke utə wə lee, lee unnyə. Nya uyifoyifo əmə tsya ebuñyə kekleke, itsyise Bonamute ebofo butə nkə unnyə kekleke utə wə.

⁵ Utidi utsyuə eebu nkə diyi ditsyuə afé lesa abamba. Nya utsyuə tsya ənyə eyi nnya kenke nkə iyifo ani. Ele be utsyuə saa nyə nkə lesa nɛ weeyifo alekə. ⁶ Utsyuə saa ke leefi dibu kətə diyi dutsyuə, woeyifo nko kefi kətə Bonamute dibu. Nya utidi utsyuə wə ke leedi didisa ditsyuə tsya, woedi ni kefi kətə Bonamute dibu, itsyise woasɔ Onanto ani lə didisa nəmə eto disi. Nya utidi wə lenni nkə woembudi lesa ditsyuə eto okle tsyaa, woeyifo nko kefi kətə Bonamute dibu. Nya woasɔ Onanto ani. ⁷ Bo kuutsyuə saa ensi nkpə itə wə əsuə hā. Nya nko ke ini bə bo kuutsyuə saa tsya ənkpə kətə wə əsuə. ⁸ Lə busi nkpə, busi mu itə Bonamute. Nya lə bukpə tsyaa, bukpə itə Bonamute. Nyaso lə busi o-o nye bukpə o-o, buyifo Bonamute eto bale.

⁹ Nyamfo eso sitintii, Kristo əkpə, nya usi ótaka utsyi ɔkɔmə úbə nkpə bə lə ofiani Onamute utə bəkpənkpə ku bəkpənsiə kenke. ¹⁰ Beso ele bə lo fə ɔyimitsyuə dikpi? Nyee, beso fəənyə fə ɔyimitsyuə fə wə mamflo? Bomble ebunyə lə Onanto eto lekankpome eto ənəmi bə lə okponkobo lekpo. ¹¹ Itsyise bāwɔni bákpe lə Awɔninsa Eto Kukue Kenke bə, “Bonamute átəyi nkə, ‘Lə lefe nə minsi nkpə mfoo, nle mi bəteyi kekleke minkə,

utsyuə saa ebose akonki utə mɛ.

Nya utidi saa ebofo ɔnɔ nkə mɔ mi Onanto.’ ”

¹² Nyaso utsyuə saa lə bo nti ebuləkə wə əsuə kenye lə Onanto oflo.

Menyifo Kulesa Nə Luutə Fə ɔyimitsyuə Lə Udu ɔnɔ Lə Wə Bofokanɔ Ɔsuə.

¹³ Lə nyaso bitə lə boye bo bətsyuə bəteyi bə bamflo. Bomu bitə lə bəse lesatsyuə uyi bə boembuyifo kulesa nə luuti kuutsyuə saa kusu lə wə bofokanɔ əsuə bə yembunə kuutsyuə ekpe lə lebuə əsuə. ¹⁴ Se minsi nkpə lə lɔniyifoyifo ku Bonamute Yesu esoo, nyi sitinti lə mɔ lekɔesi kemiə miə didisa saa əmbə nə laabiasə kuutsyuə. Fə lə utsyuə ənyə lesatsyuə fə lesa nə laabiasə wə, lesa nə əmə ebobiasə wə əsuə.

¹⁵ Lə eedi lesatsyuə nnya fenyi fə nnyakpe fə ɔyimitsyuə bulə, yenyifo lelabi fanle buləkə kate wə. Məntə lə lesa nə feedi lə lebiasə fə ɔyimitsyuə eto bofokanɔ, itsyise Kristo əkpə lə wə disi tsya. ¹⁶ Nya biəntə lə bətidu bamba lə bakpe lesa nə mi nyi biə diyifo lesa sɛɛ, kɔfɔ. ¹⁷ Itsyise lə Onanto eto sekakedikɔ katoo, budu ku bunə manle kulesa. Bomu nnya əsuə inkpesə ni kascyifoyifo, diyuə ku disuəyūə nə Lewɔnɔ Kenke ləətə. ¹⁸ Itsyise nwə leesumu Kristo lə kusu komfo əsuə, wə Onanto laala nya bətidu tsya ləətə dibu nɛ.

¹⁹ Nyaso bita læ bokpe nkeale saa boofa læ buyifo lesa næ laaboko betidi diyua læ ita betidi læ babé disi læ læwɔnɔ əsuə. ²⁰ Bianye læ didisa eso bebiasə Onanto eto keyifo. Edisa saa eyifo kenke, fɛɛ yanleke bæ eyɛ læ didisa næ utidi luudi eso yuutə utsyuə dufə læ kabua əsuə. ²¹ Lesa sɛɛ ete ini bənkə, yɛ sinə nye nte nye lesa næ luunə fə ɔyimitsyuə lekpe læ lebuə əsuə buɔi nye bunə.

²² Nyaso tə læ lesa næ fafo fanɔ læ asa nyamfo əsuə, læ ɛke læ fə ku Onanto eto nti ete. Disuəyuə aake utidi læ əsuə læ wə lekɔəsi aanlo wə dikpi læ lesa næ úyifo alɛke ita wə. ²³ Fɛɛ læ utidi utsyuə edi lesa næ wə lekɔəsi dimantə wə kusuu, Onanto aalo wə dikpi læ uɔi ni, itsyise weentsyue lesa næ ófo ɔnɔ koto. Nya lesa saa næ béyifo dimanye læ bofokanɔ əsuə, eyifo lebuə.

15

Bitə Lə Buyifo Asa Nnya Lɔɔke Betidi Bamba Ɔkɔɛ Bomu.

¹ Bomba eto bofokanɔ dikəmuə alee, ele bæ bɔwunsəko mba eto bofokanɔ læmbətɔ ale bənyə. Nya yanle bæ búyifo nya leleke ita bo əsuə ete. ² Lə nyaso ele bæ bo nti eto utsyuə saa yifo lesa næ loleke ita wə ɔyimitsyuə nya luutə bæ obe læ læwɔnɔ əsuə. ³ Itsyise Kristo kulaa tsyaa, inni lesa næ leleke ita wə əsuə úyifo. Bəwɔni bákpe læ Awɔnisa Kenke eto Kukue əsuə bæ, Kristo átɛyi Onanto nkə, “Aka nnya betidi laaka fə, əbə ékpo mə læ əsuə.” ⁴ Nya asa nnya kenke bəwɔni bətsyə læ lefe nə léfe mmə læ Awɔnisa Kenke eto Kukue əsuə, bəwɔni nnya bətsyə bæ læ bokase asa læ nnya əsuə, bæ læ bokpe læ kanyi əsuə tsyaa, utsyuə saa læ unyə kekele eyɛ læ Awɔnisa Kenke eto bɔwunsəko bo nkpe ita bo əsuə bæ læ bunyə kusubebe.

⁵ Onanto wə laawunsəko bo bæ læ bofo bunyə kekele læ kanyi nyənyə saa əsuə, nya woakpe bo nkealee, læ utə ləniyifoyifo læ leke mi læ nti læ Kristo Yesu eto kama butənkɔ əsuə. ⁶ Nya læ mible læ bufi ɔkɔɛ ɔni bebesə Onanto wə ni Bonamute Yesu Kristo eto Anto kato.

Bátɛyi Mba Lenni Yudafɔ Tsyə Ditiki Sɛɛ Nəmə.

⁷ Lə nnya esoo, bisensə mi ani læ befo bətsyuə fe kase Kristo disensə ani ófo mi. Biyifo nyamfo læ betidi læ batəsə Onanto. ⁸ Nyaso nle mi bətɛyi kakpasə minkə Kristo əbə ófiani Yudafɔ eto usumunyə bæ læ uləkə ditiki nə Onanto létɛyi Yudafɔ eto bana eto bana útsyə ote nkə ditiki nəmfo eyifo ɔnukuale nya bæ læ ibə ita nko sitinti. ⁹ Nya bæ betidi ba lenni Yudafɔ tsyə læ batəsə Onanto læ wə kamsənɔnyənyə eso. Bəwɔni læ Awɔnisa Kenke eto Kukue əsuə nkə,

“Lə nyamfo esoo, mɔɔtesə fə læ betidi ba lenni Yudafɔ eto nti.

Nya muusə əsə mfi ntesə fə diyə.”

¹⁰ Nya besi bátɛyi bənkə,

“Mimba lenni Yudafɔ nyə disuəyuə ku Onanto eto kusə.”

¹¹ Besi bátɛyi tsyə bæ,

“Mimba lenni Yudafɔ kenke bətesə Bonamute əmə.

Nya mi ese ese eto betidi kenke bətesə wə.”

¹² Yesaya tsyə esi ówɔni ɔle bətɛyi nkə,

“Yese eto kafa eto ubi ebuke ɔbɔ.

Nya wə ni utidi wə lootaka uɔi seka læ ese ese eto betidi ba kenke lenni Yudafɔ əsuə.

Nya buufi mə kusubebe bətəkə læ wə əsuə.”

¹³ Nlɛ lɛkpakpa miə Onanto wə ni bɔ kusubebe tə lə disuəyua lə diyi mi əsuə kenke, nya lə binyə diyua lə kase bifi mi əsuə bítəkə lə wə əsuəale əsuə, lə Onanto eto Lɛwɔnɔ Kɛnkɛ eto əsuəale lə itə bə mi kusubebe lə kobe kokpe mi lə əsuə.

Paulo Əlɛkə Nnya Eso Ɔwɔni Kukue Ko Nkpe Kasɔnɔnɔ Krə Mfo Ɔtsyese Mə.

¹⁴ Mɔ bayimi, mɔ kosate mfo nno sitinti miə asa sɛɛ buyifo aba ekpo mi lə əsuə kenke. Nya biyi asa nnya kenke itə bə biofo mi bətsyuə asa bote lə nnya əsuə. ¹⁵ Mfi mɔ utu ntəkə sitinti lə ni nya minwɔni asa krə lə kukue komfo fe kاكلomasə itə mi lə asa nyamfo eyɛ lə Onanto eto lefonə nə útə mɛ eto əsuəale əsuə. ¹⁶ Itsyise úyifo mɛ nkə ntsyi nwwuninsə nyifo Kristo eto uyifoyifo ntə betidi ba lenni Yudafɔ. Nya lə nyifo kesumu eto keyifo ka ni bənkə mbe Onanto eto Ditiki Sɛɛ nəmə letsya ntə betidi ba lenni Yudafɔ bə lə nnə mə mboko Onanto fe kesumu eto asa nnya nnya luudufə Onanto ənə, ini Lɛwɔnɔ Kɛnkɛ díyifo nnya kɛnkɛ.

¹⁷ Lə nyamfo eso mofo lɛkɔəsi bɔsɔ lə lesa nə Yesu Kristo díyifo eyɛ lə keyifo ka minlə buyifo kətə Onanto eso. ¹⁸ Məmbɔfo lɛkɔəsi bɔsɔ kedi etiki lə lesatsyuə bamba əsuə enso nnya Kristo díyifo eyɛ lə mɛ əsuə hā. Utə nkə nnə betidi ba lenni Yudafɔ mboko, bə lə bəbə bətsyue Onanto eto ditiki koto eyɛ lə lesa nə mɪntɛyi mə ku nə mɪnyifo əsuə tsya. ¹⁹ Nya úyifo nko eyɛ lə asa nnya mɪnləkə mɪnte ku ayanisa nnya bənyə mɪnyifo eyɛ lə Lɛwɔnɔ Kɛnkɛ eto əsuəale əsuə eso. Lə nyaso ídu lə Yerusalem eyɛ ɛtsyilama ísu Iliriko eto lɛkrɔ mfɔ, mbe Kristo eto Ditiki Sɛɛ nəmə letsya éfia kenke. ²⁰ Ídu taa kɔ kenke, iyifo mɔ lelabi kekleke minkə lə mbé Ditiki Sɛɛ nəmə letsya lə nlebe bɔ bənnɔ tɔ Kristo eto diyɛ. Nya inni bə lə nto ntəkə lə utsyuə bamba eto lesa nə útsyə kasɔ ku boto əsuə. ²¹ Bomu bə lesa nə bəwɔni bətsyɛ lə Awɔnisa Kɛnkɛ eto Kukue kafo lə ibə itə nko bə,

“Betidi ba bántɛyi mə itsyi lə ditiki nəmə lefe nə léfee, mə luunyə bətsyɛ wə lɛkpo bate wə nɛ.

Nya mba tsya dimannɔ tɔ kulesa lə wə əsuə lə lefe nə léfee, mə lɔnɔ wə kasɔ nɛ.”

²² Keyifo ka minlə buyifo mfo əntə mɛ kusu nyaso maamfo mi ɔflɔ bubə nɛ.

²³ Fɛ mɔmɔɔ, se mɪnkəlosə mɔ keyifo lə lɛkrɔ nəmfoo, nya se minlə kusu bɔbɛbɛ lə alɛ krə nnya léfe bə lə mbə nyə mi esoo, ²⁴ mfi nsusu miə lə mbə nlɛ Spania bofee, lə nyɛ mi ɔflɔ. Nla miə maayɛ mi ɔflɔ lə bɛwunsəko mɛ lə mɔ mfɔ busu əsuə lə nsia lə mi ɔflɔ lə búnyə disuəyua ku bətsyuə itə lefe kliminti ditsyuə eto kama bólosə. ²⁵ Tsyafɛ mɔmɔɔ, ntɔ lə Yerusalem lə nsu nwunsəko Onanto eto betidi ba nkpe mfɔ. ²⁶ Itsyise iyifo bafokanɔfɔ lə Makedonia ku Akaia eto lelabi faa bə baako atabi ətsyuə lə befi bətsyese bakombo ba nkpe lə bafokanɔfɔ nti lə Yerusalem mfɔ. ²⁷ Iyifo mə lelabi kafo faa bə beyifo nko. Nya lə sitintii, beyifo bayodi lə mɔ ɔflɔ! Itsyise lə betidi ba lenni Yudafɔ ənyə kedikɔ ku Yudafɔ eto lɛwɔnɔ eto asa sɛ əsuə, eyi fənkə ele bə mə tsya wunsəko Yudafɔ ku mə asa nnya banlə bunyə ketsyiko lə nnya əsuə.

²⁸ Nyaso lə nyifo keyifo kamfo nlosə nya bafɔ asa nnya bənyə basɔ leboo, muusu Spania nya mɔɔyɛ mi ɔflɔ mfɔ lə mfe ntɔ. ²⁹ Nyi miə lefe nə muubə mi ɔflɔ, nyenko Kristo eto atsyɔkpokpo kenke nlɛ mi boboko.

³⁰ Mɔ bayimi, nɛ mi lekpaƙpa tinti lɛ Bonamute Yesu Kristo eto diye ɛsuɛ ku Lɛwɔnɔ Kenkɛ eto lelabi ɛsuɛ miɛ bɛwunsɛko mɛ lɛ boto ola kekɛleke butɛ Onanto lɛ mɔ disi. ³¹ Beto ola bɛlɛ Onanto lekpaƙpa bɛ lɛ ulɛkɛ mɛ utsyiko Yudea eto betidi ba ni manƙokafɔ eto ani nya lɛ mɔ keyifo lɛ Yerusalem mfɔ lɛ kake Onanto eto betidi mfɔ ɔkɛɛ bamɛ. ³² Nya lɛ Onanto atonɔɔ, muubɛ ndufɛ mi nti ku disuɛyua, bɛ lɛ bomble lɛ bola bɔwɔnɔ busiɛ. ³³ Onanto wɛ lɛtɛ diyuɛ, lɛ usiɛko mimble kenke. Ibɛ ita.

16

Paulo Ɔsiɛsɛ Betidi Akpa Akpa Ba Nkpe Lɛ Roma Ɔtɛsyese.

¹ Nla miɛ mɛɛlɛkɛ bo ɔyimisio Foebe nte mi. Uyifo ɔwunsɛkotsyua utɛ Kenkrea lɛ bafokanɔfɔ nti. ² Nya nɛ mi lekpaƙpa miɛ lɛ befo wɛ kukɔnɔ lɛ Bonamute eto diye ɛsuɛ lɛ kusu ko diɛnyɛ itɛ Onanto eto betidi ɛsuɛ. Bitɛ wɛ bɔwunsɛko saa bo wɔɔtɔ utsyiko mi ɔflo, itsyise ɔwunsɛko betidi kpɛ ku mɔ ɛmɛ tsya.

³ Siɛsɛ Priska ku wɛ usɛ Akwila ba bomɛ diyifo mɔ beyifoyifotsyua lɛ Kristo Yesu ɛsuɛ. ⁴ Bɛmuɛ ɛsuɛ bɛɛnyɛ bɛ bofo bukpɛ lɛ mɔ disi kulaa tsya. Nya inni mɔ mate ete nɛ mɛ ani bɔsɔ, bomu ku betidi ba lenni Yudafɔ eto bafokanɔfɔ eto etsyukpa bamba ɛtsyua kenke tsya.

⁵ Lɛ ɛsiɛsɛ bafokanɔfɔ ba laatsya lɛ mɛ diyo mfɔ tsya. Siɛsɛ mɔ ɔyɛtsyua lala Epaineto wɛ ni ututɛ wɛ lɛtsyi lɛkɔɛsi ɔwuninsɛ ɔfo Kristo lɛ Asia eto kasɔ mfɔ.

⁶ Nya lɛ ɛsiɛsɛ Maria wɛ diyifo keyifo kekɛleke utɛ mi ditsyukpa nɛmfɔ.

⁷ Siɛsɛ Androniko ku Yunia ba ni mɔ kusɛ eto betidi ba ni bonko mɛ bɛkpɛ lɛ aba eto diyo mfɔ. Betidi yi mɛ tinti fe mba baatsyese nkpe lɛ batɔnkpe nti. Nya bɔtɔ mɛ lɛ Kristo bofo kanɔ ɛsuɛ.

⁸ Siɛsɛ Amplia wɛ maala tinti lɛ Bonamute ɛsuɛ ɛtɛ mɛ.

⁹ Nya lɛ ɛsiɛsɛ Urbana wɛ ni bo uyifotsyua ku ɔyɛtsyua lɛ Kristo ɛsuɛ ɛtɛ mɛ. Nya lɛ ɛsiɛsɛ mɔ ɔyimitsyua lala Staki.

¹⁰ Siɛsɛ Apele wɛ bɔtɔ bɔbe nya bɛnyɛ boɛ uɛnyɛ itɛ Kristo. Nya lɛ ɛsiɛsɛ Aristobulo ɛto diyo eto betidi kenke ɛtɛ mɛ.

¹¹ Siɛsɛ Herodion mɔ otokponyɛ ɛtɛ mɛ. Nya lɛ ɛsiɛsɛ Narkiso eto diyo eto betidi ba difi mɛ ɛsuɛ bɛtɛ Kristo.

¹² Siɛsɛ besio ba ni Trifaena ku Trifosa ba diyifo Bonamute eto keyifo. Nya lɛ ɛsiɛsɛ mɔ ɔyimitsyua lala Persi wɛ ni usio ɔni wɛ tsya diyifo keyifo tinti utɛ Bonamute.

¹³ Siɛsɛ Rufo wɛ Bonamute dilɛkɛ fe wɛ ole ku wɛ ambe wɛ tsya lɛlɛ mɛ fe mɔ ambe ke.

¹⁴ Siɛsɛ Asinkrito, Flegon, Herme, Patroba, Herma ku mɛ bayimi bafokanɔfɔ ba nkpe lɛ mɛ ɔflo.

¹⁵ Siɛsɛ Filologo, Yulia, Nereo ku wɛ ɔyimisio, ku Olimpa ku Onanto eto betidi kenke ba nkpe lɛ mɛ ɔflo.

¹⁶ Bisiasɛ bɛtsyua lɛ bɛkɔbe bɛtsyua bɛlɛ lɛ Kristo eto kusu ɛsuɛ. Bafokanɔfɔ lɛ Kristo ɛsuɛ eto etsyukpa kenke bɛ bɛɛsiɛsɛ mi o-o.

¹⁷ Mɔ bayimi, nɛ mi kɔlɛ bɔlɛ kekɛleke minkɛ bimua ɛsuɛ bɛnyɛ bikabe kusu itɛ betidi ba lɛla bɛ beensɛ mi nti. Kɛnyɛ lɛ asa nnya bɔte mi ɛsuɛ kefi keti mi kusu. Bilɛkɛ mi ɛsuɛ bitsyiko lɛ mɛ ɛsuɛ. ¹⁸ Itsyise betidi ba leeyifo asa nyamfo eto kaklee, beenyifo Bonamute Yesu Kristo eto keyifo. Bomu mɛ kosatee, mɛ alasa nnya beeyifo nɛ. Nya bakpe kenye

mlimlimli læ mæ etikididi nnya baawe betidi ketitlisæ asa kakpe mba lanle kulesa bote. ¹⁹ Utidi saa áno kase bietsyue Ditiki Sæ nãmæ koto, læ nyaso mænyæ disuányæ tinti læ mi æsuæ. Fæ lesa næ mimbæbe mintsyiko mi oflo ni bæ binyæ lesa sæ bitsyæ lekpo. Nya læ befiani betidi ba lanla asa bua buyifo. ²⁰ Onanto wæ lætæ diyuæsæ, ebusænsæ oba Obonsam kenke okpo, nya wuutæ nkæ bitækæ wæ kato læ lefe kliminti æsuæ. Bonamute Yesu Kristo eto lefonæ læ disiæko mi.

²¹ Timoteo wæ ni mæ uyifotsyuæ nkæ wæsiæsæ mi. Nko ke ini Lukio tsya ku Yason ku Sosipatro bæ bomæ ni kusæ kœni eto betidi bæ bæsiæsæ mi.

²² Mæ Tertio wæ læwœni kukue komfo æsiæsæ mi læ Bonamute eto diye æsuæ.

²³ Gaio wæ lefo mæ kafo faa ku bafokanofo eto ditsyukpa næ laakpe disi mfo kenke bæ bæsiæsæ mi.

Nya Erasto wæ ni umæ æmfo eto nwæ lætsyæ mæ atabi ku bo oyimisani Kwarto bæ bæsiæsæ mi. ²⁴ Bonamute Yesu Kristo eto lefonæ læ disiæko mimbæ kenke. Ibæ itæ.

²⁵ Nya mœmœ, bitæ læ bœtesæ Onanto, wæ loofó mi nkæale bokpe nkæ læ binyæ kekkele fe kase minle bœteyi læ Ditiki Sæ næ minle bulækæ kate itsyi læ Yesu Kristo æsuæ. Ditiki Sæ nœmfo aka asa nnya bakula nya Onanto dilækæ óte nya lekula bo ale kpæ nnya léfe æsuæ. ²⁶ Fæ, mœmœ, bælækæ asa bate bæ læ betidi ba kenke læ bano kasæ fe kase wæ bœnyelækætidi læwœni bœtsyæ. Onanto wæ nsi nkpæ lefe saa eto lelabi ni bœnkæ, ele bæ babe Ditiki Sæ nœmfo letsya itæ kawunsiæ ka kenke læ bafo wæ bano læ betsuyæ wæ ditiki koto. ²⁷ Ele bæ bœtesæ Onanto wæ hã ni obesibe idu mœmœ entæ lefe saa eyæ læ Yesu Kristo eto diye æsuæ! Ibæ itæ.

1 KORINTOFÓ

Kukue Tute Ko Paulo Ləwóni Útə Korintofó

¹ Mə, Paulo, wə eyə lə Onanto eto lelabi əsuə mimfiani Yesu Kristo eto ətənkpee, mə ku bo ətymisani Sostene nle mi kukue komfo bəwóni nə.

² Bəwóni kukue komfo bələ Korintofó eto bafokanofó ba eyə lə Yesu Kristo əsuə Onanto dıləkə nya ókpadi mə nkə bafiani wə betidi kənke. Fe kase úyifo betidi ba kənke tsya lefo Bonamute Yesu Kristo bano. Wə ni bonko məmble eto Onamute.

³ Bələ bəto bə Boanto Onanto ku Bonamute Yesu Kristo eto lefonə ku diyuə lə ditəkəko mi.

Onanto Ʒətə Bo Asa Səe Eyə Lə Yesu Kristo Eso.

⁴ Maaso Onanto ani lefe saa lə mi disi lə wə lefonə nə úfi útə mi ətənkə lə Yesu Kristo əsuə eso. ⁵ Ʒdu lə lefe nə biyifo ləni ku Kristo, biobe lə kusu saa əsuə titlu lə etikididi ka ku kobe tete əsuə. ⁶ Yesu Kristo eto ditiki nəmfó afo disiə lə miinti kukóno. ⁷ Lə nyamfo esoo, lə lefe nə biinyə binsəke Boanto Onanto bə utə Bonamute Yesu Kristo kusu lə uləkə wə əsuə otee, Ləwóno kənke eto ətəsa saa eyi mi əsuə. ⁸ Nya woose mi lə mi bəfokanə əsuə kukóno isu ese lə kalosəkə. Wə ni futsyə luutə nkə lə Bonamute Yesu Kristo əbə nkə woakponko kawunsia eto betidi lekpo lə Ditiki Səe nəmə əsuə, bəmbolo mi dikpi. ⁹ Onanto wə lékpadi mi nkə biyifo ləni ku wə ubi Bonamute Yesu Kristo, wə ni nwə əsuə bioka bese nə.

Bebe Sinini Biə Kəsənsə Embudufə Mi Lenti.

¹⁰ Nye lə Bonamute Yesu Kristo eto əsuəale nya utə mə əsuə, nle mi bətəyi kekkele fe mə bayimi bafokanofó miə lə mible lə bəno bətsyuə kasə itə bə kəsənsə embəke mi lenti. Nya lə mi kənye lə keyifo kani lə asa nnya biebu disi ketsyiko ku nsusu bo əsuə bese uyi. ¹¹ Itsyise bayimi, betidi bətsyuə ba ditsyi Klo eto diyo ətəyi mə bə kədiə kpe mi lenti mfó. ¹² Lesa nə minle ni bə utsyuə saa ku lesa nə ɔnle bətəyi. Bətsyuə bə, “Paulo eto kama mintəkə.” Nya obamba tsya nle bətəyi nkə, “Mə ale Apolo eto kama mintəkə.” Nya obamba tsya nle bətəyi nkə, “Petro eto kama mintəkə.”

¹³ Məətə mi miə nyale boofó Kristo boba kakpe lə akpa akpa? Nye Paulo ni nwə dikpə lə uyi əsuə lə mi disi? Nye bəfləsə utsyuə ku ntu lə Paulo eto diye əsuə? Owo lo! ¹⁴ Maaso Onanto ani bə mənyifo kutsyuə saa ntufləsəfləsə eto lekpa lə mi nti enso Krispo ku Gaió mate hā. ¹⁵ Nyaso kutsyuə saa, embofo bətəyi nkə mə diye kpe lə mba difləsə wə ntu nti. ¹⁶ Mookloma miə ńyifo Stefana ntufləsəfləsə eto lekpa ntə wə ku wə diyo eto betidi, nya mensikloma lə ńfləsə kuutsyuə bamba saa tsya ntu. ¹⁷ Kristo mántsyese mə nkə mbə nkeyifo ntufləsəfləsə eto lekpa kətə betidi. Bomu ətəsyese mə nkə mbe Ditiki Səe nəmə letsya ntə betidi. Nya maanye lə kawunsia kamfo eto kobetete eto kusu əsuə kabə Ditiki Səe nəmə letsya. Itsyise lə nyifo nkoo, nyale Yesu Kristo eto ukpə wə úkpə eto əsuəale ebuyifo ubimba.

Kristo Eto Ditiki Səe Ni Onanto Eto Ʒsuəale Ku Kobe.

¹⁸ Nyi kase betidi bamə eto ditsyabi ditə bə bale bukpə lə ləwóno əsuə. Kristo eto ukpə lə kuyi əsuə eto etiki eyifo ebukisa lə mə ɔflo. Fəe bomba

Onanto lætæ nkæ bunyæ bofoo, buyi boæ Onanto eto Ditiki Sɛɛ nɛmæ eyifo Onanto eto wæ æsuæale. ¹⁹ Læ Awɔnisa Kɛnkɛ eto Kukue æsuæ, Onanto átɛyi nkæ

“Mɔɔtsylɔsæ babesibe eto kobetete.

Nya muulækæ nte miæ bekuente eto etiki eyifo æsuæale itæ mi.”

²⁰ Nyamfo læ bote bæ kawunsiæ kamfo eto babesibe ku bekuente ku betidi ba kpæ nye laafo etiki bunæ kenke eyifo ebimbasa. ²¹ Onanto yi, eye læ wæ kobetete æsuæ úyifo betidi nko, nkæ læ baye bɔye læ mæ kawunsiæ eto kobetete æsuæ bate wæ. Nya wæ Ditiki Sɛɛ nɛ eto letsya boabe mfoo, nya woalækæ eyifo ebukisa læ betidi bætɔyue ɔflo. Fɛɛ Onanto aayɛ læ nnya æsuæ nya woalækæ betidi ba léfo bánɔ læ nkpæ. ²² Yudafo aabɛɛ bæ bænyæ ayanisa buyifo. Nya Grikifo, mæ aala bæ baate kawunsiæ kamfo eto kobe. ²³ Fɛ boɔ, Kristo wæ básɔ bámanklasæ læ uyikabie usue eto Ditiki Sɛɛ nɛmæ eto letsya boabe. Nya Ditiki Sɛɛ nɛmfo laayɛ kedufæ kelæ Yudafo læ akɔɛsi. Nya betidi ba lenni Yudafo tsya, laanɔ nya fe ebukisa. ²⁴ Fɛɛ betidi ba Onanto dilækæ utæ læ Yudafo ku Grikifo ntii, Kristo wæ eto Ditiki Sɛɛ boabe letsya mfo, wæ ni Onanto eto æsuæale ku wæ kobetete nɛ. ²⁵ Itsyise lesa næ betidi lænyæ bæ iyifo Onanto eto ebukisaa, iyifo kobetete eso betidi eto ale. Nya Onanto eto eyifosa nya diyifo fe yɔkpɔɔ, kpe æsuæale eso betidi eto ale.

²⁶ Mɔ bayimi, fe Onanto læ ulækæ mii, biokloma kase bítsyæ læ betidi eto ənæmi! Mi kpæ mánɛ kobe nya bíanke æsuæale saa. Nye bíambɔ bítsyi mmfo bo lækɛ dibu kafo saa. ²⁷ Bomu Onanto étsyue úlækæ betidi ba læ kawunsiæ eto ənæmi leeninæ nkæ læ okpe kawunsiæ kamfo eto babesibe kofani. Nya úlækæ betidi ba dimanle kulesa læ kawunsiæ eto ənæmi itæ læ ufi okpe kawunsiæ eto bæsuæaletidi bamfo kofani. ²⁸ Onanto əlækæ betidi ba dimanle kulesa læ kawunsiæ eto betidi eto ənæmi, nya beembu mæ kakpe ku lesa nti nkæ læ ɔye læ mæ usue okpe betidi ba kawunsiæ leebu bæ mæ ni mba nkpæ dibu nya bankpæ kalende kofani, se benni kulesa eso. ²⁹ Nyamfo luutæ bæ kutsyue saa embofo botaka keñyæ kasɔ lækɔɛsi læ Onanto eto ənæmi. ³⁰ Onanto uni ditæ kusu nkæ biyifo bani ku Yesu Kristo. Nya Kristo əmæ ni bo kobetete ko Onanto difi útæ bo. Nya eye læ Kristo əmæ æsuæ eso Onanto lænyæ bo nkæ bɔye læ kusu sɛɛ æsuæ. Nya bófianni Onanto eto betidi kɛnkɛ. Nya ófo kayo læ bo disi úlækæ bo útsyiko abuayifoyifo æsuæ. ³¹ Nyamfo eso Awɔnisa Kɛnkɛ eto Kukue nle bɔtɛyi nkæ, “Utidi wæ laasɔ wæ lækɔɛsii, ele bæ ɔɔ wæ lækɔɛsi læ lesa næ Bonamute diyifo utæ wæ æsuæ.”

2

Paulo Édi Etiki Utsyi Læ Kristo Əsuæ.

¹ Mɔ bayimi, lefe næ mímbæ mi ɔflo miæ læ mbé Onanto eto etiki kulakula tinti letsya nte mii, ményifo nko ku kenye kamini nye læ kawunsiæ kamfo eto kobe æsuæ ntæ mi. ² Lefe næ mímbæ mínkɛ mi læ ɔfloɔ, ni mi etiki itsyi læ Yesu Kristo ete æsuæ. Nya naya nsi nso kenke ni læ wæ ukpæ læ uyikabie æsuæ. ³ Nyaso lefe næ mímbæ mi ɔfloɔ, mbæ fe ɔɔsɔbi. Nya sikpi dímuæ mɛ ku ketinkæ tsya. ⁴ Nya biunyæ biæ asa nnya mínte áte nko ke, yényifo fe utidi wæ eto kenye nkpe kobe nya únyi kobe. Bomu mɔ etiki nya mikədii, áte sitinti kase Onanto eto Lɛwɔnɔ nkpe æsuæale. ⁵ Læ nyamfo esoo, inni kawunsiæ eto utidi eto kobetete æsuæ bɛyɛ béte Kristo, bomu eye læ Onanto eto æsuæale æsuæ.

Lɛwɔnɔ Kenke Yi Lesa Saa Lɛ Onanto Ɛsuɔ.

⁶ Fɛɛ mɔ etiki nnya meedi, meedi nya kɛtɛ betide ba nyi kobe nya bekesu seto lɛ lɛwɔnɔ eto asa kasɔnɔnɔ ɛsuɔ. Nya yanka kawunsiɛ kamfo eto kobetete nye bɛsuɔaletidi ba leedi seka lɛ kasɔ kamfo ɛsuɔ nya banle mɛ ɛsuɔ bonyansɛ. ⁷ Kobetete ko eto etiki minlɛ bɔtɛyi mfoo, ɛtsyi lɛ Onanto eto kobe ko bákula betidi ɛsuɔ. Fɛɛ Onanto ɛtsyue ketsyue kamfo útsyɛ kokoko nkɛ wuulɛkɛ bo fɛ úyifo kawunsiɛ. ⁸ Kawunsiɛ kamfo eto bɛsuɔaletidi eto kuutsyuɛ mánte kulesa itsyi lɛ kobe komfo ɛsuɔ. Itsyise lɛ nnya ete bátee, eni bánsɔ Bonamute le uyikabie ɛsuɔ. ⁹ Fɛɛ Awɔnisa Kenke eto Kukue lɛ bɔtɛyi nkɛ,

“Lesa nɛ kuutsyuɛ saa mɛnyɛ

nye woannɔ tɔɔ,

nya kuutsyuɛ saa mémbu tɔ disi utsyiko tsya nkɛ yuubɛ itɛ,

nya tutuutu ni lesa nɛ Onanto dítsyue utsyɛ utɛ betidi ba laala wɛ nɛ.”

¹⁰ Fɛɛ bo alɛɛ, Onanto dilɛkɛ wɛ asakulakula nyamfo lɛ lekple ótɛ bo, eyɛ lɛ wɛ Lɛwɔnɔ ɛsuɔ.

Onanto eto Lɛwɔnɔ eedufɛ lɛ lesa saa ɛsuɔ nya kaate, nya diate Onanto eto asakulakula kulaa tsya. ¹¹ Fe kase utidi eto lɛwɔnɔ nɛ nkpe lɛ wɛ ɛsuɔ hã nyi wɛ kemɛ eto lesa saa itsyi lɛ wɛ ɛsuɔ, nko ke ini bɛ Onanto eto Lɛwɔnɔ hã nyi lesa saa itsyi lɛ Onanto ɛsuɔ nɛ. ¹² Nya boo, inni kawunsiɛ kamfo eto lɛwɔnɔ nɛ lɛtɛ beeyifo asa bua nkpe lɛ bo ɛsuɔ. Bomu Onanto eto Lɛwɔnɔ nɛ luutɛ bote ɛtɛsa nnya bófo butsyiko lɛ wɛ ɔflɔ, kafo faa, ni ni nnɛ nkpe lɛ bo ɛsuɔ nɛ. ¹³ Lɛ nyamfo esoo, inni kawunsiɛ kamfo eto kobe eto asa nnya betidi laate bófo búfi bɔnlɛ mi etiki budi. Bomu asa nnya Onanto eto Lɛwɔnɔ dilɛkɛ ótɛ bo, nya ni asa nnya boɛlɛkɛ kate mba léfo Lɛwɔnɔ nɛmɛ nɛ. ¹⁴ Utidi saa wɛ Onanto eto Lɛwɔnɔ nɛmfo dímamfo disia lɛ wɛ ɛsuɔ, wɛmbofo ɛtɛsa nnya Onanto eto Lɛwɔnɔ lɛtɛ bófo. Nya utidi ɛmfɔ tsya ɛmbofo asa nyamfo kasɔ bɔnɔ, itsyise asa nyamfo eyifo wɛ ebukisa. Nyaso Onanto eto Lɛwɔnɔ ɛsuɔ nya utidi lɔɔyɛ fɛ wuunyɛ ɛtɛsa nyamfó utsyɛ lekpo kase efo koya. ¹⁵ Utidi wɛ Onanto eto Lɛwɔnɔ lefo disia lɛ ɛsuɔ, wɛ lofo lesa saa bunyɛ kɛtsyɛ nɛ. Fɛɛ wɛ alɛɛ, betidi embofo wɛ bunyɛ kɛtsyɛ lekpo nɛ. ¹⁶ Awɔnisa Kenke eto Kukue lɛ bɔtɛyi nkɛ,

“Utidi saa enyi lesa nɛ nkpe lɛ Bonamute eto nsusu.

Nya kuutsyuɛ saa tsya antɛ wɛ kulesa.”

Fɛɛ boo, Kristo eto nsusu kpe lɛ bo ɛsuɔ.

3

Bo Ni Onanto Eto Beyifoyifo.

¹ Mɔ bayimi, mɛmbofo mi etiki budinko lɛ Ditiki Sɛɛ nɛmɛ ɛsuɔ fe kase muudinko betidi ba Onanto eto Lɛwɔnɔ nɛmɛ díkafo dísiɛ lɛ mɛ ɛsuɔ. Bomu muudinko mi etiki fe betidi ba eto ɛnɛmi nsi ntɛkɛ lɛ kawunsiɛ eto asa ɛsuɔ. Nya bisi biyifo ekpɛfi kɛkɛ lɛ Kristo bofokanɔ ɛsuɔ. ² Mɔ asa nnya maate mii, eyifo nya diyuɛ imbɛ ale fe kase mintu lɛlɛkɛ itɛ bebifɔfɔ butɛ. Nya yenyifo asa nnya eto kasɔnɔnɔ nkpe ale fe kase inte itɛ utidi wɛ díkabe wɛ leedi asa nnya nkpe kalende seka. Nya ta mɔmɔ biambe tɔ itɛ lesa nɛ nkpe kalende budi. ³ Itsyise bisi bisi nkpe fe betidi ba difi mɛ nsusu bɛtɛkɛ lɛ kawunsiɛ kamfo hã eto asa ɛsuɔ. Nya lɛ kenɛmise si kakpe lɛ mi nti nya biɛdiɛ nniɛ lɛ bɛtsyuɛ ɛsuɔ, nyamfo mate kulaa ate nkɛ bisi bisi nkpe itɛ kawunsiɛ kamfo eto asa. ⁴ Lɛ mi nti utsyuɛ esi ótɛyi nkɛ, “Mɔɔ,

Paulo eto kama mintəkə,” nya obamba tsya nle boteyi nkə, “Moo, Apolo eto kama mintəkə,” bieyifo asa fe betidi ba kawunsiə kamfo eto eyifosa léfo disia dinsi læ mi əsua.

⁵ Nya læ nyamfo kenke kamaa, owoe ni Apolo? Nya owoe ni Paulo? Onanto eto beyifoyifo ete buni. Nya bóyε læ mi əsua læ bofo bɔnɔ. Nya bo nti eto utsyuə saa nlenko keyifo ka Onanto dítə wə nkə uyifo. ⁶ Mɔ ni dítseyiko keyifo kamə kasɔ fe kase beetsyi diyibibi. Nya Apolo lékpo ni ntu. Fεε Onanto ni nwə dítə lébe lébɔ disɔ. ⁷ Lə nyamfo esoo, utidi wə dítseyi, ku utidi wə lékpo ni ntuu, məmble ményifo kulesa kinki. Nya Onanto bomu ni nwə díyifo, itsyise wə ni nwə dítə lébe lébɔ disɔ. ⁸ Bobakεfə kubutsyuə saa əmbə læ utidi wə leetsyi kuyi ku nwə laakpo ko ntu nti. Onanto ni futsyə wə loofɔ mə kayo læ mə keyifo eto kénye. ⁹ Itsyise buyifo beyifotsyuə læ keyifo kani əsua. Nya boakɔ ani keyifo ke kətə Onanto. Nya biyifo Onanto eto okue wə əsua bunyə bɔnlε keyifo. Nya bini diyo nə tsya Onanto léto.

¹⁰ Nya læ Onanto eto kətə ka útə mε əsuəə, ətə mfiani fe diyo eto otonto sεε. Nya mintsyə diyo nəmə kasɔ læ leba əsua. Nya utidi bamba díbə ɔnlε boto kətəkə læ ni. Fεε utsyuə saa wə díbə ɔnlε boto kətəkə, ele bə ɔlɔ obe kase ɔnlε diyo nəmə boto kayenko. ¹¹ Itsyise Yesu Kristo ni leba nə əsua Onanto difi útsyə diyo nəmə kasɔ ele bə betidi be bato diyo nəmə besukosə. Nya kuutsyuə bamba saa ensi embofo leba bamba bufi ketsyə ni kasɔ boto bio. ¹² Bətsyuə ebufi sika sia nye siflubia nye aba nya nkpe koya, nye keyi nye sefa kato diyo nəmə. ¹³ Fεε læ diyo nə utsyuə saa léto alekε nye dianlekεε, Kristo eto disumuyo nəmə ni nnə luuləkə lete nε. Itsyise læ disumuyo nəmə əsuaə, ute buufi bələkə utsyuə saa eto keyifo læ lekple bate. Ute əmfɔ ni nwə luubə ukedi keyifo saa obe, læ obe læ keyifo kamə alekε. ¹⁴ Lə utsyuə eto bikə bia úfi óto diyo nəmə ənyəə, læ ute áto ýyε mfo ófee, otonto əmfó ebofo kayofɔfo. ¹⁵ Fεε læ utsyuə eto bikə bia úfi óto diyo nəmə ato utee, wəmbɔfo kayofɔfo saa. Fεε wə kosate ebunyə buləkə fe nwə dítsetsyi óbɔ læ ute əmə əsua.

Mi Kosate Eyifo Onanto Eto Disumuyo Kenke.

¹⁶ Ele bə bete læ ekpako mi wuee biə mi kosate eyifo Onanto eto disumuyo. Nya Onanto eto Ləwɔnɔ nkpe læ mi əsua. ¹⁷ Itsyise Onanto eto disumuyo eyifo kakenkəkə, nya mi ni wə disumuyo nəmə. Nyaso læ utsyuə ata Onanto eto disumuyo nəmə ubuu, Onanto ebətsylɔsə wuntsya.

¹⁸ Kuutsyuə saa manwε wə əsua læ mi nti. Lə utsyuə læ mi nti eebu wə əsua fe kawunsiə kamfo eto obesibee, ufi wə əsua uyifo ubuki bomu læ betidi eto ənəmi læ itə bə woofiani obesibe tinti læ Onanto eto ənəmi. ¹⁹ Itsyise lesa nə kawunsiə eto betidi leebu fe kobetete, nyamfo eyifo ebukisa læ Onanto eto ənəmi. Nyaso Awɔnisa Kenkε eto Kukue lεtyei nkə, “Babesibe eto asayifoyifo əsua nya Onanto laaye kemua mə læ kubu əsua nε.” ²⁰ Nya besi bəwɔni bətəyi bənkə, “Onanto yi nkə babesibe eto nsusu bufi manle kulesa saa kon.” ²¹ Lə nyamfo esoo, yanle bə utidi saa kabesə əsua kato læ lesa nə betidi loofɔ buyifo əsua. Itsyise læ sitintii, lesa saa te mfó itə mi lεlekεsə. ²² Paulo nye Apolo nye Petro nye kawunsiə kamfoo, nye ukpə ku nkprə, mɔmɔ nye lefe nə luubəə, asa nyamfo kenke eyifo mi ale. ²³ Nyaa, biyifo Kristo eto bale. Nya Kristo tsya diyifo Onanto eto ole.

4

Boeyifo Kristo Eto Keyifo Lə Onukuale Əsua.

¹ Utsyuə saa kəənyə bo fe Kristo eto beyifoyifo ba bəfi Onanto eto etiki kulakula lə lefe nə léfe mməə, bákpe kəni bə bəle nya ola. ² Nya lesa nə lefe itə nwə laabe Boanto Onanto eto asa əsua ni bə úyifo keyifo kamə lə onukuale əsua. ³ Lə mə kutsyee, yənlə mə bə kuutsyuə kpronko mə lekpo lə mə ditiki əsua nye eye lə kawunsia kamfo eto kobe əsua unyə nkə nta mbu. Maankpronko mə əsua lekpo kulaa tsya lə ditiki nəmə əsua. ⁴ Mə lekəesi anlo mə dikpi saa. Fəe nyamfo anle bote nkə meenyifo kabua saa, eso mbəbə mfe lə kabua ku lə mə etikididi kemia. Itsyisee, Bonamute wə loofə mə lekpo bokpronko nē. ⁵ Nyaso yanle bə kuutsyuə saa kpronko wə utsyuə lekpo isu ese lefe nə Bonamute Yesu eto dibəfe nəmə leyo. Lə ubəə, wə ni futsyə lookpronko utsyuə saa lekpo nē. Nya wə ni nwə luuləkə asa bua kenke nnya lekula lə lekple ote nya wuuləkə asa bua nya betidi nle bubu tsya ote. Mfo nya Onanto ləotəsə utidi saa dińyə itə atəsə.

⁶ Mə bayimi, bə lə befo asa nnya bənlə bəteyi eye lə mə ku Apolo əsua kasə bəncə, nwəni nyamfo bə lə bebe bekase. Nya lə bekase asa nnya eto kasə etiki nyamfo nle buləkə kate nya bəwəni bəteyi bənkə, “Bikeyifo asa bikaye lə kusu əsua tlololə.” Lə nyamfo esoo, biembu betidi bətsyuə bakplənyə beso babamba. ⁷ Owəe díyifo fə nya fankpə kutəkə fanso fuutsyuə? Asa nnya nkpə fə kenkee, Onanto ni nwə dífi útə fə. Lə nko intee, beso faabesə əsua kato fenkə inni Onanto ni wə dífə fə asa nnya nte fə.

⁸ Lee asa nnya bela biə biakεε, bíuńyə nyamble kokoo? Nye batabinyə bikafiani? Lee biofiani baka lə lefe nə eto lefe bo lenni tə baka? Ełεkε! Eni seka ele bənkə bikedi pεfε bə lə bo tsya lə budi se ku mi! ⁹ Itsyise ele mə fenkə bo mba ni batənkpee, kesiəkə ka Onanto dífi utə bo ni kafεfεkə. Nya buyifo fe betidi ba bəlo dikpi bə lə balo mə lə mba kenke eto ənəmi. Nya buyifo abesa nnya kawunsia kenke ku Onanto eto batənkpə ńyə baanle bobε. ¹⁰ Buyifo bamumu lə Kristo eso. Fəe mi eyifo babesibe se biyifo bani ku Kristo eso! Bo eyifo betidi ba ləyəkə eso bumbə ale. Fəe mi, biyifo mba nkpe ale. Buyifo betidi bimba lə betidi eto ənəmi. Fəe mi, bekpe dibu. ¹¹ Ibə ese məmə, boəsia kukpənsə ku utukue. Nya bikə kpāā saa əmbə bo boale. Nya betidi laable bo. Nya bumbə kakəkə saa boəsia. ¹² Nya boeyifo keyifo kekkele kabe bo əsua. Lə betidi ékudi boo, boo, boakpə mə atsyə. Lə ibə bə bəətəkəkə bo lə bate bo ohiāa, bo boakpe nkεale. ¹³ Lə baka bo, boefi kəfo buε eto etiki kətə mə mbuaye. Betidi əənyə bo fe kuku. Buyifo kawunsie kamfo eto kuku ku ekubi ibə əsə məmə.

¹⁴ Minlə mi kukue komfo eto okle bəwəni bə lə mfi nkpe mi kofani. Bomu bə lə nle mi kəle fe mə bebi lala seka. ¹⁵ Itsyise lə ite bə bekpe betidi akpi lefosi ba laale mi ola kulaa tsya lə mi bəfokanə eto nkpə bo binsi əsuaə, bimbə antomə kpə. Itsyise fe kase binsi nkpə nya biyifo ləni ku Kristo esoo, mə ni mi anto, se mə ni Ditiki Sεε nəmə boboko mi eso.

¹⁶ Lə nya esoo, nle mi lekpakpa miə lə bitəkəko mə ditsyəbi kama. ¹⁷ Nyamfo əsua eso minlə Timoteo bətsyese mi nē. Uyifo mə ubi lala wə leeyifo Bonamute Yesu eto keyifo lə kusu əsua. Wuubə okdomasə mi kase məəsia nkpə fe Kristo eto nle bo eto kusu məətəkəkə. Nya nyamfo maate bəfokanəfə kenke kaka kee minsu.

¹⁸ Mi nti eto bətsyuə átaka bənyə abesə mə əsuə kato eso mə bətsyuə fefe, itsyise bébu bənkə, mensi embusinkli mbə mi ɔflo. ¹⁹ Nya læ Bonamute Yesu átəncɔ, muubə nyə mi læ lefe kliminti əsuə. Nya mə kosate muubənyə əsuale nnya betidi ba laabesə əsuə kato nkpe, nya moobe læ inni etiki bimba banle budii. ²⁰ Itsyise Onanto eto sekadidi aanye ku etiki bimba budi. Bomu yaaye ku əsuəale. ²¹ Bela biə mbə mi ɔflo læ mbə nnə mi kato lee, lee mbə mi ɔflo læ lelabi ku diyuə əsuəə?

5

Biləkə Səsonɔdidi Lə Mi Mba Léfo Bənc Eto Nti.

¹ Nya məmɔɔ, betidi læ bətəyi kpə bənkə, səsonɔdidi kpe læ mi nti. Nya mamfokanɔfo kulaa tsya anla nnya okle buyifo. Bətəyi mə bənkə osani utsyuə ku wə anto eto usiə ákɔ okla. ² Nya beso biate əsuə nko? Keku bomu ele bə bikewi. Nya utidi wə diyifo nyamfo eto okle, ele bə biləkə wə læ mimba léfo bənc nti. ³ Ite bə ntsyo læ mi ɔflo nya boənyə bətsyuə ənəmi ku ənəmi tsyaa, nkpe læ mi nti læ ləwɔnc əsuə. Nya se minkpe læ mi nti esoo, nlo utidi wə diyifo lebuə nəmfo eto okle dikpi ⁴ læ Bonamute Yesu Kristo eto əsuəale əsuə. Lə bətsya bisii, ele bə bete biə mintsya kpe mi lenti læ ləwɔnc əsuə. Nya Bonamute Yesu Kristo eto əsuəale ebɔkə bo lenti. ⁵ Ele bə beyani utidi əmfo bitə Obonsam læ ɔtsylɔsə wə əsuə eto sinə. Nya læ ukpə kula tsyaa, wə ləwɔnc læ dinyə bofo læ diyi nə əsuə Yesu lookponko kawunsia kenke eto betidi lekpo læ Ditiki Sɛɛ nəmə əsuə.

⁶ Yanle bə bikabesə əsuə kato. Binyi biə əyənkiəsə seke ete laatsyakasə ku nnamfo bo banwɔ nnya ləətə boataka kabe kato? ⁷ Biləkə əyənkiəsə saa, nnya ni lebuə, bitsyiko læ mii nti. Nya biyifo nnamfo fɔfo bo bənwɔ, bo əsuə əyənkiəsə saa ləmbə, fe kase minyi miə bite seka sitinti. Itsyise bo Ukpə Asa Bo Jyila eto Diyi eboyo. Nya məmɔɔ, boolo bo Ukpə Asa Bo Jyila eto Lesambi nə ni Kristo. ⁸ Nyaso, biəntə læ budi bo Ukpə Asa Bo Jyila eto Diyi ku abolo nnya əsuə əyənkiəsə koko nkpe, nnya nsusu bua ku asa bua boeyifo. Bomu bitə læ budi diyi nəmfo ku abolo wə əsuə əyənkiəsə saa ləmbə nya læ bote boə boenyifo ənəmi ənəmi eto betidi. Bomu læ bɔye ku Ditiki Sɛɛ nəmə læ ɔnukuale əsuə.

⁹ Nya læ kukue ko mɔwɔni mintə mi kafoo, ntəyi mi minkə bianye ku betidi ba ni basɔncɔdi. ¹⁰ Məmɔɔ, inni betidi ba dimamfo banɔ ete minlə. Betidi ba minlə ni basɔncɔdi nya baasəsə ənəmi læ asa əsuə, mba ni beyu, leeyu betidi eto atabi kedi, ku mba ləətə bəfiə kedi tsya. Nya læ atəyi fə ələkə əsuə læ mə əsuə kenke, ete bə ele bə ləkə əsuə etsyiko læ kawunsia kamfo kenke əsuə! ¹¹ Bomu lesa nə minlə bətəyi ni bə nwə laakpo wə əsuə nkə ɔyimi wə dikafo ɔnc fe weedi səsonɔ nye onkpə kenəmise nye ləətə bəfiə kedi nye laakpo betidi aye bua nye leekpə ntə nye leeyu, ləkə fə əsuə læ wə. Nyanle bə fə ku wə kɔ ani læ ɔkpə ɔni bidi lesa kulaa tsya.

¹²⁻¹³ Iyifo lesa nə lekpa bə, inni mə keyifo keni bə nkpo betidi ba lenni bafokanɔfo eto itiki eto lekpo. Bomu Onanto ni nwə lookpo mə etiki eto lekpo. Fɛɛ ele bə bokponko bafokanɔfo mə nti eto lekpo fe kase Awɔnisa Kenke eto Kukue nle bətəyi nkə, “Bela utidi bua biləkə læ mi katsyako nti.”

6

Ele Bə Bafokanɔfo Lɔ Bətsyuə Nti.

¹ Læ etiki edufæ læ ofokanonyæ ku wæ utsyuæ eto ntii, yanle bæ ufi etiki nyamæ usuko manfokanofó oflō nkæ bedufæ læ nnya æsua bæta wæ. Bomu mi nti eto oní, wæ ele bæ udi etiki nyamæ nē. ² Biyi biæ Onanto eto betidi ni mba lookponko kawunsia eto betidi lekpo. Nya læ biyi biæ mi ele bæ bekonko kawunsia eto betidi lekpo, ele bæ befo budufæ læ etiki welewele esua bælo bitsyæ. ³ Biyi wæ biæ bo bafokanofó bo ni mba lookponko kato eto batokpe lekpo. Læ nyamfo esoo, yanle bæ ibæ bæ kawunsia mfo eto etiki welewele, so bo ani ku bōle kabe. ⁴ Nyaso læ etiki nyamfo eto okle edufæ mi lentii, ele bæ bilækæ betidi ba biembu kakpe læ kulesa nti kulaa tsya biæ budufæ læ nnya æsua, enso bæ bifi etiki nyamæ bisuko lekple kalebe bamba. ⁵ Nlæ mi etiki nyamfo boteyi bæ læ kofani læ kōle mi. Nya boteyi benle biæ obesibe saa æmbæ mi mba lefo beno nti wæ loofó etiki nyamfo bōlo ketsyæ. ⁶ Fæ læ ofokanonyæ aakpa wæ oyimitsyuæ usuko betidi bamba ba ni mamfokanofó oflō nkæ læ bedi mæ etiki bæta mæ, nyamfo alækæ?

⁷ Nsusu bo nkpæ mi fæ biefi mi æsua kesuko lekpokakpokō aate nkæ mi bofokanō mamflō kon. Fe nwæ léfo onō, læ utidi utsyuæ áta fæ ubu nya fæmuæ utu fale famankpe wæ kenyeæ, yenyifo lesa næ leleke ensoo? Nko ini bæ læ utidi utsyuæ efi fæ lesatsyuæ, mankpe utidi æmfo kenye. ⁸ Fæ mi kosate bomu ni bətsyæ léta bibu. Nya bieyu mi bayimitsyuæ bafokanofó eto bike kulaa tsya. ⁹⁻¹⁰ Nya biyi sitinti biæ betidi ba leeyifo asa bua embudufæ Onanto eto sekakedikō. Bianwæ mi æsua læ sibuki æsua! Itsyise betidi ba leeyifo akuensa, nye mba lætæ bæfiæ kedi nye leedi sēsōnō, nye basani ba laalabe kō mæ basanitsyuæ, nye mba leeyu, nye mba laasesæ ənəmi læ asa æsua, nye mba læənə nte bo nkpæ ale kəkpə, nye baabiasæ betidi eto aye, nye mba leefi betidi eto atabi læ æsuæale kedi, mæ nti eto kuutsyuæ saa embudufæ Onanto eto sekakedikō. ¹¹ Asa nyamfo mi bətsyuæ díkeyifo kō. Fæ Bonamute Yesu ébuflæ mi asa bua úwui læ mi æsua nya úyifo mi kenke útə Onanto. Nya úsinkli ólekəsə mi ku Onanto eto nti eyə læ Bonamute Yesu Kristo ku Onanto eto Ləwōnō æsua.

Bæle Mi Æsua Ola Kukōnō Nya Læ Bifi Dibu Bitə Onanto.

¹² Mi nti eto utsyuæ ebətəyi nkæ, “Nkpæ kusu meeyifo lesa saa.” Sitinti ini. Fæ inni lesa saa leleke itə fə. Moofó bətəyi minkæ, “Nkpæ kusu meeyifo lesa saa.” Fæ yanle bæ ibæ bæ lesa saa di mē utu. ¹³ Utidi bamba tsya ebofo bətəyi nkæ, “Buyifo bəyifo didisa itə kafo, nya kafo tsya nkpæ itə didisa.” Sitinti ini, fæ Onanto ebutə nkæ nyamfo kenke eto lefe læ dibə lefe. Nya inni bæ læ bufi bo æsua eto sinə bukeyifo akənsa eto asa eso ete. Bomu bæ læ bufi nnya bukeyifo Boanto Onanto eto keyifo. Nya wuutə æsua eto sinə lesa næ diñyæ itə se. ¹⁴ Fe kase Onanto létakasə Bonamute Yesu utsyiko okōmæ, nko ke wootakasə bo tsya uñyənsə læ wæ æsuæale nē. ¹⁵ Biyi biæ mi æsua eto sinə eyifo Kristo eto æsua eto sinə sitsyuæ. Nya yanleke bæ efi Kristo eto æsua eto sinə sitsyuæ akō ku utidi wə difi sēsōnōdi uyifo wə keyifo. ¹⁶ Biyi tsya biæ læ utidi éfi wə æsua okō ku nwə nsi nkpæ læ sēsōnōdidi æsua, uyifo oní ku wə læ æsua eto sinə æsua. Awōnisa Kenke Eto Kukua áteyi ékpa wuee nkæ, “Mə inuə hamə ebuyifo bani læ sinə æsua.” ¹⁷ Fæ utidi wə difi wə æsua omanklasə læ Bonamute æsuæ, uyifo oní ku wə læ ləwōnō æsua.

¹⁸ Biensiyifo boma eyə læ sēsōnōdidi æsua. Lebua bamba saa eto okle næ utidi diyifo, diammankla læ wə æsua eto sinə æsua. Fæ utidi saa wə leedi sēsōnō, weeyifo lebua keñyæ læ wə kosate eto æsua eto sinə æsua. ¹⁹ Biyi

wuee biä, mi äsuä eto sinä eyifo Lɛwɔnɔ Kenke nkpe læ mi eto kasiäko nya ini Onanto dífi wä útä mi. Inni mi mbä mi äsuä. ²⁰ Itsyise Onanto áfo kayo kpä læ mi disi. Nyaso bifi mi äsuä eto sinä bikeyifo asa nnya laakpe Onanto dibu.

7

Bele Mi Äsuä Kukɔnɔ Læ Bofokanɔ Eto Kusu Äsuä.

¹ Nya eyä læ kukue ko bɛwɔni bitä mä eto etiki äsuä, nle mi bɔteyi minka læ osani utsyuä si nkpe nya waanla nkä weefi kusia, bete biä utsyue nnya kukɔnɔ. ² Fɛɛ se sɛsɔnɔdidi læbɔ esoo, ele bæ osani saa fi kusia. Nya usio saa tsya læ usia kusä. ³ Yanle bæ osani ni nkä wæmbɔkɔ okla ku wä usiä. Nko ke yanle bæ usio ni nkä wæmbutsyä wä usä okla. ⁴ Itsyise usio saa eto äsuä eni wä fate eto ale. Bomu iyifo wä usä tsya eto ale. Nko ke ini bæ osani eto äsuä tsya eni wä fate eto ale. Bomu wä usiä tsya eto ale ini. ⁵ Læ mä nti eto ɔni aala nkä weesu wä utsyuä ɔfɔɔ, ele bæ wä unuäfä tɔnɔ utä wä enso bæä, læ iyifo mä inuä bamä eto ketsyue ketsyuä etɔnsä bæ læ kusu kutsyuä äsuä itä lefe kliminti, fe itä olatoto seka esoo, fe yembutä kusu nɛ. Nya læ nnya kamaa, ele bæ besinkli bæsiä nkpe fe kase bisiaä ko. Læ biyifo nkoo, biembudufä læ Obonsam eto bulä saa äsuä. ⁶ Nyamfo menyifo kɔfi minle mi butä. Bomu nsusu butsyuä ete minle mi butä. ⁷ Læ sitintii, nta nla miä utsyuä saa siä fe kase minsi. Fɛɛ utsyuä saa ku wä ditäsa nä Onanto dítä wä. Utidi saa ku wä lele nä bätä wä.

⁸ Mɔmɔɔ, itä mba lemfi tɔ bæsiä nye lensi tɔ bæsä ku bakɔbäsiä nye bakɔsee, nle mi bɔteyi minka læ bisiaä kusia memfitemfi, kusä nansiamänsiä fe kase minsi, eläke itä mi eso. ⁹ Fɛɛ læ biämbɔfo mi äsuä ola bɔle kasiä læ asa nnya lookpe mi bulä äsuä esoo, biofo bæsiä bufi nye besä busiä. Itsyise læ eyifo nkoo, eläke itä utsyu ämä eso bæ okaye katsyilama kedi sɛsɔnɔ ukafe.

¹⁰ Nya mi bæsä ku bæsiä, kɔfi ko minle mi bokpe mfo eni mɔ kole. Bomu, Boanto Onanto nle mi ko bokpe. Nya ni bæ kusia manni kusä. ¹¹ Fɛɛ læ ɔni wä äsuä, ele bæ wä mate siä nye wä ku wä usä sinkli bæsiä. Nya yanle bæ osani tsya ni wä usiä.

¹² Nya mi bafɛfɛɛ, nle mi nyamfo bɔteyi, fɛɛ inni Bonamute eto kɔfi. Læ mi mba lefo bɛnɔ fi kusia ko dímamfo ɔnɔ nya usio ämä lætɔnɔ nkä bæsiä fe usä ku usiä, osani ämä manni wä. ¹³ Nko ke læ usio wä léfo ɔnɔ utsyuä si kusä ko dímamfo ɔnɔ nya osani ämä lænɔ kasɔ nkä bæsiä fe usä ku usiä, yanle bæ usio ämä du læ osani ämä eto diyo. ¹⁴ Itsyise osani wä dímamfo ɔnɔ ämä, Onanto ebuyifo wä kenke eyä læ usio wä léfo ɔnɔ ämä eso. Nya nko ke ini bæ Onanto ebuyifo usio wä dímamfo ɔnɔ tsya kenke læ wä usä wä léfo ɔnɔ eso. Lenni nkoo, mä bebi embuyifo kenke. Fɛɛ fe kase intee, Onanto eeyifo bebi bamä kenke.

¹⁵ Fɛɛ læ utidi wä ni mamfokanɔnyä aala nkä wanyani nwä ni ofokanɔnyä, kusu kpe itä nko faa. Nya læ kusu komfo eto oklee äsuä, usio nye osani wä ni ofokanɔnyä, kpe kusu weeyifo lesa nä kee ola. Onanto ákpadi bo nkä bubä busiä nkpe læ diyuä äsuä. ¹⁶ Nyaso fä usio wä ni ofokanɔnyä, læ äsiä ku fä usä nkoo, etsyuä nä ebuläkä wä etsyiko læ lebuä eto nkpe äsuä. Nko ke ini bæ læ fä ofokanɔsani tsya ku fä usiä äsiä nkoo, etsyuä nä ebuläkä wä etsyiko læ lebuä eto nkpe äsuä.

Bisiá Nkpá Eyé Lá Kusu Kó Onanto Díta Kósini Kutá Fà Ku Fà Usiá.

¹⁷ Lesa nà maate lã bafokanfó eto etsyukpa kenke nti, ni bänkã lã utsyua saa lã usu sëtó lã usiã nkpã lã kusu kó Bonamute díta wã eyé lã kase unsi lã lefe nã Onanto lékpadi wã ásuã. ¹⁸ Lã ála lelo fé Onanto lékpadi fã, nyalé sukosé nko. Nya lã ámanla tó lelo fé Onanto lékpadi fã, manteyi tsya fé esi esu ala lelo. ¹⁹ Itsyise lã ála lelo nye ámanla leloo, nyamfo menyifo kulesa. Bomu nnya lefe ni kase ele bã boola lesa nã Onanto léte bo nkã buyifo, nnya ni lesa nã lefe né. ²⁰ Nyaso siã nkpã lã ditsyãbi nã ásuã fake fé Onanto lékpadi fã. ²¹ Lã utidi bamba eto oponyã feni fé Onanto lékpadi fã, nyamfo mánlã fã kon. Fée lã ayé lã kusu kó ásuã fóoye ayé utidi bamba eto oponyã budi nya lã àlákã fã ásuã, yé lã kusu komã ásuã. ²² Lã ndomunyã feni fé Bonamute lékpadi fã, eyifo Bonamute eto nwã nsi lã wã ásuã ásuã. Nya lã eyifo nwã nsi lã fã ásuã ásuã fé Bonamute lékpadi fã, afiani Bonamute ndomunya. ²³ Onanto áfo nya kayo kpã lã fã disí. Nyaso mensiyifo fã ásuã ndomunyã ètã utidi bamba saa. ²⁴ Mò bayimi, mi nti eto utsyua saa yifo lóni ku Onanto lã utidi wã fedi ásuã fé bákpadi fã.

Té Lã Fã Nsusu Lã Butákã Lã Boanto Onanto Eto Keyifo Ásuã.

²⁵ Mómóó, itsyi lã nnya betó itsyi lã mba lensitó bæsã ásuã, mãmfo kófi saa itsyi lã Bonamute ófó. Fée se Bonamute dínyã mé kaminsã nya únyã mé nwã dínyã utã esoo, nnyã mó nsusu lã nnya ásuã. ²⁶ Lã utidi ebu obe nya unyã kase asa nle ale bókã lã lefe nãmfo ásuã, nnyã miã éléké itã bã osani siã nko lã óyè kusíã bufi. ²⁷ Nya lã éfi kusíã, manteyi fã aani wã. Nya lã émemfi tó kusíã, manteyi fã eesu abébe usió lã éfi. ²⁸ Fée lã ébúfi kusíã, émenyifo kabua. Nya lã usió wã dímãnsiã tó kusã esu usiã kusã, wényifo kabua saa. Fée nla minkã lã nlákã mi ntsyiko lã bulã bo leetu usã ku usiã lã nkpã bomfo ásuã.

²⁹ Mò bayimi, lesa nã minlé mi bótéyi ni bänkã, lefe nã díbu mensi kulã. Nya idu mómóó èntóó, ele bã mimba mfi básiã, siã nkpã fé bimfi básiã. ³⁰ Nya betidi ba bulã nle butuu, beyifo fé bulã saa anlã mã butu. Nya mba lãonyã disuáyuã, beyifo fé banlé disuáyuã bunyã. Nya betidi ba laaya asaa, beyifo fé asa nnya baaya kenke eni mã kosate eto ale. ³¹ Nya mba difi kawunsiã kamfo eto bikã bóbébe betsyi lã disii, bemfi mã ènãmi bètákã lã asa nyamfó ásuã. Itsyise fé kase boónyã kawunsiã kamfo eto bikã mómóó, inni nko biubã bitsyã lã lefe kliminti nã luubã kama.

³² Nla miã bilákã mi nsusu bitsyiko lã lesa saa ásuã. Itsyise osani wã lemfi kusíã, eefi wã nsusu kètákã lã Bonamute eto keyifo ásuã nya woakpe nkéale keyifo lesa nã lókã Bonamute ókóe. ³³ Fée osani wã mfi kusíã, wã nsusu ètákã lã kawunsiã kamfo eto asa ásuã. Itsyise woala nkã woeyifo asa nnya lókã wã usiã ókóe. ³⁴ Nko ini né, bã okpé lã asakpa ènuã eto nti, lekpa nãmfo ku nãnsé, ditsyua saa lé wã bunã. Nya usió wã lensi kusã nye kebíté, eefi wã lefe kètákã lã Bonamute eto keyifo ásuã. Itsyise woala nkã woefi wã ásuã kenke ku léwónó utã wã. Nya usió wã nsi kusã, wã nsusu ètákã lã kawunsiã eto asa ásuã, itsyise woala nkã woeyifo asa nnya lókã wã usã ókóe. ³⁵ Nla miã lã nwunsóko mi. Nyamfo eso meedi mi etiki lã asa nyamfo ásuã né. Inni kófi saa mimfi minlé mi bókpe. Bomu nla miã lã bisíã nkpã lã kusu sée ásuã. Nya biofo mi ásuã kenke bufi kãtã lã Bonamute há kenke ku mi ketu kenke.

³⁶ Nya læ osani átɔ usio disi nkæ weefii, nya únyæ nkæ bembɔfo busiæ kpo eyo lefe næ beebuu, boɔfo bətsyuæ bokpa. Nyamfo menyifo lehua. ³⁷ Fɛ osani wə difi nsusu kekkele nkæ weembufi tɔ usio əmə fɛ woɔfo busiæ sɛkɛ, woɔfo ko bɔyɛ bokpa etɔ. Osani əmfɔ tsya éyifo ɛlɛkɛ. ³⁸ Nyaso, osani wə difi kusiiæ, eyifo ɛlɛkɛ. Fɛɛ nwə əmə dímɛmfɔ kusiiæ mfó. Wə ale ɛlɛkɛ eso nwə.

³⁹ Usio wə díkesiiæ kusəæ, umbə kusu unsi wəəsiiæ kusə bamba læ lefə næ w'usə nsi nsi nkɔpə. Nya læ usə əmə əkpə, nya fɛ woɔfo kusə bamba ko woala busiiæko nɛ. Fɛɛ ele bə osani əmə yifo nwə lefo ɔnɔ. ⁴⁰ Nya læ nnya ete woɔfo busiiæ kusə mənsiiæ, eni weebunyə disuəyuə enso nko. Nko mə mɔ nsusu nle mə bətɛyi nɛ, nya mfo nnɔ miə iyifo Onanto eto Ləwɔnɔ eto lelabi tsya.

8

Onanto Ɔni Hə Ete Nkpə.

¹ Nya məmɔɔ, nla miə maatɛyi mi lesatsyuə itsyi læ didisa næ bɛfi bəta bəfiæ kedi əsuə. Boatɛyi boə bo utsyuə sa yi kobe. Fɛɛ buyi tsya boə kobe komfo ətə bə utidi abesə əsuə kato nya woate əsuə. Fɛɛ lesa næ laakpe betidi nkɛale ni lelabi. ² Utidi saa wə leebu nkæ uyi lesaa, læ sitinti, unyi ni fe kase ele bə ote. ³ Fɛɛ utidi wə laala Onantoo, Onanto yi wə.

⁴ Nya nyamfo ni lesa næ minla miə maatɛyi mi itsyi læ didisa næ bɛfi bəta bəfiæ kedi læ kedikətəkɔ əsuə. Buyi boə asa nnya betidi díyifo bətsyə bəta kedii, eyifo asa himba læ kawunsiiæ kamfo. Itsyise buyi sitinti boə Onanto ɔni hā nkpe. ⁵ Lə betidi lɛ etikii, baatɛyi bənkə bəfiæ kpe læ kato nye kase mfo nya bəfiæ akpa akpa bamfo fui ku mə banamute kula tsya. ⁶ Tsyafɛ boə, buyi boə Onanto ɔni hā ete nkpe. Wə ni Anto wə diləkə asa nyamfo kenke. Nya wə ni nwə bunsii nkɔpə butə. Nya Bonamute ɔni hā wə nkpee, wə ni Yesu Kristo wə əsuə Onanto lɛyɛ úyifo asa nnya kenke. Nya eyɛ læ wə əsuə nya bunsii nkɔpə nɛ.

⁷ Inni utidi saa nyi Ditiki Sɛɛ nəmfo. Asa nnya betidi diləkə bətsyə beesumuu, iyifo mə bətsyuə fe sitinti ini ibə ese læ mmi, bə læ bedi lesa nəmfo eto oklee, beebu bə bəfiæ eto lesa dini bədi. Nya mə nsusu bo læmbə ale laalo mə dikpi bə edisa nyamfo ətə baabiasə mə əsuə. ⁸ Inni didisa næ boedi næ loobiasə bonko Onanto eto nti. Nya yembobiasə kulesa læ búdi ni. Nya nko ke ini boəmbunyə kulesa læ budi lesa kuditsyuə.

⁹ Bebe kukɔnɔ læ kusu ko bənkɔpə əsuə, bə læ bɛyɛ utidi wə eto bɔfokanɔ læmbə ale bunə kakpe læ lehua əsuə. ¹⁰ Bu abe læ utidi wə eto bɔfokanɔ læmbə ale nyə fə nwə nyi nyamfo ni nwə únyə nle lesa næ bɛfi bəta bəfiæ kedi budi læ difiəyo. Wuntsya ebunyə əsuəale bə læ udi lesa næ bɛfi bəta bəfiæ kedi mfó. ¹¹ Lə nyamfo esoo, fə ɔyimitsyuə wə eto disi eso Kristo díkpə nya wə bɔfokanɔ læmbə ale átsylɔ læ fə lesa næ fənyə fe lɛsesa eso. ¹² Lə ibə nkoo, nyalɛ alɛ fə bətsyuə ba ni bafokanɔfɔ bota kebu. Nya ətə fə mba eto bɔfokanɔ læmbə ale læ ikelə mə læ mə akɔəsi kemii. Nya læ ibə nkoo, éyifo lehua ale Kristo bota kebu. ¹³ Nyaso læ lesa nə meedi ebutə mɔ ɔyimitsyuə læ uyifo lehua, mensesimbudi lesa nə bɛfi bəta bəfiæ kedi kulefe læ kase yuunə mɔ ɔyimitsyuə ekpe læ lehua kəmiə eso.

9

Ɔtɔnkpe Eto Ɔsuale Ku Wə Nyifo.

¹ Bibu biá mimbə kusu bə nyifo lesa nə maala? Nye minni ɔ̀tɔ̀nkpe nya mənnyə Bonamute Yesu lee? Nya inni mi ni eyibibi nnya ləbɔ itsyi lə mɔ keyifo ka minyifo mintə Bonamute Yesu əsuə? ² Lə ibə bə bətsyuə embofo mɛ fe Bonamute Yesu eto ɔ̀tɔ̀nkpe, mi áfo mɛ nko. Nya fe kase biyifo lɔni ku Bonamute Yesu, nyamfɔ mate áte bənkə mi kosate lə nyamfɔ buləkə kate wuee biənkə nyifo Bonamute Yesu eto ɔ̀tɔ̀nkpe.

³ Nya lə betidi aala bə bəənə nko mɛ eto etiki lə nyamfɔ əsuə, nyamfɔ muufi nləkə mɔ əsuə kɛnyɛ nɛ. ⁴ Ƴɛ lə kusu əsuə bə bətə bo didisa ku ənəsə nye ntu. ⁵ Itə kusu bə bo tsya yenko bo bəsiə fe kase batɔ̀nkpe bamba ku Bonamute Yesu eto bayimisani ku Petro tsya leeyifo. ⁶ Lee mɔ ku Barnaba mate ete ele bə buyifo keyifo bobɛ bo əsuə?

⁷ Omamanyə kuutsyuə enyifo keyifo kafa wə əsuə wə kayofofo. Nya ɔ̀kuəmfo saa, kpe kusu weedi bidikə bia únɔ ɔ̀tsyiko lə wə ɔ̀kuɛ. Nya nwə ləətsyə bebuki kpe kusu bə unə mmintu bo beeke betsyiko lə bebuki bamə əsuə. ⁸ Minlə asa nyamfɔ bətɛyi Ƴɛ, lə asa nnya betidi eto nsusu dinyə bə ɛlɛkɛ əsuə. Nko ini lesa nə kɔfi nlə bətɛyi nɛ. ⁹ Boakla lə Moses eto afi eto kukue esuə bə, ubuki wə fakpa fesuko keyifo ɔ̀nlɛ keyifo kətə fə, manklə wə kɛnyɛ lə únɔ ɔ̀lɛ keyifo. Fɛɛ inni bebuki bamfo tinti əsuə nya Onanto nle etiki budi. ¹⁰ Bo əsuə eso Onanto nle ditiki nəmfo bətɛyi nɛ. Lə sitintii, bo eso bəwɔni ditiki nəmfo nɛ. Utidi wə lɛkpe bidikə ku utidi wə ləəfəsə nye ləələkə bidikə, eeyifo nko ku nsusu nye kusubebe nkə utsyuə saa ebunyə bidikə biamə eto bitsyuə udi. ¹¹ Boto ləwɔnɔ sɛɛ eto eyibibi bɔkpe lə mi nti. Nya lə mi tsya efi əsuə eto sinə eto bikə bitə boo, ebiasə lesa ətsyuə? ¹² Lə betidi bamba əənyə kusu kɛnyə kutəkə kutsyuə ketsyi lə mi ɔ̀fɔɔ, nyalɛ ele bə bo nyə kutəkə kpe enso mə kulaa tsya.

Fɛɛ boo, boanye lə kusu komfɔ bə lə bunyə kulesa lə mi ɔ̀fɔ. Bomu bufi lesa saa butəkə lə bo əsuə itə lə Kristo eto Ditiki Sɛɛ nəmə lə lɛyɛ lə kusu sɛɛ əsuə lə disensə disu kalebe saa. ¹³ Biyi wuee biənkə betidi ba leeyifo keyifo lə Onanto eto disumuyoo, mfɔ bəənyə mə didisa ketsyiko nɛ. Nya betidi ba leefi mə keditətə eto asa kesu kətəkə lə kedikətəkə eto leba əsuə, nnya ətsyuə bəətə mə fe mə kedikə nɛ. ¹⁴ Nko əmə ke ini sitinti bə Bonamute ditə kɔfi nkə betidi ba laabe Ditiki Sɛɛ nəmə letsya bə kətə betidii, letsya bobɛ nəmə əsuə ele bə bedi lesa nɛ.

¹⁵ Fɛɛ mənfi kusu komfo nyifo keyifo saa ntə əsuə. Nye bəwɔni minlə mi kukue komfo bə lə ntɔ lesatsyuə ntsyiko mi ɔ̀fɔ? Lə nyamfɔ eso, lə nkpə kulaa tsya ɛlɛkɛ itə mɛ eso. Itsyise manla miə lesanə əsuə itə mɛ kusu bə mbesə əsuə katoo, utidi utsyuə yɛ lə nnya əsuə uyifo nnya etiki bimba. ¹⁶ Yəntə mə kusu bə nkabesə əsuə kato bə maabe ditiki sɛɛ nəmə letsya eso. Boanto Onanto ebunə mɛ koto lə mambɛ Ditiki Sɛɛ nəmə letsya ntə betidi! ¹⁷ Lə nnya ete iyifo bə mɔ kosate ete diləkə keyifo kamfo mintə mɔ əsuə, eni moobe kusu miə ele bə bafɔ mɛ kayo lə nnya disi. Fɛɛ iyifo keyifo ka Boanto Onanto diləkə utə mə nkə ele bə nyifo. Itsyise iyifo keyifo ka Onanto difi mɛ utsyɛ lə ke kɛnyɛ. ¹⁸ Nya nte kayo ka baafɔ mɛ lə ke disi? Kayofofo ka məənyə lə nnya əsuə ni maabe Ditiki Sɛɛ nəmə letsya kafa faa. Nya membunyə kayofofo saa lə Ditiki Sɛɛ nə meedi əsuə.

¹⁹ Kusu saa asini kutə mɛ se mimbə lə kuutsyuə kalo eso. Fɛɛ nyifo mɔ əsuə fe utidi wə leeyifo betidi ba tā eto keyifo bə lə nnə betidi kpə moko Boanto Onanto. ²⁰ Lə nle keyifo lə Yudafo ntii, mə əsiə nkpə fe Yudanyə bə lə itə bə mofo mə bunə kaboko Boanto Onanto. Itə bə mimbə lə Moses

eto kófi kaló tsyaa, mæəsiá nkpá nko seka ku mba leetsyue wá kófi koto lá lefe ná minkpe lá má nti itá lá mfo má buná kətá Boanto Onanto. ²¹ Nko ke meeyifo ku betidi ba lenni Yudafó tsya né. Nya mæəsiá lá má nti fe utidi wá lenni Yudanya. Nya meentsyue Yudafó eto kófi koto itá lá nná mæántá Bonamute Boanto Onanto. Nyamfo aante bá ntaka nýá lá Onanto eto kófi ásuá itisyise lá sitintii, Kristo eto kófi ásuá nya meentsyue koto né. ²² Lá nkpe lá mba eto bofokanó ləmbə ale ntii, meeyifo mó ásuá fe má ke bá lá nná má mboko Boanto Onanto. Meeyifo ásuá kakatesə ko betidi ba eto nti minkpe itá lá nyé lá kusu saa ásuá bá lá nná betidi mboko Boanto Onanto. ²³ Meeyifo asa nyamfo kenke itá lá Ditiki SÉÉ nəmá eso bá lá nýá disuəyúə ná laabó ketsyiko lá ni keyifo buyifo ásuá.

²⁴ Biyi wuee biá betidi kpá ləkəkə ketsyetsyi etsyi. FÉÉ má nti utidi ɔni há lətəkəkə kato kenýá nnya kayofofo. Nyaso bitsyetsyi nko əmə itá lá bitəkəkə kato lá binyá nnya kayofofo. ²⁵ Utidi saa wá ləəmuá ásuá fé weesu ketsyetsyii, waabokosə ásuá kasó kakase lesa ná baate wá ku nnya esu kenke bá lá ofo kato butəkəkə káfo lekankpakpa ná laanklé fé laa bia. FÉÉ boó, boəmuá ásuá lá bofo lekpakpa ná ləmbobia kulefe. ²⁶ Nyamfo eso meetsyetsyi sididiti kesu sətó bá lá nsu nla ukúə wá nkpə sətó. Nya nyifo utidi wá laaló kabe fé woato kekpe nya maanto kekpe waata kebu. ²⁷ Məətə miá kekpe lé mé, bá mó ásuá lá inýá kanyi saa eto okle. Itsyise lá mbe Ditiki SÉÉ nəmfo letsya ntá betidi bamba nya bubá botsya bokatesə ásuá bobee, mannla miá bələkəkə mé lenti bá mənýá ntá kayofofo!

10

Paulo Ɖka Mə Ato Lá Bəfiá Eto Kesumu Ɖsuá.

¹ Mó bayimi, nla miá bekloma lesa ná díbə lá bo bana ba dítəkeko Moses ásuá. Lesomiloku léye ko má, nya lése məmble kenke. Nya báye lá ditumbukple sia eto nti bafe. ² Onanto éfi lesomiloku ku ditumbukple sia úyifo fe má ntufləsəfləsə eto lekpa fe betidi ba dítəkeko Moses kama seka. ³ Məmble edi Ləwɔnɔ eto didisa nəmá tutuutu, ⁴ nya bənə Ləwɔnɔ eto ntu bomá tsya ke. Bənə ntu betsyiko lá Ləwɔnɔ nəmá eto kobansə ná leyenko má lidufənko mfo. Nya kobansə komə ni Kristo əmə kosate. ⁵ Lefe nəmfo kemíə kulaa tsya, Onanto mənnyə disuəyúə lá má kpə eto ditsyəbi ásuá. Lá nyasoo, bəkpə lá ntenti.

⁶ Asa nyamfo nnya ele bá bunýá bokase asa bá lá abua buyifo eto kamini lensiəmbəke bo lá ásuá kakpe bo bulá, ⁷ nye bufi ásuá butá bəfiá busumu eto asayifoyifo fe má ke. Nyamfo eto okle Awonisa Kenke eto Kukue leteyi nkə, “Betidi bamfo álo bebuki, bédí bənə ku sitəkpə ku səsəɔdidi eto asa, nya báke bəwui əfiəkə.” ⁸ Yanle bá ibə bá bola asonɔsa buyifo fe kase má betidi diyifo, nya betidi akpi fosi ənuá akpi ətsyá díkpə lá diyi loni ásuá. ⁹ Nya biəntá lá boto Boanto bobee. Nko ibə má bətsyúə díyifo nya bawa díńá má nya bəkpə. ¹⁰ Nya yanle bá botaka buńýá lá Onanto ásuá fe kase má bətsyúə diyifo, eso nya Onanto eto ɔtənkpe wá nkpe ukpə eto ásuále letsylosə má.

¹¹ Nyamfo kenke əbá itá bá lá bufi bokase kobe. Nnya bá bəwɔni nnya bətsyúə bá lá bufi bələ bo kolé. Itsyise lefe ná ásuá bonkpə mfoó, eboyo kalosəko. ¹² Utsyúə saa wá leebu nkə uńýá kekleeke, be kukɔnɔ nkə weedu ɔnɔ. ¹³ Lesa saa ná laato fá kabee, nnya okle ebofo bubá lá utidi saa ásuá. FÉÉ Onanto eeyifo lá wá katyeyi ketsyá ásuá. Nya wookpe fá nkəale bá lá

afo bunyè lè lesa nè ke nle fə bulə əsuə, nya yemboso fə əsuəale, bə lə afo bunyè keklege lə nnya əsuə. Lefe nə lesatsyuə nle fə bəkpənkoo, Onanto ebətə fə əsuəale bə lə efi ənyə lə asa nyamfo kenke lə əsuə, nya woote fə kusu ko əsuə fə ɔye abo afe lə nnya əsuə.

¹⁴ Nyaso, mo bayimi, biləkə mi əsuə bitsyiko lə bəfiə busumu saa əsuə. ¹⁵ Nle mi etiki budi fe betidi ba nyi kobe. Nyaso bitsyue asa nya maateyi mi mfo koto lə bəno. ¹⁶ Ləkobe nə boefi kaso Onanto anii, nyə itə Boanto eto koto. Nya abolo nnya boedi lə bəle Boanto eto lesa kenke budii, aate bə bo ku Kristo eyifo bani. ¹⁷ Ite bə bufui tsyaa, lə sitintii, buyifo əsuə eto sinə sɔni kplo. Itsyise abolo ani ete ini boedi.

¹⁸ Bibu Israel bebi ba leedi lesa nə befi bətə bətə Onanto kedi, beyifo bani ku Onanto. Itsyise wə nyi befi asa bətə kedi lə wə keditətə eto leba əsuə.

¹⁹ Nya məmɔɔ, bubu fanle fə bətəyi minle miə bəfiə ba befi ani batoo, nya məətsya eyifo Onanto kosate? Nye lesa nə bəfi bətə kedi bətə asa bamba, nyamfo eyifo lesa tinti ditsyuə? ²⁰ Owo lo! Lesa nə minle mi bətəyi, nya ni bə, asa nnya bəfi bətə kedi lə kedikətəkə eto aba əsuə, befi nya bətə kedi bətə awɔno bua, inni Onanto. Nya manla miə biyifo bani ku awɔno bua nyamfo. ²¹ Yanleke bə binə asa itsyi lə Boanto eto ləkobe kafe nya bisi bisu binə itsyi lə awɔno bua tsya eto ləkobe kafe. Yanle bə edi lesa lə Boanto eto kedikətəkə nya esi esu edi lesa lə awɔno bua eto kedikətəkə tsya. ²² Nye bela biə Boanto lə unyə oblo okpe bo? Biambu disi biə bokpe əsuəale beso wə.

²³ Baateyi lekpa bənkə, “Kusu kpe bə buyifo lesa saa.” Sitinti ini. Fəe inni lesa saa ləkəke bə buyifo. Kusu kpe bə buyifo lesa saa, fəe inni lesa saa laaboko bo kutəkə. ²⁴ Yanle bə nwə léfo ɔno bəbe wə maate hā eto kasεε, bomu ele bə obebe kasεε utə wə utsyuə tsya.

²⁵ Bekpe kusu biaya sinə saa sia banle bote lə asi kayimi. Nya yanhiā bə lə bətə bəno sinə sia eto okle sini fə lə beya. ²⁶ Itsyise Awɔnisa Kenke eto Kukue lə bətəyi nkə, “Kawunsia ku asa nnya nkpe lə ke kenkee, Boanto eto ale ini.”

²⁷ Lə manfokanɔnyə utsyuə akpadi fə nkə bə lə bidi lesa nya fatɔno fesu, lesa nə ke dii, di ni nya mantə kulesa anɔ lə disa nəmə eyifo kenke lee dienyifo. ²⁸ Bomu lə utidi utsyuə ateyi fə nkə befi lesa nəmə bətə bəfiə kedi, mendi ni. Nyamfo luutə bə utidi əmə eto ləkɔəsi lembulə wə nɛ. ²⁹ Itsyise inni fə nwə lidi lesa nəmə eto utu eso yuukələ bomu nwə nse. Utidi utsyuə ebofo bətə nkə, “Beso lə nkpe kusu meeyifo lesa ətsyuə fə ini utidi bamba yookpe bulə lə ləkɔəsii, nya ele bə nyɛ lesa nəmə buyifo? ³⁰ Lə nso Onanto ani lə lesa nə mɔndi əsuə, beso ele bə utidi bamba bu nkə nta mbu lə nyamfo əsuə se minsɔ Onanto ani?”

³¹ Fəe kloma fənkə lesa saa nə utsyuə leeyifo nye leedi nye ləənə, ele bə uyifo nnyamble kenke bə lə befi dibu bətə Onanto. ³² Bienyifo kulesa nə luunýə lə Yudafo nye mba lenni Yudafo nye Onanto eto bafokanɔ eto ditsyukpa əsuə. ³³ Biyifo fe kase meeyifo lesa saa. Maabe kusu miə mambuyifo kulesa nə luunýə lə kutsyuə saa əsuə. Mambe kusu itə mo ləkəkəsə, bomu itə lesa nə ləkəkə itə utsyuə saa bə lə bənyə buləka.

11

¹ Bebe lə bekase mo ditsyabi fe kase mintsya laabe Kristo eto lele.

Kristo Ni Utsyuə Saa Eto Disi.

² Maatesä mi itsyise biakloma me lefe saa nya biakloma asa nnya minte mi nya biaye læ nnya əsua lefe saa.

³ Fəe nla miä bekloma wuee biä, Kristo eyifo utidi saa eto disi. Nya usə tsa eyifo disi itə usio. Nya Onanto ni disi itə Kristo. ⁴ Nyaso osani wə laato ola nye laabe Onanto eto Ditiki Səe letsya læ Onanto eto Disumuyo nya úfi lesatsyuə úti disi, wəəntə Kristo dibu. ⁵ Nya usio wə laato ola nye laabe Onanto eto Ditiki Səe letsya læ Disumuyo nya weemfi ofiamə keti disii, wəəntə wə usə dibu. Nya letekeke saa əmbə læ wə ku usio wə lekpi disi nya wanle wə əsua ola eto nti. ⁶ Lə usio əmfo mēmfı ofiamə úti disi, nyale ete bənkə ókpi disi. Nya se iyifo afanisa bənkə usio kə disi nye ókpi disi esoo, ele bə ufi ofiamə uti disi. ⁷ Yanle bə osani fi kulesa uti disi læ Disumuyo itsyise Onanto éyifo osani læ wə ditsyəbi əsua. Nya wələkə Onanto eto dibu kate. Fə kusia wəə, əələkə osani eto dibu kate. ⁸ Itsyise Onanto mánka usio buyifo ketsyiko osani əsua. Bomu usio úyifo útsyiko læ osani əsua. ⁹ Nya inni usio eso Onanto díyifo osani. Bomu osani eso Onanto díyifo usio. ¹⁰ Nya læ Onanto eto batónkpə esoo, ele bə usio fi ofiamə uti disi læ ete bə okpe læ osani eto kalə.

¹¹ Nya læ bo bəfokanə eto nkpəsiasia əsuaə, usio ənsia lete læ osani əsua, nya osani tsa ənsia lete læ usio əsua. ¹² Itsyise fe kase bələkə usio betsyiko læ osani əsuaə, nko ke ini bə usio tsa lele osani nē. Fəe læ nyamfo kenkee, Onanto oflo itsyi.

¹³ Mi kosate bu bebe læ ələkə bə usio n̄yə ukato ola lefe nə eto lefe weefi kulesa uti læ disi? ¹⁴ Fe kase Onanto díyifo kawunsia, nyamfo mate læ bo lasatsyuə bote. Yanləkə bə osani yani wə disi utsyə diyı nya səwəni nyoma. Iyifo afanisa. ¹⁵ Fəe læ usio eto səwəni ekulə seyoma nkoo, iyifo dibu itə wə. Itsyise Onanto ətə wə səwəni sia dikulə fe lesa nə diti wə disi. ¹⁶ Fəe læ utidi utsyuə ala nkə wəəntə etiki læ nyamfo əsuaə, lesa nə ete mōtəyi wə ni bə bo Onanto eto bəfokanə eto etsyukpa kenke ensibə kusumu eto ketsyue bamba saa enso nkamfo.

¹⁷ Nya læ asa nnya minlə muuləkə kate nte mfo əsuaə, inni atesə ini məəbə mi butə. Itsyise læ mi bətsya læ Onanto eto kesumu əsuaə, lesa nə laabə ketsyi læ mi bətsya əsua eni lesa sē. Bomu asa bua nso bəbə ketsyi mfó. ¹⁸ Itsyise ditute, nno bə læ bətsya fe bəfokanəfə, biama mi əsua læ akpa akpa. Nya iyifo me fe nyamfo eyifo onukuale. ¹⁹ Kusu kuni bə kənə dufə mi lenti bə læ iləkəkə mba ni bəfokanəfə ba ni banikualetidi læ mi nti ete bə læ betidi læ bənyə mə bətsyə lekpo. ²⁰ Nya læ bətsya fe ditsyukpaa, inni Bonamute Yesu eto didisa kenke nə bibə kediko. ²¹ Itsyise læ bibə bəkpe disii, biənnəyə kəsiəkə mi bətsyuə fe utsyuə saa leefi wə lesa kedi. Nyamfo ətə bə kukpense aale bətsyuə nya bətsyuə ləəntə nte kekpə. ²² Nya bimbə ayo bə læ bisia læ nnya kafo læ bidi binə? Nye bola bela bia biənə bəfokanəfə eto etsyukpa nyamə bəkpe læ kofani əsua, ku læ bəkpe bakombo ba nkpe læ bo nti kofani. Be ele bə nteyi mi? Bətesə ele bə ntesə mi læ nyamfo eso lee? Owo lo!

²³ Itsyise lesa nə mímfo mintsyiko læ Bonamute Yesu oflō, ni ni nna minte mi nē. Nya læ ketsye ka əsua fe boofi wə bakpee kəni, úfi abolo, ²⁴ nya se óso Onanto anii, úbudi nnya nya ótəyi nkə, “Nnyə nyamfo ni mō əsua eto sinə sia muufi ntə Onanto kedi læ mi disi. Befo læ bidi læ bifi bikakloma me.” ²⁵ Nko ke ini læ didisa nəmə eto kamaa, úfi ləkəbe nəmə nya ótəyi nkə, “Ləkəbe nəmfo ni Onanto eto ketsyue fəfə ka mō

kɔtɔ ɔfi ɔse uyi. Nya lefe saa nɛ biunɛ lɛ ni, binɛ lɛ bifi bikakloma mɛ.”
 26 Nyamfo lɛ bote nkɛ lefe saa nɛ biudi nye biunɛ lɛ lɛkɔbɛ nɛmfo kafoo, beɛ Bonamute Yesu eto ukpɛ bokloma isu ese lefe nɛ usi wuubɛ.

27 Nyaso utidi saa wɛ luudi Bonamute Yesu eto lesa nɛmfo nye wuunɛ lɛ lɛkɔbɛ nɛmfo kafo lɛ kusu ko dimantsyɛ ɔsuɛ, ebote bɛ uyifo lebuɛ se wɛɛntɛ Bonamute Yesu eto ɔsuɛ eto sinɛ ku kɔtɔ dibu eso. 28 Lɛ nyamfo esoo, ele bɛ utsyuɛ saa to wɛ ɔsuɛ obe kukɔnɔ fɛ lɛ udi abolo nye unɛ utsyiko lɛ Bonamute Yesu eto lɛkɔbɛ kafo. 29 Itsyise lɛ wantɛ lesa nɛ Bonamute Yesu eto ɔsuɛ eto sinɛ ni fɛ udi abolo nyamɛ nye unɛ utsyiko lɛ lɛkɔbɛ nɛmɛ kafoo, weedi nya wɛɛnɛ lekɔkɔnɔkɔ kabɔko ɔsuɛ. 30 Nyamfo dɛtɛ bɛ mii nti eto betidi kpɛ ɛmbɛ ɔsuɛale nya bɛtsyuɛ diyifo befinfi. Nya kpɛ tsya dɛkpɛ nɛ. 31 Nya lɛ bote kobe nya butsyiko bo ɔsuɛ budufɛ kobee, yuutɛ bɛ Onanto embokɔnɔ bo lekɔ. 32 Fɛɛ Bonamute Yesu aakɔnɔ bo lekɔ nya wɛɛnɛ bo koto bɛ lɛ Onanto lɛ ɔye bo bɛtsylɔsɛ ku manfokanɔfɛ.

33 Lɛ nyamfo esoo, mɔ bayimi, lɛ bɛtsya biɛ biedi Bonamute Yesu eto lesaa, binɛ bisiɛkɛ utsyuɛ. 34 Nya lɛ kukɔnɛ lɛ utsyuɛ, ele bɛ udi lɛ wɛ diyɔ bɛ lɛ Onanto wankɔnɔ mi lekɔ lɛ bɛtsya fɛ ditsyukpa seka. Nya lɛ etiki bamba kpɛ, lɛ mbɛ mfɔo, bɔɔɛ nnya bobɛ.

12

1 Nya mɔmɔɔ, lɛ asa nnya leka Lɛwɔnɔ Kenke eto ɛtɛsa ɔsuɛ, mɔ bayimi, nɔla miɛ betɛ ɔnukualɛ eto ditiki nɛ nkɛ lɛ nyamfo ɔsuɛ. 2 Biyi wueɛ biɛ lefe nɛ biante to Onanto, bitɛ asa nnya lɛmbɛ nkɛ kɛdi mi nya bikesumu asa nyamfɔ nya bɛnya kusu komɛ. 3 Nya ele bɛ betɛ biɛ utidi saa wɛ Onanto eto Lɛwɔnɔ Kenke nsi lɛ ɔsuɛ, ɛɛbɛmbofo etiki budi nkɛ, “Mbusiotidi ni Yesu.” Nko ke tsya ini bɛ kuutsyuɛ saa embɔfo bɔtɛyi nkɛ, “Yesu ni Boanto,” lenni Onanto eto Lɛwɔnɔ Kenke nsi wɛ lɛ ɔsuɛ.

4 Onanto eto Lɛwɔnɔ Kenke ɛtɛ ɛtɛsa kpɛ, fɛɛ Lɛwɔnɔ loni nɛmɛ ete diini. 5 Esu kpɛ kɛ nnya ɔsuɛ boeyifo keyifo kɛtɛ Bonamute, fɛɛ Bonamute ɔni ɛmɛ ete uni nɛ. 6 Nya nyifo akpa akpa akpa tsya kpɛ, fɛɛ Onanto ɔni ɛmɛ ete lɛtɛ ɔsuɛale utsyuɛ saa weeyifo ke.

7 ɛtɛsa nnya utsyuɛ saa nkɛɛ, Onanto eto Lɛwɔnɔ ni nwɛ dɛtɛ wɛ ɛtɛsa nyamɛ bɛ lɛ betidi ba kenke lɛ bakɛ wɛ ɔsuɛ eto kutɛkɛ. 8 Utsyuɛ, Onanto eto Lɛwɔnɔ ɛtɛ wɛ ɛtɛsa nnya lɛtɛ bɛ weedi etiki budi ku kobe ɛye lɛ Lɛwɔnɔ nɛmɛ ɔsuɛ. Nya utsyuɛ tsyaa, Lɛwɔnɔ nɛmɛ ɛtɛ wɛ ɛtɛsa nnya lɛtɛ bɛ uyi etikibudi ketsyiko lesa nɛ unyi ɔsuɛ ɛye lɛ Lɛwɔnɔ nɛmɛ ke ɔsuɛ. 9 Nya obamba kpɛ bɔfokanɔ kekɛɛ ɛye lɛ Lɛwɔnɔ nɛmfo ke ɔsuɛ. Nya utsyuɛ, okɛ ɛtɛsa nnya weefi katsya bufi ɛye lɛ Lɛwɔnɔ nɛmɛ ke ɔsuɛ. 10 Utidi bamba aafɔ anyanisa buyifo kate. Nya utsyuɛ, lɛ kase wuudi Onanto eto ditiki nɛmɛ. Nya utidi bambaa, bɛ lɛ unyɛ awɔnɔ akpa akpa utsyɛ lekɔ. Nya utsyuɛ, beɛ beɛ eto bɔtɛyi. Nya obamba tsyaa, beɛ beɛ eto kaso bulɛkɛ. 11 Asa nyamfo kenke, Onanto eto Lɛwɔnɔ loni nɛmɛ eto eyifɔsa ete ini. Lɛwɔnɔ ni leesie ɛtɛsa nyamɛ kɛtɛ utsyuɛ saa ɛye lɛ kase waala ɔsuɛ.

12 Kristo eyifo utidi eto ɔsuɛ eto uyi wɛ nkɛ ɔsuɛ eto akpa letɛ letɛ kpɛ. Etidisuɛ ani ete ini tsya ɔsuɛ eto akpa letɛ letɛ, lekɔ iyifo ani. 13 Nko ke ini lɛ bomba ni Yudafo ku ɛsɛ bamba eto betidi ku betidi ba ni ndomunya ku betide ba nsi lɛ mɛ ɔsuɛ ɔsuɛ tsya eto nti nɛ. Lɛwɔnɔ loni nɛ ete bɛfi

béyifo bo ntuflesáflesá eto lekpaá, ni amá díyifo bo asuá eto siná sòni nɛ. Nya Lɛwɔnɔ lɔni nɛmá eto ntu ete béfi bɛtá bɔmbɛ díná nɛ.

¹⁴ Itsyise etidisuá ani eenyifo utidi. Bomu asuá eto akpa lete lete kpá béfi báko fé iyifo utidi ɔni. ¹⁵ Lɛ kokpa átsyi nká, “Se minni kɔni esoo, mambɔko ku asuá eto siná siamé,” nyamfo anle bote sitinti nká kuni asuá eto siná eto lekpa ditsyuá. ¹⁶ Nya lɛ koto tsya nká, “Se minni dinámi esoo, mambɔko ku asuá nyamé,” nnya tsya anle bote sitinti nká kuni asuá eto lekpa ditsyuá. ¹⁷ Nya lɛ asuá nyamé kenke ete ni dinámii, ntsyá yuubá fé dionɔ lesatsyuá? Nya lɛ koto mate tsya inii, ntsyá yuutsyá fé kɔɔnɔ asa eto bɔnyí? ¹⁸ Fɛɛ lɛ bɔle ola bobee, buunyá boá Onanto efi akpa lete lete úyifo utidi eto dimu nɛmá fé kase wá kosate lela nká utsyá. ¹⁹ Lɛ asuá eto lekpa lɔni ete ni utidii, ntsyá wuutsyá! ²⁰ Fɛɛ fé kase boənyá, akpa nyamé fui. Tsyá utidi ɔni ete uni.

²¹ Fɛɛ se inni ɔni ete unii, dinámi embofo kɔni bɔtsyi nká, “Manhiã fá lɛ mɔ kulesa asuá.” Nya nko ke disí tsya lembofo kokpa bɔtsyi nká, “Manhia fá lɛ mɔ kulesa kəmiá.” ²² Lɛ kusu kutsyuá, akpa nya nte fé nnya ləmbə ale saa, nnya bomu lə bə imbə bo lə əsuə, boəmbɔfo kulesa buyifo. ²³ Nya akpa nya boembu kakpe lə kulesa kəmiá, nnya bomu buunyí bə ele bə bɔle ola nɛ. Nya akpa nnya laannɔ bobee bə buləkə bote betidí lə bənyə, nnya boale ola kalə kalə kukɔnɔ nɛ. ²⁴ Nya boenyifo nko kətə akpa nnya betidí ləənyá lefe saa. Fɛɛ Onanto dífi nnya ɔko ku akpa nyamfó nko nya útə nká bufi dibu butə akpa nnya bomu boənyá boá bəmbə kutəkə saa. ²⁵ Nyamfo te nko bə lə ntimama lə boye bəke lə akpa nyamé nti. Bomu lə akpa nyamfo kenke lə ifi lɔniyifoyifo itə mə bətsyuá. ²⁶ Nya lɛ asuá eto lekpa ditsyuá lə kanyi bunyá, asuá nyamé kenke əənyá kanyi nya asuá eto akpa bamba tsya ləənyá kanyi. Nya lə batesə lekpa ditsyuá, asuá eto akpa nyamfo kenke əənyá disuəyá.

²⁷ Nyaso mimble ləkɔ biyifo Kristo eto asuá eto siná siamə nya mi utsyuə saa eyifo wə asuə nyamə eto lekpa lɔni. ²⁸ Nya betidí ateate ba Onanto dífi ókpe lə bafokanɔfɔ nti ni tutɛɛ, batɔnkpe bamə, nya dinuəfə, bənyeləkətidi, nya ditsyɔfə, bateasa, fé mba leeyifo ayanisa. Nya mba nkpe əsuəale laatsya bufi nye laawunsəko betidí nye batɔnkotɔnko nye mba laateyi bele bele. ²⁹ Inni betidí ba kenke ni batɔnkpe nye bənyeləkətidi nye bateasa. Nya inni utsyuá saa nkpe əsuəale laafo ayanisa buyifo kələkə kate. ³⁰ Nya inni utsyuá saa nkpe əsuəale laafo bufi botsya nye laafo belebele bɔtsyi nye laafo belebele kasɔ buləkə kate. ³¹ Nyamfo esoo, bifi mi akɔsi bitəkə lə asa nnya nkpe kutəkə enso əsuá.

Asa nnya nkpe kutəkə enso nyamblɛ kenke ni nnya muubə nte mi mfo nɛ.

13

Paulo Ələkə Bafokanɔfɔ Eto Lelabi Óte.

¹ Lə nnya ete mofo bele bele bia betidí ku Onanto eto batɔnkpə kenke lateyi nya maanla betidii, mɔ etiki nnya meedi kenke eyifo efufu fé kase lə basɔ tsyensi eto kakpe laale. ² Nya lə nləkə Onanto eto kənyɛ nte nya maanɔ asakulakula kasɔ nya minyi asa nnya kenke, nya minkpe bɔfokanɔ bo mofo bufi kanyi atini ketsyiko lə nnya kənyəkɔ fé mimbɛ lelábii, minni kulesa. ³ Nya lə mfi mɔ bikə bia nte mɛ kulaa tsya ntə bakombo nya mintə miə batonsə mɛ kulaa tsya fé mimbɛ lelábii, minni kulesa kon.

⁴ Lelabi kpe dibusə nya lenkpe kafeokpe. Diansesə ənəmi nya diambesə əsuə kato nya diate əsuə. ⁵ Lelabi entidi ato nya dianta asa kətə əsuə nye dinyə ɔblo. Nnya lelabi emfi nsusu bua lə utidi əsuə. ⁶ Nya diannyə disuəyüə lə asa bua əsuə. Bomu diənyə disuəyüə lə asa sɛɛ əsuə. ⁷ Lelabi əntə disilə lə bofokanɔ ku kusubebe əsuə nya diənyə keklege lə bulə saa bulə əsuə.

⁸ Lelabi əmbə kasekə. Onanto eto kenye buləkə kpe, fɛɛ ekpe ke kalokə. Bele akpa akpa bətəyi tsya kpe, fɛɛ biubə mi kasekə. Kobetete kpe sitinti, fɛɛ ko lefe ebubə efe. ⁹ Itsyise kobetete ku kenye ləkələkə eto kətə ka Onanto ditə bo, mamflo. ¹⁰ Fɛɛ lə lesa nə lɛflo kenke abɔ dibəə, lesa nə dimamflo ensi əmbəkə. ¹¹ Lefe nə minyifo dikpefi, nkədi etiki nya mɪnkəno asa kasɔ nya mɪnkebu disilə fe dikpefi. Mɔmɔ wə minkabee, ekpefisa nyamfo mensile mɛ kulesa. ¹² Asa nnya boənyə mɔmɔɔ, iyifo flufufu fe kase boənyə lesa lə ahuhɔɛ əsuə. Nya kama fɛ buunyə nnya wuee, ənəmi ku ənəmi. Nya lesa nə minyi mɔmɔɔ, mankpako mɛ elo. Fɛɛ kamaa, muubə nyə lesa saa nya yeokpa wuee fe kase Onanto nyi mɛ mɔmɔ kenke.

¹³ Sitintii, asakpa ətsyə ni nnya nkpe mfo. Nya nyamfo ni bofokanɔ ku kusubebe ku lelabi. Fɛɛ nnya nso lə nnya nti kenke ni lelabi.

14

Paulo Áte Asa Itsyi Lə Lewɔnɔ Eto Ətəsa Bamba Əsuə.

¹ Nyaso bitə lə lelabi lə diyifo lesa nə mi utsyuə saa lɔɔbɛbe keklege nkə lə ɔkɛ. Nya bifi mi ənəmi bitəkə lə lewɔnɔ eto ətəsa əsuə. Nya ətəsa nnya nso bofe kenke nibə lə afo Onanto eto ditiki sɛɛ kenyebuləkə.

² Utidi wə laateyi bele bele, weedi etiki ku betidi, bomu Onanto ni nwə weedinko etiki. Itsyise utidi kuutsyuə əmbɔnɔ nnya kasɔ, nya lə etikididi əsuə waateyi asa ketsyi lə asakulakula əsuə eyɛ lə Onanto eto lewɔnɔ eto əsuəale əsuə ³ Fɛɛ utidi wə lələkə Onanto eto ditiki kenye kətə betidi, waawunsə ko mə nya waakpe mə nya woakpe mə nkɛale nya wəəyüəsə mə utu. ⁴ Utidi wə laateyi bele bele bia eto kasɔ betidi laanɔɔ, wə əsuə ete waawunsəko. Fɛɛ utidi wə lətəkə Onanto eto ditiki kenye, waawunsəko bafokanɔɔ eto ditsyukpənə kenke.

⁵ Iyifo mɔ lelabi lə mible ebofo bele bele bətəyi. Fɛɛ lə biofo Onanto eto ditiki kenye buləkə kətə betidii, yɔɔleke itə mɛ eso. Itsyise utidi wə lələkə Onanto eto ditiki kenye kətə betidii, kpe kutəkə eso utidi wə laateyi bele bele, siankpa utidi utsyuə kpe wə loofə asa nnya wəateyi kasɔ buləkə kətə mba nti onkpə mfo, itə lə bafokanɔɔ eto ditsyukpa nəmə lə bafə kasɔ bɔnɔ.

⁶ Nyamfo esoo, mɔ bayimi, lə mbə mi ɔflo nya minle bele bele bia kuutsyuə saa laanno biətəyii, nte kutəkə ko biunyə lə nnya esuə? Biembunyə kutəkə saa, enso lə nləkə Onanto eto kenyeətsyə kasɔ ntemi, nye minte mi lesa ətsyuə, nye minləkə Onanto eto Ditiki Sɛɛ kenye minte, nye minte mi asa ətsyuə.

⁷ Bu abe asa nnya buaso nye buefə nya əsuə nkpə lembə fe kakpatsyaku nye osanku nya lembofo əsə bufə lə nnya kosate əsuə. Ntsyə yuutə bə utidi utsyuə ebɔnɔ lə ɔte kusə ko banle bufə lə utidi wə leefe kakpatsyaku nye osanku əmfɔ, amfo nnya bufə kukɔnɔ bə lə afo kusə komə eto ɔkɔɛ bɔnɔ wuee ketsyə lekpo? ⁸ Nya lə utidi wə leefe kakpatsyaku amfo ke bufə kakpadi asa nyamə kukɔnɔɔ, ntsyə yuutə bə betidi fo əsuə bumuə

itə lema? ⁹ Nko ke ete ini bæ utidi di etiki læ sele sitsyuə əsua sia betidi lembofo lesa nə woateyi kaso bənc. Bomu wuubə uyifo fe ufiebi wə lənya údufə læ difule əsua, nya kasononc ləmbə. ¹⁰ Bele kpə kpe læ kawunsia, sele kusitsyuə saa əmbə sia ləmbə kasononc. ¹¹ FEE læ utsyuə anno sele sia maateyi eto kasoo, ete mfiani ofo læ wə ofo, nya wə tsya afiani ofo læ mo ofo. ¹² Se ənəmi ləse mi læ Ləwənc eto ətəsa bofo əsua, bitə læ ənəmi læ ese mi læ befo ətəsa nnya loowunsəko bafokanofo eto ditsyukpa nə luunə mə isuko seto enso.

¹³ Nya utidi wə laateyi bele bele, ele bæ oto Onanto læ utə wə ətəsa bæ læ ofo nnya woateyi kenyebuləkə. ¹⁴ Itsyise læ nye læ kusu komfo əsua nto ola, mo ləwənc ete nle olaa, fəe inni læ mo nsusu əsua. ¹⁵ Nyaso be ele bæ nyifo? Mooto ola ku mo ləwənc kekkele, fəe mooto ola ku mo nsusu tsya. Nya muusə əsə ku mo ləwənc, fəe əsə nnya muusə ebutsyi taa mo nsusu kemia tsya. ¹⁶ Nya læ ənyə ale Onanto ani boso itsyi læ fə ləwənc əsua kee, ntsyə yuyifo fe utidi wə nyə fə læ ako mfo loonc lesa nə fanle boteyi fe woateyi nkə fə olatoto læ ibə itə fe kase fanle Onanto ani boso se woanno lesa nə fanle boteyi mfó? ¹⁷ Nya læ fə ani nnya faaso Onanto aleke kula tsya, betidi bamba embunyə kutəkə saa betsyiko læ nnya əsua.

¹⁸ Maaso Onanto ani bæ meedinko Onanto etiki læ bele bele əsua enso mi nti eto utsyuə saa. ¹⁹ FEE læ bo katsyakoo, moola miə maateyi etiki ano nnya eto kaso betidi loonc læ mfi nnya nte betidi asa enso bæ nkədi etiki kpə læ bele bele əsua sia betidi laanno kaso.

²⁰ Mo bayimi, bienyifo mi əsua fe bekpəfi læ mi disibubu əsua. Bomu biyifo mi əsua fe benina læ mi disibubu əsua. FEE læ abua eto esu əsua, biyifo mi əsua fe bekpəfi seka. ²¹ Nya læ Awonisa Kenke eto Kukue əsua, Boanto Onanto áteyi nkə,

“Muudi etiki ku mo Kusə eto betidi
eye læ betidi ba laateyi bele bele əsua.

Nya muudi etiki eye læ bafə eto kenye əsua,
FEE bembutsyue mo okəe koto.”

²² Nyaso bele bele boteyi eyifo lesatsyuə buləkəkate manfokanofo fəe inni itə bafokanofo. FEE Onanto eto ditiki kenye buləkə, nnya ni lesa nə muufi nte bafokanofo asa nnya inni itə mamfokanofo.

²³ Lə nyamfo esoo, læ bafokanofo kenke eto utsyuə saa etsyiko etiki budi læ bele bele əsua nya utidi utsyuə bamba kpe mfo læ mi nti nye betidi ba mamfokanofo nkpe mi læ ntii, biənyə biə boteyi bənkə disi abia mi fe bebuki? ²⁴ FEE læ mi nti eto utsyuə saa eyifo Onanto eto Unyeləkətidi nya utidi bimba nye utidi wə mamfokanonyə utsyuə əbə údufə læ mi ntii, wuunyə wə lebuə utsyuə lekpo eye læ lesa nə woano eso. Asa nnya woano eboté wə nkə Onanto ebokponko wə lekpo. ²⁵ Nya wə kosate ebuləkə asa nnya lebiə enkpe læ wə læ lekple nya woobokosə əsua kaso otesə Onanto oteyi nkə, “Sitinti, Onanto kpə mi lenti!”

²⁶ Mo bayimi, nla miə mateyi lesatsyuə nə nkpe læ nyamfo əsua læ mi disikakpekə. Lə betsyia biə biato olaa, utsyuə kpə kusə ko waala nkə wəəsə, nya utsyuə kpə lesatsyuə waala nkə waate. Nya utsyuə tsya ala nkə wəələkə Onanto eto lesatsyuə ote. Nya utsyuə tsya kpə kenye læ bele bele əsua, nya utsyuə tsya ala nkə wəələkə asa nyamfo kaso. FEE bebe biə biyifo asa nyamfo kenke bæ ewunsəko bafokanofo eto ditsyukpa nəmə.

²⁷ Lə utsyuə kpə kenye kətsyuə ka ola nkə waateyi læ bele bele əsua, utidi fe inuə nye itsyə hā te ele bæ bedi etiki nnya nkpe mə oni, oni. Nya ele bæ

bənyə uti bamba wə tsya luuləkə asa nyamə bətəyi mfó eto kasó. ²⁸ Nya læ mba mfó wə luuləkə nnya kasó, utidi wə nle etiki mfó, ele bæ ɔye læ wə ku Onanto hā læ bedi etiki læ bətsyuə əsuə.

²⁹ Betidi inuə nye itsyə ba lefo etiki ətsyuə itsyi læ Onanto ɔfo ebefo kenye buləkə kateyi nnya le mba dibu læ bedufə læ nyamfo əsuə babe kukɔɔ. ³⁰ Nya læ mba nkpe læ katsyako mfó eto utsyuə áfo kenye ketsyuə itsyi læ Onanto ɔfo, ele bæ utidi wə nle etiki budi mfo ye wə etiki nnya onle budi læ utə utidi əmə kusu. ³¹ Mimbɛ kenke ebofo mi kenye ka bənyenko bətəyi ɔni ɔni itə bæ utsyuə saa ebofo lesatsyuə nnya lookpe wə əsuəale. ³² Betidi ba læləkə Onanto eto ditiki kenye aafó əsuə bunwə kalɛ læ etiki nnya budi əsuə. ³³ Itsyise Onanto aala nkə buyifo asa læ kusu ku diyuə əsuə.

Kase seka inte læ Onanto eto bafokanɔfo eto etsyukpa kenke ntii, ³⁴ ele bæ besio di kää læ bafokanɔfo eto katsyako. Bomuu, ele bæ babokosə mə əsuə kasó fe kase Onanto eto kofi laate. Nya bəmbə kusu bæ læ bedi etiki. ³⁵ Nya læ bala bæ baatɔ lesatsyuə eto kasó banɔ, mə bəsə ele bæ batɔ læ mə ayo. Itsyise iyifo afanisa bæ usio ɳyə ukedi etiki læ bafokanɔfo eto katsyako.

³⁶ Nye, bətəyi bənɛ bæ mi ɔfo Onanto eto ditiki nəmə ditsyi dibə? Nye mi ɔfo ete ditiki nəmə díbə leyoo? ³⁷ Lə mi nti eto utsyuə eebu nkə Onanto eto unyeləkətidi unii, nye okpe Ləwɔnɔ eto ətəsaa, ele bæ íbə bæ ote nkə, nya minɛ bəwɔni kətə mi eyifo kofi itsyi læ Onanto ɔfo. ³⁸ Nya læ utidi əmə áni ditiki nəmfoo, ele bæ mi tsya ni wə.

³⁹ Nyaso, mə bayimi, bifi mi kusubebe kenke bitəkə læ Onanto eto ditiki kenyeləkələkə əsuə. Fɛɛ bienti mba laateyi bele bele kusu. ⁴⁰ Nyaso ele bæ biyifo lesa saa læ kusu sɛɛ əsuə.

15

Bekloma Lesa Nə Bófo Bónɔ.

¹ Mə bayimi, məmɔ, nla miə bekloma ditiki sɛɛ nə mimboko mi bəfo. Ditiki nə bəfo bənɔ nya biɳyə læ ni əsuə kekleke læ bəfokanɔ əsuə. ² Nya nyamfo ni ditiki sɛɛ nəmə ku ni letsya nə mímbe mɪntə mi nɛ. Ditiki nə mə ebutə mi nkpə læ bɛɛ ni kekleke, le inni nko mi bəfokanɔ eyifo ebimba.

³ Lesa nə mímfo mintsyiko Boanto Onanto ɔfo, ni ke mímfi mɪntə mi nɛ. Nya nyamfo ni lesa nə mímfo ku koya kpə enso kenke bæ Kristo əkpə læ bo abua eto disi fe kase bəwɔni bákpe læ Awɔnisa Kenke eto Kukue kemiə. ⁴ Nya bəbikə wə, nya Onanto létakasə wə utsyiko ɔkɔmə óboko nkpə læ eyi ətsyə eto kama, nya ubə unsi læ nkpə fe kase bəwɔni bákpe læ Awɔnisa Kenke eto Kukue əsuə. ⁵ Nya uləkə əsuə óte Petro ku batɔnkpe lefosi inuə bamə.

⁶ Nyamfo eto kamaa, wələkə əsuə óte mba ditəkəko wə ba eso betidi lofa anɔ læ lefe ditsyuə əsuə. Nya mə nti eto bətsyuə kpə si besi nkpə mmi, ite bæ mə bətsyuə ébukpə koko. ⁷ Nya nyamfo eto kamaa, uləkə əsuə óte Yakobo ku batɔnkpe bamə kenke. ⁸ Nya læ kalosəkɔ, uləkə əsuə óte mintsya, mə nte fe utidi wə báɛ læ lefe nə dímanyó əsuə.

⁹ Itsyise mə ni batɔnkpe kenke nti eto nwə nso bɔfɛ. Nya məɳyə ntə bæ bakpə mɛ bæ ɔtɔnkpe kulaa tsya, etsyise ntəkəko Onanto eto bafokanɔfo eto ditsyukpa kama nte mə ohíá. ¹⁰ Fɛɛ eyɛ læ Onanto eto lefonə esoo, nyifo utidi wə mini mmi. Nya wə lefonə eto asa nnya útə mɛ, əbə kutəkə. Nya mínyifo keyifo kekleke enso batɔnkpe bamba ba əsuə kulaa betidi dífi

ənəmi bətəkə nya inni læ mə əsuəale əsuə. Bomu læ Onanto eto əsuəale nya læwunsəko mə mímfo nyamfo buyifo. ¹¹ Nyaso læ mə ni leteyi mi lesaatsyuə o-o, nye mə leteyi mi o-o, lesa ləni nəmə ete bənlə bətəyi nə. Nya nyamfo ni nnya béfo bəno nə.

Onanto Átakasə Kristo Únyənsə Utsyiko Bəkrənkpə Nti.

¹² Məmə se bənlə bətəyi boə Onanto átakasə Kristo únyənsə utsyiko əkomə úbə nkpəə, beso ini bæ mi bətsyuə læ bətəyi nkə, Onanto ensiembotakasə bəkrənkpə utsyiko əkomə oboko nkpə bio? ¹³ Lə nko ini sitintii, nyalə Onanto mántakasə Kristo utsyiko əkomə óboko nkpə. ¹⁴ Nya læ Onanto mántakasə Kristo utsyiko əkomə úbə nkpə sitintii, nyalə nnya letsyabebe əmbəkə kutəkə itə mi. Nya mi bəfokanə tsya eyifo bimba. ¹⁵ Nya nte lesa nə nsi lookpe bo nkəale læ lefe nə eto lefe inni sidia bənlə bətəyi læ Onanto əsuə boə ótakasə Yesu utsyiko əkomə úbə nkpə. Fəe læ sitinti ini bæ bəkrənkpə aantaka ketsyi əkomə kəbə nkpəə, nyalə wátakasə Yesu utsyiko əkomə. ¹⁶ Nyaso læ sitinti ini bæ baatakasə bəkrənkpə ketsyiko əkomə, nyaləe, bete biə wantakasə Yesu utsyiko əkomə óboko nkpə. ¹⁷ Nya læ Onanto mántakasə Yesu utsyiko əkomə sitintii, nyalə mi bəfokanə əmbə kutəkə saa, nya bisi bənkpe læ mi abua əsuə. ¹⁸ Nya kaso ni bənkə mba léfo Kristo bánə ba díkpə tsya ánya. ¹⁹ Nya læ kawunsiə kamfo eto nkpə eso ete bufi bo kusubebe butəkə læ Kristo əsuəə, nyalə bo nkpə kpe kaminsə enso læ kawunsiə kenke eto betidi nti.

²⁰ Fəe ənukualə ini bənkə Onanto átakasə Kristo utsyiko əkomə. Nya wə ni utidi tute wə létaka usyi əkomə læ bəkrənkpə nti nnya nlə bo uyi bəse nkə mba kenke díkekpə si bootaka. ²¹ Itsyise fə kase ukpə ləye læ utidi əni əsuə úbə kawunsiə, nko ke ini bæ bəkrənkpə ebətaka bətsyi əkomə eyə læ utidi əni hā əsuə nə. ²² Fə kase betidi kenke eyə læ Adam əsuə ləəkpə se bəyifo ləni ku wə esoo, nko ke ini tsya bæ Onanto ebətakasə betidi ba díkekpə kenke bæ læ bəbə bəsiə nkpə eyə læ mə ləniyifoyifo ku Kristo eso. ²³ Fəe Onanto ebətakasə utsyuə saa wə nsi nkpə læ kusu ko Onanto kosate ditsyuə utsyə əsuə. Nya Kristo ni ututə. Nya læ lefe nə luubə bio əsuəə, mba difi mə əsuə bətə Kristoo, mə usi wootakasə únyənsə nə. ²⁴ Lə nnya kamaa, kalosəko ebubə. Nya Kristo ebətsyləsə læwəno eto əsuəale saa, betidi ba nsi læ ndikə ndikə kənye ku mba nkpə læwəno eto əsuəale saa eto okle. Nya Kristo luufi sekakedikə siamə okpe læ Onanto wə ni Anto eto ani. ²⁵ Itsyise ele bæ Kristo di seka isu ese lefe nə Onanto luufi wə balo kenke okpe læ Kristo eto akpa kalə.

²⁶ Nya olo fəfə wə eto ditsyəbi wəotsyləsə ni ukpə.

²⁷ Itsyise Awənisə Kenkə eto Kukue áteyi nkə, “Onanto éfi asa kenke ókpe læ wə akpa kalə.” Nya ekpa wuee bæ læ bətəyi bæ asa kenke, nyamfo anlə bote bæ Onanto wə difi asa nyamfo ókpe læ Kristo eto akpa kalə tsya bəbu wə bakpe lenti. ²⁸ Nya læ lefe nə Onanto difi asa nnya kenke ókpe læ Kristo kalə ólesəə, wə Kristo wə ni Onanto Eto Ubi əmə ebufi wə əsuə okpe læ Onanto əmə eto kalə bæ læ Onanto læ udi seka læ asa nnya kenke əsuə.

²⁹ Məməə, itsyi læ betidi ba laafo ntufləsəfləsə eto lekpa əsuə, læ betidi ba díkekpə koko eto disí, be ni diyifobi nəmə eto kaso? Nya be nkpe læ nnya əsuə? Lə sitinti ini fe kase bətsyuə laateyi bənkə bənsiembotakasə bəkrənkpə bəbə nkpəə be ini eso ele bæ bəfləsə betidi bamə ntu læ mba díkekpə bafe eto disí? ³⁰ Nya bo mba ni batənkpe tsya nkpə? Beso bo tsya

eto nkpə nkpe lə bulə əsuə lefe saa? ³¹ Mɔ bayimi, ukpə eto bulə təkəko mɛ diyi saa nə kale disia! Nya maabesə əsuə kato kətə ukpə lə mi disi itsyi lə kase buyifo bani ku Bonamute Kristo Yesu eso. Nyaso mæləkə nyamfo kate wuee nɛ. ³² Fɛɛ lə kawunsia kamfo eto nsusu əsuə eso ete minkpə ku betidi ba nte fe bebububuki lə Efesoo, be ni kutəkə ko minyā lə nnya əsuə? Nya lə betidi ensiembotaka betsyi ɔkɔmə bəbə nkpə sitintii, nyalɛ biyi biə iyifo fenkə, buyifo fe kase lekpa ditsyuə nɛ bɔtɛyi nkə,

“Bitə lə budi lə bunə,
itsyise kuse ete boə bəkpə nɛ.”

³³ Biəntə lə bawɛ mi bakpe. Sɛyɛtsyuə bua eto betidi aabiasə ditsyabi sɛɛ eto ole. ³⁴ Bisinkli bifi nsusu lə asa sɛɛ buyifo əsuə, lə bɛyɛ asa bua buyifo. Nɛ mi etiki budi wuee bə lə kofani lə kələ mi, itsyise mi bətsyuə enyi Onanto.

Paulo Édi Etiki Itsyi Lə Bəkpənkpə Eto Businkli Kataka Əsuə.

³⁵ Utsyuə ebɔɔ nkə, “Ntsyə bunsii bootakasə bəkpənkpə nya ntsyə boosinkli bəbə bəsia nkpə? Nya nte əsuə nnya eto okle lɔkɛ mə?” ³⁶ Mi betidi eto bamumu! Lə ato diyibibi lə kasɔɔ, dienkə kafiani lesa nə nkpe nkpə lə diembu lə sitə əsuə. ³⁷ Nya lesa nə bətoo, edisa eto dibibi ete yeedi fe lentabi nye edisa ətsyuə eto dibibi ete dini. Nya inni lesa nəmə eto uyibi ni nnya bifi bəkpə lə kasɔ fe diabe. ³⁸ Onanto ətə diyibibi nəmə ditsyabi nə ke woala. Wəətə diyibibi saa ku ni uyi eto okle nə lələkɛ itə ni.

³⁹ Nya asa nnya kenke nkpe nkpə, ətsyuə saa ku nnya əsuə eto sinə. Betidi eto əsuə eto sinə kpe lete. Nya nko ni bebuki tsya eto əsuə eto sinə nɛ. Baklɔbɛ tsya eto əsuə eto sinə kpe lete nya ketu eto sinə tsya əsuənkpe lete.

⁴⁰ Kato eto asa kpe. Nya kasɔ mfo eto asa tsya nkpe. Asa nnya nkpe kato eto əsuə eto bɔnɔ bobɛ kpe lete lə nnya nkpe lə kasɔ mfo eto əsuə eto bɔnɔ bobɛ. ⁴¹ Kofɛ ku kə diyəndɛbi ku kofandɛ tsya eto diyəndɛbi nkpe lete. Nya befandɛbi tsyaa, mə diyəndɛ kpe lete. Nya lə befandɛbi nti kulaa tsyaa, letɛkɛkɛ kpe lə mə diyəndɛbi əsuə.

⁴² Nko ke yuutsyā lə lefe nə Onanto lootakasə bəkpənkpə utsyiko ɔkɔmə nya boosinkli bəbə bəsia nkpə nɛ. Lə bebikə utidi eto sinə, siyifo lesa nə luubu ebii. Nya lə batakasə wə baboko nkpə, weensi embukpə. ⁴³ Lə bebikə wə, weensiannɔ bobɛ nya wəyuu. Nya lefe nə batakasə wə betsyiko ɔkɔmə, woanɔ bobɛ nya woakɛ əsuəale. ⁴⁴ Lefe nə bebikə wə, uyifo kawunsia eto əsuə eto sinə sia dīkpə.

Nya lə batakasə wə baboko nkpə, uyifo ləwɔnɔ eto əsuə. Lə kawunsia eto əsuə kpee, nyalɛ betɛ biə ləwɔnɔ kemia eto əsuə tsya kpe. ⁴⁵ Itsyise ekpe lə Awonisa Kenkɛ eto Kukue əsuə bə, “Utidi tute wə ni Adam, Onanto unii diyifo wə nya útə wə nkpə fe kawunsia eto utidi.” Nya Adam fɛfɛ əmfoo, wə ni ləwɔnɔ nə ləətə nkpə nɛ. ⁴⁶ Inni ləwɔnɔ nə nkpe lə bo ləətə boeyifo asaa, laato. Bomu əsuə eto sinə laato. Nya kama fe ləwɔnɔ nə nkpə kemia lələkə. ⁴⁷ Adam tute wə Onanto diyifoo, úləkə wə utsyiko sitə əsuə. Nya Adam nuəfə alɛ, kato utsyi úbə. ⁴⁸ Nya betidi ba nkpe lə kasɔ mfo, mə eyifo fe utidi wə buləkə betsyiko lə kasɔ eto sitə hā əsuə. Nya mba beyifo itə katoo, mə tsya eyifo fe utidi wə ditsyi katoo, úbə. ⁴⁹ Fe kase bunte fe utidi wə ləbɔ utsyi lə kasɔ mfo eto ditsyabii, nko ke ini bə utidi wə ditsyi kato ubə, ebutə nkə bofo wə ditsyabi nɛ.

⁵⁰ Mò bayimi, nyamfo eto kaso lækælækæ ni bänkæ lesa nà ni əsuə eto sinə ku kətɔɔ, əmbofo kedikɔ bunyə læ Onanto eto sekakedikɔ. Nya lesa nà laabiaa, embofo kedikɔ bunyə læ lesa nà laambia əsuə.

⁵¹⁻⁵² Bɛnɔ akulasa nyamfo. Inni bomblɛ kenke luukpə. Fɛɛ læ bəfə kakpatsyaku fɛfɛɛ, bɔɔtsyi bomblɛ eto ditsyəbi bawuninsə. Nya wuuyifo nnya nko læ dinəmisɔsɔ loni kplo əsuə. Itsyise læ kakpatsyaku fɛfɛ əfəə, Onanto ebotakəsə bəkrənkpə ɔboko nkpə itə bensiembukpə kulefe. Nya woofloma bo ditsyəbi kenke. ⁵³ Itsyise lesa nà labiaa, ele bə lefloma ku nà lambia læ dibə lefo læ nà labia eto kɛnyɛ. Nya lesa nà lækpə tayaa, woofloma ni læ nà ləənkpə læ dibə lefo læ ni kɛnyɛ. ⁵⁴ Nyaso læ asa nyamfo əbə itə nko nya baafoma asa nnya laabia isu nnya lensiambiaa, nyalɛ Awonisa Kɛnkɛ eto Kukue eto etiki nnya nlɛ bɔtɛyi nkə, “Bátsylɔ ukpə eto ditsyəbi butəkə wə kato!” əbə itə nko sitinti. ⁵⁵ Nya bəwɔni tsya balɛ bɔtɛyi bänkə,

“O Ukpə, sieti fə əsuəale nyamə nte?”

Nya se fə əsuəale eto obé əmə faata bo nte?”

⁵⁶ Ukpə əənyə əsuəale nya woata bo obé ɛyɛ læ lebuayifoyifo eso. Nya əsuəale nnya lebuə ləənyə ɛtsyi læ kɔfi əsuə. ⁵⁷ Fɛɛ boaso Onanto ani. Wə uni ditə nkə butəkə lebuə kato ɛyɛ læ Bonamute Yesu Kristo əsuə!

⁵⁸ Nyaso, mò bayimi lala, bińyə kekkele, biəntə disi. Nya bińyə kekkele læ Bonamute eto keyifo əsuə lefe saa. Itsyise biyi biə kulesa əmbə bə biuyifo ni læ Bonamute Yesu eto keyifo əsuə ka luuyifo kebimbale.

16

Okokoko Kətə Mba Léfo Onanto Bánɔ Bamba.

¹ Məmɔɔ, bəwɔni mɛ lesatsyua itsyi læ atabi nnya bela biə biako læ bifi bisu bəwunsəko Onanto eto betidi ba nkpə læ Yudea eto kaso əsuə. Nya ɛlɛkɛ bə biyifo nya eto okle mĩntɛyi Galatiafo eto bafokanɔfo miə beyifo.

² Nya læ Kɔsida saa Kɔsida eto diyi əsuəə, ele bə utsyue saa muə əsuə utsyə ku lesa nə wofo boko itsyi læ lesa nə ofo bunyə əsuə bə yembusu iyifo bə bako oko əmə lekələwɛ læ lefe nə mĩnkə mĩndufə mi ɔflɔ mfó. ³ Nya læ mbə ndufəə, mɔwɔni kukue nkpe læ betidi ba biləkə læ kɔni, ko boofi balɛ bayenko ku mi ətəsa nnya befi bantɔnko læ Yerusalem. ⁴ Nya læ ɛlɛkɛ bə mĩntsya suu, nyalɛ bonko mə ebɔyɛ busu.

Paulo Eto Kusuyeyɛ Eto Ketsyue.

⁵ Mɔɔyɛ Makedonia fɛ mooyo mi ɔflɔ, itsyise ele bə nyɛ mfó fɛ læ mbə. ⁶ Iyifo mɛ fe muudi eyi asiani læ mi ɔflɔ mfó. Ditsyua mɔɔkɛ læ mi ɔflɔ ku lɛyɔ lefe. Lə nnya kamaa, biwunsəko mɛ læ mò kusuyeyɛ əsuə kesa kaka ke elə bə nsu. ⁷ Manla miə maakpə mbə nyɛ mi ɔflɔ ete. Bomuu, moola miə maake læ mi ɔflɔ itə lefe sɛkɛ ditsyua læ Bonamute ətə mɛ kusu nko.

⁸ Mɔɔkɛ læ Efeso mfo isu ese læ Pentekoste eto diyi əsuə. ⁹ Kusu sɛɛ asini mɛ tinti læ mfó, bə nyifo keyifo ka nkpe kutəkə tinti, ite bə betidi ba ńyə mɛ læ əsuə fui itsyi læ keyifo ka meeyifo əsuə eso.

¹⁰ Lə Timoteo əbə udufə mi ɔflɔ, bebe biə befo wə kukɔnɔ. Itsyise Bonamute eto keyifo tsya ete ɔnlɛ buyifo fe mɔ kɛ. ¹¹ Yanlɛ bə mi kuutsyua saa ńyə wə læ əsuə ubu wə sɛkpefi. Bomu befo wə, læ bəwunsəko wə bə læ wə kusu bɔyɛ əsuə ku diyua bə læ usi usinkli ubə mò ɔflɔ buɛɛ. Itsyise nlɛ wə kusu bobɛ miə wə usinkli ubə ku bo bayimisani lefo banɔ.

¹² Mómóó itsyi læ bøyimi Apolo eto etiki əsuəə, mbəle wə kola kekleke miə ubə mi ɔflo ku wə bayimi bətsyuə. Fəe woantəno tə nkə wəəbə læ lefe nəmfo əsuə tə. Fəe mfo nno miə læ lefe ətə wə kusu koo, wuubə.

Bokla Ku Kusutətə.

¹³ Bitəkə ənə, læ biriyə kekleke læ mi bofokano əsuə. Bekpe utu læ binyə kekleke. ¹⁴ Nya biyifo mi keyifo saa ku lelabi.

¹⁵ Biyi Stefana ku wə diyo eto betidi. Mə ni betidi tute ba letsyi bawuninsə bəfo bəno læ Akaia eto kasə eto lekpake mfó. Nya bəfi mə əsuə bətəkawunsəko mba eto əsuə bəkpasə. Mə bayimi, nle mi lekpakpa minkə ¹⁶ bitə kusu faa batənkotənkə bamfo ku babamba ba laawunsəko mə læ mə keyifo læ batənkə mi.

¹⁷ Yiafo mə disuəyuə bə Stefana ku Fortunato ku Akaiko əbə bedufə, nya eyifo mə fe mi ini minyə. ¹⁸ Bətə bə insi nyə əsuəale fe kase bəkpə mi əsuəale. Nya betidi bamfo eto oklee, inyə bə bitə mə dibu sitinti nē.

¹⁹ Bafokanofə ba nkpe læ Asia eto kasə eto lekpake mfo kenke bə bəəsiasə mi! Akwila ku Priskila ku mə mbaa laatsya læ mə diyo bə bəəsiasə mi kukəno læ Bonamute eto diye əsuə. ²⁰ Bo bayimi ba nkpe mfo kenke bə bəəsiasə mi o-o!

Bəbuta bətsyuə læ bisiasə bətsyuə fe bayimi lala.

²¹ Mə, Paulo kosate, dīfi mə kəni minlə nyamfo bəwəni kəsiasə mi.

²² Utsyuə saa wə laanla Bonamutee, yoole wə læ əsuə. O Bonamute, bə!

²³ Bonamute Yesu eto lefonə læ disiakə mi. ²⁴ Mfi mə lelabi tinti nle mible kenke butə læ Kristo Yesu eto diye əsuə. Ibə itə.

2 KORINTOFÓ

Kukue Nuəfə Ko Paulo Ləwəni Útə Korintofə

¹ Mə, Paulo, wə eyə lə Onanto eto lelabi əsuə mimfiani Bonamute Yesu Kristo eto ətənkpee, mə ku bo oyimisani Timoteo nle kukue komfo bəwəni kətə mi, Onanto eto bafokanəfə eto ditsyukpa nə nkpe lə Korinto ku betidi ba kenke Onanto eto betidi lə Akaiə eto kasə kenke.

² Bəle bətə boə Boanto Onanto ku Bonamute Yesu Kristo eto lefonə ku diyua lə disieko mi.

Paulo Aasə Onanto Ani Lə Bo Kanyinyənyə Saa Əsuə.

³ Bitə lə bufi atese butə Onanto wə ni Bonamute Yesu Kristo eto Anto. Wə ni anto wə ləənyə bo kaminə, nya woawunsəko bo. ⁴ Waamansə bo ləkə lə bulə saa bo leetu bo, itə bə lə bo tsya lə bofo bo bətsyuə bəwunsəko lə mə bulə saa kəmiə. Nya fe kase Onanto laawunsə ko boo, nko ke ele bə bo tsya wunsəko bo betidi ba nle kanyi bunyə nē. ⁵ Itsyise fe kase boənyə kanyi kpə fe nka eto okle Kristo tsya dinyə, nko ke ini bə lə bo ləniyifoyifo ku Kristoo, Onanto tsya laamansə bo ləkə sitinti nē. ⁶ Lə bəte bo ohiā, bəte bo ohiā bə lə Onanto lə omansə mi ləkə, lə ofo mi lə nkpə. Lə bāmansə bo ləkə, bāmansə bo ləkə itə lə Onanto lə omansə mi ləkə bə lə befo buiyə kekke lə mi kanyinyənyə kamfo eto okle əsuə fe kase bo tsya leeyifo lə kanyinyənyə kamfo eto okle seka kəmiə. ⁷ Kulesa saa embofo bo kusubebe lə mi disi butinkəsə, itsyise fe kanyi ka biənyə fe bo ke sekaa, nko ke Onanto loomansə mi ləkə fe kase úkamansə bo tsya ləkə seka.

⁸ Bayimi, bola boə bete bulə bo eto okle dítu bo lə Asia eto kasə kukə. Kanyi ka búnyə áke ale itə bo tinti itə bə bóensibe kusu boə bəke nkpə kulaa tsya. ⁹ Lə sitintii, iyifo bo fe dikpənkpi bəlo bo! Fəe nyamfo əbə itə nko bə lə bufi bo kusubebe butəkə lə Onanto wə laatakasə bekpənkpə ketsyiko əkəmə kaboko nkpə əsuə, inni lə bo mate eto əsuəale əsuə. ¹⁰ Úlakə bo utsyiko lə ukpə eto bulə kplə kəmiə. Nya unsi wuukələkə bo tsya lefe saa. Sitintii, wə ini bənlə kusu bobə boə usi wuuləkə bo tsya kokoko, ¹¹ lə kase biato ola lə bo disi eso. Itsyise lə betidi kpə aato ola, Onanto ebə. mə olatoto nya betidi kpə ləwə wə ani lə kase ówunsəko bo eso.

Paulo Áteyi Lesa Nə Eso Jtsyi Wə Ketsyue Jwuninsə.

¹² Lesa nə eso boabesə əsuə kato ni bənkə bo akəsi anlo bo dikpi, itsyise bóle bo əsuə kukə. lə betidi kenke eto ənəmi. Nya bo ku mi eto nkpəsiəle áye lə Onanto eto kusu əsuə, nya kawə ləmbə lə nnya kəmiə. Inni kawunsiə kamfo eto kobetete əsuə bufi bunsu nkpə ku mi nko, bomu lə Onanto eto lefonə ku wə əsuəale nnya əsuə bítəkəko eso. ¹³⁻¹⁴ Asa nnya biofo bokla kanə kasə, nnya hā ete boawəni kətə mi nē. Nya ite bə asa nyamfo eto ətsyuə eto kasə ete bə. mə məmə tsyaa, mfo nno miə biubə bə. bo kasə belosə kenke, nya yuutə bə biofo əsuə kato bobesə lə bo disi, nya bo tsya loofə əsuə kato bobesə lə mi disi lə Bonamute Yesu eto diyi nəmə əsuə.

¹⁵ Lə nnya mimfo nyamfo kenke minə nko esoo, minka nsusu búləkə miə eni lə nka mi əfə bəyə bə lə mi disuəyua lə diyifo sinua. ¹⁶ Tutə, eni

læ mbæ nye mfó læ nto læ Makedoniaa, ku læ nle businkli nle bubæ, bæ læ bawunsæko me læ nsu Yudea. ¹⁷ Se mínlækæ mæ nsusu miæ læ nyifo nko, bote nyamfo nle bæ meenyifo asa læ kusu æsuæ? Nya bote nyamfo nle bæ kawunsia kamfo eto nsusu meefi keyifo asa fe utidi wæ laatsyi wæ nsusu kawuninsæ mlæmæmlæ katèyi nkæ, ee ku owo læ lefe lóni næmæ ke æsuæ?

¹⁸ Bomu fe kase Onanto laateyi onukualæe, nko ke ini lesa saa næ bówoni bótsyese mi ni nê. Nya inni fe kase utidi laakpæ katèyi nkæ ee kesinkli katèyi nkæ owo, inni. ¹⁹ Onanto eto Ubi Yesu Kristo eto ditiki næ mæ ku Silvano ku Timoteo lébe letsya bútæ mii, inni nwæ laateyi nkæ ee usi otèyi nkæ owo tsya. Bomu uyifo nwæ eto ditiki ni ee lefe saa. ²⁰ Itsyise Onanto eto kenye saa ka ótèyi útsyæ, æbæ itæ eyæ læ Yesu Kristo æsuæ. Nyamfo eso boateyi eyæ læ wæ æsuæ boænkæ, "Ibæ itæ nko." Bæ læ bufi atesæ butæ Onanto. ²¹ Onanto ætæ nkæ bo ku mimble kenke yifo bani ku Kristo nya wæ kosate dílækæ bo útsyæ nkæ buyifo wæ kekyifo. ²² Wæ ni nwæ dítakæ bo léba útsyæ úfi óte nkæ wæ mbæ bo lefe saa, nya úfi Lewóno Kenke ókpe bo læ akæsi fenkæ lekpotyætsyæ itæ læ asa nnya kenke buubæ boofu butsyiko læ wæ ani.

²³ Onanto ni adansie læ mæ ku mi nti nkæ kaminsæ mínyæ mi eso mínnye Korinto busu nê. ²⁴ Inni bænkæ læ bufi lesa næ bofo bônó bônýinkæ mi bokpe eso, itsyise mi bofokanó fe dínyæ kekkele koko. Nyaso bônle keyifo buyifo ku mi bæ læ binyæ disuæyua nê.

2

¹ Nyaso nyifo mæ nsusu minkæ mensiembubæ mi oflo bæ læ mbæ nló mi ani. ² Itsyise læ mbæ nló mi anii, owoe nsi loæke wæ lookpe me disuæyua, enso mimba mæ ke mintæ ani léló mfó? ³ Nyaso míwóni kukue kekkele nkomæ míntsyese mi nê, itsyise mánla miæ læ mbæ mfó, yuutæ buitæ bæ ani ló me. Fæe mi ni betidi ba ele bæ bekke me disuæyua nê. Nya mfo nno miæ læ nle disuæyua bunyæ, mi tsya ænyæ disuæyua nkomæ ke. ⁴ Sitintii, kukue ko míwóni míntæ mi mfóo, nwóni ko læ bulæ kpæ ku læ binæntu æsuæ. Nya mánwóni ko bæ læ itæ ani læ eló mi kutsyua, bomu bæ le binyæ bitsyæ lekpo kase maala mi sitinti eso.

Paulo Éfi Obuayifo Utsyua Eto Lebua Ótsyæ Wæ.

⁵ Nyaso læ utsyua útæ ani áló utsyæ, inni mæ mate ete úyifo nko. Bomu boofu botèyi læ kusu kutsyua æsuæ boæ bomble kenke utæ ani léló. Fæe manla miæ boækæ wæ kotome bosonsæ. ⁶ Kase mi kpæ díkænæ utidi æmfó koto læ mi ntii, æsia itæ wæ. ⁷ Nyaso bifi lesa næ úyifo betsyæ wæ læ bekke wæ nkæale bæ læ eyæ wæ bulæ læ eló wæ ani kenke. ⁸ Læ nyamfo esoo, nle mi lekprakpa miæ bekke wæ nkæale læ bilækæ bete wæ biæ bisi biala wæ sitinti. ⁹ Nwóni mi kukue komfo itsyise nla miæ læ mfi nto mi mbe miæ binyæ kekkele ku læ bietsyue asa nnya kenke maate mi koto lefe saa. ¹⁰ Læ bifi utsyua eto botakebu betsyæ wæ, míntsyæ éfi ntsyæ wæ. Nya læ mfi botakebu butsyua ntsyæ læ butsyua kpe bæ ele bæ mfi ntsyæ kulaa tsyaa, læ mi eso mímfí míntsyæ læ Kristo eto ænæmi. ¹¹ Nnyifo nyamfo nko læ kase Obonsam læmbotafa mi, itsyise buyi wæ kobe.

Paulo Ála Nkæ Læ Óno Mæ Etiki Læ Tito Óflo.

¹² Se mínsu míndufæ Troas eto Umæ miæ læ nsu mbe Ditiki Sæe næmæ letsya itsyi læ Kristo æsuæ, nnyæ miæ Bonamute ébósini kusu itæ keyifo

kamə lə mfó. ¹³ Fɛɛ ilə mɛ tinti itsyise mənnyə mɔ ɔyimisani Tito mfó. Lə nyaso ntɔ kusu nya mímfe mínsu Makedonia.

Boətəkə Kato Lə Kristo Eso.

¹⁴ Fɛɛ boasɔ Onanto ani! Nya eye lə lɔniyifoyifo ku Kristoo, Onanto aayenko bo lefe saa fe ndomufɔ ba lətəkəkɔ Kristo lə wə katobutəkə eto bɔye əsuə. Nya Onanto aaye lə bo əsuə kabe Kristo letsya kate kawunsia kenke fe kase nnuəbi bo laanyi fififi eto ufiebi laaye katsyo kesu kalebe saa. ¹⁵ Itsyise buyifo fe ufiebi wə laanyi fififi wə Kristo dɪfi útə Onanto wə leesensə kesu betidi ba nye lə kusu sɛɛ əsuə itə bofo ku mba nye lə kusu bua əsuə ntɔ lə bonya əsuə. ¹⁶ Itə betidi ba lembunyə nkprə manloo, buyifo fe ufiebi wə laate mə bə bonya eto ole beni. Fɛɛ betidi ba luunya bofoo, buyifo fe ufiebi wə lətət nkprə manlo itə mə. Nya lə sitinti, owɔe loofɔ keyifo kamfo eto okle buyifo? ¹⁷ Bunte fe betidi kpə ba laafo Ditiki Sɛɛ nəmə kayenko fe bikə bia baate lə asi. Fɛɛ se ini Onanto dɪləkə bo esoo, buyifo bani ku Kristo nya boedi etiki lə ɔnkualɛ əsuə lə Onanto eto ənəmi fe Kristo eto beyifoyifo.

3

Onanto Itə Bo Nkpə Lə Kenyeklekle Fɔfɔ Əsuə.

¹ Bote nyamfo nɔlɛ nkə busi bɔlɛ bo əsuə bɔtɛsɛ? Fe kase inte itə betidi bətsyuə sekaa, isi ehiā kukue bofo ketsyiko mi ɔflo nye kaboko mi itə bo buləkə kate? ² Mi kosate ni kukue kɔ nkpe bo, kɔ bákawɔni bákpe lə bo ketu kəmiə itə le utsyuə saa loofɔ bote ku lə okla. ³ Ekpa wuee bə Kristo kosate leyɛ lə bo əsuə nya útə nkə bofo bɔnɔ. Nyaso mi ni kukue kɔ ɔwɔni. Inni awɔnisa eto ntu úfi ɔwɔni asa nyamfo. Bomu Onanto Eto Lɛwɔnɔ nə nsi nkprə eto əsuəalɛ úfi ɔwɔni nnya. Nya wánwɔni nnya lə aba əsuə fe kase úyifo nnya lə lefe nə léfe mmə, bomu lə betidi eto ketu kəmiə.

Kenyeklekle Fɔfɔ Eto Batɔye.

⁴ Boofɔ bɔtɛyi nko boə bokpe kənyəkɔ ka Onanto dɪtə bo eye lə Kristo əsuə eso. ⁵ Bumbə kenye boofɔ bɔtɛyi boə bokpe əsuəale lə bo əsuə boafɔ keyifo kamfo buyifo. Bomu əsuəale nnya nkpe bo etsyi Onanto ɔflo. ⁶ Wə ni nwə dɪyifo nkə bɔkɛ əsuəale lə bofiani kenyeklekle fɔfɔ kamə eto batɔnkpe. Nya kenyeklekle fɔfɔ kamfo anyɛ lə afi koko nnya báwɔni bətsyɛ əsuə. Bomu kayɛ lə Onanto eto Lɛwɔnɔ əsuə. Itsyise afi nya báwɔni bətsyɛ, aaboko ukpə. Fɛɛ Onanto eto Lɛwɔnɔ ətə nkprə.

⁷ Onanto eto afi nnya báwɔni kokoko mfóo, eyifo etiki nnya báwɔni bətəkə lə aba əsuə. Nya lefe nə bɛfi nnya bətə betidi, Onanto eto diyənde ətə bə Moses eto ənəmi əyənde. Nya ite bə diyənde nəmə ələkə ibu lə Moses eto ənəmi tsyaa, Israel bebi mámfo buńyə kabe wə ənəmi. Nya lə afi nnya laafo bo dɪkprənkpi bolo ələkə əsuə ete ku Onanto eto diyənde nkoo, ⁸ nya lə wə Lɛwɔnɔ eto ləbɔbi eto diyənde so ditutɛ famfamfa. ⁹ Nya lə kɔfi koko kɔ laalo utidi dɪkprənkpi áfo diyənde nəmfo eto okle butə, ele bə bote boə Ditiki Sɛɛ nə leeyifo bomba leeyifo kasɛɛ eto diyənde eboso ditutɛ eto lele kenke. ¹⁰ Bɔlɛ bɔtɛyi nko itsyise diyənde kpɛlɛ nə nkpe mfo mɔmɔ, éyifo dɪnyəndə nə leke kɔ fe leni. ¹¹ Nya lə lesa nə leke itə lefe kliminti ənyə diyənde nəmfo eto oklee, nyalɛ lesa nə nte itə manlo manlo eto diyənde eboso famfamfa. Ni diyənde so nəmfo kon.

¹² Nya se bonkpe kusubebe læ lesa fófó næ læmbæ kalokó esoo, nyaso boedi etiki saa wuee ku okœ næ. ¹³ Nya bunte fe Moses wæ difi ofiamæ úti wæ ənæmi itæ læ Israel bebi læ buunnyæ bæ Onanto eto diyænde næ lekæ læ wæ ənæmi læ bõni kalo. ¹⁴ Sitintii, mæ nsusu mányæ etsyó, ibæ ese læ mi. Ite fe ofiamæ wæ mfo eto okle si uti mæ læ nsusu læ balæ kofi koko eto kukue komfo eto ditiki bokla. Itsyise lesa næ hã luutæ bælækæ ofiamæ æmfó bato bakpe ni læ utidi læ ufi wæ æsuæ okpe læ Kristo æsuæ. ¹⁵ Sitinti ibæ ese taa mmii, læ balæ Moses eto afi eto kukue eto etiki nyamfo boklaa, iyifo fe ofiamæ æmæ si uti mæ læ nsusu. ¹⁶ Fæ læ utidi átsyi õwuninsæ úfi æsuæ útæ Bonamutee, ofiamæ wæ leeti wæ nsusuu, aasini nya waano etiki nyamæ kaso. ¹⁷ Nya mómoo, Bonamute wæ bõnlæ bokpadi mfo, ni Læwõnõ næmæ næ. Nya kaka Bonamute eto Læwõnõ nkpeæ, æætæ kusu itæ æsuæ æsuæ eto busiæ. ¹⁸ Nya bomba mblæ kenke ba kulesa saa enti bo læ ənæmi bõnlæ Bonamute eto diyænde næmæ bulækæ kate wuee. Balæ bo bõtsyi kawuninsæ kãtsyæ læ wæ ditsyæbi næmæ æsuæ nya bo diyænde næmæ nlæ kato bobæ kakpe. Bonamute æmæ ni Læwõnõ næ nlæ nyamfo buyifo nko næ.

4

Bute Fe Ekplibi Nnya Bãto.

¹ Onanto læ wæ kaminænyænyæ æsuæ, difi keyifo kamfo ókpe bo læ kõni. Læ nyaso ani anló bo læ ke buyifo æsuæ. ² Búlækæ ato læ asabiõmbiõ ku afanisa saa buyifo æsuæ. Bõni awesu saa ku Onanto eto ditiki næmæ bõtsyi kawuninsæ læ kusu saa æsuæ. Bomu boælækæ õnukualæ kate. Boæsiæ nkpe bo lekpa wuee læ Onanto eto ənæmi itæ utsyua saa ebunyæ bo ditsyæbi sæ utsyæ lekpo. ³ Nya læ Ditiki Sææ næ boabé letsya mfo eyifo akulasa itæ betidi betsyuæ, bete biæ mba nye læ konyasu æsuæ ete iyifo akulasa itæ. ⁴ Nya betidi bamfó mámfó bánõ itsyise kawunsiæ kamfo eto olo, Obonsam, éti mæ ənæmi. Nya weeti mæ kusu bæ baamfo Ditiki Sææ eto lekpasæ næ mæ bunyæ. Lekpasæ næ laabõ ketsyi læ Ditiki Sææ næ ditsyi Kristo eto diyænde æsuæ wæ ni Onanto kosate eto ditsyæbi. ⁵ Boambe bo kosate eto æsuæ letsya kætæ mi, bomu Yesu Kristo ni nwæ eto ditiki boabé letsya kætæ mi boæ wæ ni Bonamute. Nya bo eyifo beyifoyifo itæ mi læ Yesu eto disi eso. ⁶ Onanto wæ leteyi læ kawunsiæ eto ketsyikokó nkæ, “Lekpasæ yænde læbõ ditsyi ketuntu æsuæ,” ke ni Onanto wæ ditæ nkæ wæ lekpasæ yænde læ bo ketu kæmiæ læ ditæ nkæ bunyæ Onanto eto diyænde næ nlæ buyænde læ Yesu Kristo eto ənæmi butsyæ lekpo.

⁷ Fæ læ bomba léfo asafokoya nyamfo itsyi Onanto õflõ, te fe sêfõte eto ekplibi. Nya ite nko læ ilækæ eté sitinti bæ, inni bo õflõ æsuæalæ kplæ kenke nyamæ ditsyi, bomu itsyi Onanto õflõ. ⁸ Boænyæ kanyi læ lefe kpæ æsuæ, fææ bulæ bomæ aansõ bo ani. Yaakpe bo nsusu bulæ, fææ yaanlõ bo ani. ⁹ Balo kpæ ætækækõ bo, fææ Onanto aanyani bo kãtsyæ. Ite bæ baayinkæ bo kakpe læ kaso tsyaa, bambiasæ bo. ¹⁰ Lefe saa, bo æsuæ eto sinæ ænyæ kanyi ka laale Yesu eto ukpæ eto okle. Bæ læ nkpe bo bunsii, læ bole Yesu eto nle. ¹¹ Læ sitintii, nkpe bo bunsii kenke kpe læ ukpæ eto bulæ kæmiæ læ Yesu eto disi eso bæ læ bænyæ Yesu eto nkpe eto ditsyæbi læ bo æsuæ eto sinæ bõtsyæ lekpo læ bo. ¹² Læ mmæ esoo, ukpæ læ keyifo læ bo lefe saa, fææ nkpe læ keyifo læ mi æsuæ.

¹³ Bãwõni læ Awõnisa Kenke eto Kukue æsuæ bækæ, “Mfo nno, nyaso mímbe wæ letsya næ.” Nko ke ini bæ bo tsya áfõ bõnõ eso bóbe Ditiki Sææ næmæ letsya næ. ¹⁴ Nya buyi boæ Onanto wæ létakasæ Bonamute Yesu

utsyiko okomə oboko nkrəə, wə əmə ke ebetakasə bo tsya ku Yesu oboko nkrə nya wookpa bo ku mi kenke oboko wə ənəmi. ¹⁵ Mi lələkəsə eso asa nyamfo kenke nte nko. Nya kase mba Onanto nle wə lefonə bote nle bufui kakpe, ebute bə mə leninsɔ lə lebe kato lekpe bə lə befi batesə Onanto.

Buunyə Dibu Ku Dusuənyuə Krə.

¹⁶ Lə nyamfo eso boəntə ani laalo bo, lə bo əsuə eto sinə lə buku kulaa tsyaa, buyi boə bo ləwɔnɔ kəmiə eto nkrə lə boto kətəkə lefe saa. ¹⁷ Nya kanyi səkə ka bɔnlə bunyə mɔmɔɔ, embutsyə ekle, bomu bɔlɔ kanlɛ bo əsuə kətsyə itə diyənde kplɛ nə ləmbə kalosəkɔ. Boəmbofo ni bufi katəsə kə kanyi saa. ¹⁸ Inni asa nnya boənyə əsuə boefi bo ənəmi kətəkə, bomu lə asa nnya boənnyə əsuə. Nya asa nnya boənyə ku ənəmi te itə lefe kliminti ditsyuə ete. Nya nnya bo ənəmi lembofo bunyəə, te itə lefe saa.

5

¹ Nya lə bo əsuə eto sinə sia ni dibú nə kafo boəsiə lə kasɔ mfo abaa, bokpe diyə bamba lə Onanto eto Umə kato. Nya diyə nəmfoo, wə kosate dífi wə ani óto, nya diuńyə lefe saa. ² Nya lefe nə əsuə bunsɪ lə kasɔ mfo lə sinə əsuəə, boala kawɔnɔ. Nya boabe kusu keklege boə lə bofo Onanto eto sekakedikɔ eto umə eto əsuə eto sinə. ³ Nya lə bofo kato eto əsuə eto sinə siamfo, yensiembutsyə fe busi leya. ⁴ Nya se bunsɪ lə kasɔ kamfo eto sinə eto dibú kafo, busi boala kawɔnɔ lə bulə əsuə. Nya inni bənkə bola boə lə bɔbɔ lə kasɔ kamfo eto sinə əsuə. Bomu bola boə lə bofo Onanto eto sekakedikɔ eto sinə buti lə əsuə bə lə sinə sia ləənkprə lə sefo nsia ləəkpə eto kənyə kenke. ⁵ Onanto ni nwə lələ bo utsyə itə nko eto bofloma bomfo eto bubə. Nya úfi wə Ləwɔnɔ útə bo fe lesa nə bufi bɔnlɛ kusu bobə uyi bose itə asa nnya kenke ólɔ utsyə bo eto bubə.

⁶ Nyamfo eso bonkpe okɔɛ lefe saa nɛ. Nya buyi boənkə lə bokpe lə əsuə eto sinə siamfo əsuə, boanyotə Bonamute oflɔ nye wə ənəmi. ⁷ Nya nkrə bo bunsɪ mfo, busi mu lə bofokanɔ əsuə. Nya inni lə lesa nə bo ənəmi kənyə lə bote ini. ⁸ Bokpe okɔɛ tinti nya enkpe bo okɔɛ enso lə boyani əsuə eto sinə siamfo butsyə lə budufə Bonamute eto ku bo ənəmi bomu. ⁹ Nya lesa nə bɔnlɛ bɔbɛbɛ enso kenke ni bə, bokpe mfo o-o, bokpe lə Onanto eto umə o-o, ele bə buyifo lesa nə luudufə wə ənə. ¹⁰ Itsyise ele bə bomblɛ bə lə Kristo eto ənəmi bə lə okponko bo lekpo. Nya utsyūə saa loofə kayo ka dinyə itə lə nkrə bo usiə lə kawunsia kamfo. Kase keni o-o, kabua keni o-o, Kristo ebofo wə kayo eyɛ lə nkrə bo úsiə lə kasɔ kamfo kənyə.

Bitə Lə Lɔniyifoyifo Lə Ləkə Bo Ku Onanto Nti Eyɛ Lə Kristo Əsuə.

¹¹ Se bunyi boə ele bə bote Bonamute əmə sikpii, eso boakplatsya kefi nya kakpe betidi bamba əsuə bə mə tsya yifo nko. Onanto wə yi kase bunte kenke nya mfo nno miə mi tsya yi bo ditsyəbi taa utu kəmiə. ¹² Inni bənkə busi bɔlɛ bo əsuə bɔtesə kate mi, bomu bɔlɛ bokplatsya boə boətə mi lə bebesə əsuə kato lə bo disɪ eso. Nnla miə binyə kənyənkɔ befo mbuayɛ butə betidi ba leefi əsuə eto dinyəsə kabesə əsuə kato, nya inni bə lə ditsyəbi sɛɛ eso. ¹³ Lə iyifo bətsyūə fe betidi ba disɪ lebia bunii, nyalɛ itsyi lə keyifo ka boeyifo əsuə eyɛ lə Onanto wə boala eso. Nya lə disɪ mambia boo, ite nko itə mi lələkəsə. ¹⁴ Kristo eto lelabi nə onkpe itə bo eyi bo əsuə. Nya se ekpako bo boə utidi ɔni ete díkpə lə betidi ba kenke eto disɪ esoo, nyamfo lə bote bə bomblɛ díkpə. ¹⁵ Kristo əkpə lə betidi

ba kenke eto disi bə lə mba nsi nkpə, mensisiə nkpə itə mə əsuə nye mə lelabi. Bomu lə bəsiə nkpə itə Kristo wə díkpə lə mə disi esoo, wə batakasə betsyiko ɔkɔmə.

¹⁶ Nya lə nyamfo eto kamaa, boensiemfi kawunsia kamfo eto betidi eto kenye kakponko kuutsyuə lekpo. Itə bə bókpɔnko Kristo lekpo lə kusu komfo əsuə lə lefe nə léfe mmə, mómɔ, boesienyifo nko.

¹⁷ Nyaso lə utsyuə ku Kristo éyifo banii, útə nkə ofiani utidi fɔfɔ. Nya wə utidi eto ditsyabi koko nəmə ébubə lefe. Nya lefɔfɔ ébubə lefo lə ni kenye. ¹⁸ Onanto ni nwə díyifo asa nyamfo kenke. Nya úləkə asa nnya lébiasə bo ku wə nti bə lə buyifo bani ku wə eyə lə Kristo əsuə. Nya wə ke ni nwə difi keyifo kamfo ókpɛ bo lə ani nkə lə bunə betidi bamba boboko wə ɔlɔ lə ɔlɔ mə ku wə nti bafiani bahɔ. ¹⁹ Nya letsyabebe nəmfo ni nkə, Onanto, eyə lə Kristo əsuə, ólɔ wə ku betidi ba kenke eto nti. Nya úləkə ato lə mə abuayifoyifo kenke əsuə. Nya keyifo ka úfi ókpɛ bo lə kɔni ni nkə, lə bɔtyi betidi ba kenke ditiki nə díyifo mə wə bahɔ.

²⁰ Nya bo buni nyə lə Kristo eto kenye. Nya Onanto kosate ni nwə nyə lə bo əsuə ɔnlɛ mi kɔlɛ bɔlɛ. Nyamfo eso bunyə lə Kristo eto kenye bɔnlɛ mi lekpa kpa boə bitə lə balɔ mi ku Onanto eto nti. ²¹ Kristo ményyifo lebuə saa. Fɛɛ lə bo disi esoo, Onanto eyifo wə ófo bo abua útsyi, bə lə buyifo bani ku wə, lə bɔfiani mba nye lə kusu sɛɛ əsuə lə Onanto eto ənəmi.

6

¹ Se ini bonko Onanto nye bɔnlɛ keyifo esoo, bɔlɛ mi lekpa kpa boə mimba díkafo Onanto eto lefonə, biambiasə ni. ² Itsyise Onanto átyi nkə,

“Se lefe léyo bə nnyə fə kaminsə,
nno fə olatoto.

Nya se éyo diyi nə ele bə mmfo fə tsyaa,
nwunsəko fə.”

Bɛnɔ! Nlɛ mi bɔtyi minkə mómɔ ni lefe nə ele bə Onanto nyə mi kaminsə nɛ. Nya mmi ni diyi nə ele bə Onanto fo fə lə nkpə nɛ.

Paulo Ɔnyə Kanyi.

³ Boanla boə kuutsyuə saa nyə kabua lə bo keyifo əsuə. Lə nyaso boanla boə boeyifo kulesa nə luuti kuutsyuə saa bɔfokanɔ eto kusu. ⁴ Bomu lə lesa saa nə boeyifo əsuə, boələkə kate wuee boə Onanto eto beyifoyifo buni. Boənyə kekleke lə kusu saa əsuə, lə bulə əsuə ku lə kanyinyənyə əsuə ku lə ohiə kəmiə. ⁵ Lə bábɛ bo nye bákɛ bo lə Aba eto diyo nye báyele bo nye búyifo keyifo bɔsonsə əsuə nye bóənyə lefe bolabe selabe nye búsiə kukpɛnsɛ tsya.

⁶ Boələkə kate boə buyifo Onanto eto beyifoyifo eyə lə kase boale əsuə kenke lə kobe ku dibusə ku kafo ɛkpɛ əsuə. Nya Onanto eto Lɛwɔnɔ nsi kɔ bo nya boala betidi ku kafo faa. ⁷ Boanwe betidi lə bo Ditiki Sɛɛ eto letsyabebe əsuə. Nya Onanto eto əsuəale nnya ntəkəkɔ bo tsya aate nkə buyifo wə beyifoyifo. Bo nkpə sɛɛ siəsiə eyifo fe bemamakə bia boefi kakpɔ lema, kata bo əsuə disi tsya. ⁸ Bətsyuə ətə bo dibu nya bətsyuə tsya laakpe bo kofani. Bətsyuə aaka bo nya bətsyuə tsya laatesə bo. Betidi əənyə bo fe badia, fɛɛ ditiki eto ɔnukualɛ ni nə boatəyi. ⁹ Betidi eyifo fe benyi bo, fɛɛ beyi bo kenke. Fe búkpə, fɛɛ busi nkpə! Bənə bo koto sitinti, tsya bánlo bo. ¹⁰ Itə bə beefi bo fe baminsətidi tsyaa, bɔlɛ disuəyuə bunyə lefe

saa. Bænyæ bo fe bakombo, fæe boætæ betidi laafiani Onanto eto umæ eto batabinýæ. Bænyæ bo fe betidi ba kulesa lente. Fæe bo bomu lesa saa nte nê.

¹¹ Bo bayimi, Korintofó, búdi mi etiki kafo faa nya búmenkli bo akæsi faa bútæ mi. ¹² Inni bo dímansini bo akæsi bútæ mi! Mí, bomu, dímansini mi akæsi bitæ bo. ¹³ Nnle mi etiki budi mómó fe kase ubianto leedi wæ bebi etiki. Nya fe kase búmenkli bo akæsi bófo mii, mi tsya menkli mi akæsi bitæ bo læ befo bo nko.

Mimba Ni Bafokanófó Ku Mamfokanófó Eni Bani.

¹⁴ Bebe biæ mimba ni bafokanófó ku mba ni mamfokanófó menyifo bani. Itsyise lesa næ nyæ læ kusu æsuæ ku lesa næ lannye læ kusu æsuæ æmbofo bóko keyifo lesa lóni kon. Nko ke diyænde ku ketuntu lembofo bóke læ kalebe kani nê. ¹⁵ Kristo ku Obonsam embofo bani buyifo. Nko ini bæ nwæ léfo óno ku nwæ dímamfo óno æmbofo bani buyifo nê.

¹⁶ Ntsyæ difiayo ku Lenantoyo lofo bóko kake læ kalebe kani? Nyaso bo tsya mánnyæ butæ difiayo, itsyise bo ni Onanto wæ leenkpræ eto kakænko nye kæsiæko. Fe kase Onanto kosate leteyi nkæ, “Muutsyæ kæsiæko læ mæ nti nya muusiæko mæ, nya moofiani mæ Onanto, nya mæ tsya loofiani mæ betidi.” ¹⁷ Nyaso Bonamute læ wæ betidi bóteyi nkæ, “Bæbo læ mæ nti,

nya bilækæ mi æsuæ bitsyiko læ betidi ba læætæ bæfiæ kedi nti.

Bientidi mæ asa nnya laanansæ æsuæ mfó,

nya mofo mi atuu.

¹⁸ Nya moofiani mi Anto,

nya mi tsya loofiani mæ bebisani ku bebisio.

Nko Bonamute Æsuæalenýæ Kenke leteyi nê.”

7

¹ Mæ bayimi lala, se Onanto ditsyæ bo nyamfo kenke eto kenye esoo, bitæ læ buyifo bo æsuæ kænke, læ bulækæ bo æsuæ butsyiko læ lesa saa næ loonansæ bo æsuæ eto sinæ ku læwóno. Nya læ buyifo bo æsuæ kænke butæ Onanto, se boebu wæ nya boate wæ sikpi eso.

Paulo Ænyæ Disuæyua Se Korintofó Letsyi Mæ Nkpæ Báwuninsæ.

² Bifi lelabi bitæ bo læ mi akæsi. Bóanta kuutsyua saa búbu nya bóantafa mi kuutsyua saa ku bówe kutsyua saa bókpæ. ³ Minle nyamfo bóteyi læ nlo mi dikpi. Itsyise móteyi mi læ lefe ditsyua léfé miæ, bóla mi asa sitinti bæ læ ukpæ kæmiæ o-o, nkpæ kæmiæ o-o, kulesa embofo bo nti busensæ.

⁴ Mmfo mi nnó tinti! Nya maaso lækæsi kabesæ æsuæ kato læ mi disi. Læ mi kanyinyenyæ æsuæ tsyaa, mææmuæ utu kale læ disuæyua næ diyi mæ æsuæ kenke læ mi ësó!

⁵ Se búsu búdufæ Makedonia kulaa tsyaa, boeínýæ lefe butsyæ onwe saa. Bulæ kpæ etu bo, betidi ædiænko bo læ kalebe saa. Nya betidi díkakprænko bo nya búkate sikpi. ⁶ Fæe Onanto wæ laamansæ betidi ba nle nku buwi ku nkuenlo lækó, ákpæ bo nkæale se Tito ditsyi mi óflo úbæ údufæ. ⁷ Nya inni wæ bubæ mate ete díta bæ búnyæ disuæyua. Bomu óteyi bo kase békpæ wæ otsyekle nya lèke wæ ókæe nya óteyi kase béla keklege biæ biænýæ mæ læ befo mæ kafo faa, ku kase ilæ mi itæ mæ læ nnya díbæ æsuæ ku kase bínyæ mæ kama keklege læ beta mæ disi. Nyamfo eso minsi mínýæ disuæyua tinti minso nê.

⁸ Kukue ko míwɔni míntà mii, álo mi ani tinti. Fɛɛ yenlɛ mɛ bɛ nwɔni ko ntà mi. Itɛ bɛ kukue ko míntsyɛsɛ mi álo mi ani tsyaa, álo mi ani ità lefe kliminti ete. Tutɛɛ, ilà mɛ, ⁹ fɛɛ mɔmɔɔ, nɛɛ disuəyua bunyà. Inni nnya ani lélo mi eso, bomu bɛ ità bɛ mi lebuà nà bíyifo éfi mi nya bɛtsyi bɛwuninsà lə nnya eso. Sɛ bínyà kanyi fɛ kase Onanto lélaa, nyaso bóenyifo mi kabua saa lə nnya əsuə. ¹⁰ Nya lə utsyuə ənyə kanyi fɛ kase Onanto laalaa, wəənyə bɔtsyi kawuninsə nya baafo wə lə nkɔ, itə yensianlə wə. Fɛɛ lə utsyuə ənyə kanyi lə kawunsia eto bola əsuə, ukpə hā wuunyə utə wə əsuə. ¹¹ Bebe kase kanyi kamfo eto okle ka Onanto lɛbɛbɛ útə mi nɛ keyifo lə mi əsuə. Itə biakplatsya kekleke keyifo asa kələkə əsuə ketsyiko lə lebuayifoyifo əsuə, kəsia nkɔ sɛɛ. Itə biantɔnɔko asa nnya ləmbə kɔnɔ eto buyifo nya itə biatɛ sikpi. Itə biabɛ kusu itə asa nnya luubə nya biankpɛ otsyekle lə asabuyifo əsuə ku itə biala biə bənə nwə leeyifo kabua koto. Lə asa nnya kenke əsuə, bíləkə bɛtɛ fɛ mba nyɛ lə kusu əsuə, bə kabua saa ləmbə lə əsuə lə etiki nyamə əsuə.

¹² Nya itɛ bɛ níwɔni kukue komfo ntsyɛsɛ mi tsyaa, ini lə nwə díyifo kabua nyɛ nwə báta bɛbu eso. Bomu níwɔni ko miə lə Onanto eto ənəmi, nɛkə nte mi kase dibu biətə bo mfui tinti. ¹³ Nyamfo kenke lékpɛ bo nkɛalɛ nɛ.

Inni bɛ ékpɛ bo nkɛalɛ ete, bomu lə kase Tito lékpɛ bo disuəyua ku wə disuəyua nə únyə ku kase bɛwunsə békɛ wə anyə eso. Itsyisɛ mímblɛ ətə bə wə nsusu əsia kasɔ buɛɛ. ¹⁴ Biəntə ndi kofani lə wə ənəmi sɛ mímbsə əsuə kato lə mi disɛ eso. Nya lə kase lesa saa nə bóteyi mi eyifo ɔnukualɛɛ, nyaso kase bóso ləkɔsi lə mi əsuə búta Tito tsyaa, əbə itə itsyisɛ eyɛ lə kusu əsuə. ¹⁵ Nyaso wə lelabi itə aabɛ kakanwu lə okloma kase bítsyue wə asatɛtɛ koto ku kase bəfo wə lə əsuə kasɔ bobokosə ku dibu əsuə eso. ¹⁶ Iyifo mɛ disuəyua bə mofo mi bofo kanɔ lə kusu saa əsuə.

8

Bitə Betidi Asa Kafo Faa.

¹ Mə bayimi, bola boə bɛtɛ asa nnya Onanto díyifo útə bafokanɔfo eto ɛtsyukpə nnya kenke nkɛ lə Makedonia eyɛ lə wə lefonə əsuə. ² Bédufə lə boto kabɛ kekleke əsuə eyɛ lə bulə bo dítu mə əsuə eso. Fɛɛ lə nyamfo kenke kamaa, bənyə disuəyua tinti nya bəyifo kafo ɛkpɛ bətə betidi asa kpə ku kafo faa, itɛ bə bəyifo bakombɔ tinti kulaa tsyaa fɛ. ³ Mofo bóteyi miə bətə betidi asa fɛ kase bofo. Nya nɛɛ mi bóteyi lə ɔnukualɛ əsuə minkə, bətə asa básonsə kase intɛ mə kulaa tsyaa lə mə kosatɛ eto lelabi faa əsuə. Lə mə kosatɛ eto kafo faa əsuə, ⁴ bálɛ boo lekpakpə sitinti bə lə butə mə kusu lə bawunsəko betidi bə leeyifo Onanto eto keyifo lə Yudea eto kasɔ əsuə. ⁵ Nya asa nnya bəyifo mfóo, so kase bo kosatɛ lébɛ kusu boə bátafo buyifo! Tutɛɛ, bəfi mə əsuə bətə Bonamutɛ nya lə nnya kamaa, lə Onanto eto lelabi əsuə, báyani mə əsuə bətə bo tsyaa.

⁶ Lə nyamfo esoo, bóteyi Tito wə dítsyə keyifo kamfo kasɔ lə mi nti boə, úsukosə lə ɔwunsəko mi lə belosə lelabi eto keyifo kamfo. ⁷ Mɔmɔɔ, bíusu sɛtɔ lə lesa saa nə nkɛ mi əsuə. Sitintii, bíusu sɛtɔ lə mi bofokanɔ ku etikididi ku kobɛtɛtɛ ku otsyekle kpekpe ku kase biala bo tsyaa əsuə. Nyaso bola boə bɛkpɛ nkɛalɛ lə bisu sɛtɔ lə mi lelabi faa eto asatətə nyamfo əsuə nko tsyaa.

⁸ Inni kɔfi minle mi bokpe, bomu mfi lekplatsya nɛ betidi bamba nɛɛ, bufi kakatesɛ ko mi lele lɛ mbe lɛ mi ditidila tsya eyifo lelabi tinti. ⁹ Itsyise biyi kase Bonamute Yesu Kristo difi lefonɛ útɛ mi. Nya ite bɛ otabinyɛ uni tsyaa, úyifo wɛ ɛsuɛ okombo lɛ mi disi eso bɛ lɛ ɛye lɛ wɛ sekombo ɛsuɛ, uyifo mi batabinyɛ.

¹⁰ Nsusu bo muutɛ mi ni bɛnkɛ yɔɔleke bɛ belosɛ mɔmɔɔ, keyifo ka bítɛsɛ kasɔ leleko. Mi ni betute ba dítɛsɛ kasɔ nyamfo buyifo nya bini betidi tute kulaa tsya lɛ nsusu bomfo eto bufi ɛsuɛ. ¹¹ Nya fe kase bifi lelabi bítɛsɛ keyifo kamfo kasɔɔ, bisukosɛ ke seto fe kase ini mi kosate difi nnya buyifo eto nsusu bomɛ. Nya bifi lesa nɛ nte mi biyifo ke belosɛ. ¹² Lɛ iyifo mi lelabi keklege biɛ biɛtɛ betidi asaa, Onanto ebofo lesa nɛ nte mi biɛ biɛtɛ. Nya inni lɛ lesa nɛ lente mi ɛsuɛ.

¹³⁻¹⁴ Inni bɔtɛyi minle miɛ meeyifo lɛ itɛ betidi bamba eto bitsyikɛ lɛ biyifo fomflo, lɛ nyifo mi bele lɛ bɛke kalende, fɛɛ se asa kpɛ nte mi mɔmɔ esoo, ɛleke bɛ bɛwunsɛko mba inte. Nya lefe nɛ ehiɛ mi fɛ kpɛ nte mɛ tsyaa, bɔɔwunsɛko mi. Lɛ ibɛ nkoo, ete bɛwunsɛko bɛtsyua lɛ kase inya itɛ nɛ. ¹⁵ Nko seka báwɔni bákpɛ lɛ Awɔnisa Kenke eto Kukue nɛ bɛnkɛ, “Nwɛ dínɔyɛ bikɛ kpɛ, mɔnnyɛ kpɛ onsonɛ nya nwɛ dínɔyɛ sɛkɛɛ, klolesa máhiɛ wɛ.”

Bátsyese Tito Ku Wɛ Bayetsyua Korinto.

¹⁶ Boaso Onanto ani, itsyise útɛ ɛnɛmi áɛ Tito nkɛ lɛ ɔwunsɛko mi fe kase bola boɛ boawunsɛko mi. ¹⁷ Se bóto butsyiko wɛ ɔflo boɛ ubɛ ɔwunsɛko mii, ɔtɔno itsyise iyifo wɛ lelabi nko, nkɛ lɛ ubɛ ɔwunsɛ, inni lɛ kase bóto wɛ eso, bomu iyifo wɛ lelabi nko, nkɛ lɛ ubɛ mi ɔflo. ¹⁸ Nya kamaa, bóle Tito ku ɔyimisani wɛ nkpe dibu lɛ bafokanɔfo kenke nti bɔtsyese mi lɛ kase woedi etiki kesensɛ Ditiki Sɛɛ nɛmɛ eso. ¹⁹ Lɛ nnya kamaa, uyifo utidi wɛ bafokanɔfo eto ɛtsyukpa dilɛkɛ bɛ utɛkɛko bo lɛ ubɛ ɔwunsɛ lɛ lelabi eto ɛsuɛbɛfikɛtɛ eto keyifo ka boeyifo kefi atɛsɛ kɛtɛ Bonamute lɛ bufi bote tsya bɛnkɛ iyifo bo lelabi boɛ boawunsɛko bɛtsyua.

²⁰ Bóle bo ɛsuɛ kukɔno nya boale ola kukɔno ɛtɛsa asa nnya betidi díta bo ku kafo faa mfó tsya, le kase kuutsyua saa lembubɛ okpe kɛnɛ ku bo lɛ kase bɔnle atabi nyamɛ buyifoko ɛsuɛ. ²¹ Itsyise inni lɛ Bonamute eto ɛnɛmi mate ete bola boɛ boeyifo lesa nɛ leleke, bomu lɛ betidi kenke eto ɛnɛmi tsya.

²² Nyamfo esoo, búfi bo ɔyimi ɛmfɔ bóko ku mɛ bótsyese mi nɛ. Bóto wɛ bóbe kpɛ búnyɛ boɛ bófo wɛ bóno nya buyi wɛ bɛ okpe otsyikle tinti. Nya se ófo mi ɔno nko esoo, iyifo wɛ lelabi keklege nkɛ woawunsɛko mi. ²³ Nya itsyi lɛ Tito ɛsuɛ, uyifo mɔ ɔyetsyua keklege wɛ leeyifo keyifo ku mɛ kefi kawumsɛko mi. Nya bayimi fɛfɛ ba nyɛ ku wɛ, ni bafokanɔfo eto ɛtsyukpa eto bɛnyɛsɛ. Nya beefi dibu kɛtɛ Kristo. ²⁴ Nyaso bilɛkɛ mi lelabi bete mɛ lɛ bafokanɔfo fɛfɛ kenke lɛ bɛnyɛ lɛ bate sitinti bɛ, ɔnukualɛ ini bɛ nyamfo eso boabesɛ ɛsuɛ kato lɛ mɛ disi nɛ.

9

Bɔwunsɛko Butɛ Kristofɔ Bamba.

¹ Nyɛ miɛ yanle bɛ nsi nwɔni kukue ntɛ mi itsyi lɛ bɔwunsɛko bo ele bɛ butɛ Onanto eto bafokanɔfo lɛ Yudea eto kasɔ. ² Nyi minkɛ iyifo mi lelabi biɛ biawunsɛko betidi bamfó. Nya maaso lekɛsi lɛ mi disi lɛ nyamfo ɛsuɛ

lefe saa kate bafokanó nkpé lə Makedonia. Nteyi mə minkə bayimi ba nkpé lə Akaia eto kasó, əmuə əsuə bətsyə taa leləko bə buutə bəwunsəko bomfo. Nya itsyi lə mi ute bokpé lə nnya əsuə, nya lésanklisə mə nti betidi kpə nɛ. ³ Nya mómó, nɛ bayimi bamfo bətsyese mi bə lə bənyə bə bo əsuə katobesəbesə lə mi disii, eni bimba. Nya fe kase maateyi mə lefe saa, nla miə biumuə əsuə bitsyə ku mi bəwunsəko. ⁴ Nya lə nnya ete bayimi ba nkpé lə Makedonia bətsyuə dítəkəko mə bəbə mi ófɔ nya bəbə bənyə bə bíəmmuə əsuə bitsyə fe kase mɪnteyii, bo ku mi ta eto ənəmi ebokpoo kasó sitinti, tsya fɛɛ mi kole eboso le kase bufi ənəmi butəkə lə mi əsuə eso. ⁵ Nyamfo eso mímbu miə efe bə ntsyese bayimi bamfo mi ntónsə nɛ. Be lə bawunsəko mi bəbɛ ətəsa nnya bəteyi biə biutə bitsyə fe lə mbə ndufə. Nyamfo loote bə mi kətə kamə eyifo lesa nə bíta ku kafo faa. Inni bə kuutsyuə lenyinkə mi ókpé eso bənɛ asa nyamə butə.

Onanto Aala Utidi Wə Ləətə Lesa Ku Kafo Faa.

⁶ Bekdoma biə utidi wə laato asa sɛkɛɛ, sɛkɛ ete wuufəsə. Nya nwə laato asa kpə, nko ke wuufəsə asa kpə tsya nɛ. ⁷ Nyaso mi utsyuə saa tə lesa nə wə kosate ləla nkə wəətə kafo faa. Nya inni ku kanyinyənyə nye iyifo fe kuutsyuə nɣə kuutsyuə lə əsuə fe útə nnya. Itsyise Onanto aala nwə ləətə lesa ku disuəyua. ⁸ Nya Onanto ebofo fə lesa saa butə enso kase lehiā fə. Itə bə lə lefe saa əbəkə kpə nya fofo keyifo sɛɛ saa buyifo ku nnya. ⁹ Awónisa Kenkɛ eto Kukue átəyi itsyi lə utidi əmfɔ eto okle əsuə nkə, “Wə ləətə betidi ba ni bakombo asa ku kafo faa, nya wə kafókpɛ te lefe saa.”

¹⁰ Onanto wə ləətə ókuemfo eyibibi nkə oto nya woənyə didisa kedii, ebutə fə eyibibi nnya kenkɛ lefe itə fə. Nya wuutə yoobe itə fə didisa kpə itsyi lə fə lefonə eto keyifo itə betidi kpə eso. ¹¹ Wuutə nkə asa kpə kɛ fə lefe saa bə lə ekeyifo kafókpɛ, bə betidi kpə ebóso Onanto ani eyɛ lə fə ətəsa nnya baafɔ kayenko lə bo əsuə eso.

¹² Itsyise bəwunsəko bo biətə, aawunsəko Onanto eto betidi. Fɛɛ isi ensoo, yəətə Onanto leninsó kpə lefe saa. ¹³ Nya lə bəwunsəko bomfo eto nnya laabó ketsyiko lə nnya əsuə, betidi kpə ebufi atesə bətə Onanto lə bəfokanó nkpé mi lə Kristo eto Ditiki Sɛɛ nə bəfo bənó, ku mi kafókpɛ ka bifi bitə mə ku utsyuə saa. ¹⁴ Nya lə lelabi kplɛ əsuə, mə eboto ola lə mi disii lə lefonə kpə nə Onanto ditə mi eso. ¹⁵ Bitə bəso Onanto ani lə wə ditəsa nə boebofo bəteyi nə úfi útə bo eso.

10

Paulo Áta Disi Keyifo Ka Weeyifo.

¹ Mə, Paulo, kosate éfi Kristo eto əsuə kasó bokosə bokosə ku əsuə buyuəsə nɛ mi kolɛ bəlɛ ku lekpakpaleɛ miə mə nwə laabokosə əsuə kasó lə mi ənəmi fe meeyifo asa ku utu lə mimbə mi lə ófɔ uni. ² Lekpakpa minɛ mi bə lə mbə mi ófɔ, biəntə bə etiki kumi ku mi lə senyanya əsuə. Fɛɛ mi nti eto bətsyuə ba leebu bənkə kawunsia kamfo eto kobe əsuə ete boeyifo bo asa kayenko, muunyənki nkpé mə. ³ Sitinti ini bə bokpə lə kawunsia kamfo, fɛɛ inni kase kawunsia kamfo laakpə lema bənlɛ bəkpə. ⁴ Itsyise bəmakə bia boefi kakpə lemaa, mentsyi kawunsia kamfo. Bomu Onanto eto əsuəale nnya nkpé ale boefi katsylóso balo bamə eto nɣənko kekɛleke bomə. ⁵ Boatsylósa bidia, bidia eto etikinənə ku lesa saa nə beefi

kataka kǎnyǎ nnya leeti betidi kusu bǎ bate Onanto. Nya boǎmuǎ nsusu saa fe betidi bǎ lema lǎkprǎ boǎ butsyue Kristo koto. ⁶ Nya lefe nǎ bunyǎ buǎ beyani mi ǎsuǎ kenke bitǎ Kristo eto ditikii, buunǎ koto utsyuǎ saa ke dímentsyue wǎ kotoo.

⁷ Asa nnya ni ǎnǎmi ǎnǎmi eto asa hǎ ete bǎnlǎ bobǎ. Lǎ mi utsyuǎ ǎfo ǎno nkǎ uyifo Kristo eto oleǎ, okloma nkǎ fe kase wuuntsya ni Kristo eto oleǎ, nko ke bo tsya ǎnyǎ butǎ Kristo nǎ. ⁸ Nya lǎ nso lǎkǎesi nǎbesǎ ǎsuǎ kato enso kase ele bǎ nyifo lǎ ǎsuǎale nnya Bonamute dífi útǎ bo nkǎ bufi bunǎ mi lǎ bebe lǎ wǎ bofokanǎ ǎsuǎ, nya inni bǎ lǎ bufi bunǎ mi bobokosǎ kamaa, kofani embǎle mǎ lǎ nnya ǎsuǎ. ⁹ Mǎmbola miǎ bibu biǎ sikpi minlǎ mi bǎkprǎ ǎye lǎ ekue nnya maawǎni kǎtǎ mi ǎsuǎ. ¹⁰ Lǎ mi nti, utsyuǎ ebǔteyi nkǎ, “Paulo eto ekue nya waawǎni kǎtǎ mi eto kǎnye kprǎ ale ku ǎsuǎale tinti. Fǎe lǎ okprǎ lǎ bo ǎfloo, uyuyǎ nya wǎ etiki ǎmbǎ kasǎnǎnǎ saa.” ¹¹ Nla miǎ utidi emfo eto okle te nkǎ, asa nnya boawǎni katsyese mi lǎ ekue ǎsuǎ ku nnya boeyifo lǎ bokprǎ mi lǎ ǎfloo, letetekeke saa ǎmbǎ lǎ nnya nti.

¹² Imbǎ bo ǎkǎe kon tsya boǎ boefi ǎsuǎ bokatesǎko betidi bǎ diyifo fe mba leebu bǎ bakplenyǎ beni. Beyifo mba leeninǎ. Beefi mǎ ǎsuǎ kakatesǎko mǎ betsyuǎ lǎ mǎ ǎsayifoyifo ǎsuǎ nya mǎ kosate dítsyǎ nnya beefi ǎsuǎ kakatesǎko. ¹³ Fǎe boǎ, bo ǎsuǎ katobesǎbesǎ ǎmboso kase inǎya itǎ. Nya boombesǎ ǎsuǎ kato bosǎ keyifo ka Onanto díte bo nya nka bǎnlǎ buyifo lǎ mi nti tsyaa, nkprǎ lǎ nti.

¹⁴ Nya se mi tsya nkprǎ lǎ kaka Onanto díte bo nkǎ buyifo ke bǎse esoo, bóenyifo ke bóyilasǎ ke kasekǎ. Itsyise bo ni mba dítsyiko mi ǎfloo bubǎ ku Kristo eto Ditiki Sǎe nǎmǎ. ¹⁵ Nyaso boombesǎ ǎsuǎ kato kayila betidi bamba eto keyifo ka béyifo itsyise kaso nka Onanto díte bo. Bomu bo kusubebe tǎkǎ lǎ mi bofokanǎ eto katobebǎ ǎsuǎ nya lǎ bofo asa buyifo kaso nko lǎ mi nti le kase Onanto díte bo nkǎ buyifo. ¹⁶ Lǎ nnya kamaa, bofo Ditiki Sǎe nǎmǎ bǔteyi lǎ nlebe bo kuutsyuǎ dímanyǎto óyo tsya. Nya yembudi bǎ bóle ǎsuǎ kato bobesǎ lǎ keyifo ka betidi bamba díyifo ǎsuǎ. ¹⁷ Nko seka báwǎni bákpǎ lǎ Awǎnisa Kǎnke eto Kukue ǎsuǎ bǎ, “Nwǎ ke laala nkǎ woabesǎ ǎsuǎ kato, ele bǎ obesǎ ǎsuǎ kato lǎ lesa nǎ Bonamute díyifo ǎsuǎ.” ¹⁸ Itsyise inni utidi wǎ laatesǎ wǎ ǎsuǎ ni utidi sǎe, bomu nwǎ Onanto laatesǎ.

11

Mǎntǎ Lǎ Olontidi Obonsam Lǎ Obiasǎ Fǎ Nsusu.

¹ Nla miǎ lǎ asini ani afo mǎ ku kafo faa, lǎ nyifo fe nwǎ leeninǎ kulaa tsya. Nlǎ fǎ lǎkprǎkpa, fo nnya ǎtǎ mǎ nko ete. ² Maakprǎ kutsyuǎsǎe lǎ mi disǎ fe kase Onanto leeyifo lǎ mi disǎ. Ntǎ mi disǎ ntǎ Kristo hǎ fe kase baato kebǎte ka lenyǎto osani disǎ kǎtǎ kusǎ. ³ Fǎe nlǎ sikpi bote miǎ Obonsam ebobiasǎ mi nsusu bǎ biembudi ǎnukuale bitǎ Kristo mate, bisumu wǎ fe kase bíkeyifo. Nko íbǎ bǎ owa ǎmǎ efi wǎ kawesu obiasǎ Eva eto nsusu nǎ. ⁴ Nlǎ mi nyamfo bǔteyi nko itsyise biatǎnǎ mlǎ kafo utidi saa wǎ lǎǎbǎ kǎteyi mi ditiki bamba nǎ lǎbǎ lete itsyilǎ lǎ Yesu wǎ ǎsuǎ bobǎ letsya butǎ mi. Nya biafo lǎwǎnǎ ku ditiki nǎ lǎbǎ lete lǎ Onanto eto lǎwǎnǎ ku bo Ditiki Sǎe nǎmǎ ǎsuǎ kanǎ.

⁵ Fǎe mfo inǎ miǎ mǎmbǎ kasǎ nso betidi bamfǎ bǎ bieminkli ani kafo ku kafo faa fe mba diyifo batǎnkprǎ sǎe banso mba bátsyese sitinti. ⁶ Lǎ

maamfo etiki budi kukɔnɔ tsyaa, inni lə Onanto eto Ditiki Sɛɛ əsuə minyi. Lə ɔnukuale əsuə, bítə bɛnɔ nyamfo kasɔ wuee lə kusu saa kusu əsuə.

⁷ Lefe nə mímbé Ditiki Sɛɛ nəmə letsya míntə mii, mámfo mi kulesa fe kayofofɔ seka. Bomu mbokosə mɔ əsuə kasɔ ntə mi bə lə ebəsə mi kato. Nyaale se mínyifo nyamfo nko esoo, kabua keni mínyifo? ⁸ Lefe nə mínke mfo keyifo keyifo lə mi nti, etsyukpa bamba díkafo mɛ kayo, bofo bɔtɛyi bə nkeyu mə bə lə mfi nwunšə ko mi.

⁹ Lefe nə mínke lə mi nti mínkabe mɔ əsuə, mənłə mi itə bɔwunšəko se atabi lehiá mɛ. Bayimi ba ditsyi Makedonia dikawunšəko mɛ lə lesa saa əsuə. Nya mémfi bulə saa ntəkə mi lə əsuə nya membufi bulə saa tsya mbə nkətəkə mi lə əsuə kulefe. ¹⁰ Se Kristo eto ɔnukualetiki nkpe lə mɛ esoo, nłe bokakase miə kuutsyuə saa embofo mɛ kusu buti lə ləkɔsi nə maasɔ lə ditiki nəmfo əsuə lə Akaia eto kasɔ lə kalebe saa. ¹¹ Bɔtɛyi minle nyamfo nko se manla mi eso lee? Onanto kosate yi nkə maala mi. ¹² Muusukosə keyifo ka minle buyifo nya membofo kulesa intsyiko miə ɔfɔ. Nya luutə bə mba nłe mə əsuə bokpo bə batɔnkpe beni kabesə əsuə kato, baye kusu bunyə katɛyi bənkə keyifo ka banle akateko nka bɔnle.

¹³ Betidi bamfó eni batɔnkpe kosate. Baawɛ betidi katɛyi bidia lə mə keyifo əsuə. Beeyifo mə əsuə bə lə betidi lə bənyə mə fe Kristo eto batɔnkpe kosate beni. ¹⁴ Nya nyamfo menyifo lesa fɔfɔ, itsyise Obonsam aafɔ əsuə bofloma keyifo fe kato eto ɔtɔnkpe wə ləəyənde. ¹⁵ Nyaso nyamfo menyifo bo naa bə mba ntəkəko wə aatsyi mə əsuə kawuninsə keyifo fe basɛ ba leeyifo Onanto eto keyifo. Fɛɛ lə kalosəkɔɔ, boonyə nnya kayofofɔ fe kase inyə itə.

Paulo Ábesə Isua Kato Lə Asa Nya Úlakə Óte Isua.

¹⁶ Nsi nłe bɔtɛyi miə, kuutsyuə saa membu nkə meeninə. Fɛɛ lə utsyuə eebu nkoo, bifi nnya nko bitə mɛ bə moofɔ əsuə kato bobesə seke ete eso. ¹⁷ Nya lesa nə minle bɔtɛyi mfo, eni lesa nə Bonamute loola nkə nteyi. Fɛɛ əsuə kato bobesə eto ditiki nə minle bɔtɛyi mfo, eyifo fe kase nwə leeninə laabesə əsuə kato kedi ebukitiki. ¹⁸ Fɛɛ se betidi kpə leefi kawunsiə kamfo eto asa kabesə əsuə kato esoo, bitə lə míntsyə lə mbesə əsuə kato seke. ¹⁹ Se mi kosate diyifo babesibe nko esoo, nyaso bitsyəsəko mba leeninə lə disuəyua əsuə. ²⁰ Biakɛ lefe kulaa tsya kətə lə utsyuə efi mi uyifo wə odomunyə nye díyifo mi lesafimfi, nye otafa mi nye woənyə mi lə kulesa əsuə nye ɔsɔ mi lə kotosi kulaa tsya. ²¹ Fɛɛ boo, iyifo bo kofani bə bóenyifo mi nyamfo eto okle. Lee bíbu biə eni búyifo nko?

Fɛɛ lə utsyuə ebofo utu bokpe kabesə əsuə kato lə lesatsyuə əsuə, nłe etiki budu fe nwə leeninə lo, nyalɛɛ, míntsyə ebofo utu bokpe nko seka, mbesə əsuə kato. ²² Bɔtɛyi banle bə Hebriyɔ benii lee? Míntsyə mə mini nɛ. Bɔtɛyi banle bə Israelfɔ beni lee? Míntsyə mə mini nɛ. Bɔtɛyi banle bə Abraham eto kafo eto bebi beni tsya lee? Míntsyə mə mini nɛ. ²³ Kristo eto beyifoyifo beni lee? Nłe etiki budi fenkə nwə disi lebia, fɛɛ etiki eto ɔnukuale ni nłeke nso mə. Nyifo keyifo kekkeke nso mə, bakpe mɛ lə Aba eto diyo sesia sesia baso mə. Bable mɛ tsya sesia sesia baso mə. Nya mínke lə ukpə ku mənkpə eto nti sesia sesia. ²⁴ Sɛnɔ sɔsɔ Yudafo ləble mɛ awosi ətsyə sɛwɔnɔmbə ku ukue fiofio. ²⁵ Nya Romafɔ ləble mɛ ku lekete sityə. Bátɔ mɛ aba sɔni. Nsiə lə ɔklɔ sityə nya séba ku mɛ nya míndufə lə lekpo eto ntu əsuə. Nya lefe lonii, nkɛ lə ntu ketsye kani ku diyi wɔlɔlɔlɔ.

²⁶ Sesia sesia sesia sia mínye kusuu, ndufə lə bulə akpa akpa əsuə. Lə mɔ kusu bɔye kpə kəmiə, ndufə lə ketuyiyi ku beyu eto ani. Meedufə lə bulə kəmiə lə mɔ betidi Yudafə kosate ku mba lenni Yudafə tsya eto ani. Meedufə lə bulə əsuə lə kəmə nkple eto betidi eto ani ku lə ntenti. Ndufə lə bulə lə lekpo əsuə ku bayimi ba ni bayimi ba ni badia eto ani. ²⁷ Nkplatsya nyifo keyifo keklege. Mánke lefe nlabə selabə ntsye kpə. Məəsiə kukpense nya utukə laale mɛ, nya lefe kpə maanke lesa kedi kemi. Leyə aale mɛ, nya məənyə kulesa nə muufi nti əsuə. ²⁸ Nya eko ku nyamfo kenke, maanke lefe kala kəsiə itsyi lə kase məəsiə kebu disi lə bafokanɔfə eto etsyukpa kpə nnya nkpe lə nlebe nlebe eto lelekəsə əsuə eso. ²⁹ Lə utsyuə əbə kama lə wə bɔfokanɔ əsuə, yəətə bə ani aalo mintsya. Nya lə bəta utsyuə edufə lə lebuə əsuə, yələ mɛ lə utu.

³⁰ Lə ele bə mbesə əsuə kato, yuutsyi lə kase minyɔkpə eso. ³¹ Onanto wə ni Bonamute Yesu eto Anto, wə ni nwə boatese lefe saa, wə ni nwə nyi sitinti nkə asa nnya minlə bɔteyi mfo, minlə sidia bɔteyi. ³² Lefe nə minke lə Damasko, Aba eto Unyəsia ninə wə leke lə Oka Areta kalɔ, ala nkə lə umuə mɛ. Lə nyaso unyənsə mba laase asa lə ofati wə bato batsyilama umə əmə eto mbəsie nkə lə bəmuə mɛ. ³³ Fɛɛ befi mɛ bakpe lə ditsyitsya bayenko ku ukua eyɛ lə ofo wə nkpe lə ofati əmə babokosə kasɔ mbɔ ntsyetsyi ndu lə wə oflo.

12

¹ Ele bə nsɔ lekəsi mbesə əsuə kato ite bə kutəkə saa əmbə lə nnya əsuə. Fɛɛ muudi etiki itsyi lə asa nnya minyə ku asa nnya Bonamute dítə mɛ ku nnya úləkə óte mɛ əsuə. ² Nyi osani utsyuə wə ni Kristonyə wə Bonamute lékpa usuko kato alɛ lefosi ana ni nnya léfe mmə. Fɛɛ mante lə əsuə eto sinə əsuə ditsyi wə usuko kato lee, lə lewɔnɔ mate əsuə ókpa wə usuko kato fanlo fanlo Onanto hā ete nyi. ³⁻⁴ Nnya hā minyi ni nkə Onanto ni nwə ditsyi utidi əmfɔ úsuko Paradiso kato mfó. Fɛɛ nle mi bɔteyi minke minyi lə əsuə eto sinə əsuə útsyi wə úsuko lee, lə lewɔnɔ əsuə fe buləkə kate əsuə seka. Onanto tsya hā ete nyi. Nya mfó, ónɔ asa nnya bəntə kusu bə tɛyi nya bəəmbofo nnya kasɔ buləkə kate tsya. ⁵ Nyaso moobesə əsuə kato lə osani əmfɔ əsuə. Fɛɛ mebosə əsuə kato lə mɔ kosate əsuə, enso asa nnya ditsyi lə mɔ bɔyɔkpə əsuə hā ete. ⁶ Lə nla kulaa tsya miə maabesə əsuə kato, membuninə nyifo nko. Itsyise onokuale eto ditiki ni nə muudi. Fɛɛ memuyifo nko, itsyise manla miə kuutsyuə nyə mɛ utidi bamba enso nwə mini lə asa nnya úkənyə mínyifo ku nnya mínteyi eso.

⁷ Fɛɛ lə itə bə lə nyɛ mɔ əsuə kato bobesə lə asa kpə nnya Onanto díləkə óte mɛ əsuə esoo, útə nkə nyə əsuə eto sinə eto kanyi. Kanyinyənyə kamfo te fe Obonsam eto tɔnkpe utsyuə wə nle mɛ bəble keklege nya yəətə maayə əsuə kato bobesə. ⁸ Nto ola nkpadi Bonamute sitsyɛ sɔɔ lə nyamfo əsuə bə lə otakasə mɛ nnya lə əsuə. ⁹ Bomu óteyi mɛ nkə, “Mɔ lefonə ni lesa nə hā lehiə itə fə, itsyise mələkə mɔ əsuəale kate lə asa nnya meeyifo kətə betidi bə ləmbə əsuəale saa enso.” Lə nyamfo esoo, məənyə disuəyua kaso lə mɔ bɔyɔkpə əsuə itə lə Kristo eto əsuəale lə lefo disia lə mɛ kenke. ¹⁰ Lə Kristo eto disi esoo, elɛke itə mɛ bə nyɔkpə ku betidi aka mɛ ku nle kanyi bunyɔ ku lə betidi ati mɛ kama ku lə asa anle bɔtsyɔ kukɔknɔ kətə mɛ. Itsyise lefe nə əsuəale lelo mɛ lə əsuə, nya məənyə əsuəale bamba nɛ.

Bafokanófó Lə Korinto Eto Ditsyabi Ələ Paulo.

¹¹ Meedi etiki fe nwə leeninə seka, fəe mi diə ɪbə nko. Itsyise mi ni mba ele bə eni betesə mē fē. Lə ɪbə bə manle kulesa kulaa tsyaa, batonkpe kpaa bamfó manleke baso mē kon. ¹² Ayanisa ku ekpinsa kpə nnya mɪnyifo lə dibusə əsuə lə mi ntii, áse uyi sitinti nkə ɔtonkpe kpə mini. ¹³ Mənyyə kulesa nə mɪnyifo mɪntə bafokanófó eto etsyukpa bamba ənsə mi, enso bə mámfo kulesa ntsyiko mi ɔflə bə nyifo mi bitsyikə lee. Nyale nle mi lekpakpa miə bifi betsyə mē bə mɛnyifo nko!

¹⁴ Ditsyafə ni nəmfo se mɪmuə əsuə minle mi ɔflə bubə nē, tsya memohiā bəwunsəko saa ntsyiko mi ɔflə. Mi kosate minhiā, inni mi atabi. Itsyise inni bekpefi ele bə bəmuə əsuə bətsyə lə befi babe mə antomə. Bomu antomə ni mba ele bə bəmuə əsuə bətsyə lə befi babe mə bebi. ¹⁵ Yuuyifo mē disuəyuə bə muufi lesa nə nte mē ku mɔ əsuə kulaa tsya nwunsəko mi. Nya se maala mi sɔɔ nko esoo, besə ele bə mi lelabi itə mē bə kasə bomu nko?

¹⁶ Biɔtɔnɔ ku mē biə, məmbə mfianni bitsyikə ntə mi. Fəe utsyuə ebətəyi nkə nyenko mi lə kowəbe eto kusu əsuə nnyə kutəkə lə mi əsuə. ¹⁷ Lee, nyē lə betidi bə mɪnkpe mi eto utsyuə əsuə ntafa mi? ¹⁸ Nle Tito lekpakpa nya mɪkpe wə ku bo ɔyimisanɪ bamba ɔni tsya miə bəbə mi ɔflə. Nya bətəyi bənle biə Tito áyē lə kusu kutsyuə əsuə ɔtafa mi lee? Inni nsusu bəni ete nkpe bonko wə búfi búyifo nnya? Nya inni kusu kəni ete bóyē?

¹⁹ Bubú bənle lefe nəmfó kenke biə bo əsuə eto disɪ ete bənle bota lə mi ənəmi? Owo lo! Bole mi etiki budinko fe kase Kristo lela nkə budi lə Onanto eto ənəmi. Balala, lesa saa nə bətəyi mii, nnya ete ni bənkə lə bəwunsəko mi lə mi bəfokanɔ lə bumuə ale bosə. ²⁰ Nle sikpi bote miə lə mbə mfóo, ətsyuə ditsyabi nə əsuə muubənyə mii, ebəbɔ lete lə nē əsuə moola miə məənyə mi. Nko ke ini bə mi tsya ebunyə mē fe mfloma lə kase biola biə biənyə mē. Nle sikpi bote miə muubənyə miə bəle ndiə, kasesə ənəmiə kekleke nya lefonyi ləkə lə mi nti nya biola biə eləkə itə mi hā ete ku bikakpadi bətsyuə aye bua kedi bətsyuə ketikima ku bikabesə əsuə kato nya kabakəfə luudufə mi lenti lə lesa saa əsuə. ²¹ Nle sikpi bote miə lə nsi mbə mfóo, ani ebolo mē lə Onanto eto ənəmi. Nya muuwi keku lə betidi kpə eto disɪ, itsyise bantsyi bawuninsə lə mə ketu bənyə kanyi lə asa bua nnya bəyifo lə lefe nə léfe mɪmə eso. Asa nnya bəyifo bábiasə mə əsuə ini, akɔnsa ku disənkpo ku disəkpə ku nkpə bua busiə.

13

Paulo Ále Korintofó Kəle Ku Kəsiə Fəfə.

¹ Ditsyafə ni nəmfo se minle mi ɔflə bubə nē. Bawəni bákpe lə Awənisə Kenke eto Kukue əsuə bənkə, “Lə befi etiki lə utidi əsuə, ele bə bənyə badansie inuə nyē itsyə lə etiki nyamə əsuə fē lə balo wə dikpi.” ² Se mɪmbə mi ɔflə dinuəfə, nnkə mba díyifo abua kɔ ku babamba saa ato. Məməɔ, mɪnsibə mi lə ɔflə mfó, nya nsi nle mə ato bukə bio, bətəyi minle miə lə nsi mbə mi ɔflə, məmbəni mba kenke diyifo asa bua koto bunə. ³ Nyamfo ebuyifo uyibose itə mi se bela biə biate biə Kristo eedi etiki eyē lə mē əsuə. Wəənyuəsə əsuə lə nnya weeyifo ku mi kulaa, bomu wələkə wə əsuəale kate lə mi nti sitinti. ⁴ Itə bə bəyɔkpə əsuə básɔ wə bəmanklasə lə uyikabie əsuə, tsya eyē lə Onanto eto əsuəale əsuə, ɔtaka ɪbə nkpə. Nko esoo, bo mba tsya diyifo bani ku wə, ayɔkpə. Fəe Onanto ebokpe

bo nkeale nya otakasə bo bə bo tsya bofo lesa nə ele bə buyifo lə mi nti buyifo, itsyise bo ku wə si nkrə lə Onanto eto əsuəale əsuə.

⁵ Beto mi əsuə bebe lə bisi nkrə lə bofokanɔ bomə əsuə. Bekatesə mi əsuə bebe kukɔnɔ. Lee bɪunyə bɪtsyə lekpo biə Yesu Kristo kpe lə mi əsuə sitinti? Biyi nko, nyale ibə bə binyə bitsyə lekpo biə bíambɔ béfe lə botokabe bomə əsuə. ⁶ Mfo nɔnɔ miə biunyə bitsyə lekpo biə bo alɛ, bóflɔ.

⁷ Bɔle ola boto kato Onanto boə wəntə lə biyifo kolesa saa nə leni lesɛ. Bɔle nyamfo bɔtɔ, inni lə bufi boté betidi boə bɔflɔ lə bo batɔnkpe eto keyifo ka bɔnlɛ buyifo əsuə eso. Bomu bɔle nyamfo bɔtɛyi bə lə mi kosate lə bikeyifo lesa nə ni lesɛ lə ibə bə bóabɔ bófe lə boto kabe bomə əsuə kulaa tsya. ⁸ Itsyise boəmbofo kulesa buyifo kənyə lə Ditiki Sɛɛ nəmə əsuə, bomu lesa nə buyifo hā ni nə luusukosə ni setɔ. ⁹ Əsuə əəyua bo lə binyə setɔsusu lə mi bɔfokanɔ əsuə, nya iyifo fe bo əsuəale əəbə kasɔ lə mi nti lə nnya əsuə. Nyaso tsya boato ola boə lə bebe bebɔ disi lə mi bɔfokanɔ əsuə nɛ. ¹⁰ Lə nyamfo eso minlɛ nyamfo bɔwɔni kətə mi lefe nə mimmbə mi lə ɔflɔ nɛ, itə bə lə mbə mi ɔflɔ, lə nye mi etiki bunənkɔ kekleke lə əsuəale nnya Bonamute ditə mɛ əsuə. Útə mɛ əsuəale nyamfo bə lə mi bɔfokanɔ lə bobɛ kato bumuə ale boso, nya inni bə lə ntə lə buyuə kɛnyɛ.

¹¹ Lə kalosəkɔɔ, mɔ bayimi, nle mi bokla miə bisia kukɔnɔ. Bebe bebɔ disi kenke lə mi bɔfokanɔ əsuə. Bitsyue koto bɛnɔ asa nnya kenke əsuə minlɛ mi kɔlɛ lə kukue komfo əsuə. Bitə lə mi kɛnyɛ lə keyifo kani nya lə bisia lə diyuə əsuə. Nya Onanto wə laala betidi nya wə ətə diyuə, lə usiəko mi.

¹² Bisiasə mi bətsyua lə lelabi əsuə fe bayimi seka.

¹³ Bafokanɔfɔ kenke bə bəəsiəsə mi!

¹⁴ Bonamute Yesu Kristo eto lefonə ku Onanto eto lelabi ku Lɛwɔnɔ Kenke eto lɔniyifoyifo lə disiəko mimblɛ kenke.

GALATIAFՅ

Kukue Ko Paulo Ləwəni Ʋtə Galatiafə

¹ Kukue komfo etsyi mə, Paulo, wə ni ɔtənkpe ɔfə. Mə, Paulo, nwə eto bokpadi díməntsiyi utidinini saa ɔfə nye ɛyɛ lə utidi saa əsuə, bomu Bonamute Yesu Kristo ku Boanto Onanto wə létakasə Yesu utsyiko ɔkəmə ɔboko nkɔɔ ɔfə. ² Mə ku mə bayimi bafokanɔfə kenke ba nkpe mfo nle kukue komfo bəwəni kəsiasə mi bafokanɔfə eto etsyukpa kenke nnya nkpe lə Galatia katsyese.

³ Lə Boanto Onanto ku Bonamute Yesu Kristo eto lefonə lə disiəko mi, ditə mi diyuə.

⁴ Yesu Kristo éfi wə əsuə Ʋtə lə bo abua eto disi nkə lə uləkə bo utsyiko lə mmi eto kawunsia bua ka hunsu mfo eto abuyifoyifo əsuə. Yesu Kristo éyifo nyamfo, nnya ni bo Anto Onanto eto lelabi nɛ. ⁵ Atəsə itə Onanto itsyi manlo isu manlo. Ibə itə.

Onanto Eto Ditiki Sɛɛ Ləni Ete Nkpe.

⁶ Iyifo mɛ naa tinti bə kayinkənə mfo ete ini nya bimfi bənle budu lə nwə lékpadi mi ɛyɛ lə Kristo eto lefonə əsuə, ekesu kətəkəko ditiki bamba kama. ⁷ Sitintii, “Ditiki Sɛɛ bamba saa ensibə,” nya nle nyamfo bəteyi itsyise betidi bətsyuə lə bola bə baabiasə mi nsusu, nya banle bokplatsya bə baaflooma Kristo eto Ditiki Sɛɛ nəmə. ⁸ Fɛɛ lə bo nye Onanto eto ɔtənkpe utsyuə etsyi kato, nya ubə nkə woateyi mi Ditiki Sɛɛ bamba nə lenni lesa nə bəbe letsya bəteyi mii, Onanto lə unə wə koto ɔtsyləsə wə lə utə. ⁹ Bəteyi mi nnya bunyə nya minsu minle mi nnya ke bəteyi bio minkə, lə utsyuə bamba saa esi ubə nkə woateyi mi Ditiki Sɛɛ bamba nə lenni lesa nə bəbe letsya bəteyi mii, Onanto lə unə wə koto ɔtsyləsə wə lə utə.

¹⁰ Nyalɛ nnya minle bəteyi mfoo, bibu biə betidi eto atəsə minle bəbɛbɛ? Owo lo! Inni nko ini. Lesa nə mimbɛbɛ ni bə lə Onanto eto kəni lə kutəkə lə nnya əsuə. Bola minla miə maaleke lə betidi ɔfə lee? Lə nko ini minla miə meeyifoo, eni membuyifo Kristo eto uyifoyifo.

Paulo Ʋbə Ofiani Ʋtənkpe.

¹¹ Mə bayimi, nla miə maateyi mi miə Ditiki Sɛɛ nə maabe letsyaa, dientsyi utidinini saa ɔfə. ¹² Mámfo ni ntsyiko utidi saa ɔfə, nye kutsyuə saa tsya léte mɛ ni. Bomuu, Yesu Kristo kosate diləkə ni ɔte mɛ.

¹³ Bənɔ nkɔɔ bo mínsiə mimfe lə lefe nə eto lefe mindi Yudanyə kosate kosate. Bəteyi mi kase mínti Onanto eto besumunyə eto ditsyukpa kama kaminsə mənəymənəy nya míkplatsya kekleke miə lə mba ni. ¹⁴ Mbə nso mə Yudafo eto babentsyuə kpə lə Yudafo eto kesumu əsuə nya minke otsyekle kekleke lə bo banamə eto akpayifoyifo əsuə. ¹⁵⁻¹⁶ Fɛɛ lə Onanto eto lefonə esoo, úləkə mɛ Ʋtsyɛ fɛ bá le mɛ, nya ɔkpadi mɛ nkə mbə nyifo wə keyifo. Ʋnə mɛ kafo úləkə wə ubi ɔte mɛ nkə lə nsu mbe wə Ditiki Sɛɛ nəmə letsya ntə mba lenni Yudafo. Mínsu kuutsyuə saa ɔfə nsu mfo nsusu ¹⁷ nye nsu Yerusalem nsu nyə mba ni batənkpe mfó fɛ Onanto diləkə mɛ. Bomuu, ndu nsu Arabia lamfolamfo fɛ kama, mínsinkli mímbe Damasko.

¹⁸ Alɛ ətsyə kama fɛ mínsu Yerusalem mínsu mínyə Petro nya mínsiə lə wə ɔfə lefosi eyi anɔ. ¹⁹ Fɛɛ mənnyə batənkpe bamə eto kuutsyuə tsya, enso Yakobo wə ni Bonamute eto ɔyimisani há.

²⁰ Nya læ sitintii, Onanto kosate yi nkæ ditiki næ minle mi bõwõni mfoo, inni sídia minle bõteyi.

²¹ Læ nyamfo eto kama tsyaa, nsu Siria ku Kilikia eto akpõ mfó. ²² Læ lefe næmfoo, Kristo eto bafokanõfo eto etsyukpa nnya nkpe læ Yudea eto kasõ mfóo, mænyæ mæ to bænyæ. ²³ Lesa næ hã bánõ betidi díkatèyi ni bænke, “Osani utsyuæ wæ leke úkate bo ohîa nya ókplatsya nkæ læ ótsyolõsæ bõfokanõ homæ, wæ bomu díbæ onle mu letsya bobè mómõ næ.” ²⁴ Læ nyaso básõ Onanto ani læ mõ disi.

2

Paulo Ésu Ótsya Ku Bafokanõfo Eto Batõnkotõnko.

¹ Lefosi alæ ana kamaa, nsinkli nsu Yerusalem ku Barnaba. Nkpa Tito tsya nyenko. ² Nsu mfó itsyise Onanto dílakæ nnya óte mæ nko. Nya læ mõ botsya butsyuæ ku mba ni batõnkotõnko maate hã æsuæ, nlækæ letsya næ maabe kætæ mba lenni Yudafo itsyi læ Ditiki Sæ næmæ æsuæ, nte mæ. Itsyise maanla miæ keyifo ka mínyifo læ lefe næ lefee ku nka minle buyifo læ kaye buyifo kebimba. ³ Bánhie Tito, mõ oyetsyuæ, wæ ni Grikinýæ bõæ ola lelo. ⁴ Ite bæ bõtsyuæ ála bæ eni ola ni kokooko. Fæe betidi bõtsyuæ ba díyifo mæ æsuæ fe bayimitsyuæ ba léfo bánõ, éyu bédufæ læ bo dítsyukpa nti fe mba laasõ asakanõ læ babebè kusu ko bõoye babiasæ æsuæ æsuæ busiæ bo Kristo Yesu díta bo, læ beyifo læ bõfiani ndomufõ. ⁵ Fæe se ini bola boola bõæ onukuale wæ nkpe læ Ditiki Sæ næmæ læ lebo læ utsyuæ saa læ unyæ esoo, bóantõnõ læ mæ ditiki næmæ æsuæ kon.

⁶ Fæe betidi ba mænyæ fe batõnkotõnko benii, mæntæ mæ nsusu fõfõ saa. Nlæ mæ bokpo nko tsyaa, mõ, ini ótõnkotõnko lefe mæ. Itsyise Onantoo, waambe betidi eto ænæmi. ⁷ Bomuu, bænyæ bæ Onanto díta mæ keyifo nkæ nsu mbe Ditiki Sæ næmæ letsya ntæ mba lenni Yudafo, fe kase úfi Ditiki Sæ næmæ eto letsyabebe kætæ Yudafo ókpe læ Petro eto kõi. ⁸ Nya eyæ læ Onanto eto æsuæale æsuæ, ótsyese mæ, fe wæ ótõnkpe itæ mba lenni Yudafo fe kase oyelæ æsuæale æsuæ ótsyese Petro wæ ótõnkpe itæ Yudafo seka. ⁹ Yakobo ku Petro ku Yohanes ba beefi fe batõnkotõnko itæ bafokanõfo eto etsyukpaa, ænyæ bõtsyæ lekpo bæ Onanto dífi keyifo kamæ ókpe mæ læ ani. Nyaso bætæ Barnaba ku mõ kõi, nyamfo lete bæ báfo bo fe mba nlæ keyifo kani eto okle buyifo læ bõtsyuæ. Bóse nnya uyi bõæ Barnaba ku mõ, ebuyifo keyifo læ mba lenni Yudafo nti, nya mæ tsya luuyifo keyifo læ Yudafo nti. ¹⁰ Nnya hã bátõ bõtsyiko læ bo ófõ ni bæ, læ bokloma kase bõolæ bakombo ba nkpe mæ lenti, bunyæ mæ kaminsæ. Nnya nyamfo eyifo lesa næ míntsyá dítsyue míntsyæ miæ muuyifo.

Paul Átaka Únyæ Læ Petro Ésuæ Læ Antiokia.

¹¹ Lefe næ Petro díbæ Antiokiaa, ntaka ñyæ læ wæ æsuæ itsyise úyifo lesa næ dimanleke kon. ¹² Itsyise fæ betidi ba Yakobo létsyese líubæ bedufæ, Petro ku wæ bayimi ba lenni Yudafo kátsya kedi lesa kakõ. Fæe se betidi bamæ díbæ koo, óyæ lesa budi ku mæ nya údu úsu mba díbæ eto lekpaake, itsyise óte síkpi læ betidi ba díkatèyi bæ ele bæ mba lenni Yudafo læ lelo æsuæ. ¹³ Yudafo eto bafokanõfo bamba tsya étsyiko síkpi bote kætækæko Petro kama. Barnaba tsya éyifo nko ke útækæko mæ kama.

¹⁴ Nya se mínyæ miæ bánýe læ Ditiki Sæ næmæ eto kusu æsuæ esoo, nteyi Petro læ mæmblæ kenke eto ænæmi mínkæ, “Yudanyæ feni, fæe esi nkpe fe

nwæ lenni Yudanyæ, nya inni nko ele bæ Yudanyæ siæ nkpæ. Ntsyæ ibæ bæ ale bokplatsya fæ aayinkæ mba lenni Yudafø akpe fæ bæsiæ nkpæ fe Yudafø?"

Yudafø Ku Mba Lenni Yudafø Ænyæ Bulækæ Eyæ Læ Bofokanø Æsuæ.

¹⁵ Sitintii, Yudafø buni bále bo, bunni mba bále lenni Yudafø ba ni babuayifo. ¹⁶ Fæ buyi boæ Onanto aalø wæ ku utidi eto nti eyæ læ wæ bofokanø bo utidi nkpe læ Yesu Kristo æsuæ. Nya inni læ wæ buyifo læ kofi æsuæ eso. Bontsya áfo Kristo Yesu bønø, læ nnya eso Onanto álø bonko wæ eto nti eyæ læ bo Kristo bofokanø æsuæ eso. Nya inni læ nnya boeyifo læ kofi æsuæ eso. Itsyise Onanto mánlø wæ ku kuutsyue saa eto nti eyæ læ kofi komæ eto kotobutsyue æsuæ eso.

¹⁷ Læ nyaso bølæ bokplatsya boæ Onanto lø bonko wæ eto nti eyæ læ Kristo æsuæ. Fæ læ buyifo nko fe utsyue lænyæ bo fe mba leeyifo asa bua fe kase mba lenni Yudafø ntee, bote enle bæ Kristo aatønø ku lebuayifoyifo? Owo lo, kulefe! ¹⁸ Læ nyæ kofi buyifoo, míndi ko minwui, nya mínsinkli minle ko botakasæ kænnyænsæ, nyale mæ kosate læ mæ æsuæ bulækæ kate fe nwæ laanye læ kofi æsuæ. ¹⁹ Itsyi læ kofi æsuæ, mbofiani ukrænkpæ, kofi komæ kosate lélo mæ, bæ læ nsiæ nkpæ ntæ Onanto bomu. ²⁰ Bonko Kristo básø bámanklasæ læ uyikabie æsuæ. Nya insini mæ ni nsi nkpæ, bomu Kristo nsi nkpæ læ mæ. Nya nkpæ bo mínsi mómø læ sinæ æsuæ, nsi mu eyæ læ æsuæale nnya maafo se mímfø Onanto eto Ubi mínø eso. Wæ ni nwæ dífi wæ nkpæ útæ læ mæ disí, itsyise waala mæ. ²¹ Mæmbulækæ Onanto eto lefonæ næ weefi kætæ betidi nwui kulefe. Itsyise læ yofobudi bæ utidi ebuyifo æsæ læ Onanto eto ænæmi eyæ læ kofi æsuæ, nyale elæ bote bæ Kristo eto ukræ wæ úkpæ, eyifo ubimba.

3

Onanto Ætæ Mi Wæ Læwønø Eyæ Læ Mi Wæ Bofokanø Eso.

¹ Mi, Galatiafo, bamumu! Owøe kon lébiasæ mi nsusu mmæ? Inni mi kosate eto ænæmi bælækæ báte mi kase Kristo eto ukræ leyæ læ wæ bønø kamanklasæ læ uyikabie æsuæ? ² Bitæ læ ntø mi ditiki næmfø. Onanto eto Læwønø næ béfoo, béfo ni eyæ læ kofi komæ buyifo æsuæ lee, eyæ læ Ditiki Sæ næmæ bønø kafo ni kanø æsuæ? ³ Bamumu bini nkómæ? Se bítsyæ nkpæ kasø ku Onanto eto Læwønø eto æsuæalee, bela bænle mómø biæ biefi mi kosate eto æsuæale belosæ? ⁴ Nyale, bela biæ nnya kenke æsuæ býyæ bínyæ, yifo ebimbale? Fæ yembuyifo ebimbale nko nkpæ! ⁵ Kase bíyifo læ kofi æsuæ eso Onanto dífi wæ Læwønø útæ mi, nya onle ayanisa buyifo læ mi nti lee, eyæ læ kase bianø wæ Ditiki Sæ næmæ kafo ni kanø eso?

⁶ Bibu Abraham bebe læ kase Awønisa Kenke nle bótæyi nkæ, "Se ófo Onanto ónø esoo, Onanto ænyæ nkæ úyifo utidi sæe." ⁷ Nyaso ele bæ bínyæ bitsyæ lekpo biæ mba nkpe bofokanø, mæ ni Abraham eto bebi næ. ⁸ Awønisa Kenke nyamæ átæyi itsyæ nkæ Onanto ebølø wæ ku mba lenni Yudafø eto nti. Nyaso Awønisa Kenke ábe Ditiki Sæ næmæ letsya útæ Abraham nkæ, "Eyæ læ fæ æsuæ Onanto ebokpo betidi kenke atsyø." ⁹ Abraham áfo ónø, nyaso bákpo wæ atsyø nya ku mba kenke léfo bánø tsya.

¹⁰ Ekudi te itæ mba nsi nkpæ læ afi æsuæ, itsyise báwøní bætasyæ læ Awønisa Kenke æsuæ bæ, "Utsyue saa ke lembutsyue asa nnya kenke báwøní bákpe læ Afi eto Kukue kotoo, ekudi ebutækæko wæ." ¹¹ Sitinti ekpa wuee bænka

Onanto eembu kuutsyuə saa nkə uyifo ɔsɛɛ ɛyɛ lə kase úyifo lə kɔfi komə əsuə eso, itsyise bəwɔni bákpe lə Awɔnisa Kenke əsuə bə, “Utidi wə ke díyifo ɔsɛɛ lə Onanto eto ənəmi ɛyɛ lə bofokanɔ əsuə, wə hā luusiə nkprə nɛ.” ¹² Fɛɛ kɔfi komə ménfi kukətsyuə lə bofokanɔ əsuə. Bomu fe kase Awɔnisa Kenke lɛtɛyi, “Utsyuə saa ke leeyifo lə lesa saa nə kɔfi komə lɛtɔ əsuə, ebusiə nkprə ɛyɛ lə nnya əsuə.”

¹³ Fɛɛ se Kristo léfiani ekudi lə bo disi esoo, úləkə bo utsyiko lə kɔfi komə eto ekudi əsuə, itsyise bəwɔni bákpe lə Awɔnisa Kenke əsuə bənkə, “Onanto eto ekudi ebutəkəko utsyuə saa wə boolo lə bofakasə lə uyi əsuə.”

¹⁴ Kristo éyifo nyamfo bə lə atsyəkɔkɔ nnya Onanto lɛtɛyi utsyə nkə yuutəkəko Abraham, lə itəkəko mba lenni Yudafo tsya ɛyɛ lə Kristo Yesu əsuə, bə lə ɛyɛ lə bofokanɔ əsuə, bo tsya lə bofo Ləwɔnɔ nə Onanto dítsyə kenye útsyə bo.

Letekɛke Ditsyuə Kpe Lə Kɔfi Ku Kenyetsyatsyə Eto Nti.

¹⁵ Mɔ bayimi, nla miə meefi dítsyəbi dítsyə nkatesə ko bo diyi saa diyi eto nkprə bo bunsɪ. Lə betidi inuə átɔnɔ nya báse uyi lə ditiki dítsyə əsuə, mə nti eto kuutsyuə əmbə kusu laaba ni nye ufi kulesa okpe lə ni. ¹⁶ Kase inii, kenye ka Onanto dítsyə, útsyə ke útə Abraham ku wə ubi. Nya lə Awɔnisa Kenke eto Kukue əsuə, Onanto méndi etiki ɔtɛyi nkə Abraham ku wə bebi. Lə ótɛyi nkə ku wə bebii, nyalɛ ɛlɛ bote bə bebi bamə fui. Bomu nnya ótɛyi ni nkə wə ubi. Nya nyamfo lɛ bote nkə utidi ɔni kɔlo ɔnlɛ. Nya utidi əmə ni Kristo. ¹⁷ Lesa nə minlɛ bɔtɛyi ni bənkə, Onanto ákle kenye ku Abraham, nya útsyə kenye nkə wuuyifo lə ke əsuə. Nyalɛ lofa ana alɛ fosi ana ku awosi ətsyə lə nnya kama eto kɔfi ko Onanto díta Moses, embofo kenye ka Onanto lékle útsyə mfó bɔninsə. ¹⁸ Nya lə Onanto eto ətəsa nyamə yɛ lə kɔfi komə əsuə, nyalɛ yinsiyɛ lə wə kenyetsyatsyə kamə əsuə. Fɛɛ inni nko ini. Bomu ɛyɛ lə Onanto kosate eto lefonə əsuə, nya úfi ətəsa nyamə útsyə kenye útə Abraham nɛ.

¹⁹ Nyalɛ be ni kɔfi komə eto kutəkə kon? Béfi kɔfi komə báboko bə lə bunyə lesa nə ni lebuə, nya yuutsyə nko isu esɛ lefe nə Abraham eto ubi əmə luubə. Wə ini eso Onanto dítsyə kenye kamə nɛ. Onanto eto batɔnkpe léfo kɔfi komə báboko bo ɛyɛ lə utidi wə nýə lə bonko Onanto lə nti. ²⁰ Fɛɛ utidi lənti mensife, se ini wə ɔni əmə ke nɛ lesa saa buyifo eso. Nya wə ɔni əmə ni Onanto.

Kɔfi Ayenko Bo Bə Bunyə Kristo.

²¹ Bote yenlɛ bə kɔfi komə nýə lə Onanto eto kenyetsyatsyə əsuə? Owo lo, kulefe! Itsyise lə nnya ete kɔfi komə nkpe əsuəale bə kutə utidinini nkprə, eni efe bə utsyuə saa ebuyifo lə kɔfi əsuə lə uyifo ɔsɛɛ lə Onanto eto ənəmi. ²² Fɛɛ Awɔnisa Kenke eto Kukue átɛyi nkə kawunsɪə kenke kpe lə lebuə eto əsuəale kalɔ, nyaso ətəsa nnya Onanto dítsyə kenye útsyə nkə wuutə betidi ba nkpe bofokanɔ lə Yesu Kristo əsuə, mə ni mba Onanto leefi kətə nɛ.

²³ Fɛɛ isu esɛ lefe nə bofokanɔ lə Kristo əsuə díbə, kɔfi komə éti bo kɔkpe fe mba bėti bákpe banlabe lə diyo isu esɛ lefe nə Onanto luuləkə bofokanɔ lə Kristo bomfo oboko. ²⁴ Nyaso kɔfi komə ékabe bo, isu esɛ lefe nə Kristo díbə, bə lə buyifo basɛɛ lə Onanto eto ənəmi ɛyɛ lə bofokanɔ əsuə. ²⁵ Nya mɔmɔ se Kristo bofokanɔ díkəbə, kɔfi komə ensiabe bo.

²⁶ Mimble kenke áfiani Onanto eto bebi eye læ Kristo Yesu bofokano ásuæ. ²⁷ Mimba kenke léfo ntuflesáflæsæ eto lekpa námæ bæ læ biyifo bani ku Kristoo, bifi Kristo bekpe fe awu seka. ²⁸ Nyaso letekæke saa ensibæ læ Yudanyæ nye Grikinýæ eto nti, lee ndomunýæ nye nwæ nsi læ wæ ásuæ ásuæ eto nti lee osani nye usio eto nti. Itsyise mimble kenke áfiani bani læ læniyifoyifo ku Kristo Yesu ásuæ. ²⁹ Læ biyifo Kristo eto olee, itæ bæ biyifo Abraham eto kafo eto bebi, itæ bæ biyifo kenye ka Onanto dítsyæ eto mba luudi ke bika.

4

¹ Lesa næ minle boteyi ni bänkæ, lefe næ ubi wæ luudi wæ anto eto bika fe díyifo dikpefi, ubi æmæ eyifo fe utidi wæ ni ndomunýæ seka. Ite bæ lesa saa eyifo wæ lele tsya fe. ² Lefe næ uni dikpefi, betidi kpe laabe wæ kalæ wæ ku wæ bikæ ola isu ese lefe næ wæ anto dítsyæ. ³ Nko æmæ ke ini itæ bo æmæ tsya læ bo sikpefi lefe, bøkæ læ awóno nya lækæ læ kawunsia eto ásuæale kalo fe ndomufo seka. ⁴ Fæ se lefe námæ léyoo, Onanto átsyese wæ kosate eto bi. Útæ usio ále wæ nya okæ læ Yudafó eto kofi kalo ⁵ bæ læ ofo mæ disí eto kayo utæ mba nkpe læ kofi komæ kalo bæ læ bofiani wæ Onanto kosate eto bebi. ⁶ Onanto aala nkæ wælækæ ote nkæ wæ bebi bini, nyaso ótsyese wæ Ubi eto Læwóno læ bo utu kæmiæ kateyi nkæ, “Abba” eto kaso ni nkæ, “Mó Anto!” ⁷ Nko ini bæ læ Onanto esoo, ensiní ndomunýæ bio, bomu Onanto eto ubi wæ luudi wæ bikæ.

Paulo Eto Nsusu Élæ Wæ Læ Galatiafo Ésuæ.

⁸ Lefe næ léfe mææ, bíante Onanto, nyaso bíyifo ndomufó bitæ ásuæale nya lenni Onanto eto ale. ⁹ Fæ mómó æmæ bimfi binyi Onanto nye mócteyi minkæ Onanto mfe nyi mii, beso bela biæ biesinkli bifi ásuæ bitæ kawunsia eto awóno nnya læmbæ ásuæale saa? Beso bela biæ bífiani mæ ndomufó bio? ¹⁰ Nya bílækæ eyi ku afa ku lefe ku ale átsyuæ bitsyæ nya biesu keyifo akpa átsyuæ læ nnya ásuæ? ¹¹ Sikpi aale mæ kætæ mi læ nnya ásuæ. Nya yeeyifo mæ fe keyifo ka mínyifo míntæ mi kenke eyifo kebimba.

¹² Mó bayimi, nlæ mi lekpa kpa miæ bekase mæ læ bele mæ. Itsyise mintsya te fe mi ke. Nya bíenyifo mæ kabua saa. ¹³ Biokloma diyi tute næ mímbæ mi oflo mfóo, se ini Ditiki Sæe námæ ete mímbæ mínteyi mii, ásuæ tsya mánke mæ ale. ¹⁴ Ite bæ kase ásuæ dítsyæ mæ ini bufi lékpe mæ bulæ nya díyifo mi boto kabe tsyaa, biyani mæ bitsyæ nye beni mæ. Bomu befo mæ fe kase biofo Onanto eto otónkpe, nya béfo mæ tsya fe kase biofo Kristo Yesu æmæ kosate. ¹⁵ Disuáyuæ ku lelabi næ béte mæ lefe námfó, se yéfe mómó? Moofó nnya adansie budi kateyi minkæ, læ nnya ete yoofu kusu butæ eni bitateyi biæ biænæ mi ænæmi bílækæ bitæ mæ fe. ¹⁶ Lee, se mínteyi mi ditiki námæ eto onukuale eso mímfiani mi olo?

¹⁷ Mba læsesæ ænæmi læ mi ásuææ, bówæ ete banle mi. Kusu ete banle bóbébe bæ læ báfæ mi læ mæ ásuæ, bæ læ bitsyi bæwuninsæ bifi mi ásuæ bitæ mæ há mate eso. ¹⁸ Élekæ bæ ænæmi sæe utidi læ lesa sæe eto buyifo ásuæ titlu læ nsusu bo eso nkæ weeyifo lesa námæ læ lélekæ. Nya ele bæ itsyæ nko lefe saa inni læ lefe næ minkpe mi læ oflo há ete. ¹⁹ Mó bebi lala! Iyifo fe kase ambe laake læ kalelefo eto bunæ ásuæ, nko ke minle kanyi bunyæ læ mi disí isu ese lefe næ muunýæ miæ Kristo eto dítsyæbi edufé mi læ ásuæ kenke næ. ²⁰ Læ mi oflo minkpe mómó, eni élekæ itæ mæ tinti, nya mó okæ ta floma ilækæ ete kase binte itæ mæ. Éle mæ bulæ tinti læ lékæsi læ kase binte ásuæ!

Etiki Itsyi Lə Hagar Ku Sara Ɔsuə.

²¹ Nla miə maato mimba lela biə kɔfi komə təkə mi kato etiki nyamfo, bənle bonɔ kase kɔfi komə nle bɔtɛyi? ²² Kɔle bɔtɛyi nkə, bebisaibi inuə leke Abraham. Utute ni ndomunyəsio eto ole. Nya unuəfə eyifo diyo eto kusia ko bətə wə eto ole. ²³ Ubi wə ndomunyəsio əmə léle útə wəə, bále wə fe kase osani ku usio ləəsia kale ubi. Fəe ubi nuəfə əmə əbɔ utsyi lə diyo eto kusia ko bətə wə əsuə wə ini ətəsa nnya Onanto letɛyi útsyə lə lefe nə osani ku usio dímensibe kusu itə bolé.

²⁴ Asa nyamfo lə asa ətsyua eto okle bote. Besio inuə bamfo ńyə lə kenyekekke koko ku kafɔfɔ eto kenye. Mə ɔni ni Hagar, nya bebi ba óle, eyifo ndomufɔ, nya ńnyə itə kenye ka bákile lə Sinai eto Kótini. ²⁵ Hagar wə ńnyə itə Sinai eto Kótini lə Arabia eto kasɔ əsuəə, eyifo fe lekpa nə nle bote kase mmi eto Yerusalem ku mba nkpe lə wə kenke nsi ni ndomufɔ kokooko. ²⁶ Fəe Yerusalem wə nkpe kato ale si ute lə wə əsuə əsuə. Wə ni ńnyə itə bo ambe nɛ. ²⁷ Itsyise Awónisa Kenke eto Kukue átɛyi nkə, “Fə okonɔ, nyə disuəyua!

Fə usio wə dímanle tɔ ubi ənyə,
fā ku disuəyua eto binəntu,

fə nwə dímənyə kalelefo eto bunə tɔ ənyə!
Itsyise usio wə wə usə díləkə nsusu lə wə əsuəə,

wə bebi ebufui baso usio wə nsi ku kusə lefe saa eto bale.”

²⁸ Nya mómɔɔ, mɔ bayimi, mi eyifo Onanto eto bebi eye lə wə kenye ka útsyə əsuə fe kase útsyə Isak eto kale fe bále wə. ²⁹ Lefe nəmfoó, nwə bále fe kase utidinini laale ubii, áti ubi wə bále eye lə Onanto eto Ləwɔnɔ əsuə kama nkə lə okpe wə bulə, nya nko ke insi inte mmi nɛ. ³⁰ Fəe be Awónisa Kenke eto Kukue nle bɔtɛyi? Kótɛyi nkə, “Lə ndomunyəsio əmə ku wə ubi lə bedu, itsyise ndomunyəsio eto ubi əmə əmbɔke kedikɔ saa ku diyo eto usio əmə eto ole lə mə anto eto bikə əsuə.” ³¹ Lə nyamfo esoo, mɔ bayimi, bunni ndomunyəsio əmə eto bebi, bomu diyo eto kusia komə eto bale buni.

5

Bisi Beke Lə Kristo Eto Ɔsuə Eto Kalɔ.

¹ Kristo ələkə bo nkə lə busia lə bo əsuə əsuə. Nyaso bińnyə kekleke, biəntə lə banyinkə mi bakpe lə kasɔ bə lə bisi befiani ndomufɔ bio.

² Bənɔ nyamfo! Mə, Paulo, nle mi bɔtɛyi minkə lə bitə bála mi leloo, nyaale bińnyə kutəkə saa lə Kristo əsuə. ³ Nsi nle mi ato bukə bio minkə, utsyua saa ke lɔɔtɔnɔ bala wə lelo, nyaale usi ufi kɔfi koko komə okle əsuə nya ele bə uyifo lə ko əsuə. ⁴ Mimba nle bokplatsya biə bieyifo baseɛ lə Onanto eto ənəmi lə buyifo lə kɔfi komə əsuəə, te biə bíləkə mi əsuə bitsyiko lə Kristo əsuə. Nya biensi embunyə Onanto eto lefonə bio. ⁵ Bo alɛ, bo kusubebe ni bənkə Onanto ebuyifo bo baseɛ lə wə əsuəale əsuə itsyise bófo Onanto eto Ləwɔnɔ nəmə eye lə bo bɔfokanɔ əsuə. ⁶ Lə buyifo bani ku Kristo Yesuu, bála utsyua lelo o-o, bánla o-o, yenyifo kulesa. Lesa nə nso bofe ete ni bɔfokanɔ bo nye lə bo bətsyua eto lelabi əsuə.

⁷ Kɔɔ békakplatsya tinti. Owoo díti mi kusu nkə bientsyue ɔnkualə əmə koto? ⁸ Inni Onanto wə lékpadí mi oboko letsyi mi nsusu ɔwuninsə nko. ⁹ Ɔyənkiəsə səke ete baakpe lə nnamfowɔ əsuə fe boataka. ¹⁰ Mifo nko miə Bonamute ebutə nkə boensiembofo kuutsyua bamba saa eto nsusu enso mɔ nle hā. Nya nwəə ke nle mi nsusu bɔtsyi kawuninsə tsyaa, Onanto

ebunə wə koto kokooko. ¹¹ Mɔ bayimi, lə nnya ete minsi minlə letsya bobə kate betidi miə ele bə bala lelo kokooko, besə bensi banlə mə kama bɔti? Lə nko ini, nyalə mɔ letsyabebe itsyi lə Kristo eto ukpə lə uyikabie əsuə emboboko bulə saa nkpə. ¹² Nla miə eni betidi ba nle mi nsusu bulə bokpə sukosə seto, lə bəkə əsuə kula tsya ko ete lə elo!

¹³ Mɔ bayimi, bokpadi bákpadi mi báboko bə bibə bisie lə mi əsuə əsuə. Fəe mi busie lə mi əsuə əsuə, menyifo kusutətə itə mi abuayifoyifo. Bomuu, ele bə bifi nnya lə mi bətsyuə bɔwunsəko lə lelabi əsuə. ¹⁴ Itsyise kɔfi komə eto nnya kɔnlə bɔteyi kenke ete ni bənkə, “La fə ɔyimitsyuə fe kase faala fə əsuə.” ¹⁵ Fəe bəkpə kobə kukɔnɔ bə lə belə asafimfi buyifo bətsyuə, kəmuə bətsyuə kayimii, nyalə biabə bətsyuə bətsylosə kalosə.

Onanto Eto Ləwɔnɔ Ku Utidi Eto Ditsyabi.

¹⁶ Nya minlə mi bɔteyi ni nkə bitə lə Onanto eto Ləwɔnɔ lə lete mi kase biusie nkpə, lə itə bə beye bɔye lə utidi eto ditsyabi eto asa nnya yəənə utidi kakpə əsuə. ¹⁷ Itsyise lesa nə utidi eto ditsyabi laala, rýə lə lesa nə Ləwɔnɔ laala əsuə nya lesa nə Ləwɔnɔ tsya laala, rýə lə lesa nə utidi eto ditsyabi tsya laala əsuə. Asakpə ənuə nyamfo eyifo balo lə bətsyuə əsuə, nnya eto kasɔ ni bənkə biembofo lesa nə ke biala buyifo. ¹⁸ Lə Ləwɔnɔ nəmə nyenko mii, ete bə binsibə lə kɔfi komə kalɔ.

¹⁹ Lesa nə utidi eto ditsyabi leeyifo akpə wuee. Diatə ni ditsyabi lə sənɔdi, asinsa yifoyifo ku akuensa yifoyifo, ²⁰ lə bəfiə kpakpə ku lə sesilolo əsuə. Kolo tsyətsyə ku ndiə diədiə, kənənsə ku kafo nyinsənyinsə ku mɔ ale hā lə eləkə əsuə. Nyamfo eesensə betidi ku etsyukpə eto nti ²¹ yəətə kənəminse, sitekpə ku disuəyua bimba nyənyə ku nyamfo eto kakle. Nle mi kələ bələ lə nyamfo əsuə fe kase minkakabɔteyi lə lefe nə léfe mə miə betidi ba leeyifo asa nyamfo eto kaklee, embunyə kedikɔ lə Onanto eto sekakedikɔ!

²² Fəe Ləwɔnɔ eto asa nnya laabɔ ketsyi ni əsuə ni lelabi ku disuəyua ku diyua, disuətsyə ku kafəkpə ku lələkəsə ni asayifoyifo lə kusu sɛɛ əsuə ²³ ku əsuə kasɔ bobokosə ku əsuə bumua kale. Kɔfi saa əmbə rýə lə asa nyamfo əsuə. ²⁴ Nya mba ni Kristo Yesu eto balee, ébɔsɔ lə uyikabie əsuə mə əsuə eto sinə eto ditsyabi ku nnya laale mə ɔkɔɛ kənə mə kakpə lə lebuə əsuə, bəlo. ²⁵ Nya se ini Ləwɔnɔ nəmə əsuə bonye bunsɔ nkpə, nyalə bitə lə busie nkpə lə Ləwɔnɔ nəmə eto lelabi əsuə. ²⁶ Biəntə lə bobesə bə əsuə kato, nye bunyə ɔblo bokpə bətsyuə, nye bɔsɛsə ənəmi lə bətsyuə əsuə.

6

Bəwunsəko Bətsyuə.

¹ Mɔ bayimi, lə lebuə əbə léso utsyuə ani lə mi ntii, ele bə mi mba Onanto eto Ləwɔnɔ nyenko tsyəsua ko wə buə belɔ wə bitsyə bə lə ɔye lebuə nəmə buyifo. Fəe bebe mi disi kukɔnɔ bə mi tsya mendufə lə bulə bomfó eto okle kəmiə. ² Bəwunsəko bətsyuə lə bulə əsuə bə ɔye lə nnya əsuə, biɔye lə Kristo eto kɔfi ko okpə mi əsuə. ³ Lə utsyuə ebu nkə utsyuə eto okle uni fə unni nkoo, wə əsuə ete ɔnlə bɔwɛ. ⁴ Ele bə utsyuə saa to wə əsuə obe. Lə unyə nkə eləkə, nyalə woofo wə əsuə kato bobesə lə nnya úyifo əsuə, fəe inni bə lə ufi nnya okatesəko ku utsyuə bamba saa eto ale tsya. ⁵ Itsyise ele bə utsyuə saa tsyi wə kosate eto bikə.

⁶ Utidi wə banlə Ditiki Sɛɛ nəmə bəfokanɔ botee, ele bə wuntsya ufi asa sɛɛ nnya kenke nkpə wə usie ku wə oteasa.

⁷ Kuutsyuə saa manwɛ wə əsuə. Itsyise kuutsyuə saa embofo Onanto sibuki bubu. Lesa nə ke utidi laato, ni ke wəəfəsə nɛ. ⁸ Lə áto asa lə sinə eto alasa əsuəə, asa nnya fuufəsə ni ukpə. Fɛɛ lə áto asa lə Lɛwɔnɔ əsuəə, lesa nə fuufəsə ni nkpə manlo. ⁹ Boəntə lə ani lə elo bo lə kasebuyifo əsuə. Itsyise lə ani manlo boo, lefe ebubə nə buufəsə lesa nə bóto. ¹⁰ Nyaso se kusu nsi nkpə boo, bitə lə buyifo kaseɛ butə utsyuə saa, enso kulaa ni mba buyifo lɔni ko lə bofokanɔ lə Kristo əsuə.

Lesə Nə Lefe Itə Bo Ni Nkpɛ Fɔfɔ Siasia.

¹¹ Bebe awɔnisa kplɛ nnya mímfi mɔ kosate eto kɔni míwɔni mfo.

¹² Betidi ba nɛ mi bɔnyinkə kakpɛ bənkə belə alo mfó, mə ni mba laabesə əsuə kato lə əsuə eto asa əsuə nɛ. Beeyifo nyamfo lə betidi lə bayɛ mə bulə bokpɛ lə Kristo eto ukpə lə uyikabie eto Ditiki Sɛɛ nəmə eso.

¹³ Mba laala alo mfó kulaa tsya entsyue kɔfi komə koto. Fɛɛ baala bə mi tsya la alo bə lə babesə əsuə kato bə mi tsya efi mi əsuə bekpɛ lə mə kɔfi kalo, bitə bála mi alo. ¹⁴ Mɔ alɛ, mensila miə maabesə mɔ əsuə kato enso lə ukpə wə Yesu Kristo díkpɛ lə uyikabie əsuə. Itsyise ɛyɛ lə wə ukpə lə uyikabie əsuə nya básɔ kawunsia kamə lə uyikabie əsuə lə mɔ disi. Nya ɛyɛ lə Kristo əmə kɛ əsuə nya básɔ mintsya lə uyikabie əsuə itə kawunsia mensile kulesa saa itə mɛ. ¹⁵ Bála utsyuə lelo o-o, bánla utsyuə lelo o-o, nnya mamfé. Bomu utidi fɔfɔ bofiani ni nnya lefé nɛ. ¹⁶ Onanto eto diyuə ku kamisə nyənyə lə disiəko mba laayɛ lə kusu komfo əsuə lə mə nkpə, ku Onanto eto betidi kenke.

¹⁷ Fɛfɛɛ, kuutsyuə saa mensilosə mɛ ɔnwɛ, itsyise mɔɔ, bɛmɔ bia ntəka mɛ lə əsuə, lə bote bə Yesu eto ndomunyə mini.

¹⁸ Mɔ bayimi, nɛ bɔtɔ miə Bonamute Yesu Kristo eto lefonə lə disiəko mible kenke. Ibə itə.

EFESOFƆ

Kukue Ko Paulo Lɛwɔni Ʋtɛ Efesofɔ

¹ Mɔ, Paulo, wɛ ɛyɛ lɛ Onanto eto lelabi ɛsuɛ eso mini Kristo Yesu eto ɔtɔnkpee, mɔ nɛ kukue komfo bɔwɔni kɛtɛ mimba lɛfo Onanto bɛnɔ nkpe lɛ Efeso nya biyifo bani ku Kristo Yesu nya bietsyue wɛ etiki koto. ² Lɛ Boanto Onanto ku Bonamute Yesu Kristo lɛ befi mɛ lefonɛ ku diyuɛ bɛtɛ mi.

Onanto Aakpo Bo Atsyɔ Lɛ Kristo Eso.

³ Bitɛ lɛ bɔsɔ Onanto wɛ ni Bonamute Yesu Kristo eto Anto ani. Wɛ ni nwɛ difi lɛwɔnɔ eto atsyɔkpokpo nya nkpe kato kenke Ʋtɛ bo, se buyifo bani ku Kristo eso. ⁴ Itsyise fɛ Onanto lɛ uyifo kawunsia, wɔulɛkɛ bo utsyɛ koko nkɛ lɛ bubɛ buyifo bani ku Kristo, bɛ lɛ buyifo kenke ku mba ɛsuɛ lebuɛ lambɔkɛ lɛ ɛsuɛ lɛ wɛ ɛnɛmi. ⁵ Se Onanto laala bo esoo, wɔutsyue utsyɛ koko nkɛ ɛyɛ lɛ bo lɔniyifoyifo ku Yesu Kristo esoo, lɛ bubɛ bofiani wɛ bebi. Nyamfo kon didi wɛ nsusu kokoko nɛ. ⁶ Lɛ nyamfo eso ele bɛ bɔtesɛ Onanto lɛ wɛ lefonɛ kplɛ nɛ Ʋfi Ʋtɛ bo kafo faa ɛyɛ lɛ wɛ ubi lala ɛsuɛ eso. ⁷ Itsyise ɛyɛ lɛ Kristo eto kɔtɔ ɛsuɛ, bɔnyɛ bofo, nyamfo ni bɛ bɔnyɛ abua eto bufikatsyɛ. Nte Onanto eto lefonɛ kplɛ eto okle ni nɛ Ʋfi Ʋtɛ bo mfo. ⁸ Lefonɛ nɛ eto kakle lambɛ bɔteyi. Ʋyɛ lɛ wɛ kobetete ku kase wɛ nsusu nyi lesa saa eso. ⁹ Ʋtɛ bɔnɔ kasɔ ɛkpa wuee ketsyue kulakula ka bɛyifo bɛtsyɛ itɛ kɛ bolosɛ ɛyɛ lɛ Kristo ɛsuɛ. ¹⁰ Nyamfo ni bɛnkɛ lɛ lefe nɛmɛ ayoo, bookpa eyifosa kenke bakɔ, lesa saa nɛ nkpe kato ku kasɔ nya boofi asa nyamfo kenke bakpe lɛ Kristo eto kalo.

¹¹ Onanto ɛtɛ lesa saa ɛbɛ itɛ fe kase ɔla. Nya Onanto difɛkɛ bo nkɛ bofiani wɛ betidi ɛyɛ lɛ bo lɔniyifoyifo ku Kristo lɛ lesa nɛ Ʋtsyue Ʋtsyɛ taa kasɔ ketsyikokɔ kɛ ɛsuɛ. ¹² Nyaso bitɛ bomba ni betidi tute Onanto difɛkɛkɛ Ʋtsyɛ kokoko bɔnlɛ kusu bobɛ itɛ Kristo, lɛ busia nkpe bɔtesɛ Onanto eto diyɛndɛ. ¹³ Nya mi tsya lɛfiani Onanto eto betidi se bɛnɔ ɔnkualetiki nɛmɛ ini Ditiki Sɛɛ nɛmɛ eto letsyabebe, be bɔnyɛ bofo, itsyise bɛfo wɛ bɛnɔ eso. Ʋfi Lɛwɔnɔ Kenke nɛ eto kenye ɔteyi Ʋtsyɛ nkɛ woosyese bo, Ʋtsyɛ mi lekpo nkɛ biyifo wɛ bale. ¹⁴ Lɛwɔnɔ nɛmfo ni nnya Onanto difi ɔse uyi Ʋtɛ bo nkɛ bo tsya ebunyɛ asa nnya Ʋtsyɛ kenye Ʋtɛ mba ni wɛ bale kokooko. Uyisese ɛmfo lɛ bo bote bɛ Onanto ebute bomba ni wɛ bale nyɛ kedikɔ lɛ wɛ. Bitɛ bɔtesɛ wɛ diyɛndɛ!

Paulo Ʋto Ola Lɛ Mba Lɛfo Kukue Komfo Eto Disi.

¹⁵ Lɛ nyamfo esoo, idu lɛ lefe nɛ minɔ miɛ bɛfo Bonamute Yesu bɛnɔ, ku kase biala mba kenke difafo Onanto eto Ditiki Sɛɛ nɛmɛ banɔ, ¹⁶ maanye Onanto ani bɔsɔ lɛ mi disɛ. Maaklɔma mi lefe saa lɛ mɔ olatoto ɛsuɛ. ¹⁷ Nya maato Onanto wɛ ni Bonamute Yesu Kristo eto Anto, ɔkenkenyɛ kenke miɛ utɛ mi wɛ Lɛwɔnɔ nɛ luute bitsyɛ ɛnɛ nya lɛ ulɛkɛ Onanto ɛmɛ ote mi, bɛ lɛ betɛ wɛ kukɔnɔ. ¹⁸ Nya maato wɛ minkɛ lɛ ɔsini mi ɛnɛmi, bɛ lɛ bɔnyɛ nnya eso ɔkpadi mi ɔboko nkɛ lɛ bibɛ betɛ kusubebe ko eso ɔkpadi mi ku kase atsyɔkpokpo itɛ mba ni wɛ balee, lefo koya ¹⁹ ku kase wɛ ɛsuɛale kplɛ nyamɛ nɛ keyifo kekɛle lɛ bomba lɛfo wɛ bɔnɔ ɛsuɛ. Nya ɛsuɛale nyamfo, nnya nɛ keyifo lɛ boo, lekateko wɛ ɛsuɛale kplɛ nyamɛ, ²⁰ nnya

úfi ótakasə Kristo utsyiko ɔkɔmə úbə nkpə nya úfi wə útsyə lə wə kodiani lə kato kenke. ²¹ Mfó Kristo nsi ɔnlɛ seka budi nya kato eto sekadidi saa ku kasɔ mfo eto əsuəale saa əsuə ku əsuəale bamba saa nkpe wə kalɔ. Wə diye teke kato əsuəale saa ku sekakedikɔ saa lə kawunsia kamfo ku nka nsi luubə. ²² Onanto éfi lesa saa ókpe lə Kristo eto akpa kalɔ nya úfi wə útə bafokanɔfɔ eto etsyukpa kenke fe asa kenke eto Onamute wə nso kenke. ²³ Bafokanɔfɔ bamfo ni Kristo eto əsuə nnya díťə ɔflɔ kenke, nya Kristo tsya ni nwə ləťəťə asa nnya kenke laaflɔ kalo.

2

Onanto Díťə Nkə Binyə Nkpe Eyɛ Lə Kristo Əsuə.

¹ Kɔɔ se bəťa bibu nya bíyifo lebuwa itsyi lə mi koto mentsyuəmentsyue əsuə esoo, bíyifo fe betidi ba díkpe lə ləwɔnɔ əsuə. ² Lefe nəmfoó, bisia nkpe fe kawunsia bua kamfo eto nkpeəsiəsiə seka. Bitəkəko əsuəale nnya nle difule kato eto seka budi eto kama. Wə ni ləwɔnɔ nə nle keyifo mɔmɔ lə mba leni bə bembutsyue Onanto koto. ³ Lə sitintii, bomblɛ kenke ətsyə fe mə nya búsiə nkpe lə bo alasa əsuə, lə kase inyə itə bo əsuə eto sinə ku nsusu seka. Ditsyəbi nəmfo ləkɛ lə bo eso Onanto dínyə ɔblɔ ókpe bo, fe kase únyə ókpe kawunsia eto betidi kenke, únə mə koto nɛ. ⁴ Fɛɛ se Onanto eto kaminšənyənyə itə bo mfui nya kasekɔ ləmbə lə lelabi kplɛ nə onkpe utə bo esoo, ⁵ se búkpe lə ləwɔnɔ əsuə lə bo abua yifoyifo esoo, útə busikli búbə nkpe ku Kristo. Nya eyɛ lə Onanto eto lefonə əsuə, búnyə bəfokəťə nɛ. ⁶ Se buyifo bani ku Kristo Yesu esoo, ótakasə bo únyənsə ku wə, nya útə buudi seka ku Kristo lə kato. ⁷ Onanto éyifo nyamfo nkə lə ufi ote mba luubə kama kenke wə lefonə nə ləmbə bokatesəko ku kulesa saa ku wə kəfoəkpe lə kase únyə bo kaminšə lə Kristo Yesu esoo. ⁸⁻⁹ Itsyise eyɛ lə Onanto eto lefonə eso bínyə bəfokəťə, se bəfo wə bəno eso. Nya inni lə mi kosate eto kulesa saa eto buyifo eso. Bomu iyifo Onanto eto əťəsa nnya úfi útə bə lə kuutsyue saa lə ɔyɛ əsuə kato bobesə lə nnya əsuə. ¹⁰ Onanto díyifo bo ku wə kosate eto ani nkə lə buyifo bani ku Kristo Yesu nkə lə busia kasɛ yifoyifo eto nkpe bo wə kosate lelɔ utsyə nkə bubə busia.

Kristo Éfi Betidi Kenke Ɔkɔ Beyifo Bani.

¹¹ Bekloma biə bíambɔ bitsyi lə Yudafɔ əsuə, bomu bále mi fe betidi ba lenyi Onanto. Yudafɔ eyifo mba laala alo, nya baaka mi bafɛfɛ bə betidi laanla alo. Fɛɛ sitintii, mba laala alo eeyifo əsuə eto sinə eto lekpa nə betidi leefi ani keeyifo. ¹² Bekloma biə lə lefe nəmfoó, bínyə kəsɛsɛ lə Kristo ɔflɔ nya bíyifo bafɔ nya bíenyifo Onanto eto betidi ba úləkə fe kase Yudafɔ. Nya bíankɛ lə kənyɛ ka Onanto lékɛ ku wə betidi ku asa nnya eto kənyɛ útsyə ku mə. Nya isi enso ni bə kusubebe kukutsyue saa manke mi itə kulesa nya Onanto saa tsya manke mi. ¹³ Fɛɛ mɔmɔɔ, eyɛ lə Kristo eto ukpə wə úkpə lə dísi əsuə, bóokpa mi mba dínyə kəsɛsɛ kɔ tsya bíbə bíyifo bani ku Kristo Yesu.

¹⁴ Itsyise Kristo kosate léboko diyue lə bo nti lə lefe nə eto lefe únə ləniyifoyifo óboko Yudafɔ ku mba lenni Yudafɔ nti. Nya úfi wə əsuə óba kekisi ka nte fe ofati wə ləkɛ lə mi nti úləkə. ¹⁵ Úləkə Yudafɔ eto kɔfi ku mə akpayifoyifo lenti eyɛ lə mə nkpe bo úsiə lə əsuə eto sinə əsuə bə lə ɔkɔ akpa ənuə nyamə beyifo mə utidi fɔfɔ ɔni bə lə beyifo bani ku wə, itə lə diyue lə dibə lə mə nti. ¹⁶ Eyɛ lə Kristo eto ukpə wə úkpe lə uyikabie

əsuəə, ókpla kədiə ka ləkə lə akpa ənuə nyamə eto nti. Nya eyə lə ukpə əmə əsuəə, ótsyasə betidi akpa ənuə bamə eto nti béyifo utidi ɔni nya úyifo mə bani ku Onanto. ¹⁷ Nyaso se Kristo díbəə, óbē diyuə eto Ditiki Sɛɛ letsya útə mi betidi ba letsyonko Onanto ku bomba lɛfi wə. ¹⁸ Eyə lə Kristo əsuə nnya bo akpa ənuə nyamə kenke, Yudafɔ ku mba lenni Yudafɔ eyə lə Lɛwɔnɔ Kenkɛ əsuəə, bofo buíyə lə Anto Onanto eto ənəmi.

¹⁹ Nyaso mimba lenni Yudafɔ ensini bafɔ ku bayekusutidi bio. Biyifo betidi bani ku mba ni Onanto eto bebi, ku bəməm̄bi lə wə diyo eto betidi nti. ²⁰ Mi tsya eyifo fe ofati wə báto bətəkə kekleke lə ketsyikokɔ eto leba nə batɔnkpe ku bənyeləkətidi ləkpe lə kasɔ nya Kristo Yesu kosate ni oseke əmə. ²¹ Wə ni utidi wə ləkɔbē diyo nə báto bətəkə mfó eto akpa nnya kenke ɔkɔ, nya útə lɛfiani Onanto eto kedikətəkɔ kenkɛ. ²² Nya lə mi lɔniyifoyifo ku wəə, bala mi tsya booto fe diyo kako ku mi bətsyuə bə lə befiani kəsiəkɔ itə Onanto eyə lə wə Lɛwɔnɔ nəmə əsuə.

3

Paulo Éfi Ditiki Sɛɛ Nəmə Úsuko Betidi Ba Lenni Yudafɔ.

¹ Lə nyamfo esoo, mɔ, Paulo, wə bakpe lə Aba eto diyo lə Kristo Yesu eto disi lə mi mba lenni Yudafɔ esoo, maato ola kətə Onanto. ² Sitintii, mfo nno miə bíɔnɔ kase Onanto lə wə lefonə əsuəə, difi keyifo kamfo ókpe mɛ lə kɔni nkə nyifo itə mi kasɛɛ eso. ³ Fe kase mɔnkawɔni kliminti mɔntsyese mii, Onanto ələkə wə ketsyue ka úyifo ókulaa, ótə mɛ. ⁴ Lə beklə kukue komfo, biunye kase mɔnɔ akulasa nnya nkpe lə Kristo əsuə kasɔ. ⁵ Kɔɔ Onanto məntə kawunsia eto betidi te akulasa nyamfo. Fɛɛ mɔmɔɔ, útə eyə lə wə Lɛwɔnɔ əsuə úləkə asa nyamfo ótə wə batɔnkpe kenkɛ ku wə bənyeləkətidi. ⁶ Asakulakula nyamə ni bə útə nkə eyə lə wə Ditiki Sɛɛ nəmə əsuəə, mba lenni Yudafɔ tsya əbə háfiani mba leedi Onanto eto bikə ku Yudafɔ, bákɔ beyifo əsuə eto uyi ɔni, bənyə kedikɔ lə kənyetsyətsyə ka Onanto dítsyə eyə lə Kristo Yesu əsuə.

⁷ Onanto éyifo mɛ wə Ditiki Sɛɛ nəmfo eto uyifoyifo eyə lə wə ətəsa nnya úfi útə mɛ lə wə əsuəale əsuə eso. ⁸ Mɔ nwə ni ɔfɛfɛ kenke minso lə mba léfo Onanto bánɔ ntii, ətə eyə lə wə lefonə əsuə mfi wə Ditiki Sɛɛ fokoya nɛ nkpe lə Kristo əsuə mbe letsya ntə mba lenni Yudafɔ. ⁹ Nya lə nyifo betidi lə bənyə kase ele bə befi Onanto eto akulasa eto ketsyue beyifo keyifoo, Onanto wə ni nwə díyifo asa nnya ta, éfi wə akulasa nyamfo ókula taa lə lefe kokoko nə léfe əsuə. ¹⁰ Itə lə baye lə bafokanɔfɔ əsuə bələkə Onanto eto kobe ateate kpə nyamə bate kato eto batɔnkpe ku basuəalenye ba nle seka budi lə kato eto kawunsia. ¹¹ Nyamfo eyifo ketsyue manlo ka Onanto díyifo útsyə taa kokoko. Mɔmɔɔ, útə ketsyue kamfo əbə itə eyə lə Bonamute Yesu Kristo əsuə. ¹² Lə lɔniyifoyifo ku Kristo se bófo wə bóno esoo, ókpe bo nkeale bə bɔnyi bɔfi Onanto lə bokakase əsuə. ¹³ Nyaso nle mi lɛkpakpa minkə lə kanyi ka minle bunyə lə mi kənyɛ esoo, məntə lə elo mi ani itsyise biunye kutəkə lə nnya əsuə.

Kristo Aala Bo.

¹⁴ Fe kase minle bətəyii, nyamfo eso maase akonki kato ola lə Anto əmə eto ənəmi nɛ. ¹⁵ Wə ɔfɔ asa nnya kenke nkpe kato ku kasɔ laafo mə diyə ketsyiko. ¹⁶ Nlɛ ola boto miə Onanto lə utə wə Lɛwɔnɔ lə difi ni əsuəale nə nkpe lə wə diyəndə nə léba lɛkpoo, lə didufə lə mi ketu kəmiə ke.

¹⁷ Nya nle bótó tsya miá Kristo læ uyifo wə kəsiáko læ mi ketu kəmiá eyé læ bofokanó əsuá nya læ mi lelabi eto keyudu læ kedufə læ kasó keklege fe kase kuyi eto kale leeyifo nya læ dimuá ale, ¹⁸ bə læ mi ku mba léfo Onanto bánó kenke læ binyə əsuále læ bəno kase Kristo laala mi kasó, lelabi nə leba lenkpo, leyé letsyo, lebe kato fanloo nya letsyo disu kasó tsya. ¹⁹ Nya læ bibə bete Kristo eto lelabi nə biembobo kasó bəno kalosə bə læ Onanto eto ditsyəbi nəmə læ diyi mi əsuə kenke.

Paulo Átesə Onanto.

²⁰ Onanto eto əsuále ni nnya nle keyifo læ bo əsuə. Woafó lesa saa nə lefe itə bo buyifo kətə bo enso kase boató nye boebu disí ketsyiko kulaa tsya. ²¹ Átesə itə Onanto læ bafokanófó nti eyé læ Kristo Yesu əsuə itə lefe saa ku idu mómó isu manlo manlo! Ibə itə.

4

Kristo Étə Nkə Bafokanófó Kenke Yífo Bani.

¹ Nyaso mɔ nwə nlabé læ diyo, se meeyifo Bonamute eto keyifo esoo, nle mi kɔlé bɔlé minkə bisíə nkɔɔ bo lɛflɔ bokate ko bokpadi bo Onanto lékpadi mi. ² Bəbokosə əsuə kasó lefe saa, biyuə buɛɛ ku læ bəke disuətsyə. Biləkə mi lelabi bete bətsyuə ku læ bəke díbusə bitə mi bətsyuə. ³ Bəkplatsya læ biyifo lesa saa læ kénye kani əsuə fe kase Ləwɔno Kenke nəmə dífi mi ókɔ, læ bisíə nkɔɔ læ diyuə əsuə. ⁴ Ésuə ani ku Ləwɔno lɔni ete nkpe fe kase kusubebe kɔni hā nkpe mi nya ini nko eso Onanto lékpadi mi nɛ. ⁵ Onamute ɔni ku bofokanó bɔni ku ntufəsəfləsə eto lekpa lɔni tsya ete nkpe. ⁶ Nko ini bə Onamute ku Anto ɔni ete nkpe itə betidi ba kenke nya uyifo asa kenke eto Onamute, weeyifo keyifo kayé læ bo əsuə nya onkpe læ bomblé əsuə.

⁷ Nya ətəsa nnya únə kafo útə bo utsyuə saa, akate ko kase Kristo díta.

⁸ Nyaso Awónisa Kenke eto Kukue leteyi nkə,

“Se óbe úsu kato fanlofanloo,

ókpa mba kɔɔ úləkə utsyiko læ sidomu əsuə úsuko.

Nya úsie ətəsa útə betidi.”

⁹ Nya se báteyi bə óbe úsu kato fanlofanloo, nnya kasó nkɔɔ? Nnya kasó ni bə tutɛɛ, óyifə úbə taa kawunsíə kamfo eto kasó ke. ¹⁰ Nya utidi ɔni əmə leyifə úbə kasó, wə ke disí óbe úsu kato fanlofanlo nɛ, oso utsyuə saa nya ófo unsi læ lesa saa əsuə læ kato ku kasó kenke. ¹¹ Wə ni nwə dísie ətəsa útə utidi saa nya úləkə bətsyuə báfiani batɔnkpe nya bətsyuə tsya lɛfiani bənyeləkətidi, nya bətsyuə tsya lɛfiani mba laabe Dítiki Sɛɛ nəmə letsya, bətsyuə ni mba laale bafokanófó ola, nya bətsyuə lɛfiani bateasa.

¹² Úsie ətəsa nyamfo útə nkə læ ufi ɔlo Onanto eto betidi utsyə bə læ ufi ɔlo bafokanófó utsyə læ beyifo wə keyifo, nya yəkɔ ku nyamfoo, læ ufi əsuále ɔkpe Kristo eto əsuə nnya ni bafokanófó eto ditsyukpa nəmə. ¹³ Onanto éyifo nyamfo nkə læ bomblé læ bubə buyifo bani læ nnya bofo bɔno əsuə, ku læ bubə bote Onanto eto Ubi əmə. Lə bubə bobé bɔflɔ butsyə fe Kristo nya læ wə ditsyəbi nəmə kenke læ leba dídufə bo læ əsuə butsyə fe wə ke.

¹⁴ Nya boensi embutsyə fe bəkpəfi ba eto nsusu dímambe, ba asatete fɔfo saa nte fə ufiebi wə laasó keke mə kesuko sɛtɔ ku kama, nya bídidiabidía eto bateasa laawe mə kakpe læ mə nsusu bua əsuə. ¹⁵ Lə nyamfo eto kénye, bə læ bəteyi ɔnukuale læ lelabi əsuə, bubə bobé læ kusu saa əsuə fe Kristo

wə nwə ni bo disī. ¹⁶ Wə ləkəbe utidi eto uyi əmə kenke eto ntsyako ku kate kenke ɔnlɛ ɔni, itə bə utidi eto uyi əmə kenke eeyifo keyifo lə kusu əsuə, kabé kəflə kawunsə lə lelabi əsuə.

Bisiə Nkpə Fe Onanto Eto Bebi Seka.

¹⁷ Nlɛ mi kələ bələ lə Bonamute eto diye əsuə minkə biensisiə nkpə fe mba lenyi Onanto, ini asa bimba hā eto disī beebu. ¹⁸ Nya mə nsusu nkpə lə ketuntu əsuə. Nya bəmbə kedikɔ saa lə Onanto eto nkpə bo wəətə əsuə, itsyise benyi nnya kulesa kon tsya, nya bankpə letotidi. ¹⁹ Benyi kofani nyaso asa buayifoyifo eto kama hā bəətəkəkə. Nya baasesə ənəmi lə asa nnya laabiasə əsuə eto sinə saa eto buyifo əsuə.

²⁰ Bebe, inni nyamfo eto okle bəkase bitsyi lə Kristo əsuə. ²¹ Mə ɛfi nnya minkə bənɔ asa itsyi lə wə Ditiki Sɛɛ nəmə əsuə. Nya fe mba ntəkəkə wə kamaa, bāte mi ɔnkualetiki nnya nkpə lə Yesu əsuə. ²² Beyani ditsyabi koko eto nkpə bo bisiə, nə ditə bisiə nkpə bo eto okle bisiə lɛfe. Asa nyamfo dikawɛ mi kakpə nya bikətəkəkə əsuə eto sinə eto eyifosa eto nkpə bo laabiasə utidi eto nkpə. ²³ Betsyi mi ketu ku nsusu bəwuninsə lə biyifo bafɔfɔ. ²⁴ Nya bifi ditsyabi fɔfɔ nə bəyifo lə Onanto eto ditsyabi əsuə nya weeyifo asa lə kusu ko diyifo kenke bəkpə fe awu.

²⁵ Nyaso bəyɛ sidia bətəyi. Utsyuə saa tɛyi wə ɔyimitsyuə ɔnukuale itsyise bo nti eto utsyuə saa ləkɔ buyifo Kristo eto əsuə. ²⁶ Lə ənyə ɔblɔɔ, məntə lə fə ɔblɔ əmə lə okpə fə okpə lə lebuə əsuə nya məntə lə kofe lə kudufə fə diyo ku ɔblɔ. ²⁷ Biəntə Obonsam kusu saa. ²⁸ Utidi wə leeyuu, sinkli ɔyɛ buyu lə ufi wə ani uyifo keyifo sɛɛ lə ɔkɛ lesatsyuə nə ofo bufi kawunsəkə bakombo.

²⁹ Biəntə lə ditiki bua saa lə ləbɔ ditsyi lə mi kenyɛ, bomu bidi etiki nnya ləwunsəkə utidi lə wə utsyɛ, lə iyifo ləwunsəkəbi itə mba lənɔ nnya.

³⁰ Bienyifo kulesa nə lembutə Ləwɔnɔ Kenke nyə disuəyuə. Itsyise Ləwɔnɔ Kenke befi bətsyɛ mi lekpo nə lete bə nə Onanto ebofo mi lə nkpə lə diyi fɛfɛ nəmə əsuə. ³¹ Biəntə lefonfi ləkɛ lə mi əsuə, biləkə ɔblɔ kekɛleke ku lefonyi bitsyiko lə mi akəsi. Biləkə lə mi nti kudukpɔkpo bimba, betidi eto diebiasəbiasə ku nsusu bua saa kenke fifi lə utidi əsuə. ³² Lə nnya kenyɛɛ, bitə lə mi bətsyuə eto asa lə ɛlɛ mi kaminsə lə biyifo kəfo ɛkpɛ bitə bətsyuə. Bifi abua bətsyɛ bətsyuə fe kase Onanto tsya dīfi mi alɛ ɔtsyɛ mi ɛyɛ lə Kristo əsuə.

5

Bisiə Nkpə Bo Ləkɛ Onanto Ɔkɛ.

¹ Se biyifo Onanto eto bebi lala esoo, ele bə bekplatsya lə bitsyɛ fe wə. ² Biləkə lelabi betɛ lə mi nkpəsiasiasə əsuə fe kase Kristo laala bo nya úfi wə əsuə fe kedī ka laanyi fififi útə Onanto lə bo disī. Nyamfo eyifo keditətə ka laakpə Onanto disuəyuə.

³ Se biyifo Onanto eto betidi esoo, yensile bə bakpo sɛsɔnɔdi ku asinsayifoyifo saa nye kunəkpə eto diye ko lə mi nti. ⁴ Nko ke yensile bə bətəyi kulesa butsyiko lə asinsa əsuə ku akənsa nye amumusa əsuə. Bomu ele bə bufi ləninsɔ butə Onanto. ⁵ Itsyise mi kosate yi biə utidi wə kɛɛ ni ɔsɔnɔdi nye leeyifo asinsa nye nkpə kunəkpə, embunyə kedikɔ lə Kristo ku Onanto eto sekakedikɔ kəmiə. Lə ɔnukuale əsuə, kənənsɛ lə asa əsuə akateko sifiəsumu.

⁶ Biəntə læ kuutsyuə saa læ ɔwɛ mi okpe ku etiki bimba saa, itsyise asa nyamfo eto kakle eso Onanto eto lefonyi looba lekpo læ mba nkpe letotidi əsuə nɛ. ⁷ Nyaso mi ku mə mamfloma ani bətsyuə læ mə eyifosa əsuə.

⁸ Itsyise kɔɔ, bəkɛ læ ketuntu əsuə, fɛɛ mɔmɔɔ, se bikafiani Bonamute eto betidi esoo, bifi bəkpe læ diyəndɛ əsuə. Nyaso bisia nkpe fe betidi ba nkpe læ diyəndɛ əsuə, ⁹ itsyise awɔnsa nnya laabɔ ketsyi læ betidi ba nsi nkpe læ diyəndɛ əsuə ni asa sɛɛ buyifo, asa buyifo læ kusu əsuə ku ɔnukuale tɛyitɛyi. ¹⁰ Bekplatsya læ bekase asayifoyifo nnya laakpe Bonamute disuəyuə. ¹¹ Biankɔ ani ku mba eto eyifosa nsi nye læ ketuntu nnya laambɔ awɔnsa saa əsuə. Bomu biləkə mə bete. ¹² Itsyise iyifo afanisa tinti bæ bedi etiki itsyiko læ eyifosa nyamfo eto okle əsuə læ kabɔbɔiɔ əsuə kula tsya. ¹³ Nya læ bələkə asa nyamə kenke læ diyəndɛ əsuə batée, ete boonyə mə ditsyɔbi nəmə kosate wuee nɛ. ¹⁴ Itsyise lesa saa nə bələkə batee lekplee, aabɔ bəhnyə læ diyəndɛ əsuə. Nyamfo eso baatɛyi bæ, “Sankli fə nwə nle selabe,

taka etsyi ɔkɔmə əbə,

læ Kristo læ uyəndɛ okpo fə læ əsuə.”

¹⁵ Nyaso bebe sinini kase binsi nkpe. Biənsia nkpe fe betidi ba lenyi kobe. Bomu bisia nkpe fe betidi ba nyi kobe. ¹⁶ Biyifo kusu ko ditu mi mfo eto keyifo kukɔnɔ, itsyise asa buayifoyifo læ lefe nə bonkpe mfo əbə ebe kato tinti. ¹⁷ Le nyasoo, bienyifo mi əsuə fe betidibuki. Bomu bəbɛbɛ læ bete asa nnya Bonamute əmə laala nkə biyifo. ¹⁸ Biənnə nte bikpə itsyise nyamfo akpe mi læ abuayifoyifo əsuə. Bomu bitə læ Lewɔnɔ Kɛnkɛ læ lefo disia læ mi kenke. ¹⁹ Nya bifi Awɔnisa Kɛnkɛ eto Kukue eto əsə eto etiki, ku atɛsɛ eto əsə, ku bɔfokanɔ eto əsə bidinko mi bətsyuə etiki. Nya bifi atɛsɛ eto əsə ku əsə minimini bɛtɛsə Bonamute læ mi akɔəsi. ²⁰ Bɛsɔ Boanto Onanto ani lefe saa læ lesa saa əsuə ɛyɛ læ Bonamute Yesu Kristo eto diye əsuə.

Usə Ku Usia Eto Nkpesiasia

²¹ Bɛbokosə mi əsuə kasɔ bitə bətsyuə fe kase biebu Kristo seka.

²² Bɛsio bokosə mə əsuə kasɔ bətə mə kosate eto bəsə fe kase baabokosə əsuə kasɔ kətə Bonamute əmə. ²³ Itsyise usə ni disɔ utə usia fe kase bafokanɔfɔ eto ditsyukpa eto disɔ ni Kristo. Ditsyukpa nəmə ni Kristo eto əsuə eto sinə nya Kristo kosate əmə ni se Ofomfokətə. ²⁴ Lə nyamfo esoo, fe kase bafokanɔfɔ eto ditsyukpa nəmə lɛbokosə əsuə kasɔ dɪtə Kristoo, nko ke ini bæ bəsia tsya bokasə mə əsuə kasɔ bətə mə bəsə læ lesa saa əsuə nɛ.

²⁵ Bəsə, belə mi bəsia fe kase Kristo léla bafokanɔfɔ eto ditsyukpa nəmə nya úfi wə nkpe útə læ ni disɔ seka. ²⁶ Úyifo nyamfo læ ufi uyifo bafokanɔfɔ eto ditsyukpa nəmə kenke utə Onanto læ lefe nə eto lefe úflə ni ku wə ditiki fe ntu ókpasə. ²⁷ Waanla nkə keni kukətsyuə saa læ kələ ni kukalɛbɛ saa læ kakpɔtsyi, nye læ keni kukətsyuə saa eto okle læ kətəkə læ ni. Ola nkə læ bafokanɔfɔ eto ditsyukpa nəmə læ diyifo kɛnkɛ, bəhnyə kabiakɔ saa læ ni. Lə balɔkɔsə ni kukɔnɔ fɛ bɛfi ni babɔnko læ wə ənəmi. ²⁸ Mmə ke ele bæ bəsə læ mə bəsia fe kase baala mə kosate eto əsuə eto sinə nɛ. Nya osani wə laala wə usiə, wə kosate ɔnlɛ bola. ²⁹ Kuutsyuə saa eenyifo wə əsuə eto sinə disiale. Bomuu, waalɛ se ola bæ læ sɛkɛ ale, fe kase Kristo leeyifo kətə mba bafokanɔfɔ eto ditsyukpa nəmə. ³⁰ Itsyise wə əsuə eto lekpa buni butə wə. ³¹ Fe kase Awɔnisa Kɛnkɛ eto Kukue lɛtɛyi nkə, “Lə

nyamfo eso osani du læ wə anto ku ambe oflo usu oko ku wə usiə nya mə inuə bamə loofiani əsuə eto sinə sɔni." ³² Kasɔnɔnɔ ka letsyoo, abiɔ kakpe læ ditiki nəmfo kəmiə. Mɔ ɛfi nnya fe Kristo ku bafokanɔfo eto ditsyukpa əsuə, banlɛ etiki budi ketsyiko. ³³ Fɛɛ ɛɛ etiki budi ketsyiko læ fintsya əsuə. Nya ni bæ, ele bæ mi utschuə saa la wə usiə fe wə əsuə, nya usiə saa tsya læ ubu wə usə.

6

Bisiə Nkpe Bo Diɲyə Itə Bebi Ku Antomə.

¹ Mi bebii, bitsyue mi antomə ku ambemə koto fe kase ɛnyɛ læ Kristo eto kusu əsuə itsyise nnya ni lesa nə letsyɛ bæ biyifo nɛ. ² Kɔfi kpekpe tute ko kɛnyɛtsyətsyə nkpe ni bənkə, "Bu fə anto ku fə ambe." ³ Isukosə ɛteyi nkə, "Bə læ ɛlɛkɛko fə læ əsiə nkɔ kəntsye læ kasɔ kamfo əsuə."

⁴ Antomə, biankpe mi bebi læblɔfi. Bomuu, bikulesə mə læ binə mə ku kɔlɛlɛ ɛyɛ læ Bonamute eto bɔfokanɔ eto kusu əsuə.

Elɛ Bə Bisiə Nkpe Kukɔnɔ Ku Mi Banamute.

⁵ Ndomufɔ, mimba leeyifo betidi bamba eto nyifoo, bebokosə əsuə kasɔ læ bitsyue mi kasɔ mfo eto banamute koto itsyi taa mi ketu kəmiə fe kase bietsyue Kristo eto ditiki koto. ⁶ Bienyifo nko læ lefe nə mə ənəmi ntəkə læ mi əsuə bæ læ batəsə mi eso bomuu, bifi mi əsuəale kenke biyifo lesa nə Onanto laala, fe Kristo eto ndomufɔ. ⁷ Biləkə kafo faa biyifo keyifo fe Bonamute əmə bənle ke buyifo kətə seka, nya inni utidinini saa. ⁸ Bekloma biə Bonamute ebofo utschuə saa kayo, ndomunya feni o-o, nwə nsi wə əsuə əsuə feni o-o ɛyɛ læ keyifo sɛɛ ka feeyifo kumə.

⁹ Banamute, mi tsya yifo nkomə ke bitə mi ndomufɔ. Biankpe mə sikpi, itsyise biyi biə nwə ni mi ku mə Onamute əmə kpe kato. Waambe utidi eto ənəmi læ etiki bola kələkə əsuə.

Bifi Lɛwɔnɔ Kɛnkɛ Eto Bemake Bikakɔ Lema.

¹⁰ Lə kalosəkɔ, kase biyifo bani ku Bonamute, læ isi ɛkɛ ale besɔ ɛyɛ læ wə əsuəale kplɛ nyamə əsuə. ¹¹ Bekpe mi bemake kenke bia Onanto ditə mi bæ læ befo buɲyə kekleke læ Obonsam eto awɛsu bua nyamə əsuə.

¹² Itsyise inni bo kuu betidi nɛ bəkɔ. Bomu bo ku awɔnɔ bua eto əsuəale, lɛwɔnɔ eto əsuəale eto baka, kawunsia tuu kamfo eto əsuəale eto baka, ku asa buayifoyifo eto baka ba nkpe kato eto əsuəale bɔnlɛ bəkɔnko. ¹³ Lə nyamfo esoo, bifi Onanto eto bemake kenke bekpe. Bə læ diyi bua nəmə əbə ditu mii, biofo buɲyə kekleke kakɔ lema nəmə isu kalosəkɔ, nya læ əsuəale læ isi ibu ɛkɛ mi læ əsuə.

¹⁴ Nyaso biɲyə kekleke! Bifi ɔnukuale eto Ditiki Sɛɛ nəmə bekle nkɛ fe abɔsu læ bifi kaseyifoyifo biti fe akɔsibi eto situ eto etisa. ¹⁵ Ditiki Sɛɛ nə lænə diyuə kabokoo eto bətɛyi, læ diyifo mi afɔkpa nya biokpe bisu lema. ¹⁶ ɛwunsə læ nyamfo əsuə, bifi bɔfokanɔ beɛ læ ani læ idi lesa nə loota mi əsuə læ lema. Itsyise nnya ni lesa nə loofɔ itə mi læ olontidi əmə ata mi wə kabe ka nte fe ute wə nɛ bunyə fla fla fla nya yaninsə ute əmə. ¹⁷ Nya bifi situ eto lemanpakpa nə ni Onanto eto nkɔ bɔfokətə biti læ disi ku Onanto eto ditiki nə ni kalande nə Lɛwɔnɔ ditə mi beɛ kekleke læ kɔni. ¹⁸ Bikato ola lefe saa kətə Onanto. Bɛtɔ Onanto eto bɔwunsəko kekleke fe kase Lɛwɔnɔ nəmə loote. Lə nyamfo esoo, biɲyə bikabe kusu, nya yaanlo mi ani. Bikato ola lefe saa læ mba lefiani Onanto eto betidi kenke eto disi.

¹⁹ Beto ola tsya læ mɔ disi bæ læ Onanto læ ufi lesa næ ele bæ nteyi okpe me læ kenye bæ læ nteyi Ditiki Sɛɛ nɛmɛ ku bofokanɔ læ sikpi mante mante əsuə, bæ læ mbe letsya nɛkə asakulakula nnya nkpe læ Ditiki Sɛɛ nɛmɛ əsuə nte. ²⁰ Ditiki Sɛɛ nɛmfo eso mini ɔtɔnkpe wə bəti bákpe læ diyɔ mfo nɛ. Beto ola bæ læ mfo ni bɔteyi ku unnyə fe kase ele bæ nteyi ni.

Bɔlɛ Mi Bokla.

²¹ Tihiko, bo ɔyimisani lala, wə leeyifo asa læ Bonamute eto kusu əsuə, ebubə ɔteyi mi kase minte ku keyifo ka kenke minlɛ mfo. ²² Botsyese ko minlɛ wə miə ubə ɔteyi mi kase bonkpe mfo nya læ okpe mi nkɛale.

²³ Boanto Onanto ku Bonamute Yesu Kristo læ bətə mi bafokanɔfo kenke, diyuə ku lelabi ku bofokanɔ. ²⁴ Onanto eto lefonə læ ditəkəko betidi ba kenke laala Bonamute Yesu Kristo ku lelabi manlo.

FILIPIFØ

Kukue Ko Paulo Læwøni Útæ Filipifø

¹ Mø, Paulo, ku Timoteo ba ni Kristo Yesu eto beyifoyifo læwøni kukue komfo.

Bufi bønle kætæ mi Onanto eto bafokanofø kenke ba nkpe læ Filipi nya biyifo bani ku Kristo Yesu, ewunsæ læ mi batønkotønko ku mi bawunsækotsyuæ tsya. ² Bøle bætø boæ Boanto Onanto ku Bonamute Yesu Kristo eto lefonæ ku diyua læ disiæko mi.

Paulo Áto Ola Læ Bafokanofø Ba Nkpe Læ Filipi Eto Disi.

³ Lefe saa næ ke minkloma mii, maaso mø Onanto ani læ mi disi ⁴ Nya lefe saa næ ke minle ola boto læ mible kenke eto disii, maato wæ ku disuæyuæ.

⁵ Itsyi læ kase bewunsæko me læ Ditiki Sææ næmæ eto keyifo æsuæ idu læ kaso ketsyikoko ibæ ese mómø eso. ⁶ Mfo nnø miæ Onanto wæ ditsyiko keyifo sææ kamfo kaso læ mi ntii, ebusukosæ ke isu ese kalosæko læ Kristo Yesu eto dibæfe næmæ.

⁷ Bekpe me læ nsusu lefe saa nya elæke itæ bæ nkebu disi ketsyiko læ mible æsuæ nko. Itsyise mible efi kætsyuæ læ kusu ko Onanto dítæ me, mómø æmæ minlabe læ diyo ku læ lefe næ mísæ læ mø æsuæ æsuæ bæ læ nta Ditiki Sææ næmæ disi bæ læ betidi læ bafo ni banø bænyæ kekkeke. ⁸ Onanto ni mø odansæ nkæ sitinti minle bótæyi minkæ lelabi næ eto okle nkpe læ Kristo Yesu æsuæ úte boø, ni okle minfi minle mi butæ næ.

⁹ Nlæ ola boto miæ mi lelabi næ nkpe mii, læ disi lebe kato lekpe lesø, læ befo ditiki næmæ kaso bønø kala kælækæ kukønø kætæ æsuæ. ¹⁰ Nyamfo luutæ befo lesa sææ bulækæ kætæ æsuæ bæ læ Kristo eto diyi næmæ æsuæ, biuyifo basææ ba æsuæ dikpilolo saa læmbøke. ¹¹ Ewunsæ læ nyamfo æsuæ, bæ læ kasæyifoyifo ka eto okle Yesu Kristo hã lætæ utidi leeyifoo, læ keyi mi æsuæ, bæ læ befi babesæ Onanto kato, bætæ wæ dibu ku atesæ.

Utidi Wæ Leeyifo Yesu Eto Keyifo, Ebunyæ Nkpe.

¹² Mø bayimi, nla miæ bete sitinti miæ asa nnya dítu mææ, æbæ ewunsæ bæ Ditiki Sææ næmæ æbæ dínýæ sætosusu bomu. ¹³ Itæ nyasoo, bamamanyæ ba kenke nkpe læ lekayo mfo ku betidi bamba kpæ ba kenke nkpe læ lekayo mfo ænyæ bætæyuæ lekpo bæ bákpe me læ diyo itsyise nyifo Kristo eto uyifoyifo eso. ¹⁴ Ewunsæ ku nyamfoo, mø bokpe læ diyo esi itæ bafokanofø kpæ esi bakpe utu bawunsæ læ Bonamute æmæ æsuæ itæ bensiate sikpi læ Ditiki Sææ næmæ budi ku ute.

¹⁵ Læ sitintii, mæ nti betidi eto bætæyuæ aayæ læ kutsyuææ kpøkpø æsuæ kedi Kristo eto ditiki næmæ kate, nya baala bæ baatanko me læ ni bótæyi æsuæ, fææ bætæyuæ eeyifo nnya ku nsusu sææ. ¹⁶ Lelabi dítæ betidi eto lekpa nuæfæ næmfo bæ babe Ditiki Sææ næmæ letsya mmæ, itsyise beyi bænækæ bokpe Onanto lékpe me nke nta Ditiki Sææ næmæ disi. ¹⁷ Fææ betidi eto lekpa tutæ ábe Kristo letsya læ kusu ko æmæ boonyæ kutækæ kætæ mæ suæ eso, nya inni læ onukualæ æsuæ, bomu bæ læ beyifo nko læ kanyi ka minle bunyæ læ diyo næmæ kafa læ kabe kato kaso.

¹⁸ Fææ nyamfo menyifo kulesa. Nya ni bæ utsyuæ abe Kristo letsya læ sidia, sidia æsuæ o-o, læ onukualæ æsuæ o-o, mø alææ, bæ bæbe Kristo letsyaa, nnya mate aakpe me disuæyuæ. ¹⁹ Nya muusukosæ disuæyuæ næmæ bunyæ

itsyise nyi miä eye lä mi olatoto äsuä ku lä böwunsäko bo laabö ketsyi lä Yesu Kristo eto Lewönö äsuä, boolakä me lä diyo. ²⁰ Nnya äsuä mimfi änä mintäkä ku minle kusu bobé kekleke ni bæ medi kofani lä mö keyifo äsuä. Bomu bæ lefe saa, ku lä titlu mömö, lä nkpe nkéale ku mö äsuäale kenke, bæ muunä dibu mboko Kristo, lä nkpe nkpä o-o nye lä bukpä minkpe tsya.

²¹ Nya be ni nkpä? Lä mö kutsyää, nnya ni bæ lä nsi nkpä ntä Kristo. Nya lä nkpee, nnya bomu luusi yooboko me kutäkä eso ne. ²² Lä nnya ete minsi muusiä nkpä, eni muuyifo keyifo ka luubä kutäkä. FEE mante nnya ele bæ mfi lenti, ukpä lee nkpä. ²³ Mö nsusu ämä lä akpa äsuä. Eni moola tinti miä maabö lä nkpä bomfo nsu nsiä lä Kristo öflo, itsyise nyamfo aléke eso famfamfama. ²⁴ FEE lä mi esoo, efe bæ nsi nsiä nkpä lä kawunsiä kamfo. ²⁵ Se mimfo nyamfo minö nko esoo, nyi miä muusiä lä mimble kenke öflo nsukosä nyifo bo kenke minle buyifo bæ lä busu setö, lä bunyë disuäyüä lä Kristo bofokanö äsuä. ²⁶ Nyamfo luutä bæ lä mbä mi öflo bioo, biunya kusu bebesä äsuä kato eye lä me äsuä bæ biyifo bani ku Kristo Yesu eso.

²⁷ Lesa nä lefé mömö ni bänkä bisiä nkpä bo dinyänko mba léfo Kristo eto Ditiki SEE nämä bánö. Itä bæ lä mbä mi öflo o-o, mömbä o-o, lä nno ntsyiko lä mi äsuä bänkä biñyä kekleke lä lewönö ku nsusu äsuä nya biñyä kenyekani lä mi bofokanö äsuä benle Ditiki SEE nämä disi bota. ²⁸ Biante mi balo sikpi. Bomu biñyä ku utu kekleke. Nyamfo loote mä bæ mä ebonya bedufäsä kaso nya mi ebutäkä mä kato, itsyise Onanto nwä nle bökpö kätä mi, ebutä bitäkä kato. ²⁹ Itsyise bätä mi kusu bæ bisumu Kristo inni bæ lä befo wä bänö ete eso, bomu bæ lä biñyä kanyi tsya lä wä disi eso. ³⁰ Nya mömö, bekronko me lema nämä. Lema nämä biñyä mikakpö kö ämä ete ne. Nya fe kase bæno, ni ämä ke ete minsi minle bökpö ne.

2

Ele Bä Bebokosä Äsuä Kasö Bitä Mi Batsyua.

¹ Mfo nno miä mi nkpä bo benkpe lä Kristo äsuä, ätä biñyä äsuäale. Nya wä lelabi läyüäsä mi ketu. Biyifo bani ku wä Lewönö, nya benle mi äsuä wökökökökö lä kaföekpe ku kaminsänynyä äsuä bitä batsyua. ² Nnya lä nko ini sitintii, nyale muukänko mi miä bitä lä nyä disuäyüä bæ nsusu böni ku lelabi lä léke bo nya lä biyifo löni lä lewönö ku disibubu äsuä.

³ Bienyifo kulesa nä lete mö mate hä eto lelékesä nye äsuä katobäsäbesä eto ditsyäbi. Bebokosä äsuä kasö, nya bibu betidi bamba fe baléke baso mi. ⁴ Nya bæbëbe betidi bamba eto kasë, inni fö mate eto lelékesä ete.

⁵ Bitä lä nsusu bo léke Kristo Yesu, lä böke mi tsya. ⁶ Nnya ni bæ ite bæ okpe Onanto eto ditsyebi tsyaa, wöemfi nnya lä äsuäale äsuä nkä lä okate ku Onanto. ⁷ Bomu lä wä kosate eto lelabi äsuä, úfi lesa saa nä nte wä útä kafo faa, nya úyifo wä äsuä usumutidi. Nya úbä bále fe kawunsiä kamfo eto utidi. ⁸ Utidi eto ditsyäbi léke wä nya öbokosä äsuä kasö nya óye lä kototsyüetsyue eto kusu äsuä úsu taa ukpä kämiä, ukpä lä uyikabiä äsuä. ⁹ Eye lä nyamfo esoo, Onanto äbesä wä kato ka nso kenke, nya úfi diye nä nso bömö kaso diye saa ütäkä wä. ¹⁰ Nya lä bakpadi Yesu eto diyee, ele bæ asayifoyifo nnya kenke nkpe kato ku kasö ku nnya nkpe lä kasönti se akonki bätä wä. ¹¹ Nya mömble luufe kenyë batëyi bæ Yesu Kristo ni Bonamute, bæ lä befi batesä Onanto wä ni Boanto.

Biyände Fe Befandebi Lä Kawunsiä Kamfo.

¹² Nyaso, mo bayimi, fe kase bietsyue me koto lefe saa, ite ba mimbə la mi oflo momo tsyaa kulaa, isi efe ba bitsyuə koto beso. Bekplatsya kekleke la bifi sikkpitete ku ketinkə biyifo keyifo ka diyanko mi buləkə. ¹³ Itsyise Onanto le keyifo la mi əsuə lefe saa nkə la yuutə betono bitsyue asa nnya utsyue utsyə koto.

¹⁴ Biankpe kənə nye beto taflatsyə la kulesa buyifo əsuə. ¹⁵ Itə bə la kawunsuə biabia ka diyi ku abuayifoyifo mfoo, mii, biyifo Onanto eto bebi ba lekpa nya beele ku dikpilolo saa ləmbə la mi əsuə. Lə biyənde la kawunsiə eto betidi eto nti fe kase befandebi ləyənde la kato seka. ¹⁶ Befo ditiki nə ləətə nkrə nəmə beele kekleke, bə la Kristo eto diyi nəmə əsuə, mofo lekəəsi boso katəyi minkə mentsyetsyi bimba nye ményifo keyifo bimba. ¹⁷ Mi bofokano la Bonamute əsuə ku mi keyifoyifoyifo te fenkə keditətə kətə wə. Eni mo koto bokpo la kaso ekəko keditətə kamfo. Nya la ibə nkoo, yooke me okoe nya muunyə disuəyuə tinti ku mi mble. ¹⁸ Nko ke ini ne bə mi tsya nyə disuəyuə beto keyudu ku me ne!

Timoteo Ku Epafrodito.

¹⁹ Lə Bonamte atono, yembokle, mootsyese Timoteo mi oflo, bə la usinkli ubə otəyi me kase asa nte la mi oflo, la nsi nyə disuəyuə. ²⁰ Lə onukuale əsuə, mimbə kuutsyuə saa wə leefi kətsyuə la mo ku mi etiki əsuə fe wə. ²¹ Nya bafefee, utsyuə saa le wə ləlekəsə ete bobə, nya inni nnya ni Yesu Kristo eto kusu eto ale. ²² Fəe mi kosate yi biə Timoteo aləe, əwunsəkotsyuə uni utə me, kase wəkəanko me la keyifo kamə əsuə fe ubi ku anto itə Ditiki Səe nəmə eto busənsə əsuə. ²³ Nyaso nle kusu bobə miə, la nyə kase asa nyamə luubə itsyə ku me koo, mootsyese wə mi oflo mlə. ²⁴ Nya mfo nno tsya miə Bonamute əmə kosate ebutə me kusu nkə mbə mi oflo la lefe kliminti əsuə.

²⁵ Mbu tsya miə ele bə ntsyese bo oyimi Epafrodito mi oflo, wə dinyəko me kekleke la Onanto eto keyifo əsuə. Wə ni mi otəye wə bətsyese mo oflo biə ubə əwunsəko me. ²⁶ Se unyi nkə bəno biə əsuə abia wə esoo, ilə wə tinti nya ola kekleke nkə wəəbə unyə mible. ²⁷ Lə sitintii, onə bufi kekleke ibu seke la ukpə. Fəe Onanto ənyə wə kaminə, nya inni wə mate bomu ku mo tā. Lenni nko eni mo kanyinyənyə eto bitsyikə eboso me ani ku butsyi. ²⁸ Nyamfo kulaa eso minla miə matsyese wə mi oflo la binyə wə, la binyənkə wə disuənyə, nya mintsya loola nwonə mo utu siə kaso seke. ²⁹ Nyaso befo wə ani ənuə, binyəko wə disuəyuə la Bonamute eto diye əsuə. Bitə betidi bamfo eto okle dibu. ³⁰ Itsyise ufi wə əsuə utə nya untə kpə la Kristo eto keyifo ka nkə woawunsəko me la nyifo ka biamfo mə bəwunsəko nyifo eso.

3

Biemfi Esuə Bitə Esuə Eto Sinə Eto Asayifoyifo.

¹ Kafefekoo, mo bayimi, binyə disuəyuə bə biyifo bani ku Bonamute. Yenlə me bə nsi nwonə asa nyamfo ke ntsyese mi, itsyise nyamfo luutə buinyə kekleke ne.

² Bele ola biñyə bikabe babuayifo bamfo ba leeyifo asa fe bakpa, betidi ba ləənyə kekleke bə bala əsuə eto sinə, ini lelolala. ³ Bo ni mba léfo lelolala eto lekpa inni mə, itsyise boesumu Onanto eye la wə ləwəno əsuə nya boənyə disuəyuə se buyifo bani ku Kristo Yesu eso. Nya boemfi əsuə butə əsuə eto sinə bola eto lekpafoyifo.

⁴ Nya læ utsyuæ ebu nkæ woofu æsuæ bufi kætæ lelolala eto lekpa buyifoo, eni mæ bomu ele bæ mfo æsuæ eto sinæ eto lekpayifoyifo eto asa ntæ æsuæ nso. ⁵ Mæ, se bále mæ eto diyi flamfla lee, nnya bála mæ lelo næ, Israelnya tinti mini nya mbæ ntsyi læ Benyamin eto kafo. Hebrinyæ kosate kosate wæ eto anto ni Hebrinyæ tinti wæ mini næ. Nya læ Yudafo eto kofi æsuæ, nyifo Farisinyæ. ⁶ Nya læ kætsyuæffi læ Yudanyædidi æsuæ, nyifo læ nnya æsuæ kekleke itæ bæ ntækæko Kristo eto bafokanæ kama nte mæ ohiã tinti. Nya læ býe læ Yudafo eto kofi æsuæ, dikpilolo saa æmbøkæ læ mæ itsyise, nyifo læ ko æsuæ tinti.

⁷ Fæ læ kutækæ kutsyuæ akæ læ nnya æsuæ itæ mæ ko æmæ tsyaa, mæmæ, læ Kristo esoo, efiani asa bimba nnya læmbæ kutækæ saa itæ mæ. ⁸ Sitintii, mfi nyamfo kenke fe asa nnya læmbæ kutækæ saa, itsyise mbæ nyæ ntsyæ lekpo miæ Kristo Yesu hæ ni Bonamute nya nyamfo afe mæ eso asa fæfe kenke. Læ wæ esoo, ntó lesa saa nkpe nya mimfi asa fæfe kenke fe kuku eto ekubi bæ læ Kristo læ oka mæ kóni bonko wæ læ buyifo bani, ⁹ læ mfi mæ æsuæ kenke ntæ wæ. Nyasoo, minsini æææ itæ mæ æsuæ eye læ asayifoyifo læ kusu æsuæ læ kofi komæ kalo. Kææ ka ni læ Kristo bofo kanæ æsuæ hæ mofo buyifo. Kææ ka Onanto hæ lætæ eye læ bofokanæ læ wæ æsuæ. ¹⁰ Nya lesa næ minla ni bæ læ nte Kristo ku æsuæale nnya díetæ ótakasæ wæ utsyi ókomæ úbæ nkpæ. Nya læ nnya kanyi ku wæ, læ nyifo lóni ku wæ læ wæ ukpæ æsuæ, ¹¹ ku kusubebe bæ Onanto ebetakasæ mintsyia utsyiko ókomæ oboko nkpæ.

Paulo Áteyi Kase Ele Bæ Uyifo Bæ Læ Unyæ Kayofofu.

¹² Minle bôteyi minke mbutækæ kato nye mbæflæ nlo. Bomu nle bokplatsya kekleke bæ læ mfo kayofofu ka Kristo Yesu luufi utæ mæ. Itsyise Kristo Yesu éyifo mæ nkæ mfiani wæ ole. ¹³ Læ sitintii, mæ bayimi lala, mamfo nno miæ mæ kóni éboka kayofofu kamæ. Bomu lesa næ minle bokplatsya læ nyifo ni læ nta nnya díkæfe æsuæ læ mfi ænæmi ntækæ læ nnya nte seto eto kóniboka æsuæ. ¹⁴ Nyaso meetsyetsyi bebembe bæ læ nsu nsa usunklu æmæ nyila, bæ læ mfo kayofofu ka Onanto lékpadi mæ nkæ mbæ mfo læ kato eye læ Kristo Yesu eso.

¹⁵ Bitæ læ nsusu bomfo læ bøkæ bomba díkæbe læ Læwæno Kenke æsuæ. Nya læ mi utsyuæ kpe nsusu bamba ntsyuæ, Onanto ebulækæ nyamfo ote mi ekpa wuee. ¹⁶ Niæ, niæ, nniæ, bitæ læ býe busu seto læ kusu ko æsuæ búkaye ibæ ese mæmæ.

¹⁷ Mæ bayimi, bebe mæ eyifobi æsuæ býe. Bele ola bebe mba nsi nkpæ læ dítsyæbi ææ æsuæ fe kase búsiæ bote mi seka. ¹⁸ Mbôteyi mi nyamfo sesia, sesia mfe nya mæmæ, nsi nle mi nnya bôteyi ku binæntu miæ bætsyuæ kpæ eto nkpæ bo bensi ætæ beyifo balo itæ Kristo eto ukpæ læ uyikæbie æsuæ. ¹⁹ Betidi bamfo eebudufe læ kanyimanlo manlo eto ute æsuæ. Itsyise mæ kafo ni mæ onanto. Nnya ni afanisaa, nnya æsuæ bomu bænyæ disuæyuæ nya befi mæ nsusu bætækæ læ kawunsia eto bikæ æsuæ. ²⁰ Fæ, bo alæ, bo umæ ni kato nya buiyæ bônle bo Ofomfokætæ wæ ni Bonamute Yesu Kristo kusu bobe bæ læ utsyi kato ubæ. ²¹ Wæ loofloma bo æsuæ eto sinæ sia læmbæ ale uyifo se fe wæ kosate eto æsuæ eto sinæ sia nkpe læ dinyændæ æsuæ eye læ wæ æsuæale æsuæ. Nya læ æsuæalæ nyamæ ke æsuæ, wuunæ lesa saa okpe læ wæ kofi kalo.

4

Paulo Áteyi Filipifo Lesa Nə Ele Bə Beyifo.

¹ Nyaso, mo bayimi lala ba lefe bitə mə, ba minla miə məəkənyə. Biakpe mə disuəyuə tinti nya maaso lekəesi kabesə əsuə kato lə mi disi. Mo bayimi lala, nko ele bə biŋyə kekleke lə mi nkpə lə Bonamute əsuə nə.

² Nlɛ Ewodia ku Sinteke lekpa kpa miə bəno bətsyuə kaso lə besinkli bisie fe bayimisiə lə Bonamute eso. ³ Nya mi tsa ba ni mo beyifotsyuə lalaa, nla miə bəwunsəko besio bamfo. Itsyise bəyifo keyifo kekleke bəwunsəko mə bə lə busənsə Ditiki Sɛɛ nəmə ku Klemens ku mo beyifotsyuə bamba kenke ba eto aye nkpe lə Onanto eto Nkpə eto Kukue kafo.

⁴ Binyə disuəyuə lefe saa bə biyifo bani ku Bonamute əmə. Nsi nlɛ bəteyi bio miə binyə disuəyuə.

⁵ Bɛkɛ disuətsyə bitə utsyuə saa. Itsyise Bonamute əmə eto dibəfe ebəfi.

⁶ Biənsiə bikala kawoŋo lə kulesa əsuə, bomu bikato ola bikətə Onanto lə lesa saa nə lehiə mi əsuə, bikaso wə ani itsyi taa mi ketu kəmiə ke. ⁷ Nya Onanto eto diyuə nə nso kawunsiə eto utidi eto kasonoŋo saa, lə lelə mi ketu ku nsusu ditsyə lə ləniyifoyifo ku Kristo Yesu əsuə.

⁸ Lə kalosəkoo, mo bayimi, bitə lə lesa nə nso kəno ku nnya diŋyə itə atesə lə iyi mi nsusu kəmiə, nyamfo ni lesa nə ni ɔnukuale, lesa saa nə diŋyə itə dibu, lesa saa nə ni lɛsɛ, lesa saa nə lekpa, lesa saa nə laano bobɛ ku lesa sa nə diniyenko utidi nɛ. ⁹ Bisie nkpə lə ləsanə bəkase ku bəfo bitsyiko mo ɔfo, itsyi lə mo etikididi ku mo eyifosa tā əsuə. Nya lə Onanto wə ləətə diyuə lə usiəko mi.

Paulo Áso Filipifo Ani Lə Ɖtəsa Nya Bətə Wə Eso.

¹⁰ Lə mo ləniyifoyifo ku Bonamute əsuə, iyifo mə disuəyuə tinti bə lə lefe kentsyɛ kamaa bisie bɛlɛ buləkə kate mə biə bifi kətsyuə lə mə əsuə. Inni bəteyi minlə miə bəni mə lə lefe nəmə, bomu kusu ete yəntə bə biləkə bəte nko. ¹¹ Nya inni bəteyi minlə miə lesaatsyuə ahiə mə, bomu mbókase lə lesa saa əsuə ku lə kalebe saa miə lesa nə kee nte məɛ, dufə mə ənə. ¹² Nya lesa nə ini bə lesa hiə fə ku lesa nə ini bə, ləsa tsyə fə eso kase fahiā, mbokase kobe komfo. Itə bə lə kalebe saa ku lefe saa nyi kase muusiə nkpə, imi mə o-o, kukpensə lɛ mə o-o, ɛlɛkɛ itə mə. Lə ite mə kpə o-o nye elonko mə tsa. ¹³ Ɖsuəale nnya Kristo ditə məɛ, nnya ləətə mafo nyamfo kenke əsuə nə.

¹⁴ Fɛɛ biyifo ɛlɛkɛ tinti bə bəwunsəko mə lə mo bulə kəmiə. ¹⁵ Nya mi Filipifo kosate yi biə idu lefe nə mindu lə Makedoniaa, nya miŋtsyiko Ditiki Sɛɛ nəmə letsya bobɛ kasoo, mi hā ni bafokanofo eto ditsyukpa nə nlɛ mə bəwunsəko, kətə mə asa. Kutəkə miŋyə o-o, bəso ɛso mə o-o, mi hā ni mba dikəno mə. ¹⁶ Lefe nə minke lə Tesalonika kulaa tsyaa, se minhiə bəwunsəko, bəwunsəko mə lefe kpə. ¹⁷ Nya inni ətəsa minhiə itsyi mi ɔfo eso, bomu kutəkə ko mi luunyə bəyenko lə ətəsa nyamfo əsuə. ¹⁸ Bəfo mə kayo kenke. Nya bəfo mə kayo besonsə kase ele be itsyə. Ɖtəsa nya kenke bətsyese mə bəyenko lə Epafrodito əsuə əbə ɛka mə kəni. Ɖtəsa nyamfo eyifo fe keditətə eto asa nnya laanyi fififi befi bətə Onanto nnya didufə wə ənə nya ɛkpɛ wə disuəyuə. ¹⁹ Nya bo Onanto kosate ebətə mi ətəsa nnya kenke loohiə mi ɛyɛ lə Kristo Yesu eto setabike ku diyənde kplɛ nəmə ɛsuə.

²⁰ Bitə lə bətesə Boanto Onanto itsyi manlo isu manlo kenke. Ibə itə.

Kəsia Fəfə.

²¹ Məəsiasə mba ni Onanto eto bebi ba ni Kristo Yesu eto bale kenke o-o. Nya bayimi ba nkpe læ mo oflɔ mfo tsyaa, bæ bæə siəsə mi o-o! ²² Betidi ba kenke léfo Onanto bánɔ nkpe mfo əsiəsə mi kukɔnɔ, titlu mba nkpe læ Roma eto Okankplɛ eto diyo.

²³ Lə Bonamute Yesu Kristo eto lefonə læ disiəko mi.

KOLOSEFՉ

Kukue Ko Paulo Ləwəni Útə Kolosefo

¹ Mə, Paulo, wə eyə lə Onanto eto ketsyue əsuə eso mimfiani Kristo Yesu eto ətənkpe, boko bo əyimisani Timoteo wə nle kukue komfo bəwəni. ² Bufi ko bəle bo bayimi ba nkpe lə Kolose ba dikafo Kristo bəno sitinti butə. Bəle Onanto wə ni bo Anto bəto bəə lə ufi wə lefonə ku diyue utə mi.

Paulo Áso Onanto Ani Lə Kolosefo Eto Disi.

³ Lefe saa lə bəle ola botoo, boaso Onanto wə ni Bonamute Yesu Kristo eto Anto ani lə mi disi. ⁴ Itsyise bəno kase bəfo Kristo Yesu bəno ku kase biala mi bayimitsyue bafokanəfo kenke. ⁵ Lefe nə Ditiki Səe tinti nəmə leka mi əflo bubəə, bəno kusubebe ko nkpe lə ni. Yanso mi bofokanə ku lelabi teke lə lesa nə bənle kusu bobə balə bətsyə mi lə Onanto eto kato əsuə. ⁶ Ditiki Səe nəmə lə bobə kakpe nya lenle ebibi bənwə lə kawunsia kamə kenke, fe kase dıyifo lə mi tsya əsuə seka, idu lefe nə bəno kase Onanto ləənə utidi kəfo nya bəno ni kasə tututu. ⁷ Bəno Onanto eto lefonə nəmfo eto etiki eyə lə bo uyifotsyue lala Epafra wə dıyifo Kristo eto keyifo ku ənukuale lə bo kenye. ⁸ Wə dıbə óteyi bo lelabi nə Onanto eto Ləwəno nəmə difi útə mi.

⁹ Lə nya esoo, idu lə lefe nə bəno mi kəsə, búkato ola lefe saa lə mi disi kəto Onanto bəə, ufi wə bote ku lelabi eto nsusu okpe mi lə əsuə, eyə lə kobe kenke ku kasəno ka Ləwəno nəmə ləətə əsuə. ¹⁰ Itə lə befo nkpe busia fe kase Bonamute əmə laala nya lə bofo wə lelabi buyifo lefe saa. Lə mi nkpəsiasia lə buyi ku kəsyifoyifo ku Onanto eto bote kakpe. ¹¹⁻¹² Onanto lə ufi wə əsuəale kplə nnya ntəkə əsuəale saa kato okpe mi lə befo buńyə lə bulə saa eto kenye ku dibusə. Lə bifi disuənyue ku leninsə bitə Boanto Onanto wə dıtə bəflo bofo kedikə bunyə lə nka ólə útsyue wə betidi lə wə sekakedikə eto diyənde əsuə. ¹³ Wə dıləkə bo utsyiko lə ketuntu eto əsuəale əsuə nya ókpa bo oboko wə Ubi lala eto sekakedikə. ¹⁴ Nwə əsuə eyə búnyə bofo itə úfi bo abua ótsyə bo.

Nwə Eto Okle Ni Onanto Eto Ubi Emə Ku Keyifo Ka Úyifo.

¹⁵ Kristo eto ditsyəbi ələkə Onanto wə bońnyə ku ənəmi eto ditsyəbi kate. Ókə fe béyifo asayifoyifo saa kenke. ¹⁶ Itsyise eyə lə wəə, nya Onanto dıyifo asa nnya kenke nkpe kato ku kasə, nnya bənyə ku nnya bəńnyə, ekə lə awəno eto əsuəale kenke, banamute, baka ku əsuəalefo saa tsya eto okle. Onanto éyifo kawunsia kenke eyə lə wə itə wə. ¹⁷ Kristo akə fe Onanto dıyifo lesa saa, nya eyə lə lənyifoyifo ku wəə, nya lesa saa dınyə ni kəńyənko pəpəpə nē. ¹⁸ Wə ni disi itə wə əsuə nnya ni bafokanəfo eto ditsyukpa nəmə. Wə ni kaka dińnyə ni nkpe ketsyiko. Onanto eto Ubi əmə ni ututə nya wə ni nwə létaka utsyiko ókəmə úbə nkpe, bə lə udi ututə lə asa nnya kenke nti. ¹⁹ Iyifo Onanto eto lalabi nkə ditsyəbi nə tutuutu nkpe wəə, lə ləkə wə ubi əmə tsya. ²⁰ Isi iyifo wə lelabi tsya nkə lə uyifo bani ku kawunsia kenke, nnya nkpe lə kasə mfo ku nnya nkpe kato kenke. Ubi əmə eto kəto ko ókpo kasə eyə lə wə ukpə lə uyikabie esuə, ko dına diyue nəmfo leboke nē.

²¹ Kɔ kabia ákɛɛ lə mi ku Onanto eto nti, nya bikisi wə lə mi nsusu kəmiə lə abua nnya biyifo eso. ²² Fɛ mɔmɔɔ, úsikli ófo mi kafa faa, eyɛ lə uyikabie eto ukpə wə Ubi díkpe lə mi disi eso. Eyɛ lə ukpə əmfo əsuə, nya Onanto dísinkli ólo mi utsyɛ lə wə ənəmi fe mba bəfləsə ntu nya keni nye dikpilolo saa ləmbə lə əsuə, lékpa kɛnkɛ seka. ²³ Nyaso efe tinti bə befo buɲyɛ bɛlɛ mi bɔfokanɔ lə kɔni kekkele. Bunte kekkele lə bofo bunyə sitinti, nya boembu ləkə bo nsusu butsyiko lə kusubebe kɔ Ditiki Sɛɛ nəmə dinə léboku bo əsuə. Ditiki Sɛɛ nəmfo əsuə bábɛ letsya bətə kawunsiɛ eto asayifoyifo kenke, nnya eto uyifoyifo mɔ Paulo díbə ófiani.

Paulo Éyifo Keyifo Fe Bafokanɔfɔ Eto Ditsyukpa Eto Uyifoyifo.

²⁴ Mɔmɔ, iyifo mɛ disuəyua bə nlɛ kanyi bunyə lə mi disi eso. Nya kanyi ka minlɛ bunyə lə əsuə eto sinə əsuə mfoo, lɛ mɛ bɔwunsəkɔ bə lə mflɔsə Kristo eto kanyi útə nkə nyə lə bafokanɔfɔ eto ditsyukpa nə ni wə əsuə eto sinə eto disi. ²⁵ Onanto átsyese mɛ nkə mfiani wə uyifoyifo bə lə mbe wə ditiki nəmə letsya ntə mi ku betidi ba kenke lə banɔ kasɔ ekpa wuee. ²⁶ Ditiki Sɛɛ nəmfo eyifo lekulasa kɔɔ, nya úkələkə óte wə betidi. ²⁷ Onanto eto ketsyue keni bə lə uləkə akulasa nyamfo ote wə betidi lə bate, akulasa fo asi nya diyi ku atɛsɛ mfo. Nya akulasa nyamfo ni bə Kristo nkpe lə mi ketu kəmiə itə mi tsya nkpe kedikɔ lə Onanto eto diyəndɛ əsuə. ²⁸ Nya Kristo əmfo bɔnlɛ letsya bobe kətə utsyua saa nɛ, nya lə kobe saa əsuə boalɛ mə kɔlɛ kate mə asa bə lə bɔkpa mə utsyua saa busuko Onanto eto ənəmi fe mba diyifo bani ku Kristo ba díkabe baflo seka. ²⁹ Nyamfo eto otsyɛkle mimlɛ kakplatsya ku əsuəalɛ nnya kenke Kristo leefi kakpe mɛ lə əsuə nnya nlɛ keyifo lə mɛ nɛ.

2

¹ Nla miə bɛtɛ lekplatsya nə minlɛ lə mi ku Laodikeafɔ ku betidi ba kenke bo ku mə dimantsya tɔ ənəmi ku ənəmi bote bətsyua eto disi. ² Meeyifo nko bə lə bənyə əsuəalɛ lə mə ketu kəmiə lə beyifo bani tsya ku mə bətsyua lə lelabi əsuə. Isi ensoo, itə kase bofo asa kasɔ bɔnɔ kukɔnɔ, bə bətsyə lekpo Onanto eto asakulakula əmə ni Kristo. Nyamfo ni bikesinɔkɛ biə lefo koya tinti. ³ Kristo ni safui sia laasini Onanto eto kobe ku kobɛtɛtɛ eto akulasafɔ koya nyamfo. ⁴ Nyaso nlɛ mi bɔtɛyi minkɛ biəntə lə kuutsyua saa lə ɔwɛ mi okpe ku etiki eto kənə bimba niə niə niə ete fe ɔnukualɛ kpe lə nnya tsya. ⁵ Itsyise ite bə bɛnlɛ mɛ bunyə lə əsuə eto sinə əsuə tsyaa, nkpe lə mi nti lə lɛwɔnɔ əsuə, nya iyifo mɛ disuənyua lə kase bɛkɔ binyə kekkele lə mi Kristo bɔfokanɔ əsuə eso.

Utidi Eto Nkpesiasia Bo Lɛflɔɔ, Kpe Lə Kristo Kəmiə.

⁶ Kase befo Kristo Yesu ku mi lɛkɔəsi kenke fe mi Onamutee, biyifo bani ku wə nko. ⁷ Bitə lə keyudu lə kənyə kedufəkɔ katsyo lə wə, fe kuyi eto keyudu leedufe lə kasɔ. Beto mi nkpə bitəkə lə wə mi bɔfokanɔ lə bumua alɛ fe kase báte mi. Lə biyi ku leninsɔ itə Onanto lefe saa.

⁸ Nyaso bebe biə kuutsyua saa manwɛ mi uyifo mi ndomufɔ eyɛ lə bɛtidinini eto kobɛtɛtɛ bimba kɔ nyɛ lə akpa nya báyani bətsyə bɛtidi ku kawunsiɛ eto awɔnɔ eto əsuəalɛ eto kate ka lanyɛ lə Kristo eto asatɛtɛ eto esu əsuə. ⁹ Itsyise Onantotidi eto ditsyəbi kenke nə lɛflɔ akɛ lə Kristo eto əsuəalɛ eto sinə əsuə lə wə utidididi eto ditsyuaɓi nəmə əsuə. ¹⁰ Nya

se buyifo bani ku wə, wəə ni disɪ itə awɔnɔ eto əsuəale saa ku awɔnɔ eto baka saa, ete bə bo nkpə tsya aflɔ lə kusu saa əsuə.

¹¹ Se buyifo bani ku Kristo eso biyifo fe mba bála lelo, inni lə kase kawunsiə eto betidi leeyifo, bomuu eye lə Kristo əsuəə, Onanto ələkə mi ɔbɔnko lə əsuə eto sinə eto abuayifoyifo eto əsuəale eto kalo. Nyamfo ni lelo nə bála mi eye lə Kristo əsuə nə. ¹² Itsyise lefe nə bəfləsə mi ntuu, bəbikə mi ku Kristo, nya eye lə nnya əsuəə, batakasə mi bənyənsə ku Kristo lə mi bofokanɔ eso, lə Onanto eto əsuəale nyamə əsuə, wə nwə ni létakasə wə utsyiko ɔkɔmə óboko nkpə.

¹³ Lefe ditsyuə nə léfée, bikpe lə ləwɔnɔ əsuə lə mi abua nnya biyifo eso, itsyise biədi Yudafo ba dímanke lə kɔfi kalo. Fə mɔmɔɔ, Onanto ébokpa mi óboko nkpə kəmiə ku Kristo. Onanto éfi mi abua kenke ótsye mi. ¹⁴ Ótsya ofio lə kayo ka búsiə ku nnya afi nnya kenke lékle bo úləkə bo lə nnya əsuə kenke ɔso lə uyikabie əsuə ku Kristo. ¹⁵ Nya lə uyikabie komfo əsuəə, Kristo ələkə wə əsuə ɔbɔnko lə awɔnɔ eto əsuəale ku baka saa eto kalo nya ótsyilamako mə ókpe mə kofani nya úləkə mə óte fe ndomufɔ ba óso ani utəkə mə kato.

¹⁶ Nyaso biətə lə kuutsyuə saa lə okpe mi afi lə lesa nə biudi nye biunə lee biembudi nye buinə əsuə, nye nnya ni eyi sɛɛ lee, lə kofa fɔfo abe lee nye ɔnweditseyi əsuə. ¹⁷ Nyamfo kenke eyifo nnya nkpə kama enle bubə eto koyo ete! Nnya eto koyo bənle bunyə ni Kristo kosate. ¹⁸ Biəntə lə ənəmi ənəmi eto utidi kuutsyuə wə laateyi nkə utətə kato itsyise wəənyə ənətəkətəkə eto kələkəkate, ba laayinkə betidi kakpe lə kawɛ eto əsuə bokosəbokosə kasɔ ku kato eto batɔnkpe eto bɔsumu əsuə lə balo mi dikpi. Asa bimba ku utidi eto nsusu ləkələkə ete ini. Lə bitəkəko utidi əmfo eto okle eto kamaa, biemunyə asa nnya eto kama bənle bəti. ¹⁹ Nwəmfo eto okle ménsiko uyifo loni lə Kristo, wə nwə ni disɪ utə utidi əmə. Wə əsuə utidi əmə eto əsuə eto nloko ku wə əmə eto umu kenke tsya nkpəsə, wə oflo wəənyə lesa sɛɛ saa, nya woabe fe kase Onanto laala.

Nkpefɔfo Siasia Eye Lə Kristo Əsuə.

²⁰ Se bikpə ku Kristo esoo, bəbɔ lə kawunsiə eto awɔnɔ eto əsuəale kalo. Beso binsi biətə baakpe mi afi fe bisi bəkpə lə kawunsiə kamə kalo seka?

²¹ Beso biesikeyifo lə nnya əsuə lə baateyi mi bənkə bienyifo nyamfo eto keyifo ku biandia nəmə bebe nye bientidi nə nse? ²² Asa nnya eto afi bákpe mi mfo eyifo asa nnya lə beyifo nnya keyifo balosə koo, iyifo ebimbasa nnya lensibe kutəkə saa. Afi nyamfo kenke eyifo betidi eto ketsyue ku asatete ete. ²³ Ele fe asa nnya bəteyi mi mfo te fe kobe kutsyuə kpe lə nnya nya iyifo fe bələkə nnya betsyiko lə Onanto eto ketsyue ka útsyue utsyə əsuə. Yəətə bə utidi bokosə əsuə kasɔ, utə wə əsuə eto sine nyə kanyi nnya luutə ola Onanto oso ku ofo əsuə bumə kale. Fɛɛ asa nyamfo eto okle buyifo anwunsəko kuutsyuə bə lə oso wə əsuə eto sinə eto alasa ani.

3

¹ Se ini botakasə Onanto létakasə mi ku Kristo utsyiko ɔkɔmə óboko nkpə esoo, bəti asa nnya nkpə kato kama kaka Kristo kosate nsi lə wə lekankpɔmɛ əsuə lə Onanto eto kodiani. ² Bitə mi nsusu lə butəkə lə asa nnya nkpə kato mfó əsuə, inni lə asa nnya nkpə lə kasɔ mfo. ³ Itsyise se bikpée, mi nkpə efi bokpe lə Kristo eto nle əsuə bo lebiɔ bonkpe lə Onanto əsuə tsya. ⁴ Mi nkpə kosate eyifo nkpə lə Kristo əsuə. Nya lefe nə

wɔɔɔɔ bɛnyɛ, mi tsya ebɔɔɔ ku wɛ nya buinyɛ kediko lɛ wɛ sekakediko eto diyɛnde ɛsuɛ.

Befiani Betidi Fɔɔ.

⁵ Nyaso belo kaso mfo eto asa eto nkɔɔ bo nkpe lɛ mi ɛsuɛ fenka asonɔdidi, asinasayifoyifo, ɛsuɛ eto sinɛ eto kamininyɛnyɛ, kɛnɛnsɛ lɛ kawunsɛ eto bikɛ bɔke ɛsuɛ sia diyifo ufɛsumusumu. ⁶ Asa nyamfo eto okle ɛnɛn Onanto eto lɛblɔfi kaboko mba ditidi ato lentsyue wɛ koto ɛsuɛ. ⁷ Lɛ nkɔɔ bo bisɛ kɔ ɛsuɛ, mi tsya ɛyifo asa nyamfo eto kakle.

⁸ Fɛɛ mɔmɔɔ, ele bɛ bɛyɛ asa nyamfo kenke eto kakle buyifo nnya ni ɔblɔnyɛnyɛ, lefonyi, kabua bɔbɛbɛ kɛtɛ fɛ utsyuɛ, aka ku etikubua saa didi. ⁹ Se bɛkɛlɛkɛ mi ditsyɛbi koko nɛmɛ ku ni ɛyifosa lɛ mi ɛsuɛ esoo, biesiteyi bɛtsyuɛ bidia bio. ¹⁰ Bifi bɛkpe lɛ ditsyɛbi fɔɔ nɛmɛ ɛsuɛ mɔmɔ. Nya ditsyɛbi fɔɔ nɛmfo ni wɛ Onanto kosate eto ditsyɛbi nɛ ɔnlɛ bufi kakpe lɛ mi lefe saa, lɛ bɛbɛ bisu setɔ bɛ lɛ bibɛ betɛ wɛ bɛwunsɛ.

¹¹ Lɛ nyamfo esoo, kaba kɛfɛ saa ensibɛ lɛ mba lenni Yudafo ku mba ni Yudafo, mba bala alo ku mba bɛnla alo, bafɔ ku mba dimankpa ɛsuɛ, ndomufɔ ku mba nsi lɛ mɛ ɛsuɛ ɛsuɛ nti. Mɛmblɛ kenke eyifo bani lɛ Kristo ɛsuɛ, nya Kristo nkpe lɛ mɛmblɛ kɛmiɛ.

¹² Mimblɛ eyifo Onanto eto betidi, nya ɔla mimblɛ nya ɔlɛkɛ mimblɛ uyifo wɛ kosate eto bale. Lɛ nyasoo, bifi ditsyɛbi nɛ diɛnyɛ ditɛ nkomɛ seka bɛyɛnko ɛsuɛ. Nya ni kaminisɛnyɛnyɛ, kafɔɛkpe, ɛsuɛ kaso bokosɛbokosɛ, diyuɛsɛ ku disuɛtsyuɛ. ¹³ Bitsyɛsɛ ku mi bɛtsyuɛ, lɛ bifi bɛtsyɛ bɛtsyuɛ lɛ utsyuɛ ɛtɛ wɛ utsyuɛ ubu. Ele bɛ bifi bɛtsyɛ bɛtsyuɛ fe kase Bonamute dɛfi ɔtsyɛ mi. ¹⁴ ɛwunsɛ lɛ nyamfo kenke ɛsuɛ, bifi lelabi bitɛ bɛtsyuɛ, itsyise ni laako lesa saa kale lɛ bɛtsyuɛ keyifo mɛ bani nɛ.

¹⁵ Kristo eto diyuɛ nɛ wɛtɛ, lɛ didi seka lɛ mi ketu ɛsuɛ, itsyise nyamfo eso Onanto lɛkpadɛ mi ɔkɔ biyifo bani nɛ. Lɛ nnya ɛsuɛ, bɛsɔ Onanto ani. ¹⁶ Bitɛ lɛ Kristo eto Ditiki Sɛɛ nɛmɛ, nɛ lefo koya tinti lɛ diyi mi ketu kɛmiɛ. Betɛ bɛtsyuɛ asa, bɛlɛ bɛtsyuɛ kɔlɛ lɛ kobe ɛsuɛ. Bifi Awɔnisa Kenke eto ɛsɛ ku bafokanɔfo eto ɛsɛ ku lɛwɔnɔ eto ɛsɛ bitɛ leninsɔ Onanto lɛ mi ketu kɛmiɛ. ¹⁷ Nyaso bitɛ lesa saa nɛ biɔteyi nye buiyifoo, lɛ ɛyɛ lɛ Bonamute Yesu ɛsuɛ, le bifi leninsɔ bitɛ Boanto Onanto ɛyɛ lɛ wɛ diyɛ ɛsuɛ.

Bisɛ Nkɔɔ Fɔɔ Fe Mba Ni Kristo Eto Bale Seka.

¹⁸ Mi besensɛ, bebokɛsɛ ɛsuɛ kaso bitɛ mi bɛsɛ, itsyise nko diɛnyɛ itɛ bɛ biyifo fe Kristo eto bafokanɔfo nɛ.

¹⁹ Nko ke, mi bɛsɛfi tsyaa, bifi lelabi bitɛ mi bɛsɛ. Nya bienyifo mɛ disiale.

²⁰ Mi bebi, bitsyue anto ku ambe mɛ koto lɛ lesa saa ɛsuɛ, itsyise nyamfo laake Onanto ɔkue nɛ.

²¹ Mi bebiantomɛ, biankpe mi bebi lɛblɔfi bɛ lɛ ani lɛ nyanlo mɛ.

²² Mi ndomufɔ, bitsyuɛ mi banamutemɛ koto lɛ lesa saa ɛsuɛ, inni lɛ lefe nɛ mɛ ɛnɛmi ntɛkɛ lɛ mi ɛsuɛ ete, bɛ lɛ batɛsɛ mi lɛ keyifo ɛsuɛ eso, bomuu, biyifo ke ku mi ketu kenke lɛ dibu biɛtɛ Bonamute eso. ²³ Nya keyifo saa biuyifoo, biyifo ke ku kafɛ faa fe Bonamute bɛnlɛ ke buyifo kɛtɛ inni utidinini saa. ²⁴ Bekloma biɛ Bonamute ebɔfo mi kayo fe kayofɔfo ka ɔlɛ utsyɛ utɛ wɛ betidi. Itsyise Kristo ni Onamute wɛ bɛnlɛ busumu. ²⁵ Nya utsyuɛ saa wɛ luuyifo kabua, ebunyɛ kayofɔfo itɛ kabua ka weeyifo. Itsyise Onanto aakponko utsyuɛ saa lekpo lɛ kusu tsyɔntsyɔ ɛsuɛ.

4

¹ Mba ni banamute, beɛ mi ndomufɔ ba leeyifo mi nyifo ola lɛ kusu sɛɛ ko diɲyɛ itɛ ɛsuɛ. Bekloma biɛ mi tsya kpe Onamute wɛ nkpe kato.

Kɔlɛlɛ Ku Kate Eto Asa.

² Biɲyɛ ola boto kɛtɛ Onanto lefe saa. Bitɛkɛ ɛnɛ lɛ beɛ ola boto lɛ bifi lɛninsɔ bikɛtɛ Onanto. ³ Beto ola lɛ bo tsya eto disi, bɛ lɛ Onanto lɛ ɔsini bo kusu lɛ bofo Kristo eto ditiki nɛ diyifo lekulasa kɔɔ, nɛ eso minlabe lɛ aba eto diyoo, letsya bobɛ kɛlɛ ni kate. ⁴ Beto ola bɛ lɛ mfo lekulasa nɛmfo bulɛkɛ kate lɛ lekpa wuee fe kase ele bɛ nyifo.

⁵ Bɛyɛ ku mamfokanɔfɔ lɛ kɔbɛ ɛsuɛ, lɛ biyifo kusu saa ko loɔsini kutɛ mi eto keyifo fe kase efe itɛ. ⁶ Bidi etiki ku dibu, bɛ lɛ lɛlɛkɛ bɔnɔ ku koto lefe saa, lɛ betɛ kase buitɛ etiki eto mbuayɛ sɛɛ itɛ utsyuɛ saa.

Bɔlɛ Mi Bokla.

⁷ Bo ɔyimisani Tasiko lala, wɛ nwɛ leeyifo asa lɛ kusu sɛɛ ɛsuɛ ku uyifoyifotsyuɛ lɛ Bonamute eto keyifo ɛsuɛ, eebɔtɛyi mi lesa saa nɛ nɛlɛ mɛ bubɛ lɛ ɛsuɛ mfo. ⁸ Nyamfo eso minlɛ wɛ bɔtsyese mi ɔflɔ bɛ lɛ ɔtɛyi mi bo mfo eto etiki saa nya lɛ okpe mi otsyɛkle tsya. ⁹ Onesimo wɛ ni bo ɔyimi lala wɛ bofobɔnɔ nwɛ ni mi nti eto ɔnii, tsya akɔ ku wɛ balɛ bubɛ. Bɔtɛyi mi lesa saa nɛ nɛlɛ bubɛ mfo eto etiki.

¹⁰ Aristarko nwɛ boko wɛ nɛlabe lɛ diyoo mfo ku Marko wɛ ni Barnaba eto ɔyimisani bɛ bɛɛsiɛsɛ mi o-o! Bɔotɛ mi bote koko bɛ lɛ Marko ɛmfo ɛbɛ mi ɔflɔ, bisɛnsɛ ani befo wɛ kafo faa. ¹¹ Yosua wɛ bɛnsi bakpo Yusto tsya ɛɛsiɛsɛ mi. Mɛ itsyɛ bamfo hɛ ni Yudafo eto bafokanɔfɔ ba nɛlɛ keyifo ku mɛ itɛ Onanto eto sekakedikɔ kamɛ nɛ. Bɛyifo bawunsɛkotsyuɛ tinti bɛtɛ mɛ.

¹² Epafra wɛ ni mi nti eto ɔni wɛ ni Kristo eto uyifoyifo tsya nkɛ wɛɛsiɛsɛ mi o-o. Woato ola kekleke lefe saa lɛ mi disi katɔ Onanto nkɛ lɛ binyɛ kekleke, lɛ bɛflɔ lɛ kototsyuentsyue Onanto eto ditiki nɛmɛ. ¹³ Moofɔ wɛ kɛnyɛ budi lɛ keyifo kekleke ka weeyifo kɛtɛ mi ku betidi ba nkpe lɛ Laodikea ku Hierapoli. ¹⁴ Bo ɔyimitsyuɛ lala ofala kplɛ Luka ku Dema bɛ bɛɛsiɛsɛ mi o-o. ¹⁵ Bɔɛsiɛsɛ bayimi ba nkpe lɛ Laodikea ku Bɔyimisio Nimfa ku bafokanɔfɔ eto ditsyukpa nɛ laakpe disi lɛ wɛ diyoo o-o.

¹⁶ Lɛ bekla kukue komfo belosɛ, bifi ko betsyese bafokanɔfɔ eto ditsyukpa nɛ nkpe lɛ Laodikea lɛ mɛ tsya lɛ bakla. Nko kee, mi tsya lɛ bekla kukue ko mɛwɔni mɛntɛ Laodikea eto bafokanɔfɔ eto ditsyukpa tsya.

¹⁷ Nya lɛ betɛyi Arkipo biɛ lɛ okpe otsyese lɛ olosɛ Bonamute eto keyifo ka ɛfi ɔkpe wɛ lɛ ani mfɔ.

¹⁸ Mɔ, Paulo, kosatɛ difi mɔ kɔni minlɛ kɛsiɛ kamfo bɔwɔni katsyese mi. Nya bianta ɛsuɛ biɛ nsi nɛlabe lɛ aba eto diyoo. Nɛlɛ Onanto bɔtɛ miɛ utɛ lɛ wɛ lefonɛ lɛ disiɛko mi.

1 TESALONIKAFÓ

Kukuə Tutε Ko Paulo Lεwəni Útə Tesalonikafó

Boəsiasə Mi.

¹ Mə, Paulo, ku Silvano ku Timoteo bo lεwəni kukue komfo bənlε mi mba ni Boanto Onanto ku Bonamute Yesu Kristo eto bale lə Tesalonika butə. Nya bənlε ola boto kətə Boanto Onanto kato wə lefonə ku diyuə kətə mi.

Boasə Onanto Ani Bə Bifi Mi Əsuə Bitə Wə.

² Boasə Onanto ani lə mible eto disi. Nya lefe sa lə bəle ola botoo, boale wə lekprakpa lə mi disi. ³ Nya boanye Boanto Onanto bətəyi lə mi bofokanə lə keyifo ka bənlε buyifo eso. Boatəyi wə tsya kase bənlε betidi lelabi butə, nya bənlε kusu bobε kekkele itə Bonamute Yesu Kristo.

⁴ Bo bayimi, buyi boənkə Onanto aala mi tinti nya úləkə mi fe wə bale. ⁵ Nya Ditiki Sεε nə búbə bətəyi mii, menyifo ditiki fufu nə ete bóboko mi. Bomu eyε lə Lεwəno Kenke eto əsuəale nya nle ni əsuəale buləkə kate bə nya bəfo bəno eyifo sitinti. Binyə kase bóle bo əsuə lə mi nti, nya bùyifo nko itə lə mi lekəsə eso. ⁶ Nya lə ənukualeε, mi tsya áfo nnya binsi bo ku Bonamute eto nkprə bomə. Ite bə bεle kanyi bunyε tsyaa, bəfo ditiki nəmfo ku disuəyuə nə Lεwəno Kenke ditə mi.

⁷ Lə nymfo eso bafokanəfo nkpe lə Makedonia ku Akaia eto kasə kenkeε, lε bobε kakase asa ketsyiko mi əflo. ⁸ Fεε inni Bonamute eto ditiki nəmfo ete disənsə ditsyi mi əflo dísu Makedonia ku Akaia kenke. Bomu mi Onanto bofokanə tsya ébusənsə isu kalebe saa. Nya insi ni bo nsi ləwtəyi kulesa, itsyise betidi ba tā ébənə nya. ⁹ Nya mə kosate nle etiki budi ketsyiko lə kase bəfo bo lə lefe nə búbə mi əflo ku kase bisinkli beye bəfiə kedi butə, nya bifi mi əsuə bitə Onanto wə hā nkpe nkprə. ¹⁰ Nya biinyə hinsəkə wə Ubi Yesu wə ótakasə utsyiko əkəmə, nya úbə usiə nkprə ku Onanto, nya wuutsyi Onanto eto kato ubə. Yesu əmfo hā loofə bo bofo ketsyiko kotonənə ko Onanto luutə babuayifo kenke.

2

Bəfo Bo Ditiki Fe Onanto Kosate Eto Lele.

¹ Mə bayimi, mi kosate yi lesa nə eso búbə mi əflo, nya bo mi əflo bubə ményifo bimbə. ² Nya biyi kase búnyə kanyi nya banle bo boka kakpo bo ənəmi kasə lə Filipi fe bubə boyo mi əflo lə Tesalonika mfó. Ite bə bələ bo lə mi mfó tsya, Bonamute ákpe bo nkεale nya bətəyi mi wə Ditiki Sεε nəmə. ³ Nya kolε ko bónle mi bələε, mentsyi lə bo mantebutsyuə nye lə nsusu bua saa nye lə bəwε kuutsyuə saa bokpe. ⁴ Bomu Ditiki Sεε nəmə eto ənukuale bətəyi minle. Nya lesa nə ele bə bətəyi mi lefe saa dini nə Onanto lela nkə buyifo nε. Itsyise wə kosate ənyə tutətute nkə buinyə butə bə bətəyi mi wə Ditiki Sεε nəmə. Nya yentsyi lə kase betidi léla, bomu lə kase Onanto wə nyi utudi saa eto lekəəsi kəmiə léla. ⁵ Biyi biə inni kawε eto etiki búfi bóboko mi. Nya bóantəyi mi Ditiki Sεε nəmə lə bunyə kutəkə itsyi lə mi əsuə. Nya Onanto kosate ebudi bo odansie lə ditiki nəmə əsuə. ⁶ Boanto atəsə itsyi lə mi əflo nye betidi bamba əflo.

Ite bæ bokpe kusu fe Kristo eto batonkpe bæ læ bobebe bo lelekəsə bæ bufi lesa saa butəkə mi læ əsuə tsyaa, ⁷ bóle bo əsuə fe kase ubiambe laabe wə bebi ku lefonə. ⁸ Se boala mi sitinti esoo, iyifo bo lelabi boə mi tsya læ bəno Ditiki Sɛɛ nəmfo. Nya inni Onanto eto Ditiki Sɛɛ mate. Bomu bufi bo nkpe tsya bütə læ mi disi, itsyise befo koya tinti bitə bo. ⁹ Mə bayimi, bekloma biə lefe nə búbə mi oflo búbə bótəyi mi Ditiki Sɛɛ nəmə mfóo, bókplatsya bótə diwi ketsye ku kakəmi búyifo keyifo itə bæ, bóəmfi bo əsuə buyifo bitsyikə butəkə læ mi kutsyuə saa læ əsuə.

¹⁰ Mi kosate ku Onanto ebudi bo adansiɛ læ nnya əsuə læ kase bóle bo əsuə kukonɔ læ mi mba dikafo bəno nti. Búyifo lesa saa kukonɔ. Nya kuutsyuə saa mənəyə kabua saa læ bo əsuə. ¹¹ Biyi tsya biə bóle mi utsyuə saa fe kase ubianto laale wə bebi ola wəkəkəkə. ¹² Bókpe mi nkəale, bómansə mi leko nya búkale mi kolə kase biusiə nkpe sɛɛ itə bæ Boanto Onanto ebunyə disuəyuə læ mi əsuə. Itsyise wə kosate wə lékpadi mi nkə læ binyə bofo læ wə sekakedikɔ ku diyənde kenke.

¹³ Nya eso ele bæ bəso Onanto ani tsya ni bənkəə, lefe nə bótəyi mi Ditiki Sɛɛ nəmfoo, biəmfi ni fe ditiki bimba. Bomu béfo ni fenkə Onanto eto ditiki. Onukuale ini bæ wə ditiki dini. Nya ikaboko bətsyikawuninsə tsya læ mi mba díkafo bəno eto nkpəsisiə əsuə.

¹⁴ Mə bayimi, asa nnya díbə mi læ əsuə mfóo, nya ke ni lesa nə díbə læ Onanto eto betidi əsuə læ Yudafo eto kasə nɛ. Nya kanyi ka binyə læ mi betidi eto anii, nko kə íbə læ Yudafo eto kasə eto betidi ba léfo Yesu bánɔ læ Yudafo eto ani nɛ. ¹⁵ Yudafo bamfó álo Bonamute Yesu ku Onanto eto bənyeləkətidi tsya nya báte bo tsya ohiā. Mə eyifosa átaka inyə læ Onanto əsuə nya bátaka ku sikpi bənyə betidi ba tū læ əsuə. ¹⁶ Bákplatsya bæ læ beti bo kusu bæ boatəyi mba lenni Yudafo Ditiki Sɛɛ nəmə bæ læ bənyə nkpe manlo. Lə nyaso mə asa buayifoyifo əbə ifui ékpia efe isu eyo kaka mómɔɔ, isu inə Onanto eto kotonənə eboko mə læ əsuə.

Befo Koya Bitə Bo Tinti.

¹⁷ Mə bayimi, yofo eyi asiani se búdu læ miə oflo. Tsya bekpe bo læ nsusu kəmiə. Nya bokplatsya læ kusu saa əsuə bofo, læ bubə bətsya ku mi ənəmi ku ənəmi tsya yəntə kusu. ¹⁸ Bóla boə læ busi bubə bunyə mi. Nya mə, Paulo, kosatee, nye esu saa nya mofo bo læ mfo bubə. Fɛɛ obuale əmə məntə kusu. ¹⁹ Nla tinti miə læ mbə nyə mi, itsyise bufi bo ənə butəkə læ mi. Nya mi ni bo disuəyuə, itsyise mi ku bafokanofə bamba ni bo kutəkə ko eso bofo lekəsi bəso læ lefe nə Bonamute Yesu luubə bio. ²⁰ Sitintii, mi ni bo ləmɔ ku bo disuəyuə nɛ.

3

¹ Nya se enlɛ bo bulə se boənsinyə mi tɔ esoo, bóse nya uyi boə bo inuə læ bətsyimɛ læ Atene. ² Nya bótseyese Timoteo læ ubə okpe mi nkə alɛ, nya læ əwunsə ko mi læ mi bəfokanɔ əsuə. Uyifo bo əyimisami wə laawunsəko bo læ kanantoyifo ku Kristo eto Ditiki Sɛɛ eto bótəyi əsuə. ³ Bo nsusu ni bənkə boanla bæ bulə ku kanyi ka bənle bunyə læ elo mi kuutsyuə saa ani. Mi kosate fe biyi koko biə bulə ku kanyibunyə ni nnya leetu nwə ke ntəkəkə Kristo. ⁴ Biokloma biə lefe nə bəke mi læ ofloɔ, bütə mi bote katənsə bəonkə bulə kpə ebutu mi. Nya fe kase binyii, íbə itə nko sitinti. ⁵ Nyamfo eso míntseyese Timoteo minkə ubə obe læ bisi biñyə kekləkə læ mi bəfokanɔ əsuə. Itsyise mmuə utu nno. Nya mə sikpitete ni bənkə ətsyuə

oboale əmə ébubə óbiasə mi nsusu itə bə bo bokplatsya kenke əbə íyifo bimba.

Mi Bofokanɔ Ɔətə Bo Disuənyuə.

⁶ Nya se Timoteo dísinkli ubəə, ɔ́teyi bo ku disuənyuə nkə bisi bińyə kekkeleke lə mi bofokanɔ ku mi lelabi itə mi bətsyuə insi enso. Ɔteyi bo tsya nkə biakloma bo tinti nya bənle kusu bobə biə bińyə bo fe kase bo tsya nle bola boə boənyə mi. ⁷ Lə nyamfo esoo, mɔ bayimi, ite bə bələ kanyi bunyə nya asa nyamfo lekle bo tsyaa, mi bofokanɔ aakpe bo disuənyuə kəyuəsə bo ketu. ⁸ Se bóno kase bińyə kekkeleke lə Bonamute eto bofokanɔ esuəə, mfe fe nkrə fɔfɔ didufə bo lə əsuə nɛ.

⁹ Boəmbofo Onanto ani bɔsɔ yooyo disuənyuə nə bənle bunyə lə wə ənəmi lə mi disi eso. ¹⁰ Bələ Boanto Onanto lekpakpa bələ ketsye ku kakəmi boə utə lə busi bɔtsya lə bokpe mi nkəale lə mi bofokanɔ əsuə.

¹¹ Nyaso məmɔɔ, Boanto Onanto kosate ku Bonamute Yesu lə basini bo kusu bə lə bofo mi oflo bubə. ¹² Nya Bonamute lə utə kusu bə mi lelabi itə mi bətsyuə ku betidi bamba lə difui lekpe fe kase boala mi ke. Nya lə bela betidi bamba tsya fe kase boala mi. ¹³ Nyamfo luutə Boanto Onanto lookpe mi əsuəale, uləkə mi utsyiko lə Obonsam eto esu kenke əsuə nya lə uyifo mi kenke lə wə ənəmi isu ese diyi nə Bonamute Yesu luusinkli ubə kawunsia kamfo ku wə mba kenke diyifo kenke.

4

Siə Nkrə Bo Lɔkke Onanto Ɔkɔɛ.

¹ Mɔ bayimi, mɔ ditiki fefe nə minla miə male mi lekpakpa lə nteyi ni bə, bisia nkrə bo lɔkke Boanto Onanto ɔkɔɛ fe kase bóte mi. Belenko nko kekkeleke, tsya bələ mi nkəale bokpe lə Bonamute Yesu eto diyə əsuə bə lə bisi biyifo beso nko. ² Itsyise biyi asa nnya bote mi eyɛ lə Bonamute Yesu eto əsuəale əsuə. ³ Onanto aala nkə biyifo mi əsuə kenke lə biləkə mi əsuə bitsyiko lə asonɔdidi kenke əsuə. ⁴ Ele bə usə ku usiə te kase bɔlə mə əsuə bəsiə nkrə bo diyifo kenke ku lə dibu əsuə. ⁵ Nya biəntəkəko əsuə eto sinə eto kamini bisia nkrə fe betidi ba laante Onanto sikpi. ⁶ Lə nyamfo esoo, kuutsyuə saa mansesə ənəmi lə wə əyimitsyuə eto usiə əsuə bə lə usu ota wə ubu. Bɔteyi mi nko bunyə nya bələ mi ato bukə kekkeleke boənkəə, Bonamute ebunə mba ləəyifo asa nyamfo eto kakle koto kekkeleke. ⁷ Onanto ákpadí bo nkə buyifo betidi kenke. Nyaso bitə lə buləkə bo əsuə butsyiko lə asinsa əsuə. ⁸ Nyaso lə mi nti eto utsyuə ani buyifo lə etsyuesa nyamfo əsuəə, inni betidi əsuə ótaka úńyə. Bomu Onanto, nwə leefi wə Ləwɔnɔ Kenke kətə mi, eto əsuə ótaka úńyə.

⁹ Nya lə lelabi itə mi bayimitsyuə bafokanɔfɔɔ, yensife bə bəwɔni kulesa butə mi lə nnya əsuə. Itsyi Onanto ébote mi kase ele bə bela mi bətsyuə koko. ¹⁰ Nya lə ɔnukualə əsuəə, sitinti ini bə biala mi bayimitsyuə ba kenke dikafa banɔ ba nkrə lə Makedonia eto kasɔ kenke. Nya bunsí bənle mi bɔteyi lekpakpaləle əsuə boənkə biyifo beso nko. ¹¹ Bisia nkrə lə əsuə kasɔ bobokosə əsuə, nya utsyuə saa eto ənəmi lə itəkə lə wə keyifo əsuə, nya bifi mi ani biyifo keyifo bəbɛbɛ lesa nə biudi fe kase bóteyi mi bofe. ¹² Nyamfo luutə bə mba dímamfo banɔɔ, ebubu mi nya biemukpese lə kuutsyuə saa əsuə itə lesa nə loohiá mi.

Biensikewi Fe Bitidi Ba Ləmbə Kusubebe.

¹³ Մօ bayimi, bola boə bete օnukuale itsyi lə betidi ba dıkekpə əsuə, itə bə lə bəyē nku buwi nku ku kamin sə fe betidi ba ləmbə setօ saa. ¹⁴ Bofօ bօnօ boə Yesu əkpə nya usi օtaka utsyi օkօmə ubə nkpə. Nya Onanto luutə Yesu kpa mba əmə oboko ku wə lə wə bubə bio əsuə. ¹⁵ Lesa nə Bonamute leteyi, ni əsuə buuńyə bօօnle mi bօteyi boəə, bo mba nsi nkpə lə Bonamute eto businkli kəbə lefee, boəmbօtօ mba dıkekpə kato busu. ¹⁶ Lə lefe nəmfօ o-o, bօօnօ Bonamute eto bubə eto kulu ku օkօə eto boto. Bօօnօ Onanto eto օtօnkpe ninə kenke eto օkօə. Nya buufօ Onanto eto kəkpatyaku. Nya Bonamute kosate lօyifօ utsyi kato ubə. Nya betidi ba lefօ Kristo baanօ fe bəkpəə, mə loka botaka kəbə nkpə. ¹⁷ Nyamfօ eto kamaa, Onanto ebokpa bomba dibu nsi nkpə nya wookpa bo usu օkօ ku betidi ba letaka busu bօtsyako Bonamute kato. Nya buusıə ku Bonamute isu manlo manlo. ¹⁸ Nyaso bifi etiki nyamfօ bemansə bօtsyuə ləkօ.

5

Bisıə Bikabe Kusu Itə Bonamute Eto Bubə.

¹ Մօ bayimi, yamfe bə nsi nwօni mi kulesa itsyi lə lefe nye eyi nnya asa nyamfօ luubə. ² Itsyise mi kosate yi sitinti biə Bonamute eto diyi nə wuubə ebu yifo fe kase uyu laabօ lə wə kabiakօ ku ketsye, ³ kəbə keyu utidi. Nya lə lefe nə utidi saa nle bօteyi nkə lesa saa tə buē ku diyuəə, lefe nəmfօ ni lefe nə lesabua nə banle kusu bobee nya diəbə kasօ lə nti nē. Diubə fe kase kalelefo ləənə ofonle. Kalebe saa butsyetsyi kesu əmbə.

⁴ ԲԷԷ, mօ bayimi, mimmii binsibə lə ketuntu əsuə. Nyaso yanle bə diyi nəmə bə lefua mi fe kase uyu leeyifo. ⁵ Itsyise mimmle kenke kpə lə diyənde əsuə. Nya buunte fe betidi ba leefi mə əsuə kakpə lə abua əsuə keyifo asa kakula. ⁶ Nyaso biensitə lə selabe lə sifi mi biləkə ato fe mba leennyi Bonamute. Bomu bitə lə buńyə kekleke lə bօle bo əsuə kukօnօ. ⁷ Itsyise mba laalabe selabee, ketsye baalabe se. Nya mba ba nle ntə bukpə tsyaa, kətsyə nya beekpə mu nē. ⁸ ԲԷ bo mba nkpə lə diyənde əsuəə, bitə lə butəkə ənə kukօnօ. Le bufi bo bօfokanօ ku bo lelabi bukase əsuə fe kase ləkօesibi eto situ eto awu laawunsə ko bamamanyə. Nya lə bufi bo ənəmi butəkə lə Boanto Onanto eto bօfokətə əsuə fe kase omamanyə eto disı eto lema ankpakpa laafo wə lə nkpə. ⁹ Itsyise Onanto mənləkə bo itə wə lefonyi nē nle bubə. Bomu bə lə bօyē lə Bonamute Yesu Kristo əsuə lə bunyə nkpə manlo. ¹⁰ Yesu əmfօ əkpə lə bo disı bə lə busı nkpə o-o, bukpə o-o, buusıə ku wə lə wə dibə bio əsuə. ¹¹ Lə nyamfօ esoo, bikakpə nkəale lə bikawunsəko bօtsyuə fe kase bēnle bu yifo mօmօ.

Bele İsuə Ola Lə Biləkə Asa Bua Saa Lə İsuə.

¹² Bo bayimi, bօle mi lekpakpa bə bifi dibu kpə bitə mi batօnkօtօnko ba laakplatsya kate mi Kristo eto nkpə busıə eto esu. ¹³ Bela mə lə bibu mə kukօnօ lə kusu sēe ko əsuə banle mi bօkpa akanyənko eso. Lə mimmle lə bisıə lə diyuə əsuə.

¹⁴ Nnya kamaa, bo bayimi, bola tinti boə bele kօle mba lanle otsyekle bokpə. Bekpə mba laate sikpi nkəale. Bəwunsə ko mba lehiā bօwunsə ko. Nya lə bifi dibusə bitə utsyuə saa. ¹⁵ Belօ bebe kukօnօ biə kuutsyuə saa məmfi kabua ofo kabua kayo. Bomu lefe saa, bikeyifo kasēe bikətə mi bօtsyuə ku betidi ba kenke.

¹⁶ Bitə lə diyuə lə ləkə mi lə əsuə lefe saa. ¹⁷ Biəntə lə ani lə elo mi lə olatoto əsuə. ¹⁸ Nya bifi leninsօ bitə Boanto Onanto lə lesa saa əsuə. Itsyise

nyamfo ni lesa nɛ Onanto nle bɔtɔ ketsyiko lɛ mimba kenke ntɛkɛko Yesu Kristo nɛ.

¹⁹ Bienti Lɛwɔnɔ Kenke kusu lɛ mi nti. ²⁰ Biemfi lesa nɛ laabɔ ketsyi lɛ Onanto eto bɛnyɛlɛkɛtidi eto kenye fe lesa bimba. ²¹ Bomu bekplatsya lɛ bɛbɛbɛ ɔnɔkualɛ wɛ nkpe lesa saa nɛ biɔnɔ lɛ bifi kasɛɛ ka nkpe lɛ nnya kekleke. ²² Bilɛkɛ mi ɛsuɛ bitsyiko lɛ lebuɛ saa ɛsuɛ.

²³ Nya bɔlɛ Onanto wɛ lɛtɛtɛ bo diyuɛ saa bɔtɔ bɛ lɛ uyifo bo kenke lɛ kusu saa ɛsuɛ. Nya lɛ ose mi lɛwɔnɔ ku nsusu ku mi ɛsuɛ eto sinɛ kenke bɛ bemunyɛ kabua saa lɛ mi ɛsuɛ lɛ lefe nɛ Bonamute Yesu Kristo nsi luubɛ. ²⁴ Nya Onanto wɛ lɛkpadi mi nkɛ befiani wɛ balee ebɔwunsɛko mi isu ese lɛ kalosɛkɔ. Itsyise lesa nɛ ke ɔtɛyi nkɛ wuyyifoo, weeyifo ni.

²⁵ Mɔ bayimi, bikato ola kɛtɛ Onanto lɛ bo disi. ²⁶ Bilɛkɛ kafo faa bɛbuta lɛ bisiasɛ bafokanɔfɔ. ²⁷ Nlɛ mi bɔtɛyi sitinti fe nwɛ ɛyɛ lɛ Bonamute Yesu Kristo eto kenye minkɛ bekle kukue komfo betɛ bafokanɔfɔ kenke.

²⁸ Bonamute Yesu Kristo eto lefonɛ lɛ disia ko mi.

2 TESALONIKAƆO

Kukue NuƆƆ Ko Paulo LƆwɔni ƆtƆ TesalonikaƆo

¹ Mɔ, Paulo, ku Silvano ku Timoteo bo lƆwɔni kukue komfo butƆ mi mba ni bo Boanto Onanto ku Bonamute Yesu Kristo eto bale lƆ Tesalonika. ² BɔlƆ bɔtɔ minkƆ Boanto Onanto ku Bonamute Yesu Kristo eto diyuƆ ku lefona lƆ disia ko mi.

BɔlƆ Onanto Lekpakpa BƆ Fe NkpƆsiaƆia LƆ Bokate Ko Bokpadi Bo Ɔkpadi FƆ.

³ Mɔ bayimi, ele bƆ bɔsɔ Onanto ani lefe saa lƆ mi disi. LƆ nyaso ƆlƆke bƆ bukato ola, kasɔ wƆ ani bƆ mi bɔfokanɔ lƆ busi bɔkƆ ale bosɔ ku mi lelabi tsya lƆ difui lekpe enso. ⁴ Nyamfo eso boakpo mi diye sƆ lƆ mba lefo Onanto banɔ nti. Iyifo bo lƆmɔ nya boatesƆ mi itsyise biɔnyƆ kekƆle lƆ mi bɔfo kanɔ ƆsuƆ nya bƆnlƆ otsyƆkle bokpe lƆ lefe nƆ eto lefe banlƆ mi bulƆ kakpɔ mi ku kanyi ka bƆnlƆ bunyƆ eso.

⁵ Nyamfo lƆ bote nkƆ Onanto aakpo akpo lƆ kusutsyɔntsyo ƆsuƆ. Nya wuutƆ mi kƆsiaƆko lƆ wƆ sekakedikɔ kasɔ bƆnlƆ kanyi ka bƆnlƆ bunyƆ eso. ⁶ Onanto ebuyifo lesa nƆ lƆyƆ. Nya wuunƆ mba nƆlƆ mi bulƆ kenke koto. ⁷ Nya wuutƆ nkƆ bo ku mi mba kenke nƆlƆ kanyi bunyƆ lƆ buunyƆ ɔnwƆkƆtsyƆko sƆƆ. Onanto ebuyifo nyamfo lƆ lefe nƆ Bonamute Yesu ku Onanto eto batɔnkpe nkpe asuale kpƆle lɔɔbɔ betsyi kato ku ƆsuƆale. ⁸ BuunƆ betidi bƆ lƆmbu Onanto nya bƆmfɔ Bonamute Yesu Kristo eto Ditiki sƆƆ banɔɔ, koto. ⁹ Nya Bonamute loola mƆ udunko lƆ wƆ ƆnƆmi. Nya bƆmbunyƆ wƆ diyƆnde ku wƆ ƆsuƆale. Nya wɔɔtsylɔsƆ mƆ ku mƆ ditsyƆbi bua nƆmƆ. ¹⁰ Asa nyamfo ebubƆ itƆ lƆ diyi kpƆle nƆ ƆsuƆ Yesu luusinkli ubƆ. Nya lƆ diyi nƆmfɔ ƆsuƆ, bafokanɔƆo kenke ebutƆkƆko wƆ ku atesƆ eto ƆsƆ ku kudu. Nya miitsya ƆbɔkƆ mƆ lenti, itsyise bƆfo wƆ Ditiki sƆƆ nƆ bɔteyi mi mfɔ bƆnɔ.

¹¹ Nyamfo eso boato ola lƆ mi disi lefe saa nƆ. Nya boale bo Onanto lekpakpa bɔ lƆ utƆ lƆ mi nkpƆsiaƆia lƆ bokate ku mi bokpadi bo Ɔkpadi mi. Nya lƆ wƆ ƆsuƆale lƆ ƆwunsƆ ko mi lƆ itƆ mi nsusu sƆƆ bo lookpe mi nkƆale bƆ lesa saa nƆ biuyifo lƆ mi wƆ bɔfokanɔ esoo lƆ ibƆ itƆ kukɔnɔ. ¹² BɔlƆ asa nyamfo bɔtɔ kƆtƆ mi ku lekpakpale lƆ bƆ lƆ babesƆ Bonamute Yesu Kristo eto diye kato ƆyƆ lƆ mi eso. Nya wuuntsya lƆ obesƆ mi diye kato lƆ wƆ ku Onanto eto kafɔkpe eso.

2

BiƆntƆ LƆ KuutsyuƆ Saa LƆ ƆwƆ Mi Okpe.

¹ Mɔ bayimi, itsyi lƆ Bonamute Yesu Kristo eto businkli kƆbƆ bio ku bo bɔkɔ bɔtsyanko wƆ. ² BiƆntƆ lƆ nyamfo lƆ ile mi nsusu nye ekpe mi bule, lƆ nnya banlƆ bɔteyi bƆ Bonamute eto dibƆyi ƆbubƆ koko. ƆtsyuƆ biubu bƆ Ɔbɔ lƆ Onanto eto kenye bulƆkƆ kate nye bo asatete nye etiki nnya bɔwɔni bƆtƆ mi ƆsuƆ. ³ BiƆntƆ lƆ kuutsyuƆ saa lƆ ƆwƆ mi lƆ kusu saa ƆsuƆ kon. Itsyise Bonamute eto diyi nƆmƆ ƆmbubƆ tɔ isu ese lefe nƆ usialetidi ƆmƆ lootaka uɔnyƆ lƆ Onanto ƆsuƆ nya obuƆale ƆmƆ lƆbƆ bɔtsylɔ lƆ ute luulƆkƆ ƆsuƆ ote. ⁴ Nya wootaka uɔnyƆ nkƆ lƆ uti LƆwɔnɔ KenkƆ eto ƆsuƆale kusu

læ ote nkæ wæ hã ni awɔnɔ kenke eto æsuæletidi. Nya wootaka ubæ usiæ læ Onanto eto Disumuyo nya wuuyifo wæ æsuæ, fe wæ ni Onanto.

⁵ Biakloma biæ lefe næ minke mi læ ɔflɔɔ, ntɛyi mi asa nyamfo kenke. ⁶ Fɛɛ lesatsyuæ leeti asa nyamfo kusu nkæ yæbæ tɔ mɔmɔ. Nya mi kosate yi lesa næ ini. Nya obuale æmæ ebulækæ wæ æsuæ lekple læ wæ lefe ayo. ⁷ Nya disiale eto asa nnya banle buyifo kakula kokoko efe elɛ bubæ. Nya asa nnya luubæ, æmbubæ tɔ isu ese le fe næ Onanto dilækæ nwæ diti obusle æmæ kusu. ⁸ Nya læ nyamfo eto kamaa, Onanto ebulækæ obuale æmæ ote. Nya læ lefe næ Bonamute Yesu luubæ, wuufi wæ kɛnye eto ufiebi ku wæ diyænde otosæ wæ obiasæ wæ ditsyæbi kenke. ⁹ Usialetidi æmæ bæ ku Obonsam eto æsuæale, nya wuuyifo bidia eto ayanisa akpa akpaa ote. ¹⁰ Nya betidi ba kenke lɔɔyɛ læ nnya æsuæ, ebonya kenke, wɔɔyɛ læ disiale ku kɔwesu saa bæ læ ɔwɛ mæ okpe. Boonya itsyise bamfo Ditiki Sɛɛ næ Onanto lete mæ bæ bɛnyæ nkpæ banɔ. ¹¹ Nyamfo eso Onanto eboyani mæ utæ kawɛ eto lɛwɔnɔ næ luutæ bafɔ bidia banɔ. ¹² Læ kalosækɔɔ, Onanto ebolo mæ dikpi, itsyise bamfo Ditiki Sɛɛ næmæ banɔ. Bomu bɛnyæ disuæyuæ læ asa buayifoyifo æsuæ.

Biɲyæ Kekleke.

¹³ Mɔ bayimi, ele bæ bokasɔ Onanto ani lefe saa læ mi disi eso. Buyi boæ woala mi sitinti. Mi ni betidi tute Onanto dilækæ nkæ binyæ bofo. Úfi Lɛwɔnɔ Kɛnkɛ úflæ mi abua úwi nya béfo ɔnukuale bɛnɔ. ¹⁴ Nya eye læ bo Ditiki Sɛɛ næmfo budi æsuæ, Onanto ákpadi mi nkæ bibæ befo diye fe kase Bonamute Yesu Kristo léfo. ¹⁵ Læ nyamfo esoo, mɔ bayimi, biɲyæ kekkele læ bɛkɔbe ɔnukuale eto asatete nnya bóte mi læ bo kukue kɔ bówɔni ku etiki nnya búdi mi, bɛle nya kɔni kekkele.

¹⁶ Nyaso bóle bówunsæko bóto ku lekpakpalele itsyi læ Bonamute Yesu Kristo ku Boanto Onanto wæ laala bo, nya eye læ wæ lefonæ æsuæ ókpe bo nkæale nya útæ bo kusubebe tinti. ¹⁷ Bóle wæ lekpakpa buænkæ, utæ mi æsuæale læ okpe mi utu wæ nkpe osa, bæ læ bidi etiki ku læ biyifo asa sɛɛ lefe saa.

3

Bekloma Læ Bikato Ola Kætæ Onanto Læ Bo Disi.

¹ Læ kalosækɔɔ, mɔ bayimi, bekloma læ bikato ola kætæ Onanto læ bo disi, itæ bæ læ Bonamute eto Ditiki Sɛɛ næmfo læ disænsæ disu nlebe ku dibu fe kase miitsya seka. ² Nya læ bɛto Boanto Onanto tsya biæ læ ulækæ bo utsyiko læ betidibua ku besialetidi eto ani æsuæ, itsyise inni betidi ba tã léfo Ditiki Sɛɛ næ mæ bánɔ. ³ Bonamute eyifo ɔnukualetidi, uunɲyæ mi kama, ookpe mi nkæale nya woobe mi bæ olo Obonsam æmbutækæ bo kato. ⁴ Bonamute ætæ bufi bo utu butækæ læ mi bæ bɛle bóyɛ læ esu nya bote mi æsuæ, nya buyi boænkæ biofo buyifo læ nnya æsuæ enso. ⁵ Bóle Bonamute lekpakpa bæ ɔsini mi ænæmi læ binyæ læ bɛte kase wæ, Kristo laakpe bo nkæalé ku kase Onanto laala bo.

Biɲyæ Kekleke Itæ Keyifoyifoyifo.

⁶ Mɔ bayimi, bóle mi kɔfi bokpe kekkele læ Bonamute Yesu Kristo eto diye æsuæ boæ bilækæ mi æsuæ bitsyiko læ bayimi ba ni bafɔ nya banle buyifo læ bo asatete æsuæ. ⁷ Mi kosate biyi kukɔnɔ biæ ele bæ biyifo keyifo fe kase buyifo, itsyise bóenyifo sɛflɔ lefe næ bóke mi lenti. ⁸ Bóamfo bówunsæko itsyi læ kuutsyuæ saa ɔflɔ bæ bóamfo kayo. Bomu búyifo keyifo kekkele

ketsye ku kakɔmi bə bo bobə mɛnyifo bitsyikə itə kuutsyuə saa. ⁹ Inni nnya kasɔ ni bənkə bumbə kusu boateyi mi bə bebe bo eso. Bomu bóla bə bəkase kase ele be beyifo keyifo. ¹⁰ Biokloma biə lefe nə bəkɛ mi lenti, bókpe mi kɔfi boənkə utidi wə ke laani nkə woəmbuyifo keyifoo, mendi tsya.

¹¹ Bole mi nyamfo bətɛyi itsyise bole bɔnɔ boə baflo bətsyuə kpe mi lenti nya ini mə bayimitsyuə eto ketikima hā te baaye kedi. ¹² Bɔninko betidi bamfo ditsyabi nəmfo kekleke lə Bonamute Yesu Kristo eto diye əsuə, bə lə bale mə əsuə kukɔnɔ lə be fi mə ani beyifo keyifo bedi.

¹³ Fɛɛ mii, bayimi, biəntə lə ani lə elo mi lə lesa sɛɛ buyifo əsuə. ¹⁴ Nya lə utsyuə nkə woəmbuyifo lə ditiki nə bətɛyi mi lə kukue ko mfoo, bitsyə wə lekpo nya lə biləkə wə lə mi nti, lə kofami lə kɔlɛ wə. ¹⁵ Tsyaa bienkisi utidi əmə. Bomu ele bə bele wə kɔlɛ fe mi oyimi seka.

Bɔlɛ Mi Bokla.

¹⁶ Bole Bonamute kosate wə ləətə diyuəsə lekpakpa bole bə lə utə mi kəmiə eto diyuəsə lə mi lə kusu saa əsuə. Lə Bonamute lə ɔlɛ mible kenke ola.

¹⁷ Mɔ, Paulo, kosate uni nle etiki fɛfɛ nye nkla bomfo bɔwɔni kətə mi ku mɔ kɔni. Iyifo mɔ kosate eto lenimi eto awɔnisa fe kase maawɔni kakpe lə mɔ kukuwɔniwɔni saa kalɔ.

¹⁸ Bole ola bɔto boə Bonamute Yesu Kristo lə ɔlɛ mi mble kenke ola lə wə lefonə əsuə.

1 TIMOTEO

Kukue Tutε Ko Paulo Lεwɔni Ʋtα Timoteo

¹ Mɔ, Paulo, wα ni Yesu Kristo eto nwα ɔtsyese eyε lα bo Ofomfokεta Boanto Onanto ku Bonamute Yesu Kristo wα bɔnlε kusu bobee, nlε kukue komfo bɔwɔni. ² Nya mimfi minlε fα Timoteo botsyese. Eyi fα eyifo mε fe ubi lα bofokanɔ ɛsuα. Nyaso minlε Bonamute Onanto Ku Boanto Yesu bɔtɔ miα lα mα kaminsɛnyɛnyα lα kɛtɛkεko fα lα bɛnyɛ fα kaminsα lα bɛtα fα diyuαsα.

Paulo Ɔlε Wα Kɔlε Itsyi Lα Bidia Eto Bateasa Ɔsuα.

³ Nlα miα lα esi ɛsiα lα Efeso mfɔ fe kase mɪnteyi fα lefe nα mɪnyε mfo mɪmfε mintɔ lα Makedonia. Nnya ni bα eyi fɛnkα betidi bɛtsyuα kpα lα mfo bα nlε asa nnya loobiasε nsusu itsyi lα bo asatete lα Kristo bofokanɔ ɛsuα. Ele bα ani komα nye ala betidi bamfo bα lα bayε nya kakloε buyifo. ⁴ Teyi mα lα bayε lefe bobiasε lα akokosatete ku bakoko eto ntsyikɔ eto katobobesα ɛsuα. Asa nyamfo eto okle bote akpe kanα lα betidi nti. Nya yaanyε lα Onanto eto nsusu ɛsuα. Nsusu bo nye lα bofokanɔ ɛsuα hā ele bα bote. ⁵ Nya lesa nα lefe bα biyifo ni bα ele bα bola bo bafokanɔfɔ tsyuα ku kafo faa, ku utu wα lɛmbolo bo dikpi lα asa buayifoyifo saa ɛsuα. Nya ele bα bo bofokanɔ lα Kristo ɛsuα tsya yifo sitinti. ⁶ Fε betidi bɛtsyuα ɛtsyi kama bakpe asa nyamfo. Nyaso bānyε kusu sεε komfo. Nya bɛɛnɛ etiki bimba nya lɛmbα kutɛkɛ. ⁷ Baala bα baatsyi bawuninsα bafiani Mose eto kɔfi eto bateasa. Fεε mα bamα kosate manno etiki nyamα kasɔ tsya. Beedi etiki kekkele itsyi lα kɔfi komα ɛsuα, fε mα bamα kosate maanno lesa nα banlε bɔteyi kasɔ.

⁸ Bomblε kenke yi bɔα Mose eto kɔfi komα alεkε, fεε ele bα bɛtsyue ko koto fe kase boate ko. ⁹ Nya ele bα bukakloma tsya bɔα, inni betidi sεε eso bɛyifo afi kɛkɛ mα ato, bomu mba ditidi ato baata Onanto eto afi kebu ku mba leeyifo asa bua ku mα kakle ba eto nkprα diyi ku abuayifoyifo. Mα ni betidi bα lɛmbα bofokanɔ saa, mba laalo mα antomα ku ambemα ku mba ni bewudifɔ. ¹⁰ Mba ni betidi bα leedi asɔnɔ ku basani bα laalabeko mα basanitsyuα. Mα ni betidi bα leeyu betidi bamba kɛmuα kate ku mba ni badia ku mba laasɔ akɛsi nye kakpadi asa kateyi bidia. Nya ku mba kenke bα dɪmamfo Ditiki Sεε nɛmα eto asatete bānɔ, mα ni mba baanlε ato nyamfo bukɛ nε. ¹¹ Boonyα asa nnya minlε bote lα Ditiki Sεε nα bɛfi bākpe mε lα kɔni bα nte itsyi diyɛnde eto Onanto wα boatεsα nte ɔflɔ.

Paul Ɔsɔ Onanto Ani Lα Wα Kaminsɛnyɛnyα Eso.

¹² Mɛmbofo Bonamute Yesu Kristo ani bɔsɔ lα ɛsuαale nnya ufi utα mε nkα lα mfo keyifo kamfo buyifo eso. Nya lα ɔnukualεε, Ƴfi ke ɔkpe mε lα ani. Itsyise Ƴnyα mε nya uunyi nkα mɛmbutsyetsyi ke nyani wα ntsyα. ¹³ Ite bα lα lefe ditsyuα nα lefee, nnyα lα wα ɛsuα, lα etikibuadidi ku lα aka ɛsuα fε mɪmbα mɪntsyi mɔ lɛkɛsi minwuninsα, Onanto ɛnyα mε kaminsα. Itsyise lα lefe nɛmfɔo, mɛmfɔo wα nno tɔ nya mɛnte lesa nα mɪnkeyifo tsya. ¹⁴ Bonamute ɛnɛ mε kafo tinti nya Ƴtα mε bofokanɔ ku lelabi se buunyα lα bo lɔniyifoyifo ku Yesu Kristo.

¹⁵ Ditiki nα minlε bɔteyi mfo eyifo etiki eto ɔnukuale, nya ele bα utidi saa fɔ ɔnɔ. Kristo Yesu wα ni Nwα Onanto Lεkpo Ɔhile Utsyε, dɪbα kawunsiα

kamfo nkə lə ubə uləkə babuayifo. Nya mɔ ni obuayifo kenke enso lə babuayifo nti. ¹⁶ Fεε Onanto dɪnyə mε kaminəsə nkə lə eyɛ lə mɔɔ ni obuayifo kenke enso əsuə, Kristo Yesu lə utə lə betidi lə bənyə bə okpe lelabi nə eso woefi katsyε babuayifo ba lefo wə banɔ. Lə nya esoo, wuutə mə nkpə bə ləmbə kalosəkɔ kulefe tsya. ¹⁷ Nyaso bitə lə bukatəsə bə Oka wə nkpe kato wə bənyə ku bə ənəmi wəə hā ni Onanto wə nsi nkpə isu manlo manlo. Nya lə bukabesə wə Onanto wə leenkpə eto diye kato lefe saa. Ibə itə.

¹⁸ Mɔ ubi Timoteo, keyifo ku afi nnya mimfi mintə fə mfoo, eka asa nnya bə Onanto eto bənyələkətidi lɛtɛyi itsyi le fə əsuə. Lε etiki nyamfo kɔni keklege fe bεmake, ebutəkə kabua kato lə lema nəmfo əsuə. ¹⁹ Lε fə bɔfokanɔ kɔni keklege, tə bə fə utu manlo fə dikpi. Betidi bətsyua bə dɪməntsuyε mə ketu eto kɔle kotoo, mə dɪdu bānɔ banyansə mə bɔfokanɔ nε. ²⁰ Nya lə mə ntii, ni Himeneo ku Aleksandro. Nnə mə ato lə se mɪmfi mə mɪntə Obonsam bə lə bənyə kanyi lə wə ani. Nyamfo luutə bə bakase bə bayε etiki bua budi lə Onanto əsuə.

2

Bikato Ola.

¹ Lesa tute nə moola miə bete ni bə bikato ola bikətə Onanto lə bikale wəə lekpa kaso wə ani lə betidi ba tā eto disi. Bikəfi mi ku mə mble eto ahiā bikətsyə lə Onanto eto ənəmi. ² Nya bikato ola kətə Onanto lə baka ku betidi ba kenke ntɔnko betidi bə lə bomble lə bɔkε lə diyuə əsuə kalebe saa. Itə bə lə bobokosə bə əsuə kaso butə Onanto nya bufi dibu butə utsyua saa. ³ Olatoto eyifo lesa nə laake bə Ofomfokətə Onanto ɔkɔε. ⁴ Itsyise ola nkə utsyua saa te wə Ditiki Sεε nəmə lə ote ɔnukualε əmə bə lə utə wə nkpə. ⁵ Lə ɔnukualε, Onanto ɔni ete nkpe. Nya Ofomfokətə tsya ɔni ete nkpe. Wə ni utidi wə baakpo Kristo Yesu. Wə ni futsyə laalɔ bonko Onanto eto nti. ⁶ Wə ni fuutsyua dɪfi wə əsuə útə fe kedi lə kawunsia kenke eto betidi eto disi. Yesu éyifo nyamfo sitinti bə Onanto eto kɛnyε ka útsyε nkə wofo utə wə betidi kenke eto lefe eboyo. ⁷ Nyamfo eso Onanto lékpe mε fe wə ɔtɔnkpe ku wə oteasa. Nyamfo menyifo bə sidia minle bətɛyi. Nlε mi bətɛyi sitinti minkə wə diləkə mε fe oteasa nkə lə mbə nləkə wə bɔfokanɔ eto Ditiki Sεε nəmə nte betidi ba lennitə Yudafɔ.

⁸ Lə bafokanɔfɔ eto katsyako saa, nla minkə basani besə mə ani kato bato ola ku ketu ka lekpa kənke. Nya ɔblɔ nye kənə saa manke mi lə nti. ⁹ Nla tsya miə besio lε mə əsuə ola eyɛ lə mə bikelɛlε əsuə, lə ete bə bale mə əsuə kaso bobokosə. Inni bə bakle mə esi ku sika eto bikε akpa akpa nya lefo koya kpə nya loote bə bale mə əsuə kato bobesə. ¹⁰ Bomuu, ele bə mə ditsyabi sεε te bə beyifo besio ba laate Onanto sikpi. ¹¹ Nya ele bə usio saa bokosə wə əsuə kaso lə okase asa, lə busiə kpo əsuə. ¹² Minlε mə kusu butə minkə baté basani asa nye bətəkə basani kato. Bomu ele bə bəsiə kpo, betsyue koto. ¹³ Itsyise Adam ni futsyə Onanto leka buyifo fε úləkə Eva utsyiko lə wə. ¹⁴ Nya inni Adam ni nwə olo əmə lεwε, bomu usio əmə ni nwə ɔwε. Nya útə úyifo lebuə. ¹⁵ Nya lə usio ebuŷyε keklege lə wə bɔfokanɔ əsuə ku lə lelabi əsuə nya wuusia nkpə kənke nya woobokosə əsuə kasɔɔ, wɔɔyε lə kanyi ka nkpe lə ubilele əsuə ɔbɔ ofe.

3

Ditsyabi Nə Ele Bə Ləkə Bofokanəfə Eto Batənkotənkə.

¹ Onukuale uni, baateyi bənkəə, lə utsyuə aala nkə woeyifo bafokanəfə eto otənkotənkoo, ete bə woala nkə woeyifo keyifo sɛɛ. ² Fe bafokanəfə eto otənkotənkoo, ele bə uyifo utidi wə bulə saa ləmbə lə əsuə, uufi kusia kəni, uyifo obesibe, ɔkɛ dibusə, ɔlɛ əsuə ola, nya betidi leebu wə. ɔkɛ kafəkpe kəfo bəfə nya uyifo oteasa sɛɛ. ³ Yanle bə uyifo utəkpe, nya woankpə ekiti. Ele bə uyifo utidi wə diyuə, nya woenyifo nɔwə ləənə etiki, nya woansəsə ənəmi lə atabi əsuə tsya. ⁴ Ele bə uyifo nɔwə laale wə diyo eto betidi ola, nya wəətə nkə wə bebi tsyue ditiki koto lə kusu saa əsuə. ⁵ Nya lə utidi utsyuə kpe wə leenyi kase woobe wə diyoo, ntsyə wɔɔyɛ obe Onanto eto betidi ba wɔɔyɛnkə? ⁶ Yanle bə uyifo nɔwə léfo Onanto ɔnɔ fəfə kase woembobesə əsuə kato, nya eyɛ lə nnya əsuə ote əsuə, lə ubə udu ɔnɔ, nya Onanto luunə wə koto fe kase únə olontidi əmə koto. ⁷ Ele bə uyifo utidi wə nkpe diye sɛɛ lə mba dímamfo bənc tsya eto ənəmi, nya luutə bəmbətəyi kulesa bua saa bakpe wə kofani bə lə obuəle əmə lə unyə wə umuə.

⁸ Nko kə ini bə wə bawunsəkotsyuə tsyaa, ele bə məə tsya yifo betidi ba nkpe ditsyabi sɛɛ, nya baale keyifo ola kekleke. Ele bə beyifo betidi ba ləənnə ntə kəkpe, nya baansəsə ənəmi lə atabi əsuə tsya. ⁹ Ele bə beyifo bətsyuə léfo Ditiki Sɛɛ nəmə báboko mfo bənc kekleke ketu ka laanlo mə dikpi. ¹⁰ Nya ele bə beto mə ditsyabi bebe fɛ. Nya lə bənyə kabua saa lə mə əsuə, bitə lə beyifo bawunsəkotsyuə. ¹¹ Ele bə mə bəsiə tsya, yifo besio ba nkpe ditsyabi sɛɛ, nya benyifo betidi ba leedi betidi eto ntikima. Bomu ele bə beyifo besio ba leekpe ntə, nya beeyifo lesa saa lə kusu əsuə. ¹² Be fə, bawunsəkotsyuə bamfo eto utsyuə saa fi kusia kəni kplon, nya woale wə bebi ku wə diyo eto betidi kenke ola. ¹³ Nya bawunsəkotsyuə ba nle mə keyifo olaa, mə kosate ebunyə dibu ku kənyəsə sɛɛ lə betidi eto ənəmi. Nya bɔkɛ utu bedi etiki lə mə bəfokanə lə Yesu Kristo əsuə kate betidi bamba.

¹⁴⁻¹⁵ Nle bobə bə yəmbəklɛ muubə nyə mi. Fɛɛ nle asa nyamfo bəwəni kətə fə bə lə minlɛ bubə mləə, lə efo fə bəwunsəkə lə ate lesa nə ele bə yifo fe otənkotənkə lə Onanto eto bebi nti. Nya mə ba ni Onanto wə nkpe nkpe eto bebii, mə ni omayi itə Ditiki Sɛɛ nəmə. ¹⁶ Onanto eto ditiki kenke nə bələkə bətɛɛ, kpe kalende tinti nya kuutsyuə saa əmbofo bəni nko. Nya ni bənkə,

“Bonamute əbə bale fe kawunsia eto utidi.

Lɛwənc Kɛnkɛ ələkə ɔtɛ nkə uyifo kenke.

Nya Onanto eto batənkpe dinyə wə.

Nya bələkə wə bətɛ lə kawunsia eto betidi kenke nti.

Kawunsia eto betidi kpə əfo wə bənc.

Nya Onanto ditsyi wə úsuko kato lə diyənde kplɛ əsuə.”

4

Betidi Ebutəkəko Bidia Eto Bateasa Kama.

¹ Lɛwənc Kɛnkɛ ələkə ɔtɛ bo ókpasə nkə, fɛ kawunsia eto kalosəkə looyoo, betidi bətsyuə ebəbɔ lə bəfokanə eto Ditiki Sɛɛ nəmfo əsuə bətəkəko bidia eto awənc nnya mba luufi mə əsuə bətə obuəle əmə eto asatete. ² Bidia eto asa betidi bamfo laate, nya buufi mə disiale eto asatete

bakula, itsyise mə akəəsi əkpə fe situ ku ute béfi bátonsə nnya, bəmbə ɔnukualə. ³ Mə laate bə yanle bə betidi fi kusia. Nya baateyi bənkə yanle bə bedi edisa ətsyuə eto okle tsya. FEE Onanto wə diyifo edisa kenke utsyə nkə mba léfo wə ditiki banɔ bentekəko wəə, lə bedi ku leninsɔ. ⁴ Nya sitintii, asa nnya kenke Onanto diyifoo, alekə. Nyaso yanle bə utidi saa kisi didisa kuditsyuə. Bomu ele bə bafɔ ditsyuə saa ku olatoto ku leninsɔ. ⁵ Itsyise Onanto eto ditiki nəmə ku bo leninsɔ ləyifo didisa nəmə kenke.

Kristo Yesu Eto Usumunyə Se.

⁶ Lə atə fə bayimitsyuə asa nyamfoo, nya əsuə fəyɛ afiani Yesu Kristo eto ɔwunsəko sɛɛ nɛ. Lə nya féfi bɔfokanɔ eto etiki nyamə ku asatete fékluasə əsuə esoo, nyamfo luutə fə əsuəle nɛ. ⁷ Nyaso ləkə fə əsuə etsyiko lə amamosa nnya betidi laateyi nya dimanye lə konantosu nya ləmbə kutəkə saa. Nya kase konantosu lə ətəkəko ko kekleke. ⁸ Əsuə eto bunə itə ale bəke alekə lə kusu kutsyuə, tsya Anantotiki bufi kekuləsə əsuə ku nya bokase kpe kutəkə eso nyamble kenke. Itsyise yuutə fə kutəkə lə nkpə bomfo ku lə kəkrəma eto nle tsya. ⁹ Nyamfo eyifo ɔnukualə wə ele bə utsyuə saa fo ɔnɔ. ¹⁰ Nyamfo eso bənlə keyifo kekleke nya bənlə kanyi saa bunyə nɛ. Itsyise bə kusubebe təkə lə nkpə manlo bo Onanto wə ni betidi ba tā eto Ofomfokətə əsuə. Nya mba luunyə wə bɔfokətə ni mba léfo wə bánɔ.

¹¹ Nyamfo ni asa nnya ele bə te mə nɛ. ¹² Məntə lə betidi bətsyuə lə bənyə fe amamfɔ itsyise eyifo okosobi eso. Bomuu, fiani ditsyəbi sɛɛ itə bafokanɔfɔ kenke eyɛ lə fə etikididi ku fə ditsyəbi ku fə lelabi itə betidi ku fə bɔfokanɔ ku fə nkpə kenke busia tsya əsuə. ¹³ Nyə kekleke lə akakla Onanto eto Ditiki Sɛɛ nəmə əkətə bafokanɔfɔ kenke. Nyaso ləkə nya kaso lə ate mə asa nyamə isu ese lefe nə muusinkli mbə. ¹⁴ Nya manyə Onanto eto Ləwɔnɔ eto ətəsa nnya úfi útə fə eyɛ lə wə bənyələkətidi ku bafokanɔfɔ eto batənkotənkɔ ba dítəkə fə anii, eto keyifo buyifo. ¹⁵ Tə lə fə nsusu lə butəkə lə nyamfo əsuə, nya lə ale nko ekeyifo itə lə betidi ba tā lə bənyə lə fə nkpə sɛɛ bə fensi eto sɛtɔsusu. ¹⁶ Lə fə əsuə kukɔnɔ ku asa nnya faate. Nyə kekleke lə keyifo ka fanle əsuə. Itsyise lə eyifo nkoo, ebuləkə fə əsuə ku betidi kenke ba laanɔ fə ditiki etsyiko lə kotonənə əsuə.

5

Ele Bə Lə Bakɔbəsia Ku Batənkotənkɔ Ku Beyifoyifo Ola Kukɔnɔ.

¹ Meyenki akpe nye manlo osani wə ni fə sininə ətsyə ku kudu. Bomu ləkə asa kaso ate wə ku utu buɛ fe fanto seka. Lə bakosobi fe bayanisani. ² Lə besio ba lebe banso fə fe fambe mə. Nya lə ale mbite tsya fe fə bayimisio, nya lə ale fə əsuə kenke.

³ Bakɔbəsia ba ləmbə bawunsəkotsyuə, lə mə kukɔnɔ ku dibu. ⁴ Fə lə bakɔbəsia bətsyuə kpe bebi nye bəflufllu, tə lə bebi bamə lə bakase tute, bakase kase bɔɔlə mə diyo eto betidi ku mə mba léle mə ola fe kase mə bɔfokanɔ eto keyifo lete. Ele bə bedi betidi ba ləətsyə mba léle mə kɔle. Nyamfo ləədufə Onanto ənə nɛ. ⁵ Nya ɔkɔsia wə ləmbə ɔwunsəkotsyuə saa, ufi wə kusubebe utəkə lə Onanto əsuə lə ukato ola ukətə Onanto kəsyə ku kakɔmi itsyise ohiə wə bɔwunsəko. ⁶ FEE ɔkɔsia wə leedi sɛsɔnɔ, umbə nkpə lə Onanto eto ənəmi, ite bə usi nkpə tsya. ⁷ Di mə etiki əkə mə ato itsyi lə asa nyamfo əsuə bə lə mə bətsyuə nye betidi bamba lembudi mə ketikima. ⁸ Nya lə utsyuə lə mi nti ani nkə woəmbɔle wə diyo eto betidi

ola kukɔnɔ, nyale te fə ɔni wə bofokanɔ eto kusu komə, nya wə etiki abia eso utidi wə dimamfo ɔnɔ kulaa tsya.

⁹ Memfi ɔkɔsiə wə dimamfo tɔ alɛ fosi akua eto diye akɔ ku bakɔbasiə eto ditsyukpa nə nkpe lə bafokanɔfɔ nti. Nya nnya nsi nso ni bəə, ɔkɔsiə wə nkpe lə ditsyukpa məmfo nti di usio ni kusə kɔni hā ūkəsiə. ¹⁰ Uyifo nwə betidi laakpadi diye sɛ lə kase unsi nkpe sɛ eso. Ele bə udi usio wə nkpe ditsyabi sɛ wə dɪnə wə bebi kukɔnɔ nya onkpe kafɔɛkpe itə bafɔbofo. Ele bə uyifo usio wə nkpe kafo ɛkpe itə wə bətsyuə ku bafokanɔfɔ tsyuə. Nya woawunsə ko betidi ba kenke nkpe lə bulə əsuə. Nya lə ɔnukualɛɛ, ufi nkpe bo kenke unsi itə kasɛ eto buyifo.

¹¹ Bakɔbasiə ba dimamfo tɔ alɛ fosi akuaa, məmfi mə aye akɔ lə bakɔbasiə eto ditsyukpa nəmfo nti. Itsyise lə kusəsiəsiə lə mə ɔkɔɛ, boosinkli lə Kristo kama besu bəsiə bese fɔfɔ. ¹² Nya nyamfo ebutə bata kakle ka nkpe lə mə ku Onanto nti bebu itə bedi dikpi. ¹³ Lə nnya kamaa, boofiani bafɔ bakatsyillama betidi eto ayo kedi etiki bimba nnya ləmbə kutəkə. Nya nnya nsi lebia enso ni bəə, bookakpadi betidi aye bua kedi mə ketikima katɛyi etiki nnya dimamfe. ¹⁴ Nyasoo, nla miə bakɔbasiə bamfo eto kakle siə bese lə bale bebi lə bəsiə babe mə ayo bomu. Nyamfo ebutə bə bembuyifo asa nnya dimənyə itə nya luutə bo balo kusu bə bəkedi etiki bua saa lə bo əsuə. ¹⁵ Itsyise bakɔbasiə bətsyuə ɛbusinkli bəsu bətəkɔ Obonsam.

¹⁶ Lə bakɔbasiə bətsyuə kpe lə usio wə dikafo banɔ eto diyoo, ele bə obe mə ɔlɛ mə ola, itə bə mə bitsyikə əmbubə itəkə lə Onanto eto bafokanɔfɔ əsuə. Nyamfo luutə kusu bə bafokanɔfɔ mfɔ eto ditsyukpa ebofo bakɔəsiə bamba ba ləmbə bawunsəkotsyuə ola bɔlɛ.

¹⁷ Nya bafokanɔfɔ eto batɔnkɔtɔnko ba nɛ mə keyifo kamə olaa, ele bə bətə mə kayofofo ka disu sɛtɔ eto sinuə. Titlu mba laate asa fɛ bensi beedi betidi Ditiki Sɛɛ nəmə tsya. ¹⁸ Itsyise bətɛyi lə Awɔnisa Eto Kukue Kenke bənkə, “Mankle onantsyui wə laafodi kamɔ kətə fə eto kenye lə ɔlɛ keyifo.” Besi bətɛyi tsya bəə, “Ele bə uyifoyifo saa nyə wə kayofofo itsyi lə keyifo ka ɔnɛ əsuə.” ¹⁹ Lə utidi utsyuə əbə ɔlɛ ɔtɔnkɔtɔnko utsyuə kenye bolaa, mamfo nnya anɔ isu ese lefe nə ɛfɔ betidi inuə ku kama. ²⁰ Nya betidi ba ləəsiə nkpe buaa, ləkə mə atɛ lə mə bətsyuə nti lə əkə mə ato lə bafokanɔfɔ kenke eto ənəmi. Nyamfo luutə bafɛfɛ te sikpi nɛ.

²¹ Nyaso nɛ fə kɔlɛ bɔlɛ lə Onanto ku Kristo ku Onanto eto batɔnkpe kenke eto ənəmi mɪnkə lə nyamfo ola kukɔnɔ lə aye betidi eto ənəmi bobɛ bə lə esu ala utsyuə aso utsyuə. ²² Tsyə əsuə, mankpɔ lə ani butəkə lə utsyuə əsuə itə kanantoyifo buyifo. Nya makɔko babuayifo saa, bomu ləkə fə əsuə lə lebuayifoyifo saa əsuə.

²³ Nya se kafo eto bufi nkpe fə lə əsuə esoo, mantɛyi fə əkənə ntu fufu ete. Yɔɔlɛkɛ bə əkənə nte sɛkɛ sɛkɛ fə kofa sɛka.

²⁴ Betidi bətsyuə eto abua nnya beeyifo amfo bobio nyaso yəɔləkə mə dikpididi kate koko. Fɛ bətsyuə, kama kama fɛ mə asabuayifoyifo tsya ləəbə kabɔ bəənyə. ²⁵ Nko kə ini bə asaseyifoyifo tsya əmbofo bobio, nya nnya lebio tsya ebubə ɛbɔɔ lekple utsyuə saa nyə.

6

¹ Tɛyi bafokanɔfɔ ba ni ndomufɔ kenke fənkə ele bə babokosə mə əsuə kaso bətə mə banamute lə keyifokɔ, bə betidi saa embudi etiki bua saa itsyi lə Onanto ku bo bofokanɔ eto asatete əsuə. ² Nya ndomufɔ eto banamute

ni bafokanoƿoo, mántaka bənyə lə banamute bamə əsuə lə bofokano eto seyimididi bataka. Bomu ele bə babokosə əsuə kaso bətə mə bawunsəko mə kulaa enso. Itsyise betidi ba baanle bəwunsəko mfoo, beyifo mba lefo Yesu bano. Nya mə ku məmə kenke eyifo wə bale ba woala tinti. Nyamfo ele bə te mə lə akpe mə nkəale lə beyifo ele bə beyifo lə bakpe mə nkəale.

Binyə Kekleke Lə Mi Onanto Kama Butəkəko İsuə.

³⁻⁴ Utidi wə ke laate asa bamba nya laanle bəyē lə Bonamute Yesu Kristo eto Ditiki Səe əsuə, utsyə əmə le wə əsuə kato bobesə unyi kulesa. Iyifo etiki bunə bimba ku kədiə ku bulə bimba ete woakpe. Nyamfo ləətə betidi kəənəse, ndiəkpəkpe ku abiesese, ku nsusu bua bufi lə utidi əsuə nē. ⁵ Nya bəənə etiki kəntsye lefe saa. Betidi bamfo eto okle eto nsunu ebukpə nya bensiyi Ditiki Səe nəmə eto ɔnukuale. Mə nsusu ete ni bənkə bəətəkəko Ditiki Səe nē mə kama lə baye lə nnya əsuə bafiani batabinyə. Ləkə fə əsuə etsyiko mbamfo eto okle əsuə.

⁶ Fəe lə utidi akpe ɔtsyini kekleke lə Onanto eto bəsumu əsuə nya asa nnya nte wə tsya didufə wə ənəə, uyifo otabinyə. ⁷ Itsyise fe kase bəle boo, bəanle kulesa boboko kawunsia. Nya lə bukpe tsyaa, bəəmbufi kulesa busuko. ⁸ Nyaso bitə lə bikə ku edisa nya ntə bo lə imi bo. ⁹ Fəe betidi ba laasesə ənəmi lə bikə eto bəke əsuəə, mə leedufə lə Obonsam eto uyibi wə obio utsyə mə nē. Nya beetsyiko asa bimba buyifo, nya beefi kawunsia eto bikə bəbēbē kəkpimi lə əsuə nya baabiasə mə nkpə itə bəəkpə kanya kulaa. ¹⁰ Itsyise ənəmi bəsesə lə atabi bəbēbē əsuə laayenko asa bua kpə eto buyifo. Betidi bətsyuə lə kəənəse lə atabi eto bəke esə əyansə mə bofokano eto kusu. Nya mə nkpə kenke édufə lə bulə əsuə.

Nyə Lə Bofokano Eto Keyifo Eto Kusu İsuə Kekleke.

¹¹ Nya se feyifo utidi wə difi fə əsuə utə Onanto esoo, ləkə əsuə lə asa bua nyamfo kenke eto buyifo əsuə lə efi fə ənəmi ətəkə lə asa səe buyifo əsuə. Təkəko Boanto Onanto lə bofokano ku leləbi əsuə. Kə dibusə lə ale betidi buē. ¹² Nyə kekleke lə bofokano eto keyifo əsuə lə akpe nkəale lə ənyə nkpə manlo manlo. Nkpə bomfo eso Onanto lékpadi fə lə lefe nə fáfo wə bokpadi eto bofokano fáte lə mba dikafo babo ku babamba eto ənəmi nē.

¹³ Nya lə Onanto wə diyifo lesa saa ku Kristo wə difə wə kənyē úləkə wə bofokano óte lə Pontio Pilato eto ənəmi, nle mə Ditiki Səe bufi kətə fə, ini mə kəfi. ¹⁴ Nyaso nle fə bəteyi minkə le asa nyamfo ola kase kuutsyuə ləmbəteyi kulesa bua itsyi lə fə əsuə isu ese lefe nə Bonamute Yesu Kristo luusinkli ubə. ¹⁵ Nya Onanto ebutə Yesu Kristo sinkli ubə lə lefe nə éleke itə wə. Onanto ni nwə nso kenke ku ni nwə fate nle seka budi lə lesa saa əsuə, nya uni baka kenke eto oka. Nya lesa saa laakpo wə Bonamute Onanto. Nya wə ni nwə boatesə. ¹⁶ Wə fate insi nkpə itsyise wəəkpə kulefe kulefe. Nya wəəyənde itə bə kuutsyuə saa əmbofo bunyə lə wə ənəmi lə ɔle bubə. Kuutsyuə saa mənnyə wə tɔ unyə nya kuutsyuə saa tsya əmbofo wə ənəmi bobē. Nya atesə ku əsuəale ni wə ale lefe saa. Ibə itə.

¹⁷ Teyi mba nkpe kawunsia kamfo eto bikə fənkə, bambesə əsuə kato befi mə ənəmi bətəkə lə mi, bikə bia lalo əsuə. Bomu befi mə ənəmi bətəkə lə Onanto əsuə. Wə uni ləətə bo lesa saa kafo faa nkə lə bunyə disuəyuə. ¹⁸ Teyi mə fə bekeyifo kaseə nya luutə boofiani batabinyə bənyə atsyəkpokpo lə nnya buuyifo əsuə. Nya lə bəkətə betidi asa kafo faa. ¹⁹ Lə

beyifo nkoo, bale bikə bia lambia boolo kətsyə itə mə əsuə lə kama ka nle bubə. Lə nya əsuə boonyə nkpə tinti bətə əsuə.

²⁰ Timoteo, be fə alə asa nnya Onanto dīfi útə fə ətsyə kukəncə. Memfi fə əsuə akpe lə eyifosa bimba ku etikinənə bimba əsuə. Nyamfo əsuə betidi bətsyuə laayə kawə betidi fe mba ni babesibe. ²¹ Itsyise bətsyuə efi bə beyi asa nyamfo. Fəε eyε lə nyamfo əsuə bányansə mə bofokanə eto kusu.

Nle Onanto bəto miə ufi wə lefonə obe mi.

2 TIMOTEO

Kukue Nuəfə Ko Paulo Ləwəni Útə Timoteo

¹ Mə, Paulo, wə eyə lə Onanto eto lefonə əsuə mimfiani Yesu Kristo eto ətənkpe, wə nle letsya bobə itsyi lə nkpə bo buunyə lə Bonamute Yesu Kristo əsuə lə bo ku wə eto ləniyifoyifo əsuə nle kukue komfo bəwəni kətə fə.

² Mə ubi lala Timoteo, nle Boanto Onanto ku Bonamute Kristo Yesu bətə miə mə lefonə lə disiəko fə lə bənyə fə kaminə, lə bətə fə diyuəsə.

Nyə Kekleke Lə Bofokanə Isuə.

³ Maasə Onanto wə meesumu fə kase mə banamə diyifo ani. Nyə meeyifo nko ku mə utu wə laanlo mə dikpi əsuə. Nyə, masə wə ani ketsye ku kakəmi kalə wə leprakpa lə fə disi lə nle ola boto. ⁴ Nyə lə nkloma binəntu bia fəwii, mala tinti miə məənyə fə lə əsuə lə iyua mə. ⁵ Maakloma bofokanə kekleke bo nkpe fə. Bofokanə bo eto okle lekə fə ewu Lois ku fambe Eunike mə. Mfo nno miə fintsyə kpe mu okle. ⁶ Nsusu bomfo eso minlə fə kukue komfo bəwəni bə lə alə kekleke ətəsa nnyə Onanto dītə fə lə lefe nə mīmfi ani mīntəkə fə lə əsuə mīnto ola. ⁷ Itsyise ləwəno nə Onanto dītə boo, əəntə boate sikpi. Bomuu, útə bo ləwəno nə ləətə boənyə əsuəale, ku lelabi, ku əsuə eto ləkəle kato butəkə tsya.

⁸ Lə nyamfo esoo, məntə lə kofani lə kələ fə bə ənyə alə Bonamute eto Ditiki Səe nə mə bəteyi nyə lə kofani lə kələ fə lə mə disi nwə bəkpe le diyo lə Kristo eto disi. Bomuu, fintsyə nyə kekleke lə ənyə kanyi lə wə disi lə ələkə Bonamute eto Ditiki Səe nəmə ate. Itsyise Onanto ətə fə əsuəale bə lə afo nyamfo buyifo. ⁹ Onanto ni nwə dītə bo nkpe nya ókpadi bo nkə bofiani wə betidi. Inni lə bo kasəe ka búyifo eso. Bomuu, iyifo wə Onanto eto nsusu ku kafo ekpe ka úfi útə bo eso. Nyə eyə lə bo ləniyifoyifo ku Bonamute Yesu Kristo əsuə nya búnyə Onanto eto lefonə nəmfo fə úyifo kawunsia kulaa tsya. ¹⁰ Nyə məməo, Onanto ébuləkə nyamfo óte bo ekpa wuə lə Ofomfokətə Kristo Yesu əmfo eto bubə əsuə. Wə ni futsyə léso ukpə ku eto əsuəale ani. Nyə eyə lə wə Ditiki Səe əsuəə, óboko bo nkpe bo kaloseko lənsiembəkə kulefe. ¹¹ Onanto efi mə uyifo nwə loobe wə letsya ku ətənkpe ku wə Ditiki Səe nəmfo eto oteasa. ¹² Nyə lə nyamfo esoo, nya minlə kanyi bunyə nə. Fəe kofani annlə mə. Itsyise mfo nno sitinti, nya nyi utidi wə əsuə mə bofokanə nkpe. Nyə nyi tsya miə woose mə ku nya kenke mīmfi minlə bokpe lə wə ani isu ese lə Diyi nəmə.

¹³ Lə etiki səe ku nnyə kenke mīntə fə kukəno kekleke, nya lə ayə lə nnyə əsuə. Fo nya anə kekleke nya lə eyifo ləni ku Kristo Yesu lə lelabi əsuə. ¹⁴ Nyə eyə lə Ləwəno Kenke eto əsuəale nya nkpe lə bo əsuəə, lə alə asa səe nya kenke béfi bətə fə kukəno.

¹⁵ Eyi fə Asiafo eto bafokanəfo kenke édu mə lə óflo, nko ke ni Figelo ku Hermefene tsya lídu mə lə óflo nə.

¹⁶ Nlə Bonamute leprakpa miə unyə Onesiforo ku wə diyo eto betidi kaminə itsyise yəanlə wə kofani bə bəkpe mə lə diyo. Bomuu, únyə ko mə nnyə ówunsə ko mə tinti. ¹⁷ Nyə lefe nə úbə Romaa, ótsyilama kenke óbəbə mə isu ese lefene eto lefe únyə mə. ¹⁸ Nlə bətə miə lə Onanto lə unyə

wə kaminsə lə wə Lekpoyi əsuə. Fə kosate yi esu kpə nnya əsuə ówunsəko me lə Efeso.

2

¹ Nya fə, mɔ ubi, kpe nkeale eye lə Onanto eto lefonə nə úfi útə bo bə bookpe lə lɔniyifoyifo ku Kristo Yesu əsuə. ² Nya lə asa nnya fánɔ bə nte lə betidi kpə eto ənəmii, nko kə ele bə fintsya fi akpe lə betidi ba léfobanɔ eto ani bə lə befi besu bate betidi bamba tsya. ³ Nya keklege lə kanyi əsuə fe kase omamanyə sɛɛ ləənyə, ətə Kristo Yesu. ⁴ Omamanyə wə nyə sitinti itə wə keyifoo, woola nkə wə eyifosa lə ekpe wə uninə disuəyua. Nyaso woənsiəmbufi ani okpe lə betidi ba lenni bamamanyə eto asa nnya beeyifo əsuə. ⁵ Nko ini nɛ bə fe nwa leetsyetsyi lə udi ututɛɛ, ele bə uyifo lə afi nnya baakpe əsuə kukɔnɔ. ⁶ Ɔkuɛmfo wə leeyifo keyifo ku otsyekle lə wə ɔkuɛɛ, wə ni futsyə laaka wə bidikə bia budi nɛ. ⁷ Bu disi lə etiki nnya minlə fə bɔtɛyi mfo kenke laabe, itsyise nyi minkə Bonamute ebutə anɔ nyamble kenke kaso.

⁸ Kloma Yesu Kristo wə ni Oka David eto uflufu wə Onanto létakasə únyənsə utsyi ɔkɔmə úbə fe kase Ditiki Sɛɛ nə minlə bɔtɛyi mfo nle bote. ⁹ Nnle kanyi bunyə lə Ditiki Sɛɛ nə maatɛyi eso. Nya bakpe me lə amana kulaa tsya fe utidi wə leeyifo asa bua. Fɛɛ Onanto eto etiki alɛɛ, bəmbɔfo ni kusu buti! ¹⁰ Lə nyamfo eso maafɔ lesa saa akamini itə Onanto eto betidi ba ukələkə utsyə esoo, bə lə mə tsya lə bənyə bofo bo eye lə Kristo Yesu mate əsuə lə bɔyɛ lə nnya əsuə bunyə nkpə manlo eto disuəyua.

¹¹ Ɔnukuale uni baatɛyi bənkə,

“Lə búkpe ku wə,
bo tsya ebusiə nkpə ku wə.

¹² Lə bofo buíyə keklege lə kanyinyənyə saa əsuə,
buudi seka ku wə.

Lə bɔni wə,
wuntsya ebɔni bo.

¹³ Lə ibə bə bɔyɛ bofokanɔ lə wə kula tsyaa,
wə, əmbɔyɛ buyifo lə kenyɛ ka utsyə əsuə.
Itsyise wəmbɔni wə əsuə kulefe.”

Lɛ Fə Əsuə Kukɔnɔ Bə Lə Onanto Lə Ofo Fə Kayo Sɛ.

¹⁴ Kəklomasə mə asa nyamfo nya lə əkə mə ato keklege lə Onanto eto ənəmi bə lə bayɛ etiki bunə. Itsyise kasɛɛ saa aambɔ le nya əsuə. Bomu asa nyamfo ətə bə yaabiasə mba laanɔ nya. Mə bofokanɔ ebɔyɛ. ¹⁵ Lə fə əsuə kukɔnɔ lə kusu saa əsuə bə lə Onanto utə fə kayofofo sɛɛ. Yifo fə keyifo kukɔnɔ bə kofani lə kɔyɛ fə bɔlɛ. Bomu yifo utidi wə laate Onanto eto Ditiki Sɛɛ nəmə lə ɔnukuale kosate əsuə.

¹⁶ Ləkə fə əsuə etsyiko lə akuɛntiki ku asa bimbə bɔtɛyi əsuə. Itsyise betidi ba leeyifo asa nyamfo eto oklee, yəələkə mə nsusu ketsyiko lə Onanto sikpibote əsuə famfamfa. ¹⁷ Asa nyamfo eto okle bote ale lefabe nə leenkpə nə laanyi kpitikpitikpiti. Nya betidi inuə ba léte asa nyamfo eto kakle ni Himeneo ku Fileto. ¹⁸ Banya kusu itsyi lə Ditiki Sɛɛ nəmə eto ɔnukuale əsuə, nya banle bafokanɔfo eto nsusu bobiasə katɛyi bənkə botaka ketsyi ɔkɔmə kəbə nkpə eto lefe ébubə éfe. ¹⁹ Fɛɛ Onanto eto diyɔ eto leba nə əsuə óse ofati únyənsə, ni nsi nyə. Nya leba nəmfɔ əsuə,
ówɔni etiki nya ləəbə mfo nkə, “Bonamute yi betidi ba ni wə bale nya,”

nya “Utidi wə laateyi nkə ɔlɛ Bonamute busumuu, ele bə usinkli lə asa bua buyifo kama.”

²⁰ Lə diyo kplɛ saa, kedikpɛ akpa akpa ləətsyɛ mfo. Befi sika sia bɛyifo kətsyuə kətsyuə ku sika flubia. Nya kətsyuə tsya sitə beefi baato kə fɛ nka baawoe tsya nkpe. Beeyifo kakpɛ kamfo lə esu esu əsuə, kətsyuə itə eyi sɛɛ eto budi eto keyifo. Nya kətsyuə tsya itə diyi saa eto keyifo buyifo. ²¹ Nyaso lə utidi utsyuə ələkə wə əsuə utsyiko lə asa bua əsuə nya uyifo wə əsuə kɛnkɛɛ, ofo koya utə Bonamute fenkə kakpɛ ka baalo bəətsyɛ itə eyisɛdidi. Itə bə bofo wə bufi itə keyifo sɛɛ saa buyifo.

²² Ləkə fə əsuə etsyiko lə bakosobi eto alasa bimba butəkəko əsuə. Nya yifo lesa saa lə kusu sɛɛ əsuə, lə əsiə bɔfokanɔ eto nkpə sɛɛ, lə akala betidi, nya lə əsiə nkpə kpoo ku mə lə diyuə əsuə. Yifo asa nyamfo ku mba nsi nkə sɛɛ, laato ɔlɛ ku ketu ka lekpa bə ɔwunsəko mi. ²³ Ləkə fə əsuə etsyiko lə ebukitiki ku etiki bimba budi əsuə, itsyise kədiə ete asa nyamfo eto oklee, ləənə kaboko. ²⁴ Nya yanle bə Bonamute eto usumunyə, lə ukədiə kədiə. Bomu ele bə ukəyifo kafəɛkpɛ kətə utsyuə saa, udi oteasa sɛɛ, nya uyifo utidi wə diyuə. ²⁵ Nya betidi ba laataka kənyə lə Ditiki sɛɛ nəmfo əsuə, ele bə ofo asa kasɔ buləkə kate mə ku utu buɛɛ. Nya ditsyuə Onanto ebutə nkə batsyi lɛkɔəsi bawuninsə lə bafɔ Ditiki sɛɛ nəmə. ²⁶ Lə nyamfo əsuə, mə nsusu ebosini bə lə bani Obonsam wə difi mə uyifo mba leyifo wə lelabi əsuə.

3

Betidi Eboni Onanto Lə Eyi Fɛfɛ Əsuə.

¹ Tsyə nyamfo lekpo fə, lə eyi fɛfɛ əsuə, lefe nə lɔkɛ ale ebubə. ² Betidi ebola asa nnya luutə mə hā eto lɛlɛkɛsə nya boola atabi. Boobesə əsuə kato nya bookənə əsuə. Booyifo betidi ba luukaka, betidi kedi etiki bua lə betidi əsuə nya booyifo mba lembubu mə antomə ku ambemə. Booyifo mba ləəntsyə kɔlɛ ku betidi ba ləmbɔfo Ditiki sɛɛ nəmə banɔ tsya. ³ Booyifo betidi ba ləəmbɔkɛ lefonə itə betidi bamba ku mba ba ləənyə mə bətsyuə kaminsə. Booyifo betidi ba laateyi bidia kalɛ betidi lə kafɔ kabiasɛ mə aye ku betidi ba ləəmbə disuətsyɛ kabuasə asa. Nya mə ənəmi əmbunyə, bankpɛ disiale. Nya mə ni betidi ba laanla asa sɛɛ nɛ. ⁴ Mə ni betidi ba leedu mə bətsyuə. Nya mə ni betidi ba leebu bə mə ete ni babesibe ku betidi ba leebu bə mə hā ni bakplɛ banso ku betidi ba laala kawunsia kamfo eto kamini enso Onanto. ⁵ Betidi bamfo eto okle əkpłatsya kate bə mə ni betidi sɛɛ, fɛɛ bāmfo Onanto eto əsuəale bə bɔkɛ lə mə nkpə bɔ bənsi əsuə. Nə fə əsuə ələkə lə betidi bamfi nti.

⁶ Itsyise betidi bamfo eto okloee, beeyu kedufə lə betidi eto ayo kabiasə besio ba eto nsusu ləmbə ale. Besio bamfɔ eto abua eyifo bitsyike itə mə itsyise bɛyifo abua akpa akpa nnya laakpa mə kakpɛ lə abua kpə əsuə. ⁷ Besio bamfo eto kakle aakase asa lefe saa, tsya bamfɔ etiki nyamə kasɔ bɔnɔ sitinti kulefe. ⁸ Kase eyɛ fɛ Yane ku Yambre letaka bənyə lə Mose əsuə lefe nə lɛfɛ mə, kusu komfo əsuə ke bidia eto bateasa bamfo tsya lɛyɛ bətaka bənyə lə ɔnukualɛ eto Ditiki sɛɛ nəmfo əsuə nɛ. Asa bua nya betidi bamfo nɛ buyifo afo mə nsusu kenke, itə bə bányansə mə bɔfo kanɔ eto ɔnukualɛsu. ⁹ Fɛɛ betidi bamfo eto okle əmbə sɛtɔ buusu, itsyise mə sɛmumu sia nkpe mə ebɔbɔ ete utidi saa nyə fe mba nɛ asa nyamfo eto okle buyifo nko, fe kase ibə lə Yane ku Yambre əsuə.

Boanto Onanto Ebulakə Fə Utsyiko Lə Bulə Saa Eto Okle Əsuə.

¹⁰ Fə fəə, ébunyə nya feenyi mə asatete, mə nkpə bo minsi, mə nsusu ku mə bofokano, kase maakplatsya, kase maala betidi, ku kase məəmuə utu kale lə kanyinyənyə əsuə. ¹¹ Eyi kase bətənkə mə, bəkpə mə bulə, mɪnyə kanyi lefe nə mimbə Antiokia ku Ikonion ku Listra. Kloma ohia kplə wə bəte mə. Fə lə nnya amblə əsuəə, Bonamute əlakə mə utsyiko lə nnya kəmiə.

¹² Onukuale əmə ni bənkəə, betidi ba kenke ləəsiə nkpə sɛɛ lə Kristo əsuəə, boonyə kanyi nya bookpə mə bulə bənyə mə lə əsuə. ¹³ Fɛɛ Betidi bua ku bidiabidia eto bateasa məə, kato ko mə asa bua buyifo loobe fe kase baanle betidi bəwə kakpə ke. Nya mə kosate tsya betidi bamba ebukawə mə kakpə. ¹⁴ Nya fəə, nla miə lə ənyə lə asa nnya fəkase nya fəfo fəno tsya əsuə kekleke. Itsyise eyi betidi ba əflo fəkase nya. ¹⁵ Idu lə fə sikpefi lefe kee, ate Kukue Kenke eto Awonisa eto etiki nya dibə yəwunsəko fə fafiani obesibe, lə nyaso bofokətə eyə lə Kristo əsuə fəno.

¹⁶ Eyə lə Onanto eto əsuəale əsuə nya bəyɛɛ buunyə asa nnya kenke baawonɪ baakpə lə Kukue Kenke eto Asawoniwonɪ kəmiə. Nya eləkə itə əsatete ku bunyenki kakpə utidi ku kolələ ku bunəfofo itə nkpə sɛɛ siəsiə. ¹⁷ Bəwonɪ nya nko bə lə utidi saa wə difi wə əsuə utə Onanto ebəflo nya yoolo wə itsyə itə keyifo sɛɛ saa buyifo.

4

Fi Fə Kenye Edi Ditiki Sɛɛ Nə Mə Ate.

¹ Nnyə lə Onanto ku Kristo Yesu wə luusinkli ubə okpronko kawunsia eto betidi ku bəkpənkpə akpo eto kenye. Nya se wuusinkli ubə bio lə wə Sekadidi əsuə esoo, nle fə kolə bələ kekleke minkə, ² bəkpə koni o-o, bimbə koni o-o tsyaa, biləkə Ditiki Sɛɛ nəmə kenye bete. Belə mə kolə, nya binyenki bəkpə mə, lə bəkpə mə nkəale. Nya lə alə asakaso buləkə kate məə, tsyə əsuə lə efi utu buə ku disuətsyə atə mə. ³ Itsyise lefe ditsyua ebubə lefe nə betidi lensiəmbətonə bə bəətsyue ato banə Ditiki Sɛɛ nəmfə. Bomu boola bə baano bateasa bamba ba loətyi mə etiki nya eto okle boola bə baakano. ⁴ Bootsyiko kama butsyi kakpə Ditiki Sɛɛ nəmfə kətəko etiki tsyuentsyue eto kama. ⁵ Nya fəə, lə fə əsuə kukonɔ lə ayə lə kusu ko leləkə əsuə lə ekakpə alə lə kanyi saa əsuə. Nya lə eyifo keyifo kamə fe Ditiki Sɛɛ nəmə eto nwə laabe ni letsya. Nya lə eyifo fə keyifo kukonɔ fe bafokanofo eto otənkotənkə.

⁶ Itsyise məə, mə nkpə fe bələ kalosəko bubə nya boofi mə fe keditətə. Nya lefe tsya boyo bə mfe ndu lə kawunsia kamfo. ⁷ Nkpə bəkpə sɛɛ nya minlosə mə keyifo fe nwə leetsyetsyi etsyi sɛɛ. Nya minlə mə bofokano lə Kristo əsuə isu esə lə kalosəko. ⁸ Nya idu məməə, Onanto ebutə mə kayofofo sɛɛ ka nle bote nkə nsi nkpə lə kusu əsuə fe nwə lefo onə eto kayofofo ka bəlo bətsyə itə mə. Iyifo kayofofo sɛɛ ka Bonamute wə laakpo lekpo lə kusu sɛɛ əsuə luutə mə lə duyɪ fɛfɛ əsuə. Nya inni mə mate ete loofə ni, bomu bonko betidi bamba ba kenke tsya dikəfi mə kusubebe bətəkə lə Bonamute eto bubə bio əsuə.

Bə Mlə, Lə Əbə Ənyə Mɛ.

⁹ Yə kusu saa fofo lə əbə ənyə mə. ¹⁰ Itsyise Dema edu mə lə əflo lə usu utəkəko kawunsia kamfo eto bikə lə Tesalonika. Nya Kreskee, usu Galatia nya Tito dɪsu Dalmatia. ¹¹ Luka hā dibu onkpə mə lə əflo mfo. Nyaso kpa

Marko læ bibæ, itsyise uuyifo ɔwunsəkotsyuə tinti utə mɛ. ¹² Ntsyese Tihiko Efeso. ¹³ Nya læ alɛ bubæ, fo mɔ lɛyɔlefe eto awu nya míyani mintsyæ læ Karpɔ ɔflo læ Troia aboko mɛ. Nya læ efi mɔ ekue titlu nya béfi kubukikue béyifo tsya aboko.

¹⁴ Aleksandro wə ni ɔtsyuentsyue eyifo mɛ kabua tinti. Nya Bonamute ebofo wə kayo læ nnya kenye. ¹⁵ Nyaso fintsya níyæ kekkele læ abe kukɔnɔ læ wə əsuə, itsyise ɔtaka uńyæ læ bo asa nnya bɔnlɛ bote əsuə kekkele.

¹⁶ Lefe nə bákpadi mɛ ditute læ lekpo etii, kutsyuə sa mámfo bubæ kəńyæ mɛ kama læ etiki nyamə eti, bomu báyani mɛ bətsyæ bédú. Fɛɛ nɛ Onanto lekprakpa minkə wəənnə mə koto læ nyamfo əsuə. ¹⁷ Fɛɛ Bonamute əńyæ mɛ kama nya ókpe mɛ nkɛale nya díta mimfo Bonamute eto Ditiki Sɛɛ nəmə letsya bobɛ kətə mba lenni Yudafo mfo. Nya Bonamute díləkə mɛ utsyiko læ ukrə əsuə. ¹⁸ Bonamute ebuləkə mɛ utsyiko læ kabua saa əsuə, nya wookpa mɛ ɔyenko buɛ buɛ isu esɛ lefe nə mindufə wə sekakediko kato. Diyənde eto atɛsə bufi bɔnlɛ Wə butə idu mɔmɔ isu manlo manlo. Ibə itə.

Nnɛ Mi Bokla.

¹⁹ Məəsiəsə Priska ku Akwila ku Onesiforo eto diyo eto betidi kenke. ²⁰ Erasto si okpe læ Korinto. Trofimo tsya lɛ bufi, nyaso nyani wə ntsyæ læ Mileto. ²¹ Kpe əsuə ku nkɛale læ əbə etu mɛ mfo fɛ lɛyɔlefe læ eyo. Eubulo ku Pude ku Lino ku Klaudia ku bayimi fɛfɛ kenke bafokanɔfo kenke bə bəəsiəsə kukɔnɔ!

²² Bonamute læ usiəko fə, nya nɛ wə lekprakpa bə læ ɔlɛ mi ola læ wə lefonə əsuə.

TITO

Kukue Ko Paulo Lɛwɔni Ʋtɔ Tito

1 Mɔ, Paulo, wɛ ni Onanto eto usumunya ku Yesu Kristo eto ɔtonkpe, mɔ ni futsya nle fa kukue komfo bowɔni. Onanto dilɛkɛ mɛ nya ɔtsyese mɛ nkɛ nsu nwunsɛko wɛ betidi ba Ʋlɛkɛ Ʋtsya eto bafobanɔ lɛ nyenko mɛ lɛ bafɔ Ditiki Sɛɛ nɛmɛ bɔnɔ lɛ bo bafokanɔsu ɛsuɛ. ² Bofokanɔsu komfo ditɛ bɔnle kusu bobɛ itɛ nkrɛ manlo bo ɛsuɛ bɔfo bɔnɔ nɛ. Nya Onanto wɛ lɛmbɔwɛ bo kosatee, wɛ letɛyi ditiki nɛmfo Ʋtsya fɛ Ʋyifo kawunsia. ³ Wɛ dilɛkɛ nkrɛ manlo eto Ditiki Sɛɛ nɛmfo ɔtɛ bo eye lɛ wɛ ditiki nɛ minle mi bɔtɛyi lɛ lefe nɛ wɛ kosate letɛyi Ʋtsya ɛsuɛ. Nyamfo ni lesa nɛ ufi okpe mɛ lɛ ani nya mimfi minle letsya bobɛ kɛtɛ betidi. Boanto Onanto wɛ ni bo Ofomfokɛtɛ, wɛ letɛyi mɛ nkɛ mbe ni letsya nɛ.

⁴ Mɔ olala Tito, nle kukue komfo bowɔni kɛtɛ fa itsyise eyifo mɔ ubi tinti lɛ bofokanɔ bɔni bo ɛsuɛ bonkpe eso. Nya nle Boanto Onanto ku Kristo Yesu wɛ ni bo Ofomfokɛtɛ lekprakpa bɛ ɔlɛ fa ku lefonɛ ku diyuɛ ɛsuɛ, nya lɛ utɛ fa diyuɛɛ.

Paulo Ʋtɛ Tito Keyifo Kɛtsya Lɛ Kreta.

⁵ Nyani fa ntsya lɛ Kreta ku nsusu bɛ lɛ alɔ lesa saa nɛ dibu bɔlɔkɛtsya ɛtsya. Nya lɛ umɛ saa, lɛkɛ batɔnkotɔnko ba loofɔ buɔnyɛ lɛ bafokanɔ eto kenye fe kase mintɛyi fa miɛ yifo. ⁶ Fe bafokanɔ eto batɔnkotɔnko, yanle bɛ etiki bua saa kɛ lɛ mɛ ɛsuɛ. Nya ele bɛ Ʋyifo utidi wɛ mfi kusia kɔni hɛ. Nya wɛ bebi tsya eyifo bebi ba lɛfo banɔ kekɛle, nya beenyifo mba ditidi ato, nya beebu mɛ antomɛ. ⁷ Fe bafokanɔ eto ɔtonkotɔnko wɛ laabe Onanto eto keyifoo, yanle bɛ bɔnyɛ nye befi etiki bua saa lɛ wɛ nye ukabesɛ ɛsuɛ kato nye kafɔ kanyɛ wɛ mlɛmlɛmlɛ. Nya yanle bɛ udui utekpe, nya yanle bɛ okakpɔ ekiti kekɛle nye ukasɛɛ ɛnɛmi tsya lɛ atabi ɛsuɛ. ⁸ Ele bɛ ofo bafɔ bofo, keyifo kafɔkpe nya woala asa sɛɛ nya woalɛ wɛ ɛsuɛ ola. Nya ele bɛ Ʋyifo utidi wɛ nkrɛ ditsyɛbi sɛɛ, nya Ʋyifo kenke lɛ lɛwɔnɔ ɛsuɛ, nya wooyɛ lɛ kɔfi ɛsuɛ. ⁹ Ele bɛ Ʋyifo nwɛ nle Ditiki Sɛɛ nɛmɛ lɛ kɔni kekɛle fe kase bofokanɔ eto kusu letɛ. Nya kusu komfo ɛsuɛ hɛ ele bɛ wuukayɛ bɛ lɛ okpe betidi bamba tsya ute lɛ ɛsuɛ, nya lɛ ofo mba laataka kɔnyɛ lɛ Ditiki Sɛɛ nɛmfo ɛsuɛ eto botakebu bulɛkɛ kate mɛ.

¹⁰ Itsyise betidi kpɛ kpe ba nle betidi bowɛ nya bɔtaka bɔnyɛ lɛ ditiki nɛmɛ ɛsuɛ ku mɛ ebukisa buyifo. Nya mba nso asa nyamfo kenke buyifo, mɛ ni Yudafɔ eto bafokanɔ. ¹¹ Efe bɛ taka ɛnyɛ lɛ mɛ asa nyamfo eto okɛ eto bote ɛsuɛ, itsyise asa nyamfo ɛnɛ bulɛ kakpe lɛ diyo eto betidi eto bofokanɔ ɛsuɛ. Nya se ini atabi asa buabote eto bateasa bamfo lɛnyɛ ketsyiko le nya ɛsuɛ esoo, nyaso banle asa bua nyamfo bote nɛ. ¹² Nya Kreta eto utidi ɔni wɛ ni mɛ unyɛlɛkɛtidi letɛyi nkɛ, “Kretafɔ, bidia baateyi mi lefe saa nya beeyifo mba laabiasɛ asa kakpe fe bebuki, nya bedikpɛ beni nya bankpe seflo tsya.” ¹³ Asa nya unyɛlɛkɛtidi ɛmfo letɛyi eyifo ɔnukualɛ. Nyaso bikɛ mɛ ato bɛ lɛ bayɛ ditsyɛbi bua nɛmfo bote itɛ lɛ mɛ bofokanɔ lɛ buyifo sitinti. ¹⁴ Nyamfo luutɛ bɛ bɛlɛkɛ mɛ ato bɛtsyiko lɛ Yudafɔ eto etikitsyuentisyuɛ ku betidi ba eto asatete nnya lanyɛ lɛ ɔnukualɛ eto Ditiki Sɛɛ nɛmɛ ɛsuɛ nɛ.

¹⁵ Betidi ba kenke diyifo mə əsuə kənke, mə eyifosa tsya eyifo kənke. Fəe lə betidi ba diyifo mə əsuə betidi bua nya bəmfo banɔ ɔfɔɔ, kulesa menyifo kənke. Mə esibubu ku mə ketu eyi ku asa bua, lə nyaso həmbəfo nya ni asə lekpo butsyə ketsyiko lə abua əsuə. ¹⁶ Mə kosate aateyi bə beebu Onanto, fəe mə eyifosa mante nko. Beyifo betidi ba laabiasə mə əsuə nya beembu kulesa nya bəənyə bətə lesa sɛɛ saa buyifo.

2

Te Bofokanɔ Eto Asa Nnya Nye Lə ɔnukualesu ʒsuə.

¹ Fə fə, te asa nnya nye lə bofokanɔ eto kusu sɛɛ əsuə. ² Te basani eto beninə kənke bə ele bə bebu mə əsuə, lə bakafo mə ləkəle ani bosu ku bətə ənə lefe saa. Nya lə bale mə əsuə kukɔnɔ, bale mə bofokanɔ kɔni kekkele, lə bala mə bətsyuə, nya lə bakpe nkəale ku lə bəke dibusə tsya. ³ Nko ke ini itə besioninə tsya nɛ, te mə kase ele bə bəsiə nkɔɔ bo dinyə itə besio ba diyifo kənke. Yanle bə bakakpadi betidi aye bua. Nya yanle bə bənə nte bəkpə tsya. Bomu ele bə bate betidi ditsyəbi sɛɛ. ⁴ Nya ele bə baté besio bə nsi bese kase ele bə bala mə bese ku mə bebi tsya. ⁵ Nya ele bə bate mə kase bɔɔle mə əsuə ola, nya ele bə bəsiə nkɔɔ bo diyifo kənke, nya lə beyifo bəsiə ba laale mə bese ola kukɔnɔ, mba leebu mə bese. Nyamfo luutə bə kuutsyuə saa əmbətəyi kulesa bua saa iitsyi lə Ditiki Sɛɛ nə ditsyi lə Onanto ɔfɔ əsuə nɛ.

⁶ Nko ke eyə lə kusu komfo əsuə ele bə lə ayenko bakosobi bamə tsya lə akpe mə nkəale lə kase ele bə bale mə əsuə ola. ⁷ Lə asa nyamfo kənke eto kamaa, ele bə yifo fə əsuə futsyə eto ditsyəbi ele bə utidi saa be lə okase utsyiko. Nya lə ənyə kekkele lə akate asa ku ɔnukuale. ⁸ Be kukɔnɔ lə ekedi betidi etiki ku lə kusu sɛɛ əsuə itə bə bəmbunyə kabua saa itsyi lə fə əsuə, nya luutə bə fə balɔ tsya əmbətəyi kabua saa lə bo əsuə, bomu lə kofani lə kɔle mə.

⁹ Ele bə ndomufu bokosə mə əsuə kasɔ bətə mə banamute. Nya ele bə mə eyifosa kpe mə banamute disuəyuə lə lesa saa əsuə. Nya yanle bə bənənko mə etiki. ¹⁰ Yanle bə beyu mə tsya, bomu ele bə baté mə bənkə betidi sɛɛ beni, nya beeyifo asa lə kusu əsuə kətə mə. Nyamfo luutə buunyə bətsyə lekpo bə bo asa nnya boate iitsyi lə Boanto Onanto wə ni bo Ofomfokətə əsuə, eyifo asa sɛɛ.

¹¹ Itsyise Onanto ələkə wə lefonə onkpe óte bo, bə kawunsia eto betidi kənke nyə diləkə. ¹² Onanto eto kafəkpe kamə le bo bote nkə, buləkə bo ato butsyiko lə nkɔɔ bua busia ku kawunsia eto asa bimba kama butəkəko əsuə. Nyaso ele bə bɔle bo əsuə kukɔnɔ, nya lə busia nkɔɔ sɛɛ, lə buyifo əsuə kənke lə kawunsia kamfo əsuə. ¹³ Kusu komfo buufi bukabe sɛtɔ itə diyi kplɛ nə əsuə búfi bo kusubebe bütəkə nɛ. Diyi nəmfo ni diyi nə əsuə bo Onanto ɔkplɛnyə, bo Ofomfokətə Yesu Kristo eto diyənde lɔɔɔ utsyuə saa nyə. ¹⁴ Úfi wə əsuə útə lə bo disi, bə lə uləkə bo utsyiko lə bo abua saa əsuə lə bofiani betidi kənke ba ni wə kosate eto bale, nyaso biala bə biekeyifo kasɛɛ hā nɛ.

¹⁵ Te asa nyamfo ku əsuəale nya Onanto dítə fə, nya lə akpe nkəale betidi ba kənke laanɔ fə Ditiki Sɛɛ nəmə kekkele, nya lə ənyənki akpe mba lanle bɔyɛ lə kusu əsuə tsya. Nyaso məntə kuutsyuə saa kusu lə unyə fə olosə.

3

Bikəyifo Kasεε Ka Looboko Kutəkə Itə Betidi Ba Ta.

¹ Klomasə mə lə məmblε bakloma lə babokosə əsuə kasə kətə mə batənkotənkə ku aba lə bətsyue mə ditiki koto, nya lə bekeyifo kasεε lə kusu saa əsuə. ² Teyi mə fənkə bankatəyi betidi eto kabua. Bomu beyifo sehə ku utsyuə saa lə bəsie lə diyuə əsuə ku utsyuə saa. Nya lə bekebu utidi saa lə kusu saa əsuə.

³ Fεε bo əmə tsya əbuyifo ebukisa bunyə ku ato titli, nya bóta bubu kə əmə. Nya əsuə eto sinə eto abua yifoyifo butəkəko tsya diyi bo əsuə kə. Nya búfi bo lefe bítə disialeiyifoyifo, asabuyifo ku kənəminse, nya betidi díkisi bo nya bo tsya díkisi mə. ⁴ Fεε lə lefe nə Boanto Onanto, bo Ofomfokətə, díləkə wə kafəkpε ku lelabi óte boo, ⁵ ófo bo lə nkprə. Inni lə bo kasεε ka búyifo eso, bomu eyε lə Onanto lə wə kosate eto kaminsənyənyə əsuə, itsyise útə nkə wə Ləwəncə bə didufə lə bo əsuə. Ləwəncə nəmfo esi díta besinkli bále bo nya díta bo nkprə fəfə, nya díflə bo itə bə buyifo kenke. ⁶ Onanto efi wə Ləwəncə útə bo kpə eyε lə bo Ofomfokətə Yesu Kristo əsuə. ⁷ Nya eyε lə wə lefonə esoo, bonko wə eto nti əbə bələke itə eso bontsyə ditiki əbə búnyə nkprə manlo bo bənlε kusu bobε. ⁸ Ditiki nəmfo eyifo ənukuale.

Nya nla miə lə afo nya kekleke. Nya betidi ba díkafo Onanto banə, ele bə befi mə lefe bətə asa sεε buyifo nya looboko kutəkə itə betidi ba kenke.

⁹ Məənnə etiki ku utidi lə asa bimba əsuə. Mambiasə lefe lə betidi eto ketsyikə bokla kate əsuə, mändiə kədiə lə efi Mose eto afi eto etiki eyifo kənə eto etiki. Asa nyamfo kenke əmbə kutəkə saa. ¹⁰ Kə ato utidi wə laakpε ntisensəsensə lə bafokanəfo nti sinuə. Lə nnya kamaa, yani wə. ¹¹ Eyi fə utidi əmfo eto oklee, lebuə edi wə əsuə nya wə asa buayifoyifo əələkə wə kate, nya ókalo wə əsuə dikpi.

Etiki Fεfε Ku Nkla.

¹² Lə ntsyese fə Artema nye Tihikoo, ye kusu saa əsuə lə əbə ənyə mε lə Nikopoli. Itsyise mfó mimfi nsusu miə məkε lə leyə lefe nε. ¹³ Kpłatsya lə ayε kusu saa lə awunsəko Zena wə ni afi eto ukunte ku Apolo bə lə bəmuə əsuə itə mə kusu komə busu. Nya laabe fə bəke lesa saa nə baahiā. ¹⁴ Ele bə mba díkafo baanə kasε kase boofi mə lefe kenke bətə asəseyifoyifo nya looboko kutəkə itə mə. Nya kamaa, ele bə bafo betidi bamba tsya bəwunsəko lə bayε aflosa.

¹⁵ Bayimi ba kenke nkpe mε lə oflō mfo bə bəəsiasə fə. Fintsya siəsə bayimi mba díkafo baanə ba nkpe mfó ətə bo.

Onanto lə olε mímblε kenke lə wə lefonə əsuə.

FILEMON

Kukue Ko Paulo Lɛwɔni Útə Filemon

¹⁻² Mɔ, Paulo, wə nlabɛ lə Aba eto diyo lə Kristo Yesu eto disɪ, ɛyɛ lə letsya nə mímbe wə eso ku bo ɔyimi Timoteo, bo nɛ kukue komfo bɔwɔni kətə fə Filemon bo uyifotsyuə lala, bo ɔyimisio Apia ku bo ɔyetsyuə ku uyifotsyuə Arkipo ku bafokakɔfɔ eto ditsyukpa nə laatsya lə fə diyo. ³ Bɔlɛ bɔtɔ bɔə Onanto wə ni Boanto ku Bonamute Yesu Kristo eto lefonə ku diyuə lə disɪəko mi.

Filemon Eto Lelabi Ku Wə Bofokano.

⁴ ɔyimi Filemon, maakloma fə lefe saa lə mɔ olatoto əsuə. Nya maaso Onanto ani lə fə disɪ. ⁵ Itsyise maano kase faala Onanto eto betidi ku kase fáfo Bonamute Yesu fánɔ. ⁶ Maato ola minkə bo sɛyetsyuə ku fə fe bafokanoɔɔ, eboboko kasɔnɔnɔ enso lə bonti. Itə ínə atsyɔkɔkɔpɔ kenke nnya nkpe lə nkpe ɛyɛ lə bo lɔniyifoyifo ku Kristo əsuə. ⁷ ɔyimi lala, lelabi nə nkpe fə ətə nyə disuəyuə kpə ku nkɛalekpekpɛ! Ətə diyuəsə mba kenke lefo Onanto bano eto ketu.

Paulo Áɛ Filemon Lekpakpa Nkə Usinkli Ofo Onesimo.

⁸⁻⁹ Se minyifo fə ɔyimisani ɛyɛ lə sɛyetsyuə sia əsuə bonkpe lə Kristo əsuə esoo, eni moofo fə bɔtɛyi miə yifo lesa nə ele bə yifo. Tsyaa, se maala fə esoo, nla miə maale fə lekpakpa bomu. Itə bə mɔ ni Paulo wə ni Kristo Yesu eto ɔtɔnkpe. Nya mɔmɔɔ, nyifo nwə bėti bákpe lə diyo lə wə disɪ eso. ¹⁰ Nyaso mɔmɔɔ, nɛ fə lekpakpa lə Onesimo wə dikafiani mɔ kosate eto ubi eto disɪ lə lefe nə bakpe mɛ lə amla lə aba eto diyo. ¹¹ Itə bə wə diye eto kaso ni kutəkə tsyaa, kɔɔ utidi ko ete udi, wánkɛ kutəkə saa utə fə. Fə mɔmɔɔ, okpe kutəkə útə bonko fə ta.

¹² Mɔmɔɔ, nsinkliko wə nɛ fə bɔtsyese. Iyifo mɛ fe mɔ kosate eto utu minfi minlɛ fə bɔtsyese. ¹³ Eni moola miə ɔkɛ mɛ lə ɔflɔ mfo lefe nə eto lefe minlabɛ lə diyo lə Ditiki Sɛɛ nəmə eso, bə lə ofo mɛ bɔwunsəko lə fə kɛnyɛ. ¹⁴ Fɛɛ manla miə maanyinkə fə nkpe miə lə awunsəko mɛ. Bomu moola miə iyifo lesa nə ditsyi fə utu kəmiə, diyifo fə lelabi. Nyaso membuyifo kulesa nə dimenyifo fə lelabi.

¹⁵ Ditsyuə nnya eso Onesimo didu lə fə ɔflɔ lefe kliminti ditsyuə nəmfo ni bə lə ofo busikli kəbə kəsiə fə lə ɔflɔ itə lefe nə ta. ¹⁶ Nya mɔmɔɔ, unsini ndomunya fufu, bomu oso ndomunya. Uyifo ɔyimi lala lə Kristo eso. Ofo koya utə mɛ tinti. Fɛɛ itə fəə, ofo koya utə fə oso, itsyise uyifo fə ndomunya fe utidinini, nya unsi uni ɔyimisani lə Bonamute əsuə.

¹⁷ Nyaso lə əənyə mɛ fe fə uyifotsyuə, sinkli afo wə fe kase fofo mɔ kosate. ¹⁸ Lə ɔta fə ubu nye unsi fə kayo kətsyuə, bu kə ətə mɛ. ¹⁹ Mɔ, Paulo, kosate difi mɔ kɔni míwɔni nyamfo minkə moofo fə ke. Fɛɛ manla miə maaklomasə fə miə esi mɛ fə nkpe eto koya. ²⁰ Nya mɔ ɔyimi, tə lə nnyə kutəkə sɛkɛ ntsyi lə fə ɔflɔ, lə Bonamute eso ete. Yifo nyamfo nko lə lekpe mɛ lə disuəyuə lə ləkɔəsi kəmiə.

²¹ Nɛ kukue komfo bɔwɔni kətə fə ku bofokano miə ebuyifo lə lesa nə mintɔ fə əsuə, nnya ni bə ebuyifo lə nnya əsuə nya uusi eso nko kulaa

tsya. ²² Lə nnya kamaa, lə kasonokə ətsyə mə mfó. Itsyise mfo nno miə Onanto ebəno mible eto olatoto utə bayani mə nsinkli mbə mi oflo.

Paul Eto Kəsiə Fəfə.

²³ Epafra, wə bonko nkpe lə Aba eto diyo lə Kristo Yesu eto disi esoo, nkə wəsiəsə fə! ²⁴ Nko ke ini Marko ku Aristarko ku Dema ku Luka ba ni mo keyifo eto bawunsəkotsyuəə, tsya bə bəəsiəsə fə kukono!

²⁵ Bonamute Yesu Kristo eto lefonə lə disiəko mible kenke.

HEBRIFO

Kukue Ko Bāwōni Bētə Hebrifo

Onanto Eto Ditiki Eyē Lə Wuubi Ɔsuə.

¹ Koko lefee, Onanto édi bo banamə etiki sesia sesia sesia, nya lə esu kpə əsuə tsyaa, eyē lə wə bənyeləkətidi əsuə. ² FEE lə eyi fefe nyamfo əsuə, údi bo etiki eyē lə wə Ubi əsuə. Wə əsuə Onanto ləye úyifo kawunsiə, nya wə ni nwə Onanto díləkə nkə udi wə bikə kenke nē. ³ Ubi əmfo díləkə Onanto eto diyənde óte nya Onanto eto ditsyabi tututu nkpe wuntsya. Nya úfi Onanto eto Ditiki SEE kplə nəmə úmuə kawunsiə kenke onlē. Se úflə bo abua kenke úwii, úsu úsiə lə Onanto, Ɔsuəalenyə Kenke, eto kodiani kato.

Onanto Eto Ubi Eto Səkpłe.

⁴ Onanto eyifo wə ubi əkplə enso wə batənkpe, fe kase wə diye nə Onanto díta wə nso mə lele.

⁵ Itsyise Onanto mánteyi wə batənkpe eto kuutsyuə saa nkə,
“Fē ni mɔ Ubi.

Mmii, minle fə.”

Nye Onanto mánteyi itsyi lə wə ətənkpe saa əsuə nkə,

“Muudi wə Antə,
nya wuuyifo mɔ Ubi.”

⁶ FEE lefe nə Onanto léla nkə woatsyese wə Ubi tute kawunsiə kamfoo, óteyi nkə,

“Onanto eto batənkpe kenke ebusumu wə.”

⁷ FEE Onanto áteyi lə wə batənkpe əsuə nkə,

“Onanto eeyifo wə batənkpe fe ufiebi,
nya wə kato eto besumunyə bamfó fe ute eto kadiakami.”

⁸ FEE Onanto áteyi itsyi lə wə Ubi əsuə nkə,

“Onanto, fə sekakedikɔɔ, kalosəko embəke lə se kulefe kulefe!
Fə sekakedidi lə fə betidi əsuə ebuyi ku kaseyifoyifo.

⁹ Aala kaseyifoyifo nya feekisi kabuayifoyifo.

Nyamfo eso Onanto, fə Onantoo, díləkə fə,

nya úfi disuəyuə nə nso nə útə fə bayetsyuə kenke útə fə.”

¹⁰ Usi óteyi nkə,

“Fə, Bonamute, fə ni nwə taa kasɔ ketsyikokɔ díyifo kasɔ,
nya féyifo kato ku fə kosate eto ani.

¹¹ Asa nyamfo kenke ebubə efe. FEE fə ebubu ake lefe saa.

Asa nyamfo kenke ebobia isensə fe kase mfia laala kafiani afianku.

¹² Ebukənə nnya fe kase bəəkənə awu ku mfia itə bofloma.

FEE fə, nko ete fuutsyə nē, embəfloma,
nya fə nkprə embolo kulefe.”

¹³ Nte ətənkpe wə Onanto ləteyi nkə,

“Siə lə mɔ kodiani, isu ese lefe nə muufi
fə balo nkpe fə kalɔ bafiani nnya əsuə fuutəkə akpə?”

¹⁴ Nyalə, bawoe ni kato eto batənkpe fē? Mə ni awɔnɔ nnya leesumu Onanto nya woakpe mə atɔ nkə besu bawunsəko mba ele bə bafə lə nkprə manlo.

2

Onanto Ebuta Nkæ Betidi Nyæ Bofo Tinti.

¹ Nyamfo eso ele bæ bõle onukualetiki nnya bõno ola keklege ne. Lenni nkoo, boonya kusu læ nnya æsuæ. ² Kenye ka Onanto eto batonkpe dítæ bo banamæ, eyifo onukuale, nya læ utsyuæ úta úbu nye útidi ato læ nnya æsuæ, bænæ wæ koto sitinti fe kase ínyæ itæ. ³ Nyalæe, ntsyæ boofu butsyetsyi læ kotonænæ eto kenye, læ bõni koto butsyue akafo Ditiki Sæe kplæ næmfõ? Bonamute kosate leka bofo eto Ditiki Sæe næmfõ bõtæyi tute tute, fe mba kenke læno ni læ wæ kenye tsya dibæ båtæyi ni báse uyi bætæ bo bæ, diyifo onukuale. ⁴ Læ nnya æsuæ, Onanto kosate tsya édi nnya adansie ku onukuale, læ nyaso úyifo ayanisa ku ayanisa læ esu kpæ æsuæ, nya úsie Læwõno Kenke eto ætæsa útæ læ kase waala æsuæ.

Nwæ Esuæ Bõoye Bunyæ Nkpe Manlo.

⁵ Onanto mémfi kawunsia fõfo ka læbæ bubæ ka æsuæ bõnle etiki budi okpe læ batonkpe kalõ. ⁶ Fæe Anantotiki eto lekpa ditsyuæ édi nnya adansie etæyi nkæ,

“Bæ ni utidi, O Onanto, bæ fæ ænæmii, læ itækæ læ wæ æsuæ nko?”

Be ko ni utidinini bæ læ aalæ wæ ola nko?”

⁷ Ábokosæ wæ kasõ itæ lefe kliminti ditsyuæ enso Onanto eto batonkpe.

Fæe æbæ éfi diyõnde kplæ ku dibu étisyisæ wæ fe lekankpakpa.

⁸ Nya fætæ údi seka læ lesa saa æsuæ.”

Båtæyi bænkæ Onanto éyifo utidi nkæ udi seka læ lesa saa æsuæ nya nyamfo læ bote wuee bænkæ, lesa saa banlæ. Tsya læ kase intee, bõnlæ tõ bunyæ kase utidi nlæ seka budi læ lesa saa æsuæ. ⁹ Fæe Yesu æmfoo, wæ læ lefe kliminti æsuæ bábokosæ kasõ fe okpe læ Onanto eto batonkpe kalõ, itæ eye læ Onanto eto lefonæ æsuæ, læ ukpæ læ utsyue saa eto disi. Bõlæ wæ bunyæ mómõ nwæ bétí ætæsa ku dibu kenke eto lenkprakpa, eye læ ukpæ wæ úkpæ eso.

¹⁰ Èleke bæ Onanto wæ díyifo nya woalõ lesa saa kætisyæ, tæ Yesu læ oflo eye læ kanyi ka únyæ æsuæ bæ eye læ nnya æsuæ unæ bebi kpæ oboko læ bænyæ kedikõ læ wæ diyõnde æsuæ. Itsyise Yesu ni nwæ lookpa mæ usuko nkpæ manlo kæmia. ¹¹ Wæ lææflæ abua læ betidi æsuæ kewui, nya wæ ku mba æsuæ bæflæ abua béwui, anto oní uní mæ. Nyaso yenyifo Yesu afanisa bæ ókpadi mæ nkæ wæ bayimi. ¹² Woatæyi Onanto nkæ,

“Mõotæyi mõ bayimi lesa næ féyifo.

Nya mõotæsæ fæ læ mæ katsyako.”

¹³ Usi ótæyi nkæ,

“Muufi mõ kusubebe ntækæ læ Onanto æsuæ.”

Nya usi ótæyi nkæ,

“Nnyæ mõ ku bebi bæ Onanto difi útæ mæ.”

¹⁴ Se betidi bæ woakpadi nkæ bebi ni betidi bæ læbõ betsyi læ sinæ ku kõtõ æsuæ, Yesu kosate æbæ ófiani fe mæ nnya úsia nkpæ fe mæ ke. Úyifo nyamfo nko bæ eye læ wæ ukpæ æsuæ, læ otsylosæ Obonsam wæ nkpe ukpæ eto æsuæale. ¹⁵ Nya eye læ kusu komfo æsuæ, læ ulækæ mba kenke lækæ læ sidomu æsuæ læ mæ nkpæ æsuæ læ nnya báte ukpæ sikpi eso. ¹⁶ Nya ekpa bæ inni Onanto eto batonkpe úbæ kawunsæko kõ, bomu Abraham eto bebi eto bebi. ¹⁷ Nnya kasõ ni bænkæ, ele bæ ofiani fe wæ bayimi læ kusu saa æsuæ bæ læ ofiani omínsenyætidi ku nwæ leesumu Onanto læ kusu æsuæ eto Usumunyæ Ninæ Kenke læ utæ kedi læ betidi eto abua eto disi. ¹⁸ Nya se wæ

kosate dínýə kanyi nya báto wə bábe esoo, wofo mba nkpe lə botokabe əsuə bəwunsəko.

3

Yesu Eto Kəńyankə Kpe Kalende Kaso Moses Eto Kale.

¹ Mə bayimi lala lə Kristo əsuə, mi mba Onanto tsya lékpadí! Bibu Yesu bebe, nwə Onanto létsyese nkə ubə ofiani Usumunyə Ninə Kenke lə bofokanə bo bonkpe əsuə. ² Úyifo wə keyifo lə kusu əsuə útə nwə díləkə wə nkə uyifo wə keyifo fe kase Moses díyifo asa lə kusu əsuə lə wə keyifo əsuə lə Onanto eto diyo. ³ Beefi dibu kətə nwə léto diyo kaso diyo nə báto kosate. Nko ke Yesu nkpe dibu kplə enso Moses nɛ. ⁴ Itsyise diyo saa kpe ni otonto. Fɛɛ Onanto ni nwə léto lesa saa. ⁵ Moses éyifo uyifoyifo ɔnukualenyə lə Onanto eto diyo. Nya ɔteyi asa nnya əsuə Onanto luubə udi etiki utsyiko lə lefe nə luubəə, ɔtənsə. ⁶ Fɛɛ Kristo eyifo ɔnukualenyə fe Onanto eto Ubi wə nsi lə Onanto eto diyo eto kenye. Bo ni wə diyo nəmə nɛ, lə bokpe utu nya bofo bəno kekleke lə nnya əsuə bənlɛ kusu bobɛ.

Ɔwekətsyəkə Kpe Itə Onanto Eto Betidi.

⁷ Nnya Ləwəno Kenke ləteyi nkə,

“Lə bəno Onanto eto ɔkəɛ mmii,

⁸ bientidi ato

fe kase ítsyə lə mi banamə eto lefe,

nya bətaka bəńyə mə lə əsuə fe kase báto mə bábe lə mfiminti mfó.

⁹ Mfó nya báto mə bábe, lə babe lesa nə muuyifo,

ite bə bəńyə asa nnya mínyifo lə alɛ fosi ana əsuə.

¹⁰ Lə nnya eso nnyə ɔblə nkpe betidi bamə.

Nya mínteyi minkə, ‘Baamfo mə akanə,

nya baani beentsyue mə afi koto.’

¹¹ Lə nyaso kəfo ányi mə nya mínka ntamu mínteyi minkə,

‘Bembudufə kasə ka eni míntə tə mə ɔnwekətsyəkə kulefe!’ ”

¹² Mə bayimi bafokanətsyua, bebe sinini biə mi nti eto kuutsyua əmbəke

lɛkəsi bua nya wəmbəke bofokanə bə wəəmbətsyi kama okpe Onanto wə

nsi nkpe. ¹³ Bomuu, bɛlɛ mi bətsyua kələ diyi saa fe kase Mmii əmə bəwəni

bákrɛ lə Awonisa Kenke eto Kukue əsuə leka mi. Lə itə bə biəmbəwɛ mi əsuə bəkrɛ lə lebuə lə befiani mba ditidi ato.

¹⁴ Itsyise buyifo bani ku Kristo lə bələ bo bofokanə lə kəni kekleke isu

ese lə kalosəkə fe kase bútsyiko kasə. ¹⁵ Awonisa Kenke eto Kukue áteyi

nkə,

“Lə bəno Onanto eto ɔkəɛ mmii,

bientidi ato

fe kase ítsyə lə mi bana mə eto lefe,

nya bətaka bəńyə lə Onanto əsuə.”

¹⁶ Bawɛ ni betidi ba ləno Onanto eto ɔkəɛ nya bətaka bəńyə lə wə əsuə?

Mba kenke Moses lékpa ɔyenko utsyiko Egipte eto kasə əsuə.

¹⁷ Nya bawoɛ Onanto dínýə ɔblə ɔkrɛ itə alɛ fosi ana sɔsɔ? Mə ni betidi ba

díyifo lebuə ba díkrɛ lə mfiminti. ¹⁸ Bawoɛ əsuə Onanto léka ntamu ɔteyi

nkə, “Kulefe, bembudufə kasə ka əsuə eni míntətə mə ɔnwekətsyəkə.”

Bawoɛ ɔnlɛ? Mba létaka bəńyə wə lə əsuə. ¹⁹ Bunyə boə lə nnya eso

bámfo kasə kamə budufə, itsyise bámfo banə.

4

¹ Mɔmɔɔ, se kusubebe nsi nkpe bo bæ buunyə ɔnwetsyɔtsyɔ wə Onanto dɪtsyɔ bo kenye ɔtsyɔ, bitə lə bobɛ kukɔnɔ bæ, yəambə bæ mi kuutsyua saa mamfo ɔnwetsyɔtsyɔ wə ɔtsyɔ bo kenye ɔtsyɔ. ² Itsyise bɔtɛyi bo Ditiki Sɛɛ nɛmɛ fe kase bɔtɛyi mɛ tsya. Bɔnɔ kenye kamə, fɛɛ yɛnyifo mɛ keyifo sɛɛ saa lə əsuə, itsyise se banɔ nii, bɔmfɔ ni bɔnɔ tsya. ³ Fɛɛ bomba lɛfo bɔnɔ, bɔdɔfə ɔnwɛkɔtsyɔkɔ kamə, ka Onanto dɪtsyɔ kenye. Ite fe kase ɔtɛyi ɔtsyɔ nkə,

“Kafɔ ɔnyɪ mɛ nya mɪnka ntamu mɪntsyɔ miə,

‘Bembudufə kasɔ ka eni mɪntatə mɛ ɔnwetsyɔtsyɔ kulefe!’ ”

Ɔtɛyi nyamfo nko ite bæ wə kosate eto keyifo ɔlo, idu lə lefe nɛ ɔyifo kawunsɔ ɔlosə fɛ. ⁴ Itsyise lə Awɔnisa Kenkɛ eto Kukue əsuə, bɔwɔni asa ɔtsyua itsyi lə diyi kuansele əsuə bɛnkə,

“Onanto ɔtsyɔ ɔnwɛ lə diyi kuansele əsuə

lə keyifo saa buyifo əsuə.”

⁵ Besi bɔtɛyi ditiki nɛmfɔ bæ, “Bembudufə kasɔ ka eni mɪntatə mɛ bafɔ ɔnwetsyɔtsyɔ əmɛ!”

⁶ Mba leka Ditiki Sɛɛ nɛmɛ bɔnɔ mɔmfɔ ɔnwetsyɔtsyɔ əmɛ, itsyise bɔmfɔ ni banɔ. Fɛɛ itə bɔtsyua, kusu si kokpe bæ bafɔ ɔnwetsyɔtsyɔ əmɛ. ⁷ Bɛlɛkə nyamfo bɔtɛ itsyise Onanto esi ɔtsyɔ diyi bamba nɛ baakpo Mmi. Alɛ kpə lə nnya kamaa, fɛ ɔdi etiki itsyi lə nnya əsuə, ɛyɛ lə Oka David əsuə ɛyɛ lə Awɔnisa Kenkɛ eto nnya bɔkatɛyi bofe bæ,

“Lə bɛnɔ Onanto eto ɔkɔɛ mmii,
bientidi ato.”

⁸ Lə nnya ete Yosua lɛyɛnko betidi bamə bɛdɔfə lə ɔnwetsyɔtsyɔ əmɛ Onanto dɪtsyɔ kenye ɔtsyɔ, eni Onanto mɛnsidi etiki kama kama utsyiko lə diyi bamba əsuə. ⁹ Lə nyamfo esoo, ɔnwɛdɪtsyɔyi bamba si lekpe itə Onanto eto betidi fe diyi kuansele nɛ əsuə Onanto dɪtsyɔ ɔnwɛ. ¹⁰ Itsyise nwə kee lɛfo ɔnwɛdɪtsyɔyi nɛ Onanto lɛtɛyi utsyɔ, ebutsyɔ ɔnwɛ lə wə kosate eto keyifo kenkɛ əsuə fe kase Onanto dɪtsyɔ ɔnwɛ lə wə kale əsuə. ¹¹ Nyaso bitə lə bokplatsya lə bofo ɔnwetsyɔtsyɔ əmfɔ, bæ lə bo kuutsyua saa mentidi ato lə nnya əsuə fe kase bɛyifo.

¹² Itsyisee, Onanto eto Ditiki Sɛɛ kpe nkɔɔ nya lɛnlɛ keyifo kekɛkɛ, nya lɛnkpe kobe lɛnsɔ lesiabi nyɛ nnuə. Diala lesa saa kɛlɛkə lə nsusu ku lɛwɔnɔ kɛmiə, isu esɛ taa əsuə eto ntsyakɔ ku dikubi ku afɔ eto katsyakɔ eto nti nya diakpo utidi eto nsusu ku utu kɛmiə kasɛɛ kukɔnɔ. ¹³ Asayifoyifo saa menyifo akulasa lə Onanto eto ənɛmi. Wəənyə asayifoyifo saa tɛnkɛɛ nya ekpa wuee lə wə ənɛmi. Nya wə ni nwə ele bæ bo utsyua saa tɛ wə nkɔɔ eto nkunta.

Yesu Ni Onanto Eto Usumunyə Ninə Kenkɛ.

¹⁴ Nyaso bitə lə bɔlɛ bo bofokanɔ bo boɛlɛkə kate kekɛkɛ. Itsyise bokpe Usumunyə Ninə Kenkɛ wə ni Yesu, Onanto eto Ubi wə dɪkatɔ bo ɔsu kato ɔsu ɔnyɔ lə Onanto kosate eto ənɛmi. ¹⁵ Bo Usumunyə Ninə Kenkɛ enni nwə ləənyə bo kaminsə, se bumbə ale eso. Bomu bokpe utidi wə bɔto babe lə kusu saa əsuə fe bo ke. Fɛɛ wɛnyifo lebua saa. ¹⁶ Lə nyaso bitə lə buɔnyə bɛmbɛ, lə bɔnyɪ bɔfi Onanto eto lekankpome kaka buunyə wə lefonə. Mfɔ wuunyə bo kaminsə bunyɔ wə lefonə nɛ lɔwunsɛkɔ bo lə lefe nɛ ke ehiə bo.

5

¹ Usumunyə Ninə Kenke saa, betidinini nti ete bəələkə wə ketsyiko, nya bəətsyə wə bə lə uñyə lə mə kenye lə Onanto eto kesumu əsuə, lə utə wə kedi lə bənyə mə abua eto bufikatsyɛ. ² Se wə kosate, lə esu kpə əsuə, ləmbə ale lə okla əsuə esoo, okpe disuətsyə kətə mba lenyi kusu ko əsuə ele bə baye eso baata kebu. ³ Nya se wə kosate ləmbə ale lə esu kpə əsuə esoo, ele bə utə kedi, enni lə wə betidi hā eto abua eto disi te bomuu, lə wə kosate tsya eto abua eto disi.

⁴ Kuutsyua saa ənləkə wə əsuə Usumunyə Ninə Kenke kefi dibu nə laamankla lə ni kətə wə əsuə. Bomu Onanto hā laakpadi utidi, keyifo wə Usumunyə Ninə Kenke fe kase ókpadi Aaron seka. ⁵ Nko əmə ke, Kristo mēmfɪ Usumunyə Ninə Kenke eto dibu útə wə əsuə, bomu Onanto lətyei wə nkə,

“Mɔ Ubisaibi fe ni.

Mmi mínle fə.”

⁶ Usi ótyei lə kalebe bamba tsya nkə,

“Usumunyə feni idu manlo isu manlo

fe Melkisedek eto okle.”

⁷ Se Yesu didi utidi lə kasɔ kamfoo, óto ola ku lekpakpalələ kekkele ku bofa bembembe ku binəntu útə nwə lofo wə buləkə ketsyiko ukpə kəmiə. Nya se óbokosə əsuə kasɔ nya woate Onanto sikpi esoo, Onanto áno wə olatoto. ⁸ Ite bə uyifo Onanto eto Ubi tsyaa, lə wə kanyinyənyə əsuə ókase kase baabokosə əsuə kasɔ. ⁹ Se Onanto diyifo wə nwə ləfɔ lə kusu saa əsuə ólosə, úbə úyifo wə nwə əsuə mba kenke leetsyue wə koto laaye kanyə nkpe manlo. ¹⁰ Wə ni nwə Onanto lətyei útsyə nkə wuubə ofiani Usumunyə Ninə Kenke fe Melkisedek eto okle.

¹¹ Etiki kpə kpe bo lə kenye bo ele bə bətyei itsyi lə etiki nyamfo əsuə fə, fəe nnya bətyei kpe bulə, itsyise bənle asa kasɔ bəno mləmləmlə. ¹² Lefe kpə áke bə eni befiani bateasa, fəe bisi behiā utsyua bə lə ote mi asa tute itsyi lə Onanto eto Ditiki Sɛɛ nəmə əsuə, lefe nə eto lefe ele bə bidi lesa nə nkpe ale, isi efe bə bəyimi mmintu. ¹³ Utsyua saa wə ele bə əyimi mmintuu, esi uyifo ubisambi wə lenyito lesa nə ni lese nye lebuə. ¹⁴ Lesa nə nkpe alee, eyifo lesa nə lələke itə mba díkabe eye lə buyifokənyə əsuə, lofo lekpo butsyə lə nə ni lese ku lebuə eto nti.

6

¹ Nyaso bitə lə busu seto lə bobé lə asatete əsuə, lə bəbo lə asatete tute nnya bófo itsyi lə Kristo əsuə. Nyamfo ni bənkə bətsyi bo akəesi bəwuninsə bəbo lə abua əsuə ku nyifo bo ləmbə kutəkə saa ku lə Onanto bəfokano əsuə. ² Bate mi asa lə ntufɔsəfɔsə, anitəkətəkə lə betidi əsuə, lə bəkrənkpə eto businkli kataka kəbə nkpe ku lə lekpokponkpo fəfə əsuə. ³ Bitə lə busu seto! Nya nyamfo ele bə buyifo lə Onanto atəno nkə busu seto nɛ.

⁴ Itsyise ntsyə yuubə bə mba léfo bāno ko nya bésinkli kamaa, besinkliko mə baboko bətsyikawuninsə eto kusu? Kɔɔ bāke lə Onanto eto diyənde əsuə, bádia kato eto ətəsa babe nya báfo Ləwəno Kenke eto əsuəale. ⁵ Bate lə asa nnya díkəbə éfe əsuə bə Onanto eto ditiki aleke nya bəkənyə kutəkə ko nkpe lə əsuəale nnya nkpe lə lefe nə luubə əsuə. ⁶ Lə nnya əsuə, báni mə bəfokano lə Onanto əsuə! Esoo, yɔɔke ale bə besi bəne

mə baboko bɔtsyikawuninsə əsuə, itsyise besi bale Onanto eto Ubi bɔsɔ lə uyikabie əsuə, kənə wə kakpe lə kofani əsuə lə kawunsia kenke eto ənəmi.

⁷ Onanto aakpo atsyɔ kasɔ ka ləənə nɔmintu bo laani kakpo lə ke, ka leeke eyi ku sefa nnya laaleke itə mba eso baafɔ ke kakpe bidika. ⁸ Fɛɛ kasɔ ka leeke biyu ku kanyii, kaanleke kətə kulesa, kakpe lə bulə əsuə bə Onanto ebukudi ke nya wootonsə ke ku ute.

⁹ Fɛɛ balala, lə búdi etiki mmə tsyaa, bófo mi bɔnɔ boə lə mi kutsyə alɛɛ, buyi boə béfo atsyɔkpokpo sɛɛ nnya loofɔ mi lə nkɔpə. ¹⁰ Onanto enni nwə lanyɛ lə kusutsyɔntsyɔ əsuə. Weembota keyifo ka bíyifo nye lelabi nə bítə wə lə lewunsəko bo bítə nya binsi bənle butə bafokanɔfɔ bamba.

¹¹ Bo lelabi itə mi ni bənkə mi utsyuə saa lə nnya kekleke nko isu ese lə kalosəko, bə lesa nə bənle kusu bobee, le ibə itə nko. ¹² Boanla boə biyifo sefɔ, bomu lə biyifo asa fe bafokanɔfɔ ba nkpe dibusə bə lə bafo lesa nə Onanto dítsyə kenye útə mə.

Onanto Eto Kenye Ka Útsyə Eyifo Sitinti.

¹³ Lefe nə Onanto dítsyə Abraham kenyeɛ, óteyi óse uyi nkə, wuuyifo lə lesa nə óteyi útsyə əsuə. Se kuutsyuə ləmbə ləmə onso wə esoo, úfi wə kosate eto diye únyənsə kama. ¹⁴ Óteyi nkə, “Nlɛ fə kenye butsyə minkə, mookpo fə atsyɔ, ntə fə beflufɔ kɔpə.” ¹⁵ Nya se Abraham leke dibusə, úmuə utu ɔlɛ esoo, únyə asa nnya kenke Onanto dítsyə wə kenye.

¹⁶ Betidi aakpadi asa nnya ləmə enso mə kosate eto diye lə befi bala etiki nnya bátəyi, lə befi bala etiki nnya tǎ. ¹⁷ Nyamfo eso Onanto lékpadi asa úfi óse wə kenye tsyətəsyə uyi nɛ, bə lə ekpako mba luubə bəfo wə kenye tsyətəsyə wuee bə wə ketsyue amfloma kulefe. ¹⁸ Onanto áye lə esu ənuə əsuə, nya ni kenye tsyətəsyə ku asakpadi nnya lantsyi kawuninsə, nya bembufi batəyi sidia tsya, nya bomba díkənyə kabioko lə wə, bɔnkpe kusubebe lə wə əsuə, lə bɔkɔbe nnya bɔle kekleke ku kusubebe ko eto kenye bətsyə bo.

¹⁹ Kusubebe ko nkpe bo mfo eyifo fe lesa nə dímuə bo nkɔpə butsyə kekleke. Nya kusubebe komfo aakpia kafia ka nti Disumuyo eto setɔ kafe kedufə lə kedikətəko kəmiə. ²⁰ Mfó əmə Yesu díkatɔ úsu lə bo kenye fe ɔtɔusu seka. Wə díbə ofiani fe Usumunyə Ninə Kenke Melkisedek eto okle isu ese manlo manlo.

7

Usumunyə Melkisedek

¹ Melkisedek əmfo édi seka lə Salem, nya úyifo usumunyə útə Onanto wə ntəkə kato fanlo fanlo. ǉbɔ ótsyako Abraham lə lefe nə útsyi lema nə úsu ókpɔ nya útəkə baka ena ba létsyilama mfó kato. Melkisedek əmfo ésu ótsyako wə nya ókpɔ wə atsyɔ. ² Nya Abraham díta wə bikə bia ɔke utsyiko mfó eto lekpafofile.

Tutɛɛ, diye Melkisedek eto kasɔ ni Kaseyifoyifo eto Oka. Nnya kama se údi Salem eto Oka esoo, wə diye eto kasɔ ni Diyuaesə eto Oka. ³ Bánwəni kulesa bətsyə itsyi lə wə anto nye ambe nye lə wə ketsyiko əsuə nye wə leleyi lee lə wə ukpə əsuə. Uyifo fe Onanto eto Ubi, nya úyifo usumunyə ídu lə ketsyikoko isu kalosəko.

⁴ Bebe kase úyifo utidi wə lefo diye. Abraham wə ni bo ona wə léfo diye éfi bikə bia útsyiko kamato eto lekpafofile kulaa tsya útə wə! ⁵ Nya

mómɔɔ, bətsyə kɔfi kɔ dítə kusu bənkə, Lewi eto beflufu di besumunyə. Baafo bikə bia Israel bebi ba ni mə betidi eto lekpafošile lə mə ɔflo, ite bə mə betidi bamə tsya eyifo Abraham eto beflufu tsya fɛ. ⁶ Melkisedek əmfɔ ményifo Lewi eto kafo eto ubi, tsyaa ófo lekpafošile utsyiko lə Abraham ɔflo, wəə ni utidi Onanto ditsyə kenye nya ókpo wə atsyɔ tsya. ⁷ ʒnukuale əmə ni bənkə, utidi wə laakpo atsyɔ kpe kalende oso utidi wə bákmiə atsyɔ. ⁸ Lə besumunyə eto kutsyəə, mba laafo asa eto lekpafošile, eyifo besumunyə ba ləəkpə. Lə Melkisedek eto kutsyəə, ófo lekpafošile nəmə fe usumunyə, fɛɛ wə nsi nkpə manlo fe kase Awɔnisa Kenkə eto Kukue nle bəteyi. ⁹ Nya boofɔ bəteyi kulaa tsya boə Lewi wə laafo lekpafošile nəmfoo, ɔye lə Abraham eto kutsyə ófo asa eto lekpafošile nəmfo útə Melkisedek. ¹⁰ Itsyise lefe nə Abraham létsyako Melkisedek nya útə wə asa eto lekpafošile nəmfo, bánle tɔ Lewi, usi óke lə wə ɔna eto kɔtɔ kəmiə.

¹¹ Lewi bebi eto besumunyədidi əsuə nnya kɔfi lɛye kubə itə Israel bebi nɛ. Nya lə nnya ete Lewi bebi eto besumunyədidi lɛflɔɔ, eni yensife bə usumunyə bamba eto okle si ubə, nwə lɛbɔ utsyi lə Melkisedek eto okle eto kutsyə əsuə, inni lə Aaron eto kutsyə. ¹² Lə besumunyədidi eto kutsyə átsyi kɔwuninsə, ele bə kɔfi kɔ nyenko kɔ tsya tsyi kɔwuninsə. ¹³ Nya Bonamute wə əsuə bəteyi asa nyamfo bətsyikoo, ɛtsyi lekpafošile bamba nə eto utidi kuutsyulə díməndi tɔ usumunyə unyə. ¹⁴ Ékpa wuee bə bále wə lə Yuda eto kafo, nya Moses mánkpo kafo kamfo eto diye ókpe lə mba luudi besumunyə nti.

Usumunyə Bamba Wə Ni Fe Melkisedek.

¹⁵ Etiki nyamfo esi ekpa eso, lə lefe nə eto lefe usumunyə bamba eto okle fe Melkisedek disi úbə údufə. ¹⁶ Utidi əmfɔ əbə ófiani usumunyə wə dímanye lə utidi eto afi ku bunə əsuə, bə ofiani usumunyə lə diyo nə leedi əsuə, bomu eyɛ lə əsuəale nnya eto nkpə ləmbə kalokɔ kulefe əsuə. ¹⁷ Awɔnisa Kenkə nyamə áteyi ekpa wuee nkə, “Usumunyə feni idu manlo isu manlo fe Melkisedek eto okle.”

¹⁸ Nyamfo lə bote nkə bələkə kɔfi koko komə bətsyə kutsyə itsyise kumbə kenyeale nya kəənyə kutə kulesa. ¹⁹ Itsyise Moses eto kɔfi mamfo kulesa nə lɛflɔ buyifo. Nya mómɔɔ, bəta bo kusubebe fɔfɔ kɔ lələke konso, nya bɔɔye lə kɔ əsuə bɔfi Onanto enso.

²⁰ ʒwunsə, Onanto áka ntamu ɔwunsə lə usumunyədidi fɔfɔ əmfɔ əsuə. Kɔɔ Onanto mánka ntamu ɔwunsə lə usumunyədidi əsuə. ²¹ Fɛɛ se Yesu lɛfiani usumunyə, Onanto áka ntamu útə wə ɔteyi nkə,

“Bonamute áka ntamu,
nya wəmbətsyi wə kenye ɔwuninsə lə nnya əsuə nkə, ‘Usumunyə feni idu manlo isu manlo.’”

²² Nyamfo ətə bə Yesu əbə ófiani nwə nýə kenyekekke kamfo kama, ka lələke kanso.

²³ Bətsyi kawuninsə bamba tsya əbə. Besumunyə ba kɔ éfui tinti, nya bánkakle lə mə keyifo əsuə. Itsyise békekpe. ²⁴ Fɛɛ se Yesu, wə nsi nkpə itə manlo manlo esoo, wə keyifo fe usumunyə amfloma ani kesu utidiamba ɔflo. ²⁵ Lə nyasoo, woafo mba ləəbə Onanto ɔflo lə nkpə lefe saa eyɛ lə wə kosate əsuə, itsyise usi nkpə lefe saa ɔle bəfokətə mə lə Onanto ɔflo.

²⁶ Lə nyamfo esoo, ele bə Usumunyə Ninə fe Yesu ke bo. Nwə diyifo kenkə, nya kabua saa ləmbə wə lə əsuə, nya woambiasə əsuə, wə bələkə

lete læ babuayifo nti, wə bábəsə kato fanlofanlofanlo. ²⁷ Yanhiã kulaa bæ Usumunyə Ninə Kenke əmfo eto oklee, kətə Onanto kedi lefe saa, tute læ wə kosate eto disi esoo, nnya kama læ betidi bamba eto disi eso, fe kase besumunyə ninə kenke fefe leeyifo. Uyifo nyamfo diyifo læwə itə lefe nə kenke læ lefe nə úfi wə əsuə útə. ²⁸ Lə ɔnkualə əsuə, Moses eto kɔfi komə ətsyə betidinini ba dímamflɔɔ, besumunyə ninə kplɛ, fɛɛ Onanto eto ntamu bo óka læ Moses eto kɔfi komə kamaa, ətsyə wə Ubi Usumunyə Ninə Kenke wə úyifo lɛflɔ itə lefe nə kenke.

8

Yesu Ni Bo Usumunyə Ninə Kenke.

¹ Nnya kenke bɔnlɛ bɔtɛyi ete ni bənkə, bokpe Usumunyə Ninə Kenke əmfo eto okle, wə nsi læ ɔkplɛnyə Kenke eto ləkankpɔmɛ eto kodiani læ kato. ² Usumunyə Ninə Kenke əmfo eesumu læ kakɛnkɛkɔ ka ni Disumuyo tinti ka Bonamute díyifo, inni betidi díyifo.

³ Bətsyə Usumunyə Ninə Kenke saa bæ læ ufi ətəsa saa ku bebuki utə Onanto. Nyaso ele bæ bo usumunyə tsya kɛ lesaatsyua nə uufi utə kedi. ⁴ Nya læ kasɔ mfo ete onkpɛe, eni wə əmbuyifo usumunyə, itsyise besumunyə ba lætətə kedi læ Yudafɔ eto kɔfi eto kusuu, fe bakpe koko. ⁵ Keyifo ka beeyifo fe besumunyə mfo eyifo nka nte beeyifo læ Onanto eto kato eto koyo ete.

Nko esoo, læ lefe nə Moses nkə woato disumunyoo, Onanto lɛtɛyi wə nkə, “Be fənkə eyifo ni lekateko ku ditsyəbi nə báte fə læ kɔtini əsuə.” ⁶ Fɛɛ mɔmɔɔ, bətə Yesu kesumu eto keyifo ka ntəkə mə kale kato, fe kase kenyelekɛle ka útsyue læ wə betidi ku Onanto eto nti, alɛkɛ kaso nka kɔ, itsyise wə kenyeťsyəťsyə eto asa alɛkɛ eso asa nnya nkpe læ nka kɔ.

⁷ Lə nya ete kulesa dimambia læ kenyelekɛle tute kamə əsuə, eni yensife itə kənuəfə kamfo. ⁸ Fɛɛ Onanto ənyə kabua læ wə betidi əsuə se ótɛyi nkə, “Lefe lɛ bubə se mɔ, fə Onamutee,

lookle kenye fɔfɔ

ku Israel eto betidi

ku Yuda eto betidi.

⁹ Kenyelekɛle kamfo embutsyə fe nka

mínkɛle ku mə bana mə,

læ lefe nə mínkɔbe mə minlɛ læ kɔni

nya mínkpa mə mímbɔnko læ Egipte eto kasɔ.

Itsyise béntsyue mɔ kenyelekɛle kamə koto.

Nyaso míntsyi kama mínkpe mə nɛ.

Mmə Bonamute nɛ bɔtɛyi nɛ!

¹⁰ Mɔmɔɔ, nyə kenye ka mookle ku Israel eto betidi

læ lefe nə læəbə mə.

Muufi mɔ kɔfi nkpe mə læ mə nsusu kəmiə.

Nya mɔɔwɔni kɔ nkpe læ mə ketu kəmiə.

Muuyifo mə Onanto,

nya mə tsya ebuyifo mɔ betidi.

¹¹ Nya mə kuutsyua ensi embote wə utsyua kulesa nye wə ɔyimitsyua tɛyi nkə bete Bonamute əmə.

Itsyise mə utsyua saa ebote mɛ

idu læ dikpefi isu ese læ uninə əsuə.

¹² Nya muufi mə abua nnya kenke béyifo ntsyɛ mə.

Nya mensiembokloma mə abua nya béyifo kulefe.”

¹³ Se Onanto lídi etiki utsyiko læ kenyeklekle fofó əsuə, ete kaso bæ nka kə eyifo kakoko. Nya lesa saa nə lefiani lekoko nə lesibə kutəkə, əmbokle fə dionya kenke.

9

Kase Biusumu Onanto Lə Kaso Ku Lə Onanto Eto Oto Kato.

¹ Kenyeklekle tute eto afi áke kesumu eto afi, nya béyifo kaso mfo eto Disumuyo tsa bətsyə. ² Béyifo Kafia eto Mpatampa Kenke nya bésie ni læ akpa ənuə ku kafia. Baakpo seto eto lekpa bæ Kakenkəkə. Mfó bənyənsə okandie eto keyi ku kesumu eto əpunu wə əsuə bəətəkə abolo nnya beefi katə Onanto kedi. ³ Lə Disumuyo eto kaka befi kafia bala eto kamaa, ni kaka baakpo Kakenkəkə Kenke. ⁴ Mfó béfi sika sia eto əpunu wə əsuə baatonsə lifui ku kenyeklekle eto lelaka nə befi sika sia beti batsyilama bətsyə. Nya kenyeklekle eto lelaka nəmə kafoo, bákpe asa nnya ni sika sia eto okase utsyüə wə eto kafo bákpe didisa nə baakpo mana, ku Aaron eto uyilelə wə dikə ku afanto, ku aba bləkete ənuə nya əsuə bəwəni Onanto eto afi bətəkə. ⁵ Lə lelaka nəmə eto kato bəwe Onanto eto asa nnya nkpe nkpe baakpo bæ Kerubi eto ditsyəbi bətəkə ba nle Onanto eto diyənde buləkə kate. Mə mbamba eto koyo éti kaka bəənyə betidi kaminə kefi mə abua katsyē mə. Fəə bəəmbəfo etiki budi mfo kələkə asa nyamfo kenke kaso kate mómə.

⁶ Nko ini bətsyue asa nyamfo bətsyə mfó nē. Besumunyə bamə eedufə Disumuyo tute kamə diyi saa keso keyifo mə kesumuyifo mfó. ⁷ Kəmiə eto Disumuyo nəmə, Usumunyə Ninə Kenke hā nkpe kusu weedufə mfó lele səni hā. Nya læ ətə, ele bæ ufi ubuki eto koto usuko mfó usu utə Onanto kedi læ wə ku kusə komə kenke eto betidi eto abua nnya béyifo læ mə mante mante əsuə eto disi. ⁸ Eyē læ nyamfo əsuə, Ləwəni Kenke ələkə óte nkə se seto eto Disumuyo nəmə nsi nte koo, yəntə kusu bæ kuutsyüə saa kpa mfó ofe udufə læ Kakenkəkə Kenke kəmiə. ⁹ Nyamfo eyifo asabuləkə kate ətsyüə itə utidi taa mmi, læ mmi eto kesumu əsuə. Itə bæ bəətə ətəsa ku keditətə eto asa nyamfo læ ketsyue kamfo eto kusu əsuə tsyaa, nyamfo əntə bæ nwə nle Onanto kesumu butə eto lekəsi laakpa kenke. ¹⁰ Itsyise nyamfo kenke nyə læ budi ku bunə ku akpa eto etsyuesa kpə kpə, nnya ləyē læ utidi eto əsuə bokpasə eto esu əsuə ete. Béyifo etsyuesa nyamfo kenke itə utidi isu ese lefe nə Onanto luubə ələ lesa saa utsyē eyē læ kusu fofó əsuə.

Kristo Eto Koto Əələkə Abuayifoyifo Kalosə Lə Betidi Əsu!

¹¹ Fəə Kristo ebubə koko fe Usumunyə Ninə Kenke itə asa sēə nya dikəbə. Uyifo usumunyə læ Kafia eto Mpatampa nə ləmə, nya leflo lenso Kafia eto Mpatampa nə kə. Dienyifo dibu nə utidinini difi wə ani uyifo eto kaso ni bənkə dienyifo kaso kamfo eto asayifoyifo. ¹² Lefe nə Kristo didufə disumuyo nə məə, óyē læ ni ofe ləni kplo, údufə læ kaka ni Kakenkəkə Kenke. Nya wəmfı bate nye banantsyui eto koto uyifo fe keditətə, bomu wə kosate eto koto itə lefe nə ta! Nya úyifo nko bæ læ Onanto læ utə bo nkpe manlo.

¹³ Weefi bate ku banantsyui eto koto ku onantsyui eto lekpo nə baatonsə eto ntə beefi kese læ nwə eto əsuə dimanle itə læ wə əsuə læ ele, iyifo wə kenke. ¹⁴ Lə nyamfo eyifo sitinti, nyale ntsyə yuutsyə bæ Kristo eto koto

bomu embokpasæ bo esuæ eso nko! EƳe læ wæ Ƴewɔɔɔ nə nsi nkpæ lefe saa æsuæ, úfi wæ æsuæ útæ fe keditætæ ka Ƴeflɔ utæ Onanto. Wæ kɔtɔ ebúflæsæ bo akɔæsi itsyiko læ akpa bimbæ eto eyifosa nnya læmbæ kutækæ saa bæ læ busumu Onanto wæ nsi nkpæ lefe saa.

¹⁵ Nyaso Kristo ni nwæ eƳe læ kenyekekɔle fɔfɔ kamæ æsuæ, dínyæ læ bo kenye ófo útæ bo, bæ læ betidi ba Onanto lékpadi læ bányæ nkpæ manlo eto kediko ka Onanto dítsyæ kenye útsyæ. Nyamfo ebofo bubæ kætæ itsyise utidi ɔni wæ díkpre, dílækæ abuayifoyifo nnya leke læ kenyekekɔle koko eto lefe úwui, bányæ bufikatsyæ.

¹⁶ Læ kase yæbææ, læ utidi mænkpræ, beensensæ wæ kenyeɔsyætsyæ eto kukue eto bikæ. ¹⁷ Læ utidi wæ dítsyæ kenye si usi nkpæ, bæmbofo utidi emæ eto bike busænsæ. ¹⁸ Læ nnya eso béfi kɔtɔ bákpre æsuæale kenyekekɔle koko kamæ æsuæ nɛ.

¹⁹ Tutæ, Moses ábe letsya úlækæ aklesæ nnya nkpe læ kɔfi komæ óte kusæ komæ kenke eto betidi. Nya úfi bate ku banatsyui eto kɔtɔ otsyakasæ ku ntu ku basamu eto bisæ sia ku afantosi nnya laanyi fififi fɛ úfi úsɛ læ kɔfi eto kukue ku betidi bamæ læ æsuæ. ²⁰ Nya ótyei nkæ, “Nyamfo ni kɔtɔ ko Onanto dífi ose kɔfi ko utæ bo uyi nkæ butsyue ko koto.” ²¹ Nko ke Moses dífi kɔtɔ komæ úsæ læ Kafia eto Mpatampa næmæ ku asa nnya kenke béfi býyifo kesumu kamæ nɛ. ²² Sitinti læ kɔfi komæ æsuæ kɔtɔ beefi kæflæ lesa saa æsuæ. Nya læ bankpɔ kɔtɔ kasɔ, beemfi lebuæ katsyæ.

Kristo Eto Esuæ Nya Úfi Útæ Te Fe Kedi Ka Lææflæ Bo Abua Kewui.

²³ Ínyæ itæ bæ býyifo nkomæ eto akpa nyamfo læ befi bakpasæ asa nnya lele kato eto ale æsuæ. Fɛɛ læ asa nnya ni kato eto ale eto kutsyæ, befi keditætæ eto asa nnya lekpa æsuæ enso kasɔ mfo eto alee, bákpasæ nnya æsuæ. ²⁴ Itsyise Kristo mensu kakɛnkɛkɔ ka befi kawunsiæ kamfo eto betidi eto ani beyifo, ka ni kakɛnkɛkɔ kato eto okle ete. Bomu úsu kato kosate, kaka woala kányæ kætæ bo læ Onanto eto ənæmi. ²⁵ Kristo ménsu mfó nkæ læ ufi wæ æsuæ utæ kedi sesia sesia læ bo disi, fe kase Yudafɔ eto Usumunyæ Ninæ Kenke leedufæ Kakenkɛkɔ Kenke mfó keyifo lele saa lele ku ubuki eto kɔtɔ, ko lenni wæ kosate eto kole. ²⁶ Læ nko ini, eni yoofe bæ ufi wæ æsuæ utæ, unyæ kanyi sesia sesia idu læ kawunsiæ eto ketsyikokɔ ke. Bomu kase inte mɔmɔ, Kristo æbæ lɔni kplo læ kawunsiæ eto kalokɔ eto eyi nyamfo læ ufi wæ kosate eto æsuæ utæ fe kedi læ ulækæ lebuæ uwui, læ bo disi.

²⁷ Onanto dítsyæ nnya nkæ utidi kpæ sɔni kplo, nya læ nnya kamaa, bakponko wæ lekpo. ²⁸ Nko ke ini Kristo dífi wæ æsuæ útæ fe kedi sɔni kplo, itæ betidi kpæ eto bofo ketsyiko læ abua æsuæ. Wuusinkli ubæ dinuæfæ, insini læ lebuæ eso, bomu bæ læ ubæ ulækæ mba nsi banle wæ kusu bobɛ itæ nkpæ manlo.

10

Kristo Éfi Wæ Esuæ Útæ Fe Kedi Sɔni Kplo Læ Betidi Eto Disi.

¹ Yudafɔ eto kɔfi komæ, asa sɛɛ nnya nle bubæ eto koyo ete kuni, inni asɛ nnya kosate lææbæ bubæ ini. Nyaso kɔfi komæ embofo bɔyɛ læ keditætæ ka beyyifo lele saa læle keyifo betidi ba laanyi kafi Onantoo, baflo balo kulefe. ² Læ nnya ete bofo betidi ba nle Onanto busumu buyifo kenkenkɛ babo læ mæ abua æsuæ, eni mæ ketu ensiembolo mæ dikpi bío, nya keditætæ saa ebolo. ³ Fɛɛ keditætæ lele saa læle nyamfo aakdomasæ betidi mæ abuyifoyifo

hã te. ⁴ Itsyise bate ku banantsyui eto koto embofo abua bufla kewui la utidi asua.

⁵ La nyamfo eso fe Kristo luuba kawunsia kamfoo, oteyi Onanto nka, "Amanhia keditata ku asatata, bomu eyifo asua eto sina eta me.

⁶ Bebuki botonsa keta kedi ku lebuayifoyifo eto asatata la kedikataka eto leba asua, aankpe fa disuaya.

⁷ Nya minteyi minka, 'Nya mo, mba mia meyifo fa lelabi fe kase bawoni la me asua la kofi eto Kukue kamia.' "

⁸ Tutae, oteyi nka, "Amanhia keditata ku asatata, bebuki botonsa keta kedi ku lebuayifoyifo eto keditata." Nya yenyuasafa kafa tsya, ite ba kofi komae ate nka beyifo nko fe. ⁹ Mfo oteyi nka, "Nya mo mfo. Mba mia meeyifo fa lelabi." Eye la nyamfo asua esoo, Onanto alaka keditata eto asa nnya ko utsya kutsya. Nya ufi Kristo eto keditata utsya la nnya kenye. ¹⁰ Se Yesu Kristo diyifo la Onanto eto lelabi asua eye la kase ufi wa asua eto sina uta soni kpolo ita afe nnya ta esoo, Onanto akpasa bo asua la nnya eso.

¹¹ Diyi saa, Yudafo eto usumunya ayya la Onanto eto Disumuyo. We efi atasa nyama ke keta kedi lefe saa, ite ba yembofo abua nyama bufla kewui tsya. ¹² Fee se Kristo diba uta kedi kani kama ha la abua eto disi ita lefe na kenke olosa, usu usia la Onanto eto kodiani. ¹³ Mfo unsi momo idu isu ese lefe na Onanto luufi wa balo okpe la wa nkpakalo. ¹⁴ Kristo efi wa asua uta fe kedi dita lewe, nya uyifo mba eto asua bakpasa leflo beyifo kenke isu manlo.

¹⁵ Nyaa, Lewona Kenke alaka nya ote wee nka,

¹⁶ "Nya kenye ka mookle ku ma la eyi nnya laeba mma kama. Muufi mo kofi nkpe la ma ketu kamia.

Nya moawoni nya la ma nsusu kamia."

¹⁷ Nya usi oteyi nka,

"Mensi embokloma ma abua ku ma eyifosa bua saa."

¹⁸ La befi asa nyamfo batsyee, yensiembofe ba, besi beta kedi la abua eto disi.

¹⁹ La nyamfo esoo, mo bayimi, bokpe kusu buedufa Kakenkaka Kenke kama eye la Yesu eto ukpa wa ukpa eso. ²⁰ Itsyise osini kusu fofa uta bo, ko ni nkpa eto kusu eye la kafia ka beti la Kakenkaka Kenke eto kenye mfo ka nya ita wa kosate eto asua eto sina. ²¹ Bokpe Usumunya Kple wa nsi la Onanto eto diyo nama eto kenye. ²² Nyaso bita la bonyi bofi Onanto ku sitinti eto utu, ku bofokano keklege ku akoesi nnya bafle ele kenkenke balaka betsyiko la abua asua ku ntu bo keni saa lamba ba bo akoesi ensi aalo bo dikpi. ²³ Bita la bole nnya bofo bona, bonle kusu bobekata nya boalaka katee la koni keklege, itsyise Onanto wa ditsya bo kenye, eyifo onukualenya. ²⁴ Bita bukebu disi la bukakpe bo batsyua otsyikle la leyimila ku nkpa see busia ku batsyua asua. ²⁵ Bianta la boye disiakpeko busu fe kase bo nti eto batsyua leeyifo seka. Bomu bita la bokpe batsyua nkeale enso, se binyi bia Bonamute eto Diyi nama fe lele bonyi kafi.

²⁶ Fee la buyi onukuale ama, fe busi butsyua bonle asa bua buyifo, nyale keditata saa ensiba ka dulaka abua iwui ita bunya bufikatsye bio. ²⁷ Bomu nya lesa saa na luubu ni ba Onanto ookponko bo lekpo, nya wotsylose mba letaka banya la wa asua la ditafenku na nkpe kenye ale! ²⁸ Utsyua saa ke dimentsyue Moses eto kofi kotoo, bolo baalo wa kaminsa manyamanya,

læ bakpronko wæ lekpo balo wæ dikpi læ badansie inuæ nye itsyæ eto kenye kama.

²⁹ Nya ntsyæ yuutsyæ itæ nwæ laani Onanto eto Ubi, nwæ læntæ dibu Onanto eto kenyeklekle eto kotø ko diflæ wæ æsuæ nya úlakæ wæ utsyiko læ lebuæ æsuæ nya waaka lefonæ eto Læwønø? Ntsyæ fæ kotonænæ kekkele kutsyüæ eto okle lembunyæ kutæ wæ! ³⁰ Itsyise buyi nwæ leteyi nkæ, “Muutsyæ nnya kenye. Mōō, maatisæ oko.” Nya owøe tsyæ leteyi nkæ, “Bonamute ebokpronko wæ betidi lekpo.” ³¹ Mbōbōe mæætæ nwæ luudufæ læ Onanto wæ nkpe nkpe eto lefonyi æsuæ.

³² Bekloma kase itsyæ læ lefe næ lefe mmæ. Læ lefe næ Onanto eto diyænde díkabo lékpo mi læ æsuæ, nya bulæ kpæ dítu mi, fæe bulæ bomæ mæntækæ mi kato. ³³ Lefe ditsyüæ, baaka mi kulaa tsyæ læ betidi nti nya beeyifo mi disiale, nya læ afe bamba ætsyüæ tsyaa, beebu mi kakpe læ mba æsuæ banlæ asa nyamfo buyifo kakpe eto nti. ³⁴ Biñyæ kanyi ku mba befi bakpe læ aba eto diyo. Nya lefe næ bæmuæ mi balæ mi bikæ bafø læ æsuæale æsuæ tsyaa, yænlæ mi itsyise bete biæ bisi bekpe bikæ bia lefo koya enso mi, bia lembobia kulefe.

³⁵ Læ nyaso biæntæ læ elo mi ani itsyise yuunæ kutækæ kpæ eboko mi. ³⁶ Ele bæ bekpe dibusæ læ biyifo Onanto eto lelabi læ befo lesa næ útsyæ kenye utsyæ mi. ³⁷ Itsyise fe kase Awønisa Kenke eto Kukue leteyii,

“Ibu sækæe, læ nwæ nlæ bubæ læ ubæ udufæ, wææmbofe kama ku bubæ.

³⁸ Mō utidi wæ ni øsæe, ebunyæ bofokanø usiæ nkpe. Fæe læ mæ utsyüæ etsyi kama okpe mæe, membunyæ disuæyüæ læ wæ æsuæ.”

³⁹ Fæe boo, bunni betidi bæ leetsyi kama kakpe bo bofokanø bæ læ bonya. Bomu boo, bófo bóno, nya Onanto léfo bo.

11

Lesæ Næ Ni Bofokanø.

¹ Læ akpe bofokanø, eté bæ akpe kusubebe kekkele itæ lesa næ fanlæ kusu bobæ kætæ. Ite bæ anlæ ni bunyæ tsyæ. ² Bofokanø díta Onanto dínyæ disuæyüæ læ bo bana æsuæ læ kokolefe.

³ Eyæ læ bofokanø æsuæ, nya bóno kasø boæ Onanto éyifo kawunsia kenke læ wæ ditiki æsuæ. Nya úyifo nnya utsyiko læ lesa næ dimanke banyæ kō æsuæ.

⁴ Bofokanø æsuæ eyæ nya Abel dífi asa nnya leléke enso Kain eto ale útæ Onanto kedi eso Onanto dínyæ wæ nwæ leeyifo kasæe. Onanto áfo wæ ætæsa nnya óyæ læ nnya æsuæ údi wæ kenye nkæ uyifo øsæe. Ite bæ Abel ékpe tsyaa, wæ bofokanø si bōle etiki budi ketsyiko læ wæ æsuæ.

⁵ Eyæ læ Enok eto bofokanø esoo, weenkpe. Onanto étsyi wæ úsuko kato. Kuutsyüæ saa mænnýæ wæ, itsyise Onanto étsyi wæ usuko kato. Awønisa Kenke eto Kukue læ bōteyi nkæ, fæ útsyi Enok úsuko katoo, wæ asa édufæ Onanto ænæ. ⁶ Kuutsyüæ eto etiki embudufæ Onanto ænæ, lenni eyæ læ wæ bofokanø æsuæ. Itsyise utsyüæ saa wæ ke læøbæ Onanto øflø, ele bæ ofo øno nkæ Onanto kpe nya wæætæ mba laabebæ wæ lænyæ wæ.

⁷ Eyæ læ bofokanø æsuæ nnya Onanto díkæ Noa ato kekkele itsyi læ asa nnya læøbæ bubæ nya wænnýæ tō unyæ æsuæ. Útsyüæ Onanto koto nya ówe lelaka eto øklo næ léfo wæ ku wæ diyo eto betidi læ nkpe. Eyæ læ wæ bofokanø bomfo æsuæ Noa ælakæ óte nkæ kawunsia eto betidi kenke édi dikpi. Nya ófiani øsæe læ Onanto eto ænæmi nya únyæ kediko læ wæ øflø.

⁸ EƳe læ bofokano əsuə nnya Abraham læno Onanto eto bokpadi bo ókpadi wə nkə usu kaso ka Onanto dítsyə kenye útsyə nkə wuufi utə wə fe wə kedikə əsuə. Údu læ wə kaso úsu kaka wánte kulaa tsya. ⁹ EƳe læ bofokano əsuə, úsiə fe ofo læ kaso ka Onanto dítsyə wə kenye. Úsiə læ ebu fe Isak ku Yakob ba léfo kenyeťsyəťsyə itsyi læ Onanto ofo. ¹⁰ Abraham ákabe kusu itə umənkple wə báto bənyənsə wə ni nwə Onanto kosate léto.

¹¹ EƳe læ bofokano əsuə, ite bæ Abraham wə díkabe ofee, léfiani anto nya Sara wə díkabe ofiani uninəsia tsya lele kafa, Onanto ətə nkə Abraham fiani ubianto itsyise uyi nkə Onanto wə dítsyə kenye útsyə, éyifo læ wə kenye əsuə. ¹² Ite bæ Abraham obobe uku tsya, eƳe læ utidi ɔni əmfə əsuə, nya beflufu kpə læbo betsyi fe befandebi nkpe kato, fe kase lekpa eto kəwunumi ko bəmbəfo læ lekpa kenye.

¹³ Betidi bamfo kenke əsiə nkpə læ bofokano əsuə isu ese lefe nə bəkpə. Bámfo asa nnya Onanto dítsyə kenye útsyə. Fəe bənyə nya famfamfama nya batə nya edufə nya batəyi bənkə sitinti bafo ku mba nye kusu ete beni læ kaso kamfo əsuə. ¹⁴ Nya betidi ba lateyi asa nyamfoo, əələkə kate wuee bənkə bale kusu bobə kətə mə kosate eto kəmənsə. ¹⁵ Lə kaso ka əsuə bətu ete banle bəbəbəe, eni bátafo businkli keso mfó. ¹⁶ Bomuu, bákabe kusu itə kaso ka leleke kanso nkamfó. Ke ni Onanto eto kato. Nyamfo eso yaanle Onanto kofani læ bakpadi wə bæ mə Onanto ne, itsyise ólo umənkple utsyua útsyə itə mə.

¹⁷ EƳe læ Abraham eto bofokano eso læ lefe nə Onanto léto wə óbee, ite bæ Abraham ni nwə Onanto dítsyə kenye utsyə tsyaa, ótəno læ ufi wə ubi ɔni kplo Isak utə Onanto kedi. ¹⁸ Ite bæ Onanto ébətəyi wə nkə, “EƳe læ fə ubi Isak əsuə nya fuunyə beflufu kpə ba mĩntəyi mĩntsyə.” ¹⁹ Abraham éfi nnya nkə, Onanto ebofo wə ubi Isak botakasə ketsyiko ɔkəmə kaboko nkpə. Nya fe kase íbəə, Abraham ésinkli ófo Isak fe ɔkəmə útsyi úbə.

²⁰ EƳe læ bofokano əsuə nnya Isak lékpə Yakob ku Esau atsyə itə setə sia nle búbə.

²¹ EƳe læ bofokano əsuə nya Yakob le lefe nə ɔnle bukpəə, ókpə Yosef eto bebi atsyə, nya ótesə Onanto se úkpəsə læ uyi wə waale əsuə.

²² EƳe læ bofokano əsuə se Yosef dínyə nkə wə dikpəfe éboyoo, údi etiki utsyi læ Israel bebi eto budu læ Egipte eto kaso əsuə nya ótəyi mə kase ele bæ beyifo ku wə ɔkə.

²³ EƳe læ bofokano əsuə eso Moses eto antomə difi wə bákula læ afa ətsyə əsuə se bále wə. Bənyə bæ úyifo dikpəfi nə laanə bobə nya bántə sikpi ku oka əmə eto kofi bota kebu əsuə.

²⁴ EƳe læ bofokano əsuə nya Moses leni nkə bənkpadi wə bæ Oka Farao eto ubisiobi eto ubi lefe nə úkabé. ²⁵ Iyifo wə lelabi nkə læ unyə kanyi ku Onanto eto betidi enso bæ unyə kamini læ lebuayifoyifo əsuə itə lefe kliminti. ²⁶ Úbu nnya óbe nkə læ bakpə wə kofani læ Kristo eto disii, éleke famfamfama eso kedi ka wuunyə læ utəkəko Egipte eto kaso eto asa nnya wuunyə kama. Itsyise úfi wə ənəmi utəkə læ kutəkə ko Onanto luutə wə læ setó əsuə. ²⁷ Nya eƳe læ bofokano bomə esoo, údu læ Egipte eto kaso nya wəántə oka əmə eto kafa ka ləɔnyi wə sikpi. Nya fenkə únyə Onanto wə bo ənəmi ləmbəfo bunyə, óni nkə wəmbusinkli kama. ²⁸ Bofokano əsuə eƳe nya útsyə Ukpe Ása Bo Jyila eto lekpa kaso lefe nə bəfi kəto bese læ biku ku keyi əsuə. Nya eƳe læ nnya əsuə, Onanto eto ɔtənkpe wə dibə ólo

Egiptefō eto ubisaibi ninə saa lə Egipete eto kasō nya yanlə bə utidi Israelfō eto bebi saa.

²⁹ Ɛye lə bofokanō əsuə nnya dītə Israel bebi léfo Lekpo Sia bōyila fe kasonti fufu əsuə bákayə nɛ. Fɛɛ lefe nə Egiptefō lekplatsya bə baayila ni, ntu bomə ɛtsyiko mə búduko. ³⁰ Ɛye lə bofokanō əsuə, se Israel bebi leyə bətsyilama kafati ka bāto bətsyilama Yeriko eto umə eyi akuanse, nnya dītə kafati kamə léba kákpoo kasō nɛ.

³¹ Ɛye lə bofokanō əsuə nyaso bánlo Rahab wə ni otsyeto mfó fe kase bálo mba dimamfo Onanto banō. Itsyise ófo Israelfō eto betidi ba bətsyese ba dísu mfó bésu bətsyilama béyu kasō kamə bábe kukonō.

³² Be tsya ele bə nsi nteyi mi? Lefe kpə əmbə mɛ bə lə ndi etiki ntsyiko lə Gideon, Barak, Samson, Yefta, David ku Samuel ku Onanto eto bənyeləkətidi əsuə. ³³ Ɛye lə bofokanō əsuə, bákpo nso kpə bətəkə mə kato. Béyifo lesa nə diriyə itə nya bənyə kənyɛ ka Onanto dítsyə útə mə. Nya bətsyuə diti bətsyata eto nnye. ³⁴ Nya bətsyuə leninsə etefenku kplɛ nnya díkatonsə asa. Nya bətsyuə ləbō báfe lə lesiabi eto kənyɛ lə lema əsuə. Ite bə betidi bamfó kenke manke əsuəale saa tsya, Onanto ətə nkə bənyə əsuəale! Bənyə əsuəale fe bamamanyə ba lɛkɛ ale kekkeke, nya bətəkə bafō eto bamamanyə bamə kenke kato. ³⁵ Nya ɛye lə bofokanō əsuə, besio léfo mə batokpenyə ba díkpə disí bəbə nkə. Nya bətsyuə, lenni bə betidi mənłəkə mə bətsyiko lə kanyinyənyə ka əsuə bákɛ, bomu bála bə lə bəkpə, bə lə bənyə botaka kəbə nkə bo nso kōnō.

³⁶ Bákpe bətsyuə kɔfio nya báble mə ku keyibi. Nya bákpe bətsyuə lə amena nya beti mə bákpe lə Aba eto diyō. ³⁷ Bákpo bətsyuə aba nya bákpe bətsyuə tsya eku ənuə ku nlande, nya bāto bətsyuə ku asiabi bálo. Nya béfi basamu ku bate eto ekue bəmini mə əsuə nya báye bákafe itsyise kulesa məntsya mə. Nya betidi lékpe mə bulə, nya bənyə kanyi tinti. ³⁸ Lə mə nkə sɛɛ bo bəsiə esoo, kawunsiə kamfo eto betidi māmfo mə. Nyaso bákayə bákafe lə mfiminti ku atiniku ku kanyinyənyə fe mba bála lə mə nso, nya bákɛ lə aba kalō ku lə əbiə lə kasonti.

³⁹ Ite bə bətesə betidi bamfo kenke ba bákpe bofokanō tsyaa, bāmfo kənyɛ ka Onanto létəyi útsyə mə. ⁴⁰ Itsyise Onanto ənye asa bamba nya lɛlɛkɛ enso útsyə bo. Nya lə bo manke mə lə ntii, bembuyifo mə báflo balo.

12

Onanto Ni Bo Anto.

¹ Lə nyaso se bonkpe bamanyə kpə bamfo ba letsyilama bo nya banlə bo otsyekle bokpe esoo, bitə lə buləkə asa nnya leeti bo kusu ku lebuə nə laakpa bo kekkeke kalɛ lefe kpə buwui. Nya lə butsyetsyi etsyi nnya nte bo sɛtō ku unyə, kama bebe manke. ² Bitə lə bo ənəmi lə itəkə lə Yesu hā əsuə. Wə hā ni nwə əsuə bo bofokanō nkɔpəsə itsyi lə kasō ketsyikokō isu ese lə kalosəkō. Se óte disuəyuə nə nte sɛtō wuunyə esoo, ókpe utu únəy kanyi lə uyikabie əsuə. Nya wémfi kofani ko wuudi lə uyikabie əsuə kulesa. Nya mómō, úsu usi lə Onanto eto lekankpome ɔfio lə wə kodiani.

³ Bibu Yesu bebe, lə kanyi ka únəy lə babuayifo ba dínəy wə lə əsuə eto ani, bə lə ani lə ɛye mi bolō lə bitə disi. ⁴ Ite bə beɛ lema bəkpō ku lebuə tsyaa, yányo kaka ele bə bəkpō lə bakpō mi kōtō lə kasō tō. ⁵ Nye biota

əsua Onanto eto lekɔmansəmansə eto etiki nnya ɔteyi úfi ókpe mi nkeale fe wə bebi? Ɔteyi nkə,

“Mɔ Ubi, tsyue ato nya memfi Bonamute eto bunətətə fe asa bimba.

Nya məntə lə ilə fə lə unyeki okpe fə.

⁶ Itsyise nwə Bonamute laalaa,
wə wəənə lə kusu sɛɛ əsua nɛ.

Nya nwə tsya woafə fe ubii,
wə wəənə koto nɛ.”

⁷ Bifi mi kanyi saa ka biənyə fe Onanto nle mi bunə butə fe wə bebi. Ubi utsyue kpe bə anto əənə wə? ⁸ Lə bəənnə mi fe kase bunyi boə bəənə ubi saa, nyalə bienyifo wə bəti tinti. Etə bə biyifo fe bebi ba anto dímamfo seka. ⁹ Lə bo betidinini eto antomə seka lə kasɔ mfoo, bəənə bo nya boebu mə tsya lə nyamfo eso. Ntsyə eso yanle bə bobokosə əsua kasɔ enso butə Onanto wə ni bo Anto lə lewɔnɔ əsua bə busiə nkpə! ¹⁰ Bo kasɔ mfo eto antomə əənə bo itə lefe kliminti ditsyua fe kase bənyə bə iinyə itə bo. Fɛɛ Onanto wə əənə bo fe kase elɛkɛ itə bo bə lə bo tsya lə bunyə kedikɔ lə wə sɛkɛnkɛ əsua. ¹¹ Bunətətə utidii, aanke kutsyua kamini, bomu yeefi wə. Fɛɛ lə nnya kamaa, mba bətə bunə nkoo, əətə beeyifo asa lə kusu əsua, nnya ləətə bəəsiə nkpə lə diyua əsua.

¹² Lə nyamfo esoo, bekpe mi ani ku akpa nnya leetinkə ale, lə bitə əsuəale fɔfɔ lə idufə lə nnya əsua. ¹³ Biləkə esu nnya lekpa lə bɛyɛ lə nnya əsua bə lə mba eto akpa ləmbə ale lə bafɔ bɔyɛ lə nnya əsua bə bentusə. Bomu lə bətəkəko mi kama lə bənyə əsuəale balosə.

¹⁴ Bekplatsya bə lə diyua lə lɛkɛ lə mi ku betidi kenke eto nti, nya lə bekplatsya lə bisiə nkpə kenkɛ. Itsyise kuutsyua saa embunyə Bonamute lə wenyifo kenkɛ. ¹⁵ Bebe kukɔnɔ biə lə Onanto eto lefonə eto kusu manya mi. Bebe kukɔnɔ biə biəntə kuutsyua saa tə lə binyə ɔblo kekleke bə inə bulə eboko betidi kpe əsua lə bafiani babuayifo. ¹⁶ Bebe biə mi kuutsyua saa mamfiani ɔsɔnɔdi nye fe nwə ləmbə bɔfokanɔ fe Esau seka, wə difi wə sininədidi ófloma ku didisa eto ɔkpe ɔni hā. ¹⁷ Kama kama fe kase binyii, ɔbɛbɛ ku binəntu nkə eni lə ofo wə anto eto atsyɔkpoko. Fɛɛ wátɔnɔ útə wə, itsyise wámfo kusu saa bunyə lə ofloma lesa nə úkeyifo útsyə.

¹⁸ Itsyise inni Sinai eto kɔtini ko utidi loofɔ bunyə ketidi oflɔ bíbə, fe kase Israel bebi diyifo. Mfó ketuntu suu ka diti kp̄ii, nya ufiebi nle bɔsɔ kekleke nkpɛ, fɛɛ kɔtɔni komə nle bunyə diadiadia. ¹⁹ Kaka ntsyaku ka nle bufə ku ɔkɔɛ wə nle bɔbɔ ketsyi mfó lɛ bole, nya mba nle nya bɔnɔ ále lepkakpa bənkə bensila bə baanɔ kolesa nko bio. ²⁰ Itsyise bembɔfo buínyə kanɔ kɔfi ko nle mə bɔteyi nkə, “Lə ubuki uni kulaa tsya wə eto kokpa ditidi kɔtini komə, bakpɔ wə aba balo.” ²¹ Lə sitintii, nya bələkə báte mfó kpe sikipi tinti bə Moses kosate áteyi nkə, “Sikpi ko dímua mɛ, nya mintinkə!”

²² Bomu mi alɛɛ, Sion eto kɔtini komə oflɔ bíbə. Bíbə Onanto wə nsi nkpə eto umə wə ni Yerusalem kato ku wə batɔnkpe ba bembɔfo bokla ba lekpe disi mfo oflɔ. ²³ Bíbə disuəyua eto disikakpekɔ ku Onanto eto bebininə ba eto aye bəwɔni bakpe lə Onanto eto kukue kato oflɔ. Bíbə biinyə lə Onanto, kawunsia kenke eto okponkpo ku basɛɛ ba bəyifo leflɔ eto awɔnɔ eto nti. ²⁴ Nya mfó bíbə Yesu wə laafɔ kətə lə kakle fɔfɔ kamə oflɔ kaka kɔtɔ ko ókpo lə bo disi luunə asa sɛɛ kpə eboko nnya nso Abel eto kɔtɔ.

²⁵ Bebe kukɔnɔ biə bianni nwə nle mi etiki budinko eto ɔkɔɛ. Itsyise lə mba díməntsyue koto nwə léboko mə Ditiki Sɛɛ nəmə lə kasɔ mfo

mámfo butsyetsyi kedu læ mæ kotonænæ æsuæ, ntsyæ yoofó bubæ bæ bo mba báteyi Ditiki Sæ nәмә itsyi kato ebofo butsyetsyi læ ni kenye? ²⁶ Lefe nәмfó wæ okæ étinkæsæ kawunsiæ kenke. Fæe mәмmó útsyæ bo kenye nkæ, “Bioo, mæabæ kawunsiæ kamæ butinkæsæ. Nya inni nko mate tsya, bomu muutinkæsæ kato tsya nwunsa.” ²⁷ Ditiki nәмfó bæ, “Bioo” læ bote bæ, Onanto ebulækæ asa nnya díntinkæ nnya ni asa nnya úyifo uwui læ nnya kænýenkó. Nya asa nnya dímentinkæ, ebubu itsyæ.

²⁸ Nyaso bitæ læ boso ani bæ sekakedikó ka lembofo butinkæ áka bo kóni. Læ nnya esoo, bitæ læ bufi dibu ku sikpitete busumu wæ læ kusu ko looke wæ okæ æsuæ. ²⁹ Itsyise bo Onanto әmæ eyifo ute wæ laatonsæ lesa saa.

13

Læ Æsuæ Læ Kase Yuudufæ Onanto Ænæ.

¹ Bitæ læ seyimila læ siyi mi æsuæ fe bayimi. ² Bianni bafó bofo, itsyise eye læ nyamfo æsuæ, bætsyuæ áfo Onanto eto batónkpe, fæe bante nko.

³ Bekloma mba bákre læ Aba eto diyo tsya fe mba mi ku mæ nlabe mfó. Nko kee, bekloma mba banle ohiã bote fe mi ku mæ banle ohiã bote.

⁴ Usæ ku usiæ siæ nkpæ læ lelabi æsuæ, nya ele bæ utsyuæ saa fi dibu uta kæsiæ. Nya kuutsyuæ mamfe wæ utsyuæ kama, itsyise Onanto ebokpronko mba leedi asonó, kakpo kusæ nye kusia lekpo. ⁵ Mansesæ әnәmi tsya læ atabi æsuæ. Bomu bitæ læ lesa næ nte mi læ didufæ mi әnæ. Itsyise Onanto áteyi nkæ,

“Mәмboyani mi ntsyæ kulefe,

nya membulækæ ato læ mi æsuæ tsya kulefe.”

⁶ Nyaso bitæ læ boteyi taa bo ketu kәmiә boә,

“Bonamute ni mæ әwunsækotsyuæ, nyaso mәмbote sikpi.

Be utiditsyuæ loofó mæ buyifo?”

⁷ Bekloma mi batónkotónko ba dísiæ ba læteyi mi Onanto eto Ditiki Sæ nәмә. Bekloma kase bәsiә nkpæ ku kase báfo Onanto b́nó læ býe le mæ kayekó læ bofokanó æsuæ. ⁸ Yesu Kristo aamfloma kulefe. Fe kase útsyæ læ lefe næ léfe mæә, nko ke unte mәмmó ku lefe næ luubæ kenke tsya ne.

⁹ Biәntæ læ asatete akpa akpa nnya læmbæ disi ku akpa læ ewe mi ekpe læ benya kusu. Onanto eto lefonæ hã laakpe bo nkæale, nya inni afi nnya læye læ lesadidi æsuæ. Mba laaye læ afi nyamfo æsuæ әnnnyæ bәwunsæko nye kutækæ ketsyiko læ nnya æsuæ.

¹⁰ Boo, bokpe kedikætækó eto leba næ æsuæ asa nnya boedi, nya mba lætæ kedi læ Yudafó eto kedikætækó, yanle bæ bedi betsyiko læ bo ole.

¹¹ Usumunyæ Ninæ Kenke әmæ eefi ubuki eto koto kedufænko kaka ni Kakenkækó Kenke. Mfó weesu kætæ kedi kato bufikatsye læ betidi ba kenke eto abua eto disi. Fæe baatonsæ bebuki eto sinæ siamæ læ kabanto. ¹² Mmæ kenke seka ini bæ Yesu tsya әnyæ kanyi læ umæ әmæ eto kabanto bæ læ uflæ betidi eto abua uwui eye læ wæ koto æsuæ. ¹³ Nyaso bitæ læ busu botsyako wæ læ kabanto mfó læ bakpe bo kofani faa, fe kase bákre wuntsya kofani. ¹⁴ Itsyise umæ saa әmbæ bo læ kasó mfo wæ luutsyæ lefe saa manlo manlo. Bomu bunyæ bolé kusu bobе itæ umæ wæ luubæ.

¹⁵ Nyaso bitæ læ býe læ Kristo æsuæ bufi atesæ fe keditætæ bukætæ Onanto lefe saa. Nya ni nnya laabó ketsyi læ mba léfo wæ diye b́nó eto kenye.

¹⁶ Bianta asa sæe buyifo kætæ bætsyuæ ku bætsyuæ bәwunsæko æsuæ. Itsyise ite fe keditætæ ka eto okle laakpe Onanto disuæyuæ.

¹⁷ Bitsyue mi batɔnkɔtɔnko koto lə bebokosə əsuə kasɔ bitə mə itsyise mə nle mi kakla bobə lefe saa nɛ, itsyise ele bə bələkə nya kenye lə Onanto ɔflo. Lə bitsyue mə kotoo, booyifo mə keyifo ku disuəyua, fɛɛ lenni nkoo, kuulə mə ku buyifo nya ləmbəwunsəko mi.

¹⁸ Bikato ola lə bo disɪ. Buyi boə bo akɔəsi akpa wuee, itsyise bola boə boeyifo kasɛɛ lefe saa. ¹⁹ Nya nle mi lekpa kpa keklege miə lə beto ola biə lə Onanto lə utə kusu lə nsinkli mbə mi ɔflo mlə.

Olatoto Fɛfɛ.

²⁰ Nle bɔtɔ miə Onanto wə ləətə diyua, wə létakasə Bonamute Yesu wə ni basamu eto ɔyɛnkonyə kplɛ utsyiko ɔkɔmə eyɛ lə kenyekeklege manlo eto kɔtɔ kɔmə əsuə, ²¹ lə ufi asa sɛɛ kenke utə mi kafo faa bə lə befo wə lelabi buyifo. Lə eyɛ lə Yesu Kristo əsuə lə Onanto lə uyifo lesa nə nkpe wə ɔkɔɛ lə bo nti. Wə ale lə idi diyənde kplɛ idu manlo isu manlo əsuə! Ibə itə.

Etiki Fɛfɛ.

²² Mɔ bayimi, nle mi lekpa kpa tinti miə lə bitsyue ato lə bɛnɔ kɔlɛ ko minle mi bolɛ itsyi lə Ditiki Sɛɛ nəmfo əsuə. Itsyise kukue kliminti ete miwɔni minle mi botsyese.

²³ Nla miə məətə mi bote miə bələkə bo ɔyimi Timoteo lə Aba eto diyo. Lə wuubə mɔ ɔflo mləə, bonko wə ebubə bunyə mi busiəsə.

²⁴ Bisiəsə mi batɔnkɔtɔnko kenke ku Onanto eto betidi bamfó kenke bitə bo. Bo bayimi ba nkpe lə Italia kenke tsya əsiəsə mi.

²⁵ Lə Onanto eto lefonə lə disiəko mimble kenke.

YAKOBO Kukue Ko Yakobo Lɛwɔni

¹ Mɔ, Yakobo, wɛ ni Onanto ku Bonamute Yesu Kristo eto uyifoyifo nɛ mi Onanto eto betidi ba kenke disensɛ bankpo lɛ kawunsɛ eto akpa nyamɛ kenke busiɛsɛ.

Binyɛ Disuɛyua Lɛ Bulɛ Lɛ Mi Butu.

² Mɔ bayimi, binyɛ disuɛyua lɛ bulɛ kpɛ letɛ, letɛ lɛ mi butu. ³ Itsyise biyi biɛnkɛ lɛ bulɛ lɛ mi butu nya mi bofokanɔ dɪtɛ befo buɲyɛ lɛ mu kenyeɛ, nyamfo ebutɛ biofo buɲyɛ kekleke lɛ bulɛ saa eto kenye. ⁴ Bitɛ lɛ mi bofo buɲyɛ kekleke disimɛntɛmɛntɛ, lɛ ekpa mi eyenko bɛ lɛ beflo belo kenke, bɛ kulesa saa ensiebofe itɛ mi. ⁵ Fɛɛ lɛ mi nti eto utsyua ebu dɪmamflo lɛ kobetete ɛsuɛ, ɔtɔ Onanto nya wuufi utɛ wɛ, itsyise Onanto eefi asa kɛtɛ utidi saa kafo faa lɛ kafoɛkpɛ ɛsuɛ. ⁶ Fɛɛ lɛ alɛ ola boto katɔ wɛ lesatsyua, ele bɛ fo wɛ anɔ fɛ wuutɛ fɛ lesa nɛ mɛ, manyaki wɛ. Itsyise utidi wɛ kayakii, uyifo fe lekpo eto utuwa ufiebi laaso ketsyi katsyilamako. ⁷⁻⁸ Utidi wɛ nte nko, mi mba eto nsusu lafloma mlɛ mlɛ lɛ lesa nɛ ɔnlɛ buyifo ɛsuɛ, membu nkɛ wofo kulesa utsyiko lɛ Bonamute ɔflo.

⁹ Lɛ Onanto abesɛ ɔyimi okombo wɛ ni ofokanɔnyɛ katoo, ele bɛ unyɛ disuɛyua. ¹⁰ Nko ke ini itɛ otabinyɛ wɛ ni ofokanɔnyɛ nɛ, bɛ lɛ Onanto ɔbokosɛ wɛ kasɔ, ele bɛ unyɛ disuɛyua. Itsyise otabinyɛ eto nkɛ ebubɛ bofe fe kase efukpokpo laalo lɛ ofa ɛsuɛ kakpo lɛ kasɔ. ¹¹ Lɛ kofɛ ato kobe kenye keklekee, koafa kakpo lɛ sefa eto esi ɛsuɛ, itɛ efukpokpo nyamɛ aylɔbɛ, kaalo kakpo lɛ kasɔ nya katsylɔ. Nko ke ini itɛ otabinyɛ tsya wɛ lookakplatsya lɛ wɛ keyifoyifo ɛsuɛ kekleke fe ubɛ ukpɛ nɛ.

¹² Onanto ebokpo atsyɔ nwɛ ke lɛkpɛ utu unyɛ kekleke lɛ botokabe ɛsuɛ nya ɪtɛkɛ bulɛ nye kabua kamɛ kato. Itsyise eye lɛ nnya ɛsuɛ wuunyɛ kayofofo ka nkɛ, ini bo Onanto luufi utɛ mba laala wɛ. ¹³ Lɛ utsyua edufɛ lɛ botokabe ɛsuɛ, wantɛyi nkɛ Onanto ɔflo itsyi. Itsyise kulesa embofo Onanto boto kabe lɛ uyifo lebuɛ, nya wɛ tsya emfi lebuɛ kanto kuutsyua kabe. ¹⁴ Bomu utidi eto ɛsuɛ eto sinɛ eto alasaa, nnya laawe wɛ kɛnɛ wɛ kakpɛ lɛ botokabe ɛsuɛ nɛ. ¹⁵ Nya lɛ ɛsuɛ eto sinɛ eto alasa nyamfo alɛ kafo, kaale lebuayifoyifo. Nya lɛ lebuayifoyifo nɛmɛ abee, diale ukpɛ. ¹⁶ Mɔ bayimi, biɛntɛ lɛ kutsyua saa lɛ ɔwɛ mi okpɛ.

¹⁷ Asa sɛɛ nnya nkɛ bo kenke ku ɛtɛsa nnya lɛflo kenke boɛnyɛ, etsyi Boanto Onanto wɛ dɪyifo kato eto ɛnyɛlesa ɔflo. Nya woamfloma kakpɛ ketuntu fe kase ɪyifo kofɛ ku kofande leeyifo. ¹⁸ Onato ɔyɛ lɛ wɛ kosate eto lelabi ɛsuɛ, nya ɪlɛkɛ bo eye lɛ wɛ ɔnukualetiki ɛsuɛ bɛ lɛ budi betute lɛ wɛ asayifoyifo kenke nti.

Ele Bɛ Bikeyifo Lɛ Bonamute Eto Ditiki ɪsuɛ.

¹⁹ Mɔ bayimi lala, bekloma lɛ bitɛkɛ ɛnɛ nyamfo ɛsuɛ. Bekɔsɛ lɛ bitsyue ato mlɛ lɛ utsyua lɛ etiki budi, fɛɛ bitsyɛsuɛ lɛ etikididi ku ɔblɔnyɛnyɛ mlɛ mlɛ ɛsuɛ. ²⁰ Itsyise ɔblo ɛntɛ utidi leeyifo kaseɛ ka Onanto laala nkɛ uyifo. ²¹ Nyaso bilɛkɛ ani bitsyiko lɛ asinsa saa yifoyifo ku nkɛ buɛ saa eto okle

busiä əsuə. Bebokosə əsuə kasə bitə Onanto bə lə befo wə ditiki nə ókpe mi lə akəsi, nnya ni loofu utə mi lə nkpə nɛ.

²² Bianwɛ mi əsuə biə beɛ Ditiki Sɛɛ nəmə bɔnɔ ete, bomu bifi ni bekpɛ lə mi eyifosa əsuə. ²³⁻²⁴ Itsyise nwə laanɔ Ditiki Sɛɛ nəmə ete fɛ weenyifo lə ni əsuə, akate ko utidi wə ləənyə wə əsuə lə ahuhɔɛ əsuə kənyə kase unte. Fɛɛ lə kokpa ləkələkə kedu mfo koo, woatasuə kase unte. ²⁵ Fɛɛ nwə leebu disi lə kɔfi ko lɛflɔ kɔətə utidi ləsiə lə wə əsuə əsuə, nya woalɛ ola keyifo lə ko əsuə inni bɔnɔ te waanɔ koo, Onanto ebokpo wə atsyɔ lə lesa saa nə weeyifo əsuə.

²⁶ Lə utsyuə eebu nkə nwə leesumu Onanto uni, fɛ woanɛ wə odiakami ola lə etikididi əsuə, ɔwɛ əsuə nya wə kesumu əmbə kutəkə saa. ²⁷ Kesumu ka nye lə kusu əsuə, ka Boanto Onanto ləənyə nkə kakpa nya botakebu saa ləmbə lə muu, ni mbo mfo nɛ bə, balɛ bakɔbebi ku bakɔbəsia ba nɛ kanyi bunyə ola, nya lə balɛ əsuə ola, bələkə əsuə betsyiko lə kawunsia eto abuayifoyifo əsuə.

2

Biankpe Kabakefe Lə Betidi Nti.

¹ Mɔ bayimi, fe mba lefo Bonamute Yesu Kristo, wə nwə ni Diyənde eto Onamute bɛnɔ, yanle bə bikabe betidi eto ənəmi ku mə nyənkɔ, bikeyifo asa. ² Boefi boə betidi inuə bətsyuə əbə mi katsyako. Ɔni eyifo ɔkplenyə wə nti kafia kplɛ ka lefo koya nya onkpe sika sia eto lɛsukpɛ lə lɛnimi, nya unuəfə wə ni okombo nti lefianku. ³ Békprasə ənəmi bitə ɔkplenyə əmə nya bəfo wə ku dibu, bɛtɛyi wə biənkə, “Nɛ fə lekprakpa, bə əsiə lə kakpləkə mfo.” Nya bɛtɛyi okombo əmə biəkə, “Fəə nɛy mmə, nye bəsiə lə kəsanti lə mɔ ɔflɔ mfo.” ⁴ Lə biyifo nkomə, nyalɛ eni nsusu bua ini bifi bɛla etiki biləkə, békpe kabakefe lə betidi nti nɛ?

⁵ Bɛnɔ! Mɔ bayimi lala, Onanto ələkə bakombo lə kawunsia kamfo nkə bafiani lɛwɔnɔ eto bakplenyə lə bɔfokanɔ əsuə, lə bənyə kedikɔ lə wə sekakedikɔ ka uləkə utsyə itə mba laala wə. ⁶ Fɛɛ mii, biembu bakombo nya biakpɛ mə kafani. Inni batabinyə bomu laanyinkə mi kakpɛ kasɔ? Inni mə ləənə mi kesuko akpokəpkɔ? ⁷ Nya inni bakplenyə bamfo laateyi kabua ketsyiko dibu eto diye nə bɛfi bətəkə mi se bɛfiani Kristo eto bafokanɔfɔ?

⁸ Lə biyifo lə Onanto eto sekakedikɔ eto kɔfi komə əsuə tututu, fe kase bəwɔni bakpɛ lə Awɔnisa Kenkɛ eto Kukue əsuə bə, “La fə ɔyimitsyuə fe fə əsuə sekaa,” ete eyifo lesa nə diɛyə itə nɛ. ⁹ Fɛɛ lə biabe betidi eto ənəmi fɛ biyifo asaa, nyalɛ biyifo lebu. Nya kɔfi komə tsa ləlo mi dikpi fe babuayifo. ¹⁰ Utsyuə saa ke léta kɔfi kɔni ubuu, údi dikpi, óta nyamble kenke ubu. ¹¹ Itsyise nwə lékpɛ kɔfi komə nkə, “Mankpo kusia nye kusə.” Wə ke lɛtɛyi nkə, “Manlo utidi nɛ.” Nyaso lə émendi sɛsɔnɔ fɛ fálo utidii, ete bɛ áta kɔfi ebu. ¹² Nyaso bitə lə bo etikididi ku bo eyifosa lə iləkə ete bə kɔfi ko dítə bófo bunsí lə bo əsuə əsuə, ko kefi Onanto luufi okponko bo lekpo tsa nɛ. ¹³ Itsyi lə lekpokponkpo nəmə əsuə, Onanto embunyə kaminə kuutsyuə saa wə ləənyə wə utsyuə kaminə. Fɛɛ Onanto embolo dikpi nwə ləənyə wə utsyuə kaminə.

Biyifo Asa Nnya Laate Bə Bəfo Bɛnɔ.

¹⁴ Mɔ bayimi, lə mi utsyuə nkə okpɛ bɔfokanɔ fɛ wə eyifosa lənləkə nnya kate nkoo, nte kutəkə ko uunyə lə nnya əsuə? Wə bɔfokanɔ bomfo ebofo

wə buləkə? ¹⁵ Bifi nnya biə, bayimisani nye bayimisio bətsyuə kpe ba mfiə léla mə lə əsuə nye bəmbə lesa nə looyo mə budi ekemi. ¹⁶ Nte kaseɛ ka nkpe lə nnya lə mi ɔni átɛyi mə nkə, “Bisu lə diyuə əsuə, mi əsuə lə iyifo kpankpa, lə bidi bimi,” fɛ biambɛbɛ asa nnya lefe itə əsuə eto sinə eto nkrəkɛkɛ bitə məə, nte kutəkə ko nkpe lə nnya əsuə? ¹⁷ Nyaso lə bofokanɔ mate kpe utsyuə nya keyifo sa dimankɔ lə mu, wə bofokanɔ bomə eyifo bufufu.

¹⁸ Fɛɛ bətsyuə ebətɛyi bə, “Utidi ɔni kpe bofokanɔ, nya obamba tsya leeyifo keyifo.” Mɔ mbuayɛ ni nkə, “Ləkə ate mɛ kase utsyuə lɔkɛ bofokanɔ fɛ weenyifo keyifo sɛɛ. Muuləkə mɔ bofokanɔ nte wə eye lə keyifo sɛɛ ka meeyifo əsuə.” ¹⁹ Afo anɔ fə Onanto ɔni ete nkpe? Nko ini sitinti nɛ. Fɛɛ kloma fə awɔnɔ bua tsya əfo banɔ nko, nya baate sikpi, ketinkə. ²⁰ Ɔmumu! Ala fə nləkə nte fə bə bofokanɔ bo keyifo sɛɛ saa dímakəkoo, eyifo bofokanɔ fufu? ²¹ Ntsyə ibə fɛ bo Ona Abraham díyifo ɔsɛɛ lə Onanto eto ənəmi? Eyɛ lə lesa nə úyifo eso nɛ, itsyise úfi wə ubi Isak úsu útəkə lə kedikətəkə eto leba əsuə bə lə ufi wə utə Onanto kedi. ²² Bɛnlɛ bunyə? Wə bofokanɔ ku keyifo lɛkɔ iyifo lɔni. Nya keyifo ka úyifo lɛkɔ nya fɛ wə bofokanɔ leflɔ bolo nɛ. ²³ Itə etiki nnya nkpe lə Awɔnisa Kɛnkɛ eto Kukue əsuə əbə itə bə, “Abraham əfo Onanto ɔnɔ, nya lə wə bofokanɔ esoo, Onanto ákpe wə dibu fe utidi wə ni ɔsɛɛ.” Nyaso Onanto dífi wə fe wə ɔyetsyuə nɛ. ²⁴ Bíunyə mómɔ! Onanto ənnyə utidi eto bofokanɔ mate ete kebu wə bə uyifo ɔsɛɛ, wə keyifoyifoyifo ka laakɔko mu eso. Nya inni lə kase ófo ɔnɔ eso ete.

²⁵ Nko əmə ke eso Onanto léfo útə Rahab, otsyeto əmə nɛ. Wə ku Onanto eto nti əbə ɛlɛkɛ eyɛ lə kase ófo Israelfɔ eto batɔnkpe ba laabiɔ kabe asa lə wə diyo, nya ɔwunsəkɔ mə báye kusu bamba bətsyetsyi bédú eso.

²⁶ Nyaso ekpa wuee be fe kase lə utidi eto əsuə eyifo lesakpenkpe lə lewɔnɔ əmbə lə nii, nko ini lə eyifosa saa mankəkoo, bofokanɔ tsya ekpe.

3

Bɛlɛ Mi Odiakami Ola.

¹ Mɔ bayimi, biəntə lə mi nti eto betidi kpə lə bafiani bateasa. Buyi buə bo mba ni bateasaa, Onanto ebokpronko bo lɛkpo kekɛkɛ lə diyi nəmə əsuə eso utsyuə saa. ² Itsyise bomblɛ kenke aata kebu. Fɛ lə utidi utsyuə kpe wə laanta kebu lə lesa nə waatɛyi əsuə nyalɛ utidi əmfɔ aflɔ nya waafɔ wə əsuə kenke tsya bɔlɛ kukonɔ. ³ Boefi situ kakɛ ɔtómimi eto kɛnyɛ bə lə utsyue bo koto bə lə bɔyenko wə busuko kaka kee boala. ⁴ Bibu ɔkɔ kpɛlɛ wə ufiebi kpɛlɛ laafɔ se bukə kayenko lə lɛkpo əsuə, fɛɛ wə ɔyenkoyi kɛkɛ ete laaka wə kayenko. Nya baaka wə kayenko kesuko kaka kee okanka əmə lɛla nkə weesuko ko. ⁵ Nko ke ini odoakami tsya nɛ. Ite bə ɔfɛ tinti lə etidisuə kəmiə tsyaa, wə əsuə utidi laayɛ kabesə əsuə kato lə eyifosa kpɛlɛ əsuə nɛ. Bɛbe kase ini bə ute eto odiakami kɛkɛ te lətə kusəmbia kpɛlɛ lənyə ute kaato.

⁶ Nko seka odiakami tsya nte fe ute nɛ. Uyifo fe kawunsia ka diyi ku lebuə eto asa nnya nkpe lə bo lə əsuə eto sinə nti. Woanansə əsuə eto uyí əmə kenke nya woatsylɔsə bo nkrəsiəsiə. Fɛɛ wə kosate, ute manlo kosate laato ute kakpe lə wə nya woanyə lə bo əsuə flafɛla. ⁷ Utidi əfo bebubuki buyuəsə, nya wəətsyə mba tsya nkpe sisenle ku baklɔbɛ ku mba laakpii kasɔ ku akpɛ ku abamba kenke. ⁸ Fɛɛ kuutsyuə saa mámfo

tɔ odiakami eto nkrɛ buyuəsɛ. Uyifo obuale wɛ bembɔfo binyinkɛ kakpɛ, wɛ diyɪ ku keni ka laalo utidi fe owa eto keni. ⁹ Boefi wɛ katesɛ Bonamute ku Boanto Onanto. Boefi wɛ kekudi bɔ bayimitsyuɛ, utidi wɛ beyifo lɛ Onanto eto ditsyɛbi əsuɛ. ¹⁰ Aninsɔtiki ku ekuditikii, nyamble aabɔ ketsyi lɛ kɛnyɛ kamɛ ke əsuɛ. Mɔ bayimi, yanle bɛ nyamfo tsyɛ nko nkrɛ. ¹¹ Ditubiɛ kuditsyuɛ aanyifɛ ntu bɔ nkrɛ kamini kesi kaayifɛ mbo nkrɛ mba. ¹² Mɔ bayimi, kototsyabi ebofo lɛbɛsi bɔnwɔ? Nye aketekubi eto ukue nwɔ kototsyabi eto awɔnsa? Nko ke ditubiɛ nɛ laayifɛ mbantu lɛmbɔfo ntu bɔ nkrɛ kamini bɔyifɛ tsya nɛ.

Onanto Eto Kobe Itɛ Utidi Aabokosɛ Əsuɛ Kasɔ.

¹³ Owoe ni obesibe ku nwɛ laanɔ asa kasɔ lɛ mi nti? Ufi nkrɛsiəsɛ sɛɛ ulɛkɛ nyamfo ote lɛ wɛ eyifosa əsuɛ, nya uyifo nnya ku əsuɛ kasɔ bokosɛbokosɛ ku lɛ kobe əsuɛ. ¹⁴ Fɛɛ lɛ mi ketu kɛmiɛ biasesɛ ənɛmi lɛ asa əsuɛ, lefonyi nkrɛ mi, nya mi nti eto utsyuɛ saa laabɛbɛ wɛ mate eto lɛlɛkəsɛ, biantɛyi sidia bela ɔnukuale kɛnyɛ, bifi mi bebesɛ əsuɛ kato biɛ biyi kobe. ¹⁵ Kobe komfo eto okle mentsyi kato, bomu kawunsɛ mfo eto kole kuni, kunni nko nyɛ lɛ lɛwɔnɔ sɛɛ əsuɛ bomu nko nyɛ lɛ lɛwɔnɔ bua əsuɛ. ¹⁶ Itsyise kaka kutsyuəsɛ kpɔnkrɔ ku mɔ hɛ eto ale lɛ ɛlɛkɛ nkrɛɛ, kɛnɛ ku asa buayifoyifo saa eto okle hɛ laake mfo. ¹⁷ Fɛɛ tutɛɛ, kobe ko ditsyi kato akpa, kuyi ku diyuɛ, disuətsyuɛ ku sɛyemitsyuɛ kasɔnɔnɔ, kuyi ku kaminsɛnyɛnyɛ, nya koawɔ ebibi sɛɛ. Koannla nɛsɛnsɛ lɛ betidi əsuɛ, nya bətsyuɛ mamfokanɔ ku kawɛ saa anke lenti. ¹⁸ Betidi ba laakpla bətsyuɛ nti, kɛnɛ diyuɛ kaboko lɛ betidi ntii, aato eyibibi nnya eto awɔnsa ni nkrɛ sɛɛ siəsɛ.

4

Ele Bɛ Bebokosɛ Əsuɛ Kasɔ Bitɛ Bonamute.

¹ Be lɛnɛ amakpɔnkrɔ ku niɛ kakpɛ mi lenti? Yeetsyi lɛ mi kɛnɔnsɛ lɛ nkrɛdidi eto alasa nnya nle mi bɔkpɔnko lɛ kɛmiɛ lefe saa əsuɛ. ² Biabɛbɛ kawunsɛ eto bikɛ, fɛɛ biɛmbɔfo mi bɔkɛ. Nyaso bialo bətsyuɛ. Biabɛbɛ asa kekɛkɛ, fɛɛ biamfo nnya bunyɛ, nyaso biɛdiɛ niɛ kakpɔ bətsyuɛ. Bianke lesa nɛ biabɛbɛ, itsyise biantɔ Onanto biɛ utɛ mi nnya. ³ Nya lɛ bɛtɔ Onanto asa tsyaa, biamfo nnya, itsyise biantɔ nnya ku nsusu sɛɛ, biatɔ asa kɛtɛ mi əsuɛ mate. Asa nnya biufi bekrɛ əsuɛ disuəyuɛ hɛ biatɔ. ⁴ Biyifo betidi ba lenti ɔnukuale! Binyi biɛ mba difi mɔ əsuɛ beyifo sɛyetsyuɛ ku kawunsɛ kamfo eto nkrɛdidi eyifo Onanto eto balo? Nyaso fɛɛ ke lela fɛnkɛ ɛlɛkɛ kawunsɛ kamfo sɛyetsyuɛ, ɛfi fɛ əsuɛ ɛyifo Onanto eto olo. ⁵ Biambu biɛnkɛ ɔnukuale ɛmbɛ lɛ Anantotiki nnya letɛyi nkɛ, “Lɛwɔnɔ nɛ Onanto difi ɔkpɛ lɛ boo, eyifo lɛwɔnɔ nɛ laakpɔ sitsyuəsɛ kekɛkɛ lɛ bɔ disi.” ⁶ Fɛɛ Onanto eto lefonɛ nɛ wɛtɛtɛ boo, kpe ale lesɔ kulaa. Fe kase Awɔnɛsa Kɛnkɛ nyamɛ letɛyi nkɛ, “Onanto ɛɛnyɛ lɛ mba laabɛsɛ əsuɛ kato əsuɛ, fɛɛ wɛtɛtɛ wɛ lefonɛ mba laabokosɛ əsuɛ kasɔ.”

⁷ Lɛ nyasoo, bebokosɛ əsuɛ kasɔ bitɛ Onanto. Biɛnyɛ lɛ Obonsam lɛ əsuɛ, ete wuutsyetsyi udu lɛ mi ɔflɔ. ⁸ Bɛyi befi Onanto, ete wuutsya ebɔyi ɔfi mi. Biflɛ mi ani, mi mba ni babuayifo. Biflɛ abua bilɛkɛ lɛ mi akɔɛsi, mi mba eto nsusu laafloma lɛ bɔfokanɔ əsuɛ! ⁹ Binyɛ kanyi lɛ mi akɔɛsi, befa bembembo, biwu keku. Befloma mi simɛmɛmɛ lɛ sefiani nkuwuiwu, lɛ mi disuəyuɛ lɛ diyifo kpɔminii. ¹⁰ Bebokosɛ əsuɛ kasɔ bitɛ Bonamute ɛmɛ, ete woobesɛ mi kato.

¹¹ Mɔ bayimi, biendi ditiki nɛ diɲyɛ itɛ lɛ mi bɛtsyuɛ ɛsuɛ. Nwɛ laateyi wɛ ɔyimitsyuɛ ditiki nɛ dimatsye nye ditiki fimfi, nye laakpoko wɛ ɔyimitsyuɛ lekproo, aateyi ditiki nɛ dimanleke iɲyɛ lɛ kɔfi ɛsuɛ, nya waakpronko kɔfi komɛ lekpro. Lɛ kɔfi komɛ faakpronko lekproo, nyalɛ ɛmɛnyifo nwɛ leeyifo lɛ kɔfi ɛsuɛ, bomu ko okpronko feni. ¹² Onanto hɛ ni nwɛ laakpe afi nya uni okpronko tsya. Wɛ hɛ loofɔ bofo kɛtɛ utidi nye ɔtsylɔsɛ wɛ tsya. Owɛe feebu fɛ wɛ feni fɛ faakpronko fuutsyuɛ lekpro?

Mambesɛ Ɛsuɛ Kato.

¹³ Mɔmɔɔ, bitsyue koto bɛnɔ, mimba laateyi biɛkɛ, “Mmi nye kuseɛ, buusu kusu umɛ nkplɛ utsyuɛ nya budi fe lɛlɛ lɔni mfɔ, buuyifo nyifo bɔkɛ atabi kpenkpe.” ¹⁴ Biyi lesa nɛ luubɛ kuseɛ? Mi nkprɛ te fe kuyua ko laabɔ itɛ lefe kliminti, kesinkli kanya. ¹⁵ Lesa nɛ ele bɛ bɛteyi ni bɛnkɛ, “Lɛ Bonamute atɔnɔ bonkpe nkprɛ, buyifo nɛmfɔ nye nɛmɛ.” ¹⁶ Fɛ mɔmɔɔ, biaka kase kabesɛ ɛsuɛ kato. Ɛsuɛ kato bobesɛ bomfo kenke manleke.

¹⁷ Lɛ nya esoo, nwɛ ke nyi lɛsɛ ele bɛ uyifo fɛ ɔni weenyifo nii, aata kebu keyifo lebuɛ.

5

Atokɛkɛ Itɛ Batabinyɛ.

¹ Nya mɔmɔɔ, mi batabinyɛ bɛnɔ! Biwi nku besɔ ani kenye lɛ bulɛ kplɛ bo lɛɛbɛ mi butu ɛsuɛ. ² Mi betabikɛ ɛbia nya bale didi mi awu ku mfia bɛbiasɛ kenke. ³ Mi sika sia ku sika flubia ɛto nkanda nya nyamfo luudi sedansie iɲyɛ lɛ mi ɛsuɛ nya yotonsɛ mi ɛsuɛ eto sinɛ fe ute seka. Bɛbɛɛ bikɛ biɲyɛnsɛ lɛto lɛ eyi fɛfɛ nyamfo. ⁴ Bebee! Beyifoyifo ba diyifo keyifo bɛtɛ mi lɛ kakueɛ, bɛni biamfo mɛ nyo. Bidi kaa bɛnɔ kase banle mminsɛku buwui bembembɛ! Nya mba difɛsɛ bekuenkɛ bɛtɛ mi fɛ bɛni biamfo mɛ nyo eto kudu dikayo Boanto Onanto Ɔkplɛnyɛ ɛmɛ eto kotoo. ⁵ Mi nkprɛ bo binsi lɛ kasɔ mfo eyi ku nkprɛdidi ku disuɛyuyɛnyɛnyɛ sɔɔ. Nya biyifo mi ɛsuɛ bisie ayinkua itɛ diyi nɛmɛ itɛ bolo. ⁶ Bɛlo betidi ba dimanta mi bebu dikpi, nya bɛlo mɛ lɛ lefe nɛ bɛntaka bɛɲyɛ mi lɛ ɛsuɛ kulaa tsya.

Bekpe Utu Buɛɛ, Biɲyɛ Bisɛkɛ Bonamute Ɛmɛ Eto Bubɛ Bio.

⁷ Nyaso, mɔ bayimi, bifi disuɛtsyɛ lɛ bekpe utu buɛɛ biɲyɛ isu ese lefe nɛ Bonamute ɛmɛ luubɛ bio. Bebe kase ɔkuɛmfɔ nkpe disuɛtsyɛ! Bebe kase woɛɲyɛ buɛɛ kasɛkɛ bekuenkɛ kpenkpe bia wɛɛbɛ bunyɛ ketsyiko lɛ wɛ kasɔ, nya wɛɛɲyɛ buɛɛ kasɛkɛ ɔsɔmi eto bɔni lɛ lefe sɛɛ ɛsuɛ. ⁸ Nko ele bɛ mi tsya muɛ utu bɛlɛ nɛ. Biɛntɛ lɛ ani elo mi, itsyise Bonamute ɛmɛ eto dibɛfe bio eboyo elo.

⁹ Mɔ bayimi, biɛndiɛ niɛ lɛ bɛtsyuɛ, bɛ lɛ Onanto lɛ ɔye mi lekpro bokpronko. Itsyise okpronko ɛmɛ eto bube bɔfi. ¹⁰ Mɔ bayimi, bekloma Onanto eto bɛnyɛlɛkɛtidi ba lɛbe ditiki nɛ mɛ letsya lɛ Bonamute ɛmɛ eti diyɛ ɛsuɛ. Bitɛ lɛ bobɛ kase bɛnyɛ kanyi nya bɛmuɛ utu balɛɛ, lɛ bokase asa lɛ nnya ɛsuɛ. ¹¹ Boakpro betidi bamba bɔɛ mba bakpro atsyɔ, itsyise bɛɲyɛ bembɛ lɛ kanyi ɛsuɛ. Biɔnɔ kase Hiob dimuɛ utu ɔlɛ ku kase Onanto lɛfo wɛ nnya layo lɛ kalosɛkɔ. Itsyise Bonamute kpe kafɛkpe nya woɛnyɛ utidi kaminsɛ.

¹² Mɔ bayimi, ditiki kekkele nɛ mɔoteyi mi ni bɛnkɛ biankpadi asa, kato keni o-o, kasɔ keni o-o, nye lesa bamba saa dini o-o, biankpadi. Lɛ ditiki

nəmə kpee, bətɛyi biə ee. Nya lə dimbəə, bətɛyi biə oowo, lə Onanto lə ɔye mi dikpɪ bolo.

¹³ Lə utsyuə kpe lə bulə əsuə nye ɔnlɛ kanyi bunyə lə mi ntii, oto ola utə Onanto. Lə utsyuə lɛ disuəyuə bunyəə, usə atesə eto əsə. ¹⁴ Lə mi nti eto utsyuə lɛ bufii, bekpadi bafokanɔfɔ eto ditsyukpa eto beninə lə bato ola lə wə disi, lə bediki wə nuəbi lə Bonamute eto diye əsuə. ¹⁵ Ola wə báto lə bɔfokanɔ əsuə əbotsya ufunfi əmə, nya Bonamute lootakase wə, nya lufi wə abua ɔtsyɛ wə. ¹⁶ Nyaso biləkə mi abua kasɔ bitə bətsyuə lə beto ola lə mi bətsyuə eto disi lə binyə bufitsyantsya. Utidi sɛɛ eto olatoto kpe əsuəale nya weeyifo keyifo tinti. ¹⁷ Elia éyifo utidi fe kase bo tsya ni. Se óto ala kekleke nkə ɔsɔmi ye bɔnii, ɔye bɔni lə ale ətsyə ku kutsyə əsuə sɔ̄ɔ̄. ¹⁸ Lə nnya kamaa, usi óto ola, nya Onanto dítə ɔsɔmi leni nya bidikə lɛlɛkɛ lə kasɔ kamə.

¹⁹ Mɔ bayimi, lə utsyuə əbə kama lə ɔnukualetiki nəməə, beklatsya lə beekpa wə beboko, ²⁰ bekloma biə utsyuə saa ke lookpa obuayifo utsyiko lə kabuayifoyifo əsuə obokoo, wuutə obuayifo əmə nyə nkpə ku abua kpə nnya úyifo eto bufukatsyɛ.

1 PETRO Kukue Tutε Ko Petro Lεwoni

¹ Kukue komfo etsyi mɔ, Petro, wɛ ni Yesu Kristo eto ɔtɔnkpe ɔflo. Nlε ko bɔwɔni kɛtɛ mimba ni Onanto eto betidilɛkɛlɛkɛ bɛ dɛsɛnsɛ bɛsu benkpe fe bafɔ lɛ Ponto, Galatia, Kapadokia, Asia ku Bitinia eto nso ɛsuɛ. ² Anto Onanto kosate dɛlɛkɛ mi eye lɛ wɛ lelabi ɛsuɛ. Nya itɛ Lεwɔnɔ Kεnke lεkprasɛ mi ɛsuɛ biyifo betidi kenke bɛ lɛ bitsyue Yesu Kristo koto, lɛ befi wɛ kɔtɔ bɛflɛ mi lɛ bele.

Lɛ Onanto eto lefonɛ ku diyuɛ lɛ difui disiɛko mi lefe saa.

Bafokanɔfɔ Eto Lesa Nɛ Banlε Kusu Bobe Kɛtɛ.

³ Bitɛ lɛ bɔsɔ Onanto wɛ ni Bonamute Yesu Kristo eto Anto ani. Lɛ wɛ kaminsɛnyɛnyɛ kpɛ ɛsuɛɛ, ɛtɛ bɔ nkɛpɛ fɔfɔ eye lɛ nnya ɔtakase Yesu Kristo utsyiko ɔkɔmɛ ɔboko nkɛpɛ eso. Nyamfo ɛtɛ bɔ kusubebe fɔfɔ ko leflo. ⁴ Lɛ nyasoo, bɛlɛ kusu bobɛ kɛtɛ kediko eto atsyɔkpɔkɔpɔ fokoya ko Onanto lɛlɔ utsyɛ lɛ kato itɛ wɛ betidi ke lembobia, ka lemboto koti, ka lɛmbɔfle tsya. ⁵ Kediko kamfo luudi mi kale, mimba eye lɛ bofo kanɔ ɛsuɛ bɛlɔ mi bɛtsyɛ lɛ Onanto eto ɛsuɛale ɛsuɛ itɛ bofokɛtɛ lɛ nkɛpɛ bɔ buulɛkɛ bate lɛ lefe fɛfɛ ɛsuɛ.

⁶ Binyɛ disuɛyua lɛ nyamfo ɛsuɛ, itɛ bɛ biunyɛ kanyi lɛ lefe kliminti ɛsuɛ eye lɛ botokabe kpɛ ɛsuɛ tsya. ⁷ Nnya ni bɛ lɛ befi bato mi babe bɛ befo bɛnɔ sitinti. Fe kase baato sika sia laafo bobia kabe lɛ utee, nko ke bɛɛbɛ mi bofokanɔ bo lefo koya bonso sika kulaa tsya boto kabe lɛ ute ɛsuɛ, lɛ befi babe bɛ buutsyɛ itɛ lefe saa. Nyamfo ebuta Onanto atɛsɛ mi obesɛ mi kato ufi dibu utɛ mi lɛ diyi nɛ Yesu Kristo lɔɔbɔ ubɛ bɛnyɛ wɛ. ⁸ Itɛ bɛ biɛnyɛ wɛ tɔ binyɛ tsyaa, biala wɛ. Se bɛnnlɛ wɛ bunyɛ mɔmɔ tsyaa, bɛfo wɛ bɛnɔ nya mi disuɛyuaɛnyɛnyɛ nso bulɛkɛ katɛyi. ⁹ Kase bɛfo wɛ bɛnɔ esoo, itɛ bɛ Onato ɛtɛ nkɛ mi kakla nyɛ nkɛpɛ.

¹⁰ Onanto eto bɛnyɛlɛkɛtidi bɛ lɛbɛ letsya itsyi lɛ kase Onanto lɛɛbɛ mi ɛtɛsa butɛɛ, ɛtɛ bɛnɔ nya bɛfɛfɛ kekɛlɛ lɛ kase Onanto lɛɛbɛ mi bofo lɛ nkɛpɛ. ¹¹ Bɛfɛfɛ bɛ lɛ bate itsyi lɛ lefe nɛ yuubɛ ku kase yɛɛbɛ bubɛ. Lefe nɛmfo ni lefe nɛ Kristo eto Lεwɔnɔ nɛ nkɛpɛ lɛ mɛ ɛsuɛ nlɛ kɔni bote, kɛlɛkɛ kate kanyi ka Kristo ele bɛ unyɛ ku diyɛnde nɛ luutɛkɛ nnya kama. ¹² Onanto ɛlɛkɛ ɔtɛ bɛnyɛlɛkɛtidi bamfo nkɛ inni itɛ mɛ ɛsuɛ eto kutakɛ eso banlɛ keyifo, bomu itɛ mi. Bɛdi etiki bɛtsyiko asa nnya mba nlɛ Ditiki Sɛɛ nɛmɛ letsya bobɛ kɛtɛ mi mɔmɔ eye lɛ Lεwɔnɔ Kεnke nɛ Onanto lɛtsyɛsɛ itsyi kato eto ɛsuɛale ɛsuɛ. Onanto eto batɔnkɛ kulaa tsya ɛlɛ kokoko bɛ eni lɛ bate lesaatsyua itsyi lɛ asa nyamfo ɛsuɛ fɛ.

Ele Bɛ Bafokanɔfɔ Siɛ Nkɛpɛ Kεnke.

¹³ Nyaso bimua ɛsuɛ bitsyɛ itɛ keyifo. Bimua ɛsuɛ bitsyɛ kukɔnɔ lɛ bikabe kusu kekɛlɛ itɛ Onanto eto atsyɔkpɔkɔpɔ nnya wuutɛ mi lɛ lefe nɛ Yesu Kristo lɔɔbɔ bɛnyɛ. ¹⁴ Bitsyue Onanto eto ditiki koto nya biɛntɛ lɛ asa nnya dɛkɛnɛ mi kakpɛ lɛ abua ɛsuɛ kɔ, lɛ lefe nɛ Onanto eto ditiki dɛmankpako mi tɔɔ, lɛ isi eso mi ani mɔmɔ. ¹⁵ Bomuu, fe kase Onanto wɛ lɛkɛpadi mi nte kenkeɛ, mi tsya tsyɛ kenke lɛ lesa saa nɛ biuyifo ɛsuɛ. ¹⁶ Itsyise bɛwɔni bakpɛ lɛ Awɔnisa Kεnke ɛsuɛ bɛ Onanto ɛtɛyi nkɛ, "Biyifo kenke, itsyise nyifo kenke."

17 Biakpadi wə biə Boanto lə beɛ ola boto kətə Onanto wə laambe utidi eto ənəmi lə ɔɛ lekpo bokpo ku utidi lə lesa nə utsyuə saa diyifo əsuə. Lə nyasoo, fe bafɔ lə kasɔ mfoo, bisia mi nkpə fefe bifi dibu bitə Onanto. 18 Itsyise biyi kayo ka Onanto léfo lə mi disi fe úləkə mi utsyiko lə nkpəsiasia ləmbə kutəkə bo béfo bitsyiko lə mi banamə ɔflo. Inni lesa nə bofo bobiasə fe sika sia lee sika flubia seka. 19 Bomu iyifo Kristo eto kɔtɔ ko lefo koya, wə diyifo fe Lesamubi nə lebua saa ləmbə lə əsuə, lékpa léflo kenke Onanto dífi útə kedi lə mi disi. 20 Onanto ələkə wə utsyə fe béyifo kawunsia nya úləkə wə óte lə eyifefe nyamfo əsuə lə mi disi eso. 21 Nya eyɛ lə Kristo əmfo əsuə esoo, béfo Onanto bəno. Nya wə ni futsyə létakasə wə utsyiko ɔkɔmə úbə nkpə nya útə wə kedikɔ ka nkpe dibu kanso kenke. Lə nyamfo eso béfo Onanto bəno, nya bifi mi kusubebe bitəkə lə wə əsuə.

22 Nya se bitsyue ɔnukuale əmə koto, eyɛ lə nnya əsuə békpasə mi əsuə biə biola mi bafokanɔfo tsyuə lə ɔnukuale əmə esoo, ele bə belə mi bətsyue itsyi taa mi utu kəmiə ke. 23 Onanto ətə mi nkpə fɔfɔ eto businkli kale. Inni utidi wə leekpe dísinkli óle mi, bomu nwə leenkpe kulefe léle mi eyɛ lə Onanto eto ditiki nə nsi nkpə lefe saa əsuə. 24 Itsyise Anantotiki átəyi nkə, “Betidi kenke te fe sefa seka.

Nya mə kɔlɔkɔ kenke te fe sefa eto efukpokpo seka.

Nya se efukpokpo laaylobe kalo kewui.

25 Fɛɛ Onanto eto ditiki te lefe saa.”

Ditiki nəmfo ni Ditiki Sɛɛ nə bábe letsya bətə mi nə.

2

Bafokanɔfo Ni Onanto Eto Betidi Kenke.

1 Nyaso bisinkli bəyɛ asa bua saa eto okle buyifo. Biləkə mi əsuə bitsyiko lə sediateyitəyi, ənəmi ənəmi eto nkpəsiasia, kutsyuəsekponkpo, ku utidi eto diyebiasəbiəsə əsuə. 2 Bela Onanto eto ditiki tinti nəmə fe kase behisambi laala mmintu keklege bə lə bebe bekpə lə mi bofo kanɔ əsuə fe kase Onanto laala. 3 Itsyise Anantotiki átəyi nkə, “Mi kosate ebunyə kase Bonamute nkpe kafo ɛkpe.”

4 Bibə Bonamute ɔflo. Wə ni nkpə eto leba nə batonto leni bə dimbə kulesa nti, fɛɛ Onanto ələkə ni utsyə nkə lefo koya tinti lə wə ənəmi. 5 Mi tsya eyifo fe aba nnya nkpe nkpə, nyaso bifi mi əsuə bitə Onanto lə oto léwɔnɔ eto diyo. Diyo nəmfo kafo biɔke fe besumunyə kenke, nya biɔyɛ lə Yesu Kristo əsuə bitə Onanto Léwɔnɔ eto kedi ka loɔke wə ɔkɔɛ. 6 Itsyise Awɔnisa Kenke eto Kukue átəyi nkə,

“Nləkə leba nə lefo koya,

nya mimfi ni mɪntəkə lə Sion eto diyo eto kaka nso bofe.

Nya utsyuə saa wə lofo wə ɔnɔ,

wembudi kofani kulefe.”

7 Nya leba nəmfo áfo koya tinti lə mimba lefo wə bəno ɔflo, nya lə mba dínamfo wə banɔ ɔflo, ele bə bate bənkə, diyifo

“Leba nə batonto leni bə dimbə kɔnɔ,

fɛɛ ni bomu dibə léfiani leba nə léfo koya

lenso kenke nə.”

8 Nya Awɔnisa Kenke eto Kukue eto lekpa ditsyuə tsya átəyi nkə,

“Diyifo leba nə luutə betidi tusə,

lə ni bedu banɔ.”

Bétusə lə ni itsyise bámfo Ditiki Sɛɛ nəmə bánɔ. Nko ini Onanto eto Ditiki Sɛɛ nə óteyi útsyɛ nkə yuubə itə mə nɛ.

⁹ Fɛɛ mii, biyifo betidi ba Onanto dílákə utsyɛ fe besumunyə ba laatesə wə wə ni oka, ku kusə kenke ko bákpo atsyɔ, Onanto eto betidi ba bələkə bətsyɛ bə babe Onanto eto eyifosa kplɛ nyamə letsya. Nya ókpadi mi utsyiko lə ketuntu kamə kəmiə óboko wə diyənde kplɛ nəmə əsuə. ¹⁰ Lefe ditsyua nə léfee, bienyifo Onanto eto betidi fe mómɔɔ, biyifo wə betidi. Fɛ lefe nə léfe məə, báante Onanto eto kaminsənyənyə fe mɔɔ, biofo wə kaminsənyənyə.

Bisiə Nkpɛ Bo Lɔɔtesə Onanto.

¹¹ Mɔ balala, nle mi kələ bələ fe mba ni bafɔ ku mba nyɛ kusu lə kawunsiə kamfo minkə, biləkə əsuə bitsyiko lə etidisua eto alasa bua nnya nle lema bókronko mi lefe saa əsuə. ¹² Bisiə nkpɛ sɛɛ lə bamamonyə ba nti benkpɛ bə lə bédí etiki bua lə mi əsuə bə biyifo babuayifo tsyaa, kamaa, lə bəbə bənyə bətsyɛ lekpo kasɛɛ ka biyifo bítsyɛ itə lə batesə Onanto lə wə Lekpoyi Fɛfɛ nəmə.

¹³ Lə Bonamute əmə esoo, bebokosə əsuə kasɔ bitə betidi eto aba saa ke bətsyɛ lə kɔfi əsuə ku Romafɔ eto Okankplɛ wə ni uninə kenke, ¹⁴ ku aba eto bənyesiə ba útə əsuəale nkə bənə babuayifo koto nya lə batesə betidi ba leeyifo kasɛɛ tsya. ¹⁵ Itsyise Onanto aala nkə bití mba ini ebukitiki ete beedi eto nyɛ lə asa sɛɛ nya biyifo eso. ¹⁶ Bisiə nkpɛ fe betidi ba nsi lə mi əsuə əsuə. Fɛɛ biemfi mi əsuə əsuə busiə bomfo biyifo asa bua. Bomu bisiə nkpɛ fe Onanto eto ndomufɔ sɛkə. ¹⁷ Bitə utidi saa dibu. Bela mi bafokanfɔ tsyua. Bete Onanto sikpi. Nya lə bitə Okankplɛ tsya dibu.

Bebokosə Isua Kasɔ Bitə Mi Banamute.

¹⁸ Mimba ni beyifoyifoo, bebokosə mi əsuə kasɔ bitə mi banamute lə bibu mə tsya. Nya inni banamute ba nkpɛ kafo ɛkpɛ nya baala mi ete, bomu mba leeyifo mi disiale tsya. ¹⁹ Lə utsyua lə kanyi bunyə lə kusu ko dimantsyɛ əsuə fɛ ini lə Onanto eto disi eso uíyə kekleeke, Onanto ebokpo wə atsyɔ. ²⁰ Lə biyifo kabua nya lə nnya eso bənə mi kotoo, nte atesə nnya biunyə lə nnya əsuə? Fɛɛ lə biyifo kasɛɛ nya binyə kanyi lə ke buyifo esuəə, Onanto ebokpo mi atsyɔ lə nnya disi. ²¹ Nya nyamfo ni nnya Onanto ləla nkə bikeyifo nɛ. Itsyise Kristo kosate ənyə kanyi lə mi disi nya óte mi nkə bɛyɛ lə wə kayɛko.

²² “Wényifo lebuə saa, nya wántɛyi sɛdiə saa tsya.”

²³ Se báka wəə, wánka kuutsyua saa lə nnya kɛnyɛ. Se báte wə ohíə wénkudi wə balo saa. Bomu úfi lesa saa útə Onanto wə laakpo lekpo lə kusu əsuə.

²⁴ Kristo kosate léfo bo abua útsyi, úsu úkpɛ lə uyikabie əsuə. Úyifo nyamfo nko bə lə bɔbɔ butsyi lə bo abua əsuə lə busiə nkpɛ butə kaseyifoyifo. Úfi afabe nnya ófo ótsya mi bufi. ²⁵ Lə ɔnukuale əsuəə, kɔɔ biyifo fe basamu ba lénya kusu. Fɛɛ mómɔɔ, Onanto ákpa mi óboko bə bitəkəko nwə laayenko mi ku nwə laase mi ɔflɔ.

3

Ele Bə Bese Ku Bəsiə Fi Dibu Bətə Bətsyua Lə Kristo Eso.

¹ Nya mi besio tsyaa, nko ele bæ bebokosæ mi æsuæ kaso bitæ mi bese. Nyamfo luutæ bæ læ mæ utsyuæ mæmfo óno tsyaa, wuufi wæ æsuæ utæ Onanto eye læ fæ ditsyæbi sɛɛ næmæ eso. Nya inni bæ ele bæ bɛtɛyi mæ kulesa kulaa tsya. ² Bomu mæ kosate ebunyæ kase mi ditsyæbi lekpa nya bébokosæ æsuæ kaso. ³ Biænlakæ mi bɔnɔbobe bete læ asa nnya biakpe nye kase biakle esi nye atsyabi nnya biakpe kefi kalokosæ æsuæ. ⁴ Bomuu, belokosæ lewɔno næ nkpæ læ mi æsuæ ku alokosæsa nnya luutæ bæ ditsyæ kpoos nya diyuæ buæ tsya. Koloko komfo ambia kulefe nya kofu koya tinti læ Onanto eto ənæmi. ⁵ Nkomæ seka besio kenke ba disia ko, ba difi mæ æsuæ bætækæ læ Onanto æsuæ, lébokosæ mæ æsuæ kaso bætæ mæ bese nnya iyifo koloko itæ mæ nɛ. ⁶ Nko ke Sara tsya ditsyue Abraham koto nya ókpo wæ nkæ, “Mɔ onamute.” Mi tsya afiani Sara æmfo eto bebisiobi læ biyifo asa sɛɛ, nya sikpi laanle mi læ kulesa saa æsuæ.

⁷ Nko ke ini itæ mi bese tsya nɛ, bitæ læ asakasonɔno læ eke læ mi ku mi bæsiæ nti, binyæ mæ fe mba læmbæ æsuæale fe mi. Bitæ mæ dibu itsyise mi ku mæ ta Onanto léfo utæ nkæ bibæ bisia nkpæ læ binyæ nkpæ manlo. Læ biyifo nkoo, kulesa embuti mi olatoto kusu læ Onanto oflo.

Biemfi Lebua Befo Lebua Kayo.

⁸ Læ kalosækoo, bitæ læ mible eto nsusu læ buyifo bɔni, utidi eto asa læ ele mi kaminæ, bela bətsyuæ fe bayimi, biyifo kəfoekpe nya læ bebokosæ æsuæ kaso bitæ bətsyuæ. ⁹ Biemfi lebua befo lebua kayo, nye bukudi læ bukidi eto kenye. Bomu bæle Onanto lekpa kpa læ utæ mæ atsɔyokpoko, itsyise nyamfo Onanto ditsyæ kenye nkæ bibæ bæke se ókpadi mi nɛ.

¹⁰ Fe kase Awonisa Kenke eto Kukue leteyii, “Utsyuæ saa ke lela nkæ wæsiæ nkpæ læ unyæ mu kamini, nya læ usiæ nkpæ kentsyɛɛ, wæntæ læ ditiki bua saa læ lebo itsyi læ wæ kenye nya yanle bæ ɔtɛyi sidia tsya.

¹¹ Ele bæ ɔye lebua buyifo læ uyifo kasɛɛ, nya læ ɔbɛbɛ diyuæ ku wæ utu kenke.

¹² Itsyise Bonamute ætækæ ənæ læ mba leeyifo kasɛɛ æsuæ, nya woano mæ olatoto.

Fɛɛ mba ni babuayifoo, waataka kənyæ læ mæ æsuæ.”

¹³ Læ biakplatsya keyifo kasɛɛ, owoe lookpe mi bulæ? ¹⁴ Fɛɛ læ efe bæ nya kanyi læ kasɛɛ ka feyifo eto disi esoo, nyæ disuæyuæ læ nnya æsuæ. Biantæ mæ sikpi, nya biæntæ kulesa læ ilæ mi. ¹⁵ Bomu bifi dibu bitæ Kristo læ mi akɔesi læ bitæ wæ dibu fe mi Onamute. Nya biofo mi æsuæ kenye bulækæ kate utsyuæ saa wæ lela nkæ woano itsyiko læ kusubebe ko æsuæ benkpæ. Nya læ biyifo nko ku disuætsyæ ku æsuæ kaso bokosæbokosæ. ¹⁶ Biyifo nnya ku utu wuee, bæ læ utsyuæ aka mi læ nkpæ sɛɛ bo binsi læ Kristo esoo, læ kofani læ kolæ mæ læ nnya bætɛyi æsuæ. ¹⁷ Itsyise elɛke eso bæ nyæ kanyi læ kasɛɛ ka feeyifo eso læ nyamfo eyifo Onanto eto lelabi, enso bæ læ kabua eso. ¹⁸ Itsyise Kristo wæ ni ɔsɛɛ, ékpe læ betidi ba ni babuayifo eto disi dikpe lenwɛ itæ lefe næ kenke, bæ læ ofó bo bokpa kesuko Onanto oflo. Báló wæ læ æsuæ eto sinæ æsuæ, fɛɛ Onanto læ Lɛwɔno æsuæ átakasæ wæ úbæ nkpæ. ¹⁹ Nya læ Lɛwɔno æsuæ, úsu óbé Onanto eto ditiki næmæ letsya útæ bekenkpæ ba bɛti bákpe læ edi kafo mfó. ²⁰ Mbamfó ni betidi ba dimentsyue Onanto eto kolæ koto læ lefe næ ɔke dibusæ utæ mæ læ lefe næ Noa dikawe wæ ɔklo kplæ əmæ nɛ. Betidi esiani ba ni mflamfla ba dídufæ læ ɔklo əmæ kafoo, mæ báfo

læ nkpæ se ntu bomæ díyi nɛ. ²¹ Nyamfo eyifo ditsyæbi næ nle bo bote kase ntuflesæflæsæ eto lekpa lekateko ntuyiyi bomfóo, mómɔ laafo bo læ nkpæ. Yenyifo æsuæ eto sinæ eto keni buflæ kewui bomuu, iyifo kenyeklekle ku Onanto, kenyeklekle ka lekpa nya ketsyi taa bo akæsi kæmiæ ke. Onanto aafɔ bo læ nkpæ eyɛ læ Yesu Kristo eto botaka ketsyi okómæ kæbæ nkpæ æsuæ eso. ²² Kristo æmfɔ ni nwæ dísu kato nya unsi læ Onanto eto sediani, wæ nle seka budi læ Onanto eto batɔnkpe kenke ku kato eto bæsuæalenyæ ku æsuæale nnya nkpe kenke æsuæ.

4

Bisiæ Nkpe Fe Bafokanɔfɔ Seka.

¹ Nyaso se Kristo dínyæ kanyi læ sinæ æsuæ esoo, mi tsya fi wæ nsusu bomfɔ ke eto okle bekpé mi æsuæ nkæale, itsyise utsyuæ saa ke lænyæ kanyi læ æsuæ eto sinæ æsuæ, ensifi æsuæ kakpé lebuayifoyifo æsuæ. ² Læ nyaso idu mómɔ entɔɔ, bisia mi nkpæ fɛfɛ læ Onanto eto lelabi æsuæ, inni læ nnya laale utidi okuæ æsuæ. ³ Kɔɔ bisia nkpæ bíyifo asa fe bamamonyæ ekle tinti. Nkpe bo bisia læ lefe næmfó áyɛ læ setsyetɔ eto nkpæsiæsiæ, æsuæ eto sinæ eto nkpæsiæsiæ, sitekpe, sidikpúú, budi ku bunæ eto ake eti susu ku sifiæsumu eto eyifosa æsuæ. ⁴ Nya se biensiankɔ ani ku mæ keyifo mæ eyifosa kpæ nnya læmbæ kasɔnɔnɔ esoo, yeeyifo mæ yanii nya baaka mi. ⁵ Fɛɛ yuubæ ibæ bæ buulækæ mæ æsuæ kenye læ Onanto wæ lookpronko mba nsi nkpæ ku bekpenkpe akpo. ⁶ Nyamfo eso Kristo ábe Ditiki Sɛɛ næmæ letsya bætæ bekpenkpe tsya, ite bæ Onanto ákpronko mæ lekpo fe kase baakpronko utidinini saa lekpo tsyaa, bæ læ lewɔnɔ æsuæ, læ bæsiæ nkpæ fe kase Onanto nsi seka.

Ele Bæ Bafokanɔfɔ Kenke Kawunsæko Bætsyuæ.

⁷ Asa nnya kenke eto kalosækɔ boyo elo. Nyaso bińyæ bikabe kusu læ bele æsuæ kukɔnɔ, bæ læ befo ola boto. ⁸ Fɛɛ nnya nso bofe enso kenke ni bæ bikiæ bætsyuæ kafo faa. Itsyise lelabi ætækæ oyimitsyuæ eto kabua kpæ ka uyifo kato. ⁹ Befo mi bayimitsyuæ kafo faa, bɔwɔnɔnɔ saa manke. ¹⁰ Mi nti eto utsyuæ saa áfo ætæsa ate ate itsyi læ Onanto ɔflɔ. Nya fe unyɛsiæ sɛɛ saa wæ laale ætæsa ate ate nyamfo ola kætæ Onantoo, biyifo ætæsa nyamfo eto keyifo, bæ læ ibæ kutækæ itæ mi bætsyuæ. ¹¹ Læ utsyuæ læ Anantotiki budii, udi nnya fe kase Onanto díttæ wæ nkæ udi nnya utæ betidi. Nya læ utsyuæ læ kesumu eto keyifo, uyifo ke ku æsuæale nnya Onanto dífi útæ wæ nkæ uyifo ke æsuæ, itæ læ befi atɛsæ bætæ Onanto lefe saa eyɛ læ Yesu Kristo, wæ eto ale ni diyændɛ ku æsuæalæ idu manlo isu manlo. Ibæ itæ.

Binyæ Kanyi Fe Kristo Seka.

¹² Mɔ bayimi lala, kase banle mi boto kabe bænlɛ kanyi bunyæ kekleeke, yenyifo mi naa bænkæ lesa næ bænnle kusi bobe kætæ, mææmbæ tɔ læ kutsyuæ saa æsuæ inyæ. ¹³ Bomu læ nyamfo esoo, binyæ disuænyuæ bæ mi tsya læ kanyi bunyæ fe Kristo ke seka, bæ læ ɔbɔ læ wæ diyændɛ æsuæ, mi tsya ebofo disuænyuæ bunyæ kato keyuluu. ¹⁴ Binyæ disuænyuæ læ betidi áka mi se bintækæko Kristo eso. Itsyise diyændɛ eto Lɛwɔnɔ næ ni Onanto eto Lɛwɔnɔ siko mi. ¹⁵ Læ mi utsyuæ ænyæ kanyii, yenyifo bæ uyifo uwudifɔ, uyu, obuayifo, nye nwæ laakpe ditiki næ dimanle wæ kenye eso. ¹⁶ Fɛɛ læ biænyæ kanyi læ mi bafokanɔfɔ esoo, biæntæ læ ɛlɛ mi kofani. Bomu bæɔɔ Onanto ani bæ Kristo eto diye teke fæ læ æsuæ. ¹⁷ Lefe næmæ eboyo elo bæ

betsyiko lekpokpronkpo nəmə kasə, nya Onanto eto betidi əsuə yuutsya kasə itsyiko. Lə betsyiko kasə itsyi lə bo əsuə, ntsya yuutsya itə mba dımamfo Onanto eto Ditiki Səe nəmə banə? ¹⁸ Bawəni bakpe lə Awənisa Kenke eto Kukue bənkə,

“Lə ite məə, bə yəəkə ale fə betidi sɛɛ lə bənyə bofoo,

ntsya yuutsya itə babuayifo ba dımamfo banə?”

¹⁹ Lə nyasoo, mba lənyə kanyi ka diyifo Onanto eto lelabii, lə mə asa sɛɛ buyifo əsuə, lə befi mə əsuə bakpe lə nwə diyifo mə lə kəni kenke, nwə leeyifo lefe saa lə wə kenyetseytsya əsuə.

5

Bikalə Onanto Eto Bebi Ola.

¹ Mə kosate nwə ni bafokanəfə eto uninə lə mi ntii, nla miə maale bafokanəfə eto beninə ba nkpe mi lenti kələ. Mə kosate ənyə kase Kristo dınyə kanyi, nya lə bələkə wə batee, muunya kediko lə wə diyənde nəmə kəmiə. Nla miə maateyi mi minke, ² bələ Onanto eto bafokanəfə eto ditsyukpa nə bəfi bəkpe mi lə kəni bə bebe ola ku kafo faa, fə kase Onanto lətə utsyiko mi əflə. Bienyifo keyifo kamfo bə lə bifi bəbəbə kutəkə ko dımənnyə itə, bomu biyifo ke ku kesumu seka. ³ Bienyifo ke bidi səkplə lə mba bəfi bəkpe mi kalə əsuə, bomu bete ditsyəbi sɛɛ itə basamu eto etsyukpa nnya nkpe mi kalə. ⁴ Nya lefe nə Kristo, Nwə Laayenko Basamu eto Uninə Kenke luubə, lə uti mi lekankpakpa kosate nəmə, nə ni nə laambia kulefe.

⁵ Nko ke ini itə mi lekososa tsya nɛ, bə bebokosə əsuə kasə bitə bafokanəfə ninə ba eto kalə bənkpe. Mimbə kenke bebokosə əsuə kasə bitə bətsyuə lə mi eyifosa əsuə. Itsyise Awənisa Kenke eto Kukue lə bəteyi nkə,

“Onanto əənyə lə mba laabesə əsuə kato əsuə,
fɛɛ woawunsəko mba laabokosə mə əsuə kasə.”

⁶ Nyaso beboksə mi əsuə kasə bəkə lə Onanto eto kəni kekkele komə kalə, bə lə obesə mi kato lə wə lefe sɛɛ əsuə. ⁷ Bifi mi asa nnya kenke laakpə mi bulə bəkpe lə Onanto eto ani, itsyise wə laale mi ola.

⁸ Bitəkə ənə, bisia bikabe kusu. Mi olo Obonsam lə botsyilama kafa, kato əkə fə tsyata, nya ənlə utidi bəbəbə nkə lə usənsə əyimi. ⁹ Bifi bəfokanə kekkele biynyə lə wə əsuə, se binyi biə mi bayimi bafokanəfə lə kawunsia kenke tsya kpe lə kanyinyənyə kamfo ke eto oklə əsuə.

¹⁰ Fə lə binyə kanyi kamfo itə lefe kliminti kamaa, Onanto, nwə eto lefonə ləmbə kalokə, wə ləkpadı mi nkə bibə binyə kediko lə wə diyənde manlo nə diyifo ləni ku Kristoo, wə kosate əbəflosə mi, okpe mi nkə ale lə binyə kekkele. ¹¹ Wə ni əsuəale idu manlo isu manlo. Ibə itə.

Bokla Fəfə

¹² Nlɛ kukue kliminti komfo bəwəni kətə mi eyə lə Silvano wə mimfi fə əyimi wə lefo ənə əsuə. Nla miə maakpe mi nkəale ku nnya mə kosate dınyə miə Onanto eto lefonə kosate nəmə ni nəmfo. Nyaso biynyə kekkele lə nnya əsuə.

¹³ Mi bafokanəfə tsyuə ba tsya Onanto dıləkə lə Babilonia eto kasə ku mə ubi Marko lə bəəsiesə mi o-o. ¹⁴ Bəbuta bətsyuə lə bisiesə bətsyuə ku bafokanəfə eto lelabi.

Diyuəsə lə disiaəko mimbə ba kenke diyifo bani ku Kristo.

2 PETRO

Kukue Nuɔfə Ko Petro Lɛwɔni

¹ Mɔ, Simon Petro, wə ni Yesu Kristo eto uyifoyifo ku ɔtɔnkpe, mɔ ni nwə nɛ kukue komfo bɔwɔni kətə mimba eyɛ lə Onanto ku Ofomfokətə Yesu Kristo eto kaseyifoyifo əsuə, dɪtə bɪnyə bofokanɔ bo lefo koya fe bo bole bomfo eto okle.

² Onanto lə usi unə mi kafa eso mmə, nya lə utə mi diyuə kpə eyɛ lə mi Onanto əmə ku Bonamute Yesu eto bote əsuə eso.

Kase Onanto Lékpadi Nya Úlækə Betidi.

³ Onanto éfi wə kosate eto əsuəale útə bo lesa saa nə loofe itə bo faa lə bo nkpə əsuə, bə lə bofó nkpə busiə fe bafokanɔfɔ. Úyifo nyamfo itsyise buyi wə nwə lékpadi bo nkə bunyə kedikɔ lə wə kosate eto diyənde ku kaseɛ kəmiə. ⁴ Onanto áyɛ lə kusu komfo əsuə útə bo ətəsa kpaa nnya lefo koya, nnya eto kenye útsyə bo, bə lə bofó boyɛ lə ətəsa nyamfo əsuə buləkə bo əsuə butsyiko lə asa bua nnya laale utidi ɔkɔɛ kabiasɛ wə lə kawunsia kamfo əsuə. Bə eyɛ lə nnya əsuə, lə bubə bofiani mba luunyə kedikɔ lə Onanto eto ditsyəbi nəmə kəmiə.

⁵ Lə nsusu sɛɛ bomfo əsuə esoo, bekpɛ otsyɛkle saa biofó lə bifi kaseyifoyifo bəwunsəko ku mi bofokanɔ. Nya lə bifi kobetete bəkɔ lə kaseyifoyifo əsuə. ⁶ Nya lə bifi əsuəkətotəkətəkə bəwunsəko kobetete, lə bifi utukpɛkɛ bəwunsəko əsuəkətotəkətəkə, lə bifi Onanto sikpitete bəwunsəko utukpɛkɛ. ⁷ Seyimila wunsəko Onanto sikpitete, nya lə lelabi lə ləwunsəko seyimila. ⁸ Ətsyəbi nyamfo lefe itə mi nɛ nya lə nyamble kenke aka mi kɔni nya yefo disia isia lə mii, yuutə mi eyifosa ebokpa wuee, nya yɔɔbɔ kutəkə se binyi Bonamute Yesu Kristo eso. ⁹ Nya lə utsyua əmbə ditsyəbi nəmfoo, nyale utidi əmfo ənnyə asa kukɔnɔ, eso weemunyə asa lə katsyontsyokɔ. Itə bə ɔtasuə nkə Onanto əflə abua nnya úyifo kɔ bewui.

¹⁰ Nyaso, mɔ bayimi, beklatsya lə biɪnyə kekdeke eso kɔ, itə lə Onanto eto bokpadi bo ɔkpadi mi nya úlækə mii, menyifo ebimbale, nya lə biyifo nkoo, nyafe biemubə kama lə mi bofokanɔ əsuə nɛ. ¹¹ Lə biyifo nkoo, biunyə kusu wuee bidufə Bonamute ku Ofomfokətə Yesu Kristo eto seka kedikɔ manlo siamə əsuə.

¹² Itə bə biyi nyamfo koko nya bikabɔ keyudu lə mi bofokanɔ əsuə tsyaa, nyifo nnya minkə muakaklomasə mi asa nyamfo lefe saa. ¹³ Nya se minsi minkpɛ nkpə koo, yɔɔleke bə nkaklomasə mi asa nyamfo nya lə nkasanklisə mi lə nnya əsuə. ¹⁴ Nyi minkə ibu seke lə mbɔ lə əsuə eto sinə siamfo əsuə fe kase Bonamute Yesu Kristo lɛtɛyi mɛ okpasə. ¹⁵ Mɔɔbɛbɛ kusu saa kɔ əsuə biokakloma asa nyamfo lefe saa lə mɔ ukpə kama ntsyɛ.

Bo Kosate Ənyə Yesu Eto Diyənde Nəmə Ku Bo Ənəmi.

¹⁶ Etiki nnya bɔtɛyi mi itsyi lə Bonamute Yesu Kristo eto businkli kəbə lə əsuəale kplɛ əsuə, menyifo etiki woenwoe. Bo kosate dɪnyə wə ku bo ənəmi lə wə sɛkplɛ əsuə. ¹⁷ Búnyə mfó lə lefe nə Anto Onanto dífi dibu ku diyənde útə wə. Nya ɔkɔɛ lɛbɔ útsyi diyənde kenke eto Onanto ɔflɔ nɛ bɔtɛyi nkə, “Nya nɔwəmfo ni mɔ ubi lala, wə əsuə mənyə disuəyua nɛ.” ¹⁸ Bo kosate lɛnɔ ɔkɔɛ əmfo lɛbɔ utsyi kato, lə lefe nə bóke lə wə ɔflɔ lə kɔtini kenke komə əsuə.

¹⁹ Nyamfo eso busi bófo Onanto eto banyelækætidi eto etiki nnya bábe letsya bətsyá enso nɛ. Bekplatsya læ bæle letsyabebe nəmá fe okandíe wə nle buyənde læ ketuntu əsuə, isu ese læ kolensianto ko kalesiasia eto sefandebi luube siyənde læ mi ketu kəmiə. ²⁰ Lesa nə lefe ele bæ binya bitsyá lekpo ni bənkə, kuutsyua saa antaka mmə ete uləkə Onanto eto katəyikətsyá ka nkpe læ Awonisa Kenke əsuə kaso læ wə kosate eto kobetete əsuə. ²¹ Itsyise Onanto eto katəyikətsyá eto ditiki saa méntsyi læ utidi kuutsyua eto lelabi əsuə díbə. Bomu Onanto eto Lewonə Kenke leyə læ betidi əsuə bátəyi kenye ka ditsyi Onanto oflo kəbə bətsyá.

2

Petro Ále Bafokanəfo Kəle Lə Bidiabidia Eto Bateasa Əsuə.

¹ Fe kase bidiabidia eto banyelækætidi leke læ betidi nti koo, nko ke bidiabidia eto bateasa loobə bake mi lenti nɛ. Booye læ awesu bate bidiabidia eto asa nnya laabiasə betidi eto bəfokano. Nya booni Bonamute wə díləkə mə kulaa tsya. Mə eyifosa nyamfo ebutə batsyləsə əsuə mlə. ² Betidi kpə ebutəkəko mə nkpə bua siəsia kama, nya læ bateasa eto eyifosa esoo, betidi ebətəyi asa bua bənyə læ kənuakalesu komə əsuə. ³ Se bateasa bamə dífi kənənsə bətəkə læ atabi bəbɛbɛ əsuə esoo, boowoe etiki nnya ni bidiabidia befi bənyə kutəkə læ mi əsuə, Onanto ébolo mə dikpi koko, nya úkəmuə utsyua əsuə itə mə bətsyləsə!

⁴ Onanto mémfi ótsyɛ wə batənkpe ba léta wə bebu. Bomu okpé mə læ amana óto mə ókpə læ ute kəmiə læ kaka lena tūū isu ese lefe nə okponko mə lekpo. ⁵ Nko ke Onanto dímənyə betidi ba dísiə nkpə kə læ kawunsia kamfo əsuə kaminsə se báni nkpə sɛɛ busie eso. Bəntə Onanto dibu esoo, útə osomi áni nya ntu díyi bófo kawunsia kenke nya betidi letsylo. Ini Noah wə lébe nkpə sɛɛ siəsia letsya útə betidi bamə ku bitidi ekuanse bamba ba Onanto díləkə hə díbu.

⁶ Onanto álo Sodom ku Gomora dikpi nya útə ute letsyləsə imənkplə inuə nyamfó kenke káfiani ntə, úfi óte lesa nə luutu betidi ba leni bæ bembufi díbu bətə wə. ⁷ Onanto ələkə Lot wə ni utidi sɛɛ, nwə betidi bamfó eto nkpə bua siəsia díkelə læ lekəesi. ⁸ Utidi sɛɛ əmfə áke læ mə nti lefe saa. Jno nnya kenke nle bubə, nya únyə nnya ku wə ənəmi tsya, itə bæ betidi bamfó eto nkpə bua siəsia bomə əkələ wə tinti læ lekəesi. ⁹ Nyamfo læ bote kase Boanto laafo betidi sɛɛ buləkə ketsyiko læ botokabe bo əsuə bankpe ku kase waalo babuayifo kətsyá itə lefe nə Lekpoyi Fɛfɛ looyo itə mə kotonənə.

¹⁰ Nya mba wuunə koto enso ni mba lætəkəko əsuə eto sinə biabia eto nkpəsiəsia kama nya baani beentsyue Onanto eto afi koto. Bidiabidia eto bateasa bamfo kpé ale nya bembu kulesa ku diyənde eto əsuəalə nnya nkpe kato bomuu, baaka mə kulaa tsya. ¹¹ Fɛɛ Onanto eto batənkpe ba nkpe əsuəalə nya bankpe kənyəale banso bidiabidia eto bateasa bamfo kulaa tsya anla əsuəale nnya nkpe kato kənyə, kaaka mə læ Boanto eto ənəmi. ¹² Betidi bamfo eto okle te fe bebutubuki ba lenyi kobe ba boofu bumuə kalo, nya bənyə læ lesa saa nə banno kaso əsuə nya beedi etiki bua saa eto okle. Bəotsyləsə mə fe kase baalo bebutubuki seka.

¹³ Boonyə kanyi fe kase bətə betidi dínyə kanyi ke. Beedi nkpe keyifo lesa saa nə ke baala læ nkominti tsya itsyise beefi nnya fe lesa nə lookpe mə disuəyua. Beyifo mba leeyifo afanisa ku mba leeyifo asa nnya laanno bobə. Baako ku mi mba nle eyi budi nya bənyə disuəyua læ mə asa bua

nnya beeyifo əsuə. ¹⁴ Bakpé disənkpo eto ənəmi nya beeyifo lebuə lefe saa nya yennlə mə. Baawə betidi ba eto bofokanɔ ləmbə ale kakpe lə lebuə əsuə. Mə ketu emmi kulefe. Onanto ékudi betidi bamfo sitinti! ¹⁵ Báyani kususe bətsyə nya bánya kusu! Bəətənkɔ Onanto eto unyələkətidi Baalam wə ni Boer eto ubi eto ditsyəbi kama. Waala atabi nnya wuunyə lə asa buayifoyifo əsuə. ¹⁶ Lə nyaso Onanto əyənki ókpe wə lə lebuə nə úyifo əsuə. Wə Baalam kosate eto oflimu édi wə etiki lə utidi eto ɔkɔe əsuə nya úti wə kusu lə disibiabia eto asa nnya ɔnlə buyifo əsuə.

¹⁷ Betidi bamfo eyifo fe etubiə nnya lensianyifə ntu, fe asəmiloku nnya ufiebi lekpa ɔnyeko. Onanto ébu kəsiəkɔ utsyə mbamfo eto okle lə ketuntu tūú kəmiə. ¹⁸ Beedi etiki bimba kabesə əsuə kato. Nya beedi akɔəntiki nnya laabiasə utidi əsuə, kawə mba nle bɔbɔ lə betidi ba nsi nkpə bua əsuə eto nti kakpe. ¹⁹ Bidiabidia eto bateasa bamfo əətsyə mə kenye bənkə bootə bənyə əsuə buusie lə mə əsuə əsuə lə lefe nə eto lefe mə kosate nsi nkpə bo loobiasə mə bafiani ndomufɔ, itsyise lesa nə eto kalo fankpee, aafiani ni ndomunya.

²⁰ Lə bətsyuə əbə bate Bonamute Yesu Kristo wə ni Ofomfokətəə, nya bənə mə əsuə bələkə lə asa nnya laanansə etidisue lə kawunsie kamfo, nya yankle fə asa nyamə disinkli ibə imuə mə itəkə mə katoo, bəbə kəsie nkpə bo lə kalosəkɔ, laabia kaso mbo bəsie kɔ. ²¹ Lə nnya ete betidi bamfo dímante kulesa itsyi lə nkpə sɛɛ siəsie eto kusu əsuəə, eni eləkə itə mə, esɔ bə lə bate kusu sɛɛ komə fə lə besinkli lə kɔfi kənkə kɔ Onanto lékpe mə eto kama.

²² Lesa nə díbə mə lə əsuə ələkə ete wuee lesa nə akpa nyamfo nle bəteyi bə, “Okpa esinkli ɔle wə kala budi,” nya “Okplako wə bəfləsə ntu kukɔnɔ esinkli úsu ɔle kota boke.”

3

Bínyə Bikabe Kusu Itə Bonamute Yesu Kristo Eto Businkli Kəbə.

¹ Mə bayimi lala, nyamfo ni kukue nuəfə kɔ minle bɔwɔni kətə mi nɛ. Lə ekue ənuə nyamfo əsuəə, nkplatsya miə lə nsi nnə mi nsusu nsuko asa sɛɛ nyamfo əsuə lə ekpako mi wuee. ² Nla miə lə nklomasə mi etiki nya Onanto eto bənyələkətidi kənkə leteyi lə lefe nə lefe mə, ku lesa nə batənkpe bamə lété mi itsyi lə Bonamute we ni Ofomfokətə əsuə.

³ Tutɛɛ, bitə lə ekpako mi wuee biə, lə eyi fɛfɛ nyamfo əsuəə, betidi bətsyuə ebubə ba difi mə əsuə bətə mə əsuə eto sinə eto afanisa yifoyifo. Boomə mi. ⁴ Nya bɔɔtɔ mi bənkə, “Nwə ditsyə kenye nkə ɔle bubə nkpə, sieti onkpe? Itsyise idu lefe nə bo bana mə díkpe ibə ese mmi, nko ete asa nsi nte fe kase itsyə taa lefe nə Onato díyifo kawunsie nɛ.” ⁵ Beyi fə bətsyə báni ɔnukuale mə bə etiki te Onanto didi nya úyifo kato ku kasɔ. Wə ke dítə kasɔ ləbɔ ketsyi lə ntu əsuə nya kabɔ lə ntu əsuə kankpe. ⁶ Nya eyə lə ntuyiyi əsuə nya Onanto letsylɔsə kawunsie ka kɔ kənkə. ⁷ Onanto eto ditiki nəmə ke dimuə kato ku kasɔ kanle nya ɔnlə ke bɔlɔ kətsyə itə ke botonsə. ɔlɔ mə utsyə itə diyi nə wookponko betidi ba laante Onanto lekpo batsylɔsə mə.

⁸ Mə bayimi lala, bianta əsuə biənkə lə Onanto eto ənəmii, letekekə saa əmbə lə diyi lɔni ku alə kəkpi eto nti. Lə wə oflɔɔ, nyamblə akate iyifo ani. ⁹ Lə bətsyuə eto nsusu əsuəə, Onanto annle bəkɔsə lə kenye ka utsyə əsuə.

Inni nko ini. Bomu ɔɛ ɛsuɛ butsyɛ ku mi itsyise waanla nkɛ batsylɔsɛ kuutsyuɛ saa. Fɛɛ ɔɛ nkɛ utsyuɛ saa tsiyi ɔwuninsɛ lɛ ɔyɛ abua buyifo.

¹⁰ Fɛɛ Bonamute eto diyi nɛmɛ ebubɛ fe kase uyu lɛɛbɛ. Diyi nɛmfoo, lɛ ɔkɔɛ kɛnɛnɛnɛ eto bɔbɔ ketsyi kato ɛsuɛ asa nnya nkpe kato ebonya. Nya asa nnya nkpe kato kenke looto etsylɔ nya asa nnya kenke nkpe lɛ kasɔ loonya.

¹¹ Se asa nyamfo kenke loobia mmɛ, nte betidi ba eto okle ele bɛ bidi? Ele bɛ bisɛ nkɛ bɔ diyifo kɛnkɛ lɛ bifi ɛsuɛ bitɛ Onanto. ¹² Nya lɛ kase binsi bɛnɛ kusu bobɛ itɛ Onanto eto diyi nɛmɛ bɛkplatsya lɛ dibɛ mlɛ. Diyi nɛmfoo, kato kenke looto katsylɔ, nya ute loolonsɛ kato eto ɛsuɛale kenke ebiasɛ. ¹³ Fɛɛ boɔ, buunyɛ bukabe kusu itɛ Onanto eto kɛnyɛ ka úsyɛ. Kato fɔfɔ ku kasɔ fɔfɔ ka luubɛ kaka kaseyifoyifo sɔsɔ lɔkɛ mfɔ kɛnkɛ.

¹⁴ Nyaso, mɔ bayimi, se bifi mi kusubebe kenke bitɛkɛ lɛ diyi nɛmɛ ɛsuɛ esoo, bɛkplatsya lɛ biyifo mi ɛsuɛ kɛnkɛ, kabua saa manke lɛ mi ɛsuɛ lɛ Onanto eto ɛnɛmi, lɛ bɛkɛ lɛ diyuɛ ɛsuɛ ku wɛ. ¹⁵ Ele bɛ bifi kase Bonamute difi dibusɛ útɛ, fe kusu ko útɛ mi nkɛ lɛ bafo mi lɛ binyɛ bulɛkɛ fe kase bɔ ɔyimi lala Paulo lɛwɔni útɛ mi ɛyɛ lɛ kobe ko Onanto ditɛ wɛ ɛsuɛ. ¹⁶ Nyamfo ni lesa nɛ waateyi lɛ wɛ ekue nnya kenke waawɔni katsyese mi lɛ etiki nyamfo ɛsuɛ nɛ. Asa ɛtsyuɛ nnya waawɔni katsyese kpɛ ale nyaso betidi ba lenyi ku mba lɛnɛyɛ kekɛke lɛ mɛ bɔfokanɔ ɛsuɛ, eefi kasɔlɛkɛlɛkɛ ka dimamfɔ kɛtɛ nnya fe kase beeyifo lɛ Awɔnisa Kɛnkɛ eto nlebe ntsyuɛ. Nyamfo luutɛ baatsylɔsɛ ɛsuɛ nɛ.

¹⁷ Fɛɛ, mɔ balala, bifi biyi nyamfo koko. Nyaso bitɛkɛ ɛnɛ bɛ babuatidi saa embɔwɛ mi bakpe lɛ mɛ abuyifoyifo saa ku mɛ esubuayɛyɛ ɛsuɛ. Manla miɛ lɛ beta bibu lɛ mi bɔfokanɔ ɛsuɛ! ¹⁸ Bomu bisukosɛ lɛ bebe lɛ Onanto eto lefonɛ ku Bonamute Yesu Kristo wɛ ni bɔ Ofomfokɛtɛ eto bote ɛsuɛ. Wɛ boɛtɛ dibu idu mɔmɔ isu manlo manlo. Ibɛ itɛ.

1 YOHANES Yohanes Eto Kukue Tutɛ

Onanto Eto Nkpɛ Eto Ditiki Ni Yesu Kristo.

¹ Bɔlɛ kukue komfo bɔwɔni kɛtɛ mi, ko nye lɛ Nkpɛ eto ditiki nɛ nsi nkpɛ itsyi ta kawunsiɛ eto ketsyikoko ke ɛsuɛ. Bɔnɔ etiki itsyi lɛ ni ɛsuɛ nya bɔkɛnyɛ ni ku bo ɛnɛmi tsya. Sitinti ini bɛ bɔnyɛ ni ku bo ɛnɛmi nya bɔkɛtidi ni ku bo ani tsya. ² Se Onanto dɔlɛkɛ ditiki nɛ lɛtɛtɛ nkpɛ lɛ lekpelee, bɔnyɛ wɛ nya bɔdi etiki itsyi lɛ wɛ ɛsuɛ. Bɔbɛ letsya lɛ nkpɛ manlo bo nkpɛ lɛ wɛ, nya onkpɛ lɛ Anto Onanto ɛmɛ ɔflɔ. Nya Onanto dɔlɛkɛ wɛ ɔtɛ bo tsya. ³ Lesa nɛ bɔkɛnyɛ nya bɔnɔɔ, ni bɔnlɛ letsya bɔbɛ kɛtɛ mi nɛ, bɛ lɛ mi tsya lɛ bibɛ bɛkɔ ku bo lɛ lɔniyifoyifo nɛ ɛsuɛ bɔnkpɛ ku Anto ɛmɛ ku wɛ ubi Yesu Kristo. ⁴ Nyaso bɔnlɛ kukue komfo bɔwɔni kɛtɛ mi, bɛ disuɛyɛ nɛ bɔnlɛ bunyɛ, lɛ lɛflɔ lelo.

Onanto Ni Diyɛnde.

⁵ Mɔmɔɔ, ditiki nɛ bɔnɔ butsyiko lɛ wɛ Ubi ɛmɛ ɔflɔ nya bɔfi ni bɔnlɛ letsya bɔbɛ kɛtɛ mi ni nkɛ Onanto ni diyɛnde, nya ketuntu saa lɛmbɛ lɛ wɛ. ⁶ Nyaso lɛ bɔlɛ bɔtɛyi bɔɛ buyifo bani ku wɛ, fɛ busi bɔnsi nkpɛ lɛ ketuntu ɛsuɛ, nyalɛ bɔlɛ sidia bɔtɛyi lɛ bo etiki ku lɛ bo eyifosa ɛsuɛ. ⁷ Fɛɛ lɛ busi nkpɛ lɛ diyɛnde ɛsuɛ fe kase unsi lɛ diyɛnde ɛsuɛ, nyalɛ ete bɛ busi lɛ lɔniyifoyifo ɛsuɛ ku bo bayimitsyua. Nya Yesu Kristo wɛ ni wɛ Ubi eto kɔtɔ ɛflɛ lebuɛ saa lebuɛ lɛ bo ɛsuɛ kɔwi.

⁸ Lɛ bɔtɛyi bɔɛ lebuɛ saa ɛmbɛ lɛ bo ɛsuɛ, bɔwɛ ɛsuɛ nya bɔnnlɛ ɔnukualɛ bɔtɛyi. ⁹ Fɛɛ lɛ bulɛkɛ bo abua kasɔ butɛ Onantoo, wɔɔyɛ lɛ wɛ kenyeɛtsyɛ ɛsuɛ uyifo lesa nɛ lɛlɛkɛ utɛ bo, wuufi bo abua ɔtsyɛ bo, uflɛ nnya uwui lɛ bo. ¹⁰ Fɛɛ lɛ bɔni bɔɛ lebuɛ saa mbɛ bo lɛ ɛsuɛ, nyalɛ bɔtɛkɛ Onanto sidia, nya wɛ ditiki ɛmbɛ lɛ bo ɛsuɛ.

2

Yesu Kristo Eyifo Bo ɔwunsɛkotsyua.

¹ Mɔ bebi lala, nɛ nyamfo bɔwɔni katsyese mi bɛ lɛ bienyifo lebuɛ. Fɛɛ lɛ utsyua ɛyifo lebuɛ, bɔkpɛ utsyua wɛ lɛɔnyɛ lɛ bo kenye kale Onanto lekpaɛ kɛtɛ bo. Wɛ ni Yesu Kristo wɛ ni ɔsɛɛ ɛmɛ. ² Nya Kristo kosate ni nwɛ ɛsuɛ Onanto laaye kefi bo abua katsyɛ bo. Inni bo mate eto ale ete woefi katsyɛ, bomu kawunsiɛ kenke eto betidi eto ale.

³ Lɛ butsyue Onanto eto afi kotoo, etɛ bɛ buyi wɛ. ⁴ Lɛ utsyua lɛ bɔtɛyi nkɛ, “Nyi wɛ,” fɛɛ woenyifo lɛ wɛ afi ɛsuɛ, utsyua ɛmfɔ eyifo odia. Nya ɔnukualɛ saa ɛmbɛ lɛ wɛ. ⁵ Fɛɛ utsyua saa ke leetsyue wɛ ditiki koto, wɛ lelabi itɛ Onanto ni nɛ lɛflɔ nɛ. Bitɛ lɛ nteyi mi kase boate bɔɛ buyifo bani ku Onanto nya ni benkɛ, ⁶ utsyua saa ke laateyi nkɛ uyifo ɔni ku Onanto, ele bɛ usiɛ nkpɛ fe kase Yesu Kristo dɔsiɛ.

Ele Bɛ Siɛ Nkpɛ Lɛ Diyɛnde ɛsuɛ.

⁷ Mɔ balala, nnya minlɛ bɔwɔni katsyese mi enni kɔfi fɔfɔ. Bomu kɔfi koko ko nte taa kasɔ ketsyikoko ke. Kɔfi koko komfo eyifo nko fɔkanɔ taa kɔ. ⁸ Fɛɛ kɔfi ko minlɛ bɔwɔni kɛtɛ mi mfɔo, lɛ sitinti kuyifo kɔfɔfɔ itsyise

ko onukuale ye læ Kristo ku mi tsya əsuə. Itsyise ketuntu kamə læ bofe nya diyənde nəmə kosate fe lele buyənde.

⁹ Nya utsyuə saa ke laateyi nkə okpé læ diyənde nəmə əsuə fe weekisi wə oyimitsyuə, si okpé læ ketuntu əsuə ibə ese mómó. ¹⁰ Nya utsyuə saa ke laala wə oyimitsyuə, kpé læ diyənde əsuə, nya kulesa əmbə læ wə nə luutə bə utsyuə bamba dufə læ lebuə əsuə. ¹¹ Fəe utsyuə saa wə leekisi wə oyimitsyuə, kpé læ ketuntu əsuə, nya onye læ ke kəmiə. Nya unyi kaka ontó, itsyise ketuntu kamə ətə óba ənəmi.

¹² Mə bebi lala, nle kukue komfo bəwóni kətə mi
læ bete biə eyə læ Kristo əsuə, Onanto éfi mi abua otsye mi.

¹³ Antomə, mi minle kukue komfo bəwóni kətə nē
itsyise biyi Kristo wə nsi nkpə taa kasə ketsyikokə əmə.

Nya nko əmə ke minle bəwóni kətə mi bakosobi nē itsyise bitəkə
Obuale əmə tsya kato.

¹⁴ Nya mi, mə bebi lala,
nle mi kukue komfo bəwóni itsyise biyi Anto əmə.

Mi antomə, mi minle kukue komfo bəwóni kətə
itsyise biyi Kristo wə nsi nkpə taa kasə ketsyikokə əmə.

Nya mi bakosobi, nle kukue komfo bəwóni kətə
itsyise bekpé əsuəale,

nya Onanto eto ditiki nəmə nsi nkpə læ mi
nya bikətəkə Obuale əmə kato.

¹⁵ Biemfi lelabi bitə kawunsia kamfo nye kulesa nə nkpe læ ke, itsyise utsyuə saa ke laala kawunsia kamfoo, anla Anto əmə. ¹⁶ Lesa saa nə ni kawunsia kamfo eto lele ni fe asa bua nnya laale utidi okəe, asa bua nnya betidi lænyə nya nnya ake mə okəe ku lesa saa nə nkpe læ kawunsia nə əsuə utidi laabesə əsuə kato, nyamfo eto kuditsyuə mentsyi Anto əmə flo. Bomu nyamble etsyi kawunsia mfo. ¹⁷ Kawunsia kamfo ku kə asa nnya laale utidi okəe, əbə ele bofe. Fəe nwə leeyifo læ Onanto eto lelabi əsuə, ebusia nkpə lefe saa.

Mimble Kenke Yi Onanto Eto Ditiki Nəmə Kosate.

¹⁸ Mə bebi lala, kawunsia kamfo eto kalosəko eboyo kalo! Nya fe kase bətəyi mii, bíónó biə Kristo eto olo əmə ébubə, nya mómó, Kristo eto balo kpə ébubə bakpe. Nyaso buyi boə kawunsia eto kalosəko ebəfi. ¹⁹ Lə sitintii, betidi bamfo əmbə læ bo ditsyukpa nəmfə əsuə, nyaso bábó bo læ nti nē. Lə bo betidi kosate benii, eni besi bakpé læ bo nti. Fəe mə budu læ bo nti læ bote nkə mə nti eto kuutsyuə menyifo bo ole.

²⁰ Fə mii, Kristo éfi Ləwónó Kenke nəmə okpé mi læ əsuə, nya mimble kenke nyi onukuale eto ditiki nəmə. ²¹ Inni læ kase binnyi onukuale əmə eso minle Ditiki Səe nəmfə bəwóni katsyese mi, bomu se binyi ni eso. Nya binyi tsya biə sidia saa eni Ditiki Səe nəmə.

²² Nya owəe ni odia əmə? Odia əmə ni nwə leni nkə Yesu eni Nwə Onanto Lékpó Ǿhile Utsya. Utidi əmfə eto okle tututu ni Kristo eto olo nē. Nya wə ni nwə leni Onanto ku wə Ubi əmə nē. ²³ Itsyise nwə ke leni Ubi əmfə áni Anto əmə tsya. Nwə ke léfo Ubi əmə ónó, áfo Anto əmə tsya.

²⁴ Bebe kukónó biə ditiki nə béfo idu taa kasə ketsyikokə eyo mómó, edufə mi læ akəesi kenke. Nya læ bele nnya kukónó, nyale biusia nkpə læ Ubi əmə ku Anto əmə eto lóniyifoyifo əsuə lefe saa. ²⁵ Nya nkpə manlo bomfo ni kenye ka Kristo ditsyə nkə wuufi utə bo nē.

²⁶ Nle nyamfo bɔwɔni kɛtɛ mi itsyi lɛ betidi ba loola bɛ baawɛ mi bakpɛ eso. ²⁷ Fɛ mimii, Kristo eto Lɛwɔnɔ nɛ ɔkpɔ lɛ mi ɛsuɛ, ɛfo disia lɛ mi ɛsuɛ kenke. Lɛ nyasoo, yensife bɛ kuutsyuɛ saa lɛ usi ote mi kulesa bio. Itsyise wɛ Lɛwɔnɔ nɛmɛ aate mi lesa saa. Nya asa nnya diate eyifo ɔnukuale nya sidia saa lɛmbɛ nnya ɛsuɛ. Nyaso bitsyue koto lesa nɛ Lɛwɔnɔ nɛmɛ lɛte mi lɛ bisia lɛ lɔniyifoyifo ku Kristo ɛsuɛ.

²⁸ Nko ini nɛ, mɔ bebi lala, biyifo lɔni ku Kristo bɛ lɛ lefe nɛ ɔɔɔ ubɛɛ, biofo bɔɔɔ kɛnyɛ lɛ wɛ ɛnɛmi ku utu wuee kofanimante lɛ Diyi nɛmɛ ɛsuɛ.

²⁹ Lɛ biyi biɛ Kristo eyifo ɔɛɛ, ele bɛ befo bɛnɔ biɛ utsyuɛ saa wɛ leeyifo asa lɛ kusu sɛɛ ɛsuɛ, eyifo Onanto eto ubi.

3

Buyifo Onanto Eto Bebi.

¹ Bebe kase sɔɔ Anto Onanto laala bomba lɛfo Yesu bɔnɔɔ. Nyaso waakpadi bo nkɛ wɛ bebi nɛ. Nya boyifo Onanto eto bebi sitinti. Nnya eso kawunsia eto betidi lenyi bo ni bɛnkɛ, benyi Onanto. ² Mɔ bayimi lala, mɔmɔɔ, buyifo Onanto eto bebi. Fɛɛ betidi ba eto okle buubɛ bofiani, Onanto mɛnlɛkɛ ɔte bo tɔ. Fɛɛ buyi buɛ lefe nɛ Kristo luubɛɛ, buutsyɛ fe wɛ ke seka. Itsyise buunyɛ wɛ fe kase unte sitinti. ³ Nya utsyuɛ saa ke nkpe kusubebe komfo lɛ Kristo ɛsuɛ, aalo wɛ ɛsuɛ kɛtsyɛsɛ kenke fe kase Kristo tsya diyifo kenke.

⁴ Utsyuɛ saa ke leeyifo lebuɛ, aata Onanto eto kɔfi kebu. Itsyise lebuɛ eyifo Onanto eto kɔfi bota kebu. ⁵ Nya biyi biɛ bubɛ Kristo dibɛ nkɛ lɛ ulɛkɛ bo utsyiko lɛ lebuayifoyifo ɛsuɛ. Nya wɛɛ, lebuɛ saa ɛmbɛ lɛ wɛ ɛsuɛ. ⁶ Nyaso utsyuɛ saa ke nsi nkɛ lɛ Kristo ɛsuɛ, ɛnsia nkɛ keyifo lebuɛ. Fɛɛ utsyuɛ saa ke lɛɛsia nkɛ keyifo lebuɛ, lɛ bote nkɛ wɛnnyɛ tɔ Kristo, nya taa mɔmɔ kulaa tsya wante wɛ tɔ.

⁷ Mɔ bebi lalaa, biɛntɛ lɛ kuutsyuɛ saa lɛ ɔwɛ mi okpɛ. Utsyuɛ saa ke leeyifo asa lɛ kusu sɛɛ ɛsuɛ, wɛ ni ɔɛɛ fe kase Kristo diyifo ɔɛɛ nɛ.

⁸ Utsyuɛ saa ke nsi nkɛ lɛ lebuɛ ɛsuɛ, eyifo Obonsam eto ole. Itsyise Obonsam ɛyifo lebuɛ taa kasɔ ketsyikokɔ kamɛ ke. Nyamfo eso Onanto eto Ubi dibɛ kawunsia nɛ nkɛ lɛ obiasɛ Obonsam eto eyifosa bua nyamɛ.

⁹ Utsyuɛ saa ke ni Onanto eto ubii, ɛnsia nkɛ keyifo lebuɛ. Itsyise Onanto eto ditsyɛbi kpɛ lɛ wɛ. Wɛmbofo busia keyifo lebuɛ se Onanto ni wɛ Anto eso. ¹⁰ Letekekɛ nɛ nkpe lɛ Onanto eto bebi ku Obonsam eto bebi nti ni bɛ, utsyuɛ saa wɛ ke leenyifo kaseɛ nye waanla wɛ ɔyimitsyuɛ, eni Onanto eto ubi.

Bela Bɛtsyuɛ.

¹¹ Kenyɛ ka bɛnɔ taa kasɔ ketsyikokɔ ni bɛnkɛ, ele bɛ bola bɛtsyuɛ. ¹² Yanlɛ bɛ butsyɛ fe Kain, nwɛ didi Obonsam eto ubi, nya ɔlo wɛ ɔyimisani. Nya besɔ Kain lelo wɛ? ɔlo wɛ itsyise wɛ Kain eto eyifosa mɛnyɛ lɛ kusu sɛɛ ɛsuɛ nya wɛ ɔyimisani eto eyifosa ɛyɛ lɛ kusu sɛɛ ɛsuɛ eso.

¹³ Nyaso, mɔ bayimi, yenyifo mi naa lɛ kawunsia eto betidi ekisi mi. ¹⁴ Buyi boɛ bɔbɔ lɛ ukpe kɛmia bubɛ busi lɛ nkɛ ɛsuɛ. Buyi nko itsyise boala bo bayimitsyuɛ. Utsyuɛ saa wɛ laanla wɛ ɔyimitsyuɛ si nkɛ lɛ ukpe eto ɛsuɛale kɛmia. ¹⁵ Utsyuɛ saa ke leekisi wɛ ɔyimitsyuɛ, uyifo uwudifo. Nya mi kosate yi biɛ uwudifo saa ɛmbɛ nkɛ manlo lɛ wɛ.

¹⁶ EƷe l  nyamfo  su  , nya bunyi lesa n  ni lelabi n , nya nnya ni b  Kristo  fi w  nkp   t  l  bo disi. Nyaso ele b  bo tsya fi bo nkp  but  l  bo bayimitsyu  eto disi. ¹⁷ L  utsyu  w  nkp  konikalende  ny  nk  lesa ahi  w   yimitsyu  fe w nwuns ko w  bomu  tsyi kama  kpr  w , ntsy  woofu b t yi nk  woala Onanto? ¹⁸ M  bebi lala, bi nt  l  bul k  lelabi bote l  kenye fufu eto etiki  su  ete. Bomu bit  l   Ʒe l  b tsyu  b wuns ko l  sitinti  su . ¹⁹ EƷe l  nyamfo  su  , boote bo  buyifo  nukuale  m  eto bale, nya buuny  k ny k  l  Onanto eto  n mi. ²⁰ L  bo ak esi alo bo dikpi kulaa tsyaa, buyi bo  Onanto am  oso bo ak esi, nya unyi lesa saa.

²¹ Nyaso, m  bayimi lala, l  bo ak esi manlo bo dikpii, bokp  k ny k  ku nk ale l  Onanto eto  n mi. ²² Boafu lesa n  boato ketsyiko l  w   flo itsyise boetsyue w  afi nyam  koto nya boeyifo l  w  lelabi  su . ²³ Kofi ko  kpe bo ni nk  bofo w  ubi Yesu Kristo bon  l  bola b tsyu  fe kase Kristo let  utsyiko bo  flo. ²⁴ Utsyu  saa ke leetsyue Onanto eto kofi koto  si  nkp  l  l nyifoyifo  su  ku Onanto, nya Onanto tsya l  si ko w . Nya l  L w n  n  Onanto difi  t  bo esoo, buyi bo  Onanto si ko bo.

4

Beto L w n  Saa Bebe.

¹ M  bayimi lala, biamfo utsyu  saa w  laateyi nk  Onanto eto L w n  si l  w  b n . Bomu beto m  bebe l  bete l  l w n  n m   tsyi Onanto  flo. Itsyise bidia, bidia eto b nyel k tidi  boba b kpo l  kawunsi  eto kalebe saa. ² Nya kase f  ye ate l  l w n  n m   tsyi Onanto  flo ni b  utsyu  saa laateyi nk  Yesu Kristo  b  kawunsi  fe utidinini, kpr  L w n  n  ditsyi Onanto  flo. ³ F   utsyu  saa ke d mamfo  n  nk  Yesu  b  kawunsi  kamfo fe utidinini, eto l w n  mentsyi Onanto  flo. L w n  n  nkp  w  l   su  eyifo Kristo eto olo eto l w n . B n  bi  l w n  n m  ebub . Nya m m  , d ub  lekp  l  kawunsi  mfo koko.

⁴ F  , m  bebi lala, biyifo Onanto eto bale nya b t k  bidiabidia eto b nyel k tidi kato itsyise L w n  Kenk  n  nkp  l  mii, kpr  kenyeale leso mba ni kawunsi  mfo eto betidi eto l w n . ⁵ Se ini kawunsi  mfo b tsyi esoo, kawunsi  mfo eto asa  su  ete beedi etiki ketsyiko, nya mba ditsyi kawunsi  mfo leetsyue m  koto. ⁶ F  boo, Onanto eto bale buni. Utsyu  saa w  nyi Onantoo, eetsyue bo ditiki koto, nya nw  ke leni Onanto eto olee, entsyue bo koto. Nyamfo ni kase bo ny  k tsy  lekpoo, L w n  n  ni  nukuale eto lele ku n  ni bidiabidia eto lele.

Nyamfo L  l k  Onanto Eto Lelabi Kate N .

⁷ M  bayimi lala, bit  l  bola b tsyu . Itsyise lelabi  tsyi Onanto  flo. Nya utsyu  saa w  laala utidii, eyifo Onanto eto ubi, nya unyi Onanto tsya. ⁸ Nya utsyu  saa ke laanla betidii, enyi Onanto. Itsyise Onanto eyifo lelabi. ⁹ Kusu ko Onanto ley   l k  w  lelabi ote bo ni b   tsyese w  Ubi lala  ni  m  kplo l  kawunsi , b   Ʒe l  w   su  , l  buny  nkp  manlo. ¹⁰ EƷe l  nyamfo  su  , nya b te lesa n  ko ni lelabi n . Inni l  kase boala Onanto bomu b  waala bo nya  tsyese w  Ubi nk  l   Ʒe w   su  , l  ufi bo abua b tsy  bo.

¹¹ Bayimi lala, læ mmæ ni kase Onanto léla boo, nyalæ ele bæ bola bo bætšyua. ¹² Kuutšyua mænŷə tɔ Onanto unŷə. Fɛɛ læ boala bætšyuaə, Onanto eyifo ɔni ku bo, nya ɔflosə wə lelabi læ bo əsuə.

¹³ Buyi sitinti boə bokpé læ Onanto əsuə nya wuutšyua nkpe læ bo, itsyise úfi wə Lɛwɔnɔ útə bo. ¹⁴ Búnŷə nya búfi nnya bóbe letsya butə bətidi bamba boə Onanto átšyese wə Ubi nkə læ ubə ɔfiani Ofomfokətə itə kawunsiə kenke. ¹⁵ Lə utšyua əlakə ote nkə Yesu eyifo Onanto eto Ubi, ete bæ Onanto kpé wə əsuə nya wuutšyua nkpe læ Onanto əsuə. ¹⁶ Nya bunyi nya bófo lelabi nə Onanto difi útə bo bóɔnɔ. Onanto eyifo lelabi, nya nwə nsi nkpə læ lelabi əsuəə, si nkpə læ lɔniyifoyifo əsuə ku Onanto nya Onanto tsya nsi nkpə læ lɔniyifoyifo əsuə ku bo. ¹⁷ Nyamfo eso ele bæ lelabi flɔ læ bofo əsuə, bæ læ bofo buńŷə keklege læ Lekpoyi Fɛfɛ nəmə əsuə, itsyise bo nkpəsiəsiə læ kawunsiə mfo akateko Kristo eto nle. ¹⁸ Sikpitete saa əmbə læ lelabi əsuə. Bomu lelabi nə leflo aala sikpitete katsyese kama. Nyaso nwə laate asa sikpi eto lelabi mamflo lelo, itsyise sikpitete ku kotonənə ayenko bætšyua.

¹⁹ Boala Onanto itsyise wə leka bo bola. ²⁰ Lə utšyua aatšyi nkə waala Onanto fɛ weekisi wə ɔyimitsyuaə, odia uni. Itsyise utšyua saa wə laanla wə ɔyimitsyuaə wə wəńŷə ku ənəmi, ntsŷə woofu Onanto wə wəńŷə ku ənəmi bola? ²¹ Kɔfi ko Kristo dítə bo ni nkə, utšyua saa ke laala Onanto, ele bæ ola wə ɔyimitsyua tsya.

5

Bo Bofokanɔ Ətakə Kawunsiə Kato.

¹ Betidi ba kenke lefo banɔ bæ Yesu ni Nwə Onanto Lékpɔ Əhile Utsyəə, eyifo Onanto eto bebi. Nya utšyua saa ke laala antoo, ala wə ubi tsya. ² Nyaso læ boala Onanto nya boeyifo læ wə afi əsuəə, eté bo boə boala Onanto eto bebi tsya. ³ Lə buyifo læ Onanto eto afi əsuəə, ete bæ boala wə. Onanto eto afi əsuə buyifoo, enni lesa nə nso ale bəke. ⁴ Itsyise utšyua saa wə ni Onanto eto ubi, ətakə kawunsiə kamfo kato. Nya boafu nyamfo buyifo eyɛ læ bofokanɔ əsuə. ⁵ Nya owəe loofu kawunsiə kato butəkə? Nwə hā te léfo ɔnɔ nkə Yesu ni Onanto eto ubi.

Adansieđidi Lə Yesu İsuə.

⁶ Yesu Kristo ni utidi wə díbə kawunsiə læ ntu ku kɔtɔ əsuə, nya ntu eyɛ læ ntufəsəfləsə eto lekpa əsuə ku kɔtɔ eyɛ læ wə ukpe əsuə. Wəəmbə læ ntu mate əsuə, bomu læ ntu ku kɔtɔ əsuə. Nya Lɛwɔnɔ Kenke kosate læ adansie budi kate nkə nyamfo eyifo sitinti, itsyise Lɛwɔnɔ nəmə eyifo ɔnukualə. ⁷ Badansie itsŷə nkpe. ⁸ Mə ni Lɛwɔnɔ nəmə, ntu bomə ku kɔtɔ komə. Nya mə itsŷə bamə læ adansie ani budi. ⁹ Bofu utidi eto adansie bonɔ, fɛɛ Onanto eto adansie kpé kenŷeale kaso, nya wə dídi adansie nyamfo itsyi læ wə Ubi əsuə. ¹⁰ Nyaso utidi wə ke lefo Onanto eto Ubi ɔnɔ, waafu asa nnya Onanto letšyi itsyi læ wə Ubi əsuə ɔnɔ. Fɛɛ utidi wə ke dímamfo Onanto ɔnɔ, əńŷə Onanto fe odia etsyise wámfo sedansie sia údi læ wə Ubi əsuə ɔnɔ. ¹¹ Nnya ɔtšyi ni nkə, útə bo nkpə bo læmbə kalosəkɔ eyɛ læ wə Ubi əsuə. ¹² Utsyua saa wə léfo Onanto eto Ubi ɔnɔ, nkpə bomfo éboka mi kɔni nkoko. Fɛɛ utšyua saa wə dímamfo Ubi əmə ɔnɔ, embə nkpə bomfo.

Akpe Nkpe Bo Lembolo Kulefe.

¹³ Nlɛ kukue komfo bɔwɔnɔ kɛtɛ mimba lɛfo Onanto eto Ubi ɛmɛ bɛnɔ lɛ betɛ biɛ nkrɛ manlo ɛboka mi kɔni. ¹⁴ Boakprɛ utu, kefi ɛnɛ kɛtɛkɛ lɛ Onantoo ɛsuɛ boɛ lɛ bɔtɔ wɛ lesaatsyuɛ ɛye lɛ wɛ lelabi ɛsuɛ, woano nnya. ¹⁵ Waano lefe nɛ ke bɔtɔ wɛ asa, nya se bunyi nko esoo, buyi tsya boɛ wɛtɛ bo lesa nɛ bɔtɔ wɛ.

¹⁶ Lɛ utsyuɛ ɛnyɛ wɛ ɔyimitsyuɛ ɔnlɛ lebuɛ ditsyuɛ nɛ lɛɛnnɛ ukpe kaboko buyifoo, ele bɛ oto ola utɛ Onanto wɛ luutɛ wɛ nkrɛ. Mba leeyifo lebuɛ nɛ lɛɛnnɛ ukpe kaboko eto etiki ni nyamfo nɛ. Fɛɛ lebuɛ ditsyuɛ kpe nɛ lɛɛnɛ ukpe kaboko. Inni lebuɛ nɛmfo eto okle eto disi minlɛ miɛ bato ola. ¹⁷ Lesa saa nɛ lanyɛ lɛ kusu ɛsuɛ buyifo eyifo lebuɛ, fɛɛ abua ɛtsyuɛ kprɛ nya lɛɛnnɛ utidi kakpe lɛ ukpe ɛsuɛ.

¹⁸ Buyi boɛ utsyuɛ saa ke ni Onanto eto ubii, enyifo lebuɛ, itsyise Onanto eto Ubi ɛmɛ aabe wɛ, nya obuɛale ɛmɛ amfo wɛ kabua saa buyifo.

¹⁹ Buyi boɛ Onanto eto bale buni, fɛɛ kawunsiɛ kenke kprɛ lɛ obuɛale ɛmɛ eto ɛsuɛale kalɔ. ²⁰ Buyi boɛ Onanto eto Ubi ɛbɛ, nya ɛtɛ bɔnɔ asa kaso nya lɛ bote Onanto tinti ɛmɛ. Busi nkrɛ lɛ lɔniyifoyifo ku wɛ ni sitinti ku wɛ Ubi Yesu Kristo. Nwɛmfo ni Onanto tinti ɛmɛ, lɛɛtɛ bo nkrɛ manlo nɛ.

²¹ Nyaso, mɔ bebi lala, bilɛkɛ mi ɛsuɛ bitsyiko lɛ bɛfiɛ eto keditɛtɛ ɛsuɛ.

2 YOHANES

Yohanes Eto Kukue Nuəfə

¹ Kukue komfo etsyi mi bafokanəfə eto ditsyukpa eto uninə ɔfɔ kutə fə usio wə Onanto diləkə útə wə əsuə ku wə bebi ba maala tinti. Enni mə maate laala mi, bomu ku mba tā nyi ɔnukuale eto ditiki nəmə laala mi sitinti. ² Itsyise ɔnukuale eto ditiki nəmə eyi bo lə əsuə nya diokə lə bo isu ese manlo.

³ Boanto Onanto əmə ku Yesu Kristo, Anto eto Ubi əmə lə bənə bo kafa nya lə bənyə bo kaminsə, bətə bo diyuə, bo mba laala bo bətsyuə lə ɔnukuale nəmə əsuə.

Bitəkəko Kristo Eto Asatete Kama.

⁴ Iyifo mə disuəyuə tinti se mɨnyə miə fə bebi bətsyuə si nkpə lə ɔnukuale əmə əsuə fe kase Anto əmə lətə utsyiko bo ɔfɔ. ⁵ Mmə eso minlə kukue komfo bəwəni katsyese mi, Ambe Ububutidi, bə bola bətsyuə. Nyamfo enni kəfi fəfə minlə bəwəni kətə mi, bomu iyifo kəfi ko bófo itsyi taa kasə ketsyikokə ke. ⁶ Lelabi eto asa nnya minlə mi bətəyi ni nkə ele bə buyifo lə Onanto eto kəfi əsuə. Nya kəfi komfo, fe kase mimbəle kenke lenə idu taa kasə ketsyikokə ni bənkə, mimbəle siə lelabi əsuə ku mi bətsyuə.

⁷ Betidi ba laawə betidi kpə ébəbə bətsyilama kawunsia. Mə ni betidi ba laətəyi bənkə Yesu Kristo məmbə kawunsia mfo fe utidinini seka. Nwə laawə betidi əmə, eyifo Kristo eto olo. ⁸ Nyaso bebe mi əsuə kukəɔ bə nnya bəkplatsya bənle kusu bobə kətə, manya, bomu bə lə binyə nnya kayofofə ka ləfɔ.

⁹ Utsyuə saa ke dímanlə Kristo eto asatete nyamə lə kəni bomu ótə asa bambaa, Onanto ensiko wə. Fə utsyuə saa ke lələ Kristo eto asatete lə kəni, Anto əmə ku Ubi əmə tsya si ko wə. ¹⁰ Nyamfo esoo, lə utsyuə əbə mi ɔfɔ nya ɔnnlə asateete nyamfo lə kəni, biamfo wə lə mi ayo, nya biəntə wə diyuə eto edufə. ¹¹ Itsyise utsyuə saa wə loofə wə utə wə diyuə eto edufə, éyifo ani ku wə lə wə asa buayifoyifo əsuə.

Yohanes Ákla Mə.

¹² Nkpə asa kpe nya ele bə ntəyi mi, fə manla miə lə nwəni nya lə kukue əsuə ntsyese mi. Bomu nle kusu bəbəbə bə lə mbə mi ɔfɔ lə budi etiki ənəmi ku ənəmi butə bətsyuə bə lə bo disuəyuə nəmə lə ləfɔ.

¹³ Fə ɔyimisio wə tsya Onanto diləkə eto bebi bə bəəsiəsə fə kukəɔ.

3 YOHANES

Yohanes Eto Kukue Tsyəfə

¹ Ɔyetsyuə lala Gaio, mɔ bafokanɔfɔ eto uninə nle kukue komfo bɔwɔni kətə fə. Maala fə lə sitinti eto ditiki nəmə əsuə.

² Mɔ Ɔyetsyuə lala, nle ola boto miə lə lesa saa lə leleke ditə fə nya lə ake əsuəale. Nyi miə ite fe kase fənyə kekleke lə lewɔnɔ əsuə. ³ Nnyə disuəyuə tinti se bafokanɔfɔ eto bayimitsyuə dībə bətəyi mɛ kase fanle ɔnukualetiki nəmə kekleke lə kɔni fe kase fəle ni kɔ seka ke. ⁴ Se mɔnɔ bə mɔ bebi lə nkɔpə busiə lə ɔnukualetiki nəmə eto kusu əsuə, nnyə disuəyuə tinti.

Bafokanɔfɔ Átesə Gaio.

⁵ Mɔ Ɔyetsyuə lala, eyifo nwə leeyifo kasəyifo kətə fə bayimi bafokanɔfɔ tsyuə, lə bafɔ beni kulaa tsya. ⁶ Bəbə bətəyi bafokanɔfɔ eto ditsyukpa mfo kase fala mə. Nyaso nle fə lekpa kpa lə awunsəko mə lə bəke mə asa nnya loofe itə mə fe kase inyə itə Onanto eto keyifo bə lə besukosə mə kusu kɔ banyɛ sɛtɔ. ⁷ Itsyise bətsyə kasɔ mə kusu bɔyɛ kafe lə Kristo eto keyifo əsuə nya bəmfo bɔwunsəko saa bətsyiko lə mba lenni bafokanɔfɔ ɔfɔ. ⁸ Mmə eso ele bə bafokanɔfɔ wunsəko betidi bamfo eto okle. Nyamfo loote bə buyifo bani ku mə lə keyifo kətə Kristo eto Ditiki Sɛɛ nəmə əsuə.

Yohanes Edi Etiki Itsyi Lə Diotrefo Ku Demetrio Esuə.

⁹ Nwɔni kukua kutsyuə ntsyese bafokanɔfɔ eto ditsyukpa nəmə, fɛɛ Diotrefo wə léla nkə weedi mə ɔtɔnkpe mfɔ anla nkə wetsyue lesa nə maatəyi koto. ¹⁰ Lə mbəə, muuləkə lesa saa nə úyifo nte, asa bua nnya ɔnle bətəyi lə bo əsuə ku bidia bia waatəyi. Fɛɛ nyamfo mənsiə tɔ, wəmbɔfo bayimi ba ni bafokanɔfɔ ku kəfo faa lə bəbə mfɔ. Nya weeti mba laala bə baafo mə kusu nya waala nkə waala mə uləkə lə bafokanɔfɔ eto ditsyukpa nəmə nti.

¹¹ Mɔ Ɔyetsyuə lala, məntəkəkə lebuayifoyifo kama. Bomu təkəkə kasəyifoyifo kama. Utsyuə saa wə leeyifo kasɛɛ eyifo Onanto eto ole. Fɛɛ nwə leeyifo asa buaa, mánte tɔ Onanto.

¹² Utsyuə saa eedi etiki sɛɛ kətsyiko lə Demetrio əsuə. Nya ɔnukuale əmə kosate eedi etiki sɛɛ kətsyiko lə wə əsuə. Bo əmə tsya lɛ adansiə budi lə wə əsuə, nya eyi fə lesa nə boatəyi eyifo ɔnukuale.

Yohanes Ákla Mə.

¹³ Asa kpə kpe ele bə ntəyi fə, fɛɛ manla miə maawɔni nnya ntsyese fə. ¹⁴ Bomu nla miə məəbə fə ɔfɔ lə lefe kliminti əsuə nya lə budi etiki butə bətsyuə ənəmi ku ənəmi.

¹⁵ Diyua lə disianko fə. Fə bayimitsyuə lə mfo kenke bə bəəsiasə fə kukɔnɔ. Məəsiasə bayimitsyuə saa kukɔnɔ.

YUDA Kukue Ko Yuda Lɛwɔni

¹ Kukue komfo etsyi mɔ, Yuda, wɛ ni Yesu Kristo eto ɔtɔyɛ ku Yakobo eto ɔyimisani ɔflo, itɛ mba Onanto lɛkpadi ba nsi nkpɛ lɛ Anto Onanto eto lelabi ku Bonamute Yesu Kristo eto bobɛ ɛsuɛ. ² Onanto eto kaminsɛnyɛnyɛ, diyuɛ ku lelabi lɛ disiɛko mi kenke, lebé lekpe lɛ mi ɛsuɛ.

Bulɛ Ebutu Bidiabidia Eto Bateasa.

³ Mɔ bayimitsyuɛ lala, iyifo mɔ lelabi keklege miɛ eni nɔwɔni kukue ntɛ mi itsyi lɛ kase Onanto lɛfo bomble lɛ nkpɛ ɛsuɛ. Fɛɛ nsusu bamba esi búbɛ mɛ nkɛ efe bɛ nɔwɔni kukue komfo ntɛ mi mlɛ lɛ mfi nkpe mi nkɛale bɛ lɛ beta bɔfokanɔ eto kusu komɛ disi keklege. Bɔfokanɔ bɔ Onanto difi útɛ wɛ betidi lɔni kplɔ. ⁴ Itsyise betidi bɛtsyuɛ ba laante Onanto sikpi ábiɔ bédufɛ lɛ mi nti, betidi ba laatsyi Onanto eto lefonɛ nɛmɛ kawunisɛ, bɛ lɛ ekate itɛ mɛ nkpɛ bua bɔ bensi ɛsuɛ. Betidi bamfo áni bɔ Okankplɛ ɔni kplɔ ɛmɛ Yesu Kristo wɛ ni Bonamute. Lefe kpɛ nɛ díbɛ lefe mɛ, Awɔnisa Kenke átyei itsyɛ dikpilolo nɛ bákafo ɛyɛ lɛ mɛ asa buayifoyifo ɛsuɛ.

⁵ Ite bɛ biyi nyamfo kenke tsyaa, nsi nla miɛ meedi mi etiki itsyi lɛ lefe nɛ Onanto dílɛkɛ Israelfɔ utsyiko Egipte eto kasɔ ɛsuɛ, nya ɔtsylɔsɛ mba dímamfo wɛ bánɔ kenke. ⁶ Bekloma biɛ Onanto eto batɔnkpe ba dímanke lɛ ɛsuɛale nnya bɛtɛ mɛ kalɔɔ, nya báni mɛ nsiɛko bɔ Onanto díɛ mɛ, nya ókɛ mɛ lɛ amana ɛsuɛ óto ókpe lɛ ketuntu kamɛ kɛmiɔ kaka úfi mɛ útsyɛ isu eyo Diyi Kplɛ Fɛfɛ nɛ ɛsuɛ boolo mɛ dikpi. ⁷ Bekloma Sodom ku Gomora ku kɛmɛ ka letsyilama mfɔ ɛsuɛ, ba eto betidi díyifo fe batɔnkpe ba dísiɛ nkpe bua seka ku lɛ sɛsɔnɔdi eto nkpesiasia ɛsuɛ. Lɛ nnya esoo, Onanto difi ute manlo ótonsɛ mɛ bɛ lɛ iyifo kotonɛnɛ eto bulɛkɛ kate eto ditsyɛbi.

⁸ Nkomɛ ke betidi bamɛ mfo lɛɛnyɛ kɛlɛkɛkate bɔ lɛtɛ beeyifo lebuɛ kɛnyɛ lɛ mɛ ɛsuɛ eto sinɛ kula tsya ɛsuɛ. Bɛɛnyɛ lɛ Onanto eto ɛsuɛale ɛsuɛ nya beedi etiki kɛnyɛ lɛ kato eto asa nnya nkpɛ dibu ɛsuɛ. ⁹ Kato eto ɔtɔnkpe Ninɛ Mikael kula tsya ményifo nko. Lɛ lefe nɛ wɛ ku Obonsam lɛkpe dinyafi lɛ futsyɛ lofo Moses eto ɔkɔ ɛsuɛ, Mikael méntsyue Obonsam kɛnyɛ ku aka. Bomu ɔtyei nkɛ, “Bonamute lɛ uyɛnki okpe fɛ!” ¹⁰ Fɛɛ betidi bamfo eto oklee, lesa nɛ ke eto kasɔ bannɔ koo, baaka nya beekudi katsyese. Nya asa nnya benyi ɛyɛ lɛ kolebe ɛsuɛ fe kase bebuki tsya nyi sekaa, nnya ni lesa nɛ tututu laatsylɔsɛ mɛ nɛ.

¹¹ Mbɔbuɛ itɛ mɛ! Itsyise kusu ko ɛsuɛ Kain leyɛɛ, ko ɛsuɛ ke mɛ tsya leyɛ nɛ. Lɛ atabi esoo, mɛ tsya lɛ kɛnɛnsɛ ɛsuɛ áyɛ lɛ kusu bua fe Balam ke, bátaka bɛnyɛ lɛ Onanto ɛsuɛ nya bátsylɔsɛ mɛ fe Kora seka ke. ¹² Lɛ bɛtsya lɛ lɔniyifoyifo ɛsuɛ biɛ biɛdi Bonamute eto didisaa, mɛ afanisa yifoyifo aabiasɛ mi botsya bomɛ. Baate ɛsuɛ nya beedi kemi lɛ kase ke baala ɛsuɛ. Mɛ ɛsuɛ eto lelékɛsɛ hɛ ete baabɛɛ. Bete fe aɔmɔlɔku nnya laanni ɔsɔmi nya ufiebi laasɔ nnya ketsyi kedunko. Nya beyifo fe eyi nnya laannwɔ lɛ nnya lɛwɔfɛ, nnya díyifo fe béku ku keyudu bákpɔ lɛ kasɔ nya nyamblɛ kenke díkpɛ ékɔɛ. Nya bente fe befandebi bia nɛ botsyilama bia Onanto lɛlɔ kalebe útsyɛ útɛ lɛ ketuntu eto ketuntu ɛsuɛ itɛ lefe manlo.

¹³ Beyifo fe ufiebi wə laaso lə lekpo əsuə nnya yəətə mə afanisayifoyifo laakpo kabe kato fe lekpo eto efukpəkpə seka.

¹⁴ Betidi bamfo əsuə Henok wə ni Adam eto kafo kuansele eto ubilele dīdi etiki ótəyē útsyā nkə, “Bonamute ku wə batənkpe kənkə akpi akpi ebubə.

¹⁵ Nya ookpronko betidi ba kənkə lekpo. Ookpronko betidi ba leentsyue koto lə asa bua nnya kənkə bəyifo ku lə etiki bua nnya betidi ba leentsyue wə koto mfo dīdi bənyə lə Onanto əsuə tsya eso.” ¹⁶ Betidi bamfo eedi etiki kawənwə kalo betidi bamba dikpi. Beefi nsusu lə asa bua əsuə lə betidi əsuə nya bəətəko mə kosate et alasa bua əsuə, kabesə əsuə kato nya beedi etiki ku kənyə minimini kawə betidi bə lə baye lə nnya əsuə bəənyə lesa nə banle bəbəbə.

Bifi Mi Əsuə Bitəkə Lə Kristo Əsuə.

¹⁷ Fəe mə bayimi, bekloma etiki nnya Bonamute Yesu Kristo eto batənkpe lətəyi mi lə lefe nə léfe mmə. ¹⁸ Bətəyi bənkə, “Lə eyi fəfə əsuəə, betidi ebəbə bəbə bedi etiki bəkəmə mi nya booyifo lesa saa nə baala lə Onanto membukabe əsuə.” ¹⁹ Mə ni betidi ba laakpe kəsənsə lə betidi nti, ba ini mə əsuə eto lələkəsə ete baabəbə, nya Onanto eto Ləwənwə ləmbə lə mə əsuə.

²⁰ Fəe mi, mə bayimii, bifi mi əsuə bitəkə lə əsuəale muəmuə lə mi bofokənwə kənkə əsuə. Beto ola bəyenko lə Ləwənwə Kənkə eto əsuəale əsuə. ²¹ Bifi mi əsuə bekpə lə Onanto eto leləbi əsuə lə lefe nə bənle kusu bobe bə Bonamute Yesu Kristo ebunyə mi kəminsə utə mi nkəpə manlo.

²² Lə nyamfo esoo, binyə mba eto bofokənwə diməmuə tə ale kəminsə. ²³ Bətsyua bə nle budufə lə ute əsuəə, binə mə biləkə, nya bətsyua tsyaa, binyə mə kəminsə, tsya fəe lə sikpitete əsuə. Nya bikisi mə ditsyəbi bua nə nte fe əsuə eto bikələle bia diyi ku asinsa nnya lofo mi bobiasə.

Maato Ola Kətə Onanto Lə Mi Disi.

²⁴ Nya wə nwə lofo mi bəkəbe kalə lə wə ani nya biemutəsə bidu bənwə, lə uyifo mi kənkə bə kabua saa manke mi lə əsuə, lə binyə disuəyua lə bisu bəbə lə wə diyənde nəmə eto ənəmi. ²⁵ Wə ni Onanto əni kplo wə ni bo Ofomfokətə eyə lə Bonamute Yesu Kristo əsuəə, diyənde, səkpə, ləmə ku əsuəale itə wə idu lə lefe nə léfe, ku məmə isu manlo! Ibə itə.

KƏLƏKƏ KATE

Yohanes Eto Kələkə Kate Eto Kukue

¹ Kukue komfo eto asa eyifo asa nnya Onanto dítə nkə Yesu Kristo ləkə ote beyifoyifo lə nnya ləbəbə bubə lə lefe kliminti əsua. Kristo ətə Yohanes wə ni wə uyifoyifo átə nyamfo lə lefe nə ótsyese Onanto eto otənkpe wə oflo. ² Nya Yohanes leteyi asa nnya kenke únyə. Nyə nyamfo ni kənyə ka ditsyi Onanto oflo ku onukuale eto ditiki nə Yesu Kristo diləkə óte. ³ Disuəyua itə nwə lookla kukue komfo, nya disuəyua itə betidi ba tsya loonə Onanto eto katəyikətsyə eto etiki nyamfo nya bootsyue asa nnya bəwəni bəkpe lə kukue komfo koto. Itsyise lefe nə əsua asa nyamfo luubə ebəfi.

Yohanes Əsiəsə Bafokanəfə Eto Etsyukpa Akuanse Nya Nkpe Lə Asia Eto Lekpake Mfó.

⁴ Mə Yohanes uni lewəni kukue komfo minlə mi bafokanəfə eto etsyukpa akuanse nnya nkpe lə Asia eto lekpake nəmfə botsyese.

Lefonə ku diyua nə ditsyi Onanto wə nsi nkpe məmə, wə dísia taa kasə ketsyikokə, wə nsi nle bubə, lə usiəko mi lefe nə kenke. Nko ke awəni akuanse nnya ýyə lə Onanto eto lekankpome eto ənəmi ⁵ ku Yesu Kristo wə ni onukuale odansienyə wə ni nwə Onanto létakasə utsyiko okomə tute nya uni kasə mfo eto baka kenke eto oka wə ntəkə kato eto lefonə ku diyua lə disiaəko mi. Waala bo, nya úləkə bo utsyiko lə bo abua əsua ku wə kətə. ⁶ Nya útsyə sekakediko útə bo, úyifo bo besumunyə lə busumu wə Onanto ku Antə əmə. Yesu Kristo eto ale ni diyənde ku əsuaale idu manlo isu manlo. Ibə itə.

⁷ Bebe! Utəkə lə asəmiloku əsua olə bubə!

Utsyua saa ebunyə wə

ku mba léto wə afle kenke tsya.

Kawunsia eto betidi kenke ebuwi kaminsəku bembe ku binəntu lə wə əsua!

Ibə itə.

⁸ Bonamute Onanto, Əsuəalenyə Kenke əmə leteyi nkə, “Mə ni kasə ketsyikokə ku kaalosəkə, wə nkpe məmə, wə ləke taa ketsyikokə, wə nsi nle bubə.”

Yesu Kpe Əsuəale Lə Ukpe Ku Bekpenkpe Əsua.

⁹ Mə Yohanes, mi oyimi wə dítəkəko Yesu ku mi, nya biakpe utu kakplatsya lə disuətsyə əsua kənyə kanyi ka leetu mba ni wə sekakediko kamə eto bale. Béti mə bakpe lə kasə ka ntu letsyilama baakpo Patmos itsyise mbe Onanto eto Ditiki Səe nəmə letsya ku onukuale wə Yesu diləkə óte eso. ¹⁰ Lə Bonamute eto diyi nəmə əsuaə, Ləwəni Kənkə áyifə dísia lə mə, ete mínno okəe wə léle bembembe fe kakpətsyaku eto kakle lə mə kama eti. ¹¹ Okəe əmə áteyi nkə, “Wəni lesa nə fənyə ətsyə nya lə efi kukue komfo atsyese bafokanəfə eto etsyukpa nnya nkpe lə kəmənkplə ekuanse kamfo. Ke ni Efeso, Smirna, Pergamo, Tiatira, Sardis, Filadelfia, ku Laodikea.”

¹² Nya lefe nə míntsyi míwunisəmiə lə mbe futsyə nle mə etiki budinkoo, nnya sika sia eto kakandiyi ekuanse. ¹³ Nnyə lə ke nti lesa nə lele utidi eto ditsyabi nə nkpe awukentsyə nnya dikulə ekpo wə lə nkpatə nya seka eto

abosu nkle wə lə ləkɔəsi. ¹⁴ Wə disi eto sewɔni eflubi futututu fe osamu eto sele nye olokotuku nya wə ənəmi nle buyənde fe ute wə nle buɲyə. ¹⁵ Wə nkpato le buyənde fe ayiwa nnya bələkə lə ute bási lele nya wə ɔkɔe eto nnya nle bɔbɔ lele ketu eto ntu bɔ ditsyi koba kato bɔnlɛ boto lə ditumbu kasɔ eto kudu. ¹⁶ Utidi əmə ákɔbe befandebi bekuanse ɔlɛ lə wə kodiani. Nya lesiabi nye nnuə yayaya lɛbɔ ditsyi lə wə kɛnyɛ. Nya wə ənəmi kenke nle buyənde fe nkɔminti eto kofe.

¹⁷ Se minyə wəə, ndu nɔɔ lə wə akɔ fe utidi wə díkpe. Úfi wə kodiani útəkə mɛ lə əsuə nya ɔtɛyi nkə, “Mante sikpi! Mɔ ni Utute ku ɔfɛfɛ. ¹⁸ Mɔ ni nwə nsi nkpe nɛ! Nkpe, fɛ mɔmɔɔ, nsi nkpe idu isu manlo manlo. Nkpe əsuəale lə ukpe ku bekpenkpe eto kawunsia əsuə. ¹⁹ Nyaso wɔni asa nnya fənyə, asa nnya nkpe mɔmɔ ku nnya luubə kama tsya ətsyə. ²⁰ Akulasa nnya nkpe lə befandebi akuanse nnya fənyə lə mɔ kodiani ku sika sia eto kakandɛ eto keyi ekuanse kamə ni bənkə befandebi bekuanse biamə ni Onanto batɔnkpe itə bafokanɔfɔ eto etsyukpa akuanse nyamə. Nya iyi ekuanse nyamə ni etsyukpa akuanse nyamə.”

2

Kukue Ko Ɔwɔni Utə Efeso Eto Bafokanɔfɔ Eto Ditsyukpa.

¹ Mfo nya ɔtɛyi mɔ Yohanes nkə, “Wɔni etiki nyamfo atsyesɛ Efeso eto bafokanɔfɔ eto ditsyukpa eto Onanto eto ɔtɔnkpe fənkə,

Mɔ, Yesu, nwə nle befandebi bekuanse lə kodiani, nya ɔnlɛ bɔyɛ lə sika sia eto kakandɛ eto keyifo ekuanse nti eto etiki ni nnya nle bubə mfo nɛ.

² Nnyi keyifo ka fékeyifo, nyi kase fákplatsya ku kase fákpe dibusə ku kase fákpe nkɛale fənyə kanyi. Nnyi miə aanla babuyifo tidi eto asa. Áto mba laakpo mə əsuə bə batɔnkpe abe, fɛɛ benni, nya fənyə fə beyifo badiantidi. ³ Nyi miə akpe dibusə nya fənyə kanyi lə mɔ disi nya ani mánlo fə.

⁴ Fɛɛ kabua ka minyə lə fə əsuə ni bənkə, ensi anla mɛ mɔmɔ fe kase fákala mɛ kɔ. ⁵ Nyaso kloma kaka fətəkə fɛ fáfankli fetsyi əsuə. Tsyi awuninsə lə ətsyə fe kase fətsyə kɔ. Nya lə tsyi awunisə lə fə abua əsuə, lə inni nko muubə ntsyi fə okandɛ eto uyi əmə lə wə kənyəkɔ. ⁶ Fɛɛ nnya ni fə afele ni bənkə, leekisi asa nnya Nikolatia eto betidi leeyifo fe kase mintsya leekisi nya.

⁷ Lə akpe atoo, nyalɛ tsyue ato lə anɔ lesa nə Lɛwɔnɔ nəmə nle bafokanɔfɔ eto etsyukpa nyamə bɔtɛyi. Mba ditəkə kato, muutə mə kuyi kɔ ləətə nkpə kɔ nɲə lə Onanto eto ɔkpɔ kafo eto eyibibi ətsyue miə bedi.”

Kukue Ko Ɔwɔni Útə Smirna Eto Bafokanɔfɔ Eto Ditsyukpa.

⁸ Nya ɔtɛyi mɛ nkə, “Wɔni kukue komfo atsyesɛ Smirnaɔfɔ eto bafokanɔfɔ eto Onanto eto ɔtɔnkpe fə,

Mɔ, Yesu, wə ni utute ku ɔfɛfɛfɛ, wə díkpe fɛ usi ɔtaka útsyi ɔkɔmə úbə nkpə, nle nyamfo bɔtɛyi minkə,

⁹ Nnyi kanyi ka bɛnlɛ bunyə kɔ ohiá wə bɛnlɛ bunyə. Fɛɛ lə sitinti, biyifo batabinyə. Nnyi asa bua nnya mba bə mə ni Yudafɔ fɛ benni Yudafɔ, laateyi kefi kabiasə mi. Bomu beyifo mba nkpe lə Obonsam eto ditsyukpa nti. ¹⁰ Biante kanyi saa ka biəbə bunyə sikpi. Bitsyue ato lə bəncɔ. Obonsam eboto mi bətsyua obe, utə bə beti mi bətsyua bakpe

lə aba eto diyo, biunyə kanyi itə eyi lefosi. Bidi ɔnukuale bitə mə lə ibə bə balo mi kulaa tsya, nya muutə mi nkɔpə manlo eto lekankpakpa fe mba ditəkə kato.

¹¹ Lə bekpə atoo, nyale bəno lesa nə Ləwɔno nəmə nle bafokanɔfo eto etsyukpa nyamə bətəyi! Mba luutəkə lebuə kato, embudufə lə ukpə nuəfə manlo əsuə.”

Kukue Ko Ɔwɔni Ɔtə Pergamo Eto Bafokanɔfo Eto Ditsyukpa.

¹² Nya ɔtəyi mə nkə, “Wɔni kukue ətə Pergamo eto bafokanɔfo eto ditsyukpa eto Onanto eto ɔtɔnkpe nkə,

Mə, Yesu, wə nkpe lesiabi nye nnuə yayaya eto etiki ni nkə,

¹³ Nnyi kaka binsi, kaka Obonsam ditsyə wə sekakediko. Befo mə bəno kekleke. Nya biyani mi bofokanɔ lə mə lə lefe nə bəlo Antipa kulaa tsya, wə didi mə etiki lə ɔnukuale eto kusu əsuə lə kaka Obonsam nsi.

¹⁴ Fəe nkpe etiki səkə lə mi əsuə. Bekpə betidi bətsyue lə mi nti ba ntekeko Balam eto asatete. Utidi əmfo ni nwə ləte Balak kase ɔwə Israel bebi okpe lə lebuə əsuə, nya ɔwə mə okpe bədi lesa nə bəfi bətə bəfiə kedi, nya bədi səsɔno. ¹⁵ Nko kee, mi bətsyue tsya ntəkəko Nikolatiafo eto asatete kama. ¹⁶ Bisinkli lə mi abua kama! Lenni nkoo, yəmbəkəle muubə mi ɔfo nya muufi lesiabi nə nkpe mə lə kənye nkɔnko betidi bamfo lema.

¹⁷ Lə bekpə atoo, nyale bəno lesa nə Ləwɔno nəmə nle bafokanɔfo eto etsyukpa nyamə bətəyi. Mba ditəkə kato, muutə mə manna eto didisa kulakula nəmə ditsyue. Muutə mə utsyue saa tsya lebaflubia nə əsuə bəwɔni diye fɔfo nə kuutsyue saa lenyi bətəkə enso nwə hā ləfo ni.”

Kukue Ko Ɔwɔni Ɔtə Tiatira Eto Bafokanɔfo Eto Ditsyukpa.

¹⁸ “Wɔni kukue komfo atsyese Tiatira eto bafokanɔfo eto Onanto eto ɔtɔnkpe fənkə,

Kənye kamfo etsyi Onanto eto Ubi wə eto ənəmi nle bunyə fe ute seka, nya wə akpa nle buyənde fe ayiwa nnya bəsi ele kənkə.

¹⁹ Nyi keyifo ka feyifo. Nyi kase fala mə, fə bofokanɔ lə mə ku fə kesumu lə kanyinyənyə əsuə ku dibusə nə nkpe fə, nyi miə alə bokplatsya mɔmɔ kaso kə.

²⁰ Fəe nnya minyə ləmbə kɔno lə fə əsuə ni bənkə bitə usio wə baakpo Isabel, wə nkə uyifo Onanto eto unyələkətidi kusu ɔnle asa bote mə beyifoyifo, kanyansə mə kusu kedi asɔno, nya beedi edisa nnya bəfi bətə bəfiə kedi. ²¹ Ntə wə lefe miə ɔtsyi ɔwuninsə lə ɔye abua buyifo, fəe ɔni nkə wəmbɔye wə səsɔnɔdi. ²² Lə nnya esoo, muutə unyə kanyi lə wə belabeke biamə əsuə nya mba laakpo wə ebunyə kanyi sitinti. Muuyifo nyamfo nko lə bantsyi bawuninsə baye asa buə nyamfo buyifo ku wə. ²³ Moolo mba ntəkəko wə tsya lə bafokanɔfo eto etsyukpa kənkə tsya lə bate bə nyifo nwə nyi utsyue saa eto nsusu kəmiə ku wə alasa. Mofo utsyue saa kayo eyə lə wə eyifosa eto kənye.

²⁴ Fəe mi Tiatirafɔ fəfə ba dımamfo wə asatete buə nyamə, mimba dımankase wə asatete nnya baakpo bə Obonsam eto asakulakula nnya eto kəmiə letsyo, bəno, mensimbutsyisə mi bitsyike bamba saa. ²⁵ Fəe isu ese lefe nə muubə, bəkəbe lesa nə bənlə kəni kekleke bəle.

²⁶⁻²⁷ Nya mi bətsyue bə luutəkə lebuə kato nya bəlenko nko isu ese lə kalosəkɔ, muutə mə əsuəale fe kase mımfo mintsyiko mə Anto ɔfo. Muutə mə əsuəale bedi seka lə ese ese əsuə,

‘Bedi seka læ mə əsuə ku kōni ale,

baba mə besense bakpo fe kase baaba eklibi seka.’

²⁸ Muutə bəyənde fe kolensianto eto sefandebi ke tsya.

²⁹ Lə bekpe atoo, nyalə bitsyue koto lesa nə Ləwōnō nəmə nle bafokanōfō eto etsyukpa nyamə bōtəyi.”

3

Kukue Ko Ɔwōni Ɔtə Sardisfō Eto Bafokanōfō Eto Ditsyukpa.

¹ “Wōni etiki nyamfo atsyese Sardisfō eto bafokanōfō eto ditsyukpa eto Onanto eto ɔtōnkpe fənkə,

Mə nwə nle Onanto eto awōnō akuanse ku befandebi bekuanse læ kōni nle bōtəyi nē.

Nyi keyifo ka fanle buyifo, nyi miə afo diye bə esi nkpə, fəe ebukpə fe fanyē! ² Nyaso taka læ akpe əsuə nkəale fe læ ekpe alo kenke. Itsyise nyə ntsyə lekpo miə nnya fékeyifo mamfō tō elo læ mə Onanto eto ənəmi.

³ Nyaso kloma lesa nə bāte fə ku lesa nə fānō, tsyue nnya koto læ etsyi fə nkpə awunisə ələkə fə əsuə læ abua əsuə. Fəe læ əmansankli atsyi awuninsəə, muubə fə ɔfō fe uyu seka, nya fəmbote lefe nə muubə. ⁴ Fəe betidi esiani læ mi nti læ Sardis ebu ba dīmanansə tō mə awu. Bookpe awu flubia bətəkəko mē, itsyise mə dīnyə itə bə beyifo mə bale. ⁵ Utsyuə saa ke luutəkə lebuə kato, okpe awu flubia fe mə kee, membuləkə wə aye læ mba nsi nkpə eto kukue komə kafo. Muudi wə adansie læ mə Anto ku Onanto eto batōnkpe kenke eto ənəmi miə uyifo mə bale.

⁶ Lə bekpe atoo, nyalə bitsyue koto lesa nə Ləwōnō nle bafokanōfō eto etsyukpa nyamə bōtəyi.”

Kukue Ko Ɔwōni Ɔtə Filadelfia Eto Bafokanōfō Eto Ditsyukpa.

⁷ Lə nyamfo eto kamaa, ɔtəyi mē nkə, “Wōni nyamfo atsyese Filadelfia eto bafokanōfō eto ditsyukpa eto Onanto eto ɔtōnkpe fənkə,

Nwəmfō eyifo ɔkenkenyə nya wə ditiki eyifo ɔnukuale. Wə nle Oka David eto əsuəale eto safui sia læ ɔsini siku sitsyuə, kuutsyuə saa əmbə wə lofo se buti. Nya læ uti see, kuutsyuə saa embofo se bōsini.

⁸ Nyi keyifo ka feeyifo. Nyi miə akpə əsuəale seke tsya, áfo mə asatete nya fāmani mē. Nsini kusu ntsyə fə sətō ko kuutsyuə saa ləmbōfo buti.

⁹ Lə abe! Betidi bətsyuə kpe ba nkpə læ Obonsam eto ditsyukpa əsuə nya baakpo mə əsuə bə Yudafō, fəe benni Yudafō, badia beni. Muuyifo mə bəbə base akonki læ fə akō. Muutə məmble te bə maala fə. ¹⁰ Nya se bitsyue mə etiki koto, nya bīnyə kekleke bīnyə kanyi saa eto okloe esoo, muuləkə mi ntsyiko læ kanyinyənyə eto bulə kekleke eto lefe nə ləbəbə bubə læ kawunsie kamfo əsuə ka buufi bato kasō mfo eto betidi kenke babe.

¹¹ Nle bubə læ lefe kliminti əsuə. Bəkəbe lesa nə bənle læ kōni bele kekleke bə kuutsyuə saa embəle lesa nə ni mi kayofofo ofo. ¹² Muuyifo nwə luutəkə kato, oseke læ mə Onanto eto Disumuyo eto diyo. Uńyə mfō lefe nə kenke nya bembudi wə bewui kulefe. Məwōni mə Onanto eto diye ku mə Onanto eto umənkplē, Yerusalem fōfō, wə ləɔbō utsyi mə Onanto ɔfō kato ubə kasō ntəkə læ wə. Məwōni mə diye fōfō tsya ntəkə læ wə.

¹³ Lə bekpe atoo, nyalə bənō lesa nə Ləwōnō nle bafokanōfō eto etsyukpa bōtəyi.”

Kukue Ko Ŵwoni Útə Laodikea Eto Bafokanɔfo Eto Etsyukpa.

¹⁴ Nya usi ɔteyi me nkə, “Wɔni ətə Laodikea eto bafokanɔfo eto Onanto eto ɔtonkpe fənkə,

Nwə ni ibə itə wə ni nwə leeyifo asa lə kusu əsuə ku nwə laateyi Onanto eto ɔnukualɛɛ, wə əsuə eyɛ Onanto diyifo asa nnya kenkee, eto etiki ni bə,

¹⁵ Nyi keyifo ka féyifo nya minyi miə əmənyuə nya famamfo ute tsya. Fɛɛ eni nla miə yuə nye fo ute. ¹⁶ Fɛɛ se feyifo lentilenti, fəmənyuə nye famamfo ute esoo, muutufə fə nwui lə mɔ kɛnye. ¹⁷ Aateyi fə, ‘Otabinya mini, bike kpé me nya kulesa manhiā mɛ.’ Fɛɛ enyi fə uminsətidi ku ohiāfo, utidi wə dimamflo, unəmba ku nwə nye leyaleya feni. ¹⁸ Nyaso nle fə kələ bole minkə ya sika sia lələkə, sia báyinklisə lə ute etsyiko mɔ oflo bə lə afiani otabinya, ya kafia flubia lə eti bə lə aye leya bɔye kakpe fə əsuə kofani. Ya ənəmi eto afa akpo lə ənəmi lə ənyə asa kukɔɔ.

¹⁹ Betidi ba maalaa, mə məəyənki kakpe kənə koto nɛ. Nyaso fo ute lə akɔse atsyi lekɔəsi awunisə lə fə abua əsuə. ²⁰ Nɔɔ! Niyə lə kesie nle siku bɔɔɔ. Lə utsyuə anɔ mɔ ɔkɔɛ nya ɔsini me siku, muudufə wə diyo nya bonko wə lookpe kɔni lə ɔkrɛ ɔni budi lesa. ²¹ Utsyuə saa ke lekpo utəkə lebua kato, muutə kusu usiə lə mɔ oflo lə kaka minsi lə mɔ lekankpome əsuə, fe kase mɔntəkə kato nya minsi lə mɔ Anto eto lekankpome oflo seka.

²² Lə bekpe ato, nyalɛ bənɔ lesa nə Lɛwɔɔ nəmə nle bafokanɔfo eto etsyukpa nyamə bɔteyi.”

4

Kase Banle Onanto Bɔtesə Lə Wə Sekakedikɔ.

¹ Lə lefe nəmfoó, nsi nyə buləkəkate butsyuə nya minyə siku sia básini bətsyə leya lə Onanto eto.

Nya mfó mɔnɔ ɔkɔɛ utsyuə wə nle bole fe kakpatsyaku nsi nle bufə kateyi me nkə, “Bə kato mfo, lə nləkə nnya ləəbə bubə kama nte fə.”

² Lamfolamfo, Lɛwɔɔ nəmə áyifə disia lə me nya minyə lekankpome ditsyuə kato mfó nə əsuə utsyə nsi. ³ Nwə nsi lə lekankpome nəmə lə buyənde fe yaspa ku sardis eto aba nnya lefo koya nya kələsensə ko nle buyənde fe emeralda eto leba seka létsyilama lekankpome nəmə.

⁴ Bétsyue akankpome awosi ənuə ana tsya nya létsyilama lekankpome nəmə, nya benine fosi ənuə ana tsya ba nkpe awuflubia, nya benti sika sia eto akankpakpa nsi lə akpome nyamə əsuə. ⁵ Nya ofamfa ku ɔsitoto eto kɔɔ lə bɔbɔ ketsyi lə lekankpome nəmə əsuə. Atɛ akuanse nle bunyə lə lekankpome nəmə eto sɛɔ. Nyamfo ni Onanto eto awɔɔ akunse nyamə nɛ. ⁶ Nya lekankpome nəmə eto sɛɔ akpa wuee, fe lekpo befi ahühue beyifo.

Asayifoyifo nya nkpe nkpe, nya dikə ənəmi kpenkpenkpe sɛɔ ku kama, nyə etsyilama lekankpome nəmə eto akpake nnya ta kenke ⁷ Etutɛ ále tsyata. Ənuəfə ale ɔtrumu. Ətsyəfə kpe ənəmi fe utidi. Nya anale ale kəlɔkpo ko nle bufunini. ⁸ Asa nnya nkpe mfó eto əsuə saa kpe mbamba akua akua, nya ənəmi diyi nnya etsyilama kalebe saa, nya enle ese busə lefe saa kateyi nkə,

“Kenke, kenke, kenke

ni Bonamute Onanto wə ni əsuəalenyə lefe nə ta,

wə nsi nkpe mɔmɔ, wə dísiə taa kasɔ ketsyikoko,
wə nsi nɛ bubə.”

⁹ Asa nnya nsi nkpe mfó eese atɛsɛ, dibu ku lɛninsɔ eto ese itə nwə nsi lə lekankpɔmɛ əsuə wə nsi nkpə lefe saa isu lefe saa. ¹⁰ Lə beyifo nkoo, beninə fosi ənuə əna bamə aataka kəkpoo kasɔ lə nwə nsi lə lekankpɔmɛ eto ənəmi kesumu wə ke ni nwə nsi nkpe itə lefe manlo manlo nya bəələkə mə akankpəkpə kətsyɛ lə lekankpɔmɛ nəmə eto sɛtɔ kɛsɛ esɛ katɛyi nkə,
¹¹ “Bonamute ku bo Onanto!

Fə dińyə itə atɛsɛ ku dibu ku əsuəale.
Itsyise fə diyifo asa nnya ta kenke,
nya fətə fə məmblə siə nkpə
bo lɛflɔ lə fə lelabi əsuə.”

5

Lesamubi Nəmə Áfo Kukue Ko Bəkənə Mfó.

¹ Nyamfo eto kamaa, nnyə kukue kutsyüə ko bəkənə ko nwə nsi lə lekankpɔmɛ əsuə nɛ lə wə kodiani. Báwɔni asa lə ko lekpaɛ nə ku nne, nya bəfi sitə eto etinsa beti ko kenye lə akpa akuanse. ² Mfó minyə Onanto eto ɔtɔnkpe kpɛ utsyüə wə léto ɔkɔɛ bembembe ɔtɔ nkə, “Owoe ni nwə dińyə utə bə ufə sitə eto etinsa siamə lə ɔsini kukue komfo?” ³ Fɛɛ bənniyə kutsyüə saa lə kato lee kasɔ lee lə ɔkɔmə wə loofu kukue komə bɔsini lə obe ko kafo. ⁴ Nwi keku tinti se bámfo kutsyüə saa bunyə wə dińyə utə bə umənkli ko lə okla.

⁵ Mfó əmə nya beninə bamə eto ɔni letɛyi mɛ nkə, “Mensiwi keku. Bee! Yesu wə baakpɔ Tsyata wə lɛbɔ utsyi lə Yuda eto kusə, ɔkplɛnyə wə ni Oka David eto uflufu, wə dítəkə kato, wə dińyə utə bə ɔsini sitə eto etinsa akpa akuanse nya bəfi bəti kukue komə eto kenye nɛ.”

⁶ Lə nnya kamaa, nnyə Lesamubi nə nńyə lə lekankpɔmɛ nəmə eto ntinti, nya asa ana nnya nsi nkpe mfó əmə létsyilama wə ku beninə bamə. Nya íyifo fe bolo bálo lesamubi nəmə. Aakpɛ akuanse ńyə ni lə disɪ ku ənəmi akuanse, nya ni Onanto eto awɔɔɔ akuanse nnya bátsyɛsɛ kawunsɪə kamə kenke. ⁷ Lesamubi nəmə ɛsu ófo kukue ko nwə nsi lə lekankpɔmɛ nəmə nɛ lə wə kodiani. ⁸ Kase ófo kukue komə, asa ana nnya nsi nkpe nyamə ku beninə fosiənuə ena bamə ákpɔ kasɔ lə lesamubi nəmə eto ənəmi. Mə utsyüə saa lə osanku ku sika eto ɔkpɛ lə kɔni. Kəkpɛ kamə éyi ku lufui nnya ni Onanto eto betidi ba lefo banɔ eto olatoto. ⁹ Bése kusə fɔfɔ ko nɛ bɔfɛyi nkə,

“Afɔ ətə bə afo kukue komə,
nya bə lə efe sitə eto etinsa ekuanse sia nti lə kukue komə eto kenye.
Itsyise bálo fə,

nya ɛyɛ lə fə əsuə bufi kətə kedi eto ukpɛ əsuə,
áfó betidi kpə eto disɪ eto kayo ətə Onanto.

Betidi bamfo etsyi esɛ esɛ, beɛ beɛ, nsɔ nsɔ, ku kawunsɪə eto betidi kenke.

¹⁰ Éyifo mə báfiani besumunyə eto sekakedikɔ ba leesumu bo Onanto,
nya boodi seka lə kasɔ kamfo.”

¹¹ Nya se minsi mímbe, nnyə kato eto batɔnkpe akpi, akpi ku awo, awo ba ləmbə leklabii, ńyə batsyilama lekankpɔmɛ nəmə ku asa ana nnya nkpe nkpə nyamə ku beninə bamə. ¹² Nya banlɛ esɛ busə bembembe bənkə,
“Lesamubi nə bálo əńyə ditə bə,
lɛkɛ əsuəale, setabike, kobe, bofobuyifo,

dibu, diyənde ku atəsə.”

¹³ Nya mínɔ se asa nnya kenke Onanto díyifo nkpe kato ku kasɔ mfo, kasɔ kəmiə ku lekpo kafo ku asa nnya kenke nsi nkpə nle ese busə katəyi nkə,

“Nwə nsi lə lekankpomə əsuə ku Lesamubi nəmə, mə mbə atəsə, dibu, diyənde ku əsuəale idu manlo isu manlo.”

¹⁴ Nya asa ana nnya nsi nkpə léfo bātano bə, “İbə itə.” Nya beninə bamə lékpo lə kasɔ, nya bésumu Onanto ku Lesamubi nəmə.

6

Lesamubi Nmə Ásini Sitə Eto Etisa Nyamə.

¹ Nya mínɔ se Lesamubi nəmə difə sitə eto etinsa tute nyamə ósini kukue komə nya mínɔ se asa ana nnya nsi nkpə eto ani léto ɔkəe ikumi fe ofamfa seka etəyi nkə, “Bə!” ² Mbe, nya mínɔ ɔtəmli flubia utsyuə. Nwə nsi lə wə lə sifie lə kəni nya bətə wə lekankpakpa ditsyuə. Úsiə lə wə nya óbo fe omamanyə wə ləətəkə kato ntɔ kato kətəkəkə.

³ Nya kamaa, Lesamubi nəmə əfə lesini sitə eto etinsa eto etinsa nuəfə nyamə nya mínɔ asa ana nnya nsi nkpə eto unuəfə letəyi nkə, “Bə!” ⁴ Nya ɔtəmini bamba wə ləse ləbo úbə. Bətə nwə ləəsia wə əsuəale bə unə lema oboko kawunsia eto betidi lə balo mə bətsyuə. Bətə wə lesiabi nyə nuə nə ləmɔ.

⁵ Nyamfo eto kamaa, Lesamubi nəmə əfə sitə eto etinsa tsyəfə nyamə nti lə wə kukue komə eto kenye. Mfó mínɔ se asa ana nnya nsi nkpə eto ətsyəfə letəyi nkə, “Bə!” Nya se mímbəe, nnyə ɔtəmini naa bamba nya nwə nsi lə wə lə nseni lə kəni. ⁶ Nnɔ ɔkəe utsyuə wə nte fe bəbo óbo utsyi lə asa nnya nsi nkpə ɔflə wə letəyi nkə, “Kamɔ eto ɔkpə tɔ itə diyi loni eto kayofofə nya antabi eto ekpə itsyə řyə itə diyi eto kayofofə. Fəe mambiasə nnuəbi ku wain eto eyi nnya řyə mfó!”

⁷ Nya kama nnya Lesamubi nəmə difə sitə eto etinsa nale. Nya mínɔ asa nnya nsi nkpə eto anale didi etiki etəyi nkə, “Bə!” ⁸ Lə mbe mfó, nnyə miə ɔtəmini wə nte fe ntɔ eto ditsyəbi nřyə. Baakpo nwə ləəsia lə wə bə ukpe. Nya utidi bamba tsya təkəkə wə kama baakpo ɔkomə. Bətə mə əsuəale bə balo kawunsia eto betidi eto lekpa nale, eyə lə lema, kukpense, bufi ku eyə lə bebütubuki ba ləəmüə betidi əsuə.

⁹ Se Lesamubi nəmə difə sitə eto etinsa nənde, řyə awəno ətəyuə lə kedikətəkə eto ləba nəmə kalɔ, mba bəlo eto awəno, se bəbə Onanto eto ləba nəmə kalɔ, mə ni mba bəlo se bəbé Onanto eto Ditiki Səe nəmə letsya nya bədi ni ɔnukualə eso. ¹⁰ Awəno nyamə áfə bembəbe etəyi nkə, “Bonamute, eni əsuəalenyə kenke, ɔkenkenyə ku ɔnukualenyə. Nte lefe nə eto lefe ko, fookponko kawunsia eto betidi lekpo, ənə mba lélo bo koto?”

¹¹ Bətə mə utsyuə saa awu flubia kentsyē ókpə, nya bətəyi mə bənkə besi babe mə kusu səke isu ese lefe nə eto lefe bəlo mə beyifotsyuə ku mə bayimi eto sitiditu kenke balosə fe kase bəlo mə tsya.

¹² Lə nyamfo eto kamaa, nnyə se Lesamubi nəmə difə sitə eto etinsa lə lekpa kuande əsuə, kawunsia kenke étinkə kekleke, nya kofe leyə bofa nya lesa saa lena sūü fe kafia na, nya kofande ləse həə fe kəto. ¹³ Befandəbi, álo bitsyi kato bihə bəso kasɔ fe kase eyibibi mambəambe laalo kakpo lə kasɔ lə ufiebi asɔ kekleke. ¹⁴ Difule ánya lamfolamfo fe kase bəəkənə kukue seka nya kətini saa ku kasɔ ka ntu letsyilama lenyi lə nyənkə.

¹⁵ Mfó nya kawunsiā eto baka, Aba bamamanyə ninə, batabinyə ku bəsuəalenyə, ku betidi ba kenke, ndomufɔ ku mba nsi lə mə əsuə əsuə, difi mə əsuə bákula lə əbiaku ku abanse kalo ku lə atini əsuə. ¹⁶ Báfa bákpadī atini ku abanse bə, “Beba bekpo bo lə əsuə biti bo bekpe itsyi lə nwə nsi lə lekankpomɛ eto ənəmi ku lə Lesamubi nəmə eto ləbłofi eto ənəmi. ¹⁷ Itsyise Onanto ku Lesamubi bamə eto ləbłofi eto diyi nəmə eboyo! Nya owoe lofo bunyə lə nnya ənəmi?”

7

Únyə Israel Eto Betidi Kəkpi Lofa Betidi Fosi Ana Betidi Ena.

¹ Lə nyamfo eto kamaa, únyə Onanto eto batɔnkpe ena bətsyuə ba nyə lə kawunsiā eto esi ana nyamə ba lekɔbe kefiəbi əna kamə banlɛ, beti kefiəbi kamə bə kayɛ bɔsɔ lə kasɔ, lə lekpo nye lə eyi əsuə.

² Nya minsi minyə Onanto eto ɔtɔnkpe bamba wə ləbɔ utsyi lə kofekatokɔ ɔnlɛ kato bobɛ, nya Onanto wə nsi nkɔpə eto lekpotɔsəsa ntəkə lə wə. Onanto ditə əsuəalɛ nkə bəyifo lesafimfi kasɔ ku lekpo, ³ nya ɔtɛyi nkə, “Biyifo lesafimfi kasɔ, lekpo nye eyi saa, isu eyo lefɛ nə buufi sitə eto etinsa butsyə Onanto eto bəyifoyifo eto nto lekpo.” ⁴ Nya bātɛyi mɛ bənkə betidi ba bəfi Onanto eto sitə eto etinsa bətsyə lekpo lə mə nto eto leklabi ebuyifo betidi akpi kolofa awosi ana ana (144,000). Betidi bamfo ɛtsyi Israel eto lefosi mfo nuə kafo.

⁵⁻⁸ Betidi lefosi akpi ənuə ɛtsyi Israel eto kafo əsuə. Mə ni Yuda, Ruben, Gad, Aser, Naftali, Manasɛ, Simeon, Lewi, Isakar, Sebulon, Yosef ku Benyamīn.

⁹ Lə nyamfo eto kamaa, úyə sitiditu kplɛ ditsyuə nə eto betidi kuutsyuə lembofo bokla! Betsyi kasɔ saa, esɛ saa, beɛ tɛyi tɛyi saa, betidi betidi saa eto oklɛ, nya bənyə lə lekankpomɛ nəmə ku Lesamubi nəmə eto ənəmi, nya bankpe awuflubia, nya banlɛ bekabɛ lə ani. ¹⁰ Nya báfa ku ɔkɔɛ bembembɛ bātɛyi bənkə, “Bofokətə ɛtsyi Boanto Onanto wə nsi lə lekankpomɛ əsuə ku Lesamubi nəmə ɔflo!”

¹¹ Onanto eto batɔnkpe kenke bənyə batsyilama lekankpomɛ nəmə ku beninə bamə ku asa ana nyamə, nya batɔnkpe bəmə difusə ənəmi kasɔ lə lekankpomɛ nəmə eto ənəmi, besumu Onanto, ¹² katɛyi nkə, “Ibə itə! Atesə, diyəndɛ, kobɛ, ləninsɔ, dibu, əsuəalɛ ku kakplekɔ lə idi bo Onanto əmə eto alɛ idu manlo isu manlo! Ibə itə!”

¹³ Beninə bamə eto ɔni átɔ mɛ nkə, “Bawoe ni betidi ba nkpe awu flubia kentsyɛ mfo? Nya sɛ bətsyi?”

¹⁴ Mfó nya mintɛyi mə miə, “Bonamute, minnyi. Fə nyi.”

Mfo nya ɔtɛyi mɛ nkə, “Mba mfó ni betidi ba dínnyə kanyi kekɛkɛ fɛ bábɔ báfɛ. Bəflɛ mə awu ɛlɛ futufutu lə Lesamubi nəmə eto kɔtɔ əsuə. ¹⁵ Nyasoo,

bənyə lə Onanto eto lekankpomɛ nəmə eto ənəmi kesumu wə ketsyɛ ku kakɔmi lə wə Disumuyo. Itsyise nwə nsi lə lekankpomɛ nəmə əsuə ebota mə disi lə wə ənəmi.

¹⁶ Kukpense nye utukue
esi əmbələ mə kulefe.

Nya kofe nye utefofo saa ensiembufi mə.

¹⁷ Itsyise Lesamubi nə nkpe lə lekankpomə nəmə eto ntinti mfóo, ebələ
mə ola, obe mə.

Wookpa mə əyenko usuko kaka nkpe eto ntu bo laayifə lefe saa nkpe.
Nya Onanto tsya ləssi mə binəntu saa lə ənəmi.”

8

Lesamubi Nəmə Éfe Sitə Siamə Lə Lekpa Kuansele.

¹ Se Lesamubi nəmə difə sitə eto etinsa sia nti lə lekpa kuansele əsuəə,
idi kanana lə kato itə fe lebombosəo eto kutsyə.

² Nnya kamaa, nnyə Onanto eto batənkpe ekuanse ba ləənyə lə Onanto
eto ənəmi, nya útə mə nkpatyaku nkuanse.

³ Nya Onanto eto ətənkpe bamba wə lələ sika sia eto dikplibi nə kəfo
baatənsə lufui kəni, ləbo únyə lə leba nə əsuə bəətə kedi əfo. Bətə wə
lufui kpe bə ufi əko ku Onanto eto betidi ba kenke eto olatoto əsuə lə ufi
utə kedi lə sika sia eto kedikətəko eto leba nə nyə lə lekankpomə nəmə əfo.

⁴ Se banlə lufui nəmə botənsəə, ni kuyəə ko nle boto kabə lə dikplibi nəmə
kəfo əko ku Onanto eto betidi eto olatoto eyə lə Onanto eto ətənkpe wə
nyə lə wə ənəmi eto ani isu Onanto əfo. ⁵ Lə nyamfo eto kamaa, Onanto
eto ətənkpe əmə ələkə ute lə Disumuyo eto leba nəmə əsuə úfi úyisə lufui
eto dikplibi nəmə nya úsə wə əkpo lə kasə əsuə. Se úyifo nkoo, nno se
kato dikumi bembembe, nya kato léto əsi, nya kasə ditinkə.

Onanto Eto Batənkpe Bamə Éfe Mə Nkpatyaku.

⁶ Mfó nya Onanto eto batənkpe ekuanse ba nle nkpatyaku dímuə əsuə
bə beefə mə nkpatyaku bomə.

⁷ Onato eto ətənkpe tute əmə éfe wə kakpatyaku. Lamfolamfo,
etubankli ku ute wə létsyaka ku kəto əbo əkpo lə kasə nya étonə
kawunsə eto lekpa tsyəfə, nya eyi eto lekpa tsyəfə léto. Fəe sefaa, səmlə
kenke átə.

⁸ Nyamfo eto kamaa, Onanto eto ətənkpe nuəfə tsya éfe wə kakpatyaku.
Nya lesa nə lele kətini kplə ko nle ute bunyə ləbo nya bəto ko bəkpe lə
lekpo kəmiə. Nya lekpo eto ntu bomə eto lekpa tsyəfə léfiani kəto. ⁹ Nya
akpe ku bebuki ba nkpe lə ntu bomə eto lekpa tsyəfə kenke dikpe. Nya
ntu eto efue nnya ntəkə lə ntu bomə eto lekpa tsyəfə lébia.

¹⁰ Onanto eto ətənkpe tsyəfə éfe wə kakpatyaku. Mfó nya səfandəbi
kplə sityuə sia nle ute bunyə fe lətə léfankli sityi kato sídufə lə ntu bo
laabədi ku mbo ni ntuyifəyifə eto lekpa tsyəfə əsuə. ¹¹ Baakpo səfandəbi
siamə bə Kalokatakata. Ntu eto lekpa tsyəfə əfiani ntu bo nkpe kalo, nya
betidi kpe bətsyuə dikpə itsyise bənə ntu bomə eso.

¹² Mfó nya ətənkpe nale difə wə kakpatyaku. Ítə bə kofe eto lekpa
tsyəfə, kofandə eto lekpa tsyəfə ku bəfandəbi eto lekpa tsyəfə, nnya ətsyuə
saa eto diyəndə eto lekpa tsyəfə əni. Lə nyaso ketsye ku diyi eto lekpasə
nə laake eto lekpa tsyəfə əni.

¹³ Lə nyamfo eto kamaa, se minyə minlə bobə, únyə kəlikpo kplə kutsyuə
se kənlə bufunini kato fanlo, kəfə kətyi ku əkəe bembembe kətyi nkə,
“Mbəbəe, mbəbəe, mbəbəe məətə betidi ba luubu besə lə kawunsə lə lefe

nə Onanto eto batɔnkpe fɛfɛ itsyɛ ba luubu luufe mə nkpatsyaku ntsyɛ bomə.”

9

1 Mfó Onanto eto ɔtɔnkpe nɔndɛ dífɛ wə kakpatsyaku. Nya mínyə sefandebi sitsyuə ditsyi kato síbɛ sɛsɔ lə kasɔ, nya bɛfi ukpe kəmiə eto dibíə nə lena sũũ eto safui bətə se. 2 Sɛsini ukpe kəmiə eto dibíə kplɛ nəmfo nya kuyuə ko nte fe dítɛfenku əsuə kóɓɔ kutsyii, diti kofɛ eto ənəmi ku ko diyəndɛ itə difulɛ kenke lena sũũ lə kuyuə ko lɛɓɔ kutsyi lə dikrəmbiə nəmə eso. 3 Bɛkpɛsɛ áló bɛtsyi kuyuə komə əsuə bəbɛ bákpro lə kasɔ nya Onanto dítə mə əsuəale fe bəkpɔɛ ba laata sɛka. 4 Bátɛyi mə bənkə, bambiansə afanto nye seefa nye kuyi saa enso betidi ba Onanto díməntəkə mə leba lə mə nto. 5 Bətə bɛkpɛsɛ bamə kusu bə bate betidi bamə ohiá itə afa anɔ, fɛɛ banlo mə. Lə bata utidi, yeefi fe kanyi ka fuunyə lə okpɔɛ ata utidi sɛka. 6 Lə afa anɔ nyamfo nti, bɔɔbɛbɛ ukpe bə beekpe, fɛɛ bembunyə wə bɛkpe. Boola bə beekpe, fɛɛ ukpe ebutsyetsyi udu lə mə ɔflo.

7 Bɛkpɛsɛ bamə eto ditsyabi te fe batɔmli ba léto akpatsya itə lema bɔkpro. Bɛti mə akpakra nnya lele sika sia eto akankprakpa lə mə esi. Nya mə ənəmi lele betidi eto ənəmi. 8 Mə disí eto sewɔni ekulə fe besio eto sele, nya mə anyi lele tsyata eto ale. 9 Nya bɛfi asa ətsyuə nnya nte fe bitu eto awu nnya leeti lɛkɔɛsibi bákprɛ. Kudu ko nle bɔɓɔ ketsyi lə mə mbamba əsuə ale nkeke bo batɔmini ləənə kprə bo batɔmini nle bunə bantɔnko lə lema. 10 Bɛkpɛsɛ bamfo kpré kəkə ku kabé bo laata fe okpɔɛ eto ale, nya bankpɛ əsuəale lə mə kəkə əsuə bofo bufi keyifo utidi lesafimfi itə afa anɔ. 11 Bakpé Oka wə nle sɛka budi lə mə əsuə. Wə ni ɔtɔnkpe wə nsi lə ukpe eto dibíə eto kɛnyɛ mfó. Wə diyɛ ni Abadon lə Sihibri əsuə. Nya lə Sigríki əsuə, Apolion eto kasɔ ni nwə laabiasə asa.

12 Kanyinyənyə kplɛ tutɛ ébubə káfe. Nyamfo eto kamaa, nnuə bamba si bɔlɛ búbə.

13 Nnya kama, nya Onanto eto ɔtɔnkpe kuandɛ dífə wə kakpatsyaku. Nya míno se ɔkɔɛ utsyuə lɛɓɔ utsyi lə sika sia eto Disumuyo eto leba nə n̄yá lə Onanto eto ənəmi eto akpɔ ana nyamə əsuə. 14 Ɔkɔɛ əmə átɛyi Onanto eto ɔtɔnkpe kuandɛ əmə nkə, “Benyankli batɔnkpe ena ba bákɛ bətsyɛ lə Ketukplɛ Frate ɔflo!” 15 Mfo báyanكلي batɔnkpe ena bamə. Bálɔ mə bətsyɛ nya bəmuə əsuə itə lebombosɔɔ nəmə, diyi nənə, kofa komə ku lele nəmə bəmuə əsuə bətsyɛ lə balo kawunsíə eto betidi kenke eto lekpa tsyáfə.

16 Bátɛyi mə bə bamamanyə ba nsi lə batɔmli dimuə əsuə bənyə itə lema bɔkpro eto utu. Beyifo awo alofa ənuə. 17 Nya lə ənətətə eto kəlɛkəkəte eto bunyə əsuə, nnyə batɔmli bamə ku mba nsi lə mə əsuə. Bakpɛ lɛkɔɛsibi eto bitu eti awu nya nle buyandɛ fe ute eto lɛsɛbi sɛka ku safir eto leba eto diyəndɛbi ku ətsyuə lɛsɛ fe dikusɛmfɔ eto kasiakɔ sɛka. Batɔmli bamə eto esi eyifo fe tsyata eto disí sɛka, nya ute kuyuə ku ute ku etenkli eto aba nle bɔɓɔ ketsyiko lə mə nnyɛ. 18 Nya kanyinyənyə eto akpa ətsyɛ nyamfo, ini ute, kuyuə ku ute eto leba nə ditsyi lə batɔmli bamfo eto nnyɛ lelo kawunsíə eto betidi eto lekpa tsyáfə kenke. 19 Batɔmli eto əsuəale nyamfo ábɔ itsyi lə mə nnyɛ ku mə kəkə əsuə. Nya mə kəkə eyifo fe bawa ku esi nnya beefi keyifo betidi asafimfi.

20 Betidi fɛfɛ ba kenke dímenkpe ɛyɛ lə kanyi kamə əsuə, ménsinklɛ lə asa nnya mə kosatɛ dífi ani bɛyífo eto busumu kama. Bénsinkli lə awɔnɔ

bua, sika sia ku sika flubia, bitu sia, abambi ku eyi nnya báwoe, nnya lænnnyə, laanyə nye laannə eto busumu kama. ²¹ Bántsyi bawuninsə læ mə betidilolo, asabotokano, səsənədi ku mə kuyu əsuə.

10

Onanto Eto Ɔtənkpe Lə Kukue Kəkə Kutsyuə.

¹ Nnya kamaa, nnyə Onanto eto Ɔtənkpe kplə utsyuə wə leyifə utsyi kato úbə kasə. Okpe læ difule əsuə nya kələsensə letsyilama wə læ disi. Wə ənəmi læ buyənde fe kofe seka nya wə akpa nte fe ute eto ala nnya řyə kasə. ² Ɖlə kukue kəkə kutsyuə ko básini læ kəni. Úfi wə kodianikpa útəkə læ lekpo əsuə, nya úfi wə kəmənikpa útəkə læ kasə əsuə. ³ Mfo nya óto Ɖkə bembembe fe tsyata seka. Nya se ófā nkoo, bánə bukumi sekuanse eto okue kato. ⁴ Lefe nə mínə bukumi bomfoo, nla læ nwəni asa nnya mínə ntsyə. Fəe nno Ɖkə utsyuə wə ləbə utsyi kato leteyi nkə, “Ti akulasa nnya bukumi sekuanse siamə leteyi ətsyə, manwəni nnya ətsyə.”

⁵ Ete mínə Onanto eto Ɖtənkpe wə nnyə læ kasə ku lekpo əsuə lébesə wə kodiani kato. ⁶ Nya óka ntamu læ Onanto wə nsi nkpə lefe saa, wə diyifo kato ku nnya nkpe kasə mfo ku asa nnya nkpe læ ke, lekpo ku asa nnya nkpe læ ni eto diyə əsuə óteyi nkə, “Lefe biasəbiasə saa ensibə. ⁷ Nya læ Ɖtənkpe kuansele əmə efe wə kakpatsyaku koo, ete Onanto eto ketsyue kulakula ka bábe letsya bətə wə bənyeləkətidi ba ni wə beyifyifo ebubə itə.”

⁸ Lə nnya kamaa, Ɖkə wə ditsyi kato dídinko mə etiki esi óteyi mə nkə, “Su afo kukue kəkə ko básini bətsyə nkpe læ Onanto eto Ɖtənkpe wə nnyə læ lekpo ku kasə əsuə eto kəni.”

⁹ Mfó nya mínə Ɖtənkpe əmə Ɖfə nya mínəteyi wə minkə ufi kukue kəkə kome utə mə. Ɖteyi mə nkə, “Fo læ ayimi ko. Kəkke kalo læ fə kafo, fəe læ kənye kəkke kamini fe bablə seka.”

¹⁰ Mmfo kukue kəkə komə læ wə kəni, nya míyimi ko, nya kəkə kamuni fe bablə læ mə kənye. Fəe lefe nə mímmi ko mínlosə, kəkə kalo læ mə kafo kəmiə. ¹¹ Lə nnya kamaa, Ɖtənkpe əmə áteyi mə nkə, “Ele bə esi abe Onanto eto Ditiki Səe nəmə letsya ətə ese kpə, betidi kpə, bele bele ku baka kpə.”

11

Onanto Itə Bənyeləkətidi Inuə Ɖsuəale.

¹ Nyamfo eto kamaa, Onanto éfi uyi wə lele nwə beefi kesusu asa utə mə. Nya óteyi mə nkə, “Su esusu mə kedikətəko ku leba nə əsuə bətə kedi ku læ akla betidi ba nle busumu læ kedikətəko mfó. ² Fəe mensusu diyə nəmə eto lekpa, itsyise béfi mfo bətə mba lenni Yudafə. Mə læəbə botaka kənyə læ umə kənke əmə əsuə itə afa fosi ana afa ənuə. ³ Mootsyese mə badansie inuə ba ləkke læ nkumfia əsuə babé mə Ditiki Səe nəmə letsya itə eyi kəkpi alofa ənuə awosi akua (1,260) nyamfó.”

⁴ Bənyeləkətidi inuə bamfo ni nnuəbi eto eyi ənuə ku kakandiyi inuə nnya řyə læ kawunsie eto Onamute eto ənəmi nə. ⁵ Lə utsyuə ala nkə weeyifo mə kabuaa, ute aabo ketsyi læ mə nnyə katsyləə mə. Nyaso utidi wə ke laala nkə weeyifo mə kabuaa, kusu komfo əsuə bəoye balo wə nə. ⁶ Bakpe əsuəale baafo Ɖsəmi kusu buti bə woanni lefe nə banle Onanto eto Ditiki Səe nəmə letsya bobə. Bakpe əsuəale tsya læ etubiə kənke əsuə

nya bootə bə ntu bomə fiani kɔɔ. Bakpe əsuəale tsya bə kanyinyənyə ate ate bə lə kawunsiə kenke əsuə lə lefe nə kee baala əsuə.

⁷ Lefe nə ke babé Onanto eto Ditiki Sɛɛ nəmə letsya balosəə, ubutubuki kplɛ wə lɛbɔ utsyi lə dikpembia kplɛ nəmə ubəə, ebɔkprɔnko mə utəkə mə kato olo mə. ⁸ Mə əsuə eto sinə kpenkpe siamə ebolabelə obia lə umənkplɛ əmə bətəkə diye kulakula bə Egipte nye Sodom eto obia. Mfo básɔ mə Onamute lə uyikabie əsuə nɛ. ⁹ Lə eyi ətsyɛ ku kutsyɛ əsuəə, betidi ebutsyi ese saa ese, nɛ saa nɛ, bele tɛyitɛyi saa beletɛyitɛyi ku kawunsiə eto betidi ba tā bəbə babe mə bakɔ nya bəmbɔtɔnɔ bə bebikə mə. ¹⁰ Nya kaawunsiə eto betidi ebunyə disuəyua lə betidi inuə bamfo eto ukpe eso. Booto keyudu, bətə bətsyua əsa, itsyise Onanto eto bənyeləkətidi inuə bamfo ekpe esoo, lə kanyi kɔ kə bənə baboko betidi əsuə eso.

¹¹ Lə eyi ətsyɛ ku kutsyɛ kama, ufiebi wə ləətə nkrə ditsyi Onanto ɔflo əbə údufə lə mə nya bātaka bənyə bəbə nkrə! Sikpi əmuə mba kenke dinyə mə tinti. ¹² Nnya kamaa, bənyeləkətidi inuə bamə áno ɔkɔɛ utsyua wə lɛbɔ útsyi kato wə letɛyi mə nkə, “Bibə kato mfo!” Kase mə balo nýə banle mə bobee, bédufə lə lesɔmiloku əsuə nya ditsyi mə disuko kato.

¹³ Lə lefe nəmfó əsuə tututuu, kasɔ étinkə kekleke nya umə eto lekrafosile léba lékpo kasɔ muɛmuɛmuɛ, nya betidi akpi akuanse díkpe. Sikpi əmuə betidi fɛfɛ bamə nya bátɛsə Onanto wə nkpe kato eto diye!

¹⁴ Kanyinyənyə nuəfə ébubəkəfə, fɛɛ kətsyɛfə teke kama ɛɛ bubə kitikpo.

Béfe Kakpatsyaku Kuansele.

¹⁵ Lə nnya kamaa, Onanto eto ɔtɔnkpe kuansele éfe wə kakpatsyaku, nya míno kakɔɛ bəmbembé lə kato ka nɛ bətɛyi nkə, “Kawunsiə kamfo eto sekakedikɔ áfiani Boanto Onanto ku Wə Nwə Bákpo Jhile Bətsyə eto kale, nya wuudi seka idu manlo isu manlo!”

¹⁶ Mfó əmə nya beninə fosi ənuə ena ba nsi lə Onanto eto ənəmi lə mə akankpɔmɛ əsuə lékpo kasɔ bəfusə ənəmi nya bátɛsə Onanto ¹⁷ banle bətɛyi bənkə,

“Bonamute wə ni əsuəalenyə kenke, wə nkpe nya ɔkɛ!

Bɔasɔ fə ani,
itsyise éfi fə əsuəale kplɛ nyamə
nya fétsyiko seka budi.

¹⁸ Kafo ányi betidi ba dímamfo fə bánɔ.

Lefe nə ele bə ləkə fə lɛblɔfi ate eboyo.

Lefe nə ele bə bakprɔnko bekpenkpe lekpo eboyo.

Lefe nəmə eboyo bə lə afo fə bənyeləkətidi ba ni fə beyifoyifo, bamə kayo sɛɛ,

ku fə betidi kenke ba nkpe dibu itə fə,
bakplɛnyə ku betidi wuewue ta kenke.

Nya lefe eboyo bə lə atsyɔlɔsə betidi bua ba lélo fə betidi lə kawunsiə.”

¹⁹ Básini Onanto eto kedikətəkɔ kenke ka kato, nya mínyə kənyeklekle eto lelaka nəmə mfó. Nya difule léto ɔsi dinyə ute ku kudu kplɛ. Kato ékumi nya kasɔ díntinkə nya etubankli kplɛ kɔ lélo.

1 Mfo nya ayanisa ətsyuə dıləkə əsuə éte lə difule əsuə. Usio utsyuə wə nkpe awu nnya nte fe kofe seka, dıləkə əsuə óte. Ómankli kofande uńyə nya lekankpakpa nə béfi lefo befandebi binuə béyifo nti wə lə disi. 2 Usio əmə lə kafo. Kafo kamə lə wə bunə, nya se kafo nle wə bunə esoo, úkafa bembembe. 3 Ekpinsa bamba esi ebə lə difule bio! Owa kplə wə nkpe sikpi, læse, nkpe esi akuanse ku akpə lefosi, nya wə disi saa ntsyi lekankpakpa tsya ləbə. 4 Úfi wə uke únə befandebi eto lekpa tsyfə utsyiko difule nəmə əsuə kato ókpo lə kaso əsuə. Nnya kamaa, ótaka uńyə lə usio əmə eto setə nkə lə ole ubi əmə koo, lə umuə wə ómini. 5 Nya usio əmə léle osaibi, wə luudi seka lə kawunsia kenke əsuə, ku situ eto oka eto uyi. Fəe Onanto eto Ləwəno étsyi ubi əmə údunko mlə úsuko Onanto ku wə lekankpomə nəmə oflo. 6 Usio əmə étsyetsyi úsu mfim nti kaka Onanto ləbə kəsiəkə utsyə wə, kaka bəclə wə ola itə eyi kəkpi kəni eyi alofa ənuə eyi fosiakua (1,260).

7 Mfo nya lema dıbə lə kato. Nya Onanto eto ətənkpe ninə kenke wə baakpo Mikael letənkə Onanto eto batənkpe bətaka lema lə owa kplə ku wə batənkpe bamə əsuə nya batsyaka lema. 8 Bətəkə owa kplə ku wə batənkpe bamə kato, nya bénsitə wə ku wə batənkpe bamə kusu bə bəsiə lə kato mfó bio. 9 Bála owa kplə əmə bələkə lə kato mfó. Wə ni owa koko kplə əmə baakpo olo əmə nye Obonsam nə, wə læwə kawunsia kenke okpe nə. Nya bála wə ku wə batənkpe kenke bətsyese kaso mfo.

10 Nyamfo eto kamaa, nya mínə əkəe kplə utsyuə lə kato nle bətəyi nkə, “Məməə, Onanto eto bəfokətə utidi ebubə!

Onanto eto əsuəale ku sekadidi ebubə.

Wuuləkə wə Nwə Onanto Lékpə Əhile Utsyə eto əsuəale ote.

İtsyise bələkə nwə dıkala bo bayimi kənyə ketsyie ku kakəmi kətə Onanto bəto bəkpe itsyi kato.

11 Bətəkə wə kato eyə lə
Lesamubi nəmə eto kətə
ku əkukualetiki nnya əsuə bəbe letsya.

İtsyise bətəno faa bə bookpe
nya béfi mə nkpe bətə fe keditətə seka.

12 Nyaso binyə disuəyuə
mimba nkpe kato mfo!

Fəe məətə kaso ku lekpo mbəbəe!

İtsyise Obonsam áyifə úbə mi oflo ku ləbləfi.

İtsyise uyi nkə lefe səke hə dibu itə wə.”

13 Se owa kplə əmə dınyə utsyə lekpo nkə bála wə bəto bakpe lə kaso mfóo, óti usio wə léle osaibi əmə kama. 14 Nya béfi kəlikpo eto mbaba kplə nuə bətə wə lə ufunini usu kaka wəəkə lə mfiminti kaka bəclə wə ola itə alə ətsyə ku kutsyə bə lə əkə ofe lə owa kplə əmə eto ani. 15 Lə nnya kamaa, owa kplə əmə ala ntu kpenkpenkpe ntsyuə bə lə bəbədi fe ketu kplə busu butsyi usio əmə budunko. 16 Fəe kaso áfo kətə usio əmə nya kəminli kənyə kəmini ntu boə kenke owa kplə əmə léla. 17 Ete owa kplə əmə dınyə əkə kekkele ókpe usio əmə, nya údu úsu nkə weesu əkponko usio əmə eto beflufu ba díbu ba leetsyue Onanto eto etiki koto nya bəfo əkukuale wə bələkə bate mə lə Yesu əsuə bəno. 18 Nya owa kplə əmə dınyə lə lekpo kənyə mfó.

13

Yohanes Inyā Bebutubuki Bua Inuā.

¹ Nyamfo eto kamaa, nnyā ubutubuki utsyuā nle bōbō ketsyi lekpo kāmīā. Okpe esi akuanse ku aakpe lefosi. Lēekpe saa tsyi lekankprakpa. Nya bāwōni mbusiotiki nnya rīyā lā Onanto əsuā bətəkā lā wā disī saa əsuā. ² Ubutubuki əmā ale ɔkplele, nya wā akpa te fe ukiti eto ale, nya wā kenye te fe tsyata eto kale. Owa kplē əmā ēfi wā kosate eto əsuāale, wā lekankpome ku wā sekadidi eto əsuāale kplē nyamā útā ubuki əmfō. ³ Ubutubuki əmā eto disī lōni te fenkā léfo dikpemfabe kekleke ditsyuā, fēē lefabe nēmā ébukpe. Nyamfo éyifo kawunsīā eto betidi kenke naa, nya bətəkāko ubutubuki əmā kama. ⁴ Betidi ésumu owa kplē əmā, itsyise kúfi ko əsuāale kútā ubutubuki əmfō. Bémusu ubuki əmā bātēyi bānkā, “Owoe nte fe ubutubuki əmfō? Nya owoe lofo wā bōkpronko?”

⁵ Bətā ubutubuki əmā əsuāale údi emutiki nya lā Onanto əsuā, nya ditā únyā əsuāale itā afa fosi ana afa ənuā. ⁶ Útsyiko Onanto eto diye, wā kasiāko ku betidi ba kenke nsi lā wā oflo kato bukudi. ⁷ Bətā wā kusu bā ɔkpronko Onanto eto betidi lā utākā mē kato, nya besi bətā wā əsuāale lā ese saa ese, betidi saa betidi, bele saa bele ku kafo saa kafo əsuā. ⁸ Nya betidi bā kenke nsi lā kasō mfo ebusumu wā enso betidi bā hā eto aye bāwōni fē bēyifo kawunsīā bākpe lā nkprē eto kukue ko ni Lesamubi nā bālo eto bale.

⁹ Nwā ato nkpee, lā ɔnɔ.

¹⁰ Utidi wā ele bā bəmua,
boomuā wā.

Nya nwā tsya ele bā balo ku lesiabi tsyaa,
ele bā balo wā nko.

Nyamfo esoo, mi Onanto eto betidi, ele bā birīyā kekleke lā kanyinyənyə əsuā nya lā bidi ɔnkualē bitā wā.

¹¹ Mfo minsi minyā ubutubuki bua bamba wā lēbō utsyi kasō. Ukā aakpe ənuā lā disī fe lekposubi eto ale, fēē údi etiki fe owa kplē əmā seka.

¹² Ófo əsuāale kplē nnya nkpe wā utsyiko lā utute əmā oflo, nya úyifo nnya keyifo lā wā ənāmi. Útā nkā betidi bā nsi kasō mfo ku ke betidi kenke lā besumu ubutubuki bua tute əmā wā bətəkā dikpemfabe kekleke fē dikēkrā. ¹³ Ubutubuki nuəfā əmfō éyifo ayanisa kplē. Útā ute kulaa tsya ábō utsyi kato úbā kasō lā betidi bā kenke eto ənāmi.

¹⁴ Ōwē betidi bā kenke nsi lā kasō lā ayanisa nnya bətā wā kusu bā uyifo lā ubutubuki tute eto ənāmi eso. Ubuki əmā átēyi kawunsīā eto betidi nkā bato ubutubuki bua wā eto disī bətəkā lefabe ku lesiabi fē ɔkē nkprē eto ditsyābi lā befi bakpe wā dibu. ¹⁵ Bətā bā ubutubuki bua nuəfā əmā nkpe əsuāale mfo, wōnɔ nkprē okpo lā ubukitonto tute əmā əsuā bā lē ofo etiki budi nya lā utā lē balo betidi bā kenke lembusumu wā.

¹⁶ Ubutubuki əmā ətā nkā bətəkā betidi bā kenke, betidi wuewue ku beninā, batabinyā ku bakombo, ndomufō ku mba nsi lā mē əsuā əsuā leba lā mē kodianī lee lā mē nto. ¹⁷ Kuutsyuā saa embofo lesa bote lee oya lā bəntākā wā leba nēmfo, ini ubutubuki bua əmā eto diye nye leklabi nā nyā itā wā diye.

¹⁸ Ditiki nēmfo ato itā kobetete. Utsyuā saa wā laanɔ asa kasō bu ubutubuki bua eto leklabi nēmfo obe. Itsyise leklambi nēmfo rīyā ditā utidi eto diye. Ni leklabi ni alofa akua awosi akua akua (666).

14

Yohanes İnyə Lesamubi Ku Wə Betidi.

¹ Nyamfo eto kamaa, nnyə Lesamubi nəmə se dinyə lə Sion eto kətini əsua. Nnyə betidi akpi kolofa awosi ana ana (144,000) ba eto nto bawəni wə diye ku wə Anto əmə eto diye bətəkə, nya bənyə wə lə akə. ² Ete minə əkə etsyuə wə ditsyi kato fe ntu bo nle boto lə ketsyue kplə nye ofamfa seka bembembe. Əkə wə minə esi ole fe betidi nle kasanku bəso. ³ Betidi akpi kolofa awosi ana ana bəmə nyə lə lekankpome nəmə əflo, asa ana nya nsi nkrə ku beninə bəmə. Bale kusə fəfə ko mə hā lekase busə. Lə betidi kenke ntii, mə hā ni mba dinyə bofo ne. ⁴ Mə ni basani ba lələ mə əsua kenke betsyiko lə səsənədi əsua. Mə ni mba dītəkəko Lesamubi nəmə kaka ke lentə. Mə disi bəfo kayo ne lə betidi nti nya mə ni betidi tute ba befi bətə Onanto ku Lesamubi nəmə ne. ⁵ Banteyi tə sidia bənyə, nya bənyə tə kabua saa lə mə əsua bənyə.

Yohanes İnyə Kato Eto Batənkpe Itsyə Bətsyua.

⁶ Nyamfo eto kamaa, nnyə Onanto eto ətənkpe bamba etsyuə wə nle bufunini kabe kato fanlofanlo ku nkrə manlo eto Ditiki Səe nəmə itə betidi ba nkpe kasə eto lekpace saa, ese saa, bele saa ku nsə saa nsə. ⁷ Ófá ətəyi nkə, “Bibu Onanto lə bətəsə wə səkplə siamə! Itsyise lefe éboyo bə okpronko kawunsia kenke lekpo. Bisumu wəə diyifo kato ku kasə, lekpo ku ntu bo laayifə saa eto okle!”

⁸ Onato eto ətənkpe nuəfə ətəkəko utute nya ənlə bətəyi nkə, “Oba o-o! Babilonia wə lefo diye əmə aba sitinti! Útə betidi kenke ba dīkpe nte eye lə mə səsənədidi eto lebuə əsua əkrə nte fe bunə bənə mu bəkrə!”

⁹ Onanto eto ətənkpe tsyafə ətəkəko betute inuə kama nya ənlə bofa bembembe katəyi nkə, “Utsyuə saa ke lusumu ubutubuki əmə ku wə awesa nyamə nya utə bətəkə leba lə wə kato nye lə we kəni, ¹⁰ ebunə Onanto eto lebləfi ku wə lefonyi kekkele nəmə fe nte bo nkpe ale lekəbetə nə bəfi bəkpo lə wə lebləfi əsua! Boofi ute ku ute eto leba bətəkə mba diyifo nyamfo bənyə kanyi lə Onanto eto batənkpe kenke ku Lesamubi nəmə eto ənəmi. ¹¹ Ute wə nle mə botonsə eto kuyuə ko nle bəbə ketsyi lə kanyinyənyə kame əsua ebukabe kato idu manlo isu manlo. Nya lefe saa, ketsye ku kakəmi, betidi ba dísumu ubutubuki əmə ku we awesa ku mba əsua wə diye eto leba ntəkə embəke diyuə kulefe.

¹² “Nyamfo lə bote nkə mba ni Onanto eto betidi nya beetsyue Onanto eto etiki koto nya bəfo Yesu banə, nyə kekkele lə mə kanyinyənyə əsua.”

¹³ Nya minə əkə etsyuə kato ənlə bətəyi nkə, “Wəni nyamfo ətsyə bə idu məmə entə, bəkpo betidi ba diyifo bani ku Bonamute fe bəkpe atsyə!” Nya Ləwəncə nəmə lefo lə nnyə əsua nkə, “Ee, bootsyə ənwə lə mə nyifo əsua. Nya boonyə mə kayofofə.”

Kawunsia Eto Bekuənke Eto Lefodife Eboyo.

¹⁴ Nnyə kamaa, nnyə asəmiloku flubia ətsyua, nnyə əsua lele utidi eto ditsyəbi nsi. Úti sika eto lekankprakpa lə disi nya ənlə səyikpəbe sia nkpe kobe lə kəni. ¹⁵ Mfə nya ətənkpe bamba etsyuə lebo etsyi lə Disumuyo nəmə kafo nya ófá bembembe ətəsyese nwə nsi lə asəmiloku nyamə əsua ətəyi nkə, “Bike biamə lefodife éboyo, nyaso fi fə səyikpəbe lə afodi bidike biamə itsyise kasə eto bidike biamə eboyo lefodife!” ¹⁶ Nya nwa

nsi læ læsɔmiloku nɛmɛ ɛsuɛ læwunya wɛ sɛyikpɛbe siamɛ ofia nya ɔfodi kawunsɛ eto bekuenke biamɛ kenke.

¹⁷ Nnya kama, nnyɛ Onanto eto ɔtɔnkpe bamba wɛ læbɔ utsyi Onanto eto kedikɛtɛkɔ, nya wɛ tsya nɛ sɛyikpɛbe sia nkpe kobe.

¹⁸ Nya Onanto eto ɔtɔnkpe bamba tsya wɛ nsi læ ute eto kenye, læbɔ utsyi kedikɛtɛkɔ eto leba mfɔ ɔbɛ. ɔtɔnkpe ɛmfɔ ɛfɛ ku ɔkɔɛ bembembe ɔteyi ɔtɔnkpe wɛ nɛ sɛyikpɛbe nkɛ, “Fi fɛ sɛyikpɛbe sia nkpe kobe læ ale nte eto eyibibi nnya nkpe læ kawunsɛ eto ɔkpɔ ɛmɛ kafo, itsyise eyibibi nyamɛ ebobe itɛ bɔle.”

¹⁹ Nyaso Onanto eto ɔtɔnkpe ɛmɛ awunya wɛ sɛyikpɛbe siamɛ ofia nya ɔle ebibi nyamɛ læ kawunsɛ kenke ɔkpɔ læ kaka bɛɛkɛ eyibibi eto ntu kakpɔ ka ni Onanto eto læbɔfi kpɛ nɛmɛ ɛsuɛ. ²⁰ Nya bɛkɛ eyibibi nyamɛ læ kaka ɛsuɛ beeke eyibibi eto ntu kakpɔ ɛmɛ læ umɛmfɔ, nya kɔtɔ læbɔ kɔbɔdi fe esunkpɔ lofa ɛnu sɔɔ læ dikulɛbi ɛsuɛ nya kotsyo tsya fe akpa ano.

15

Onanto Eto Batɔnkpe Bɛtsyuɛ ɛnɛ Kanyinyɛnyɛ Fɛfɛ Bɛboko.

¹ Nyamfo eto kamaa, nsi nnyɛ ɛnyɛsa kpɛ bamba kato nnya diyifo ɛnyɛsa nnya lækɛ ale. Nnyɛ Onanto eto batɔnkpe ekuanse ba lækɔbe kanyinyɛnyɛ akuanse fɛfɛ banɛ, itsyise nnya dilɛkɛ Onanto eto læbɔfi fɛfɛ ɛte nɛ.

² Nya minyɛ lesa nɛ nte fe ahuhɔɛ eto lekpo nnya letsyaka ku nte wɛ læsɛ hee. Nnyɛ betidi ba tsya dilɛkɛ ubutubuki bua ɛmɛ ku wɛ asawenwe nyamɛ ku nwɛ eto diyee, aklansa dilɛkɛ ɛte. Bɛnyɛ læ ahuhɔɛ eto lekpo nɛmɛ nya banɛ kasanku ka Onanto ditɛ mɛ. ³ Nya banɛ Moses, Onanto eto uyifoyifo ku Lesamubi nɛmɛ eto kusɛ busɛ katɛyi bɛnkɛ,

“Bonamute Onanto, ɛsuɛalenyɛ Kenke,
ntsyɛ fɛ eyifosa læmɔ iyifo yanii mmɛ!
ɛsɛ nnya kenke eto Oka,

nya fɛ asayifoyifo læfɔ nya fɛ etiki diyifo ɔnukualɛ.

⁴ Owɛ loofɔ buɛnyɛ fɛ læ ɛnɛmi nya wɛmbote fɛ sikpi, O Bonamute,
nya wɛmbufi atɛsɛ utɛ fɛ dinye?

Itsyise fɛ hɛ diyifo kenke,

nya kawunsɛ eto betidi kenke luubɛ bɛtɛ fɛ dibu.

Itsyise bɛlɛkɛ fɛ asase yifoyifo bate utsyuɛ saa ɛnyɛ.”

⁵ Lɛ nyamfo eto kamaa, nnyɛ se Kedikɛtɛkɔ læ kato ku kaka ni Kakenkɛkɔ Kenke læ mfɔ læsini nte. ⁶ Nya Onanto eto batɔnkpe ekuanse ba nɛ kanyinyɛnyɛ akuanse nyamɛ læbɔ bɛtsyi læ Disumuyo nɛmɛ. Bakpɛ awɛ flubia nya nɛ buyɛnde nya bɛfi sika sia eto kekue bɛkɛ mɛ akɔɛsi. ⁷ Mfo nya asa ana nyamɛ nsi nkpɛ eto ɔni difi sika sia eto ekplibi akuanse nnya diyi ku Onanto wɛ nsi nkpɛ manlo manlo eto læbɔfi ɔtɛ batɔnkpe ekuanse bamɛ. ⁸ Nya kuyɛ kɔ læbɔ kutsyi læ Onanto eto diyɛnde ku ɛsuɛale nyamɛ diyi Disumuyo nɛmɛ kenke, nya kuutsyuɛ saa mamfo Disumuyo nɛmɛ budufɛ ese lefe nɛ ɛfɛmbi akuanse nya batɔnkpe ekuanse bamɛ læbokodibɛ ɛfe.

16

Bawuninsɛ Onanto Eto Lɛbɔfi Eto ɛkpɛ Ekuanse Nyamɛ Bɛkpɔ Lɛ Kawunsɛ.

1 Mfó mínɔ ɔkɔɛ bembembe utsyuə lɛbɔ utsyi Disumuyo nɛ batɔnkpe ekuanse bamə nɛ bɔtɛyi nkə, “Bisu bɛwuninsə Onanto eto lɛblɔfi eto ɛkpe ekuanse nyamə bekpɔ lə kawunsiə əsuə!”

2 Onanto eto ɔtɔnkpe tutɛ əmə esu ɔwuninsə wə ɔkpe əmə okpɔ lə kawunsiə əsuə. Nyamfo ətə bə afabe nya nkpe kɛnyɛ ale, leefi, abɔ ekpɔ lə mba ubutubuki əmə eto leba ntəkə ku mba disumu wə awenwesa.

3 Nya ɔtɔnkpe nuəfə lɛwuninsə wə ɔkpe ókpɔ lə lekpɔ əsuə, nya ntu bomə letsyi bɔwuninsə bofiani fe betidi kpenkpe eto kɔtɔ seka, itə bə asa nnya nkpe nkpə lə lekpɔ nəmə kenke ekpe.

4 Nya ɔtɔnkpe tsyəfə lɛwuninsə wə ɔkpe ókpɔ lə ntu ku etubiə kenke əsuə nya nyamble léfiani kɔtɔ. 5 Mfo mínɔ se ɔtɔnkpe wə laabe ntu letɛyi nkə,

“O ɔkenkenyə, fə nsi nkpə idu taa kokolefe ke,
fə akpokponkpo kenke aayɛ lə kusu tsyɔntsyɔ əsuə lo!

6 Betidi bamfo ákpɔ fə betidi ku fə bənyɛləkətidi eto kɔtɔ kasɔ.

Nyaso fətə mə kɔtɔ fə bənə nɛ.

Kotonənə komfo ənyə kutə mə tinti!”

7 Mfo mínɔ ɔkɔɛ lɛbɔ utsyi Onanto eto kedikətəkɔ eto leba əsuə nɛ bɔtɛyi nkə, “Bonamute Onanto, Ɖsuəalenyə Kenke! Fə lekpokponkpo yɛ lə kɔtsyɔntsyɔsu ku lə ɔnukuale əsuə.”

8 Nyamfo eto kamaa, Onanto eto ɔtɔnkpe nale áwuninsə nnya nkpe lə wə ɔkpe əsuə ókpɔ lə kofe eto ənəmi əsuə nya Onanto dítə kɔ əsuəale nkə ɔtonsə betidi ku kɔ utefofo. 9 Ute eto əsuəale átonsə mə nya békudi Onanto eto diyɛ. Onanto kpé əsuəale lə kanyi kamfo əsuə, fɛɛ báni bə bəmbɔtsyi bawuninsə lə mə abua əsuə batɛsɛ wə sɛkplɛ.

10 Ɖtɔnkpe nɔndɛ əmə áwuninsə nnya nkpe lə wə ɔkpe mə əsuə ókpɔ lə ubutubuki bua əmə eto lekankpomɛ əsuə. Kale kɔ léna lə ubutubuki əmə eto sekakedikɔ kenke nya betidi leyimi anyi lə kanyi ka banlɛ bunyə eso.

11 Nya betidi bamə dikudi Onanto wə nkpe kato lə kanyi ka banlɛ bunyə lə afabe nyamə eso. Tsyaa, báni bə bəmbɔtsyi bawuninsə lə mə abua əsuə.

12 Nyamfo eto kamaa, Onanto eto ɔtɔnkpe kuandɛ əmə áwuninsə asa nnya nkpe lə wə ɔkpe əsuə ókpɔ lə Ketukplɛ Frate əsuə. Ketu kamə ákpi kətə baka ba ditsyi kofekatokɔ kusu lə bayɛ bafe. 13 Mfó nya minyə awɔnɔ bua ətsyə nnya nte fe asasa lɛbɔ itsyi lə owa kplɛ əmə, ubutubuki bua əmə ku bidiabidia eto unyɛləkətidi əmə eto nnyɛ.

14 Beyifo awɔnɔ bua nnya leeyifo ayanisa. Awɔnɔ bua ətsyə nyamfo leesu kakpadi kawunsiə eto baka kakɔ itə lema bɔkpɔ lə Boanto Onato, Ɖsuəalenyə Kenke əmə, eto Diyi Kplɛ nəmə əsuə.

15 “Bɛnɔ! Muubə fe uyu seka! Disuəyuə itə nwə luutəkə ənə nya umuə əsuə utsyə ku wə awu bikelele wəmbɔyɛ leyaleya okpe wə əsuə kofani lə betidi nti.”

16 Mfó nya awɔnɔ bua nyamə lékpa baka bamə bətsyə lə kaka baakpɔ Armagedon lə Hebri eto sele əsuə.

17 Nya Onanto eto ɔtɔnkpe kuansele əmə lɛwuninsə nya nkpe lə wə ɔkpe əmə kafo okpɔ lə difule əsuə. Ete ɔkɔɛ kplɛ utsyuə lɛbɔ utsyi lə lekankpomɛ nə nte lə Disumuyo nəmə nɛ bɔtɛyi nkə, “Elo o-o!”

18 Mfóo, difule kɔ ditsyiko ɔsi boto, kafa kekumi nya kasɔ ditinkə kekleke. Kasɔ butinkə kamfo eto okle nəmbə tɔ kənyə idu lə kawunsiə eto kasɔ ketsyikokɔ. 19 Umənkplɛ əmə ába lə akpa ətsyə, nya esɛ esɛ eto kəmənkplɛ léba. Onanto ákloma Babilonia kplɛ nya utə únə nte útsyiko lə wə lɛkɔbɛ nəmə kafo wə lɛblɔfi nəmə eto nte. 20 Nsɔ bo ntu letsyilama kenke ánya

vi, nya atini kenke tsya lénya. ²¹ Etubankli kple kple fe nkedibo awosi ano seka áni itsyi kato ibə éble betidi. Mə dikudi Onanto eyé lə etubankli nyamə eto kenye ale əme eso.

17

Onanto Ebunə Ɔsonodi Ninə Kenke Koto.

¹ Mfo batonkpe ekuanse bamə eto ɔni wə nle kakpɛ ekuanse dibə ɔteyi mɛ nkə, “Bə lə nte fə kase boonə ɔsonodi koto. Uyifo umənkple wə bato bənyənsə lə ntu bədidodi kpɛ ɔflo. ² Nya kawunsiə eto baka laa labe ko wə fə kase utsyuə leesu ɔsonodi ɔflo, nya kawunsiə eto betidi eto le bua buuyifo te fe kase bəəə nte kekpe seka.”

³ Lɛwɔnɔ nəmə əsiə lə mɛ əsuə nya ɔtonkpe əmə lékpa mɛ úsu ko mfiminti. Mfó minyə usio utsyuə nsi lə ubutubuki sia utsyuə wə aye nya báwɔni bətəkə lə ubuki əmə əsuə kenke diyifo aka itə Onanto. Ubuki əmə kpe esi akuanse ku akpɛ lefosi. ⁴ Usio əmə kpe awu nya diyifo tūū asiasia kprakpa akpa nya balokosə wə ku sika sia ku aba ku atsyabi nya lefo koya nya ɔnlɛ sika sia eto kɔpo lə kɔni ko diyi ku asa nnya laano bobɛ ku asinsa únyə utsyiko lə wə sɛsonodidi əsuə. ⁵ Bawɔni lekulaye bətəkə lə wə kato nə eto kasɔ ni bənkə

Umənkple Babilonia,
Ɔsonodi kenke eto ambe
ku asa nnya beekisi lə kawunsiə eto ambe.

⁶ Nya minyə usio əmə mfo wə dikpə nte ku Onanto eto betidi eto kɔto ko únə ku mba bálo eto kɔto itsyise bətəkəko Yesu kama eso. Se minyə wəə, iyifo mə yanii tinti. ⁷ Mfo nya ɔtonkpe əmə lɛtɔmɛ nkə, “Beso iyifo fə yanii mə? Muuləkə akulasa nya nkpe lə usio əmfɔ ku ubutubuki esi akuanse ku aakpɛ lefo wə əsuə unsi nte fə. ⁸ Ubutubuki əmfɔ ébusiə nkpə únyə, fɛɛ unsi. Ola nkə eni lə ɔbo utsyi lə ukpe eto dibia kple nəmə kafo udu, nya lə bətsylɔsə wə. Betidi ba disia lə kawunsiə ba eto aye báwɔni bakpɛ lə nkpə eto kukue fɛ Onanto diyifo kawunsiə, yuuyifo mə naa lə bənyə ubutubuki əmə. Itsyise úsiə nkpə únyəə, fɛ unsibə, nya usi wuubə bio.

⁹ “Nyamfo ahiá itə kobe ku kasɔnɔ. Esi akuanse nyamə únyə itə atini akuanse nya əsuə usio əmə ləəsiə. Beyifo baka ekuanse tsya. ¹⁰ Baka eno bamə ébusiə nkpə bənyə, ɔni si lə lekpome, nya ɔfɛfɛ məmbə tɔ. Lə ubəə, lefe kliminti hā ete wuusia. ¹¹ Nya ubutubuki wə disia nkpə ibə efe fɛ unsisii, wə kosate eyifo oka flamflale wə ni ekuanse bamə eto ɔni wə bantɔo katsylɔsəko.

¹² “Aakpɛ lefosi nya fənyəə, eyifo baka lefosi ba eto sekadidi fe dimanyo tɔ. Fɛɛ bootə mə kusu bedi seka itə lebombosɔso lɔni ku ubutubuki əmə. ¹³ Nsusu bɔni ete nkpe baka lefosi bamə, nya boofi mə əsuəale ku mə kənyɛbusiə bətə ubutubuki əmə. ¹⁴ Bɔɔkprɔnko Lesamubi nəmə ku wə betidi ba bákpadɪ, ba uləkə, mba léfo wə banɔ ntəkəko wə, ebutəkə mə kato, itsyise wə ni banamute eto Onamute, ku baka eto oka.”

¹⁵ Ɔtonkpe əmə tsya ateyi mɛ nkə, “Ntu bo fənyə bo əsuə ɔtsyeto əmə nsi, eyifo ese ese, betidi betidi, nle nle ku bele bele. ¹⁶ Aakpɛ lefosi nyamə fənyə ku ubutubuki əmə, ebukisi otsyetonnyə əmə. Bɔɔlɛ lesa saa nə nte wə bafo, usiə leyaleya. Bɔɔyimi wə əsuə eto sinə nya bootonsə sinə sia dibu ku ute. ¹⁷ Itsyise Onanto éfi nyamfo okpe mə lə utu kəmiə nkə lə beyifo lesa nə wə ala əsuə. Nya útə nkə beyifo bani lə befi mə sekadidi

bətə ubutubuki əmə, isu ese lefe nə Onanto eto etiki luubə itə ¹⁸ usio wə fənyə mfo, eyifo umənkplə wə nle seka budi lə kawunsiə eto baka əsua.”

18

Yohanes Ánc Nkə Bába Babilon.

¹ Lə nyamfo eto kamaa, nnyə Onanto eto ɔtənkpe bamba utsyuə wə ditsyi kato ɔnlə kaso bubə. Okpe əsuəale tinti nya wə diyənde diyənde lékpo lə kawunsiə kenke əsua. ² Ófa bembembe óteyi nkə,

“Óba o-o! Babilon wə léfo diye sitinti nso aba kenke!

Ófiani awɔnɔ bua kenke eto ɔkplə eto kabiɔko.

Mfó nya baklɔbɛ bua saa eto okle ba bendi kenke nsi nɛ.

³ Itsyise kawunsiə eto betidi kenke

ənə wə nte bo nkpe ale ini nnya wə sɛsonɔdidi eto lehua dínə éboko.

Kawunsiə eto baka álabeko wə,

nya kawunsiə eto mba laasa asi léfiani batabinyə eyə lə wə setsyeto keklege siamə əsua.”

⁴ Nya minsi minɔ ɔkɔɛ bamba ditsyi kato nle bɔteyi nkə,

“Mɔ betidi, bebɔ lə umə əmə bibə!

Bə lə bɛyɛ wə abua nnya ɔnlə buyifo buyifo.

Kase biəmbəkɛ lekpake lə kotonənə ko luubə lə wə betidi əsua.

⁵ Itsyise wə abua etsyue itəkə lə əsua itə bə ísu ítidi taa kato,

nya Onanto laakloma wə esu bua nyamə.

⁶ Biyifo wə fe kase wuntsya diyifo mi eto kenye.

Tisə wə oko sinuə lə nnya úyifo mi eto kenye.

Ləkɔbɛ nə kafo békuti nte bo nkpe ale bətə fəə, kuti ni sinuə ətə wə.

⁷ Bitə lə unyə kanyi,

lə ɔkɛ lə ləwɛnlo əsua fe kase inyə itə,

lə wə kɔlɔkɔ keklege ku nkpe minimini bo údi əsua.

Itsyise wəəsia katəyi wə əsua nkə,

‘Besio eto Oka mini mfo.

Minni ɔkɔsiə nya membusiə nkewi keku kulefe!’

⁸ Mmə eso bule bo ni kanyinyənyə ebutu wə diyi ləni.

Wuudufə lə kanyi ka ni bufi,

ukpe ku kukpənsɛ kplə əsua.

Itsyise Bonamute Onanto wə laakponko wə lekpo eyifo əsuəalenyə.

⁹ “Lə kawunsiə eto baka ba didinko wə sɛsonɔ, nya bédí nkpe ku wə ənyə ute wə nle wə botonsə eto kuyə ko nle botakaa, boofa bewi nku bətə wə. ¹⁰ Boonyə kɔsɛsɛ ke lə sikpe sia dímuə mə lə kanyi ka bənyə ɔnlə bunyə esoo, batəyi bənkə,

‘Mbɔbue! Mbɔbue!

Umənkplə Babilonia!

Lebombosɔ ləni ete bəfi bənə fə koto mə!’

¹¹ “Mba laasa asi kplə ba nkpe lə kaso kamə tsya éwi nku bətə wə, ilə mə itə wə itsyise kuutsyuə saa ensianya fə bike. ¹² Kuutsyuə saa anya mə bike bia ni sika sia ku siflubia, atsyabi ku aba nnya lefo koya, mfiə sia, nkufia ku mfiə bo ləəyənde, eyi akpa akpa eto kakle ku nnya laanyi fififi, ku asa nnya bəfi atonyi ku eyi nnya lefo koya, bitu ku situnaa ku aba nnya lefo koya bəyifo tsya. ¹³ Nya ɔklo eto bike bamba nsi ni diyikpe nə laanyi fififi baakpo sinamɔn ku asa fififi ate ate nnya befi keyifo ɔklɛ. Nuəbi bo laanyi fififi, uyudu ku lifui, nte ku nnuə, bloblo eto nnamfo ku edisa,

batobuki ku banantsyui, batomini ku nkenke kplē bo leetsyi bike, ndomufō ku betidi ba buufi bētē kedi kulaa tsya.

¹⁴ “Mba laasa asi átēyi bānkā, ‘Babilonia! Asa sēē nnya fābēbē fētā əsuə, nnya lēbō fā lā ani mmə nē. Fə setabike ku sisuəlō tsya ánya, ensiebunyə nnya kulefe.’ ¹⁵ Mba laasa asi ba léfiani batabinyə eyē lā biketete əsuəə, ebuñyā kəsēsē famfamfa itsyise bāte sikipi bə bofo lekpa lə wə kanyi ka əsuə. Boofa nya buwi kamisə ku batēyi bānkā,

¹⁶ ‘Mbōbōē! Mbōbūē, umānkplē wə lefō diyē.

Umə wə bālōkōsē ku mfia flubia ku nsia eto aflanka,

nya bālōkōsē wə ku sika sia ku aba ku atsyabi nnya lefō koya ni nwəmfo nē.

¹⁷ Fēē lə lebombosōsō lōni kama, setabi siamfo kenke áfiani abiabia!’

“Ntu eto efue eto beninā kumba nyē kusu lə ntu əsuə, mba laaka ntu eto efue ku mba laasa asi lə ntu eto efue əsuə əkənə bəñyā kəsēsē. ¹⁸ Nya báfá ku keku se bənyā umə əmə nlē ute bunyā eto kuyūə, nya bātēyi bānkā, ‘Umānkplē saa mensikē tō wə lekateko nwə mfo!’ ¹⁹ Mfō bákpa utembu bákpo lə mē esi, bēwi kaminsəku bātēyi sitinti bānkā,

‘Mbōbōē, mbōbōē boətā umə wə lefō diyē mfo.

Wə ni umānkplē wə efue kplē

nnya laayē lə lekpo əsuə eto basate lēyē bākē atabi eyē lə wə setabikē əsuə.

Nya lə lebombosōsō lōni əsuəə, áfiani uməbaba.

²⁰ O mimba nkpe kato kenke, binyā disuəyūə.

Binyā disuəyūə mi Onanto eto betidi kenke ku wə bənyələkətidi ku Kristo eto batōnkpe!

Itsyise Onanto ákponko wə lekpo ólo wə dikpi lə nnya úyifo mi eso!’ ”

²¹ Lə nyamfo eto kamaa, nñyā Onanto eto otōnkpe wə nkpe ale utsyūə dítsyi kobansə kplē kutsyūə nya óto ko ókpe lə lekpo katēyi nkā, “Mmə ke booto Babilonia eto umānkplē əmə basō lə kasō bembembe, nya bensiembunyə wə bio kulefe nē.

²² Nya bensiembōnō kasanku, katlowoe ku nkpatyaku eto

kōsō lə fā kulefe!

Bensiembunyə ani eto kōsi eto uyifoyifo saa lə fā bio.

Nya bensiembōnō əkuə saa eto kōsō lə fā bio.

²³ Bensiembunyə kakandīē eto buyənde lə fā bio.

Nya bensiembōnō kusiəkpakpa eto ese tsya lə fā.

Fə mba laasa asi ni bəsūəalenyā kenke lə kawunsiə,

nya eyē lə fə kasayifoyifo əsuə fawē kawunsiə eto betidi kenke fakpe!

²⁴ Bənə Babilonia eto umə koto itsyise bənyā Onanto eto bənyələkətidi ku Onanto eto betidi

ku mba kenke bālo lə kasō mfo

eto kōtō ko bákpo lə kasō mfo eso!”

19

¹ Lə nyamfo eto kamaa, nñō kudu kplē ko lele sitiditu kplē eto kōsō kato ko nlē bōtēyi nkā,
“Atēsə itə Onanto!

Bofokətā, diyənde ku əsuəale eyifo bo Onanto eto ale!

² Itsyise woakpo lekpo lə ənukuale əsuə,

kala etiki kələkə lə kusu tsyōntsyō əsuə.

Olo otsyētōsio bua wə nlē kawunsiə bobiasə ku wə sēsōnōdi dikpi.

Onanto ənə wə koto itsyise ólo Onanto eto beyifoyifo.”

³ Nya besi báfa bátəyi bənkə,

“Atəsə itə Onanto!

Kuyuə ko nle bəbo ketsyi læ ute wə létonsə umənkplə əmə læ bəbo isu manlo manlo!”

⁴ Beninə fosi ənuə ena bamə ku asa nnya nsi nkprə ena nyamə ákpo kaso nya bátəsə Onanto wə disilə læ wə lekankpomə əsuə, nya bátəyi bənkə, “İbə itə nko! Atəsə itə Onanto!”

Lesamubi Nəmə Eto Kusiəkpakpa Eto Diyi Sə.

⁵ Ete əkəe utsyuə ləbo útsyi lekankpomə nəmə əflə lətəyi nkə,

“Bətəsə bo Onanto,

mi wə beyifoyifo,

ku betidi ba ta, bakplənyə ku betidiwewe kenke

ba laate wə sikpi.”

⁶ Nnya kamaa, nno əkəe utsyuə fe sitiditu eto ole nye nwə lele ketu eto ntu bo nle boto ketsyi ketsyue kato kakpo læ ditumbu əsuə, nye fe ofamfa wə ləbo utsyi kato seka, wə nle bətəyi nkə,

“Atəsə itə Onanto!

Itsyise Bonamute, bo Onanto Əsuəalenyə Kenke, ni oka.

⁷ Bitə læ bunyə disuəyuə, bəbesə wə kato,

nya bufi atəsə butə wə!

Itsyise Lesamubi nəmə eto kusiəkpakpa eto diyi nəmə eboyo,

nya wə kusilə komə dilə wə əsuə

utsyə itə diyi nəmə.

⁸ Béfi aklala flubia nnya lele eto awu nnya nle buyənde bətə wə bə əkpe.” Nya aklala flubia nnya lele əməə, eyifo Onanto eto betidi eto asa sɛɛ yifoyifo.

⁹ Mfó nya Onanto eto ətənkpe əmə lətəyi mɛ nkə, “Wəni nyamfo ətsyə. Disuəyuə itə mba bákpo báboko Lesamubi nəmə eto kusiəkakpakə eto lesakedikə.” Nya ətənkpe əmə disilə ótəyi nkə, “Nyamfo eyifo Onanto kosate eto kənyə eto etiki.”

¹⁰ Mfó minse akonki læ wə əflə miə læ nsumu wə, fe ətəyi mɛ nkə, “Menyifo nko! Uyifoyifo ete mini fe fə ke ku fə bayimi ba léfo Yesu eto ditiki bəno ke. Onanto ete ele bə busumu!”

Itsyise ənkualə eto asa nnya Yesu diləkə ótee, nnya ni lesa nə ləkpe Onanto eto bənyələkətidi nkəalə nɛ.

Yohanes Ənyə Nwə Nsi Lə Ətəmlilə Flubia Əsuə.

¹¹ Lə nnya kamaa, nnyə se kato ləsinilə kenke nya minyə ətəmlilə flubia utsyuə. Baakpo nwə nsi læ wə bə Nwə leeyifo asa læ kusu əsuə ku Ənkualənyə. Woakpo lekpo kayenکو læ kusu tsyəntsyo əsuə woakpo lemma kayenکو læ kusu tsyəntsyo əsuə. ¹² Wə ənəmi éyifo fe ute wə nle buñyə nya unti akankpakpa kpə læ wə disilə. Bəwəni diye ditsyuə bətəkə læ wə nə kuutsyuə saa lenyilə enso wə kosate hə. ¹³ Ókpə awu nnya bədi bəkpə læ kəto əsuə. Wə diye ni Onanto Eto Ditiki Nəmə. ¹⁴ Nya kato eto bamamənyə ba nkpe awu nya lələkə iflubi nnya ele, nya bənsilə læ batəmlilə flubia əsuə ntəkəkə wə kama. ¹⁵ Útsyilə lesiabi nyə nnuə yayaya læ wə kənyə nə wuufilə əkprənkə, ese ese utəkə nnya kato. Wuufilə situ eto uyi udi seka læ mə əsuə, nya wəwənwə wain eto ebibilə uləkə nte læ mu kawako læ Onanto Əsuəalenyə Kenke eto lefonyilə ku ləbləfilə kekələkə əsuə. ¹⁶ Nya bəwəni diye ditsyuə læ wə awu nnya onkpə ku læ lekrapu əsuə nle bətəyi nkə,

Baka eto Oka ku Banamute eto Onamute.

¹⁷ Lə nnya kamaa, nnyə Onanto eto ɔtɔŋkpe utsyuə wə dínɔyə lə kofe əsuə, ófa bembembe ókpadi baklobə ba kenke leefunini kato ɔtɔyɪ nka, “Bibə bəkɔ lə bidi Onanto eto ditsyitsyosa kplɛ nəmə! ¹⁸ Bibə bɛyimi baka, bamamanyə ninə, bamamanyə, batɔmini ku betidi ba ləsiə lə mə əsuə, betidi ba kenke, ndomufɔ ku mba nsi lə mə əsuə əsuə, bakplɛnyə ku betidiwewe eto əsuə eto sinə!”

¹⁹ Nya mínɔyə ubutubuki bua əmə ku kasɔ mfo eto baka ku mə bamamanyə ləkɔ bātaka lema lə Nwə nsi lə ɔtɔmini ku wə bamamanyə əsuə. ²⁰ Fɛɛ bəmuə ubutubuki bua əmə ku bidiabidia eto unyɛləkətidi wə díyifo ayanisa əmə lə wə ənəmi. Ayanisa nyamfó bɛfi bawɛ betidi ba ubutubuki bua əmə eto leba nteke ku mba lésumu ubutubuki bua əmə eto ditsyəbiwɛnwɛ bákpré. Bɛfi ubutubuki bua əmə ku bidiabidia eto unyɛləkətidi bamə bāto bakpe ku nkprə lə ute eto aba nya nɛ bunyə lə ditumbu klinklaa kplɛ nəmə kafo. ²¹ Nya nwə nsi lə ɔtɔmini əmə əsuə lélo bamamanyə fɛfɛ ku lesiabi nə lɛbɔ ditsyi lə nwə nsi lə ɔtɔmi əmə əsuə nya baklobə bamə kenke dibə bɛtsyuebi sinə sia ke boofu butsyuebi kamini.

20

Bəmuə Olo Əmə Bákpe Lə Amana Itə Alɛ Kəkpi.

¹ Nya mínɔyə Onanto eto ɔtɔŋkpe utsyuə ditsyi kato ɔnlɛ bɔyifə kəbə kasɔ nya ɔnlɛ dikprəmbiə eto safui ku kɔnyɔ ko ditidi kutsyuə lə kɔni. ² Úmuə owa kplɛ əmə, wə nkpe taa kokolefe ke wə baakpo Obonsam nye Olo əmə, nya úmuə wə ókpe lə amana itə alɛ kəkpi. ³ Onato eto ɔtɔŋkpe əmə áto wə ókpe lə dikprəmbiə nəmə kafo, nya úti ni kɛnyɛ kpā ku sitə, itə lə ɔyɛ kusu bunyə kabɔ kawɛ esɛ eto betidi isu esɛ lefe nə alɛ kəkpi nyamə díbə éfɛ. Nya kama fɛ booləkə wə amana əsuə sɛkɛ nɛ.

⁴ Nyamfo eto kamaa, nnyə akankpome ətsyuə, nya bətə mba nsi lə nnya əsuə əsuəale bə bakpo akpo. Mə ni betidi ba bálo eto awɔnɔ se bédi adansiə bətə Yesu ku Onanto eto Ditiki Sɛɛ nəmə eso. Báni bənsumu ubutubuki bua əmə ku wə ditsyəbi wɛnwɛ nye bətəkə wə leba lə mə nto nye mə ani. Bātaka bəsiə nkprə nya bédi seka ku Kristo itə alɛ kəkpi.

⁵ Nyamfo ni bekpenkpe eto botaka kəbə nkprə tute nɛ. Bekpenkpe fɛfɛ mámtaka bəbə nkprə fɛ alɛ kəkpi komə léyo. ⁶ Diyúə ku Onanto eto atsyɔkpkpko kplɛ itə betidi ba dínɔyə kedikɔ lə bekpenkpe eto botaka kənyə tute bɔmfo kəmiə. Ukpe nnuəfə əmbɔkɛ əsuəale lə mə, bɔmu booyifo Onanto ku Kristo eto bəsumunyə nya buudi seka ku wə itə alɛ kəkpi.

Bətəkə Obonsam Kato.

⁷ Nya lə alɛ kəkpi komə ayoo, nya fɛ booləkə Obonsam lə diyo nəmə nɛ. ⁸ Nya wuusu kawunsiə eto akpo ana nyamə kenke usu ɔwɛ betidi okpé, ba ni Gog ku Magog. Wookpra mə utsyə ditsyu itə lema bəkpɔ, nya boofui fɛ lekpo eto kɔwunimi. ⁹ Bésense bakpo lə kawunsiə kenke nya bətsyalama kaka Onanto eto betidi nsi wə ni wə uməkplɛ lala əmə. Fɛɛ ute áyifə utsyi kato úbə ótonsə məmblɛ kenke. ¹⁰ Nya Obonsam əmə ləwɛ mə ókprɛ, bɛfi wə bāto bákpe lə ute ku ute bambi eto ditumbu klinklaa kplɛ nəmə kafo kaka bāto ubutubuki bua əmə ku bidiabidia eto unyɛləkətidi əmə bákpe. Mfó boonyə kanyi ketsye ku kakɔmi itə manlo manlo.

Onanto Ákponko Kawunsiə Kenke Lekpo.

¹¹ Nya kamaa, nnyə lekankpomε kplε flubia ditsyuə ku nwə ləəsiə lə ni. Kaso ku kato étsyetsyi bánya lə wə ənəmi nya bésinyə mə bio. ¹² Nya mínyə bekpənkpe kpə, bakplənyə ku betidiwewe nýə lə lekankpomε nəmə eto ənəmi. Bási ni ekue, nya besi básini kukue kəni, ko ni mba nsi nkpə eto kukue. Bákpronko bekpənkpe bamə lekpo, utsyuə saa lə kase úsiə nkpə fe kase bəwəni bákpe lə ekue nyamə kafo. ¹³ Lekpo ələkə bekpənkpe ba nkpe lə ni óboko, nya ukpe ku ókəmə tsya díləkə bekpənkpe ba nkpe lə mə bətə. Nya Onanto lékpronko utsyuə sa lekpo eyε mə eyifosa əsuə. ¹⁴ Nnyə kamaa, béfi ukpe ku ókəmə bəto bákpe lə ute eto ditumbu klinklaa kplε nəmə kəmiə. Ute eto ditumbu klinkla kplε nəmə ni ukpə nuəfə nε. ¹⁵ Utsyuə saa wə eto diyε bəwəni bákpe lə nkpə eto kukue komə kafoo, béfi wə bəto bákpe lə ute eto ditumbu klinklaa nəmə kafo.

21

Kato Fəfə Ku Kaso Fəfə.

¹ Nyamfo eto kamaa, nnyə kato fəfə ku kaso fəfə. Itsyise kato tute ku kaso tute ébubə kafe nya lekpo tsya lénya. ² Ete mínyə Umə kenkε əmə, wə ni Yerusalem fəfə, ditsyi Onanto oflō kato ənlε kaso bubə. Nya báləkəse wə kukəncə fe okafo itə wə usə eto bokpa seka. ³ Nya míncə ókəε kplε utsyuə lebo utsyi lekankpomε nəmə oflō wə nlε bəteyi nkə, “Bebée! Məməcə, Onanto eto kəsiəko ébubə kakpé lə betidi nti mfo. Wuusiə lə mə oflō nya boofiani wə betidi. Onanto kosate ebusiəko mə nya wuuyifo mə Onanto. ⁴ Nya wəosi mə binəntu kenkε lə ənəmi. Nya ukpe tsya ensiəmbəke. Nko ke ini itə bolo kəsiə, nku buwi ku kanyinyənyə tsya nε. Akokosa kenkε ébubə efe.”

⁵ Ete nwə nsi lə lekankpomε əsuə létəyi nkə, “Bebée! Mbusinkli nyifo asa nnyə kenkε afəfə.” Nya ótəyi nkə, “Wəni nyamfo ətsyə, itsyise iyifo etiki nnyə diyifo sitinti nya utsyuə saa loofə bofo kanə.”

⁶ Nya ótəyi mə nkə, “Lesa saa aflō. Mə ni utute ku ofəfe, ketsyikokə ku kalosəko. Utsyuə saa ke utukəε nlεε, muutə wə kusu unə nkpə eto ntu bo laayifə ketsyi ditubiə əsuə nya wəmbəfo kayo saa. ⁷ Utsyuə saa ke ditəkə kato ebofo nyamfo utsyiko mə oflō. Muuyifo wə Onanto nya wuuyifo mə ubi. ⁸ Fεε betidi ba laate asa sikpi, mba leedu bətsyuə kətə, mba leeyifo asina, mba laalo betidi ku batsyetənyə ku bafate, ku mba leesumu bəfiə, ku badia kenkε, eto kəsiəko ni ditumbu klikla kplε nə nlε bunyə ku ute eto aba kafo. Nyamfo ni ukpe nuəfə nε.”

Yerusalem Fəfə Əmə.

⁹ Nya kamaa, Onanto eto batənkpe nlε ekpε ekuanse ka diyi ku kanyinyənyə ka nkpe kənyəale ekuanse fεfε eto əni əbə mə oflō nya ótəyi mə nkə, “Bə, lə nte fə Okafə wə ni Lesamubi nəmə eto kusie.” ¹⁰ Ləwəncə nəmə áfo disie lə mə nya Onanto eto ətənkpe əmə ditsyi mə usuko kətini ko letaka fefe eto kato. Ótə mə Yerusalem, umənkplε kenkε əmə lebo utsyi Onanto oflō kato ənlε kaso bubə. ¹¹ Nya ənlε buyənde ku Onanto eto diyənde. Umənkplε əmə əyənde fe leba nə lefo koya tinti. Dite fe Yaspa eto leba seka nya lekpa wənde fe ahuhə seka. ¹² Bəto ofati wə ditidi nya otaka bətsyilama wə, nya bákpe lefosi mbəsiə nnuə lə wə. Nya Onanto eto lefosi batənkpe inuə nýə lə mu nnyε. Bəwəni Israel eto lefosi atobi ənuə nyamə eto aye bətəkə lə nsie bomə əsuə. ¹³ Nsie ntsyε lə kofekatokə, ntsyε

læ ɔnwɛ kato, ntsyæ nkpe læ ɔnwɛ dikue nya ntsyæ nkpe læ diyo kedufæko eti tsya. ¹⁴ Bákpe lefosi aba ənuə læ kasɔ fe báto umə əmə eto kafati bənyənsə. Nya bāwɔni Lesamubi nəmə eto batɔnkpe lefosi inuə bamə eto aye bətəkə læ nnya əsuə.

¹⁵ Onanto eto ɔtɔnkpe wə didinko mɛ etikii, læ sika sia eto esususa nnya wuufi ususu umə əmə ku wə nsie bomə ku kafati læ kɔni. ¹⁶ Akpɔ ana nkpe umə əmə, nya wə akpake eto kekulə ku leblɛbe lekate. Onanto eto ɔtɔnkpe əmə əsusu umə əmə ku esususa nyamə, nya unyə nkə umə əmə eto lekpa lɔni ekulə esunkpɔ kɔkpi alofa anɔ. Nya umə əmə eto dikulə, leblɛbe ku botaka akate pɛpɛpɛ. ¹⁷ Onanto eto ɔtɔnkpe əmə əsusu ofati əmə tsya, nya únɔ nkə wə dididibi eyifo akpa alofa ənuə lefosi akpa akua eyɛ læ esususa nnya ɔnlɛ əsuə. ¹⁸ Aba nnya bəfi báto ofati əmə ni yaspa, nya bəfi sika sia nso bɔlɛkɛ, sia lekpa fe ahuhue seka báto umə əmə kosate. ¹⁹ Nya bəfi aba nya léfo koya akpa akpa bálɔ umə əmə eto aba nnya kasɔ əsuə báto kafati kamə bətəkə.

Kasɔ eto leba tute ni nə baakpɔ yaspa.

Dinuəfə ni nə baakpɔ sapir.

Ditsyɛfə ni nə baakpɔ yalkedon,
nya lenale ni nə baakpɔ smaragdo.

²⁰ Lenɔnde ni nə baakpɔ sardonik,

nya lekuande baakpɔ sardis.

Akuansele baakpɔ krisolit,

nya leflamflale baakpɔ beril.

Lɛwɔnɔmbəle baakpɔ topas.

Lefosile baakpɔ krisopra.

Lefosi ɔnwɛ baakpɔ yanikint,

nya lefosi unuəfə baakpɔ ametist.

²¹ Umə əmə eto lefosi nsie nnuə eyifo lefosi aba ənuə nnya lefo koya. Leba kplɛ bəfi bəyifo kesie saa nɛ. Sika sia lefo koya bəfi bálɔ umə əmə eto usunte kplɛ, nya ebunyə asa wuee aye læ sika siamə əsuə fe kase bənyə asa læ ahuhue əsuə seka.

²² Nya mənnyə Disumuyo saa læ umə əmə, itsyise Bonamute Onanto Əsuəalenɔyə əmə ku Lesamubi nəmə ni wə Disumuyo. ²³ Kofɛ nye kofande eto hofa nye buyənde manfe itə umə əmə, itsyise Onanto eto diyənde əyənde kakpɔ wə nya Lesamubi nəmə ni wə okandɛ. ²⁴ Kawunsɛ eto betidi ebɔyɛ læ ni buyənde əsuə, nya kasɔ eto baka ebufi mə setabikɛ baboko wə. ²⁵ Nya bembuti umə əmə eto nsie ku lefe, itsyise kale tsya embona læ wə. ²⁶ Ese, ese eto betidi kenke ebufi mə sɛkplɛ ku mə setabikɛ bəbə baboko mfó. ²⁷ Fɛɛ kɔfio eto kulesa embedufə læ wə kulefe. Nya badia ku mba leeyifo afanisa embedufə læ wə. Bomu mba eto aye bāwɔni bákpe læ Lesamubi nəmə eto nkpə eto kukue komə kafoo, mə hā luudufə umənkplɛ əmə nɛ.

22

Onanto Eto Ketu Ka Ləətə Nkpə.

¹ Nyamfo eto kamaa, Onanto eto ɔtɔnkpe əmə áte mɛ ketu ka ləətə nkpə eto ntu. Ketu kamə aabɔdi ketsyi læ Onanto ku Lesamubi nəmə eto lekankpɔmɛ əsuə. Ntu bomə akpa kɛnkɛnɛ fe ahuhue. ² Nya bɔnlɛ bɔbɔdi læ umənkplɛ əmə eto obia kplɛ. Nya læ ke etukpenkpe ənuə nyamə əsuə, nkpə eto kuyi nɔy, nya kuanwɔ kofa saa kofa. Ko afanto eyifo

afantosi itə ese ese eto betidi kenke. ³ Bembunyə kulesa nə Onanto dikudi lə umənkplə əmə. Onanto ku Lesamubi nəmə eto lekankpome ebəke lə umənkplə əmə, nya wə beyifoyifo luusumu wə. ⁴ Boonyə wə ənəmi nya wə diye luutəkə lə mə nto. ⁵ Kale ensi embolo mfó. Nya bembohiä kakandie nye kofe, itsyise Bonamute Onanto ebudi mə diyənde nya boodi seka isu manlo.

Yesu Eto Dibəfe

⁶ Mfó nya Onanto eto ətənkpe əmə letəyi mə nkə, “Onkualə eto etiki ni nyamfo nya boofə nya bofo kəno sitiniti. Nya Bonamute Onanto wə leefi wə Ləwəno kətə wə bənyələkətidi, wə ni lətsyese wə ətənkpe nkə ote wə beyifoyifo asa nnya ləəbə bubə lə lefe kliminti əsuə.”

⁷ “Bebe! Muubə lə lefe kliminti əsuə. Disuəyuə itə mba leetsyue etiki nnya bəbe letsya lə kukue komfo kəmiə koto.”

⁸ Mə Yohanes, mə ni nwə ləno nya mīnyə asa nyamfo kenke. Nya lefe nə mīnyə nya mīno nnya mīnosə, nse akonki lə Onanto eto ətənkpe wə diləkə asa nyamfo ote mə eto akə miə lə nsumu wə. ⁹ Fəe ətəyi mə nkə, “Menyifo nko! Mīntsyaa, uyifotsyue mini fe fə ku fə bayimi ba ni Onanto eto bənyələkətidi ku mba kenke leetsyue etiki nnya nkpe lə kukue komfo koto. Onanto mate ete ele bə sumu.”

¹⁰ Mfó nya ətəyi mə nkə, “Menfi bənyələkətidi eto etiki nnya bəwəni bəkpe lə kukue komfo akula, itsyise lefe nəmə eboyo lelo nyamfo kenke luubə itə. ¹¹ Utsyue saa ke leeyifo asa buaa, sukosə lə ukeyifo asa bua, nwə ke leeyifo asinsa sukosə lə ukeyifo asinsa, nwə kee leeyifo kasəe, sukosə lə ukeyifo kasəe, nwə kee diyifo kənke, usukosə lə uyifo nwə diyifo kənke.”

¹² Yesu nkə, “Bebe! Muubə lə lefe kliminti əsuə! Muubə ku kayofəfo ka dihyə kətə utsyue saa lə keyifo ka úyifo kumə. ¹³ Mə ni Ututə ku Əfəfə, Kasə Kətsyikokə ku Kaalosəkə.

¹⁴ “Disuəyuə itə betidi ba dumuə əsuə bətsyə fe kase bəəflə bikə kənke kətsyə. Məə dunyə kusu bedi nkpe eto kuyi komə eto eyibibi nə, nya bəoye lə kesie kamə bedufə lə kato eto umənkplə əmə lafo. ¹⁵ Nya mba luunyə lə əkpe əmə kama ba ni mba leeyifo afanisa, mə ni betidi ba ni bafate, mba ni batsyetə, mba laalo betidi, mba ləətə bəfiə kedi ku betidi ba ni badia ba laawe betidi kakpe lə etiki ku lə eyifosa əsuə.

¹⁶ “Mə, Yesu, ni nwə lətsyese mə ətənkpe miə lə ubə uləkə asa nyamfo ote mi bafokanəfo eto etsyukpa kenke. Mə ni kuyi eto ote kplə əmə wə ni Oka David eto ufluflu. Mə ni kolensiantə eto sefandebi sia ləəyənde.”

¹⁷ Ləwəno nəmə ku okafo əmə nkə, “Bə!”

Nya nwə ke nle nnya bəno tsya təyi nkə, “Bə!”

Nya nwə ke utukəe nle, ubə. Nya nwə ke nle ntu bo ləətə nkpe bəbəbəe, ubə ofo mu unə, kayo saa mamfo mamfo.

¹⁸ Mə Yohanes lə utsyue saa wə laano etiki nnya nkpe lə kukue komfo kafoə ato bukə kekleke miə utsyue saa ke luufi lesatsyue okpə lə nnya əsuə, Onanto ebufi kanyinyənyə ka bəwəni bakpə lə kukue komfo utəkə wə lə əsuə fe kotonənə. ¹⁹ Nya lə utsyue tsya ələkə lesatsyue utsyiko lə nnya əsuə, Onanto embutə unyə kayofəfo ka bəwəni bəkpe lə kukue komfo əsuə. Weebunyə kediəku əsə untənyə lə nkpe eto kudiyi komə əsuə ku lə umə kənke əmə tsya əsuə.

²⁰ Nwə nle adansie budi lə nyamfo əsuə lə bəteyi nkə, “Ee, muubə lə leefe kliminti əsuə!”

Ibə itə. Bonamute Yesu, bə!

²¹ Bonamute Yesu eto lefonə lə disiəko utsyuə saa.